

RP 30/2015 rd

**REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM
STATSBUDGETEN FÖR 2016**

HELSINGFORS 2015

ISSN 0785-7659

Editä Prima Oy, Helsingfors 2015

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås,

att Riksdagen måtte besluta godkänna bifogande förslag till statsbudgeten för 2016.

Helsingfors den 28 september 2015

Statsministerns ställföreträdare, utrikesminister

TIMO SOINI

Finansminister *Alexander Stubb*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	A	7
1. Sammandrag	A	7
2. Ekonomiska utsikter	A	12
2.1 Konjunkturutsikter	A	12
2.2 Utsikterna för den offentliga ekonomin	A	13
3. Regeringens finanspolitik	A	15
3.1 Målen för finanspolitiken	A	16
3.2 Finanspolitiska åtgärder	A	17
4. Budgetpropositionens inkomstposter	A	19
4.1 Centrala ändringar i skattegrunderna år 2016	A	21
4.2 Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen	A	23
4.3 Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna	A	24
4.4 Skatteutgifter	A	25
4.5 Övriga inkomstposter	A	25
5. Anslagen i budgetpropositionen	A	26
5.1 Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna	A	27
5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde	A	30
5.3 Budgetens investeringsutgifter	A	52
5.4 Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken	A	54
5.5 Regionutveckling och strukturfonder	A	57
6. Utveckling av förvaltningen	A	59
6.1 Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen	A	59
6.2 Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen	A	61
6.3 Statens arbetsgivar- och personalpolitik	A	62
7. Den kommunala ekonomin	A	63
7.1 Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar av beskattnings- grunderna och betalningsgrunderna	A	64
7.2 Kommunernas statsbidrag	A	65
7.3 Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin	A	68
8. Statsfinanserna utanför budgeten	A	70
8.1 Statliga fonder utanför budgeten	A	70
8.2 Affärsverken	A	76
8.3 Statens ägarpolitik	A	77
9. Statens intäkts- och kostnadskalkyl samt balansräkning	A	77
9.1 Intäkts- och kostnadskalkyl	A	77
9.2 Balansräkning	A	80
9.3 Det eftersatta underhållet av trafikleder	A	83
9.4 Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten	A	84
9.5 Statens negativa egna kapital	A	85

STATSBUDGETEN FÖR 2016	1
Sifferstat	1
DETALJMOTIVERING	26
Allmänna föreskrifter	26
Inkomstposter	1 35
11. Skatter och inkomster av skattenatur	1 35
12. Inkomster av blandad natur	2 63
13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	4 93
15. Lån	5 97
Anslag	6 100
21. Riksdagen	6 100
22. Republikens president	6 110
23. Statsrådets kansli	7 114
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	8 129
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	8 157
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	9 200
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	10 260
28. Finansministeriets förvaltningsområde	11 286
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	13 378
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	16 507
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	18 598
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	19 648
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	21 740
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	24 853
36. Räntor på statsskulden	25 898

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

1. Sammandrag

Ekonomiska utsikter

Under den allra senaste tiden har nyheterna om utvecklingen inom den internationella ekonomin återigen varit oroväckande. Utsikterna för tillväxt inom den kinesiska ekonomin har försämrats ytterligare och den ryska ekonomin fortsätter krympa. Däremot har den ekonomiska utvecklingen hos många av Finlands viktiga handelspartner varit gynnsam. Förenta staternas ekonomi förutspås växa med en takt på närmre tre procent under de närmaste två åren och i Storbritannien är tillväxten omfattande. En måttlig ekonomisk tillväxt har kommit igång också inom euroområdet. Centralbankernas penningpolitik stöder fortfarande tillväxt. Det att energipriserna minskar, särskilt i fråga om olja, främjar tillväxtutsikterna för energiintensiva ekonomier som Finland.

Finlands ekonomi har försvagats under de föregående tre åren. Under detta år växer ekonomin knappt alls. Finlands ekonomiska tillväxt beräknas också under de närmaste två åren vara mindre än hos våra konkurrerande länder. Tillväxten 2016 förutspås bli 1,3 %. Tillväxten bygger i stor utsträckning på en gynnsam utveckling när det gäller investeringar. Det är dock av flera orsaker svårt att förutspå investeringar, och i fråga om tillväxtprognosen finns det en risk för nedgång. Arbetslöshetsgraden stiger till 9,6 procent detta år. Antalet sysselsatta på arbetsmarknaden ökar något 2016 i och med att konjunkturläget förbättras en aning. Arbetslöshetsgraden förutspås bli 9,4 %.

Den ekonomisk-politiska linjen

Statsminister Juha Sipiläs regering har som mål att lyfta in Finlands ekonomi på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samt att säkerställa finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten. Enligt regeringsprogrammet inleder man omedelbart balansenrandet av den offentliga ekonomin. Skuldsättningen i förhållande till bruttonationalprodukten bryts före utgången av valperioden och från och med 2021 ska vi inte längre leva på kredit. Regeringen förbinder sig till att fatta de beslut om besparingar och strukturella reformer som behövs för att täcka hållbarhetsunderskottet på 10 miljarder euro i de offentliga finanserna under regeringsperioden. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter. Den totala skattegraden stiger inte under valperioden. I regeringsprogrammet har man enats om ett anpassningsprogram för att omedelbart stärka den offentliga ekonomin.

Anslag

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 54,1 miljarder euro, vilket är 0,2 miljarder euro mera än i den ordinarie budgeten för 2015. Med beaktande av höjningen av prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen ökar anslagen under förvaltningsområdena reellt med ca 0,4 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2015.

Anslagsnivån höjs bl.a. av en justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, större kostnader på grund av den ökade arbetslösheten och invandringen, ändringar i tidsplanen

när det gäller anskaffningar av försvarsmateriel samt satsningar på spetsprojekt. Däremot sänks anslagsnivån av de beslut om besparingar som fattats i regeringsprogrammet, vilka sänker statens utgifter med ett nettobelopp på ca 0,7 miljarder euro 2016.

Inkomstposter

År 2016 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster (utan nettouplåning) till ca 49,1 miljarder euro och skatteinkomsterna till ca 40,8 miljarder euro. Jämfört med den ordinarie budgeten uppskattas skatteinkomsterna öka med ca 2 %, dvs. ca 0,9 miljarder euro, medan budgetekonomins inkomster uppskattas minska sammanlagt med ca 0,1 miljarder euro. Minskningen av andra inkomster än skatteinkomsterna förklaras av de exceptionella inkomstposter som ingår i inkomstbudgeten för 2015, varav de viktigaste anknyter till aktieförsäljningsinkomster av engångsnatur.

Den långsamma ekonomiska tillväxten begränsar fortfarande en tillväxt av skattebaserna 2016. De ändringar i skattegrunderna som träder i kraft 2016 ökar skatteutfallet.

Balansen inom statsfinanserna och statsskulden

Budgetpropositionen för 2016 uppvisar ett underskott på 5,0 miljarder euro, vilket kommer att finansieras genom ökad skuldsättning. Underskottet minskar med dryga 200 miljoner euro jämfört med det underskott som budgeterats för 2015 (inkl. tilläggsbudgetpropositionerna). Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas underskottet inom statsfinanserna 2016 uppgå till ca 2,8 % i förhållande till bruttonationalprodukten.

Statsskulden (inklusive skulden inom fondekonomin) beräknas uppgå till ca 106 miljarder euro i slutet av 2016, vilket är ca 50 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas till ca 1,6 miljarder euro, vilket är ungefär lika mycket som beräknats för 2015.

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2014 bokslut	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.	Ändring, % 2015—2016
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	9 117	8 866	9 217	4
Samfundsskatt	2 433	2 467	2 877	17
Mervärdesskatt	16 553	16 932	16 868	-0
Övriga skatter	11 168	11 646	11 820	1
Övriga inkomster	8 400	9 232	8 276	-10
Sammanlagt	47 671	49 143	49 057	-0
Nettoupplåning och skuldhantering ¹⁾	5 554	4 721	5 033	7
Inkomstposter sammanlagt	53 225	53 864	54 090	0
Konsumtionsutgifter	14 217	13 867	14 298	3
Överföringsutgifter	36 620	36 769	37 087	1

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2014 bokslut	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.	Ändring, % 2015—2016
Investeringsutgifter	1 653	1 427	1 102	-23
Övriga utgifter	1 745	1 801	1 603	-11
Anslag sammanlagt	54 234	53 864	54 090	0
Bokslutsunderskott (inkl. föregående år)	-5 613			

¹⁾ Inbegriper skuldhanteringsutgifter på 183 miljoner euro år 2014, -50 miljoner euro år 2015 och -50 miljoner euro år 2016, redovisat som netto.

Satsningar på regeringens spetsprojekt

Regeringen har beslutat om engångssatsningar på 1,6 miljarder euro på spetsprojekt och på minskningen av det eftersatta underhållet åren 2016—2018. Av finansieringen av spetsprojektet anvisas år 2016 170 miljoner euro för sysselsättning och konkurrenskraft, 300 miljoner euro för kunskap och utbildning, 130 miljoner euro för hälsa och välfärd, 300 miljoner euro för bioekonomi och ren energi samt 100 miljoner euro för digitalisering och verksamhetsstätt. Dessutom föreslås 0,6 miljarder euro för minskningen av det eftersatta underhållet. Dessa satsningar ökar budgetekonomins utgifter med 323 miljoner euro år 2016. Spetsprojektet finansieras i huvudsak med inkomster från utdelning och genom försäljning av statens aktieinnehav.

Åtgärder för anpassning av statsfinanserna 2016

Anpassningsåtgärderna i regeringsprogrammet, som riktas mot olika förvaltningsområden i stor omfattning, har beaktats i anslagen. Inbesparingarna, höjningen av avgifter och vissa utgiftsökningar enligt bilaga 6 till regeringsprogrammet förbättrar balansen inom statens budgetekonomi med ett nettobelopp på ca 0,8 miljarder euro 2016. De största utgiftsbesparingarna riktas på 2016 års nivå t.ex. till

- indexhöjningar (-70 miljoner euro)
- utvecklingssamarbete (-200 miljoner euro),
- sjukförsäkringsersättningar (-70 miljoner euro),
- undervisning, inbegripet småbarnspedagogisk verksamhet och undervisning på grundstadiet, andra stadiet samt högskoleundervisning (-150 miljoner euro),
- stöd till näringslivet (-80 miljoner euro),
- utgifter för förvaltning och IKT (-50 miljoner euro).

I budgetpropositionen ingår utgiftsökningar enligt bilaga 6 till regeringsprogrammet för

- den inre säkerheten (50 miljoner euro),
- försvarsmaktens materielanskaffningar (50 miljoner euro).

Ändringar av beskattningsgrunderna

Beskattningen av arbete lindras i synnerhet för låg- och medelinkomsttagare genom en höjning av arbetsinkomstavrdraget med 450 miljoner euro 2016. Dessutom justeras beskattningen av förvärvsinkomster år 2016 så att ändringen motsvarar ändringen i förtjänstnivåindexet. Bilbeskattningen lindras med sammanlagt ca 200 miljoner euro under regeringsperioden. Lindringen genomförs stegvis 2016—2019.

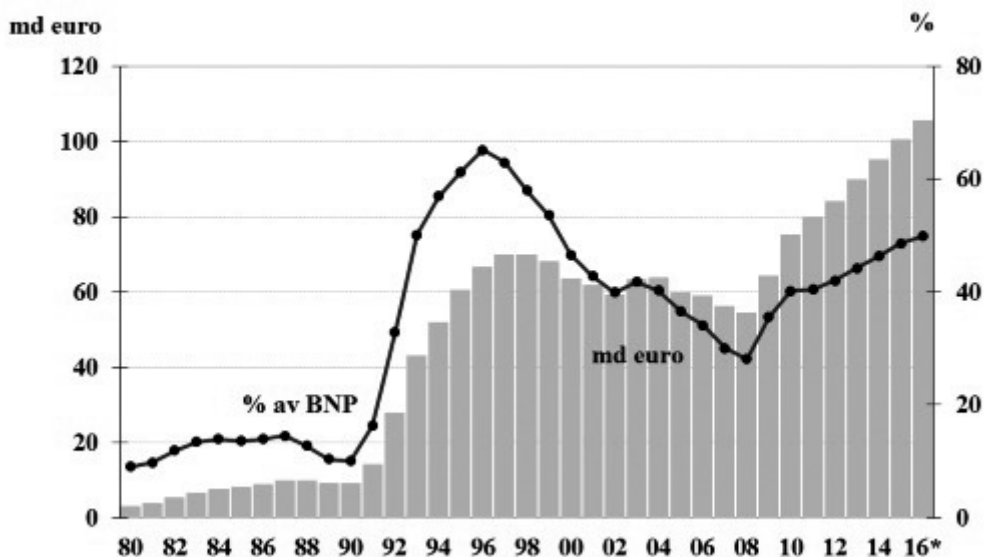
Skatten på tobak, fordonsskatten, avfallsskatten samt skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner höjs. Den avdragsgilla andelen av bolåneräntorna minskas. Dessutom sänks den nedre gränsen för den högsta inkomstklassen (den s.k. solidaritetsskatten) från 90 000 euro till 72 300 euro för åren 2016 och 2017, och den övre skattesatsen för kapitalinkomster höjs från 33 % till 34 % fr.o.m. 2016.

De ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås och som det beslutats om tidigare höjer statens skatteinkomster 2016 med sammanlagt ca 0,4 miljarder euro på årsnivå.

Ram för valperioden och ofördelad reserv

Ramen för valperioden för 2016 är 44 611 miljoner euro. De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 44 105 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2016 uppgår således till 206 miljoner euro utöver tilläggsbudgetreserveringen på 300 miljoner euro. I den ofördelade reserven ingår en reservering för ett nettotillägg på strax under 50 miljoner euro för utvecklingen av närstående- och familjevården 2016.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP

Den kommunala ekonomin

För kommunernas och samkommunernas statsbidrag anvisas 2016 sammanlagt ca 11 miljarder euro. Ökningen i statsandelen föranleds bl.a. av en justering i kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna (sammanlagt ca 300 miljoner euro) och kompensationen för skatteförluster. För barnskydd och hemservice för barnfamiljer anvisas ett tillägg på 10 miljoner euro, genom vilket man stöder verkställigheten av socialvårdslagen som trädde i kraft vid ingången av 2015. Statsandelarna minskas av de åtgärder enligt regeringsprogrammet med vilka man strävar efter att sänka kommunernas kostnader. Den subjektiva rätten till dagvård begränsas, personaltätheten inom den småbarnspedagogiska verksamheten ändras och den regionala specialiserade sjukvården effektiviseras. Ingen indexhöjning görs i statsandelarna.

Höjningar föreslås i de avgifter som tas ut för social- och hälsovårdstjänster, dagvård och morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever, och detta beräknas stärka den kommunala ekonomin med ca 180 miljoner euro år 2016.

Den sammanlagda effekten av de statliga åtgärderna stärker kommunernas ekonomi med ca 290 miljoner euro 2016. Den kommunala ekonomin uppvisar dock fortfarande ett klart underskott 2016.

Den offentliga ekonomin

Den offentliga ekonomin i Finland har under detta decennium uppvisat ett kontinuerligt underskott på grund av det fortsatt svaga konjunkturläget och långvariga strukturella problem. Den offentliga ekonomin kommer att uppvisa underskott till utgången av decenniet, även om omfattande anpassningsåtgärder kommer att minska underskottet. De offentliga samfundens finansiella ställning belastas allttjämt av ökade utgifter till följd av befolkningens stigande medelålder. Underskottet i statsfinanserna beräknas uppgå till 2,8 % år 2016.

2. Ekonomiska utsikter

I detta kapitel sammanfattas finansministeriets prognos som gäller den makroekonomiska utvecklingen, som regeringens proposition om statsbudgeten grundar sig på. Finansministeriets makroekonomiska prognos utarbetas på ministeriets ekonomiska avdelning på ett oberoende sätt (869/2012, 2 a §). En heltäckande beskrivning av de ekonomiska utsikterna återfinns i finansministeriets ekonomiska översikt, som överlämnas till riksdagen som bilaga till budgetpropositionen.

2.1. Konjunkturutsikter

Under den senaste tiden har nyheterna om utvecklingen inom den internationella ekonomin återigen varit oroväckande. Utsikterna för tillväxt inom den kinesiska ekonomin har försämrats ytterligare och tillväxttakten har stagnerat på 6,5 procent. Rysslands ekonomi fortsätter krympa och under de närmaste två åren kommer den inte att öka. Däremot har den ekonomiska utvecklingen hos många av Finlands viktiga handelspartner varit gynnsam. Förenta staternas ekonomi förutspås växa med en takt på närmre 3 procent under de närmaste två åren och i Storbritannien är tillväxten omfattande. En måttlig ekonomisk tillväxt har kommit igång också inom euroområdet. Centralbankernas penningpolitik är fortfarande tillväxtstödande. Det att energipriserna minskar, särskilt i fråga om olja, främjar tillväxtutsikterna för energiintensiva ekonomier som Finland.

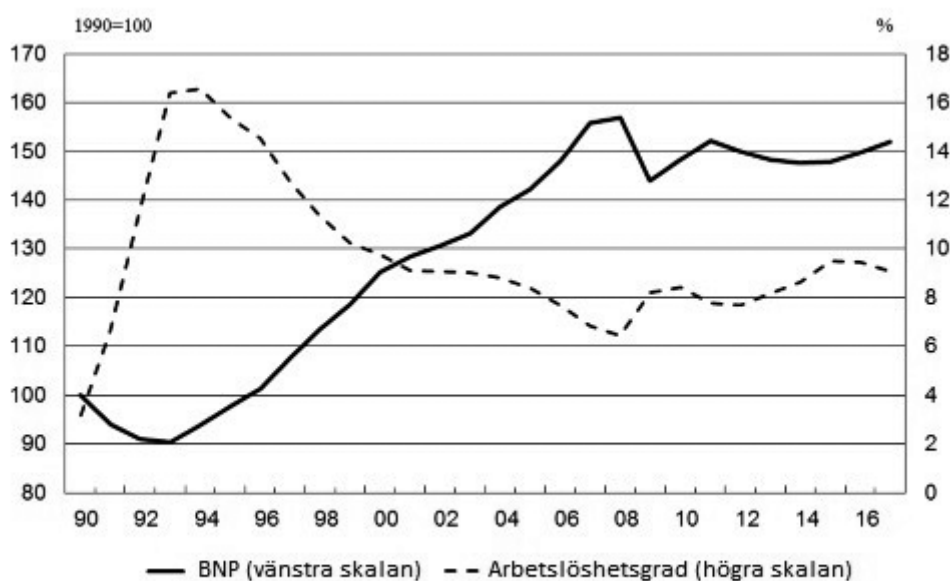
Finlands ekonomiska tillväxt är under de närmaste två åren mindre än hos våra konkurrerande länder, och arbetslöshetsgraden är på en tämligen hög nivå. Finlands ekonomi har försvagats under de föregående tre åren. Under detta år växer ekonomin knappt alls. Tillväxten 2016 förutspås bli 1,3 %. Tillväxten bygger i stor utsträckning på en gynnsam utveckling när det gäller investeringar. Det är dock av flera orsaker svårt att förutspå investeringar, och de är förknippade med tidsmässiga riskfaktorer. Delvis därför finns det i fråga om tillväxtprognosen för 2016 en risk för nedgång. Den privata konsumtionen ökar något långsammare än i år på grund av realinkomsternas anspråkslösa utveckling.

Antalet sysselsatta beräknas 2015 vara 0,7 % mindre än året innan, och arbetslöshetsgradens årsmedeltal förutspås bli 9,6 %. Särskilt bekymrande är den snabba ökningen av långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten. Konsumentpriserna sjunker 2015 med 0,1 %. Antalet sysselsatta på arbetsmarknaden ökar något 2016 i och med att konjunkturläget förbättras en aning. Arbetslöshetsgraden förutspås bli 9,4 %. Konsumentpriserna stiger snabbare men hålls på en måttlig nivå på ca 1 procent.

Samhällsekonomins utveckling

	2013*	2014*	2015**	2016**
BNP:s värde, md euro	203	205	206	212
BNP, volymförändring, %	-1,1	-0,4	-0,2	1,3
Arbetslöshetsgrad, %	8,2	8,7	9,6	9,4
Sysselsättningsgrad, %	68,5	68,3	67,9	68,2
Konsumentprisindex, förändrings-%	1,5	1,0	-0,1	1,1
Lång ränta, 10 år, %	1,9	1,4	0,7	1,0

Figur 2. BNP och arbetslöshetsgraden 1990—2016

Källa: Statistikcentralen, FM

2.2. Utsikterna för den offentliga ekonomin

Den offentliga ekonomin i Finland uppvisar ett mera kontinuerligt underskott på grund av det utdragna svaga konjunkturläget och långvariga strukturella problem. I följd översteg underskottet till och med referensvärdet på 3 procent. Den offentliga ekonomin uppvisar ett underskott även nästa år, även om omfattande anpassningsåtgärder kommer att minska underskottet. Den finansiella ställningen belastas av ökade utgifter till följd av befolkningens stigande medelålder. Bland undersektorerna inom den offentliga ekonomin visar endast arbetspensionsfonderna ett överskott.

De offentliga samfundens utgifter, liksom även de erhållna skatterna i förhållande till totalproduktionen, är 2015 mycket höga historiskt sett. Både utgiftsgraden och skattegraden sjunker nå-

got 2016. Skuldsättningen i den offentliga sektorn i förhållande till totalproduktionen överskrider 2015 gränsen på 60 procent, och stiger ytterligare nästa år.

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2013	2014*	2015**	2016**
Skatter och socialskyddsavgifter	43,8	43,9	44,5	44,2
Offentliga samfunds utgifter	57,6	58,3	58,8	58,2
Offentliga samfunds nettokreditgivning	-2,5	-3,3	-3,4	-2,8
— Statsförvaltningen	-3,6	-3,9	-3,1	-2,8
— Lokalförvaltningen	-0,7	-0,8	-0,8	-0,8
— Arbetspensionsanstalterna	1,8	1,7	1,0	1,1
— Övriga socialskyddsfonder	0,0	-0,3	-0,5	-0,3
Primärt saldo	-2,5	-3,1	-3,1	-2,6
Strukturellt saldo	-1,0	-1,7	-1,8	-1,8
Offentliga samfunds bruttoskuld	55,6	59,3	62,6	64,3
Statsskulden	44,3	46,4	48,7	49,9

Centrala förändringar i förhållande till planen för de offentliga finanserna från våren

Anpassningsåtgärderna förbättrar saldot i de offentliga finanserna år 2016 jämfört med den s.k. tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2015. I fråga om de beslutrelaterade åtgärderna har man beaktat anpassningsåtgärderna i statsminister Sipiläs regeringsprogram till den del som de preciserats tillräckligt.

Förändringarna i makroprognosen har emellertid försämrat statens, kommunernas och andra socialskyddsfonders finansiella ställning. Det uppdaterade statistikunderlaget från år 2014 försämrade också statens saldo något jämfört med våren. Förändringarna i prognosen för lokalförvaltningen är som helhet betraktade små jämfört med våren 2015, och i prognosen ingår faktorer som påverkar den finansiella ställningen i motsatt riktning. De ökade arbetslöshetsutgifterna jämfört med våren försämrar de andra socialskyddsfondernas finansiella ställning, men den höjning av arbetslöshetsförsäkringspremien som det avtalades om på sommaren förbättrar den finansiella ställningen.

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2015

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2015	2016
Saldo i de offentliga finanserna, våren 2015	-3,4	-3,2
Staten:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,1
Effekten av andra faktorer	0,3	0,2
Lokalförvaltningen:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2015

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2015	2016
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,2
Effekten av andra faktorer	0,1	0,0
Arbetspensionsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av andra faktorer	-0,1	-0,2
Övriga socialskyddsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,2	-0,2
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,4
Effekten av andra faktorer	0,1	0,1
Saldo i de offentliga finanserna, hösten 2015	-3,4	-2,8

3. Regeringens finanspolitik

Läget för Finlands ekonomi är allvarligt. Bruttonationalprodukten har minskat under flera års tid, arbetslösheten ökar och arbetslöshetsperioderna blir allt längre. Dessutom försämrar befolkningens stigande medelålder förutsättningarna för tillväxt och ökar de offentliga utgifterna. Den offentliga ekonomin uppvisar ett djupt underskott. Skuldsättningen inom den offentliga sektorn har ökat snabbt och överstiger i år 60 % i förhållande till BNP.

Regeringens finanspolitiska linje

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering inleder man omedelbart balanserandet av den offentliga ekonomin. Skuldsättningen i förhållande till bruttonationalprodukten ska brytas före utgången av valperioden, och efter 2021 ska vi inte längre ta ytterligare lån. Den totala skattegraden kommer inte att höjas.

Regeringen förbinder sig att under regeringsperioden fatta de beslut om besparingar och strukturella reformer som behövs för att täcka hållbarhetsunderskottet på 10 miljarder euro i den offentliga ekonomin.

I regeringsprogrammet har man enats om ett anpassningsprogram för att omedelbart stärka den offentliga ekonomin. Vid sidan av de åtgärder som minskar de offentliga utgifterna och ökar inkomsterna från avgifter görs omfördelningar av anslagen. Ett av målen i regeringsprogrammet är att dessa åtgärder ska stärka den offentliga ekonomin med ett nettobelopp på ca 4 miljarder euro på 2019 års nivå.

Förutsättningarna för sysselsättning och ekonomisk tillväxt stärks genom beskattningen. De ändringar som görs i grunderna för beskattningen ändrar beskattningsstrukturen så att tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter.

I regeringsprogrammet är målet att skatteåtgärdernas sammantagna effekt på den offentliga ekonomin ska vara neutral på 2019 års nivå.

Regeringen inleder ett förändringsprogram för att nå de strategiska målen för regeringsperioden. De strategiska målen gäller hälsa och välfärd, sysselsättning, konkurrenskraft och tillväxt, utbildning och kompetens, bioekonomi och ren teknik samt ändring av verksamhetssätten t.ex. genom att främja digitalisering och avveckla onödig reglering och byråkrati. Det görs en engångssatsning på 1,6 miljarder euro, fördelat över tre år fram till 2018, på spetsprojekt och på en minskning av det eftersatta underhållet.

Regeringen eftersträvade ett omfattande samhällsfördrag, men trots ansträngningarna kunde ett sådant inte nås. Regeringen strävar dock fortfarande efter att stärka Finlands konkurrenskraft också efter det att förhandlingarna om ett samhällsfördrag har upphört, och den informerade den 8 september 2015 om exceptionella åtgärder för att sänka enhetsarbetskostnaderna med 5 % och om åtgärder för att stärka de anställdas omställningsskydd. Statsminister Sipilä lägger fram regeringens förslag till åtgärder för att förbättra konkurrenskraften för riksdagen som ett meddelande från statsrådet senast i slutet av september 2015. Målet är att de behövliga lagändringarna ska vara genomförda senast i juni 2016. Om åtgärderna för att förbättra konkurrenskraften inte ger önskat resultat är regeringen beredd att utöver anpassningsåtgärderna på ca 4 miljarder euro göra utgiftsbesparingar och skattehöjningar på ca 1,5 miljarder euro.

Vissa av regeringens åtgärdsprogram och deras spareffekter sträcker sig utöver valperioden. Avsikten är att kommunernas kostnader ska minskas med 1 miljard euro genom att man gallrar bland de lagstadgade uppgifterna och de förpliktelser som styr fullgörandet av dessa uppgifter. Genom reformen av social- och hälsovårdstjänsterna eftersträvas besparingar på 3 miljarder euro.

3.1. Målen för finanspolitiken

EU-lagstiftningen uppställer tre finanspolitiska regler för skötseln av de offentliga finanserna. Underskottet i de offentliga finanserna får vara högst 3 % och skuldens andel högst 60 % av bruttonationalprodukten. Dessutom uppställs ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna.

Det medelfristiga mål som i stabilitetsprogrammet våren 2013 sattes för det strukturella saldot, dvs. -0,5 % i förhållande till BNP, kvarstår. Den strukturella anpassning i riktning mot det medelfristiga målet som krävs av Finland är 2015 0,1 % och 2016 0,5 % i förhållande till bruttonationalprodukten.

I planen för de offentliga finanserna 2016—2019 har regeringen fattat beslut om följande nominella mål för det strukturella saldot under valperioden:

- underskottet i statsfinanserna högst ½ % i förhållande till BNP.
- underskottet i den kommunala ekonomin högst ½ % i förhållande till BNP.
- arbetspensionsfondernas överskott ca 1 % i förhållande till BNP.
- saldot för övriga socialskyddsfonder ca 0 % i förhållande till BNP.

3.2. Finanspolitiska åtgärder

En förbättring av saldot för de offentliga samfunden kräver åtgärder som ökar de offentliga samfundens inkomster och minskar deras utgifter. Det kan vara fråga om direkta anpassningsåtgärder som gäller inkomster och utgifter eller åtgärder som förbättrar förutsättningarna för ekonomisk tillväxt.

Åtgärder i syfte att nå de finanspolitiska målen

I regeringsprogrammet enades man om åtgärder som minskar utgifterna eller höjer avgiftsinkomsterna och som syftar till en anpassning av den offentliga ekonomin med ett nettobelopp på ca 4 miljarder euro på 2019 års nivå. Effekterna av ändringarna i skattegrunderna ingår inte i denna helhet. Dessa anpassningsåtgärder som det avtalats om i regeringsprogrammet har i regel tagits in i budgetpropositionen för 2016. Effekterna av åtgärderna har också preciserats under beredningen. Exempelvis kalkylen över den besparing som kan nås genom en frysning av indexhöjningarna har sänkts jämfört med de bedömningar av effekterna som gjordes i samband med utarbetandet av regeringsprogrammet. Sänkningen beror på lägre prisprognoser. Dessutom har bl.a. senareläggningen av besparingen på 200 miljoner euro i det inkomstrelaterade utkomstskyddet till 2017 ersatts med tidigareläggningar av andra anpassningsåtgärder eller höjningar av motsvarande storleksklass. För att anpassningsmålen enligt regeringsprogrammet ska nås har det även fattats ett antal beslut om ytterligare besparingar, varav det mest omfattande är beslutet att frysa indexhöjningarna för de förmåner som är bundna till FPL-index och levnadskostnadsindex (exkl. utkomststöd) även 2017—2019. De utgiftsåtgärder och höjningar av avgiftsinkomsterna som det fattats beslut om har en nettoeffekt på ca 0,8 miljarder euro i statens budgetekonomi 2016. När det gäller de följande åren kräver en del av åtgärderna ännu preciseringar. Effekten på statsfinanserna är ca 2,7 miljarder euro och effekten på den offentliga ekonomin ca 3,5 miljarder euro på 2019 års nivå.

Samtidigt har regeringen beslutat om en engångssatsning på 1,6 miljarder euro på spetsprojekt och en minskning av det eftersatta underhållet 2016—2018. År 2016 ökar dessa satsningar utgifterna inom budgetekonomin med 323 miljoner euro. Spetsprojekten finansieras i huvudsak med inkomster från utdelning och genom försäljning av statens aktieinnehav. Av finansieringen kommer ett belopp på 330 miljoner euro att täckas genom att man slopar finansieringen av Centrumslingan, som ingick i ramen för 2017—2018.

I inkomstposterna har man beaktat de ändringar i skattegrunderna som det beslutats om i statsminister Sipiläs regeringsprogram. Enligt regeringsprogrammet är målsättningen med skattepolitiken att stärka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. I regeringsprogrammet ingår både åtgärder som skärper beskattningen och sådana som lindrar den. I beskattningen av förvärvsinkomster görs det i enlighet med regeringsprogrammet årligen en justering motsvarande den höjda inkomstnivån och inflationen. Beskattningen av låg- och medelinkomsttagare lindras genom en höjning av arbetsinkomstavrdraget. För att balansera den offentliga ekonomin höjs flera punktskatter. Bilbeskattningen lindras stegvis. I enlighet med regeringsprogrammet kommer effekterna på skatteintäkterna till följd av regeringens ändringar i skattegrunderna att kompenseras till kommunerna. I enlighet med vad som beslutats tidigare upphör den tidsbestämda höjningen av kommunernas samfundsskatteandel med 5 procentenheter i slutet av 2015, vilket sänker kommunernas intäkter av samfundsskatten och i motsvarande grad höjer statens intäkter 2016. Fastighets-

skatten höjs stegvis under regeringsperioden. De nya ändringar av skatteinkomsterna som regeringen föreslagit minskar inkomsterna inom budgetekonomin med ett nettobelopp på 0,1 miljard euro 2016. År 2019 beräknas åtgärdernas nettoeffekt på budgetekonomins inkomster vara neutral. I nettoeffekten har man som ett nytt beslut beaktat justeringen i beskattningen av förvärvsinkomster motsvarande den höjda inkomstnivån 2016. När det gäller åren 2017—2019 har justeringarna redan ingått i de tidigare rambeslutens inkomstposter.

På grund av de ökande pensions- och arbetslöshetsutgifterna har det funnits ett tryck på att höja socialskyddsavgifterna. Som ett led i en rad höjningar steg arbetspensionsavgifterna för enskilda arbetsgivare och löntagare med sammanlagt 0,4 procentenheter vid ingången av innevarande år. I samband med avtalet om pensionsreformen 2017 kom arbetsmarknadsorganisationerna också överens om nivån på arbetspensionsavgiften. Den höjning på 0,4 procentenheter som var avtalad till 2016 flyttades till 2017 och arbetspensionsavgiften frystes till denna nivå på 24,4 procent för åren 2017—2019. I samband med att man avtalade om löneförhöjningarna för det tredje året av sysselsättnings- och tillväxtpaketet föreslog arbetsmarknadens centralorganisationer att det görs 1 procentenhets höjning i arbetslöshetsförsäkringspremien 2016. Denna höjning fördelas jämt mellan arbetsgivare och arbetstagare. Det antas att höjningen kommer att förbli i kraft tills vidare.

Utsikterna för att nå målen

Underskottet i de offentliga finanserna överskred 2014 referensvärdet på 3 % enligt EU-fördraget, och referensvärdet kommer att överskridas också i år. Enligt finansministeriets prognos från september räcker de anpassningsåtgärder som regeringen har slagit fast för 2016 till för att minska underskottet i de offentliga finanserna till under 3 % 2016, om dessa åtgärder genomförs fullt ut. Således uppfyller Finland det kriterium som gäller underskottet, såsom Europeiska kommissionen bedömde i juni. Trots att skulden i år överskrider 60-procentsgränsen och skuldkriteriet överträds från 2016 framåt, när överskridningen av referensvärdet inte längre kan förklaras med solidaritetsoperationer eller konjunkturläget, leder enbart överträdelsen av skuldkriteriet ännu inte till att förfarandet vid alltför stora underskott inleds. Även Europeiska kommissionen bedömde i juni att det inte är motiverat att inleda förfarandet vid alltför stora underskott på grund av vare sig underskotts- eller skuldkriteriet.

Finland uppfyllde i stora drag kraven i den förebyggande delen 2014. Enligt finansministeriets prognos uppfyller Finland i stora drag kraven i den förebyggande delen 2015. År 2016 kan en eventuell avvikelse när det gäller förändringen i det strukturella saldot bli betydande, men enligt nuvarande helhetsbedömning är avvikelsen från kraven i den förebyggande delen inte betydande. I bedömningen ingår dock risker och osäkerhetsfaktorer, så det går inte att bortse från risken för betydande avvikelser.

I fråga om de sektorsvisa mål för saldot som regeringen sätter för de offentliga finanserna 2019 kommer varken lokalförvaltningen eller statsfinanserna enligt finansministeriets prognos att nå sina mål. För att målen ska kunna nås måste anpassningsåtgärderna i regeringsprogrammet preciseras och genomföras fullt ut. Också kommunerna måste fortsätta med sina egna åtgärder för att stärka den kommunala ekonomin.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

År 2016 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettoupplåning till 49,1 miljarder euro. Av inkomsterna är 40,8 miljarder euro (83 %) skatter och inkomster av skattenatur. Den långsamma ekonomiska tillväxten begränsar fortfarande en tillväxt av skattebaserna 2016. Statens skatteinkomster uppskattas växa med ca 2 % år 2016, dvs. med ca 0,9 miljarder euro jämfört med vad som har budgeterats för 2015 (budgeten inklusive tilläggsbudgetarna).

Finlands ekonomi har inte vuxit på tre år. I finansministeriets ekonomiska prognos antar man att den ekonomin långsamt börjar växa 2016. Den internationella ekonomin och samhällsekonomin i Finland är dock fortfarande mottagliga för negativa chocker, vilket leder till osäkerhet också i uppskattningarna av skatteinkomsterna. De risker som gäller Finlands ekonomiska tillväxt har fortfarande ett samband med den realekonomiska utvecklingen, i synnerhet när det gäller i vilken utsträckning den ekonomiska tillväxten förblir långsammare i Finland än i konkurrentländerna.

Riskerna i anslutning till utfallet av prognoserna för den ekonomiska utvecklingen och skatteinkomsterna ökar just i samband med konjunktursvängningar.

Konsumenternas förtroende för den egna och samhällsekonomiska utvecklingen ligger på en nivå som är klart under det långsiktiga genomsnittet. Förväntningarna på den egna ekonomin och Finlands ekonomi är försiktiga och förväntningar när det gäller arbetslösheten dystra. Även industrins förtroende ligger alltså på en låg nivå.

Ökningen av hushållens realinkomster som en följd av den exceptionellt låga inflationen stöder dock utvecklingen av den privata konsumtionen.

Hushållens skuldsättningsgrad väntas alltså stiga. Skuldsättningen accelereras av den tidsbundna amorteringsfrihet på bolån som bankerna marknadsfört 2015.

Inkomstposterna avdelningsvis åren 2014—2016¹⁾

Kod	Avdelning	År 2014	År 2015	År 2016	Förändring 2015—2016	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	39 270	39 911	40 782	870	2
12.	Inkomster av blandad natur	5 180	6 050	5 344	-706	-12
13.	Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	2 597	2 768	2 451	-317	-11
15.	Lån, exkl. nettoupplåning och skuldhantering	623	415	481	66	16
	Sammanlagt	47 671	49 143	49 057	-86	-0

Inkomstposterna avdelningsvis åren 2014—2016¹⁾

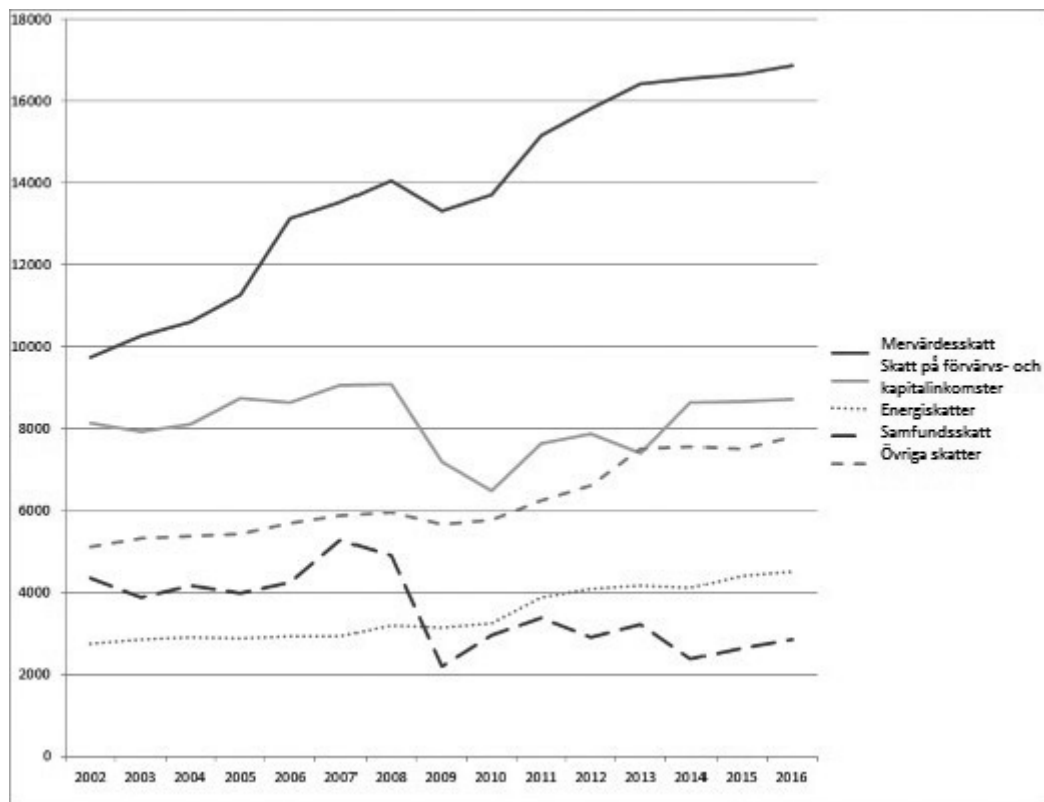
15.03.01 Nettoupplåning och skuldhantering	5 554	4 721	5 033	312	7
Sammanlagt	53 225	53 864	54 090	226	0

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Jämfört med den ordinarie budgeten för 2015 uppskattas skatteinkomsterna öka med ca 0,9 miljarder euro, medan budgetekonomins ordinarie inkomster uppskattas minska ca 0,1 miljarder euro. Minskningen av andra inkomster än skatteinkomsterna förklaras av de exceptionella inkomstposter som ingår i inkomstbudgeten för 2015, varav de viktigaste anknyter till aktieförsäljningsinkomster av engångsnatur. Behovet av nettoupplåning enligt budgetpropositionen är ca 5,0 miljarder euro.

I den första, andra och tredje tilläggsbudgeten för 2015 ändrades nettobeloppet av de beräknade ordinarie inkomsterna (inkomstposterna exkl. nettoupplåningen och skuldhanteringen) nästan inte alls. I dessa tilläggsbudgetar minskade inkomstposterna med sammanlagt 31 miljoner euro.

Av figur 3 framgår utvecklingen av statens skatteinkomster enligt skatteslag 2002—2016. Utvecklingen av den totala ekonomiska produktionen har varit tudelad under granskningsperioden. Fram till 2008 var den ekonomiska tillväxten relativt snabb, vilket utvidgade skattebasen och ökade skatteinkomsterna. Samtidigt genomfördes dock skattelättnader i t.ex. beskattningen av förvärvsinkomster. Dessutom reformerades företags- och kapitalinkomstbeskattningen vid ingången av 2005. Finanskrisen 2008—2009 ledde till en betydande minskning av totalproduktionen (reellt med ca 8 % 2009). Efter det har tillväxten av totalproduktionen varit anspråklös. Ökningen av skatteinflödet efter finanskrisen är därför till en stor del en följd av åtstramad beskattning. Åtstramningen av skatter har huvudsakligen inriktats på indirekta skatter av vilka de viktigaste är mervärdesskatten och energiskatten. Mervärdesskattens relativa andel av de totala skatteuttaget har ökat till följd av tillväxten i skattebasen (den privata konsumtionen viktigast) samt höjningen av mervärdesskatteuttaget 2013. Intäkterna av förvärvsinkomstskatten och kapitalinkomstskatten har knappast alls ökat, när den rundradioskatt som togs i bruk 2013 inte beaktas i skatteintäkterna. Minskningen av intäkterna av samfundsskatten beror förutom på företagens svaga resultatutveckling också på sänkningen av samfundsskattesatsen 2012 och 2014 samt på den förändrade produktionsstrukturen i Finlands ekonomi.

Figur 3. Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2002—2016 (mn euro)

4.1. Centrala ändringar i skattegrunderna år 2016

Enligt statsminister Sipiläs regeringsprogram är målsättningen med skattepolitiken att stärka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet är valperiodens viktigaste mål inom beskattningen följande:

— Beskattningen sporrar till att arbeta, vara företagare, sysselsätta, ta risker, äga, investera och placera i Finland. Den totala skattegraden stiger inte under valperioden.

— Beskattningen är förutsägbar och konsekvent. Den allmänna linjen för beskattningen slås fast i början av valperioden, och linjeändringar som medför osäkerhet ska undvikas under valperioden.

— Skattelättnaderna fokuserar på låg- och medelinkomsttagare. Bidragsfällorna ska åtgärdas. Beskattningen av löneinkomster skärps inte på någon inkomstnivå.

— Beskattningen utvecklas så att företagande, ägande och investeringar lönar sig bättre än för närvarande. Beskattningsstrukturen stöder Finlands konkurrenskraft och regeringens viktigaste mål. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter.

— Den grundläggande principen inom beskattningen är en bred skattebas och låga skattesatser. Finland arbetar aktivt för att förhindra internationell skatteflykt.

— Beskattningsförfarandena är kundorienterade och beaktar att beskattningen ska vara konsekvent, förutsägbar och trygga rättssäkerheten och tillgången till information.

Regeringsprogrammets skattelättnader genomförs stegvis under valperioden. År 2016 balanseras statsfinanserna genom skatteåstramningar som man kommit överens om i regeringsprogrammet.

Beskattningen av arbete lindras i enlighet med regeringsprogrammet i synnerhet för låg- och medelinkomsttagare genom en höjning av arbetsinkomstsvdraget med 450 miljoner euro 2016. Dessutom lindras grunderna för beskattningen av förvärvsinkomster 2016 så att de motsvarar förändringen i förtjänstnivåindexet. Överlåtelseförlust kommer att bli avdragsgill från all kapitalinkomst, då den enligt gällande lagstiftning är avdragsgill endast från överlåtelsevinst. Giltighetstiden för lagen om källskatt för löntagare från utlandet förlängs. För 2016 införs en tidsbunden möjlighet till s.k. verksam ånger inom beskattningen. Parametrarna för rundradioskatten justeras till följd av indexfrysningen av det anslag som ska överföras till Rundradion Ab så, att det minsta skattebelopp som tas ut höjs från 51 till 70 euro. Den lägsta inkomstgränsen för när skatt ska börja betalas stiger således från ca 7 500 euro till ca 10 300 euro per år.

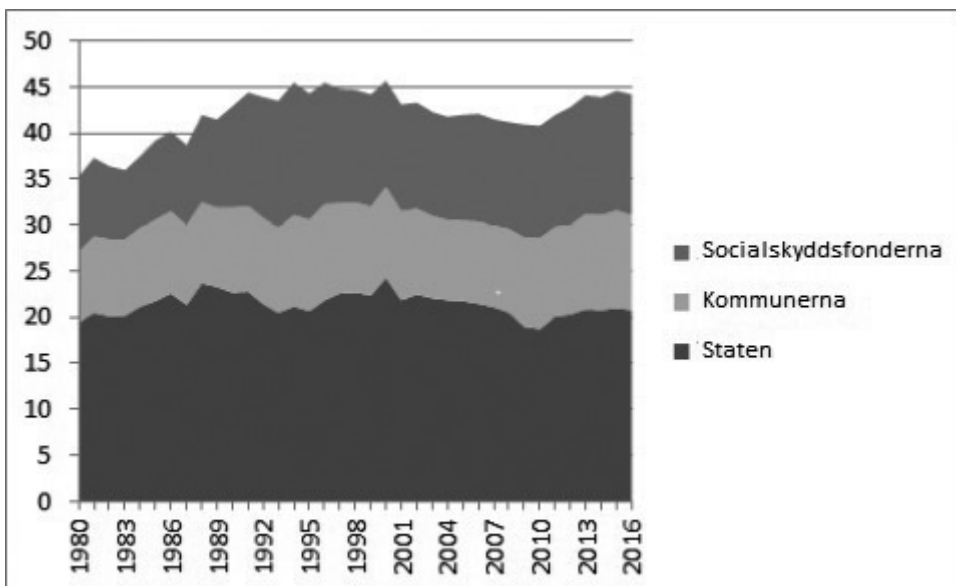
Bilbeskattningen lindras med sammanlagt ca 200 miljoner euro under regeringsperioden. Lindringen genomförs stegvis 2016—2019. Genom att ändringen genomförs stegvis strävar man efter att dämpa effekterna på beteendet och att undvika marknadsstörningar inom bilhandeln och en plötslig nedgång i lagervärden som en omfattande skatteändring av engångsnatur orsakar samt orättvisa effekter för konsumenterna.

Tobaksaccisen, fordonsskatten, avfallsskatten, skatten på uppvärmningsbränslen samt skatten på kraftverksbränslen och bränslen för arbetsmaskiner kommer att höjas. Höjningen av skatten på tobak genomförs stegvis för att dämpa effekterna på beteendet. Den avdragsgilla andelen av bolåneräntorna minskas. Den föreslagna höjningen av fordonsskatten för 2017 kommer att öka skatteutfallet redan 2016 till följd av periodiseringen av skatteuppbörden. Dessutom sänks den nedre gränsen för den temporära högsta inkomstklassen (den s.k. solidaritetsskatten), som infördes 2012, från 90 000 euro till 72 300 euro för åren 2016 och 2017, och den övre skattesatsen för kapitalinkomster höjs från 33 % till 34 % fr.o.m. 2016.

I enlighet med regeringsprogrammet kommer effekterna på skatteintäkterna till följd av regeringens ändringar i skattegrunderna att kompenseras till kommunerna.

Kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten höjdes temporärt med 5 procentenheter och församlingarnas andel med 0,4 procentenheter för skatteåren 2012—2015. Statens andel sänktes i motsvarande grad. Då höjningen av kommunernas samfundsskatteandel upphör i slutet av 2015 och församlingarnas samfundsskatteandel överförs till staten vid ingången av 2016 ökar statens andel av samfundsskatteintäkterna.

Figur 4. Offentliga samfunns skatteinkomster sektorsvis i förhållande till totalproduktionen 1980–2016 (total skattegrad)

4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen

Skatteinflödet påverkas förutom av ändringarna i beskattningsgrunderna även av skattebasens utveckling, som i sin tur är beroende av hur samhällsekonomin och dess olika delområden utvecklas. De bedömningar av skattebasens utveckling som använts som grund för inkomstposterna (vidstående tablå) har härletts ur bedömningarna och prognoserna i den Ekonomiska översikt som är bilaga till budgetpropositionen.

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2013	2014	2015	2016
	förändring per år, %			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	3,1	2,3	1,6	1,7
— löneinkomster	0,8	0,8	0,5	1,5
— pensioner och andra sociala förmåner	6,6	3,8	3,2	2,4
— kapitalinkomster	12,6	2,2	8,3	2,6
Inkomstnivåindex	2,1	1,4	1,1	1,2
Rörelseöverskott	0	6,1	1,1	3,4
Skattebasen för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	-0,4	0,3	0,0	1,4
Mervärdesskattebasen	0,7	0,1	0,1	1,8
Bensinförbrukning	-2	-2½	1½	1½
Förbrukning av diesellojja	-0,8	-1,2	1½	1½

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2013	2014	2015	2016
Elförbrukning	2,6	2,6	1	1½
Konsumtion av skattebelagd alkohol	-4,3	0	-3½	-1
Nya beskattningsbara personbilar (st.)	100 250	101 100	103 000	106 000
Konsumentprisindex	1,5	1,0	-0,1	1,1

4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna

Den uppskattade skatteinkomsten i budgetpropositionen grundar sig på den ekonomiska prognosen och utvecklingen av skattebaserna enligt finansministeriets ekonomiska översikt. Om den ekonomiska utvecklingen avviker från baskalkylen är konsekvenserna av detta för det totala skatteinflödet beroende av i fråga om vilka ekonomiska efterfrågeposter och faktorer den ekonomiska prognosen avviker från vad som tidigare uppskattats. Till exempel påverkar förändringar i den inhemska efterfrågan skatteinflödet kraftigare än förändringar som skett via den utländska efterfrågan. Historiska uppgifter visar att om den ekonomiska tillväxten avtar med en procentenhet, försvagar det saldot i statsfinanserna med i genomsnitt 0,2—0,3 procentenheter i relation till totalproduktionen. Detta beror till största delen på att skatteinkomsterna minskar. I förhållande till totalproduktionen 2016 har en förändring på en procentenhet i den ekonomiska tillväxten återverkningar motsvarande ca 0,5 miljarder euro med tanke på saldot i statsfinanserna.

I vidstående tablå anges en uppskattning av i vilken mån intäkterna från vissa skatteslag påverkas av förändringar i skattebasen.

Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria den 28 september 2015 *Budjettitalouden tuloarvioiden laadintamenettelyt valtiovarainministeriössä* (www.vm.fi).

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn euro
Skatt på förvärvs- inkomster	Löneinkomster	1 procentenhet	379 (inkl. avgifter), varav staten 127
	Pensionsinkomster	1 procentenhet	116, varav staten 29
Skatt på kapital- inkomster	Kapitalinkomster	1 procentenhet	29
	Samfundsskatt	Rörelseöverskott	1 procentenhet
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1 procentenhet	118
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	6,5
Energiskatt	Förbrukning av el i elklass I	1 %	10
	Bensinförbrukning	1 %	13

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn
			euro
	Dieselförbrukning	1 %	14
Punktskatt på alkohol- holdrycker	Alkoholkonsumtion	1 %	14
Punktskatt på tobak	Cigarettkonsumtion	1 %	7

4.4. Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts i skattelagstiftningen i stödjande syfte. Det finns ca 190 olika typer av skatteutgifter, men det är inte möjligt att uppskatta ett värde i euro för alla. Skatteutgifterna beräknas minska skatteintäkterna med ca 25,3 miljarder euro 2016. Av detta belopp hänför sig ca 16,6 miljarder euro till statens skatteintäkter. Vid en bedömning av skatteutgifternas totalbelopp bör det beaktas att en del av skatteutgifterna överlappar varandra och att slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp, eftersom förfarandet också påverkar priserna och beteendet. Skatteutgifterna och deras inverkan på skatteintäkterna har behandlats enligt skatteslag i förklaringsdelen till inkomstmomenten.

I vissa skatteutgifter föreslås ändringar 2016 (se avsnitt 4.1).

4.5. Övriga inkomstposter

	2014 bokslut	2015 uppskattning	2016 budgetprop.	2015—2016 förändr., %
Inkomster av blandad natur, mn euro	5 137	6 016	5 344	-11
— överföring från statens pensionsfond	1 678	2 275	1 783	-22
— inkomster från EU	1 209	1 270	1 119	-12
— statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel	535	541	537	-1
— avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet	413	426	427	0
— överföring från statens bostadsfond	117	66	47	-29
— övriga	1 184	1 438	1 430	-1

Statens inkomster av blandad natur 2016 beräknas uppgå till 5 344 miljoner euro, dvs. 670 miljoner euro mindre än vad som har budgeterats för 2015. Inkomsterna från EU beräknas sjunka med 12 % jämfört med 2015. Av inkomsterna från Europeiska unionen består de viktigaste posterna av utvecklingsstöd för lantbruket och landsbygden samt av strukturpolitiska stöd. Från statens pensionsfond intäktsförs enligt uppskattning 1 783 miljoner euro i statens budgetekonomi. Återtagandet av anslaget för användningen av intäkterna från bankskatten ökar inkomsterna av blandad natur med 266 miljoner euro 2015.

Ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till ett belopp av 2 451 miljoner euro, vilket är ca 300 miljoner euro mindre än vad som budgeterades för 2015. I ränteinkomster beräknas inflyta ca 135 miljoner euro. Statens ränteinkomster inflyter av räntor på långfristiga lån som staten har beviljat samt på investeringar av kassareserver som överskrider det dagliga behovet. Statens kassareserver beräknas uppgå till 5½ miljarder euro och genomsnittsavkastningen beräknas bli exceptionellt låg, 0,2 %.

Inkomsterna av vinstutdelning och av försäljning av aktier beräknas vara 1 967 miljoner euro, varav ungefär en fjärdedel föränsades av de engångsåtgärder som ökar intäktsföringen och som det fattats beslut om som en del av finansieringen av regeringens spetsprojekt. Spetsprojekten finansieras i huvudsak med inkomster från utdelning och genom försäljning av statens aktieinnehav. Enligt lagen om Finlands Bank intäktsför Finlands Bank 50 % av sitt resultat från föregående år till staten. Bankfullmäktige kan dock bestämma att en större andel än så ska intäktsföras. För 2016 antas intäktsföringen uppgå till 130 miljoner euro. Intäktsföringen av vinsten från statens affärsverk beräknas uppgå till 220 miljoner euro, varav Senatfastigheters andel är 100 miljoner euro och Forststyrelsens andel 120 miljoner euro.

	2014 bokslut	2015 uppskattning	2016 budgetprop.	2015—2016 förändr., %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	2 030	2 755	2 451	-11
— ränteinkomster	148	138	134	-3
— utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 416	2 149	1 967	-8
— andel i Finlands Banks vinst	227	138	130	-5
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	240	330	220	-33

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 54,1 miljarder euro, vilket är 0,2 miljarder mera än i den ordinarie budgeten för 2015 och ca 0,3 miljarder euro mindre än vad som har budgeterats för 2015 när tilläggsbudgetarna är inberäknade. Med beaktande av den ökade prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen ökar anslagen under förvaltningsområdena reellt med ca 0,4 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2015 och minskar med ca 0,7 % jämfört med de budgeterade medlen för 2015.

Utgiftsnivån minskar som en följd av de sparbeslut och utgiftsökningar som ingår i regeringsprogrammet och som har en nettoeffekt på 0,7 miljarder euro 2016. Dessutom ökar utgiftsnivån som en följd av de extra satsningar som görs i syfte att genomföra regeringens spetsprojekt, ca 320 miljoner euro 2016. Utgifterna ökar också i och med justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna (ca 300 miljoner euro) och de ökande migrationskostnaderna (drygt 100 miljoner euro).

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2014—2016¹⁾

Kod	Huvudtitel	År 2014	År 2015	År 2016	Förändring 2015—2016	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
21.	Riksdagen	153	164	173	8	5
22.	Republikens president	34	19	13	-6	-30
23.	Statsrådets kansli	111	186	208	21	11
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	1 378	1 212	1 048	-163	-13
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	911	900	906	6	1
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	1 289	1 226	1 331	105	9
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	2 671	2 659	2 886	227	9
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	17 024	16 956	17 527	572	3
29.	Undervisnings- och kulturmi- nisteriets förvaltningsområde	6 622	6 803	6 770	-33	-0
30.	Jord- och skogsbruksministe- riets förvaltningsområde	2 645	2 662	2 567	-95	-4
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	3 087	2 898	2 932	35	1
32.	Arbets- och näringsministeri- ets förvaltningsområde	3 446	3 521	2 874	-648	-18
33.	Social- och hälsovårdsminis- teriets förvaltningsområde	12 895	12 719	13 083	364	3
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	283	204	199	-5	-3
36.	Räntor på statsskulden	1 713	1 766	1 573	-193	-11
	Sammanlagt	54 263	53 894	54 090	196	0

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

I regeringsprogrammet ingår en utgiftsregel som styr budgetekonomins utgiftsutveckling under hela valperioden. Utgiftsregeln sätter ett maximibelopp för huvuddelen, ungefär fyra femtedelar, av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och de ramar för statsfinanserna som fastställs på basis av den lämnas bl.a. utgifter som växlar med konjunkturen och den automatiska finansieringen, ränteutgifterna för statsskulden samt finansinvesteringarna.

Regeringens första rambeslut, ramen för valperioden 2016—2019, överlämnas till riksdagen den 28 september 2015. I rambeslutet fastställs ramen så att statens utgifter som omfattas av ramen 2019 är 1,3 miljarder euro mindre än i det s.k. tekniska rambeslutet från den 2 april 2015.

I det s.k. tekniska rambeslutet från april 2015 ändrades ramen för 2016—2019 så att den motsvarar pris- och kostnadsnivån 2016 i fråga om de lagstadgat och avtalsbaserat indexbundna utgif-

terna. Den beräknade pris- och kostnadsnivån har preciserats efter detta. Å andra sidan fattades det beslut om att som sparåtgärder avskaffa indexbindningen av barnbidraget och studiestödet, frysa indexhöjningarna av statsandelarna och universitetens och yrkeshögskolornas indexhöjningar under ramperioden samt frysa de indexhöjningar som bygger på FPL och konsumentpris/levnadskostnadsindex 2016—2019. Inte heller indexhöjningen av finansieringen av Rundradion Ab görs för 2016. Som en kombinerad effekt av dessa ändringar sänks priskorrigeringen av de lagstadgat eller avtalsbaserat indexbundna utgifterna med ett nettobelopp på ca 170 miljoner euro jämfört med rambeslutet från april.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2016	2017	2018	2019
Justering av ramnivån jämfört med rambeslutet från våren 2015: Enligt lagstiftningen indexbundna utgifter (pensioner, kommunernas statsandelar och övriga enligt lagstiftningen indexbundna statsbidrag, EU-medlemsavgiften)	-172,8	-172,8	-172,0	-172,4
Sammanlagt	-172,8	-172,8	-172,0	-172,4

I ramnivån för 2016 beaktas dessutom de strukturella ändringar i ramen som sänker ramnivån för 2016 med ca 32 miljoner euro jämfört med rambeslutet från våren 2015. De strukturella ändringarna har specificerats närmare i följande tabell.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2016	2017	2018	2019
25.01.05	Bruttobudgetering av Rättsregistercentralens avgiftsinkomster, motsvarande inkomster under moment 12.25.99	2,6	2,6	2,6	2,6
29.40.55	Justering av mervärdesskattekomensationen till yrkeshögskolorna enligt bokslutsuppgifterna för 2014	-32	-32	-32	-32
29.01.29, 29.80.41	Teknisk överföring från momsmomentet till momentet för överföringsutgifter som utgift som hör till ramen	0,8	0,8	0,8	0,8
32.30.03	Bruttofinansieringen för Revisionstillsynen vid Patent- och registerstyrelsen, motsvarande inkomst av skattenatur under moment 11.19.09	2,3	2,3	2,3	2,3
32.60.41	Stöd för byggande av LNG-terminaler, ändring i realiseringstidpunkten	-5,5	5,5		
	Sammanlagt	-31,8	-20,8	-26,3	-26,3

Ofördelad reserv

Med beaktande av alla de nämnda justeringar ligger ramnivån för 2016 på 44 611 miljoner euro, inklusive en tilläggsbudgetreservering på 300 miljoner euro.

De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 44 105 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2016 uppgår således till 206 miljoner euro. I den ingår en reservering för ett nettotillägg på strax under 50 miljoner euro för utvecklingen av närstående- och familjevården 2016. För 2016 har i ramen dessutom avdelats 300 miljoner euro för tilläggsbudgetarna.

Utgifter utanför ramen

Utänför ramarna för statsfinanserna är framför allt utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, såsom utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, lönegaranti, bostadsbidrag och statens andel av utgifterna för utkomststöd. De nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramarna när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem. Utänför ramarna lämnas dessutom bl.a. ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansinvesteringarna och de utgifter där staten fungerar som teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Som utgifter utanför ramen förslås 10,0 miljarder euro, vilket är ca 1,9 miljarder euro mindre än vad som budgeterats för 2015 (inklusive tilläggsbudgetpropositionerna). Minskningen beror närmast på tekniska ändringar. Den kompensation till kommunerna för ändringar i skatteinkomsterna som uppkommit i och med tidigare valperioder har vid bytet av valperiod överförts till den del av momentet som omfattas av ramen (1,4 miljarder euro). Även Rundradions finansiering har överförts så att den omfattas av ramen (0,5 miljarder euro).

Utgifterna för finansinvesteringar minskar fr.o.m. 2015, trots att en del av finansieringen av utvecklingssamarbetet ändras till finansinvesteringar. Detta beror närmast på att utgifterna för refinansieringen av exporten sjunker samt på att tillväxtsatsningarna av engångsnatur från föregående valperiod faller bort ur budgeten. Jämfört med 2015 ökar samtidigt de konjunkturrelaterade utgifter som står utanför ramen. Detta förklaras närmast av den strukturella förändring genom vilken bostadsbidraget för pensionstagare överförs för utbetalning under ett bostadsstödsmoment som står utanför ramen.

Ränteutgifterna för statsskulden uppgår till ca 1,6 miljarder euro, dvs. ungefär lika mycket som budgeterats för 2015.

Anslag utanför ramen, mn euro

	2016 budgetprop.
Utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidrag och lönegarantin	4 330
Kompensation till kommunerna för skattelättnader	262
Utgifter motsvarande inkomster som erhålls från EU	1 073
Utgifter motsvarande tippningsvinstmedel och intäktsföringen från Penningsautomatföreningen samt totospel	934
Ränteutgifter	1 573
Finansinvesteringar	471

Anslag utanför ramen, mn euro

	2016 budgetprop.
Tekniska genomgångsposter	221
Mervärdesskatteanslag	1 136
Sammanlagt	10 000

5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde

I regeringsprogrammet har man kommit överens om flera omkostnadsbesparingar. Den allmänna besparingen i de administrativa utgifterna är 30 miljoner euro 2016. Genom en effektivisering av upphandlingsprocesserna eftersträvas en besparing på 3 miljoner euro. Dessutom omfattas förvaltningsområdena som ett arv från den föregående valperioden av en omkostnadsbesparing på ca 300 miljoner euro, som bl.a. består av en produktivitetsbesparing som ökar med 0,5 procent varje år och av en besparing inom löneglidningen.

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

Under huvudtiteln för statsrådets kansli föreslås anslag på sammanlagt 208 miljoner euro, vilket innebär en ökning på ca 21 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Ökningen beror huvudsakligen på de överföringar av anslag till huvudtiteln som gjorts med anledning av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet och reformen av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering.

På grund av de besparingar som anges i regeringsprogrammet minskar anslagen under statsrådets kanslis huvudtitel med ca 5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Av detta belopp föranleds 4,3 miljoner euro av en i regeringsprogrammet angiven besparing i anslagen för stöd för politisk verksamhet. Det föreslås att den sänkning av ministrarnas arvoden med 5 procent som tillämpades under den föregående valperioden ska tillämpas också i fortsättning.

För att förbättra konsekvensbedömningen i samband med stiftandet av lagar inrättas i detta syftet i samband med statsrådets kansli en särskild funktion, för vilket det föreslås 0,25 miljoner euro.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

För förvaltningsområdet föreslås anslag till ett belopp av sammanlagt 1 048 miljoner euro, vilket innebär en minskning på ca 163 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Anslagsnivån sjunker på grund av den minskning på 200 miljoner euro i anslagen för utvecklings-samarbete som anges i regeringsprogrammet. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för utrikesförvaltningen 24 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbetet 61 %, och andelen för krishantering och övriga utgifter 15 %.

För utrikesministeriets omkostnader föreslås ett anslag på 227 miljoner euro. Utrikesförvaltningens resurser koncentreras till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse för Finland ökar. Man fortsätter att utveckla strukturen och verksamhetssätten för Finlands representation i utlandet. I utvecklingsarbetet beaktas bl.a. det nära nordiska samarbetet, utvecklingen inom EU:s av-

delning för yttre åtgärder och verksamhetsmodellen Team Finland. Som ett led i regeringens samlade spetsprojekt stärks nätverket Team Finland genom tillfällig anställning av specialsakkunniga med fokus på handelsekonomiska frågor som stationeras vid utvalda finska beskickningar. Detta föranleder ytterligare utgifter till ett belopp av 1,8 miljoner euro år 2016. Finland är år 2016 ordförande i Nordiska ministerrådet.

Krishantering

Utrikesministeriets förvaltningsområdes andel av utgifterna för underhållet av de finländska kris- hanteringsstyrkorna är 49 miljoner euro. Ledningsansvaret för insatsen i Libanon fortsätter till den 31 maj 2016. För civil krishantering föreslås ett anslag på 15,4 miljoner euro. I anslaget ingår en andel på 0,5 miljoner euro för fredsförmedling. Antalet anställda i uppgifter inom militär och civil krishantering beräknas år 2016 vara sammanlagt ca 690.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås sammanlagt 0,7 miljarder euro. Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete uppskattas år 2016 vara 0,35 procent i förhållande till bruttonationalinkomsten. För egentligt utvecklingssamarbete föreslås anslag på 498 miljoner euro samt fullmakter att ingå förbindelser till ett värde av 320 miljoner euro så, att utgifterna för dem infaller efter 2016. För finansinvesteringar inom utvecklingssamarbete föreslås ett anslag på 140 miljoner euro.

Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

För betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer och betalning av frivilliga finansiella bidrag föreslås 87 miljoner euro. För samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och Arktis föreslås 1,6 miljoner euro. I verksamheten prioriteras i första hand politiken för den nordliga dimensionen, det multilaterala samarbetet i de nordliga regionala råden och verkställandet av regeringens Rysslandspolitik.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås ett anslag på 906 miljoner euro. Om man bortser från valutgifterna, som varierar från år till år, är anslaget för förvaltningsområdet ca 22 miljoner euro större jämfört med anslagsnivån 2015.

Rättssäkerhet

För domstolarna, rättshjälpsbyråerna, utskökningsväsendet, åklagarväsendet, Brottspåföljdsmyndigheten och Rättsregistercentralen föreslås ett tilläggsanslag på 17,5 miljoner euro år 2016. Tillägget ingår i de satsningar på den inre säkerheten och rättsvården som anges i regeringsprogrammet.

För domstolarna och rättshjälpen föreslås ett tillägg på sammanlagt ca 13 miljoner euro för skötseln av uppgifter som anknyter till säkerställandet av asylsökandes rättssäkerhet.

Åtgärderna inom reformprogrammet för rättsvården fortsätter. Projekten inom ramen för programmet syftar till att rättssäkerheten kan säkerställas trots utgiftstrycket och besparingarna inom rättsvården.

I enlighet med regeringsprogrammet höjs domstolsavgifterna och utvidgas tillämpningsområdet för avgiftsbelagdheten på ett sätt som inte försvagar rättssäkerheten för dem som har det sämst ställt.

Utsökningsväsendets strukturreform fortsätter med utgångspunkt i handlingsplanen, med målet att öka produktiviteten och lönsamheten utan att parternas rättssäkerhet äventyras. Den offentliga rättshjälpen effektiviseras genom att man utvecklar den juridiska rådgivningen, de elektroniska tjänsterna och de alternativa tvistlösningsförfarandena i enlighet med helhetsplanen för rättshjälpsverksamheten som färdigställs 2015.

Bekämpning av brottsligheten

Ansvaret för ordnandet och finansieringen av fångars hälso- och sjukvård överförs från Brottspåföljdsmyndigheten till Institutet för hälsa och välfärd fr.o.m. den 1 januari 2016.

Stödtjänster för brottsoffer ska på det sätt som offerdirektivet förutsätter ordnas i samarbete med social- och hälsovårdsförvaltningen och de organisationer som producerar tjänsterna. För finansieringen av serviceproduktionen införs en brottsofferavgift, och ett statsbidragssystem som hänförelse sig till avgiften utvecklas. För ordnandet av stödtjänster anvisas tilläggsfinansiering på 2,7 miljarder euro 2016. Statens inkomster ska öka i motsvarande grad.

Brottspåföljdsmyndighetens lokalstruktur förnyas på det sätt som anslagsramen och det minskade antalet fångar förutsätter på så sätt att strukturen möjliggör en säker verksamhet, stöder de samhälleliga effektmål som ställts för verkställigheten av straff och möjliggör att den verksamhet som förebygger återfallsbrottsligheten fortsätter. Målet är att bibehålla ett regionalt heltäckande fängelsenet.

De lagar som gäller ordningsbot och bötesförfarande sätts i kraft och EU:s offerdirektiv genomförs.

Utvidgandet av tillämpningsområdet för förvandlingsstraffet för böter återtas.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

För inrikesministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt ca 1,3 miljarder euro, vilket är ca 105 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2015. Anslagsökningen beror huvudsakligen på en nivåförhöjning i det förslagsanslag som anvisats för mottagning av flyktingar och asylsökande. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för polisväsendet 56 %, andelen för gränsbevakningsväsendet 18 %, andelen för räddningsväsendet och Nödcentralsverket 6 % och andelen för invandringen 12 %.

I regeringsprogrammet satsar man på den inre säkerheten och på rättsvården. Av denna ytterligare satsning anvisas i budgetpropositionen 2016 ett tillägg på 28,5 miljarder euro till inrikesministe-

riets förvaltningsområde. Till förvaltningsområdets uppgifter hör att genomföra strategiskt viktiga informationssystemprojekt.

Polisväsendet

Reformen av polisens förvaltningsstruktur (Pora III) fortsätter. Den målsatta funktionella nivån för polisverksamheten och polisens resurser bedöms på nytt så att de motsvarar de ekonomiska yttre ramarna. Polisens kostnadsstruktur och i synnerhet nätverket av verksamhetsställen granskas i syfte att sänka lokalkostnaderna.

Medborgarnas förtroende för polisens förmåga att förebygga, avslöja och utreda brott ska bevaras.

Genom sin verksamhet främjar polisen bekämpningen av IT-relaterad brottslighet samt cybersäkerhet.

Skyddspolisens, som för närvarande är underställd Polisstyrelsen, blir från ingången av 2016 underställd inrikesministeriet.

Gränsbevakningsväsendet

Gränsbevakningsväsendets verksamhet påverkas främst av läget i Ryssland och i Östersjöområdet samt av utvecklingen av gränstrafiken. Tyngdpunkten för gränsbevakningsväsendets verksamhet ligger vid östgränsen, där en trovärdig och självständig funktionsförmåga upprätthålls. Krisberedskapen och det militära försvarets skyldigheter sköts.

Räddningsväsendet och nödcentralerna

Räddningsväsendet utvecklas så att räddningsväsendet har god beredskap att agera i olika olycksituationer och undantagsförhållanden. Räddningsverken har som mål att uppnå en bestående besparing på minst 7,5 miljoner euro per år fram till år 2017 utan att sänka servicenivån.

Nödcentralverksamheten utvecklas genom att ett för myndigheterna gemensamt nödcentralssystem tas i bruk i alla nödcentraler före utgången av mars 2017.

Invandring

Migrationsförvaltningens verksamhet påverkas av det ökade antalet asylsökande. Det är svårt att uppskatta antalet sökande under 2016. Anslagen i budgetpropositionen har dimensionerats enligt 15 000 asylsökande. Asylsökande som får positivt beslut placeras så fort som möjligt i kommunerna. Avsikten är att antalet kvotflyktingar per år ska hållas vid 750—1 050 flyktingar. Finland påverkas också av EU:s gemensamma beslut om att omplacera asylsökande till följd av den svåra flyktingsituationen i medelhavsområdet.

Den produktivitetsökning som det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) för med sig utnyttjas fullt ut genom att man utvecklar arbetsprocesserna. En smidig och

snabb behandling av asylansökningar dämpar på lång sikt de totala kostnaderna av mottagningen av asylsökande när de sökandes väntetid vid förläggningarna inte blir onödigt lång.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 2,9 miljarder euro, vilket innebär en ökning med 227 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Ökningen beror närmast på den tidsmässiga förläggningen av anskaffningen av materiel och på ett tillägg som föranleds av regeringsprogrammet.

I utgifterna för försvarsmaktens omkostnader (exkl. löneutgifter), anskaffningen av försvarsmateriel samt utgifterna för den militära krishanteringen har det gjorts en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % i enlighet med etablerad praxis. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för det militära försvaret 85 % och andelen för den militära krishanteringen 1 %.

Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter enligt budgetpropositionen för 2016 och de tidigare beviljade beställningsfullmakterna föranleder utgifter på sammanlagt 733 miljoner euro år 2016 och på sammanlagt 1 340 miljoner euro åren efter budgetåret.

Militärt försvar

För försvarsmaktens omkostnader föreslås 1 866 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 23 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Förändringen beror huvudsakligen på ett nettotillägg i lokalyrorna. I tillägget har beaktats den höjning av Senatfastigheters hyror som behövs för att uppnå en hållbar hyresnivå inom försvarsmakten samt den minskning av Senatfastigheters hyror som föranleds av genomförandet av självkostnadsprincipen.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås anslag till ett belopp av 594 miljoner euro, vilket är 177 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2015. Tillägget föranleds huvudsakligen av en senareläggning av utbetalningar av sådana bevillningsfullmakter för anskaffningar som har bundits under tidigare år, och av en nivåhöjning i försvarsanslagen (50 miljoner euro år 2016) som avser anskaffningen av försvarsmateriel och som föranleds av regeringsprogrammet.

Budgetpropositionen innehåller en beställningsfullmakt på 314 miljoner euro för att förbättra det militära försvarets prestationsförmåga. Utgifterna för beställningsfullmakten 2016 för att utveckla försvarsmaktens materiel förläggs till åren 2016—2020.

Militär krishantering

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 37 miljoner euro för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringen, vilket innebär en minskning på 2 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Krishanteringen behandlas även i den allmänna motiveringen till utrikesministeriets förvaltningsområde under rubriken krishantering.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 17,5 miljarder euro, vilket innebär en ökning på ca 570 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Anslagsökningen föranleds främst av ökningen av statsandelarna för den kommunala basservicen och av EU-avgiften. Av förvaltningsområdets anslag är andelen för stöd till kommunerna 52 %, andelen för pensioner och ersättningar som staten betalar 27 % och andelen för EU-avgifter 12 %.

Beskattningen och tullväsendet

För tullen föreslås en anslagsökning på 4 miljoner euro för utgifter för den inre säkerheten och rättsvården. I anslagen för återbetalda skatter föreslås ett tillägg på 14,7 miljoner euro. Tillägget grundar sig på finansministeriets beslut av 2012 om mervärdesskattelättnad.

Tjänster för statsamfundet

Det föreslås att anslagen ska minskas med 6,2 miljoner euro jämfört med budgeten för 2015. Minskningen består huvudsakligen av flera besparingar som avser Statskontoret.

Dataadministrationsprojekt och produktivetsprojekt

Som ett led i regeringens spetsprojekt anvisas år 2016 27 miljoner euro för stöd för digitalisering inom förvaltningen. För inrättande av ett nationellt inkomstregister anvisas år 2016 5,9 miljoner euro.

I anslaget för att främja dataadministrations- och informationssystemprojekt och produktivetsprojekt föreslås ett tillägg på 17 miljoner euro jämfört med budgeten för 2015. I budgeten reserveras centraliserad finansiering för informationsförvaltningsprojekt som främjar produktiviteten inom statsförvaltningen, för upphandling av undersökningar och tjänster samt för centrala informationssystemprojekt. Dessa behandlas närmare i avsnitt 6.2.

Statens regional- och lokalförvaltning

För statens regional- och lokalförvaltning föreslås 88 miljoner euro, vilket är 3 miljoner euro mindre än i budgeten för 2015. Minskningen beror huvudsakligen på att det anslag av engångsnatur på 0,7 miljoner euro som beviljades för 2015 för att råda bot på anhopningen i handläggningen av miljötillstånd inte längre ingår, liksom inte heller det anslag på 1,4 miljoner euro som beviljades för piloteringen av den offentliga förvaltningens gemensamma Kundservice 2014-projekt.

Överföringar till landskapet Åland

De inkomstöverföringar som ska betalas till landskapet Åland har beräknats uppgå till sammanlagt 248 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 1,4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015 till följd av ändringar i inkomstposterna.

Statens pensionsutgifter

För de pensioner och ersättningar som staten betalar föreslås 4 731 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 38 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Ökningen beror på indexjusteringar, pensionernas ökade volym och en förändring i ränteprognozen.

EU och internationella organisationer

För avgifter till Europeiska unionen föreslås ett anslag på 2 131 miljoner euro. I budgetpropositionen föreslås nya fullmakter för Finland att förbinda sig till tecknande av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar som 2016—2020 föranleder utgifter på sammanlagt 62 miljoner US-dollar och att förbinda sig till att betala infordringsbart kapital i anslutning till tecknandet av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar till ett belopp av sammanlagt 248,3 miljoner US-dollar. De nya fullmakterna beräknas föranleda utgifter till ett belopp av 11 miljoner euro 2016.

Greklands andra anpassningsprogram löpte ut i slutet av juni 2015 utan att Grekland slutfört programmet på avtalat sätt. Därför förföll eurogruppens beslut från november 2012 om att medlemsstaterna i euroområdet som en del av Eurosystemets program för värdepappersmarknaden överför till Grekland ett belopp som motsvarar intäkterna från investeringar som gjorts i grekiska statsobligationer. Därför har det moment som gäller överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland strukits i budgetpropositionen. År 2015 budgeterades för detta syfte 27 miljoner euro.

Stöd till kommunerna

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 9 028 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 528 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Största delen av ökningen i statsandelen föranleds av en justering på 269 miljoner euro i kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Statsandelen ökar också till följd av en ytterligare insats för barnskydd och hemservice för barnfamiljer, av en kompensation för ändringar i skattegrunderna samt av förändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer. Samtidigt minskar statsandelen på grund av de nedskärningar i statsandelen som det fattades beslut om under den föregående regeringsperioden samt genom följande åtgärder som minskar kommunernas kostnader: effektiviseringen av ordnandet av regional specialiserad sjukvård, ändringar som gäller den subjektiva rätten till dagvård samt förändringar i personaltätheten inom den spåbarnspedagogiska verksamheten. År 2016 görs ingen indexhöjning i statsandelen för basservicen. För stöd för kommunsammanslagningar föreslås ett anslag på 26 miljoner euro. År 2016 genomförs fyra kommunsammanslagningar.

Effekterna av statens budgetproposition på den kommunala ekonomin behandlas närmare i avsnitt 7.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

För undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 6,8 miljarder euro. Anslagnivån är närmast oförändrad jämfört med den ordinarie budgeten för 2015.

Av anslagen under huvudtiteln är andelen för statlig finansiering av högskoleundervisning och forskning 47 %, andelen för den allmänbildande utbildningen 11 %, andelen för yrkesutbildning 7 %, andelen för vuxenutbildning 7 %, andelen för studiestöd 14 % och andelen för kultur, konst, idrottsverksamhet och ungdomsarbete 10 %.

Innehållet i och effekterna av de åtgärder som gäller statsandelarna för förvaltningsområdet behandlas närmare i avsnitt 7, som gäller den kommunala ekonomin.

Småbarnspedagogisk verksamhet, allmänbildande utbildning och fritt bildningsarbete

Den subjektiva rätten till dagvård ändras fr.o.m. den 1 augusti 2016 så att varje barn i fortsättningen kommer att ha rätt till 20 timmar småbarnspedagogisk verksamhet per vecka fram till förskoleundervisningen. Ett barn ska ha rätt till småbarnspedagogisk heldagsverksamhet om det krävs för att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare arbetar, studerar, är verksamma som företagare eller sysselsatta i eget arbete. Inom den småbarnspedagogiska verksamheten höjs förhållandet mellan antalet barn över 3 år och antalet fostrare från 1/7 till 1/8. Dagvårdsavgifterna samt avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamhet höjs fr.o.m. den 1 augusti 2016. Samtidigt inleds ett program för utveckling av småbarnspedagogisk verksamhet inom ramen för vilket kvaliteten på den småbarnspedagogiska verksamheten och dess pedagogiska innehåll ska förbättras och utbildningen av barnträdgårdslärare ökas tillfälligt. För finansieringen av programmet för utveckling av småbarnspedagogisk verksamhet anvisas anslag till ett belopp av sammanlagt 7 miljoner euro.

Resurserna inom den grundläggande utbildningen riktas till åtgärder som utvecklar sätten att lära sig och lärandemiljöerna, och den grundläggande utbildningens tillgänglighet säkerställs. Sätten att lära sig blir fler genom att digitala lärandemiljöer införs och pedagogiken moderniseras. Som ett led i insatserna för regeringens spetsprojekt anvisas 2016 6 miljoner euro för att påskynda införandet av digitala läromedel och för försök och utveckling inom digitalt lärande, samt 9,5 miljoner euro för att höja lärarnas digitala kompetens genom grundläggande utbildning och kompletterande utbildning.

En översyn av finansieringssystemet för gymnasieutbildningen och en reform av nätet av anordnare av gymnasieutbildning bereds i syfte att förbättra gymnasieutbildningens genomslag, kvalitet och effektivitet och trygga den regionala tillgången till gymnasieutbildning.

Inom det fria bildningsarbetet införs ett nytt finansieringssystem.

Yrkesutbildning

En reform av finansierings- och styrsystemet för yrkesutbildningen bereds. Syftet är att skapa en enhetlig yrkesutbildningshelhet genom att slå samman de separata reglerings-, styr- och finansieringssystemen för den yrkesinriktade grund- och tilläggsutbildningen och läroavtalsutbildningen.

En reform av strukturerna och processerna som omfattar hela nätet av yrkesutbildningsanordnare inleds på frivillig basis. Målet är att yrkesutbildningsanordnarna ska ha starka verksamhetsförutsättningar över sektorsgränserna och inom sitt eget verksamhetsområde kunna svara mot arbetslivets och individernas kompetensbehov.

Finansiering av universiteten och vetenskapen

Högskolorna främjar en arbetsfördelning som stöder högskolornas profilering, och intensifierar samarbetet med varandra och med forskningsinstituterna. För att samla kompetensen och avveckla oändamålsenliga och överlappande funktioner kommer högskolorna att fortsätta det operativa och strukturella utvecklandet inom och mellan de olika sektorerna. På grund av åtgärderna för att effektivisera högskolornas verksamhet och rationalisera högskolenätet minskas den statliga finansieringen av högskolorna med sammanlagt 75 miljoner euro.

Högskolorna förbättrar kvaliteten på utbildningen och förutsättningarna för god inläring genom att öka samarbetet och genom att modernisera utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna och lärandemiljöerna. Högskolorna utnyttjar fullt ut de nya möjligheter som digitalisering och ny pedagogik ger. Undervisningen indelas i perioder på ett nytt sätt så att undervisning pågår året runt. Högskolorna utvecklar sin verksamhet så att de är konkurrenskraftiga, jämlika, tillgängliga och intressanta arbets- och lärandemiljöer.

Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och forskningsstrukturerna samt forskning och innovationsverksamhet som stöder och skapar nationella starka sidor. Inom ramen för totalreformen av forskningsinstituterna och forskningsfinansieringen effektiviseras samarbetet mellan högskolorna och forskningsinstituterna och samarbetets genomslag. Dessutom omfördelas resurserna i enlighet med samhällets förändrade behov. Som ett led i regeringens spetsprojekt höjs bevillningsfullmakten för Finlands Akademi med 30 miljoner euro för att stödja projekt som främjar ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv och kommersialisering av innovationer.

Studiestöd

Bindningen av studiestödet vid index slopas fr.o.m. den 1 augusti 2016. Inkomstgränsen för föräldrar till 18—19-åriga studenter på andra stadiet som bor självständigt höjs med 13 % fr.o.m. den 1 januari 2016. En reform av studiestödssystemet bereds så att det nya systemet kan införas hösten 2016 i enlighet med regeringsprogrammet.

Kultur- och konstpolitik

Man sörjer för att konsten och kulturen har förutsättningar att fylla sin samhällsuppgift och säkerställer regional tillgänglighet för konst- och kulturtjänster.

Arbetsätten vid ämbetsverken inom konst- och kulturförvaltningen utvecklas och man tryggar ämbetsverkens verksamhetsförutsättningar.

Ungdoms- och idrottspolitik

Man strävar efter att säkerställa tjänsterna inom verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet samtidigt som man utvecklar dessa verksamheter så att de ännu bättre än tidigare svarar mot de ungas behov. Målet är att stärka de ungas livskompetens och minska ungdomsarbetslösheten.

Målet är att främja en motionsinriktad livsstil hos hela befolkningen och därigenom öka delaktigheten samt förbättra befolkningens välbefinnande och hälsa. Dessutom stöds en etiskt stark elitidrott som siktar på internationella framgångar. Projektet Skolan i rörelse görs riksomfattande med målet att eleverna ska röra på sig en timme om dagen. På grund av detta ökas finansieringen med 7 miljoner euro.

Användningen av tippningsvinstmedel

Veikkaus Ab:s vinstmedel beräknas uppgå till 537 miljoner euro, varav 16,5 miljoner euro är outdelade vinstmedel som fonderats. Av vinstmedlen används i enlighet med den lag som gäller fördelning av tippningsvinstmedel minst 25 % till att främja idrott och fysisk fostran, 9 % till att främja ungdomsarbete, 17,5 % till att främja vetenskap och 38,5 % till att främja konst. Av utgifterna för vetenskap finansieras 24 % med intäkter från tippnings- och penninglotterivinstmedel. Sammanlagt 64 % av utgifterna för konst, kultur, idrottsverksamhet och ungdomsarbete finansieras med tippnings- och penninglotterivinstmedel.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås sammanlagt 2,57 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 95 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Minskningen av anslagen beror på besparingar som riktas till huvudtiteln i enlighet med regeringsprogrammet samt på att EU-programperioden 2007—2013 har avslutats och den nya programperioden 2014—2020 kommit igång långsammare än väntat. I budgetpropositionen ingår besparingar till ett belopp av ca 30 miljoner euro som baserar sig på statsminister Sipiläs regeringsprogram. I tilläggsfinansiering för de spetsprojekt som anknyter till regeringens strategiska insatsområde för bioekonomi och ren teknik har beaktats ett tillägg på 28,5 miljoner euro.

De beräknade inkomsterna för 2016 är 970 miljoner euro, vilket innebär en minskning på ca 177 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Förändringen beror på en minskning i de inkomster som flyter in från EU.

Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för utveckling av landsbygden 12 %, andelen för jordbruket och livsmedelsekonomin 73 %, andelen för naturresursekonomin 8 % och andelen för lantmäteri verksamhet och datalager 2 %.

Förvaltning och forskning

Naturresursinstitutets anslag minskar med 11,3 miljoner euro på grund av reformen av statens forskningsstruktur och besparingarna i ämbetsverkens och inrättningarnas omkostnader.

Utveckling av landsbygden

Landsbygdens livskraft stärks och man skapar förutsättningar för mångsidigt företagande och konkurrenskraftig tillväxt i affärsverksamheten. Jordbrukets struktur- och produktivitetsutveckling främjas. Ett viktigt redskap är programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Anslagen minskar med ca 92 miljoner euro närmast till följd av avslutningen av programperioden 2007—2013.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

Verksamhetsförutsättningarna för primärproduktionen och förädlingen av livsmedel förbättras medan människors, djurs och växters hälsa, djurens välbefinnande samt ansvaret inom livsmedelskedjan främjas. Anslagen ökar med 28,7 miljoner euro, varav 14 miljoner euro är en budgetöverföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond och utgör tilläggsfinansiering för spetsprojekt.

Naturresursekonomi

Målet för naturresursekonomin, som omfattar fiskeri-, vilt-, skogs- och vattenhushållning samt allmänna naturresursfrågor, är hållbar vård och användning av förnybara naturresurser och hanteringen av risker i anslutning till dem. Genom förvaltningens åtgärder skapas förutsättningar för en konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Samtidigt samordnas de behov som gäller nyttjandet och skyddet av naturresurser medan användningen av naturen för rekreation skapar välmående.

Som anslagstillägg har beaktats tilläggsfinansiering för spetsprojekten till ett belopp av sammanlagt 13,5 miljoner euro. Inom naturresursekonomin minskar anslagen med sammanlagt ca 17 miljoner euro. De största avdragen föranleds av arrangemangen kring medfinansieringen av Europeiska havs- och fiskerifondens åtgärdsprogram samt av ökade besparingar.

Lantmäteri och datalager

Lantmäteriverkets organisation och uppgifter sågs över vid ingången av 2015. Man fortsätter att utveckla verksamheten och den tekniska infrastrukturen vid den datatekniska servicecentral och central för geografisk information inom förvaltningsområdet som överförts till Lantmäteriverket. Anslagen minskar med ca 2 miljoner euro. Fastighets- och terrängdatasystemet bidrar till att trygga grunden för det enskilda markägandet och det nationella garantisystemet och tillgången till information om fastigheter och terräng. Tillgängliggörandet av datalagren fortsätter.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

För kommunikationsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2,9 miljoner euro, vilket innebär en ökning på ca 35 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för trafikpolitiken 67 %, andelen för kommunikationspolitiken 18 % och andelen för forskningen 2 %.

Kommunikationspolitik

Genom kommunikationspolitiken främjas utvecklandet av progressiva och högklassiga kommunikationsnät, nya kunskapsbaserade digitala tjänster samt utveckling av marknaden genom att man öppnar branschen för konkurrens och gör norm- och koncessionsanvisningarna flexibla samtidigt som man värnar konsumentens rättigheter. Särskild uppmärksamhet fästs vid förutsättningarna för utnyttjandet av digital information samt vid säkerställandet av data- och integritetsskyddet. Genom kommunikationspolitiken kan man även medverka till att det finns ett utbud av mångsidiga medietjänster som tillgodoser användarnas behov. Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet och bolagets roll i förändringen av medielandskapet ska utvärderas.

Kommunikationsverket, som sköter administrativa uppgifter, har omkostnader på 32,9 miljoner euro som i huvudsak finansieras med inkomsterna av de avgifter som Kommunikationsverket tar ut. Anslagsfinansieringens andel är 11,4 miljoner euro. I anslaget för innovationsstöd till medierna föreslås 10 miljoner euro som ett direkt stöd till sektorn. Det riksomfattande projektet för bredband till glesbygdssområden genomförs med anslag som överförs från tidigare år. Till statens televisions- och radiofond överförs 508 miljoner euro i syfte att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet.

Trafikpolitik

Syftet med trafikpolitiken är att stödja näringslivets verksamhetsförutsättningar och att garantera allas möjligheter till en fungerande och trygg vardag. Genom trafikpolitiken förbättrar man trafiknätets skick och skapar möjligheter att förnya trafiksystemet genom att nyttja digitaliseringen. I framtiden kommer trafikpolitiken i allt större omfattning att basera sig på en verksamhetsmodell där trafiken ses som en tjänst. Bestämmelser som utgör ett hinder för nyttjandet av digitaliseringen ska ses över och man skapar ramar för service- och automatiseringsförsök inom trafiken och främjar utnyttjandet av öppna data inom trafiktjänsterna.

För omkostnaderna för Trafikverket, som ansvarar för upprätthållandet av servicenivån för trafiken på de trafikleder som förvaltas av staten och i samarbete med andra aktörer ansvarar för att trafiksystemet fungerar, anvisas 79 miljoner euro. Utgifterna för bastrafikledshållningen beräknas uppgå till 1 116 miljoner euro, varav 1 065 miljoner euro finansieras med anslag. Vid dimensioneringen har beaktats ett tillägg på 100 miljoner euro i finansieringen av bastrafikledshållningen, som är ett led i regeringens satsningar på spetsprojekt och på åtgärder för att minska det eftersatta underhållet. För trafikinvesteringar, inkl. efterfinansierings- och livscykelfinansieringsprojekt, föreslås det 505 miljoner euro. Det föreslås att ett nytt investeringsprojekt som syftar till en förbättring av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors ska inledas 2016. Syftet med projektet att minska störningar i när- och fjärrtågstrafiken i Helsingforsregionen och i det övriga Finland samt att öka bangårdens kapaciteten.

Trafiksäkerhetsverket ansvarar för myndighetstjänsterna för trafiken som gäller trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknaden. Utgifterna för myndighetstjänsterna för trafiken beräknas uppgå till 128 miljoner euro, varav 81 miljoner euro finansieras med inkomsterna av avgifter och 48 miljoner euro med anslag.

För stöd till trafiken och köp av tjänster för trafiken föreslås 208 miljoner euro, varav 100 miljoner euro anvisas för att främja sjöfarten och den övriga sjötrafiken, 84 miljoner euro för köp och utvecklande av tjänster inom kollektivtrafiken samt 18 miljoner euro för upprätthållande av förbindelsefartygstrafiken i skärgården och för köp och avtal om köp inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården.

Forskning

Meteorologiska institutets utgifter beräknas uppgå till 69 miljoner euro, varav 25 miljoner euro finansieras med inkomster och 44 miljoner euro med anslag. Meteorologiska institutets omkostnadsanslag minskas av överföringar som hänför sig till reformen av statens forskningsstruktur.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås sammanlagt 2,9 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 648 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Minskningen i anslagsnivån föranleds bl.a. av sparåtgärder, av en sänkning av anslagen för refinansiering inom exporten och av minskade strukturfondsanslag vid programperiodskiftet. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för närings- och innovationspolitiken 32 %, andelen för sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken 26 %, andelen för regionutvecklingen och strukturfondspolitiken 9 % och andelen för energipolitiken 13 %.

I anslagen för förvaltningsområdet ingår 99 miljoner euro som utgör tilläggsatsningar för de spetsprojekt som anknyter till regeringens strategiska mål.

Förvaltning

Som anslag för förvaltningen föreslås 316 miljoner euro. Av detta kanaliseras till omkostnaderna för närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) 191 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 22 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Minskningen beror på effektiviseringsåtgärder inom regionalförvaltningen.

Närings- och innovationspolitik

I enlighet med sparbesluten i regeringsprogrammet minskar understödsfullmakterna för Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer från 360 miljoner euro till 231 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Också Tekes lånefullmakter minskar med 20 miljoner euro i och med att vissa engångstillägg faller bort. Det anslag som reserverats för rekapitalisering av Tekes Kapitalinvestering Ab ökar med 10 miljoner euro till en nivå av sammanlagt 30 miljoner euro. Tillägget föranleds av den tilläggsatsning på kommersialisering av forskningsresultat som ingår i regeringens spetsprojekt.

Anslagen för rekapitalisering av Finlands Industriinvestering Ab från 80 miljoner euro till 30 miljoner euro till följd av att tillväxtsatsningar av engångsnatur från tidigare år delvis faller bort. Anslaget för Industriinvestering för 2016 fördelas på fonder som investerar i finländska tillväxtföretag, med syfte att utveckla och diversifiera kapitalinvesteringssmarknaden i Finland.

Som ett led i sparbesluten enligt regeringsprogrammet slopas fullmakten för internationaliseringsunderstöd i budgeten för 2016. Anslaget kvarstår emellertid så länge som de beslut om beviljande som fattats före 2016 föranleder utbetalningar.

Finansieringen av Finpros verksamhet har budgeterats under ett eget moment (32.20.41), medan sådana övriga anslag för främjande av företagets internationalisering och entreprenörskap som inte är avsedda som statsunderstöd till Finpro har överförts till moment 32.01.40. I det allmänna understödet till Finpro ingår ett tilläggsanslag på 2 miljoner euro för regeringens samlade spetsprojekt som ska användas för att stärka nätverket Team Finland. Finnvera Abp kommer att införa ett program för s.k. juniorkrediter som stöder tillväxt inom små och medelstora företag och mid-cap-företag, men detta bedöms inte föranleda utgifter för ersättning av förluster ännu år 2016.

I statsunderstödet för företagens internationalisering och främjande av entreprenörskap ingår som en del av regeringens spetsprojekt ett tilläggsanslag på 8,5 miljoner euro för Team Finland-verksamhet. I specialunderstödet för VTT Ab:s forskningsinfrastruktur ingår i enlighet med spetsprojekten en tilläggsfullmakt på 5 miljoner euro för utbyggnad av högkvalitativa infrastrukturer för forskning och pilotverksamhet inom bioekonomi. För cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt för stöd för kommersialisering av innovationer föreslås 30 miljoner euro i spetsprojektfinansiering.

För Finlands Exportkredit Ab:s utbetalning av krediter som beviljats tidigare för refinansieringsverksamhet föreslås anslag på 106 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 353 miljoner euro som föranleds av att låneupptagningen upphört.

För betalning av det internationella teknologipris som beviljas vartannat år föreslås 1 miljon euro.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

För sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken föreslås ett anslag på 758 miljoner euro, vilket innebär en ökning med drygt 3 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015.

Regeringen bereder före utgången av 2015 förslag till en totalreform av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. Inom ramen för reformen inriktas resursanvändningen på att aktivera de arbetsökande. Arbets- och näringsbyråns uppgift ska vara att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling. I enlighet med regeringsprogrammet intensifieras digitaliseringen av TE-tjänsterna. Därför föreslås för arbets- och näringsbyråernas omkostnader tilläggsfinansiering till ett belopp av 10 miljoner euro som en del av regeringens spetsprojekt.

Inom ramen för totalreformen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen bedöms möjligheten att överföra ansvaret för organiseringen av arbetskraftsservicen för de mest svårssysselsätta personerna jämte resurserna för den servicen till kommunerna. Inom ramen för den sektorsövergripande samservicen utvidgas och utvecklas samarbetet mellan staten och kommunerna när det gäller att ordna och finansiera tjänster för långtidsarbetslösa.

För den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen föreslås ett anslag på 557 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 6 miljoner euro jämfört med föregående års ordinarie budget. Vid dimensioneringen har beaktats de tillägg som de föregående regeringarna har gjort och som upphört samt de föregående regeringarnas sparbeslut (-38 miljoner euro), de direkta anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet 2015 (-50 miljoner euro), en överföring från moment 32.01.29 av mervärdesskatter som betalas under momentet (+58 miljoner euro) och andra engångstillägg samt det försvagade sysselsättningsläget. I anslaget under momentet ingår regeringens spetsprojektfinansiering till ett belopp av 5 miljoner euro. Finansieringen är avsedd att användas för att öka utbudet av privata arbetsförmedlingstjänster i enlighet med regeringsprogrammet.

Som ett led i regeringens sparåtgärder slopas den fullmakt som reserverats för företagens utvecklingsprojekt. Anslaget kvarstår emellertid i budgeten så länge som de beslut om beviljande som fattats före 2016 föranleder utbetalningar.

Energipolitik

För energipolitiken föreslås anslag till ett belopp av 387 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 50 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015.

I stödet för investeringar i förnybar energi och ny energiteknik ingår tilläggsfinansiering inom ramen för regeringens spetsprojekt till ett belopp av 20 miljoner euro. Produktionsstödet för förnybar energi ökar med drygt 34 miljoner euro. Ökningen av anslagsbehovet föranleds av den ökade vindkraftskapaciteten och av sänkningen av skattenivån för bräntorv.

Genom utbyggnaden av terminaler för kondenserad naturgas (LNG) garanteras distributionen av och tillgången till naturgas. För investeringsunderstöd för LNG-terminaler föreslås ett anslag på 33 miljoner euro som föranleds av utbetalningar av bevillningsfullmakterna för åren 2013 och 2014.

Övriga politiksektorer

För politiksektorn företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet föreslås ett anslag på 86 miljoner euro.

I enlighet med regeringsprogrammet avvecklas den reglering som gäller företag. Dessutom kommer man att gallra och lätta upp de bestämmelser som gäller tillstånd och anmälningsförfaranden inom förvaltningsområdet.

Konkurrenslagstiftningen ses över så att ställningen för dem som lidit skada på grund av konkurrensförseelse förbättras. I enlighet med EU:s reviderade direktiv sätts sådana bestämmelser i kraft som gör det tydligare och enklare att söka ersättning för en skada som förorsakats av konkurrensförseelse. Den kommunala konsumentssäkerhetstillsynen förstatligas och överförs till Säkerhets- och kemikalieverket från och med den 1 maj 2016.

För regionutvecklingen och strukturfondspolitiken föreslås ett anslag på 252 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 193 miljoner euro som föranleds av de minskade utbetalningarna inom ramen för programperioden 2007—2013. Genom strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020" stöds i synnerhet små och medelstora företags konkurrenskraft, framtagandet och nyttiggörandet av ny information och kunskap, sysselsättning och arbetskraftens rörlighet, utbildning, yrkeskompetens och livslångt lärande samt social delaktighet och kampen mot fattigdom. Anslagen för landsbygdsutveckling har överförts till jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel. I politikområdet ingår tilläggsfinansiering inom ramen för regeringens spetsprojekt till ett belopp av 10 miljoner euro. Finansieringen ska användas för att införa regionala innovationer och försök.

För integrationspolitiken föreslås anslag på 144 miljoner euro, vilket är 47 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2015. Tillägget beror på att antalet personer som omfattas av stödet har ökat kraftigt och på att flyktingkvoten har höjts 2014 och 2015.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

För social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på ca 13,1 miljarder euro, vilket innebär en ökning på drygt 360 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Ändringen i behovet av anslag beror på genomförandet av reformer som anges i regeringsprogrammet och på justeringar av behovskalkylerna för förmåner som gäller social trygghet och utkomstskydd.

Andelen under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel är något under en femtedel av socialutgifterna. Vid sidan av staten deltar kommunerna, arbetsgivarna och de försäkrade i finansieringen av socialutgifterna. Statens andel av kostnaderna varierar från system till system så att det i första hand är de inkomstrelaterade förmånerna som finansieras med avgifter och premier som tas ut hos arbetsgivarna och de försäkrade. När det gäller utkomstskyddssystemen svarar staten för finansieringen av grundskyddet i sin helhet, med undantag av utkomststödet, grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet. Dessutom svarar staten för att finansieringen av företagarpensionssystemen är tillräcklig. Kommunerna svarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna samt för utkomstskyddet, och staten deltar i finansieringen av dessa.

Av förvaltningsområdets anslag används 33 % till pensionsutgifter, 22 % till utkomstskydd för arbetslösa och 25 % till utjämning av familje- och boendekostnader. Sjukförsäkringen utgör 9 % av anslagen.

Familje-, boende- och försörjningskostnader

För familje- och boendekostnader och vissa tjänster föreslås anslag på något under 3,3 miljarder euro, vilket innebär en ökning på 606 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Ökningen föranleds huvudsakligen av att Folkpensionsanstaltens omkostnader koncentrerats under moment 33.10.60, av den bostadsbidragsreform som genomfördes 2015, av det skyddade belopp för förvärvsinkomster som införts inom ramen för bostadsbidraget samt av ökningen i utgifterna för bostadsbidraget.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet minskar översynen av grunderna för det allmänna bostadsbidraget anslagsbehovet med 21 miljoner euro. Sammanslagningen av systemet med bostadsbidrag för pensionstagare med det allmänna bostadsbidraget ökar utgifterna för det allmänna bostadsbidraget med 193 miljoner euro, och minskar utgifterna för bostadsbidraget för pensionstagare under folkpensionsmomentet med 224 miljoner euro. Sammanslagningen genomförs så, att nya stödbeslut i fråga om dem som tidigare beviljats bostadsbidrag för pensionstagare fattas senast den 30.6.2016 och bostadsbidraget enligt det nya beslutet träder i kraft sex månader efter beslutet. Egenskapskriteriet kommer i fortsättningen att beaktas också i fråga om allmänt bostadsbidrag. Av den besparing som görs i det allmänna bostadsbidraget kommer det varje år att inriktas 7,5 miljoner euro på åtgärder för att jämna ut minskningen i bostadsbidraget för pensionstagare. Dessutom kommer det varje år att anvisas 30 miljoner euro för åtgärder för att jämna ut konsekvenserna av sammanslagningen. År 2016 anvisas sammanlagt 12,5 miljoner euro för utjämnande åtgärder. Med beaktande av utgifterna för allmänt bostadsbidrag minskar reformen utgifterna för bostadsbidrag med 18,5 miljoner euro år 2016 och med 65 miljoner euro i årsgenomsnitt. Utgifterna för det grundläggande utkomststödet beräknas år 2016 till följd av reformerna öka med sammanlagt ca 8 miljoner euro, varav statens andel är 4 miljoner euro.

Indexbindningen av barnbidragen slopas. Effekterna av de lagstadgade indexen är -31 miljoner euro år 2016.

Socialförsäkringsavgifter

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2013	2014	2015	2016
Arbetsgivare:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
Alla arbetsgivare	2,04	2,14	2,08	2,12
<i>Arbetslöshetsförsäkring¹⁾</i>				
lägre avgift	0,80	0,75	0,80	1,00
högre avgift	3,2	2,95	3,15	3,90
<i>Arbetspensionsförsäkring²⁾</i>				
Arbetsgivarens genomsnittliga ArPL-avgift	17,35	17,75	18,00	18,10
De försäkrade:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>				
— <i>Sjukvårdspremie</i>				
Förmånstagare (pensioner och inkomster av förmåner)	1,47	1,49	1,49	1,45
Löntagare och företagare	1,30	1,32	1,32	1,28
<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>				
— <i>Dagpenningsspremie</i>				
Löntagare	0,74	0,84	0,78	0,82
Företagare	0,88	0,97	0,91	0,91
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i>	0,60	0,50	0,65	1,15
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	5,15	5,55	5,70	5,70
personer över 53 år	6,5	7,05	7,20	7,20
Företagare och lantbruksföretagare:				
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	22,5	23,3	23,7	23,6
personer över 53 år	23,85	24,8	25,2	25,1

¹⁾ Arbetsgivares lägre premie betalas upp till en viss gräns för lönesumman. År 2015 är gränsen 2 025 000 euro och år 2016 2 044 500 euro. För lönebelopp som överstiger detta betalas den högre premien.

²⁾ I arbetspensionsavgifterna har man beaktat en tillfällig sänkning åren 2011, 2013 och 2014 med vars hjälp det överskott som bildats av invalidpensionsavgifterna har utjämnats.

Sjukförsäkringsersättningar

Sjukförsäkringen är uppdelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna och löntagarna samt av företagarna. Staten deltar i finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen genom att finansiera de dagpenningar som be-

talas till minimibelopp, en andel av företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård och en liten (0,1 %) andel av föräldradagpenningarna.

Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder i sin helhet, kostnader som föranleds kommunerna av sjukvård som ges i Finland till personer som är bosatta utomlands och en del av FPA:s omkostnader. Sjukvårdsförsäkringen finansieras av de försäkrade med en andel på uppskattningsvis 1 243 miljoner euro och av staten med en andel på 1 020 miljoner euro. Staten ska också säkra sjukförsäkringsfondens likviditet.

Betalningen av sjukförsäkringsersättning för privat vård som ges i den offentliga sjukvårdens utrymmen fortsätter till utgången av 2016.

I sjukförsäkringsersättningarna görs besparingar genom att man sänker reseersättningarna och ersättningarna för läkar- och tandläkarvård samt utgifterna för den behovsprövade rehabiliteringen genom att slopa ikraftträdandet av den s.k. AURA-rehabiliteringen. Genom dessa åtgärder uppnås år 2016 en besparing i de offentliga finanserna till ett belopp av 124 miljoner euro varav statens andel är 55 miljoner euro.

I läkemedelskostnaderna görs besparingar genom att man inför en initialsjälvrisk, genom att grundersättningen för läkemedel höjs till 40 procent samt genom flera andra åtgärder som dämpar kostnadsstegringen i fråga om läkemedel. Genom dessa åtgärder uppnås en besparing på ca 26 miljoner euro i statsandelen och en besparing på 58 miljoner euro i de offentliga finanserna. Utöver detta görs i enlighet med den nya regeringens beslut en besparing på 50 miljoner euro i läkemedelskostnaderna, varav statens andel är ca 22,5 miljoner euro.

På grund av att villkoren för medicinsk rehabilitering har lindrats har vid dimensioneringen av anslaget som tillägg beaktats 5,6 miljoner euro. Effekten på de offentliga finanserna är 12,5 miljoner euro. Ersättningsnivån för rehabiliterande psykoterapi för vuxna höjs till samma nivå som för rehabiliterande psykoterapi för unga från och med den 1 januari 2016. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 5,3 miljoner euro. Effekten på de offentliga finanserna är 11,6 miljoner euro.

Inkomstgränserna och ersättningsgraden för sjukdagpenningen och föräldradagpenningen ändras så att den arbetsinkomstgräns för sjukdagpenningen som berättigar till en ersättningsnivå på 70 procent sänks jämfört med den nuvarande nivån, och den förhöjda dagpenning som betalas under de 30 första dagarna av föräldradagpenningen sänks. Dessutom begränsas den rätt till semester som intjänas under föräldraledighetsperioderna. Ändringarna sänker kostnader för arbetsinkomstförsäkringen men inverkar inte på statens andel av kostnaderna.

För godkännande av nya läkemedel i förteckningen över specialersättningsgilla läkemedel har det reserverats högst 8,4 miljoner euro.

Pensioner

Arbetspensionerna finansieras i huvudsak genom arbetsgivarnas och de försäkrades försäkringsavgifter och försäkringspremier. Staten deltar i finansieringen av företagarpensionerna, lant-

bruksföretagarpensionerna och sjömanspensionerna. Folkpensionerna finansieras med statsmedel.

Bostadsbidraget för pensionstagare slopas från och med den 1 januari 2016 så att pensionstagarna i fortsättningen kommer att få allmänt bostadsbidrag. Dessutom höjs garantipensionen med ca 23 euro per månad. Med beaktande av minskningen i utgifterna för bostadsbidrag får detta en kostnadseffekt på 26 miljoner euro år 2016.

Systemet med sjömanspensioner ses över så att det i högre grad motsvarar det allmänna arbetspensionssystemet.

Kostersättningen slopas från och med 2016. Spareffekten är 10 miljoner euro.

Förändringar i pensionsindex och lönekoeficienten

Index och lönekoeficient

	2013	2014	2015	2016
Arbetspensionsindex	2 475	2 509	2 519	2 516
FP-index	1 609	1 630	1 637	1 630
Konsumentprisindex, %	1,5	1,0	-0,1	1,1
Lönekoeficient	1,327	1,350	1,363	1,372

Utkomstskydd för arbetslösa

För utkomstskyddet för arbetslösa föreslås 2,85 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 102 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015 som främst beror på att arbetslösheten har ökat. Villkoren för alternativeringsledigheten ändras så att det medför en besparing på 50 miljoner euro i de offentliga finanserna och 10 miljoner euro för staten varje år. Statens besparing under ikraftträdandeåret 2016 är uppskattningsvis 4 miljoner euro, och besparingen i de offentliga finanserna 10 miljoner euro.

Arbetslöshetsförsäkringspremien höjs enligt nuvarande bedömning med en procentenhet, varav höjningen av löntagarnas premie är 0,5 procentenheter och höjningen av arbetsgivarnas avgift av samma storlek. Höjningen föranleds av den ökade arbetslösheten. Arbetslöshetsförsäkringspremien för löntagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa styrs till Folkpensionsanstalten för finansieringen av grunddagpenningen. Höjningen av premien minskar statens andel i finansieringen av grunddagpenningen med 46 miljoner euro år 2016.

Veteranerna

Det föreslås att det för stödjande av veteranerna anvisas sammanlagt 232 miljoner euro, varav 118 miljoner euro avsätts för ersättning för skada ådragen i militärtjänst, 60 miljoner euro för driftskostnaderna för krigsinvalidernas inrättningar, 21 miljoner euro för fronttillägg och 25 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner. För rehabilitering för makar till krigsinvalider föreslås 7 miljoner euro och i statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget föreslås

1,5 miljoner euro. I anslaget har det beaktats att den invaliditetsgrad som berättigar till kommunala öppenvårdstjänster har sänkts från 20 till 15 procent i fråga om krigsinvalider med lindriga skador. Detta får en kostnadseffekt på 5 miljoner euro år 2016. Nivån på rehabiliteringsanslaget för frontveteraner per veteran stiger med ca 50 euro jämfört med nivån 2015. För ersättning av kostnader för tjänster inom öppenvården enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst anvisas 30 miljoner euro av Penningautomatföreningens avkastning.

Social- och hälsovårdstjänster

För genomförandet av regeringens spetsprojekt för välfärd och hälsa anvisas år 2016 23,5 miljoner euro. Spetsprojekten omfattar bl.a. försöket med servicesedlar och basinkomstförsöket och en utvärdering av riktad, bostadsbaserad social trygghet. Dessutom anvisas år 2016 1,5 miljoner euro för en översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården för unga i enlighet med ungdomsgarantin.

Barnfamiljernas tillgång till hemservice tryggas genom ett anslag på 10 miljoner euro för det syftet. Verksamhetssätten inom barnskyddet ses över så att tjänsterna i större utsträckning än tidigare fokuserar på klienternas behov.

För kostnaderna för grundandet av ett barnsjukhus som tillhandahåller offentlig hälsovård föreslås ett anslag på 25 miljoner euro.

I anslutning till anpassningsåtgärderna inom statsfinanserna och reformen av finansieringen av sektorsforskningen minskas vissa statsunderstödsanslag jämfört med budgeten för 2015. Ett anslag på 1,6 miljoner euro anvisas som statsunderstöd till kommunerna för hälso- och sjukvårdsprojekt och för verkställandet av social- och hälsovårdsreformen. För den statliga finansieringen av hälso- och sjukvårdsenheternas forskning på universitetsnivå föreslås ett anslag på 15 miljoner euro, och för den statliga ersättningen av hälso- och sjukvårdsenheternas kostnader för läkar- och tandläkarutbildning föreslås ett anslag på 99 miljoner euro.

Den kommunala ekonomin, statsbidrag till kommunerna samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas närmare i avsnitt 7.

Avbrytarverksamhet och vikariehjälp

Lagen om avbrytarservice för lantbruksföretagare ändras så att utgifterna för verksamheten minskar med sammanlagt 20 miljoner euro. Utgiftsminskningen gäller också de administrativa kostnaderna av avbrytarservicen.

Ämbetsverk och inrättningar

Under omkostnadsmomenten för ämbetsverken och inrättningarna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås ca 191 miljoner euro, i vilket belopp har beaktats sparåtgärder till ett belopp av sammanlagt 18 miljoner euro. Den största besparing som har beaktats är en nedskärning på 5 miljoner euro i statsbidraget till Arbetshälsoinstitutet, överföringar i samband med reformen av forskningsinstitutet till ett belopp av 6 miljoner euro, nedskärningar på 3 miljoner euro i sektorsforskningen samt andra omkostnadsbesparingar till ett belopp av 2 miljo-

ner euro. Dessutom har det anslag på 1,3 miljoner euro för bekämpning av grå ekonomi som ingått i omkostnaderna för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet fallit bort.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

Miljö- och naturvård

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt ca 199 miljoner euro, vilket är 5 miljoner euro mindre än 2015. Stöden för boende betalas huvudsakligen med medel ur statens bostadsfond. För reparationsunderstöd har det anvisats anslag i budgetpropositionen och i bostadsfonden.

Som ett led i regeringens spetsprojekt anvisas det tilläggsfinansiering för effektivisering av återvinningen av näringsämnen och beredning av lagstiftning i samband med detta samt för skyddet för Östersjön och vattendragen. Inom ramen för spetsprojekten har man dessutom för avsikt att inrätta en ny nationalpark 2017, då 100-årsjubileet för Finlands självständighet firas. Som ett spetsprojekt genomförs också ett nationellt program för iståndsättning och försök som avser förörensade markområden.

Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) samt genomförandet av nätverket Natura 2000 och naturskyddsprogram som man beslutat om tidigare fortsätter inom ramen för de resurser som står till förfogande. I enlighet med sparbesluten i regeringsprogrammet minskas anslagen för anskaffning av och ersättning för naturskyddsområden med 20 miljoner euro. Med beaktande av tidigare beslut minskar anskaffnings- och ersättningsanslagen med drygt 30 miljoner euro jämfört med år 2015. För de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför inom ramen för naturtjänsterna föreslås totalt ca 38 miljoner euro, varav 8 miljoner euro har reserverats för slutförande av skyddsåtgärder på de områden som redan har valts ut till naturskyddsområden.

Man arbetar för att förbättra Östersjöns tillstånd i ett internationellt och nationellt samarbete mellan olika förvaltningsområden, där målet är att skyddsåtgärderna ska ha så god effekt och vara så kostnadseffektiva som möjligt. Åtgärderna för att förbättra Östersjöns och insjöarnas tillstånd inriktas på att reducera näringsbelastningen i synnerhet från jordbruket. En tilläggsatsning anvisas för användningen och underhållet av oljebekämpningsfartyg. Den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda påbörjas.

Samhällen, byggande och boende

För att öka den statsunderstödda produktionen av hyresbostäder kan de kommuner i Helsingforsregionen som har ingått intentionsavtal beviljas tidsbundna startbidrag till ett belopp av högst 10 miljoner euro. I de områden som omfattas av avsiktsförklaringarna främjas dessutom bostadsproduktionen genom understöd för byggande av kommunal teknik, som beviljas till ett belopp av högst 15 miljoner euro. Som räntestödsfullmakter för den statsunderstödda sociala bostadsproduktionen fördelas 1 170 miljoner euro, som borgenslånefullmakter 285 miljoner euro och som statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag 100 miljoner euro. Merparten av den statsunderstödda bostadsproduktionen riktas till de största tillväxtcentrumen och då särskilt Helsing-

forsregionen. Av statens bostadsfonds medel används dessutom 200 miljoner euro till betalning av understöd och räntestöd inom bostadsväsendet. Från statens bostadsfond intäktsförs 47 miljoner euro i budgeten.

Byggandet och reparationen av bostäder för grupper med särskilda behov stöds även genom investeringsunderstöd till ett belopp av 122,2 miljoner euro. Understöden riktas primärt till åtgärder för att främja bostadsproduktionen för de svagaste grupperna.

För reparationsunderstöd har det reserverats 25 miljoner euro. Anslaget riktas i huvudsak till reparation av bostäder för äldre och för personer med funktionshinder samt till stöd för installation av hissar i befintliga bostäder.

Boenderådsgivningen ges understöd i syfte att stödja personer som behöver särskilt stöd i sitt boende.

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2014—2016¹⁾

Kod	Utgiftsart	År 2014	År 2015	År 2016	Förändring 2015—2016	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
01-14	Omkostnader	6 603	6 399	6 366	-33	-1
15-17	Pensioner	4 352	4 472	4 489	17	0
18-19	Anskaffning av försvars- materiel	428	421	596	175	42
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	1 655	1 448	1 710	261	18
29	Mervärdesskatteutgifter	1 179	1 126	1 136	10	1
01-29	Konsumtionsutgifter	14 217	13 867	14 298	431	3
30-39	Statsbidrag till kommuner och sankommuner m.fl.	11 776	11 228	11 667	439	4
40-49	Statsbidrag till näringslivet	3 448	3 674	3 733	59	2
50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	11 687	12 107	12 771	664	5
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	5 627	5 795	5 404	-391	-7
61-65	EU:s strukturfondsfinansie- ring, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsva- rande statliga medfinansie- ringen och övriga överföringar inom landet	993	1 075	749	-326	-30
66-69	Överföringar till EU och utlandet	3 117	2 919	2 764	-156	-5
30-69	Överföringsutgifter	36 649	36 799	37 087	289	1
70-73	Anskaffning av inventarier	66	74	25	-48	-66
74-75	Husbyggen	59	50	64	15	30
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	21	35	36	2	4

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2014—2016¹⁾

77-79	Jord- och vattenbyggen	567	461	505	44	10
70-79	<i>Realinvesteringar</i>	713	619	631	12	2
80-86	Lån som beviljas av statens medel	585	650	248	-402	-62
87-89	Övriga finansinvesteringar	356	159	223	64	40
80-89	<i>Lån och övriga finansinvesteringar</i>	940	809	471	-338	-42
70-89	Investeringsutgifter	1 653	1 427	1 102	-325	-23
90-92	Räntor på statsskulden	1 696	1 729	1 536	-193	-11
93-94	Nettoamorteringar på stats- skulden och skuldhantering ²⁾	0	0	0	0	—
95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	48	72	67	-5	-7
90-99	Övriga utgifter	1 745	1 801	1 603	-198	-11
	Sammanlagt	54 263	53 894	54 090	196	0

¹⁾ Utgifterna har samlats i grupper enligt sin ekonomisk art på basis av momentets nummerkod. Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

²⁾ Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.3. Budgetens investeringsutgifter**Investeringsutgifter i statens budgetekonomi**

Investeringar är utgifter som i affärsbokföringen aktiveras i balansräkningen och upptas under sin verkningstid som kostnader genom avskrivningar. I statsbudgeten finansieras investeringar med omkostnader (momenten 01—14), under särskilda investeringsmoment (realinvesteringsmomenten 70—79) och under finansinvesteringsmoment (momenten 80—89). Dessutom kan investeringsutgifter budgeteras under enskilda moment avsedda för särskilda investeringar, såsom försvarsmaktens materialanskaffningar och investeringar hos Statens center för informations- och kommunikationsteknik. Även basstrafikledshållningen omfattar delvis investeringar. Investeringar som ska behandlas som realinvesteringar kan gälla till exempel utrustning eller husbyggnad. Finansinvesteringar är statens kapitalplaceringar såsom aktieförvärv och långivning. Investeringarna budgeteras antingen som reservationsanslag eller som förslagsanslag som föranleds av användningen av en fullmakt.

Förslagen om anslag i budgetpropositionen är 54,1 miljarder euro, varav investeringsutgifterna är 2,2 miljarder euro. Tabellen visar de investeringsutgifter som budgeterats under omkostnads-, real- och finansinvesteringsmoment, anskaffningen av försvarsmateriel och de investeringsutgifter som ingår i basstrafikledshållningen. Utfallsuppgifterna grundar sig på bokslutsuppgifterna för 2014. Utfallsuppgifterna har inte specificerats när det gäller investeringarnas andel av omkostnaderna. De investeringsutgifter i statens budgetekonomi som beskrivs i tabellen ger en heltäckande bild av strukturen och mängden när det gäller statens investeringar. Sammanställandet av investeringsutgifterna i samband med budgetprocessen är dock förenat med osäkerhetsfaktorer, såsom att investeringarna inte är specificerade för enskilda moment. Uppgifterna om investeringar i omkostnaderna baserar sig på information i bilagor till budgetförslaget som ministerierna levererat separat.

Investeringarna hos de statliga affärsverk som sköter statens fastighetsförmögenhet, Senatfastigheter och Forststyrelsen, står utanför budgeten, och därför antecknas den största delen av de investeringar som hör samman med statens fastighetsförmögenhet inte under något anslagsmoment, och de framgår inte heller av tabellen.

Investeringsutgifter i statens budgetekonomi (1 000 euro)

Huvudtitel	Förvaltningsområde		2014 bokslut	2015 uppskattning	2016 uppskattning
21.	Riksdagen	Investeringar i omkostnaderna	-	0	0
		Realinvesteringar	30 800	36 000	44 390
		Finansinvesteringar	0	0	0
		Sammanlagt	30 800	36 000	44 390
22.	Republikens president	Investeringar i omkostnaderna	-	0	0
		Realinvesteringar	0	5 000	0
		Finansinvesteringar	0	0	0
		Sammanlagt	0	5 000	0
23.	Statsrådets kansli	Investeringar i omkostnaderna	-	435	938
		Realinvesteringar	0	0	0
		Finansinvesteringar	22 700	1 700	5 700
		Sammanlagt	22 700	2 135	6 638
24.	Utrikesministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	2 096	1 500
		Realinvesteringar	4 000	4 000	11 400
		Finansinvesteringar	10 000	10 000	140 000
		Sammanlagt	14 000	16 096	152 900
25.	Justitieministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	969	1 063
		Realinvesteringar	5 400	5 400	5 400
		Finansinvesteringar	0	0	0
		Sammanlagt	5 400	6 369	6 463
26.	Inrikesministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	26 370	22 858
		Realinvesteringar	750	12 310	14 710
		Finansinvesteringar	0	0	0
		Sammanlagt	750	38 680	37 568
27.	Försvarsministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	3 048	1 448
		Realinvesteringar	0	0	0
		Finansinvesteringar	0	0	0
		Anskaffning av försvarsmateriel	427 561	444 448	593 735
		Sammanlagt	427 561	447 496	595 183
28.	Finansministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	22 658	27 108
		Realinvesteringar	0	0	0
		Finansinvesteringar	0	0	11 000
		Sammanlagt	0	22 658	38 108
29.	Undervisnings- och kulturministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	1 321	1 356
		Realinvesteringar	4 539	4 038	7 638
		Finansinvesteringar	0	50 000	0
		Sammanlagt	4 539	55 359	8 994

Investeringsutgifter i statens budgetekonomi (1 000 euro)

Huvudtitel	Förvaltningsområde		2014 bokslut	2015 uppskattning	2016 uppskattning
30.	Jord- och skogsbruks- ministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	10 495	6 914
		Realinvesteringar	0	757	0
		Finansinvesteringar	10	50	50
		Sammanlagt	10	11 302	6 964
31.	Kommunikations- ministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	10 770	10 376
		Realinvesteringar	587 578	549 878	539 997
		Finansinvesteringar	0	0	0
		Bastrafikledshållning	426 543	400 000	410 000
		Sammanlagt	1 014 121¹⁾	960 648	960 373
32.	Arbets- och närings- ministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	4 970	4 988
		Realinvesteringar	0	0	0
		Finansinvesteringar	689 560	746 805	313 114
		Sammanlagt	689 560	751 775	318 102
33.	Social- och hälsovårds- ministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	3 752	4 084
		Realinvesteringar	0	0	0
		Finansinvesteringar	0	0	1 000
		Sammanlagt	0	3 752	5 084
35.	Miljöministeriet	Investeringar i omkostnaderna	-	672	860
		Realinvesteringar	13 500	1 450	7 500
		Finansinvesteringar	0	0	0
		Sammanlagt	13 500	2 122	8 360
Sammanlagt				2 359 392	2 189 127

¹⁾ Utfallsuppgifterna är inte helt jämförbara med de investeringsuppgifter som presenteras i budgetpropositionens kapitel 9, Statens intäkt- och kostnadskalkyl samt balansräkning, på grund av de olika avgränsningarna i kalkylerna samt perspektivet.

Investeringar i omkostnadsanslagen under momenten 01—14 i enlighet med bilaga III—9, realinvesteringar under momenten 70—79, finansinvesteringar under momenten 80—89, anskaffning av försvarsmateriel under moment 27.10.18 och investeringar inom bastrafikledshållningen under moment 31.10.20.

5.4. Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken

Genom forsknings- och innovationspolitik (FoI) stärks den internationella konkurrenskraften, medborgarnas välfärd och förutsättningarna för en miljömässigt hållbar tillväxt. På grund av besparingar är den finansiella situationen utmanande. Också FoI-verksamheten anpassas till villkoren för de offentliga finanserna samtidigt som man genomför reformer för att skapa förutsättningar av världsklass för att ta fram ny kunskap, framgångsrika innovationer, tillväxtföretag samt näringsverksamhet med högt förädlingsvärde. Man strävar efter att trygga en tillräcklig finansiering för de objekt som är viktigast för ekonomin, produktiviteten och sysselsättningen.

Politikåtgärderna styrs av regeringsprogrammet och forsknings- och innovationsrådets riktlinjer för 2015—2020. I regeringsprogrammet har 26 spetsprojekt fastställts för att främja fem strategiska mål. Av dessa spetsprojekt är elva relevanta med tanke på FoI. I rådets riktlinjer föreslås ett nationellt reformprogram för FoI-politiken. Det bygger på sex huvudpunkter. De viktigaste är: 1) en radikal reform av högskolesystemet, 2) ett utnyttjande av resultaten och främjande av effekterna av FoI-verksamheten, 3) ett stärkande av nya tillväxtkällor, immateriellt kapital och företagsverksamhet. I övrigt fokuseras utvecklandet 4) på en omfattande höjning av kunskapsnivån och ett stöd för selektiv spetskompetens, 5) på en reform av den offentliga sektorn och ett intensivare förvaltningsövergripande samarbete och 6) på en tillräcklig finansiering av forsknings- och utvecklingspolitiken (FoU) och på inriktandet av finansieringen.

Särskilt på grund av den minskade finansieringen av företagssektorn sjunker FoU-intensiteten (FoU-utgifter/BNP) för uppskattningen 2014 till 3,1 procent. Efter halva regeringsperioden är förhållandet enligt nuvarande uppgifter under 3 %. Statens FoU-finansiering är 0,97 % av BNP 2015, och andelen torde inom de närmaste åren sjunka under 0,9 procent.

Systemet med statens forskningsinstitut och statens FoU-finansiering har reformerats 2014—2015 genom att det vid Finlands Akademi inrättats ett råd för strategisk forskning samt genom att Rättspolitiska forskningsinstitutet och Konsumentforskningscentralen sammanslagits med Helsingfors universitet och Mätteknikcentralen med statens tekniska forskningscentral VTT. Av statens tekniska forskningscentral VTT bildades ett aktiebolag. Tre forskningsinstitut (Metla, forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi MTT samt vilt- och fiskeriforskningsinstitutet RKTL) har sammanslagits till Naturresursinstitutet, och Geodetiska institutet har fogats till Lantmäteriverket. Samtidigt har finansieringen av forskningsinstituten i betydande mån överförts i synnerhet till finansieringen av strategisk forskning samt samlats för statsrådet för forsknings-, prognostiserings- och utredningsbehov.

Man fortsätter att se över högskolornas finansierings- och styrsystem. Finansieringsmodellen för universiteten reviderades 2015. Modellen stöder en förbättring av kvaliteten på forskningen och undervisningen, en snabbare övergång till arbetslivet, utnyttjandet av forskningsrön, internationalisering samt universitetens profilering på sina respektive styrkeområden. Finansieringsmodellen revideras nästa gång 2017.

Högskolornas profilering och arbetsfördelning effektiviseras, och effekterna och kommersialiseringen av forskningen stärks. Samarbetet mellan högskolorna och näringslivet främjas för att forskningsresultaten ska kunna utnyttjas och göras till innovationer. Den konkurrensutsatta finansieringens andel av högskolornas finansiering ökas. Universiteten och yrkeshögskolorna kapitaliseras med betoning på högskolornas produktivitet, kvalitet och genomslagskraft samt förmågan att skaffa extern finansiering.

Högskolornas och forskningsinstitutens strukturer utvecklas. Högskolorna och forskningsinstituten riktar sina resurser till kompetenscentrum samt ökar arbetsfördelningen och gör tätare samarbete. En omstrukturering av forskarutbildningen och forskarkarriären pågår inom universiteten med mera internationellt attraktiv utbildning och klarare karriärtrappor som mål.

För utveckling av forskningens infrastruktur och för deltagande i EU:s gemensamma forskningsinfrastrukturer genomförs en nationell strategi och vägkarta. Högkvalitativa infrastrukturer är

nödvändiga för att hålla forskningen konkurrenskraftig och Finland internationellt lockande. Infrastrukturer och utvecklingsmiljöer stöds inom rena lösningar, bioekonomin, hälsoindustrin och andra strategiska prioriteringar. Öppen tillgång på och utnyttjande av offentliga datalager samt forskningsmaterial, -metoder och -resultat förbättras.

I beredningen av EU:s projekt inom Horisont 2020 och i investeringar i infrastruktur på internationell nivå utnyttjas finansiering från Rådet för strategisk forskning, Akademien och Tekes samt Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) och EU:s strukturfonder. Utbildningsexporten på alla utbildningsnivåer främjas genom att hindren för uppdragsutbildning undanröjs under valperioden och genom att utbildningsexportens volym ökas. I enlighet med regeringsprogrammet införs terminsavgifter och ett stipendiesystem för studerande från länder utanför EU/EES-området. Utländska studerande uppmuntras att stanna i Finland.

Vägartan i tillväxtstrategin för forskning och innovation inom hälsoindustrin förverkligas för att utveckla en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö och för att öka investeringarna inom hälsoindustrin och exporten inom branschen samt som en del av stärkandet av kompetenscentrumen och främjandet av kommersialiseringen av forskningsresultat.

Arbetsfördelningen och samarbetet mellan FoI- och kapitalfinansiärerna förtydligas ytterligare. Det sker en stor förändring i Tekes finansiering: Tekes resurser minskas med ca 110 miljoner euro, vilket läggs till de nedskärningar på 126 miljoner euro i FoI-stödet som gjordes under den förra regeringsperioden. Regeringen främjar ytterligare finansiering för företagsfinansiering som utgår från marknadens behov. Tekes Kapitalinvestering Ab fortsätter att investera i kapitalfonder som investerar i inhemska företag som är i den inledande fasen av sin verksamhet och stärker på så sätt kapitalmarknaden.

I enlighet med regeringsprogrammet slopas finansieringen av de strategiska centren för vetenskap, teknologi och innovation (SHOK) och avslutas programmet Innovativa städer (INKA). Klusterpolitiken och samarbetsplattformerna förnyas så att inhemskt kunnande samlas bland annat genom att man drar nytta av de bästa erfarenheterna och bästa praxis i samband med dessa instrument.

Verksamheten inom nätverket Team Finland effektiviseras genom att man intensifierar samarbetet och stöder tillväxtprojekt som främjar investeringar. Tjänsterna inom ramen för Team Finland utvecklas för att få fart på exporten, främja små och medelstora företags internationalisering och få utländska investeringar till Finland.

Helhetskontrollen över FoI-politiken stärks. Regeringen lägger fram förslag om strukturella reformer av centralförvaltningen.

Utveckling av de centrala anslagen för forskning och utvecklingsarbete, mn euro

	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.	2015—2016 förändring	2015—2016 förändr., %
Högskolor ¹⁾	569	544	-25	-4
Statliga forskningsinstitut ²⁾	279	249	-30	-11
— varav VTT ³⁾	82	72	-10	-12
Forskningsorganisationernas forsknings- anslag, sammanlagt	848	793	-55	-6
Finlands Akademi	416	441	+25	+6
— varav strategisk forskning	56	56	0	0
Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	587	476	-111	-19
— varav FoU-finansiering ⁴⁾	488	357	-131	-27
Finansieringsorganisationer sammanlagt	1 003	917	-86	-9
Statsrådets utrednings- och forskningsverk- samhet	6	11	+5	+78
Statlig ersättning till hälso- och sjukvårds- enheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård	22	15	-7	-31
Sammanlagt	1 879	1 736	-143	-8
— endast FoU-finansiering, sammanlagt	1 780	1 617	-163	-9

¹⁾ För att förbättra jämförbarheten när det gäller utvecklingen av FoU-anslagen har i den statliga finansieringen för universiteten inte räknats med arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie eller mervärdesskattekomensation. I sifferuppgifterna har även beaktats den beräknade effekten av sloandet av Helsingfors universitets och Östra Finlands universitets särskilda statliga finansiering.

²⁾ Minskningen av forskningsinstitutionernas resurser beror på totalreformen av statens forskningsinstitut och forskningsfinansieringen.

³⁾ VTT:s FoU-finansiering har bedömts genom att mervärdesskatteandelen dragits av från statsunderstödet enligt budgeten på basis av uppgifter från VTT och Statistikcentralen.

⁴⁾ En del av finansieringen för Tekes riktas till annan än sådan FoU-verksamhet som uppfyller internationella statistiska kriterier, som t.ex. innovations- och kapitalinvesteringsverksamhet. I tabellen anges endast FoU-finansieringen separat. I bedömningen för 2016 antas det att förhållandet mellan Tekes FoU-finansiering och övriga finansiering inte förändras nämnvärt jämfört med föregående år.

5.5. Regionutveckling och strukturfonder

Utveckling av regionerna

Regionutvecklingen sköts av staten, kommunerna och, i landskapen, landskapsförbunden i egenkap av regionutvecklingsmyndigheter. Riktlinjerna för regionutvecklingen och de viktigaste åtgärderna fastställs i regeringsprogrammet och i statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen. Regionutvecklingsarbetet genomförs både genom nationella program och åtgärder och genom program och åtgärder som delvis finansieras av EU. Den nationella

regionalpolitiken och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitik sammanpassas till ett fungerande system.

Verksamhetssystemet för regionutveckling samt åtgärderna för uppnående av de nationella prioriteringarna för regionutvecklingen behandlas närmare i kapitel 32.50 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel.

EU:s strukturfonders verksamhet i Finland och strukturfondsmedlen i budgetpropositionen för 2016

Utbetalningen av medel för strukturfondsprogrammets programperiod 2007—2013 upphör och programmen avslutas 2016. Finlands strukturfondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020, som utarbetats för programperioden 2014—2020, har som mål att skapa ny och mångsidig näringslivsstruktur i regionerna och att främja sysselsättningen, förbättra små och medelstora företags tillväxtmöjligheter, öka andelen förnybar energi och förbättra energieffektiviteten, minska den strukturella arbetslösheten och utveckla arbetslivets kvalitet, nyttiggöra kunskaper och ny kunskap för att stärka konkurrenskraften, säkerställa att det finns kunnig arbetskraft som motsvarar de behov arbetsmarknaden och näringslivet har, stödja livslångt lärande och främja social integration. Genom strukturfondsprogrammet genomförs Europa 2020-strategin och dess nationella program.

Med åtgärder inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska granskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds utbyte av erfarenheter, samarbete och skapande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena.

Strukturfondsmedel väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt 120 miljoner euro 2016. Här ingår inkomsterna från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden för programperioden 2007—2013 samt förskottsbetalningar för programperioden 2014—2020.

EU:s strukturfondsprogram 2014—2020 och den finansiering som föreslås i budgetpropositionen för 2016 (EU:s och statens finansiering sammanlagt) mn euro

Program/-avsnitt/prioritet	De ekonomiska ramarna i förväg fullmakt under programperioden 2014—2020	Bevillningsfullmakt 2016
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 376,9	180,6
Europeiska socialfonden (ESF)	897,2	118,6
Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska granskapsinstrumentet (ENI CBC)	121,0	24,1
Fonden för europeiskt bistånd (FEAD)	26,5	3,7
Sammanlagt	2 421,6	327,0

6. Utveckling av förvaltningen

Målet för de förvaltningspolitiska åtgärderna är att öka produktiviteten inom den offentliga förvaltningen och därigenom bidra till hållbara offentliga finanser.

Medborgarnas rätt till god förvaltning tryggas i hela landet. En öppen förvaltning främjas inom statsförvaltningen genom att man genomför den tvååriga handlingsplanen för öppen förvaltning: En öppen, ansvarsfull och delaktighetsfrämjande förvaltning. Genomgående teman är ökandet av barns, ungas och seniorers delaktighet samt digitalisering och produktivitet.

Myndigheterna måste se till att de elektroniska kanalerna för service är det mest attraktiva alternativet för kunden samt målmedvetet stödja kunderna i övergången till de elektroniska kanalerna. Centrala principer vid genomförandet är också att förvaltningen endast en gång ber kunderna om de uppgifter man behöver och att man inser att ökningen av den elektroniska servicen främjar jämlikheten, inte hotar den.

För att förbättra ledarskapets kvalitet inom den offentliga förvaltningen inleds ett utvecklingsprogram för regeringsperioden. Med hjälp av programmet ska statsrådets och statsförvaltningens styrningsprocesser samordnas med regeringens strategiska styrning och beslutsfattande. Samtidigt stärks kunskapsbaserad styrning och verkställighet som överskrider förvaltningsområdena.

6.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen

Statens centralförvaltning

Reformen av centralförvaltningen fortsätter genom att regeringens strategiska styrnings- och verkställighetsförmåga stärks. Vid statsrådet inrättas för viss tid en expertenhet med uppgiften att hjälpa ministerierna med konsekvensbedömningen av betydande regeringspropositioner. Enheten ska stödja ministerierna genom rådgivning, anvisningar, utbildning och granskning och genom att föra fram goda exempel.

Reformen av ämbetsstrukturen inom centralförvaltningen fortsätter utgående från de principer som börjat tillämpas i Virsu-projektet. Avsikten är att förenhetliga förvaltningsstrukturerna så att det blir lättare att styra ämbetsverken och verksamheten blir mer verkningsfull och effektiv. Reformen av statens resultatstyrningssystem fortsätter genom att resultatstyrningen knyts allt närmare samman med regeringens strategiska mål.

Utveckling av kundservicen inom den offentliga förvaltningen

Statens och kommunernas gemensamma pilotprojekt med servicepunkter fortsätter sin verksamhet 2016. Beslut om utvidgande av verksamheten fattas hösten 2015 på basis av erfarenheterna från pilotprojekten.

Reformen av statens ekonomi- och personalförvaltning

Meningen är att ibruktagandet av informationssystemet Kieku ska slutföras som planerat 2016. Kieku är ett projekt som finansieras centraliserat och som gäller en reformering av verksamhets-

modellerna inom ekonomi- och personalförvaltningen. Den gemensamma verksamhetsmodellen omfattar processerna, datastrukturen och förenhetligandet av användningen av servicen vid servicecentren samt ett övergripande informationssystem som stöder ovannämnda funktioner. Genomförandet av projekten för ibruktagandet organiseras av Statskontoret och sker i samarbete med Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (Palkeet), ministerierna och ämbetsverken. Ministerierna säkerställer genom sin styrning att systemet tas i bruk inom den fastslagna tidsplanen och med undvikande av skräddarsydda lösningar. Man förbereder sig på att avsluta projektfasen och överföra ägandet av informationssystemet från Statskontoret till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning så att överföringen sker vid ingången av 2017.

Produktiviteten inom statens ekonomi- och personalförvaltning utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet genom att ytterligare uppgifter inom bokföring och uppgörande av bokslut vid bokföringsenheterna överförs till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning och genom att processen för anskaffningar och utgiftshantering centraliseras, förenklas och görs elektronisk. Ändringarna torde förutsätta att budgetlagstiftningen ändras. Ministerierna styr för egen del överföringen av uppgifterna inom ekonomi- och personalförvaltningen i det egna förvaltningsområdet till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. För att göra modellen med servicecentraler tydligare preciseras arbetsfördelningen mellan Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning och ämbetsverken. Statens ekonomiförvaltning utvecklas i enlighet med principerna i strategin Ekonomiförvaltning 2020. Transparensen och öppenheten i statsfinanserna ökas i enlighet med regeringsprogrammet.

En effektivare användning av statens lokaler

Användningen av lokaler effektiviseras i enlighet med statens nya lokalstrategi så att den motsvarar de uppställda målen, de förändrade arbetssätten och medborgarnas ökade användning av elektroniska tjänster. Genom att effektivisera användningen av lokaler strävar man efter bättre arbetsprestationer och lägre hyreskostnader.

Statens nya hyressystem tas i bruk vid ingången av 2016. Som en följd av reformen övergår staten till en självkostnadsprincip i fråga om hyrorna, vilket sänker Senatfastigheters hyresinkomster med ca 45 miljoner euro per år. Den vinst som ämbetsverken får av de minskade hyresutgifterna har på motsvarande sätt dragits av i omkostnaderna så att reformen är så budgetneutral som möjligt. Senatfastigheter är i fortsättningen statens enda lokalanskaffningsenhet, och det har bestämts att statens nuvarande lokaler ska användas i första hand. Hyresavtalen har gjorts smidigare genom att man gjort det lättare för ämbetsverk och inrättningar att frigöra sig från obehövligen lokaler som ägs av staten. Senatfastigheter kan också effektivare erbjuda lösningar som motsvarar olika ämbetsverks behov av lokaler och sälja lokaler de inte behöver till staten.

Utveckling av statens upphandling

De centrala utvecklingsbehoven och åtgärderna inom statens upphandling har kartlagts. Statens upphandlingsväsendes utvecklingsprojekt slutförs under 2016, och resultaten börjar verkställas. Avsikten är att öka användningsgraden och användningsområdet för den samordnade upphandlingen, förenkla verksamhetsätten inom upphandlingen och utveckla den elektroniska upphandlingen för att uppnå produktivitetsvinster. Ett mål är också att uppdatera statens upphandlings-

handbok. Delegationen för statens upphandling följer hur utvecklingen av upphandlingsfunktionen framskrider och hur koncernmålen uppnås.

Under 2016 börjar ett elektroniskt system för konkurrensutsättning tas i bruk i statliga ämbetsverk och inrättningar, och man förbereder sig på att uppfylla de krav som gäller elektroniska förfaranden enligt den nya upphandlingslagen, som träder i kraft i början av 2016.

Regionförvaltningen

Regionförvaltningen utvecklas, och organiseringen av regionförvaltningen förenklas på basis av regeringsprogrammet i enlighet med det beslut som ska beredas om samordningen av statens regionförvaltning och landskapsförvaltningen. Utvecklandet av statens regionförvaltning koordineras särskilt i förhållande till social- och hälsovårdsreformen, minskandet av kommunernas uppgifter och skyldigheter samt utvecklandet av statens centralförvaltning. Verksamhetsätten inom regionförvaltningsverkens tillstånds- och tillsynsverksamhet utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet.

Omkostnadsbesparing i förvaltningsutgifterna

I enlighet med regeringsprogrammet sparas 30 miljoner euro i förvaltningsutgifterna 2016. Förslaget till omkostnadsbesparing 2016 bottnar i en bedömning av besparings- och produktivitetspotentialen för de enskilda momenten. I bedömningen har beaktats bland annat ålderspensionsavgången (enligt personalstrukturen den 1 mars 2015), utvecklingen av antalet årsverken 2011—2014, uppsägningarna 2014—2015, de reformer av förvaltningsområdena som det beslutats om i regeringsprogrammet och som medför besparingar, nivån på och utvecklingen av de verksamhetsanslag som överförs samt ökningen av personalkostnaderna inom den nettobudgeterade verksamheten.

6.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen

Ett mål för regeringsperioden är användarorienterade, produktivitetshöjande och resultatgivande digitala offentliga tjänster som fås från ett och samma ställe. År 2016 verkställs principer om digitaliseringen för alla offentliga tjänster och påbörjas nya projekt för att främja digitaliseringen av förvaltningen, såsom inrättandet av ett nationellt inkomstregister. Digitaliseringen av förvaltningens interna processer och avvecklandet av de tidigare processerna påbörjas. Samanvändningen av information som samlas in och används inom förvaltningen ökar, och öppnandet av den offentliga förvaltningens datalager fortgår systematiskt.

Den nationella servicearkitekturen förverkligas fortsättningsvis. År 2016 tas Servicevyn för medborgare beta.suomi.fi i bruk, publiceras en betaversion av servicevyn för företagare och fattas beslut om ett koncept för en servicevy för tjänstemän. Ny service läggs till servicekanalen, och helheten för hantering av roller och behörigheter utvecklas så att man med stöd av en registerbaserad rätt kan sköta ärenden för en annan persons räkning och så att man i rollen som företag kan ge en person namnteckningsrätt. Dessutom tas det under 2016 i bruk en identifieringstjänst för medborgare, och de som använder tunnistus.fi-tjänsten överförs till den.

År 2016 överförs informations- och kommunikationstekniska tjänster och integrationstjänster enligt lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) från Förvaltningens IT-central till Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori. Användningen av förvaltningens säkerhetsnäts tjänster utvidgas inom statsrådet, och de kommunala myndigheterna inom räddningsväsendet och den prehospitala akutsjukvården ansluts till säkerhetsnätet för att möjliggöra användningen av ett nödcentralsdatasystem och ett gemensamt fältledningssystem för myndigheterna.

Finansministeriet styr beredningen av nya självstyrelseområden och producerar de riktlinjer som behövs för styrningen i enlighet med sina styruppgifter som gäller myndigheter inom den offentliga förvaltningen. Finansministeriet bereder för sitt förvaltningsområdes del en modell för styrning och stöd för kommunernas informationsförvaltning, med hjälp av vilken man säkerställer att den förändring förverkligas som försakas kommunernas informationsförvaltning av att uppgifter överförs till självstyrelseområdena samt att kommunernas verksamhet anpassar sig när det gäller ordnandet av de uppgifter som kvarstår. År 2016 säkerställer man att de uppgifter i programmet för utveckling av kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, statistikföring och informationsförsörjning som beskriver kommunernas ekonomi och verksamhet standardiseras samt bereder man ett förslag om en styrningsmodell och strukturer med hjälp av vilka de definitioner som producerats i programmet tas i bruk i kommunernas informationsproduktion.

6.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik

Inom statens budgetekonomi arbetar 2016 ca 73 500 personer, och arbetskraftskostnaderna uppgår till ca 4,4 miljarder euro.

Statens avtalslösning för 2014—2017 följer sysselsättnings- och tillväxtavtalet. I enlighet med statens tjänste- och arbetskollektivavtal justerades lönerna för 2015 den 1 augusti 2015 med en allmän förhöjning på 0,40 procent. Med anledning av effekten av denna förhöjning har omkostnaderna för ämbetsverken i denna budget ökats med sammanlagt 10,5 miljoner euro. Arbetsmarknadens centralorganisationer har den 15 juni 2015 nått en löneuppgörelse för den andra avtalsperioden för sysselsättnings- och tillväxtavtalet. För statens del har man i enlighet med detta i tjänste- och arbetskollektivavtalet den 1 september 2015 avtalat om att lönerna höjs den 1 februari 2016 med en generell höjning på 13 euro i månaden, dock med minst 0,43 procent. De ökade omkostnader för ämbetsverken som beror på detta, sammanlagt 19,9 miljoner euro, har beaktats i denna budget.

Enligt planen för de offentliga finanserna från våren 2014 och statsrådets beslut av den 28 maj 2014 ska statens löneglidning begränsas till den genomsnittliga nivån på de andra arbetsmarknaderna. Den besparing som följer av detta har för 2016 års del genomförts genom en minskning av ämbetsverkens budgetfinansierade anslag med sammanlagt 23 miljoner euro.

Statens personalpolitik har som mål att stärka konkurrenskraften för staten som arbetsgivare och att använda personalresurserna inom statsförvaltningen på ett flexibelt och ändamålsenligt sätt. Tillgången till personal främjas genom att man utvecklar den inre arbetsmarknaden och genom en bra arbetsgivarprofil. Beredningen av en flexibel användning av personalresurser och av eventuella ändringar i statstjänstemannalagen som har samband med den har påbörjats.

Arbetslivets kvalitet, arbetsproduktiviteten samt personalens välbefinnande i arbetet och kompetens utvecklas i samarbete med de övriga arbetsmarknadsaktörerna. Även som arbetsgivare stöder staten förutsättningarna för en utveckling av statsfinanserna genom att förlänga arbetskarriärerna inom statsförvaltningen. Den ålder vid vilken de anställda går i pension har under de senaste åren stigit och välbefinnandet i arbetet har hållits på en god nivå sett till de mått som beskriver arbetstillfredsställelsen och utvecklingen av sjukfrånvaron.

För staten som arbetsgivare är det viktigt att kunna rekrytera, utveckla och sporra kompetenta chefer, eftersom många chefer kommer att gå i pension under de närmaste åren. Genom att reformera den högsta ledningen strävar man efter att skapa en gemensam resurs inom statsförvaltningen. Detta stöds genom en ändamålsenlig tjänste- och uppgiftsstruktur och genom utvecklingsåtgärder. De allmänna utgångspunkterna för reformen är sektorsövergripande verksamhet, professionellt och resultatrikt ledarskap samt produktiv förvaltning och hållbar utveckling.

Etisk verksamhet för myndigheter och tjänstemän inom statsförvaltningen är en central fråga när det gäller den offentliga tillförlitligheten i statens funktioner. En hög tjänstemannaetik främjas bäst genom värdegrundsbaserat ledarskap och förutseende tillvägagångssätt. Finansministeriet har som stöd för denna utveckling tillsatt en permanent rådgivande tjänstemannaetisk delegation.

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2013—2016

Nyckeltal	2013	2014	2015 ¹⁾	2016
Antalet anställda	81 200	78 800	74 500	73 500
Förändring från föregående år, %	-1,9	-3,0	-5,5	-1,3
Antalet årsverken	80 400	78 600	73 500	72 500
Förändring från föregående år, %	-1,3	-2,2	-6,5	-1,4
Lönesumma, mn euro	3 758	3 755	3 554	3 531
Arbetskraftskostnader, mn euro	4 662	4 693	4 426	4 352
Genomsnittlig totalförtjänst euro/mån./person	3 750	3 845	3 890	3 915
Bikostnader som hänför sig till löner, %	61,2	61,7	61,1	59,5
Alla statens pensionsutgifter, mn euro	4 221	4 344	4 463	4 503
Kvinnornas andel, %	48,7	48,6	48,7	48,8
De anställdas medelålder, år	46,1	46,3	46,3	46,2

¹⁾ Uppgifterna för 2015 och 2016 är uppskattningar. För 2015 har man beaktat att Teknologiska forskningscentralen VTT, Mätteknikcentralen, Konsumentforskningscentralen och Rättspolitiska forskningsinstitutet inte längre kommer att ingå i statens budgetekonomi, att försvarsmaktens personal minskar och att personalen inom statsförvaltningen även i övrigt beräknas minska 2015 och 2016 till följd av förbättrad produktivitet.

7. Den kommunala ekonomin

Den kommunala ekonomin är under de närmaste åren fortsättningsvis ansträngd. Kommunernas och samkommunernas sammanlagda resultat bedöms uppvisa ett svagt underskott 2016. Investeringarna hålls fortfarande på en hög nivå till följd av eftersatt underhåll, sjukhusinvesteringar och stora investeringsprojekt i tillväxtcentrumen. Verksamhetens och investeringarnas penningflöde uppvisar fortsättningsvis ett klart underskott. Anpassningsåtgärderna som stärker kommunernas

ekonomi leder till en långsammare tillväxt av lånestocken, men räcker inte för att täcka ökningen av åldersrelaterade utgifter till följd av befolkningens förändrade åldersstruktur. Den kommunala ekonomins lånestock beräknas öka till 20 miljarder euro 2016.

Med tanke på stabiliteten i den kommunala ekonomin är det viktigt att regeringsprogrammets åtgärder för att stärka den kommunala ekonomin preciseras och genomförs. I synnerhet genomförandet av de strukturella reformerna inom bl.a. social- och hälsovården är väsentliga för att utgiftstrycket ska kunna dämpas framöver. Också kommunerna måste fortsätta med sina anpassningsåtgärder och strukturella reformer.

Makrostyrningen av den kommunala ekonomin har stärkts. I planen för de offentliga finanserna har regeringen fattat beslut om målet för det strukturella saldot och om en begränsning av utgifterna inom den kommunala ekonomin under åren 2016—2019.

7.1. Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar av beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna

Kommunalskatt

År 2016 görs det i skattegrunderna för förvärvsinkomster en justering som motsvarar höjningen av förtjänstnivåindex, vilket också minskar intäkterna från kommunalskatten. Justeringen görs genom en höjning av inkomstgränserna i statens inkomstskatteskala, av grundavdraget och av arbetsinkomstavdraget. Beskattningen av låg- och medelinkomsttagare lindras genom en höjning av arbetsinkomstavdraget. Privatpersoners donationer till högskolor på 850—500 000 euro kommer att bli avdragsgilla vid beskattningen. Inskränkningen av rätten till ränteavdrag för bolån påskyndas. I enlighet med gällande lagstiftning minskar den avdragsgilla delen av räntorna på bolån från 65 procent till 60 procent 2016. I enlighet med regeringsprogrammet föreslås det att avdragsrätten minskar till 55 procent 2016. Giltighetstiden för lagen om källskatt för löntagare från utlandet förlängs. Den begränsning av avdraget för sjoärbetsinkomst som den föregående regeringen fattade beslut om ökar kommunernas skatteinkomster.

Samfundsskatt

Den tidsbestämda höjningen av kommunernas samfundsskatteandel med 5 procentenheter upphör i slutet av 2015, vilket sänker kommunernas intäkter av samfundsskatten med 258 miljoner euro. Effekten på inflödet 2016 blir till följd av tidsmässiga faktorer mindre, 222 miljoner euro.

Fastighetsskatt

I överensstämmelse med regeringsprogrammet höjs fastighetsskatten med 100 miljoner euro under regeringsperioden. Det föreslås att höjningen genomförs stegvis, och 2016 skärps fastighetsbeskattningen med 25 miljoner euro.

De effekter som ändringarna i beskattningsgrunderna har för kommunernas skatteinkomster anges i tabellen nedan. I tabellen ingår också sådana beslut fattade av tidigare regeringar som påverkar skatteutfallet 2016. I enlighet med regeringsprogrammet kommer effekterna på skatteintäkterna till följd av regeringens ändringar i skattegrunderna att kompenseras till kommunerna. Den

kompensation för kommunernas förluster av skatteintäkter som görs via statsandelssystemet uppgår 2016 till 262 miljoner euro.

Effekterna på kommunernas skatteinkomster 2016 av de ändringar av beskattningsgrunderna som hänför sig till budgetpropositionen (mn euro)

Indexjustering av skattegrunderna	-49
Höjning av arbetsinkomstavrdraget	-218
Avdragsgillhet för donationer till högskolorna	-1
Begränsning av avdraget för sjoarbetsinkomst	5
Begränsning av ränteavdraget för bostadslån	14
Förlängning av giltighetstiden för lagen om källskatt för löntagare från utlandet	-13
Slopandet av den förhöjda utdelningen av samfundsskatten	-258
Skärpning av fastighetskatten	25
Sammanlagt	-495

Förändringar i avgiftsgrunderna

Klientavgifterna för social- och hälsovårdstjänster höjs så att avgiftsintäkterna ökar med 150 miljoner euro. Dagvårdsavgifterna höjs så att avgiftsintäkterna ökar med 22 miljoner euro 2016 och med 54 miljoner euro på årsnivå fr.o.m. 2017. Avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever höjs så att höjningen av avgifterna stärker kommunernas ekonomi med uppskattningsvis 10 miljoner euro 2016 och på årsnivå fr.o.m. 2017 med uppskattningsvis 26 miljoner euro.

7.2. Kommunernas statsbidrag

Statsbidrag för kommuner och samkommuner 2014—2016 (mn euro) och förändring 2015—2016 (%)

	2014 budgeterat ¹⁾	2015 budgeterat	2016 budgetprop.	2015—2016, %
Kalkylerade statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet				
FM	8 613	8 500	9 028	5,4
UKM	871	926	905	-2,3
— därav samkommunerna	1 227	1 082	1 041	-3,8
Kalkylerade statsandelar sammanlagt	9 483	9 426	9 933	5,4
Övriga statsunderstöd				
JM, valutgifter	8	9	0	
IM, understöd till kommunerna från brandskyddsfonden	5	6	5	
FM, understöd för kommunsammanslagningar	35	36	26	
FM, utvecklande av de självstyrande områdena och av förvaltnings- och servicestrukturen	1	0,4	0,4	

Statsbidrag för kommuner och samkommuner 2014—2016 (mn euro) och förändring 2015—2016 (%)

	2014 budgeterat ¹⁾	2015 budgeterat	2016 budgetprop.	2015—2016, %
FM, finansiering av lokala försök i kommunerna	1	1	1	
UKM, understöd enligt prövning	312	208	159	
JSM, statsbidrag inom förvaltningsområdet	5	5	4	
KM, köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster	44	38	35	
KM, övriga statsbidrag till kommuner	1	1	1	
ANM, lönesubvention till kommuner	48	70	62	
ANM, ersättning för kostnader för flyktingar och asylsökande	107	96	141	
SHM, främjande av välfärd och hälsa			6	
SHM, rättspsykiatriska undersökningar och patientförflyttningar	13	14	15	
SHM, forskning enligt hälso- och sjukvårdslagen (specialstatsandel)	31	22	15	
SHM, läkar- och tandläkarutbildning (specialstatsandel)	110	97	99	
SHM, utvecklingsprojekt (Kaste)	12	7	2	
SHM, statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården	1	1	1	
SHM, ersättning för skada, ådragen i militärtjänst	35	35	34	
SHM, rehabilitering av frontveteraner	36	31	25	
SHM, grundläggande utkomststöd	330	314	329	
SHM, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	26	34	32	
SHM, statlig ersättning för läkarhelikopter-verksamheten	33	29	29	
SHM, förvaltningsutgifter för avbytarservicen för lantbruksföretagare	17	16	13	
SHM, kompetenscentrum inom det sociala området	3	2	3	
SHM, ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott	6	6	6	
SHM, tryggnad av social- och hälsovårdstjänster på samiska	0,5	0,5	0,5	
MM, förvaltningsområdets statsbidrag till kommunerna	29	35	35	
Övriga statsunderstöd sammanlagt	1 243	1 114	1 078	-3,2
Kommunernas statsbidrag sammanlagt	10 727	10 540	11 011	4,5

¹⁾ Budgeten och tilläggsbudgetarna

För kommunernas och samkommunernas statsbidrag anvisas 2016 sammanlagt ca 11 miljarder euro. För de kalkylerade statsandelarna föreslås sammanlagt ca 9,9 miljarder euro och för övriga

statsunderstöd ca 1,1 miljarder euro. Statsbidragen ökar med sammanlagt cirka 0,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2015. Ökningen i statsandelen föranleds bl.a. av en justering i kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna och en kompensation för skatteförluster. Regeringsprogrammets åtgärder omfattar både åtgärder som ökar och åtgärder som minskar kommunernas utgifter. Statsbidragen påverkas också av åtgärder som den föregående regeringen fattat beslut om och av bortfall av vissa tillägg som den föregående regeringen gjort.

Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna ökar statsandelarna för basservice med 269 miljoner euro och de kommunala statsandelarna inom UKM:s förvaltningsområde med 31 miljoner euro. Kompensationen för skatteförluster ökar statsandelarna med ca 260 miljoner euro. Statsandelen för basservicen minskar däremot genom den nedskärning som den föregående regeringen fattade beslut om. Nedskärningen uppgår till 40 miljoner euro 2016. Det görs ingen indexhöjning i statsandelarna 2016.

Till statsandelen för basservicen anvisas 2016 ett tillägg på 10 miljoner euro för barnskydd och hemservice för barnfamiljer. Genom tillägget stöder man framför allt verkställigheten av socialvårdslagen som trädde i kraft vid ingången av 2015.

Anordnandet av den regionala specialiserade sjukvården effektiviseras fr.o.m. 2016 i syfte att bromsa upp utgiftsökningen. Vissa krävande åtgärder och viss krävande jour koncentreras till ett mindre antal verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård. Detta uppskattas minska kommunernas utgifter med ca 50 miljoner euro 2016. Till följd av kostnadsinbesparingarna minskas statsandelen för kommunal basservice med 12,9 miljoner euro 2016.

Den subjektiva rätten till dagvård ändras fr.o.m. den 1 augusti 2016 så att varje barn kommer att ha rätt till 20 timmar småbarnspedagogisk verksamhet per vecka ända tills förskoleundervisningen inleds. Ett barn ska ha rätt till småbarnspedagogisk heldagsverksamhet om det krävs för att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare arbetar, studerar, är verksamma som företagare eller sysselsatta i eget arbete. Ändringarna uppskattas minska kommunernas utgifter med 62 miljoner euro på årsnivå, och motsvarande minskning i statsandelen för kommunal basservice är 15,9 miljoner euro. År 2016 är minskningen av kommunens utgifter 26 miljoner euro och minskningen i statsandelen 6,6 miljoner euro. Dessutom ändras förhållandet mellan antalet pedagoger och antalet barn äldre än 3 år i den småbarnspedagogiska verksamheten från 1:7 till 1:8 från den 1 augusti 2016, vilket stegvis minskar kommunernas utgifter fr.o.m. 2016. Kommunernas utgifter beräknas minska med 25 miljoner euro 2016 och motsvarande minskning i statsandelen blir 6,5 miljoner euro. Kommunernas utgifter beräknas minska med 67 miljoner euro på årsnivå, och motsvarande minskning i statsandelen blir 17 miljoner euro.

De riktade understöden för att minska gruppstorlekarna i den grundläggande utbildningen slopas. Dessutom avstår man delvis från andra understöd som beviljats för den allmänbildande utbildningen. Till följd av dessa ändringar och tidigare överenskomna ändringar minskar kommunernas statsandelar med sammanlagt 52 miljoner euro 2016.

Det anvisas 3,9 miljoner euro för statsunderstöd till bibliotek 2016. De under föregående regeringsperiod överenskomna permanenta inbesparingarna i statsandelarna för teatrar, orkestrar och museer genomförs i form av sänkta priser per enhet. Inbesparingen i fråga om statsandelarna är 19,3 miljoner euro 2016.

Statsunderstöden för ungdomsarbete minskar i och med att den extra satsningen under föregående regeringsperiod slopas.

Ersättningarna till kommunerna för invandrare blir betydligt högre till följd av det ökade antalet asylsökande.

Det anvisas tilläggsfinansiering till spetsprojekten som gäller kompetens och utbildning samt välfärd och hälsa, och en del av tilläggsfinansieringen riktas till kommunerna. Bedömningen av effekterna av spetsprojekten för kommunernas del är ännu preliminär och preciseras när beredningen framskrider. Spetsprojekten inom välfärd och hälsa gäller bl.a. reformer för att göra servicen mera kundorienterad, förändring av barn- och familjetjänsterna och främjande av sysselsättningen bland partiellt arbetsföra. Den finansiering som riktar sig till kommunerna hänför sig till kommunförsoeken, t.ex. basinkomstförsoeket och genomförandet av den samlade service som stöder hemvård för äldre. Av spetsprojekten inom kompetens och utbildning berörs kommunerna år 2016 bl.a. av påskyndandet av införandet av digitala läromedel samt försök och utveckling inom digitalt lärande inom den grundläggande utbildningen och av utvidgningen av verksamheten inom Skolan i rörelse så att den blir riksomfattande.

7.3. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

I vidstående tabell ingår de åtgärder som statsminister Sipiläs regering har fastställt samt tidigare beslutade åtgärder som har konsekvenser för den kommunala ekonomin. Den sammanlagda effekten av de statliga åtgärderna stärker kommunernas ekonomi med något under 290 miljoner euro.

Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2015—2016¹⁾

	Utgifter	Inkomster	Netto
1. Ändringar i verksamheten och budgetbeslut			
Regeringen Sipiläs åtgärder			
FM, ändring av den subjektiva rätten till dagvård fr.o.m. 1.8 2016	-26	-7	19
FM, ändring av dimensioneringen av personalen inom småbarnspedagogik 1.8.2016	-25	-6	19
FM, effektivisering av ordnandet av specialiserad sjukvård	-50	-13	27
FM, tillägg för barnskydd och hemservice för barnfamiljer	10	10	0
FM, ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda	1	1	0
FM, frysning av statsandelsindexet		-35	-35
UKM, spetsprojekt inom kompetens och utbildning	13	13	0
UKM, upphörande av de riktade understöden för att minska gruppstorlekar	-29	-29	0
UKM, minskning av övriga riktade understöd för förbättring av kvaliteten på utbildningen	-14	-14	0
UKM, utveckling av den småbarnspedagogiska verksamheten	4	4	0
UKM, slopande av garantihöjningen för yrkesutbildningens avskrivningar ²⁾	-46	-19	27

Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2015—2016¹⁾

	Utgifter	Inkomster	Netto
UKM, nivåförändring av statsandelen för teatrar och orkestrar	-2	-2	0
UKM, nivåförändring av statsandelen för museer	-4	-4	0
UKM, frysning av statsandelsindexet		-5	-5
SHM, spetsprojekt inom välfärd och hälsa, pilotförsök i kommunerna	6	6	0
Övriga åtgärder:			
FM, nedskärning i statsandelarna (den förra regeringen)		-40	-40
FM, reform av jourssystemet	-4	-1	3
FM, sparåtgärder inom tandvården för vuxna	-6	-2	4
FM, kompensationer för förlorade statsandelar		-3	-3
UKM, utveckling av utbildningskvaliteten	-9	-9	0
UKM, bortfall av vissa temporära tillägg (klubbverksamhet i skolorna, läroavtalsutbildning, den vuxna befolkningens kompetensbas, yrkesutbildning)	-34	-26	8
UKM, genomförandet av samhällsgarantin för unga: tilläggsanslag till regioner där utbudet är knäppt i förhållande till storleken på årskullen	7	3	-4
UKM, gymnasieförberedande utbildning för invandrare och personer med främmande modersmål	2	1	-1
UKM, verkstadsverksamhet för unga samt uppsökande ungdomsarbete	-7	-7	0
UKM, grundande av biblioteket för 100-årsjubileet för Finlands självständighet	3	3	0
SHM, besparing inom utvecklingsprojekt (Kaste)	-6	-5	1
SHM, rättspsykiatriska undersökningar och patientflyttningar	1	1	0
SHM, ersättningar för specialstatsandelen för utbildning	2	2	0
SHM, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	-2	-2	0
SHM, ändringar i det grundläggande utkomststödet	-19	-9	9
ANM, ett tidsbestämt försök med att minska långtidsarbetslösheten	-20	-20	0
Sammanlagt	-256	-217	39

2. Ändringar i beskattning och avgifter

Bortfall av skatteintäkter till följd av ändringar i inkomstskattegrunderna och kompensation i form av statsandelar i samband med detta (262 mn euro)		0	0
Upphörande av den tidsbestämda höjningen av kommunernas samfundsskatteandel		-258	-258
Höjning av fastighetsskatten		25	25
Höjning av klientavgifterna inom social- och hälsovården		150	150
Höjning av dagvårdsavgifterna fr.o.m. 1.8.2016		22	22
Höjning av avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever fr.o.m. 1.8.2016		10	10
Sammanlagt		-51	-51

Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2015—2016¹⁾

	Utgifter	Inkomster	Netto
3. Justering av kostnadsfördelningen			
FM		269	269
UKM		31	31
Sammanlagt		300	300
Effekterna av statens åtgärder sammanlagt	-256	32	288

¹⁾ Statsbudgeten har även sådan indirekt effekt på den kommunala ekonomin som inte har beaktats i denna tabell. I tabellen har talen avrundats till närmaste hela miljon euro.

²⁾ Innehåller utöver regeringsprogrammets riktlinjer ändringar som baserar sig på gällande lagstiftning

8. Statsfinanserna utanför budgeten

Till statssektorn hör enligt nationalräkenskaperna förutom den egentliga statsbudgeten de statliga fonder som står utanför budgetekonomin (exkl. Statens pensionsfond, som i nationalräkenskaperna inräknas i arbetspensionsinrättningssektorn), universiteten, Rundradion Ab, Solidium Oy, Senatfastigheter, universitetsfastighetsbolagen (Helsingin Yliopistokiinteistö Oy - Helsingfors Universitetsfastigheter Ab, Aalto Universitetsfastigheter Ab, Finlands Universitetsfastigheter Ab), HAUS Kehittämiskeskus Oy, Leijona Catering Oy och Teknologiska forskningscentralen VTT Ab.

8.1. Statliga fonder utanför budgeten

Staten har för närvarande elva fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas 2016 uppgå till ca 5,1 miljarder euro och utgifterna till ca 4,8 miljarder euro. Fondekonomins nettoöverskott uppgår till ca 354 miljoner euro år 2016 (utan beaktande av Statens pensionsfond är överskottet ca 295 miljoner euro). År 2015 visade fondekonomien ett underskott, vilket bl.a. beror på en extra intäktsföring från Statens pensionsfond.

Det föreslås att sammanlagt ca 1,8 miljarder euro från fonderna intäktsförs i statsbudgeten och att ca 0,5 miljarder euro överförs till fonderna 2016.

Statens säkerhetsfond lades ned vid ingången av 2015. År 2015 grundades en ny fond för finansiell stabilitet som består av dels resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter, dels insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter. Den nationella fonden överför kreditinstitutens stabilitetsavgifter i form av EU:s stabilitetsavgifter till EU:s gemensamma resolutionsfond.

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

	2014	2015**	2016**
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	85	87	216
Inkomster av blandad natur	610	314	152

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

	2014	2015**	2016**
Pensionsavgifter	1 703	1 641	1 628
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	698	359	373
Överföringar från budgeten	511	511	525
Inkomster exkl. finansoperationer	3 608	2 912	2 895
Återbetalning av beviljade lån	2 484	2 219	2 223
Inkomster sammanlagt	6 092	5 132	5 118
Konsumtionsutgifter	574	247	159
Överföringsutgifter	825	836	949
Ränteutgifter	1	1	1
Överföringar till budgeten	1 839	2 342	1 830
Övriga utgifter	0	0	0
Utgifter exkl. finansoperationer	3 239	3 426	2 938
Beviljade lån samt övriga finansinvesteringar	1 818	1 823	1 825
Utgifter sammanlagt	5 058	5 249	4 763
Nettofinansieringsöverskott	1 034	-117	354

Statens bostadsfond (SBF)

Med stöd av den fullmakt som godkänts i statsbudgeten betalas av bostadsfondens medel de lån, räntestöd och understöd som beviljas för social bostadsproduktion och de utgifter som föranleds av statsborgen för bostadslån. Utgifterna för eventuella skulder betalas också ur fondens medel.

Fonden får sina medel av räntor och amorteringar på aravalån samt av borgensavgifter i anslutning till statsborgen. Finansiering för fonden kan även tas som en del av statens upplåning. Vid ingången av budgetåret är fonden dock skuldfri och det finns inte något behov av bruttomedelsanskaffning. Kapitalet av Statens bostadsfonds bostadslånefordringar beräknas vid ingången av 2016 vara ca 6,0 miljarder euro, och det lånebestånd som omfattas av räntestöd som betalas ur fonden beräknas vara ca 12,5 miljarder euro. Fondens borgensansvar beräknas vara ca 11 miljarder euro i fråga om räntestödslån, ca 2,2 miljarder euro i fråga om delgarantier för ägarbostadslån, ca 0,1 miljarder euro i fråga om primärlån i aravalån och ca 0,3 miljarder euro i fråga om konverteringsborgen för gamla aravalån. Dessutom beräknas fondens borgensansvar för lån för byggande av hyreshus uppgå till ca 0,3 miljarder euro. Borgensansvaret för räntestödslån fortsätter att öka under de närmaste åren, då produktionsstöden ändrats till räntestödslån och olika garantimodeller blir allmänna.

År 2016 uppskattas fondens inkomster från bostadslån och borgensavgifter uppgå till ca 540 miljoner euro. Det föreslås att fullmakten för nya räntestödslån som beviljas är 1 170 miljoner euro, borgensfullmakten för byggnadslån för hyresbostäder är 285 miljoner euro och att borgensfullmakten för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag är 100 miljoner euro. Det föreslås att fullmakten för understöd, ackord och utvecklingspengar som betalas ur fonden är sammanlagt 161,2 miljoner euro. Det föreslås att 47 miljoner euro överförs från fonden till statsbudgeten 2016, vilket motsvarar den räntekostnad för fondens eget kapital som det ska finnas täckning för i statsbudgeten.

Det föreslås att de borgensförbindelser som är i kraft för ägarbostäder i slutet av 2016 får uppgå till sammanlagt högst 2,5 miljarder euro i fråga om fritt finansierade lån och bsp-lån, vilket motsvarar en lånestock på ca 13,6 miljarder euro.

Statens pensionsfond (SPF)

Med hjälp av Statens pensionsfond bereder man sig på att betala framtida pensioner inom statens pensionsystem, samtidigt som man strävar efter att jämna ut pensionsutgifterna under kommande år. Till fonden samlas 2016 in 1 168 miljoner euro i arbetsgivarens pensionsavgifter. Till fonden insamlas i arbetstagares pensionsavgifter 385 miljoner euro, i arbetslöshetsförsäkringspremier 7 miljoner euro och i överföringsavgifter 35 miljoner euro.

Värdet på Statens pensionsfonds placeringsportfölj var vid utgången av mars 2015 18,7 miljarder euro, vilket motsvarar 20 % av statens pensionsansvar. Värdet på placeringsportföljen växte med 2,2 miljarder euro jämfört med samma tidpunkt året innan. Fonden har ett i lagen om statens pensioner angivet fonderingsmål. Enligt lagen får fonden växa tills dess värde motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. I slutet av 2014 var Statens pensionsansvar 95,4 miljarder euro.

Av fondens inkomster överförs årligen högst 40 % av statens årliga pensionsutgifter till statsbudgeten. Överföringen till budgeten är cirka 1 783 miljoner euro 2016. Eftersom avgiftsintäkterna 2016 är uppskattningsvis totalt 1 595 milj. är fondens nettoavgiftsintäkter - 196 miljoner euro.

Enligt det strategiska resultatmål som finansministeriet har ställt upp ska Statens pensionsfonds placeringsverksamhet på lång sikt ge större avkastning än ett ur statens synvinkel riskfritt placeringsalternativ, med vilket man avser kostnaden för statens nettoskuld. Resultatmålet för verksamheten är att uppnå en riskjusterad avkastning på placeringarna som är större än avkastningen på det jämförelseindex som fastställts i fondens investeringsplan.

Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA)

Syftet med att utveckla gårdsbrukets struktur är att förbättra jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft. Investeringsstöd riktas i huvudsak till bygginvesteringar för husdjurs- och växtproduktion, dessutom stöds bl.a. täckdikning, förbättrandet av djurens välbefinnande och arbetsmiljön samt främjas användningen av inhemsk, förnybar energi. Från och med ingången av 2015 har det genom Makera finansierats endast understöd som i sin helhet finansieras nationellt. Understöd som medfinansieras av EU finansieras ur budgeten. Dessutom beviljas vissa lån genom Makera. För jordbruksinvesteringar och unga jordbrukares etablering beviljas alltså finansieringsstöd ur statsbudgeten, också som räntestöd för lån.

År 2016 uppgår utvecklingsfondens disponibla medel till uppskattningsvis ca 94 miljoner euro, när de poster som bedöms bli överförda från 2015 har beaktats. År 2016 överförs 14 miljoner euro från statsbudgeten till fonden. Det beräknas att 24,5 miljoner euro beviljas i understöd.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond består av tre särskilda förmögenheter, dvs. Reserveringsfonden, Kärnsäkerhetsforskningsfonden och Kärnavfallsforskningsfonden. Kapitalet i Reserverings-

fonden består av avgifter för kärnavfallshantering och vinst av fondens utlåning. Målet med fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshanteringen finns till förfogande. Avgifter för kärnavfallshantering ska betalas av dem som bedriver verksamhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Industrins Kraft Abp och Fortum Power and Heat Oy samt Statens tekniska forskningscentral, som förfogar över en FiR-1-forskningsreaktor. Reserveringsfondens balansräkning är enligt bokslutet för 2014 ca 2,4 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt som hänför sig till kärnsäkerhet och kärnavfallshantering. De avgifter som samlas in hos innehavarna av kärnkraftverk år 2015 uppgår till sammanlagt ca 5,7 miljoner euro, och de avgifter som samlas in hos de avfallshanteringsskyldiga till sammanlagt 1,9 miljoner euro. De avgifter som 2016 samlas in hos innehavarna av kärnkraftverk stiger med uppskattningsvis 3,2 miljoner euro, och de avgifter som samlas in hos de avfallshanteringsskyldiga med uppskattningsvis 1,5 miljoner euro. De avgifter som samlas in 2016 uppgår uppskattningsvis till sammanlagt cirka 12,3 miljoner euro.

Försörjningsberedskapsfonden

Till den försörjningsberedskapsfond som sköts av Försörjningsberedskapscentralen intäktsförs den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med punktskatten på bränslen och el. Till följd av den minskade elförbrukningen och förbrukningen av trafikbränslen på grund av den ekonomiska recessionen har avkastningen av avgiften sjunkit med ca 10 % och håller på att stabiliseras på en nivå av knappt 45 miljoner euro per år.

Med fondens medel säkerställs för medborgarna, näringslivet och försvaret nödvändiga ekonomiska funktioner vid allvarliga störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden. De viktigaste finansieringsobjekten är statens säkerhetsupplag och olika tekniska reservarrangemang, tryggnad av kritisk infrastruktur samt beredskapsplanering för de mest centrala verksamhetstillena inom försörjningsberedskapen.

Säkerhetsupplagen roteras genom handelstransaktioner vars avkastning varierar. Inom säkerhetsupplagringen av olja pågår ett omfattande program för omsättning av lagret på grund av att miljöbestämmelserna ändras. Programmet fortsätter till 2016. I bokslutet för 2014 sänktes värdet på oljelagren med 20 miljoner euro till följd av den kraftiga nedgången i världsmarknadspriserna på olja. Samtidigt sjönk fondens balansomslutning med ca 160 miljoner euro till 1 744 miljoner euro.

Efter statsrådets sänkning av målet för säkerhetsupplagringen av spannmål och olja ska fonden fram till slutet av 2016 intäktsföra uppskattningsvis 188 miljoner euro i statsbudgeten. Summan baserar sig på prisnoteringar vid ingången av 2015.

Statsgarantifonden

Syftet med Statsgarantifonden är att säkerställa att de exportgarantier, borgensförbindelser och andra i lagen om statsgarantifonden (444/1998) avsedda förbindelser som ges av Finnvera Abp uppfylls. Fondens medel används också till tidigare förbindelser. Statsgarantifonden får sina

medel genom garantiavgifter och återkravsfordringar som hänför sig till exportgarantier och andra ansvarsförbindelser som Statsgaranticentralen och inrättningar som föregått centralen beviljat samt vid behov genom anslag som i statsbudgeten överförts till fonden. Under de senaste åren har det inte gjorts sådana överföringar.

Den exportgaranti- och specialborgensstock som Statsgarantifonden ansvarar för uppgick i slutet av 2014 till ca 12,6 miljarder euro. Borgensstocken växte från slutet av föregående år med ca 1,5 miljarder euro, dvs. med 14 %. Den s.k. gamla borgensstockens andel (den borgensstock som Finnvera Abp:s föregångare hade) av borgensstocken uppgick till 4,9 miljoner euro och den beräknas avslutas 2018. I slutet av 2014 fanns det i Statsgarantifonden tillgångar på cirka 656,3 miljoner euro. I december 2014 intäktfördes från fonden 100 miljoner euro till moment 12.32.30 i statsbudgeten (Överföringar från fonder utanför statsbudgeten), i enlighet med det beslut som statsminister Katainens regering våren 2014 fattat i samband med planen för de offentliga finanserna för 2015—2018.

År 2016 förväntas fondens totalansvar öka och ansvarsstocken förväntas utvecklas i en mer riskfylld riktning med beaktande av de lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2014 och som innebär en betydande ökning av Finnvera Abp:s fullmakter för finansiering av export- och fartygskrediter samt fullmakter för exportgarantier. Den sammanlagda maximala fullmakten för exportgarantier och skyddsarrangemang höjdes från 12,5 miljarder euro till 17 miljarder euro. Däremot har risknivån för borgensexponeringarna för den exportgaranti- och specialborgensstock som fonden ansvarar för gått ner något (dvs. förbättrats), vilket huvudsakligen beror på återförsäkring och förbättrade klassificeringar år 2013. De totala borgensexponeringarna som kommer att öka under de närmaste åren, de stora branschspecifika riskkoncentrationerna och den svaga internationella ekonomin torde öka behovet av att bibehålla fondens likvida medel på en nivå där likviditeten motsvarar riskpositionen.

Fonden för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet som grundades 2015 förvaltar den nya fonden utanför statsbudgeten, dvs. fonden för finansiell stabilitet. Fonden består av resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter och insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter.

Kreditinstitutens stabilitetsavgifter redovisas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond. År 2016 beräknas det inflyta sammanlagt 95 miljoner euro i stabilitetsavgifter. Medel ur den gemensamma resolutionfonden ska användas när ägar- och investeransvaret inte är tillräckligt för att täcka ett instituts förluster.

Med hjälp av insättningsgarantiavgifter byggs den nya insättningsgarantifonden upp under tio år till den miniminivå som insättningsgarantidirektivet förutsätter. Från och med 2015 beräknas det inflyta 61 miljoner euro i insättningsgarantiavgifter per år. Verket för finansiell stabilitet fattar beslut om betalning av ersättningar och ansvarar för utbetalningen av ersättningar till insättare, om det för att skydda insättarna behöver betalas ut ersättningar ur insättningsgarantifonden.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond förvaltas av Kommunikationsverket. Fr.o.m. 2013 har det funnits en rundradioskatt för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten täcks genom en överföring till statens televisions- och radiofond. Överföringen uppgår år 2016 till 508 miljoner euro. Indexhöjningen av finansieringen av Rundradion Ab görs inte för 2016.

Interventionsfonden för jordbruket

Finlands utgifter i samband med interventionslagring, interventionsköp och interventionsförsäljning enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik betalas ur interventionsfonden för jordbruket. Från och med år 2012 har produkter som har godkänts för interventionslagring varken köpts till eller sålts från lager.

Med överföringar från statsbudgeten till interventionsfonden täcks sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket. År 2016 beräknas beloppet av utgifter som staten ska svara för uppgå till 0,350 miljoner euro, vilket närmast utgörs av utgifter för interventionsupplagring.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska det för att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala brandskyddsavgift.

Inflödet av brandskyddsavgifter 2016 beräknas uppgå till ca 10,6 miljoner euro.

De viktigaste understödsobjekten är upplysnings- och utbildningsverksamhet för organisationer inom räddningsbranschen, forsknings- och utvecklingsverksamhet inom räddningsbranschen samt brandstations- och materielprojekt för räddningsområden och för kommuner och avtalsbrandkårer.

Oljeskyddsfonden

Ur Oljeskyddsfondens medel ersätts kostnader för oljeskador, bekämpning av oljeskador, återställande av miljön, anskaffning och underhåll av oljebekämpningsmateriel samt upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Oljeskyddsfonden får sina medel från den oljeskyddsavgift som tas ut för olja som importerats till eller transporteras via Finland. För istandsättning av oljeförorenad mark överförs dessutom sådana inkomster i statsbudgeten som influtit i form av oljeavfallsavgifter. Det föreslås att 3,0 miljoner euro överförs till fonden år 2016. De ökande oljetransporterna på Finska viken medför en ökning av statens och de lokala räddningsväsendenas anskaffningar av bekämpningsmateriel och därav föranledda ersättningsbehov. År 2014 betalades det nästan 21 miljoner euro i ersättningar ur fonden. Oljeskyddsavgiften uppgår till 0,50 euro per ton olja.

8.2. Affärsverken

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. På Senatfastigheter tillämpas lagen om statliga affärsverk (1062/2010). Den upphävda lagen om statliga affärsverk (1185/2002) tillämpas på Forststyrelsen till dess något annat bestäms om Forststyrelsen. Den lagstiftning som gäller Forststyrelsen ska år 2016 revideras så att den motsvarar EU:s krav. De ändringar som detta förutsätter i budgetpropositionen för 2016 beaktas i en kompletterande budgetproposition. Avsikten är att den nya lagstiftningen ska träda i kraft den 1 april 2016. Behovet av revidering av lagen om statliga affärsverk (1062/2010) ska bedömas hösten 2015.

Affärsverkens ekonomi omfattas inte av statsbudgeten. Av affärsverkens intäktsföring av vinster år 2015 beräknas det inflyta 220 miljoner euro under moment 13.05.01 i statsbudgeten för 2016, varav 100 miljoner euro från Senatfastigheter och 120 miljoner euro från Forststyrelsen.

I Senatfastigheters intäktsföring har regeringens sparbeslut beaktats i enlighet med vilket Senatfastigheters investeringsfullmakt begränsas. Åtgärden minskar Senatfastigheters utgifter. Nyttan för Senatfastigheter i det inledande skedet, dvs. 5 miljoner euro år 2016, intäktsförs till staten. Omsättningen och rörelsevinsten för Senatfastigheters hyresverksamhet minskas av en övergång till prissättning enligt självkostnadsprincipen i fråga om statssamfundets kunder.

De statliga affärsverkens verksamhet år 2016

Affärsverk (koncern)	Omsättning		Räkenskapsperiodens resultat		Avkastning på investerat kapital (%)	Soliditetsgrad (%)	Investeringsutgifter (mn €)	Personal i genomsnitt (antal)
	mn €	förändr., %	mn €	% av omsättningen				
Senatfastigheter (koncern)	572,0	-7,0	101,0	17,7	3,3	63,7	265	299
	580,0	-7,1	108,0	18,6	3,3	63,0		296
Forststyrelsen (koncern)	348,0	0,8	120,2	34,5	4,8	98,0	25	843
	356,7	0,5	120,4	33,8	4,8	98,0		1 007
Sammanlagt	920,0		221,2				290	1 142

Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk år 2016 (mn euro)

Affärsverk	Senatfastigheter	Forststyrelsen	Sammanlagt
Intäktsföringar i budgeten			
— borgensavgifter	7,8	-	7,8
— räntor	12,5	-	12,5
— intäktsföring av vinst	100,0	120,0	220,0
— återbetalning av lån	68,8	-	68,8
Sammanlagt	189,1	120,0	309,1
Anslag för särskilda uppgifter	-	39,8	39,8

8.3. Statens ägarpolitik

Utgångspunkten för statens ägarpolitik är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Målet är att förstärka och stabilisera det inhemska ägandet i nationellt viktiga bolag och staten förbinder sig att långsiktigt öka ägarvärdet i de statsägda företagen. Genom en aktiv statlig ägarpolitik stöds tillväxt och sysselsättning och främjas på så sätt samhällsintresset som helhet. Genom ägarpolitiken kan man stödja en kontrollerad förnyelse av näringsstrukturen och en samhälleligt hållbar utveckling, samtidigt som tryggheten av arbetstagarnas ställning i samband med förändringar också beaktas. Staten iakttar i sin ägarstyrning den uppgifts- och ansvarsfördelning mellan bolagets organ och ägaren som regleras i aktiebolagslagen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande fullmakter som riksdagen beviljat. Den statliga ägaren har som mål att alla bolag ska välja företagsansvar som ett styrande tema för hela affärsverksamheten, integrera det i sin strategi, i riskbedömningarna och i arbetet i styrelser och ledningsgrupper samt ställa upp mål för det.

9. Statens intäkts- och kostnadskalkyl samt balansräkning

Till den allmänna motiveringen i budgetpropositionen har det fogats ett nytt kapitel som gäller statens intäkts- och kostnadskalkyl samt statens ekonomiska ställning, dvs. balansräkning. Syftet med kapitlet är att i enlighet med regeringsprogrammet öka transparensen och öppenheten i rutinerna för redovisning av statsfinanserna samt att beskriva läget inom statsfinanserna med hjälp av förutom samhällsekonomiska granskningar även med hjälp av bokslutskalkyler som används allmänt inom företag och andra sammanslutningar. Kapitlet innehåller budgetekonomins intäkts- och kostnadskalkyl och balansräkning samt kalkyler som baserar sig på de centrala posterna i balansräkningen.

Statskontoret håller på att utarbeta koncernkalkyler som täcker budgetekonomin, fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken. I fortsättningen kan granskningen av intäkts- och kostnadskalkylen samt balansräkningen utvidgas till att gälla statsfinanserna i sin helhet.

9.1. Intäkts- och kostnadskalkyl

Enligt intäkts- och kostnadskalkylen uppgick statens förlust under tiden 1.1.2015—30.6.2015 till ca 2,1 miljarder euro. Förlusten var ca 1,0 miljarder euro mindre än under samma tidsperiod föregående år. De viktigaste faktorerna som inverkat positivt var att kostnaderna för statens verksamhet minskat med 0,41 miljarder euro samt att skatterna och avgifterna av skattenatur ökat med ca 0,7 miljarder euro. Överföringsekonomins intäkter ökade med 0,54 miljarder euro, men överföringsekonomins kostnader ökade på motsvarande sätt med nästan 0,45 miljarder euro.

Statens intäkts- och kostnadskalkyl / budgetekonomin (1 000 euro)

	1.1–31.12. 2014	1.1–30.6 2014	1.1–30.6 2015	1.1–30.6.2015— 1.1–30.6.2014	%
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	924 521	415 954	373 758	-42 196	-10
Hyror och serviceintäkter	47 314	20 581	19 782	-799	-4

Statens intäkts- och kostnadskalkyl / budgetekonomin (1 000 euro)

	1.1–31.12. 2014	1.1–30.6 2014	1.1–30.6 2015	1.1–30.6.2015— 1.1–30.6.2014	%
Övriga intäkter av verksamheten	466 229	115 482	112 721	-2 761	-2
INTÄKTER AV VERKSAMHETEN SAMMANLAGT	1 438 064	552 017	506 261	-45 756	-8
Material, förnödenheter och varor	-615 952	-260 662	-186 825	73 837	-28
Personalkostnader	-4 785 442	-2 465 805	-2 329 597	136 208	-6
Hyror	-773 114	-386 285	-372 056	14 230	-4
Inköp av tjänster	-2 537 469	-1 096 275	-1 122 000	-25 724	2
Övriga kostnader	-702 691	-337 493	-242 946	94 547	-28
Ökning (-) eller minskning (+) av produktlager	3 244	101	6	-95	-94
Tillverkning för eget bruk (-)	89 290	19 508	23 662	4 155	21
Avskrivningar	-1 088 310	-549 657	-471 508	78 150	-14
Rättelse av interna kostnader	242 062	53 136	88 702	35 565	67
KOSTNADER AV VERKSAMHETEN SAMMANLAGT	-10 168 382	-5 023 432	-4 612 560	410 872	-8
ÅTERSTOD I	-8 730 318	-4 471 416	-4 106 299	365 117	-8
Finansiella intäkter	2 704 857	1 071 681	1 134 736	63 055	6
Finansiella kostnader	-2 070 573	-591 347	-684 221	-92 875	16
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER SAMMANLAGT	634 284	480 334	450 514	-29 820	-6
Extraordinära intäkter	143 499	92 125	18 462	-73 663	-80
Extraordinära kostnader	-16 031	-7 836	-8 111	-275	4
EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER SAMMANLAGT	127 468	84 288	10 351	-73 937	-88
ÅTERSTOD II	-7 968 566	-3 906 794	-3 645 434	261 360	-7
Från lokalförvaltningen	160 971	81 375	76 446	-4 929	-6
Från socialskyddsfonderna	27 622	13 810	13 938	128	1
Från näringslivet	9 598	2 105	2 188	83	4
Från icke-vinstsyftande samfund	22 048	10 998	10 567	-432	-4

Statens intäkts- och kostnadskalkyl / budgetekonomin (1 000 euro)

	1.1–31.12. 2014	1.1–30.6 2014	1.1–30.6 2015	1.1–30.6.2015— 1.1–30.6.2014	%
Från hushållen	4 435	1 870	2 661	791	42
Från EU:s institutioner och andra organ	856 915	672 739	952 536	279 798	42
Från utlandet	4 619	2	59	57	-
Från statsförvaltningen	1 950 639	872 203	1 141 326	269 123	31
Överföringsekonominns övriga intäkter	99	91	74	-16	-18
ÖVERFÖRINGS- EKONOMINS INTÄKTER SAMMANLAGT	3 036 946	1 655 192	2 199 794	544 602	33
För lokalförvaltningen	-11 010 810	-5 713 673	-6 214 424	-500 750	9
För socialskyddsfonderna	-12 294 829	-6 199 376	-6 113 263	86 114	-1
För näringslivet	-3 361 397	-966 620	-1 126 815	-160 195	17
För finansinstitut och försäkringsanstalter	-10 944	-10 566	-85 585	-75 019	-
För icke-vinstsyftande samfund	-3 144 229	-1 509 164	-1 268 193	240 970	-16
För hushållen	-4 992 039	-2 102 242	-2 091 989	10 253	0
För EU:s institutioner och andra organ	-2 029 748	-1 388 980	-1 124 814	264 166	-19
För utlandet	-978 220	-557 092	-585 973	-28 881	5
För statsförvaltningen	-2 836 859	-2 417 970	-2 569 110	-151 141	6
Överföringsekonominns övriga kostnader	-127 532	-65 012	-68 979	-3 967	6
Återbäring på överförings- ekonomins kostnader	212 044	130 262	-	-130 262	-100
ÖVERFÖRINGS- EKONOMINS KOSTNA- DER SAMMANLAGT	-40 574 562	-20 800 432	-21 249 144	-448 712	2
ÅTERSTOD III	-45 506 183	-23 052 034	-22 694 784	357 250	-2
Skatter och avgifter av skattenatur	39 146 769	19 812 285	20 511 240	698 955	4
Övriga obligatoriska avgifter	208 065	119 809	77 396	-42 413	-35

Statens intäkts- och kostnadskalkyl / budgetekonomin (1 000 euro)

	1.1–31.12. 2014	1.1–30.6 2014	1.1–30.6 2015	1.1–30.6.2015— 1.1–30.6.2014	%
INTÄKTER AV SKATTER OCH OBLIGATORISKA AVGIFTER SAMMAN- LAGT	39 354 834	19 932 093	20 588 636	656 543	3
RÄKENSKAPSPERIO- DENS INTÄKTS-/ KOSTNADSÅTERSTOD	-6 151 348	-3 119 940	-2 106 148	1 013 792	-32

9.2. Balansräkning

Statens balansomslutning ökade under tiden 1.1—30.6.2015 med sammanlagt ca 4,7 miljarder euro. Det främmande kapitalet ökade med ca 6,8 miljarder euro. Finansieringstillgångarna ökade med 4,6 miljarder euro och statens negativa egna kapital med 2,1 miljarder euro.

Utomstående ansvar för balansräkningarna för budgetekonomin, fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken samt statens sekundära ansvar (ca 1,3 miljarder euro) uppgick den 31 december 2014 till sammanlagt ca 177,6 miljarder euro. Statens pensionsansvar, dvs. ca 95 miljarder euro, utgjorde det största enskilda ansvaret.

Statens balansräkning / budgetekonomin (1 000 euro)

AKTIVA	31.12.2013	31.12.2014	30.6.2015	30.6.2015— 30.6.2014	%
NATIONALFÖRMÖGEN- HET	292 224	332 307	339 280	6 974	2
Jord- och vattenområden	44 733	53 449	59 839	6 390	12
Byggnadsmark och vatten- områden	16 201	16 124	16 124	0	0
Byggnader	154 707	208 877	208 229	-648	0
Övrig nationalförmögenhet	42 997	44 656	44 685	28	0
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	33 587	9 199	10 403	1 204	13
Immateriella tillgångar	460 569	504 132	493 744	-10 388	-2
Forsknings- och utvecklings- utgifter	292	38	25	-12	-33
Immateriella rättigheter	53 587	45 152	44 519	-633	-1
Affärsvärde	716	0	0	0	-
Övriga utgifter med lång verkningstid	224 359	319 111	289 118	-29 994	-9
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	181 615	139 831	160 082	20 251	14

Statens balansräkning / budgetekonomin (1 000 euro)

	31.12.2013	31.12.2014	30.6.2015	30.6.2015— 30.6.2014	%
AKTIVA					
Materiella tillgångar	20 445 955	20 870 504	20 752 729	-117 774	-1
Jord- och vattenområden	16 915	15 435	15 435	0	0
Byggnadsmark och vattenområden	1 020 902	1 039 932	1 044 209	4 277	0
Byggnader	206 284	197 471	193 520	-3 950	-2
Konstruktioner	22 548	24 350	26 038	1 688	7
Anläggningar	17 095 046	17 491 508	17 244 382	-247 127	-1
Maskiner och anordningar	489 734	557 766	553 124	-4 642	-1
Inventarier	16 285	13 272	12 510	-762	-6
Övriga materiella tillgångar	12 348	12 225	12 269	44	0
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	1 565 894	1 518 544	1 651 242	132 698	9
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar	22 013 113	22 465 680	22 379 237	-86 443	0
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna	14 194 446	14 639 684	14 516 799	-122 885	-1
Statliga affärsverks grundkapital	3 209 290	3 198 459	3 198 459	0	0
Kapital som placerats i statliga affärsverk såsom övrigt eget kapital	2 684 577	2 705 541	2 706 132	591	0
Givna skuldebrevslån i euro	6 298	6 131	6 131	0	0
Övriga långfristiga placeringar i euro	1 918 501	1 915 865	1 951 716	35 852	2
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR	42 919 637	43 840 316	43 625 711	-214 605	0
Omsättningstillgångar	522 369	524 266	476 767	-47 499	-9
Material och förnödenheter	432 978	436 783	391 299	-45 484	-10
Halvfärdig produktion	10 359	12 838	12 795	-43	0
Färdiga produkter/Varor	79 032	74 645	72 672	-1 973	-3
Långfristiga fordringar	6 058 286	6 043 632	5 976 786	-66 845	-1
Kortfristiga fordringar	1 866 198	1 835 497	1 911 749	76 251	4
Försäljningsfordringar	262 979	216 014	139 632	-76 382	-35
Lånefordringar i euro	0	0	127 449	127 449	-
Lånefordringar i utländsk valuta	239 860	267 362	145 138	-122 224	-46
Resultatregleringar	148 359	144 12	92 033	-52 079	-36
Övriga kortfristiga fordringar	452 779	400 406	286 407	-113 999	-28

Statens balansräkning / budgetekonomin (1 000 euro)

	31.12.2013	31.12.2014	30.6.2015	30.6.2015— 30.6.2014	%
AKTIVA					
Förskottsbetalningar	762 221	807 604	1 121 090	313 486	39
Värdepapper ingående i finansieringstillgångarna och övriga kortfristiga placeringar	3 649 957	1 599 980	6 200 000	4 600 020	288
Övriga placeringar i euro	3 649 957	1 599 980	6 200 000	4 600 020	288
Kassa, banktillgodohavanden och andra finansieringsmedel	881 487	1 668 002	2 010 002	341 999	21
Kassakonton	1 921	1 861	2 089	228	12
Inkomst- och utgiftskonton	386	438	929	491	112
Andra bankkonton	761 905	1 524 744	1 847 824	323 079	21
Andra finansieringsmedel	117 275	140 959	159 160	18 201	13
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR SAMMANLAGT	12 978 297	11 671 378	16 574 304	4 902 926	42
AKTIVA SAMMANLAGT	56 190 158	55 844 000	60 539 295	4 695 295	8
PASSIVA					
	31.12.2013	31.12.2014	30.6.2015	30.6.2015— 30.6.2014	%
EGET KAPITAL	-44 170 439	-50 321 208	-52 427 536	-2 106 328	4
STATENS KAPITAL	-44 177 560	-50 328 908	-52 435 056	-2 106 148	4
Statens kapital l. l. 1998	-30 048 198	-30 048 198	-30 048 198	0	0
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskapsperioder	-7 013 631	-14 129 361	-20 280 710	-6 151 348	44
Räkenskapsperiodens intäkts-/kostnadsåterstod	-7 115 731	-6 151 348	-2 106 148	4 045 200	-66
FONDKAPITAL	7 121	7 701	7 521	-180	-2
Övriga statliga fonder och donerade medel	7 121	7 701	7 521	-180	-2
FRÄMMANDE KAPITAL	100 360 597	106 165 208	112 966 831	6 801 623	6
LÅNGFRISTIGT	81 302 369	86 071 199	91 746 895	5 675 696	7
Upptagna lån i euro	78 850 929	83 807 628	89 483 370	5 675 742	7
Upptagna lån i utländsk valuta	1 807 301	1 642 218	1 642 218	0	0
Lån från statliga fonder utanför statsbudgeten	299 500	0	0	0	-
Långfristiga resultatregleringar	126 651	127 007	127 007	0	0
Övriga långfristiga skulder	217 988	494 347	494 301	-46	0

PASSIVA	31.12.2013	31.12.2014	30.6.2015	30.6.2015— 30.6.2014	%
KORTFRISTIGT	19 058 228	20 094 008	21 219 935	1 125 927	6
Samlingskonton för statliga fonder utanför statsbudgeten	1 498 002	1 333 183	1 543 943	210 760	6
Amorteringar som betalas under följande räkenskapsperiod	7 056 477	7 862 155	6 914 908	-947 247	-12
Kortfristiga lån i euro	3 750 439	4 208 262	3 307 465	-900 797	-21
Främmande medel som förvaltas av staten	179 282	330 580	250 887	-79 693	-24
Erhållna förskott	449 087	415 713	194 720	-220 993	-53
Leverantörsskulder	694 174	588 092	243 885	-344 207	-59
Avräkningar mellan bokföringsenheterna	98 556	100 506	202 507	102 000	101
Poster som ska redovisas vidare	760 800	730 572	913 136	182 564	25
Resultatregleringar	1 858 748	1 865 222	1 806 702	-58 519	-3
Övriga kortfristiga skulder	2 712 664	2 659 722	5 839 524	3 179 802	120
Felkonton	0	0	2 258	2 258	-
PASSIVA SAMMANLAGT	56 190 158	55 844 000	60 539 295	4 695 295	8

9.3. Det eftersatta underhållet av trafikleder

Balansvärdet för infrastrukturen i anslutning till trafikleder uppgick den 31 december 2014 till ca 19,6 miljarder euro. Trafikledsegendomen utgjorde 44,6 % av statens anläggningstillgångar och övriga långsiktiga placeringar (43,8 miljarder euro).

Statens anläggningstillgångar och övriga långsiktiga placeringar, md euro

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Trafikledskonstruktioner och mark	18,0	17,9	17,8	18,2	18,6	18,8	18,9	19,0	19,1	19,6
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar	17,7	17,3	17,1	20,0	20,4	20,7	21,6	22,7	22,0	22,5
Övriga anläggningstillgångar	2,0	1,9	1,8	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar sammanlagt	37,6	37,0	36,7	39,7	40,6	41,0	42,2	43,3	42,9	43,8

Åren 2000—2014 har det investerats ca 12,6 miljarder euro i trafikledskonstruktioner och mark i anslutning till dem. Avskrivningarna har under motsvarande tidpunkt uppgått till ca 10,9 miljarder euro. Det på anskaffningskostnaderna för trafikledsegendomen baserade värdet har således ökat med ca 1,7 miljarder euro under tidpunkten i fråga.

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2014, mn euro

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring
2000	291	399	-107	282	203	78	5	15	-10	578	617	-38
2001	224	399	-175	143	211	-68	6	16	-10	372	626	-253
2002	591	488	103	250	224	26	15	14	1	857	726	131
2003	398	508	-110	290	229	61	8	14	-6	696	751	-55
2004	628	555	73	348	137	211	1	14	-12	977	706	271
2005	420	582	-161	303	148	155	6	12	-6	729	742	-13
2006	425	609	-184	255	141	115	11	12	0	692	761	-69
2007	455	633	-178	256	153	103	9	11	-2	721	797	-77
2008	642	484	158	363	162	202	6	12	-6	1 011	658	353
2009	753	507	245	357	179	178	5	12	-7	1 115	699	416
2010	542	515	27	381	239	142	29	10	19	951	764	188
2011	619	536	83	320	243	76	5	10	-5	944	789	155
2012	504	560	-56	372	246	126	0	10	-9	877	816	61
2013	481	562	-81	412	160	252	8	10	-2	901	732	169
2014	729	579	149	427	162	266	8	10	-2	1 164	751	413
Tot.	7 702	7 917	-214	4 760	2 837	1 923	123	181	-58	12 586	10 935	1 651

Investeringarna i trafikledsegendom innehåller både nyinvesteringar och ersättnings- och reparationsinvesteringar. Trots att det på anskaffningskostnaderna för hela trafikledsegendomen baserade balansvärdet ökat är trafiklederna föremål för eftersatt underhåll. Avskrivningarna för vägtrafiklederna har under granskningsperioden varit ca 214 miljoner euro större än investeringarna, och i fråga om vattenledningarna är motsvarande summa ca 58 miljoner euro. Skillnaden mellan investeringarna i och avskrivningarna för trafiklederna kan vid en granskning som baserar sig på anskaffningskostnaderna anses som det lägsta eftersatta underhåll som uppkom på 2000-talet.

Ett av spetsprojekten under regeringsperioden är att minska det eftersatta underhållet. I planen för de offentliga finanserna 2017—2019 anvisas det sammanlagt 964 miljoner euro för att minska det eftersatta underhållet. I budgeten för 2016 reserveras det 100 miljoner euro för detta ändamål. Viktiga reparationsåtgärder är att förnya beläggningen på vägar i dåligt skick och att reparera broar i dåligt skick. I reparationerna betonas istandsättning av trafikledsnätet som tjänar näringslivets och pendlingsregionernas behov, varmed företagsverksamheten samtidigt stöds. Syftet är att även genomföra strukturella reformer som förhindrar att det eftersatta underhållet fortsätter att växa samt möjliggör nya innovativa strategier för bl.a. utvecklande av digitala tjänster inom trafiken.

9.4. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten

I anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna ingår sådana offentligt noterade aktier i Finnair Abp, Fortum Abp och Neste Abp som ägs direkt av staten. Deras bokföringsvärde uppgick den 31 december 2014 till ca 5,7 miljarder euro och deras marknadsvärde till 10,9 miljarder euro. Aktiernas marknadsvärde uppgick den 1 september 2015 till ca 9,5 miljarder euro.

Utveckling i värdet av offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten åren 2005—2015, md euro

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Marknadsvärdet av offentligt noterade aktier	19,4	25,2	28,0	8,8	10,4	12,1	8,6	7,8	9,5	10,9	9,5
Bokföringsvärdet av offentligt noterade aktier	9,1	9,0	8,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Skillnaden mellan marknadsvärdet och bokföringsvärdet	10,2	16,3	19,3	2,9	4,8	6,4	3,0	2,2	3,9	5,2	3,8

9.5. Statens negativa egna kapital

Statens egna kapital enligt den ingående balansen i den affärsbokföring som togs i bruk inom staten vid ingången av 1998 var ca 30 miljarder euro negativt. Att det egna kapitalet var negativt berodde på att staten var svårt skuldsatt på 1990-talet och på de beslut som fattades när den inledande balansen utarbetades, t.ex. om de principer för värdering av tillgångar som utgick från försiktighetsprincipen, samt på att en del av nationalförmögenheten inte togs med i balansräkningen. Det främmande kapitalet, dvs. skulderna, togs på samma sätt upp till i huvudsak nominellt värde.

Åren 1998—2008 var statens intäkts- och kostnadskalkyler i regel positiva. Detta stärkte statens ekonomiska ställning och 2008 var statens egna kapital bara 8,1 miljarder euro negativt.

Utvecklingen i statens egna kapital under åren 2005—2015, md euro

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Statens egna kapital 1.1.1998	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0	-30,0
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskapsperioder	10,5	14,9	15,9	18,2	21,9	14,2	5,2	-0,4	-7,0	-14,1	-20,3
Räkenskapsperiodens intäkts-/kostnadsåterstod	4,4	1,0	2,3	3,8	-7,7	-9,1	-5,5	-6,6	-7,1	-6,2	-2,1
Statens egna kapital sammanlagt	-15,2	-14,2	-11,9	-8,1	-15,8	-24,9	-30,4	-37,1	-44,2	-50,3	-52,4

På grund av finanskrisen har statens bokslut uppvisat förlust sedan 2009. Detta har försvagat statens ekonomiska ställning och lett till att statens negativa egna kapital ökat. Sedan 2012 har statens ekonomiska ställning till det nominella värdet varit sämre än i den inledande balansen för 1998. Statens tillgångar har inte heller ökat i samma förhållande som det främmande kapitalet. Andra kostnader än investeringskostnader har finansierats med lån (kumulativt ca 37,8 miljarder euro under åren 2009—2015).

Utveckling i statens tillgångar och främmande kapital, md euro

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nationalförmögenhet	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Anläggningstillgångar och långfristiga placeringar	37,6	37,0	36,7	39,7	40,6	41,0	42,2	43,3	42,9	43,8	43,6
Omsättnings- och finansieringstillgångar	11,5	11,5	11,5	11,5	13,8	15,7	15,7	14,7	13,0	11,7	16,6
Aktiva sammanlagt	49,3	48,8	48,4	51,5	54,7	57,0	58,1	58,3	56,2	55,8	60,5
Avskrivningar	1,1	1,1	1,1	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	0,6
Främmande kapital (FK)	64,5	62,8	60,2	59,5	70,5	81,9	88,6	95,4	100,4	106,2	113,0
Användning av FK till andra kostnader än investeringskostnader Kumulativt från och med 2009	-3,2	-2,2	-3,4	-4,7	6,8	8,2	4,5	5,6	6,1	5,1	1,6
					6,8	14,9	19,5	25,1	31,2	36,3	37,8

Statsbudgeten för 2016

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11		€
11. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR		40 781 752 000
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet		12 895 000 000
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		9 217 000 000
02. Samfundsskatt		2 877 000 000
03. Källskatt på ränteinkomster		91 000 000
04. Skatt på arv och gåva		710 000 000
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning		17 812 800 000
01. Mervärdesskatt		16 868 000 000
02. Skatt på vissa försäkringspremier		785 000 000
03. Apoteksavgifter		159 800 000
08. Punktskatter		7 059 000 000
01. Punktskatt på tobak		929 000 000
04. Punktskatt på alkoholdrycker		1 340 000 000
05. Punktskatt på sötsaker, glass och läskedrycker		257 000 000
07. Energiskatter		4 518 000 000
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar		15 000 000

Avdelning 12

10.	Övriga skatter	2 902 000 000
	03. Bilskatt	839 000 000
	05. Överlåtelseskatt	698 000 000
	06. Lotteriskatt	225 000 000
	07. Fordonsskatt	1 115 000 000
	08. Avfallsskatt	25 000 000
19.	Övriga inkomster av skattenatur	112 952 000
	03. Banskatt	5 341 000
	04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	28 570 000
	05. Vissa avgifter för trafiken	18 751 000
	06. Farledsavgifter	44 800 000
	08. Oljeavfallsavgift	4 000 000
	09. Övriga skatteinkomster	6 000 000
	10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkrafts- området vid Bottenviken	3 090 000
	11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	2 400 000

Avdelning 12

12.	INKOMSTER AV BLANDAD NATUR	5 343 968 000
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	42 527 000
	99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	42 527 000
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	143 950 000
	10. Domstolarnas inkomster	46 400 000
	15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	23 300 000
	20. Utsökningsavgifter	71 500 000
	99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 750 000
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	24 924 000
	98. Inkomster från EU	24 474 000
	99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	450 000
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	5 226 000
	01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster	8 000
	20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltysavgifter ...	18 000
	99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde ...	5 200 000
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	2 243 186 000
	10. Tullens inkomster	2 500 000
	11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	136 621 000
	12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	26 170 000

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	15 081 000
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	5 200 000
25. Inkomster av metallmynt	15 000 000
50. Överföring från statens pensionsfond	1 782 500 000
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	185 933 000
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	19 796 000
60. Premie för främjande av arbetarskydd	900 000
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	34 000 000
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter ..	1 500 000
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	17 985 000
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	565 403 000
70. Inkomster från studiestödsverksamheten	24 000 000
88. Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel ...	537 403 000
99. Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	969 850 000
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	599 903 000
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	325 000 000
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	10 000 000
04. Andra inkomster från EU	477 000
20. Statens andel av inkomsten av totospel	1 040 000
40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	3 000 000
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	500 000
42. Avgifter för jakt på hjorddjur	3 400 000
44. Fiskevårdsavgifter	10 400 000
45. Jaktvårdsavgifter	10 130 000
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	6 000 000
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	138 544 000
10. Trafikverkets inkomster	137 894 000
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	650 000
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	268 815 000
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	2 850 000
31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	42 865 000
50. Inkomster från EU:s strukturfonder och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	120 000 000
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	103 100 000

Avdelning 13

33.	Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	523 393 000
	02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 600 000
	03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	500 000
	90. Avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet	426 788 000
	98. Återbäringar av statsunderstöd	93 200 000
	99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	1 305 000
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	52 650 000
	10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	2 150 000
	20. Överföring från statens bostadsfond	47 000 000
	99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	3 500 000
39.	Övriga inkomster av blandad natur	365 500 000
	01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	188 000 000
	02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	75 000 000
	04. Återtagande av överförda anslag	100 000 000
	10. Övriga inkomster av blandad natur	2 500 000

Avdelning 13

13.	RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	2 450 958 000
01.	Ränteinkomster	133 958 000
	04. Räntor på statens lån till affärsverken	12 500 000
	05. Räntor på övriga lån	84 098 000
	07. Räntor på depositioner	3 300 000
	09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	34 060 000
03.	Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 967 000 000
	01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 967 000 000
04.	Andel i statens penninginstituts vinst	130 000 000
	01. Andel i Finlands Banks vinst	130 000 000
05.	Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	220 000 000
	01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	220 000 000

Avdelning 15

15. LÅN	5 513 756 000
01. Lån som återbetalas till staten	480 689 000
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	68 800 000
04. Amorteringar på övriga lån	411 889 000
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	5 033 067 000
01. Nettoupplåning och skuldhantering	5 033 067 000

Inkomstposternas totalbelopp:**54 090 434 000**

ANSLAG

Huvudtitel 21

	€
21. RIKSDAGEN	172 662 000
01. Riksdagsledamöterna	21 783 000
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 783 000
10. Riksdagens kansli	120 873 000
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	52 382 000
02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)	4 937 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	15 000 000
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	4 164 000
70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	2 390 000
74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	42 000 000
20. Riksdagens justitieombudsman	6 494 000
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	6 494 000
30. Utrikespolitiska institutet	3 608 000
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	3 413 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	195 000
40. Statens revisionsverk	15 821 000
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år) ...	15 246 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	575 000
90. Riksdagens övriga utgifter	4 083 000
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 083 000

Huvudtitel 22

22. REPUBLIKENS PRESIDENT	13 475 000
01. Republikens president	2 875 000
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126 000
02. Omkostnader för republikens president (reservationsanslag 2 år) ..	199 000

Huvudtitel 23

7

20. Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)	2 550 000
02. Republikens presidents kansli	10 600 000
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	7 500 000
02. Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)	600 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	2 500 000

Huvudtitel 23

23. STATSRÅDETS KANSLI	207 538 000
01. Förvaltning	163 903 000
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	125 608 000
02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	5 593 000
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
20. Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (förslagsanslag)	867 000
22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	11 400 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	19 435 000
10. Ägarstyrningen	5 700 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 700 000
20. Understödjande av politisk verksamhet	29 635 000
50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	29 635 000
30. Justitiekanslersämbetet	3 660 000
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 660 000
90. Övriga utgifter	4 640 000
21. Ordnar (förslagsanslag)	640 000
26. Finland 100 (reservationsanslag 3 år)	4 000 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 048 148 000
01. Utrikesförvaltningen	254 645 000
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	226 561 000
21. Produktivitetsanslag för utrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 155 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	15 529 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	9 900 000
76. Anskaffning av fastigheter och lägenheter (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
10. Krishantering	64 360 000
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)	49 000 000
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (förslagsanslag)	15 360 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete	638 093 000
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	498 093 000
89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)	140 000 000
90. Krishanteringen och övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	91 050 000
50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 344 000
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	45 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	86 961 000
67. Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)	100 000
68. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området (reservationsanslag 3 år)	1 600 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	1 000 000

Huvudtitel 25

25. JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	906 146 000
01. Ministeriet och förvaltningen	130 318 000
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 650 000
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	7 457 000
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 941 000

Huvudtitel 26

9

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	11 032 000
21. Produktivitätsanslag för justitieministeriets ansvarsområde (reservationsanslag 2 år)	295 000
22. Harmonisering av kontors- och kommunikationssystemen (reservationsanslag 3 år)	1 935 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	56 494 000
50. Understöd (fast anslag)	6 444 000
51. Vissa ersättningar som betalas av staten (förslagsanslag)	18 070 000
10. Domstolar och rättshjälp	405 091 000
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 017 000
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 686 000
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	254 823 000
04. Rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	60 765 000
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	67 800 000
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	104 238 000
01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	104 238 000
30. Åklagarna	46 992 000
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 992 000
40. Verkställighet av straff	216 826 000
01. Brottpåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	211 426 000
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	5 400 000
50. Valutgifter	2 681 000
20. Valutgifter (förslagsanslag)	2 681 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 330 904 000
01. Förvaltning	102 526 000
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 817 000
03. Omkostnader för Förvaltningens IT-central (reservationsanslag 2 år)	22 000
20. Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	8 917 000
23. Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)	1 439 000

Huvudtitel 27

24. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservationsanslag 3 år)	13 080 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	63 019 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	215 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	1 017 000
10. Polisväsendet	750 316 000
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	717 972 000
02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 344 000
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)	6 000 000
21. Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)	7 000 000
20. Gränsbevakningsväsendet	243 575 000
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	228 865 000
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 3 år)	14 710 000
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	76 246 000
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 774 000
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	52 966 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	2 406 000
43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	8 100 000
40. Invandring	158 241 000
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 229 000
20. Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)	876 000
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	87 652 000
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	30 484 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 885 927 000
01. Försvarspolitik och förvaltning	385 578 000
01. Försvarsmusteriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 334 000
21. Produktivitetsanslag för försvarsmusteriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsmusteriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	367 369 000

Huvudtitel 28

11

10. Militärt försvar	2 463 782 000
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 866 418 000
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)	593 735 000
19. Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag) ..	1 629 000
30. Militär krishantering	36 567 000
20. Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	36 557 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28. FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	17 527 005 000
01. Förvaltning	138 788 000
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 520 000
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)	315 000
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	927 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	107 026 000
10. Beskattningen och Tullen	621 475 000
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	407 776 000
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	170 099 000
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	17 900 000
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	22 700 000
97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	3 000 000
20. Tjänster för statssamfundet	44 929 000
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 253 000
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	1 000
06. Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)	2 733 000
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
08. Utvecklande av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	1 942 000
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	3 000 000
10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	10 000 000
88. Senatfastigheter	—

Huvudtitel 28

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	61 934 000
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	50 546 000
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 740 000
03. Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 648 000
40. Statens regional- och lokalförvaltning	88 071 000
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	56 361 000
02. Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 088 000
03. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	622 000
50. Pensioner och ersättningar	4 730 518 000
15. Pensioner (förslagsanslag)	4 465 784 000
16. Extra pensioner (förslagsanslag)	2 144 000
17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	2 648 000
50. Skadestånd (förslagsanslag)	39 949 000
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	185 933 000
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	34 060 000
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	12 170 000
02. Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)	40 000
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	900 000
12. Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)	11 000 000
60. Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	230 000
70. Utvecklande av statsförvaltningen	105 325 000
01. Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	12 260 000
03. Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)	27 500 000
20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	29 565 000
21. Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)	5 855 000
22. Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)	27 145 000
80. Överföringar till landskapet Åland	247 758 000
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	220 758 000
31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	15 000 000
33. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	12 000 000

Huvudtitel 29

13

90. Stöd till kommunerna	9 057 947 000
20. Statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
22. Utveckling och stödjande av självstyrelseområden samt förvaltnings- och servicestrukturer (reservationsanslag 3 år)	400 000
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	9 028 453 000
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag) ..	25 574 000
34. Finansiering av lokala försök i kommunerna (reservationsanslag 3 år)	520 000
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	255 000 000
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	255 000 000
92. EU och internationella organisationer	2 157 640 000
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	2 400 000
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 500 000
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	10 770 000
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	170 000
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	2 131 000 000
87. Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)	11 000 000
95. Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)	800 000
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	5 450 000
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	300 000
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	150 000

Huvudtitel 29

29. UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	6 770 186 000
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom ansvarsområdet	220 066 000
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 962 000
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 883 000
03. Omkostnader för centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO (reservationsanslag 2 år)	8 237 000
04. Omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering (reservationsanslag 2 år)	3 863 000

Huvudtitel 29

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	3 543 000
22. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	14 263 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	28 489 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 279 000
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 321 000
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	114 000 000
66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 226 000
10. Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet	767 453 000
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	43 816 000
02. Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	2 334 000
20. Gemensamma utgifter för den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten (reservationsanslag 3 år)	17 872 000
30. Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	702 453 000
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	978 000
20. Yrkesutbildning	482 662 000
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år) .	8 289 000
21. Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)	6 265 000
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	468 108 000
30. Vuxenutbildning	484 194 000
20. Undervisningsväsendets personalutbildning och vissa andra utgifter (reservationsanslag 2 år)	19 527 000
21. Utvecklande av vuxenutbildningen (reservationsanslag 2 år)	8 689 000
30. Statsandelar för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	157 820 000
31. Statsandel och statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning (förslagsanslag)	131 805 000
32. Statsandel och statsunderstöd för läroavtalsutbildning (förslagsanslag)	106 650 000
33. Kompetensprogrammet för unga vuxna (förslagsanslag)	37 347 000
51. Statsandelen för driftskostnaderna för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader (förslagsanslag)	16 055 000
53. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	6 301 000
40. Högskoleundervisning och forskning	3 200 045 000
01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 871 000
02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 131 000
03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	1 249 000
04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 758 000
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	54 960 000

22. Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 500 000
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 823 623 000
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	232 133 000
52. Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet (fast anslag)	31 679 000
53. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen (förslagsanslag)	103 359 000
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	34 000 000
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	857 774 000
66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	20 008 000

70. Studiestöd**932 865 000**

01. Omkostnader för besvärnsämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	649 000
52. Statsgaranti för studielån (förslagsanslag)	31 200 000
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	816 305 000
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	31 411 000
59. Stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	53 300 000

80. Konst och kultur**458 212 000**

01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	4 289 000
03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 205 000
04. Museiverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 650 000
05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	5 474 000
06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	6 522 000
16. Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	18 848 000
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	14 545 000
30. Statsunderstöd för de allmänna bibliotekens verksamhet (fast anslag)	3 900 000
31. Statsandel och statsunderstöd för teatrar och orkestrars driftskostnader (förslagsanslag)	35 769 000
32. Statsandelar och statsunderstöd för museer (förslagsanslag)	15 072 000
35. Statsunderstöd till anläggningskostnader för ett projekt för 100-årsjubileet för Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)	8 000 000
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	252 000
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	20 213 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	4 371 000
51. Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	14 507 000
52. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (förslagsanslag)	233 322 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	25 085 000

Huvudtitel 30

54. Statsunderstöd för konst- och kulturinstitutioners lokalinvesteringar (fast anslag)	5 300 000
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 200 000
59. Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)	10 000 000
72. Utökande av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år) ..	739 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	6 899 000
95. Utgifter för skydd av kulturmiljö (förslagsanslag)	50 000
90. Idrottsverksamhet	155 366 000
30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)	7 000 000
50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran (förslagsanslag)	147 622 000
52. Statsandel till idrottsutbildningscenter och finansiering av kalkylerade kostnader för idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)	744 000
91. Ungdomsarbete	69 323 000
50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	53 100 000
51. Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	15 523 000
52. Samernas kultur- och språkboverksamhet (reservationsanslag 2 år)	700 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 567 254 000
01. Förvaltning och forskning	135 626 000
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 550 000
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	79 139 000
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 343 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	27 238 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 356 000
10. Utveckling av landsbygden	318 304 000
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	54 800 000
41. Råntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	29 000 000
42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	72 630 000
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år) ..	67 767 000

50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringsarna (reservationsanslag 3 år)	4 573 000
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 696 000
54. Främjande av hästhushållningen med medel som inflyter som statlig andel vid totospel (reservationsanslag 2 år)	872 000
55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 313 000
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	1 023 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)	82 630 000
20. Jordbruk och livsmedelsekonomi	1 862 007 000
02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	41 346 000
03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 561 000
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	6 028 000
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	321 700 000
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	597 000 000
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	300 043 000
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	546 888 000
46. Av EU delfinansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	3 405 000
47. Nationellt utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	2 169 000
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	350 000
61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)	14 000 000
62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	5 517 000
40. Naturresursekonomi	194 933 000
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	13 519 000
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	16 880 000
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 136 000
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 245 000
41. Ersättning för hjordjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	3 400 000
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	8 000 000
44. Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	55 230 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	3 027 000
46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	40 800 000
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 2 år)	10 130 000
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	10 400 000
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 279 000
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	20 837 000
83. Lån för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	50 000

Huvudtitel 31

63. Forststyrelsen	5 754 000
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	5 754 000
70. Lantmäteri och datalager	50 630 000
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 630 000
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	4 000 000

Huvudtitel 31

31. KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE	2 932 266 000
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	394 664 000
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 629 000
21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 660 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	377 375 000
10. Trafiknätet	1 708 314 000
01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	78 917 000
20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)	1 065 000 000
35. Statsunderstöd för byggandet av västmetron (reservationsanslag 3 år)	20 400 000
41. Statsunderstöd för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	34 997 000
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	343 030 000
78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	56 000 000
79. Livscykelnsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	105 970 000
20. Myndighetstjänster för trafiken	47 866 000
01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	47 866 000
30. Stöd till trafiken och köp av tjänster	207 738 000
42. Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)	841 000
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	100 420 000
51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200 000

Huvudtitel 32

19

63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	84 474 000
64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	12 500 000
66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)	5 303 000
40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation	529 332 000
01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 384 000
44. Innovationsstöd till medierna (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)	—
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)	507 948 000
50. Forskning	44 352 000
01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	44 352 000

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 873 689 000
01. Förvaltning	316 157 000
01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 467 000
02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	190 735 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	4 939 000
21. Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	116 000
29. Mervärdesskatteutgifter för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	30 622 000
40. Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)	13 251 000
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (reservationsanslag 3 år)	3 500 000
42. Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)	30 000 000
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	20 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	8 507 000

20. Närings- och innovationspolitik	929 345 000
01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 890 000
06. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Tekes (reservationsanslag 3 år)	38 448 000
28. Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	500 000
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	328 970 000
41. Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservationsanslag 3 år) ...	33 600 000
42. Utveckling av innovationskluster (reservationsanslag 3 år)	4 800 000
43. Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)	7 318 000
47. Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	56 735 000
48. Rättestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	20 200 000
49. Teknologiska forskningscentralen VTT:s omkostnader (reservationsanslag 2 år)	91 770 000
50. Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
80. Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)	106 404 000
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	10 000
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag) ...	141 700 000
87. Kapitallån till Finnvera Abp (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	30 000 000
89. Kapitalinvestering i Tekes Kapitalinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	30 000 000
30. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik	758 499 000
01. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	161 022 000
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
45. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	29 018 000
51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	557 459 000
64. Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	6 000 000
40. Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet	86 430 000
01. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 058 000
03. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	5 841 000
05. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 381 000
31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	4 731 000
50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	827 000
51. Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	2 572 000
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	43 000 000
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	20 000

Huvudtitel 33

21

50. Regionutveckling och strukturfondspolitik	252 324 000
40. Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
64. EU:s strukturfonders medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	242 324 000
60. Energipolitik	387 279 000
01. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 857 000
40. Energistöd (förslagsanslag)	76 402 000
41. Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)	32 650 000
42. Statligt stöd för trygghet av elförsörjningen (förslagsanslag)	1 310 000
43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	460 000
44. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	247 600 000
45. Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
70. Integration	143 655 000
03. Främjande av invandras integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)	2 246 000
30. Statlig ersättning till kommunerna (förslagsanslag)	141 409 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	13 083 376 000
01. Förvaltning	93 572 000
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 797 000
02. Omkostnader för besvärnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)	2 242 000
03. Omkostnader för besvärnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)	4 513 000
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år) ..	576 000
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 016 000
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	16 659 000
25. Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	17 330 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	18 609 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 830 000

02. Tillsyn	64 795 000
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 303 000
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	11 758 000
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 088 000
07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	26 082 000
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	8 564 000
87. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
03. Forskning och utveckling	108 770 000
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	56 228 000
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	23 500 000
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	25 280 000
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	3 762 000
10. Utjämning av familje- ja boendekostnader samt vissa tjänster	3 254 480 000
50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	11 300 000
51. Barnbidrag (förslagsanslag)	1 388 000 000
52. Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag) .	3 300 000
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	18 400 000
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 247 600 000
55. Underhållsstöd (förslagsanslag)	214 100 000
56. Tolkjänster för gravt handikappade (förslagsanslag)	44 800 000
60. Folkpensionsanstaltens omkostnader för socialskyddsfonderna (reservationsanslag 2 år)	326 980 000
20. Utkomstskydd för arbetslösa	2 849 320 000
31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	31 784 000
50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)	1 087 000 000
51. Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)	214 000 000
52. Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	1 394 000 000
55. Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)	79 536 000
56. Statsandel till altemneringsersättning (förslagsanslag)	43 000 000
30. Sjukförsäkring	1 157 800 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 157 800 000
40. Pensioner	4 254 300 000
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	59 400 000
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	644 600 000

52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	122 500 000
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	5 500 000
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	15 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 407 300 000
50. Stöd till veteranerna	231 865 000
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	1 450 000
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	20 460 000
51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	117 904 000
52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalidier och dem som blivit invalidier på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	60 000 000
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalidier (reservationsanslag 2 år)	3 100 000
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	55 000
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500 000
56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	17 988 000
57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	7 408 000
60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård	535 614 000
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	500 000
31. Statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter (reservationsanslag 3 år)	1 600 000
32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)	15 000 000
33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	98 570 000
34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	15 200 000
35. Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet (förslagsanslag)	329 424 000
36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	480 000
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)	28 990 000
50. Statsunderstöd för kostnaderna för grundande av ett barnsjukhus som tillhandahåller riksomfattande offentlig hälsovård (reservationsanslag 2 år)	25 000 000
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	11 550 000

Huvudtitel 35

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 000 000
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 300 000
70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga	30 920 000
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	23 790 000
21. Hälsöövervakning (reservationsanslag 2 år)	780 000
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år) ..	590 000
50. Hälsöfrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 930 000
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	1 900 000
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)	930 000
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	186 640 000
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	170 600 000
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	2 600 000
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	300 000
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar-service för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (fast anslag)	13 140 000
90. Penningautomatunderstöd	315 300 000
50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	315 300 000

Huvudtitel 35

35. MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	198 758 000
01. Miljöförvaltningens omkostnader	67 209 000
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 491 000
04. Finlands miljöcentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 014 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	6 970 000
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	1 734 000
10. Miljö- och naturvard	103 543 000
20. Bekämpning av miljöskador (förslagsanslag)	5 900 000
21. Vissa utgifter för naturvard (reservationsanslag 3 år)	2 440 000
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	15 825 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	37 616 000
60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
61. Främjande av vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)	5 842 000
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	18 480 000
64. EU:s miljöfunds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 500 000
65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 440 000
70. Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)	7 500 000
20. Samhällen, byggande och boende	28 006 000
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	4 956 000
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	22 200 000
60. Överföring till statens bostadsfond	—
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	850 000

Huvudtitel 36

36. RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN	1 573 100 000
01. Ränta på statsskulden	1 536 000 000
90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	1 536 000 000
09. Övriga utgifter för statsskulden	37 100 000
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	37 100 000

Anslagens totalbelopp:

54 090 434 000

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

- 1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslånen kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslånen kapital,
- 2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,
- 3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,
- 4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,
- 5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,
- 6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten.

Som inkomster av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet kan följande inkomster nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i motiveringen till momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det:

- 1) de i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll angivna sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården,
- 2) försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket eller inrättningen,
- 3) ersättningar till ämbetsverket eller inrättningen för användning av personalrestauranger,

4) ämbetsverkets eller inrättningens inkomster av att dess lokaler tillfälligt upplåts till utomstående för enstaka tillställningar,

5) ersättningar som betalas till ämbetsverket eller inrättningen för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare,

6) försäljningsintäkter från sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet har upptagits som en inkomstpост till nettobelopp under inkomstmomentet, ska alla inkomster av ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutdelen i momentmotiveringen nettobudgeteras. Inkomster och utgifter som ska nettobudgeteras är då bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller motsvarande speciallagar,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättningens ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättningens sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) statens interna serviceavgifter (t.ex. avgifter till servicecentralerna).

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutdelen i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har i beslutdelen i motiveringen till momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett nettobudgeterat inkomstmoment innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet, har på motsvarande sätt i beslutdelen i motiveringen till inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter och återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till

en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp samt statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter och inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier och anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet och försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i kapitel- eller momentmotiveringen.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Anslag som har budgeterats enligt uppgift är ämbetsverkens omkostnadsanslag, som behandlas nedan, samt vissa projektartade anslag som hänför sig till konsumtionsutgifterna. Ett anslag som har budgeterats enligt uppgift får användas för alla regelmässiga utgifter för uppgiften i fråga, om inte något annat följer av budgeten.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som ska användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,

2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,

3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och

4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovan nämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i motiveringen till momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag kan göras om saken nämns i motiveringen till momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnadsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutdelen i motiveringen till momentet ingår ett omnämmande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem. I de fall då ett ämbetsverk betalar arbetstagaren lön för sjuk- eller moderskapsledighetstiden, sjukpensionstiden eller rehabiliteringspenningssperioden får under ett anslag som används för löner nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar, den sjukpension och den rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i egenskap av arbetsgivare men som beviljats arbetstagaren.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutdelen i motiveringen till momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförs till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har fastställts sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i momentmotiveringen. Standardinnehållet för ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgetering har budgeterats helt eller delvis på inkomstsidan som en del av en nettoinkomstpost.

Då anslagen används går momentmotiveringen före det fastställda standardinnehållet. Det innebär att man i momentmotiveringen kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. För att uttrycka att användningsändamålen med standardinnehåll har kompletterats används ordet ”även”.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan att någon fullmakt särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna ska kunna fullgöras, ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under

följande finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Omkostnadsanslaget får även användas för betalning av mindre förhandsavgifter i anslutning till ämbetsverkets eller inrättningens normala fortgående verksamhet.

Överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar, utgifter för anskaffning av aktier och andelar, utgifter i samband med långivning och andra finansinvesteringar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier har budgeterats som separata anslag enligt utgifternas art. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet, t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets ansvarsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i projekterbidandena i fråga.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, i enlighet med vad som nämns i avsnittet ”Brutto- och nettobudgetering”, ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättningar för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket, ämbetsverkets inkomster av tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar samt ersättningar som betalats till ett ämbetsverk för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänförs sig till statens verksamhet och som inte ska hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

a) omkostnadsmoment (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutdel, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnadsmoment.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Under momentet kan dessutom som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket fått i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i momentmotiveringen.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 Riksdagen och huvudtitel 22 Republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättningsköp av varor och tjänster inom statsrådets och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift, där den anslutande mervärdesskatten betalas från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter, fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), intäktsförs den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under moment 12.39.10 Övriga inkomster av blandad natur. Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättningsprestationer belagda med mervärdesskatt intäktsförs likväl under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till folkpensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om anslaget gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidrag till kommuner och samkommuner samt landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.dyl. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU-fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen och den motsvarande statliga finansieringen har antecknats under moment 32.50.64.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingssamarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar och andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar till staten vilka uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt anges under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momentet har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av sådana nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader hos staten vilka nämnts i motiveringen till momenten. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet ska kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra anställda än de som utnämns till fast tjänst och andra utgifter i enlighet med motiveringen till momenten, vilka föranleds av statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av landsvägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrlägningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flottsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får användas även till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)

80—86. Lån som beviljas av statens medel

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och andra värdepapper samt investeringar i form av eget kapital i aktiebolag och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momenten har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Förklaring: I skatteinkomster beräknas till staten inflyta ca 40,8 miljarder euro 2016. Skatteinkomsterna uppskattas växa med ca 2 % jämfört med vad som budgeterats för 2015 (budgeten inklusive tilläggsbudgetarna). På skatteinkomsternas utveckling inverkar skattebasernas utveckling och ändringarna i skattegrunderna. Bedömningar av hur de viktigaste skattebasposterna kommer att utvecklas 2016 anges i förklaringarna till inkomstmomenten. Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria den 28 september 2015 *Budjettitalouden tuloarvioiden laadintamenettelyt valtiovarainministeriössä* (www.vm.fi).

Regeringens skattepolitik och de viktigaste ändringarna i skattegrunderna

Enligt statsminister Sipiläs regeringsprogram är målsättningen med skattepolitiken att stärka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet är valperiodens viktigaste mål inom beskattningen följande:

— Beskattningen sporrar till att arbeta, vara företagare, sysselsätta, ta risker, äga, investera och placera i Finland. Det totala skatteuttaget stiger inte under valperioden.

— Beskattningen är förutsägbar och konsekvent. Den allmänna linjen för beskattningen slås fast i början av valperioden, och linjeändringar som medför osäkerhet ska undvikas under valperioden.

— Skattelättnaderna fokuserar på låg- och medelinkomsttagare. Bidragsfällorna ska åtgärdas. Beskattningen av löneinkomster skärps inte på någon inkomstnivå.

— Beskattningen utvecklas så att företagande, ägande och investeringar lönar sig bättre än för närvarande. Beskattningsstrukturen stöder Finlands konkurrenskraft och regeringens viktigaste

mål. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter.

— Den grundläggande principen inom beskattningen är en bred skattebas och låga skattesatser. Finland arbetar aktivt för att förhindra internationell skatteflykt.

— Beskattningsförfarandena är kundorienterade och beaktar att beskattningen ska vara konsekvent, förutsägbar och trygga rättssäkerheten och tillgången till information.

Ändringar i skattegrunderna 2016

Handlingsutrymmet inom skattepolitiken 2016 begränsas av det stora underskottet inom statsfinanserna samt behovet av anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin. För att stödja hållbarheten i den offentliga ekonomin genomförs regeringsprogrammets skattelättnader stegvis under valperioden. År 2016 balanseras statsfinanserna genom skatteåttstramningar som man kommit överens om i regeringsprogrammet.

Beskattningen av arbete lindras i enlighet med regeringsprogrammet i synnerhet för låg- och medelinkomsttagare genom en höjning av arbetsinkomstsvdraget med 450 miljoner euro 2016. Dessutom lindras grunderna för beskattningen av förvärvsinkomster 2016 så att de motsvarar förändringen i förtjänstnivåindexet. Överlåtelseförlust kommer att bli avdragsgill från all kapitalinkomst, då den enligt gällande lagstiftning är avdragsgill endast från överlåtelsevinst. Giltighetstiden för lagen om källskatt för löntagare från utlandet förlängs. För 2016 införs en tidsbunden möjlighet till s.k. verksam ånger inom beskattningen. Parametrarna för rundradioskatten justeras till följd av indexfrysningen av det anslag som ska överföras till Rundradion Ab så, att det minsta skattebelopp som tas ut höjs från 51 till 70 euro. Den lägsta inkomstgränsen för när skatt ska börja betalas stiger således från ca 7 500 euro till ca 10 300 euro per år. Bilbeskattningen lindras med sammanlagt ca 200 miljoner euro under regeringsperioden. Lindringen genomförs stegvis 2016—2019. Genom att ändringen genomförs stegvis strävar man efter att dämpa effekterna på beteendet och att undvika marknadsstörningar inom bilhandeln och en plötslig nedgång i lagervärden som en omfattande skatteändring av engångsnatur orsakar samt orättvisa effekter för konsumenterna.

Skatten på tobak, fordonsskatten, avfallsskatten samt skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner höjs. Höjningen av skatten på tobak genomförs stegvis för att dämpa effekterna på beteendet. Den avdragsgilla andelen av bolåneräntorna minskas. Dessutom sänks den nedre gränsen för den temporära högsta inkomstklassen (den s.k. solidaritetsklassen), som infördes 2013, från 90 000 euro till 72 300 euro för åren 2016 och 2017, och den övre skattesatsen för kapitalinkomster höjs från 33 % till 34 % fr.o.m. 2016.

I enlighet med regeringsprogrammet kommer effekterna på skatteintäkterna till följd av regeringens ändringar i skattegrunderna att kompenseras till kommunerna.

Av tabellen framgår effekterna på statens skatteinkomster till följd av de ändringar i skattegrunderna som träder i kraft 2016. Beroende på tidpunkten för skatteuppbörden och skatteredovisningen är effekten på kassainflödet i statens budgetekonomi det år ändringarna av skattegrunderna träder i kraft ofta mindre än den bestående effekten på årsnivå.

Effekterna på statens skatteintäkter 2016 till följd av ändringar i skattegrunderna (mn euro)

	Effekter 2016	Effekten på årsnivå
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		
— indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster motsvarande den höjda inkomstnivån	-105	-115
— höjning av arbetsinkomstavrdraget	-190	-210
— nivåjustering av rundradioskatten	-18	-20
— sänkning av den nedre gränsen för den s.k. solidaritetsskatten	31	34
— höjning av den övre kapitalskattesatsen	17	34
— avdragsgillhet för privatpersoners donationer till högskolorna	-3	-3
— begränsning av rätten till ränteavdrag för bolån, beslut av statsminister Sipiläs regering	10	11
— begränsning av rätten till ränteavdrag för bolån, en lag antagen av den föregående riksdagen	10	11
— avdragsgillhet för överlåtelseförlust från all kapitalinkomst	-10	-20
— förlängning av giltighetstiden för lagen om källskatt för löntagare från utlandet ¹⁾	9	10
— verksam ånger	7	10
Samfundsskatt		
— kommunernas och församlingarnas höjda utdelning av samfundsskatten upphör, en lag antagen av den föregående riksdagen	305	357
Punktskatter		
— höjning av skatten på tobak	35	68
— höjning av skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner	78	85
— slopande av skattefriheten på flytgas, en lag antagen av den föregående riksdagen	9	10
— sänkning av skatten på torv, en lag antagen av den föregående riksdagen ²⁾	-11	-12
Fordonsskatt		
— höjning av fordonsskatten 2016, en lag antagen av den föregående riksdagen	100	180
Bilskatt		
— sänkning av bilskatten	-31	-31
Avfallsskatt		
— höjning av avfallsskatten	4	5
Sammanlagt		
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	615	815
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-368	-411

¹⁾ Enligt lagen om källskatt för löntagare från utlandet omfattas den skattskyldige av källskatt (35 %) och inte så att förvärvsinkomsterna beskattas på normalt sätt vid stats- och kommunalbeskattningen. Eftersom källskatten endast inflyter till staten, följer av lagen att statens skatteinkomster ökar men andra skattetares skatteinkomster minskar.

²⁾ Skatten på torv sjunker, om EU-kommissionen godkänner ändringen av stödsystemet för skogsflis.

De ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås och som det beslutats om tidigare höjer statens skatteinkomster 2016 med sammanlagt ca 0,4 miljarder euro på årsnivå.

Skatteinkomsternas utveckling

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2013—2016 (mn euro)

	2013 bokslut	2014 bokslut	2015 (budget + tilläggsb. I + tilläggsb. II + tilläggsb. III)	2016 budgetprop.
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	12 062	12 328	12 606	12 895
Skatter på grund av omsättning	17 298	17 459	17 576	17 813
Punktskatter	6 573	6 563	6 870	7 059
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 807	2 921	2 876	3 015
Sammanlagt	38 740	39 271	39 927	40 782

Den totala skattenivån påverkas förutom av statens beslut även av kommunernas skattebeslut och socialförsäkringsavgifterna. I tabellen nedan anges, i förhållande till bruttonationalprodukten, de skatter som sammanlagt inflyter inom samhällsekonomin (den totala skattegraden) både sektorsvis och enligt skatteslag. Den totala skattegraden förutses i stort sett hålla sig på samma nivå som under de senaste åren.

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2014	2015	2016
Sektorsvis:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	43,9	44,5	44,2
Staten	20,8	21,0	20,8
Kommuner	10,3	10,6	10,3
Socialskyddsfonderna	12,8	13,0	13,1
Enligt skatteslag:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	43,9	44,5	44,2
Direkta skatter	16,7	17,2	16,8
Skatter på produktion och import	14,4	14,4	14,3
Socialförsäkringsavgifter	12,8	13,0	13,1

Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller skattskyldighetsgrupp stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster. I de flesta fall går det inte att räkna ut ett exakt belopp för skatteutgifterna utan uppföljningen av dem grundar sig på uppskattningar av beloppen. I fråga om vissa skatteutgifter är det omöjligt att göra upp en beräkning i eurobelopp beroende på att den tillgängliga informationen är bristfällig. Definitionerna på skatteutgifter samt bedömningar av deras effekter på skatteintäkterna är beroende av det sedvanliga skattesystemet och de metoder som används vid uträkningen av skatteutgifterna. Skatteutgifterna uträknas enligt respektive bestämmelser och med

hjälp av en statisk kalkyl. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för de skatteutgiftsberäkningar som här framgår har beskrivits i en rapport av Statens ekonomiska forskningscentral, *Verotuet Suomessa 2009* (www.vatt.fi).

Vid granskning av skatteutgifterna bör det beaktas att slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av stöden är överlappande, vilket innebär att de påverkar varandras storlek. Stöden inverkar också på priser och beteende, vilket inte kan beaktas vid den statistiska uträkningen av skatteutgifter. På grund av dessa orsaker är de slutliga effekterna av slopandet av en enskild skatteutgift svåra att uppskatta. Det är emellertid viktigt att skatteutgifterna följs upp, eftersom betydande offentligt stöd styrs via dessa till olika objekt. Skatteutgifterna gör även skattebaserna smalare och komplicerar ofta skattesystemet.

För närvarande har inemot 190 olika skatteutgifter definierats. För ungefär en tredjedel av dessa kan inte någon beräkning i eurobelopp företes och för en del kan endast en uppskattning företes. Skatteutgifternas totalbelopp 2016 uppskattas till ca 25,3 miljarder euro, varav 16,6 miljarder euro hänför sig till statens skatteinkomster. I tabellen nedan presenteras antalet skatteutgifter samt uppskattningar av deras storlek i euro 2015 och 2016. I förklaringsdelen under respektive skatteinkomstmoment anges de viktigaste skatteutgifter som sänker intäkterna under momentet.

År 2016 ökar skatteutgifterna till följd av den föreslagna höjningen av arbetsinkomstavrdraget. Inskränkningen av rätten till ränteavdrag minskar skatteutgifternas belopp i euro. Avdragsgillheten för privatpersoners donationer till högskolorna blir en ny skatteutgift. Skatteutgiften som föranleds av skattefriheten för flytgas slopas.

Skatteutgifterna 2015 och 2016

	2015, st.	2015, mn euro	2016, st.	2016, mn euro
Personbeskattning	50	15 465	51	16 139
Näringsbeskattning	28	871	28	897
Beskattning av jord- och skogsbruk	20	122	20	127
Överlåtelsebeskattning	12	2 099	12	2 099
Fastighetsbeskattning	7	623	7	600
Arvs- och gåvobeskattning	15	227	15	237
Mervärdesbeskattning	20	2 921	20	3 015
Punktbeskattning	28	2 099	27	2 147
Socialförsäkringsavgifter	6	kan inte räknas ut	6	kan inte räknas ut
Sammanlagt	186	24 427	186	25 261

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	12 328 027	11 993 000	12 895 000	902 000	8
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	9 117 056	8 866 000	9 217 000	351 000	4
02. Samfundsskatt	2 432 759	2 467 000	2 877 000	410 000	17
03. Källskatt på ränteinkomster	141 652	120 000	91 000	-29 000	-24
04. Skatt på arv och gåva	499 060	540 000	710 000	170 000	31
(05.) Bankskatt	137 500	—	—	—	0
(06.) Kraftverksskatt	—	—	—	—	0
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning	17 458 906	17 849 500	17 812 800	-36 700	0
01. Mervärdesskatt	16 552 721	16 932 000	16 868 000	-64 000	0
02. Skatt på vissa försäkringspremier	749 584	760 000	785 000	25 000	3
03. Apoteksavgifter	156 601	157 500	159 800	2 300	1
08. Punktskatter	6 562 808	7 107 000	7 059 000	-48 000	-1
01. Punktskatt på tobak	785 292	863 000	929 000	66 000	8
04. Punktskatt på alkoholdrycker	1 393 981	1 384 000	1 340 000	-44 000	-3
05. Punktskatt på sötsaker, glass och läskedrycker	256 794	264 000	257 000	-7 000	-3
07. Energiskatter	4 112 704	4 581 000	4 518 000	-63 000	-1
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	14 037	15 000	15 000	—	0
10. Övriga skatter	2 760 124	2 853 000	2 902 000	49 000	2
03. Bilskatt	917 993	993 000	839 000	-154 000	-16
05. Överlåtelseskatt	702 164	614 000	698 000	84 000	14
06. Lotteriskatt	218 395	225 000	225 000	—	0
07. Fordonsskatt	877 619	957 000	1 115 000	158 000	17
08. Avfallsskatt	43 954	64 000	25 000	-39 000	-61
19. Övriga inkomster av skattenatur	160 497	108 810	112 952	4 142	4
(02.) Lästavgifter	1 051	—	—	—	0
03. Banskatt	18 057	5 450	5 341	-109	-2
04. Vissa avgifter på kommunikatonsområdet	28 204	28 783	28 570	-213	-1
05. Vissa avgifter för trafiken	15 862	18 429	18 751	322	2
06. Farledsavgifter	87 587	42 628	44 800	2 172	5
(07.) Tillsynsavgift för besiktningens verksamheten	0	—	—	—	0
08. Oljeavfallsavgift	3 429	4 000	4 000	—	0
09. Övriga skatteinkomster	3 442	3 500	6 000	2 500	71

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	2 865	3 020	3 090	70	2
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	—	3 000	2 400	-600	-20
Sammanlagt	39 270 364	39 911 310	40 781 752	870 442	2

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet*01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster*

Under momentet beräknas inflyta 9 217 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter den skatt på förvärvsinkomster som fysiska personer betalar till staten enligt en progressiv inkomstskatteskala och skatt på kapitalinkomst, för vilken det sedan 2012 har funnits en skatteskala med två steg. Under momentet inflyter dessutom källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga samt rundradioskatt för personer.

Den senast verkställda beskattningen, dvs. beloppet av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster skatteåret 2013, har använts som grund för skatteinkomstprognosen. Prognosen för skatteintäkterna för 2016 grundar sig på uppgifterna om skatteutfallet för 2014 och 2015 samt på prognosen för utvecklingen av de skattepliktiga inkomsterna 2014—2016. I prognosen beaktas även de ändringar i skattegrunderna som gjorts 2014 och 2015 samt de ändringar som föreslås 2016.

Den mest betydande posten bland förvärvsinkomsterna är löneinkomsterna, vars utveckling påverkas av utvecklingen i fråga om sysselsättningen och inkomstnivån. En annan viktig förvärvsinkomstpost är pensionsinkomsterna, som uppskattas öka snabbare än löneinkomsterna i och med att antalet personer som de närmaste åren går i pension ökar och den genomsnittliga pensionsinkomsten ökar. Kapitalinkomster är bl.a. överlåtelsevinster, utdelningsinkomster, hyresinkomster, inkomster av virkesförsäljning och kapitalinkomstandelen av företagsinkomsten. Den mest betydande kapitalinkomstposten är överlåtelsevinsterna, som uppkommer bl.a. vid värdepappers- och fastighetshandel och vars utveckling är beroende av utvecklingen av förmögenhetsvärdena.

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2014		2015		2016	
	prognos mn €	%	prognos mn €	%	prognos mn €	%
Förvärvsinkomster, varav	123 098	2,3	125 085	1,6	127 209	1,7
— löneinkomster	81 744	0,8	82 152	0,5	83 382	1,5

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2014		2015		2016	
	prognos mn €	%	prognos mn €	%	prognos mn €	%
— pensionsinkomster	28 702	3,8	29 627	3,2	30 343	2,4
Kapitalinkomster, varav	11 530	2,2	12 488	8,3	12 816	2,6
— överlåtelsevinster	3 700	-5,1	4 028	8,9	4 149	3,0
— utdelningsinkomster	3 695	9,4	4 274	15,7	4 381	2,5

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2016 och till lagar om ändring av vissa andra lagar samt i samband med budgetpropositionen en proposition med förslag till lag om ändring av 2 § i lagen om rundradioskatt. I enlighet med statsminister Sipiläs regeringsprogram lindras beskattningen av låg- och medelinkomsttagare genom en höjning av arbetsinkomstavrdraget till 450 miljoner euro, varav statens andel utgör 210 miljoner euro. Dessutom görs i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer en justering som motsvarar ändringen i förtjänstnivåindex 2016. Överlåtelseförlust blir avdragsgill från all kapitalinkomst, då den för närvarande är avdragsgill endast från överlåtelsevinst. Inskränkningen av rätten till ränteavdrag för bolån påskyndas i förhållande till den föregående regeringens beslut. I enlighet med gällande lagstiftning minskar den avdragsgilla delen av räntorna på bolån från 65 procent till 60 procent 2016. I enlighet med statsminister Sipiläs regeringsprogram föreslås att avdragsrätten minskar till 55 procent 2016. Åren 2017—2019 minskar avdragsrätten med 10 procentenheter per år så att 25 procent av räntorna på bolån är avdragsgilla 2019. Den nedre gränsen för den temporära högsta inkomstklassen (den s.k. solidaritetsskatten), som infördes 2013, sänks från 90 000 euro till 72 300 euro för åren 2016 och 2017. Den övre skattesatsen för kapitalinkomster höjs från 33 till 34 %. För år 2016 införs temporära bestämmelser om s.k. verksam ånger. En fysisk person eller ett dödsbo undviker straffrättsliga följder som förknippas med skattebedrägeri om de på eget initiativ under 2016 anmäler inkomster eller tillgångar som tidigare saknats i beskattningen. Giltighetstiden för lagen om källskatt för löntagare från utlandet förlängs. Dessutom kommer privatpersoners donationer på 850—500 000 euro till högskolor att bli avdragsgilla vid beskattningen. Parametrarna för rundradioskatten justeras till följd av indexfrysningen av det anslag som ska överföras till Rundradion Ab så, att det minsta skattebelopp som tas ut höjs från 51 till 70 euro. Den lägsta inkomstgränsen för när skatt ska börja betalas stiger således från ca 7 500 euro till ca 10 300 euro per år.

De effekter som ändringarna har för statens skatteintäkter av förvärvsinkomster och kapitalinkomster anges i tabellen nedan.

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i skattegrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2016 och på årsnivå (mn euro)

	Effekter 2016	Effekten på årsnivå
Indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-105	-115
Höjning av arbetsinkomstavrdraget	-190	-210
Sänkning av den nedre gränsen för den s.k. solidaritetsskatten	31	34
Höjning av den övre kapitalskattesatsen	17	34
Avdragsgillhet för överlåtelseförlust från all kapitalinkomst	-10	-20
Avdragsgillhet för donationer från privatpersoner till högskolor	-3	-3

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i skattegrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2016 och på årsnivå (mn euro)

	Effekter 2016	Effekten på årsnivå
Avgränsning av rätten till ränteavdrag för bolån, beslut av statsminister Sipiläs regering	10	11
Avgränsning av rätten till ränteavdrag för bolån, en lag antagen av den föregående riksdagen	10	11
Verksam ånger	7	10
Förlängning av giltighetstiden för lagen om källskatt för löntagare från utlandet	9	10
Nivåjustering av rundradioskatten	-18	-20
Sammanlagt	-242	-258
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	84	110
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-326	-368

Skatten på förvärvs- och kapitalinkomster för respektive skatteår inflyter under flera kalenderår, det influtna beloppet under momentet består därmed av redovisningen av skatter som debiterats under olika skatteår. De medel som inflyter under momentet påverkas också av skattetagarnas utdelning och eventuella rättelser av utdelningen som tillämpas vid redovisningen av skatterna. Det redogörs närmare för tidtabellen för de förvärvs- och kapitalinkomster som inflyter samt för utdelningen och dess betydelse i inkomstprognosen i finansministeriets promemoria den 28 september 2015 *Budjettitalouden tuloarvioiden laadintamenettelyt valtiovarainministeriössä* (www.vm.fi)

Debiterat skattebelopp (mn euro) under skatteåren 2013—2016

	2013 utfall	2014 förhandsuppgift	2015 prognos	2016 prognos
Progressiv inkomstskatt	5 654	5 696	5 726	5 570
Skatt på kapitalinkomster	2 211	2 417	2 542	2 662
Rundradioskatt	487	499	509	493

Uppskattning av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst till staten 2016 (mn euro)

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	8 374
Källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga	350
Rundradioskatt	493
Sammanlagt	9 217

De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till prognosen för skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster föranleds till stor del av osäkerheten i prognosen för kapitalinkomsterna samt eventuella rättelser i utdelningen. Kapitalinkomsternas utveckling är ojämnare än förvärvsinkomsternas, och kapitalinkomsterna reagerar kraftigare på de ekonomiska konjunkturerna än förvärvsinkomsterna. Dessutom försvåras prognostiseringen av kapitalinkomsterna av att det innan beskattningen har slutförts finns relativt få uppgifter om utfallet. När budgetpropositionen för 2016 bereds är de nyaste uppgifterna om kapitalinkomsterna från 2013. Rättelser som gäller utdelningen under budgetåret och det föregående skatteåret kan leda till att det belopp som flyter in under momentet förändras med flera tiotals, eller rentav hundratals miljoner euro. Särskilt vid konjunktursvängningar är det svårt att förutse dessa förändringar.

Det har definierats 50 olika skatteutgifter inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen. För 39 av dessa skatteutgifter kan deras belopp uppskattas. Effekterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen är till sin karaktär snarare avdrag som påverkar den allmänna beskattningsnivån än skatteutgifter som riktas till en begränsad grupp. Dyliga avdrag är exempelvis förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget med hjälp av vilka man reglerar skattebelastningen på arbete samt pensionsinkomstavdragen med hjälp av vilka beskattningsnivån för pensioner regleras. Ett specialfall är skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, som snarare är teoretiska skatteutgifter än en egentlig lättnad som beviljas vid beskattningen.

Det beräknas att skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen minskar alla skattetagares skatteintäkter med sammanlagt ca 16,1 miljarder euro 2016 (inklusive de skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, ca 3,4 miljarder euro). Av detta är effekten på statsskatterna ca 8,4 miljarder euro.

Ökningen av arbetsinkomstavdraget föranleder en ökning av skatteutgifterna i euro inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2016. Inskränkningen av rätten till ränteavdrag minskar skatteutgifternas belopp i euro. Avdragsgillheten för privatpersoners donationer till högskolorna blir en ny skatteutgift.

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2014—2016 (mn euro)

	2014	2015	2016
Avdragsgillhet för lagstadgade pensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och sjukförsäkringspremier	2 615	2 760	2 815
Arbetsinkomstavdrag	2 060	2 105	2 590
Hushållsavdrag	345	345	350
Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	200	200	205
Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen	285	280	305
Avdragsgillhet för frivillig pensionsförsäkringspremie	105	110	110
Skattefrihet för barnbidrag	540	500	505
Skattefrihet för vissa andra sociala förmåner	875	885	885
Avdragsgillhet för räntor på bolån	280	240	230
Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst	3 200	3 300	3 350
Skattefrihet för vinst vid försäljning av egen bostad (uppskattning)	1 300	1 300	1 300
Övriga	3 280	3 440	3 494
Sammanlagt	15 085	15 465	16 139

2016 budget	9 217 000 000
2015 II tilläggsb.	303 000 000
2015 budget	8 866 000 000
2014 bokslut	9 117 056 165

02. Samfundsskatt

Under momentet beräknas inflyta 2 877 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Från och med skatteåret 2014 har skatten utgjort 20 procent av den beskattningsbara inkomsten. Under momentet inflyter statens andel av samfundens inkomstskatt och rundradioskatten för samfund under året. Övriga skattetagare när det gäller samfundsskatt var kommunerna och församlingarna till utgången av 2015. Från och med 2016 är staten och kommunerna skattetagare när det gäller samfundsskatt, eftersom församlingarnas utdelning av samfundsskatt ersätts med ett anslag som är bundet till index.

Prognosen för samfundsskatten bygger på de färskaste uppgifterna om utfallet och på uppskattningar av den slutliga skatten för respektive skatteår. Prognosen för samfundsskatten skatteåret 2016 görs upp utifrån företagets uppskattade resultatutveckling från 2014 till 2016. Uppskattningen av den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2014 baserar sig på förhandsuppgifter från den slutliga beskattningen och på uppgifter om de belopp som influtit. Företagens resultatutveckling beräknas främst med hjälp av förändringen av rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaper. Företagens resultatutveckling följer inte helt förändringen av rörelseöverskottet. I synnerhet under kraftiga konjunkturväxlingar kan den bild rörelseöverskottet ger av företagets resultat avvika betydligt från verkligheten. När prognosen görs upp erbjuder rörelseöverskottet likväl en naturlig utgångspunkt för en granskning av hur intäkterna från samfundsskatten utvecklats i förhållande till den tillväxtprognos som beskriver hela den ekonomiska aktiviteten. Prognosen för samfundsskatten kompletteras vid behov utifrån företagets resultatuppgifter och uppgifter om influtna belopp. Samfundsskatten är en av de skatteformer som är mest känsliga för konjunkturer, och intäkterna från den har varierat mer än intäkterna från andra skatteformer. Förändringar i den ekonomiska tillväxten och i företagets resultatutsikter kan snabbt leda till även stora förändringar i intäkterna från samfundsskatten.

Den uppskattade utvecklingen för rörelseöverskottet, företagets resultatutveckling och den slutliga samfundsskatten

	2013	2014 prognos	2015 prognos	2016 prognos
Förändring av rörelseöverskottet, %	0,0	6,1	1,1	3,4
Skatteårets slutliga skatt, mn euro	4 640	4 319	4 120	4 232
— statens andel av intäkterna från samfundsskatten, %	68,16	61,63	60,35	69,08

Kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten höjdes temporärt med 5 procentenheter och församlingarnas andel med 0,4 procentenheter för skatteåren 2012—2015. Statens andel sänktes i motsvarande grad. Då höjningen av kommunernas samfundsskatteandel upphör i slutet av 2015 och församlingarnas samfundsskatteandel överförs till staten vid ingången av 2016 ökar statens andel av samfundsskatteintäkterna. Dessa ändringar uppskattas tillsammans öka statens skatteinkomster med ca 305 miljoner euro.

Från och med 2013 har man genom en årlig skatt som ska betalas till staten samlat in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Med rundradioskatten för samfund är det meningen att samla in ca 20 miljoner euro på årsnivå.

Skatten under skatteåret flyter in under loppet av flera kalenderår, och därför utgörs inflödet under momentet av samfundsskatt som redovisats under olika skatteår. Av den slutliga samfundsskatten för ett skatteår inflyter i allmänhet drygt 80 % som förskott under samma år. Beloppet av de kompletteringar av förskottet som betalas på eget initiativ efter utgången av skatteåret och innan beskattningen har slutförts varierar betydligt från år till år. Förskott återbetalas också till förtag på ansökan innan beskattningen har slutförts. Efter att beskattningen har slutförts inflyter kvarskatt, och inflödet minskas av de förskottsåterbärningar som betalas ut. År 2016 inflyter det ännu skatt från skatteåren 2015 och 2014.

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2016

Inflödet av samfundsskatt för olika skatteår, mn euro	
— skatteåret 2017	336
— skatteåret 2016	3 622
— skatteåret 2015	198
— tidigare skatteår	35
Sammanlagt	4 191
— varav statens andel	2 877

Inom näringsbeskattningen finns det ett flertal skatteutgifter. De viktigaste av dessa är skatteutgifter inom avskrivningssystemet för lösa anläggningstillgångar, ca 550 miljoner euro, och skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar, ca 290 miljoner euro. Beloppen av de ovannämnda skatteutgifterna är endast uppskattningar. Dessutom kan beloppet av skatteutgiften till följd av skattefriheten för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar i hög grad variera från år till år beroende på antalet aktieköp.

2016 budget	2 877 000 000
2015 II tilläggsb.	210 000 000
2015 budget	2 467 000 000
2014 bokslut	2 432 758 665

03. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 91 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1550/1992). Skatten är 30 % på den ränta som i Finland betalas för insättningar eller masskuldebrevslån. Alla fysiska personer är skattskyldiga.

Inlåningen från hushåll bildar den största delen av skattebasen. I slutet av 2014 var inlåningsstocken från finländska hushåll i finländska penninginstitut ca 78 miljarder euro och genomsnittsräntan på insättningarna var ca 0,4 %. Det beräknas att den källskattebelagda inlåningsstocken från hushåll och genomsnittsräntan på hushållens insättningar utvecklas i enlighet med vad som anges i tabellen:

	2014 utfall	2015 prognos	2016 prognos
Förändring i den källskattebelagda inlåningsstocken, %	-0,4	0,4	2,3
Genomsnittsräntan på hushållens insättningar, %	0,42	0,32	0,25

2016 budget	91 000 000
2015 budget	120 000 000
2014 bokslut	141 651 894

04. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 710 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och på arvs- och gåvoskatteskalorna i lagen. Gåvoskatten beräknas utgöra ca 20 procent av de skatter som inflyter under momentet.

Den tidsbundna skatteklassen för arv och gåva på mer än 1 000 000 euro som har gällt sedan 2013 blir permanent från ingången av 2016. Detta beräknas öka skatteinkomsterna med ca 10 miljoner euro i årsgenomsnitt.

Till arvs- och gåvobeskattningen hänför sig 15 olika skatteutgifter, av vilka beloppet av skattelättnaden i samband med generationsväxling i företag, som är den mest betydelsefulla skatteutgiften, beräknas vara ca 117 miljoner euro 2016.

2016 budget	710 000 000
2015 III tilläggsb.	40 000 000
2015 II tilläggsb.	60 000 000
2015 budget	540 000 000
2014 bokslut	499 060 109

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 16 868 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Den största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för nästan 70 % av mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatt inflyter också av insatsförbrukningen inom den statliga sektorn och i de socialskyddsfonder som hänför sig till den offentliga sektorn. Också på kommunernas och samkommunernas insatsförbrukning tas det ut mervärdesskatt, men eftersom den skatt som tagits ut återbetalas till lokalförvaltningen ökar skatten inte statens mervärdesskatteintäkter. En viktig del av skatteutfallet är också den mervärdesskatt som tas ut på insatsförbrukningen inom så kallad övrig skattefri verksamhet. Här ingår bl.a. mervärdesskatten från insatsförbrukning inom finansierings- och försäkringsverksamhet, vid ägande och hyrning av bostäder samt

inom privat hälso- och sjukvård samt socialservice. Sammanlagt ca 86 % av statens mervärdesskatteinflöde kommer från hushållens konsumtion, statens och socialskyddsfondernas insatsförbrukning och insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet. Dessutom inflyter mervärdesskatt bl.a. genom insatsförbrukning inom icke-vinstsyftande sammanslutningar som betjänar hushållen samt genom dessa sammanslutningars investeringar.

Förändringen i centrala poster som ingår i mervärdesskattebasen, %

	2014	2015 prognos	2016 prognos
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	0,3	0,0	1,4
Insatsförbrukning inom den statliga sektorn och socialskyddsfonderna	-0,8	-0,3	1,0
Insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet	1,2	0,2	2,5

Inflödet av mervärdesskatt består av mervärdesskatt som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut och av belopp som övriga statliga räkningsverk bokför under mervärdesskattmomentet. Tullen tar ut mervärdesskatt för import från länder utanför Europeiska unionen. De återbäringar av mervärdesskatt som dras av från det totala inflödet består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av deklARATIONER, ANSÖKNINGAR och ÄNDRINGAR. Utöver egentlig skatt ingår i återbäringarna den mervärdesskatt som återbetalas till kommunerna.

Influten mervärdesskatt (mn euro)

	2014 bokslut	2015 budget	2016 budgetprop.
Skatteförvaltningens bruttoutfall	25 048	25 139	25 711
Tullverkets nettoutfall	2 395	2 325	2 432
Mervärdesskatteutfallet från övriga statliga räkningsverk	59	59	60
Skatteförvaltningens återbäringar	-10 949	-10 865	-11 335
Influten mervärdesskatt sammanlagt	16 553	16 658	16 868

Utfallet för mervärdesskatteprognosen beror i avgörande grad på hur väl man kan förutse utvecklingen i konsumtionens totala värde och hur konsumtionen inriktas. Förändringar i konsumtionen inverkar inte bara på den nuvarande konsumtionen utan också på den förväntade framtida konsumtionen och därigenom på den förväntade mervärdesskattebasen.

I intäktsprognosen har man beaktat skatteutgifter inom mervärdesskattningen som består av sänkta skattesatser. Som skatteutgifter fastställs även vissa poster som avviker från EU:s mervärdesskattedirektiv samt den lättnad som hänför sig till den nedre gränsen för mervärdesskatten. År 2016 finns det 20 olika skatteutgifter inom mervärdesskattningen. Deras totala belopp beräknas uppgå till ca 3 miljarder euro.

Skatteutgifter inom mervärdesskattningen (mn euro)

	2014	2015	2016
Reducerad mervärdesskattesats för livsmedel och foder (14 %)	1 191	1 181	1 196
Reducerad mervärdesskattesats för läkemedel (10 %)	324	323	328
Reducerad mervärdesskattesats för persontransporter (10 %)	253	258	266
Reducerad mervärdesskattesats på försäljningen av tidningar och tidskrifter genom prenumeration samt försäljningen av upplagor av föreningars medlemstidningar (10 %)	118	117	119
Reducerad mervärdesskattesats för restaurangservice och måltids-service (14 %)	509	519	533
Övriga skatteutgifter	520	523	573
Skatteutgifter sammanlagt	2 915	2 921	3 015

2016 budget	16 868 000 000
2015 II tilläggsb.	-274 000 000
2015 budget	16 932 000 000
2014 bokslut	16 552 721 016

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 785 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Avsikten är att försäkringsanstalterna primärt ska ta ut skatten och överföra den på försäkringstagarna. Försäkringspremieskatten kompletterar mervärdesskatten, eftersom försäkringstjänsterna inte omfattas av mervärdesskattningen. Försäkringspremieskattesatsen har följt utvecklingen av den allmänna mervärdesskattesatsen. År 2016 är skatten 24 % på försäkringspremier utan skatt.

2016 budget	785 000 000
2015 budget	760 000 000
2014 bokslut	749 584 418

03. Apoteksavgifter

Under momentet beräknas inflyta 159 800 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter enligt lagen om apoteksavgift (148/1946).

Avsikten är att justera den tabell som ingår i lagen om apoteksavgift så att justeringen grundar sig på den faktiska ändringen i den totala omsättningen från 2013 till 2014. Den justerade apoteksavgiftstabellen tillämpas på den apoteksavgift som fastställs på basis av omsättningen 2015.

2016 budget	159 800 000
2015 budget	157 500 000
2014 bokslut	156 601 052

08. Punktskatter

01. Punktskatt på tobak

Under momentet beräknas inflyta 929 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Enligt lagen tas för cigaretter som punktskatt per enhet ut 33,50 euro för 1 000 stycken och som värderelaterad punktskatt 52 % beräknat på detaljhandelspriset, dock minst 177,00 euro per 1 000 stycken. Punktskatten på cigarrer och cigariller är 30 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på pip- och cigarettobak tas det ut 24,50 euro per kilogram och därtill 48 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter tas det ut 23,50 euro per kilogram och därtill 52 % av detaljhandelspriset, dock minst 107,50 euro per kilogram. För andra produkter som innehåller tobak och för cigarettpapper tas det därtill ut punktskatt som är 60 % av detaljhandelspriset.

Punktskatten på tobak höjdes 2009, 2010, 2012, 2014 och 2015. Som en följd av skattehöjningarna och andra åtgärder som minskar tobakskonsumtionen har skattebasen när det gäller tobaksprodukter minskat med ca 10 % sedan 2008.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis. Till följd av skattehöjningen enligt propositionen beräknas intäkten av punktskatten på tobak öka med 68 miljoner euro på årsnivå.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om tobak (mn euro)

	2014 bokslut	2015 budget	2016 budgetprop.
Cigaretter	694	766	820
Övriga tobaksprodukter	91	97	109
Sammanlagt	785	863	929

Till punktskatten på tobak hänför sig ingen skatteutgift.

2016 budget	929 000 000
2015 budget	863 000 000
2014 bokslut	785 291 870

04. Punktskatt på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 340 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Punktskattebeloppet för starka alkoholdrycker är 45,55 euro per liter uträknad som hundra procentig alkohol. Punktskatten på mellanprodukter (21 volymprocent) är på motsvarande sätt 31,90 euro och punktskatten på viner (11 volymprocent) 30,82 euro per liter uträknad som hundra procentig alkohol. Punktskatten på öl per liter hundra procentig alkohol är 32,05 euro.

Alkoholskatten höjdes 2008, två gånger 2009, 2012 och 2014.

Den uppskattade konsumtionen av alkoholdrycker baserar sig på prognoser om alkoholkonsumtionen som finansministeriet har gjort upp i samarbete med olika aktörer.

Den förväntade utvecklingen av konsumtionen av skattebelagd alkohol

	2014 bokslut	2015 prognos	2016 prognos
Förändring i konsumtionen av skattebelagd alkohol, %	0	-3½	-1

Utvecklingen av skatteutfallet i fråga om alkoholdrycker (mn euro)

	2014 bokslut	2015 budget	2016 budgetprop.
Etylalkohol	430	413	400
Öl	610	602	600
Viner och andra genom jäsnings tillverkade produkter samt mellanprodukter	354	341	340
Sammanlagt	1 394	1 356	1 340

Intäkterna av punktskatten på alkoholdrycker minskas av skattelättnaden för små bryggerier, som ökades från början av 2015. Skatteutgiften uppgår 2016 till ca 7 miljoner euro.

2016 budget	1 340 000 000
2015 III tilläggsb.	-28 000 000
2015 I tilläggsb.	-400 000
2015 budget	1 384 000 000
2014 bokslut	1 393 980 835

05. Punktskatt på sötsaker, glass och läskedrycker

Under momentet beräknas inflyta 257 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om punktskatt på sötsaker, glass och läskedrycker (1127/2010). Skattebeloppet för sötsaker och glass är 95 cent per kilogram och för läskedrycker 11 eller 22 cent per liter färdig dryck. Punktskatt tas ut på sötsaker, sötsaksliknande produkter, choklad, produkter som innehåller kakao, glass, saftglass och alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol. När det gäller sötsaker och glass infördes punktskatten vid ingången av 2011. Samtidigt höjdes punktskatten på läskedrycker. Skatten på sötsaker och glass höjdes 2012 och på läskedrycker 2012 och 2014.

Utvecklingen av skatteutfallet i fråga om sötsaker, glass och läskedrycker (mn euro)

	2014 bokslut	2015 budget	2016 budgetprop.
Sötsaker	77	76	76
Glass	34	33	33
Läskedrycker	146	147	148
Sammanlagt	257	256	257

Som skatteutgift minskar skattefriheten för livsmedel för speciella medicinska ändamål, modersmjölksersättning och tillskottsnäring, barnmat, bantningspreparat och kosttillskott det belopp som inflyter under momentet. Skatteutgiftens belopp beräknas vara ringa i förhållande till skatteintäkterna.

2016 budget	257 000 000
2015 III tilläggsb.	-8 000 000
2015 budget	264 000 000
2014 bokslut	256 794 269

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 4 518 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

I prognosen för energiskatteintäkterna utnyttjas i stor utsträckning den energibalans som utarbetas vid arbets- och näringsministeriets energiavdelning. Vid utarbetandet av energibalansen används konjunkturprognoser som finansministeriet och olika forskningsinstitut har gjort upp för dels hela samhällsekonomin, dels de olika branscherna.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i energiskattebasen (%)

	2014 bokslut	2015 prognos	2016 prognos
Förbrukning av motorbensin	-2½	1½	1½
Förbrukning av dieselolja	-1,2	1½	1½
Elförbrukning	2,6	1	1½

Energiskatterna har under de senaste åren höjts avsevärt. Skatterna inom elskatteklass I och skatterna för trafik-, uppvärmnings-, kraftverks- och arbetsmaskinsbränslen höjdes vid ingången av 2015. Nivån för elskatten inom gruvdrift fastslogs så att den överensstämmer med nivån enligt elskatteklass I i stället för den tidigare lägre elskatteklass II. Dessutom utfördes ändringar i gränserna för småskalig elproduktion och skatten på torv sänktes. Skatten på torv sjunker 2016, om EU-kommissionen godkänner ändringen av stödsystemet för skogsflis. På flytgas införs skatt liksom för andra uppvärmningsbränslen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. Enligt propositionen höjs skatten på uppvärmningsbränslen, skatten på kraftverksbränslen och på bränslen för arbetsmaskiner 2016 samt sänks elskatten inom gruvdrift 2017. Höjningen av skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner uppskattas öka statens skatteinkomster med ett nettobelopp på ca 75 miljoner euro på årsnivå.

	Skattenivån 2015 (inkl. försörjningsberedskaps- avgift)	Skattenivån fr.o.m. 1.1.2016
Motorbensin, cent/l	68,13	68,13
Dieselloolja, cent/l	50,61	50,61
Lätt brännolja, cent/l	18,74	21,40
Tung brännolja, cent/kg	22,12	25,36
El I (hushållen, servicesektorn osv.), cent/kWh	2,253	2,253
El II (industrin), cent/kWh	0,703	0,703
Stenkol, €/t	154,42	178,54
Naturgas, €/MWh	15,444	17,424
Flytgas cent/kg	0	24,93
Brännorv, €/MWh	3,40	1,90 ¹⁾

¹⁾ Skatten på torv sjunker, om EU-kommissionen godkänner ändringen av stödsystemet för skogsflis.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2014 bokslut	2015 budget	2016 budgetprop.
Motorbensin ¹⁾	1 298	1 295	1 280
Diesel	1 246	1 293	1 350
Elström	977	1 147	1 100
Övriga	592	645	708
Sammanlagt	4 113	4 380	4 518

¹⁾ Inbegriper ersättande biobränslen.

Under momentet för energiskatt ingår 11 skatteutgifter, vars totalbelopp uppskattas till ca 2,1 miljarder euro 2016. Utöver de viktigaste energiskatteutgifterna som anges i tabellen nedan finns det andra skatteutgifter som hänför sig till momentet. Till dem hör skattesatser som är lägre än normen för elström och naturgas som används i trafiken, den lägre skattesatsen för elström för maskinsalar samt skattefriheten i fråga om fasta och gasformiga biobränslen och elström för spårtrafik.

De viktigaste skatteutgifterna (mn euro)

	2014	2015	2016
Lägre skattesats för dieselbränsle ¹⁾	724	734	743
Lägre skattesats än för diesel för lätt brännolja som används i arbetsmaskiner	516	504	480
Lägre skattesats för torv ²⁾	74	105	114
Lägre elskattesats för industri och växthus	448	563	591
Halverad CO2-skatt för CHP-anläggningar	71	86	103
Övriga	37	44	34

¹⁾ I fråga om denna skatteutgift måste man beakta den drivkraftsskatt på personbilar och paketbilar som ingår i fordonsskatten och som räknas som en skattesanktion.

²⁾ Skatten på torv följer inte den nuvarande energiskattemodellen.

Till energiskatteutgifterna hör dessutom energiskattestöd till jordbruket och trädgårdsodlingen, vars belopp är ca 34 miljoner euro, och skatteåterbäring till energiintensiva företag till ett belopp av ca 221 miljoner euro 2016. De ovannämnda skatteutgifterna hänför sig till utgiftsmoment 28.91.41 och minskar därför inte det belopp som inflyter under inkomstmomentet för energiskatter.

2016 budget	4 518 000 000
2015 III tilläggsb.	-39 000 000
2015 II tilläggsb.	-160 000 000
2015 I tilläggsb.	-2 000 000
2015 budget	4 581 000 000
2014 bokslut	4 112 704 123

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Punktskatt ska betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkohol-drycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag för förpackningar framställda av vätskekartong. Punktskattefria är däremot dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Punktskatten på dryckesförpackningar för engångsbruk som inte ingår i ett godkänt retursystem är 51 cent per liter. Mängden skattebelagda förpackningar antas 2016 hålla sig på nästan samma nivå som 2015.

2016 budget	15 000 000
2015 budget	15 000 000
2014 bokslut	14 037 332

10. Övriga skatter

03. Bilskatt

Under momentet beräknas inflyta 839 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på bilskattelagen (1482/1994). Sedan ingången av 2008 har bilskatten för både nya och begagnade personbilar fastställts utifrån bilens koldioxidutsläpp. Skatten fastställs utifrån det allmänna konsumentpriset, och skatteandelen varierar mellan 5 % och 50 %, beroende på mängden koldioxidutsläpp. Beskattningen av paketbilar motsvarar beskattningen av personbilar, men för större paketbilar sänks skatten på basis av bilens totalmassa. Nivån på bilskatten justerades 2012 för att kompensera den effekt som sänkningen av den genomsnittliga CO₂-nivån har på intäkterna och för att effektivisera miljöstyrningen.

Utvecklingen av intäkterna från bilskatten beror både på antalet fordon som beskattas och på den genomsnittliga skatteutvecklingen. Den faktor som mest påverkar intäkterna från bilskatten är hur försäljningen av nya personbilar utvecklas. Det beräknas att ca 103 000 nya personbilar ska beskattas 2015. År 2016 antas anskaffningen av nya bilar öka med några tusen bilar jämfört med 2015.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i bilskattebasen

	2014		2015 prognos		2016 prognos	
	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro
Nya personbilar	101 100	7 200	103 000	7 000	106 000	6 500
Nya paketbilar	10 600	6 100	10 000	5 900	11 000	5 700

År 2014 var det genomsnittliga koldioxidutsläppet från nya personbilar 127,7 g/km. Koldioxidutsläppen från nya personbilar har minskat i jämn takt sedan 2008. Minskningen förväntas tillta ytterligare med anledning av de lättnader som utförs inom bilbeskattningen. Minskningen i de genomsnittliga utsläppen minskar skatteutfallet då skatteprocenten fastställs enligt utsläppen.

Det beräknade inflödet av bilskatt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2014 bokslut	2015 budget	2016 prognos
Personbilar	827	808	766
Paketbilar	69	69	68
Motorcyklar	14	14	15
Andra fordon	8	8	8
Återbetalning av bilskatt	-	-12	-18
Sammanlagt	918	888	839

Återbetalningar som hänför sig till bilskatt uppskattas inverka på skatteintäkterna under de närmaste åren. År 2015 uppskattas återbäringarna minska de skatteintäkter som inflyter under momentet med ca 12 miljoner euro och år 2016 med ca 18 miljoner euro.

Den största risken i prognosen för bilskatten är förknippad med efterfrågan på fordon som ska beskattas. Om efterfrågan på nya personbilar avviker med 10 000 stycken från det uppskattade antalet, påverkar detta skatteintäkterna med ca 65 miljoner euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av bilskattelagen. I enlighet med regeringsprogrammet är avsikten att lindra bilbeskattningen med sammanlagt ca 200 miljoner euro under regeringsperioden. Lindringen genomförs stegvis 2016—2019. Genom att ändringen genomförs stegvis strävar man efter att dämpa effekterna på beteendet och att undvika marknadsstörningar inom bilhandeln och en plötslig nedgång i lagervärden som en omfattande skatteändring av engångsnatur förorsakar samt orättvisa effekter för konsumenterna.

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna i samband med bilskatten uppskattas till ca 102 miljoner euro 2016.

Uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten (mn euro)

	2014 bokslut	2015 prognos	2016 prognos
Skatteutgifter som gäller fordon som förts in i landet i samband med inflyttning	16	8	8
Skatteutgifter som gäller taxibilar	38	12	12
Skatteutgifter som gäller invalidbilar	4	4	4
Skatteutgifter som gäller räddningsbilar, ambulansbilar, invalidtaxibilar, husbilar och andra fordon	78	78	78
Sammanlagt	136	102	102

2016 budget	839 000 000
2015 II tilläggsb.	-105 000 000
2015 budget	993 000 000
2014 bokslut	917 993 352

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 698 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). År 2016 är överlåtelseskatten 4 % av köpesumman för fastigheter. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag eller fastighetsbolag är 2 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i andra än bostads- och fastighetsbolag är 1,6 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag.

Den största delen av intäkterna från överlåtelseskatten inflyter från bostads- och fastighetshandeln. Intäkterna från överlåtelseskatten varierar betydligt från år till år bl.a. till följd av variationer i antalet företagsarrangemang som omfattas av skatten, liksom även till följd av konjunkturväxlingarna på bostads- och fastighetsmarknaden. I budgetpropositionen har man utgått från antagandet att 2016 ökar värdet på såväl bostadshandeln som fastighetshandeln med 4,0 %. Överlåtelseskatten ska betalas inom 2—6 månader, i fråga om nya bostadsaktier t.o.m. senare än så, vilket innebär att förändringar i bostads- och fastighetshandeln syns i intäkterna från överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning.

Till överlåtelseskatten hänför sig 12 olika skatteutgifter. För fyra av dessa är det möjligt att beräkna ett värde. De viktigaste skatteutgifter som hänför sig till överlåtelseskatten beror på att överlåtelseskatt inte behöver betalas vid köp av första bostad samt på att handeln med värdepapper som är föremål för offentlig handel inte omfattas av överlåtelseskatten.

De viktigaste skatteutgifterna vid överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2014	2015	2016
Befrielse från överlåtelseskatt vid köp av första bostad	95	95	95
Befrielse från överlåtelseskatt för offentligt noterade värdepapper	2 000	2 000	2 000
Övriga	4	4	4
Sammanlagt	2 099	2 099	2 099

2016 budget	698 000 000
2015 III tilläggsb.	50 000 000
2015 budget	614 000 000
2014 bokslut	702 163 570

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 225 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skatten är 12 % av intäkterna från lotterier som anordnas med ensamrätt och från totospel. Skatten inflyter nästan helt från lotterier som anordnas med ensamrätt. Skatten tas ut på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som betalats ut.

2016 budget	225 000 000
2015 budget	225 000 000
2014 bokslut	218 395 165

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 1 115 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). Det belopp som tas ut i fordonsskatt per dag består av en grundskatteandel utökad med en drivkraftsskatteandel.

Grundskatt tas ut för personbilar och paketbilar. Grundskatten bestäms fr.o.m. mars 2011 utifrån fordonets koldioxidutsläpp. Om det inte finns någon anteckning om utsläppet i fordonregistret, ska skatten basera sig på fordonets största tillåtna totalmassa. Drivkraftsskatt påförs fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin. Skatt uppbärs endast för de dagar under vilka fordonet har anmälts för användning i trafik.

Syftet med drivkraftsskatten är att jämna ut de skattebelopp som ska betalas under året och som följer av att olika slag av bränsle eller drivkraft beskattas olika. Detta gäller personbilar. Eftersom drivkraftsskatten är fast medan bränslebeskattningen är fordonsbaserad och beror på bränsleförbrukningen och körprestationerna kan skattebördan utjämnas utifrån vissa genomsnittsantaganden. Drivkraftsskatten för andra fordon än personbilar har fiskala och EU-rättsliga grunder.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av fordonsskattelagen. Det föreslås att fordonsskatten ska ökas med 100 miljoner euro från och med ingången av 2017. Eftersom fordonsskatten uppbärs i förskott under en

löpande skatteperiod på 12 månader, har ökningen konsekvenser för skatteutfallet för fordonsskatten redan 2016.

I enlighet med den föregående regeringens förslag höjs grundskatten för paket- och personbilar vid ingången av 2016 med 180 miljoner euro, vilket i sin tur delvis påverkar skatteutfallet redan 2015.

Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordonsslag (mn euro)

	2014 bokslut	2015 budget	2016 budgetprop.
Grundskatt			
— personbilar	432	492	610
— paketbilar	87	99	123
— lastbilar	-	-	-
Drivkraftsskatt			
— personbilar	261	266	278
— paketbilar	28	29	30
— lastbilar	56	57	60
Tillägg för betalningssätt	14	14	14
Sammanlagt	878	957	1 115

Den viktigaste skatteutgiften inom fordonsskattningen är befrielse från fordonsskattens grundskatt för personer med funktionsnedsättning. Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna uppskattas till 7 miljoner euro.

2016 budget	1 115 000 000
2015 budget	957 000 000
2014 bokslut	877 618 781

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 25 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (1126/2010). Lagen reformerades vid ingången av 2011, då avfallsskatten höjdes från 30 euro till 40 euro per ton avfall och skattebasen utvidgades till att förutom allmänna avstjälningsplatser även gälla privata avstjälningsplatser. I samband med detta fattades även beslut om att höja avfallsskatten till 50 euro per ton avfall år 2013. År 2015 höjdes avfallsskatten från 50 till 55 euro per ton avfall. Avfallsskattens skattebas har minskat till under hälften sedan ändringen av skatten år 2011 och den uppskattas minska med ytterligare hälften från ingången av 2016 i och med förbudet att deponera organiskt avfall på avstjälningsplatser.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av avfallsskattelagen. Till följd av skattehöjningen enligt propositionen beräknas intäkten av avfallsskatten öka med ca 5 miljoner euro på årsnivå.

2016 budget	25 000 000
2015 III tilläggsb.	-9 000 000
2015 II tilläggsb.	-22 000 000
2015 budget	64 000 000
2014 bokslut	43 953 564

19. Övriga inkomster av skattenatur

03. Banskatt

Under momentet beräknas inflyta 5 341 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Banskatten grundar sig på banskattelagen (605/2003).

Banskatt tas varken ut för el- eller dieseldriven godstrafik 2015—2017. Effekterna på statens skatteinkomster beräknas på årsnivå uppgå till ca 13,3 miljoner euro. Enligt lagen om ändring av 5 § i banskattelagen tas det för användningen av direktbanan Kervo—Lahtis, som finansierats med anslag under moment 31.10.78, ut investeringsskatt, och intäkterna från den har uppskattats till 4 200 000 euro. Den banskatt som ska tas ut på persontrafik uppskattas till 1 141 000 euro.

Regeringen överlämnar en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av järnvägslagen och banlagen. Propositionen innehåller ändringar av banavgiftssystemet. Bedömningen grundar sig på det nuvarande banavgiftssystemet.

2016 budget	5 341 000
2015 budget	5 450 000
2014 bokslut	18 056 787

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 28 570 000 euro.

Förklaring: Informationssamhällsavgiften, 3 800 000 euro, och tillsynsavgiften på televisions- och radioverksamhet, 1 238 000 euro, grundar sig på informationssamhällsbalken (917/2014). Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 533 000 euro, grundar sig på postlagen (415/2011). Certifikatavgiften, 208 000 euro, grundar sig på lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009). De nämnda avgifterna beräknas inflyta till ett sammanlagt belopp av 6 779 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.40.01.

Koncessionsavgiften, sammanlagt 21 791 000 euro, grundar sig på lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009). Kommunikationsverket tar ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljas koncession för frekvensområdet 800 megahertz utifrån frekvensauktionen 2013. Koncessionsavgifterna intäktsförs i jämna poster under de fem första åren av koncessionsperioden. Kommunikationsverket tar likaså ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljats koncession utifrån auktionen 2009.

2016 budget	28 570 000
2015 budget	28 783 000
2014 bokslut	28 203 802

05. (11.19.05 och 07) Vissa avgifter för trafiken

Under momentet beräknas inflyta 18 751 000 euro.

Förklaring: Vid dimensioneringen av inkomstposten under momentet har beaktats tillsynsavgiften för flygtrafiken som har budgeterats tidigare under detta moment och tillsynsavgiften för besiktningens verksamheten som har budgeterats under moment 11.19.07. Tillsynsavgiften för flygtrafiken, 11 451 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). Tillsynsavgiften för besiktningstrafiken, 7 260 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för besiktningens verksamheten (960/2013).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om spårbunden stadstrafik. I lagen bestäms om den årsavgift som betalas till Trafiksäkerhetsverket och som är specificerad enligt aktör. Årsavgiften är 40 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.01.

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	18 751 000
2015 budget	18 429 000
2014 bokslut	15 862 128

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 44 800 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005), enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på finskt vattenområde ska betalas farledsavgift till staten.

Fordonsavgiften halverades 2015—2017 som en del av kompenseringen för de negativa verkningarna av svaveldirektivet samt arbetsmarknadslösningen så att fordonsavgiften sänktes med betoning på lastfartyg och de bästa isklasserna. När farledsavgiften sänktes beaktades dessutom minskningen av statens inkomster med 0,8 miljoner euro till följd av upphävningen av systemet med lästavgifter. I samband med lagändringen beaktades det också att isbrytningstjänsterna befrias från farledsavgift. Effekterna på statens skatteinkomster beräknades i fråga om halveringen av farledsavgiften på årsnivå vara ca 42,1 miljoner euro och i fråga om slopandet av farledsavgift för isbrytningstjänster ca 0,3 miljoner euro. Uppskattningen av inflödet av farledsavgifter 2016 grundar sig på en uppskattning av utfallet 2015 så att trafiken 2016 har beräknats öka med 1,5 %, vilket ökar de inkomster som flyter in med ca 1,0 %.

2016 budget	44 800 000
2015 budget	42 628 000
2014 bokslut	87 586 896

(07.) Tillsynsavgift för besiktningsverksamheten

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det ska slås samman med moment 11.19.05.

08. Oljeavfallsavgift

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om oljeavfallsavgift (894/1986). Avgiften är 5,75 cent/kg smörjolja. Motsvarande utgifter som finansieras med oljeavfallsavgiften har budgeterats under moment 35.10.60 och 35.10.65.

2016 budget	4 000 000
2015 budget	4 000 000
2014 bokslut	3 429 367

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de skattegrunder som gällde före 2014. Som intäkt upptas under momentet också de inkomster som grundar sig på lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013).

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om årsavgift för revisorer och om kvalitetskontroll, och inkomsterna enligt den intäktsförs också under momentet. Utgifter som finansieras med dessa avgifter har beaktats under moment 32.40.03.

2016 budget	6 000 000
2015 budget	3 500 000
2014 bokslut	3 441 726

10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken

Under momentet beräknas inflyta 3 090 000 euro.

Förklaring: El- och naturgasnätsavgifterna grundar sig på lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Utgifter som finansieras med nätsavgifterna har beaktats under moment 32.60.01.

Den vindkraftsavgift som tas ut inom vindkraftsområdet vid Bottenviken baserar sig på lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013).

2016 budget	3 090 000
2015 budget	3 020 000
2014 bokslut	2 865 483

11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet

Under momentet beräknas inflyta 2 400 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014). Som intäkter tas under momentet upp de förvaltningsavgifter som verket tar ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag och genom vilka kostnaderna för verkets verksamhet täcks.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.03.

2016 budget	2 400 000
2015 budget	3 000 000

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	9 379	59 620	42 527	-17 093	-29
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	9 379	59 620	42 527	-17 093	-29
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	112 276	125 750	143 950	18 200	14
10. Domstolarnas inkomster	33 455	31 400	46 400	15 000	48
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	—	22 200	23 300	1 100	5
20. Utsökningsavgifter	78 477	72 000	71 500	-500	-1
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	344	150	2 750	2 600	1733
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	16 984	14 920	24 924	10 004	67
98. Inkomster från EU	6 934	14 470	24 474	10 004	69
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	10 051	450	450	—	0
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	5 091	4 076	5 226	1 150	28
01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster	10	8	8	—	0
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	18	18	18	—	0
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	5 063	4 050	5 200	1 150	28

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016	
				1000 €	%
28. Finansministeriets förvaltningsområde	2 194 313	2 751 567	2 243 186	-508 381	-18
10. Tullens inkomster	2 696	4 013	2 500	-1 513	-38
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	144 148	141 097	136 621	-4 476	-3
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	27 613	27 028	26 170	-858	-3
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	21 997	21 531	15 081	-6 450	-30
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	0	3 200	5 200	2 000	63
25. Inkomster av metallmynt	15 038	20 000	15 000	-5 000	-25
50. Överföring från statens pensionsfond	1 728 242	2 274 512	1 782 500	-492 012	-22
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	147 782	170 300	185 933	15 633	9
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	18 322	19 846	19 796	-50	0
60. Premie för främjande av arbetarskydd	892	920	900	-20	-2
(87.) Inkomster av stabiliseringen av finansmarknaden	20 948	1 100	—	-1 100	-100
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	42 356	46 300	34 000	-12 300	-27
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter	2 309	2 900	1 500	-1 400	-48
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	21 970	18 820	17 985	-835	-4
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	581 188	565 419	565 403	-16	0
70. Inkomster från studiestödsverksamheten	22 072	20 300	24 000	3 700	18
88. Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel	541 734	541 119	537 403	-3 716	-1
99. Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	17 382	4 000	4 000	—	0

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
30. Jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltningsområde	630 057	1 146 475	969 850	-176 625	-15
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	519 715	534 003	599 903	65 900	12
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	71 974	556 000	325 000	-231 000	-42
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskeri- näringen	3 703	5 000	10 000	5 000	100
04. Andra inkomster från EU	510	2 492	477	-2 015	-81
20. Statens andel av inkomsten av totospel	924	1 080	1 040	-40	-4
(32.) Växtförädlingsavgifter	176	280	—	-280	-100
40. Vattenrättsliga fiskerihus- hållningsavgifter	3 067	2 900	3 000	100	3
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	435	500	500	—	0
42. Avgifter för jakt på hjorddjur	3 573	3 400	3 400	—	0
44. Fiskevårdsavgifter	9 313	9 580	10 400	820	9
45. Jaktvårdsavgifter	10 120	10 240	10 130	-110	-1
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	6 546	21 000	6 000	-15 000	-71
31. Kommunikationsministe- riets förvaltningsområde	50 716	8 802	138 544	129 742	1474
10. Trafikverkets inkomster	49 814	8 192	137 894	129 702	1583
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministe- riets förvaltningsområde	902	610	650	40	7
32. Arbets- och näringsminis- teriets förvaltningsområde	468 437	227 797	268 815	41 018	18
20. Säkerhets- och kemikalie- verkets inkomster	3 713	2 970	2 850	-120	-4
(30.) Överföringar från fonder utanför statsbudgeten	100 000	—	—	—	0
31. Återbärningar av betalningar enligt lönegaranti	40 467	42 327	42 865	538	1
50. Inkomster från EU:s struk- turfonder och övriga fonder inom sammanhållningspoli- tiken	215 877	114 000	120 000	6 000	5
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsminis- teriets förvaltningsområde	108 380	68 500	103 100	34 600	51

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
33. Social- och hälsovårds- ministeriets förvaltnings- område	533 702	522 753	523 393	640	0
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 751	1 460	1 600	140	10
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	50	500	500	—	0
90. Avkastning av Penningauto- matföreningens verksamhet	421 695	426 288	426 788	500	0
98. Återbäringar av statsunderstöd	108 151	93 200	93 200	—	0
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsminis- teriets förvaltningsområde	2 055	1 305	1 305	—	0
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	100 522	74 150	52 650	-21 500	-29
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	0	4 650	2 150	-2 500	-54
20. Överföring från statens bostadsfond	90 000	66 000	47 000	-19 000	-29
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvalt- ningsområde	10 522	3 500	3 500	—	0
39. Övriga inkomster av blandad natur	477 209	548 500	365 500	-183 000	-33
01. Böter och inkomster från administrativa betalnings- påföljder	133 326	105 000	188 000	83 000	79
02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	80 989	75 000	75 000	—	0
04. Återtagande av överförda anslag	244 010	366 000	100 000	-266 000	-73
10. Övriga inkomster av blandad natur	18 884	2 500	2 500	—	0
Sammanlagt	5 179 875	6 049 829	5 343 968	-705 861	-12

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 42 527 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av förvaltningsområdets inkomster från handläggningsavgifter för visum, inkomster av försäljningen av fastigheter, återbäringar av medlemsav-

gifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar, FN:s löne-kostnadsersättningar för militär krishantering samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

Av inkomsterna föranleds 500 000 euro av andelar i samarbetsprojekt mellan ministeriet och utvecklingssamarbetsverket i Österrike (ADA), 11 000 000 euro av andelar i samarbetsprojekt mellan ministeriet och Storbritanniens departement för utvecklingssamarbete (DFID) och 2 000 000 euro av andelar i samarbetsprojekt med Europeiska kommissionen. Med inkomsterna från dessa samarbetsprojekt täcks utgifterna för projekten. Utgifterna har budgeterats under moment 24.30.66.

Beräknade inkomster (euro)

Handläggningsavgifter för visum	19 800 000
Inkomster av försäljningen av fastigheter	3 300 000
Inkomster av samarbetsprojekten inom utvecklingssamarbetet	13 500 000
FN:s lönekostnadsersättningar för militär krishantering	4 427 000
Övriga inkomster	1 500 000
Sammanlagt	42 527 000
2016 budget	42 527 000
2015 II tilläggsb.	-460 000
2015 I tilläggsb.	-14 630 000
2015 budget	59 620 000
2014 bokslut	9 379 100

25. Justitieministeriets förvaltningsområde

10. Domstolarnas inkomster

Under momentet beräknas inflyta 46 400 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om avgifter för domstolarnas och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/1993) och motsvarande förordning (1057/2013) samt lagen om köpvittnen (573/2009) och äktenskapsförordningen (820/1987).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	33 179	31 200	46 200
— övriga intäkter	260	200	200
Intäkter sammanlagt	33 439	31 400	46 400

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	65 536	54 000	65 000
— andel av samkostnader	35 191	34 000	30 000
Kostnader sammanlagt	100 727	88 000	95 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-67 288	-56 600	-48 600
Kostnadsmotsvarighet, %	33	36	49

2016 budget	46 400 000
2015 budget	31 400 000
2014 bokslut	33 455 279

15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster

Under momentet beräknas inflyta 23 300 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), lagen om ordnande av intressebevakningstjänster i förmyndarverksamheten (575/2008) och statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten		
— intäkter av försäljningen av prestationer	22 200	23 300
— övriga intäkter	-	-
Intäkter sammanlagt	22 200	23 300
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	22 200	23 300
Intäkter sammanlagt	22 200	23 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten		
— särkostnader	18 400	19 100
— andel av samkostnaderna	10 500	10 900
Kostnader sammanlagt	28 900	30 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 700	-6 700
Kostnadsmotsvarighet, %	77	78

2016 budget	23 300 000
2015 budget	22 200 000

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 71 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och på motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	78 571	72 000	71 500
— övriga intäkter	77	-	-
Intäkter sammanlagt	78 648	72 000	71 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	42 743	43 500	43 500
— andel av samkostnaderna	23 161	25 500	25 500
Kostnader sammanlagt	65 904	69 000	69 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	12 744	3 000	2 500
Kostnadsmotsvarighet, %	119	104	104

2016 budget	71 500 000
2015 budget	72 000 000
2014 bokslut	78 477 235

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 750 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde under åren 2014—2015 (1020/2013), justitieministeriets förordning om avgifter för notarius publicus prestationer (841/2012) och justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av Dataombudsmannens byrå (329/2014). Under momentet inflyter dessutom den utdelning som enligt konkurslagen ska redovisas till staten och som går förlorad för borgenärerna samt Rättsregistercentralens inkomster från s.k. myndighetsverksamhet. Rättsregistercentralens inkomster från myndighetsverksamhet har tidigare nettobudgeterats under moment 25.01.05.

2016 budget	2 750 000
2015 budget	150 000
2014 bokslut	343 584

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

98. Inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 24 474 000 euro.

Förklaring: Det inflöde som beräknas bli intäktsfört till Finland under 2016 består av

— slutbetalningarna för årsprogrammet 2013 för Europeiska fonden för de yttre gränserna, Europeiska återvändandefonden, Europeiska integrationsfonden och Europeiska flyktingfonden

— förskottsbetalningarna för fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden samt stödet för vidarebosättning och ersättningarna för ansökningar om utbetalning av tekniskt bistånd. Det beräknas att under uppföljningsperioden uppgår antalet mottagna flyktingar som ska räknas med i stödet för vidarebosättning till 950 personer, varav 75 % beräknas berättiga till ett högre stödbelopp.

De utbetalningar som görs av inkomsterna från Europeiska flyktingfonden, Europeiska fonden för de yttre gränserna, Europeiska integrationsfonden och Europeiska återvändandefonden har fram till 2015 budgeterats under moment 26.01.22. Inkomsterna och utgifterna för fonderna inom det allmänna programmet 2007—2013 kommer att jämnas ut mot slutet av programmen.

De utbetalningar som görs av inkomsterna från fonden för inre säkerhet och från asyl-, migrations- och integrationsfonden har budgeterats under moment 26.01.24. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2014—2020 kommer att jämnas ut mot slutet av programmen.

Beräknade inkomster (1 000 euro)

	Förskottsbetalningar från kommissionen för 2016	Sådana ersättningar från kommissionen som grundar sig på ansökan om utbetalning 2014—2015	Sammanlagt
Fonden för inre säkerhet	3 631	350	3 981
Asyl-, migrations- och integrationsfonden	2 207	8 900	11 107
Sammanlagt	5 838	9 250	15 088
2016 budget			24 474 000
2015 budget			14 470 000
2014 bokslut			6 933 578

99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 450 000 euro.

Förklaring: Det inflöde som beräknas bli intäktsfört under 2016 består av återbetalningar av anslag från tidigare budgetår som har beviljats förläggningarna på basis av antalet asylsökande, inkomster av försäljning av beslagtagna föremål och övriga inkomster.

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av anslag som beviljats förläggningarna	350 000
Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	50 000
Övriga inkomster	50 000
Sammanlagt	450 000
2016 budget	450 000
2015 budget	450 000
2014 bokslut	10 050 761

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde*01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 8 000 euro i nettoinkomster.

Inkomsterna under momentet får också användas för temporär finansiering av utgifter för renoivering eller ombyggnad.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten

Byggverkets resultat består av flera faktorer: att lokalernas och utrustningens användbarhet och energieffektivitet förbättras, en höjning av effektiviteten i eget arbete, prisutvecklingen jämfört med prisutvecklingen på marknaden, att konkurrensutsättningen av entreprenaderna lyckas, kundtillfredsställelse samt arbetstillfredsställelse.

Funktionell effektivitet

Den service som ordnas för försvarsförvaltningen tryggas i fråga om kvalitet, konkurrenskraft, tillgång och driftsäkerhet. Marknadsorienteringen för tjänsterna utökas med beaktande av säkerhet och beredskapsförmåga. Följande målnivåer uppställs för nyckeltalen för underhållet av fastigheter, energitjänsterna och miljövården:

Nyckeltal	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Fastighetsskötsel			
Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln, % ¹⁾	1,7	0,3	-0,5
Städtjänster			
Jämförelse av prisutvecklingen för städtjänster, % ²⁾	-2,0	-1,0	-1,0
Grad av utlokaliserade städtjänster, % ³⁾	42	42	45
Tekniska tjänster			
Grad av utlokaliserade tekniska tjänster, %	74	75	75
Energitjänster			
Specifik värmeförbrukning, kWh/byggnadsm ³ /uppvärmd volym	38,0	38,2	37,5
Specifik elförbrukning, kWh/byggnadsm ³ /elektrifierad volym	15,9	16,0	15,8

Nyckeltal	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Specifik vattenförbrukning, l/byggnadsm ³ /uppvärmd volym	78,5	79,5	79,0
Miljömål			
Mängden blandavfall, %	39	39	38
Mängden koldioxidutsläpp, kgCO ₂ / MWh ⁴)	229	220	208
Andelen förnybar energi i energiproduktionen, %			
— upphandling av värme sammanlagt	32,5	32,2	33,0
— värme, köp	36,6	35,0	35,5
— värme, egen produktion	10,8	12,0	15,0
— elektricitet	30,0	40,0	40,0

¹⁾ Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln med utvecklingen av marknadspriserna

²⁾ Jämförelse av prisutvecklingen för städtjänster med utvecklingen av marknadspriserna

³⁾ Byggverket har utlokaliserat alla de städobjekt som truppförbanden har gett tillstånd att utlokalisera.

⁴⁾ Nyckeltalet har beräknats utifrån förbrukningen av värmeenergi.

Produktion och kvalitetsledning

Nyckeltal	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Fastighetsskötsel			
Lägenhetsyta (mn nyttom ²), försvarsförvaltningen	2,7	2,6	2,6
Lägenhetsyta (mn nyttom ²), övriga	0,2	0,1	0,1
Städtjänster			
Städyta (mn städ ²), försvarsförvaltningen	1,2	1,2	1,2
Städyta (mn städ ²), övriga	0,1	0,1	0,1
Tekniska tjänster			
Årsreparationsprojekt (st.) ¹⁾	1 300	950	1 000
Särbeställningsprojekt (st.)	928	400	500
Projekt för små investeringar (st.)	138	200	200
Energitjänster			
Levererad värme (MWh)	327 776	324 000	340 000
Levererad el (MWh)	258 132	248 000	245 000
Levererat vatten (1 000 m ³)	962	945	940
Miljömål			
Uppdaterade avfallshanteringsplaner, st.	0	3	1
Nya avfallshanteringsplaner, st.	3	1	1
Byggtreprenadtjänster			
Färdigställda projektplaner (st.)	41	25	25
Färdigställda projekt (st.)	46	25	25
Kundtillfredsställelse (1—5)	4,04	3,9	3,9

¹⁾ Antalet årsreparationsprojekt minskar 2015 på grund av sparprogrammet, nedläggningarna av garnisoner och utvidgningen av planerade projekt.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Nivån på arbetstillfredsställelsen förbättras genom satsningar på vissa utvalda prioriteringsområden inom personalpolitiken.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 prognos	2016 mål
Arbetsstillfredsställelse (1—5)	3,5	3,5	3,6
— kvinnor	3,7	3,5	3,6
— män	3,5	3,5	3,6

Byggverkets inkomster inflyter från de prestationer som prissätts enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och försvarsministeriets förordning om försvarsförvaltningens byggverks avgiftsbelagda prestationer åren 2014—2016 (1003/2013), och som produceras för försvarsförvaltningen till självkostnadspris och för utomstående på företagsekonomiska grunder.

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoinkomster	175 935	144 252	157 253
Bruttoutgifter	175 925	144 244	157 245
Nettoinkomster	10	8	8

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	174 935	144 252	157 253
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	175 925	144 244	157 245
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	10	8	8
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

2016 budget	8 000
2015 budget	8 000
2014 bokslut	9 723

20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter

Under momentet beräknas inflyta 18 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för utgifter för förvärv och underhåll av lös egendom, för utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt för utgifter för föryttringen av lös egendom.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är inkomster av föryttringen av lös egendom, ersättning för svinn samt royaltyavgifter som tas ut för den produktutveckling som försvarsmakten finansierar.

Inkomster och utgifter (euro)**Bruttoinkomster**

Inkomster vid föryttring av lös egendom, av ersättning för svinn samt av royaltyavgifter	4 758 000
--	-----------

Bruttoutgifter

Utgifter vid föryttring, förvärv och underhåll av lös egendom	4 740 000
---	-----------

Nettoinkomster

	18 000
--	--------

2016 budget	18 000
-------------	--------

2015 budget	18 000
-------------	--------

2014 bokslut	18 000
--------------	--------

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 5 200 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar från FN för kostnaderna för krishanteringsinsatser och avgifter som tagits ut för tjänster som producerats för andra deltagarländer i samband med insatserna, dröjsmålsräntor på förskott på anskaffningar, återbärningar och ränteintäkter som hänför sig till FMS-betalningsarrangemangen samt sådana inkomster för förvaltningsområdets bokföringsenheter som inte har budgeterats under andra moment.

2016 budget	5 200 000
-------------	-----------

2015 budget	4 050 000
-------------	-----------

2014 bokslut	5 063 201
--------------	-----------

28. Finansministeriets förvaltningsområde*10. Tullens inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

1) tullagen (1466/1994)

2) finansministeriets förordning om Tullens avgiftsbelagda prestationer (1116/2014).

Under momentet intäktsförs också uppbörsprovisioner för avgifter som tagits ut för andra myndigheter.

Beräknade inkomster (euro)

Offentligrättsliga prestationer	1 552 700
---------------------------------	-----------

Företagsekonomiska prestationer	292 800
---------------------------------	---------

Beräknade inkomster (euro)

Uppbördsprovisioner för avgifter som tagits ut för andra myndigheter	150 000
Övriga inkomster av blandad natur	504 500
Sammanlagt	2 500 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	2 329	1 846	1 846
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 153	1 897	1 897
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	175	-52	-52
Kostnadsmotsvarighet, %	108	97	97

En del av Tullens offentligrättsliga prestationer säljs av rimlighets skull till ett pris som understiger självkostnadspriset. Prestationerna i fråga är:

- vissa förhandsavgöranden
- vissa registreringsbeslut
- övervaknings- och undersökningsavgifter för små importpartier.

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Funktionell effektivitet			
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	114	110	110

2016 budget	2 500 000
2015 budget	4 013 000
2014 bokslut	2 696 428

11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 136 621 000 euro.

2016 budget	136 621 000
2015 budget	141 097 000
2014 bokslut	144 147 898

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 26 170 000 euro.

2016 budget	26 170 000
2015 budget	27 028 000
2014 bokslut	27 612 747

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 15 081 000 euro.

2016 budget	15 081 000
2015 budget	21 531 000
2014 bokslut	21 996 595

20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik

Under momentet beräknas inflyta 5 200 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på intäktsförling periodiserad över flera år som motsvarar användningen av anslag anvisade för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar i Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.20.10.

Momentets svenska rubrik har ändrats.

2016 budget	5 200 000
2015 budget	3 200 000
2014 bokslut	—

25. Inkomster av metallmynt

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro i nettoinkomster.

Under momentet intäktsförs inkomster som uppkommer vid utgivning av metallmynt och överlåtelse av präglingsrättigheterna för dessa samt inkomster som uppkommer vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för betalning av tillverknings-, finansierings- och lagringskostnader enligt de avtal som ingåtts om tillverkning av metallmynt samt för inlösen av metallmynt och för utgifter för lagring och förstöring av metallmynt.

Under momentet antecknas även differensen mellan inkomsterna av jubileums- och samlarmynt och utgifterna för dem.

Förklaring:

Inkomster och utgifter (euro)

Inkomster av verksamheten	20 050 000
Särskilda utgifter för verksamheten	5 050 000
Nettoinkomster	15 000 000
2016 budget	15 000 000
2015 budget	20 000 000
2014 bokslut	15 038 172

50. Överföring från statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 1 782 500 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det föreskrivs om överföringen i 6 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006). Ur statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör 40 % av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2016 (2516).

2016 budget	1 782 500 000
2015 budget	2 274 512 000
2014 bokslut	1 728 242 095

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 185 933 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster som utgör ersättning som andra pensionsanstalter har betalat till staten för pensionsutgifter som dessa med stöd av lagen om statens pensioner (1295/2006) ansvarar för.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2016 (2516).

2016 budget	185 933 000
2015 budget	170 300 000
2014 bokslut	147 781 697

52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 19 796 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991) från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, förmåner som motsvarar grupplivförsäkring, ersättningar för trafikskador och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

Beräknade inkomster (euro)

Olycksfall (olycksfallsavgifter)	16 516 000
Förmån som motsvarar grupplivförsäkring	1 250 000
Gamla affärsverk	30 000
Lagen om offentlig arbetskraftsservice, invandring, nämndemän	550 000
Trafikskador	1 450 000
Sammanlagt	19 796 000

I inkomstposten har beaktats att antalet anställda inom staten minskar samt att Forststyrelsens ansvarsavgift slopas.

2016 budget	19 796 000
2015 budget	19 846 000
2014 bokslut	18 322 204

60. Premie för främjande av arbetarskydd

Under momentet beräknas inflyta 900 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om statskontoret (305/1991). Inkomstposten beräknas så att den är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. I inkomstposten har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dessutom de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommits vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.10.

2016 budget	900 000
2015 budget	920 000
2014 bokslut	892 426

(87.) Inkomster av stabiliseringen av finansmarknaden

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2015 budget	1 100 000
2014 bokslut	20 947 512

92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 34 000 000 euro.

Förklaring: Enligt det beslut av Europeiska unionens råd (2007/436/EG) som gäller egna medel får medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de tar ut för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 25 % för att täcka de uppbördskostnader som föranleds dem.

Enligt EU:s budgetram för 2014—2020 sänks medlemsstaternas uppbördsprovisioner till 20 procent. Ändringen väntas träda i kraft vid ingången av 2016.

2016 budget	34 000 000
2015 budget	46 300 000
2014 bokslut	42 356 309

93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 euro.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för reseutgifter till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.20.

2016 budget	1 500 000
2015 budget	2 900 000
2014 bokslut	2 308 695

99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 17 985 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

- 1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990)
- 2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965)
- 3) borgensavgifter som tagits ut för affärsverkens lån: lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988)
- 4) återbetalda pensioner: lagen om statens pensioner (1295/2006)
- 5) inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång: lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

Under momentet inflyter också avgifter som tas ut för statsborgen på Senatfastigheters lån.

Beräknade inkomster (euro)

Försäkringsersättningsregresser	2 800 000
Arv som tillfallit staten	4 000 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	7 800 000
Återbetalda pensioner	800 000
Lånefordringar hos investeringsfonder	20 000
Inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	100 000
Övriga inkomster	2 465 000
Sammanlagt	17 985 000

2016 budget	17 985 000
2015 budget	18 820 000
2014 bokslut	21 969 839

29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

70. Inkomster från studiestödsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 24 000 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Amorteringar på borgensansvarsfordringar som betalats 2016	2 000 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	17 000 000
Ränteinkomster	5 000 000
Sammanlagt	24 000 000

2016 budget	24 000 000
2015 budget	20 300 000
2014 bokslut	22 072 474

88. Statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel

Under momentet beräknas inflyta 537 403 000 euro.

Under momentet får som inkomster bokföras de återbetalningar av överföringsutgifter som beviljats av tippningsvinstmedel.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avkastningen av penninglotterier samt tippnings- och vadhållningsspel i enlighet med lotterilagen (1047/2001). Veikkaus Ab:s beräknade intäkter är 537 403 000 euro, varav 16 500 000 euro utgörs av outdelade vinstmedel som fonderats. Under moment 29.40.53, 29.80.52, 29.90.50 och 29.91.50 beviljas anslag för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskapen, konsten och ungdomsarbete. Dessa anslag motsvarar inkomsterna.

2016 budget	537 403 000
2015 budget	541 119 000
2014 bokslut	541 734 232

99. Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster inom förvaltningsområdet som inte har budgeterats under andra moment.

2016 budget	4 000 000
2015 budget	4 000 000
2014 bokslut	17 381 721

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket

Under momentet beräknas inflyta 599 903 000 euro.

Grunden för bokföringen av inkomsterna utgörs av de beslut om avgifter som EU-organet har fattat under finansåret.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) uppgå till sammanlagt 600 403 000 euro. När 500 000 euro av detta intäktsförs utanför budgeten till Interventionsfonden för jordbruket beräknas 599 903 000 euro inflyta under momentet. Ändringen i betalningsplanerna för EU-inkomststöd under moment 30.20.41 innebär att inkomstposten höjs jämfört med 2015.

De avgifter som tas ut hos producenterna för finansiering av överskridningen av landskvoten för mjölkproduktion har intäktsförts under detta moment. Eftersom kommissionen har minskat de andelar som EGFJ betalar till Finland med ett belopp som motsvarar avgifterna, har avgifterna inte påverkat inkomsten under momentet. Systemet med mjölkkvoter lades ned den 1 april 2015.

Ålands inkomster har inte beaktats i totalinkomsten till den del uppgifterna hör till Ålands behörighet.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	Sammanlagt mn €	Motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	591,000	30.20.41
EU-marknadsstöd	6,000	30.20.41
Producentorganisationerna	2,200	30.20.46
Honungsproduktion	0,103	30.20.46
Främjande av avsättningen	0,600	30.20.46

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	Sammanlagt mn €	Motsvarande utgifter under moment
Sammanlagt	599,903	
Till interventionsfonden för jordbruket	0,500	I interventionsfonden för jordbruket
Alla sammanlagt	600,403	

2016 budget	599 903 000
2015 I tilläggsb.	-19 000 000
2015 budget	534 003 000
2014 bokslut	519 715 036

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 325 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna innehåller slutbetalningen för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland till statsbudgeten ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdens utveckling (EJFLU) för programperioden 2007—2013 samt det tredje förskottet och de löpande betalningarna för programperioden 2014—2020. Slutbetalningen för programperioden 2007—2013 beräknas uppgå till ca 93 000 000 euro, varav 78 000 000 euro intäktsförs i budgeten och 15 000 000 euro intäktsförs till Gårdsbrukets utvecklingsfond. Inkomsterna under programperioden 2014—2020 beräknas uppgå till ca 247 000 000 euro, varav förskottet utgör ca 23 597 000 euro.

2016 budget	325 000 000
2015 budget	556 000 000
2014 bokslut	71 974 106

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Sammanlagt 5 000 000 euro beräknas bli intäktsfört som inkomster från Europeiska fiskerifonden (EFF) under programperioden 2007—2013 samt sammanlagt 5 000 000 euro som inkomster från Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) under den nya programperioden.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats.

2016 budget	10 000 000
2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	3 702 853

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 477 000 euro.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som intäktsförs från EU under moment 12.30.01 och 12.30.02 eller för projekt som forskningsanstalterna finansierar. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Uppskattning av inkomsterna

	Inkomster €	Moment
Djursjukdomar och skadegörare, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 652/2014, varav	477 000	
— TSE-, AI- och BT-programmen och programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel	182 000	30.20.02
— Rabies-programmet	210 000	30.20.02
Stöd för växtskyddsåtgärder	85 000	30.20.02

Under momentet intäktsförs inkomsterna från EU för TSE-, AI- och BT-programmen, programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel och Rabies-programmet, vilka medfinansieras av EU.

2016 budget	477 000
2015 budget	2 492 000
2014 bokslut	509 953

20. Statens andel av inkomsten av totospel

Under momentet beräknas inflyta 1 040 000 euro.

Vid sidan av de ändamål som anges i lagen om användning av avkastningen av totospel (1055/2001) får 168 000 euro av statens andel av inkomsten användas för forskning i hästhushållning.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lotterilagen (1047/2001). Det beräknas att 1 040 000 euro inflyter som statens andel vid totospel. I anslag som motsvarar inkomsterna beviljas under moment 30.10.54 anslag på 872 000 euro för främjande av hästuppfödning och hästsport samt under moment 30.01.05 anslag på 168 000 euro till Naturresursinstitutet för forskning i hästhushållning.

2016 budget	1 040 000
2015 budget	1 080 000
2014 bokslut	924 439

(32.) Växtförädlingsavgifter

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om handel med utsäde och lag om upphävande av lagen om främjande av växtförädlingsverksam-

heten. De inkomster av avgifter för förädling av trädgårdsväxter som tidigare intäktsförts under momentet har beaktats i de inkomster som inflyter under moment 12.30.99.

2015 budget	280 000
2014 bokslut	175 620

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) samt miljöskyddslagen (527/2014) och av andra motsvarande avgifter. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2016 budget	3 000 000
2015 budget	2 900 000
2014 bokslut	3 067 473

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av avgifter som tas ut för fiskekort enligt artikel 5 i överenskommelsen angående gemensam fiskeristadga för Tana älvs fiskeområde (FördrS 94/1989), som ingåtts med konungariket Norge, och 2 § i fiskeristadgan. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten 2015 har antecknats under moment 30.40.22 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.40.

2016 budget	500 000
2015 budget	500 000
2014 bokslut	434 572

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 3 400 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften för en fullvuxen älg är 120 euro och för en älgkalv 50 euro enligt 2 § i statsrådets förordning om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (491/2007). Avgiftsnivån förblir oförändrad. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.41.

2016 budget	3 400 000
2015 budget	3 400 000
2014 bokslut	3 573 173

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 10 400 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på 79 § i den nya lagen om fiske (379/2015) som träder i kraft den 1 januari 2016.

Fiskevårdsavgiften är 39 euro för ett kalenderår, 12 euro för en fiskeperiod på sju dygn och 5 euro för ett dygn. Då det för 2016 beräknas att antalet fiskevårdsavgifter som gäller ett kalenderår uppgår till 250 000, antalet fiskevårdsavgifter som gäller perioder på sju dygn till 50 000 och antalet fiskevårdsavgifter som gäller ett dygn till 10 000, beräknas det inflyta totalt 10 400 000 euro under momentet.

Eftersom storleken på det anslag som ska tas in i budgeten inte anges i 133 § i lagen om fiske (379/2015), har det under moment 30.40.51 utifrån en behovskalkyl reserverats 7 255 000 euro.

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	10 400 000
2015 budget	9 580 000
2014 bokslut	9 313 189

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 10 130 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på 1 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 28 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgiften är 33 euro och antalet jägare beräknas 2016 uppgå till ca 307 000. Det beräknas således inflyta 10 130 000 euro. De utgifter som ska användas för främjande av vilthushållningen har antecknats under moment 30.40.50.

2016 budget	10 130 000
2015 budget	10 240 000
2014 bokslut	10 120 351

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster inom förvaltningsområdet för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras. Under momentet intäktsförs dessutom de inkomster av avgifter för förädling av trädgårdsväxter som tidigare intäktsförts under moment 12.30.32, och för vilka motsvarande utgift har antecknats under moment 30.01.05, samt de poster som föranleds av återkrav under moment 30.10.64.

2016 budget	6 000 000
2015 budget	21 000 000
2014 bokslut	6 546 425

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

10. Trafikverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 137 894 000 euro.

Intäktsföringen av EU:s direkta stöd budgeteras enligt kontantprincipen. Under momentet budgeteras även inkomster som närings-, trafik- och miljöcentralerna får från dem som bedriver buss- trafik på basis av koncessionsavtal.

Förklaring: Inkomsterna är inkomster av försäljningen av en isbrytare, övriga parter andelar i farledsprojekt som finansieras tillsammans med staten samt biljettintäkter som NTM-centralerna får från den busstrafik som anordnas enligt bruttomodellen.

I inkomstposten ingår inkomsterna på 128 000 000 euro av försäljningen av isbrytaren, Seinäjoki stads finansieringsandel på 1 224 000 euro för projektet rv 19 Seinäjoki östra omfartsväg och Helsingfors stads andel på 1 870 000 euro för planeringen av Centrumslingan. Det beräknas inflyta 3 700 000 euro i biljettintäkter för kollektivtrafiken. I inkomstposten ingår dessutom slutbetalningen på 3 100 000 euro av EU:s direkta byggstöd enligt 2012 års stödbeslut för vintersjöfartsprojektet (WINMOS).

2016 budget	137 894 000
2015 budget	8 192 000
2014 bokslut	49 814 135

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 650 000 euro.

Förklaring: Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro.

I inkomster enligt flygutsläppsdirektivet (2008/101/EG) beräknas inflyta 600 000 euro.

2016 budget	650 000
2015 budget	610 000
2014 bokslut	901 946

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 2 850 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på arbets- och näringsministeriets förordning om Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer (636/2013), elsäkerhetslagen (410/1996), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om tryckbärande anordningar (869/1999), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemi-

kalier och explosiva varor (390/2005), kemikalielagen (599/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), konsument säkerhetslagen (920/2011), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), miljöskyddslagen (527/2014) samt gruvlagen (621/2011).

2016 budget	2 850 000
2015 budget	2 970 000
2014 bokslut	3 712 792

31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 42 865 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av arbetslöshetsförsäkringsfondens prestationer enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävts av arbetsgivare och deras konkursbon. Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 43 000 000 euro, har budgeterats under moment 32.40.52.

2016 budget	42 865 000
2015 budget	42 327 000
2014 bokslut	40 467 184

50. Inkomster från EU:s strukturfonder och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken

Under momentet beräknas inflyta 120 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: I inkomstposten ingår betalningarna från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) som betalas av Europeiska kommissionen för strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020" under programperioden 2014–2020 och för åtgärdsprogram för genomförande av målet regional konkurrenskraft och sysselsättning i östra Finland, norra Finland, södra Finland och västra Finland under programperioden 2007–2013 samt för ESF-programmet för Fastlandsfinland.

I inkomstposten ingår dessutom betalningarna från fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) som betalas av Europeiska kommissionen för det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020 samt betalningarna från Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EFG).

Inkomsterna består av de initiala och löpande betalningar samt slutbetalningar som Europeiska kommissionen betalar till EU-program.

Beräknade inkomster (euro)

ERUF	70 000 000
ESF	45 000 000
Övriga	5 000 000
Sammanlagt	120 000 000

2016 budget	120 000 000
2015 budget	114 000 000
2014 bokslut	215 877 014

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 103 100 000 euro.

*Förklaring:***Beräknade inkomster (euro)**

Innovationsfinansieringsverket Tekes inkomster	1 500 000
Royaltyinkomster	3 000 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder	27 100 000
Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	70 000 000
Övriga inkomster	500 000
Sammanlagt	103 100 000

Under momentet inflyter inkomster av att Innovationsfinansieringsverket Tekes deltar i europeiska samarbetsprojekt samt av återkrav av finansiering och av skadestånd. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 32.20.40.

Inkomsterna av royaltyavgifter grundar sig på lagen om rätt för statsrådet att föryttra statens ägande mineralfyndigheter samt för deras utnyttjande erforderliga jordområden (174/1940).

Räntorna på återbäring av lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som har betalats som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) eller enligt 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomsterna av skyddsåtgärder hänför sig till Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsverksamhet i fråga om export- och fartygskrediter som beviljas på OECD-villkor (1543/2011, 1137/1996).

Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter grundar sig på lagen om utsläppshandel (311/2011) och kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

2016 budget	103 100 000
2015 budget	68 500 000
2014 bokslut	108 380 237

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Under momentet beräknas inflyta 1 600 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sådana tillstånds- och övervakningsavgifter enligt alkohollagen (1143/1994), sådana behandlingsavgifter enligt 25 § i tobakslagen (693/1976) och sådana avgifter för prestationer enligt 20 b och 28 a § i hälsoskyddslagen (763/1994) som tas ut enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) samt av sådana inspektionsavgifter enligt gentekniklagen (377/1995) som tas ut enligt de grunder som statsrådet har fastställt.

2016 budget	1 600 000
2015 budget	1 460 000
2014 bokslut	1 750 979

03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd

Under momentet beräknas inflyta 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på 7 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) och av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vacciner samt av inkomster av blandad natur. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 33.03.04 och 33.70.20.

2016 budget	500 000
2015 budget	500 000
2014 bokslut	50 478

90. Avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet

Under momentet beräknas inflyta 426 788 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av den avkastning som avses i 3 § 4 mom. i lotterilagen (1047/2001). Under moment 33.90.50 beviljas anslag på 315 300 000 euro i understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd samt under moment 33.50.52, 33.50.55 och 33.50.56 anslag på totalt 81 488 000 euro i statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, vissa utgifter för rehabilitering och utgifter för rehabilitering av frontveteraner. Dessa anslag motsvarar inkomsterna. Med hänvisning till motiveringen till moment 33.50.51 har vid dimensioneringen av inkomstposten beaktats 30 000 000 euro för att täcka de kostnader för öppenvård som ersätts till kommunerna och samkommunerna.

2016 budget	426 788 000
2015 budget	426 288 000
2014 bokslut	421 695 000

98. Återbäringar av statsunderstöd

Under momentet beräknas inflyta 93 200 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som har betalats enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

2016 budget	93 200 000
2015 budget	93 200 000
2014 bokslut	108 151 041

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 1 305 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av kommunernas förskott för öppenvårdstjänster (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	800 000
Regresser gällande ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	330 000
Övriga inkomster	175 000
Sammanlagt	1 305 000

2016 budget	1 305 000
2015 budget	1 305 000
2014 bokslut	2 054 895

35. Miljöministeriets förvaltningsområde

10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador

Under momentet beräknas inflyta 2 150 000 euro.

Förklaring: Ersättningarna enligt 10 och 18 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) beräknas uppgå till 1 500 000 euro för utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning med kapacitet för isförhållanden och kompletterande bekämpningsmateriel för högsjöförhållanden samt 500 000 euro för utgifter som föranleds av anskaffning av annan materiel för bekämpning av oljeskador och upprätthållandet av oljebekämpningsberedskapen.

Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

2016 budget	2 150 000
2015 budget	4 650 000
2014 bokslut	—

20. Överföring från statens bostadsfond

Under momentet beviljas 47 000 000 euro.

Förklaring: Ur fonden görs en intäktsföring i statsbudgeten som grundar sig på räntekostnaderna för statens upplåning och på fondens egetkapitalposter. Vid beräkningen av det räntebärande kapitalet utgår man från det egna kapital som fastställts i bokslutet för 2014 och från vilket dragits av de belopp, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som åren 1990—1993 överförts från statsbudgeten till fonden. Som räntekostnad för statens upplåning används den effektiva, nominella räntekostnaden (0,6 %) för statens långfristiga upplåning i euro 2014 så att hälften av dess förändring har beaktats. Utgångsnivån för refinansieringsräntan är 1,26 %. Refinansieringsräntan för 2015 blir således 0,93 %. Intäktsföringen ur fonden minskas av den ränta som på samma grunder räknats på fondens samlingskonto och som uppgår till ca 3,1 miljoner euro.

2016 budget	47 000 000
2015 budget	66 000 000
2014 bokslut	90 000 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 3 500 000 euro.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro främst från EU:s miljöfond (LIFE) för finansieringsperioden 2007—2013 och för den nya perioden 2014—2020. Med beaktande av de anslag som överförts från tidigare år har som motsvarande utgifter budgeterats 4 500 000 euro under moment 35.10.64. De övriga inkomsterna baserar sig på miljöministeriets förordning om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (83/2013) och miljöministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (84/2013). Under momentet intäktsförs dessutom inkomster av blandad natur till miljöministeriet, Finlands miljöcentral och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Under momentet intäktsförs även inkomster till Säkerhets- och kemikalieverket för anmälningar om behörigheten hos dem som utför underhåll av kylanläggningar samt släcknings- och brandbekämpningsanläggningar och hos dem som ansvarar för avfallshanteringen.

2016 budget	3 500 000
2015 budget	3 500 000
2014 bokslut	10 521 571

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder

Under momentet beräknas inflyta 188 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de inkomster som inflyter av bötesstraff och av administrativa betalningspåföljder av strafftyp.

Ordningsböternas och dagsböternas belopp höjs. Regeringen överlämnar till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av strafflagen (39/1889). När propositionen har trätt i kraft utfärdar statsrådet en förordning om ordningsbotsförseelser och en förordning om ändring av förordningen om dagsbotens belopp (609/1999). Inkomstposten under momentet beräknas 2016 öka med 40 miljoner euro till följd av ändringarna som gäller ordningsböter och med 48 miljoner euro till följd av ändringarna som gäller dagsböter.

2016 budget	188 000 000
2015 budget	105 000 000
2014 bokslut	133 326 125

02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 75 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de ränteinkomster som hänför sig till beskattningen, upplupna förseningsräntor och restavgifter, dröjsmålsräntor till skattekontot samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning. Räntan på de poster som inflyter under momentet är bunden till den referensränta som anges i räntelagen.

2016 budget	75 000 000
2015 budget	75 000 000
2014 bokslut	80 989 303

04. Återtagande av överförda anslag

Under momentet beräknas inflyta 100 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs oanvända överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2016 budget	100 000 000
2015 budget	366 000 000
2014 bokslut	244 009 596

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2016 budget	2 500 000
2015 budget	2 500 000
2014 bokslut	18 883 700

Avdelning 13

RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Ränteinkomster	163 728	138 600	133 958	-4 642	-3
04. Räntor på statens lån till affärsverken	19 983	15 900	12 500	-3 400	-21
05. Räntor på övriga lån	107 635	87 000	84 098	-2 902	-3
07. Räntor på depositioner	10 923	6 500	3 300	-3 200	-49
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	25 187	29 200	34 060	4 860	17
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 983 652	2 149 000	1 967 000	-182 000	-8
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 983 652	2 149 000	1 967 000	-182 000	-8
04. Andel i statens penninginstituts vinst	180 000	150 000	130 000	-20 000	-13
01. Andel i Finlands Banks vinst	180 000	150 000	130 000	-20 000	-13
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	270 000	330 000	220 000	-110 000	-33
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	270 000	330 000	220 000	-110 000	-33
Sammanlagt	2 597 379	2 767 600	2 450 958	-316 642	-11

01. Ränteinkomster

04. Räkter på statens lån till affärsverken

Under momentet beräknas inflyta 12 500 000 euro.

Förklaring: Räkterna inflyter av räntor på främmande kapital som beviljats Senatfastigheter på samma villkor som lån. Amorteringarna på affärsverkens lån tas upp under moment 15.01.02.

2016 budget	12 500 000
2015 budget	15 900 000
2014 bokslut	19 982 531

05. Räkter på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 84 098 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten har beaktats räntor på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten. Till dessa lån hör bl.a. de lån som beviljats Grekland, grundtorrlägnings- och skogsförbättringslån, Finlands Exportkredit Ab:s lån för fartygsleveranser samt refinansieringslån för export och lån till Tekes. Amorteringarna på övriga lån tas upp under moment 15.01.04.

2016 budget	84 098 000
2015 budget	87 000 000
2014 bokslut	107 634 667

07. Räkter på depositioner

Under momentet beräknas inflyta 3 300 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

	2014	2015 budget	2016 budgetprop.
Medelkassa, mn euro	7 000	6 500	6 000
Genomsnittlig räntenivå, %	0,2	0,1	0,06

Momentets utfall kan i väsentlig grad avvika från prognosen, eftersom räntenivån för framtida placeringar och framtida operationer inom skuldhanteringen inte är kända på förhand.

2016 budget	3 300 000
2015 budget	6 500 000
2014 bokslut	10 923 275

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter

Under momentet beräknas inflyta 34 060 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten får ränteinkomster av pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som den betalat genom Vilma-kostnadsfördelningen samt av förskott på kostnadsfördelningen som den betalat. Som räntesats används en ränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 784/2010.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2016 budget	34 060 000
2015 budget	29 200 000
2014 bokslut	25 187 118

03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier

01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 1 967 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter som utdelningsinkomst från statens aktieinnehav och som kapitalåterbäring. Den allmänna utgångspunkten för utdelningspolitiken är att statsbolag och intressebolag betalar utdelning som mätt i utdelning per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	1 967 000 000
2015 budget	2 149 000 000
2014 bokslut	1 983 651 866

04. Andel i statens penninginstitutets vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 130 000 000 euro.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) ska en del av bankens vinst reserveras för statens behov. Enligt lagen ska hälften av vinsten överföras till reservfonden och återstoden av vinsten reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan dock enligt lagen besluta att vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekono-

miska ställning eller reservfondens storlek. Den andel som ska intäktsföras till staten innefattar 21 miljoner euro i intäkter från grekiska statsobligationer. Dessa placeringar har gjorts inom ramen för Europeiska centralbankssystemets värdepappersmarknadsprogram.

	2012	2013	2014	2015
Intäktsföring av Finlands Banks vinst, mn euro	185	227	180	138
Andel av vinsten från året innan, %	73	67	75	92

2016 budget	130 000 000
2015 II tilläggsb.	-12 500 000
2015 budget	150 000 000
2014 bokslut	180 000 000

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

Under momentet beräknas inflyta 220 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2015.

Intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 220 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel är ca 120 miljoner euro.

Intäktsföring av affärsverkens vinst, mn euro

Senatfastigheter	100
Forststyrelsen	120
Sammanlagt	220
2016 budget	220 000 000
2015 budget	330 000 000
2014 bokslut	270 000 000

Avdelning 15

LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Lån som återbetalas till staten	623 191	414 500	480 689	66 189	16
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	80 033	78 500	68 800	-9 700	-12
04. Amorteringar på övriga lån	543 158	336 000	411 889	75 889	23
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	5 554 309	4 720 839	5 033 067	312 228	7
01. Nettoupplåning och skuldhantering	5 554 309	4 720 839	5 033 067	312 228	7
Sammanlagt	6 177 499	5 135 339	5 513 756	378 417	7

01. Lån som återbetalas till staten

Förklaring: En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk

Under momentet beräknas inflyta 68 800 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av återbetalningar på lån som i den ingående balansen för affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) antecknats som beviljade av staten. Av affärsverken är det endast Senatfastigheter som har statligt lån. Ränteinkomsterna från affärsverkens lån tas upp under moment 13.01.04.

2016 budget	68 800 000
2015 budget	78 500 000
2014 bokslut	80 032 986

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 411 889 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som beviljats genom statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statsbolag samt andra statsbolag, samt amorteringar på lån som beviljats statliga affärsverk för pensionsavgifter. I inkomstposten ingår även amorteringar på köpesummor och löseskillingar för lägenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositions-lagen och jordanskaffningslagen samt amorteringar på grundtorrlägnings- och skogsförbättringslån. I inkomstposten ingår även amorteringar på lån till Finlands Exportkredit för inhemska fartygsleveranser och på refinansieringslån för export och lån till Tekes. I inkomstposten har också beaktats amorteringar på lån som beviljats andra stater. Ränteinkomster från lån under momentet tas upp under moment 13.01.05.

2016 budget	411 889 000
2015 budget	336 000 000
2014 bokslut	543 157 624

03. Statens nettoupplåning och skuldhantering

Förklaring: Det strategiska målet för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, så att riskerna i skuldhanteringsåtgärderna och i själva låneportföljen hålls på en acceptabel nivå, och så att statens likviditet säkerställs under alla förhållanden. Kostnaderna minimeras genom att låneportföljens räntestruktur aktivt justeras så att ränteutgifterna för skulden kan minskas kontrollerat. Dessutom upprätthåller man en så likvid referenslåne-marknad som möjligt för att säkerställa en förmånlig finansiering.

01. Nettoupplåning och skuldhantering

Under momentet antecknas 5 033 067 000 euro i nettoinkomster.

Såsom inkomster beaktas det nominella värdet på nya statslån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomster från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Inkomster som inflyter under momentet får användas

- 1) till betalning av amorteringar på statsskulden och betalning av återköp
- 2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt lagen om statsbudgeten (423/1988).

Utvecklingen i det nominella värdet på skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2013—2016 (md euro)

	2013 bokslut	2014 bokslut	2015 budgeterat	2016 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	89,8	95,1	100,4	105,7

Nettoinkomstposten under momentet motsvarar det nettouplåningsbehov som uppkommer av andra än skuldhanteringsutgifter. Under momentet inflyter nettoinkomster i form av inkomster av nya statslån med avdrag för de utgifter som orsakas av återbetalning av lån. I nettoinkomsten ingår dessutom de poster som föranleds av emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit och de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder samt derivatavtal som skyddar upptagandet och återbetalningen av lån.

Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 9,4 miljarder euro år 2016. Dessutom beräknas skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla till ett belopp av 4,8 miljarder euro. Det lånebelopp som fås genom de nya lånen, inklusive emissionsförluster, beräknas vara 19 247 067 000 euro och det belopp som används till amorteringar och återbetalningar på lån, inklusive kapitalförluster, beräknas uppgå till 14 214 000 000 euro.

Inkomster och utgifter (mn euro)

Inkomster	
Nettouplåning till nominellt värde	5 083
Utgifter	
Emissionsförluster (netto)	-40
Kapitalförluster (netto)	-10
Nettoinkomster	5 033
2016 budget	5 033 067 000
2015 II tilläggsb.	55 939 000
2015 I tilläggsb.	445 469 000
2015 budget	4 720 839 000
2014 bokslut	5 554 308 684

ANSLAG

Huvudtitel 21 RIKSDAGEN

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Riksdagsledamöterna	21 273	21 866	21 783	-83	0
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 273	21 866	21 783	-83	0
10. Riksdagens kansli	102 021	112 627	120 873	8 246	7
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	51 995	55 940	52 382	-3 558	-6
02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)	6 809	7 087	4 937	-2 150	-30
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	12 416	13 600	15 000	1 400	10
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	—	—	4 164	4 164	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 300	4 000	2 390	-1 610	-40
74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	26 500	32 000	42 000	10 000	31
20. Riksdagens justitie- ombudsman	5 902	6 214	6 494	280	5
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	5 902	6 214	6 494	280	5
30. Utrikespolitiska institutet	3 535	3 568	3 608	40	1
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	3 338	3 383	3 413	30	1
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	197	185	195	10	5
40. Statens revisionsverk	15 882	15 889	15 821	-68	0
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservations- anslag 2 år)	15 307	15 307	15 246	-61	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	575	582	575	-7	-1
90. Riksdagens övriga utgifter	4 005	4 005	4 083	78	2
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 005	4 005	4 083	78	2
Sammanlagt	152 618	164 169	172 662	8 493	5

01. Riksdagsledamöterna

01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 783 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksdagsledamöternas arvoden	15 933 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 690 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	2 160 000
Sammanlagt	21 783 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekten av resultatet av riksdagsvalet på riksdagsledamöternas omkostnader	-83
Sammanlagt	-83

2016 budget	21 783 000
2015 budget	21 866 000
2014 bokslut	21 273 311

10. Riksdagens kansli*01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 52 382 000 euro.

Förklaring: I anslaget ingår anställningskostnader och andra personalkostnader, resekostnader och mobiltelefonkostnader för ledamotsassistenter som är anställda vid riksdagens kansli till ett belopp på sammanlagt 3 055 000 euro. Dessutom kan anslaget användas för underhåll och anskaffning av lokaler, inventarier och utrustning som behövs i riksdagsgruppernas verksamhet samt för personalens företagshälsovård enligt vad kanslikommissionen bestämmer.

För bidrag till gruppkanslierna för assistenter som är anställda av riksdagsgrupperna har ett nytt moment 21.10.51 tagits in. Till momentet överförs 4 164 000 euro från omkostnadsmomentet för riksdagens kansli.

Från moment 21.10.70 överförs till omkostnadsmomentet för riksdagens kansli 1 590 000 euro för anskaffning av utrustning som tas upp som årliga kostnader.

Fastighetsbyråns och dataadministrationsbyråns driftsutgifter med anledning av den grundliga renoveringen betalas under moment 21.10.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avdrag för kostnaderna för OSSE-mötet 2015	-678
Överföring från moment 21.10.70	1 590
Överföring till moment 21.10.51	-4 164
Nivåförändring	-306
Sammanlagt	-3 558

2016 budget	52 382 000
2015 budget	55 940 000
2014 bokslut	51 994 909

02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 937 000 euro.

Anslaget får användas till sådana hyreskostnader för lokaler och områden, kostnader för reparation och underhåll av inventarier, kostnader för ändringar, informationssystem och utrustning i tillfälliga lokaler, mindre efterarbeten vid entreprenader, kompletterande anskaffningar av inventarier, försäkringar under byggfasen, visstidsanställd personal som anställs på grund av den grundliga renoveringen, expert- och planeringskostnader samt flytt- och transportkostnader som orsakas av den grundliga renoveringen.

Förklaring: Av anslaget anvisas preliminärt fastighetsbyrå 4 326 000 euro och dataadministrationsbyrå 611 000 euro. Vid behov får anslaget också användas för kostnader som andra enheter, t.ex. säkerhetsenheten, ansvarar för.

Kostnaderna för inventarier och utrustning inom projektet för den grundliga renoveringen beräknas under det tioåriga projektet uppgå till sammanlagt ungefär 14 miljoner euro. Kostnaderna för tillfälliga lokaler och arrangemang och efterarbeten samt flyttningskostnaderna beräknas uppgå till sammanlagt ungefär 25 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i omkostnaderna för den grundliga renoveringen	-2 170
Överföring från moment 21.10.70	20
Sammanlagt	-2 150

2016 budget	4 937 000
2015 budget	7 087 000
2014 bokslut	6 809 264

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet har budgeterats mervärdesskatteutgifterna inom hela huvudtiteln förutom de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i mervärdesskatteutgifterna	1 400
Sammanlagt	1 400

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	15 000 000
2015 budget	13 600 000
2014 bokslut	12 416 388

51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 164 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt kanslikommissionens beslut (4.3.2015 § 3) om den s.k. gruppkanslimodellen till de riksdagsgrupper vars ledamotsassistenter blivit anställda av gruppkanslierna.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om storleken på bidraget, villkoren och tidpunkterna för övergången till anställning samt om andra principer som gäller för gruppkanslimodellen.

Förklaring: Bidragsbeloppet när verksamheten inleds den 23 april 2015 är 3 469,25 euro per ledamot. Ersättningsbeloppet justeras årligen i enlighet med förändringen i anställningskostnader och lönebikostnader, kostförmånens beskattningsvärde, resekostnader och administrationskostnader. Justeringarna utförs som tjänsteåliggande vid förvaltnings- och serviceavdelningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 21.10.01	4 164
Sammanlagt	4 164

2016 budget 4 164 000

70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 390 000 euro.

Anslaget får användas till anskaffningar av maskiner och utrustning för dataadministrationen samt till betalning av projekt för utvecklande av nya tillämpningar eller tillämpningar som ersätter nuvarande tillämpningar och som hänför sig till användningen av maskinerna och utrustningen.

Förklaring: Att anslaget är avsevärt mindre än tidigare år beror på en ändring i bokförings sättet. Utrustning med ett pris per enhet under 10 000 euro bokförs som årliga kostnader och betalas av omkostnadsanslaget. Tidigare har anskaffningar av arbetsstationer till ett större totalbelopp betalats under detta investeringsmoment och antecknats som anläggningstillgångar. År 2016 uppgår kostnaderna för sådana anskaffningar till 1 590 000 euro och de har budgeterats under moment 21.10.01. Kostnaderna för motsvarande anskaffningar som hänför sig till den grundliga renoveringen uppgår till 20 000 euro, och de har budgeterats under moment 21.10.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 21.10.01	-1 590
Överföring till moment 21.10.02	-20
Sammanlagt	-1 610

2016 budget 2 390 000

2015 budget 4 000 000

2014 bokslut 4 300 000

74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 42 000 000 euro.

Anslaget får användas till planerings- och byggkostnader för grundlig renovering av och ändringsarbeten på riksdagens byggnader.

Förklaring: Enligt programmet för den grundliga renoveringen ska 38,5 miljoner euro av anslaget för 2016 användas för den grundliga renoveringen av Riksdagshuset. För logistik- och hissarbeten i lokaler under jord samt efterarbeten används uppskattningsvis 3,5 miljoner euro. I båda summorna ingår planeringskostnader.

Projektet för den grundliga renoveringen inleddes 2007 och slutförs 2017, och de totala kostnaderna uppgår uppskattningsvis till sammanlagt 272,5 miljoner euro. De fördelas så att byggkostnaderna för lokaler ovan jord uppgår till 195,2 miljoner euro och byggkostnaderna för lokaler under jord till 77,3 miljoner euro. Från 2007 till utgången av 2014 har de realiserade utgifterna för den grundliga renoveringen uppgått till 147,6 miljoner euro.

Dessutom ingår i projektet kostnader för inventarier och utrustning, kostnader för tillfälliga lokaler och arrangemang samt flyttningskostnader, vilka betalas under moment 21.10.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den grundliga renoveringens framskridande enligt plan	10 000
Sammanlagt	10 000
2016 budget	42 000 000
2015 II tilläggsb.	10 000 000
2015 budget	32 000 000
2014 bokslut	26 500 000

20. Riksdagens justitieombudsman

01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 494 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 5 924 000 euro till utgifterna för skötseln av de grundläggande uppgifter som justitieombudsmannens kansli har samt till två pågående projekt för utveckling av datasystem. De huvudsakliga orsakerna till det ökade anslaget är de arvoden som reserverats för sakkunniga som behövs i OPCAT-uppgiften samt projekten för utveckling av datasystemen. Utgifterna för Människorättscentret, som verkar i anslutning till kansliet, är 570 000 euro. De huvudsakliga orsakerna till det ökade anslaget är inrättandet av en ny tjänst, en specialsakkunnig för rättigheter för personer med funktionsnedsättning, för skötseln av lagstadgade uppgifter samt anslag som reserveras för informations- och kommunikationstjänsten. Människorättscentret är ett operativt sett självständigt statligt organ som främjar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

Uppgifterna för justitieombudsmannens kansli utvidgades då riksdagen den 5 april 2013 godkände en lagändring, genom vilken justitieombudsmannen utnämndes till nationellt besöksorgan enligt det fakultativa protokollet till FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (s.k. OPCAT-uppgift). Uppgiften som besöksorgan för slutna inrättningar och vårdinrättningar förutsätter tilläggsresurser. I anslaget har beaktats de ökade utgifterna för sakkunnigarvoden. Dessutom godkände riksdagen den 3 mars 2015 en ändring av lagen om riksdagens justitieombudsman, enligt vilken riksdagens justitieombudsman, Människorättscentret och dess människorättsdelegation sörjer för uppgifterna enligt artikel 33.2 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning av december 2006. Uppgiften är att främja, skydda och övervaka konventionens verkställighet. Skötseln av uppgifterna kräver ökade personalresurser inom uppgiftsområdet och att personalens kompetens stärks.

Människorättscentret inledde sin verksamhet år 2012 och människorättsdelegationen tillsattes genom riksdagens justitieombudsmans beslut den 29 mars 2012. Enligt lagen har människorättsdelegationen 20—40 medlemmar. Människorättscentrets direktör är ordförande för delegationen. Människorättscentret är sekretariat för delegationen och dess sektioner.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillägg till omkostnaderna till följd av de nya uppgifterna	280
Sammanlagt	280
2016 budget	6 494 000
2015 budget	6 214 000
2014 bokslut	5 902 342

30. Utrikespolitiska institutet

01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 413 000 euro.

Förklaring: Som beräknade inkomster av verksamheten har beaktats bl.a. intäkterna av beställningar samt utomstående projektfinansiering för forskning och kostnadsersättningar på sammanlagt 587 000 euro. Forskningsagendan för 2014—2016 består av tre program, med temana Europeiska unionen, särskilt forskningen i dess yttre förbindelser, ekonomi och politiska system, Europeiska unionens östra grannskap och Ryssland samt global säkerhet. Det viktigaste projektet 2016 är ett flerårigt projekt för forskning i Förenta staterna som finansieras av Jane och Aatos Erkkos stiftelse. Projektet inleddes 2013. Dessutom pågår ett litet antal forskningsprojekt, varav ett särskilt gäller forskningen i Finlands utrikespolitik, som utgör ett tvärsnitt av forskningsprogrammen. Institutet har också ett småskaligt forskningscenter för Förenta staternas politik och makt, som drivs med stöd av Jane och Aatos Erkkos stiftelse.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 881	4 021	4 000
Bruttoinkomster	568	638	587
Nettoutgifter	3 313	3 383	3 413
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	435		
— överförs till följande år	460		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beaktande av höjda lokalyror och andra hyreskostnader		19
Lönejusteringar		11
Sammanlagt		30

2016 budget	3 413 000
2015 budget	3 383 000
2014 bokslut	3 338 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 195 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i mervärdesskatteutgifterna	10
Sammanlagt	10

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	195 000
2015 budget	185 000
2014 bokslut	196 676

40. Statens revisionsverk**01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)**

Under momentet beviljas 15 246 000 euro.

Förklaring: Revisionsverkets budgetförslag baserar sig på att de externa uppgifter som föreskrivs för revisionsverket i grundlagen och de övriga lagstadgade uppgifterna, nämligen övervakning av finanspolitiken och parti- och valfinansieringen, samt den nya uppgiften att granska

den verksamhet som bedrivs av myndigheten för finansiell stabilitet sköts inom ramen för anslagsnivån i de riktlinjer och den ram för ekonomin och personalplaneringen som kansli Kommissionen fastställt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillägg till omkostnaderna till följd av de nya uppgifterna	153
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-214
Sammanlagt	-61

2016 budget	15 246 000
2015 budget	15 307 000
2014 bokslut	15 307 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 575 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i mervärdesskatteutgifterna	-7
Sammanlagt	-7

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	575 000
2015 budget	582 000
2014 bokslut	575 274

90. Riksdagens övriga utgifter

50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)

Under momentet beviljas 4 083 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd i enlighet med lagen om riksdagsgrupper (979/2012) för anställning av personal som är nödvändig för gruppernas verksamhet och för andra utgifter som verksamheten orsakar.

Kansli Kommissionen ger vid behov närmare anvisningar om principerna för användningen av anslaget.

Förklaring: Anslaget fördelas mellan grupperna så att för varje ledamot betalas 1 575 euro per månad, utöver vilket det till varje riksdagsgrupp som bildats utifrån valresultatet i riksdagsvalet 2015 fram till slutet av valperioden betalas ett månatligt belopp som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av gruppkanslianslaget	78
Sammanlagt	78

Anslaget under momentet har ombildats till ett fast anslag.

2016 budget	4 083 000
2015 budget	4 005 000
2014 bokslut	4 004 640

Huvudtitel 22

REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Republikens president	1 080	2 875	2 875	—	0
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126	126	126	—	0
02. Omkostnader för republikens president (reservationsanslag 2 år)	199	199	199	—	0
20. Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)	755	2 550	2 550	—	0
02. Republikens presidents kansli	32 976	16 275	10 600	-5 675	-35
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	7 549	8 175	7 500	-675	-8
02. Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)	600	600	600	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	5 927	2 500	2 500	—	0
(75.) Ombyggnad (reservationsanslag 3 år)	18 900	5 000	—	-5 000	-100
Sammanlagt	34 056	19 150	13 475	-5 675	-30
Årsverken	69,7	70,0	70,0		

01. Republikens president

01. Arvodet till republikens president (fast anslag)

Under momentet beviljas 126 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av arvode till republikens president enligt 1 § i lagen om arvodet till republikens president (1152/2011).

2016 budget	126 000
2015 budget	126 000
2014 bokslut	126 000

02. Omkostnader för republikens president (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 199 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av sådana evenemang som anordnas av republikens president eller republikens presidents övriga verksamhet som inte budgeterats under omkostnadsmomentet för republikens presidents kansli eller moment 22.01.20.

2016 budget	199 000
2015 budget	199 000
2014 bokslut	199 000

20. Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 550 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och mötesresor i utlandet
- 2) till betalning av utgifterna för besök i Finland
- 3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

2016 budget	2 550 000
2015 budget	2 550 000
2014 bokslut	754 955

02. Republikens presidents kansli

Förklaring: Enligt lagen om republikens presidents kansli (100/2012) ska kansliet bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt svara för republikens presidents säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Kansliet svarar för att pensionerade presidenter får sådana tjänster som avses i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Republikens kansli är en statlig fastighetsenhet som sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer och ombyggnader av fastigheterna i Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden och sommarresidenset Gullranda.

01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 500 000 euro.

Anslaget får också användas till underhåll av statens antik- och konstföremål som innehas av republikens presidents kansli och till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda samt till betalning av utgifter för årliga statliga representationstillställningar.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster i huvudsak från uthyrning av bostäder och odlingsverksamhet vid Gullranda. Dessutom inflyter smärre inkomster bl.a. från personalbespising.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Buttoutgifter	7 550	8 225	7 550
Bruttoinkomster	48	50	50
Nettoutgifter	7 502	8 175	7 500
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 299		
— överförs till följande år	3 345		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-3
Lönejusteringar	3
Produktivitetensinbesparing i omkostnaderna	-42
Nivåförändring	-633
Sammanlagt	-675
2016 budget	7 500 000
2015 budget	8 175 000
2014 bokslut	7 549 000

02. Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994) användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande.

2016 budget	600 000
2015 budget	600 000
2014 bokslut	600 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	2 500 000
2015 budget	2 500 000
2014 bokslut	5 926 808

(75.) Ombyggnad (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks ur budgeten.

2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	18 900 000

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

Förklaring: Statsrådets kansli svarar i enlighet med vad som hör till dess ansvarsområde för biträdande av statsministern vid den allmänna ledningen av statsrådet samt vid samordningen av regeringens och riksdagens arbete, för samordning av beredningen och behandlingen av ärenden som avgörs inom Europeiska unionen samt horisontella och institutionella frågor som är centrala för utvecklingen av unionen, för statsrådets kommunikation och samordningen av statsförvaltningens kommunikation, för statsrådets organisation, regeringens verksamhet och tillhandahållande av de allmänna verksamhetsförutsättningarna för statsrådet, för statsbolagens och de statliga intressebolagens allmänna ägarpolitik, för samordning av målen för statens sektorsforskning som stöd för beslutsfattandet, för statsrådets gemensamma lägesbild, beredskap och säkerhet samt den allmänna samordningen av hanteringen av störningssituationer, för statsrådets och ministeriernas gemensamma styrning, utvecklande och samordning av verksamhets- och ekonomiplanering, upphandling, ekonomi- och personalförvaltning, personalutveckling och reseförvaltning, för statsrådets och ministeriernas gemensamma dataadministration, inklusive grundläggande tjänster inom informations- och kommunikationsteknik vid utrikesförvaltningens beskickningar i utlandet, och dokumenthantering samt styrning, utvecklande och samordning av god informationshantering och interoperabilitet i anknytning till dessa och uppgifter som arkivbildare, för utveckling och samordning av statsrådets och ministeriernas gemensamma nättjänst och interna nätkommunikation, för statsrådets och ministeriernas ärenden i fråga om lokaler samt för statsrådets och ministeriernas gemensamma interna tjänster. Värderingar som statsrådets kansli betonar i sin verksamhet är sakkunskap, öppenhet, dynamik och ansvarstagande.

Omvärlden

Statsrådets kansli sköter de uppgifter som hör till dess ansvarsområde i enlighet med gällande regeringsprogram. Enligt statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram är Finland år 2025 ett land som förnyar sig, som bryr sig och som är tryggt, där var och en av oss kan känna sig viktig. I vårt samhälle råder förtroende.

Säkerhetsläget i Europa och Östersjöregionen har försämrats, framför allt till följd av krisen i Ukraina. Det ömsesidiga beroendet och de nya säkerhetshoten, såsom cyberhoten och påverkansåtgärderna av hybridkaraktär samt följderna av klimatförändringen, kräver beredskap och förberedelser av ett helt nytt slag av hela samhället.

Vi har ett rikt språk- och kulturarv och vi värnar om ett tvåspråkigt Finland i enlighet med grundlagen och våra värderingar.

Finland är en del av den europeiska och nordiska värdegemenskapen. Vi påverkar aktivt den europeiska och globala verksamhetsmiljön.

Statsrådet antog vid sitt allmänna sammanträde den 5 september 2013 ett principbeslut om en totalreform av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering. I principbeslutet har man fastställt åtgärdshelheter för reformen av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering och preciserat de ansvariga ministerierna. Statsrådets kansli har som uppgift att sörja för den helhetsmässiga koordineringen av genomförandet och att följa upp den. Åtgärdshelheter i reformen är strukturella reformer och reformer som gäller forskningsfinansieringen samt genomförande och uppföljning av reformen. Reformen genomförs under åren 2014—2017.

Statsrådets förvaltningsenhet leder, samordnar och utvecklar gemensamma förvaltnings- och servicefunktioner för statsrådet och dess ministerier, planeringen av den interna verksamheten och ekonomin samt verksamhetsmetoder samt producerar gemensamma tjänster och utvecklar en gemensam verksamhetskultur för statsrådet. För att målen ska nås krävs det förändringar förutom i strukturerna också i processerna och verksamhetskulturen.

Statsrådets kanslis samhälleliga effektmål

Stödjande av statsministerns verksamhet vid ledning av statsrådet: de centrala målen för regeringspolitiken uppnås och regeringen kan fatta beslut om nödvändiga politikåtgärder utifrån god information och vid rätt tidpunkt i alla situationer.

Finlands mål inom Europeiska unionen främjas på ett förutseende, aktivt och resultatrikt sätt.

Statens företagsförmögenhet sköts effektivt och professionellt.

Den offentligt finansierade verksamhet som gäller Finlands externa ekonomiska relationer, finländska företags internationalisering, utländska investeringar i Finland och Finlandsbilden ska vara organiserade på ett effektivt och resultatrikt sätt.

Statsrådets beslutsfattande stöds genom forsknings- och utredningsdata.

Statsrådets gemensamma förvaltnings- och sakkunnigfunktioner etableras och deras enhetlighet ökas.

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel. Där fastställs även ämbetsverkets samhällspolitiska mål och verksamhetsmål.

Justitiekanslersämbetet stöder justitiekanslern och biträdande justitiekanslern vid övervakningen av lagligheten i statsrådets och republikens presidents ämbetsåtgärder, laglighetsövervakningen av domstolar, övriga myndigheter och andra som ålagts ett offentligt uppdrag samt tillsynen över advokaters verksamhet.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
23.90.26	<i>Finland 100</i> (reservationsanslag 3 år) — fullmakt att ingå avtal	5,0	-

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

		År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01.	Förvaltning	48 946	146 421	163 903	17 482	12
01.	Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	33 603	114 712	125 608	10 896	9
02.	Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	5 176	6 744	5 593	-1 151	-17
03.	Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
20.	Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (förslagsanslag)	510	867	867	—	0
22.	Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	5 000	6 400	11 400	5 000	78
29.	Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	3 657	16 698	19 435	2 737	16
10.	Ägarstyrningen	22 700	1 700	5 700	4 000	235
88.	Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	22 700	1 700	5 700	4 000	235
20.	Understödjande av politisk verksamhet	34 000	32 000	29 635	-2 365	-7
50.	Understödjande av parti-verksamhet (fast anslag)	34 000	32 000	29 635	-2 365	-7
30.	Justitiekanslersämbetet	3 717	3 699	3 660	-39	-1
01.	Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 717	3 699	3 660	-39	-1

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
90. Övriga utgifter	1 655	2 640	4 640	2 000	76
21. Ordnar (förslagsanslag)	555	640	640	—	0
26. Finland 100 (reservationsanslag 3 år)	1 100	2 000	4 000	2 000	100
Sammanlagt	111 019	186 460	207 538	21 078	11

Det totala antalet anställda 320 600 650¹⁾

¹⁾ Det beräknade antalet årsverken vid statsrådets kansli är 575 och vid justitiekanslersämbetet 37. Därtill kommer 34 specialmedarbetare och 4 statssekreterare. Medlemmarna av statsrådet ingår inte i antalet årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Målen är följande:

1) Statsministern har den information och de redskap som är nödvändiga vid ledning av statsrådet samt en samordnad strategisk kommunikation för statsrådet. Statsrådets kansli sköter de tekniska och juridiska ramarna för statsministerns och regeringens verksamhet och sörjer för att kommunikationen fungerar.

2) Det kan under alla omständigheter garanteras att regeringens besluts-, samordnings- och uppföljningsprocesser fungerar, att forskningsdata produceras för regeringen och att data kan utnyttjas.

3) Statsrådets principbeslut av den 5 september 2013 om en totalreform av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering verkställs.

4) Produktionen av framtids- och framsynsperspektiv stärks liksom samordningen av digitalisering, avveckling av normer och revidering av bestämmelser samt försöksverksamhet.

5) En EU-politik som stärker Finlands konkurrenskraft, ökar tillväxten och förbättrar sysselsättningen drivs. Dessutom är målet att mera samordnat sköta EU-rättsliga ärenden i statsrådet och att systematiskt och prognostiserat bedöma verkningarna av frågor som kommer upp i EU.

6) Statsrådets kansli ansvarar för och har en central ställning vid samordningen av statsrådets verksamhet och utvecklingen av interna verksamhetssätt.

Humankapital

Målet för personalplaneringen vad gäller statsrådets kanslis humankapital är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en inspirerande arbetsgemenskap, vars resultat följs upp och vars verksamhet utvecklas årligen i enlighet med de uppställda målen. Mätarna för humankapitalet inom statens verksamhet är enhetliga. Som stöd för utvecklandet av arbetsgemenskapen

används även en jämställdhets- och likabehandlingsplan samt en operativ jämställdhetsarbetsgrupp. Jämställdhetsmålen främjas inom rekryteringen.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antal årsverken	320	600	650
Kompetens (utbildningsindex)	5,5	5,5	5,5
De anställdas arbetshälsa och hur de orkar arbeta			
— personalens arbetstillfredsställelseindex	3,5	3,5	3,7
— ledarskapsindex	3,4	3,5	3,7
— kompetensledningsindex	3,5	3,5	3,5
— arbetsledningsindex	3,8	4,0	4,0
— sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	7	7	7
Engagerande ledarskap och chefsarbete			
— ledningen som exempel och vägvisare	3,2	3,5	3,7
— den allmänna organiseringen av arbetet i arbetsgemenskapen	3,3	3,5	3,8
Kompetensutveckling och kompetensförnyelse/indikatorer			
— resultat- och utvecklingssamtalens lämplighet	3,0	3,5	3,7
— de möjligheter att förnyas i arbetet som cheferna och ledningen ger	3,2	3,5	3,7
Psykisk, fysisk, social och etisk hälsa i arbetet			
— arbetsgemenskapens öppenhet vid beredning och beslutsfattande	3,3	3,5	3,9
— arbetets sporrande verkan och upplevd arbetsglädje	3,6	3,7	3,7

01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 125 608 000 euro.

Anslaget får även användas

1) för statsrådets och ministeriernas gemensamma förvaltnings- och serviceuppgifter, för vilka 99 200 000 euro har reserverats

2) för utgifter som förädlas av ekonomiska rådet, statsrådets svenska språknämnd, titelnämnden eller andra motsvarande nämnder.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	34 055	114 737	126 058
Bruttoinkomster	675	25	450
Nettoutgifter	33 380	114 712	125 608

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	3 493		
— överförts till följande år	3 716		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av den förra regeringens tjänstemannaservice			-285
Bortfall av slutförandet av projektet för ministeriernas passerkontroll			-500
Generalsekretariatet för hållbar utveckling (överföring från moment 35.01.01) (1 årsv.)			100
Höjning av hyrorna för representationslokalerna			201
Konsekvensbedömning av lagstiftningen (regeringsprogr. 2015)			250
Totalrenovering, statsrådsborgen A och B (överföring från moment 28.01.01)			200
Totalrenovering av ANM:s lokaler vid Alexandersgatan 4–10 (överföring från moment 32.01.01)			350
Totalrenovering av IM:s lokaler vid Kyrkogatan 12 (överföring från moment 26.01.01)			250
Överföring från moment 24.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (12 årsv.)			5 278
Överföring från moment 25.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (2 årsv.)			849
Överföring från moment 26.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (5 årsv.)			894
Överföring från moment 27.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (3 årsv.)			714
Överföring från moment 28.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (5 årsv.)			1 512
Överföring från moment 29.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (5 årsv.)			1 234
Överföring från moment 30.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (3 årsv.)			1 032
Överföring från moment 31.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (3 årsv.)			777
Överföring från moment 32.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (7 årsv.)			2 077
Överföring från moment 33.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (5 årsv.)			1 488
Överföring från moment 35.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (3 årsv.)			770
Överföring från moment 35.01.04 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet			24
Överföring till moment 23.01.02			-75
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-586
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-5 639
Indexhöjning av hyresutgifterna			653
Koncentring av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)			2
Löneglidningsinbesparing			-145
Lönejusteringar			126

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-450
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-154
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-51
Sammanlagt	10 896

2016 budget	125 608 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	114 712 000
2014 bokslut	33 603 000

02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 593 000 euro.

Antalet anställda får uppgå till högst 52, varav 14 är medlemmar av statsrådet, 4 statssekreterare och 34 specialmedarbetare.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas arvoden till ministrar (lag om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet 1096/2006), och löner jämte bikostnader till politiska statssekreterare och ministrarnas specialmedarbetare. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av 1 § och om ändring av 2 § i lagen om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet. Genom ändringen fortsätter sänkningen av statsrådsmedlemmarnas arvoden med 5 %.

Utgifter för statsministerns resor och gästfrihet betalas av anslaget under moment 23.01.20.

Statsministerns specialmedarbetares resor betalas av anslaget under moment 23.01.20 och övriga utgifter av omkostnadsanslaget för statsrådets kansli.

Utgifter för resor som hänför sig till statsrådets kanslis ansvarsområde och som företas av någon annan minister i kansliet och utgifter för ministerns gästfrihet betalas av anslaget under moment 23.01.20, liksom utgifter för resor som företas av någon annan ministers specialmedarbetare som är verksam enbart inom statsrådets kanslis ansvarsområde.

Utgifterna för de övriga ministrarnas och specialmedarbetarnas samt statssekreterarnas resor, företagshälsovård och utbildning samt andra motsvarande utgifter betalas av omkostnadsanslaget för det ansvariga ministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-1 983
Sänkningen av ministrarnas arvoden med 5 %	-68
Överföring från moment 23.01.01	75
Överföring från moment 26.01.01	75
Överföring från moment 27.01.01	75
Överföring från moment 28.01.01	150

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 29.01.01	75
Överföring från moment 30.01.01	75
Överföring från moment 32.01.01	150
Överföring från moment 33.01.01	150
Överföring från moment 35.01.01	75
Sammanlagt	-1 151

2016 budget	5 593 000
2015 budget	6 744 000
2014 bokslut	5 175 842

03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av löne- och socialskyddskostnader för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner
- 2) till betalning av viss dagpenning i särskilda fall till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen.

Förklaring: Avsikten är att förvaltningsområdena från sina lämpliga omkostnadsanslag ska kunna komplettera finansieringen av nationella experter, om den centraliserade finansieringen inte är tillräcklig för att täcka alla kostnader för de experter som anses nödvändiga.

2016 budget	1 000 000
2015 budget	1 000 000
2014 bokslut	1 000 000

20. Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 867 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som förorsakas av Europeiska rådets möten och resor som företas av statsministern och andra ministrar i statsrådets kansli
- 2) till statsministerns och andra ministrars i statsrådets kansli utgifter för gästfrihet som hänförs till statsrådets kanslis ansvarsområde
- 3) till ersättning av utgifter för resor som företas av statsministerns säkerhetsvakter och personer som direkt bistår statsministern och andra ministrar i statsrådets kansli samt av någon annan ministers specialmedarbetare som är verksam enbart inom statsrådets kanslis ansvarsområde.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	867 000
2015 budget	867 000
2014 bokslut	510 456

22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statsrådets och dess ministeriers utrednings- och forskningsverksamhet
- 2) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet
- 3) till betalning av statsunderstöd till forskningsinstitutioner, universitet och andra motsvarande samfund som bedriver forskningsverksamhet.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter för personal vid statsrådets kansli motsvarande högst åtta årsverken, av vilka högst tre årsverken får användas till samordning av försök som gäller främjandet av regeringens strategiska mål. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 80 årsverken vid statens ämbetsverk och inrättningar.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare får nettobudgeteras under momentet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 28.30.02	69
Överföring från moment 29.40.03	17
Överföring från moment 30.01.05	1 461
Överföring från moment 30.20.02	14
Överföring från moment 30.70.01	91
Överföring från moment 31.50.01	330
Överföring från moment 32.20.01	196
Överföring från moment 32.20.49	1 617
Överföring från moment 33.02.03	58
Överföring från moment 33.03.04	582
Överföring från moment 33.03.50	332
Överföring från moment 35.01.04	233
Sammanlagt	5 000

2016 budget	11 400 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	6 400 000
2014 bokslut	5 000 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 435 000 euro.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	8
Överföring från moment 24.01.29	830
Överföring från moment 25.01.29	137
Överföring från moment 26.01.29	122
Överföring från moment 27.01.29	107
Överföring från moment 28.01.29	240
Överföring från moment 29.01.29	183
Överföring från moment 30.01.29	162
Överföring från moment 31.01.29	119
Överföring från moment 32.01.29	327
Överföring från moment 33.01.29	227
Överföring från moment 35.01.29	125
Nivåförändring	150
Sammanlagt	2 737

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	19 435 000
2015 budget	16 698 000
2014 bokslut	3 656 851

10. Ägarstyrningen

Förklaring: Målen är följande:

- 1) Utvecklande av bolagen och stödjande av tillväxt på lång sikt, dvs. en mera samordnad ägarstyrning. Målet uppnås genom att man samordnar och utvecklar rutinerna och samarbetet när det gäller ägarstyrningen vid alla statligt ägda bolag.
- 2) Ökat aktieägarvärde. Målet uppnås när avkastningen på sysselsatt kapital i statens aktieportfölj ökar. Utvecklingen av direkt statsägda börsbolags värde är bättre än branschindex.
- 3) Föregångare i frågor som gäller företagsansvar. Målet uppnås så att alla statsägda bolag rapporterar om företagsansvaret och har tagit upp frågor som gäller företagsansvaret i sin strategi för affärsverksamheten.
- 4) Båda könen har 40 % representation i styrelserna för bolag med bestämmande inflytande.

5) Utdelningsinkomster, inkomster av kapitalåterbäringar och försäljning intäktsförs i budgetekonomin. Det beräknas att sammanlagt 1,1 miljarder euro intäktsförs under moment 13.03.01.

88. *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar vid aktieemissioner i bolag med statlig majoritet eller i statens intressebolag eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag

2) till betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang och till betalning av sådana utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen som inte ingår i omkostnadsmomentet

3) för tecknande av sådana särskilda rättigheter som berättigar till aktier, såsom konverteringslån, och som avses i 10 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) eller till betalning av direkta utgifter som förorsakas av derivatavtal; om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet.

Förklaring: Utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller till försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom sådan partiell återbäring av köpesumman som grundar sig på avtalsvillkor i köpebrevet som gäller prisjusteringar samt ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet vid ägarstyrningen när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang samt kostnader för ägarstyrningens internationella samarbete och samarbetet mellan ägarna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring av försäljningsprovisioner från moment 13.03.01	4 000
Sammanlagt	4 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	5 700 000
2015 budget	1 700 000
2014 bokslut	22 700 000

20. Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: Enligt grundlagen tillkommer statsmakten i Finland folket, som företräds av riksdagen. I det politiska systemet i Finland har partierna en etablerad ställning. På grund av partiernas viktiga ställning i den statliga verksamheten har om deras ställning och om fördelning av det anslag som avsetts för stödjande av partiverksamheten föreskrivits genom partilagen. Partifi-

nansieringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 29 635 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädare i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är ett belopp på 29 487 000 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet samt för understödjande av partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 % avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 5 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovan nämnda understöd. Av anslaget får 148 000 euro användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland.

Förklaring: I motiveringens beslutsdel har man beaktat de förslag från den arbetsgrupp som utrett behovet av att revidera lagstiftningen om val- och partifinansiering (29/2015) som gäller att sammanslå understöden för partiernas politiska verksamhet med understöden för informationsverksamhet och kommunikation. I framtiden bibehålls understödet för kvinnornas verksamhet och kretsorganisationerna på samma nivå som tidigare genom att det kvoterade beloppet ändras till 5 % av det sammanslagna understödet. Tidigare var motsvarande andel 10 % av anslaget för understödet för partiernas politiska verksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-2 365
Sammanlagt	-2 365

2016 budget	29 635 000
2015 budget	32 000 000
2014 bokslut	34 000 000

30. Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Justitiekanslern ser till att ärenden avgörs i statsrådet med iakttagande av laglig ordning och gällande bestämmelser. Vid övervakningen granskas föredragningslistorna för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningen för republikens president på förhand så, att eventuella fel kan korrigeras. Målet är att övervakningen i sig inte fördröjer eller försvårar statsrådets verksamhet. Alla ärenden på föredragningslistorna granskas varje vecka. År 2014 granskades 2 127 ärenden på föredragningslistorna. I fråga om klagomål är målet att ärendena behandlas så snabbt som möjligt och att man träffar korrekta, välmotiverade och högklassiga avgöranden. Man strävar efter att varje år avgöra åtminstone lika många ärenden som det har kommit in.

Klagomål

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
inkomna	2 215	2 200	2 200
avgjorda	2 443	2 200	2 200

Antalet klagomål har varierat i hög grad från år till år. År 2014 var mediantiden för behandlingen av klagomål 5,1 veckor och medeltalet 18,8 veckor. År 2014 träffades avgöranden som ledde till påföljder i 16 % av de klagomål som krävt utredning.

Egna initiativ och granskningar

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
initiativ	12	15	15
granskningar	8	10	10

De egna initiativen och gransknings- och orienteringsbesöken föranledde sammanlagt 13 påföljder år 2014.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Granskning av straffdomar	3 286	5 000	5 000

Rättsregistercentralen sänder ett urval av straffdomarna enligt givna anvisningar för granskning. År 2014 inleddes behandling av 66 ärenden på grund av granskning av straffdomar.

Tillsynen över advokater, offentliga rättshjälpsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
inkomna	588	600	600
undersökta	690	600	600

01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 660 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Engångsutgifter vid renoveringen av justitiekanslersämbetet/statsrådsborgen (tillfälliga lokaler/flytt)			10
Löneglidningsinbesparing			-13

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	22
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-18
Sammanlagt	-39

2016 budget	3 660 000
2015 budget	3 699 000
2014 bokslut	3 717 000

90. Övriga utgifter*21. Ordnar* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 640 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2016 budget	640 000
2015 budget	640 000
2014 bokslut	555 445

26. Finland 100 (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till lönekostnader och andra kostnader som orsakas av beredningen av 100-årsjubileet av Finlands självständighet för högst sex årsverken
- 2) för anskaffningar eller till betalning av statsunderstöd enligt prövning för kostnader som för-
anleds av planeringen och genomförandet av jubileumsåret.

Fullmakt

Om en del av bevillningsfullmakten för 2015 är oanvänd, får förbindelser för den oanvända andelen ingås ännu 2016.

Förklaring: Planeringen, genomförandet och arrangerandet av 100-årsjubileet av Finlands självständighet anpassas till jubileumsårets vikt och betydelse. Målet är att kostnaderna för planeringen av och det riksomfattande gemensamma genomförandet av jubileumsåret ska täckas med anslag som reserveras i statsbudgeten åren 2014—2018.

År 2017 har det förflutit hundra år sedan Finland blev en självständig stat. Jubileumsårets program skapas tillsammans med olika aktörer under temat Tillsammans. I beredningen deltar samhällets olika delområden på olika håll i Finland. Finlands 100-årsjubileum firas i hela landet och uppmärksammas även i den internationella verksamheten. Med jubileumsårets programinnehåll vill man fördjupa den allmänna kännedomen om hela självständighetstiden, om nationens utveckling, betydelsen av Finland och det finländska i dag samt om nationens framtida utmaningar och

nya riktning. Sekretariatet för projektet, som tillsatts av statsrådets kansli, har till uppgift att bereda förslag om jubileumsåret för styrelsen för jubileumsårets projekt, som styr arbetet. Jubileumsårets evenemang genomförs i huvudsak med tillämpning av upphandlingsförfarande. Anslaget kan enligt prövning delvis även användas till betalning av utgifter för program som olika aktörer ordnar under jubileumsåret och det betalas då i form av statsunderstöd enligt prövning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	2 000
Sammanlagt	2 000
<hr/>	
2016 budget	4 000 000
2015 budget	2 000 000
2014 bokslut	1 100 000

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Omvärlden och förvaltningsområdets strategiska prioriteringar

Syftet med Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att stärka vårt lands internationella ställning, trygga Finlands självständighet och territoriella integritet samt förbättra finländarnas säkerhet och välbefinnande. I en komplex värld av ömsesidiga beroenden ska Finland främja internationell stabilitet, fred, demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och jämlikhet.

Finland bedriver en aktiv utrikespolitik vars grundpelare är ett intensivt internationellt samarbete och ansvar samt ett brett bilateralt och multilateralt inflytande. De viktigaste ramarna för Finlands internationella samarbete utgörs av Norden, Europeiska unionen, Nato-partnerskapet, OSSE och FN. Finland upprätthåller goda bilaterala relationer till andra stater. Det multilaterala systemet för internationell rätt som bygger på regler och fördrag är av stor betydelse för Finlands säkerhet och välfärd.

Finlands internationella omvärld genomgår en omvälvande förändring. Det säkerhetspolitiska läget i Europa är spänt. Inom utrikes- och säkerhetspolitiken måste man ha beredskap även för sådana kommande förändringar som inte beror på Finland. Finlands säkerhet ska stärkas under alla förhållanden såväl i närområden som i Europa och vid det internationella samarbetet. För att öka säkerheten och välfärden behövs det externa ekonomiska relationer, hållbar utveckling och avgöranden i fråga om de stora globala utmaningarna. För att kunna svara på dessa frågor som hör nära samman med varandra är det viktigt att utrikesförvaltningen är modern och lever med sin tid.

Med tanke på utrikesförvaltningen är de centrala strategiska frågorna följande:

- Närområdenas stabilitet och Finlands internationella ställning
- Det nordiska säkerhetspolitiska samarbetet, Nato-partnerskapet och EU såsom säkerhetsunion
- De externa ekonomiska relationerna, den hållbara utvecklingen och mänsklighetens gemensamma utmaningar
- En modern och effektiv utrikesförvaltning.

Utöver de strategiska prioriteringarna styrs verksamheten även av ministeriets värden: samarbete, kreativitet och resultatrik verksamhet. I enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet samt mi-

nisteriets egna riktlinjer är principen den att jämlikhet och likabehandling ska uppnås i all verksamhet i ministeriet.

Närområdenas stabilitet, EU såsom säkerhetsunion och Finlands internationella ställning

— Nordens och Östersjöområdets stabilitet främjas och det nordiska samarbetet inom säkerhetspolitiken stärks, särskilt med Sverige.

— Det aktiva samarbetet och inflytandet fortsätter i frågor som gäller de arktiska områdena, inklusive EU:s externa relationer.

— Finland medverkar till att hitta en lösning på krisen i Ukraina.

— Finland följer EU:s gemensamma riktlinjer i fråga om Ryssland. Mångsidiga och fungerande bilaterala relationer till Ryssland upprätthålls.

— EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken inom denna stärks, och unionens säkerhetsstrategi revideras.

— Finland ställer krav på strikt iakttagande av kriterierna inom EU:s utvidgningspolitik.

— Det omfattande transatlantiska samarbetet stärks både bilateralt och via EU.

— Nato-partnerskapet stärks ytterligare. Finland bevarar möjligheten att ansöka om medlemskap i Nato, och konsekvenserna bedöms i samband med beredningen av säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen.

— Det aktiva deltagandet i den internationella krishanteringen fortsätter. Samordningen av det humanitära biståndet och fredsförmedlingen inom den militära och civila krishanteringen samt utvecklingssamarbetet poängteras genom att samtidigt trygga den humanitära verksamhetens oberoende.

Externa ekonomiska relationer, hållbar utveckling och mänsklighetens gemensamma utmaningar

— I det internationella samarbetet främjas frihandeln och världsekonomin på basis av regler och öppenhet.

— Vid sanktionsberedningarna bedrivs aktiv påverkan för ett gemensamt beslutsfattande inom EU.

— I de externa ekonomiska relationerna poängteras främjandet av exporten, särskilt internationaliseringen av små och medelstora finländska företag samt främjandet av investeringar i Finland bl.a. genom utvecklandet av Team Finland-tjänsterna.

— Den sammantagna effekten av handeln och utvecklingen stärks genom konkreta program och finansieringsinstrument.

— Målet på lång sikt är att höja utvecklingsfinansieringen till den andel på 0,7 % av bruttonationalinkomsten som är FN:s mål, trots de besparingar som görs i utvecklingsfinansieringen under regeringsperioden.

— Internationellt ägnas stor uppmärksamhet på de stora globala utmaningarna som t.ex. begränsningen av klimatförändringen, minskandet av fattigdomen, livsmedelstryggheten och tryggandet av tillgången till rent vatten och hållbar energi.

— Inom utvecklingspolitiken ges stärkandet av utvecklingsländernas egna företag och skattebaser högre prioritet.

— Resultaten, effektiviteten och mätbarheten inom utvecklingssamarbetet förbättras genom resultatstyrning.

En modern och effektiv utrikesförvaltning

— Ett eget beskickningsnät är viktigt för Finland. Utrikesförvaltningens resurser koncentreras till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse växer.

— Utvecklandet av strukturen och verksamhetssätten för Finlands representation i utlandet fortsätter. Vid utvecklandet beaktas möjligheterna att samarbeta med Nordens, Baltiska ländernas och EU:s utrikesförvaltning, Team Finland verksamhetsmodellen samt den reviderade lagen om konsulära tjänster.

— De möjligheter som digitaliseringen erbjuder utnyttjas inom hela förvaltningsområdet, särskilt inom utvecklandet av informationssystem och medborgartjänster.

— Den kommunikativa sensibiliteten ökas inom utrikesförvaltningen. Kommunikationen om de grundläggande lösningarna inom utrikes- och säkerhetspolitiken ska vara effektiv och ske med tidsenliga medel.

Jämställdheten mellan könen

Inom utrikesministeriets förvaltningsområde förbinder man sig med beaktande av förvaltningsområdets särdrag till att i beslutsfattandet främja jämställdheten mellan könen.

Cirka 62 % av anslagen för utrikesministeriets förvaltningsområde är överföringsutgifter vars konsekvenser för könets ställning är beroende av finansieringsmottagarnas beslut.

Inom utvecklingspolitiken främjar man på ett genomgående sätt kvinnors och flickors rättigheter samt jämställdheten mellan könen. Vid verkställandet av den nationella handlingsplanen för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 "Kvinnor, fred och säkerhet" ägnar man uppmärksamhet åt att stärka kvinnornas ställning och deras deltagande i konfliktförebyggande arbete, konfliktlösning och fredsuppbyggande.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015	2016
		ordinarie	budget-
		budget	proposition
24.30.50	<i>Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab</i>		
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	168,19	168,19
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	100,00	100,00
24.30.66	<i>Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	487,67	320,00

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Utrikesförvaltningen	244 206	250 674	254 645	3 971	2
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	217 061	233 201	226 561	-6 640	-3
21. Produktivitetsanslag för utrikesministeriets förvalt- ningsområde (reservations- anslag 2 år)	974	1 155	1 155	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	22 171	12 318	15 529	3 211	26
74. Husbyggen (reservations- anslag 3 år)	4 000	4 000	9 900	5 900	148
76. Anskaffning av fastigheter och lägenheter (reservationsanslag 3 år)	—	—	1 500	1 500	0
10. Krishantering	71 077	68 140	64 360	-3 780	-6
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanterings- styrkor (förslagsanslag)	54 215	52 780	49 000	-3 780	-7
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (förslags- anslag)	16 862	15 360	15 360	—	0
30. Internationellt utveck- lingsamarbete	971 245	808 422	638 093	-170 329	-21
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	0	0	—	—	0
66. Egentligt utvecklings- samarbete (reservations- anslag 3 år)	961 245	798 422	498 093	-300 329	-38
(88.) Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000	10 000	—	-10 000	-100
89. Finansinvesteringar inom utvecklingsarbetet (reservationsanslag 3 år)	—	—	140 000	140 000	0
90. Krishanteringen och övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	91 902	84 350	91 050	6 700	8
50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 752	1 650	1 344	-306	-19
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	37	45	45	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	86 507	79 455	86 961	7 506	9
67. Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)	500	100	100	—	0
68. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området (reservationsanslag 3 år)	3 200	2 100	1 600	-500	-24
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	-94	1 000	1 000	—	0
Sammanlagt	1 378 431	1 211 586	1 048 148	-163 438	-13

Det totala antalet anställda¹⁾ 1 555 1 419 1 384

¹⁾ Enligt uppskattning arbetar inom förvaltningsområdet år 2016 cirka 120 personer anställda inom civil krishantering, och cirka 980 personer anställda vid utrikesrepresentationerna som är avlönade i stationeringslandet.

01. Utrikesförvaltningen

*Förklaring:**Produktion och kvalitetsledning*

— Man fortsätter att utveckla förvaltningsområdets ledning i syfte att uppnå en mera systematisk styrning och utvärdering av verksamhetens effekt och resultat. Resurserna styrs i enlighet med förvaltningsområdets strategiska prioriteringar. Förvaltningsområdets interna processer centraliseras och minskas både i Finland och i beskickningsnätet.

— Ett eget beskickningsnät är viktigt för Finland. Utrikesförvaltningens resurser koncentreras till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse ur Finlands perspektiv växer. Man fortsätter att utveckla strukturen och verksamhetssätten för Finlands representation i utlandet på basis av riktlinjerna för projektet om Finlands representation, dess sätt och modeller (TAMA-projektet). I utvecklingsarbetet beaktas bl.a. det nära nordiska samarbetet, utvecklingen av EU:s avdelning för yttre åtgärder och verksamhetsmodellen Team Finland.

— De medborgartjänster som tillhandahålls av utrikesförvaltningen utvecklas genom att beakta den reviderade lagen om konsulära tjänster och utnyttja nya digitala lösningar. Vid organiseringen av invandrarservicen, inom bekämpningen av illegal invandring och människohandel samt i krisärenden utnyttjas myndighetssamarbete och sådana möjligheter som det nordiska samarbetet och EU-samarbetet för med sig.

— Uppföljningen av verkställandet samt mekanismen för övervakningen av målen i fråga om utrikesministeriets miljöstrategi och miljöstrategiska program utvecklas i och med att ministeriet har förbundit sig till att främja hållbar utveckling.

— Kännedomen, synligheten och effektiviteten när det gäller Finlands prioriteringar inom utrikes- och säkerhetspolitiken samt utrikesförvaltningen och dess tjänster ska ökas genom kommunikation. Genom arbetet för att främja Finlandsbilden stöds Finlands politiska och handelsekonomiska mål, vars främsta metoder är utvecklandet av verksamheten inom Finland Promotion Board samt Team Finland-samarbetet.

— Under 2016 förbereder man sig för 100-årsjubileet för både Finlands självständighet och utrikesministeriet.

— År 2016 är Finland ordförande för Nordiska ministerrådet och bereder sig för ordförandeskapet i Arktiska rådet 2017—2019.

Funktionell effektivitet

— Som en del av ministeriets planeringssystem fortsätter man utveckla mätningen av verksamhetens resultat och produktivitet, inkl. aktivitetsbaserad kalkylering. År 2016 tas det inom statsförvaltningens Kieku-system i bruk en personaladministrationsfunktion, som ska främja bl.a. utvecklingen av den aktivitetsbaserade kalkyleringen.

— Utrikesförvaltningens branschberoende informationssystem utvecklas så att de motsvarar förvaltningsområdets uppgiftsområde, med användarvänlig och högklassig datasäkerhet som mål. Utvecklandet av informationssäkerheten fortsätter i enlighet med de randvillkor som ställts i de internationella förpliktelseerna. De övriga utvecklingsmålen gäller fortfarande redskapen för förvaltning av dokumentinformation, projektet för datalager som ökar transparensen och användbarheten av den information som utrikesförvaltningen producerar samt visumverksamhetens data-system.

— Inom den reformerade beredskaps- och situationsorganisationen fortsätter man med pilotstudierna gällande utrikesförvaltningens centraliserade jourarrangemang. År 2017 dras det slutsatser om hur arrangemanget fungerar.

— Utrikesministeriet förvaltar en fastighetsförmögenhet utomlands vars bokföringsvärde är ca 246 miljoner euro. I enlighet med förvaltningsområdets fastighetsstrategi är målet bättre resurshushållning, produktivitet och ändamålsenlighet i fastighetsförvaltningen. Ministeriets program för kartläggning av fastigheternas skick fortsätter i syfte att närmare bedöma skicket och värdet på fastigheterna i utlandet.

— Utvecklandet av visumverksamheten fortsätter inom VIISKE-projektet bl.a. genom utnyttjande av digitalisering. Målet är särskilt att utveckla verksamheten och fördelningen av resurser vid servicecentralen för viseringar i Kouvola med beaktande av variationer i efterfrågan på visum.

— Som en del av statsförvaltningens sparåtgärder fortsätter man att analysera och prioritera kärnfunktionerna samt utveckla stödfunktionerna. År 2016 dras 60 uppgifter in inom förvaltningsområdet, och av dem är 32 sådana nya minskningar av utvecklingssamarbetsuppgifter som hänförs till de 300 miljoner euro som enligt regeringsprogrammet dras av från utvecklingssamarbetsutgifterna.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— En fungerande personalpolitik och personalförvaltning bidrar till en resultatrik utrikesförvaltning. Utvecklandet av befättningsbeskrivningarna, kompetensutveckling, en smidig arbetsrota-

tion, konsekvens när det gäller karriärutvecklingen samt arbetshälsa är faktorer som på ett centralt sätt påverkar verksamhetens resultat. Personalresurserna, inklusive rekrytering, bör med hjälp av helhetsbetonad resursplanering mer effektivt än tidigare riktas till förvaltningsområdets prioriterade områden.

— Man fortsätter att genomföra utrikesförvaltningens personalstrategi för 2015—2020. I chefspolicyen fäster man särskild vikt vid att de principer för god ledarskapsförmåga som ministeriet fastställt ska genomföras inom allt chefsarbete, bl.a. med genom att utnyttja resultaten från 360-utvärderingarna.

— Arbetshälsoaspekterna integreras allt mer bl.a. genom att man utnyttjar resultaten från barometern för arbetstillfredsställelse vid bedömningen av arbetshälsan. Det centrala syftet är att bevara de anställdas välbefinnande på samma höga nivå som för närvarande.

— Förvaltningsområdet har som mål att personaladministrationsfunktionen inom statsförvaltningens gemensamma Kieku-system ska tas i bruk i slutet av 2016.

Nyckeltal som beskriver de mål som uppställts för utrikesförvaltningen

	2014 utfall	2015 prognos	2016 mål
<i>Medborgarservice</i>			
Understöd till nödställda	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse
Krisjour/intensifierad lägesbevakning	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse
Resemeddelanden	Uppdaterade varannan månad och senast inom 10 h från det att säkerhetsläget i verksamhetsområdet förändrades	Uppdaterade varannan månad och senast inom 10 h från det att säkerhetsläget i verksamhetsområdet förändrades	Uppdaterade varannan månad och senast inom 10 h från det att säkerhetsläget i verksamhetsområdet förändrades
Startberedskap för/mottagande av snabbinsatsgrupper	Inom högst 6 h från beslut om utsändande	Inom högst 6 h från beslut om utsändande	Inom högst 6 h från beslut om utsändande
<i>Hantering och utveckling av mänskliga resurser</i>			
Ledarindexet i barometern för arbetstillfredsställelse ¹⁾	-	3,6	3,6
Kompetensledningsindexet i barometern för arbetstillfredsställelse	-	3,7	3,7
Indexet för arbetshälsa	-	3,8	3,8

Nyckeltal som beskriver de mål som uppställts för utrikesförvaltningen

	2014 utfall	2015 prognos	2016 mål
Svarsprocenten i barometern för arbets- tillfredsställelse ²⁾	-	UM 85 % UR 70 %	UM 85 % UR 70 %
Hälsoprocent (andel anställda utan sjukfrånvaro)	54 %	55 %	55 %

¹⁾ År 2014 användes barometern för arbetstillfredsställelse inte.

²⁾ UM= utrikesministeriet, UR= utrikesrepresentationerna

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 226 561 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter för honorära konsulter
- 2) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av forskning och utvecklingsarbete och som betalas till statliga ämbetsverk
- 3) till betalning av forskningsstipendier som hänför sig till utrikesförvaltningens ansvarsområde
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av ministerbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av att Team-Finland-nätverket stärks med handelsekonomiska sakkunniga för viss tid.

Förklaring:

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2016 (euro)

Ministeriet, 834 årsverken	72 632 000
Omkostnader	14 581 000
Personalkostnader	58 051 000
Beskickningarna, 88 verksamhetsställen, 550 årsverken¹⁾	139 343 000
Omkostnader	74 235 000
Personalkostnader	65 108 000
Verksamhetsområdesspecifika utgifter inom förvaltningsområdet	14 586 000
Informationsförvaltning	12 208 000
Fastighetsförvaltning	698 000
Säkerhet	1 680 000
Sammanlagt	226 561 000

¹⁾ Antal verksamhetsställen enligt region: Europa 30, Öst 7, Asien och Amerika 26, Afrika och Mellanöstern 20 samt ständiga representationer och särskilda representationer 5 verksamhetsställen

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barn-tillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildningsersättning för barn, begravningsresor, semesterresor hem och besöksresor, ersättningar för hälso- och sjukvård för den utstationerade personalen, utrustningsersättning, dagvårdersättning samt flyttningersättning. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för nämnda ansvarsområden såväl i ministeriet som vid beskickningarna.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentligrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de inkomster för pass och uppehållstillstånd som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas omkostnader.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	263 992	243 407	236 378
Bruttoinkomster	50 881	10 206	9 817
Nettoutgifter	213 111	233 201	226 561
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 956		
— överförs till följande år	16 906		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	46 086	5 300	5 752
— intäkter av försäljningen av prestationer mom. 12.24.99 (avgifter för handläggning av visum)	-	43 440	19 800
Intäkter sammanlagt	46 086	48 740	25 552
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	16 356	17 422	11 277
— andel av samkostnader	17 033	18 896	14 086
Kostnader sammanlagt	33 389	36 318	25 363
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	12 697	12 422	189
Kostnadsmotsvarighet, %	138	134	101

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (377/2014)

samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton. Från och med 2015 har avgifterna för handläggning av visum bruttobudgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

IAEA-specialsakkunnig vid Finlands ambassad i Wien (överföring till moment 32.01.01)	-22
IMO-specialsakkunnig vid Finlands ambassad i London (överföring från moment 31.20.01)	283
Juridisk sakkunnig vid Finlands ambassad i Tallinn (överföring från moment 25.30.01)	39
Minskning av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet (avgifterna för handläggning av visum)	2 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Team-Finland-nätverket stärks med handelsekonomiska sakkunniga för viss tid	1 796
Tillägg för hyres- och driftsutgifter på grund av byten av fastigheter vid Finlands beskickningar i utlandet (Haag, Reykjavik, Buenos Aires)	157
Undvikande av stängningar av beskickningar	-2 700
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-12 årsv.)	-5 278
Överföring till moment 24.90.66	-1 000
Löneglidningsinbesparing	-635
Lönejusteringar	748
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-750
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-1 207
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-71
Sammanlagt	-6 640

2016 budget	226 561 000
2015 I tilläggsb.	325 000
2015 budget	233 201 000
2014 bokslut	217 061 000

21. Produktivetsanslag för utrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 155 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför.

2016 budget	1 155 000
2015 budget	1 155 000
2014 bokslut	974 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 529 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och som använts för utvecklingssamarbete.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna separat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	157
Överföring till moment 23.01.29	-830
Nivåförändring	3 884
Sammanlagt	3 211

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	15 529 000
2015 II tilläggsb.	6 000 000
2015 budget	12 318 000
2014 bokslut	22 171 222

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 900 000 euro.

Anslaget får användas till byggnads- och reparationsprojekt som gäller utrikesförvaltningens lokaler.

Anslaget får även användas till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Finlands ambassadfastighet i New Delhi repareras under åren 2015—2018. Totalkostnadsförslaget för projektet är 12,1 miljoner euro.

Utrikesministeriet säljer dess kanslifastigheter vid Finlands ambassader i Haag och Reykjavik och flyttar dem till hyreslokaler. De nya hyreslokalerna kräver ombyggnad och förbättrande av säkerheten för att de ska lämpa sig för utrikesförvaltningens användning. Utrikesministeriet säljer också dess tjänstebostad vid Finlands ambassad i Buenos Aires och köper en ny. Den nya fastigheten kräver ombyggnad och förbättrande av säkerheten för att den ska lämpa sig för utrikesförvaltningens användning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Byggnadsprojektet i New Delhi	5 000
Ombyggnaden av kansliet vid ambassaden i Haag	500
Ombyggnaden av kansliet vid ambassaden i Reykjavik	300
Ombyggnaden av tjänstebostaden vid ambassaden i Buenos Aires	100
Sammanlagt	5 900

2016 budget	9 900 000
2015 budget	4 000 000
2014 bokslut	4 000 000

76. Anskaffning av fastigheter och lägenheter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas för anskaffningen av tjänstebostaden för Finlands ambassad i Buenos Aires.

Förklaring: Utrikesministeriet avstår från dess nuvarande tjänstebostad för Finlands ambassad i Buenos Aires och köper en ny. Inkomsterna från försäljningen av den nuvarande tjänstebostaden har budgeterats under moment 12.24.99.

2016 budget	1 500 000
-------------	-----------

10. Krishantering

Förklaring: Finland deltar i internationell krishantering på utrikes- och säkerhetspolitiska premisser som ett led i internationellt ansvarstagande och byggande av den gemensamma säkerheten. I krishantering betonas helheten samt både den militära och civila krishanteringsrollen. Deltagande i internationell militär krishantering stärker även den nationella försvarsförmågan. Den personal som är anställd för uppgifter inom militär och civil krishantering beräknas år 2016 uppgå till ca 690 personer.

När det gäller deltagandet i militär krishantering ligger de regionala tyngdpunkterna på Libanon och Afghanistan, men också på andra områden i Mellanöstern samt i Afrika. I Finlands verksamhet betonas stödandet av krisområdenas egna säkerhetsstrukturer och rättsstatsutvecklingen samt utbildningen av säkerhetsaktörer. Vid sidan av deltagandet i olika insatser försöker man i ökande grad satsa på att exportera kunnandet när det gäller utbildning inom krishantering. Målet är att stärka utvecklingsländernas egen krishanteringsförmåga, t.ex. i Afrika

När det gäller deltagandet i civil krishantering ligger de regionala tyngdpunkterna på Ukraina, Afghanistan, Kosovo och Georgien. Deltagandet koncentreras till de insatser som har störst betydelse med tanke på de utrikes- och säkerhetspolitiska målen och där man genom Finlands insats kan uppnå särskilt mervärde och verkningsfullhet. Största delen av Finlands medverkan i civil krishantering riktas till Europeiska unionens insatser. I och med OSSE:s SMM-övervakningsmission som hänför sig till konflikten i Ukraina har OSSE:s deltagande i den civila krishantering ökat.

20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 49 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem

2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materialkostnader i anslutning till den

3) till sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter

4) till ekonomiskt stöd för sådana internationella krishanteringsinsatser till vilka Finland inte sänder personal eller i vilka Finland annars inte deltar.

Dispositionsplan (euro)

01.	Utgifter för utbildnings- och beredskapstiden för EU:s stridsgrupper	2 345 000
04.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	2 190 000
05.	Gemensamma utgifter	5 057 000
06.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Bosnien och Hercegovina (EUFOR/ALTHEA-insatsen)	990 000
08.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	4 228 000
09.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	575 000
10.	Utgifter för Atalanta-insatsen	715 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	1 164 000
14.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	26 750 000
15.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	1 210 000
16.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	676 000
18.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	3 100 000
Sammanlagt		49 000 000

Förklaring: Anslagen för insatserna har dimensionerats enligt numerären av och de krav som uppgifterna ställer inom de finländska krishanteringsstyrkorna med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i år 2016. Personalen i dessa insatser beräknas uppgå till ca 570 soldater år 2016.

Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till försvarsmakten. Materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringens budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsmi-
nisteriets huvudtitel.

Deltagandet i militära fredsbevarande insatser ska hädanefter minska, och fokus läggas på sådana militära krishanteringsinsatser som är viktiga och betydelsefulla för Finland. På grund av detta kommer behovet av anslag att minska gradvis från och med 2016.

FN:s ersättningar för löneutgifter har budgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar som grundar sig på tidigare rambeslut	-9 780
Överföring från moment 27.30.20	6 000
Sammanlagt	-3 780

2016 budget	49 000 000
2015 II tilläggsb.	—
2015 I tilläggsb.	5 847 000
2015 budget	52 780 000
2014 bokslut	54 215 220

21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 360 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av specialutgifter för finländsk civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet

2) till betalning av utgifter som föränleds av valobservatörer

3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringen

4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering

5) till utgifterna för stärkande av sådan fredsfrämjande verksamhet och därtill ansluten kapacitet i vilken Finland deltar.

Under momentet får statsunderstöd beviljas.

Dispositionspan (euro)

01. Civil krishantering	14 660 000
02. Valobservatörer	250 000
03. Fredsförmedling	450 000
Sammanlagt	15 360 000

Förklaring: Finland har under de senaste åren deltagit i civil krishantering med 100—150 sakkunniga varje år. Med den nuvarande anslagsnivån är målet att det antal sakkunniga inom civil krishantering som Finland sänder ut ska befastas vid i genomsnitt 115—120 personer.

Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

2016 budget	15 360 000
2015 budget	15 360 000
2014 bokslut	16 862 065

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Förklaring: I en komplex värld av ömsesidiga beroenden ska Finland främja internationell stabilitet, fred, demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och jämlikhet.

Finland bär ett globalt ansvar och stärker sin säkerhet genom att samarbeta internationellt för hållbar utveckling, fredsuppbyggandet och kvinnors och flickors ställning enligt bl.a. FN:s säkerhetsråds resolution 1325. Dessa mål främjas med hjälp av en aktiv utvecklings- och utrikespolitik. Finland bär även ansvar för humanitära kriser.

Finland förbättrar samordnandet av den militära och civila krishanteringen, utvecklingssamarbetet, det humanitära biståndet och fredsförmedlingen, och tryggar samtidigt en oberoende humanitär verksamhet.

Inom allt samarbete betonar Finland mänskliga rättigheter, demokrati och god förvaltning. Regeringen lägger särskild vikt vid de stora hoten mot mänskligheten; klimatförändringen, fattigdomen och bekämpningen av bristen på föda, vatten och energi.

En viktig referensram för Finlands mål för utvecklingspolitiken utgörs av det åtgärdsprogram för hållbar utveckling som ska definieras i FN. Genomförandet och uppföljningen av den agenda som FN har godkänt vid toppmötet i New York i september 2015 inleds 2016 och kommer att gälla alla FN:s medlemsländer. Genomförandet av agendan stöds genom utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet, vilka samtidigt ska reformeras så att de motsvarar förändrade behov.

I enlighet med regeringsprogrammet ska man särskilt fokusera på följande:

— kvinnors och flickors ställning

— demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, fredsuppbyggandet och fri media samt stärkandet av arbetet mot korruption och av utvecklingsländernas skattebas

— energi, vatten och föda, som en del av den hållbara utvecklingen, inklusive bemötandet av klimatförändringen

— främjandet av en egen företagssektor för utvecklingsländerna och stärkandet av den ansvarsfulla verksamheten och av verksamhetsmiljön inom företagen.

Förbättrandet av effektiviteten, resultaten och mätbarheten inom utvecklingssamarbetet prioriteras. Resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet stärks via utvecklandet av styrningssystem, bl.a. genom att utnyttja de påverkansstrategier som gäller landsprogram och internationella organisationer.

Som en del av anpassningsåtgärderna inom den offentliga ekonomin minskas anslagen för utvecklingssamarbetet med 200 miljoner euro. Dessutom kommer 130 miljoner euro av det stöd som ges i form av understöd att omvandlas till lån / för kapitalisering av Finnfund. Eftersom det rör sig om en finansinvestering bokförs beloppet inte som en utgift i nationalräkenskaperna. Inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter styrs inte längre till utvecklingssamarbetet från och med 2016. Personaldimensioneringen inom utvecklingssamarbetet ses över.

Det humanitära biståndet anvisas trots besparingsåtgärderna en betydande del av den totala finansieringen.

Även om det görs besparingar i utvecklingsfinansieringen under regeringsperioden, är målet på lång sikt att i enlighet med FN:s mål höja utvecklingsfinansieringen till 0,7 procent av bruttonationalinkomsten. Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete beräknas ligga på ca 0,35 procent av bruttonationalinkomsten år 2016. Finland har som en del av Europeiska unionen förbundit sig till att under åtgärdsprogrammet för hållbar utveckling (2016—2030) uppnå en BNI-målnivå på 0,7 procent och en andel på 0,2 procent i fråga om målnivån för de minst utvecklade länderna (LDC). LDC-målet beaktas vid planeringen av utvecklingssamarbetet och uppnåendet av målet följs upp regelbundet.

Finlands internationella klimatfinansiering genomförs med utvecklingssamarbetsmedlen. Man har inte ännu överenskommit på internationell nivå om volymen eller fördelningen av bördan i fråga om den offentliga klimatfinansieringen på lång sikt. Det uppskattas att Finlands årliga budgetfinansierade betalningsandel är mellan 70—200 miljoner euro. På kort sikt ska Finlands nivå på klimatfinansieringen hållas på en genomsnittlig nivå i förhållande till totalfinansieringen av klimatfinansieringsperioden på kort sikt.

Anslag för offentligt bistånd och utbetalningar (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Anslag sammanlagt	830,4	915,6	965,6	1 073,8	1 173,1	1 118,3	1 102,7	1 012,3
Utbetalningar	808,2	926,5	1 006,4	1 013,3	1 026,7	1 081,1	1 232,0	
andel i % av BNI	0,42	0,51	0,53	0,51	0,51	0,53	0,60	

Fördelning av anslag för statens utvecklingssamarbete år 2016 enligt förvaltningsområde (1 000 euro)

Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	484 593
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	111 464
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	8 820
Inom finansministeriets förvaltningsområde	102 562
Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	1 447
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	210
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 068
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	1 420
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	1 514
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	481
Sammanlagt	713 579

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och 3 b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindel-

ser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ges så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter och aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna får vara högst 168 187 926 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de lån i andra valutor än euro som bolaget upptagit högst 100 000 000 euro.

2016 budget	—
2015 budget	—
2014 bokslut	—

66. *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 498 093 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamål som specificerats i dispositionsplanen
- 2) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklingssamarbetsförvaltningen, dock inte löneutgifter
- 3) till humanitärt bistånd, och anslaget för detta kan användas för bistånd till andra länder än utvecklingsländerna endast om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver det och det grundar sig på landets begäran om hjälp och endast om statsrådet fattar ett sådant beslut
- 4) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering
- 5) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Storbritanniens departement för utvecklingssamarbete (DFID), utvecklingssamarbetsverket i Österrike (ADA) samt Europeiska kommissionen
- 6) till utvecklingsinnovationsprogrammet BEAM som administreras av Tekes. På det statliga stöd som företag beviljas inom ramen för programmet tillämpas statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet
- 7) till att finansiera sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer.

Momentets anslag budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föranleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av utvecklingssamarbetsuppgifter enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter betalas från moment 24.01.29 för förvaltningsområdet.

Dispositionsplan (euro)

1	Multilateralt utvecklingssamarbete	119 310 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner ¹⁾	148 003 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	45 000 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	36 660 000
5.	Humanitärt bistånd	70 000 000
6.	Planering av utvecklingssamarbetet, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information	5 020 000
7.	Evaluering av utvecklingssamarbetet och intern revision	2 300 000
8.	Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa) och informationen om utvecklingssamarbetet	65 000 000
9.	Räntestödsinstrumentet	6 800 000
Sammanlagt		498 093 000

¹⁾ I anslaget ingår 11 000 000 euro i utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Storbritanniens departement för utvecklingssamarbete (DFID), 500 000 euro i utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och utvecklingssamarbetsverket i Österrike (ADA) samt 2 000 000 euro i utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Europeiska kommissionen.

Fullmakt

År 2016 får man ingå nya utvecklingssamarbetsavtal och avge förbindelser, vilka efter år 2016 föranleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 320 000 000 euro.

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	220 000 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	68 000 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	-
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	3 000 000
5.	Humanitärt bistånd	-
6.	Planering av utvecklingssamarbetet, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information	-
7.	Evaluering av utvecklingssamarbetet och intern revision	-
8.	Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa) och informationen om utvecklingssamarbetet	29 000 000
9.	Räntestödsinstrumentet	-
Sammanlagt		320 000 000

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt från och med 2016
Utvecklingssamarbetsfullmakt						
Förbindelser som ingåtts före år 2016	453 076	386 788	215 042	167 079	760 204	1 982 188
Förbindelser år 2016	-	23 821	54 468	64 962	176 749	320 000
Utgifter sammanlagt	453 076	410 609	269 510	232 041	936 953	2 302 188

De poster som betalas från momentet statistikförs och rapporteras i sin helhet som Finlands offentliga utvecklingshjälp (Official Development Assistance, ODA) till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Den resultatnriktade förvaltningen av Finlands utvecklingssamarbete sköts av landsorganisationerna och genom projekt. Resultatstyrningsmekanismerna utvecklas och utvidgas.

Riskhanteringen inom utvecklingssamarbetet stärks ytterligare. De olika formerna av utvecklingssamarbete ses över under budgetåret.

Kompatibiliteten mellan utvecklingssamarbetets informationssystem förbättras och förvaltning av dem effektiviseras ytterligare.

1. Multilateralt utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 119 310 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 220 000 000 euro under åren efter år 2016.

Stödet riktas till internationella institut för utvecklingsfinansiering samt till organisationer, program och fonder under FN:s ledning.

En betydande del av anslagen används till Finlands betalningsandelar i tilläggsfinansieringen för Världsbanken och de regionala instituten för utvecklingsfinansiering. En annan kanal är de allmänna understöden till FN. I punkten i dispositionsplanen kan man även finansiera det globala och tematiska utvecklingssamarbetet mellan de nämnda aktörerna samt deras medlemsavgifter och partnerskapsprogram. Antalet multilaterala aktörer som understöds minskas under budgetåret.

I punkten i dispositionsplanen betalas bl.a. Världsbanksgruppen, FN:s befolkningsfond (UNFPA), Afrikanska utvecklingsbankgruppen, FN:s barnfond (UNICEF) och FN:s jämställdhetsorganisation (UN Women).

Genom multilateralt utvecklingssamarbete deltar Finland i avgörandet av globala och gränsöverskridande miljö-, klimat- och utvecklingsfrågor samt stödjer utvecklingsländernas ekonomiska utveckling helhetsmässigt. Dessutom understöds Finlands mål för främjande av mänskliga rättig-

heter, jämlikhet, kvinnors och flickors ställning, sårbara gruppers ställning, demokrati- och rättsstatsutvecklingen samt god förvaltning.

Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste multilaterala aktörerna bygger på de påverkansstrategier som har lagts upp som ram för resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet. De viktigaste multilaterala aktörer som stöds av Finland använder sig av en resultatbaserad verksamhetsmodell.

Fullmakterna att bevilja medel och ingå avtal i punkten i dispositionsplanen planeras att användas för tilläggsfinansieringen för Världsbanken IDA-18 och tilläggsfinansieringen för Afrikanska utvecklingsfonden (ADF-14).

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner

För ändamålet föreslås anslag på 148 003 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 68 000 000 euro under åren efter år 2016.

Stödet riktas till Finlands långvariga partnerländer och andra partnerländer samt till regionalt utvecklingssamarbete. Antalet länder och regioner som understöds minskas jämfört med det föregående budgetåret. Utgångspunkten är partnerländernas utvecklingsplaner och strategier för att minska fattigdomen. Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste partnerländerna baserar sig på tio landsprogram i följande länder: Tanzania, Moçambique, Afghanistan, Nepal, Zambia, Etiopien, Kenya, områdena i Palestina, Myanmar och Vietnam.

Anslagen används för Finlands och utvecklingsländers regeringars gemensamma program och projekt. I punkten i dispositionsplanen kan även ges finansiering för medlemsländernas gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd för partnerländers regeringar, tematiskt utvecklingssamarbete mellan instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda land eller regioner, statsunderstöd för finländska eller internationella frivilligorganisationer samt för företag, forskningsinstitut, universitet och stiftelser. Anslagen kan också användas av representationerna för lokala samarbetsprojekt. Generella budgetstöd beviljas inte under budgetåret.

Samarbetsresultaten utvärderas via projektutvärderingar och mekanismen för landsprogram. För varje projekt görs i regel även åtminstone en revision och evaluering. Revision och evaluering som gäller enskilda projekt kan finansieras i punkten i dispositionsplanen.

Vid det utvecklingssamarbete som gäller enskilda länder och regioner utnyttjas det mervärde som skapas av Finlands och finländska aktörer.

3. Europeiska utvecklingsfonden

För ändamålet föreslås anslag på 45 000 000 euro.

Från Europeiska utvecklingsfonden (EUF) finansieras det EU-utvecklingssamarbete och övriga utvecklingssamarbete med Afrika, Karibien och länderna i Stilla Havet (AVS-länderna) som grundar sig på Cotonou-avtalet. Stödet inriktas i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet, samt till samarbete med de utomeuropeiska länder och territorier som avses i fjärde delen av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt.

EUF:s mål är en hållbar utveckling i AVS-länderna och deras gradvisa integrering i världsekonomin, minskandet av fattigdomen, främjandet av EU-AVS-relationerna samt stärkandet av freden, säkerheten, stabiliteten och demokratin i AVS-länderna.

En del av medlen förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB). Via EIB är Finland i enlighet med det interna finansieringsavtalet garanterat för de lån som beviljas AVS-länderna. Utöver avgiftstaket för EUF-andelen bereder sig Finland för eventuella borgensavgifter.

Europeiska utvecklingsfondens resultat följs upp på basis av Europeiska kommissionens utvärderingar av landsstrategiernas resultat. Europeiska revisionsrätten ser över verksamheten genom regelbundna revisioner och eventuella specialrevisioner.

4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land

För ändamålet föreslås anslag på 36 660 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 3 000 000 euro under åren efter år 2016.

Från punkten i dispositionsplanen kan man finansiera utvecklingsinnovations- och företagspartnerskapsprogram, humanitär minröjning samt andra tematiska projekt än de som FN-organisationerna, programmen, fonderna och instituten för utvecklingsfinansiering genomför för enskilda länder eller regioner.

Med anslagen i punkten i dispositionsplanen kan man även bevilja stöd till de högskoleprogram som administreras av Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete (CIMO) samt statsunderstöd till internationella frivilligorganisationer och till utvecklingssamarbete inom den kommunala sektorn.

5. Humanitärt bistånd

För ändamålet föreslås anslag på 70 000 000 euro.

Det humanitära biståndet kanaliseras via FN-organisationer, Internationella federationen Röda korset och röda halvmånen samt inhemska humanitära biståndsorganisationer som certifierats av Europeiska kommissionen.

I punkten i dispositionsplanen finansieras allmänna understöd till internationella humanitära organisationer, t.ex. till FN:s flyktingorganisation (UNHCR), FN:s biståndsorgan för palestinska flyktingar (UNWRA), FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA), FN:s centrala nödhjälpsfond (CERF) och FN:s internationella strategi för katastrofriskreducering (UNISDR). Med anslaget finansieras även Internationella rödakorskommittén (ICRC) och Världslivsmedelsprogrammet (WFP).

Utöver de allmänna understöden stöds även hjälpopoperationer i punkten i dispositionsplanen.

Målet för det humanitära biståndet är att rädda människoliv, lindra mänskligt lidande och hjälpa de mest utsatta. Stödet inriktas enligt behov till offer för naturkatastrofer, humanitära kriser och väpnade konflikter, med iakttagande av principerna för opartiskhet, rättvisa och humanitet.

Resultaten av humanitärt bistånd övervakas med hjälp av nyckeltal som biståndsorganisationerna använder för att utvärdera sitt resultat och med hjälp av påverkansstrategierna.

6. Planering av utvecklingssamarbetet, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information

För ändamålet föreslås anslag på 5 020 000 euro.

Anslagen i punkten i dispositionsplanen kan användas till utveckling av informationssystemen inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen, utbildning för personalen inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, utvecklingspolitisk planering och forskning samt till advokatkostnader och vid misstanke om missbruk till övriga utgifter för utredning av ärendet.

Anslagen i punkten i dispositionsplanen kan även användas till frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté, till finansiering av initiativ i fråga om sådan koherens mellan olika politikområden som främjar öppenheten, arbetet mot korruption samt utvecklingen inom det internationella utvecklingssamarbetet samt till den utvecklingsforskning som administreras av Finlands Akademi.

7. Evaluering av utvecklingssamarbetet och intern revision

För ändamålet föreslås anslag på 2 300 000 euro.

Målet för evalueringsverksamheten är att beslutsfattandet ska grunda sig på ett kunskapsunderlag. Funktionen för evaluering av utvecklingssamarbetet är systematisk och omfattar alla former av utvecklingssamarbete och samtliga finansieringskanaler. I punkten i dispositionsplanen finansieras de centraliserade evalueringar som gäller utvecklingssamarbetet. Anslagen i punkten i dispositionsplanen kan även användas till att utveckla databasen för evaluering.

Utvecklingssamarbetets interna revision ansvarar för den interna tillsynen och utvärderingen av riskhanteringen samt för utvärderingen av medelsanvändningens effektivitet, lönsamheten, ändamålsenligheten, effektiviteten och bedömningen av överensstämmelsen i fråga om förvaltningsförfarandena. Med anslagen i punkten i dispositionsplanen ska det under budgetåret utföras en landsprogramkontroll samt flera mindre centraliserade verksamhetskontroller och revisioner.

8. Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa) och informationen om utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 65 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 29 000 000 euro under åren efter år 2016.

Syftet med det bidrag som kanaliseras via frivilligorganisationerna till utvecklingsländerna är ett vitalt samhälle som främjar aktivt medborgarskap och som grundar sig på mångfald och rättsstatsprincipen. Stöd kan beviljas projekt som uppfyller ställda kvalitetskriterier och som främjar uppnåendet av Finlands utvecklingspolitiska mål.

Den största delen av anslagen inriktas via finländska partnerskapsorganisationer i form av programstöd. I punkten i dispositionsplanen finansieras också övriga finländska frivilligorganisationers projekt. Antalet projekt som beviljas understöd minskar under budgetåret. Anslagen i punkten i dispositionsplanen kan också användas till frivilligorganisationernas utvecklingskommunikation och globaluppfostran som sker i Finland. Under detta budgetår används anslagen dock inte för detta ändamål. Dessutom kan stöd beviljas till internationella frivilligorganisationer (INGO) och till nationella andelar av EU-finansierade projekt.

Av de som ansöker om de statsunderstöd som beviljas från punkten i dispositionsplanen krävs det i regel en självfinansieringsandel på 15 procent.

9. Räntestödsinstrumentet

För ändamålet föreslås anslag på 6 800 000 euro.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och räntestöds krediter. Bestämmelser om räntestöds krediter som beviljas utvecklingsländer finns i lagen om räntestöds krediter till utvecklingsländer (1114/2000). Anslaget i punkten i dispositionsplanen kan även användas för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter, för beredning och utvärdering av förslag till projekt samt för stödjande av tekniskt bistånd i anslutning till projekt. Under budgetåret utvecklas och revideras räntestödsinstrumentet så att det klarar de nya utvecklingsutmaningarna.

Inkomsterna från samarbetsprojekten har antecknats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utgifter för samarbetsprojekt	300
Sparbeslut	-330 000
Nivåförändring	29 371
Sammanlagt	-300 329

2016 budget	498 093 000
2015 I tilläggsb.	4 160 000
2015 budget	798 422 000
2014 bokslut	961 245 000

(88.) *Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete) kapital* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 24.30.89	-10 000
Sammanlagt	-10 000

2015 budget	10 000 000
2014 bokslut	10 000 000

89. *Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 140 000 000 euro.

Anslaget får användas till finansinvesteringar som en del av Finlands utvecklingssamarbete.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA) Av anslaget är 130 000 000 euro avsett för de finansinvesteringar som fås genom en

ökning av Finnfonds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital eller för andra finansinvesteringar, och 10 000 000 euro för finansieringen av kapitalet i Inter-American Investment Corporation.

Anslaget står utanför statsbudgeten.

2016 budget

140 000 000

90. Krishanteringen och övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Förklaring:

Kyotoprotokollets flexibla mekanismer

Målet är att effektivisera Finlands insatser i den internationella miljöpolitiken, vilket eftersträvas bland annat genom att Kyotoprotokollets flexibla mekanismer genomförs i utvecklingsländerna och övriga länder. Utrikesministeriet har hand om de utsläppsreduceringar som skaffas via den s.k. mekanismen för ren utveckling i enlighet med regeringens energi- och klimatpolitiska strategi.

Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området

Deltagandet i det regionala samarbetet är viktigt för Finland för att främja stabiliteten, den hållbara utvecklingen och den ekonomiska tillväxten i Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området. I verksamheten prioriteras politiken för den nordliga dimensionen samt det multilaterala samarbetet i de nordliga regionala råden, såsom Östersjöstaternas råd, Barents euroarktiska råd och Arktiska rådet. Dessutom stödjer man verkställandet av regeringens Rysslandspolitik.

Inom ramen för den nordliga dimensionen är målen bl.a. miljövård, främjande av hälsan och utvecklande av regionala trafik- och logistiklösningar. Dessutom styrs samarbetet i de nordliga områdena av målen i EU:s strategi för Östersjöregionen och Finlands arktiska strategi.

50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 344 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till de sammanslutningar som nämns i dispositionsplanen.

Dispositionsplan (euro)

Medborgarorganisationernas Europa-information	374 000
Finlands FN-förbund	238 000
Samerådet	59 000
Organisationer som stöder OSSE:s verksamhet samt människorättsorganisationer	25 000
FRK:s bekantgörande av internationell humanitär rätt och Genève-konventionerna i Finland	57 000

Dispositionsplan (euro)

Medborgarorganisationernas nätverk för konfliktförebyggande KATU och stöd till den finländska kommittén för europeisk säkerhet STETE	139 000
Finlands Atlantsällskap	98 000
Crisis Management Initiative ry	277 000
Dövas världsförbund	43 000
Andra organisationer som bedriver internationell verksamhet	34 000
Sammanlagt	1 344 000

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Finlands FN-förbund; särskilt understöd till Finlands FN-jubileum	-100
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-206
Sammanlagt	-306

2016 budget	1 344 000
2015 budget	1 650 000
2014 bokslut	1 752 400

51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 45 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster är nödställda
- 2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan
- 3) till betalning av understöd utomlands.

2016 budget	45 000
2015 budget	45 000
2014 bokslut	37 198

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 86 961 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella understöd.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	22 437 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	12 941 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	29 226 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	2 593 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	360 000
Medlemsavgift till Europarådet	3 380 000
Medlemsavgift till OECD	2 689 000
Medlemsavgift till WTO	1 025 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	5 285 000
Provstoppsavtal, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	688 000
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	1 123 000
Övriga medlemsavgifter	5 214 000
Sammanlagt	86 961 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 24.01.01	1 000
Nivåförändring	6 506
Sammanlagt	7 506

2016 budget	86 961 000
2015 I tilläggsb.	-5 000 000
2015 budget	79 455 000
2014 bokslut	86 507 000

67. *Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådant samarbete med utvecklingsländer som omfattas av den internationella klimatkonventionen

2) till Finlands kostnader för försöksprogrammet för Kyotoprotokollets flexibla mekanismer och projekt i anslutning till det.

Förklaring: I enlighet med regeringens energi- och klimatpolitiska strategi har utrikesministeriet hand om de utsläppsreduceringar som skaffas via den s.k. mekanismen för ren utveckling. Anslagen riktas till utrikesministeriet till den del som gäller kostnaderna för försöksprogrammet. Till de kostnaderna hör också vissa kostnader som hänför sig till projekt som genomförs gemensamt.

2016 budget	100 000
2015 budget	100 000
2014 bokslut	500 000

68. *Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till projekt som stöder politiken för den nordliga dimensionen
- 2) till multilaterala projekt inom Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området
- 3) till projekt som stöder verkställandet av regeringens Rysslandspolitik
- 4) för understöd till fonder som verkar i anslutning till internationella finansiella institut
- 5) till att finansiera sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer
- 6) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till samarbetet med Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området samt stödet för verkställandet av regeringens Rysslandspolitik.

Anslaget får även användas till anställning av en personalmängd som motsvarar högst sex årsverken i uppgifter för viss tid i sådana projekt vid statliga ämbetsverk och inrättningar som stödjer Finlands kommande ordförandeskap i Arktiska rådet.

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	Sammanlagt från och med 2016
Fullmakt		
Förbindelser som ingåtts före år 2016	300	300
Utgifter sammanlagt	300	300

Med anslaget främjas Finlands nationella mål för samarbetet i fråga om Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området. Finlands ställning som arktisk aktör stärks. Målet är även att arbeta för att internationell finansiering styrs till projekt som är viktiga för Finland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samarbete med Östersjöområdet och den nordliga dimensionen	400 000
Samarbete med det arktiska området och Barentsregionen	600 000
Verkställandet av Rysslandspolitiken	300 000
Nordiska Miljöfinansieringsbolaget (NEFCO)	300 000
Sammanlagt	1 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands ordförandeskap i det arktiska rådet 2017–2019	-500
Sammanlagt	-500

2016 budget	1 600 000
2015 budget	2 100 000
2014 bokslut	3 200 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för att täcka de kalkylerade kursskillnaderna mellan de valutauppgifter i ekonomiförvaltningens informationssystem som används inom staten och de officiella dagskurser som används i bankerna

2) till att täcka andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

2016 budget	1 000 000
2015 budget	1 000 000
2014 bokslut	-94 205

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Det att rättssystemet fungerar säkert och tillförlitligt är en grundläggande förutsättning för en gynnsam utveckling av samhället och samhällsekonomin. Ett rättvist samhälle baserar sig på förtroende och samverkan.

Ett högklassigt och effektivt rättsväsende ökar välfärden samt samhällets konkurrenskraft och förvaltningens funktion. Det besparar också kostnader inom andra förvaltningsområden och främjar samhällets ekonomiska funktion och kan för sin del även hindra utslagning. Rättsväsendets funktionsförmåga tillgodoses. Förutsättningar skapas för att man ska kunna anvisa resurser inom rättsvården på ett lämpligt sätt bland annat så, att endast de ärenden som gäller ett faktiskt behov av rättsskydd kommer till domstolsbehandling. Med tanke på användningen av resurserna har även det betydelse, hur flexibelt domstolen kan välja den mest ändamålsenliga beslutssammansättningen.

Statsekonomi lider för närvarande av de ogynnsamma verkningarna av den långsamma tillväxten, den förändrade produktionsstrukturen och befolkningens stigande medelålder. Antalet arbetslösa, hushållens skuldsättningsgrad och antalet hushåll utan inkomster har fortsatt att öka och ingen betydande förändring kan skönjas. Denna allmänt svaga ekonomiska situation återspeglas i hela rättsväsendets verksamhet. Antalet ärenden och gäldenärer ökar, vilket inverkar på arbetsmängden och kostnaderna för verksamheten. De växande skillnaderna kan också vara en utmaning med tanke på förverkligandet av demokratin och de grundläggande rättigheterna.

Antalet nya betalningsanmärkningar och personer som har antecknats i kreditupplysningsregistret har länge ökat. Antalet domar i fordringsmål, vilket berättar om konsumenternas nya betalningssvårigheter, ökade kraftigt fram till 2013 då ökningen avstannade.

De yttre förändringarna i domstolväsendets verksamhetsmiljö, såsom internationaliseringen och den ökade kulturella mångfalden, den allt mer invecklade rättsliga regleringen, EU-rättens ökade betydelse i domstolarnas verksamhet och det ökade antalet ärenden som kräver djupgående sakkunskap inom olika specialområden medför stora utmaningar för domstolarnas verksamhet.

De externa förändringarna i rättshjälpens och den allmänna intressebevakningens verksamhetsmiljö, såsom befolkningens stigande medelålder, den marginalisering som beror på det försäm-

rade ekonomiska läget och den allt mer internationella kundkretsen, ökar behovet av juridiska tjänster och kräver större sakkunskap än tidigare av rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen.

Antalet ärenden och gäldenärer inom utsökningen är fortfarande stort. Det beräknas att det svaga ekonomiska läget i samhället återspeglas i utsökningsväsendets verksamhet genom ett ökat antal ärenden och gäldenärer samt ökade kostnader för verksamheten.

Brottsligheten i Finland har hållits på en stabil nivå under de senaste åren, och det totala antalet brott i relation till folkmängden är lågt internationellt sett. Det skedde inga stora ändringar i antalet brott som kommit till polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets kännedom 2014 jämfört med året innan. Antalet brott minskade med 1,6 %. Under de senaste tio åren har antalet bedrägerier på nätet samt betalningsmedelsbedrägerier ökat.

I Finland sjunker såväl fångtalet, antalet personer som avtjänar någon samhällspåföljd, som den statistikförda brottsligheten. Denna rådande kriminalpolitiska utveckling är unik ur ett europeiskt perspektiv.

Samhälleliga effektmål inom justitieministeriets förvaltningsområde

— De grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna förverkligas. Medborgarna deltar i och påverkar beredningen och beslutsfattandet. Den offentliga förvaltningen är öppen och förtroendeingivande.

— Rättsystemet utgör en konsekvent helhet som främjar förutsebarhet och likabehandling. Lagstiftningen är tydlig.

— Lagstiftningen möjliggör medborgarnas verksamhet och deras valfrihet och ökar på det sättet aktiviteten och välfärden.

— Skyddet för den svagare parten tillgodoses.

— Den elektroniska ärendehantering och tjänsterna är kundorienterade.

— Rättssäkerheten förverkligas i praktiken.

— Det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt. Brottsligheten och dess negativa följder minskar, säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

Resultatmål för verksamheten inom justitieministeriets förvaltningsområde

— Inom statsrådet iaktas förfaringsätten för god lagberedning.

— Organisationsstrukturen och nätverket av lokaler är ändamålsenliga och stöder stärkandet av personalens kompetens.

— Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad.

— Informationssystemen är användarvänliga och stöder verksamheten.

— Den övergripande arkitekturen iaktas och de gemensamma plattformarna utnyttjas.

— Samarbete inom förvaltningsområdet och ett förvaltningsövergripande samarbete och utvecklande ökar effektiviteten i verksamheten.

De viktigaste åtgärderna för förverkligande av effektmålen för förvaltningsområdet och målen för resultatet av verksamheten presenteras i kapitlen 25.01, 25.10, 25.20, 25.30 och 25.40.

Konsekvenser för jämställdheten mellan könen

Inom Brottspåföljdsmyndigheten beaktas kvinnliga fångars verksamhetsbehov och specifik kvinnoverksamhet utvecklas, t.ex. programverksamhet som är riktad till kvinnor och familjearbete. Planmässig frigivning av kvinnliga fångar via öppna anstalter och övervakad frihet på prov främjas. Som en del av utvecklandet av Brottspåföljdsmyndighetens nätverk av lokaler är ett mål att inleda ombyggnaden av fängelset i Tavastehus, varmed fängelset i Tavastehus i fortsättningen skulle bli ett slutet fängelse som helt och hållet beaktar kvinnliga fångars behov.

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Ministeriet och förvaltningen	129 349	124 856	130 318	5 462	4
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 661	22 775	21 650	-1 125	-5
(02.) Omkostnader för Justitieförvaltningens datateknikcentral (reservationsanslag 2 år)	1	—	—	—	0
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	10 144	7 361	7 457	96	1
(04.) Forskning och utveckling (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	3 359	6 941	3 582	107
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	11 337	11 191	11 032	-159	-1
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets ansvarsområde (reservationsanslag 2 år)	251	295	295	—	0
22. Harmonisering av kontors- och kommunikationssystemen (reservationsanslag 3 år)	—	—	1 935	1 935	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	58 150	57 309	56 494	-815	-1
50. Understöd (fast anslag)	4 238	4 406	6 444	2 038	46
51. Vissa ersättningar som betalas av staten (förslagsanslag)	17 567	18 160	18 070	-90	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
10. Domstolar och rättshjälp	379 319	372 724	405 091	32 367	9
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 999	9 009	9 017	8	0
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 970	10 909	12 686	1 777	16
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	260 048	247 710	254 823	7 113	3
04. Rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	38 846	60 076	60 765	689	1
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	60 456	45 020	67 800	22 780	51
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	105 377	103 723	104 238	515	0
01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	105 377	103 723	104 238	515	0
30. Åklagarna	45 923	46 223	46 992	769	2
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	45 923	46 223	46 992	769	2
40. Verkställighet av straff	234 606	234 346	216 826	-17 520	-7
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	229 206	228 946	211 426	-17 520	-8
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	5 400	5 400	5 400	—	0
50. Valutgifter	16 769	17 899	2 681	-15 218	-85
20. Valutgifter (förslagsanslag)	16 769	17 899	2 681	-15 218	-85
Sammanlagt	911 343	899 771	906 146	6 375	1

Det totala antalet anställda

9 122

9 077

8 753

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: I enlighet med sin verksamhetsidé drar justitieministeriet som en del av statsrådet upp rättspolitiska linjer, utvecklar författningspolitiken och styr sitt verksamhetsområde. Justitieministeriets mål är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle, där alla kan lita på att deras rättigheter fullföljs. Justitieministeriet ställer upp följande preliminära mål för sin verksamhet 2016.

Statssystemet och författningspolitiken

Justitieministeriet främjar användandet av gemensamma förfaringsätt och arbetsredskap vid planeringen, styrningen och uppföljningen av lagberedningsarbetet inom statsrådet. Man deltar aktivt i förbättrandet av kunskaper inom lagberedningsarbetet genom utbildning och anvisningar. De lagförslag som görs upp i statsrådet granskas vid justitieministeriet ur lagteknisk synvinkel.

Justitieministeriet sörjer för skötseln av de ärenden som gäller Åland och som hör till ministeriets förvaltningsområde, samtidigt som man inom statsrådet samordnar de ärenden inom ministeriernas förvaltningsområden som gäller Åland. Arbetet för att modernisera Ålands självstyrelse fortsätter.

Demokrati och grundläggande fri- och rättigheter

År 2016 bereds ett demokratipolitiskt handlingsprogram på basis av den demokratipolitiska redogörelsen som gavs 2014. Handlingsprogrammet innehåller konkreta projekt särskilt rörande deltagande, jämlikhet och öppenhet. År 2016 har de elektroniska demokratitjänsterna blivit färdiga, och man följer med hur de fungerar. Man deltar i utvecklandet av verksamhetsförutsättningarna för medborgarsamhället och frivilligarbetet.

När det gäller val bereder man genomförandet av utvecklingsprojekt inom lagstiftningen och valsystemet till exempel för att genomföra försöket med röstning på nätet vid kommunala folkomröstningar på basis av riktlinjerna om saken.

En andra nationell handlingsplan för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna bereds före utgången av 2016. Man fortsätter utveckla indikatorer för de grundläggande och mänskliga rättigheterna och etablera en systematisk uppföljning såsom ett verktyg inom politiken för de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Arbetet med att stärka EU:s dimension i fråga om de grundläggande rättigheterna fortsätts i den praktiska verksamheten och samarbetet med EU:s byrå för grundläggande rättigheter intensifieras.

Genomförandet av nationalspråksstrategin fortsätts och ett separat handlingsprogram bereds för detta. Behoven att reformera den samiska språklagen utreds. Uppgifter om tillämpningen av teckenspråkslagen inhämtas. Genomförandet av justitieministeriets nya likabehandlingsplan inleds. Material för genomförandet av diskrimineringslagen och för främjandet av goda etniska relationer produceras.

Tillgången till rättsskydd

Rättssäkerheten utvecklas och anpassas till de allt stramare ekonomiska ramarna utifrån riktlinjerna enligt reformprogrammet för rättsvården för åren 2013—2025 som blev färdig 2013 och responsen i yttrandena om programmet. Arbetet med att utveckla åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumentförvaltning fortsätter med ett IT-pro-

jekt (AIPA), vars databank skapar ett bättre arbetsredskap för åklagarväsendet och domstolarna. En revidering av förvaltningsdomstolarnas ärendehanteringssystem bereds också.

Samordnandet av bestämmelserna om domstolarnas förvaltning fortsätts på basis av den proposition som lämnats av arbetsgruppen för domstolslagen (betänkanden och utlåtanden 26/2014) och på basis av de riktlinjer som utarbetas utgående från responsen i remissyttrandena. Målet är att överlämna en regeringsproposition om saken hösten 2015, varmed ikraftträdandet torde ske 2016.

När det gäller ikraftträdandet av lagstiftningen om föreläggande av böter och ordningsbot föreskrivs det så, att lagstiftningen kan träda i kraft 2016.

Man fortsätter beredningen av reformen av lagstiftningen om rättegångsförfarandet i förvaltningsärenden så att den ska bli exaktare och mera informativ. Målet är att ersätta den nuvarande förvaltningsprocesslagen med en ny lag om rättegång i förvaltningsärenden. I samarbete med de andra ministerierna fortsätts dessutom arbetet med att utveckla ändringssökandet i förvaltningen genom att man utvidgar systemen med begäran om omprövning och besvär till nya kategorier av ärenden.

Man fortsätter vidta de åtgärder för effektivisering av rättegångar som nämns i reformprogrammet för rättsvården och reformera de strukturer som nämns i programmet.

Den juridiska rådgivningen inom den offentliga rättshjälpen, de elektroniska tjänsterna och de alternativa tvistlösningsförfarandena utvecklas i enlighet med helhetsplanen för rättshjälpsverksamheten som färdigställs 2015. Målet är att tjänster i framtiden produceras mera kundorienterat än i nuläget, och mera mångsidigt så att olika kanaler och metoder utnyttjas så att tjänsterna är lättåtkomliga för medborgarna.

Man deltar i genomförandet av projektet för utsköningsväsendets strukturreform (URA) i dess ledningsgrupp och olika arbetsgrupper. Man fortsätter de nödvändiga lagstiftningsåtgärderna och inleder eventuella tjänstekollektivavtalsförhandlingar.

Kriminalpolitiken

Kunskapsunderlaget för kriminalpolitiken stärks genom att den kriminologiska forskningen och dess tillämplighet främjas. Insamlandet och analyserandet av information om kriminalpolitikens och olika brottsbekämpningsmetoders verkningsfullhet effektiveras och utnyttjandet av forskningsdata i beslutsfattandet främjas.

Det lokala brottsförebyggandet och säkerheten i bostadsområden utvecklas. För att förbättra säkerheten och trivseln i bostadsområden främjas invånarnas deltagande och medborgarinflytande.

Ett nytt brottsförebyggande program utarbetas.

Stödtjänster för brottsoffer ska på det sätt som offerdirektivet förutsätter ordnas i samarbete med social- och hälsovårdsförvaltningen och de organisationer som producerar tjänsterna.

För finansieringen av serviceproduktionen införs en brottsofferavgift och ett statsbidragssystem som hänförs till avgiften utvecklas.

Justitieministeriet verkar som koordinerande myndighet i arbetet för att motverka korruption. Målet är att ytterligare öka samarbetet och kunskapen om korruption mellan de centrala myndigheterna och den privata sektorn. En strategi mot korruption utarbetas.

Frigivningsförfarandet för fångar med stor risk för återfall utvecklas. Det förvaltningsövergripande samarbetet ökas för att effektivisera tillträdet till normala tjänster för personer som avtjänar straff.

Lagstiftning som möjliggör elektronisk övervakning av reseförbud och andra alternativ till användning av häktning bereds. Reformen av systemet med fångpeng genomförs. Helhetsprocessen för förvandlingsstraff för böter reformeras. Målet är att förtydliga och effektivisera förfarandet med förvandlingsstraff, som i sin nuvarande form är komplicerat och sysselsätter flera myndigheter.

I syfte att effektivisera och påskynda straffprocessen förbättras samarbetet mellan polis, åklagare och domstolar. Justitieministeriet deltar i bekämpningen av grå ekonomi i samarbete med andra myndigheter.

Lagstiftningen om förverkande av vinning av brott effektiviseras.

Medborgarnas rättsförhållanden

Inom familjerättens område utreds behovet att reformera lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt.

Inom bolagsrättens område utreds behovet att reformera bestämmelserna om beslutsfattande enligt lagen om bostadsaktiebolag bland annat för att underlätta beslutsfattandet i frågor som gäller en tätare stadsstruktur.

Revidering av strukturerna och stöd vid personalomställningar

Enligt reformprogrammet för rättsvården är det skäl att fortsätta reformen av domstolsnätverket. I förslaget från den tjänstemannaarbetsgrupp som utrett tingsrättsnätverket eftersträvas mera jämnstora domstolar, varmed resurserna kan fördelas mera ändamålsenligt enligt befolkningmängden och antalet mål samt deras beskaffenhet. I de starkare domstolarna kan kunnandet utvecklas bättre än i de mindre och sårbarheten minskar. Fördelarna och nackdelarna med att slå samman de högsta domstolarna har också utretts. Den arbetsgrupp som undersökt frågan anser att en sammanslagen högsta domstol skulle ha bättre förutsättningar än för närvarande att styra rättspraxis och praxis inom förvaltningen på enhetliga grunder, och dessutom kunde domstolarnas sakkunskap utnyttjas bättre. Båda faktorerna skulle för sin del inverka på rättsskipningens kvalitet och medborgarnas rättssäkerhet. Avsikten är att riktlinjerna för utvecklande av domstolsnätverket och de högsta domstolarna dras upp hösten 2015.

Riksåklagarämbetet utreder möjligheterna att ytterligare minska antalet ämbetsverk. Målet är att koncentrera det administrativa arbetet och stärka kunnandet.

En stor strukturförändring pågår inom utskökningsväsendet och i samband med den ser man också över befattningsbeskrivningarna och förfarandena. Dessutom bereds inom utskökningsväsendet i samband med strukturförändringen en modell med ett ämbetsverk, varmed organisationsstrukturen lättas upp och ett ändamålsenligt ordnande av uppgifterna underlättas. För den regionala verksam-

heten planeras det att ämbetsverket ska fungera som regionala enheter. Reformen kan ha fördelar både i fråga om effektiviteten och rättsäkerheten när vissa funktioner koncentreras. Det är viktigt att hela tiden trygga parternas rättsäkerhet och utsökningens goda resultat.

Rättshjälpen utvecklas i ett helhetsprojekt som omfattar juridisk rådgivning, rättshjälp och alternativ tvistlösning.

Inom området för brottsbekämpningen har man under de senaste 15 åren genomfört tre stora organisationsändringar och organisationsstrukturen inom Brottspåföljdsmyndigheten är bra. Brottspåföljdsmyndighetens nätverk av lokaler förnyas så att den stöder de mål för verksamheten och de samhälleliga effektmål som ställts för Brottspåföljdsmyndigheten och möjliggör att den verksamhet som inverkar på återfallsbrottsligheten fortsätter trots de minskande anslagen.

Inom personalpolitiken är det väsentligt att strukturomvandlingar stöds och att verksamheten och arbetsgemenskaperna utvecklas på lång sikt, på ett sporrande sätt och enligt principerna för en god och balanserad personalpolitik.

Uppgifter om personalen

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Justitieministeriet			
Årsverken	259	245	243
Medelålder	46,6	46,5	46,5
Kvinnornas andel, %	69	69	69
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,7	3,7
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,2	6,0	6,0
Övriga särskilda ämbetsverk			
Årsverken	189	195	200
Medelålder	45,6	45,5	45,5
Kvinnornas andel, %	67	67	67
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	10,2	10,0	10,0

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 650 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella sammanslutningar samt till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som är godkända av justitieministeriet.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 525	23 175	22 050
Bruttoinkomster	473	400	400
Nettoutgifter	27 052	22 775	21 650
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 565		
— överförs till följande år	3 174		

Beräknad användning av anslaget enligt huvudfunktioner

	årsv.	%
Samhällspolitiska uppgifter, samarbete med intressentgrupper och extern kommunikation	18	8
Lagberedning	46	19
EU-samarbete och internationellt samarbete	24	10
Styrning och utveckling av ministeriet och förvaltningsområdet	60	25
Ministeriets övriga förvaltningsuppgifter	24	10
Ministeriets interna förvaltning	36	15
Frånvaro med lön	32	13
Sammanlagt	240	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Administrering av statsunderstödet för brottsoffertjänster (0,5 årsverken)	100
Anslag av engångsnatur år 2015 (valforskning)	-200
Återtagande av 2015 års överföring till moment 25.01.50 (överföring från moment 25.01.50)	45
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-2 årsv.)	-849
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)	15
Löneglidningsinbesparing	-110
Lönejusteringar	123
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-97
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-131
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-21
Sammanlagt	-1 125

2016 budget	21 650 000
2015 budget	22 775 000
2014 bokslut	27 661 000

03. (25.01.03 och 04) Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 457 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för barnombudsmannens byrå, jämställdhetsombudsmannens byrå, diskrimineringsombudsmannens byrå, dataombudsmannens byrå, olycksutredningscentralen, diskriminerings- och jämställdhetsnämnden, datasekretessnämnden samt Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna.

Anslaget får också användas till betalning av stipendier som Europeiska institutet för kriminalpolitik delar ut.

Vid nettobudgeteringen har inkomsterna av avgifter för de tillsynsuppgifter som anges i 305 § i informationssamhällsbalken (917/2014) inte beaktats.

Förklaring: Barnombudsmannen har till uppgift att i samarbete med andra myndigheter samt organisationer och övriga liknande aktörer inom sitt verksamhetsområde bedöma och främja förverkligandet av barnens intressen och rättigheter på allmän förvaltningsnivå, samhällspolitisk nivå och lagstiftningsnivå samt att främja fullgörandet av den av Förenta Nationernas generalförsamling antagna konventionen om barnets rättigheter (FördrS 59–60/1991). För att främja barns ställning och rättigheter samt myndighetssamarbetet i dessa frågor bistås barnombudsmannen av *barnombudsmannadelegationen*.

Jämställdhetsombudsmannen övervakar att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) iakttas och främjar genom initiativ, råd och anvisningar förverkligandet av lagens syfte. Jämställdhetsombudsmannen informerar om jämställdhetslagstiftningen och dess tillämpningspraxis samt följer att jämställdhet mellan kvinnor och män genomförs på samhällslivets olika områden.

Diskrimineringsombudsmannen ska övervaka att lagen om likabehandling följs på det sätt som bestäms i den nämnda lagen samt även i övrigt främja likabehandling och förhindra diskriminering. Dessutom är diskrimineringsombudsmannen nationell rapportör om människohandel. För utbyte av information mellan aktörer och myndigheter som är av betydelse för det allmänna främjandet av likabehandling och för förebyggande av diskriminering samt för behandling av frågor som gäller likabehandling, finns det *en delegation för likabehandlingsärenden* i anslutning till diskrimineringsombudsmannens byrå.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden behandlar och avgör ärenden som enligt diskrimineringslagen och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män hör till nämndens uppgifter.

Dataombudsmannen ska behandla och avgöra ärenden som gäller behandling av personuppgifter och kreditupplysningar så som föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999) och kreditupplysningslagen (527/2007) samt sköta övriga uppgifter som följer av de nämnda lagarna. Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar den grundläggande rätten till integritet och förtroendet för samhällets tjänster. Dessutom är byrån med och utvecklar informationssamhället i Finland och EU.

Datasekretessnämnden behandlar och avgör ärenden som enligt personuppgiftslagen ska avgöras av nämnden samt följer med behovet att utveckla lagstiftningen om behandling av personuppgifter och tar de initiativ som nämnden anser vara nödvändiga.

Olycksutredningscentralen ska enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) utveckla och upprätthålla beredskapen att inleda utredningar av olyckor, effektivt och tillförlitligt utreda orsakerna till olyckor och på basis av orsakerna ge säkerhetsrekommendationer, och följa med hur de iakttas.

Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta Nationerna, producerar internationella sakkunnigtjänster inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 256	7 761	7 857
Bruttoinkomster	7 535	400	400
Nettoutgifter	10 721	7 361	7 457
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 698		
— överförs till följande år	2 121		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Barnombudsmannens verksamhet	630
Jämställdhetsombudsmannens verksamhet	1 010
Diskrimineringsombudsmannens verksamhet	1 430
Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden	240
Barnombudsmannadelegationen	20
Dataombudsmannens verksamhet	1 700
Datasekretessnämnden	15
Olycksutredningscentralen	1 590
Institutet för kriminalpolitik	530
Servicecentralernas avgifter	292
Sammanlagt	7 457

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av lönerna vid Rättspolitiska forskningsinstitutet (överföring till moment 29.40.50)	-3
Ändring i personalstrukturen vid Olycksutredningscentralen	200
Övriga förändringar	6
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-8
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-54
Indexhöjning av hyresutgifterna	5
Löneglidningsinbesparing	-17

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	34
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-34
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-26
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Sammanlagt	96

2016 budget	7 457 000
2015 budget	7 361 000
2014 bokslut	10 144 000

(04.) *Forskning och utveckling* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slås samman med moment 25.10.03.

05. *Rättsregistercentralens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 941 000 euro.

Förklaring: Rättsregistercentralen är registeransvarig för informationssystemen och registren inom justitieministeriets förvaltningsområde och förmedlar information från förvaltningsområdets myndigheter till andra myndigheter. De register som används mest är straffregistret, bötesregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt skuldsaneringsregistret. Rättsregistercentralen sköter verkställighetsuppgifter i samband med böter, förverkandepåföljder, avgifter och fordringar samt för statens talan i dessa ärenden. Dessutom sköter Rättsregistercentralen underhåll och utveckling av informationssystemen inom förvaltningsområdet i samarbete med ämbetsverken inom förvaltningsområdet, enligt vad som har avtalats i serviceavtalen. Rättsregistercentralen sköter även uppgifter i anknytning till planeringen av blanketter inom förvaltningsområdet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	11 359	11 741
Bruttoinkomster	8 000	4 800
Nettoutgifter	3 359	6 941

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Administrering av statsunderstödet för brottsoffertjänster	70
Bruttobudgetering av inkomster från myndighetsverksamhet	2 600
Inre säkerhet (regeringsprogr.)	146
Nivåförhöjning för tryggande av verksamheten	300
Ändringar som anknyter till tillämpningen av böteslagen	340
Ändring av bokföringsenheternas struktur samt ibruktagande av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (KIEKU)	135
Löneglidningsinbesparing	-16
Lönejusteringar	27

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetssparning i omkostnaderna	-16
”Från upphandling till betalning”-sparning (regeringsprogr. 2015)	-4
Sammanlagt	3 582

2016 budget	6 941 000
2015 budget	3 359 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 032 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av arvoden och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av utredningskommisioner som tillsatts för säkerhetsutredningar enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), Europeiska unionens lagstiftning och internationella avtal som förpliktar Finland och utredningar som utförs som internationellt samarbete

2) för fullföljande av skadeståndsansvar som föranleds av en eventuell förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar

3) till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet och till betalning av kostnader som föranleds av förordnande av en intressebevakare för en minderårig part för förundersökning samt till betalning av intressebevakarens arvode och kostnader

4) till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala

5) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

6) till betalning av tolknings- och översättningsutgifter för ärenden som sköts enligt rättshjälpslagen (257/2002)

7) till betalning av ersättningar enligt 19 och 20 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005)

8) till betalning av överföringsutgifter till huvudmän inom den allmänna intressebevakningens köpta tjänster såsom en gottgörelse som motsvarar mervärdesskattens belopp.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Betalning av ersättningar enligt lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (överföring till moment 28.50.50)	-100
Rättsgenetiska faderskapsundersökningar (överföring från moment 25.10.04)	156
Ändring i personalstrukturen vid Olycksutredningscentralen	-315
Ökning av användningsområdet för gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	100
Sammanlagt	-159

2016 budget	11 032 000
2015 budget	11 191 000
2014 bokslut	11 337 394

21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets ansvarsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 295 000 euro.

Anslaget får användas till produktivitetsfrämjande investeringar, forskning och utredningar inom ministeriets förvaltningsområde, samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Anslaget får även användas till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för viss tid för att främja produktivitetsåtgärder.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget till att finansiera produktivitetsfrämjande projekt.

2016 budget	295 000
2015 budget	295 000
2014 bokslut	251 000

22. Harmonisering av kontors- och kommunikationssystemen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 935 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av ibruktagandet av massprodukter när det gäller kontors- och kommunikationssystem inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Förklaring: Avsikten är att inom justitieministeriets förvaltningsområde ta i bruk statens gemensamma så kallade massprodukter när det gäller kontors- och kommunikationssystem. För närvarande används inom förvaltningsområdet produkter som avviker från massprodukterna. Ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten har ingåtts mellan justitieministeriet och finansministeriet om projektet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibruktagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (2016 års finansiering) (överföring från moment 28.70.20)	1 935
Sammanlagt	1 935

2016 budget	1 935 000
-------------	-----------

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 56 494 000 euro.

Anslaget får också användas till att betala mervärdesskatteutgifter som föranleds av ersättningar till privata rättsbiträden som betalas med medel under moment 25.10.50.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	165
Ändring i nivån på mervärdesskatteutgifterna (riksdagsval 2015)	-843
Överföring till moment 23.01.29	-137
Sammanlagt	-815

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	56 494 000
2015 budget	57 309 000
2014 bokslut	58 150 214

50. Understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 6 444 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi
- 2) till understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet samt för utvärdering av arbetet för att förebygga kriminalitet
- 3) till understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer
- 4) till understöd till Opinionsnämnden för massmedier och sammanslutningar som publicerar författningsmaterial
- 5) till understöd för verksamhet som stöder utvecklandet av rättsordningen och demokratin och spridandet av kunskap om dessa frågor.

Anslaget får även användas till brottsbekämpning tillsammans med statliga inrättningar och Helsingfors universitetet och till utgifter för projekt som ansluter sig till bedömning av brottsbekämpningen.

Dispositionsplan (1 000 euro)

Understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer (högst)	3 090
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	3 164
Övriga understöd (högst)	190
Sammanlagt	6 444

*Förklaring:***Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anknytning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)**

	2016	2017	2018	2019	2020	fr.o.m. 2021
Fullmakt för samekulturcentrumets hyresavtal						
Förbindelser som ingåtts före år 2016	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år
Förbindelser 2016	-	-	-	-	-	-
Utgifter sammanlagt	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag av engångsnatur år 2015 (brottsofferjouren)	-100
Statsunderstöd för stödtjänster för brottsoffer	2 500
Återtagande av överföringen år 2015 från moment 25.01.01 (överföring till moment 25.01.01)	-45
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-121
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-207
Indexhöjning av hyresutgifterna	11
Sammanlagt	2 038

2016 budget	6 444 000
2015 budget	4 406 000
2014 bokslut	4 237 607

51. Vissa ersättningar som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 070 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som ska betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om statlig ersättning till vissa internerade civilpersoner (510/2014).

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Indexjustering av ersättningar till brottsoffer	70
Statlig ersättning till vissa internerade civilpersoner	-160
Sammanlagt	-90

2016 budget	18 070 000
2015 budget	18 160 000
2014 bokslut	17 566 829

10. Domstolar och rättshjälp

Förklaring: Oberoende, välfungerande och effektiva domstolar utgör en förutsättning för realiseringen av en rättssäkerhet som motsvarar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt för en rättssäkerhet som krävs både i den ekonomiska verksamheten och vid ordnandet av medborgarnas inbördes relationer. Upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten och utredandet av konflikter på lika villkor utifrån på förhand fastställda allmänna regler förutsätter ett välfungerande rättssystem.

Rättsskyddsuppgifterna regleras inte bara i den nationella lagstiftningen utan även genom internationella fördrag. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna bedömer genom sin rättspraxis hur medlemsstaterna iakttar de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter.

Informationsteknikens utveckling och användningen av videokonferensutrustning gör det möjligt att effektivisera arbetet och förbättra de elektroniska rättstjänsterna. De projekt som gäller förbättring av rättsskipningens kvalitet bör fortsättas och domstolarnas arbetsmetoder bör utvecklas med utnyttjande av den möjlighet som informationsteknologin erbjuder. Målet är att under 2016 bereda förändringsledningen så, att de nya arbetsmetoderna kan tas i bruk flexibelt och effektivt när de nya ärendehanteringssystemen blir färdiga.

Vid de allmänna domstolarna har antalet tvistemål ökat. Jämfört med situationen för några år sedan har det inkommit klart fler indrivningsärenden som anhängiggjorts genom summarisk stämningens ansökan. Lagstiftningen om utlåning av snabbblån och andra små och kortfristiga krediter har skärpts. Det räntetak som föreskrivits särskilt för dessa krediter verkar ha minskat den företagsverksamhet som anknyter till snabbblån, vilket för sin del har minskat antalet summariska tvistemål som blivit anhängiga vid tingsrätten. Antalet ärenden bedöms dock år 2016 vara fortsatt högt jämfört med situationen för några år sedan. Det fortsatt dåliga ekonomiska läget påverkar antalet ärenden.

Domstolarna får allt oftare behandla omfattande och juridiskt krävande mål samt nya rättsliga frågor. En orsak till detta är att EU-bestämmelserna så småningom sträcker sig till ett allt större område inom förvaltningsprocessen och till privaträttsliga och straffrättsliga frågor. Även den helt inhemska lagstiftningen ändras kontinuerligt, vilket kräver sakkännedom och tolkningsförmåga av domstolarna. Förväntningarna på rättssäkerheten har också ökat. Alla dessa omständigheter ställer allt större krav på att rättsskipningssystemet fungerar och personalen är yrkeskunnig.

För att undvika att rättsprocesser drar ut på tiden är det viktigt att resurserna är rätt fördelade till domstolarna och att de används effektivt. Domstolarnas genomsnittliga behandlingstider är skäliga, men en del av rättsprocesserna är alltför långa. När det gäller lika tillgång på rättssäkerhet är det viktigt att handläggningstiderna vid de olika enheterna inte avviker särskilt mycket från landets genomsnitt i liknande ärenden, och att den totala längden på en rättsprocess är skälig. Man

måste ta ansvar för den totala behandlingstiden i ett ärendes alla behandlingsfaser bl.a. genom att följa upp särskilt sådana ärenden som har legat kvar i domstolsinstanserna i över ett år, och vidta åtgärder för en snabb behandling.

Ändamålsenligheten hos fördelningen av domkretsar bör granskas i fortsättningen, så att man kan skapa bättre möjligheter till att utveckla domstolarnas allmänna och särskilda kunnande i den allt mera krävande rättsliga miljön. Det är även lättare att fördela personalresurser på ett ändamålsenligt sätt i en domstolsstruktur som består av större domstolsenheter. Vid planeringen av verksamheten beaktar tingsrätterna den eventuella reformen av nätverket som baserar sig på arbetsgruppens förslag.

Målet är också att utveckla domstolarnas verksamhetsfält så att de kan koncentrera sig särskilt på dömande verksamhet i sådana ärenden som är av betydelse med tanke på rättssäkerheten. Målet är att bereda en koncentrerad handläggning av ostridiga ärenden.

Vid *de allmänna domstolarna* behandlas och avgörs åtalsärenden som gäller straffrättsligt ansvar samt tvistemål och ansökningsärenden som gäller rättsförhållanden av privaträttslig natur. De allmänna domstolarna ser således till att de straffrättsliga åtgärderna fullföljs inom alla områden av privat och samhällelig verksamhet. De ansvarar även för att enskilda, företag och andra sammanlutningar garanteras rättsskydd i sina inbördes relationer och även i relation till offentliga samfund när det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsrättslig lagstiftning.

Användningsområdet för det förfarande med tillstånd till fortsatt handläggning som tillämpas vid hovrätterna utvidgas från och med den 1 oktober 2015 så, att allt flera ärenden hör till tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillstånd till fortsatt handläggning. Syftet med förfarandet är att skapa förutsättningar för att resurser riktas mera på ärenden där det finns ett klart behov av rättsskydd. Målet är att utveckla hovrätternas verksamhetsfält så, att målen med reformen uppnås och nyttan av den kan fås.

Utvecklingen av åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumentförvaltning (AIPA) fortsätter. Målet är att skapa ett informationssystem som befrämjar effektiva arbetsmetoder och som möjliggör en förbättrad produktivitet.

Hos *förvaltningsdomstolarna* söks ändring i myndighetsbeslut som fattats inom olika förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer. Inom förvaltningen fattas det ca 20—30 miljoner beslut per år och av dem kommer ca 30 000 besvärärenden in för behandling till förvaltningsdomstolarna. I ca 4 000 besvärärenden söks ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Antalet besvärärenden som handläggs vid besvärdomstolarna är litet i förhållande till antalet förvaltningsbeslut, vilket visar att förvaltningen fungerar väl. Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden, men även andra förvaltningsdomstolarnas avgöranden, styr lagligheten och förverkligandet av rättssäkerheten inom hela den offentliga maktutövningen. Avgörandena inverkar även på samhällets verksamhet och konkurrensförmåga. Avgöranden som gäller t.ex. beskattning och ekonomisk konkurrens, offentlig upphandling, planering av markanvändning, byggande och trafikförbindelser, miljötillståndsärenden och utlänningsärenden har ofta även direkta samhällsekonomiska effekter. Såväl för individen som för samhället är det viktigt att trygga en snabb handläggning av ärenden samt rättssäkerheten hos besluten. Långa rättsprocesser kan inverka negativt på konkurrenskraften när olika investeringsbeslut fördröjs.

Genomförandet av förvaltningsdomstolarnas nya system för verksamhetsstyrning och dokumenthantering (HAIPA) inleds.

Uppgifter om personalen

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Allmänna domstolarna			
Antal anställda, årsv.	2 479	2 480	2 430
Medelålder	46,6	46,0	46,0
Kvinnornas andel, %	69,7	69,0	69,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	7,3	8,0	8,0
Förvaltningsdomstolarna			
Antal anställda, årsv.	671	680	720
Medelålder	47,8	47,0	47,0
Kvinnornas andel, %	71,0	70,0	70,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,5	8,0	8,0

Målet med *rättshjälpen* är att var och en ska få nödvändig hjälp med lösandet av ett rättsligt problem i ett så tidigt skede som möjligt, även om ens ekonomiska situation är svag. Rättshjälp erbjuds så, att det är ändamålsenligt totalekonomiskt sett. De statliga rättshjälpsbyråerna fattar beslut om rättshjälp och tillhandahåller advokater för rättshjälpsärenden. En medborgare kan få ett biträde från statens rättshjälpsbyrå för att sköta rättsliga ärenden helt eller delvis på statens bekostnad. Av de ärenden som behandlas av rättshjälpsbyråerna sköts i genomsnitt 69 % utan ersättning medan rättshjälp mot partiell ersättning ges i 24 % av fallen.

Den största delen av de ärenden som sköts vid rättshjälpsbyråerna utgörs av familje- och arvsrättsliga ärenden. Även advokater och andra privata jurister ger rättshjälp i rättegångsärenden.

En helhetsplan för rättshjälpsverksamheten om utvecklandet av den juridiska rådgivningen och de elektroniska tjänsterna, de alternativa tvistlösningsförfarandena samt den offentliga rättshjälpen färdigställs 2015. Målet är att man i framtiden producerar tjänster mera kundorienterat än i nuläget, mera mångsidigt så att olika kanaler och metoder utnyttjas och så att tjänsterna är lättåtkomliga för medborgarna.

Rättshjälpsbyråernas organisationsstruktur reformeras. Rättshjälpens elektroniska tjänster, såsom distansservicen och den elektroniska tidsbeställningen utvecklas och medborgarna instrueras att använda de olika tjänsterna på ett mångsidigt sätt. Processerna för advokatverksamheten inom rättshjälpen utvärderas och utvecklas så att de motsvarar bästa praxis.

Den genomsnittliga kötiden vid rättshjälpsbyråerna har minskat med en dag och är ca 13 dagar. Praxis kring rättshjälpsbyråernas tidsbeställningssystem utvecklas vidare. Målet är att tidsbeställningen ska vara flexibla och snabbare än för tillfället och kötiden kortare.

Klienterna inom den *allmänna intressebevakningen* är personer som inte själva kan bevaka sina intressen eller sköta sina ekonomiska angelägenheter på grund av sjukdom eller av någon annan orsak. Till intressebevakarens uppgifter hör att sköta privaträttsliga ärenden, såsom att ingå avtal,

sköta bokföring och placeringsverksamhet, betala räkningar och ansöka om förmåner. Magistraten eller tingsrätten utser en intressebevakare. Till intressebevakare kan man utse antingen en privat eller en allmän intressebevakare.

Konsumenttvistenämnden förverkligar rättsskyddet genom att ge skriftliga rekommendationer om hur meningsskiljaktigheter mellan konsumenter och näringsidkare samt mellan enskilda i ärenden som gäller bostadsköp ska lösas. Nämnden förebygger, medlar i och avgör tvistemål som faller inom dess behörighet opartiskt, sakkunnigt och ekonomiskt. Nämndens mål är en snabb behandling av ärenden. Genom sin vedertagna beslutspraxis och sina principiellt viktiga avgöranden i plenum drar nämnden upp riktlinjerna för konsumenträtten och styr den. En proposition om genomförande av EU:s direktiv om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister (2013/11/EU) lämnas. På grund av genomförandet av direktivet utvecklas den elektroniska ärendehantering och förfarandena vid konsumenttvistenämnden.

Uppgifter om personalen

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Rättshjälpsbyråer och allmän intressebevakning			
Antal anställda, rättshjälpsbyråerna, årsv.	954	950	962
Medelålder	48,6	49,0	49,0
Kvinnornas andel, %	82,1	83,0	83,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	9,8	10,0	10,0
Konsumenttvistenämnden			
Antal anställda, årsv.	32	32	32
Medelålder	45,1	45,1	45,1
Kvinnornas andel, %	56,8	57,0	57,0
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	15	15,0	15,0

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 017 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som inflyter från EU och de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tviste- och brottmål. Dess uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd, genom att undersöka och avgöra enskilda besvärssärenden, ge sådana prejudikat för tolkning och tillämpning av lag som styr rättspraxis och gör den enhetligare. Dessutom behandlar och avgör högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och avger utlåtanden till republikens president i benådningssärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättskipning.

Av de ärenden som kommer in till högsta domstolen kan man se att rättsnormerna blivit mera varierande, bl.a. genom EU-lagstiftningens och den övriga internationella rättens ökade betydelse. Det att regleringen och övriga rättskällor ökar och förändras och ärendena blir mera komplicerade, samt det att lagstiftningen är ojämn, inverkar kontinuerligt på innehållet i de frågor som kommer upp i rättskipningen och på prejudikatbehoven.

År 2016 beräknas det komma in 2 550 ärenden till högsta domstolen. Målet är att beslut som gäller beviljande eller förvägran av besvärstillstånd ska ges så snabbt som möjligt, så att det inte tar onödigt lång tid för avgörandet att vinna laga kraft i sådana ärenden där besvärstillstånd inte beviljas. I vissa rättsliga frågor är det nödvändigt att snabbt få ett förhandsavgörande, något som gör avgörandena i lägre instans enhetligare och minskar antalet överklaganden. Målet är att högst 70 % av de besvärärenden som är anhängiga vid utgången av år 2016 (ärenden som beviljats besvärstillstånd och direkta besvär) har varit anhängiga längre än 12 månader. Målet på lång sikt är att av de besvärärenden som är anhängiga har minst 33 % varit anhängiga mindre än 9 månader, ca 33 % varit anhängiga 9—12 månader och högst 33 % varit anhängiga längre än 12 månader.

Tabell med nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål/uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	2 617	2 350	2 350
— beviljade besvärstillstånd	122	130	130
— avgöranden i sak i besvärärenden	136	130	130
— offentliggjorda avgöranden	103	105	105
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	6,0	7,0	7,5
— ärenden som gäller besvärstillstånd	4,8	6,0	7,0
— avgöranden i sak	21,1	21,0	20,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	3 439	3 950	3 750
— produktivitet (beslut/årsv.)	35	32	32

I avgifter som enligt lag 701/1993 tas ut för högsta domstolens beslut beräknas 320 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	9 024	9 012	9 020
Bruttoinkomster	24	3	3
Nettoutgifter	9 000	9 009	9 017
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	758		
— överförs till följande år	757		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-9
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-215
Indexhöjning av hyresutgifterna	14
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	282
Löneglidningsinbesparing	-30

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	54
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-45
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-3
Sammanlagt	8

2016 budget	9 017 000
2015 budget	9 009 000
2014 bokslut	8 999 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 686 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som inflyter från EU och de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen avgör som högsta rättsinstans de besvär som anförts över förvaltningsbeslut. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar också förvaltningsprocessen.

Inemot 90 % av alla ärenden som avgörs av högsta förvaltningsdomstolen gäller beslut som meddelats av regionala förvaltningsdomstolar. Dessutom avgör högsta förvaltningsdomstolen bl.a. besvär som har anförts över marknadsdomstolens samt statsrådets och ministeriernas beslut. Till de största kategorierna av ärenden som kommer in till högsta förvaltningsdomstolen hör utlänningsfrågor, social- och hälsovård, byggande och miljöfrågor, beskattning, statsrätt och allmän förvaltning samt ekonomisk verksamhet, såsom konkurrensärenden och offentlig upphandling. Största delen av utlänningsärendena gäller förvaltningsdomstolens avslagsbeslut i asylärenden. År 2014 inkom 416 asylärenden. Antalet asylärenden förväntas öka avsevärt år 2016. Målet är emellertid att den genomsnittliga behandlingstiden i dessa ärenden ska vara mindre än 8 månader (8,1 månader år 2014).

De ärenden som handläggs vid högsta förvaltningsdomstolen är betydelsefulla förutom för individens rättsskydd även för hela samhällets funktion. Genom besluten styrs rättspraxis och praxis inom förvaltningen. Högsta förvaltningsdomstolen bör kunna svara för sitt rättssäkerhetsuppdrag genom att avgöra ärenden som gäller ändringssökande snabbt och motiverat samt genom att offentliggöra sina beslut.

Minimimålet med tanke på rättsäkerheten är att högsta förvaltningsdomstolen kan avgöra minst lika många ärenden som det anhängiggörs nya ärenden. De lagstiftningsändringar som ökar besvärstillstånden avser grupper av ärenden som är små till antalet, och på grund av övergångsbestämmelserna syns deras inverkan hos högsta förvaltningsdomstolen först flera år senare.

Trots de knappa resurserna måste den genomsnittliga behandlingstiden fås att hållas vid högst 12 månader. Av ärendena avgörs 30 % inom mindre än sex månader och 20 % inom 6—9 månader. Behandlingstider på över 24 månader får förekomma endast i undantagsfall, närmast i fråga om ärenden som väntar på förhandsavgörande av Europeiska unionens domstol.

Tabell med nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål/uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	4 272	3 700	5 500
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	11,3	12,0	11,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 489	2 970	2 650
— produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	44	39	43

I avgifter som enligt lag 701/1993 tas ut för högsta förvaltningsdomstolens prestationer beräknas 600 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 644	10 919	12 696
Bruttoinkomster	12	10	10
Nettoutgifter	10 632	10 909	12 686
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	677		
— överförs till följande år	1 015		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utgifter som anknyter till asylsökandes rättsskydd	1 700
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-11
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-191
Indexhöjning av hyresutgifterna	12
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	349
Löneglidningsinbesparing	-38
Lönejusteringar	63
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-49
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-54
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-4
Sammanlagt	1 777

2016 budget	12 686 000
2015 budget	10 909 000
2014 bokslut	10 970 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 254 823 000 euro.

Anslaget får också användas till utgifter som föranleds av lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) och till betalning av överföringsutgifter till advokatförbundet i enlighet med

24 § 2 mom. i lagen. I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen.

Vid nettobudgeteringen beaktas inte som inkomster avgifter som tas ut enligt lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/1993) och äkten-skapsförordningen (820/1987).

Från och med den 1 april 2016 inrättas en hovrättsrådstjänst (T14), förutsatt att det från och med samma tidpunkt dras in en hovrättslagmanstjänst (T16).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till en lag om domstolsavgifter samt en proposition med förslag till godkännande av avtalet om en enhetlig patentdomstol och till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och om godkännande av protokollet om provisorisk tillämpning av avtalet samt om ändring av patentlagen och vissa andra lagar.

Genom ändringen av lagen om domstolsavgifter avser man höja bl.a. rättegångsavgifterna och de avgifter som tas ut för behandlingen av ansökningsärenden samt utvidga tillämpningsområdet för avgiftsbelagdheten. Genom dessa ändringar motsvarar intäkterna från domstolsavgifter sammanlagt minst 20 procent av domstolarnas totala utgiftsnivå. Det beräknas att ändringarna ökar intäkterna med 15 mn euro per år. Reformen avses träda i kraft den 1 januari 2016.

Lagen om ändring av 25 och 25 a kap. i rättegångsbalken (386/2015) träder i kraft från ingången av oktober 2015. Föreskrifterna om ändringssökande ändras så, att en större andel än tidigare av de ärenden som inkommer till hovrätten omfattas av förfarandet med tillstånd till fortsatt handläggning. Det uppskattas att reformen möjliggör kostnadsbesparingar på 2 mn euro på årsnivå. Ändringen beräknas minska arbetsmängden och på det sättet möjliggöra en minskning av antalet tjänster för personalen inom rättsskipningen. Utöver det att löneutgifterna minskar, kalkyleras det att inbesparingar uppkommer dessutom från att de allmänna omkostnaderna för förvaltningen sjunker.

Till *hovrätterna* kom det år 2014 in sammanlagt 10 176 ärenden (9 689 ärenden år 2013). Antalet inkomna ärenden beräknas stanna på samma nivå 2016. Av de ärenden som inkom 2014 var 37 % civilmål och 63 % brottmål. Den genomsnittliga behandlingstiden har förkortats till 5,8 månader. Av ärendena behandlades 60 % på mindre än sex månader och 11 % låg kvar vid hovrätten i över ett år. Den genomsnittliga behandlingstiden vid en enskild hovrätt översteg genomsnittet för hela landet med som mest 1,1 månader år 2014. Målet är att de regionala skillnaderna i behandlingstiderna minskar. Särskild vikt fästs vid antalet gamla ärenden, dvs. ärenden som varit anhängiga i över ett år, och målet är att andelen sådana ärenden är mindre än 7 % av alla anhängiga ärenden.

Målet är att förhindra att den totala tiden för behandling av ärenden förlängs. Den totala behandlingstiden för ärenden som länge har varit föremål för förundersökning och åtalsprövning eller i tingsrättsskedet ska beaktas. Hovrätterna strävar efter att behandlingstiden för ärenden som i tidigare skeden har varit under behandling i över tre år är högst 12 månader i hovrätten.

Till *tingsrätterna* inkom det år 2014 ca 491 000 straff- och civilrättsliga ärenden. Antalet civilrättsliga ärenden som inkom uppgick till 412 000, varav 85 % anhängiggjordes genom summarisk stämningsansökan. Under de senaste åren har det varit många s.k. summariska ärenden och på grund av den ekonomiska situationen torde antalet förbli högt.

I fråga om omfattande tvistemål som avgörs vid huvudförhandling är målet att 35 % avgörs inom mindre än 6 månader och att högst 25 % har en behandlingstid på över ett år. Enkla brottmål kan behandlas i ett skriftligt förfarande utan huvudförhandling. År 2016 beräknas andelen brottmål som avgörs genom skriftligt förfarande ligga på samma nivå som tidigare år (ca 33 %).

I fråga om inställande av huvudförhandling i brottmål är målet att andelen brottmål som ställs in minskar från nuvarande 20 %. Behovet att ställa in sammanträden bedöms minska bl.a. genom att antalet höranden per videokonferens ökas. Man strävar efter att förenhetliga de praktiska arrangemangen kring videokontakter i enlighet med förslagen från den arbetsgrupp som utrett frågan.

I slutet av 2014 uppgick antalet gamla och omfattande tvistemål som varit anhängiga i över ett år till 3 235, dvs. 38 % av de omfattande tvistemål som var anhängiga. Målsättningen är att andelen gamla ärenden är mindre än detta år 2016. Den genomsnittliga behandlingstiden i brottmål var 4,1 månader 2014, och vid de stora tingsrätterna i huvudstadsregionen 4,3—8,4 månader. År 2016 är målet att den genomsnittliga behandlingstiden i brottmål inte vid någon tingsrätt ska vara över 3 månader längre än genomsnittet för hela landet. Dessutom är målet att behandlingstiden i 45 % av brottmålen är högst 2 månader och att behandlingstiden överstiger 9 månader i högst 10 % av brottmålen.

I slutet av 2014 uppgick antalet brottmål som varit anhängiga i över ett år till 2 877, dvs. till 16 % av de anhängiga ärendena. Målsättningen är att andelen gamla anhängiga ärenden är mindre år 2016.

Målet är att förhindra att den totala tiden för behandling av ärenden förlängs. Den totala behandlingstiden för ärenden som länge har varit föremål för förundersökning och åtalsprövning ska beaktas när det gäller brottmål. Målet för den genomsnittliga behandlingstiden är 9 månader i sådana ärenden där förundersökningen och åtalsprövningen har tagit sammanlagt över två år. Samma mål gäller för alla brottmål, och stöder således målen för programmet för bekämpning av grå ekonomi. För att undvika anhopning av ärenden inriktas det resurser på behandling av egentliga brottmål. Antalet avgjorda ärenden ska vara lika stort som antalet inkommande ärenden.

Ett förlikningsförfarande med experthjälp i tvistemål som gäller vårdsnaden av barn togs i bruk den 1 maj 2014 i hela landet. Förfarandet etableras och det tillämpas i lämplig omfattning 2016.

Till *förvaltningsdomstolarna* kom det år 2014 in sammanlagt 20 488 ärenden. År 2014 var de största kategorierna av ärenden social- och hälsovård (30 %), utlänningsärenden (17 %) och skatter (11 %). År 2016 beräknas det inte ske några betydande förändringar i ärendestrukturen.

Den genomsnittliga behandlingstiden var 8,0 månader 2014. Av ärendena behandlades 43 % på mindre än sex månader och 24 % låg kvar vid förvaltningsdomstolen i över ett år. Den genomsnittliga behandlingstiden vid en enskild förvaltningsdomstol översteg genomsnittet för hela landet med som mest 1,3 månader år 2014. Målet är att de regionala skillnaderna i behandlingstiderna hålls skäliga. Särskild vikt fästs vid antalet gamla ärenden, dvs. ärenden som varit anhängiga i över ett år, och målet är att andelen sådana ärenden är mindre än 10 % av alla anhängiga ärenden (1 723 ärenden vid utgången av år 2014, dvs. 12 %).

Utlänningsärendena utgör en betydande andel av de ärenden som kommer in till förvaltningsdomstolarna. Asylärenden hör till kategorin utlänningsärenden och dessa ärenden behandlas enbart vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Över 1 000 asylärenden inkom 2014. Antalet asylärenden förväntas öka avsevärt år 2016. Målet är att asylärendena behandlas snabbt så att den genomsnittliga behandlingstiden för dessa ärenden är mindre än sex månader.

Till *försäkringsdomstolen* kom det år 2014 in sammanlagt 6 765 ärenden (6 696 ärenden år 2013). Antalet ärenden beräknas ligga på ungefär samma nivå.

Antalet ärenden som inkommer till *marknadsdomstolen* ökar 2016, när den europeiska patentdomstolens division grundas i anslutning till marknadsdomstolen.

Till *arbetsdomstolen* har det varje år under 2000-talet inkommit 100—190 ärenden. År 2014 kom det in 157 ärenden, och antalet ärenden förväntas ligga på samma nivå också 2016.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet ställt upp följande preliminära uppskattningar och mål för verksamheten 2016:

Tabell med nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål/uppskattning
Hovrätterna			
Avgjorda ärenden, st.	9 942	10 000	9 500
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	5,8	6,0	6,0
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 560	1 700	1 700
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	55	55	55
Tingsrätterna			
Avgjorda ärenden totalt, st.	499 575	450 000	460 000
— Brottmål	54 246	60 000	60 000
— Omfattande tvistemål	10 513	10 500	10 500
— Summariska ärenden	360 517	300 000	300 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	4,1	3,8	4,0
— Omfattande tvistemål	10,1	10,0	10,0
— Summariska ärenden	2,5	2,5	2,5
— Skuldsaneringsärenden	5,8	6,0	6,0
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	632	640	650
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	115	120	125
Förvaltningsdomstolarna			
Avgjorda ärenden, st.	19 727	21 400	24 400
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	8,0	8,0	7,5
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 094	1 080	1 100
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	74	73	73
Försäkringsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	6 760	7 000	7 000

Tabell med nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål/uppskattning
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	13,1	12,0	12,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	1 167	1 100	1 100
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	65	68	68

Marknadsdomstolen

Avgjorda ärenden, st.	941	700	950
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	5,8	6,0	6,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	4 124	5 000	4 500
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	21	16	20

Arbetsdomstolen

Avgjorda ärenden, st.	191	180	180
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,2	6,0	6,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	5 001	5 400	5 400
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	22	21	21

I avgifter som enligt lag 701/1993 tas ut för domstolarnas prestationer beräknas 45,48 miljoner euro inflyta under moment 12.25.10. Av de totala kostnaderna för de prestationer för vilka avgifter tas ut med stöd av den nämnda lagen kan ca 49 % täckas med avgifterna.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	248 436	248 210	255 323
Bruttoinkomster	713	500	500
Nettoutgifter	247 723	247 710	254 823
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	24 383		
— överförs till följande år	36 709		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

<i>Allmänna domstolarna</i>		
Hovrätterna		37 500
Tingsrätterna		139 000
Arbetsdomstolen		1 000
<i>Sammanlagt</i>		<i>177 500</i>
<i>Förvaltningsdomstolarna</i>		
Förvaltningsdomstolarna		37 300
Marknadsdomstolen		4 000
Försäkringsdomstolen		8 000
<i>Sammanlagt</i>		<i>49 300</i>

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

<i>Informationsförvaltningsutgifter och övriga utgifter</i>	28 023
Sammanlagt	254 823

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring till moment 28.10.01)	-64
Bekämpning av den grå ekonomin	-1 561
Databanksprojektet (AIPA) (överföring från moment 28.70.20)	6 000
Koncentration av mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt (IPR) till marknadsdomstolen	-300
Landsbygdsnäringsnämndens ärenden	2
Reformen av systemet med tillstånd till fortsatt handläggning (hovr.)	-2 000
Utgifter som anknyter till asylsökandes rättsskydd	2 800
Ökning av hyresutgifterna på grund av grundlig renovering av Åbo hovr. (Akademi- huset)	200
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-248
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-2 623
Indexhöjning av hyresutgifterna	345
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	6 391
Löneglidningsinbesparing	-797
Lönejusteringar	1 412
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 124
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-1 234
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-86
Sammanlagt	7 113

2016 budget	254 823 000
2015 I tilläggsb.	116 000
2015 budget	247 710 000
2014 bokslut	260 048 000

04. Rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 60 765 000 euro.

Av de inkomster som nettobudgeteras under momentet budgeteras en rättshjälpstagares förlo-
rande motparts ersättningar för rättegångskostnaderna enligt kontantprincipen.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds staten på grund av ordnandet
av sådana intressebevakningstjänster som avses i lagen om ordnande av intressebevakningstjän-
ster i förmyndarverksamheten (575/2008).

Vid nettobudgeteringen har inte beaktats sådana i 8 § i lagen om ordnande av intressebevaknings-
tjänster i förmyndarverksamheten avsedda arvoden och ersättningar som tas ut av huvudmännen
för den allmänna intressebevakningen.

Förklaring: År 2014 kom det in ca 46 400 rättshjälpsärenden till rättshjälpsbyråerna. Av de
ärenden som kom in var 84 % civil- och förvaltningsrättsliga ärenden och 16 % brottmål. Den
största ärendekategorin utgjordes av familje- och arvsrättsliga ärenden (49 %). År 2015 beräknas

det komma in ca 47 900 ärenden och år 2016 ca 48 000 ärenden. Den genomsnittliga kötiden vid rättshjälpsbyråerna i hela landet var 12,9 dagar år 2014. Målet är att den genomsnittliga kötiden i hela landet är 12 dagar år 2015 och 11 dagar år 2016. Antalet asylsökande har ökat jämfört med tidigare år. Över hälften av de asylsökande har ansökt om offentlig rättshjälp för sitt asylärende. Det beräknas att det år 2015 görs 7 000 och år 2016 7 500 rättshjälpsbeslut för privata ombud för asylsökande. Målet är att minska de regionala skillnaderna i kötiden genom en riktig dimensionering av personalresurserna inom rättshjälpen samt genom distansservice och andra effektivitetsåtgärder. Målet är att den regionala tillgången till rättshjälptjänster säkerställs och att tillgången till tjänsterna är jämnt fördelad över hela landet.

År 2014 uppgick antalet huvudmän inom den allmänna intressebevakningen vid rättshjälpsbyråerna till ca 36 800. Vid rättshjälpsbyråerna sköttes ca 33 100 huvudmäns intressebevakning och som köpta tjänster sköttes ca 3 700 huvudmäns intressebevakning. Av huvudmännen hade 93 % uppnått myndighetsåldern. Köpta tjänster behövs för att komplettera den intressebevakning som rättshjälpsbyråerna utför som tjänsteuppdrag. Tjänster köps i synnerhet när det behövs för att trygga den regionala tillgången på tjänster.

År 2014 kom det in ca 5 900 besvär till konsumenttvistenämnden. Hos nämnden anfördes mest besvär över persontransporter (försening eller inställning av flyg), bostadsfrågor (byggande och renovering) samt bilköp. År 2015 beräknas det komma in ca 6 300 ärenden och år 2016 ca 6 400 ärenden. Den genomsnittliga totala behandlingstiden vid konsumenttvistenämnden var 9,2 månader 2014. Målet är att den totala behandlingstiden är 10 månader år 2015 och 9,5 månader år 2016. Den elektroniska behandlingsprocessen av besvär utvecklas för att förkorta den totala behandlingstiden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt uppställt följande mål för rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens verksamhet 2016:

Rättshjälp

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Ärenden som behandlats, st.	46 734	47 700	47 700
Rättshjälpsinfo, antal gånger	7 127	8 000	8 000
Rättshjälpsbeslut för privata ombud, st.	23 354	31 000	32 500
Resurshushållning (euro/viktad arbetsmängd)	115	120	125
Produktivitet (viktad arbetsmängd/årsv.)	473	500	505

Allmän intressebevakning

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Antal huvudmän, st.	36 817	37 700	38 500
— rättshjälpsbyråerna som intressebevakare	33 126	33 800	34 400
— intressebevakning i form av köpta tjänster	3 691	3 900	4 100
Resurshushållning, (bruttoutgifter/huvudman)	836	838	840
Produktivitet (antalet huvudmän/årsv.)	61	63	63

Konsumenttvistenämnden

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Besvär som behandlats, st.	4 838	4 900	5 000
Resurshushållning (€/behandlat ärende)	455	440	440
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	151	157	157
Behandlingstid, mån.	9,2	10,0	9,5

I arvoden som enligt lag 575/2008 tas ut för den allmänna intressebevakningens tjänster beräknas 23 300 000 euro inflyta under moment 12.25.15. Beloppet på arvoden för intressebevakare motsvarar ca 70 % av de sammanlagda utgifterna för den allmänna intressebevakningen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	64 729	65 276	65 965
Bruttoinkomster	28 355	5 200	5 200
Nettoutgifter	36 374	60 076	60 765
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	20 260		
— överförs till följande år	22 732		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom rättshjälpen (Offentligrättslig verksamhet, 1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 717	3 700	3 700
— övriga intäkter	65	-	-
Intäkter sammanlagt	3 782	3 700	3 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 765	6 450	6 500
Kostnadsäckning (intäkter - kostnader)	-2 984	-2 750	-2 800
Kostnadsmotsvarighet, %	56	57	57

**Kostnadsvarsighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom rättshjälpen
(Företagsekonomisk verksamhet, 1 000 euro)**

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 492	1 500	1 530
— övriga intäkter	21	-	-
Intäkter sammanlagt	1 513	1 500	1 530
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 721	1 616	1 700
Kostnadsäckning (intäkter - kostnader)	-208	-116	-170
Kostnadsvarsighet, %	88	93	90

Bestämmelser om arvoden för rättshjälp finns i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008).

Kostnadsvarsighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom den allmänna intressebevakningen (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	23 250	22 200	23 300
— övriga intäkter	7	-	-
Intäkter sammanlagt	23 257	22 200	23 300
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	-	22 200	23 300
Intäkter sammanlagt	23 257	22 200	23 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	30 026	28 900	30 000
Kostnadsäckning (intäkter - kostnader)	-6 769	-6 700	-6 700
Kostnadsvarsighet, %	77	77	78

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bruttobudgetering av allmänna intressebevakningstjänster	332
Rättsgenetiska faderskapsundersökningar (överföring till moment 25.01.20)	-156
Utgifter som anknyter till asylsökandes rättsskydd	400
Överföring till moment 25.30.01	-400
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-59
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-152
Indexhöjning av hyresutgifterna	50
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	1 742
Löneglidningsinbesparing	-227

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	393
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-867
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-300
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-67
Sammanlagt	689

2016 budget	60 765 000
2015 budget	60 076 000
2014 bokslut	38 845 682

50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 67 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)
- 2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)
- 3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997)
- 4) till ett belopp av högst 1 100 000 euro till arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004) samt till övriga utgifter för konkursförfaranden som orsakas av offentlig utredning.

De under momentet budgeterade utgifterna för den mervärdesskatt som föranleds av ersättningar till privata rättsbiträden betalas med anslag under moment 25.01.29.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Rättshjälp och försvar	61 400 000
Biträdande av målsägande	200 000
Skuldsanering för privatpersoner	1 600 000
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	3 500 000
Arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen samt till övriga utgifter för konkursförfarande som orsakas av offentlig utredning (högst)	1 100 000
Sammanlagt	67 800 000

Föreskrifter om arvode och kostnadsersättning till utredare i skuldsaneringsärenden finns i justitieministeriets förordning (1212/2001). Arvodena höjs med 26 procent från och med den 1 januari 2016.

År 2014 skötte privata rättsbiträden ca 31 900¹⁾ rättshjälpsärenden. Av de kostnader för rättshjälp som föranleds av ersättningar till privata ombud uppstod ca 82 % vid de allmänna domstolarna och 12 % vid förvaltningsdomstolarna. Bland rättshjälpens domstolsärenden utgör brottmålen

¹⁾ Statistikfört som ett ärende. Handläggningen av ett ärende kan omfatta flera handläggningar t.ex. i tingsrätten och hovrätten.

den mest omfattande och till kostnaderna största gruppen. Antalet asylsökande har ökat jämfört med tidigare år. Över hälften av de asylsökande ansöker om offentlig rättshjälp för sitt asylärende. Av rättshjälpsbesluten för asylsökande görs 98 % för privata ombud. Det beräknas att det år 2015 görs 7 000 och år 2016 7 500 rättshjälpsbeslut för asylsökande. Ersättningar som betalades med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner uppgick till ca 2,2 milj. euro. Ersättningar för oskyldigt åtalades rättegångskostnader uppgick till ca 6,4 milj. euro. Arvoden som betalades offentliga utredare enligt konkurslagen uppgick till ca 1,5 milj. euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utgift av engångsnatur i budgeten för 2015 för konkursförfarande som orsakas av offentlig utredning (Avilon Fibres Oy)	-220
Utgifter som anknyter till asylsökandes rättsskydd	8 000
Nivåförändring	15 000
Sammanlagt	22 780

2016 budget	67 800 000
2015 budget	45 020 000
2014 bokslut	60 456 245

20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning

Förklaring: Målen med utsökningen är att indriva skulderna effektivt och att samtidigt trygga parternas rättssäkerhet, en god betalningsmoral i samhället och goda verksamhetsförutsättningar för kreditsamhället. Tillsammans med konkursombudsmannens byrå är målet att möjligheterna att begå ekonomiska brott och dra nytta av dem minskar.

Utsökningsväsendets strukturreform (URA) inleddes 2012 vid utsökningsväsendet. Målet med projektet är att öka produktiviteten och lönsamheten utan att äventyra parternas rättssäkerhet. Det praktiska genomförandet av projektet fortsätts på basis av en genomförandeplan av Riksfogdeämbetet. Fokus ligger särskilt på att öka de elektroniska tjänsterna och automatiseringen, på en ändamålsenlig användning av lika personalgrupper i utsökningsprocessen samt på utvecklande av tjänste- och lönestrukturen, behandlingskedjorna och organisationsstrukturen. Det andra skedet av den lagstiftningsreform som anknyter till projekt bereds. Enligt de mål som ställts av justitiedepartementet slutförs projektet 2018.

När det gäller bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten och den grå ekonomin fortsätter man en effektiv behandling av missbruk i fråga om betalningen av skulder, förebyggande av missbruk samt utvecklande av myndighetssamarbetet i fråga om specialindrivningen. Genom specialindrivning och krävande indrivning vill man ingripa i sådana tidskrävande fall som kräver omfattande utredningsarbete, där gäldenären avsiktligt försöker undvika utsökning genom olika egendomsarrangemang.

Konkursförfarandet kan på konkursombudsmannens ansökan fortsätta som offentlig utredning om det kan anses motiverat på grund av konkursboets ringa tillgångar eller på grund av särskilda granskningsbehov som hänför sig till gäldenären eller konkursboet. Mål för de särskilda gransk-

ningarna är konkurser som förfaller och konkursbon med ringa tillgångar, och syftet med de särskilda granskningarna är att utreda ekonomiska brott och missbruk som konkursgäldenären gjort sig skyldig till. Både genom förfarandet med offentlig utredning och genom särskilda granskningar försöker man bekämpa grå ekonomi och ekonomisk brottslighet. Det beräknas att uppskattningsvis 15 % av utgifterna för de särskilda granskningarna kan återkrävas till staten. Myndighetssamarbetet i fråga om bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten och den grå ekonomin fortsätter, och den goda boförvaltningsseden utvecklas genom utbildning av boförvaltare och genom uppdatering av rekommendationerna för god boförvaltningssed i samarbete med delegationen för konkursärenden.

Uppgifter om personalen

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Riksfogdeämbetet			
Årsverken	25	26	26
Medelålder	44	45	45
Kvinnornas andel, %	64	65	65
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,6	5,0	5,0
Utsökningsverken			
Årsverken	1 233	1 214	1 094
Medelålder	48	48	48
Kvinnornas andel, %	67	66	66
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,9	9,0	9,2
Konkursombudsmannens byrå			
Årsverken	10	11 ¹⁾	11 ¹⁾
Medelålder	49	49	50
Kvinnornas andel, %	40	36	36
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	5,6	5,6	5,6

¹⁾ En tjänst för viss tid 1.5.2015—31.12.2016, som anknyter till den offentliga utredningen av Talvivaara och som finansieras av arbets- och näringsministeriet, har tillfogats.

01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 104 238 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för Riksfogdeämbetet, utsökningsverken, landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland och konkursombudsmannens byrå.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som inflyter från EU, de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten samt de ersättningar som tas ut för specialrevisioner som utförs av konkursombudsmannens byrå.

Förklaring: Till utsökning beräknas år 2016 inkomma 2,9 miljoner ärenden (2,7 miljoner ärenden år 2014, uppskattningsvis 2,8 miljoner ärenden år 2015). Antalet gäldenärer som årligen är föremål för utsökning har de senaste åren hållits rätt så stabilt (529 000 olika gäldenärer 2012, 538 000 olika gäldenärer 2013 ja 536 000 olika gäldenärer 2014). Antalet nya gäldenärer, dvs. gäldenärer som inte haft ärenden anhängiga året innan, var år 2014 sammanlagt 160 835 (162 835

år 2013). I slutet av 2014 var antalet gäldenärer som var föremål för utsökning sammanlagt 238 600, av vilka 19 % var föremål för långvarig utsökning dvs. utan avbrott i över tre år.

Antalet konkurser sjönk 2014 jämfört med nivån året innan. Antalet anhängiga ärenden har dock hållits på hög nivå. Stora konkursfall som är problematiska med tanke på miljön har kommit för behandling till konkursombudsmannens byrå, vilket har ökat byråns arbetsmängd. Våren 2015 stod ca 3 700 anhängiga konkursförfaranden under övervakning av konkursombudsmannens byrå, och 470 av dem var offentliga utredningar.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande resultatmål för utsökningsväsendets och konkursombudsmannens byrås verksamhet 2016:

Tabell med nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål/uppskattning
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 828	2 700	2 500
Indrivet (mn euro)	1 058	1 000	930
Kostnader per indrivna euro (euro)	0,1	0,1	0,1
Förhållandet mellan indrivna och medellösa fordringar			
Av antal ärenden, %	52	45	44
Av belopp, %	50	45	44
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	7,1	7,3	7,5
Resurshushållning (€/behandlat ärende)	37	38	37
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	2 412	2 224	2 280
Från specialindrivningen redovisats direkt till borgenärerna (mn euro)	18	20	10
Belopp som specialindrivningen tagit upp till behandling (mn euro)	212	100	70
Särskilda granskningar av konkursbon	117	130	125
Inleds offentliga utredningar av konkursbon	64	70	70
Utsökningsklagan antal	69	70	70
Utsökningsklagan behandlingstid, mån.	6	6	6

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas 71 500 000 euro inflyta under moment 12.25.20. Inkomsterna av utsökningsavgifterna motsvarar ca 70 % av de totala utgifterna för utsökningsverken.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	105 432	103 843	104 358
Bruttoinkomster	226	120	120
Nettoutgifter	105 206	103 723	104 238

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	10 105		
— överförts till följande år	10 276		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring till moment 28.10.01)			-6
Bekämpning av den grå ekonomin, tilläggsfinansieringen upphör			-1 343
Koncentrering till Brottsåtgärdsmyndigheten av uppgifter som anknyter till inledande av verkställighet (överföring till moment 25.40.01)			-109
Ändring av bokföringsenheternas struktur samt ibruktage av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (KIEKU)			135
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-101
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-610
Indexhöjning av hyresutgifterna			80
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)			3 001
Löneglidningsinbesparing			-368
Lönejusteringar			658
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)			-274
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna			-511
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-37
Sammanlagt			515

2016 budget	104 238 000
2015 budget	103 723 000
2014 bokslut	105 377 000

30. Åklagarna

Förklaring: Effektmålet för åklagarväsendet är att se till att det straffrättsliga ansvaret fullföljs som ett led i handläggningen av brottmål på ett effektivt och högklassigt sätt med beaktande av parternas rättssäkerhet. För parterna centrala mätbara faktorer som påverkar kvaliteten och en jämlik behandling är det hur snabbt behandlingen sker och skillnaderna i åtalsprövningstiderna mellan åklagarämbetena.

Straffprocessens kvalitet och snabbhet förbättras genom att förundersökningssamarbetet mellan åklagaren och polisen utvecklas och genom användning av det mest ändamålsenliga processförfarandet. Bestämmelserna i den nya förundersökningsslagen som trädde i kraft vid ingången av 2014 binder åklagarnas arbetsinsatser i allt större utsträckning till förundersökningssamarbetet, men efter ett övergångsskede snabbar de upp åtalsprövningen. Förfarandet med åtalsuppgörelse som trädde i kraft vid ingången av 2015 leder till extra arbete för åklagarna, men däremot sparar det tid vid domstolsbehandlingen.

Till de lokala åklagarna inkom år 2014 ca 84 409 ärenden. Antalet avgjorda ärenden var 84 846. Dessutom avgjordes ca 210 000 strafforder-ärenden. Om lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) träder i kraft vid ingången av 2016, behandlar åklagarna i fortsättningen ca 70 000 summariska ärenden. Både antalet inkomna ärenden och antalet avgjorda ärenden beräknas hållas vid ca 85 000. Kalkylerad i viktad arbetsmängd, beräknas arbetsmängden öka ytterligare, vilket beror på att andelen krävande ärenden och deras omfattning ökar.

Uppgifter om personalen

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Åklagarväsendet			
Årsverken	537	535	544
— varav åklagare ¹⁾	367	367	373
— varav lokala åklagare	346	346	352
Medelålder	46,8	46,8	46,4
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,4	7,0	7,0

¹⁾ Till åklagarna räknas även konsultativa tjänstemän, överinspektörer och jurister vid riksåklagarämbetet.

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 992 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för riksåklagarämbetet, åklagarämbetena och landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som inflyter från EU och de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för åklagarväsendets verksamhet 2016:

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Behandlingstid			
— genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,0	2,0	2,0
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6 mån.	2 173	2 200	2 200
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	209	200	170
Produktivitet			
— avgjorda ärenden/årsv. (hela personalen)	171	171	171
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., hela personalen) ¹⁾	899	827	827
— avgjorda ärenden/årsv. (åklagare)	245	248	248
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., åklagare)	1 316	1 223	1 270

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Resurshushållning			
— omkostnader/avgörande, euro	464,5	458,0	458,0
— omkostnader/avgörande (viktad arbetsmängd), euro	95,0	102,0	102,0

¹⁾ I den viktade arbetsmängden beaktas att vissa typer av mål är mera arbetsdryga än andra samtidigt som de binder mera resurser. Den viktade arbetsmängden beräknas utifrån avgjorda mål vilkas arbetsmängd bedöms på basis av brottsbeteckningen enligt den genomsnittliga arbetsmängden. Den viktade arbetsmängden påverkas också av tingsrättsbehandlingar som tagit minst fem sessionsdagar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 932	46 283	47 032
Bruttoinkomster	38	60	40
Nettoutgifter	45 894	46 223	46 992
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 097		
— överförs till följande år	6 126		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Riksåklagarämbetet	4 901
De lokala åklagarenheterna	40 000
Gemensamma utgifter	2 091
Sammanlagt	46 992

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av den grå ekonomin	-3 296
Nivåförändring (motsvarar anslaget som anvisats för bekämpningen av den grå ekonomin i statsbudgeten för 2015), varav 400 000 euro är en överföring från moment 25.10.04	3 300
Sambandsåklagaren i Tallinn (överföring till moment 24.01.01)	-39
Ändring av bokföringsenheternas struktur samt ibruktagande av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (KIEKU)	135
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-46
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-303
Indexhöjning av hyresutgifterna	40
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	1 302
Löneglidningsinbesparing	-168
Lönejusteringar	280
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-206
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-213
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-17
Sammanlagt	769

2016 budget	46 992 000
2015 budget	46 223 000
2014 bokslut	45 923 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: I samband med verkställigheten av fängelsestraff och samhällspåföljder ser man till att verkställigheten sköts på ett säkert, tillförlitligt och tryggt sätt. Förutsättningarna för ett liv utan brott förbättras för dem som avtjänar straff och risken för att de ska begå nya brott minskas. Innehållet i verkställigheten av straff utvecklas särskilt genom att effektivisera användningen av samhällets normala tjänster för att säkerställa kontinuiteter.

Fångtalet beräknas 2016 hållas på samma nivå som året innan. Den ökade användningen av övervakad frihet på prov och övervakningsstraff minskar antalet fångar i fängelse. Den relativa andelen långtidsfångar, häktade och utländska fångar har ökat under hela 2000-talet. Ökningen av antalet livstidsfångar tycks dock ha avtagit. Dock är tiden i fångenskap högst tre månader för majoriteten av fångarna. Samhällstjänst har ersatt en stor del av de korta fängelsestraffen. Antalet sakkunnigutlåtanden och samhällspåföljder beräknas minska från nivån 2015.

Verksamhetens omfattning

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antalet fångar i genomsnitt	3 097	3 090	3 090
Antal som placerats i fängelse från frihet	5 749	5 740	5 740
Antal samhällspåföljder som avtjänas i genomsnitt	3 137	3 100	3 050
Samhällspåföljder som ska verkställas	4 136	4 050	3 980
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder	7 319	7 150	7 000

Brottspåföljdsmyndigheten fortsätter genomförandet av sin anpassningsplan år 2016. Verksamhetsnivån anpassas till de disponibla resurserna.

Brottspåföljdsmyndighetens nätverk av lokaler förnyas så att det stöder de samhälleliga effektmål som ställts för Brottspåföljdsmyndigheten och möjliggör att den verksamhet som inverkar på återfallsbrottsligheten fortsätter trots de minskande anslagen. Målet är att bibehålla fängelsenätet regionalt täckande och att sörja för att man i fråga om social-, hälso- och sjukvårds- och utbildningstjänsterna och andra rehabiliterande tjänster i större utsträckning än för närvarande kan stöda sig på samhällets normaltjänster och säkerställa att rehabiliteringen fortsätter efter frigivningen. I och med de strukturella ändringarna gör man även av med de sista s.k. baljcellerna utan tolett.

Resurserna inriktas på verkställigheten av övervakningsstraff, förberedelse och övervakning av övervakad frihet på prov samt på nätverkssamarbete i frigivningsskedet. Man minskar frigivning direkt från slutna fångelser. Målet är att år 2016 avtjänar i genomsnitt 190 fängelsefångar dagligen övervakad frihet på prov. Innehållet för verkställigheten av samhällspåföljder utvecklas. Inom Brottspåföljdsmyndighetens projekt för utveckling av verksamheten och av ett klientdata-

system (Roti) fortsätter man med utvecklandet av produktivetsfrämjande verksamhets- och arbetsprocesser.

Ansvar för ordnandet och finansieringen av fångars hälso- och sjukvård överförs till Institutet för hälsa och välfärd fr.o.m. 1.1.2016. Samtidigt föreskrivs det att organisationsövervakningen av hälso- och sjukvården för fångar ska vara en uppgift för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) och regionförvaltningsverken. Brottspåföljdsmyndigheten deltar i det förvaltningsövergripande programmet för minskning av långtidsbostadslösheten, vars mål är att minska bostadslösheten bland frigivna fångar.

Uppgifter om personalen

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antal anställda, årsv.	2 733	2 709	2 491
Medelålder	45,4	45,6	45,8
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	13,8	13,5	13,2

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 211 426 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Brottspåföljdsmyndighetens och Brottspåföljdsområdets utbildningscentrals omkostnader.

Av anslaget får högst 2 000 000 euro användas till sänkning av de hyresandelar för Brottspåföljdsmyndighetens personalbostäder som föranleds av funktionella behov.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om tillhandahållande av hälso- och sjukvården för fångar inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för 2016:

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Verksamhetens mål			
Förvaringssäkerheten vid anstalterna, %	99,4	99,2	99,2
Andel fångar vid öppna anstalter i genomsnitt per dag, %	36	38	40
Fängelsefångar i sysselsättning i genomsnitt per dag, %	64	60	62
Andel som slutfört övervakad frihet på prov, % av inledda	84	82	80
Andel som slutfört samhällstjänst, % av avslutade	84	83	85
Produktivitet			
Fångar, i genomsnitt per dag/årsv.	1,32	1,44	1,60
Antal samhällspåföljder som avtjänas, i genomsnitt per dag/årsv.	13,0	12,9	12,8
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder per år/årsv.	244	260	260

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Resurshushållning			
Omkostnader (netto)/fånge	63 896	65 878	59 500
Omkostnader (netto)/person som avtjänar en samhällspåföljd	5 629	6 370	5 800

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Verkställighet av straff			186 771
Styrning, utveckling och administrering av verkställigheten (centralförvaltningen)			6 798
Brottspåföljdsområdets utbildningscentral			2 376
Verkställighetsenheten			1 711
Tjänster som köps av servicecentraler			13 770
Sammanlagt			211 426

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	239 407	242 716	225 196
Bruttoinkomster	14 741	13 770	13 770
Nettoutgifter	224 666	228 946	211 426
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 614		
— överförs till följande år	16 154		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten vid Brottspåföljdsmyndigheten (1 000 euro)¹⁾

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 850	9 358	9 170
— övriga intäkter	992	942	924
Intäkter sammanlagt	10 842	10 300	10 094
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	10 155	9 647	9 454
— andel av samkostnader	10 143	9 636	9 443
Kostnader sammanlagt	20 298	19 283	18 897
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-9 456	-8 983	-8 803
Kostnadsmotsvarighet, %	53	53	53

¹⁾ Omfattar kostnadsmotsvarighetskalkyler för arbetsverksamhet och anstaltsbutiker.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hälso- och sjukvården för fångar (överföring till moment 33.01.06)	-16 409
Koncentrering till Brottsförmyndigheten av uppgifter som anknyter till inledande av verkställighet (överföring från moment 25.20.01)	109
Nya uppgifter inom tillsynen över hälso- och sjukvården för fångar (överföring till moment 28.40.01)	-75
Projektet för verksamhetsutveckling och ett klientdatasystem (Roti) (överföring från moment 28.70.20)	3 200
Projektet för verksamhetsutveckling och ett klientdatasystem (Roti) (överföring från moment 28.70.20 i budgeten för 2015)	-530
Projekt för verksamhetslokaler	-270
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-207
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-6 806
Indexhöjning av hyresutgifterna	406
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	4 287
Löneglidningsinbesparing	-657
Lönejusteringar	1 290
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-559
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-1 150
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-149
Sammanlagt	-17 520

2016 budget	211 426 000
2015 I tilläggsb.	-25 000
2015 budget	228 946 000
2014 bokslut	229 206 000

74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 400 000 euro.

Av anslaget får högst 1 700 000 euro användas för arbeten vid öppna anstalter för en kommun, en församlings eller ett allmännyttigt samfunds arbetsprojekt. Anslaget får också användas till markbyggnadsarbeten och till underhåll av nationalegendomar. Arbetsprojekten är kulturhistoriskt värdefulla eller kan förenas med rehabiliteringsverksamhet som delvis bekostas av instansen i fråga. Anslaget får användas särskilt i långtidsprojekt för utgifter för nödvändiga stödfunktioner som krävs för skapande av förutsättningar för byggnadsprojekt som även genomförs som arbete vid öppna anstalter, såsom renovering av fångarnas bostadsrum.

Förklaring: Med anslaget för öppna anstalter kan man sysselsätta fångar och renovera kulturhistoriskt värdefulla objekt. Målet är att sysselsätta i genomsnitt 165 fångar vid öppna anstalter. De öppna anstalternas inkvarteringskapacitet utnyttjas också för att inkvartera uppskattningsvis i genomsnitt 40 fångar som arbetar civilt eller studerar utanför anstalten. Utgifterna för sysselsättning och uppehälle är ca 31 000 euro per fånge och år.

2016 budget	5 400 000
2015 budget	5 400 000
2014 bokslut	5 400 000

50. Valutgifter

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 681 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för att förrätta allmänna val som avses i vallagen (714/1998) och statliga folkomröstningar som avses i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987) och för att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, för att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen, för att utveckla valsystemet och valdatasystemet samt för åtgärder som syftar till att öka valdeltagandet

2) till betalning av överföringsutgifter till kommunerna i form av en engångsersättning enligt 188 § 2 mom. i vallagen samt till betalning av utgifter för sametingsval som avses i sametingslagen (974/1995).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kommunalval 2017, utgifter för förberedelse 2016	75
Utgifter för valdatasystemet	2 200
Övriga valutgifter	406
Sammanlagt	2 681

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inga ordinarie val 2016	-15 214
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-4
Sammanlagt	-15 218

2016 budget	2 681 000
2015 budget	17 899 000
2014 bokslut	16 769 179

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för intern säkerhet och migration, med uppgift att svara för

— upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet, polisförvaltningen, den privata säkerhetsbranschen, styrningen av räddningsväsendet och nödcentralverksamheten, gränssäkerheten och sjöräddningsverksamheten, utbildningen inom den civila krishanteringen och den nationella beredskapen samt regionförvaltningens gemensamma beredskap för undantagsförhållanden och störningar

— frågor som gäller finskt medborgarskap, invandring, återflyttning och internationellt skydd.

I enlighet med regeringsprogrammet är Finland världens tryggaste land när det gäller boende, företagande och arbete.

För att uppnå detta mål prioriteras följande områden:

- strategiska kärnuppgifter inom den interna säkerheten och centrala tjänster för medborgarna
- internationell verksamhet
- digitalisering och cyberframtid
- dessutom strävar man efter att säkra funktionsförmågan när det gäller kärnuppgifterna genom en effektivisering av verksamheten och en revidering av strukturerna.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Upprätthållandet av den inre säkerheten och främjande av en balanserad invandring är primära uppgifter för staten som utsätts för krav från såväl hela samhället som olika aktörer inom förvaltningsområdet. Förutsättningen för att bevara en god säkerhetsnivå i landet är både samhällspolitiska åtgärder och ändringar i individernas och organisationernas verksamhets sätt. Centralt för genomslagskraften och kvaliteten hos de offentliga säkerhetstjänsterna är att uppmärksamhet fås vid möjligheterna till samarbete mellan olika myndigheter och verksamhets sätt. Förnyelse och kreativitet är de viktigaste faktorerna för förändring i framtiden.

Trots förändringen i befolkningsstrukturen antas Finland även i den närmaste framtiden förbli ett lugnt civilt samhälle där man respekterar det rättvisa och jämlika samhällets tradition och omfattar betydelsen av de offentliga tjänsterna. Polariseringen av den sociala strukturen är ett oemot-sägligt faktum och i detta avseende är det av central betydelse att stärka människornas känsla av

sammanhållning då man strävar efter att förhindra att fattigdom och utsatthet kumuleras. Ett viktigt sätt för stärkande av det trygga samhällets värderingar är att påverka människors attityder, värden och beteende.

Internationaliseringen, den teknologiska utvecklingen och den ökade miljömedvetenheten samt riskmedvetenheten kan ändra uppgiftsområdet för den inre säkerheten redan inom den närmaste framtiden. En central utmaning är att förutse den politiska, ekonomiska, teknologiska, sociala och ekologiska utvecklingen samt att garantera att man snabbt och flexibelt kan reagera på ändringar. Också internationaliseringen har fört med sig ett antal yttre faktorer som det är nödvändigt att beakta. De globala utmaningarna betonar betydelsen av samarbete vid bekämpningen av såväl miljöhoten som den internationella brottsligheten och terrorismen. Systemriskerna i de tekniska systemen är ett betydande hot för samhället och den inre säkerheten.

Europeiska unionen har stor betydelse inom alla samhällssektorer. Inom inrikesministeriets ansvarsområde strävar man efter att genomföra de anpassningsåtgärder som avser den offentliga ekonomin på så sätt att man kan säkerställa funktionsförmågan för myndigheterna inom förvaltningsområdet i deras viktigaste uppgifter.

Tack vare invandringen kan man förebygga en eventuell kommande brist på arbetskraft och också stärka kunskapsunderlaget som till följd av befolkningens stigande medelålder på olika håll i landet annars hotar krympa. Inom många branscher har invandringen redan en avsevärd betydelse för tillgången till arbetskraft.

Migrationsförvaltningens verksamhet påverkas av det ökade antalet asylsökande. Det är svårt att uppskatta antalet sökande under 2016. Anslagen i budgetpropositionen har dimensionerats enligt ca 15 000 asylsökande. De personer som fått ett positivt beslut om asyl placeras så fort som möjligt i kommunerna. Avsikten är att antalet kvotflyktingar per år ska hållas vid 750—1 050 flyktingar. Finland påverkas också av EU:s gemensamma beslut om att omplacera asylsökande till följd av den svåra flyktingsituationen i medelshavsområdet.

Förvaltningsområdet är arbetskraftsintensivt. Det är också beroende av fungerande IKT- och kontrollsystem samt utrymmen för kundservice och funktionell materiel. De yttre förändringarna i verksamhetsmiljön, såsom internationaliseringen och den ökade kulturella mångfalden, den allt mer invecklade rättsliga regleringen, EU-rättens ökade betydelse, det ökade antalet ärenden som kräver djupgående sakkunskap inom olika specialområden samt pensioneringar medför vid sidan av det ekonomiska läget stora utmaningar för verksamheten.

För att den interna säkerheten ska kunna bevaras eftersträvas en betydande effektivisering av verksamheten och strukturella reformer inom förvaltningsområdet. Å ena sidan skapar ändringarna i verksamhetsmiljön nya möjligheter att utveckla verksamheten och förbättra servicenivån och kvaliteten, å andra sidan påverkas verksamhetsramarna av den krympande finansieringen.

Minskningen av antalet årsverken förutsätter att verksamheterna effektiviseras och rationaliseras och att arbetets effektivitet förbättras. Arbetets förnyelse och utvecklingen av en innovativ offentlig förvaltning är centrala förändringsfaktorer även inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga effektmål

Statsrådet ställer upp följande samhälleliga effektmål för inrikesministeriets förvaltningsområde för 2016:

— Tjänsterna inom den inre säkerheten och myndigheternas handlingsförmåga ska tryggas i hela landet.

— I fråga om den inre säkerheten ska servicenivån förbättras med hjälp av digitalisering och ny teknologi. Reformerna ska genomföras på ett kundorienterat sätt och med främjande av den regionala jämlikheten.

— För att man i nödsituationer snabbt ska kunna få hjälp förutsätts det utöver att verksamheten vid nödcentralerna är effektiv även att tyngdpunkten inom säkerhetsverksamheten överförs från fasta verksamhetsställen till rörliga enheter.

— Resurserna för gränssäkerheten och den inre säkerheten ska granskas och omfördelas med beaktande av nya hotbilder och av det säkerhetspolitiska läget.

— Gemensamma instrument för att bekämpa terrorism, internationell brottslighet och hybridhot ska hittas.

— Invandringen är balanserad. Myndighetsprocesserna vid behandlingen av asylansökningar ska påskyndas, besluten om återsändande ska fattas utan dröjsmål och missbruk avvägras.

Polisväsendet

I fråga om polisväsendet läggs särskild vikt vid åtgärder för att förebygga och minska brott, ordningsstörningar och olyckor, för att bekämpa den organiserade brottsligheten, den ekonomiska brottsligheten och den grå ekonomin samt för att trygga polisens beredskap, serviceförmåga och synlighet. Polisväsendet medverkar dessutom i arbetet för att främja ett positivt säkerhetstänkande och en trygg livsmiljö för medborgarna. Sådana projekt och brott som kan utgöra fara för stats- och samhällsordningen eller för rikets inre och yttre säkerhet ska avvägras.

Nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Antal strafflagsbrott, högst	474 532	475 000	475 000
Gatusäkerhetsindex, minst (1999=100) ¹⁾	97,5	85	84
Trafiksäkerhetsindex, minst (1999=100) ²⁾	175,3	170	170
Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet, medeltal, minst, på skalan 1—4 ³⁾	3,3	-	3,3
Medborgarnas trygghetskänsla, medeltal, minst, på skalan 1—4 ⁴⁾	3,0	-	2,9
Antal terrordåd, st.	-	-	-

Nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Medborgarnas förtroende för skyddspolisens, %	80	85	85
Skyddspolisens, framgångsrik verksamhet, %	69	80	80

1) Gatusäkerhetsindex är ett tal för det viktade sammanlagda antalet rån, fall av misshandel, skadegörelse och ratt- och trafikfylleri som anmälts till polisen. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju större indextalet är desto bättre är läget jämfört med det nationella genomsnittet 1999.

2) Trafiksäkerhetsindex beskriver antalet registrerade bilar och motorcyklar dividerat med det viktade antalet döda och skadade i trafiken.

3) Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "I vilken utsträckning litar ni på följande myndigheters verksamhet?", 1 = väldigt lite, 2 = ganska lite, 3 = ganska mycket, 4 = väldigt mycket. Källa: Polisbarometern 2012 och 2014. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

4) Medborgarnas trygghetskänsla mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "Hur allvarligt problem anser ni att brottsligheten i närområdet är?", 1 = väldigt allvarligt, 2 = ganska allvarligt, 3 = inte särskilt allvarligt, 4 = inte alls allvarligt. Källa: Polisbarometern 2012 och 2014. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

Gränsbevakningsväsendet

Gränsbevakningsväsendets samhälleliga effektmål är att upprätthålla gränssäkerheten, säkra en smidig gränstrafik, ge handräckning till myndigheterna i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena, öka säkerheten till havs och delta i det militära försvaret. Effektmålen genomförs kostnadseffektivt på land, till havs och i luften även under svåra naturförhållanden och vid alla slag av störningar och undantagsförhållanden i samhället.

Nyckeltal/mätare	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Samhälleliga verkningar (ind.)	109	103	106
Effekter (ind.)	99	95	94
— Upprätthållande av gränssäkerheten (1—5)	4,1	3,9	3,9
— Säkrande av en smidig gränstrafik (1—5)	4,8	4,8	4,8
— Ökad säkerhet till havs (1—5)	4,5	4,0	4,0
— Deltagande i det militära försvaret (1—5)	3,8	3,9	3,9
— Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena (1—5)	3,8	3,4	3,4
Kostnadseffektivitet (ind.)	119	111	118

Räddningsväsendet

Ett centralt samhälleligt effektmål för räddningsväsendet är att minska antalet olyckor, i synnerhet eldsvådor, och personskador och skador på egendom i samband med dem. När olyckor inträffar är det räddningsväsendets uppgift att ge snabb och effektiv hjälp och att försöka minimera skadorna till följd av olyckorna.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Antal eldsvådor, högst (exkl. skogs- och markbränder) (st.)	10 514	11 000	11 000
— varav antalet byggnadsbränder, högst (st.) ¹⁾	5 956	5 400	5 400

Nyckeltal	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Antal omkomna i bränder, 5 års medeltal, högst (pers.)	75	72	69
Räddningsväsendets genomsnittliga insatstid vid brådskande uppdrag, högst	9:36	9:31	9:20
Förtroende för räddningsväsendet, % av befolkningen ²⁾	98	-	-

¹⁾ Inklusivt byggnadsbränder.

²⁾ Källa: TNS Gallup-undersökning som genomförs vart tredje år.

Nödcentralverksamhet

Ett centralt samhälleligt effektmål för nödcentralverksamheten är att främja befolkningens säkerhet. Systemet utvecklas genom att ett för myndigheterna gemensamt nödcentraldatasystem tas i bruk i alla nödcentraler före utgången av mars 2017.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Nödcentralen tar snabbt emot nödsamtal Nödsamtal som tas emot inom 10 sekunder (x % av nödsamtalen)	95	90	85
De som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralverkets tjänster I vilken mån de som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralernas tjänster (på skalan 1—5), minst	4,42	-	4,0
Nödcentraldatasystemets funktionssäkerhet Nödcentraldatasystemets funktionssäkerhet (nyttjandegrad), (%)	100	100	100

Invandring

Invandringen är planerad och kontrollerad. Myndighetsprocesserna vid behandlingen av asylansökningar ska påskyndas, besluten om återsändande ska fattas utan dröjsmål och missbruk avvärijas. Personer som gjort sig skyldiga till grova brott, återfallsbrottslingar och utlänningar som är farliga för den allmänna ordningen ska avlägsnas ur landet snabbare än hittills. En arbetskraftsinvandring som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna i Finland, förbättrar försörjningskvoten samt gynnar en internationalisering av ekonomin i Finland ska främjas. Kriterierna för familjeåterförening preciseras i överensstämmelse med EU:s familjeåterföreningsdirektiv. Antalet kvotflyktingar ska hållas åtminstone på samma nivå som under de senaste åren, på så sätt deltar vi i den internationella ansvarsfördelningen. I samarbete med arbets- och näringsministeriet säkras en snabb placering i kommunerna av kvotflyktingar och sådana asylsökande som beviljats uppehållstillstånd.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
-----------	----------------	----------------------	-------------

Genomsnittlig behandlingstid (dygn)

Invandring

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Nyckeltal			
— uppehållstillstånd för arbetstagare (inkl. arbets- och näringsbyråns delbeslut)	86	65	65
— uppehållstillstånd för studerande	21	30	30
Internationellt skydd, total behandlingstid exklusive tid för överklagande			
— asylansökningar	170	180	140
Medborgarskapsansökningar, total behandlingstid			
— medborgarskapsansökningar	224	244	238
Oförändrade överklagade beslut av Migrationsverket (%) ¹⁾	> 95	> 95	> 95
Väntetid vid förläggningarna för placering i en kommun, i genomsnitt högst mån. ²⁾	1,5	2,0	2,0

¹⁾ Målet är att de avgöranden i fullföljdsdomstolarna där Migrationsverkets beslut upphävs på grund av ett fel i Migrationsverkets lagtolkning eller förfarande ska vara mindre än 5 procent av det totala antalet besvär. Sådana beslut där Migrationsverkets beslut upphävs på grund av omständigheterna beaktas inte här.

²⁾ Tid som går åt från delfäendet av beslut om beviljande av uppehållstillstånd till inflyttning till kommunen.

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Inrikesministeriet	256	210	203
Förvaltningens IT-central	411	420	375
Polisväsendet	10 078	10 173	10 116
Gränsbevakningsväsendet	2 685	2 711	2 705
Räddningsinstitutet (inkl. CMC)	129	141	118
Nödcentralsverket	664	627	590
Migrationsverket	293	289	469
Statliga förläggningar	90	120	120
Sammanlagt	14 606	14 691	14 696

Konsekvenser för jämställdheten

Likabehandling av personalen utgör en del av god personalpolitik och hör till all arbetsgivarverksamhet. Inom inrikesministeriets förvaltningsområde iaktas regeringens jämställdhetsprogram och de allmänna riktlinjerna för inrikesförvaltningen i syfte att främja likabehandling. Hur målen för jämställdhet och likabehandling uppnås följs som en del av planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin. Uppföljningen samordnas av gruppen för samordning av jämställdhets- och likabehandlingsärenden vid inrikesministeriet.

Könsperspektivet beaktas i all verksamhet vid ministeriet. Jämställdheten mellan kvinnor och män främjas på ett målinriktat och planmässigt sätt. Man skapar och etablerar sådana tillvägagångssätt genom vilka man kan säkerställa att jämställdhet främjas i beredningen av ärenden och i beslutsfattandet. Under 2015 kommer ministeriet att uppdatera både likabehandlingsplanerna och jämställdhetsplanerna så att de stämmer överens med den nya diskrimineringslagen och den reviderade jämställdhetslagen.

Vid förvaltningens IT-central HALTIK har man gjort upp en jämställdhets- och likabehandlingsplan för åren 2014—2016. Planen utvärderas årligen och jämställdheten bland personalen följs upp med hjälp av både regelbundna enkäter och statistiskt material.

Inom polisförvaltningen strävar man efter att främja jämställdhet mellan könen med hjälp av resultatstyrning och jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Till följd av den nya diskrimineringsplanen och ändringarna i jämställdhetslagen görs jämställdhets- och likabehandlingsplanen upp år 2015. År 2014 genomfördes reformen av polisens förvaltningsstruktur. Detta är den mest väsentliga åtgärden inom polisförvaltningens effektivitets- och resultatprogram. Syftet med PORA III-projektet har främst varit att bevara den nuvarande goda nivån på polisverksamheten. I enlighet med syftet har minskningarna i årsverken inom polisens operativa verksamhet varit så små som möjligt, men i enlighet med de uppställda målen för projektet har målet för stödfunktionernas resultatområde varit så omfattande minskningar som möjligt. De kvinnor som arbetar inom polisförvaltningen har främst kontorsuppgifter och uppgifter i anslutning till tillståndsförvaltningen. Av polismännen är kvinnornas andel relativt liten. Åtagandet att minska personalen i stödfunktioner och förvaltningsuppgifter har således berört kvinnodominerade personalgrupper, även om också antalet årsverken utförda av män har minskat när det varit fråga om annan personal än polispersonal.

Utgångspunkten för Gränsbevakningsväsendets verksamhet, både som myndighet och arbetsgivare, är att alla människor ska behandlas jämlikt och lika. Iakttagandet av principen om likabehandling gäller särskilt vid behandlingen av personer i den gränsöverskridande trafiken. I utbildningen av gränsbevakningsmän fäster man särskild vikt vid att personer av olika etniskt ursprung och från olika kultur ska bemötas på lika grunder. Av Gränsbevakningsväsendets personal tjänstgör 86 % i militära tjänster. Kvinnornas andel av de militära tjänsterna är 4 % (år 2014). Målet är att antalet kvinnor ska öka ytterligare, särskilt med hjälp av positiv särbehandling vid rekryteringen av gränsbevakare. Jämställdhets- och likabehandlingsplanen för Gränsbevakningsväsendet uppdateras 2015 med beaktande av de ändringar i lagstiftningen om jämställdhet och likabehandling som trädde i kraft i början av året. Åtgärderna för att förbättra servicen på svenska och samiska fortsätter.

Vid Räddningsinstitutet har man gjort upp en jämställdhets- och likabehandlingsplan och en verksamhetsplan för institutets jämställdhet där ärenden som hör till likabehandling av eleverna poängteras. Båda planerna ses över och uppdateras inom ramen för de tillgängliga resurserna. Jämställdhet och likabehandling beaktas i all verksamhet och det ordnas informationsmöten och utbildning i ämnet både för personal och för studerande. När det gäller studerandena samarbetar man med studentföreningarna.

Vid Nödcentralsverket har man gjort upp en jämställdhets- och likabehandlingsplan för åren 2014—2015. Planen uppdateras hösten 2015. Den operativa utbildningen och rekryteringen är könsneutral och personalens könsfördelning följs upp. För närvarande söker flera kvinnor än män till operativa uppgifter. Av den totala personalen utgör kvinnorna nästa två tredjedelar. Det utförs årligen en personalenkät bland de anställda vid Nödcentralsverket och i den ingår frågor som gäller jämställdhet och icke-diskriminering. Man ingriper i de problem som uppdragas och vidtar åtgärder för att främja likabehandling och jämställdhet.

Jämställdhets- och likabehandlingsplaner har utarbetats för såväl migrationsverket som alla förläggningar. Av migrationsverkets plan görs en mera omfattande uppdatering vart tredje år. För-

läggningarnas planer uppdateras årligen. Asylsökandena statistikförs på basis av kön. Av de asylsökande är årligen cirka 70 % män. Till följd av sökandenas könsfördelning är kostnaderna för mottagandet högre för män än för kvinnor. Förläggningarna har dock strävat efter att i sin verksamhet beakta jämställdhetsprinciperna också vid behandlingen av asylsökande och när det gäller kvinnors och flickors ställning som en eventuellt utsatt grupp.

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Förvaltning	138 577	99 772	102 526	2 754	3
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 774	16 409	14 817	-1 592	-10
03. Omkostnader för Förvalt- ningens IT-central (reservationsanslag 2 år)	21	22	22	—	0
20. Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	12 890	8 917	8 917	—	0
(22.) EU:s andel i anslutning till ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar (reservationsanslag 3 år)	21 500	4 603	—	-4 603	-100
23. Beredskapen i Finland för civil krishantering (reserva- tionsanslag 2 år)	1 439	1 739	1 439	-300	-17
24. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservations- anslag 3 år)	10 480	6 288	13 080	6 792	108
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	69 716	60 529	63 019	2 490	4
50. Vissa understöd (fast anslag)	—	248	215	-33	-13
66. Medlemsavgifter och finan- siella bidrag till internatio- nella organisationer utomlands (förslagsanslag)	757	1 017	1 017	—	0
10. Polisväsendet	742 041	741 980	750 316	8 336	1
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	731 422	734 180	717 972	-16 208	-2
02. Skyddspolisens omkostna- der (reservationsanslag 2 år)	—	—	19 344	19 344	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)	3 619	3 800	6 000	2 200	58
21. Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)	7 000	4 000	7 000	3 000	75
20. Gränsbevakningsväsendet	230 689	242 123	243 575	1 452	1
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	229 939	229 813	228 865	-948	0
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)	750	12 310	14 710	2 400	19
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	96 570	80 494	76 246	-4 248	-5
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 362	14 398	12 774	-1 624	-11
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	70 157	55 590	52 966	-2 624	-5
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	1 951	2 406	2 406	—	0
43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	8 100	8 100	8 100	—	0
40. Invandring	81 278	61 667	158 241	96 574	157
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 809	26 355	39 229	12 874	49
20. Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)	567	876	876	—	0
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	43 984	25 852	87 652	61 800	239
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	9 918	8 584	30 484	21 900	255
Sammanlagt	1 289 155	1 226 036	1 330 904	104 868	9
Det totala antalet anställda	14 606	14 691	14 696		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet

Inrikesministeriet genomför i enlighet med regeringsprogrammet de strategiska linjedragningarna och de funktionella resultatmålen för verksamheten inom polisväsendet, Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet, Nödcentralsverket samt migrationsförvaltningen. För dessa redogörs det närmare i motiveringarna till de olika kapitlen under huvudtiteln.

Förvaltningsområdets informationsförvaltning

Inrikesministeriets informationsförvaltning ansvarar för utvecklingen, den strategiska styrningen och övervakningen av ministeriets och förvaltningsområdets gemensamma informationsförvaltning och dess informationssäkerhet. Förvaltningens IT-central (HALTIK) hör till informationsförvaltningens resultatstyrning. Som en strategisk servicecentral inom förvaltningsområdet anskaffar, utvecklar och upprätthåller HALTIK data- och kommunikationstekniska tjänster för god tillgänglighet och säkerhet vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar.

EU:s fonder

Inrikesministeriet ansvarar för den nationella administrationen av Europeiska unionens allmänna program om solidaritet och hantering av migrationsströmmar 2007. Under 2016 avslutas de projekt som finansieras av de fonder som genomför det allmänna programmet och de sista årsprogrammen rapporteras.

Under programperioden 2014—2020 inrättas två nya fonder inom området för inrikes frågor i EU, dvs. fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden. Fonden för inre säkerhet indelas i ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och ett instrument för ekonomiskt stöd för polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering. Genom fonden för inre säkerhet kan man finansiera projekt eller åtgärder som i enlighet med EU:s strategi för den inre säkerheten stöder en gemensam visumpolitik och gränskontroll, medlemsstatens beredskap när det gäller polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering. Syftet med stödet är att stärka medlemsstaternas funktionsförmåga, utveckla skydds- och stödfunktioner för vittnen och brottsoffer, främja samarbete och samordning när det gäller informationsutbyte, genom utbildning främja den europeiska myndighetskulturen när det gäller brottsbekämpning, stärka den grundliga kartläggningen av risker och hot i medlemsstaterna, på EU- nivå och på nationell nivå skapa en effektivare koordinering vid kriser och på alla områden stärka skyddskapaciteten när det gäller skillnaderna i medlemsstaternas kritiska infrastruktur. Genom asyl-, migrations- och integrationsfonden kan man stödja åtgärder som stärker och utvecklar det gemensamma asylsystemet, stöder laglig invandring och som främjar integration, utvecklar strategier för återvändning och ökar medlemsstaternas gemensamma ansvar och ansvarsfördelning. Inrikesministeriet ansvarar för den nationella förvaltningen av fonderna.

Civil krishantering

Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Beredskapen för civil krishantering i hemlandet utvecklas och upprätthålls så att deltagarnivån och sakkunskapen hos de experter som skickas ut motsvarar prioriteringarna i Finland. I den

civila krishanteringsverksamheten främjas helhetssynen genom samarbete som gäller användningen av militära och civila resurser. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper förbättras kommunikationen och informationsutbytet mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationerna i den civila krishanteringen.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 817 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2016:

Produktion och kvalitetsledning

— Regeringsprogrammet och strategin för den inre säkerheten genomförs.

— Styrningen inom ministeriets ansvarsområde främjar uppnåendet av de samhällsliga effektmålen och målen för resultatet av verksamheten.

— Samarbete utförs i fråga om förvaltningsområdet samt med de övriga ministerierna i syfte att uppnå målen i regeringsprogrammet beträffande sådana verksamhetssektorer som i första hand kan anses höra till inrikesministeriets ansvarsområde.

— Planeringen och uppföljningen av ministeriets och dess förvaltningsområdes verksamhet och ekonomi utförs på ett systematiskt och övergripande sätt.

— Ministeriets lagstiftningsarbete uppfyller statsrådets kvalitetskrav. Planmässigheten, samarbetet och kunnandet stärks i beredningen av lagstiftning.

Funktionell effektivitet

— Man skapar förutsättningar för att öka ministeriets effektivitet och produktivitet. Projekt enligt effektivitets- och resultatprogrammet för ministeriets förvaltningsområde genomförs.

Utvecklande av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Årsverken	256	210	203
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	7,5	7,5	7,5
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,7	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 558	16 909	15 017
Bruttoinkomster	920	500	200
Nettoutgifter	21 638	16 409	14 817
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 941		
— överförs till följande år	3 077		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Polisstyrelsens hyresutgifter (överföring till moment 26.10.01)	-355
Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-65
Totalrenovering av IM:s lokaler vid Kyrkogatan 12 (överföring till moment 23.01.01)	-250
Överföring från moment 26.10.01 (2 årsv.)	175
Överföring från moment 26.30.01 (1 årsv.)	65
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-5 årsverken)	-894
Överföring till moment 23.01.02	-75
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)	8
Löneglidningsinbesparing	-97
Lönejusteringar	112
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-108
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-8
Sammanlagt	-1 592

2016 budget	14 817 000
2015 I tilläggsb.	-295 000
2015 budget	16 409 000
2014 bokslut	21 774 000

03. Omkostnader för Förvaltningens IT-central (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 000 euro.

Förklaring: Förvaltningens IT-central (HALTIK) producerar för statsrådet och säkerhetsmyndigheterna informations- och kommunikationstekniska tjänster (IKT-tjänster) för god tillgänglighet och säkerhet.

Inkomster och utgifter för HALTIK:s serviceverksamhet har nettobudgeterats under detta moment. Verksamhetens utgifter finansieras med hjälp av de inkomster av tjänsterna och expertverksamheten som inflyter under momentet.

Mål för resultatet av verksamheten

Det viktigaste målet för HALTIK är att trygga serviceproduktionen enligt kundernas behov och säkerställa kvaliteten på servicen. Säkerhetsnätets användare håller på med betydande informationsförvaltningsprojekt och totalreformer av datasystemen. Utöver underhållet av kritiska system är ett av de viktigaste målen under hela ramperioden att projekten och reformerna lyckas.

Mål enligt service

— Datakommunikationstjänsten producerar de kommunikationsförbindelser och den service som krävs för användningen av andra tjänster. Datakommunikationens servicenivå förblir hög och antalet incidenter minskar.

— Datacentertjänsten producerar tjänster som gäller kapacitet och utrustningsutrymmen och med vars hjälp datasystemens helhetsfunktion bibehålls och säkerställs på en hög nivå.

— Genom tjänsterna för integration och applikationsplattformar möjliggörs en flexibel placering av kundernas informationssystem och ett systemoberoende informationsutbyte.

— Tyngdpunkten i underhållsservicen för informationssystemen ligger på underhåll och utveckling av säkerhetskritiska datasystem.

— Terminalutrustningstjänsten producerar på ett ekonomiskt och funktionellt effektivt sätt tjänster för hela livscykeln för standardiserad, certifierad och godkänd terminalutrustning

— Kommunikationstjänsten säkerställer att de kommunikationslösningar som är tillgängliga för aktörerna inom den inre säkerheten hålls på en hög nivå och att det är tekniskt möjligt att nå myndigheterna.

— Service Desk-tjänsten producerar på ett effektivt sätt tjänster som fungerar i enlighet med en enhetlig process.

— Regiontjänsten producerar flexibelt och effektivt regionala informationstekniska stödtjänster som stöd för kundernas operativa uppgifter.

— HALTIK genomför med framgång de viktigaste utvecklingsprojekten för användarna av säkerhetsnätet.

Åtgärder för att uppnå resultatet av verksamheten

— För kommunikationen tryggas en störningsfri verksamhet under alla förhållanden och nätverks säkerheten förbättras.

— Man koncentrerar servrar och fortsätter rationaliseringen till huvudsalar.

— Stödet för användningen av och problemlösningen för systemen utvecklas ytterligare.

— Servicebegäran tas emot ur kundens perspektiv vid ett enda serviceställe som fungerar virtuellt.

— Servicekvaliteten förbättras och verksamheten utvecklas genom att processerna för tjänsthanteringen främjas.

— Projektverksamhetens kvalitet förbättras genom man förenhetligar projektpraxis och testningsprocesser samt genom att man tar i bruk verktyg för hantering av systemarkitekturerna och för systemutveckling.

Mål för resultatet av verksamheten angivna enligt mätare	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Funktionell effektivitet			
Terminalutrustning som stöds antal/årsv.	164	228	229
Virtuell relation (logiska servrar/fysisk server)	5,77	6,00	6,20
Mottagen begäran om service, antal/årsv.	11 064	11 000	11 000
Mottagen begäran om service (SLA-%)	92,8	87,5	88,0
Prestationer och kollektiva nyttigheter			
Terminalutrustning som stöds, st.	19 309	30 000	30 000
Videokonferenser, antal	178 982	250 000	260 000
Mottagen begäran om service, antal	221 278	240 000	240 000
Serviceförmåga och kvalitet			
Kundtillfredsställelse (1—5)	2,90	3,03	3,10

Mål för hantering och utvecklande av personalresurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Mänskliga resurser			
Arbetsstillfredsställelseindex	3,0	3,5	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	10,4	8	7,8
Antal anställda sammanlagt, årsv.	411	420	375
— av vilka i fast anställningsförhållande	352	358	316
Kvinnor, %	32	36	36

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 857	63 000	60 700
Bruttoinkomster	65 625	62 978	60 678
Nettoutgifter	232	22	22
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	230		
— överförs till följande år	19		

2016 budget	22 000
2015 budget	22 000
2014 bokslut	21 000

20. Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 917 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för upprätthållande och utvecklande av inrikesförvaltningens stamnät och ministeriets lokalnät samt av datasystem i gemensam användning, för driftsutgifter för projektet för främjande av nätsäkerheten (TUVE) och för utgifter för underhåll av S-TUVE-nätet.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Internt köpta tjänster (TUVE)	6 400 000
Nätavgifter (S-TUVE)	2 400 000
Övriga gemensamma informationsförvaltningsutgifter för inrikesministeriets förvaltningsområde	117 000
Sammanlagt	8 917 000
2016 budget	8 917 000
2015 budget	8 917 000
2014 bokslut	12 890 000

(22.) EU:s andel i anslutning till ramprogrammet för solidaritet och hantering av migrationsströmmar (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2015 budget	4 603 000
2014 bokslut	21 500 000

23. Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 439 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till verksamhet i anslutning till den nationella beredskapen för civil krishantering
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt inom den civila krishantering som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 3) till avlönande av personal motsvarande högst 33 årsverken.

I nettobudgeteringen beaktas de inkomster som fås från den samfinansierade verksamheten.

De andra parternas betalningsandelar som kommer in som intäkter från de forskningsprojekt som genomförs på Krishanteringscentrets ansvar och utgifterna för projektet kan nettobudgeteras under momentet.

Förklaring: Krishanteringscentret, som finns vid Räddningsinstitutet, svarar under inrikesministeriets ledning på ett övergripande sätt för den operativa verksamheten inom civil krishantering: utbildning, rekrytering, forsknings- och utvecklingsverksamhet, materiell och logistisk beredskap samt den lägesbild som krävs.

Utgifter föranledda av personer som deltar i civil krishantering utomlands betalas av anslaget under moment 24.10.21.

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2016:

- Krishanteringscentret utbildar det antal civila sakkunniga som motsvarar Finlands deltagarnivå för att sändas ut i uppdrag inom civil krishantering.
- Krishanteringscentret sänder ut sakkunniga i uppdrag inom civil krishantering på årsnivå i enlighet med statsrådets riktlinjer.
- Kvinnornas andel av de sakkunniga som sänds ut är fortfarande högre än genomsnittet i Europeiska unionens medlemsstater.
- Verksamheten inom den civila krishanteringsberedskapen i Finland är planmässig och kostnadseffektiv och riktar sig på primära uppgifter.

Nyckeltal för verksamheten

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Kursdeltagardagar inom civil krishantering	2 239	1 400	1 400
Pris per kursdeltagardag	361	375	375
Sakkunniga som godkänts/föreslagits	0,44	0,6	0,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 481	1 789	1 509
Bruttoinkomster	38	50	70
Nettoutgifter	1 443	1 739	1 439
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	99		
— överförs till följande år	95		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Krishanteringscentret, bortfall av en post av engångsnatur	-300
Sammanlagt	-300

2016 budget	1 439 000
2015 budget	1 739 000
2014 bokslut	1 439 000

24. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 080 000 euro.

Anslaget får användas

1) för genomförande av de nya fonderna, fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden (Europeiska parlamentets och rådets förordningar (EU) nr 513—516/2014) inom inrikes frågor under Europeiska unionens finansieringsprogramperiod 2014—2020

2) till betalning av tekniskt bistånd som behövs för inrättande av ovannämnda fonder och av löneutgifter för personal till dessa uppgifter, motsvarande högst 16 årsverken, samt till betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för inrättandet av fonderna

3) till betalning av mervärdesskatteutgiftsandelar som ingår i projekten när Europeiska unionens förordningar tillåter det

4) till betalning av överföringsutgifter.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare kan avräknas (nettas) under momentet.

Förklaring: För programperioden 2014—2020 inrättades två nya fonder inom området för inrikes frågor i EU, dvs. fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden. Medlemsstatens skyldigheter i anknytning till fonderna bestäms i förordningen för respektive fond (Europeiska parlamentets och rådets förordningar (EU) nr 513/2014, 515/2014 och 516/2014) och i den horisontella förordningen som gäller förvaltning (Europeiska parlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014). Inrikesministeriet ansvarar för samordningen av fonderna nationellt och är utsedd som ansvarig myndighet och revisionsmyndighet för fonderna.

Inkomsterna från kommissionen har budgeterats under moment 12.26.98. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2014—2020 kommer att balansera mot slutet av programmen.

För genomförande av projekt och åtgärder som finansieras med medel ur fonderna ska det i regel finnas nationell finansiering för att verkställa dem.

Fonden för inre säkerhet indelas i ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering.

De fonder som har en grunddel innefattar också en s.k. rörlig finansieringsdel. Då är det möjligt att ur fonderna utöver grunddelen för nationella program få en rörlig finansieringsandel för genomförande av någon specialåtgärd samt att ur asyl-, migrations- och integrationsfonden få finansiering för att ta emot vidarebosatta flyktingar. Storleken på den finansieringsandel som eventuellt fås för specialåtgärder finns det ännu inte uppgift om. Finansieringsandelarna för de olika länderna bestäms i respektive fondförordning.

Finansieringen för mottagande av vidarebosatta flyktingar kan avsevärt öka Finlands anslag ur fonden. Anslag beviljas medlemsstaterna med två års mellanrum och för att få dem bör flyktingarna ha anlänt till Finland inom en tidsperiod på två år innan anslagen beviljas. Engångsersättningen för en vidarebosatt flykting är 6 000 euro eller, för grupper som prioriteras i EU:s vidarebosättningsprogram, 10 000 euro per flykting.

Den tekniska hjälpens storlek kommer att utöver grunddelen utgöras av en ca 5 % stor andel av den totala summa som beviljats medlemsstaten ur fonden (grunddel + rörlig del). Teknisk hjälp används enbart för kostnader som föranleds de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna.

För åren 2014—2020 beräknas finansieringen av de nationella programmen för fonderna för inrikes frågor uppgå till ca 113 miljoner euro.

Utbetalningarna för åren 2014—2015 överförs delvis till 2016 på grund av att programstarten fördröjdes.

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (grunddelar) (1 000 euro)

Fonder	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden, grunddelen	23 489
Fonden för inre säkerhet, instrumentet för yttre gränser och visering, grunddelen ¹⁾	36 935
Fonden för inre säkerhet, instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet och krishantering	15 682

¹⁾ Medlemsstaterna kan använda högst 40 procent av grunddelen för finansiering av driftsstöd.

Beräknade utbetalningar ur fonderna 2016 (1 000 euro)

2016	
Fonden för inre säkerhet	7 000
Asyl-, migrations- och integrationsfonden	6 080
Sammanlagt	13 080

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändrade betalningstidtabeller	8 384
Nivåförändring	-1 592
Sammanlagt	6 792

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	13 080 000
2015 budget	6 288 000
2014 bokslut	10 480 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 63 019 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring till moment 28.01.29)	-1 388
Överföring till moment 23.01.29	-122
Nivåförändring	4 000
Sammanlagt	2 490

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	63 019 000
2015 budget	60 529 000
2014 bokslut	69 715 872

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 215 000 euro.

Dispositionspan (euro)

Finlands Sjöräddningssällskap	204 000
Ålands Sjöräddningssällskap	11 000
Sammanlagt	215 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-33
Sammanlagt	-33

2016 budget	215 000
2015 budget	248 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 017 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (Interpol, FATF¹⁾, IGC²⁾, IOM, ICMPD³⁾, COSPAS-SARSAT⁴⁾ och ICAO PKD⁵⁾) samt till betalning föranledda av motsvarande förpliktelser.

Förklaring: Inom det internationella polisiära samarbetet och utvecklandet av det ligger huvudvikten särskilt på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet. Uppmärksamhet ägnas också den utveckling som gäller polissektorn och som sker i närområdessamarbetet, FN och Europarådet samt i andra internationella organisationer.

Inom IGC behandlas alla betydande frågor som anknyter till hanteringen av de internationella migrationsströmmarna. Internationella migrationsorganisationen (IOM) är en mellanstatlig organisation som bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration. ICMPD är ett oberoende mellanstatligt forskningsinstitut. Institutet strävar efter att främja en hållbar migra-

¹⁾ FATF = Financial Action Task Force

²⁾ IGC = Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

³⁾ ICMPD = International Centre for Migration Policy Development

⁴⁾ COSPAS-SARSAT=ett globalt lokaliserings- och räddningssystem som utnyttjar satellitbaserad positionering på land, till havs och i luften

⁵⁾ ICAO PKD=Internationella civila luftfartsorganisationens elektroniska certifikatbank

tionspolitik och koncentrerar sig på migrationsfrågor som är viktiga för Väst- och Östeuropa samt utgör sekretariat för Budapestprocessen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Interpol	526 000
FATF	30 000
IGC	120 000
IOM	265 000
ICMPD	5 000
COSPAS-SARSAT	45 000
ICAO PKD	26 000
Sammanlagt	1 017 000
2016 budget	1 017 000
2015 budget	1 017 000
2014 bokslut	757 013

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisen tryggar rätts- och samhällsordningen, upprätthåller allmän ordning och säkerhet, förebygger, avslöjar och reder ut brott och sörjer för att de blir föremål för åtalprövning.

Genom goda resultat inom de olika delområdena av polisens verksamhet bidrar man till att Finland fortfarande är ett av de tryggaste länderna i Europa.

Genomförandefasen för PORA III som inleddes 2014 slutförs i sin helhet i enlighet med de riktlinjer som dragits upp. Möjligheterna att utveckla polisens avgiftsbelagda verksamhet kommer att undersökas. Utöver de interna åtgärderna inom polisförvaltningen behövs en mera omfattande bedömning av olika organisatoriska lösningsmodeller för säkerhetsmyndigheterna och en utredning av möjligheterna till sådana författningsändringar som sparar polisens resurser och som gäller inrikesministeriets och andra ministeriers förvaltningsområden. Detta förutsätter att polisens kärnuppgifter klart definieras.

Skyddspolisen, som för närvarande är underställd Polisstyrelsen, blir den 1 januari 2016 en polisenhet vid inrikesministeriet. Syftet är att betona skötseln av skyddspolisens särskilda uppgifter och stärka den strategiska och politiska styrningen av verksamheten liksom att förtydliga ämbetsverkets ställning i det nationella och internationella samarbetet. Skyddspolisen har till uppgift att bekämpa förehavanden och brott som kan äventyra stats- och samhällsskicket eller rikets inre eller yttre säkerhet samt att utföra undersökning av sådana brott. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att förebygga verksamhet som äventyrar rikets säkerhet. Samarbetet mellan skyddspolisen och den övriga polisverksamheten tryggas.

Polisen arbetar kundcentrerat och håller en hög etisk nivå för att medborgarna ska ha ett fortsatt förtroende för verksamheten. Polisens värderingar, dvs. rättvisa, yrkesskicklighet, serviceprinci-

pen och personalens välbefinnande förverkligas både i verksamheten och i fråga om kommunikationen. Kommunikationen är ett redskap för det strategiska ledarskapet och en naturlig del av ledarskapet.

Polisen reagerar på förändringar i omvärlden och riktar genom analys av säkerhetsriskerna och genom kunskapsbaserad ledning och en bra lägesbild, tillsammans med andra aktörer inom säkerhetssektorn, förebyggande åtgärder och resurser på de frågor som är kritiska med tanke på säkerheten.

Tillgången till polisens basservice, inklusive språkliga tjänster, tjänsternas kvalitet och förutsättningarna att tillhandahålla dem för medborgarna i hela landet oberoende av boningsort, kommer att försämrans något under ramperioden. Kvaliteten på servicen sjunker något i och med att resurserna minskar. Medborgarnas känsla av trygghet kan påverkas negativt om polisen är mindre synlig. Tillgången till och kvaliteten på polisens avgiftsbelagda offentligt rättsliga tillståndstjänster för vilka avgifterna bestäms enligt prestationernas självkostnadsvärde är dock möjlig att trygga genom elektroniska tjänster och en rimlig mängd tjänster på kundserviceställen, med hjälp av polisens eget servicenätverk och i samarbete med andra myndigheter.

Polisens verkar aktivt för att förbättra informationsutbytet och det operativa samarbetet med Europeiska unionens medlemsstater och länderna i närområdena och utnyttjar det internationella samarbetet för att upprätthålla och förbättra den inre säkerheten. Genom internationellt samarbete bekämpas internationell brottslighet som riktar sig till eller utgår från Finland, inbegripet ekonomisk brottslighet. Genom internationellt polissamarbete bekämpas brottslighet som riktar sig till Finland redan i utlandet. I polisverksamheten utnyttjar man till fullo Europeiska unionens finansieringsmöjligheter.

Polisen deltar i genomförandet av strategin för bekämpning av organiserad brottslighet, där olika slag av brott beaktas. Polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets samarbete och likaså samarbetet med åklagarmyndigheterna bedöms på nytt när det gäller det organisatoriska arrangementet och bl.a. kostnadseffekterna. Genom ett smidigt internationellt samarbete, i synnerhet med närområdenas myndigheter, garanterar man att det straffrättsliga ansvaret realiserar i förövarens hemland.

Man fortsätter att genomföra de åtgärder som läggs fram i den uppdaterade strategin för bekämpning av terrorism och åtgärderna för att förebygga våldsamt extremism. I arbetet med att bekämpa våldsbrottsligheten prioriterar polisen allvarliga våldsbrott, familjevåld och våld i närrelationer samt åtgärder för att minska våldsamt beteende hos de unga. Man ska bli bättre på att identifiera våld som riktar sig mot utsatta grupper och främjar genomförandet av programmet för att minska våld mot kvinnor. Åtgärderna för att identifiera risker för s.k. hedersvåld och för tvångsäktenskap effektiviseras.

Man fortsätter att genomföra strategin för förebyggande verksamhet, men verksamheten får något mindre resurser.

Polisen fortsätter att motarbeta rasism och intolerans och bekämpar hatbrott genom att bli bättre på att identifiera dem.

Polisen fortsätter att utveckla tillståndsförvaltningen med beaktande av riktlinjerna för tillståndsförvaltningsstrategin, verksamhets- och ekonomiplanen för förvaltningsområdet och projektet för utvecklande av tillståndsförvaltningen. För de tillståndståndsärenden som hör till polisens kärnuppgifter utvecklas processerna så att de blir effektiva, kundorienterade och verkningfulla. I samband med detta använder sig polisen också av de möjligheter som serviceproducenterna har att utföra assisterande och tekniska uppgifter som stöd för polisens kundservice. Tillståndstjänsterna på initiativ av kunden ansluts till de elektroniska tillståndstjänsterna och användningsgraden för dem ökas planerligt. Användningen av e-tjänster för ärenden som inleds på initiativ av myndighet utreds. Polisens tillståndsförvaltningstjänster är tillgängliga för var och en i regel genom tidsbokning så att de högsta laglighetsövervakarnas åsikter om god förvaltning beaktas. Polisen hanterar följderna av dessa effektiviseringsåtgärder på ett planmässigt och framförhållande sätt. Genom utvecklingsåtgärderna följs principerna för god förvaltningssed och stöds smidig tillgång till kundservice. Tillståndsförvaltningstjänsterna fungerar kostnadseffektivt, ekonomiskt och produktivt, så att kostnadstäckningen för tillståndstjänsterna på initiativ av kunden, utvecklingen av ansvarsområdet och verksamhetsmodellerna är säkrade.

Polisen deltar i sektorövergripande myndighets- och intressentgruppssamarbete för att genomföra lokala och regionala säkerhetsplaner i syfte att upprätthålla säkerheten i kommunerna, förebygga utslagning och garantera säkerheten i glesbygdsområden. Polisens resurser riktas dock i allt högre grad till polisens kärnuppgifter.

Med hjälp av PTG-verksamheten har polisen fått goda resultat och med hjälp av den senaste PTG-strukturreformen har man lyckats göra verksamheten ännu effektivare i och med att polisinrättningarna i den nya PTG-verksamheten är i nära samarbete med PTG-aktörerna.

I samarbete med olika aktörer fortsätter polisen att bekämpa brott som utförs med hjälp av data-nät. Polisen deltar för sin del i genomförandet av strategin för cybersäkerheten i Finland och ser till att polisen har förutsättningar för att förebygga, upptäcka och utreda brott som riktar sig mot cyberomgivning och som utnyttjar den.

Genom polisens interna laglighetsövervakning ser man till att medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter och de mänskliga rättigheterna tillgodoses och att polisens verksamhet är lagenlig och av hög kvalitet.

En trovärdig polisverksamhet förutsätter ett effektivt ingripande i både sådan brottslighet som kommit till polisens kännedom och i dold brottslighet.

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 717 972 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av ersättningar till Ålands landskapsregering enligt 2 § i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (1177/2009).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om återkallande av utvidgningen av förvandlingsstraff för böter (lag om verkställighet av böter 672/2002, ändrad (671/2015). Lagstiftningsreformen som gäller

förvandlingsstraff för böter genomförs inte, och därför finns det inte längre något behov av tilläggsresurser för polisen för genomförandet av författningsändringarna.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för polisens verksamhet:

Övervaknings- och larmverksamhet samt trafiksäkerhet

De funktionella resultatmålen enligt riktlinjerna för PORA III har setts över så att de motsvarar de ekonomiska yttre ramarna. Man försöker hålla tillgången till brådskande utryckningstjänster på så gott som samma nivå som hittills. Nivån för den övervakning som gäller den allmänna ordningen och säkerheten sjunker dock i och med att de tillgängliga resurserna minskar. Detta kan leda till att ordningsstörningar, skadegörelse och misshandel som sker på allmänna platser ökar. Den allmänna övervakningen och medborgarnas trygghetskänsla försvagas. Den tid som används till annat än brådskande uppdrag minskar. Det blir svårare och tar längre tid att ge handräckning. Polisens arbetarskydd försvagas framför allt i glest bebyggda områden. Situationen i fråga om olaglig inresa är under kontroll i Finland och åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa är trovärda och effektiva. Processen för asylofförandet utvecklas.

Antalet dödsfall i trafiken har 2015 börjat öka; statsrådets mål att halvera antalet dödsfall i trafiken äventyras (mål: 136 st./år före 2020). Antalet olyckor som lett till personskador har däremot utvecklats i positiv riktning. Ökningen av trafiksäkerhetsindex har stannat upp. Avsikten är bevara trafikövervakningens produktivitet och den nuvarande nivån på antalet fall av rattfylleri och grovt äventyrande av trafiksäkerheten som polisen avslöjat. Genomslagskraften för den trafikövervakning som sker med hjälp av tekniska medel förbättras. Omfattningen av den trafikövervakning polismännen gör minskar däremot något. Nivån på övervakningen av tung trafik hålls oförändrad.

Övervakning	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Produktivitet			
Produktivitet (uppdrag inom allmän ordning och säkerhet/årsv.)	435	408	412
Trafikövervakningens produktivitet, st./årsv.	744	757	814
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	173 982	174 918	175 918
Årsverken	2 407	2 454	2 425
Kostnader för övervakning, 1 000 euro	217 627	217 735	217 450
Resurshushållning (kostnader/uppdrag inom allmän ordning och säkerhet), euro	208	222	217
Serviceförmåga och kvalitet			
Ingripanden vid våld i hemmen, medeltal minst, vitsord 1—4 ¹⁾	2,9	-	2,9
Trafikövervakningen, medeltal minst, vitsord 1—4	3,0	-	2,9
Polispatrullering och annan synlig verksamhet, medeltal minst, vitsord 1—4	2,9	-	2,8
Arbetstid som använts för trafikövervakning, årsv.	612	602	590
— varav arbetstid som använts för övervakning av tung trafik, årsv.	47	54	54
Prestationer inom den automatiska trafikövervakningen, st.	338 518	400 000	440 000
Grovt äventyrande av trafiksäkerheten, fall högst, st.	3 844	4 000	3 800
Trafikolyckor som lett till personskada, högst, st.	5 500	5 400	5 400

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Övervakning			
Fall av rattfylleri, högst, st.	18 497	20 000	19 000
Arbetstid som använts för övervakning av utlänningar, årsv., exkl. in- och utresekontrollverksamhet ²⁾	19	20	11
Utredningstiden för asylprövning, avgjorda fall, medeltal, dygn	27	30	90
Prestationer			
Antal uppdrag inom allmän ordning och säkerhet, st.	1 046 888	980 000	1 000 000
— varav uppdrag på polisens eget initiativ, %	20	20	17
På eget initiativ (%) i vissa uppdrag i anslutning till över- vakningen av tätorter (03 Misshandel, slagsmål 15 Skadegörelse 34 Berusad person 35 Störande beteende och ofog)	9,4	10,0	9,0

¹⁾ Källa: Polisbarometern 2012 och 2014.

²⁾ från och med 2015 registreras in-och utresekontrollverksamheten på en egen kod.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Larmverksamhet			
Produktivitet			
Produktivitet (larmuppdrag, antal/årsv.)	880	828	848
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	87 261	88 194	89 952
Årsverken	1 190	1 182	1 180
Kostnader för larmverksamheten, 1 000 euro	110 370	110 777	111 740
Resurshushållning (kostnader/larmuppdrag A+B), euro	169	148	172
Serviceförmåga och kvalitet			
Insatstiden vid uttryckningar av A-klass, min.	9,5	10,1	10,1
Insatstiden vid uttryckningar av A- och B-klass, min.	17,9	18,0	18,7
Insatstid under 20 min (% av uttryckningarna A+B)	70,9	72,0	70,0
Insatstid under 45 min (% av uttryckningarna A+B)	92,2	90,0	89,0
Brådskande uttryckningar, medeltal minst, vitsord 1—4 ¹⁾	3,1	-	3,2
Prestationer			
Larmuppdrag i anslutning till familjevåld, högst, st.	25 237	25 000	25 000
Antal A- och B-uttryckningar, högst, st.	653 140	750 000	650 000
Antal A-, B- och C-uttryckningar, högst, st.	1 046 888	980 000	1 000 000

¹⁾ Källa: Polisbarometern 2012 och 2014.

Brottsbekämpning

Polisens möjligheter att satsa på utredning av s.k. brott utan utredningsuppslag som kommit till polisens kännedom och som bl.a. förutsätter sammanlänkning kommer att minska. Detta sänker brottsutredningsgraden för egendomsbrott. Det är oroväckande med beaktande av bl.a. den kraftiga tillväxttenden för utländska egendomsbrott av typen "hit and run". Denna typ av brott blir allt vanligare i Finland. Polisens möjligheter till ett tids- och resurskrävande långsiktigt arbete för att avslöja dold brottslighet kommer i någon mån att minska. Detta kommer att synas framför allt i en minskning av avslöjanden om grov narkotikabrottslighet. De minskade resurserna kan synas i en lägre utredningsgrad och ökad dold brottslighet och därtill i längre utredningstider. Det bör också beaktas att de centrala lagstiftningsreformerna i början av 2014 om för- och polisundersökningar (polis-, förundersöknings- och tvångsmedelslagen) samt utöver dessa ikraftsättandet av

EU:s tolknings- och översättningsdirektiv förpliktar polisen och kan redan i sig förlänga utredningstiderna.

Strukturen för PTG-verksamheten har förnyats i början av 2014 och erfarenheterna har varit positiva. I den brottsbekämpning som ingår i PTG-verksamheten deltar polisens enheter aktivt i den dagliga verksamheten och vid polisenheterna har det grundats enheter för kriminalunderrättelse och brottsanalys.

Medborgarnas förtroende för polisens förmåga att förebygga, avslöja och utreda brott ska bevaras. Man fäster uppmärksamhet vid de långa behandlingstiderna för brottmål. Inom bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten strävar man inom ramen för den tillgängliga totalfinansieringen efter brottsutredning i realtid, en minskning av antalet fall som är under utredning, en förkortning av utredningstiderna och en ökning av den vinning av brott som återtas. Den brottsförebyggande verksamheten genomförs genom att man ökar flermyndighetssamarbetet, människornas egen beredskap inför brottsituationer och ansvar vid brottsbekämpningen samt den tredje sektorns medverkan. Man strävar efter att minska det totala antalet brott mot liv och hälsa samt sexualbrott genom förebyggande verksamhet och bättre identifiering av brottsfall. Verksamhetsbetingelserna för organiserad brottslighet försvagas bl.a. genom administrativa åtgärder. Organiserad brottslighet bekämpas genom samarbete med Tullen och Gränsbevakningsväsendet samt genom fungerande internationellt samarbete. Man satsar på bekämpningen av IT-relaterad brottslighet som en del av bekämpningen av organiserad brottslighet och förebyggande webbpolisverksamhet. Polisen ingriper i brott med rasistiska inslag och i andra hatbrott samt människohandel. Polisen upprätthåller med andra brottsbekämpande myndigheter, förvaltningsmyndigheter och aktörer inom den privata sektorn en lägesbild över brottsligheten i allmänhet och över vissa specialområden, bl.a. terrorismen och den organiserade brottsligheten.

Brottsbekämpningen reagerar på förändrade behov i verksamhetsmiljön och kan förebygga brott, upptäcka dold brottslighet och genomföra brottsansvaret.

Brottsbekämpning	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Produktivitet			
Produktivitet (uppklarade strafflagsbrott/årsv.)	75	73	72
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	282 552	284 426	261 526
Årsverken	3 885	3 929	3 662
Kostnader för brottsbekämpning, 1 000 euro	360 645	360 599	342 699
Resurshushållning (kostnader/uppklarade strafflagsbrott), euro	1 242	1 255	1 293
Serviceförmåga och kvalitet			
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), %, minst	47,5	45,0	43,0
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), medeltal, dygn	112	113	115
Brottsutredningsnivå för egendomsbrott, %, minst	36,1	35,9	34,5
Utredningsnivå för brott mot liv och hälsa, %, minst	75,7	75,6	74,0
Anhängighetstiden för uppklarade ekonomiska brott, medeltal, dygn, högst	469	453	500
Bekämpning av ekonomiska brott, antal årsverken	427	417	330

	2014 utfall	2015 uppskatning	2016 mål
Brottsbekämpning			
Antal organiserade kriminella sammanslutningar (grupper inom EU och andra grupper), st.	73	73	73
Antal personer som hör till organiserade kriminella sammanslutningar, st.	950	950	950
Utredning och bekämpning av våldsbrott, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	2,9	-	2,9
Utredning av ekonomiska brott, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,6	-	2,6
Utredning/avslöjande av narkotikabrott, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,8	-	2,8
Utredning av inbrott i bostäder, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,7	-	2,6
Utredning av bilstölder, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,6	-	2,6
Uppmärksamhet och utredning av brott som tyder på rasism, medeltal, minst, vitsord 1—4	2,7	-	2,7
Polisverksamhet på webben (t.ex. polisens tipstjänst, webbpolis), medeltal, minst, vitsord 1 — 4	3,5	-	3,3
Årsverken som använts för utredning av IT-brott	40	40	50
Prestationer			
Alla uppklarade brott, antal, inkl. trafikförseelser	621 248	667 293	640 000
Uppklarade strafflagsbrott, antal	290 455	287 432	265 000
Återtagande av vinningen av alla brott (netto), mn euro	58,2	55	45
Återtagande av vinningen av ekonomiska brott (netto), mn euro	47,7	45	35
Antal uppklarade ekonomiska brott, st.	1 973	1 844	1 600
Antal ouppklarade ekonomiska brott, st.	2 201	2 133	2 200
Antal uppklarade brott som utförts av organiserade kriminella sammanslutningar, st.	643	573	560
Antal brott mot liv och hälsa, st.	35 299	32 847	33 000
Grova narkotikabrott som kommit till polisens kännedom, antal	864	1 049	830

¹⁾ Källa: Polisbarometern 2012 och 2014.

Tillståndsförvaltning

Med hjälp av tillståndsprövning och tillståndsovervakning bidrar tillståndsförvaltningen till att bevara den allmänna ordningen och säkerheten och stöder polisens förebyggande verksamhet. Vapenförvaltningen och tillsynen över säkerhetsbranschen fungerar tillförlitligt och tar hänsyn till samhällets säkerhetsintressen. Verkningarna sträcker sig även till tillförlitlig verksamhet inom den privata säkerhetsbranschen. Genom att utveckla enhetliga tillståndprocesser främjar man en bättre säkerhet i synnerhet när det gäller användningen av skjutvapen. Överföringen till Migrationsverket av behörigheten att sköta ärenden som gäller tillstånd för utlänningar bereds. Dessutom slutförs processen för överföring av körkortsärenden från polisen till Trafiksäkerhetsverket vid ingången av 2016. Det fästs särskild uppmärksamhet vid att den som ansöker om en identitetshandling identifieras på ett tillförlitligt sätt. Inom polisens tillståndsförvaltning följer man principerna för god förvaltningssed. Informationssystemen, processerna och strukturerna bidrar till enhetliga beslut och till ett smidigt, enhetligt, ekonomiskt effektivt och rättvist beslutsfattande. Kundbesökens antal minskas bl.a. genom att man utvecklar elektroniska tjänster och säkrar att kapacitetsutnyttjandet når upp till målet. Kostnadstäckningen och utvecklingen av tillståndstjänsterna och en resursering av tjänsterna som motsvarar efterfrågan säkras.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Tillståndsförvaltning			
Produktivitet			
Produktivitet (tillstånd som polisen beviljat/årsv.)	1 651	1 693	1 540
Intäktsmål för tillståndsförvaltningen, 1 000 euro	64 370	61 000	51 725
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro			
Årsverken	843	852	756
Kostnader för tillståndsförvaltningen, 1 000 euro	60 634	61 000	51 725
Resurshushållning (kostnader/tillstånd som polisen beviljat), euro	44	42	44
Kostnadstäckningen för tillståndsförvaltningen, %	106	100	100
Serviceförmåga och kvalitet			
Tillståndsförvaltningen, vitsord 1—4 ¹⁾	3,3	-	3,3
Prestationer			
Tillstånd beviljade av polisen sammanlagt, st.	1 392 128	1 442 700	1 164 000
— Resedokument (pass och identitetskort sammanlagt)	857 267	936 000	980 000
— Körkortstillstånd	355 524	326 000	-
— Vapentillstånd	55 432	57 000	60 000
— Tillstånd för säkerhetsbranschen	56 841	61 000	62 000
— Tillstånd för utlänningar	55 043	50 000	50 000
— Övriga tillstånd	12 021	12 700	12 000

¹⁾ Källa: Polisbarometern

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Övervakning av tillstånd			
Resurshushållning			
Årsverken (ingår i det totala antalet årsverken inom tillståndsförvaltningen)	206	205	205
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	-5 816	6 615	8 777
Kostnader för övervakningen av tillstånd (avgiftsfri tillståndsservice), 1 000 euro	16 644	16 808	17 200
Prestationer			
Övervakningsåtgärder sammanlagt, st.	-	72 000	72 000

Polisutbildning

Målet med polisutbildningen är att den ska svara mot polisens behov av personal och kunnande. Antalet nya studerande vid polisyrkeshögskolan anpassas till ramarna för anslagen. Polisutbildning ges fortfarande på båda nationalspråken. I utbildningen utvecklas en sådan yrkesskicklighet som det internationella polissamarbetet och den kulturella mångfalden kräver. Utbildningens produktivitet förbättras genom att användningen av webbundervisning utvidgas. Polisyrkeshögskolan producerar forskningsdata för utvecklandet av polisverksamheten, den inre säkerheten och undervisningen vid läroanstalten.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Polisutbildning			
Produktivitet			
Studiepoäng som avlagts av examensstuderande under ett år/lärarnas totala årsverken	192	290	413
Publikationer/forskningsårsverken	3,0	3,8	3,5
Resurshushållning			
Polisutbildningens totala kostnader, 1 000 euro	25 900	25 200	25 000
Årsverken	203	199	193
Grundexamen/polis (yrkeshögskoleutbildning), pris per utbildningsdag, högst, euro	278	230	200
Polisbefälsexamen/polis (högre yrkeshögskoleutbildning), pris per utbildningsdag, högst, euro	276	260	260
Serviceförmåga och kvalitet			
Utexaminerade inom målsatt tid inom utbildningen för grundexamen, %	94,7	97,0	97,0
Prestationer			
Antal sökande till utbildningen för grundexamen per nybörjarplats	13,4	6,0	9,0
Antal som inlett utbildningen för grundexamen, pers.	146	320	160
Antal utexaminerade från utbildningen för grundexamen, pers.	133	154	67

Gemensamma tjänster - stödfunktioner och övriga uppgifter

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Gemensamma tjänster - stödfunktioner¹⁾			
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	134 987	134 496	130 788
Årsverken	1 043	1 055	1 016
Gemensamma tjänster - övriga uppgifter²⁾			
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	46 624	46 302	44 611
Årsverken	710	701	675
Kostnader för de övriga uppgifterna, 1 000 euro	58 096	58 063	58 085

¹⁾ Stödfunktioner=ekonomiförvaltning, personaladministration, materialfunktioner, datateknik, forsknings- och analysfunktion, utbildning, arbetshälsa, koncerntjänster

²⁾ Övriga uppgifter= vakter, fängelsefunktioner, fängstransporter, handräckning, hittegodsfunktion, klagomål och besvärshandlen

Mänskliga resurser

Polisens organisation, verksamhet och processer utvecklas så att de blir effektivare och mera produktiva. Verkställandet av organisationsomläggningen säkras genom personalplanering på lång sikt. Antalet anställda vid polisen har anpassats till de ekonomiska villkoren. Polisens lönesystem tas upp för översyn.

Mänskliga resurser	2014 utfall ¹⁾	2015 uppskattning	2016 mål
Årsverken ²⁾	10 078	9 966	9 716
Kvinnor, %	29,4	29,5	29,5
Polismän, årsv.	7 426	7 325	7 100
Kvinnor, %	15,6	15,7	15,7
Studerande, årsv. ³⁾	166	161	173
Kvinnor, %	27,7	27,8	24,8
Övrig personal, årsv.	2 486	2 480	2 443
Kvinnor, %	70,6	70,7	70,7
Kvinnor, % inom underbefälet, befälet och på chefsnivå	10,3	10,4	10,4
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,4	10,0	10,0
Arbetsstillfredsställelseindex	-	-	3,3

¹⁾ Källa PolStat, alla moment. Andel anställda under polisens moment 26.10.01 i utfallet för 2013 tot. 10 219 årsv., andel anställda under övriga moment tot. 144,9 årsv. Andel anställda under övriga moment i uppskattningen för 2014 tot. 144,9 årsverken. Andel som anställs under övriga moment i uppskattningen för 2014 tot. 150 årsverken. Andel som anställs under övriga moment i målet för 2015 tot. 100 årsverken (poliser 75 årsverken + övriga tjänster 25 årsverken)

²⁾ I antalet årverken 2014 och 2015 ingår skyddspolisen (ca 240 årsv.)

³⁾ Med studerande avses sådana studerande som står till förfogande som arbetskraft och som gör sin praktikperiod som arbets- eller fältpraktik.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	805 473	812 680	786 467
Bruttoinkomster	85 411	78 500	68 495
Nettoutgifter	720 062	734 180	717 972
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	14 293		
— överförs till följande år	25 653		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	72 510	70 120	60 115
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	70 009	70 120	60 115
Kostnadstäckning (intäkter - kostnader)	2 501	-	-
Kostnadstäckning, %	104	100	100

Anslagets nivåförhöjning på knappt 20 miljoner euro 2016 är en del av resursökningen för den inre säkerheten. Avsikten är att med ökningen också finansiera de behov som informationssystemet Vitja har och effektivitetsbehoven när det gäller personskyddet för landets högsta ledning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring till moment 28.10.01)	-120
Polisstyrelsens hyresutgifter (överföring från moment 26.10.01)	355
PORA-projektet (överföring från moment 28.40.01)	75
Tilläggsanslag för 2015, för bekämpning av terrorism	-2 700
Ändring av högskolestödet till polisstudier	-312
Ändring av måltidsstödet till polisstudier	-26
Ökning av utgifter för asyl	4 500
Överföring till moment 26.01.01 (-1 årsv.)	-175
Överföring till moment 26.10.02	-19 006
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-697
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-6 048
Indexhöjning av hyresutgifterna	570
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	19 953
Löneglidningsinbesparing	-2 384
Lönejusteringar	4 296
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-4 112
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-3 611
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-266
Nivåförändring	-6 500
Sammanlagt	-16 208

2016 budget	717 972 000
2015 III tilläggsb.	1 366 000
2015 I tilläggsb.	770 000
2015 budget	734 180 000
2014 bokslut	731 422 000

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 344 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för skyddspolisens verksamhet:

Det centrala målet för skyddspolisens är att förebygga gärningar och projekt som hotar den nationella säkerheten samt att i rätt tid producera information som främjar säkerheten i samhället och stöder beslutsfattandet. Det är viktigt att upprätthålla och förbättra skyddspolisens prestationsförmåga så att statens säkerhet kan garanteras i en föränderlig omvärld och så att de utmaningar som omvärlden ställer kan bemötas.

Operativ verksamhet

I Finland varken utförs eller bereds terroraktioner eller projekt som kan leda till terrorism. Finland används inte vid planeringen av terroraktioner som ska utföras någon annanstans, och Finland an-

vänds inte heller som logistiskt stödområde eller något annat slags stödområde. Medborgarna litar på polisens förmåga att bekämpa terrorismen. Underrättelseverksamhet som främmande makter riktar mot Finland kartläggs och brott enligt 12 kap. i strafflagen förhindras.

Förmågan att bekämpa cyberhot utvecklas genom utveckling av prestationsförmågan, fördjupat partnerskap och tydligare roller.

Man förhindrar export från Finland som strider mot internationella avtal och som gäller massförstörelsevapen och den sakkunskap, det materiel och den utrustning som krävs för tillverkningen av vapnen. Likaså förhindras motsvarande export via Finland till aktörer som avser att skaffa eller utveckla massförstörelsevapen. Uppföljningen av projekt som inverkar på statens inre säkerhet minskar inte, och antalet brott inom denna bransch ökar inte.

Säkerhetsklareringar och utlåtanden

Säkerhetsklareringar och utlåtanden som skyddspolisen lämnar syftar inom sitt eget område till att säkerhetsnivån och den trygghetskänsla som människor upplever inte ska försvagas.

Insamling av uppgifter samt rapportering

Det förväntas allt mera av skyddspolisen i egenskap av en instans som skaffar och tolkar information och rapporterar om informationen. Skyddspolisen kommer överens med inrikesministeriet om prioriteringarna vid inhämtande av information. Med hjälp av prioriteringarna bestäms i förväg de årliga tyngdpunkterna för den informationshämtning som bidrar till nationella säkerheten. Prioriteringarna för informationshämtningen formas i avgörande grad av det informationsbehov som den utrikes- och säkerhetspolitiska ledningen har. I enlighet med prioriteringarna tar man fram aktuell information och skyddar samhällets intressen. Vid insamlingen av uppgifter och rapporteringen utnyttjas tillgängliga källor effektivt och information som är viktig med tanke på beslutsfattandet produceras för statsledningen och andra kunder/aktörer.

Utvecklandet av skyddspolisen

Skyddspolisens regionala funktionsförmåga säkras genom att alla uppgifter också i framtiden ska kunna skötas lika effektivt och resultatrikt på olika håll i Finland. Skyddspolisen fortsätter att vidta åtgärder för att förnya och utvidga det nuvarande funktionella informationssystemet. Alla nya informationssystem som tas i bruk beaktar skyddspolisens särskilda behov och kraven på samverkan med andra informationssystem inom polisen. Man inleder projektplaneringen för det projekt för verksamhetslokaler som skyddspolisen avser att genomföra på 2020-talet.

Mänskliga resurser

Man gör upp en långsiktig personalplan som innehåller mål och åtgärder gällande personalens storlek, sammansättning och utveckling. Man sörjer för personalens välbefinnande under förändringsprocessen.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Skyddspolisen			
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag för den operativa verksamheten, 1 000 euro	12 540	14 560	14 560
Årsverken för den operativa verksamheten	163,1	185	177
Kostnader för den operativa verksamheten, 1 000 euro	18 511	19 800	18 779

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Skyddspolisen			
Prestationer			
Informationsmöten om säkerheten, st.	204	170	170
Säkerhetsklareringar, st.	19 203	15 500	15 500
Utlåtanden i ärenden som gäller medborgarskap, st.	115	80	80
Utlåtanden om ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd	408	350	350
Utlåtanden om viseringsansökningar, st.	8 300	9 000	9 000
Utarbetade rapporter, st.	129	120	120
Mänskliga resurser			
Årsverken	226	252	234
Polismän, årsv.	138	156	148
Övrig personal, årsv.	98	96	86
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,8	7,5	7,5
Arbetsstillfredsställelseindex	-	3,5	-

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 354
Bruttoinkomster	10
Nettoutgifter	19 344

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 26.10.01	19 006
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-15
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-130
Indexhöjning av hyresutgifterna	12
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	470
Löneglidningsinbesparing	35
Lönejusteringar	60
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-88
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-6
Sammanlagt	19 344

2016 budget 19 344 000

20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för transporter föranledda av avlägsnande av personer ur landet som polisen ansvarar för
- 2) till utgifter för tolknings- och översättningstjänster för asylsökande
- 3) till utgifter för transporter i samband med hämtning av förbrytare som överläts till Finland

4) till utgifter som föränleds av säkerställande av asylsökandes identitet och nationalitet samt åldersbestämning och språktest

5) till ersättning av utgifter för resor och inkvartering till följd av användningen av en beredskapsgrupp för asylprövning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Transporter för avlägsnande ur landet	4 600 000
Tolknings- och översättningstjänster	550 000
Transporter i samband med hämtning	250 000
Identitetskontroll	300 000
Användning av beredskapsgrupp	300 000
Sammanlagt	6 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökat antal returtransporter	2 200
Sammanlagt	2 200

2016 budget	6 000 000
2015 budget	3 800 000
2014 bokslut	3 618 815

21. Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Fullmakt

Om en del av den fullmakt för anskaffning av ett fältledningssystem som anvisats i budgeten för 2013 eller i den tredje tilläggsbudgeten för 2014 inte har använts 2014, får förbindelser för den oanvända delen ingås år 2016.

Förklaring: Syftet med projektet för ett gemensamt fältledningssystem (KEJO) för polisen, räddningsväsendet, social- och hälsovårdsväsendet, Gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten och Tullen är att ta i bruk ett gemensamt fältledningssystem för de centrala säkerhetsmyndigheter som deltar i projektet och att integrera det med myndigheternas gemensamma elektroniska system för behandling av händelser och den nätverksbaserade nödcentralsmodellen.

De viktigaste målen för myndigheternas gemensamma fältledningssystem är en effektivisering av myndigheternas verksamhet och myndighetssamarbetet, möjliggörande av en gemensam lägesbild för myndigheterna, införande av nya arbetsprocesser i fältförhållanden, en effektivisering av informationsutbytet och kommunikationen i realtid mellan fältledningen och myndigheterna samt den kostnadseffektivitet som ett gemensamt fältledningssystem för myndigheterna medför. Projektet ska genomföras under åren 2013—2016 och dess totala kostnader uppgår till ca 19,16 miljoner euro. Finansministeriet finansierar projektet med sammanlagt 15 miljoner euro med anslag som är avsedda för främjande av produktiviteten under åren 2013—2016 enligt det separata

samarbetsprotokoll som gjorts upp för de ministerier som deltar i KEJO-projektet (inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, försvarsministeriet och finansministeriet).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt från och med 2016
Säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem					
Förbindelser som ingåtts före år 2015	7 000	-	-	-	7 000
Utgifter sammanlagt	7 000	-	-	-	7 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Myndighetens fältledningssystem (finansieringen 2015) (överföring till moment 28.70.20)	-4 000
Myndighetens fältledningssystem (finansieringen 2016) (överföring från moment 28.70.20)	3 000
Ändring i realiseringstidpunkten för utbetalningarna	4 000
Sammanlagt	3 000

2016 budget	7 000 000
2015 I tilläggsb.	-4 000 000
2015 budget	4 000 000
2014 bokslut	7 000 000

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet fungerar både inom den inre och den yttre säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är en samarbetsvillig och internationellt erkänd expert inom gränssäkerhet och sjöräddning. Gränsbevakningsväsendet har som mål att upprätthålla säkerheten vid gränsen, säkerställa en smidig gränstrafik, öka säkerheten till havs, delta i det militära försvaret och ge handräckning till myndigheterna i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena. Gränsbevakningsväsendet är verksamt på land, till havs och i luften, som trygghet i alla förhållanden.

Gränsbevakningsväsendets verksamhet påverkas i största utsträckning av situationen i Ryssland och inom Östersjöområdet samt av regeringens åtgärder för att stabilisera den offentliga ekonomin. För Gränsbevakningsväsendet är det viktigt att påverka utvecklingen av EU:s integrerade gränssäkerhetssystem och havspolitikerna.

Gränsbevakningsväsendet har som mål att öka den inre och den yttre säkerheten vid östgränsen. Gränsövergångstrafiken hålls smidig och man bereder sig för en ökning av trafiken. Gränsbevakningsväsendet håller krisberedskapen och den militära försvarsförmågan på en hög nivå.

Det är viktigt för Finland att hålla Östersjön säker. Den växande fartygstrafiken ökar risken för sådana olyckor till havs som har sektorsövergripande konsekvenser. Gränsbevakningsväsendets fortgående ledningsberedskap, funktionsdugliga övervakningssystem och förnyade fartygs- och luftfarkostflotta garanterar att beredskapsnivån upprätthålls när det gäller att förebygga och hantera olyckor. Man arbetar för att främja Östersjöländernas gemensamma ansvar för riskhantering.

I den förändrade säkerhetsmiljön betonas betydelsen av en självständigt skött och trovärdig yttre gränskontroll. Inbesparingarna inom den offentliga förvaltningen tillsammans med höjningen av kostnadsnivån minskar i betydande grad Gränsbevakningsväsendets ekonomiska spelrum, trots fördelarna för Gränsbevakningsväsendet av de partnerskap som gäller gränssäkerheten och det militära försvaret.

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 228 865 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)

2) till stödjande av Sjöbevakningsmuseets verksamhet.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Gränsbevakningsväsendets verksamhet:

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Kvalitet och serviceförmåga (ind)	99	95	94
Produktivitet (ind)	130	116	121
Resurshushållning (ind)	119	111	118
Årsverken	2 685	2 711	2 705
Kostnader (mn euro)	250,3	244,6	241,6

Upprätthållande av gränssäkerheten

Finlands gränsövervakning har ordnats på ett effektivt sätt. Lägesmedvetenheten inom gränsövervakningen gör det möjligt att använda resurserna effektivt. Alla som överskrider Schengenområdets yttre gräns kontrolleras. Vid Schengenområdets inre gränser upprätthålls beredskapen att återinföra gränskontroller. Inresa och utresa mot föreskriven ordning avslöjas. Olovliga gränsöverskridningar och annan olaglig verksamhet avslöjas i områdena mellan gränsövergångsställena. Man ingriper effektivt i den gränsöverskridande brottsligheten.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Upprätthållande av gränssäkerheten (1—5)	4,1	3,9	3,9
Kontaktpersoner och internationella operationer			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,9	3,8	3,8
Olovliga gränsoverskridningar som förhindrats med hjälp av verksamheten med kontaktpersoner (st.)	3 336	4 020	4 040
Samarbete med grannlänternas myndigheter			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	5,0	3,5	3,5
Gränsovervakning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,1	4,0	4,0
— Gränskontrollernas (inkommande) täckningsgrad (1—5)	5,0	5,0	5,0
— Kvaliteten på lägesbilder som gäller gränserna (1—5)	3,9	3,8	3,7
— Kvaliteten på gränskontrollerna (1—5)	1,8	2,4	2,4
— Förhindrande av gränsincidenter (1—5)	4,0	4,1	3,9
— Upptäckta gränsincidenter (1—5)	2,7	3,2	3,1
— Rättssäkerheten vid gränskontrollerna (1—5)	5,0	4,9	4,9
— Brottsutredningsnivå för organiserad illegal inresa och människohandelsbrott (1—5)	3,1	4,4	4,5
— Rättssäkerheten när det gäller brottsbekämpningen (1—5)	5,0	4,8	4,8
Patrullering (h)	229 418	232 005	222 465
Teknisk övervakning (h)	881 094	952 500	977 500
Gränskontroller (mn personer)	16,2	13,7	14,4
Nekad inresa (st.)	1 305	1 347	1 372
Beslut om avvísning (st.)	296	313	318
Brottsanmälan (st.)	1 067	1 180	1 215
Riksgränsbrott (st.)	221	301	321
Organiserad illegal inresa och människohandel (st.)	121	118	123
Övriga brott och överträdelser (st.)	6 204	7 279	7 329
Upprätthållande av gränssäkerheten			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	228,9	227,7	224,9
Årsverken	2 455	2 524	2 518
Produktivitet (ind)	131	115	120
Resurshushållning (ind)	120	110	117

Säkrande av en smidig gränstrafik

En smidig gränsovergångstrafik tryggas. Passagerarna upplever att gränsovergången är smidig. Passagerarnas väntetid vid gränskontrollen är högst 15 minuter vid östgränsen och i hamnarna och högst 10 minuter på flygplatserna. Vid gränskontrollerna och i undersökningar som utförs vid gränskontrollerna samt i förvaltningsbeslut sörjer man för personernas grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter samt för personernas rättssäkerhet.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Säkrande av en smidig gränstrafik (1—5)	4,8	4,8	4,7
Gränsovergångsställen vid östgränsen			

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,8	4,8	4,8
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	9	9	9
Gränskontrollernas smidighet, total tid (min)	46	46	46
Gränsövergångsställen på flygplatserna			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,8	4,8	4,7
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	8	9	9
Gränskontrollernas smidighet, total tid (min)	10	10	10
Gränsövergångsställen i hamnarna			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,5	4,8	4,7
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	13	9	9
Gränskontrollernas smidighet, total tid (min)	14	14	14

Ökad säkerhet till havs

Vid sjöbevakningen finns en ständig lednings-, kommunikations- och prestationsberedskap för efterspanings- och räddningsuppgifter inom sjöräddningstjänsten. Man kan ge hjälp i alla nödsituationer till havs. De övriga sjöräddningsmyndigheternas resurser utnyttjas. Kunnandet inom sjöräddningen säkras genom utbildning, besiktning och granskning. Övervakning av den marina miljön och utredning och undersökning av miljöbrott förebygger effektivt förorening av den marina miljön. Beredskapen för att bekämpa olje- och kemikalieskador som inträffar på öppet hav är god.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Ökad säkerhet till havs (1—5)	4,5	4,0	4,0
Sjöräddning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,5	4,1	4,1
Sjöräddningsuppdrag (st.)	1 466	1 532	1 532
Personer som räddats (st.)	3 581	4 200	4 200
Skydd av den marina miljön			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	-	3,5	3,5
Antalet fartygsutsläpp (st.)	39	55	55
Ökad säkerhet till havs			
Kostnader (mn euro)	10,7	6,6	6,6
Årsverken	115	73	73
Produktivitet (ind)	104	108	109
Resurshushållning (ind)	96	104	106

Deltagande i det militära försvaret

Gränsbevakningsväsendet har aktuella försvarsplaner, sådan lednings- och insatsberedskap som situationen kräver samt beredskap att bilda styrkor. Krisberedskapen vid Gränsbevakningsväsendet samt förmågan att övervaka och trygga den territoriella integriteten under fredstid är kontinuerlig. Gränsbevakningsväsendets personal, beväringar och reservister har utbildats för uppgifter i kristid och placerats i gränstrupperna.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Deltagande i det militära försvaret (1—5)	3,8	3,9	3,9
Upprätthållande av beredskap i störningssituationer och vid undantagsförhållanden			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,1	4,2	4,3
Gränsbevakningsväsendets truppproduktion och utbildning som gäller det militära försvaret			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,5	3,6	3,6
Utbildningsdygn för värnpliktiga (st.)	84 775	86 545	87 340
Utbildningsdygn för personalen (st.)	-	5 731	5 212
Deltagande i det militära försvaret			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	10,7	10,3	10,1
Årsverken	115	114	114
Produktivitet (ind)	105	130	126
Resurshushållning (ind)	96	124	123

Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena

Människorna och intressentgrupperna i gränsområdena och i skärgården anser att Gränsbevakningsväsendets verksamhet ökar säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är tillgängligt. I de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena ger Gränsbevakningsväsendet vid sidan om sina kärnuppgifter olika slag av handräckning till myndigheterna. De andra ansvariga myndigheterna får vid behov inom hela riket hjälp av Gränsbevakningsväsendets luftfartyg. Tyngdpunkten ligger på brådskande uppgifter som ovillkorligen kräver Gränsbevakningsväsendets specialkunnande eller specialmaterial.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena (1—5)	3,8	3,4	3,4
Trygghetskänsla			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,7	3,4	3,3
Myndighetshandräckning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,9	3,5	3,5
Säkerhetstjänster i glesbebyggda områden (polis- och handräckningsuppdrag) (st.)	638	590	605
Efterspaningar, på land	398	333	333
Räddningsuppdrag, på land	493	516	526
Sjuktransporter, exkl. sjöräddning (st.)	556	566	576

Mänskliga resurser

Gränsbevakningsväsendets personalstruktur, antal anställda och personalkompetens hålls på den nivå som uppgifterna kräver.

Mänskliga resurser	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Upprätthållande av yrkeskunnighet (utbildn.dagar/ årsv.)	7	11	7
Personalomsättning (%)	0,2	0,3	0,3
Fältduglighet (1—5)	4,4	4,4	4,4
Fysisk kondition (1—5)	4,3	4,3	4,3
Sjukfrekvens (sjukdagar/årsv.)	9,2	8,2	8,5
Olycksfall (sjukdagar/årsv.)	0,6	0,8	0,6
Arbetsklimat (1—5)	3,5	3,6	3,6
Personalens genomsnittsålder (år)	40	40	40
Index för utbildningsnivån	4,2	4,1	4,2
Könsfördelning (% kvinnor)	13	12	13

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	239 900	237 313	236 365
Bruttoinkomster	9 284	7 500	7 500
Nettoutgifter	230 616	229 813	228 865
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	28 904		
— överförs till följande år	28 227		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 339	2 580	2 380
— övriga intäkter	21	20	20
Intäkter sammanlagt	2 360	2 600	2 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 299	2 600	2 400
— andel av samkostnader	1 515	1 800	1 600
Kostnader sammanlagt	3 814	4 400	4 000
Kostnadstäckning (intäkter - kostnader)	-1 454	-1 800	-1 600
Kostnadstäckning, %	62	59	60

Anslaget nivåförhöjning på 5,5 miljoner euro 2016 är en del av resursökningen för den inre säkerheten. Avsikten är att med förhöjningen på 1,3 miljoner euro per år finansiera bl.a. en ökning av antalet gränsbevakare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillägget av engångsnatur för 2015	-2 000
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-225
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-2 366
Indexhöjning av hyresutgifterna	180
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	5 500
Löneglidningsinbesparing	-744
Lönejusteringar	1 473
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 530
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-1 143
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-93
Sammanlagt	-948

2016 budget	228 865 000
2015 II tilläggsb.	—
2015 I tilläggsb.	1 900 000
2015 budget	229 813 000
2014 bokslut	229 939 000

70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 14 710 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning av nya AB/B 412-helikoptrar till Gränsbevakningsväsendet
- 2) till modifiering och G-underhåll av AS 332 Super Puma-sjöräddningshelikoptrarna
- 3) för förenhetligande av två AB/B 412 helikoptrar och deras reservdelslager
- 4) för anskaffningar för utrustning av ett utsjöbevakningsfartyg och för eventuella andra behövliga ändringar i fartygets funktion
- 5) till uppdatering av navigationssystemet i spaningsplanen av typ Dornier
- 6) till förnyande av snabba båtar som ingår i det lätta fartygsmaterielet och anskaffning av utrustning och reservdelar till dem
- 7) till de utgifter i enlighet med upphandlingskontrakten som föranleds av index- och valutakursändringar.

De tilläggsbehov som föranleds av höjda index och valutakurser föranledda av beställningsfullmakterna samt de avdrag som föranleds av sänkta index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Under momentet får också intäktsföras sådana avtalsviten eller andra, motsvarande ersättningar som föranleds av avtal.

Förklaring: I den andra tilläggsbudgeten för 2012 fick Gränsbevakningsväsendet en beställningsfullmakt för modifiering och G-underhåll av AS 322 Super Puma-sjöräddningshelikoptrarna. Med stöd av fullmakten ingicks år 2013 ett modifikations- och underhållsavtal. Projektet infaller åren 2013—2019 och totalkostnadskalkylen är 33 710 000 euro.

Det lätta fartygsmateriet för Gränsbevakningsväsendets sjöbevakningsstationer består av snabba båtar och mindre patrullbåtar. Fartygsmateriet är varierande och huvudsakligen föråldrat. Detta leder till betydande drifts- och underhållsutgifter. Sjöbevakningsstationernas nuvarande materiel på cirka 50 båtar ersätts med cirka 20 nya snabba båtar. Projektet infaller åren 2016–2019 och totalkostnadskalkylen är 7 200 000 euro.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Modifiering och G-underhåll av Super Puma					
Förbindelser som ingåtts före år 2016	-	7 000	6 700	4 500	18 200
Utgifter sammanlagt	2 300	7 000	6 700	4 500	18 200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Modifiering och G-underhåll av Super Puma	2 400
Sammanlagt	2 400

Anslaget under momentet har ombildats till ett femårigt reservationsanslag.

2016 budget	14 710 000
2015 I tilläggsb.	2 500 000
2015 budget	12 310 000
2014 bokslut	750 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets uppgift är att förebygga eldsvådor och bedriva räddningsverksamhet under normala förhållanden, undantagsförhållanden samt i störningssituationer. Till räddningsväsendets uppgifter hör de befolkningsskyddsuppgifter som grundar sig på internationella överenskommelser samt att upprätthålla beredskap för denna verksamhet. I samarbete med andra myndigheter deltar räddningsväsendet dessutom i arbetet med att förebygga olyckor. Räddningsväsendet har beredskap att ge och ta emot internationell hjälp.

Räddningsväsendet ansvarar för upprätthållandet av den inre säkerheten, vilket är viktigt med tanke på den nationella välfärden och konkurrenskraften. Räddningsväsendet ansvarar för samordningen när det gäller ansvarsområdets beredskap vid olika störningar och undantagssituationer.

Ansvaret för skötseln av olika uppgifter inom räddningsväsendet delas av staten och de kommunala räddningsverken. Ur statsbudgeten finansieras Räddningsinstitutets verksamhet samt det riksomfattande utvecklingsarbete inom räddningsväsendet som leds av inrikesministeriet. Kom-

munerna svarar för finansieringen av räddningsverken. Enligt det strukturpolitiska programmet är det räddningsverkens mål att uppnå en bestående inbesparing på minst 7,5 miljoner euro per år fram till år 2017 utan att sänka servicenivån.

Till nödcentralsverkets uppgifter hör att tillhandahålla nödcentraltjänster och att stödja den till nödcentraltjänsterna anknutna myndighetsverksamheten vid räddningsväsendet, polisväsendet och social- och hälsovårdsväsendet, exempelvis med åtgärder i samband med förmedling av uppdrag, kommunikationscentraluppgifter, inledande av åtgärder för att varna befolkningen i plötsliga farosituationer samt andra uppgifter i anslutning till myndigheternas verksamhet. Till Nödcentralsverkets uppgifter hör också att utveckla och övervaka uppgifterna och verksamhetsätten i anslutning till nödcentraltjänsterna.

Verksamheten vid nödcentralerna och hos de myndigheter som utnyttjar nödcentraltjänster för enhetligas på riksnivå i fråga om larmtjänsterna. Syftet är att förbättra nödcentralernas verksamhet och myndighetssamarbetet och därigenom säkerhetstjänsterna för befolkningen. Nödcentralverksamheten och datasystemen revideras före utgången av mars 2017 så att nödcentralerna kan bilda nätverk i syfte att stödja varandra vid arbetstoppar och vid störningar.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 774 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller olycka enligt 107 § i räddningslagen (379/2011)
- 2) till betalning av ersättningar enligt 100 § 1 mom. i räddningslagen
- 3) till upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 97 § i räddningslagen
- 4) till främjande av standardiseringsverksamhet i anslutning till räddningsväsendet och till utgifter för deltagande i standardiseringsarbete.

Under momentet får de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för räddningsväsendet:

Förebyggande av olyckor

Till räddningsväsendets uppgifter hör i synnerhet att förebygga eldsvådor. Ansvarsområdet deltar också i förebyggandet av andra slags olyckor. Man försöker förebygga olyckor och följderna av dem genom att förbättra människornas och sammanslutningars egen beredskap, öka befolkningens medvetenhet och kunskap om säkerhet samt genomföra de åtgärder som anges i räddningsverkens övervakningsplaner. Man följer med vilka konsekvenser räddningslagen har för räddningsmyndigheternas verksamhet.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Förebyggande av olyckor			
Produktion			
Antalet falska brandlarm (st.), högst	18 120	17 200	16 300
Andel av befolkningen som fått rådgivning och upplysning, (%), minst	16	20	20

Räddningsverksamhet och beredskap

Räddningsväsendet kan vid olyckor handla snabbt och med beaktande av riskerna, kan ge hjälp i enlighet med räddningsväsendets uppgifter vid storolyckor också utomlands och har beredskap att ta emot hjälp. Man strävar efter att upprätthålla räddningsväsendets insatsberedskap på minst den nivå som anges i anvisningen för planering av insatsberedskapen inom räddningsväsendet.

Besluten om servicenivån för räddningsväsendet följer räddningslagen och anvisningen om innehållet och strukturen för beslutet om servicenivån.

I enlighet med säkerhetsstrategin för samhället utarbetar räddningsväsendet som en del av den nationella riskbedömningen en hotbedömning för särskilda situationer som kräver riksomfattande koordinering av räddningsväsendet. Räddningsväsendets insats enligt säkerhetsstrategin för samhället genomförs. Målet är att de strategiska målen mera än hittills ska omfatta även regional- och lokalförvaltningen.

Ministeriet stärker samarbetet med regionförvaltningsverkens ansvarsområde för räddningsväsendet och beredskapen. Reformen av central- och regionalförvaltningen påverkar också räddningsväsendet och framför allt den roll som regionförvaltningsverken har inom systemet för räddningsväsendet.

Befolkningsskyddet utvecklas med beaktande av riktlinjerna i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Räddningsverksamhet och beredskap			
Produktion			
Antalet uppdrag av larmkaraktär vid räddningsverken, st., uppskattning, ¹⁾	99 074	96 900	96 900
— uppdrag på grund av eldsvådor (exkl. markbränder)	10 516	11 000	11 000
— uppdrag på grund av markbränder	3 511	2 900	2 900
— kontroll- och säkringsuppgifter	30 345	21 000	21 000
— första insatsen-uppdrag (exkl. sjuktransporter)	21 156	30 000	30 000
— övriga uppdrag	33 546	32 000	32 000
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Räddningsverkens insatstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 1 enligt den första enheten, % av målet	60	50	50
Räddningsverkens insatstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 2 enligt den första enheten, % av målet	86	50	50

¹⁾ varav inga mål ställs upp för räddningsverkens olika typer av uppgifter, utan man följer upp hur de utvecklas.

Utbildning och forskning

Genom utbildning som leder till examen vid Räddningsinstitutet säkerställs det att räddnings- och nödcentralspersonalen har rätt kunskande.

Systemet med vidare- och kompletteringsutbildning vid Räddningsinstitutet stöder kunnandet inom räddningsväsendet och räddningsväsendets beredskap att ge internationellt bistånd.

Koordineringen av räddningsväsendets forsknings- och utvecklingsverksamhet stärks. Den inhemska forskningen inom räddningsväsendet utökas och internationell forskning samt nya verksamhetssätt och tekniker utnyttjas i större utsträckning.

Räddningsväsendet	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Produktion			
Antal kursdeltagardagar för yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, st., minst	49 308	43 560	46 080
Antal examina vid Räddningsinstitutet, st., minst	205	172	172
Antal yh-examina, st.	23	40	30
Insatser			
Årsverken under moment 26.30.01, varav	115,7	110,6	96,7
— årsverken vid Räddningsinstitutet	105	101	88
— årsverken vid inrikesministeriet	2	1	-
— årsverken vid Säkerhets- och kemikalieverket	3,7	3,7	3,7
— årsverken vid Krishanteringscentret (internationella räddningsväsendet)	5	4,9	5
Utbildningens totala kostnader (1 000 euro)	12 622	12 500	12 200
Funktionell effektivitet			
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken	985	995	1 050
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/lärare	1 409	1 320	1 600
Årskostnad per studerande inom den yrkesinriktad grundutbildningen vid Räddningsinstitutet, euro, högst	27 386	27 100	26 500
Pris per kursdeltagardag för yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, euro, högst	152	152	148
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,27	3,08	3,00
Antal sökande/nybörjarplatser	5,71	5,0	5,0
Mänskliga resurser			
Antal anställda vid Räddningsinstitutet	104	101	89
Antal anställda vid Krishanteringscentret (internat. räddningstjänst)	6	6	6
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,5	3,4	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	4,7	6,5	6,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 765	18 544	16 900
Räddningsväsendets bruttoinkomster	5 043	4 146	4 126
Nettoutgifter	14 722	14 398	12 774
— Räddningsinstitutet	12 967	12 493	10 903
— Inrikesministeriet	1 342	1 455	1 421
— Internationell räddningstjänst	413	450	450
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 624		
— överförs till följande år	4 265		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten inom räddningsväsendet (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	1 265	1 200	1 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	392	532	444
— andel av samkostnader	714	968	831
Kostnader sammanlagt	1 106	1 501	1 275
Kostnadstäckning (intäkter - kostnader)	159	-301	125
Kostnadstäckning, %	114	80	110

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av poster av engångsnatur	-250
Extra kurs för jourhavande vid en nödcentral, bortfall av en post av engångsnatur	-1 000
Överföring till moment 26.01.01 (-1 årsv.)	-65
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-13
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-551
Indexhöjning av hyresutgifterna	22
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	393
Löneglidningsinbesparing	-47
Lönejusteringar	43
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-80
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-66
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Sammanlagt	-1 624

2016 budget	12 774 000
2015 budget	14 398 000
2014 bokslut	16 362 000

02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 52 966 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Nödcentralverkets verksamhet:

Nödcentralverket fortsätter att samordna verksamheten tillsammans med de myndigheter som använder nödcentralstjänster. Verksamheten ska samordnas på en nivå som gör det möjligt att ta i bruk en nätverksbaserad verksamhetsmodell genom ett nytt informationssystem. Utvecklandet av det nya informationssystemet för nödcentralen och förberedelserna för att ta systemet i bruk fortsätter så att systemet kan tas i bruk före utgången av mars 2017.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Anskaffning av nödcentralsdatasystem, fullmakt				
Förbindelser som ingåtts före år 2016	2 628	5 723	-	8 351
Anskaffning av nödcentralsdatasystem, tilläggsfullmakt (2015 tilläggsbudget II)				
Förbindelser som ingåtts före år 2016	5 000	1 750	250	7 000
Utgifter sammanlagt	7 628	7 473	250	15 351

Nödcentralverket	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
------------------	----------------	----------------------	-------------

Produktion

Antal anmälningar, st., varav	3 890 000	3 890 000	3 890 000
— antal nödsamtal, st.	2 811 000	2 800 000	2 800 000
— antal förmedlade uppdrag, st.	1 740 000	1 750 000	1 750 000

Insatser

Nödcentralverksamhetens totala utgifter, brutto, 1 000 euro	72 079	68 679	54 925
Årsverken	664	627	590

Funktionell effektivitet

Antal nödanmälningar/jourhavande vid en nödcentral (exkl. skiftesmästare)	7 700	8 200	8 800
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/invånare, högst	11,4	10,7	9,7
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/invånare, högst	15,9	14,7	13,2

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Nödcentralsverket			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Tillfredsställelse hos nödcentralsverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5)	3,34	-	3,34
Mänskliga resurser			
Antal anställda	647	630	600
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,16	3,18	3,2
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	17,5	18	16

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	72 031	58 646	56 026
Bruttoinkomster	2 975	3 056	3 060
Nettoutgifter	69 056	55 590	52 966
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 425		
— överförs till följande år	13 526		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2013 utfall	2014 ordinarie budget	2015 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, in- täkter av försäljningen av prestationer	2 851	3 000	3 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksam- heten			
— särkostnader	1 359	2 110	2 110
— andel av samkostnader	897	820	820
Kostnader sammanlagt	2 256	2 930	2 930
Kostnadstäckning (intäkter - kostnader)	595	70	70
Kostnadstäckning %	126	102	102

Avsikten är att 2016 använda anslaget nivåförhöjning på 1,44 miljoner euro för att täcka de ökade kostnaderna för datasystemet Erica. Dessutom föreslås det att det för detta ändamål överförs 3,5 miljoner euro från moment 28.70.20.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datasystemet Erica (överföring från moment 28.70.20)	3 500
Hysesinbesparing av utrymmen som blivit lediga till följd av nödcentralsreformen	-461
Ibruktagande av ett nytt nödcentralsdatasystem, bortfall av en post av engångsnatur	-2 441
Investering i datatekniken TOTI, bortfall av en post av engångsnatur	-4 256

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utrymmen som blivit lediga till följd av nödcentralsreformen, självrisk	-148
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-48
Indexhöjning av hyresutgifterna	53
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	1 440
Löneglidningsinbesparing	-181
Lönejusteringar	322
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-150
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-244
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Sammanlagt	-2 624

2016 budget	52 966 000
2015 II tilläggsb.	—
2015 I tilläggsb.	-436 000
2015 budget	55 590 000
2014 bokslut	70 157 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 406 000 euro.

Anslaget får användas

1) till omkostnader i enlighet med 97 § i räddningslagen (379/2011) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta samt till ersättning av direkta kostnader till Finavia för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg

2) till kostnader för lämnande och mottagande av hjälp i form av räddningstjänst, sakkunnighjälp och materialhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp i samarbete med Europeiska unionen och internationella organisationer samt med stöd av Finlands bilaterala och multilaterala samarbetsavtal om räddningstjänst, vilka inkluderar Finlands deltagande i sakkunnigverksamhet inom Europeiska unionens, FN:s och Natos euroatlantiska partnerskapsråds räddningstjänsters larm- och informationscentraler och system inklusive de lönekostnader och verksamhetskostnader som föranleds av dem. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 7 årsverken

3) till kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 31 § i räddningslagen och för upprätthållande av beredskap för spaningsverksamheten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

1) Användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	706 000
2) Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	1 100 000
3) Spaningsverksamhet för upptäckande av skogsbränder	600 000
Sammanlagt	2 406 000

2016 budget	2 406 000
2015 budget	2 406 000
2014 bokslut	1 950 749

43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 100 000 euro.

Anslaget får användas till att betala Suomen Virveverkko Oy för prisstöd och underskottsunderstöd för myndighetsradionätet.

Förklaring: Syftet med den finansiering som beviljas under momentet är att trygga myndighetsradionätets verksamhet.

2016 budget	8 100 000
2015 budget	8 100 000
2014 bokslut	8 100 000

40. Invandring

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen, ansvarar för migrationspolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration och medborgarskap samt representerar Finland i migrationsfrågor inom Europeiska unionen och inom internationellt samarbete. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan förvaltningsområdena.

Inrikesministeriet svarar för det allmänna utvecklandet, planeringen, styrningen, uppföljningen och samordningen av mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd.

Inrikesministeriet sörjer för Migrationsverkets verksamhetsförutsättningar. Migrationsverket behandlar och avgör frågor som gäller utlänningars inresa, vistelse i landet, flyktingstatus och medborgarskap, svarar för styrningen och planeringen av den praktiska verksamheten vid mottagande av asylsökande och personer som får tillfälligt skydd, för styrningen och övervakningen av förvarsenheternas praktiska verksamhet samt för styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel. Dessutom upprätthåller Migrationsverket ett elektroniskt system för hantering av utlänningsärenden (UMA) och producerar information för myndigheter och internationella organisationer. Mottagningstjänster för asylsökande produceras vid två statliga förläggningar samt som köpta tjänster.

Nyckeltal för invandring	2014	2015	2016
	utfall	uppskattning	uppskattning
Utlänningar bosatta i Finland ¹⁾	219 675	228 000	236 000
Invandring/utlänningar ²⁾	23 647	22 000	22 000

Nyckeltal för invandring	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Nettoinvandring/utläningar ²⁾	18 176	17 000	17 000
Personer som fått finskt medborgarskap/år ³⁾	8 499	8 500	8 500

¹⁾ 2014 Statistikcentralen/Befolkningsstruktur 2014. Åren 2015 och 2016: IM:s uppskattning är gjord på basis av bl.a. förändringen i Statistikcentralens förhandsstatistik över befolkningen för januari—april 2014 och januari—april 2015.

²⁾ 2014 Statistikcentralen/Flyttningsrörelse 2014 Åren 2014 och 2015: IM:s uppskattning är gjord på basis av bl.a. förändringen i Statistikcentralens förhandsstatistik över befolkningen för januari—april 2014 och januari—april 2015.

³⁾ I tabblån anges antalet personer som förvärvat finskt medborgarskap på ansökan eller efter anmälan. I tabblån under motiveringen till moment 26.40.01 anges antalet ansökningar som anhängiggjorts och avgjorts vid Migrationsverket. Samma ansökan kan gälla flera personer.

Migrationspolitiken

Migrationspolitiken grundar sig på riktlinjerna i regeringsprogrammet.

De centrala strategiska målsatta riktlinjerna är:

— En arbetskraftsinvandring som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna i Finland, förbättrar försörjningskvoten samt gynnar en internationalisering av ekonomin i Finland ska främjas. Behovsprövningen vad gäller arbetskraft från länder utanför EU ska lindras när detta är motiverat med tanke på sysselsättningen och de offentliga finanserna, så att sysselsättningen av personer med specialkunskaper vid enskilda företag påskyndas, den regionala och branschspecifika tillgången på arbetskraft tryggas och de praktiska processerna underlättas.

— Kriterierna för familjeåterförening i överensstämmelse med EU:s familjeåterföreningsdirektiv ska preciseras.

— Antalet kvotflyktingar ska hållas åtminstone på samma nivå som under de senaste åren, på så sätt deltar vi i den internationella ansvarsfördelningen.

— Myndighetsprocesserna vid behandlingen av asylansökningar påskyndas, besluten om återvändande ska fattas utan dröjsmål och missbruk avvägras.

— Personer som gjort sig skyldiga till grova brott, återfallsbrottslingar och utläningar som är farliga för den allmänna ordningen ska avlägsnas ur landet snabbare än hittills.

I enlighet med strategin Migrationens framtid 2020 som styr invandringens politik är invandringen förutsägbar och under kontroll. Invandring främjar befolkningens välbefinnande och stärker Finlands konkurrenskraft. Invandrarna kan utnyttja sitt kunnande och delta i samhällsbygget. I det alltmer internationella Finland sätter man värde på mångfald, och jämlikhet samt jämställdhet är för alla.

Migrationsförvaltningens effektivitet förbättras bl.a. genom att man utvecklar myndighetssamarbetet och genom att man genomför överföringen från polisen till Migrationsverket av behörigheten att sköta ärenden som gäller tillstånd för utläningar och det första skedet av asylförfarandet. Målet är att migrationsförvaltningen ska ha förmåga att nå upp till målen för den lagstadgade behandlingsfristen för tillståndsansökningar för migration. Målet är att fortlöpande utveckla kostnadseffektiviteten för den verksamhet som gäller mottagning av asylsökande.

Samarbetet mellan aktörerna inom inrikesministeriets förvaltningsområde när det gäller utlänningsansökan och vistelse i landet effektiviseras. I samarbetet används migrationsmyndigheternas modell för samarbetet mellan flera myndigheter (MPG), som utgör ramen för samarbetet mellan Migrationsverket, polisen och Gränsbevakningsväsendet.

Inom migrationsförvaltningen utvecklas informations- och analystjänster för migration som en del av genomförandet av åtgärdsprogrammet för strategin Migrationens framtid 2020.

Det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) utvecklas fortlöpande, så att de sökande, kunderna, kan tillhandahållas övergripande elektroniska kommunikationstjänster i anknäpning till tillståndsprocesserna och tillståndsprocesserna automatiseras i den utsträckning det är möjligt.

Invandring

Myndighetssamarbetet vid inresa stärks. Målet för utvecklandet av systemet med uppehållstillstånd är att göra förfarandet klarare. När det gäller invandringen av arbetskraft är det viktigt att man förmår svara mot arbetsmarknadens behov i rätt tid. Därför accentueras i synnerhet behandlingstiderna. Systemet med uppehållstillstånd för arbetstagare utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet. Tillståndsverksamheten är oerhört viktig med tanke på förhandtillsynen över arbetsvillkoren. I eftergranskningen är det i praktiken i stor utsträckning fråga om resurserna för polisens och arbetarskyddsförvaltningens kontrollverksamhet och fördelningen av dem.

Samarbetet med undervisningsförvaltningen fortsätter i fråga om inresa för utländska studerande som kommer från länder utanför EU. Antalet fall av missbruk av systemet bör hållas lågt. Vid allokeringen av studieplatser bör man beakta i vilka branscher det eventuellt i framtiden kommer att behövas utländsk arbetskraft. Detta kräver också att studierna i de inhemska språken utökas under studietiden.

Kriterierna för familjeåterförening preciseras i överensstämmelse med EU:s familjeåterföreningsdirektiv.

Man arbetar för en allt större samordning av invandrar-, flykting- och asylpolitiken i EU-länderna med behoven inom utvecklings- och människorättspolitik. Kopplingen mellan EU-ländernas invandrarpolitik och behoven för EU:s egen arbetskraftspolitik stärks. Finland ser till att nationella intressen beaktas vid harmoniseringen av lagstiftningen inom EU:s gemensamma invandrarpolitik.

Då den olagliga invandringen ökar, ökar också mängden olagligt arbete och människohandel och andra slag av exploatering. Ett åtgärdsprogram som motverkar olaglig inresa verkställs. Myndighetssamarbetet inom bekämpningen av olaglig invandring effektiviseras, och man ser till att behövlig lagstiftning utvecklas. Man strävar efter att placera ut migrationskontaktpersoner i de centrala invandrarländerna. Problemen med olaglig invandring syns också som en ökning av de negativa följderna vid längre vistelse i landet då dessa personer hamnar utanför integrationsåtgärden och samhällsservicen. En effektiv bekämpning av olaglig invandring förebygger de kostnader som dessa problem förorsakar samhället. Återvändandepolitiken effektiviseras särskilt genom att personer som gjort sig skyldiga till brott avlägsnas ur landet snabbare än hittills.

Internationellt skydd

Man följer hur bestämmelserna om asylförfarandet och mottagningen av asylsökande fungerar och bereder eventuella lagändringar. Samarbetet mellan olika myndigheter stärks ytterligare i syfte att effektivisera och påskynda asylprocessen.

Man fortsätter att utveckla det gemensamma europeiska asylsystemet och deltar i EU-medlemsstaternas samarbete om genomförande av systemet i praktiken. Vid sidan av utvecklandet av lagstiftningen intensifieras det praktiska samarbetet mellan medlemsstaternas asylmyndigheter i synnerhet genom att man stödjer etableringen av verksamheten vid Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO).

När det gäller utvecklingen av asylpolitiken stärker man enhetligheten mellan de olika politiska sektorerna för invandrarfrågor, t.ex. gränsbevakningen, bekämpningen av olaglig invandring och återvändandepolitiken.

Genomförandet av kvotflyktingspolitiken fortsätter genom att utlänningar som är i behov av internationellt skydd omplaceras i Finland (90 § i utlänningslagen 301/2004). Grunderna för omplacering (resurser för mottagande av kvotflyktingar och antal kvotflyktingar) fastställs varje år i statsbudgeten. Flyktingkvoten för 2016 är 750 personer.

Man fortsätter förberedelserna för att göra upp samarbetsprotokoll om återvändande med utreseländerna och genomför en verksamhetsmodell för frivilligt återvändande. Det är svårt att uppskatta antalet asylsökande.

Antal platser i förläggningarna i medeltal per år

	2014	2015 uppskattning	2016
Antal platser i förläggningarna sammanlagt	2 656	3 000	12 570
— statliga förläggningar	640	670	700
— förläggningar som upprätthålls av privata, kommuner eller organisationer	1 946	2 260	11 800
— förvarsenheter	70	70	70
— beläggningsgrad i medeltal %	92,0	90,0	90,0
Antal platser i grupphem och stödbostäder sammanlagt	77	155	1 000
— grupphem	63	95	470
— stödbostäder	14	60	530
— beläggningsgrad i medeltal %	97,0	95,0	90,0
Mottagare av mottagningstjänster			
	2014	2015 uppskattning	2016
Antal personer som omfattas av mottagandet/personer/år	3 102	3 820	10 670
— Inkvarterade vid förläggningarna	2 159	2 700	8 400
— Minderåriga som kommit ensamma	81	150	1 000
— Utlänningar som tagits i förvar	53	70	70
— I privat inkvartering	809	900	1 200

Kostnader för mottagandet/euro/år	2014 boks slut	2015 budget	2016 budgetprop.
Totala kostnader för mottagandet	61 941 314	43 819 000	127 783 000
Förläggningarnas totala kostnader	58 879 991	41 643 000	118 543 000
— förläggningarnas enhetskostnader/person	20 368	16 367	17 657
— kostnader för minderåriga i grupphem/person	69 573	82 487	84 775
— kostnader för minderåriga i stödbostad/person	22 124	33 376	33 070
— kostnader för utläningar som tagits i förvar/person	51 570	50 856	62 857
— kostnader för privat inkvartering	5 803 791	4 003 817	6 033 600
— kostnad för privat inkvartering/person	7 051	4 003	5 028
Företrädande av barn	153 280	134 000	540 000
Kostnader som gäller flyktingars inresa	1 231 158	946 000	3 300 000
Övriga utgifter för invandring ¹⁾	1 676 885	1 100 000	5 400 000

¹⁾ Tolknings- och översättningsarvoden, utanför Migrationsverket utförda intervjuer av asylsökande, DNA-tester och elektroniska tjänster (Umarek).

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 39 229 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av resebidrag och andra bidrag enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), högst 500 000 euro

2) till köp av sådana hjälptjänster för offren för människohandel som avses i 33 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), högst 350 000 euro

3) till utvecklande av migrationsförvaltningens verksamhet.

Förklaring: När Migrationsverket behandlar och avgör frågor som gäller invandring, vistelse i landet, flyktingstatus och finskt medborgarskap utnyttjar och utvecklar verket det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden som ett uppdaterat myndighetsregister för ärendehantering och informationstjänst. Migrationsverket producerar aktuell information i frågor som gäller migration och medborgarskap. Vidare svarar verket för styrningen och planeringen av den praktiska verksamheten vid mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd, för styrningen och övervakningen av förvarsenheternas praktiska verksamhet samt för styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel.

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Migrationsverkets verksamhet:

Migrationsverket och statliga förläggningar	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Produktion			
Beslutsfattande	56 230	57 550	67 750
Insatser			
Omkostnader (1 000 €)			

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Migrationsverket och statliga förläggningar			
Migrationsverket	17 660	18 314	29 549
Statliga förläggningar	9 149	9 241	9 647
Årsverken			
Migrationsverket	293,2	289	469
Statliga förläggningar	90,4	120	120
Effektivitet			
Verksamhetens resultat			
— produktivitet (beslut/Migrationsverkets årsv.)	192	199	205
— resurshushållning (nettoutgifter €/beslut)	309	300	300
— kostnadstäckning vid avgiftsbelagd verksamhet (%)	79	84	84

Snabbhet och rättssäkerhet i beslutsfattandet

Tiden för behandling av anhängiga ärenden blir kortare. Behandlingstiden för ansökningar om familjeåterförening får vara högst 9 månader. Klienternas rättsskydd bibehålls på god nivå. Personresurser och tekniska resurser används på ett flexibelt och effektivt sätt. Beslutsprocesserna är kvalitativt mätbara samt öppna, styrande och sådana som sparar rutinartat arbete. Riktlinjer för tillämpningsfrågorna anges i interna anvisningar.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden 2014—2016

	2014 utfall		2015 budget		2016 mål	
	Anhängig- gjorda ärenden	Avgjorda ärenden	Anhängig- gjorda ärenden	Avgjorda ärenden	Anhängig- gjorda ärenden	Avgjorda ärenden
Invandring sammanlagt	22 076	21 287	22 000	23 000	24 500	24 500
— uppehållstillstånd för arbetstagare	5 928	5 829	6 000	6 000	6 000	6 000
— uppehållstillstånd för studerande	6 045	5 902	6 000	6 000	6 000	6 000
— övriga uppehållstillstånd (inkl. internationellt skydd)	10 103	9 556	10 000	11 000	12 500	12 500
Avlägsnande ur landet	7 302	7 751	6 000	6 000	7 500	7 500
Internationellt skydd sammanlagt	11 180	11 574	23 750	13 650	27 750	27 750
— asylansökningar	3 652	3 714	15 000	6 000	15 000	15 000
— kvotflyktingar	1 050	1 034	1 050	1 050	750	750
— resedokument	5 209	4 246	5 600	5 600	5 600	5 600
Medborgarskap sammanlagt	13 315	11 072	8 000	10 000	12 500	12 500
— medborgarskapsansökningar	11 426	9 426	7 000	9 000	11 000	11 000
Sammanlagt	53 873	51 684	59 750	52 650	72 250	72 250

Genomsnittlig behandlingstid (dygn)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Invandring			
— uppehållstillstånd för arbetstagare (inkl. arbets- och näringsbyråns delbeslut)	86	65	65
— uppehållstillstånd för studerande	21	30	30
Internationellt skydd, total behandlingstid exklusive tid för överklagande			

Genomsnittlig behandlingstid (dygn)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
— asyl	170	180	140
Medborgarskapsansökningar, total behandlingstid			
— medborgarskapsansökningar	224	244	238
Avgjorda/anhängiggjorda ärenden (%)	104	110	100

Övergång till elektroniska processer inom migrationsförvaltningen

Det elektroniska ärendehanteringssystemet för alla myndigheter inom migrationsförvaltningen (UMA) används effektivt och man sörjer för förvaltningen av systemet. Användningen av elektroniska tjänster utökas och samtidigt försnabbas processerna med hjälp av automation. Systemets funktioner utvecklas så att de motsvarar ändringarna i utlänningslagen.

*Hantering av mänskliga resurser***Mänskliga resurser, Migrationsverket**

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Årsverken	293,2	289	469
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	9,9	9,9	9,6
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,57	3,51	3,52

Mänskliga resurser, statliga förläggningar

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Årsverken	90,4	120	120
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	11,1	10	10
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,60	3,70	3,60

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	34 407	34 055	47 129
Bruttoinkomster	8 902	7 700	7 900
Nettoutgifter	25 505	26 355	39 229

Poster som överförs

— överförs från föregående år	2 190
— överförs till följande år	3 494

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring till moment 28.10.01)	-7
Resurs som anställts för viss tid för påskyndande av beslutsfattandet i asylfrågor, bortfall av post	-2 700

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvecklande av de elektroniska förvaltningstjänsterna (SAMPO) (2016 års finansiering) (överföring från moment 28.70.20)	1 000
Ökning av utgifter för asyl	14 100
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-25
Indexhöjning av hyresutgifterna	22
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	744
Löneglidningsinbesparing	-135
Lönejusteringar	139
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-120
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-118
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-26
Sammanlagt	12 874

2016 budget	39 229 000
2015 II tilläggsb.	703 000
2015 I tilläggsb.	1 200 000
2015 budget	26 355 000
2014 bokslut	26 809 000

20. Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 876 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till den samhällsorientering som ordnas på basis av 48 § i utlänningslagen (301/2004)
- 2) till ordnande av den språkexamen som utarbetats för att testa kunskaperna i finska eller svenska och till andra utgifter
- 3) till betalning av högst 40 000 euro i sakkunnigarvoden.

Dessutom får anslaget användas till löneutgifter för visstidsanställd personal i en omfattning motsvarande högst fyra årsverken.

Anslaget budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: En person som på basis av 48 § i utlänningslagen ansöker om uppehållstillstånd i Finland ska visa upp ett intyg över att han eller hon avlagt en språkexamen som ordnats av en finsk myndighet, om det inte med beaktande av sökandens omständigheter ska anses oskäligt att han eller hon avlägger språkexamen. Språkexamina ordnas flera gånger per år och antalet deltagare uppgår som högst till 2 000 per år. Avsikten är att den samhällsorientering som är en förberedelse inför språkexamen ska ordnas för ca 600 personer per år.

Som sakkunnigarvoden betalas resekostnader och arvoden jämte bikostnader till dem som bedömer språkproven.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samhällsorientering	836 000
Sakkunnigarvoden (högst)	40 000
Sammanlagt	876 000
2016 budget	876 000
2015 budget	876 000
2014 bokslut	566 720

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 87 652 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 7 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) (mottagningslagen), till ersättning för kostnader för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktingslussar samt ersättning till tjänsteproducenten för kostnader för ordnandet av mottagningstjänster, till ersättning för kostnader för hjälp till offer för människohandel som befinner sig i Finland men inte har en hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994), med undantag av mottagningspenning, och till betalning av arvode till en företrädare för en minderårig som inte har uppehållstillstånd i Finland samt till betalning av kostnader för allmän juridisk rådgivning för dem som söker internationellt skydd

2) till ordnande av utkomst och vård enligt 3 kap. i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002), med undantag av brukspenning

3) till betalning av ersättning för olycksfall och gruppansvarsförsäkring enligt 30 § i mottagningslagen för personer som deltar i arbete och studier som ordnas som mottagningstjänster samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

4) till betalning av utgifter för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagandet ska kunna ske samt till betalning av utgifter för utveckling av mottagningssystemet och till sådana projekt finansierade av EU som stödjer utvecklandet av mottagningsverksamheten

5) till betalning av tolknings- och översättningsutgifter i samband med asylsamtal och till kostnader för frivilligt återvändande

6) till betalning av resekostnader i samband med asylsamtal som förs någon annanstans än vid Migrationsverkets verksamhetsställen, kostnader för DNA-test och rättsmedicinska tester som utförs för att klarlägga familjebanden samt kostnader för språkanalyser som görs för att utreda hemort eller medborgarskap

7) i enlighet med 86 § i lagen om främjande av integration (1386/2010), till betalning av utgifterna för ordnande av kvotflyktingars och deras familjemedlemmars inresa i landet, hälsoundersökningar i utreselandet och utbildning (kulturorientering) samt ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2016 är 750 personer.

Förklaring: Mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd ordnas med stöd av 13 § i mottagningslagen av förläggningar. Mottagningstjänster i samband med massinvandring ordnas av en flyktingsluss i enlighet med 12 § i lagen. Migrationsverket avtalar med kommuner, samkommuner och andra sammanslutningar eller stiftelser om ordnandet av mottagningstjänster och ersättningen för de kostnader det innebär.

En tredjelandsmedborgare som sökt internationellt skydd, en person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel och som enligt lagen om hemkommun inte har någon hemort i Finland samt till en person som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51 § i utlänningslagen kan till stöd för frivillig återresa enligt 31 § i mottagningslagen betalas bidrag och ersättning för skäligen rese- och flyttkostnader för återresan till hemlandet eller till något annat land där personens inresa är garanterad. En person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel kan också vara medborgare i Europeiska unionen eller jämställd med en sådan. Den frivilliga återresan arrangeras som köpt tjänst.

Kostnaderna för tolkning och översättning i samband med asylsamtal varierar enligt antalet asylsökande och vilka språk de sökande talar. På blanketten för asylansökan utreds grunderna för ansökan före asylsamtalet. Den blankett som den sökande fyllt i samt den sökandes dokument och utredningar på främmande språk översätts vid Migrationsverket. Vid asylsamtal ordnade av Migrationsverket används den sökandes modersmål eller tolkning till ett språk som den sökande förstår.

Enligt 65 § i utlänningslagen (301/2004) kan Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att bevisa den biologiska släktskapen genom en DNA-analys som betalas med statens medel, om det inte är möjligt att på något annat sätt få en tillräcklig utredning om de på biologiskt släktskap baserade familjebanden och om det med hjälp av en DNA-analys är möjligt att få fram väsentliga bevis som gäller familjebanden. Enligt 6 a § i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Om man inte har kunnat fastställa en anknytningspersons identitet, kan det i vissa fall vara nödvändigt att man som en del av utredningen av identiteten gör en språkanalys för att fastställa sökandens språkliga identitet och bakgrund och på det sättet fastställa hemtrakten. Med hjälp av språkanalysen utreder man i samband med behandlingen av ansökan om familjeåterförening huruvida förutsättningarna för familjeåterförening uppfylls.

Kvotflyktingarna kan väljas under budgetåret och de kan anlända under det året och de två följande åren. Internationella organisationen för migration (IOM) ordnar inresor för kvotflyktingar som köpta tjänster. Avtalet innefattar en hälsoundersökning inför resan. I särskilda situationer i samband med mottagandet ersätts särskild service, såsom läkartjänster som behövs under resan eller kostnader för genomresevisum eller visum som krävs för resa ur landet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kommunernas, samkommunernas och organisationernas kostnader för mottagande	61 000 000
Övriga utgifter för mottagandet	17 952 000
— köp av tjänster	4 674 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

— hälso- och sjukvård	12 902 000
— övriga utgifter	376 000
Kostnader för mottagande sammanlagt	78 952 000
Övriga utgifter för invandring	5 400 000
Kostnader som gäller flyktingars inresa	3 300 000
Sammanlagt	87 652 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av utgifter för mottagande	61 800
Sammanlagt	61 800

2016 budget	87 652 000
2015 II tilläggsb.	19 500 000
2015 I tilläggsb.	146 000
2015 budget	25 852 000
2014 bokslut	43 984 404

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 484 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mottagningspenning, brukspenning och utkomststöd som beviljas utlänningar enligt lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) och lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsheter (116/2002).

Förklaring: Personer som söker internationellt skydd, personer som får tillfälligt skydd och offer för människohandel som inte har sådan hemkommun i Finland som avses i lagen om hemkommun, beviljas mottagningspenning för att trygga en nödvändig utkomst och för att främja att de klarar sig själv om de är i behov av stöd och inte kan få utkomst på annat sätt. Om en förläggning ordnar fullt uppehälle beviljas barn som saknar vårdnadshavare brukspenning i stället för mottagningspenning.

En utlänning som tagits i förvar ges brukspenning, om han eller hon inte har egna medel och inte kan få pengar på annat sätt. En utlänning som tagits i förvar kan undantagsvis beviljas kompletterande mottagningspenning enligt vad som bestäms i mottagningslagen eller utkomststöd enligt vad som bestäms i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mottagningspenning	28 945 000
Kompletterande mottagningspenning	1 207 000
Brukspenning	332 000
Sammanlagt	30 484 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av utgifter för mottagande	21 900
Sammanlagt	21 900
<hr/>	
2016 budget	30 484 000
2015 budget	8 584 000
2014 bokslut	9 917 930

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Finlands försvar upprätthålls och utvecklas i en verksamhetsmiljö där det ömsesidiga beroendet mellan aktörerna ökar och de resurser som står till försvarets förfogande är begränsade. Den militära prestationsförmågan utvecklas med det militära försvaret av Finland som utgångspunkt. Försvarsmakten ska kunna svara mot både konventionella militära hot och mer omfattande hot. Dessa hot kan man inte svara mot utan omfattande internationellt samarbete.

Snabba förändringar i verksamhetsmiljön har tillsammans med dess oförutsägbarhet och osäkerhet ökat och möjliggör strategiska överraskningar. Krigföringens metodarsenal utvidgas och användningsmöjligheterna blir mångsidigare. Effekterna av krigföringen påverkar hela samhället, inte enbart vapenmakten. Möjligheten till användning av militära maktmedel ska alltid beaktas. Det blir allt svårare att identifiera och i synnerhet att förutspå tidpunkten för ett krigsutbrott. Tryggheten av samhällets vitala funktioner, förmågan att tåla kriser och försörjningsberedskapen samt försvarssamarbetets betydelse framhävs i förändringar i verksamhetsmiljön.

Rysslands agerande i Ukraina är ett exempel på s.k. hybridkrigföring, som är en kombination av militära och icke-militära metoder, täckoperationer, angripande informationsoperationer, cyberattacker, ekonomisk, politisk och militär påtryckning, skapande av interna konflikter inom befolkningen samt skapande av ovisshet och obalans. Specialtrupper används i allt större omfattning och allt mångsidigare genast i början av en kris.

De baltiska ländernas och Östersjöområdets geostrategiska betydelse har ökat. Den militära aktiviteten har ökat i Östersjöområdet, vilket har framhävt särskilt luft- och sjöövervakningens betydelse. På längre sikt ska man också beakta att betydelsen av de arktiska områdena kommer att öka i och med de nya sjöfartsrutterna. Finlands geostrategiska ställning på gränsen till en militär allians och som granne till en stormakt ska beaktas i försvarsutvecklingen.

Utvecklingen av vår bild av strid påverkas bl.a. av att antalet stridande trupper minskat, varvid snabbhet, eldkraft, räckvidd och beredskap framhävs. Tyngdpunkten för utvecklingen av de beväpnade styrkorna ligger på att utveckla förmågan till gemensamma uppdrag, i vilken betoningen ligger på förmågan att kontrollera stridsutrymmet i alla dimensioner (land, hav, luft, rymd, information), militär fjärrpåverkan, missilförsvar och cyberkapaciteter. Stormakterna utnyttjar luft-,

rymd- och informationsdimensionen och strävar efter ett informationsövertag. Betydelsen av grupperingen av trupper i fredstid minskar.

Det främsta målet när det gäller att upprätthålla försvarsförmågan är att skapa en förebyggande tröskel mot användningen av militära maktmedel och hot om detta samt en förmåga att avvärja angrepp på vårt land. Att bevara förmågan till förebyggande insatser kommer att vara försvarets prioritet även i framtiden. Detta förutsätter att försvarsmakten har förmåga till en förutseende höjning av försvarsberedskapen och tillräcklig prestationsförmåga som krävs för uppgiften.

Försvarsmakten ska kunna svara mot både konventionella militära hot och mer omfattande hot. Möjligheten till användning av massförstörelsevapen och andra CBRN-hot ska beaktas vid utvecklingen och användningen av försvarsförmågan.

Finland är beroende av internationellt samarbete för att kunna utveckla och upprätthålla sina militära kapaciteter. Ett intensifierat försvarssamarbete är nödvändigt för att trygga kapaciteterna.

Samhälleliga effektmål

För försvarsministeriets förvaltningsområde uppställs följande samhälleliga effektmål:

Försvarspolitik som främjar Finlands intressen

Försvarspolitik styr upprätthållandet, utvecklingen och användningen av försvarsförmågan. Genom försvarspolitik främjar man statens och befolkningens säkerhet, stöder man statsledningens beslutsfattande och deltar man i det internationella beslutsfattandet och samarbetet. Försvarspolitik stöder målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik.

Målet för försvarspolitik är en försvarsförmåga som bildar en förebyggande tröskel mot användningen av militära maktmedel och hot om detta.

Ett effektivt försvarssystem

Försvarsförmågan bygger på försvarssystemets kapaciteter och det stöd som dessa får genom nationellt och internationellt samarbete. Försvarssystemet utgör en helhet vars främsta delar är ledningssystemet, spanings- och övervakningssystemet, logistiksystemet samt stridssystemet som består av arméns, marinens och flygvapnets trupper och system. Systemet som gäller truppproduktion och systemet för verksamhetsstyrning stöder planeringen, uppbyggnaden och upprätthållandet samt användningen av försvarssystemets kapaciteter. Försvarssystemets kapaciteter används i enlighet med försvarsmaktens lagstadgade uppgifter.

Målbilden utgår från att ett effektivt försvarssystem förebygger och vid behov avvärjer militära hot mot vårt land och därigenom tryggar den nationella suveräniteten och statsledningens handlingsfrihet.

Ett tryggt samhälle

Utöver att försvarsförvaltningen upprätthåller ett effektivt försvarssystem får det övriga samhället stöd genom dess kapacitet, resurser och kunnande. Genom sin verksamhet främjar försvarsförvaltningen den övergripande säkerheten i samhället.

Sekretariatet för säkerhetskommittén, som finns vid försvarsministeriet, samordnar den övergripande säkerheten med målet att trygga samhällets vitala funktioner i samarbete med myndigheterna, näringslivet samt organisationer och medborgare.

Målet med samordningen av den övergripande säkerheten är att upprätthålla samhällets vitala funktioner i alla situationer. Vid samordningen iaktas principerna i säkerhetsstrategin för samhället.

Stärkande av den internationella säkerheten

Krishanteringen är ett viktigt instrument för Finlands säkerhetspolitik. Med stöd av den strävar Finland efter att främja stabiliteten i konfliktområden i världen. Militär krishantering är en del av Finlands försvar. Genom internationell krishantering förebyggs och begränsas kriser och de följder dessa kan ha för Finlands del. Deltagandet i insatserna utvecklar den beredskap och den förmåga som Finland behöver för sitt eget försvar och vid kriser som påverkar Finland. Finland strävar efter att öka effektiviteten i sin krishanteringsverksamhet och att förbättra sin förmåga att delta också i krävande internationella krishanteringsuppdrag på ett heltäckande sätt och på ett sätt som beaktar Finlands kompetensområden.

Försvarsministeriets förvaltningsområdes utgifter i anslutning till effektmålen (mn euro)¹⁾

	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Försvarspolitik som främjar Finlands intressen	12	13	10
Ett effektivt försvarssystem	2 293	2 266	2 464
Ett tryggt samhälle	5	3	5
Stärkande av den internationella säkerheten	52	42	39
Sammanlagt	2 361	2 323	2 519

¹⁾ Utfall enligt kassaprinzipen 2014. Inkluderar varken mervärdesskatteutgifter eller de underhållsutgifter för krishanteringsstyrkorna som budgeterats under UM:s huvudtitel.

Jämställdhet mellan könen

Inom försvarsministeriets förvaltningsområde förbinder man sig att främja jämställdheten mellan könen i allt beslutsfattande med beaktande av förvaltningsområdets särdrag.

I syfte att främja jämställdhet och likabehandling tillämpar försvarsministeriet, försvarsmakten och försvarsförvaltningens byggverk jämställdhets- och likabehandlingsplaner som är inriktade på den avlönade personalen inom förvaltningsområdet samt inom försvarsmakten också på krishanteringspersonalen och de värnpliktiga. Målet är att främja utvecklandet av en jämställd arbetsmiljö och ledning, bl.a. genom att ingripa och att slopa verksamhetsmetoder som kan leda till ojämställdhet. Faktorer som, med beaktande av olika arbetstagar- och åldersgrupper, ska följas upp i verksamheten är bl.a. löner, karriärplanering, utbildning, frånvaro, samordning av arbetslivet och familjen, arbetsplatsmobbing samt trakasserier av olika slag. Uppföljningen av iakttagandet av jämställdhet och likabehandling i fråga om försvarsförvaltningens avlönade personal sker genom regelbundna arbetsklimatsundersökningar. När det gäller beväringar sker motsvarande uppföljning genom slutenkäter för beväringarna.

Försvarsförvaltningen genomför principerna för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet” i alla militära krishanteringsinsatser. I resolution 1325 och i det nationella

handlingsprogram som stöder resolutionen betonas det att man vid krishantering och återuppbyggnad av samhällen bättre än tidigare ska beakta kvinnornas ställning och specifika problem, garantera deras säkerhet och stödja deras delaktighet i olika politiska processer. Försvarsförvaltningens mål är att på ett mera övergripande sätt införliva jämställdhets- och likabehandlingsaspekter med krishanteringsverksamheten redan i utbildningsfasen. Målet är att i krishanteringssuppdrag öka både kvinnornas andel av krishanteringspersonalen och antalet gender-rådgivare och gender-kontaktpersoner. Försvarsförvaltningen deltar dessutom i NORDEFKO (Nordic Defence Cooperation) där man främjar jämställdhet och likabehandling inom krishanteringsverksamheten.

Årsverken inom förvaltningsområdet

Minskningen av antalet årsverken inom förvaltningsområdet med ca 200 beror främst på att de åtgärder som riktar sig till de anställda och som hänför sig till försvarsmaktsreformen slutförs.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
27.10.01	<i>Försvarsmaktens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
	— beställningsfullmakter	741,5	146,6
27.10.18	<i>Anskaffning av försvarsmateriel</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— beställningsfullmakter	194,8	314,1
27.10.19	<i>Modifiering av Hawk Mk 51-plan</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— beställningsfullmakter	15,2	-

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014	År 2015	År 2016	Ändring 2015—2016	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Försvarspolitik och förvaltning	320 613	354 323	385 578	31 255	9
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 183	16 245	15 334	-911	-6
21. Produktivitetanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 315	2 875	2 875	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	298 115	335 203	367 369	32 166	10
10. Militärt försvar	2 292 898	2 265 898	2 463 782	197 884	9
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 863 259	1 843 060	1 866 418	23 358	1

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
18. Anskaffning av försvars- materiel (reservations- anslag 3 år)	427 561	416 810	593 735	176 925	42
19. Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)	—	4 000	2 000	-2 000	-50
50. Stödjande av försvars- organisationernas verksamhet (fast anslag)	2 078	2 028	1 629	-399	-20
30. Militär krishantering	57 272	38 568	36 567	-2 001	-5
20. Utrustnings- och förvalt- ningsutgifter för militär kris- hantering (reservationsanslag 2 år)	57 266	38 558	36 557	-2 001	-5
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	6	10	10	—	0
Sammanlagt	2 670 783	2 658 789	2 885 927	227 138	9
Det totala antalet anställda	14 440	12 930	13 260		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring:

FÖRSVARSMINISTERIET

Som en del av statsrådet och som ledare av sitt förvaltningsområde svarar försvarsministeriet för planeringen och beredningen samt för verkställandet och uppföljningen av försvarspolitiken, det militära försvaret, samordningen av totalförsvaret samt den militära krishantering och den fredsbevarande verksamheten.

Inom verksamheten prioriteras tryggheten av verksamhetsförutsättningarna för det militära försvaret på 2020-talet som en del av den övergripande säkerheten.

Resultatmål för verksamheten

För verksamheten vid försvarsministeriet ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Försvarspolitik som främjar Finlands intressen

— Riktlinjerna i statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse genomförs

— Grunderna för utveckling av försvarsförmågan på lång sikt bereds och anknyttande styrning görs

— Det multinationella, regionala och bilaterala försvarssamarbetet fördjupas och görs mångsidigare

— De centrala lagstiftningsprojekt som påverkar förvaltningsområdets verksamhetsförutsättningar bereds vidare och genomförs

Ett effektivt försvarssystem

— Den försvarsförmåga som krävs för lagstadgade uppgifter och som svarar mot förändringar i omvärlden kombineras med försvarsmaktens förnyade fredstida strukturer och verksamhets sätt

— Inom försvarsförvaltningen verkställs riktlinjerna i regeringsprogrammet och strategiska projekthelheter som gäller prestationsförmågan hanteras

— Internationellt samarbete som säkerställer utvecklingen av försvarsförmågan och försörjningsberedskapen bedrivs, i synnerhet med EU, Nato och de nordiska länderna

— De materielpolitiska riktlinjerna genomförs i verkställigheten av centrala projekt och utvecklingsprogram

— Verksamhetsförutsättningar skapas för upprätthållandet och utvecklingen av förvaltningsområdets personalförvaltningssystem och värnplikten

— Utvecklingsriktlinjerna för lokalhantering och miljöskydd genomförs i enlighet med en övergripande granskning och försvarsmaksreformen

— De gemensamma IKT-tjänsterna för statsförvaltningen och framför allt säkerhetsmyndigheterna utvecklas och tas i bruk inom förvaltningsområdet

Ett tryggt samhälle

— Den övergripande säkerheten samordnas och utvecklas i enlighet med principerna i samhällets säkerhetsstrategi

Stärkande av den internationella säkerheten

— Verksamhetsförutsättningar för deltagande i militär krishantering skapas och det anknytnings genomförandet styrs

FÖRSVARSFÖRVALTNINGENS BYGGVERK

Byggverkets verksamhetsidé är att under alla förhållanden ordna kvalitativa och ändamålsenliga fastighetstjänster för försvaret. Byggverket fungerar som ett kompetenscentrum för försvarsförvaltningens fastighetssektor och erbjuder försvarsförvaltningen den fastighets- och miljöexpertis som försvarsförvaltningen behöver samt tjänster i samband med den.

Resultatmål för verksamheten

För verksamheten vid försvarsförvaltningens byggverk ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Ett effektivt försvarssystem

— Byggverket utvecklas med beaktande av statskoncernens riktlinjer, försvarsförvaltningens strategier, försvarsmaksreformen och de riktlinjer som utgår från helhetsgranskningen av lokalhanteringen.

— Byggverket effektiviserar i enlighet med försvarsministerns beslut av den 5 maj 2014 sin verksamhet samt samarbetet med försvarsmakten och Senatfastigheter. Målet är att nå kostnadsbesparingar på sammanlagt 7 miljoner euro på årsnivå före utgången av 2018.

— Byggverkets organisation, uppgifter samt personalstruktur och antal anställda anpassas i enlighet med förfarandena inom förändringsledarskapet så att de motsvarar försvarsmaktens kapacitetskrav i fredstid och vid undantagsförhållanden samt ändringen av försvarsmaktens logistiksystem så att kostnadseffektivitet uppnås och personalens kompetens, funktionsförmåga och välbefinnande i arbetet säkras.

— Byggverket vidtar de åtgärder i samband med byggnadsarbeten och motsvarande som föranleds av försvarsministeriets beslut om att utveckla lagringen av sprängämnen (FI.PLM.2013-4162) och som beställts av försvarsmakten och dess samarbetspartner.

— Byggverket deltar i arbetet med att utveckla och ta i bruk de gemensamma IKT-tjänsterna för statsförvaltningen och framför allt för säkerhetsmyndigheterna.

Ett tryggt samhälle

— Genom avtalshanteringen vid byggverket och genom säkerhetsarrangemang och utbildning säkras produktionen av tjänster från byggverket och dess underleverantörer vid störningar och undantagstillstånd.

Stärkande av den internationella säkerheten

— Byggverket utvecklar förmågan att stödja försvarsmakten i militära krishanteringsinsatser i enlighet med sina uppdrag.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 334 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av medlemsavgifter och finansiellt bidrag till Europeiska försvarsbyrån och till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center) samt andra internationella sammanslutningar

2) betalning av utgifter för verkställandet av OSSE:s förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder och anknytande administrativa åtgärder

3) betalning av utgifter som föranleds av sekretariatet för säkerhetskommittén.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten¹⁾

Funktionell effektivitet	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
---------------------------------	----------------	-----------------	----------------------

Resurshushållning

Utgifter per funktionsområde (1 000 euro)

Försvarspolitik	4 487	1 834	2 071
Militärt försvar	1 162	597	392
Samordning av totalförsvaret	1 447	1 219	780
Militär krishantering	316	224	126

Resultatmål för verksamheten¹⁾

Funktionell effektivitet	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Handledningsfunktioner	11 978	6 298	5 609
Stödfunktioner		7 065	7 360
Sammanlagt	19 390	17 237	16 338

Produktivitet**Årsverken per funktionsområde**

Försvarspolitik	36	16	21
Militärt försvar	8	5	4
Samordning av totalförsvaret	12	9	8
Militär krishantering	2	3	2
Handledningsfunktioner	89	45	45
Stödfunktioner		53	55
Sammanlagt	147	131	135

¹⁾ Uppgifterna är kassautgiftsbaserade och stödfunktionerna har när det gäller 2014 överförts på kärn- och handledningsfunktionerna.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 prognos	2016 mål
Arbetsstillfredsställelse (1—5)	3,71	3,6	3,7
— kvinnor	3,36		
— män	3,96		

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 390	16 277	15 366
Bruttoinkomster	-	32	32
Nettoutgifter	19 390	16 245	15 334

Poster som överförs

— överförs från föregående år	3 323
— överförs till följande år	4 116

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-65
Överföring från moment 27.10.01 (2 årsv.)	180
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-3 årsverken)	-714
Överföring till moment 23.01.02	-75
Löneglidningsinbesparing	-95
Lönejusteringar	77

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-120
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-99
Sammanlagt	-911

2016 budget	15 334 000
2015 budget	16 245 000
2014 bokslut	20 183 000

21. Produktivetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 875 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom försvarsministeriets förvaltningsområde samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster liksom till genomförande av produktivetsprojekt.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som till 75 % motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget för projekt som stöder en förbättrad produktivitet vid ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet.

2016 budget	2 875 000
2015 budget	2 875 000
2014 bokslut	2 315 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 367 369 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekter av föregripande justering av kostnadsnivån	6 024
Förlängning av ledningsansvaret för insatsen i Libanon	2 640
Höjning av mervärdesskatten	-1 928
Mervärdesskatteandelen av ersättningar för i förtid avslutade hyresavtal	-1 174
Mervärdesskatteandelen av omkostnadsbesparingen (regeringsprogr. 2015)	-1 318
Mervärdesskatteandelen av ändringar i tidsplanen för beställningsfullmakter i den tredje tilläggsbudgeten för 2012	-139
Nivåförhöjning av försvarsbudgeten (regeringsprogr. 2015)	12 000
PVKEH 2015 totalrenoveringen av minfärjorna av Pansio-klass (I tilläggsbudg. 2015)	1 440
Valtori (överföring till moment 28.01.29)	-3 069
Ändring i behovet av anslag för mervärdesskatteutgifter till följd av indexutvecklingen 2014	-2 530

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring till följd av beställningsfullmakten för partnerskap som gäller underhåll (Millog)	-3 800
Ökade mervärdesskatteutgifter till följd av bolagiseringen av försvarsmaktens förplägnadstjänster	-78
Ökat behov av anslag för mervärdesskatteutgifter till följd av riksdagens beslut	24 205
Överföring till moment 23.01.29	-107
Sammanlagt	32 166

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	367 369 000
2015 budget	335 203 000
2014 bokslut	298 114 921

10. Militärt försvar

Förklaring: Försvarsmakten upprätthåller och utvecklar ett rikstäckande territoriellt försvarssystem samt allmän värnplikt som grundpelare i försvaret. Försvarsförmågan bygger på försvarssystemets kapaciteter och det stöd som dessa får genom nationellt och internationellt samarbete.

Utvecklingen av försvarsmakten dimensioneras så att olika slags hot mot vårt land kan behärskas i alla situationer i samverkan med andra myndigheter. Den förebyggande och avvärjande förmågan ska bygga på tillräcklig prestationsförmåga hos trupperna. I en del system ska man upprätthålla hög beredskap för att undvika överrumpling och lamslagenhet. Trupperna ska utrustas och utbildas med tillräcklig och aktuell försvarsmateriel.

Utförandet av försvarsmaktens uppgifter förutsätter i en förändrad säkerhetspolitisk omgivning inte bara förmåga till hybridkrigföring, utan också en större beredskap och stridstålighet än för närvarande.

Förutsättningarna för allmän värnplikt säkerställs och värnplikten utnyttjas mångsidigare än för närvarande. Hela den tjänstedugliga manliga delen av åldersklassen ska utbildas. De värnpliktigas kompetens och funktionsförmåga ska utvecklas genom en kvantitativt och kvalitativt sett tillräcklig bevarings- och repetitionsövningsutbildning. Beväringarnas och reservisternas civila kompetens ska utnyttjas fullt ut.

Försvarsmakten ska aktivt delta i myndighetssamarbetet. Genom internationellt samarbete stöds upprätthållandet och utvecklingen av de nationella militära kapaciteterna samt ökas yrkesskickligheten hos försvarsmaktens personal och reservisterna när det gäller hanteringen av kriser av olika grad.

För att upprätthålla och utveckla försvarsförmågan långsiktigt och planenligt krävs en balans mellan utgifterna i anslutning till den materiella beredskapen, personalkostnaderna och de övriga omkostnaderna.

Resultatmål för verksamheten

För verksamheten inom det militära försvaret ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhällseliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Ett effektivt försvarssystem

- Försvarsmakten har en militärstrategisk lägesbild som ger en tillfredsställande förvarning.
- Försvarsmakten övervakar den territoriella integriteten samt förebygger och vid behov avvärjer territoriellränkningar.
- Försvarsmakten har beredskap att avvärja användning eller hot om användning av militära maktmedel i hela landet.
- Försvarsmakten kan fastställa var tyngdpunkten ligger i enlighet med vad varje situation kräver då den avvärjer användningen av militära maktmedel.
- Försvarsmakten fortsätter att utveckla värnplikten och det frivilliga försvaret i samarbete med försvarsministeriet och övriga förvaltningsområden.
- Det internationella försvarssamarbetet fördjupas och utvidgas till att stödja upprätthållandet och utvecklandet av försvarsförmågan. Samarbetet som gäller en sjö- och luftlägesbild fördjupas och fortsätter att utvecklas. Försvarsmakten utnyttjar inom ramen för resurserna de möjligheter som det multinationella övningsarbetet erbjuder och utvecklar sitt deltagande i övningsverksamheten.
- Försvarsmakten riktar fastighets- och miljöinvesteringarna kostnadseffektivt, med tonvikten lagd på hälsa, säkerhet och på de krav som undantagsförhållanden ställer.
- Försvarsmakten vidtar de åtgärder som avses i försvarsministeriets beslut om att utveckla lagringen av sprängämnen (FI.PLM.2013-4162).
- Försvarsmakten genomför de åtgärder som krävs enligt lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät.
- Försvarsmakten deltar i utvecklingen av de gemensamma IKT-tjänsterna för statsförvaltningen och framför allt för säkerhetsmyndigheterna, och koncentrerar de icke-branschspecifika IKT-uppgifterna till statsförvaltningens gemensamma servicecenter.
- Försvarsmakten vidtar de åtgärder som krävs för tillhandahållandet av värdlandsstöd och fortsätter genomförandet av de åtgärder som krävs för lämnande av stöd och mottagande av utomstående militärt stöd som en del av utvecklingen av försvarsförmågan.
- Försvarsmakten genomför försvarsministeriets materielpolitiska riktlinjer i pågående och planerade centrala projekt som ingår i beställningsfullmakterna.

Ett tryggt samhälle

- Försvarsmakten har beredskap att stödja andra myndigheter.
- Försvarsmakten utvecklar samarbetsförmågan och tillvägagångssätten vid samarbete med andra myndigheter, bl.a. när det gäller den riksomfattande säkerhetstillsynen. Försvarsmakten utvecklar dessutom säkerhetstillsynen genom att koncentrera funktioner och förenhetliga säkerhetstekniken, med beaktande av samarbetet med andra myndigheter.
- Försvarsmakten deltar i genomförandet och utvecklingen av den nationella cyberstrategin i enlighet med verkställighetsprogrammet för förvaltningsområdet.

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 866 418 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska elever och för den internationella övningsverksamheten för försvarsmaktens trupper inklusive förberedelser för verksamheten samt för försvarsmaktens övriga internationella samarbete

2) betalning av de hyresandelar för försvarsmaktens personalbostäder som föranleds av operativa behov eller av personalarrangemang i samband med omstruktureringen av försvarsförvaltningen under en övergångsperiod fastställd av försvarsministeriet, eller av andra motsvarande behov inom försvarsförvaltningen, högst 4 800 000 euro

3) sänkning av avgifterna för den på företagsekonomiska grunder prissatta avgiftsbelagda verksamheten för krigsinvalidier och krigsveteraner, försvarsarbete, scoutverksamhet samt viktiga idrottstävlingar och andra liknande evenemang, högst 155 000 euro

4) medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter sig till försvarsmaktens verksamhet och till kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling

5) utgifter för Frihetskorsets Orden

6) betalning av utgifter som föranleds av stödandet av den inhemska försvarsindustrins exportvillkor och internationalisering

7) betalning av utgifter i anslutning till sådan museiverksamhet som motsvarar försvarsmaktens behov.

Fullmakter

1) År 2016 får det ingås långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som försvarsmaktens verksamhet förutsätter så att de åren 2016—2021, enligt valutakursnivån den dag statsbudgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 146 576 000 euro.

2) År 2016 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrids.

För betalning av de extra utgifter som föranleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till de nya beställningsfullmakterna används de anslag som årligen beviljas för försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänförliga tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till budgetåret.

Förklaring: Momentets bruttoutgifter på 1 898,3 miljoner euro beräknas bli fördelade på följande sätt: löneutgifter 791,2 miljoner euro, utgifter i anslutning till den materiella beredskapen (exkl. löner) 404,9 miljoner euro, fastighetsutgifter 262,7 miljoner euro, utgifter för de värnpliktigas utbildning och underhåll (exkl. löner) 173,6 miljoner euro samt övriga omkostnader 265,9 miljoner euro.

Resultatmål för verksamheten

Funktionell effektivitet	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Resurshushållning			
Pris per dag i beväringstjänst (euro)	50	58	55
Pris per dag i reservisttjänst (euro)	224	166	168
Pris per flygtimme, HN (euro)	8 348	9 500	9 750
Pris per flygtimme, NH-90 (euro)	7 956	8 100	8 500
Produktivitet			
Antal årsverken inom huvudstaben, försvarsgrenarna och staberna för militärlänen/antal årsverken inom försvarsmakten sammanlagt (%)	11	11	10
Antal utbildade beväringar/antal som inlett beväringstjänst (%)	85	83	85
Lönsamhet			
För avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är den procentuella kostnadsmotsvarigheten minst	89	105	105

Produktion och kvalitetsledning	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Antal utbildade beväringar	21 418	21 300	21 200
Antal terrängdygn för beväringarnas krigsövningar	26	35	35
Antal utbildare/utbildningspluton	2,6	2,5	2,5
Antal reservister som utbildats i repetitionsövningar	5 818	18 000	18 000
Reservister som fått repetitionsövningsutbildning/antal som placerats i krigstida trupper	1,6	7,8	7,8
Flygtimmar, HN (st.)	7 998	8 900	8 900
Flygtimmar, NH-90 (st.)	1 271	1 650	1 850
Beredskapsdygn, stridsfartyg 1A (st.)	1 158	1 400	1 400

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagd fr.o.m. 2016
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för grundläggande flygutbildning med VN-materiel	4 581	3 502	2 424			10 507
Beställningsfullmakten för omkostnader 2013	14 373					14 373
Beställningsfullmakten för försvarsmaktens logistik 2013 (PVLOG 2013)	30 520	9 750				40 270
Beställningsfullmakten för omkostnader 2014	22 400					22 400
Beställningsfullmakten för underhåll som gäller simuleringssystem för tvåsidig strid (KASI)	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	15 000
Beställningsfullmakten för omkostnader 2015	70 811	31 638	10 207			112 656

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlaggt fr.o.m. 2016
Beställningsfullmakten för partnerskap som gäller underhåll (Millog)	99 254	97 214	95 559	95 131	93 897	481 055
Beställningsfullmakten för anskaffning av ett utbildningssystem för primär flygutbildning och grundläggande flygutbildning	2 000	22 000	15 000			39 000
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	246 939	167 104	126 190	98 131	96 897	735 261
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2016		94 529	47 837	3 010	1 200	146 576
Ny beställningsfullmakt sammanlagt		94 529	47 837	3 010	1 200	146 576
Fullmakter sammanlagt	246 939	261 633	174 027	101 141	98 097	881 837

Det antal anställda som avlönas med anslag under momentet minskar med 209 årsverken jämfört med år 2015. Minskningen beror främst på att det 2015 fortfarande finns för mycket personal som en följd av de åtgärder som riktar sig till de anställda och som hänför sig till försvarsmaktsreformen.

Avsikten är att man med beställningsfullmakten för omkostnader 2016 ska skaffa reservdelar och underhållstjänster för arméns materiel till armén, marinen och flygvapnet.

Den nya beställningsfullmakten tillsammans med alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 888 125	1 870 714	1 898 284
Bruttoinkomster	30 579	27 654	31 866
Nettoutgifter	1 857 546	1 843 060	1 866 418
Poster som överförs			
— överförts från föregående år		121 390	
— överförts till följande år		127 104	

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 118	3 336	1 637
— övriga intäkter	12 383	13 032	14 731

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter sammanlagt	13 501	16 368	16 368
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	13 536	13 577	13 897
— andel av samkostnader	1 651	1 937	1 718
Kostnader sammanlagt	15 187	15 514	15 615
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 686	854	753
Kostnadsmotsvarighet, %	89	106	105
Prisstöd	351	200	200
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-1 335	1 054	953

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (2016)	16 353
Höjning av Senatfastigheters hyror	36 000
Konsekvenser av i förtid avslutade hyresavtal	-4 893
Kostnadsnivåjustering (2014)	-4 995
Nya uppgifter inom tillsynen över hälso- och sjukvården (överföring till moment 28.40.01) (1 årsv.)	-75
Överföring från moment 27.10.18	10 620
Överföring till moment 27.01.01 (2 årsv.)	-180
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-1 866
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-22 604
Indexhöjning av hyresutgifterna	1 412
Koncentrering av statens skadestandsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)	10
Löneglidningsinbesparing	-7 263
Lönejusteringar	6 757
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-5 370
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-548
Sammanlagt	23 358

2016 budget	1 866 418 000
2015 I tilläggsb.	-5 020 000
2015 budget	1 843 060 000
2014 bokslut	1 863 259 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 593 735 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och försvarsmaktens säkerhetsupphandling samt till testning av system och utbildning av användarna

2) forskning och utveckling med direkt anknytning till anskaffningen av försvarsmateriel och försvarsmaktens säkerhetsupphandling

3) betalning av utgifter för anskaffning av reservdelar och bytesanordningar till försvarsmateriel som nödvändigt måste finnas i lager i händelse av krig.

Av anslaget får högst 98 034 000 euro användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel än till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakter eller av ändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter.

Fullmakt

1) År 2016 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av försvarsmakten i syfte att förbättra det militära försvarets prestationsförmåga så att de åren 2016—2020, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 314 100 000 euro (Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2016, PVKEH 2016).

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten PVKEH 2016 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2016.

2) Betalningstiden för beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2012 (PVKEH 2012) förlängs till 2019 utan att det maximala beloppet för beställningsfullmakten på sammanlagt 280 826 000 euro ändras.

3) År 2016 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

4) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrider.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för utrustande av beredskapsförband (VYV 1)	14 175	9 800	19 100			43 075
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2007)	24 107					24 107
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2009)	22 042	15 000				37 042

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2012)	66 782	11 541	6 057	5 000		89 380
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2013)	129 436	66 152				195 588
Beställningsfullmakten för teknisk forskning, produktutveckling och projektberedning 2013 (TTK-PROTO 2013)	8 160					8 160
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2014)	97 600	71 300	58 000	53 000	22 000	301 900
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2015)	84 462	60 050	8 775	12 700		165 987
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	446 764	233 843	91 932	70 700	22 000	865 239
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2016)	37 100	108 050	76 350	53 200	39 400	314 100
Ny beställningsfullmakt sammanlagt	37 100	108 050	76 350	53 200	39 400	314 100
Fullmakter sammanlagt	483 864	341 893	168 282	123 900	61 400	1 179 339

Den materiella utvecklingen av försvarsmakten grundar sig på följande utvecklingsprogram för försvarsmakten och på de kapaciteter som ska utvecklas genom dem:

Utvecklingsprogram / Kapacitet / Mål

Programmet för utveckling av försvarsmaktens ledning

Man bygger upp ett ledningssystem som stöder utnyttjandet av försvarsmaktens samlade kapacitet och stöder ledningen av gemensamma insatser genom att utöka den samlade lägeskännedomen och införa säkrade operativa informationstekniska tjänster.

- försvarsgrenarnas fristående system och program byts ut mot ett gemensamt ledningssystem
- bättre förutsättningar för ledning av insatserna skapas genom att tekniska strukturer och tjänster omarbetas och förnyas
- dataöverföringen inom integrerad spaning, övervakning och ledning samt anslutningsförmågan för den informationstekniska plattformen utvecklas

— informationsförvaltningen förnyas, den datatekniska integreringen genomförs och statsförvaltningens interna samarbete inom informationsservicen och andra lösningar som bygger på partnerskap utökas; personalresurser överförs från den administrativa informationsservicen till den operativa IT-miljön

— utnyttjandet av systemen för verksamhetsstyrning ökas med målet att förbättra funktionssäkerheten och kostnadseffektiviteten

— utarbetandet av arkitekturen för ett spanings-, övervaknings- och ledningssystem som är gemensamt för alla försvarsgrenar och motsvarar försvarsmaktens behov på 2020-talet fortsätter, och därigenom möjliggörs ett internationellt elektroniskt utbyte av information och lägesbilder

— cyberförsvarsförmågan utvecklas.

Programmet för utveckling av stöd för försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning
Den förvarningsförmåga, den omvärldsuppfattning och den övervaknings- och mållägesbild som behövs som stöd för beslutsfattandet samt för ledningen av gemensamma insatser upprätthålls och utvecklas.

— datainsamlings- och analysförmågan upprätthålls och utvecklas

— medeldistans- och fjärrövervakningen inom luftövervakningen upprätthålls

— kompetensen för luftburen spaning och övervakning upprätthålls och utvecklas

— informationssystemet för spaning förvaltas

— skapandet av försvarsmaktens gemensamma mållägesbild upprätthålls

— den militära spaningens förmåga att stödja eldanvändning och verkan utvecklas.

Utvecklingsprogrammet för den samlade kapaciteten inom försvarsmaktens stridssystem
Den kapacitet med vilken man operativt inverkar på betydande objekt byggs upp och upprätthålls.

— skjutförmågor för fjärrverkan skaffas

— uppbyggnaden av försvarsmaktens specialtrupper och helikoptersystem fortsätter.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens logistik

Försvarsmaktens gemensamma logistiksystem förvaltas. Genom systemet garanteras truppernas funktionsförmåga.

— man skapar enhetliga logistiska strukturer och verksamhetsätt och ett enhetligt kunnande för försvarsmakten samt integrerar försvarsgrenarnas underhållssystem för att det ska vara bättre anpassat till det allt mer internationaliserade näringslivet

— lufttransportförmågan utvecklas och upprätthålls genom utnyttjandet av internationella projekt för strategisk transportförmåga

— för att avhjälpa bristerna i kompletterings-, transport- och underhållssystemet fortsätter man materielanskaffningarna för territoriella trupper.

Programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret

De territoriella truppernas eldkraft, skydd och rörlighet utvecklas och de operativa truppernas prestationsförmåga upprätthålls.

- de territoriella trupperna utvecklas genom att man ersätter kapacitet som försvinner och genomför en övergripande strukturreform
- de operativa trupperna kompletteras, upprätthålls och utvecklas
- skyddsförmågan utvecklas och pansarvärnet förnyas
- anskaffningen av ersättande system för truppminor fortsätter.

Programmet för utveckling av sjöförsvaret

Tryggandet av sjöförbindelserna, minjaktsförmågan och kustförbandens rörlighet utvecklas.

- nya minröjningsfartyg tas i bruk
- stridsfartygens kapacitet upprätthålls
- minvapnet upprätthålls
- kustförbandens rörlighet och eldkraft utvecklas
- anskaffningen av skjutförnödenheter fortgår.

Programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret

Luftvärnets och Hornet-systemets kapacitet upprätthålls.

- man fortsätter uppdateringen av Hornet-avvärjningsjaktplanen för att bevara deras livslängd och anskaffar sådan kritisk reservutrustning och sådana kritiska delar till maskiner och motorer som tryggar jaktplansutrustningens livslängd
- markmålskapaciteten byggs upp
- anskaffningen av luftvärnsrobotar med mycket kort räckvidd slutförs
- projektet med luftvärnsrobotar med medellång räckvidd slutförs.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens system för truppproduktion

Prestationsdugliga trupper i enlighet med truppstrukturen byggs upp och upprätthålls. Dessutom skapas förutsättningar för att ställa upp nya trupper.

- anskaffningen av simulatorer för stridsutbildningens inlärningsmiljö inleds.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens system för verksamhetsstyrning

Helhetsomfattande styrmetoder och enhetliga principer utvecklas. Med hjälp av dem främjar man hanteringen av helheter, en övergripande karaktär, resultat, produktivitet och kostnadseffektivitet.

- forskningsdata produceras i första hand för försvarsmaktens strategiska planering.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten PV-KEH 2016 inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

De största projekten inom ramen för de utvecklingsprogram som ingår i beställningsfullmakten PVKEH 2016

Inom programmet för utveckling av stöd för försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning vill man höja sjöspaningskompaniernas prestationsförmåga till en nivå där man kan övervaka de insatsområden som de minskande kusttrupperna lämnat samt tillfredsställande genomföra sådan målanvisning som krävs för påverkan och bedömning av förstörelseverkan.

Inom programmet för utveckling av försvarsmaktens ledning utrustas de operativa och regionala stridsgruppernas flyttbara ledningsenheter samt fortsätter utvecklingen av luftförsvarets stridsledningssystem, så att ITTH-systemet kan börja frångås.

Inom utvecklingsprogrammet för den samlade kapaciteten inom försvarsmaktens stridssystem läggs grunden för försvarsmaktens påverkansförmåga genom att sådana vapensystem skapas som är viktigast för påverkan samt genom att försvarsmaktens operativa koncept för gemensamma insatser utarbetas och testas som en del av forskningsverksamheten och den operativa övningsverksamheten. Inom projekt som gäller operativ eldledning anskaffas skjutförnödenheter med lång räckvidd.

Inom programmet för utveckling av markförsvaret kompletteras delsystem i Leopard 2A6-stridsvagnarna, ökas truppernas stridstålighet genom anskaffning av maskeringsnät och kompletteras de fristående enheternas utrustning genom anskaffning av personlig utrustning och gruppvapen.

Inom programmet för utveckling av sjöförsvaret ska båtar av Jurmo-klass genomgå en totalrenovering.

Inom programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret upprätthålls Hornetplanens förmåga att vara operativt fungerande system under hela livscykeln samt förbättras Hawkplanens utbildningsvärde och förmåga att vara fungerande och användbara system under hela livscykeln.

Genom en ändrad tidsmässig fördelning av utgifterna för **beställningsfullmakten PVKEH 2012** och genom förlängning av betalningstiden kommer anslagen bättre att motsvara den uppskattade leveranstidtabellen för de fjärrverkande missilsystem som ska skaffas till Hornet-jaktplanen.

Av anslaget under momentet kommer 483 864 000 euro att användas till betalning av utgifter för de beställningsfullmakter som beviljats, 11 837 000 euro att användas till betalning av utgifter för förändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakterna samt 98 034 000 euro att användas till andra försvarsmaterielanskaffningar, vilka innehåller 2016 års andel av den nivåförhöjning av försvarsbudgeten om vilken föreskrivs i regeringsprogrammet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (2016)	8 047
Kostnadsnivåjustering (2014)	-5 728
Nivåförändring av försvarsbudgeten (regeringsprogr. 2015)	50 000
Totalrenoveringen av minfärjorna av Pansio-klass (I tilläggsbudg. 2015)	6 000
Ändringar i tidsplanen för betalning av utgifter	129 226
Överföring till moment 27.10.01	-10 620
Sammanlagt	176 925

2016 budget	593 735 000
2015 I tilläggsb.	-2 362 000
2015 budget	416 810 000
2014 bokslut	427 561 000

19. Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Fullmakt

År 2016 får det inom ramen för det totala beloppet för den tidigare godkända beställningsfullmakten för modifiering av Hawk Mk51-plan ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av beställningsfullmakten som inte har använts.

Anslag för beställningsfullmakten och till den hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgetteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till budgetåret.

Förklaring: Anslaget grundar sig på den i budgeten för 2015 godkända beställningsfullmakten för modifiering av Hawk Mk 51-plan.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlaggt fr.o.m. 2016
Beställningsfullmakten för modifiering av Hawk Mk 51-plan	2 000	4 600	4 600			11 200
Fullmakt sammanlagt	2 000	4 600	4 600			11 200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i fullmaktens andel per år	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2016 budget	2 000 000
2015 budget	4 000 000

50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 629 000 euro.

Anslaget får användas till

1) stödjande av försvarsorganisationers verksamhet

2) statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen (MPK) för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ska sköta

3) utgifter för vårdande av de stupades minne.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten

	2014 utfall	2015 prognos	2016 mål
--	----------------	-----------------	-------------

Resurshushållning

De årliga kostnaderna för Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt)/antalet utbildningsdygn för verksamheten (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt) (euro)

41 53 53

Produktivitet

Antalet utbildningsdygn i den utbildning som ingår i Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt)/antal årsverken för Försvarsutbildningsföreningens anställda personal som arbetar med verksamheten (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt) (dygn)

1 869 1 360 1 360

	2014 utfall	2015 prognos	2016 mål
--	----------------	-----------------	-------------

Produktion och kvalitetsledning

Antalet utbildningsdygn i den utbildning som ingår i Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt) (dygn)

55 961 45 000 45 000

Sådan utbildning för utbildare som ges för att förbättra kvaliteten på Försvarsutbildningsföreningens utbildning, antal utbildningsdagar

6 700 3 000 3 000

Utvärdering av Försvarsutbildningsföreningens kurser (deltagarnas utvärdering) på skalan 1—5

4,33 4,00 4,00

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur			-150
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)			-249
Sammanlagt			-399

2016 budget	1 629 000
2015 budget	2 028 000
2014 bokslut	2 078 000

30. Militär krishantering

Förklaring: Under moment 24.10.20 i utrikesministeriets huvudtitel budgeteras anslagen för underhållsutgifter för de finska krishanteringstrupperna (inkluderar utgifter för EU:s stridsgrupper under utbildnings- och beredskapstiden samt löneutgifter för insatser). Anslagen för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringens samt för utgifter för observatörsverksamhet budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

Krishantering är ett viktigt säkerhets- och försvarspolitiskt instrument med vars hjälp Finlands säkerhet och stabiliteten i konfliktområden i världen främjas. Försvarsmaktens deltagande i internationell militär krishantering är en del av försvarsmaktens verksamhet och kapacitetsutveckling. För internationell militär krishantering använder försvarsmakten samma kapaciteter som för Finlands försvar. Kapaciteterna bör kunna användas för olika organisationers insatser som är krävande och som ska inledas snabbt. Försvarsmakten utvecklar beredskapen att också delta i utbildnings-, rådgivnings- och stöduppdrag i krisområden.

Resultatmål för verksamheten

För den militära krishanteringens ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Stärkande av den internationella säkerheten

- Försvarsmakten har utfört de krishanteringsuppdrag som den har tilldelats.
- Försvarsmakten har beredskap för deltagande i nya insatser eller utbildnings- och rådgivningsuppdrag.
- För den militära krishanteringens använder försvarsmakten i första hand sådana enheter som har utvärderats i styrkeregistret.
- Kapaciteterna bör kunna användas för olika organisationers insatser som är krävande och som ska inledas snabbt.

Utgifter för militär krishantering (mn euro)¹⁾

	2014 utfall	2015 prognos	2016 uppskattning
Underhållsutgifter för de finska krishanteringsstyrkorna (UM)	54,2	52,8	49,0
Utrustnings- och underhållsutgifter för militär krishantering (FSM)	47,1	38,6	36,6
Sammanlagt	101,3	91,4	85,6

¹⁾ Utfall enligt kassaprinzipen 2014. Inkluderar varken utgifter för anskaffning av sådan materiel för det nationella försvaret som använts för krishantering eller mervärdesskatteutgifter. Krishanteringsstyrkornas kapacitet grundar sig i huvudsak på det nationella försvarets materiel, som kompletteras med sådan specialmateriel som omständigheterna och uppgifterna kräver och som skaffas med anslag under moment 27.30.20.

20. *Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 36 557 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) betalning av utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt till överföringsersättningar
- 3) betalning av löner och nationellt dagtraktamente till militärobservatörer
- 4) betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings-, förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter för beredskapstrupper och betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering
- 5) betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finska krishanteringstrupperna
- 6) utgifter för utrustande av trupper som Finland utser för internationell krishantering
- 7) utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till den
- 8) sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 9) materiellt stöd för sådana internationella krishanteringsinsatser till vilka Finland inte sänder personal eller i övrigt deltar i
- 10) betalning av administrativa utgifter för Finlands finansiella bidrag till lufttransportarrangemanget enligt SALIS-avtalet
- 11) betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föranleds av Strategic Airlift Capability (SAC) - avtalet
- 12) utgifter som föranleds av Finlands bidrag till den internationella helikopterfonden
- 13) utgifter som föranleds av Finlands deltagande i den nordiska Base Camp-poolen
- 14) utgifter som föranleds av ett nationellt kort för krishanteringsveteraner.

Dispositionsplan (euro)

01.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	993 000
02.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Bosnien och Hercegovina (EUFOR/ALTHEA-insatsen)	275 000
03.	Utgifter för militärobservatörsverksamheten	3 355 000
04.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	4 772 000
05.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	6 700 000
07.	Gemensamma utgifter för krishanteringsinsatser	6 048 000

Dispositionsplan (euro)

08.	Programmet för utvecklande av styrkor för krishantering	1 000
09.	Utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt för överföringsersättningar	300 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	310 000
13.	Utgifter för Atalanta-insatsen	250 000
15.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	10 680 000
16.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	513 000
17.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	240 000
20.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för utgifter som föranleds av den internationella helikopterfonden, för utgifter som föranleds av deltagandet i nordiska Base Camp-poolen, för utgifter som föranleds av ett nationellt kort för krishanteringsveteraner, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	2 120 000
Sammanlagt		36 557 000

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i 2016. Personalen i dessa insatser beräknas uppgå till ca 570 årsverken.

I framtiden minskar deltagandet i militära fredsbevarande insatser, och fokus läggs på sådana militära krishanteringsinsatser som är viktiga och betydelsefulla för Finland. Därför minskar behovet av anslag gradvis från och med 2016.

Ersättningarna för kostnader som hänför sig till militär krishantering och övriga inkomster inräknas under moment 12.27.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (2016)	699
Förlängning av ledningsansvaret för insatsen i Libanon till 31.5.2016	11 000
Kostnadsnivåjustering (2014)	-296
Krishanteringsinsatsen i Centralafrika	-1 040
Ändringar som grundar sig på tidigare rambeslut	-6 564
Överföring till moment 24.10.20	-6 000
Sparbeslut	-5 000
Nivåförändring	5 200
Sammanlagt	-2 001

2016 budget	36 557 000
2015 I tilläggsb.	8 864 000
2015 budget	38 558 000
2014 bokslut	57 266 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas till de kursdifferenser som uppkommer vid fakturering av utgifterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finska krishanteringstrupperna.

2016 budget	10 000
2015 budget	10 000
2014 bokslut	5 950

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Samhälleliga effektmål

Finansministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål för sitt ansvarsområde. I motiveringen till kapitlet beskrivs de åtgärder som vidtas i syfte att uppnå de samhälleliga effektmålen.

Statsfinanserna

— Genom att stödja regeringens ekonomiska politik förbättras statsfinanserna, minskar hållbarhetsunderskottet och minskar skuldsättningsgraden

Den kommunala ekonomin

— Saldot för den kommunala ekonomin förbättras

Beskattningen

— Det skattemässiga underskottet är lågt

Statens regional- och lokalförvaltning

— Region- och lokalförvaltningen är tydlig och enkel

Förvaltningens interna tjänster

— Kostnaderna för statsförvaltningens centraliserade tjänster minskar och deras effektivitet ökar i fråga om lokalhantering, it-tjänster samt ekonomi- och personalförvaltningstjänster.

Statens finansförvaltning

Statens finansförvaltning bär det strategiska ansvaret för en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt, för en god skötsel av statsfinanserna, för verksamhetsförutsättningar som möjliggör en hållbar kommunal ekonomi och för en resultatrik offentlig förvaltning.

Det är statens finansförvaltning som reviderar och styr ekonomin, den offentliga förvaltningen och de offentliga tjänsterna. Målet för verksamheten inom statens finansförvaltning är en hållbar, konkurrenskraftig och innovativ samhällsekonomi med en offentlig sektor som är effektiv och håller hög standard. Finansförvaltningen bidrar till att trygga den ekonomiska grunden och valmöjligheterna för kommande generationer.

Verksamheten inom statens finansförvaltning grundar sig på ett gediget kunskapsunderlag och en stark uppfattning om framtida ändringsbehov och styrprocesser som stöder dem, på en effektiv

produktion av kundorienterade offentliga tjänster och på en effektiv organisering av gemensamma statliga tjänster.

Finansministeriet planerar och leder sin verksamhet genom följande helheter:

- beredning av den ekonomiska politiken
- beredning av förvaltningspolitiken
- styrning av förvaltningsområdet.

Beredningen av den ekonomiska politiken

Finansministeriet bereder och driver regeringens ekonomiska politik. Ministeriet bereder för Finlands del också euroområdets ekonomiska politik och samordningen av EU:s ekonomiska politik.

Ekonomisk forskning och prognostisering

Beredningen av den ekonomiska politiken förutsätter att man följer, analyserar och prognostiserar den ekonomiska utvecklingen. Finansministeriet utvecklar prognostiseringen och publiceringsverksamheten så att den i allt högre grad motsvarar samhällets förändrade behov. Ministeriet har ett intensivt samarbete med Statens ekonomiska forskningscentral och utnyttjar i större utsträckning centralens sakkunskap inom beredningen av den ekonomiska politiken. Till Statens ekonomiska forskningscentralens forskningsområden hör effekterna av de offentliga tjänsterna, finansieringen av den offentliga ekonomin och inkomstöverföringarna samt arbetsmarknaden och en politik som främjar en hållbar tillväxt.

Den offentliga verksamheten och ekonomin

Finansministeriet kommer allt mer att koppla samman beredningen av den ekonomiska politiken och beredningen av förvaltningspolitiken. Ministeriet inriktar i allt högre grad sina resurser på analyser av den offentliga verksamheten och ekonomin och fortsätter sina insatser för att stärka balansen inom den offentliga ekonomin. Det är viktigt att utgiftslinjen i regeringsprogrammet följs. Utöver de mål som uppställs för statsfinanserna och mer allmänt för den offentliga ekonomin är en central uppgift dessutom att bereda regeringens utgifts- och rambestämmelser och planen för de offentliga finanserna.

Tryggandet av basservicen förutsätter omstruktureringar i och med att befolkningens åldersstruktur förändras och utgiftstrycket på kommunerna ökar. Dessa omstruktureringar verkställs i enlighet med regeringsprogrammet. En central utgångspunkt i den offentliga verksamheten är att förbättra effektiviteten och resultatet bl.a. genom en ökning av antalet elektroniska verksamhetsprocesser, koncentrerings på kärnfunktionerna samt en översyn av arbetsfördelningen och finansieringsförhållandena mellan staten och kommunerna.

EU:s budget

Finansministeriet påverkar beredningen av EU:s budget sett ur nettobetalarans synvinkel. Ministeriet strävar efter att EU:s verksamhet och resurser ska styras till sådana ärenden där EU:s och medlemsstaternas samarbete ger ett mervärde för unionen.

Regleringen av finansmarknaden

Genom finansmarknadspolitik styrker och skapar finansministeriet sådana verksamhetsförutsättningar och spelregler för finansmarknaden som upprätthåller allmänhetens förtroende för

verksamheten på finansmarknaden såväl i Finland som internationellt. Under den ekonomiska krisen i EU har Finland haft som mål att trygga den ekonomiska stabiliteten, tillväxten och sysselsättningen inom euroområdet och att begränsa riskerna för Finland så mycket som möjligt och på så sätt trygga de finländska skattebetalarnas intressen.

Beskattningen och Tullen

Ett mål för skattepolitiken är att behålla det finska skattesystemets konkurrenskraft och trygga skattebasen i olika skatteformer. Det är finansministeriets uppgift att utveckla skattesystemen och utvärdera effekterna av de skattepolitiska åtgärderna.

Skatteförvaltningen verkställer beskattningen och överför skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna. Tullen tryggar en smidig utrikeshandel för företagen, sörjer för verkställandet av EU:s handelspolitik och den nationella varubeskattningen och garanterar en resultatrik brottsbekämpning.

Statens finansförvaltning

Finansministeriet ansvarar för den strategiska styrningen och målsättningarna i fråga om hur statsskulden sköts, och Statskontoret utför de finansieringsoperationer som behövs inom skuldskötseln. Ett strategiskt mål för skuldhanteringen inom statens budgetekonomi är att tillgodose finansieringsbehovet inom statens budgetekonomi och minimera kostnaderna för skulden på en risknivå som kan anses godtagbar på lång sikt. Betydelsen av detta framhävs ytterligare i och med att staten har övergått från amortering av sina skulder till ny upplåning.

Med hjälp av statens pensionsfond gör staten sig redo att betala pensionsutgifter och att utjämna de årliga utgifter som uppkommer på grund av dem. Statens pensionsfond är en fond utanför budgeten varifrån medel kan överföras för att täcka budgeten.

Statistikväsendet

Statistikcentralen sörjer för statistikframställningen och för utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga myndigheter som framställer statistik.

Beredningen av förvaltningspolitiken

Finansministeriet bereder, med tanke på det politiska beslutsfattandet, de allmänna principerna för utvecklingen av den offentliga förvaltningen. Beredningen omfattar utöver statsförvaltningen även utvecklingen av de allmänna förutsättningarna för kommunernas verksamhet. Målet är att utifrån målsättningen i regeringsprogrammet utveckla förvaltningsstrukturerna och styrsystemen, förbättra ministeriernas resultat- och ekonomistyrning, utveckla informationsförvaltningen och utnyttjandet av informationsteknik inom den offentliga förvaltningen samt fördjupa koncernstyrningen och koncernlösningarna.

Statsförvaltningens koncernstyrning och utvecklingen av gemensamma tjänster

Statens gemensamma funktioner och tjänster ska styras och utvecklas med målet att skapa en enhetligt verkande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Finansministeriet upprättar koncernprinciper och koncerttjänster för den serviceproduktion som är på statens ansvar.

Styrningen av användningen av personalresurser och effektivare utnyttjande av informationsteknik framhävs såväl inom serviceproduktionen som inom statsförvaltningens interna system.

Finansministeriet ska garantera staten en enhetlig och ekonomisk politik i fråga om upphandling, lokaler och resor.

Finansförvaltningen främjar statens konkurrenskraft som arbetsgivare. Finansministeriet bereder författningar om statens arbetsgivarpolitik och pensionsskyddet.

Som producent av koncerntjänster prioriterar Statskontoret i sin verksamhet införandet och ibruktagnandet av datasystemet för ämbetsverkens gemensamma ekonomi- och personalförvaltning (Kieku).

Reformen av uppgifterna inom ekonomi- och personalförvaltningen fortsätter. Servicecenterprocesserna och verksamhetskulturen förenhetligas i syfte att uppnå en effektivitetsvinst.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik (Valtori) ska under ledning av finansministeriet utveckla och producera icke-branschspecifika IKT-tjänster för statsförvaltningen.

Den allmänna styrningen av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningens myndigheter

Finansministeriet svarar för styrningen och utvecklandet av den verksamhet inom den offentliga förvaltningen som avser informations- och kommunikationsteknik (IKT). Finansministeriet styr informationsförvaltningen hos den offentliga förvaltningens myndigheter i enlighet med OffICT-strategin. Målet för styrningen är att åstadkomma en interoperabel, kostnadseffektiv, kundorienterad och informationssäker informationsförvaltning för den offentliga förvaltningen. Finansministeriet ska i enlighet med lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen ha hand om definitionen, planeringen och beskrivningen av interoperabiliteten och den övergripande arkitekturen inom den offentliga förvaltningen, uppdateringen av dem och styrningen av andra gemensamma tjänster, projekt och åtgärder som hänför sig till informationsförvaltningen. Under 2016 fortsätter programmet för den nationella servicearkitekturen, där det skapas interoperabilitetskomponenter som är viktiga för arkitekturen, såsom en nationell servicekanal, en nationell digital identifieringsmodell, nationella lösningar för hantering av företags, andra organisationers och fysiska personers roller och bemyndiganden, gemensamma servicegränssnitt (för medborgare, företag och myndigheter) samt styr- och hanteringsmodeller. Målet är att medborgarna när servicekanalen är färdig ska ha möjlighet att elektroniskt kontrollera viktiga uppgifter om sig själva. Genom styrningen av kommunernas IT-verksamhet underlättas en samordning av informationstekniken inom kommunalförvaltningen utifrån rikstäckande lösningar. Finansministeriet styr och samordnar även utvecklandet av informationssäkerheten inom den offentliga förvaltningen och i synnerhet inom statsförvaltningen. Dessutom svarar finansministeriet för den allmänna administrativa, strategiska och ekonomiska styrningen och tillsynen i fråga om säkerhetsnätets verksamhet och för styrningen och tillsynen av den informations- och kommunikationstekniska aktionsberedskapen, övriga beredskapen och säkerheten i fråga om säkerhetsnätets verksamhet liksom även för den allmänna styrningen av den elektroniska kommunikationen inom den offentliga förvaltningen.

Styrningen av förvaltningsområdet

Styrningen av förvaltningsområdet hör till ministeriets kärnverksamhet, som betonar strategiskt viktiga frågor såsom förvaltningsområdets centrala substansfrågor, utvecklingen av förvaltningsområdets strukturer och tillvägagångssätt samt de strategiska projekt som genomförs inom statskoncernen i syfte att förbättra effektiviteten, resultatet och kvaliteten.

Inom förvaltningsområdet genomförs de reformer som har beretts inom effektivitets- och resultatprogrammet. Målet är en minskning av den administrativa bördan samt en god administrering och ledning av de mänskliga resurserna som helhet.

Jämställdheten mellan könen

Av utgifterna under finansministeriets huvudtitel är ca 95 % olika förmåner, medlemsavgifter och stöd som grundar sig på författningar eller avtal och som inte har några direkta könskonsekvenser.

Inom finansministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen, personal- och arbetsgivarpolitiken, projekt, beredningen av budgeten och ämbetsverkens resultatstyrning.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
28.60.02	<i>Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt att ingå avtal	-	4,6
28.70.21	<i>Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— fullmakt att ingå projektavtal	-	24,2
28.90.20	<i>Statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— fullmakt att ingå projektavtal	5,0	-
28.92.87	<i>Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt att ingå avtal	-	54,6

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Förvaltning	168 173	163 480	138 788	-24 692	-15
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 862	30 996	30 520	-476	-2
(13.) Stöd vid införandet av gemensamma informationssystem och informationstjänster för den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)	3 031	1 844	—	-1 844	-100
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)	415	315	315	—	0
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	30	400	927	527	132
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	83 835	102 925	107 026	4 101	4
(69.) Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (fast anslag)	35 000	27 000	—	-27 000	-100
(89.) Rekapitalisering av Suomen Erillisverket Oy (reservationsanslag 3 år)	5 000	—	—	—	0
10. Beskattningen och Tullen	648 341	603 469	621 475	18 006	3
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	463 123	410 566	407 776	-2 790	-1
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	166 359	164 003	170 099	6 096	4
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	4 603	3 200	17 900	14 700	459
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	12 488	22 700	22 700	—	0
97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	1 768	3 000	3 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
20. Tjänster för statssamfundet	50 650	51 135	44 929	-6 206	-12
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 237	28 089	25 253	-2 836	-10
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	18	1	1	—	0
(03.) Omkostnader för finanskontrollerfunktionen (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
06. Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)	4 418	3 804	2 733	-1 071	-28
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	1 779	2 000	2 000	—	0
08. Utvecklande av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	3 198	4 241	1 942	-2 299	-54
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	4 000	3 000	3 000	—	0
10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	6 000	10 000	10 000	—	0
88. Senatfastigheter	—	0	—	—	0
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	66 486	62 714	61 934	-780	-1
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	51 779	50 356	50 546	190	0
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 191	4 044	3 740	-304	-8
03. Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 516	8 314	7 648	-666	-8

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016	
				1000 €	%
40. Statens regional- och lokalförvaltning	90 735	91 398	88 071	-3 327	-4
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	58 594	58 524	56 361	-2 163	-4
02. Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 917	31 092	31 088	-4	0
03. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	224	1 782	622	-1 160	-65
50. Pensioner och ersättningar	4 546 515	4 692 967	4 730 518	37 551	1
15. Pensioner (förslagsanslag)	4 330 532	4 448 533	4 465 784	17 251	0
16. Extra pensioner (förslagsanslag)	2 011	2 205	2 144	-61	-3
17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	1 805	2 720	2 648	-72	-3
50. Skadestånd (förslagsanslag)	39 412	40 009	39 949	-60	0
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	147 711	170 300	185 933	15 633	9
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	25 044	29 200	34 060	4 860	17
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	13 455	4 538	12 170	7 632	168
02. Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)	38	3 418	40	-3 378	-99
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	900	920	900	-20	-2
12. Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)	12 328	—	11 000	11 000	0
60. Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	189	200	230	30	15

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
70. Utvecklande av statsförvaltningen	54 975	68 295	105 325	37 030	54
01. Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)	11 163	4 600	3 000	-1 600	-35
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	8 652	10 560	12 260	1 700	16
03. Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)	13 000	32 000	27 500	-4 500	-14
(04.) Informationssäkerheten och beredskapen i informationssystemen för samhällets vitala funktioner (reservationsanslag 3 år)	4 350	8 600	—	-8 600	-100
20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	17 810	12 535	29 565	17 030	136
21. Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)	—	—	5 855	5 855	0
22. Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)	—	—	27 145	27 145	0
80. Överföringar till landskapet Åland	273 544	249 145	247 758	-1 387	-1
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	215 807	221 145	220 758	-387	0
31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	5 279	15 000	15 000	—	0
(32.) Extra anslag till landskapet Åland (reservationsanslag 3 år)	41 000	—	—	—	0
33. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	11 458	13 000	12 000	-1 000	-8
90. Stöd till kommunerna	8 681 520	8 547 037	9 057 947	510 910	6
20. Statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt (reservationsanslag 3 år)	16 995	9 465	3 000	-6 465	-68

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
22. Utveckling och stödjande av självstyrelseområden samt förvaltnings- och servicestrukturer (reservationsanslag 3 år)	600	600	400	-200	-33
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	8 629 503	8 500 317	9 028 453	528 136	6
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	33 902	36 135	25 574	-10 561	-29
34. Finansiering av lokala försök i kommunerna (reservationsanslag 3 år)	520	520	520	—	0
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	290 612	251 000	255 000	4 000	2
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	290 612	251 000	255 000	4 000	2
92. EU och internationella organisationer	2 001 067	2 154 876	2 157 640	2 764	0
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	—	3 000	2 400	-600	-20
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	2 500	2 900	1 500	-1 400	-48
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	9 139	9 976	10 770	794	8
(60.) Överföring till fonden för finansiell stabilitet (reservationsanslag 3 år)	—	170 500	—	-170 500	-100
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	0	170	170	—	0
(68.) Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens grundkapital (förslagsanslag)	3 474	2 530	—	-2 530	-100
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 981 963	1 965 000	2 131 000	166 000	8

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
87. Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)	—	—	11 000	11 000	0
95. Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)	3 992	800	800	—	0
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	138 092	15 450	5 450	-10 000	-65
(87.) Användning av intäkterna från bankskatten (reservationsanslag 3 år)	133 000	—	—	—	0
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	0	300	300	—	0
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	92	150	150	—	0
(98.) Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (reservationsanslag 3 år)	—	10 000	—	-10 000	-100
Sammanlagt	17 024 166	16 955 504	17 527 005	571 501	3

Det totala antalet anställda 11 945 12 768 12 149

01. (28.01 och 20, delvis) Förvaltning

Förklaring: **Finansministeriet** ansvarar som en del av statsrådet för

- en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt
- en god skötsel av den offentliga ekonomin
- den offentliga förvaltningens effektivitet och resultat.

Finansministeriet styr resultaten inom sitt förvaltningsområde och ansvarar därför för att verksamheten inom förvaltningsområdet är resultatrik och för att riktlinjerna för koncernstyrningen följs inom det egna förvaltningsområdet.

Finansministeriets strategiska mål är att

- stabilisera den offentliga ekonomin och trygga en hållbar ekonomisk tillväxt
- säkerställa att den offentliga servicen och förvaltningen är effektiva och resultatrika

— genom att utveckla personalens välmående och ledningssystemen trygga ett effektivt och resultatrikt arbete så att finansministeriet är en bra arbetsplats.

De strategiska målen omfattar de politiska beslutsfattarna, statsförvaltningen, kommunerna, samkommunerna och den övriga offentliga förvaltningen, EU och andra internationella aktörer, arbetsmarknadsparterna och indirekt även företagen, sammanslutningarna och medborgarna.

Finansministeriet strävar efter att statsfinansernas och statsförvaltningens intressen och mål som helhet ska kunna identifieras inom statens gemensamma service och verksamhet och att det ska bli lättare att beakta dem inom de olika förvaltningsområdena och vid deras ämbetsverk, inrättningar och fonder. Finansministeriet skapar och genomför gemensamma spelregler inom sitt verksamhetsområde och tillhandahåller, och styr ämbetsverken inom förvaltningsområdet, Senatfastigheter och Hansel Ab att inom sitt ansvarsområde tillhandahålla, interna tjänster som är gemensamma för statssamfundet och arbets- och verksamhetsprocesser på ett sådant sätt att förvaltningsområdet med hjälp av dem kan uppnå och producera ekonomisk och funktionell nytta och en god kvalitet på verksamheten.

01. (28.01.01 och 20.03) *Finansministeriets omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 30 520 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 2) till EU-samarbete som gäller utvecklande av förvaltningen.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras.

Förklaring: Finansministeriet ställer upp följande resultatmål i anslutning till effektmålen:

Resultatmål	Åtgärder
Finansministeriet tryggar en hållbar finansiering för den offentliga ekonomin	De besparingsmål som ingår i regeringsprogrammet ska nås. Ett åtgärdsprogram om de kommunala uppgifter och förpliktelser som ska slopas ska utarbetas.
Finansministeriet skapar bättre förhållanden för ekonomisk tillväxt	Skattepolitik som stöder arbete och sysselsättning ska föras.
Finansministeriet stärker de finanspolitiska styrmekanismerna	Regeringens regel för utgiftsramen iakttas som en del av budget- och ramprocessen och styrningen av den.
Statsförvaltningen utgör ett flexibelt nätverk	Reformen av ämbetsstrukturen inom centralförvaltningen fortsätter, och den stöder sig på de utvecklingsprinciper som börjat tillämpas i projektet för att reformera centralförvaltningen (Kehu) och i Virsu-projektet.
De offentliga tjänsterna och deras kundorientering tryggas och förvaltningsstrukturerna ses över	Organiseringen av den offentliga regionalförvaltningen förenklas.
IKT är en strategisk resurs för de offentliga tjänsterna och stöder tjänsterna och förvaltningen	Principer om digitalisering införs för alla offentliga tjänster.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Antal anställda, årsv.	346	314	306
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,8	6	6
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	-	3,6	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 988	32 846	32 370
Bruttoinkomster	1 868	1 850	1 850
Nettoutgifter	39 120	30 996	30 520
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 797		
— överförs till följande år	4 539		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

OFR-nämnden (överföring till moment 32.40.03)	-125
Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-65
Reformen av projektregistret HARE	-1 090
Resursökning till analys av planen för de offentliga finanserna	500
Totalrenovering, statsrådsborgen A och B (överföring till moment 23.01.01)	-200
Överföring från moment 28.01.21	1 500
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-5 årsverken)	-1 512
Överföring till moment 23.01.02	-150
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)	4
Löneglidningsinbesparing	-174
Lönejusteringar	195
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-370
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-192
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-12
Nivåförändring	1 215
Sammanlagt	-476

2016 budget	30 520 000
2015 I tilläggsb.	2 400 000
2015 budget	30 996 000
2014 bokslut	40 862 000

(13.) Stöd vid införandet av gemensamma informationssystem och informationstjänster för den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	1 844 000
2014 bokslut	3 031 000

20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 315 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för egendoms- och ägararrangemang i anslutning till fastighetsförmögenheten
- 2) till utgifter för förvaltningen av fastighetsförmögenheten och en effektivisering av användningen av den
- 3) till betalning av utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av utgifter i samband med förvaltning av egendom och ägarstyrning.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat utgifter för utvärderingar och utlåtanen med anknytning till besittningsöverlåtelse i enlighet med fastighetsstrategin samt övriga utgifter för skötsel och effektiviserad användning av statens fastighetsförmögenhet samt för investeringar. Vid dimensioneringen har man också beaktat utgifter för åtgärder i samband med ägar- och företagsarrangemangen och beredningen av dessa, t.ex. förvaltningskostnader för aktier och kostnader för rådgivningstjänster för staten.

Under ägarstyrningen inom finansministeriets förvaltningsområde verkar för närvarande Fingrid Oyj, Aalto Universitetsfastigheter Ab, Hansel Ab, HAUS Kehittämiskeskus Oy, Helsingin Yliopistokiinteistö Oy - Helsingfors Universitetsfastigheter Ab, Suomen Yliopistokiinteistö Oy - Finlands Universitetsfastigheter Ab och Tietokarhu Oy.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av fastighetsstrategin	215 000
Utgifter för ägarstyrningen	100 000
Sammanlagt	315 000
2016 budget	315 000
2015 I tilläggsb.	800 000
2015 budget	315 000
2014 bokslut	415 000

21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 927 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom finansministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet. Med anslaget får ämbetsverken inom förvaltningsområdet finansiera projekt som finansministeriet särskilt har kommit överens om med ett ämbetsverk.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 28.01.01	-1 500
Överföring till moment 28.10.01	-625
Överföring till moment 28.10.02	-260
Överföring till moment 28.20.01	-350
Överföring till moment 28.30.01	-125
Överföring till moment 28.30.02	-100
Överföring till moment 28.30.03	-220
Överföring till moment 28.40.02	-850
Nivåförändring	4 557
Sammanlagt	527

2016 budget	927 000
2015 I tilläggsb.	-400 000
2015 budget	400 000
2014 bokslut	30 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 107 026 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-430
Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori (överföring från moment 26.01.29, 27.01.29, 29.01.29, 30.01.29, 32.01.29 och 33.01.29 samt till moment 23.01.29, 24.01.29, 25.01.29, 31.01.29 och 35.01.29)	4 771
Överföring till moment 23.01.29	-240
Sammanlagt	4 101

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	107 026 000
2015 budget	102 925 000
2014 bokslut	83 835 205

(69.) *Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (fast anslag)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	27 000 000
2014 bokslut	35 000 000

10. Beskattningen och Tullen

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är den största instans som samlar in skatter och avgifter och därmed en viktig aktör med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Tullen ska sköta tullklareringen, tull-, punkt- och bilbeskattningen, mervärdesbeskattningen vid import, tullövervakningen av varor som importeras och exporteras och av utlandstrafiken, förhindra och avslöja tullbrott samt sköta andra tullåtgärder och enligt vad som föreskrivs särskilt verkställa annan beskattning och utföra förundersökning av tullbrott. Dessutom sköter Tullen statistikföringen av utrikeshandeln, annan statistikföring inom sitt verksamhetsområde och laboratorieundersökningar som behövs i Tullens uppgifter. Tullen främjar en smidig och lagenlig varuhandel, verkställer varubeskattningen effektivt, erbjuder kundinriktade tjänster samt skyddar samhället, miljön och medborgarna.

Finansministeriet ställer preliminärt upp följande effektmål för Skatteförvaltningen och Tullen för 2016:

Effekt mål**Åtgärder**

Inflödet av skatteinkomster säkras genom att en positiv inställning till skattebetalning främjas, förhandsstyrning ges och skattekontrollen sköts på ett trovärdigt sätt. Inflödet av skatteinkomster säkras genom att man gör det lättare att utträta ärenden, ger rådgivning i förväg och övervakar att skatterna blir betalda.

Bekämpningen av grå ekonomi effektiviseras genom att beskattningsfunktionerna utvecklas, tillsynen effektiviseras och samarbetet mellan myndigheter förbättras.

Beskattningsåtgärderna riktas på det sätt som krävs med tanke på respektive skattebetalares situation och verksamhet. Genom segmentering identifieras olika kundkategoriers behov av rådgivning, handledning och tillsyn. Den rådgivning som gäller beskattningen riktas särskilt till varje kundgrupp. Metoder för detta är t.ex. elektroniska nyhetsbrev, rådgivnings- och tillsynskampanjer, telefonhandledning på Skatteförvaltningens initiativ samt utvecklande av samarbetet mellan skatteförmedlingen och revisionsbyråerna. Skatteförvaltningen satsar på skattegenererande tillsyn, såsom tillsyn över stora och internationella bolag samt tillsyn över prissättning vid interna överlåtelser. Det internationella informationsutbytet vidareutvecklas. Utredningen av det totala skattemässiga underskottet och olika delfaktorer fortsätter. De digitala tjänsterna görs lättanvända och ska styra användaren till rätt verksamhet, vilket bl.a. möjliggör nedskärningar i servicenätverket.

Förutsättningarna för den grå ekonomin förhindras genom effektiv tillsyn och information som påverkar den allmänna opinionen och genom att förfarandena i anslutning till deklarerings- och betalning av skatt utvecklas. Konkreta åtgärder är bl.a. förvaltningen av det offentliga skattnummerregister som förs av Skatteförvaltningen, den månatliga underrättelseskyldighet gällande arbetstagar- och entreprenaduppgifter som tagits i bruk inom byggbranschen och publiceringen av uppgifter om skatteskulder med hjälp av ett skatteskuldsregister. Myndighetsuppgifterna görs mer användbara genom projektet för utveckling av ett gränssnitt för myndighetsinformationstjänster som hänför sig till fullgöranderapporterna, och samarbetet mellan myndigheterna vidareutvecklas.

Effektmål	Åtgärder
Tjänsterna för kunderna förbättras och den elektroniska kommunikationen främjas.	Behovet att utträta ärenden minskas ytterligare bl.a. genom att smidiga elektroniska tjänster och förfaringsätt utvecklas. Behovet för enskilda kunder att utträta skatteärenden minskas genom att man skaffar en så stor del som möjligt av de uppgifter som behövs för beskattningen för kundernas räkning. Kostnaderna och den administrativa bördan för dem som förmedlar information lättas genom att det utvecklas sådana enhetliga elektroniska tjänster och lösningar genom vilka uppgifterna förmedlas automatiskt till Skatteförvaltningen och, så långt det är möjligt, i realtid. Insamlingen och behandlingen av skatteuppgifter sker i elektronisk form. Den elektroniska behandlingen möjliggör bl.a. effektiva verksamhetsprocesser, riksomfattande arbetsköer och en nationellt sett jämlik arbetsfördelning.
I bruktagandet av elektroniska tulltjänster i hela EU säkerställs inom den tidtabell som förutsätts enligt den moderniserade tullkodexen.	Tullen deltar i beredningen på EU-nivå och utvecklar datasystemen i enlighet med EU:s tidtabeller.
Samhället skyddas genom att man säkerställer godssäkerheten och bekämpar gränsöverskridande brottslighet.	Verksamhetsmodeller för övervakning utvecklas och nödvändiga tekniska uppdateringar görs.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 407 776 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete.

Fullmakt

Om en del av fullmakten för anskaffning av inbyggd programvara i anslutning till totalreformen av beskattningssystemen inte användes 2015, får avtal om den oanvända delen ingås 2016 till ett belopp av högst 19 260 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Effektivitet			
Andelen kunder som gärna betalar sin skatt, %	73	70	70
Andelen kunder som anser att det är fel att anlita svart arbetskraft och göra inköp utan kvitto, %	57	60	62
Andelen kunder som anser att övervakningen är effektiv, %	79	80	80
Produktion och kvalitetsledning			
Inflödet av indrivning som gäller enskilda kunder, %	54	50	50

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Andelen granskade stora och medelstora företag, %	15	15	15
Andel som lämnar elektronisk moms-deklaration, %	86	85	85
Andelen elektroniska inkomstskattedeclarationer, enskilda kunder, %	46	50	52
Andelen elektroniska skattekortsåändringar, %	48	49	50
Funktionell effektivitet			
Produktivitetsindex, parvisa år ¹⁾	103,1	99,9	103,1
Lönsamhetsindex, parvisa år	98,6	104,3	101,4
Arbetstid som används för tillsyn över prissättning vid interna överlåtelser, årsv.	39	43	52
Andel av arbetstiden som används för granskningar som gäller grå ekonomi, %	34	30	30
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Antal årsverken sammanlagt	4 865	4 980	4 865
Årsverken per uppgift			
— Extra uppgifter när det gäller bekämpning av grå ekonomi (kraven enligt regeringsprogr.)	92	128	128
— Omstruktureringar inom förvaltningen; förflyttning av 87 anställda till Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori ²⁾	-73	-87	-87
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,6	9,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,50	3,50	3,52

¹⁾ Indextalen har räknats ut enligt en metod med parvisa år, varvid föregående års jämförelsetal är 100. Indexformler: produktivitetsindex = avkastningsindex/arbetsinsatsindex och lönsamhetsindex = kostnadsindex/avkastningsindex.

²⁾ På årsverksnivå har 87 anställdas övergång till anställning hos Valtori fr.o.m. den 1 mars 2014 beaktats.

Skatteförvaltningen har berett en reform av sin övergripande arkitektur som inbegriper alla de nuvarande skatteslagen och programvarorna för behandling av dem. Reformen baserar sig på ett produktbaserat system för verksamhetsstyrning. Denna reform, där man utnyttjar inbyggd programvara, bedöms bäst trygga en störningsfri verksamhet på lång sikt inom beskattningen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	28 762	31 828	60 590
Förbindelser år 2016	400	18 860	19 260
Utgifter sammanlagt	29 162	50 688	79 850

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	410 136	415 066	411 676
Bruttoinkomster	5 980	4 500	3 900
Nettoutgifter	404 156	410 566	407 776
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	61 722		
— överförts till följande år	120 689		

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats

- 1) täckandet av de utgifter som föranleds av förhandsbeslut och offentligrättsliga prestationer vilka prissatts så att avgiften understiger självkostnadsvärdet
- 2) kostnaderna för fordonsbeskattningen på Åland år 2016
- 3) inkomsterna av samarbetet med andra myndigheter
- 4) totalreformen av datasystemen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för standardutlämnanden av uppgifter 2016 (kompensation)	156
Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring från moment 25.10.03, 25.20.01, 26.10.01, 26.40.01, 28.30.01, 30.01.05 och 32.20.06)	369
Bekämpning av den grå ekonomin	2 860
Bortfall av skogsvårdsavgiften 2016	-540
Det reformprojekt som gäller inbyggd programvara (finansieringen 2015) (överföring från moment 28.70.20)	-13 900
Det reformprojekt som gäller inbyggd programvara (finansieringen 2016) (överföring från moment 28.70.20)	18 700
Dokumentförvaltning 2018 (investeringsprojekt)	880
Fortsatt finansiering av andra uppgifter i anslutning till bekämpning av den grå ekonomin	3 465
Företagsinformationsgränssnitt för myndighetsbruk (finansieringen 2015) (överföring till moment 28.70.20)	-500
Nya krav på informationsutbytet om internationella skatteuppgifter: utvidgning av uppdraget	700
Strategiska utvecklingsprojekt (överföring från moment 28.01.21) (investeringsprojekt)	625
Tryggande av verksamheten (finansieringen 2015)	-2 500
Tryggande av verksamheten (finansieringen 2016)	8 000
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-391
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-1 731
Indexhöjning av hyresutgifterna	294
Lönebidningsinbesparing	-1 583

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	2 018
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-3 330
Produktivitetensinbesparing i omkostnaderna	-1 981
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-62
Nivåförändring	-14 339
Sammanlagt	-2 790

2016 budget	407 776 000
2015 I tilläggsb.	2 500 000
2015 budget	410 566 000
2014 bokslut	463 123 000

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 170 099 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

- 1) donationer till narkotikahundverksamheten
- 2) inkomsterna från EU, med undantag för uppbörsprovisionen för de tullar som upp bärs till EU när det gäller tredjeländer
- 3) eventuella inkomster av myndighetssamarbete
- 4) royalty för försäljning av Tullens handböcker och andra motsvarande produkter
- 5) inkomster av utbildning som förbereder för yrkesexamen inom tullbranschen.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Kundtillfredsställelse vid tullklarering (skalan 1—5)	3,7 ¹⁾	4,0	4,0
Kundtillfredsställelse vid punktbeskattning (skalan 1—5)	3,6	4,0	4,0
Kundtillfredsställelse vid tullklarering av bilar (skalan 1—5)	3,24	4,0	4,0
Andelen rättelser av import-, punkt- och bilbeskattningsbeslut (%)	2,1	2,0	2,0
Andelen utredda tullbrott (%)	93	93	93
Återtagna vinning av brott (mn euro)	17,5	20	22
Utfallet av livsmedelskontrollen och kontrollen av konsumtionsvaror (%)	19	23	23
Skatterest (%)	0,07	0,1	0,1
Produktivitet			
Produktivitetsindex	100	102	104
Personalresurser			

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Arsverken (enligt baskalkylen)	2 252	2 199	2 110
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	11,4	11,0	10,5
Arbetsstillfredsställelseindex (skalan 1—20, arbetshälsoinstitutets undersökning)	-	13,3	13,5

¹⁾ Utfall år 2013

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	168 950	164 513	170 609
Bruttoinkomster	1 022	510	510
Nettoutgifter	167 928	164 003	170 099
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 799		
— överförs till följande år	9 230		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Punktskatteändringar (överföring från moment 28.01.21)		260
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2016) (överföring från moment 28.70.20)		5 400
Tryggande av verksamheten		2 500
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna		-166
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror		-1 372
Indexhöjning av hyresutgifterna		137
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)		4 000
Löneglidningsinbesparing		-528
Lönejusteringar		1 001
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)		-860
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna		-799
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)		-41
Nivåförändring		-3 436
Sammanlagt		6 096

2016 budget	170 099 000
2015 I tilläggsb.	310 000
2015 budget	164 003 000
2014 bokslut	166 359 000

63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till återbetalning av skatten i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skatteförvaltningen eller Tullen har berättigats att återfå redan betald skatt

2) till betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande

3) till betalning av tullar som inte uttagits, jämte räntekostnader och andra kostnader som hänförs till dem, och som ersätts till EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Den betydande anslagsökningen grundar sig på finansministeriets beslut av 2012 om mervärdesskattelättnad.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansministeriets beslut från 2012 om lättnad av mervärdesskatten	14 700
Sammanlagt	14 700

2016 budget	17 900 000
2015 budget	3 200 000
2014 bokslut	4 603 049

95. Ränteutgifter som hänförs till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänförs till beskattningen.

Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

1) lagen om skatteredovisning (532/1998)

2) 22 § i lagen om skatteuppbörd och den ikraftträdande bestämmelse (609/2005) som hänförs till nämnda paragraf

3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)

4) 49 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010)

5) 39 § 2 mom. i tullagen (1258/2009)

6) 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen (1486/1994)

7) 31 § i skattekontolagen och den ikraftträdande bestämmelse (604/2009) som hänförs till nämnda paragraf.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

2016 budget	22 700 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	22 700 000
2014 bokslut	12 487 985

97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av den i fordonets värde återstående bilskatten, när ett fordon som varit i bruk i Finland förs ut ur landet för permanent bruk i utlandet. Exportrestitution kan endast beviljas fordon som har beskattats första gången efter ikraftträdandet av lag 5/2009.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på bilskattelagen (1482/1994).

Av bilskatten återbärs ett så stort belopp som återstår av fordonets värde vid tidpunkten för utförelsen. I exportrestitution kan inte betalas ett högre belopp än vad som i bilskatt betalats för fordonet. Ett ytterligare villkor för återbäring är att det har förflutit högst 10 år sedan fordonet första gången togs i bruk och att fordonet är i dugligt skick.

2016 budget	3 000 000
2015 budget	3 000 000
2014 bokslut	1 768 257

20. (28.20, delvis) Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet är bl.a. anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat, statens pensionssystem, statens gemensamma IT-tjänster, tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt tjänster i anslutning till lokaler. Statens gemensamma funktioner och tjänster ska utvecklas med målet att skapa en enhetligt fungerande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Statskontorets uppgift är att utveckla och producera interna tjänster för statsförvaltningen. Statskontoret möjliggör genom sin verksamhet omkostnadsbesparingar och ökad produktivitet i statens ämbetsverk och inrättningar genom smidiga och effektiva interna tjänster samt genom aktivt deltagande i utvecklandet av dessa tjänster och processer. Utvecklandet av tjänster och processer sker i samarbete med Statens servicecenter för ekonomi- och personalförvaltning, finansministeriet och kunderna.

Statskontoret sköter följande interna tjänster för staten:

- statens finansieringsfunktioner
- skötseln av statens centralbokföring samt styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen
- produktion och rapportering av ekonomiska data och personaldata på statsförvaltningsnivå

- processer och informationssystem för ekonomi- och personalförvaltning på statsförvaltningsnivå
- ett skadeskydd som motsvarar lagstadgad skadeförsäkring för statens ämbetsverk och inrättningar samt arbetsgivartjänster i anslutning till dessa
- ersättningsverksamhet i fråga om skador som staten ansvarar för
- stöd för upprätthållande av de statsanställdas arbetsförmåga
- tjänster som stöder statsanställdas rörlighet och omplaceringar
- arv som tillfallit staten.

Statskontoret producerar tjänster för enskilda medborgare och företag

- ersättning för skada, ådragen i militärtjänst
- brottsskadeersättningar och ersättningar till oskyldigt häktade samt skadestånd till vissa specialgrupper och andra ersättningar
- informationstjänster för medborgare (Suomi.fi och Netra)
- rådgivningstjänster för medborgare
- beslut om avgiftsbefrielse.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning tillhandahåller stöd- och sakkunigtjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen för statliga ämbetsverk och inrättningar och statliga affärsverk samt för aktiebolag som i sin helhet ägs av staten och som producerar tjänster för staten. Finansieringen består av kundfakturerings där prissättningen av tjänsterna görs enligt självkostnadspris. Självkostnadspriset innefattar kostnaderna för att producera och utveckla tjänsterna. I självkostnadspriset ingår inte beredskap för risker i affärsverksamheten, som i statens interna affärsverksamhet kan anknyta bl.a. till funktionsstörningar i datasystemen eller en oförutsebar stegring i den allmänna kostnadsnivån, vilket leder till att priserna höjs med en viss eftersläpning. Det arbete som hänför sig till införandet av Kieku-datasystemet och Kieku-verksamhetsmodellen förutsätter årligen en tillfällig extra arbetsinsats, som finansieras under moment 28.20.07 och 28.20.08. I bruttoutgifterna, bruttoinkomsterna och antalet årsverken har de kända ändringar beaktats som föranleds av eventuella ändringar i Kieku-verksamhetsmodellen eller i nya tjänster som ska produceras.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik tillhandahåller och utvecklar statsförvaltningens gemensamma icke-branschspecifika grundläggande informationstekniktjänster och anknyttande egendomsförvaltningstjänster. Dessutom tillhandahåller och utvecklar servicecentret statens gemensamma stödtjänster för e-tjänster och e-förvaltning. Till servicecentret sammanförs statsförvaltningens icke-branschspecifika IKT-tjänster före utgången av 2015. De informations- och kommunikationstekniska tjänster och integrationstjänster som avses i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät överförs till servicecentret före utgången av 2016. Servicecentret fakturerar sina kunder för de kostnader centrets verksamhet medför.

Senatfastigheter är ett affärsverk inom finansministeriets förvaltningsområde som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet och hyr ut lokaler huvudsakligen till enheter inom statsamfundet. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med fastighetsaktiebolag som dotterbolag.

Senatfastigheters värdegrund är en samhällsansvarig verksamhet som en del av statsamfundet. Senatfastigheter är inom statsamfundet sakkunnig i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler. Affärsverket Senatfastigheter, som tillhandahåller statsförvaltningen gemensamma lokal- och sakkunnigtjänster, styrs på så sätt att ämbetsverkens och inrättningarnas lokaler stöder verksamheten kostnadseffektivt och att statens helhetsintresse och en samhällsansvarig verksamhet kan säkerställas och att ämbetsverken och inrättningarna i frågor som gäller lokaler har tillgång till sakkunnigtjänster till stöd vid omstruktureringar och ändringar av verksamheten. Från och med 2016 fastställer Senatfastigheter hyrorna enligt självkostnadsprincipen för enheter inom statsamfundet.

Senatfastigheter har till uppgift att tillhandahålla lokalservice som ekonomiskt, socialt och miljömässigt produceras och prissätts på ett ansvarsfullt sätt. Målet är att erbjuda allt mer kundorienterade sakkunnigtjänster med anknytning till arbetsmiljöer och andra tjänster med nära anknytning till lokaler. Till kärnområdena i verksamheten hör att överta rollen som statens sakkunniga i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler, svara mot utmaningar som gäller hållbar utveckling och förbättra den interna effektiviteten. Rollen som sakkunnig i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler konkretiseras i ett kundpartnerskap där man tillsammans utvecklar lämpliga arbetsmiljöer för verksamheten och ger kunderna stordriftsfördelar bl.a. i form av besparingar i lokalanskaffningsutgifterna. För effektiv ledning och utveckling i fråga om lokalerna behövs omfattande och enhetlig information om lokalerna, deras antal, kostnader och energiförbrukning. I detta syfte har Senatfastigheter skapat en informationstjänst för förvaltningen av lokaler att användas av hela statsförvaltningen.

Arbetet med att koncentrera och effektivisera statens fastighetsförvaltning och att förbättra arbetsmiljön vid ämbetsverken och inrättningarna i enlighet med statens lokalstrategi fortsätter. Statens användning av lokaler och den anknytande energiförbrukningen kan följas och styras mer effektivt när uppgiftsunderlaget i det gemensamma datasystemet kompletteras. Målet är en förbättrad lokal- och energieffektivitet.

Statens enhet för kollektiv upphandling **Hansel Ab** har till uppgift att samla statsförvaltningens upphandlingsvolym, konkurrensutsätta ramavtalen för varor och tjänster, producera avgiftsbelagda sakkunnigtjänster i anslutning till upphandlingar för ämbetsverken och inrättningarna samt för sin egen del stödja genomförandet av statens upphandlingsstrategi.

Bolaget har som mål att genom sin verksamhet främja öppen konkurrens, högklassig upphandling och statens gemensamma intressen, att med sin sakkunskap stödja ämbetsverkens och inrättningarnas upphandlingsprojekt och att bidra till kostnadsbesparingar för statsförvaltningen. Hansel Ab:s verksamhet utvecklas så att den nuvarande nivån på serviceavgifterna på medellång sikt ytterligare kan sänkas något så att man fortsättningsvis når åtminstone nollresultat och så att kundtillfredsställelsen och kvaliteten på servicen är fortsatt goda. Målet är att ramavtalen för Hansel Ab ska fås med i statens elektroniska system för hantering av beställningar.

Produktiviteten inom statsförvaltningens upphandling ökas genom att man höjer användningsgraden och utvidgar användningsområdet för den kollektiva upphandlingen. Finansministeriet stöder utvecklandet av statens upphandling i enlighet med statens upphandlingsstrategi.

Haus Kehittämiskeskus Oy är ett statsägt bolag som tillhandahåller utbildnings-, handlednings- och utvecklingstjänster inom den offentliga förvaltningen och servicefunktionerna. Haus verk-

samhet samt serviceinnehåll och urval av tjänster ska utvecklas så att ämbetsverk och inrättningar i framtiden kan utnyttja tjänsterna i större utsträckning, bl.a. i stället för intern utbildning.

Finansministeriet ställer preliminärt upp följande effektmål för tjänsterna för statsamfundet för 2016:

Effektmål

Åtgärder

Statens finansieringsverksamhet

Statens finansieringsåtgärder sköts på ett kostnads- effektivt sätt så att riskerna hålls på en godtagbar nivå.

Statskontoret genomför de finansieringstransaktioner som krävs med tanke på skuldhanteringen och upprätthållandet av betalningsberedskapen i enlighet med finansministeriets mål.

Statskontoret sköter utifrån beslut av kreditgivande myndigheter förvaltningen under krediternas löptid. Statskontoret satsar på en förutseende och helhetsbetonad riskhantering.

Statens ekonomi- och personalledning

Statens ekonomi- och personalfunktioner samt övriga stödfunktioner sköts effektivt i hela statsförvaltningen, och det finns goda, gemensamma förutsättningar för ledning av organisationerna.

Statskontoret förbättrar produktiviteten i statens ekonomi- och personalfunktioner genom att fortsätta för- enkla ekonomi- och personalprocesserna, genom att koncentrera funktioner och genom att fortsätta utveckla bästa praxis och styra ibruktagandet av dem. Statskontoret slutför ibruktagandet av Kieku-verksamhetsmodellen, överför produktions- och underhållsuppgifter som anknyter till datasystemet till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning samt bereder en plan för den fortsatta utvecklingen av och för eventuella utvidgningar av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning. Statskontoret stöder ämbetsverken i uppnåendet av de strategiska produktivetsmål som ställts upp för statens ekonomi- och personalförvaltning och producerar information om målsatta nivåer och utfallen för de olika ämbetsverken.

Statskontoret producerar tjänster för förvaltningsområden och ämbetsverk i fråga om välbefinnande i arbetet, arbetarskydd, stöd vid förändring och omplacering av personalen. Statskontoret producerar, analyserar och rapporterar information om statens verksamhet, ekonomi och personal och stöder informationsledningen i statsförvaltningen.

Effektmål**Åtgärder****Medborgarservice**

Statskontoret producerar service för medborgare och samfund på ett kundinriktat, effektivt och rättvist sätt med utnyttjande av möjligheterna till e-tjänster.

Statskontoret sköter på ett tillförlitligt och effektivt sätt statens skadeståndsärenden samt utvecklar ersättningsverksamheten med utnyttjande av de möjligheter digitaliseringen erbjuder.

Statskontoret tillhandahåller medborgarna den offentliga förvaltningens allmänna rådgivningstjänst i den omfattning och enligt de mål som angetts och är redo att utvidga rådgivningskonceptet.

Förvaltningstjänster

Förvaltningstjänsterna tillhandahålls på ett högklassigt och kostnadseffektivt sätt som innebär en god kundupplevelse.

Utvecklandet av en modell för ett servicekoncept som fungerar på flera plattformar fortsätter.

Serviceutbudet utvecklas och nya tjänster produktifieras i enlighet med principerna för användarcentrerad planering.

En positiv utveckling av produktiviteten säkerställs genom att tjänster och processer utvecklas i samarbete med kunderna och Statskontoret.

Ibrukttagandet av Kieku-systemet fortsätter enligt den godkända tidtabellen. Ibrukttagandet av en enhetlig Kieku-verksamhetsmodell inom verksamheten säkerställs. Man fortsätter att optimera processerna i sin helhet och göra gränssnitten tydligare i samarbete med kundambetsverken och Statskontoret. Automatiseringen och självbetjäningen utökas i processerna. Målen för strategin Ekonomiförvaltning 2020 omsätts i praktiken. Tjänsterna vid Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning utnyttjas i högre grad. Ansvaret för IKT-systemen och IKT-funktionerna stärks. Avtalsförfarandena mellan räkenskapsverken och Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning luckras upp.

Kompetensen och ledarskapet utvecklas för att motsvara de behov som de nya verksamhetsmodellerna och den övergripande kontrollen medför.

Fas 2 i skapandet av ett servicenätverk som stöder en effektiv serviceproduktion genomförs.

Effekt mål	Åtgärder
<p>Gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster</p> <p>IKT-tjänsterna är konkurrenskraftiga, högklassiga, ekologiska, datasäkra och motsvarar kundernas behov.</p> <p>Med hjälp av högklassiga, funktionssäkra och enhetliga infrastrukturtjänster kan servicecentrets kunder producera högklassiga och funktionssäkra tjänster för medborgare och sammanslutningar.</p> <p>Servicecentret har beredskap att tillhandahålla sina kunder tjänster i enlighet med lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät. Ämbetsverkens och inrättningarnas IT-ledning kan fokusera på att utveckla informationssystem för den centrala verksamheten.</p> <p>I servicecentrets verksamhet eftersträvas besparingar inom produktionen av icke-branschspecifika IKT-tjänster.</p> <p>Personalen är motiverad och tillfreds.</p> <p>Gemensamma stödtjänster för e-service och e-förvaltning</p> <p>E-tjänsterna följer servicearkitekturen, främjar Finlands konkurrenskraft och är gemensamma, nationella, interoperabla och datasäkra. Tjänsterna anskaffas och byggs upp med smidiga metoder och i samarbete med intressentgrupperna. När verksamhetsmodellerna och sätten att tillhandahålla tjänster ändras ska kunderna säkerställas utan avbrott.</p> <p>Tjänster tillhandahålls kostnadseffektivt.</p>	<p>I produktionen av tjänster beaktas speciellt de särskilda krav som statsförvaltningens säkerhet och beredskap ställer.</p> <p>Verksamheten görs effektivare genom att enhetliga tillvägagångssätt och lösningar införs.</p> <p>Ett gemensamt system för administration av tjänster införs vid servicecentret.</p> <p>Tjänster produktifieras. Verksamhetsmodeller planeras och genomförs för projektet för främjande av nät-säkerheten (TUVE).</p> <p>Servicecentret inför planering och uppföljning av mål, särskilt effektiviseringsmål.</p> <p>Servicecentret vidtar utvecklingsåtgärder för att ge de anställda goda utvecklings- och karriärmöjligheter.</p> <p>Nätverket av intressentgrupper när det gäller att bygga upp tjänster kartläggs, och det säkerställs att aktörerna inom intressentgrupperna är medvetna om servicearkitekturen och dess mål och effekter. Smidig utvecklingskompetens främjas.</p> <p>Störningsfritt tillhandahållande och kontinuitet säkerställs inom e-servicen.</p> <p>Man har enats om en finansieringsmodell för tillhandahållandet av e-tjänster.</p>

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 253 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Effektivitet			
Skuldhantering, resultat	>0	>0	>0
Ekonomiuppgifterna i bokföringsenheternas bokslut är riktiga och tillräckliga, %		>90	>91

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Arbetsmängden i ekonomi- och personalförvaltningens uppgifter i förhållande till ämbetsverkens totala årsverken (Index 2011—2014=100, räknat i ämbetsverk som infört Kieku, %)		97	92
Produktion och kvalitetsledning			
Medeltalen av de oviktade allmänna vitsorden för kundtillfredsställelsen, skala 4—10	7,9	7,5	7,5
— kostnads Motsvarighet vid Statskontorets avgiftsbelagda verksamhet, %	98,8	>90	>90
Handläggningstiden för olycksfallsersättningar i 80 % av besluten, dagar	59	24	18
Handläggningstiden för rättelser av livränta, mån.	2,8	1,5	1,5
Handläggningstiden för brottsskadeersättningar, mån.	5,6	6	5
Uppföljning av användningen av Suomi.fi, antalet besök/mån.	284 668	280 000	280 000
Funktionell effektivitet			
Grad av spridning för Kieku, årsv. vid de räkenskapsverk som infört det	20 500	40 350	63 000
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken under omkostnadsmomentet, årsv.	285	305	313
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,7	8	8
Arbetsstillfredsställelseindex, VM Baro, skala 1—5	3,3	3,5	3,6

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats inkomsterna av avgiftsbelagd verksamhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	39 495	43 780	44 925
Bruttoinkomster	13 804	15 691	19 672
Nettoutgifter	25 690	28 089	25 253
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 702		
— överförs till följande år	10 249		

Kostnads Motsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	4 945	4 685	4 553
— övriga intäkter	8 845	11 006	15 119
Intäkter sammanlagt	13 790	15 691	19 672

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	9 482	12 541	16 191
— andel av samkostnader	4 481	6 867	6 555
Kostnader sammanlagt	13 963	19 408	22 746
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-173	-3 717	-3 074
Kostnadsmotsvarighet, %	99	81	86

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Inkomster av den samfinansierade verksamheten, finansiering från andra statliga ämbetsverk	20 760	16 833	8 291
Totala kostnader för projekten	16 694	13 473	6 700
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	4 067	3 361	1 591
Självfinansieringsandel, %	24	25	24

I kalkylen ingår poster med särskild finansiering som aktiveras i balansräkningen till ett belopp av 9,0 miljoner euro år 2014, 9,2 miljoner euro år 2015 och 2,5 miljoner euro år 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (återföring till moment 23.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.10.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 32.01.01, 33.01.01 och 35.01.01)	-52
Uppdatering av skadeståndssystemet TIA (överföring från moment 28.01.21)	350
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-25
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-298
Indexhöjning av hyresutgifterna	21
Löneglidningsinbesparing	-72
Lönejusteringar	107
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-230
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-127
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-41
Nivåförändring	-2 469
Sammanlagt	-2 836

2016 budget	25 253 000
2015 budget	28 089 000
2014 bokslut	31 237 000

02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av de kursdifferenser som föranleds av användningen av valutakonton som Statskontoret sköter centraliserat på ämbetsverkens och inrättningarnas vägnar.

Förklaring: Statskontoret skaffar centraliserat den valuta som behövs för ämbetsverkens och inrättningarnas anskaffningar i utländsk valuta. Med denna verksamhetsmodell eftersträvas avsevärda kostnadsbesparingar för staten i och med att valutaväxlingsprocesserna blir effektivare och kompetens och stordriftsfördelar kan utnyttjas.

Under momentet antecknas kursdifferenserna för saldona på de valutakonton som sköts centraliserat. Kursdifferenser uppstår t.ex. när anskaffningsutgiften i utländsk valuta för en tillgång bokförs enligt prestationsprincipen med tillämpande av Europeiska centralbankens centralkurs föregående dag och utgiften betalas i en valuta som har bokförts enligt det värde som inkomsten i den utländska valutan har den dag den influtit eller vars anskaffning har bokförts enligt det belopp i euro som betalats för valutaposten. Den kumulativa kursdifferens som uppstått under budgetåret kan i bokslutet vara antingen positiv, och därmed hämta inkomster till staten, eller negativ, och därmed medföra utgifter för staten, för vilka det ska anvisas anslag i budgeten.

2016 budget	1 000
2015 budget	1 000
2014 bokslut	18 005

(03.) Omkostnader för finanscontrollerfunktionen (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det ska slås samman med moment 28.01.01.

06. Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 733 000 euro.

Anslaget får användas till centraliserad upphandling av gemensamma e-tjänster för service och förvaltning.

Förklaring: Anslaget används för att centraliserat skaffa gemensamma e-tjänster för service och förvaltning av Statens center för informations- och kommunikationsteknik eller av andra organisationer. Sådana tjänster är bl.a. identifierings- och betalningstjänsten för medborgare (VETUMA), medborgarkontot och portalen för öppna data.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (överföring till moment 28.70.01)	-1 070
Nivåförändring	-1
Sammanlagt	-1 071

2016 budget	2 733 000
2015 budget	3 804 000
2014 bokslut	4 418 000

07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget ska användas bara om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Inköpsfakturor, st.	1 344 068	1 280 000	1 230 000
Försäljningsfakturor (alla), st.	564 727	615 000	615 000
Lönespecifikationer, st.	1 201 442	1 130 000	1 100 000
Kundtillfredsställelse	-	3,8	3,8
Funktionell effektivitet			
Inköpsfakturor, st./årsv.	11 914	12 800	13 100
Försäljningsfakturor (alla), st./årsv.	19 599	24 300	24 800
Lönespecifikationer, st./årsv., övriga	8 452	8 700	8 900
Lönespecifikationer, st./årsv., Kieku	4 459	4 400	5 900
Totalproduktivitetsindex (basåret 2011=100)	103,91	102,80	102,80
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken			
— Basverksamhet	717	719	697
— Ökat behov inom Kieku	-	4	4
— Nya tjänster, ökat behov	-	10	20
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,5	< 10	< 10
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	-	3,4	-

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	52 792	61 598	62 504
Bruttoinkomster	53 013	59 598	60 504
Nettoutgifter	-221	2 000	2 000
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 000		
— överförs till följande år	4 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	53 013	59 598	60 504
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	52 792	61 598	62 504
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	221	-2 000	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	100	97	97

2016 budget	2 000 000
2015 budget	2 000 000
2014 bokslut	1 779 257

08. Utvecklande av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 942 000 euro.

Anslaget får användas för de utgifter som föranleds servicecentret i samband med införandet av ett gemensamt system för statens personal- och ekonomiförvaltning samt för finansiering av kostnader för extra arbete till följd av att systemet inte är färdigt.

Förklaring: Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning och Statskontoret genomför en ibruktagningstjänst inom Kieku-datasystemet. Anslaget får användas för utgifter för införandet av Kieku-datasystemet och av enhetliga Kieku-processer samt för servicecentrets kostnader för det extra arbete som uppstår till följd av att systemet inte är färdigt. De resurser som behövs för ibruktagandet måste delvis skaffas som extra rekryteringar och köpta tjänster.

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Årsverken	25	40	36

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-2 299
Sammanlagt	-2 299

2016 budget	1 942 000
2015 budget	4 241 000
2014 bokslut	3 198 000

09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 000 000 euro.

Förklaring: Inkomster och utgifter för servicecentrets löpande serviceverksamhet har nettotobudgeterats under detta moment. Med hjälp av de inkomster av kundavgifter och andra inkomster som inflyter under momentet finansieras utgifterna för att producera tjänsterna. Avsikten är att anslaget ska användas till oförutsedda affärsrisker.

Servicecentret beräknas ha 1 000 anställda vid utgången av 2016. Intäkterna av servicecentrets verksamhet beräknas uppgå till ca 170 miljoner euro år 2016, medan utgifterna ligger på ca 173 miljoner euro.

Mål för resultatet av verksamheten

	Mättenh./ skala	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning				
Kundtillfredsställelse	1—5	3,2	4,0	4,0
Funktionell effektivitet och serviceför- måga				
Arbetsstationstjänster		Produktifiering- en av tjänsterna har inletts	Tjänsterna har 20 000 arbetssta- tioner produktifierats	Tjänsterna an- vänds i minst
Användartjänster		Produktifiering- en av tjänsterna har inletts	Tjänsterna har produktifierats	Tjänsterna an- vänds i minst 30 ämbetsverk
Tillgänglighet				
VY-nätet (KYTKY) tillgänglighet		100,00	98,98	98,98
VyVi — tillgänglighet		99,63	99,90	99,90
E-tjänster tillgänglighet		99,95	99,90	99,90
Hantering och utvecklande av personal- resurser				
Sjukfrånvaro	dagar/ årsv.	6,9	8,0	8,0
Arbetsstillfredsställelse	1—5	3,1	3,5	3,6
Årsverken		467	625	1 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	84 337	237 683	173 260
Bruttoinkomster	82 600	234 683	170 260
Nettoutgifter	1 737	3 000	3 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	-		
— överförs till följande år	2 263		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	82 600	234 683	170 260
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	84 337	237 683	173 260
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 737	-3 000	-3 000
Kostnadsmotsvarighet, %	98	99	98

Momentets svenska rubrik har ändrats.

2016 budget	3 000 000
2015 budget	3 000 000
2014 bokslut	4 000 000

10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för ersättnings-, utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller.

Förklaring: Anslaget används till utgifter för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller och till ersättningsinvesteringar inom serviceproduktionen, såsom anskaffning av anläggningar och licenser. Servicecentret inkluderar i kundpriserna de kostnader som motsvarar användningen av anslaget under momentet. Servicecentret intäktför det belopp som motsvarar användningen av anslaget periodiserat över flera år. Inkomsterna till följd av servicecentrets intäktsföring har budgeterats under moment 12.28.20.

Momentets svenska rubrik har ändrats.

2016 budget	10 000 000
2015 budget	10 000 000
2014 bokslut	6 000 000

88. Senatfastigheter

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål

Senatfastigheter är ett statligt affärsverk inom finansministeriets förvaltningsområde. Enligt lagen om statliga affärsverk (1062/2010) ska Senatfastigheter tillhandahålla lokalservice och andra tjänster i omedelbar anknytning till den för statliga ämbetsverk och inrättningar, fonder utanför statsbudgeten och andra statliga affärsverk liksom för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen samt sköta den statliga fastighetsförmögenhet som är i Senatfastigheters besittning. Affärsverket kan tillhandahålla tjänster också för sådana sammanslutningar vars verksamhet finansieras främst med anslag som tagits in i statsbudgeten.

2. Investeringar

Senatfastigheters investeringar får medföra utgifter på högst 265 miljoner euro år 2016. Dessutom får Senatfastigheter ingå förbindelser, som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 218 miljoner euro. Investeringarna koncentreras till grundliga renoveringar för att bibehålla byggnadsbeståndets värde och förbättra dess funktionsduglighet samt till investeringar som effektiviserar användningen av lokaler. I investeringsramen ingår inte markanvändningsavgifter och inte heller överlåtelseskatt.

Dessutom får Senatfastigheter utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. Upplåning

Senatfastigheter berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet år 2016 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 50 miljoner euro netto.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt uppställt 55 miljoner euro som resultatmål för Senatfastigheters uthyrningsverksamhet år 2016. Hyresverksamhetens omsättning och rörelsevinst minskas av en övergång till prissättning enligt självkostnadsprincipen i fråga om statssamfundets kunder.

År 2016 intäktsför Senatfastigheter i statsbudgeten sammanlagt 189,1 miljoner euro i form av intäktsföring av vinst från 2015, borgensavgifter och räntor och amorteringar på lån. I finansieringsplanen för 2016 har räntorna och amorteringarna på statens lån uppskattats till 81,3 miljoner euro, intäktsföringen av vinst till 100,0 miljoner euro och borgensavgifterna till 7,8 miljoner euro. Den upplåning som närmast behövs för finansiering av investeringarna uppgår till högst 50,0 miljoner euro netto och till högst 900,0 miljoner euro brutto.

Bruttobeloppet ökar betydligt eftersom en stor del av de nuvarande lånen som upptagits från finansinstitut betalas tillbaka i förtid och ersätts med finansiering som upptas via Statskontoret. Arrangemanget bidrar till att minska Senatfastigheters finansieringskostnader avsevärt. Arrangemanget ökar inte i sig beloppet av Senatfastigheters skuld.

Senatfastigheters likviditet påverkas i hög grad av kassaflödet från realiseringen av fastigheter. Kassaflödet från fastighetsaffärer har blivit osäkrare och betalningstiderna har blivit längre. Detta har beaktats i nettovärdet av fullmakten att uppta lån.

Preliminär investeringsplan för 2016 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Investeringar i reparationer som förbättrar byggnadsbeståndets värde och användbarhet	175
Investeringar i nybyggnader	90
Sammanlagt	265

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	2014		2015		2016	
	utfall	koncern	prognos	koncern	uppskattning	koncern
	affärsverk		affärsverk		affärsverk	
Omsättning, mn €	625	635	615	624	572	580
— Uthyrning	609	619	599	608	555	563
— Tjänster	16	16	16	16	17	17
Övriga rörelseintäkter	35	36	52	52	50	50
Hysesverksamhetens hyresnetto, mn €	363		346		296	
— % av omsättningen	59,5		57,8		53,3	
Avskrivningar (inkl. nedskrivningar)	190		181		196	
Rörelsevinst, mn €	198	177	209	205	144	140
— % av omsättningen	31,7	27,9	34,0	32,9	25,2	24,1
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	137	145	162	169	101	108
— % av omsättningen	21,9	22,8	26,3	27,1	17,7	18,6
Balansomslutning	4 738	4 809	4 729	4 799	4 779	4 849
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	140		150		100	
Investeringar, mn €	234		270		265	
Investeringar i % av omsättningen	37,4		43,9		46,3	
Avkastning på investerat kapital, % av hela verksamheten	4,2	4,2	4,7	4,7	3,3	3,3
Avkastning på investerat kapital, % av uthyrningsverksamheten	3,5		3,6		2,2	
Avkastning på eget kapital, %	4,5	4,8	5,3	5,5	3,3	3,5
Soliditet, %	63,9	63,1	64,2	63,4	63,7	63,0
Antal anställda	281	284	287	290	296	299

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2014	2015	2016
	utfall	prognos	uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	6,7	7,0	7,8
13.01.04 Räntor på statens lån	20,0	16,3	12,5
13.05.01 Intäktsföring av vinst	140,0	150,0	100,0
15.01.02 Återbetalningar av lån	80,0	81,0	68,8
Sammanlagt	246,7	254,3	189,1

2016 budget	—
2015 II tilläggsb.	—
2015 budget	—
2014 budget	—

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

Förklaring: Statens statistikväsen ska sörja för att statistik över samhällsförhållandena och deras utveckling framställs för allmänt bruk. Statistikcentralen är allmän myndighet inom statens statistikväsen. Utöver framställandet av statistik ska centralen sörja för det allmänna utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga statistikframställande myndigheter. Inom statistikproduktionen är målet att så väl som möjligt koppla samman det inhemska informationsbehovet och de internationella förpliktelserna. Det europeiska statistiksystemet ska påverkas så att man när statistiken ses över undviker överlappande statistik och så att kraven i statistikbestämmelserna blir färre och enklare. Inom det internationella statistiksamarbetet främjas spridningen och förankringen av god praxis.

Till stöd för beslutsfattandet utövar **statens ekonomiska forskningscentral** tillämpad ekonomisk forskning och gör ekonomiska analyser om frågor som är viktiga med tanke på samhälls-ekonomi och de ekonomiska besluten i Finland.

Befolkningsregistercentralen

Befolkningsregistercentralen ska möjliggöra att uppgifter i befolkningsdatasystemet och tjänster som Befolkningsregistercentralen tillhandahåller inom certifierad elektronisk kommunikation utnyttjas som stöd för samhällets funktioner och informationsförsörjning. Med sin verksamhet främjar Befolkningsregistercentralen skyddet för privatlivet, skyddet för personuppgifter och datasäkerheten samt utvecklandet och iakttagandet av kraven på god informationsbehandling och god informationshantering. Befolkningsregistercentralen är tillsammans med magistraterna registeransvarig för befolkningsdatasystemet. Befolkningsregistercentralen förvaltar och utvecklar befolkningsdatasystemet, uppgifterna i det och kvaliteten på uppgifterna samt den certifierade elektroniska kommunikationen. Befolkningsregistercentralen tillhandahåller informationstjänster och certifikattjänster ur befolkningsdatasystemet.

Finansministeriet ställer upp följande effektmål för statistikväsendet, statens ekonomiska forskning och Befolkningsregistercentralen för 2016:

Effekt mål**Åtgärder**

Statistikcentralens statistik, informationsmaterial och tjänster är tillförlitliga och relevanta.

Statistikcentralens statistikframställning stöder samhällets, företagens och medborgarnas evidensbaserade beslutsfattande.

Statistikcentralen främjar användningen av informationsmaterial i forskning och för vidarebearbetning.

Utnyttjandet av och tillgången till informationsmaterial främjas i enlighet med den nationella informationspolitiken och de överenskomna utvecklingsriktlinjerna.

Den forskning som Statens ekonomiska forskningscentral bedriver stöder ett beslutsfattande som svarar mot de viktigaste utmaningarna i Finlands samhällsekonomi.

Statens ekonomiska forskningscentral säkerställer kvaliteten på forskningen och den tillämpade analysen med hjälp av akademisk sakkunnigbedömning och intern handledning.

Statens ekonomiska forskningscentral säkerställer att forsknings- och sakkunniginformationen kan utnyttjas i beredningen av den ekonomiska politiken.

Produktionen inriktas enligt kundernas väsentliga informationsbehov med beaktande av budgetramarna. Genom undersökningar av företagsprofilen och användarenkäter utreds förtroendet för statistik och kundbehoven.

Utbudet av aktuell och lättillgänglig information utökas genom att man utvecklar de kommunala och regionala tjänsterna. Beredskapen att använda statistik i samhället stärks med hjälp av rådgivning och informationsförmedling. En korrekt tolkning av statistiken stöds genom deltagande i den aktuella samhällsdiskussionen.

Forskarservicen utvecklas vidare till nationella tjänster i samarbete med andra aktörer. Datalager som har öppnats kompletteras med den senaste informationen och nättjänster vidareutvecklas.

Mängden öppna data utökas fortfarande. Forskarservicen utvecklas till nationella tjänster i samarbete med andra aktörer.

Centralen bedriver vetenskaplig forskning och gör tillämpade analyser om de offentliga tjänsternas produktivitet och effektivitet, om de offentliga samfundens strukturer, om effekten av skatter och inkomstöverföringar på företagens och hushållens beteende och i synnerhet på utbudet av arbete, om arbetsmarknadens, arbetskraftspolitikens och socialpolitikens funktion, om miljö- och energipolitikens effektivitet och inverkan på samhällsekonomin struktur, om bostadspolitik, inkomstfördelning, utbildning och den offentliga ekonomins hållbarhet och om strukturella förändringar i Finlands samhällsekonomi på lång sikt.

Centralen strävar efter att öka den egna produktiviteten, som mäts genom produktivitetsindexet för publicering. Indexet baserar sig på det sammanlagda, kvalitetsjusterade antalet publikationer.

Centralen informerar om sin forskning och sina analyser på sin webbplats och vid separata presskonferenser samt vid öppna forskningsseminarier. Den publicerar sakkunnigrapporter om aktuella finanspolitiska teman. Dess ledning och forskare ställer upp som föreläsare vid möten som ordnas av statsrådets ministerier. Centralen ordnar i samarbete med finansministeriet gemensamma seminarier om analyser som stöder den ekonomiska politiken.

Effektmål

Befolkningsdatasystemets och certifikattjänsternas tillförlitlighet bevaras samtidigt som både tillgängligheten och utnyttjandet ökar.

Genom den nationella servicearkitekturen möjliggörs fortsatt digitalisering i Finland. Kunderna kan med hjälp av Befolkningsregistercentralens tjänster effektivisera och få stöd för sin verksamhet.

Genom att utveckla folkbokföringen och dess datasystem främjar man kvaliteten på samhällets basregisteruppgifter och en kostnadseffektiv tillgång till uppgifterna särskilt med beaktande av dataskydds- och datasäkerhetsaspekterna.

Åtgärder

Tillgängligheten till befolkningsdatasystemet och certifieringssystemen säkerställs i samarbete med Statens center för informations- och kommunikationsteknik och genom att man slutför uppdateringen av befolkningsdatasystemets drifttjänster och datahantering, Käypä-projektet.

Utnyttjandet av befolkningsdata utökas genom att man öppnar upp byggnadsuppgifterna. Av byggnadernas läges- och adressuppgifter skapas ett offentligt och avgiftsfritt material för allmänheten. Avgiftsfriheten hos icke-offentliga uppgifter om byggnader och lägenheter ska främjas. I enlighet med fastställda riktlinjer ska följande steg tas i riktning mot en avgiftsfri användning av uppgifterna. Konsekvenserna av de familjerättsliga lagstiftningsreformerna beaktas i befolkningsdatasystemet inom en tidtabell som bestäms enligt ikraftträdandet av lagarna. Registreringen av flyttningsuppgifter mellan Finland och Estland utvecklas så att den motsvarar det förfarande som tillämpas i de nordiska länderna. Befolkningsregistercentralen producerar med stöd av lag certifikat också för socialvården. Certifikatprodukter som avses i förordningen om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden (eIDAS-förordningen) tas fram.

Utvecklandet av projekt inom den nationella servicearkitekturen (servicekanal, tjänstevyer, identifiering, roll och bemyndigande) fortsätter i enlighet med fastställda mål.

Vid sidan av arbetet med att införa system och tillämpningar ligger verksamhetens tyngdpunkt på integreringen av intressentgruppernas (statliga organisationer, kommuner, företag) klientuppgifter och tjänster i servicekanalen, tjänstevyerna och servicedatalagret, i den nya tjänsten för identifiering samt i tjänsten för roller och bemyndiganden.

Användningen av befolkningsdatasystemet via servicekanalen främjas. Lösningar för och samarbetet med Estland i fråga om identifiering och certifiering utvecklas.

Ett projekt för reform av personuppgifterna i Befolkningsdatasystemet (HETI) inleds inom ramen för befintlig finansiering i enlighet med tidtabellen i projektplanen.

Förverkligandet av utvecklingsplanen fortsätter i syfte att nå förhöjd nivå på datasäkerheten inom de centrala datasystemen och anknyttande tjänster.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 50 546 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter
- 2) till finansiering av statistiska projekt som hänför sig till medlemskapet i EU.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

- 1) inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten
- 2) inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Antal offentliggöranden, st.	640	558	550
Antal verkställande tjänster, st. (över 500 €)	788	820	750
Andel offentliggöranden i rätt tid, %	97	99	99
Andel felfria offentliggöranden, %	95	96	97
Antal ansökningar om licenser inom forskarservicen, st.	255	295	340
Funktionell effektivitet			
Produktivitetsförändring, %	-0,9	0,5	0,5
De fasta kostnadernas andel av de totala kostnaderna, %	76	76	73
Produktionsutgifter per statistikuppgift som offentliggörs, 1 000 €	91	101	102
Kostnadsmotsvarighet för avgiftsbelagda tjänster, %	105	100	100
Andel som svarat via internetblanketter eller automatisk rap- portering av alla svarande i insamling av företagsdata, %	81	95	95
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken vid centralen sammanlagt	832	770	730
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	10,1	9,0	9,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,38	3,50	3,50

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	62 151	59 906	58 446
Bruttoinkomster	9 549	9 550	7 900
Nettoutgifter	52 602	50 356	50 546

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 444		
— överförts till följande år	3 621		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 014	7 000	7 000
— övriga intäkter	562	500 ¹⁾	-
Intäkter sammanlagt	7 576	7 500	7 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	7 210	7 500	7 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	366	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	105	100	100

¹⁾ Övriga intäkter omfattar hyresinkomster från gränsbevakningsväsendet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring till moment 28.10.01)	-160
Ordförandeskapet för FN:s expertgrupp för energistatistik (överföring från moment 32.01.01)	60
Uppfyllande av bindande krav i EU-rättsakter (överföring från moment 28.01.21)	125
Överföring av ansvaret för betalningsbalansstatiken från Finlands Bank till Statistikcentralen	600
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-51
Indexhöjning av hyresutgifterna	45
Löneglidningsinbesparing	-341
Lönejusteringar	298
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-440
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-254
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Nivåförändring	318
Sammanlagt	190

2016 budget	50 546 000
2015 budget	50 356 000
2014 bokslut	51 779 000

02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 740 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av omkostnader för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken samt till betalning av utgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Kundtillfredsställelsen ökar	3,2		3,3
Antal publikationer			
— internationella artiklar och artikelsamlingar, st.	19	20	21
— publikationer inom VATT:s egna publikationsserier, st.	26	42	43
— övriga publikationer, st.	36	38	40
Funktionell effektivitet			
Förändring av totalproduktivitetsindex, genomsnitt +1 %/år (medeltalet för 3 år)		1	1
Förändring av produktivitetsindexet för publicering, genomsnitt +1 %/år (medeltalet för 3 år)		1	1
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken, årsv.	55	53	53
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	4,1	4,0	4,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,36	3,38	3,39

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 697	5 494	5 490
Bruttoinkomster	1 255	1 450	1 750
Nettoutgifter	4 442	4 044	3 740
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 762		
— överförs till följande år	1 511		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättrande av prognostiseringen av yrkes- och utbildningsstrukturen (överföring från moment 28.01.21)			100
Utvärderingsrådets utrednings- och forskningsverksamhet			100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-4
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-389
Indexhöjning av hyresutgifterna	3
Löneglidningsinbesparing	-25
Lönejusteringar	24
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-18
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-69
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-3
Nivåförändring	7
Sammanlagt	-304

2016 budget	3 740 000
2015 I tilläggsb.	100 000
2015 budget	4 044 000
2014 bokslut	4 191 000

03. Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 648 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Funktionell effektivitet			
Produktivitet inom Informationstjänsten, 1 000 €/årsv.	480	425	425
Produktivitet inom Certifikattjänsten, 1 000 €/årsv.	316	330	341
Produktion och kvalitetsledning			
Riktigheten i elektronisk identitet, %	100	100	100
Dataenheter som överlämnats vid tillämpningsförfrågan, mn st.	12,4	11,5	13
Möjlighet att använda direktåtkomst i befolkningsdatasystemet, %	99,97	99,95	99,95
Möjlighet att använda certifieringssystem, %	100	99,95	99,95
Flyttningsanmälan på internet, %	67	66	69
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken, centralen sammanlagt	122	125	127
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	11,1	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,26	3,45	3,45

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 600	24 414	24 528
Bruttoinkomster	15 084	16 100	16 880
Nettoutgifter	9 516	8 314	7 648
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	346		
— överförs till följande år	1 346		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) (Informationstjänsten)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	1 072	1 235	1 159
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 177	1 285	1 212
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-105	-50	-53
Kostnadsmotsvarighet, %	91	96	96
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	8 061	7 700	7 450
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 609	3 230	3 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	5 452	4 470	4 250
Kostnadsmotsvarighet, %	309	238	233

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) (Certifikattjänsten)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	6 476	7 175	7 475

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) (Certifikattjänsten)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 786	7 175	7 475
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-310	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	95	100	100
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	1 062	1 400	1 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 077	1 400	1 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-15	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	99	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Social- och hälsovårdens certifikattjänst (överföring från moment 28.01.21)	220
Telefontjänsten för flyttanmälan (överföring från moment 28.40.02)	200
Öppna data, öppnandet av de offentliga datalagren	500
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-8
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-43
Indexhöjning av hyresutgifterna	2
Löneglidningsinbesparing	-15
Lönejusteringar	17
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-35
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Nivåförändring	-1 397
Sammanlagt	-666

2016 budget	7 648 000
2015 I tilläggsb.	170 000
2015 budget	8 314 000
2014 bokslut	10 516 000

40. Statens regional- och lokalförvaltning

Förklaring: **Regionförvaltningsverket** tillämpar regional jämlikhet genom att i samarbete med andra aktörer främja rättsskyddet, välfärden och säkerheten.

Regionförvaltningsverken sköter uppgifter inom följande ansvars- och uppgiftsområden: social- och hälsovård, miljö- och hälsoskydd, undervisnings- och kulturverksamhet, konsument- och konkurrensförvaltning, tillståndsärenden och övriga ansökningsärenden som hör till området för miljöskydds- och vattenlagstiftningen, tillsyn över och utvecklande av arbetarskyddet, produkt-tillsyn över produkter som används i arbetet, i egenskap av arbetarskyddsmyndighet tillsyn över att arbetarskyddslagstiftningen iakttas, räddningsväsendet, samordnande av beredskapen i regionen, utvärdering av den regionala tillgången till basservice samt styrning, övervakning och utvecklande av magistraterna.

Magistraterna tillhandahåller högklassiga rättsskyddstjänster och informationsförsörjningstjänster för samhället. Magistraterna har till uppgift att säkerställa att det organiserade samhället fungerar och att det finns tillgång till interoperabel information för olika kunders behov genom att sköta de register som magistraterna ansvarar för och deras datainnehåll samt att säkerställa att kundernas grundläggande fri- och rättigheter tillgodoses i det finländska samhället. Magistraterna svarar inom sina verksamhetsområden för befolkningsdata, förmyndarärenden, handels- och föreningsregistret samt den riksomfattande konsumentrådgivningen. Magistraterna sköter också uppgifter som hör till notarius publicus samt civilvigselar och registreringar av partnerskap, bestyrkande av köp och uppgifter i anslutning till val och folkomröstningar. Andra uppgifter som hör till magistraterna är bl.a. namnändringar, hindersprövning och fastställelse av delägarförteckningen i bouppteckningar.

Finansministeriet ställer upp följande samhällseliga effektmål för statens regional- och lokalförvaltning för 2016:

Effektmål	Åtgärder
Tillgången till basservice tryggas och invånarnas välbefinnande ökar i regionen.	Deltagande i genomförandet av kommunernas styr- och tillsynsprogram med målet att minska välfärds- och hälsoskillnader samt informationsstyrning och stödjande av kommunerna för ett jämlikt främjande av utbildnings- och bildningstjänster. Genomförande av riksomfattande tillsynsprogram och informationsstyrning för att förebygga utslagning.
De grundläggande fri- och rättigheterna och rättssäkerheten tillgodoses.	Effektivare behandling av klagomål och överföring av tyngdpunkten för tillsynen till förebyggande verksamhet. Utvecklande och införande av enhetliga förfaranden för tillstånd, tillsyn och klagomål, effektivisering av behandlingsprocesser samt förbättrande av enhetligheten i avgörandep Praxis. Verkställande av tillsynsprogram. Tillsyn över hur marknaden fungerar.

Effektmål	Åtgärder
Boende-, arbets- och livsmiljön förbättras vad gäller dess sundhet och säkerhet.	Styrning av och tillsyn över kommunerna i fråga om miljö- och hälsoskydd. Styrning av och tillsyn över veterinärvårdstjänster och djurens hälsa och välbefinnande. Förhindrande av miljöförstöring samt främjande av en hållbar användning av vattenresurser och vattenmiljö. Samordning av beredskapen och beredskapsplaneringen och ordnande av samarbete. Genomförande av programmet för intern säkerhet. Tillsyn över räddningsväsendet och främjande av samarbete.
Magistraten är en tillförlitlig aktör när det gäller att förmedla uppgifter i realtid som en del av den offentliga sektorns servicehelhet.	Myndighetssamarbete i bekämpningen av grå ekonomi. Magistraterna förvaltar ett så högklassigt datainnehåll i befolkningsdatasystemet som möjligt att riktigheten i Befolkningsdatasystemets uppgifter i fråga om permanent adress är 99 %.
Enhetliga serviceprocesser i hela landet.	De elektroniska informationstjänsterna utökas vid magistraterna, och elektroniska informationstjänster tillhandahålls centraliserat som en nationell tjänst. Processen för registrering av utlänningar förenhetligas i magistraterna. Enhetligheten i registreringen av uppgifter om bostadsaktiebolag förbättras i magistraterna.
Kunderna får högklassiga och rätt riktade tjänster i tillräcklig utsträckning i hela landet.	Magistraten sörjer för att intressebevakningen inriktas rätt och för att dess kvalitet förbättras. Magistraterna utvecklar och förenhetligar serviceprocessen för vittnestjänster så att kunderna får tillförlitliga tjänster i hela landet. Magistraterna säkerställer att konsumentrådgivningstjänsten är enhetlig och högklassig i hela landet och att resurserna är rätt fördelade.
Magistraterna arbetar effektivt och ekonomiskt.	Magistraterna förbättrar verksamhetens produktivitet, effektivitet och resultat genom att utveckla organisationen av kunskap, styrningssystemet och verksamhetskulturen. Magistraternas servicenätverk anpassas så att tillgången till tjänster tryggas genom gemensamma kundserviceställen.

01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 56 361 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till projekt som får EU-finansiering

2) till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som bestäms i förordningen om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av konsument säkerhetslagen och av 21 § i hälso- och sjukvårdslagen.

För regionförvaltningsverken uppställs i strategiska resultatavtal mål för resultatet av verksamheten. Förverkligandet av dessa mål utvärderas vid resultatförhandlingar mellan ministerierna, centralförvaltningsmyndigheterna och regionförvaltningsverken och i utvärderingsrapporterna.

Mål för resultatet av verksamheten

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
Klagomål	10,5	8	8
Besvär och utlåtanden i ärenden som gäller undervisnings- och kulturverksamheten	2,5	3	3
Alkoholtillstånd	0,9	1	1
Tillstånd för privata tjänsteproducenter inom social- och hälsovården	2,1	2	2
Ärenden i enlighet med miljöskyddslagen och vattenlagen	14,5	10	10
Resultaten av kundförfrågan, skala 0—5			
Kundtillfredsställelse med tjänstvilligheten och samarbetsförmågan	4 ¹⁾	4	4
Kvaliteten på försvarskurserna	4,1	4	4
Funktionell effektivitet			
Tillsynsbesök samt genomförda utvärderingar och kontroller, genomförandegrad %			
Tillsyn över verksamhetsenheter inom den privata och offentliga social- och hälsovården, tillsynsbesök vid verksamhetsenheter som tillhandahåller vård dygnet runt	9,0	10	10
Styrning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddet: det kommunala miljö- och hälsoskyddets tillsynsplaner utvärderas (under tillsynsprogramperioden) och genomförs (årligen)	86,7	100	100
Genomförandegraden för urvalskontroller av djurens välbefinnande och tvärvillkor	93,3	100	100
Genomförandegraden i fråga om handlingsplanen för konsument-, konkurrens- och näringsrättsliga uppgifter	89,2	100	100
Kostnadsmotsvarighet, %			
Alkoholtillstånd samt tillstånd inom social- och hälsovården	80,1	100	100
Ärenden i enlighet med miljöskyddslagen och vattenlagen	37,9	50	50
Mål för hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken, sammanlagt	1 253	1 261	1 219
varav regionförvaltningsverkets omkostnader	772	782	775
Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet, moment 33.02.07	450	459	429
Övriga moment	31	20	20
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	8,8	9,0	9,0
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,5	3,5	3,5

¹⁾ Utfall år 2012

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	68 118	70 564	68 741
Bruttoinkomster	12 325	12 040	12 380
Nettoutgifter	55 793	58 524	56 361
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 334		
— överförs till följande år	7 135		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	11 797	12 000	12 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	22 055	20 100	20 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-10 258	-8 100	-8 100
Kostnadsmotsvarighet, %	53	60	60
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	24	40	30
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	20	30	25
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	4	10	5
Kostnadsmotsvarighet, %	120	133	120

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag av engångsnatur för att råda bot på anhopningen av miljötillstånd 2015	-700
Anslag avsett för lokaler i anslutning till Pora III-projektet (överföring till moment 26.10.01)	-75
Besparing till följd av överföring av konsumentssäkerhetstillsynen	-17
Biblioteks-, idrotts- och ungdomsväsendets uppgifter (överföring till moment 32.01.02)	-63
Medling vid brott och i vissa tvister (överföring till moment 33.03.04) (-2 årsv.)	-150
Tillsynen över hälso- och sjukvården för fångar och över hälso- och sjukvården inom försvarsmakten (överföring från moment 25.40.01) (1 årsv.)	75
Tillsynen över hälso- och sjukvården för fångar och över hälso- och sjukvården inom försvarsmakten (överföring från moment 27.10.01) (1 årsv.)	75
Överföring av konsumentssäkerhetstillsynen från kommunerna och regionförvaltningsverken till Säkerhets- och kemikalieverket fr.o.m. den 1 maj 2016 (överföring till moment 32.40.05)	-83
Överföring till moment 33.03.04	-20

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-56
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-692
Indexhöjning av hyresutgifterna	75
Löneglidningsinbesparing	-258
Lönejusteringar	366
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-300
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-288
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-72
Nivåförändring	20
Sammanlagt	-2 163

2016 budget	56 361 000
2015 I tilläggsb.	-25 000
2015 budget	58 524 000
2014 bokslut	58 594 000

02. Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 31 088 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som bestäms i förordningen om skötseln på Åland av uppgifter som gäller konsumentrådgivning (720/2014).

Förklaring: För magistraterna uppställs det i strategiska resultatavtal mål för resultatet av verksamheten. Förverkligandet av dessa mål utvärderas vid resultatförhandlingar mellan enheten för styrning och utveckling av magistraterna vid Regionförvaltningsverket i Östra Finland och magistraterna och i utvärderingsrapporterna.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Förordnande av intressebevakning			
— avgöranden genom magistratens beslut, tid i genomsnitt	3,4 mån.	4 mån.	4 mån.
Intressebevakning-revision			
— årsredovisning granskad från det att redovisningen inkommit till magistraten, tid i genomsnitt	3,5 mån.	6 mån.	6 mån.
Tillståndsärenden			
— avgörande från det att ansökan inkommit till magistraten, tid i genomsnitt	1,2 mån.	2 mån.	2 mån.
Notarius publicus tjänster			
— erhållande av service, tid högst	1 dagar	2 dagar	2 dagar
Konsumentrådgivning			
— den nationella telefonrådgivningen, av uppringningsförsöken besvaras minst	71,5 %	80 %	80 %
Funktionell effektivitet			
Avgiftsbelagd offentlig informationstjänst			
— produktivitet: prestationer/årsv.	6 241	7 200	7 200

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
— resurshushållning: euro/prestation	15,34		
Avgiftsfria person-, familje- och arvsrättsliga tjänster			
— produktivitet: prestationer/årsv.	7 308	8 375	8 375
— resurshushållning: euro/prestation	13,10		
Konsumentrådgivningstjänster, rådgivning			
— produktivitet: prestationer/årsv.	2 051	2 320	2 320
— resurshushållning: euro/prestation	47,47		
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken vid ämbetsverket, sammanlagt	711	696	624
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	11,2	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VM Baro	3,3	3,3	3,3

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	49 138	45 773	45 738
Bruttoinkomster	16 621	14 681	14 650
Nettoutgifter	32 517	31 092	31 088
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 468		
— överförs till följande år	4 868		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	15 857	11 650	14 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	21 920	16 400	18 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 063	-4 750	-4 200
Kostnadsmotsvarighet, %	72	71	77
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	659	380	250
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	151	342	225
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	508	38	25
Kostnadsmotsvarighet, %	437	111	111

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Modernisering av magistraternas register, den elektroniska tjänstehelheten (MERP) och kassasystemet VAKAVA (överföring från moment 28.01.21)	850
Telefontjänsten för flyttanmälan (överföring till moment 28.30.03)	-200
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-32
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-470
Indexhöjning av hyresutgifterna	36
Löneglidningsinbesparing	-220
Lönejusteringar	262
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-350
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-156
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-43
Nivåförändring	319
Sammanlagt	-4

2016 budget	31 088 000
2015 I tilläggsb.	100 000
2015 budget	31 092 000
2014 bokslut	31 917 000

03. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 622 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till administrering av utlokaliseringen av funktioner inom statens centralförvaltning
- 2) till utvecklande av statens regionala och lokala förvaltningsstrukturer
- 3) till utvecklande av former för myndigheternas gemensamma kundservice och till administrering av samservicen
- 4) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken
- 5) till ersättning av de kostnader som kommunerna föranleds av ordnandet av gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen
- 6) till upphandling och drift av de IKT-system som ska användas inom den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice.

Förklaring: Det pilotprojekt som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice fortsätter 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Gemensam kundservice, informationssystem	-1 500
Pilotprojekt som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice	340
Sammanlagt	-1 160

2016 budget	622 000
2015 budget	1 782 000
2014 bokslut	224 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: Utvecklingen mot en allt äldre befolkning skapar ett betydande tryck på en ökning av statens pensionsutgifter under de två följande årtiondena. Målet är att förbättra hållbarheten i fråga om finansieringen av pensionerna och att på lång sikt höja den genomsnittliga pensionsåldern med 2—3 år. Genom Statskontorets Kaiku-projekt, som finansieras med en arbetarskyddspremie som tas ut hos ämbetsverken, strävar man efter att avvärja risken för nedsatt arbetsförmåga och på så sätt dämpa ökningen av statens pensionsutgifter.

15. Pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 465 784 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statens pensioner (1295/2006) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

- 1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner (inkl. eventuell mervärdesskatt) och tillägg till dessa
- 2) ersättningar i anslutning till pensionsarrangemang som betalats i samband med kommunaliseringen av statliga funktioner med stöd av olika lagar
- 3) dröjsmålsförhöjningar
- 4) eventuella rättegångskostnader
- 5) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt
- 6) utredningsposter till följd av principen om sista pensionsanstalt.

Anslaget får även användas för att ersätta den kommunala pensionsanstalten för delar av sådana pensioner som grundar sig på tidigare anställning i statens tjänst och som betalas ut med anledning av vissa ägarbyten. Ersättningen betalas i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2016 (2516).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner som beviljats på grund av anställning hos staten, kommun, församling eller enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner, affärsverk eller statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	4 442 698 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	13 551 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensionsskydd	2 000 000
Ersättning till den kommunala pensionsanstalten	7 535 000
Sammanlagt	4 465 784 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningen	-5 298
Ändring till följd av pensionernas ökade volym	22 549
Sammanlagt	17 251

2016 budget	4 465 784 000
2015 budget	4 448 533 000
2014 bokslut	4 330 532 123

16. Extra pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 144 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och till betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare.

Av anslaget får högst 9 000 euro användas till betalning av extra pensioner som riksdagens kanslikommission beviljat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2016 (2516).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Extra pensioner	2 135 000
Av riksdagens kanslikommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	2 144 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	-3
Ny beräkning	-58
Sammanlagt	-61

2016 budget	2 144 000
2015 budget	2 205 000
2014 bokslut	2 011 441

17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 648 000 euro.

Anslaget får användas

1) för betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammas Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensionskyddet enligt lagen om statens pensioner, vilken belastning föranleds av att personal som varit i Televas tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentralers tjänst den 31 december 1983, i Vammaskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

2) för betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammas Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar; med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammaskoski fabrik eller Lappo Patronfabrik till Vammas Oy eller Patruunatehdas Lapua Oy och senare till Patria-koncernen

3) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna betalas i huvudsak som sådana engångsbelopp uträknade på försäkringsmatematiska grunder som Keva kan avtala om. Ersättningarna kan också betalas som kontinuerliga prestationer.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Anslaget kommer inte att användas för pensionsersättningar till bolag som bildats efter 1992.

Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2016 (2516).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning till Nokia Abp	50 000
Ersättning till Vapo Oy	400 000
Ersättning till Vammas Oy	250 000
Ersättning till Lapua Oy	300 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Övriga ersättningar	20 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	1 628 000
Sammanlagt	2 648 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	-3
Ändringar som inte beror på indexhöjningar	-69
Sammanlagt	-72

2016 budget	2 648 000
2015 budget	2 720 000
2014 bokslut	1 805 034

50. Skadestånd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 949 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till olycksfallsersättningar
- 2) till trafikskadeersättningar
- 3) till förmåner som motsvarar grupplivförsäkring
- 4) till periodiska ersättningar till statstjänstemän
- 5) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda
- 6) till ersättningar som betalas med stöd av lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift
- 7) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)
- 8) till betalning av skadestånd vid tillämpning av lagen om statens skadeståndsverksamhet
- 9) till sakkunnigarvoden i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador
- 10) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

- 1) olycksfallsersättningar: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), yrkessjukdomslagen (1343/1988), lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/1990), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

26 § i lagen om statens pensioner (1295/2006), tingsrättslagen (581/1993) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

2) trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (279/1959) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

3) periodiska ersättningar till statstjänstemän: statstjänstemannalagen (750/1994) och förordningen gällande avgångsbidrag (1350/1994)

4) ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

5) lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift (8/1898)

6) lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

7) lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014).

Den inverkan som arvoden till experter i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador har på utgifterna är ca 10 000 euro per år.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Olycksfallsersättningar	35 000 000
Trafikskadeersättningar	2 350 000
Ersättningar för förmåner som motsvarar grupplivförsäkring	1 400 000
Periodiska ersättningar till statstjänstemän	70 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	100 000
Ersättningar som betalas med stöd av lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift	140 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	75 000
Gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	400 000
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet	414 000
Sammanlagt	39 949 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Betalning av ersättningar enligt lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (överföring från moment 25.01.20)	100
Preciserad uppskattning	-160
Sammanlagt	-60

2016 budget	39 949 000
2015 budget	40 009 000
2014 bokslut	39 411 919

63. *Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 185 933 000 euro.

Med stöd av lagen om statens pensioner (1295/2006) får anslaget användas till betalning av pensioner som staten till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning.

Anslaget får även användas till betalning av de belopp som ingår i statens pensioner och för vilka Keva med anledning av vissa ägarväxlingar betalar ersättning i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2016 (2516).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	-203
Ändring till följd av pensionernas ökade volym	15 836
Sammanlagt	15 633

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	185 933 000
2015 budget	170 300 000
2014 bokslut	147 710 631

95. *Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 34 060 000 euro.

Anslaget får användas till räntor för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar samt till räntor för förskott som andra pensionsanstalter betalat till staten.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten betalar ränta till kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen på sådana pensioner enligt lagen om statens pensioner som betalats av andra pensionsanstalter samt på sådana förskott som betalats vid kostnadsfördelningen. Som räntesats används en ränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteutgift som avses i 1 § 3 mom. i SrF 784/2010.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i ränteprognozen	2 688
Konsekvenser av indexhöjningar	-35
Ändring till följd av pensionernas ökade volym	2 207
Sammanlagt	4 860

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	34 060 000
2015 budget	29 200 000
2014 bokslut	25 044 322

60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller personalutgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

02. Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till löner för nödvändig extra personal i sådana fall då det ökade behovet av personal inte var känt när den ordinarie budgetpropositionen bereddes
- 2) till utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande
- 3) till utbetalning av lön på indragningsstat enligt lagen om lön på indragningsstat (182/1931).

Fullmakt

År 2016 får det vid ibruktagandet av nya lönesystem för statliga ämbetsverk som inrättats till följd av strukturuomvandlingar föranledas årliga utgifter på högst 4 600 000 euro som tidigast 2021 föranleds av de särskilda kostnaderna för harmoniseringen av löner. Förbindelsen ska ingås på villkor att dessa kostnader ska minskas med ämbetsverkspotter och annan tjänste- och arbetskollektivavtalsfinansiering tills kostnaderna i sin helhet har täckts genom dessa.

Förklaring: Vid sådana strukturuomvandlingar inom statsförvaltningen där nya ämbetsverk inrättas tar man i bruk lönesystem för dem. De föranleder merkostnader, eftersom lönerna för den personal som övergår är tryggade och en del av personalen får löneförhöjningar. Hittills har dessa förhöjningar gjorts enligt de ämbetsverkspotter som det avtalats om i statens ramavtal. I en tid av måttliga löneuppgörelser inom statsförvaltningen leder detta till mycket långa övergångsperioder och behovet av en snabbare harmonisering av lönerna ökar. Fullmakten behövs för att förhandlingar om dessa avtal för enskilda verk ska kunna föras också i fråga om harmoniseringen och för att avtal ska kunna ingås för de enskilda verken. Detta är ändamålsenligt i stället för att finansministeriet gör dessa avtal centraliserat och avtalen sedan ska godkännas separat av statsrådet och riksdagens finansutskott, vilket krävs enligt det vanliga förfarandet.

När de ämbetsverksspecifika avtalen ingås ska i avtalen tas in skrivningar om detta som håller sig inom ramen för fullmakten. Finansministeriet ska säkerställa detta när det granskar och godkänner de enskilda avtalen. Samtidigt ska det belopp som via budgeten tillfaller ämbetsverket liksom minskningen av beloppet preciseras separat för varje år på det sätt som anges i beslutsdelen. De ovan avsedda kostnader som föräns av de avtal som ingåtts med stöd av fullmakten finansieras via budgeten för varje ämbetsverk för de aktuella åren.

Beloppet av fullmakten har dimensionerats enligt de uppgifter man hade om situationen i fyra sådana ämbetsverk (Naturresursinstitutet, Statens center för informations- och kommunikationsteknik, Konkurrens- och konsumentverket samt Nationella centret för utbildningsutvärdering) när budgetpropositionen lämnades. Fullmaktens belopp för de enskilda verken bestäms separat.

Användningen av fullmakten beräknas föränsda staten utgifter till ett belopp av 4 600 000 euro per år fr.o.m. 2021.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Anställning av extra personal och utgifter till följd av beslut om villkor i tjänsteförhållande	10 000
Löner på indragningsstat	30 000
Sammanlagt	40 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring till moment 28.60.12 av en överföring av engångsnatur	-3 328
Nivåförändring	-50
Sammanlagt	-3 378

2016 budget	40 000
2015 budget	3 418 000
2014 bokslut	38 389

10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 900 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådan forskning och insamling av uppgifter som främjar arbetarskyddet, arbetshälsan och företagshälsovården inom statsförvaltningen
- 2) för sådan forskning och utveckling som främjar arbetslivsförhållandena mellan den statliga arbetsgivaren och de statligt anställda
- 3) för utbildning och information om det som anges ovan.

Förklaring: Anslaget grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om statskontoret (305/1991). Anslaget beräknas så att det är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dessutom de effekter på lö-

nesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommits vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna. Målet är att förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser och att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom finansiellt stöd till information, forskning och utvecklingsprojekt som gäller ämnesområdet. Statens arbetslivsdelegation beslutar årligen om de prioriterade områdena för fördelningen av anslaget.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.60.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-20
Sammanlagt	-20
2016 budget	900 000
2015 budget	920 000
2014 bokslut	900 000

12. Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 11 000 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av sådan ersättning till ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen och arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013).

Förklaring: Av anslaget kan ersättning betalas till ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen för sådan utbildning som de ordnar för sina anställda. Av anslaget kan ersättning dessutom betalas till arbetslöshetsförsäkringsfonden till det belopp som fonden har betalat till arbetsgivarna i utbildningsersättning. Ordandet av utbildning och det ekonomiska incitament som är kopplat till det är en del av förverkligandet av den verksamhetsmodell för kompetensutveckling som avses i ramavtalet för arbetsmarknaden och som arbetsmarknadens centralorganisationer kommit överens om.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats det utbetalade beloppet av ersättningar 2015 och arbetslöshetsförsäkringsfondens beräkning av ersättningar som ska betalas ut 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring från moment 28.60.02 av en överföring av engångsnatur	3 328
Nivåförändring	7 672
Sammanlagt	11 000
2016 budget	11 000 000
2015 I tilläggsb.	25 000 000
2014 bokslut	12 328 000

60. Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 230 000 euro.

Anslaget får användas till statens betalning till Utbildningsfonden enligt 13 § i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002).

Förklaring: I fråga om personer i statens tjänst betalar staten till Utbildningsfonden de i fondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning som preciserats enligt utfallet	30
Sammanlagt	30
2016 budget	230 000
2015 budget	200 000
2014 bokslut	188 868

70. Utvecklande av statsförvaltningen

Förklaring: Utvecklingen av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen grundar sig på utvecklingsobjekt som har identifierats i den offentliga förvaltningens IKT-strategi. Objekten hänför sig till fem insatsområden:

- Serviceinnovationernas ekosystem
- Öppen information och sam användning av information
- Förmågan att utnyttja IKT
- Klara strukturer för informationsförvaltningen
- En funktionssäker och kostnadseffektiv IKT-infrastruktur.

Till finansministeriets ansvarsområde hör styrningen av dataadministrationen inom statsförvaltningen och de allmänna grunderna för den elektroniska kommunikationen och datasäkerheten. Enligt lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen ska finansministeriet ha hand om den allmänna styrningen av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningens myndigheter. Finansministeriet har till uppgift att styra anordnandet av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster och tjänsternas kvalitet samt tjänsternas interoperabilitet och förenlighet med den övergripande arkitekturen. Finansministeriet svarar för styrningen av verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät.

De centrala och för varje förvaltningsområde och ämbetsverk specifika IKT-projekt som används för att utveckla organisationer, processer, tjänster och informationsteknik stöds med produktivtetsanslaget under moment 28.70.20. Från momentet överförs årligen i budgeten anslag till förvaltningsområdenas och ämbetsverkens förfogande.

Finansministeriet ställer upp följande preliminära **effektmål** för IKT-utvecklandet inom statsförvaltningen för 2016:

- De möjligheter som IKT erbjuder utnyttjas så att de tjänster som ska ordnas av den offentliga förvaltningen i allt högre grad kan produceras som processer som överskrider organisationsgränserna och i samarbete med andra aktörer.
- Den operativa reaktionsförmågan utvecklas.
- Effekterna av informationssäkerhetsverksamheten ökas bl.a. genom verkställandet av en förordning om informationssäkerheten och av cybersäkerhetsstrategin samt genom utvärderingar av informationssäkerheten.
- En övergripande arkitektur, interoperabilitet och gemensamma tjänster främjas.
- Den nationella servicearkitekturen utvecklas i samarbete med andra aktörer.

01. Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till genomförandet av statens gemensamma reformer av informationssystemet och av gemensamma IKT-tjänster och IKT-lösningar
- 2) för utvecklande och genomförande av gemensamma stödtjänster för elektronisk kommunikation och förvaltning inom den offentliga förvaltningen
- 3) för den styrning och utveckling som krävs med tanke på lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011), lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013) och lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015)
- 4) för styrning och utveckling av informations- och cybersäkerheten, beredskapen och informationssäkerhetstjänsterna inom den offentliga förvaltningen
- 5) till avlönande av visstidsanställd (2 år) extra personal motsvarande högst sju årsverken för den offentliga förvaltningens IKT-strategi och programmet för öppen information, för planering och genomförande av en informationssäkerhetsfunktion för staten som är i funktion dygnet runt samt för styrning av den offentliga förvaltningens informations- och cybersäkerhet och beredskap
- 6) vid behov till uppföljning av IKT-utgifter som genomförs som köptjänster och av vinningar och projekt med hjälp av sådana utredningar eller sådan annan särskild rapportering som utförs vid ämbetsverken och inrättningarna
- 7) för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till styrningen av IKT-verksamheten och informations- och cybersäkerheten.

Förklaring: Anslaget är avsett för genomförande av gemensamma tjänster för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen och av andra sådana åtgärder i anslutning till informationsförvaltningen som behövs med tanke på samordnad verksamhet samt för genomförande av program och projekt för utveckling av informations- och cybersäkerheten och bered-

skapen samt för anskaffning av köpta tjänster som stöder styrningen av statens IKT hos kommersiella och interna tjänsteproducenter.

Mål för resultatet av verksamheten

Åtgärder

Utnyttjandet av information som den offentliga förvaltningen tar fram utökas. Målet är att myndigheterna avgiftsfritt ska ha teknisk tillgång till grunddatalagren, att informationsflödet mellan kommunerna och staten ska vara smidigt och att informationen utnyttjas på ett omfattande sätt i samhället med beaktande av de begränsningar lagstiftningen ställer.

Med hjälp av interoperabilitet görs samarbetet mellan myndigheter smidigt, främjas en omfattande användning av information och minskas användningen av och kostnaderna för överlappande datasystem. Den offentliga förvaltningens skicklighet att utnyttja information och teknik i verksamhetsutvecklingen stärks.

Strukturerna för hela den offentliga förvaltningens informationsförvaltning liksom dess styrning och olika aktörers roller görs tydligare så att verksamheten blir mer verkningfull och effektiv.

Kontinuiteten, riskhanteringen och kvaliteten inom verksamheten inom den offentliga förvaltningen förbättras genom att man utvecklar datasäkerheten och beredskapen. Målet är att den offentliga förvaltningens uppgifter ska vara ändamålsenligt skyddade och tillgängliga och att myndigheternas handlingsförmåga tryggas under alla förhållanden.

Gemensamma, kostnadseffektivt genomförda informations- och kommunikationstekniska tjänster som motsvarar användningsändamålet används allmänt av den offentliga förvaltningen.

Öppnandet av datalagren fortsätter och stöds planerligt. Avoindata.fi utvecklas som en tjänst för öppna data och interoperabilitet. En allmän modell för produktion, hantering och service i fråga om de viktigaste grunddatalagren planeras. Möjligheten till avgiftsfria grunddatalager, dess kostnader och effekter utreds och utvärderas.

Den övergripande arkitekturen inom den offentliga förvaltningen och statsförvaltningen upprätthålls och utvecklas. Man styr och stöder arkitekturarbetet, införandet av en metod för den övergripande arkitekturen och planeringen av arkitekturen inom den offentliga förvaltningens organisationer. Metadata-tjänster för den offentliga förvaltningen tas i bruk och interoperabilitetstjänsterna utvecklas med avseende på funktionalitet, innehåll och användning. Gemensamma lösningar utvecklas för användningen och utnyttjandet av de gemensamma grunddatalagren inom den offentliga förvaltningen. I syfte att förbättra interoperabiliteten bereds förordningar med stöd av informationsförvaltningslagen. Ibruktageandet av de nya allmänna avtalsvillkoren för it-upphandlingar inom den offentliga förvaltningen påskyndas med hjälp av information och styrning.

Centraliseringen av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster slutförs genom att man överför produktionen av informations- och kommunikationstekniska tjänster i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät från Förvaltningens IT-central till Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

Verksamheten utvecklas i enlighet med målen i säkerhetsstrategin för samhället och i cybersäkerhetsstrategin.

Elektroniska stödtjänster för service och förvaltning vidareutvecklas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing av engångsnatur	5 000
Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (överföring från moment 28.20.06)	1 070
Nedskärning i poster som överförs	-3 000
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 000
Nivåförändring	-3 670
Sammanlagt	-1 600

2016 budget	3 000 000
2015 budget	4 600 000
2014 bokslut	11 163 000

02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 260 000 euro.

Anslaget får användas för utveckling, anskaffning och genomförande av processer och datasystem för sådan ekonomi-, personal- och lokalförvaltning som betjänar statsförvaltningen.

Fullmakt

Om en del av fullmakten för upphandling av systemlicenser och köp av tjänster i den andra fasen av det ekonomi- och personalförvaltningssystem för staten som ska upphandlas centraliserat inte har använts 2015, får avtal om den oanvända delen ingås 2016.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för genomförande av datasystemprojektet Kieku för statsförvaltningens gemensamma ekonomi- och personalförvaltning och för stödande av systemets idrifttagning och användningen under begynnelseskedet vid ämbetsverk och inrättningar samt för åstadkommande av nödvändig integration och dataöverföring till ämbetsverkens och inrättningarnas övriga datasystem. För att säkerställa att införandet sker enligt den tidtabell som gjorts upp för ämbetsverken och inrättningarna och för att åstadkomma besparingar är avsikten att integrationen av ämbetsverkens och inrättningarnas centrala datasystem och dataöverföringar finansieras på ett centraliserat sätt inom ekonomi- och personalförvaltningens Kieku-system. Fullmakten, till ett totalt belopp av 30 821 000 euro, beräknas medföra utgifter på ca 20,5 miljoner euro till utgången av 2015.

Avsikten är att anslaget i någon mån också ska användas för utgifter som föranleds av utvecklandet av det datasystem som stöder beredningen av budgeten och rambesluten om statsfinanserna. De årliga utgifterna för förvaltningen av systemet betalas från moment 28.01.01. Anslaget är dessutom avsett att användas för utveckling och revidering av statens övriga gemensamma system för ekonomi- och personalförvaltningen, inkl. elektroniska system för hantering av resor och räkningar.

Projekt och beräknad användning av anslaget (euro)

Ekonomi- och personalförvaltningens Kieku-datasystem och statsrådets budgeterings- och ramsystem	7 000 000
Utveckling av informationssystemet Kiekus produktivitet	1 200 000
Genomförande av övriga gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltningen	4 060 000
Sammanlagt	12 260 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	2 719	-	-	-	2 719
Förbindelser år 2016	7 585	-	-	-	7 585
Utgifter sammanlagt	10 304	-	-	-	10 304

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 700
Sammanlagt	1 700

2016 budget	12 260 000
2015 budget	10 560 000
2014 bokslut	8 652 000

03. Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds

1) av utvecklandet och styrningen av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT), såsom av den nationella servicearkitekturen, inklusive en servicekanal, en elektronisk identitet, datasäkerhet och servicegränssnitt

2) av avlönande av personal motsvarande högst 25 årsverken för nationella lösningar i informationsbranschen (IKT)

3) av åtgärder som stöder ibrukttagandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT) inom olika förvaltningsområden

4) av internationellt samarbete i anslutning till utvecklandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT)

5) av statsunderstöd beroende på prövning inom utvecklandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT) och åtgärder som stöder ibrukttagandet

6) av priser inom utvecklandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT).

Av anslaget får högst 100 000 euro användas till betalning av priser enligt punkt 6.

Förklaring: Finansministeriet styr utvecklandet av de datatekniska tjänster som överskrider gränserna för den nationella informationsbranschens ansvarsområden, och driver den nationella informationspolitiken. Genom att stärka styrstrukturerna kan man säkerställa ett effektivt utvecklande och omfattande ibruktagande av de nationella lösningarna.

Den nationella servicearkitekturen är en betydande helhet som gör det möjligt att förstärka data-systemens och informationens interoperabilitet och, genom datatekniska lösningar, effektivisera verksamheten och som omfattar hela den offentliga förvaltningen och i tillämpliga delar företagssektorn och tredje sektorn.

De lösningar inom informationsbranschen som utvecklas med anslag under momentet är nya, nationella och viktiga infrastrukturtjänster som utgör en förutsättning för en avancerad digitalisering av samhället.

Mål för resultatet av verksamheten

Åtgärder

Digitaliseringen av förvaltningen möjliggörs med hjälp av den nationella servicearkitekturen. Målet är att minska servicebehovet och göra e-servicen primär inom den offentliga förvaltningen.

Servicekanalen möjliggör informationsförmedling mellan organisationer på enhetligt överenskomna sätt. Målet är att övergå från överlappande informationsregistrering och enskilda integrationstjänster till en centraliserad modell som möjliggör ett kostnads-effektivare och snabbare utvecklande av datasystem. För att den nationella servicearkitekturen ska fungera och elektroniska tjänster ska kunna utvecklas och produceras krävs det en tillförlitlig och lättanvänd elektronisk identifiering inklusive en rollidentifieringsmöjlighet för organisationer. Målet är att identifieringstjänsten för medborgare samt roll- och hanteringstjänsterna ska vara i produktionsbruk. Lösningar som avses i den nationella servicearkitekturen förutsätter att datasäkerheten tryggas.

Servicevyn för medborgare beta.suomi.fi tas i bruk. Servicevyn för medborgare utvecklas så att medborgaren kan söka tjänster, samla egna uppgifter i sin vy, kommunicera med myndigheter och få rekommendationer och påminnelser om sina tjänster. En servicevy för företagare offentliggörs och ett koncept för en servicevy för tjänstemän bereds samtidigt som man fastställer sättet för genomförande av vyn. Servicehelheten OffICT Lab, dvs. plattformen för serviceutveckling och innovationer, utvidgas och sådana tjänster och metoder för nättjänster och produkt-hantering som stöder innovationsverksamheten inom den offentliga förvaltningen och användning av öppen källkod genomförs. Man utarbetar en tydlig process för hur användare ansluts till servicekanalen och gör 45 anslutningar till servicekanalen.

Till identifieringstjänsten för medborgare överförs användarna av tunnistus.fi-tjänsten och, när det gäller användarna av VETUMA, Folkpensionsanstalten. Helheten för hantering av roller och behörigheter utvecklas så att man med stöd av en registerbaserad rätt kan sköta ärenden för en annan persons räkning och i rollen som företag kan ge en person namnteckningsrätt. Datasäkerhetslösningar som är nödvändiga med tanke på servicearkitekturens verksamhet skapas, liksom också behövliga styrmodeller och styrstrukturer.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-4 500
Sammanlagt	-4 500

2016 budget	27 500 000
2015 budget	32 000 000
2014 bokslut	13 000 000

(04.) *Informationssäkerheten och beredskapen i informationssystemen för samhällets vitala funktioner* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	8 600 000
2014 bokslut	4 350 000

20. *Främjande av produktiviteten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 29 565 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning av informationsförvaltningsprojekt, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom den offentliga förvaltningen samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster

2) till utveckling av centrala datasystemprojekt inom förvaltningsområdena.

Anslaget får användas till avlönande av personal i tidsbundna uppgifter motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas till finansiering av sådana projekt som ökar produktiviteten inom förvaltningen och för vars del finansministeriet och respektive ministerium har ingått ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten och realisering av produktivitetsvinsterna. Genom att de datasystem som används i ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna moderniseras och funktionerna automatiseras kan produktiviteten förbättras, övergången till elektronisk kommunikation främjas och föråldrade system ersättas. Anslaget får även användas till utveckling av centrala datasystemprojekt som ökar produktiviteten och till utveckling av datasystem som är avsedda att användas gemensamt inom statsförvaltningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datasystemet Erica (överföring till moment 26.30.02)	-3 500
Engångsbesparing	-25 000
Förändring av registret för verifierat kunnande (finansieringen 2016) (överföring till moment 29.01.02)	-880
Gränssnitt för en företagsinformationstjänst för myndighetsbruk (finansieringen 2015) (överföring från moment 28.10.01)	500
Ibukttagningen av massprodukter inom justitieministeriets förvaltningsområde (överföring till moment 25.01.22)	-1 935

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2015) (överföring från moment 28.10.01)	13 900
Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.10.01)	-18 700
Klientdatasystemprojektet (Roti) (finansieringen 2015) (överföring från moment 25.40.01)	530
Klientdatasystemprojektet (Roti) (finansieringen 2016) (överföring till moment 25.40.01)	-3 200
Myndigheternas fältledningssystem (finansieringen 2015) (överföring från moment 26.10.21)	4 000
Myndigheternas fältledningssystem (finansieringen 2016) (överföring till moment 26.10.21)	-3 000
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljöinformation (finansieringen 2015) (överföring från moment 35.01.04)	2 610
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljöinformation (finansieringen 2016) (överföring till moment 35.01.04)	-2 270
Projektet för att revidera e-förvaltningen och Terhikki-registret (SAMPO) (finansieringen 2015) (överföring från moment 33.02.05)	825
Projektet för informationshanteringen inom vattenförsörjningen (finansieringen 2015) (överföring från moment 30.40.21)	150
Projektet för vidareutveckling av det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) (UMA4) (finansieringen 2016) (överföring till moment 26.40.01)	-1 000
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.10.02)	-5 400
Åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas databank (AIPA) (finansieringen 2016) (överföring till moment 25.10.03)	-6 000
Återföring av en besparing av engångsnatur i budgeten för 2015	15 000
Återföring av ett avdrag i budgeten för 2015	10 000
Utgiftsbesparing som gäller IT-kostnader inom den offentliga förvaltningen, II periodisering (regeringsprogr.)	10 000
Nivåförändring	30 400
Sammanlagt	17 030
2016 budget	29 565 000
2015 I tilläggsb.	-2 080 000
2015 budget	12 535 000
2014 bokslut	17 810 000

21. Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 855 000 euro.

Anslaget får användas för anskaffning och utveckling av ett nationellt inkomstregister. Anslaget får användas för projektledning i anslutning till inkomstregisterprojektet, för kravdefinition för registret och dess förvaltning, för anskaffningsprocessen samt för konfiguration, planering, inrättande och testning av registret.

Anslaget får användas till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken.

Fullmakt

År 2016 får avtal i anslutning till inrättandet av inkomstregistret ingås så att de åren 2016—2018 får föranleda staten utgifter på högst 24 204 000 euro.

Förklaring: Anslaget används för inrättandet av ett nationellt inkomstregister som en del av spetsprojektet för digitalisering av offentliga tjänster. Inrättandet av inkomstregistret hänför sig till ett större projekt för utveckling av den nationella helhetsinfrastrukturen. Inkomstregistret är en av de viktigaste funktionerna i den nationella servicearkitekturen och det omfattar nästan alla medborgare. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minska rapporteringen om inkomstuppgifter och effektivisera verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Finansministeriet ansvarar för organiseringen och tillsättandet av inkomstregisterprojektet.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser 2016	5 855	10 828	7 521	24 204
Utgifter sammanlagt	5 855	10 828	7 521	24 204

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitalisering, försöksverksamhet och avveckling av normer: Digitaliseringen av förvaltningens interna processer och avvecklandet av de tidigare processerna	5 855
Sammanlagt	5 855

2016 budget 5 855 000

22. Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 145 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) planering, utveckling och genomförande av projekt som stöder digitalisering och förutsättningarna för den
- 2) behovsprövade statsunderstöd för planering, utveckling och genomförande av projekt som stöder digitalisering.

Anslaget får användas till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för främjande av digitaliseringen av offentliga tjänster, i synnerhet för utveckling av processer som har störst genomslag utifrån ansökningar från organisationer inom den offentliga sektorn. Anslaget får även användas för att skapa förutsättningar för digitalisering.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitalisering, försöksverksamhet och avveckling av normer: Digitaliseringen av förvaltningens interna processer och avvecklandet av de tidigare processerna	27 145
Sammanlagt	27 145

2016 budget 27 145 000

80. Överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. På grund av detta tillförs landskapet Åland årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen årligen i efterhand för varje kalenderår. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för upptagna nya statslån, multipliceras med avräkningsgrunden som enligt självstyrelselagen är 0,45 %.

På avräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Också det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på det sätt som beskrivs ovan.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag, skattegottgörelse och särskilda bidrag enligt vad som närmare bestäms i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president sådana beslut av delegationen som gäller avräkningen samt delegationens beslut om ovannämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 220 758 000 euro.

Anslaget får enligt Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av förskott på den utjämnning och det avräkningsbelopp som avses i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar av inkomstposter	-387
Sammanlagt	-387

2016 budget	220 758 000
2015 II tilläggsb.	-4 000
2015 I tilläggsb.	-162 000
2015 budget	221 145 000
2014 bokslut	215 807 393

31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av skattegottgörelse till landskapet Åland enligt 49 § i självstyrelselagen för Åland.

Förklaring: Om den i landskapet Åland för ett skatteår debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten överstiger 0,5 % av motsvarande skatt i hela riket, tillkommer det överstigande beloppet (skattegottgörelse) landskapet i enlighet med 49 § i självstyrelselagen för Åland.

2016 budget	15 000 000
2015 I tilläggsb.	-8 000 000
2015 budget	15 000 000
2014 bokslut	5 278 521

33. (28.80.40) Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av intäkterna från lotteriskatten till landskapet Åland.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av beräkningen	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2016 budget	12 000 000
2015 budget	13 000 000
2014 bokslut	11 458 227

90. Stöd till kommunerna

Förklaring: Genom statsandelen för kommunal basservice och den utjämning av statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna strävar man efter att trygga kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig basservice i olika delar av landet och balansera kommunernas i lag bestämda uppgifter och den övergripande finansieringen av dem enligt område och kommungrupp. De kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen grundar sig framför allt på kostnaderna för varje åldersgrupp och på sjukfrekvensen. Sjukfrekvenskoefficientens delfaktorer är hälso- och sjukvård, äldreomsorg och socialvård. Övriga bestämningsgrunder för de kalkylerade

kostnaderna är en arbetslöshetskoefficient, en främmandespråkskoefficient, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, en befolkningsstäthetskoefficient och en utbildningsbakgrundskoefficient.

Den andra delen av kriterierna består av tilläggsdelar för fjärrorter, på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser samt för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Genom sammanslagningsunderstöd till kommunerna främjas frivilliga kommunsammanslagningar samt andra sådana ändringar av kommun- och regionstrukturen som bidrar till en mer ekonomisk produktion av högklassig och jämlik kommunal basservice.

Centrala reformer

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om småbarnspedagogik (36/1973). I stället för att begränsa den subjektiva rätten till dagvård i två steg i enlighet med regeringsprogrammet föreskrivs för alla barn en rätt till 20 timmar småbarnspedagogisk verksamhet i veckan.

I enlighet med regeringsprogrammet ska tilläggsfinansiering anvisas barnskyddet och hemservicen för barnfamiljer.

Effektmål

Syftet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet och förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt samt att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga sociala och hälsorelaterade problem, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper och förbättra verksamhetsförutsättningarna för miljö- och hälsoskyddet. Målen eftersträvas genom att man utvecklar ledningen och strukturerna samt tar fram instrument och modeller för god verksamhet och sprider dessa till kommunerna. Effektmålen beskrivs närmare i kapitel 33.60, som ingår i huvudtiteln för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Syftet med social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång till sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel samt att se till att alla i Finland garanteras grundläggande försörjning. Basservicen stärks och reformeras, den äldre befolkningen garanteras en människovärdig ålderdom och satsningar görs på mentalvårdstjänsterna och missbrukarvården.

Utgångspunkten för den kommunala förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt de allmänna biblioteken och kulturverksamheten är att grundtryggheten i utbildningen samt biblioteks- och kulturtjänsterna ska garanteras och stärkas för alla i hela landet, oberoende av boplatssort, språk och ekonomisk ställning. De centrala målen för finansieringen till kommunerna är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för varje elev och studerande enligt hans eller hennes förmåga och särskilda behov och att för var och en, som en del av medborgarnas kulturella rättigheter, trygga möjligheten till utveckling med hjälp av riksomfattande bibliotekstjänster och informations- och kulturtjänster samt att säkerställa en jämlik tillgång till kunskap och kultur för befolkningen.

Syftet med grundläggande konstundervisning är att ge kommuninvånarna en möjlighet att delta i grundläggande konstundervisning och i sådan undervisning på konstens olika områden som stöder hobbyverksamhet.

Uppgifter som ligger till grund för beräkningen av de kalkylerade kostnaderna

	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Kalkylerade kostnader		
0—5-åringar, euro/inv.	8 484,92	8 675,06
6-åringar, euro/inv.	8 940,00	9 196,48
7—12-åringar, euro/inv.	7 266,05	7 543,09
13—15-åringar, euro/inv.	12 471,90	12 946,42
16—18-åringar, euro/inv.	3 975,89	4 129,97
19—64-åringar, euro/inv.	1 035,28	1 063,97
65—74-åringar, euro/inv.	2 129,17	2 183,79
75—84-åringar, euro/inv.	5 717,11	5 905,02
85-åringar och äldre, euro/inv.	19 112,65	19 799,69
Enligt sjukfrekvens	1 125,29	1 167,69
Enligt arbetslöshetsgrad, euro/inv.	87,44	90,73
Enligt tvåspråkighet, euro/inv.	269,61	279,77
Enligt inslag av främmande modersmål, euro/inv.	1 893,80	1 965,15
Enligt befolkningstäthet, euro/inv.	38,10	39,54
Enligt karaktären av skärgård, euro/inv.	371,08	385,06
Enligt utbildningsbakgrund, euro/inv.	409,82	425,26
Tilläggsdelar		
Fjärrort, euro/inv.	207,12	208,16
Kommuner inom samernas hembygdsområde, euro/inv.	2 630,69	2 643,84
Självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, euro/inv.	62,86	63,17

20. Statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utvecklingsprojekt som hänför sig till informationstekniken i kommunerna och som förbättrar förutsättningarna för att utnyttja kommunernas dataarkiv samt till ordnandet av datateknisk service och till stöd för införandet av redan genomförda lösningar
- 2) till statsunderstöd enligt prövning och till betalning av projekt som godkänts och finansierats av EU
- 3) till annan gemensam utveckling av den offentliga informationsförvaltningen
- 4) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken för ett utvecklingsprogram för kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, statistikföring och informationsförsörjning.

Förklaring: Med anslaget stöds och påskyndas kommunernas informationsförvaltningsutveckling med målet att förbättra produktiviteten samt främja kommunernas och den offentliga förvaltningens gemensamma projekt för utvecklande av informationstekniken samt införande av elektroniska verksamhetssätt. Anslaget används till utarbetandet av JHS-rekommendationer för den offentliga förvaltningen och standarder som grundar sig på lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) samt till annan gemensam utveckling av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen. Anslaget får användas

till att stödja och främja inledandet av den övergripande arkitekturen för den offentliga förvaltningen enligt lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen, genomförandet av arkitekturbeskrivningarna, ibruktagandet av arbetsredskap samt publiceringen av resultat för att uppnå de mål som uppställts för arkitekturarbetet och den nytta som eftersträvas med det.

Projekt och beräknad användning av anslaget (euro)

Projekt för utvecklande av kommunernas informationsteknik	2 000 000
Annat samarbete inom den offentliga förvaltningens informationsförvaltning	1 000 000
Sammanlagt	3 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omfördelning av engångsnatur	2 000
Överföring till moment 28.90.30	-1 855
Nivåförändring	-6 610
Sammanlagt	-6 465

2016 budget	3 000 000
2015 budget	9 465 000
2014 bokslut	16 995 000

22. Utveckling och stödjande av självstyrelseområden samt förvaltnings- och servicestrukturer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till beredningen av självstyrelseområden samt till utveckling av förvaltnings- och servicestrukturer och tillhörande projekt

2) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken för styrnings-, sakkunnig- och projektuppgifter i anslutning till förändringar i förvaltnings- och servicestrukturen; dessa kan genomföras utanför målet för antalet årsverken.

Förklaring: Med anslaget utförs arbete för att utveckla dels de nya självstyrelseområden som bereds i enlighet med regeringsprogrammet, dels förvaltnings- och servicestrukturen. Anslaget får även användas för projekt för att reformera förvaltningen och ekonomin när det gäller de uppgifter som kvarstår hos kommunerna.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Projekt för förändringsstöd	300
Kommunikation och fältarbete i områdena	100
Sammanlagt	400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredningen av inrättandet av självstyrelseområden	400
Nivåförändring	-600
Sammanlagt	-200

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	400 000
2015 budget	600 000
2014 bokslut	600 000

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 028 453 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandel enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009)
- 2) till utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna
- 3) till ett belopp av högst 30 200 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagarna om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998 och 1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller läroanstalter
- 4) till ett belopp av högst 3 500 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagarna om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998 och 1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller allmänna bibliotek.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)**Statsandel för kommunal basservice**

<i>Kalkylerade kostnader</i>	26 695 921
— åldersstruktur	18 790 016
— sjukfrekvens	6 343 113
— arbetslöshet	496 766
— tvåspråkighet	99 502
— inslag av främmande modersmål	587 460
— boendetäthet	195 683
— skärgårdsområde	14 821
— utbildningsbakgrund	168 560

<i>Kommunernas finansieringsandel</i>	-19 883 119
Statsandel	6 812 802

Tilläggsdelar	312 448
----------------------	----------------

På skatteinkomsterna baserad utjämning av statsandelarna	683 745
---	----------------

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Utjämnning av systemförändringar 2015	29 034
Övergångsarrangemang för hemkommunsersättningen i anslutning till statsandelsreformen	1 628
Hemkommunsersättning till 6—15-åringar som saknar hemkommun (staten ersätter)	5 666
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	5 382
Ökningar och minskningar av statsandelen	1 177 748
Sammanlagt	9 028 453

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 25,52. Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 442 837 vid årsskiftet 2014/2015.

Regeringspropositioner som hänför sig till dimensioneringen av anslaget

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) så att statsandelsprocenten för kommunal basservice ändras från 25,44 % till 25,52 % år 2016. I ändringen av statsandelsprocenten har som avdrag beaktats 0,15 procentenheter i anslutning till sänkningen av statsandelen med 40 000 000 euro. I ändringen har som tillägg beaktats 0,03 procentenheter med anledning av den i regeringsprogrammet föreslagna ökningen i barnskyddet och hemhjälpn för barnfamiljer så att statsandelsprocenten är 100, samt 0,20 procentenheter med anledning av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 21 300 000 euro på grund av lagändringen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om småbarnspedagogik (36/1973). I stället för att begränsa den subjektiva rätten till dagvård i två steg i enlighet med regeringsprogrammet föreskrivs för alla barn en rätt till 20 timmar småbarnspedagogisk verksamhet i veckan. Ett barn ska ha rätt till småbarnspedagogisk heldagsverksamhet om det krävs för att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare arbetar, studerar, är verksamma som företagare eller sysselsatta i eget arbete. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 6 636 000 euro på grund av lagändringen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) så att privatvårdsstödet begränsas till halvdagsstöd när en av föräldrarna är moderskaps-, faderskaps-, föräldra- eller vårdledig eller lyfter hemvårdsstöd för att sköta ett av familjens andra barn. Propositionen har inga konsekvenser för dimensioneringen av anslaget.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977). Genom lagändringen genomförs nationellt de ändringar som krävs enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 820 000 euro på grund av lagändringen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av konsument säkerhetslagen (920/2011) så att de uppgifter som hänförs sig till tillsynen över konsumenttjänster överförs från kommunerna och regionförvaltningsverken till Säkerhets- och kemikalieverket. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 867 000 euro på grund av lagändringen.

Statsrådets förordning om ordnande och centralisering av den högspecialiserade sjukvården (336/2011) och social- och hälsovårdsministeriets förordning om grunderna för brådskande vård och villkoren för jour inom olika medicinska verksamhetsområden (782/2014) ändras så att vissa krävande åtgärder och viss krävande jour koncentreras till ett mindre antal verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 12 860 000 euro på grund av ändringen av förordningarna.

Dessutom ändras förordningen om barndagvård (239/1973) så att förhållandet mellan antalet barn över 3 år och antalet fostrare höjs från 1/7 till 1/8. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 6 470 000 euro på grund av förordningsändringen.

Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen, beräkningsgrunder (1 000 euro)

Grundpris	Kalkylerad kostnad
Enligt åldersstruktur	
— 0—5-åringar (8 675,06 euro/inv.)	3 124 705
— 6-åringar (9 196,48 euro/inv.)	560 498
— 7—12-åringar (7 543,09 euro/inv.)	2 676 613
— 13—15-åringar (12 946,42 euro/inv.)	2 264 407
— 16—18-åringar (4 129,97 euro/inv.)	748 404
— 19—64-åringar (1 063,97 euro/inv.)	3 431 564
— 65—74-åringar (2 183,79 euro/inv.)	1 336 632
— 75—84-åringar (5 905,02 euro/inv.)	2 008 628
— 85-åringar och äldre (19 799,69 euro/inv.)	2 638 566
Enligt sjukfrekvens (1 167,69 euro/inv.)	6 343 113
Enligt arbetslöshet (90,73 euro/inv.)	496 766
Enligt tvåspråkighet (279,77 euro/inv.)	99 502
Enligt inslag av främmande modersmål (1 965,15 euro/inv.)	587 460
Enligt boendetäthet (39,54 euro/inv.)	195 683
Enligt karaktären av skärgård (385,06 euro/inv.)	14 821
Enligt utbildningsbakgrund (425,26 euro/inv.)	168 560
Sammanlagt	26 695 921

Kommunernas finansieringsandel

Invånarantal	5 442 837
Finansieringsandel, euro/inv.	3 653,08
Finansieringsandel, 1 000 euro	19 883 119

Tilläggsdelar för fjärrorter och för kommuner inom samernas hembygdsområde samt på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (1 000 euro)

Grundpris		
För fjärrorter (208,16 euro/inv.)		112 395
Enligt självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (63,17 euro/inv.)		196 479
För kommuner inom samernas hembygdsområde (2 643,84 euro/inv.)		3 574
Sammanlagt		312 448

På skatteinkomsterna baserad utjämning av statsandelarna (1 000 euro)

Tillägg	Avdrag	Netto
1 269 242	-585 497	683 745

Utjämning av systemförändringar 2015 (1 000 euro)

Tillägg	Avdrag	Netto
67 514	-38 480	29 034

Övergångsarrangemang för hemkommunsersättningen i anslutning till statsandelsreformen		1 628
---	--	-------

Andra minskningar och ökningar av statsandelen (1 000 euro)

Minskning av statsandelen		
— förändrad prissättning på standardutlämnanden av uppgifter		-1 301
— neutralisering av ändringen i skatteinkomstutjämning		-11 103
— finansiering av sjukvårds- och läkarhelikopterverksamhet		-22 233
— finansiering av statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt		-2 917
— överföring till moment 29.01.02		-1 875
— avdrag i anslutning till systemförändringarnas kostnadsneutralitet		-29 010
— frysning av indexhöjningen		-34 394
— finansiering, i anslutning till statsandelsreformen, av utjämningsssystemet för privata utbildningsanordnares hemkommunsersättning		-653
Minskningar, sammanlagt		-103 486

Ökning av statsandelen		
— korrigeringspost för arbetsmarknadsstödet		29 549
— utjämning av systemförändringar 2010		497
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2010		375 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2011		129 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2012		299 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2013		11 500
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2014		9 500
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2015		131 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2016		262 000
— tillägg för landskapsförbundens uppgifter		488

Andra minskningar och öknningar av statsandelen (1 000 euro)

— överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för läroanstalter	30 200
— överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för bibliotek	3 500
Öknningar, sammanlagt	1 281 234

Annan finansiering (1 000 euro)

Hemkommunsersättning för 6—15-åringar som saknar hemkommun	5 666
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	5 382

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	131
Barnskydd och hemservice för barnfamiljer (regeringsprogr.)	10 000
Effektivisering av ordnandet av regional specialiserad sjukvård (regeringsprogr.)	-12 860
Förändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer	55 285
Joursystemet reformeras	-1 000
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna	269 055
Kompensation för ändringarna i skattegrunderna	262 000
Minskning av statsandelen enligt den föregående regeringens beslut	-40 000
Sparåtgärder inom tandvården för vuxna	-1 431
Statsunderstöd för anläggningskostnader för läroanstalter	200
Verkställande av lagstiftningen om självbestämmanderätt	-1 500
Ändring av förhållandet mellan antalet barn över 3 år och antalet fostrare	-6 470
Ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda	820
Ändring i den subjektiva rätten till småbarnspedagogisk verksamhet	-6 636
Överföring av anläggningskostnader för bibliotek	3 500
Överföring av konsument säkerhetstillsynen från kommunerna och regionförvaltningsverken till Säkerhets- och kemikalieverket fr.o.m. den 1 maj 2016 (överföring till moment 32.40.05)	-867
Överföring från moment 28.90.20	1 855
Övriga ändringar	-3 946
Sammanlagt	528 136

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	9 028 453 000
2015 budget	8 500 317 000
2014 bokslut	8 629 502 931

31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 574 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av kalkylerade sammanslagningsunderstöd enligt 43 § i kommunstrukturlagen (1698/2009)

2) till ersättning av minskningar av statsandelarna enligt 44 § i nämnda lag

3) till ett belopp av högst 1 000 000 euro för särskilda utredningar enligt 16 § i kommunstrukturlagen.

Förklaring: Bestämmelserna om formen och nivån på sammanslagningsunderstöden reviderades vid ingången av 2008 och gäller de ändringar i kommunindelningen som genomförs efter det. Samtidigt har stödet för investerings- och utvecklingsprojekt som betalas separat i samband med ändringar av kommunindelningen slopats.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Sammanslagningsunderstöd	
— kommunsammanslagningar 2016, 4 st.	5 200
— kommunsammanslagningar 2015, 3 st.	3 174
— kommunsammanslagningar 2014, 0 st.	-
Sammanlagt, 7 st.	8 374
Kompensation för förlorade statsandelar	
— sammanslagningarna 2016	-
— sammanslagningarna 2015	839
— sammanslagningarna 2014	-
— sammanslagningarna 2013	15 361
— sammanslagningarna 2012	-
Sammanlagt	16 200
Kostnaderna för utredningar enligt kommunstrukturlagen och understöd som beviljas för förhandsutredningar i anslutning till sammanslagningarna (högst)	1 000
Totalt	25 574

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning
Kommunsammanslagningar	-	3	4
Minskning av antalet kommuner	-	3	4
Anslag, mn €	33,9	36,1	25,6
— varav andelen sammanslagningar året i fråga, mn €	-	5,7	5,2

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompensation för förlorade statsandelar	-2 611
Sammanslagningsunderstöd	-7 150
Stadsregionutredningar	-200
Utredningar enligt kommunstrukturlagen	-600
Sammanlagt	-10 561
2016 budget	25 574 000
2015 budget	36 135 000
2014 bokslut	33 901 729

34. Finansiering av lokala försök i kommunerna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 520 000 euro.

Anslaget får användas

1) till beredning, styrning, uppföljning och utvärdering av lokala försök i kommunerna som inleds till stöd för ett åtgärdsprogram för att minska de skyldigheter som kommunerna har på grundval av sina lagstadgade uppgifter

2) till bidrag till de kommuner som deltar i lokala försök i kommunerna för avlönande av projektchefer

3) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken för styrnings- och projektuppgifter i anslutning till lokala försök i kommunerna; dessa kan genomföras utanför målet för antalet årsverken.

De statsunderstöd som avses i 1 och 2 punkten kan beviljas som allmänt understöd.

Förklaring: Med anslaget genomförs sådana lokala försök som hänför sig till kommunreformen och utredningen av kommunernas uppgifter och som inleds till stöd för åtgärdsprogrammet för att minska kommunernas skyldigheter. Syftet med försöken är att minska kommunernas skyldigheter. I de lokala försöken i kommunerna kan ministerierna och kommunerna tillsammans komma överens om målen för servicen.

Resultaten av försöken utnyttjas av den arbetsgrupp som gör en utredning av kommunernas uppgifter.

2016 budget	520 000
2015 budget	520 000
2014 bokslut	520 000

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

Förklaring: Sysselsättningen och näringslivet stöds med energiskattestöd.

Med allmänna energiskattestöd främjas konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Med energiskattestödet till jordbruket och trädgårdsodlingen stöds jordbrukets inkomstbildning.

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 255 000 000 euro.

Anslaget får användas till följande stöd och återbärningar som betalas via punktskattesystemet:

1) stöd till jordbruket

2) skatteåterbäring till energiintensiva företag.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

1) stöd till jordbruket: lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006)

2) skatteåterbäring till energiintensiva företag: lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996, 8 a § [ändrad i 1168/2002]).

Beräknad användning av anslaget (euro)

1 Stöd till jordbruket	34 000 000
2. Skatteåterbäring till energiintensiva företag	221 000 000
Sammanlagt	255 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppdaterad beräkning	4 000
Sammanlagt	4 000

2016 budget	255 000 000
2015 budget	251 000 000
2014 bokslut	290 611 755

92. EU och internationella organisationer

Förklaring: År 2016 är det tredje budgetåret i EU:s fleråriga budgetram för 2014—2020. Verkställandet av budgetramen för 2014—2020 kräver ytterligare att det beslut som gäller egna medel godkänns och ratificeras av de nationella parlamenten, och den beräknas träda i kraft 2016. Av de rabatter som godkänts för vissa andra nettobetalande länder innehåller budgeten för 2016 en fortsatt rabatt för Förenade kungariket. Dessutom fortsätter den rabatt som Tyskland, Österrike, Nederländerna och Sverige beviljats för deltagande i betalningen av den ovan nämnda rabatten oförändrad och utan avbrott. Även de nya mervärdesskattebaserade rabatterna och rabatterna i form av klumpsummor väntas förfalla till betalning retroaktivt efter det att det beslut som gäller egna medel har godkänts 2016. Också det nya nationalräkenskapssystemet (ESA2010) tas i bruk efter det att det nya beslutet om systemet för egna medel trätt i kraft.

03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 400 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Till följd av det EU-direktiv som gäller återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har det i Finland inrättats en ny myndighet, verket för finansiell stabilitet. I direktivet och i den förordning som gäller en gemensam resolutionsmekanism anges för verket närmare myndighetsuppgifter i anslutning till föregripande resolutionsåtgärder samt befogenheter att genomföra en kontrollerad omstrukturering av verksamheten vid inrättningar i kris och eventuellt lägga ner sådana inrättningar. Verket för finansiell stabilitet ska också sköta förvaltningen av insättningsgarantisystemet, inklusive förvaltningen av insättningsgarantifonden. I och med verket har man inrättat en ny insättningsgarantifond, i vilken verket samlar insätt-

ningsgarantiavgifter. Kostnaderna för myndighetens verksamhet täcks helt och hållet med förvaltningsavgifter av skattenatur som tas ut inom sektorn.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 11.19.11.

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 mål	2016 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser		
Årsverken vid centralen sammanlagt	5	10
Årsverken per uppgift		
— Resolutionsplanering	2	6
— Förvaltning	2	2
— Förvaltning av fonden	1	2
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex	3,30	3,30

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad beräkning av behovet av anslag	-600
Sammanlagt	-600

2016 budget	2 400 000
2015 budget	3 000 000

20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader enligt ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte ersätter, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari förete rådets generalsekreterare en redovisning för hur de har använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.93.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-1 400
Sammanlagt	-1 400

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	1 500 000
2015 budget	2 900 000
2014 bokslut	2 500 000

40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)

Under momentet beviljas 10 770 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses få av att vara vårdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses årligen vinna ca 10 770 000 euro på att Nordiska Investeringsbanken är belägen i Helsingfors. Detta motsvarar det skattebelopp som banken år 2014 innehöll av de anställdas löner. Avsikten med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella marknaden. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades i tiden vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken, ingår i vårdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid de ovannämnda institutionerna betalar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	794
Sammanlagt	794

2016 budget	10 770 000
2015 budget	9 976 000
2014 bokslut	9 138 653

(60.) Överföring till fonden för finansiell stabilitet (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	170 500 000
-------------	-------------

67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till inlösen av förbindelser som 1982—1986 givits internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösningen
- 2) till betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har givits efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av de förbindelser som givits 1982—1986 var förbindelser till ett belopp av ca 1,0 miljon euro oinlösta den 31 december 2014.

2016 budget	170 000
2015 budget	170 000
2014 bokslut	—

(68.) *Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens grundkapital* (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	2 530 000
2014 bokslut	3 473 896

69. *Avgifter till Europeiska unionen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 131 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen
- 2) till medfinansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket.

Förklaring: Bestämmelser om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag finns i rådets beslut 2007/436/EG och 2014/335/EU, vilka gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

- 1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och produktionsavgifter för socker
- 2) mervärdesskattebaserade avgifter och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

Med undantag av uppbördsprovisionen ingår de traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning inte i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av momsavgiften och BNI-avgiften finns i följande av rådets förordningar (EG):

- 1) nr 1150/2000: förordningen gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel
- 2) nr 1553/1989: förordningen om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskatt
- 3) nr 2223/1996: förordningen gällande beräkningen av bruttonationalinkomst till marknadspris.

Anslagsnivån baserar sig på budgetramen för 2014—2020 och på rådets ståndpunkt om EU:s budget för 2016.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mervärdesskattebaserade avgifter	280 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	1 714 000 000
Finansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket	137 000 000
Sammanlagt	2 131 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering EU-BNP 1 %	-8 000
Preciserad uppskattning	174 000
Sammanlagt	166 000

2016 budget	2 131 000 000
2015 I tilläggsb.	-10 000 000
2015 budget	1 965 000 000
2014 bokslut	1 981 962 642

87. *Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 11 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands första betalningspost 2016 för tecknandet av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar.

Fullmakt

År 2016 får Finland förbinda sig till tecknande av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar som 2016—2020 föranleder utgifter på sammanlagt 62 miljoner US-dollar. År 2016 får Finland förbinda sig till att betala infordringsbart kapital i anslutning till tecknandet av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar till ett belopp av sammanlagt 248,3 miljoner US-dollar.

Förklaring: Med stöd av fullmakterna ovan får Finland till följd av medlemskapet i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) teckna aktier och förbinda sig till betalning av sin andel av det infordringsbara kapitalet, alltså garantikapitalet.

Finland undertecknade den 29 juni 2015 avtalet om inrättande av AIIB med avsikt att ansluta sig till banken som grundande medlem. AIIB:s grundkapital är 100 miljarder US-dollar. Grundkapitalet indelas i betalda aktier och infordringsbara aktier. Betalning av det belopp som tecknats i den del av bankens kapital som ska betalas vid anfordran ska endast påfordras i den mån och då det är nödvändigt för att banken ska kunna fullgöra sina åtaganden. Som grundande medlem kommer Finlands andel av bankens grundkapital att vara 310,3 miljoner US-dollar, vilket motsvarar en andel på 0,3161 % av bankens totala kapital. Eftersom andelen kapital som ska inbetalas är 20 %, ska Finland betala 62 miljoner US-dollar, alltså ca 55 miljoner euro, i jämna poster i fem

års tid så att de återstående 248,3 miljoner US-dollar, alltså ca 219 miljoner euro, förblir infordringsbart kapital, alltså garantikapital.

AIIB är ett internationellt finansiellt institut och dess uppgift är att stödja den ekonomiska utvecklingen, skapa välbefinnande och främja det regionala samarbetet i Asien genom investeringar i infrastrukturprojekt. Banken är en investeringsbank som i huvudsak ska bedriva verksamhet på affärsmässig grund genom att bevilja lån på marknadsmässiga villkor, göra kapitalplaceringar och ställa borgen. Avsikten är att AIIB ska inleda sin verksamhet vid ingången av 2016.

Avtalet om inrättande av banken ger medlemmar rätt att när som helst utträda ur banken. Medlemskapet upphör från den dag som anges i anmälan, dock tidigast sex månader efter det att anmälan om utträde tagits emot av banken. Medlemmen är ansvarig för sådana direkta och indirekta förpliktelser som har uppkommit innan anmälan om utträde har lämnats till banken. När medlemskapet i banken upphör för en stat, förbinder sig banken till att ordna med återköp av aktierna, och återköpspriset för aktierna ska vara deras bokförda värde enligt banken den dag medlemskapet upphör.

Med beaktande av att AIIB i huvudsak kommer att bedriva verksamhet på affärsmässig grund genom att bevilja finansiering på marknadsmässiga villkor och eftersom avtalet möjliggör utträde ur banken, kan den andel av Finlands kapitalandel som ska betalas, alltså sammanlagt ca 55 miljoner euro, göras som en finansinvestering.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen om godkännande av avtalet om inrättande av Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Motvärdena under momentet har beräknats enligt valutakursen EUR/USD 1,1345 per den 23 juni 2015.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser år 2016	11 000	11 000	11 000	22 000	55 000
Utgifter sammanlagt	11 000	11 000	11 000	22 000	55 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget 11 000 000

95. Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 800 000 euro.

Anslaget får användas till prestationer föranledda av den borgen som ställts för stiftelsen Pietari-säätiö.

Förklaring: Behovet av anslag föräns av eventuella prestationer till följd av en borgen på 10 miljoner euro ställd till stiftelsen Pietari-säätiö den 21 augusti 2008 och en borgen på 3,5 miljoner euro ställd den 17 september 2009.

Stiftelsen Pietari-säätiö driver Finlands institut i S:t Petersburg. Stiftelsen har råkat i ekonomiska svårigheter i och med att den grundliga renoveringen av Finlandshuset, som stiftelsen svarar för, blev dyrare än beräknat.

2016 budget	800 000
2015 budget	800 000
2014 bokslut	3 991 590

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen. Med en del av anslagen under kapitlet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

(87.) *Användning av intäkterna från bankskatten (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

2015 budget	—
2014 bokslut	133 000 000

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2016 budget	300 000
2015 budget	300 000
2014 bokslut	—

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2016 budget	5 000 000
2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	5 000 000

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till indrivning av statens låne- och borgensfordringar samt andra fordringar
- 2) till tryggande och skötsel av statens lånefordringar, borgensfordringar och andra fordringar samt statens ärvda egendom
- 3) till betalning av utgifter för återkrav av förmåner som betalats ut utan grund och för utövandet av statens regressrätt
- 4) till betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare
- 5) till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

2016 budget	150 000
2015 budget	150 000
2014 bokslut	92 209

(98.) Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	10 000 000
-------------	------------

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

De statsandelar som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde budgeteras 2016 på grundval av beslutet om beviljande avvikande från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter. De statsandelar och statsunderstöd som omfattas av fullmaktsförfarandet budgeteras likväl enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Verksamhetsmiljön för utbildning, forskning och kultur är stadd i förändring. Strukturförändringen inom den finländska ekonomin, den stagnerade tillväxten, skuldsättningen och anpassningsåtgärderna inom den offentliga sektorn sätter strikta ramar för ministeriets ansvarsområden. Förvaltningsområdet är föremål för en betydande anslagsminskning fram till 2020. I en ekonomi som grundar sig på kompetens och kreativitet är utbildning, forskning och kultur allt viktigare faktorer när det gäller samhällsreformer, välfärden och en hållbar tillväxt. Stärkandet av bildnings- och kompetensbasen i samhället förutsätter att spetsprojekten genomförs snabbt, verksamheterna omvärderas samt att strukturerna, styrningen och tillvägagångssätten reformeras.

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde genomförs följande spetsprojekt:

- Nya lärandemiljöer och digitala material för grundskolorna
- Yrkesutbildningen på andra stadiet reformeras
- En snabbare övergång till arbetslivet
- Konst och kultur görs tillgängligare
- Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att kommersialisera innovationer
- Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti

Undervisnings- och kulturministeriet har en central roll även vid uppnåendet av andra strategiska mål i regeringsprogrammet och vid genomförandet av de spetsprojekt som gäller dessa mål. Verksamheten inom ministeriets förvaltningsområde främjar även hälsa och välfärd, sysselsättning, konkurrens och tillväxt, bioekonomi och ren teknik samt uppnåendet av mål som gäller nya verksamhetssätt.

Förvaltningsområdets samhälleliga verkningar

Utbildnings- och vetenskapspolitiken

Det finländska välfärdssamhället grundar sig på en hög utbildningsnivå, fungerande småbarnspedagogiska tjänster och en avgiftsfri utbildning av hög kvalitet. Lika möjligheter till en högklassig utbildning såväl inom småbarnspedagogik som inom högskoleutbildning måste säkerställas i hela landet. Målet är att höja befolkningens utbildnings- och kompetensnivå så att finländarna 2020 är världens kunnigaste folk. Serviceförmågan förbättras i fråga om utbildning på andra stadiet. Finländarnas utbildningsnivå ska utvecklas så att 88 % av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder har avlagt examen efter grundstadiet och 30 % högskoleexamen målåret 2020. På motsvarande sätt ska 94 % av 30-åringarna ha avlagt examen efter grundstadiet och 42 % högskoleexamen.

Yrkesutbildningen på andra stadiet reformeras. Yrkesutbildningens samhälleliga betydelse ska stärkas. Finansieringen av utbildningen samt utbildningsstrukturerna reformeras, dock så att behörigheten för fortsatta studier kvarstår. En regionalt sett heltäckande utbildning tryggas och samarbetet mellan utbildning och arbetsliv intensifieras. Överlappningar inom utbildningen åtgärdas. Gränserna mellan ungas och vuxnas yrkesutbildning avlägsnas. Dessutom samlas utbildningsutbudet samt finansieringen och styrningen till en enhetlig helhet som lyder under undervisnings- och kulturministeriet.

Redan inom en nära framtid kommer det att bli brist på kunnig arbetskraft åtminstone inom vissa branscher. Särskilt stora kommer problemen med tillgången på arbetskraft att vara inom social- och hälsovårdsområdet, men också t.ex. inom vissa områden inom teknik och trafik. Genom åtgärder riktade till utbildningssystemet ska unga snabbare komma ut i arbetslivet och utbildningsutbudet riktas så att det motsvarar det branschvisa arbetskraftsbehovet. Målet är att de ungas studievägar ska bli kortare än tidigare och att de unga utbildas inom branscher där förutsättningarna för att få arbete är goda. Det branschvisa och regionala utbudet av utbildning riktas i enlighet med befolkningsutvecklingen och behovet av arbetskraft. Utvecklingsprogrammen inom lärarutbildningen och kompletteringsutbildningen inleds.

Man säkerställer verkställandet av ungdomsgarantin och genomför kompetensprogrammet för unga vuxna. De ungas läroavtalsutbildning samt kombinerandet av de ungas läroavtalsutbildning och utbildning vid läroanstalter främjas.

Målet är att

- 95 % av 4-åringarna ska delta i den småbarnspedagogiska verksamheten senast år 2020
- 100 % av 6-åringarna ska ha deltagit i förskoleundervisning
- alla som går ut grundstadiet inleder studier efter grundstadiet
- hälften av de nya studenterna fortsätter sina studier samma år
- den genomsnittliga åldern för dem som utexamineras från högskolor sjunker
- genomströmningen i utbildningen förbättras på alla utbildningsstadiet.

Tillgången på arbetskraft påverkas förutom genom utbildning för unga också genom utveckling av vuxenutbildningstjänster. Genom vuxenutbildning stöder man arbetsmotivationen och trivselen

på arbetsplatsen. Målet är att 60 % av de vuxna årligen ska delta i utbildning och att deltagarunderlaget för vuxenutbildningen breddas.

Personer som avslutar den grundläggande utbildningen och genast inleder utbildning (%)

	2011	2012	2013	2014 uppskatt- ning	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning
Studering i yrkesutbildning	44,3	44,6	43,2	43,3	43,5	44,0
— utbildning som leder till grundexamen ¹⁾	41,2	41,5	40,3	41,0	41,0	41,5
— handledande utbildningar ²⁾	3,1	3,1	2,9	2,3	2,5	2,5
Studering i gymnasieutbildning	49,6	50,0	50,8	52,0	52,0	53,0
Studering i påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen ³⁾	2,5	3,3	3,1	2,1	2,5	3,0
<i>Utbildningar som leder till examen sammanlagt</i>	90,8	91,5	91,1	93,0	93,0	94,5
<i>Påbyggnadsundervisning och handledande utbildningar sammanlagt</i>	5,6	6,4	6,0	4,4	5,0	5,5
Sammanlagt	96,4	97,9	97,1	97,4	98,0	100,0

¹⁾ Källa: Statistikcentralen.

²⁾ Källa: statistik för statsandelssystemet (också siffran för 2014 anger utfallet).

³⁾ De siffror som gäller sådan påbyggnadsutbildning som ordnas i anslutning till grundskolorna är uppskattningar som grundar sig på Statistikcentralens statistik över elevantal. De siffror som gäller påbyggnadsundervisning som ordnas i folkhögskolor är uppskattningar som grundar sig på relevanta enligt statsandelsstatistiken.

Medelåldern för dem som avlagt högskoleexamen (median)¹⁾

	2011	2012	2013	2014 upp- skattning	2015 upp- skattning	2016 upp- skattning
Yrkeshögskoleexamen	25,2	25,2	25,2	24,9	24,9	24,9
Högre högskoleexamen	27,6	27,7	27,8	27,6	27,4	27,4

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Gäller i fråga om yrkeshögskolor ungas utbildning.

Andelen (%) studerande som avlagt examen inom målsatt tid av dem som inlett studier¹⁾

	2011	2012	2013	2014 upp- skattning	2015 upp- skattning	2016 upp- skattning
Gymnasieutbildning (3 år)	79,2	79,5	79,6	82,0	83,0	84,0
Yrkesinriktad grundexamen (3 år)	61,5	61,2	63,0	64,0	65,0	66,0
Yrkeshögskoleexamen (5 år)	57,5	56,0	57,0	58,0	59,0	60,0
Lägre och högre högskoleexamen (7 år)	51,1	51,8	52,0	53,0	54,0	55,0

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Inkluderar endast utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Inkluderar inte utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs i form av en fristående examen eller läroavtalsutbildning. Avser i fråga om lägre och högre högskoleexamen andelen studerande som avlagt målexamen, den högsta examen som en ny studerande har beviljats rätt att avlägga. I fråga om 2013 är den siffran som anger utbildning som leder till yrkesinriktad grundexamen en uppskattning.

Studering och examina¹⁾

	2011	2012	2013	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Dagvård						
— barn	206 350	208 300	211 550	212 050	212 550	213 050
Förskoleundervisning						
— antal elever	58 910	58 800	59 800	60 420	62 500	62 000
Grundläggande utbildning						
— nya elever	58 700	58 820	60 150	59 940	60 500	60 500
— elever som fått avgångsbetyg	63 090	60 850	59 580	57 660	61 000	61 000
— antal elever	526 930	522 000	526 850	530 000	531 000	531 000
Gymnasieutbildning						
— nya studerande	36 790	35 780	35 820	38 000	38 000	38 000
— avlagda studentamina ²⁾	32 280	31 450	31 540	33 000	33 000	33 000
— antal studerande	107 400	106 000	105 120	103 000	108 000	107 000
Grundläggande yrkesutbildning (vid läroanstalter)						
— nya studerande	61 020	61 430	60 790	61 000	61 000	60 000
— avlagda examina	40 160	41 810	42 200	43 100	44 300	44 500
— antal studerande ³⁾	150 560	150 300	150 470	150 240	149 200	148 200
Grundläggande yrkesutbildning (läroavtalsutbildning)⁴⁾						
— nya studerande	8 438	7 651	7 854	8 000	8 000	8 000
— avlagda examina	5 985	4 084	4 045	4 100	4 100	4 100
— antal studerande	23 378	19 776	20 279	22 000	22 000	22 000
Yrkesinriktad tilläggsutbildning⁵⁾						
— nya studerande	31 801	31 141	29 672	31 000	31 000	30 000
— avlagda examina	16 153	17 468	16 609	17 100	17 200	17 000
— antal studerande i utbildning vid läroanstalter	35 190	35 402	35 852	37 500	38 000	38 000
— antal studerande i läroavtalsutbildning	33 356	35 670	31 068	31 500	31 500	30 500
Grundexamina vid yrkeshögskolor						
— studerande som inlett sina studier ⁶⁾	31 007	29 983	30 600	30 600	30 000	30 000
— avlagda examina	22 123	22 800	22 778	22 800	22 800	22 800
— antal studerande	131 374	129 636	128 751	129 300	129 300	129 300
Högre yrkeshögskoleexamina						
— studerande som inlett sina studier ⁷⁾	2 826	2 905	3 285	3 400	3 400	3 400
— avlagda examina	1 521	1 708	1 948	2 100	2 100	2 100
— antal studerande	7 308	7 820	8 541	9 200	9 200	9 200
Grundexamina vid universitet⁸⁾						
— nya studerande	19 853	20 233	20 900	20 900	20 200	20 200
— avlagda lägre högskoleexamina	13 014	13 017	13 500	13 900	14 200	14 200
— avlagda högre högskoleexamina	13 830	14 444	14 855	15 000	15 000	15 000
— antal studerande	143 505	141 756	142 000	142 000	142 000	142 000

Studering och examina¹⁾

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
				uppskattning	uppskattning	uppskattning
Doktorsexamina vid universitet	1 649	1 724	1 860	1 700	1 635	1 635

¹⁾ Utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Antalet studerande inom förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning (exkl. läroavtalsutbildning) är antalet studerande enligt statsandelssystemet. I de siffror som gäller dagvården, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ingår inte Åland.

²⁾ IB-gymnasieexamina och Reifeprüfungsexamina ingår inte.

³⁾ Omfattar även studerande i annan utbildning än sådan som leder till examen.

⁴⁾ Omfattar sådan utbildning i läroavtalsform som ordnas som läroplansbaserad utbildning och som utbildning som förbereder för fristående examen och som leder till en yrkesinriktad grundexamen.

⁵⁾ I fråga om nya studerande och avlagda examina ingår sådan utbildning vid läroanstalter och i läroavtalsform som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen.

⁶⁾ Med studerande som inlett sina studier för YH-examen avses fr.o.m. 2010 studerande som under statistikåret i fråga för första gången har skrivit in sig som närvarande i en utbildning som leder till YH-examen vid en yrkeshögskola.

⁷⁾ Studerande som för första gången har skrivit in sig som närvarande i en utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen vid en yrkeshögskola.

⁸⁾ Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina.

Konst- och kulturpolitiken

Konsten och kulturen utgör en grund för ett värdigt liv, bildningen och utvecklingen av samhället. Genom att stärka kulturgrunden, verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete, medborgarnas möjligheter till kulturellt deltagande samt kulturekonomin främjas bildningen, kreativiteten, kunnandet och innovativiteten, befolkningens livskvalitet och välfärd, regionernas livskraft samt utvecklingen av sysselsättningen och samhällsekonomin. Inom den konst- och kulturpolitiska utvecklingsverksamheten ska målen med egenvärde och de instrumentella målen hållas i balans.

Centrala kulturpolitiska områden är konst- och konstnär-, kulturarvs-, biblioteks-, kulturexport- och upphovsrättspolitikerna liksom även den audiovisuella politiken och den kommunala kulturverksamheten.

I Finland har deltagandet i kulturella aktiviteter ökat och skillnaderna i deltagande mellan befolkningsgrupperna har jämnats ut. Det finns emellertid grupper där deltagandet är mycket lågt. Kulturtjänsterna koncentreras till de större städerna, varvid tillgången till tjänsterna varierar i olika delar av landet. I europeisk jämförelse besöks bibliotek och teatrar särskilt aktivt, men läsaktiviteten håller på att minska. Intresset för kulturarvet är mindre än i Europa i genomsnitt. Andelen som ser inhemska filmer är större i Finland än i många andra länder, även om det sammantagna antalet biobesök är något lägre än i EU i genomsnitt. Medvetenheten om konstens och kulturens positiva effekter på befolkningens välbefinnande samt utnyttjandet av kulturbaserade metoder inom olika områden av samhällelig verksamhet har ökat.

Antalet personer som arbetar i yrken inom konst har ökat ytterligare under de senaste åren, även om antalet personer som arbetar i yrken inom konst enligt en mer bred definition av dessa har sjunkit något. Arbetslösheten bland personer som avlagt en examen inom kulturbranschen är dock högre än arbetslösheten bland den utbildade arbetskraften i genomsnitt. Andelen sysselsatta inom kultursektorn utgjorde ca 4,1 % procent av de sysselsatta i Finland 2012.

En större variation vad gäller kulturella och konstnärliga uttrycks- och deltagandeformer och konsumtionsbehovet inom kultur samt digitaliseringen präglar utvecklingen inom konst och kultur. Digitaliseringen inverkar på ett genomgripande sätt på produktionen, distributionen, bevarandet och konsumtionen av konst och kultur. Kulturekonomin ses som en del av den kreativa ekonomin.

Inom konst- och kulturbranschen riktas besparingar till ämbetsverk och inrättningar och annan budgetfinansierad verksamhet, statsandelar och funktioner som finansieras med tippningsvinstmedel.

Målen för de samhällseliga verkningarna inom kulturpolitiken är:

1. Kulturgrunden förblir livskraftig

Man strävar efter att stärka kulturgrunden genom att främja infrastrukturen för och tillgången till kultur och information, bevarandet av kulturarvet och kulturmiljöerna, konst-, kulturarvs- och mediefostran liksom även den nationella, regionala och lokala konst- och kulturförvaltningens funktioner och kulturens internationalisering, med beaktande av omvärldens utmaningar globalt och med tanke på den tekniska och hållbara utvecklingen samt de besparingar som gäller branschen.

2. Verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete tryggas

Verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete tryggas genom att stödformerna för konst och kultur utvecklas, konstnärernas utkomstmöjligheter görs mångsidigare och ett fungerande upphovsrättssystem utvecklas. Dessutom stärks förutsättningarna för företagsamhet inom kulturella och kreativa branscher.

3. Möjligheterna att ta del av kultur tryggas för alla befolkningsgrupper och förbättras för mindre delaktiga befolkningsgrupper

Möjligheterna till kulturellt deltagande för alla befolknings- och medborgargrupper tryggas genom att man sörjer för den nationella, regionala och lokala tillgången och tillgängligheten till konst- och kulturtjänster och kulturarvet, vidtar åtgärder för att få mindre delaktiga grupper att delta samt främjar utvecklingen av kulturell mångfald (inkl. kulturtjänster).

4. Kulturekonomin och den kreativa ekonomin stärks

Förutsättningarna för att utveckla kulturekonomin och den kreativa ekonomin och deras effekt på sysselsättningen förbättras genom att den finansiella basen och kunskapsunderlaget för kulturen utvecklas och breddas, upphovsrätten utnyttjas bättre och riktlinjerna för immateriellt värdeskapande fullföljs.

Nyckeltal för kulturpolitiken

	2013 utfall	2014 utfall	2016 uppskattning
1. Stärkande av kulturgrunden			
Teatrar med rätt till statsandel			
— kalkylerade årsverken	2 469	2 474	2 474
— antal föreställningar	13 047	12 675	12 800
Orkestrar med rätt till statsandel			
— kalkylerade årsverken	1 033	1 037	1 037
— antal konserter	2 138	2 354	2 400
Finlands Nationalopera			
— antal anställda med månadslön	526	532	537
— antal föreställningar	444	468	305
Suomen Kansallisteatteri			
— antal anställda	326	326	315
— antal föreställningar	641	781	700
Nationalgalleriet			
— antal anställda	243	224	230
— antal samlings- och specialutställningar	18	19	17
Museer med rätt till statsandel, kalkylerade årsverken	1 183	1 183	1 183
2. Personer som utför kreativt arbete			
Antal mottagare av/ansökningar om årsstipendier	289/2 294	298/2 416	300/2 400
Andelen personer som bor i huvudstadsregionen av dem som får stipendium från statens konstkommissioner, %	53		55
Antal konstnärspensioner sammanlagt (31.12)	1 056	1 061	1 061
— Antal nya mottagare av konstnärspensioner i förhållande till antalet sökande, %	12,32	11,99	11,99
— Antal personer som arbetar i yrken inom kultur (arbetskraftsundersökningen)	83 463		
3. Kulturen och medborgarna			
Besökare på teatrar med rätt till statsandel, 1 000 personer	2 227	2 168	2 200
Suomen Kansallisteateris publikkontakter, 1 000 personer	176	177	175
Åhörare vid orkestrar med rätt till statsandel, 1 000 personer	772	925	950
Finlands Nationaloperas publikkontakter, 1 000 personer	267	257	290
Totalt antal besökare i Nationalgalleriet, 1 000 personer	472	584	480
Besökare i museer med rätt till statsandel och i andra museer som sköts som huvudsyssla, 1 000 personer	5 482	5 385	5 300
Premiärer på inhemska filmer	35	32	25
Antal biobesökare vid inhemska filmer, 1 000 personer	1 819	2 031	1 900
Antal huvudbibliotek och biblioteksfilialer, st.	778	756	756
Den totala utlåningen vid allmänna bibliotek, 1 000 st.	92 776	90 870	91 000
Fysiska biblioteksbesök, 1 000 st.	51 293	50 379	51 000
Biblioteksbesök på nätet, 1 000 st.	52 969	40 389	41 000
Deltagare i evenemang som ordnas av biblioteken, 1 000 personer	756	812	850
4. Kulturen och ekonomin			
Internationell finansiering och försäljningsinkomster inom den audiovisuella branschen (1 000 euro)		-	38
Musikbranschens ekonomiska värde (1 000 euro)	863	-	862

Nyckeltal för kulturpolitiken

	2013 utfall	2014 utfall	2016 uppskattning
Verksamhetsställen för företag inom kulturbranschen	22 178		22 500
Antal anställda vid företag inom kulturbranschen	60 342		61 000
Omsättningen för företag inom kulturbranschen (1 000 euro)	1 286		1 300

Idrottspolitiken

Motion och idrott ger upplevelser och glädje, ökar samhörigheten och främjar hälsa och välbefinnande. En motionsinriktad livsstil utgör en del av utbildningsbasen. Elitidrott ger upplevelser och ökar också intresset för att börja utöva idrott som hobby. Målet med idrottspolitiken är att främja idrotten och därigenom öka delaktigheten samt öka befolkningens välbefinnande med hjälp av idrott. Motion och idrott har också ekonomiska effekter samt effekter som ökar arbets- och funktionsförmågan.

Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av idrottspolitiken samt för att allmänna förutsättningar för idrott skapas inom statsförvaltningen. Kommunerna skapar förutsättningar för kommuninvånarnas idrottsutövning genom att ordna idrottstjänster med tanke på olika målgrupper, stödja föreningsverksamhet och bygga och driva idrottsanläggningar. För ordnandet av idrottsverksamheten svarar i huvudsak organisationerna inom idrotts- och motionssektorn och idrottsföreningarna. Inom ramen för EU:s program Erasmus+ för utbildning, ungdom och idrott ökar det europeiska samarbetet inom idrotten.

Målen för de samhälleliga verkningarna inom idrottspolitiken är:

1. Tillgängligheten till idrotten ska vara likvärdig

Idrott hör till de grundläggande kulturella rättigheterna. Förutsättningarna för att tillhandahålla idrottstjänster påverkas av den stramare offentliga ekonomin, kommunsammanslagningarna och flyttningsrörelserna samt av förändringarna i idrottsförvaltningen och idrottskulturen. Målet är att trygga tillgängligheten till idrotts- och motionstjänster och idrottsanläggningar i hela landet och säkerställa att främjandet av idrott och motion beaktas i kommunernas strategier. Målet är att förbättra kvaliteten på och livskraften hos medborgarverksamheten inom motion och idrott och deltagandet i medborgarverksamheten på ett lokalt plan i synnerhet när det gäller sådana befolkningsgrupper som hindras att delta av sociala, ekonomiska eller kulturella faktorer.

2. Motion och idrott ökar deltagandet

Finländare deltar aktivt i motions- och idrottsföreningars verksamhet, i synnerhet antalet barn och unga inom idrottsföreningsverksamheten är stort. Det finns dock skillnader mellan olika befolkningsgrupper när det gäller deltagande i föreningsverksamhet, engagemang och motionsaktivitet. Behovet att förnya idrottsorganisationernas verksamhetskultur och verksamhetssätt ökar när engagemanget i idrottsorganisationernas och idrottsföreningarnas verksamhet minskar och det i stället uppkommer fria verksamhetsgrupper och andra nya sätt att delta. Dessutom är det allt viktigare att de etiska principerna iakttas i idrottsorganisationernas verksamhet. Elitidrotten är en del av den finländska kulturen. Grunden för den skapas inom idrotts- och motionsföreningsverksamhet. Elitidrotten skapar upplevelser, supporterkultur och förebilder. Ordandet av stora idrotts-

evenemang har också samhällsekonomisk betydelse. Verksamhetsmodellerna för den finländska elitidrotten har reformerats så att de motsvarar den allt hårdare internationella konkurrensen. Ett mål är att förbättra de finländska idrottarnas framgångar samt att stärka effekterna av elitidrotts-evenemang som ordnas i Finland. Genom en aktiv internationell verksamhet främjas en starkare etisk grund och konkurrenskraft inom idrotten och elitidrotten.

3. En motionsinriktad livsstil blir allt vanligare

Förändringarna i samhället och bl.a. den tekniska utvecklingen har lett till att den fysiska aktiviteten och funktionsförmågan hos befolkningen har minskat avsevärt. För lite motion innebär utöver de individuella riskerna också en risk för folkhälsan och samhällsekonomin. Idrott och motion har positiva effekter för individens hälsa och välbefinnande. Ett aktivt utövande av idrott och motion har också samhällseliga och samhällsekonomiska effekter när det gäller att främja en förlängning av tiden i arbetslivet och välbefinnandet i arbetet. Målet är att främjandet av motion och idrott samt effekterna av motion och idrott ska beaktas i alla samhällseliga beslut och ingå i verksamheten inom alla ministeriers förvaltningsområden. Målgruppen utgörs i synnerhet av barn och unga, eftersom deras motionsaktivitet skapar grunden för en motionsinriktad livsstil för resten av livet. Viktiga målgrupper är också de som inte rör på sig tillräckligt inom olika åldersgrupper och sådana som löper risk att bli utestängda från motion och idrott.

4. Den kunskapsbaserade ledningen stärks i idrottspolitiken och idrottsförvaltningen

Inom styrningen av idrottsområdet och i det idrottspolitiska beslutsfattandet accentueras styrningen och samordningen på strategisk nivå samt uppföljningen och bedömningen av effekterna av åtgärderna. Utmaningarna inom idrottskulturen förutsätter mera omfattande sakkunskap och kunnande inom idrottsområdet. Målet är att principen om kunskapsbaserad ledning ska följas inom idrottskulturen och att utvecklandet av åtgärderna och åtgärdsreformer ska grunda sig på tillräckligt högklassig och relevant informationsproduktion.

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2013 utfall	2014 utfalluppskattning	2016 uppskattning
Personer som motionerar på fritiden minst 4 ggr/v minst en halv timme per gång, %¹⁾			
8—9-klassister sammanlagt	61	61	64
— pojkar	63	63	65
— flickor	60	60	63
1—2-klassister i gymnasiet sammanlagt	59	59	62
— pojkar	60	60	62
— flickor	57	57	60
1—2-klassister i yrkesutbildningen sammanlagt	44	44	46
— pojkar	45	45	46
— flickor	43	43	45
Personer i åldern 15—64 år som motionerar på fritiden minst 4 ggr/v, %²⁾			
— män	33	31	35

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2013 utfall	2014 utfall uppskattning	2016 uppskattning
— kvinnor	34	36	36
Genomsnitt i löptestet för män som inleder tjänstgöring (m)³⁾	2 440	2 433	2 400
Motion och idrott i motions- och idrottsföreningar %⁴⁾			
7—14-åringar	63	63	64
15—18-åringar	37	37	38
19—	12	12	13
Elit tävlingsmedaljer, st.			
Olympiska spelen	-	5	2
Världsmästerskap			
— olympiska grenar	7	1	2
— icke-olympiska grenar	129	107	95
Europamästerskap (olympiska och icke-olympiska grenar)	134	119	120

¹⁾ Enkäten Hälsa i skolan. Undersökningen genomförs vartannat år, så siffrorna för 2014 baserar sig på resultaten för 2013.

²⁾ Undersökningen om den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa, AVTK

³⁾ Santtila et. al. Medicine & Science in Sports & Exercise 2006, omarbetad, PEHENKOS, VM-kuntotestitilastot

⁴⁾ Grundar sig på LIKES-forskningscentralens forskningssammanställning och medeltal från forskning som gäller medborgarverksamheten inom motion.

Ungdomsarbetet och ungdomspolitiken

Målen för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken är att stödja de ungas utveckling och självständighetsprocess, att främja ett aktivt medborgarskap hos de unga, att stärka de ungas sociala identitet samt att förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Dessa mål enligt ungdomslagen gäller alla som är under 29 år och bor i Finland. Utgångspunkten för målen är gemenskap, solidaritet, likställdhet och jämlikhet, kulturell mångfald och internationalism, sunda levnadsvanor samt respekt för miljön och livet. Ett centralt programdokument är det barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogram som godkänns av statsrådet vart fjärde år och som förverkligar de gemensamma målen inom ungdomsområdet i EU.

Det skärpta ekonomiska läget ökar ojämlikheten mellan ungdomar och förutsätter nya lösningar inom ungdomsarbetet och ungdomspolitiken. De ungas möjligheter att vara med och påverka i samhället har utvecklats under de senaste åren. De regionala skillnaderna är fortfarande stora, liksom även skillnaderna mellan ungdomsgrupperna. De ungas deltagande sker numera allt oftare utanför den traditionella organisationsverksamheten, särskilt i sociala nätverk.

Målen för de samhällsliga verkningarna inom ungdomspolitiken är:

1. Aktivare medborgarskap för unga

En målinriktad verksamhet bland unga i samhället främjas. Man skapar förutsättningar för de unga att delta och påverka samt förutsättningar för deras fritidsaktiviteter.

2. De ungas sociala identitet stärks

Man stärker de ungas förmåga att hantera vardagen och förebygger utslagning. Målet är att få varje ung person med i samhälls- och arbetslivet.

3. De ungas uppväxt- och levnadsvillkor förbättras

Man strävar i samarbete med andra aktörer efter att de ungas levnadsvillkor ska uppnå samma nivå som hos andra befolkningsgrupper.

Nyckeltal för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken

	2013 utfall	2014 utfall/ uppskattning	2016 uppskattning
Aktivt medborgarskap för unga			
— Ungdomsfullmäktige eller motsvarande organ, andel av kommunerna (Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry), %	75	70 ¹⁾	85
Stärkande av de ungas sociala identitet			
— Informations- och rådgivningstjänster för unga, andel av kommunerna, %	69	67	75
— Ungdomsverkstäder, andel av kommunerna, %	86	88	90
— Unga (under 29 år) i verkstäderna	14 720	13 885	13 000
— Arbetslösa under 29 år (ANM:s sysselsättningsöversikt)	44 229	50 400	50 000
— Unga som nåtts genom uppsökande ungdomsarbete/andel som behöver mera långvarigt stöd inom det uppsökande ungdomsarbetet	27 117/ 16 627	24 579/ 16 848	22 000/ 15 000
— Uppsökande ungdomsarbete, andel av kommunerna, %	87	93	100
Förbättrande av de ungas uppväxt- och levnadsvillkor			
— Nätverk för vägledning av och tjänster för unga, andel av kommunerna, %	83	90	100
Barn i grundskoleålder som inte har någon nära vän (enkäten Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd) ²⁾ , %	8	8	7
Barn i grundskoleålder som anser att deras hälsotillstånd är mycket eller ganska gott (enkäten Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd), %	84	84	85

¹⁾ Ungdomsfullmäktigen har enligt Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry sammanslagits.

²⁾ Enkäten Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd, gjordes inte 2014.

Kyrkliga ärenden

Undervisnings- och kulturministeriets mål är att garantera verksamhetsförutsättningarna för evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och andra religionssamfund och att främja möjligheterna till religionsbekännelse och religionsutövning och att på andra sätt främja religionsfriheten. I fråga om det allmänna ordnandet av begravningsväsendet är utgångspunkten religionsfrihet och jämlikhet samt värdighet och vördnad.

Internationellt samarbete

Genom att utnyttja det rådande internationella intresset och de finländska utbildningsanordnarnas och andra aktörers höga kompetensnivå främjas exporten av finländsk utbildning och finländskt kunnande.

Man påverkar i Europeiska unionen och i internationella organisationer i syfte att främja Finlands mål i ärenden som gäller utbildnings- och forskningspolitik, kulturpolitik, audiovisuell politik samt idrotts- och ungdomspolitik.

Anslag för statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

Moment	Verksamhetsform	2014	2015	2016	2015/2016 förändring
29.10.30	Allmänbildande utbildning ¹⁾	844 023	731 212	702 453	-28 759
29.10.34	Byggande av skolor ²⁾	46 400	0	0	0
29.20.30	Yrkesutbildning	722 067	492 096	468 108	-23 988
29.30.30	Fritt bildningsarbete	164 818	156 545	157 820	1 275
29.30.31	Yrkesinriktad tilläggsutbildning ³⁾	138 075	133 006	131 805	-1 201
29.30.32	Läroavtalsutbildning	124 843	110 042	106 650	-3 392
29.30.33	Kompetensprogrammet för unga vuxna	52 000	57 440	37 347	-20 093
29.30.51	Särskilda yrkesläroanstalter	15 879	16 055	16 055	0
29.80.30	Bibliotek	4 713	4 750	3 900	-850
29.80.31 och 52	Teatrar och orkestrar	80 851	78 465	75 833	-2 632
29.80.32 och 52	Museer	36 811	35 764	34 425	-1 339
29.80.33	Kommunernas kulturverksamhet	106	106	0	-106
29.80.34	Byggande av bibliotek	4 500	4 500	0	-4 500
29.90.50 och 52	Idrottsutbildningscenter	18 630	17 963	18 150	187
29.90.50	Kommunernas idrottsväsende	19 200	19 327	19 399	72
29.91.50	Kommunernas ungdomsarbete	8 099	8 061	8 048	-13
Sammanlagt		2 281 015	1 865 332	1 779 993	-85 339

Uppskattning av fördelningen av statsandelar och statsunderstöd

Kommunerna och samkommunerna	1 117 697	914 013	872 197	-41 816
— Kommuner	-382 252	-312 592	-298 291	14 301
— Samkommuner	1 499 950	1 226 605	1 170 488	-56 117
Privata	1 163 318	951 319	907 796	-43 523

¹⁾ Vid dimensioneringen av momenten 29.10.30, 29.20.30 och 29.30.32 har från och med 2015 beaktats den effekt på statsandelen som ökningen av kommunernas finansieringsandel har till följd av reformen av finansieringen av yrkeshögskolorna, sammanlagt -291 miljoner euro.

²⁾ Understöden för anläggningsprojekt har överförts till moment 28.90.30 i fråga om läroanstalterna 2015 och i fråga om biblioteken 2016. Nya projekt finansieras inte.

³⁾ Det föreslås att anslagen för anskaffning av arbetskraftsutbildning överförs till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde 2017.

Kommunens självfinansieringsandel av driftkostnaderna för gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning utgör enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 58,11 % ökat med 290 948 000 euro på grund av bortfallet av kommunens finansieringsandel vid finansieringen av yrkeshögskolorna. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och av lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) så att man av besparingskäl låter bli att höja statsandelsindexet inom un-

dervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde för 2016 och att priserna per enhet för museer, teatrar och orkestrar sänks permanent 2016 för genomförande av utgiftsbesparingen och att den permanenta spareffekt som riktats till museer, teatrar och orkestrar 2012—2015 säkerställs.

Tippnings- och penninglotterivinstmedel

I enlighet med lotterilagen (1047/2001) används avkastningen av penninglotterier och tippnings- och vadhållningsspel för att främja vetenskap, konst, idrott och fysisk fostran samt ungdomsarbete. Tippningsvinstmedlen utgör en viktig finansieringskälla inom vetenskapens, konstens, idrottens och den fysiska fostrans samt ungdomsarbetets område. I enlighet med lotterilagen tas i statsbudgeten varje år in ett anslag som uppskattas motsvara vinsten under räkenskapsperioden i fråga för den penningspelsammanslutning som ordnar ovannämnda spel samt de amorteringar och räntor som inflyter på lån som beviljats av vinstmedlen.

Veikkaus Ab:s egentliga intäkter för 2016 uppskattas till 520,9 miljoner euro. Utöver de beräknade egentliga intäkterna ställs ur Veikkaus Ab:s fond för ofördelade vinstmedel sammanlagt 16,5 miljoner euro till förfogande, varvid det totala beloppet av tippningsvinstmedel som står till förfogande 2016 uppgår till 537,403 miljoner euro, vilket är en minskning på ca 3,7 miljoner euro jämfört med budgeten för 2015. De beräknade intäkterna har fördelats mellan förmånstagarna enligt den lag som gäller fördelning av tippningsvinstmedel.

Av vinstmedlen föreslås ett belopp på 103,4 miljoner euro bli beviljat under moment 29.40.53 för stöd till vetenskapen, 233,3 miljoner euro under moment 29.80.52 för stöd till konsten, 147,6 miljoner euro under moment 29.90.50 för stöd till idrotten och 53,1 miljoner euro under moment 29.91.50 för stöd till ungdomsarbetet.

Den statliga finansieringen av vetenskap, konst, idrott och ungdomsarbete under kapitlen 29.40, 80, 90 och 91 föreslås 2016 uppgå till 1 114,9 miljoner euro, varav 537,4 miljoner euro, dvs. 48,2 %, beviljas av tippningsvinstmedel.

Tippningsvinstmedel och övriga anslag som beviljats för samma ändamål, mn euro

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	budget	budgetprop.
Statsandel för bibliotekens driftkostnader	115,2	119,5	-	-	-	-	-		
— tippningsvinstmedel	24,7	13,1	-	-	-	-	-		
— budgetmedel	90,5	106,4	1)	-	-	-	-		
Vetenskap	283,7	332,1	355,1	388,3	409,9	398,8	308,6	314,7	432,1
— tippningsvinstmedel	77,1	86,9	95,8	100,3	101,2	102,2	102,4	102,6	103,4
— budgetmedel ²⁾	206,6	245,2	259,3	288,0	308,7	296,6	205,4	212,1	328,7
Konst	311,2	363,9	400,6	425,1	432,6	451,8	458,3	471,5	458,2
— tippningsvinstmedel	164,5	191,3	209,3	220,3	222,4	224,6	237,0	237,0	233,3
— budgetmedel	146,7	172,6	191,3	204,8	210,2	227,2	221,3	234,5	224,9
Idrott	106,7	127,6	137,6	142,5	153,6	151,7	187,4	188,8	155,4

Tippningsvinstmedel och övriga anslag som beviljats för samma ändamål, mn euro

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	bokslut	budget	budgetprop.
— tippningsvinstmedel	104,0	124,3	135,8	141,9	150,9	151,6	147,3	148,2	147,6
— budgetmedel	2,7	3,3	1,8	0,6	2,7	0,1	40,1	40,6	7,7
Ungdom	47,0	55,6	69,3	65,2	71,8	73,9	74,3	74,8	69,3
— tippningsvinstmedel	37,4	44,7	51,3	51,5	51,9	52,4	52,8	53,4	53,1
— budgetmedel	9,6	10,9	18,0	13,7	19,9	21,5	21,5	21,4	16,2
Tippningsvinstmedel sammanlagt utan bibliotek	383,0	447,2	492,2	514,0	526,4	530,8	539,5	541,1	537,4
Tippningsvinstmedel sammanlagt	407,7	460,3	492,2	514,0	526,4	530,8	539,5	541,1	537,4

¹⁾ Statsandelen för bibliotekens driftskostnader finansieras fr.o.m. 2010 med anslag under finansministeriets huvudtitel.

²⁾ I anslagen ingår inte anslagen under moment 29.40.50 för den statliga finansieringen av universiteten.

Anslag som reserverats för vissa ändamål ur tippningsvinstmedel och ur andra moment i budgeten (euro)

	Tippningsvinstmedel	Allmänna budgetmedel	Sammanlagt
Omkostnader för Institutet för de inhemska språken	3 627 000	1 259 000	4 886 000
Finlands Akademis forskningsanslag	70 673 000	232 133 000	302 806 000
Statsandelar och statsunderstöd för teatrar och orkestrar	40 064 000	35 769 000	75 833 000
Statsandelar för museer	19 380 000	15 072 000	34 452 000
Idrottsutbildningscenter	16 914 000	664 000	17 578 000
Utveckling av verkstadsverksamheten för unga och uppsökande ungdomsarbete	6 000 000	15 523 000	21 523 000

Förvaltningsområdets informationsförvaltning

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde och ansvarsområde fortsätter stärkandet av den gemensamma kunskapsbasen och utvecklandet av verksamheten och verksamhetssätten med hjälp av digitaliseringen.

Bedömning av könskonsekvenserna i samband med budgetpropositionen

Över hälften av anslagen inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är överföringsutgifter och deras konsekvenser för jämställdheten är beroende av finansieringsmottagarnas beslut.

I de unga åldersgrupperna är skillnaden mellan kvinnors och mäns utbildningsnivå till kvinnornas klara fördel. Att inte genomgå den grundläggande utbildningen, inte fortsätta studera efter den grundläggande utbildningen eller att avbryta yrkesutbildning eller högskoleutbildning är typiskt i synnerhet för pojkelever och manliga studerande. Genom att förbättra kvaliteten på den grundläggande utbildningen, ha flexibel grundläggande utbildning som praxis och tillhandahålla utbildning som förbereder för yrkesutbildning bedöms i synnerhet den andel av befolkningen som inte har yrkesutbildning minska och därigenom även skillnaderna i kvinnors och mäns utbildningsnivå.

Flickors och pojkars studieival upprätthåller segregationen i arbetslivet. Man vidtar fortsatta åtgärder för att påverka flickors och pojkars studieival.

Den kultur-, idrotts- och ungdomspolitiska verksamheten är i regel könsneutral. Främjande av jämställdhet enligt idrottslagen är utgångspunkten i strategin för statsunderstöd för idrottsverksamhet, vilket beaktas i understödsriterierna. Jämställdheten ingår även i lagens värderingar. Inom ungdomsarbetet riktas understöd vid behov särskilt till projekt som gäller flickor eller pojkar. I takt med att den kulturella mångfalden ökar kommer behovet av differentierad verksamhet att öka inom ungdomsarbetet. Kulturbranschen är kvinnodominerad såväl när det gäller kulturaktörer som när det gäller användare av kulturtjänster och kulturutövare, men männens andel som användare av kulturtjänster har ökat på 2000-talet. Däremot tjänar kvinnor som får sin försörjning från konstens område i genomsnitt sämre än män, och avsikten är att uppmärksamma detta när verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete förbättras.

Med hjälp av statistik och undersökningar följer undervisnings- och kulturministeriet könskonsekvenserna av förvaltningsområdets verksamhet och beaktar dessa då budgeten görs upp.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
29.40	Högskoleundervisning och forskning		
	— fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	318,8	338,4
29.40.54	<i>Strategisk forskningsfinansiering</i> (förslagsanslag)		
	— fullmakt för forskningsprojekt	55,6	55,6
29.80.34	<i>Statsandel och statsunderstöd för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt för anläggningsprojekt	13,5	-
29.80.75	<i>Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt för ombyggnad och småprojekt	1,3	6,3
29.90	Idrottsverksamhet		
	— fullmakt för ombyggnad och småprojekt	51,8	-

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom ansvarsområdet	122 471	108 669	220 066	111 397	103
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 776	20 645	18 962	-1 683	-8
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 668	22 235	21 883	-352	-2
03. Omkostnader för centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO (reservationsanslag 2 år)	8 655	8 422	8 237	-185	-2
04. Omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering (reservationsanslag 2 år)	3 575	3 891	3 863	-28	-1
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	3 726	3 526	3 543	17	0
22. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	14 263	14 263	14 263	—	0
(23.) Produktivitetsanslag för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 994	—	—	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	33 717	29 198	28 489	-709	-2
50. Vissa understöd (fast anslag)	748	998	1 279	281	28
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 298	3 293	3 321	28	1
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	—	—	114 000	114 000	0
66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 051	2 198	2 226	28	1

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
10. Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet	952 430	792 236	767 453	-24 783	-3
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	50 524	46 754	43 816	-2 938	-6
02. Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 349	2 270	2 334	64	3
20. Gemensamma utgifter för den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten (reservationsanslag 3 år)	12 717	10 697	17 872	7 175	67
30. Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	829 537	731 212	702 453	-28 759	-4
(34.) Statsandel och statsunderstöd för läroanstalternas anläggningskostnader (reservationsanslag 3 år)	56 000	—	—	—	0
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	1 303	1 303	978	-325	-25
20. Yrkesutbildning	731 598	504 675	482 662	-22 013	-4
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	8 494	6 314	8 289	1 975	31
21. Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)	4 365	6 265	6 265	—	0
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	718 739	492 096	468 108	-23 988	-5
30. Vuxenutbildning	528 269	506 491	484 194	-22 297	-4
20. Undervisningsväsendets personalutbildning och vissa andra utgifter (reservationsanslag 2 år)	23 147	19 147	19 527	380	2
21. Utvecklande av vuxenutbildningen (reservationsanslag 2 år)	7 010	6 890	8 689	1 799	26

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
30. Statsandelar för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	164 502	156 545	157 820	1 275	1
31. Statsandel och statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning (förslagsanslag)	136 199	133 006	131 805	-1 201	-1
32. Statsandel och statsunderstöd för läroavtalsutbildning (förslagsanslag)	116 012	110 042	106 650	-3 392	-3
33. Kompetensprogrammet för unga vuxna (förslagsanslag)	58 234	57 440	37 347	-20 093	-35
51. Statsandelen för driftskostnaderna för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader (förslagsanslag)	15 800	16 055	16 055	—	0
53. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	7 366	7 366	6 301	-1 065	-14
40. Högskoleundervisning och forskning	2 704 305	3 239 376	3 200 045	-39 331	-1
01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 332	10 423	12 871	2 448	23
02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 102	18 688	18 131	-557	-3
03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	1 999	1 464	1 249	-215	-15
04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 869	1 863	1 758	-105	-6
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	41 414	48 040	54 960	6 920	14
22. Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 500	8 500	8 500	—	0
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 894 935	1 904 269	1 823 623	-80 646	-4
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	143 809	139 097	232 133	93 036	67

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
52. Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet (fast anslag)	29 144	30 299	31 679	1 380	5
53. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen (förslagsanslag)	102 361	102 601	103 359	758	1
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	—	14 631	34 000	19 369	132
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	402 357	861 787	857 774	-4 013	0
66. Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)	17 340	17 415	20 008	2 593	15
(86.) Statlig finansiering för yrkeshögskolornas kapital (fast anslag)	—	50 000	—	-50 000	-100
70. Studiestöd	862 949	916 437	932 865	16 428	2
01. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	705	700	649	-51	-7
52. Statsgaranti för studielån (förslagsanslag)	26 591	30 200	31 200	1 000	3
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	748 398	800 076	816 305	16 229	2
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	30 228	31 361	31 411	50	0
(58.) Understöd för ersättning av hyreskostnader (reservationsanslag 2 år)	5 877	2 100	—	-2 100	-100
59. Stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	51 150	52 000	53 300	1 300	3

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
80. Konst och kultur	458 315	471 451	458 212	-13 239	-3
01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	4 601	4 382	4 289	-93	-2
03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 973	2 524	2 205	-319	-13
04. Museiverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 793	19 422	20 650	1 228	6
05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	5 812	5 649	5 474	-175	-3
06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 511	6 935	6 522	-413	-6
16. Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	18 093	18 848	18 848	—	0
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	16 950	16 945	14 545	-2 400	-14
30. Statsunderstöd för de allmänna bibliotekens verksamhet (fast anslag)	4 713	4 750	3 900	-850	-18
31. Statsandel och statsunderstöd för teatrar och orkestrars driftskostnader (förslagsanslag)	41 040	38 401	35 769	-2 632	-7
32. Statsandelar och statsunderstöd för museer (förslagsanslag)	17 431	16 411	15 072	-1 339	-8
(33.) Statsunderstöd för utveckling av kulturverksamheten i kommunerna och regionerna (förslagsanslag)	106	106	—	-106	-100
(34.) Statsandel och statsunderstöd för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek (reservationsanslag 3 år)	4 500	4 500	—	-4 500	-100
35. Statsunderstöd till anläggningskostnader för ett projekt för 100-årsjubileet för Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)	1 000	5 000	8 000	3 000	60

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	157	252	252	—	0
41. Vissa dispositionsrättserättigheter (reservationsanslag 3 år)	4 075	19 225	20 213	988	5
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	1 160	1 122	4 371	3 249	290
51. Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	13 893	14 470	14 507	37	0
52. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (förslagsanslag)	237 010	236 962	233 322	-3 640	-2
53. Statsunderstöd för lokal-kostnader (fast anslag)	28 369	29 837	25 085	-4 752	-16
54. Statsunderstöd för konst- och kulturinstitutioners lokalinvesteringar (fast anslag)	7 210	8 177	5 300	-2 877	-35
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 200	2 200	2 200	—	0
59. Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)	14 670	11 245	10 000	-1 245	-11
(70.) Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)	500	150	—	-150	-100
72. Utökande av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)	739	739	739	—	0
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	3 800	3 149	6 899	3 750	119
95. Utgifter för skydd av kulturmiljö (förslagsanslag)	10	50	50	—	0
90. Idrottsverksamhet	187 402	188 751	155 366	-33 385	-18
30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)	—	—	7 000	7 000	0
50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran (förslagsanslag)	147 295	148 194	147 622	-572	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
52. Statsandel till idrottsutbildningscenter och finansiering av kalkylerade kostnader för idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)	107	557	744	187	34
(54.) Understöd för totalrenovering av Olympiastadion i Helsingfors (reservationsanslag 3 år)	40 000	40 000	—	-40 000	-100
91. Ungdomsarbete	74 337	74 762	69 323	-5 439	-7
50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	52 787	53 362	53 100	-262	0
51. Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	21 000	21 000	15 523	-5 477	-26
52. Samernas kultur- och språkboverksamhet (reservationsanslag 2 år)	550	400	700	300	75
Sammanlagt	6 622 077	6 802 848	6 770 186	-32 662	0

Det totala antalet anställda 2 825 2 814 2 782

01. (29.01, delvis) Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom ansvarsområdet

Staten får avstå från sitt monopol i CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy.

Förklaring: CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy är ett bolag som till hundra procent ägs av staten och avsikten är att dess ägarbas utvidgas till de universitet som nämns i 1 § i universitetslagen (558/2009) och de yrkeshögskolor som fått tillstånd enligt 7 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), för att bolagets tjänster ska fås att stödja utnyttjandet av resurserna för vetenskap och forskning på ett mer effektivt sätt än för närvarande.

01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 962 000 euro.

Anslaget får också användas för utgifter för rättsskyddsnämnden för studerande.

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet svarar som en del av statsrådet för utvecklandet av utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitikerna och det interna-

tionella samarbetet i anslutning därtill. Genom sin verksamhet stärker ministeriet grunden för kompetens och kreativitet i samhället.

Målen för resultatet av verksamheten vid undervisnings- och kulturministeriet:

1. Ministeriets strategiska verksamhet är förutseende vad gäller förändringar i omvärlden och styr ministeriets ansvarsområde. Kunskapsbaserad ledning stöder ministeriets beslutsfattande och strategiska verksamhet.

2. Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt och planmässigt sätt. Beredningen av lagstiftningen är högklassig och sakkunnig.

3. Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktas konsekvenserna av utvecklingen inom ekonomin och sysselsättningen och konsekvenserna av den övriga samhällsutvecklingen. Omstruktureringen av förvaltningsområdet fortsätter. Styrningen inom ansvarsområdet främjar uppnåendet av de samhälleliga effektmålen och målen för verksamhetens resultat.

4. Ledningen och verksamhetsformerna vid ministeriet bidrar till att de resultatmål som ställts upp nås och främjar personalens arbetshälsa. I enlighet med ministeriets personalstrategi utvecklas personalplaneringen och ledningen med långsiktighet och förutsebarhet som mål.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	28 400	20 845	19 162
Bruttoinkomster	748	200	200
Nettoutgifter	27 652	20 645	18 962
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 057		
— överförs till följande år	8 181		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-65
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-5 årsverken)	-1 234
Överföring till moment 23.01.02	-75
Koncentrerad av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)	2
Löneglidningsinbesparing	-119
Lönejusteringar	137
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-165
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-132
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-24
Nivåförändring	-8
Sammanlagt	-1 683

2016 budget	18 962 000
2015 budget	20 645 000
2014 bokslut	27 776 000

02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 883 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till utveckling och produktion av läromedel
- 2) till en sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning, högst 650 000 euro
- 3) till ett understöd på högst 50 000 euro för produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning
- 4) till ett understöd på 500 000 euro till sametinget för produktion av läromedel på samiska språket
- 5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Utbildningsstyrelsen är ett centralt sakkunnigämbetsverk som ska svara för utvecklandet av den småbarnspedagogiska verksamheten och utbildningen inom sitt verksamhetsområde, främja uppnåendet av goda resultat i utbildningen och följa hur den småbarnspedagogiska verksamheten och utbildningen ordnas. Utbildningsstyrelsen genomför de uppgifter som gäller beredning, beslut och verkställighet i fråga om läroplaner, examina och handledande utbildningar, bereder grunderna för planen för den småbarnspedagogiska verksamheten samt sköter den informationsstyrning och projektverksamhet som syftar till att förbättra utbildningens resultat. Utbildningsstyrelsen sköter de förvaltnings- och serviceuppgifter som särskilt fastställts för ämbetsverket. Utbildningsstyrelsen svarar för jämställandet av högskoleexamina som avlagts utomlands och för erkännandet av yrkeskvalifikationer som förvärvats i ett annat EU/EES-land samt för utvecklandet och övervakningen av examenssystemen för auktoriserade translatorer och språkexamina. I anslutning till Utbildningsstyrelsen finns det 26 utbildningskommissioner och 147 examenskommissioner, i fråga om vilka Utbildningsstyrelsen sköter förvaltningsuppgifterna. Utbildningsstyrelsen sköter resultatstyrningen av de statliga läroanstalter som hör till Utbildningsstyrelsens bokföringsenhet.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för Utbildningsstyrelsen:

Den normativa styrningen av utbildningen

- Grunderna för planen för den småbarnspedagogiska verksamheten bereds.
- Verkställandet av läroplansgrunderna för förskoleundervisningen och den grundläggande undervisningen stöds.
- Läroplansgrunderna för gymnasieutbildningen bereds.
- Grunderna för yrkesexamina och förberedande utbildningar revideras och andra föreskrifter revideras i enlighet med nya författningar.

— Examenssystemet inom yrkesutbildningen utvecklas och propositioner som gäller examensstrukturen bereds.

— Läroplans- och examensgrunderna struktureras och görs elektroniska.

Informationsstyrningen och projektverksamheten

— Utvecklings-, försöks- och startprojekt genomförs i enlighet med de utbildningspolitiska programmen.

— Valfungerande förfaranden, verksamhetsmodeller och verksamhetsmetoder produceras och sprids i samarbete med utbildningsanordnarna och läroanstalterna.

— Man utvecklar ungas läroavtalsutbildning och inläring i arbetet och man deltar i befästandet av individuella studievägar och flexibla sätt att avlägga examen.

— Utvecklandet av en kompetensbaserad, individuell och flexibel yrkesutbildning som motsvarar arbetslivets behov stöds.

— Användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen främjas.

— Genomförandet av reformer som gäller läroanstalternas arbetsro och elev- och studerandevården stöds.

Ordnanande av utbildning och förbättrande av utbildningens resultat

— Det kunskapsbaserade utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av utbildningen stärks och indikatorer och lägesöversikter tas fram för beslutsfattare och utbildningsutvecklare.

— Spridning och etablering av modeller och praxis i syfte att öka genomströmningen och påskyn-da studierna.

— Prognostiseringsuppgifter produceras, kvantitativ och kvalitativ prognostisering samordnas.

— En kvalitetsstrategi för yrkesutbildningen genomförs.

— Beredningen av lokala och regionala utvecklingsplaner stöds genom ett utvecklingsprogram för ledningen inom undervisningsväsendet samt med hjälp av ett utvecklingsnätverk som syftar till att förbättra utbildningsförvaltningens effektivitet och produktivitet. Behovet att reformera utbildningsförvaltningen som en följd av förändringar som gäller utbildningsanordnarna stöds i enlighet med regeringsprogrammet och dess handlingsplan.

— Utvecklandet och utvidgningen av Studieinfo.fi-tjänsten fortsätter. Ett nytt register för verifierat kunnande utvecklas. Högskolornas elektroniska system för ansökan utvecklas med de funktioner som den andra fasen kräver.

Strukturell utveckling

— Utvecklingsverksamheten koncentreras till omfattande projekt som stöder den nationella utbildningspolitiken.

— Undervisningsväsendets personalutbildning utvecklas för att stödja nationella utvecklingsprogram för utbildningsformerna och hela undervisningsväsendet så att kontakten med grundutbildningen för lärare intensifieras.

— Den strukturella utvecklingen av gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen stöds.

— Examenskommissionernas verksamhet utvecklas och deras antal minskas samt verksamheten för sekretariatet för fristående examina i anslutning till Utbildningsstyrelsen organiseras.

— Utbildningskommissionernas verksamhet utvecklas.

Funktionell effektivitet

— Utbildningsstyrelsen utvecklar sina strukturer, verksamhetsätt och verksamhetsprocesser samt sina tjänster för att trygga en effektiv verksamhet av hög kvalitet genom att koncentrera sig på sina kärnuppgifter.

— Utbildningsstyrelsen utvecklar sin verksamhet i enlighet med anpassningsplanen för Utbildningsstyrelsen.

— Genom sin avgiftsbelagda service stöder Utbildningsstyrelsen uppnåendet av de utbildningspolitiska målen och främjar resultaten inom undervisningsväsendet.

— Utbildningsstyrelsen tryggar tillgången till läromedel med liten spridning.

— Målet för Utbildningsstyrelsens företagsekonomiska verksamhet är att upprätthålla lönsamheten.

Produktion och kvalitetsledning

Utbildningsstyrelsens prestationer (st.)

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
1. Produktion inom basverksamheten					
Grunder för läroplanerna	2	-	3	-	1
Examensgrunder/yrkesutbildning					
— Grundexamina	1	1	52	52	15
— Yrkes- och specialyrkesexamina	45	40	30	30	30
— Antal sökande i den gemensamma elevansökan till yrkesutbildning, gymnasieutbildning, yrkeshögskolor och universitet	314 500	349 035	281 130	262 000	260 000
— Antal användare av tjänsten Studieinfo				2 500 000	3 000 000
— Antal deltagare i fortbildning för personal inom undervisningsväsendet	33 042	27 946	35 068	20 000	20 000
2. Produktion inom den avgiftsbelagda servicen					
Offentlighetsrättsliga prestationer					
— Examen i undervisningsförvaltning	345	460	349	300	300
— Beslut om erkännande av högskoleexamen	720	897	853	850	850
— Språkexamina inom statsförvaltningen	1 200	1 249	1 034	1 200	1 200
— Examensavgifter för fristående examina inom vuxenutbildning (st.)	48 000	49 419	49 000	47 000	47 000
Företagsekonomiska prestationer					
— Utbildningsdagar	12 995	10 922	10 671	10 000	10 000
— Beställda konsultationer och utvärderingar	59	27	4	4	4
— Sålida publikationer och läromedelprodukter	69 140	73 672	62 771	60 000	60 000
— Utlåtanden om utländska examinas motsvarighet	71	60	51	50	50

Utbildningsstyrelsens prestationer (st.)

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
3. Nyckeltal för serviceförmågan					
— Behandlingstid för beslut om erkännande av examen (mån.)	3,5	3,5	3,0	3,5	3,5
— Kundtillfredsställelse i fråga om avgiftsbelagda utbildningar (1—5)	4,3	4,3	4,3	4,1	4,1

Personalresurser

— Sakkunskapen och kompetensen hos Utbildningsstyrelsens personal grundar sig på kunskapsbaserig, nätverksbildning och social växelverkan.

— Utbildningsstyrelsen utvecklar ledarskapet och chefsarbetet.

— Utbildningsstyrelsen främjar arbetshälsa genom att ta hänsyn faktorer som har samband med de anställdas ålder och livssituation.

— Utbildningsstyrelsen tryggar tillräckliga resurser för skötseln av kärnuppgifterna genom att utveckla personalstrukturen, personalplaneringen, arbetet och kunnandet samt genom att vara aktiv i nätverkssamarbetet.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Årsverken (moment 29.01.02)	264	261	251	217	232
Årsverken (övriga moment)	23	24	20	20	20
Andelen visstidsanställda av hela personalen, %	8,2	15,5	9,8	6,1	9,0
Arbetsstillfredsställelseindex	3,4	3,5	3,3	3,6	3,4
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,6	8,1	7,7	8,0	7,5
Index för utbildningsnivån	6,1	6,2	6,2	6,0	6,1

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	31 505	30 235	29 483
Bruttoinkomster	8 027	8 000	7 600
Nettoutgifter	23 478	22 235	21 883
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 230		
— överförs till följande år	3 420		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 289	1 250	1 280
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 807	1 900	1 930
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-518	-650	-650
Kostnadsmotsvarighet, %	71	66	66
Prisstöd	330	650	650
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	90	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, andra företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	2 245	2 550	2 550
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 866	2 100	2 300
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	379	450	250
Kostnadsmotsvarighet, %	120	121	111

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	3 618	3 500	3 550
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	3 576	3 500	3 550
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	42	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring till momenten 28.90.30, 29.10.01, 29.20.30 och 29.30.21 av en överföring)	-150
Periodisering av inbesparingar (återföring till moment 29.10.01 av en överföring)	-525
Periodisering av inbesparingar (återföring till moment 29.30.20 av en överföring)	-500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Registret för verifierat kunnande (finansieringen 2016) (överföring från moment 28.70.20)	880
Tryggande av basverksamheten (överföring från moment 29.30.20)	325
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-22
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-196
Indexhöjning av hyresutgifterna	15
Löneglidningsinbesparing	-56
Lönejusteringar	86
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-97
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-99
Nivåförändring	-13
Sammanlagt	-352
2016 budget	21 883 000
2015 I tilläggsb.	880 000
2015 budget	22 235 000
2014 bokslut	22 668 000

03. Omkostnader för centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 237 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till undervisning i och ökandet av kännedomen om finska språket och finsk kultur utomlands inklusive betalning av löner till universitetslektorer och andra experter som tjänstgör utomlands, sammanlagt högst 47 personer, till ett belopp av 1 600 000 euro

2) till stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och expertutbyte samt tjänstemannautbyte till ett belopp av 2 870 000 euro.

Under momentet får det nettobudgeteras inkomster och utgifter som gäller stipendier inom ramen för programmet Erasmus +, som finansieras av Europeiska unionen, och Nordplus-programmet, som finansieras av Nordiska ministerrådet.

Förklaring: Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO är en sakkunnig- och servicemyndighet som har till uppgift att främja internationalisering av det finländska samhället när det gäller utbildning, arbetsliv, kultur och medborgarverksamhet samt av ena med hjälp av såväl olika instrument för rörlighet och samarbete som information.

Verksamheten syftar till ett genuint internationellt och fördomsfritt samhälle där var och en kan och vill fungera i ett mångkulturellt samhälle och ser olikheter som en rikedom.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO:

Verksamhetens resultat

Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO

— genomför stipendieprogram och andra program för rörlighet och samarbete samt svarar för det nationella genomförandet av Europeiska unionens program Erasmus + samt programmet Kreativa Europa, programmen ett Europa för medborgarna och Management Partnership samt för genomförandet av det nordiska Nordplus- och Nordkurs-programmet

— stärker den internationella rörligheten och det internationella samarbetet samt främjar den finländska utbildningens och kulturens internationella synlighet och konkurrenskraft i synnerhet när det gäller de prioriterade områdena Brasilien, Kina, Nordamerika och Ryssland

— koordinerar rörligheten för studerande inom ramen för programmet Science without Borders i enlighet med det avtal som ingåtts med Brasilien

— utvecklar undervisningen i finska språket och kulturen vid utländska universitet och ordnar kurser i finska för utländska universitetsstuderande i Finland

— stärker sin egen roll som sakkunnig, ökar deltagarantalet i program avsedda för olika målgrupper samt effektiviserar produktionen och spridningen av information och kunskap om finländska och utländska aktörers rörlighet och samarbete

— bereder medborgarna jämlika möjligheter att delta i programmen genom att informera om möjligheterna till internationalisering och genom att följa de nationella och regionala effekterna av verksamheten

Kvantitativa mål

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
EU:s program Erasmus + ¹⁾	21 998	22 056	23 521	18 990	19 570
— Deltagare som rest från Finland	15 236	14 941	13 553	10 900	11 400
— Deltagare som reser till Finland ²⁾	6 762	7 115	7 030	7 000	7 050
— Deltagare i ungdomsprogrammet				1 090	1 120
Deltagare i EU:s program Aktiv ungdom (YiA)³⁾	3 744	3 954	2 938		
Finansiering från Nordiska ministerrådets program					
— Nordplus Högre utbildning (studerandenas och lärarnas rörlighet)			3 428	3 800	3 800
Finansiering från nationella anslag					
— Europa			154	300	200
— Asien ⁴⁾	126	200	322	250	200
— Nordamerika	116	250	136	250	200
— Ryssland	889	500	870	850	850
— Andra stipendier och internationell praktik	686	510	259	360	300
Programmet North-South	492	300	459	450	450

Kvantitativa mål

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskatt- ning	2016 mål
Främjande av finska språket och finsk kultur					
— stipendier för sommarkurser och undervisningsbesök	223	270	233	270	230
Sammanlagt	28 274	28 040	29 382	25 520	25 800

¹⁾ Fram till 2013 EU:s program för livslångt lärande, fr.o.m. 2014 det sammanslagna programmet Erasmus +

²⁾ Uppföljningsindikator. Finansieringen kommer inte från Finland.

³⁾ Fr.o.m. 2014 det sammanslagna programmet Erasmus +

⁴⁾ Sedan 2013 enbart Kina

Funktionell effektivitet

För att öka centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO:s produktivitet fortsätter utvecklandet av verksamhetsprocesserna och de elektroniska tjänsterna samt stärks verksamhet som stöder en hållbar utveckling.

CIMO intensifierar samarbetet med andra aktörer inom förvaltningsområdet för att förbättra produktiviteten och effektiviteten.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Verksamhetens resultat stöds genom satsningar på personalutbildning och kompetensutveckling, och syftet är en jämlik arbetsplats med hög professionell nivå där personalens kompetens ökar med hjälp av intern och extern växelverkan.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskatt- ning	2016 mål
Årsverken:					
— CIMO	109,4	107,0	106,1	107,0	107,0
— Utlandslektorer	20,8	19,3	17,1	19,0	18,0
<i>Sammanlagt</i>	<i>130,2</i>	<i>126,3</i>	<i>123,2</i>	<i>126,0</i>	<i>125,0</i>
Andelen visstidsanställda av hela personalen, %	21,4	18,9	17,7	19,0	18,0
Arbetstillfredsställelseindex (skala 1—5)	3,3	3,6	3,4	3,6	3,6
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,7	9,3	11,1	8,0	8,0
Index för utbildningsnivån	6,1	6,2	6,2	6,2	6,2

De löneutgifter som avses i punkt 1) i beslutdelen fastställs i tillämpliga delar i enlighet med reglementet för universitetslektorer i finska språket och kulturen som arbetar utomlands.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	35 777	38 962	39 779
Bruttoinkomster	27 744	30 540	31 542
Nettoutgifter	8 032	8 422	8 237
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 346		
— överförs till följande år	1 968		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-8
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-86
Indexhöjning av hyresutgifterna			5
Löneglidningsinbesparing			-8
Lönejusteringar			22
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)			-60
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna			-43
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-7
Sammanlagt			-185

2016 budget	8 237 000
2015 budget	8 422 000
2014 bokslut	8 655 000

04. Omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 863 000 euro.

Förklaring: Nationella centret för utbildningsutvärdering är ett oavhängigt sakkunnigorgan för extern utvärdering av utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet. Utvärderingscentret producerar information för det utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av den småbarnspedagogiska verksamheten och utbildningen.

Utvärderingscentret ska

— i enlighet med utvärderingsplanen utvärdera den småbarnspedagogiska verksamheten och utbildningen samt den verksamhet som bedrivs av dem som ordnar undervisning, utbildning eller småbarnspedagogisk verksamhet och av högskolornas verksamhet.

— i enlighet med utvärderingsplanen genomföra sådan utvärdering av inlärningsresultaten som gäller uppnåendet av målen för timfördelningen och grunderna för läroplanen inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen och sådan utvärdering av inlärningsresultaten som gäller uppnåendet av målen för grunderna för läroplanen inom yrkesutbildningen och grunderna för examina inom den yrkesinriktade vuxenutbildningen samt grunderna för läroplanen inom den grundläggande konstundervisningen

— stödja dem som ordnar undervisning och utbildning samt högskolorna i ärenden som gäller utvärdering och kvalitetssäkring

— utveckla utvärderingen av utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet

— sköta andra uppgifter som enligt bestämmelser och föreskrifter ankommer på centret.

Utvärderingsrådet, som finns i anslutning till utvärderingscentret, deltar i utvärderingscentrets strategiska planering, beslutar om yttranden och initiativ som är vittsyftande eller principiellt viktiga, gör upp en framställning till de objekt som ska utvärderas och en tidtabell för utvärderingarna samt lägger fram ändringsförslag som gäller utvärderingsplanen.

Sektionen för utvärdering av högskolorna, som finns i anslutning till utvärderingsrådet, beslutar om projektplanen för utvärderingar av högskolor, om planerings- och utvärderingsgruppernas sammansättning samt om godkännande av slutresultatet för auditeringar av högskolornas kvalitetssystem.

Delegationen för utvärderingsärenden, som tillsätts av utvärderingscentret, har till uppgift att främja samarbetet mellan centret och dess intressentgrupper och att dra nytta av den information utvärderingscentrets utvärderingar resulterar i.

Till utvärderingscentrets verksamhetsprinciper hör att

— iaktta principerna för oavhängig och utvecklande utvärdering

— offentliggöra grunderna för och resultaten av utvärderingarna

— svara för informationen till intressentgrupperna

— skicka utvärderingsresultaten till läroanstalter, dem som anordnar småbarnspedagogisk verksamhet, utbildningsanordnare och högskolor som deltagit i utvärderingen

— delta i internationell utvärderingsverksamhet och internationellt samarbete

— regelbundet delta i externa utvärderingar av sin verksamhet.

Målet är att Nationella centret för utbildningsutvärdering ska

— utföra de uppdrag för 2016 som ingår i den utvärderingsplan som fastställs för 2016—2019

— i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet inleda planeringen av elektroniska system för utvärderingen av inlärningsresultat i enlighet med den övergripande arkitekturen för ansvarsområdet

— förbättra auditeringarnas verkningsfullhet.

Nationella centret för utbildningsutvärdering, prestationer

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Utvärderingar och auditeringar, st.	31	43	45
— allmänbildande utbildning	8	11	12
— yrkesutbildning	14	18	19
— högskoleutbildning	6	9	9

Nationella centret för utbildningsutvärdering, prestationer

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
— sektorsöverskridande utbildning	3	5	5
Utvärderingsrapporter, st.	11	26	35
— allmänbildande utbildning	8	6	9
— yrkesutbildning	3	9	11
— högskoleutbildning		8	10
— sektorsöverskridande utbildning		3	5
Evenemang för information och offentliggörande, st.	6	20	30
Antal deltagare i evenemangen	475	600	600

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 320	3 991	3 963
Bruttoinkomster	621	100	100
Nettoutgifter	2 699	3 891	3 863

Poster som överförs

— överförs från föregående år	1 037
— överförs till följande år	1 913

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneglidningsinbesparing	-11
Lönejusteringar	23
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-38
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-28

2016 budget	3 863 000
2015 budget	3 891 000
2014 bokslut	3 575 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 543 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt kultursamarbete
- 2) till utgifter som föranleds av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram

3) till betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med inriktning på utlandet och som betalas till sådana personer och samfund som främjar undervisnings-, vetenskaps- och kulturutbytet samt gör finsk kultur känd utomlands.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Fulbright-stipendieutbytesprogrammet	269 000
Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet	500 000
Övriga internationella projekt	2 774 000
Sammanlagt	3 543 000

Med anslaget finansieras projekt i anslutning till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområdes multilaterala och bilaterala internationella samarbete, utlandsfinländarverksamhet och samarbete med besläktade folk.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet	500
Konferens om pressfriheten i världen 2016	160
Omfördelning av utgiftsbesparing	-100
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-543
Sammanlagt	17

2016 budget	3 543 000
2015 budget	3 526 000
2014 bokslut	3 726 000

22. (29.01.22, delvis) Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 263 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för kopierings- och andra dispositionsrättsersättningar enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter.

Förklaring: Av anslaget betalas ersättningar som baserar sig på upphovsrättslagen för användning av skyddat material i statsförvaltningen och läroanstalter i enlighet med avtal som ingås med organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätten.

2016 budget	14 263 000
2015 budget	14 263 000
2014 bokslut	14 263 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 28 489 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring till moment 28.01.29)	-339
Överföring till moment 23.01.29	-183
Överföring till moment 29.80.41	-838
Nivåförändring	651
Sammanlagt	-709

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	28 489 000
2015 budget	29 198 000
2014 bokslut	33 716 873

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 279 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	575 000
2.	Paasikivi-Samfundet	10 000
3.	Traditionsförbundet Eklövet	63 000
4.	Programmet för att vitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5.	Understödjande av den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
	Sammanlagt	1 279 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Understödjande av den minoritetsspråkiga tidningspressen (överföring från moment 31.40.42)	500
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-119
Nivåförändring	-100
Sammanlagt	281

2016 budget	1 279 000
2015 budget	998 000
2014 bokslut	748 000

51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 321 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Understöd till Ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 543 000
2.	Understöd till Finlands Sjömanskyrka — varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnadslån till sjömanskyrkor (högst)	134 000 52 000
3.	Understöd för skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar och iståndsättning av begravningsplatser i det avträdde området	32 000
4.	Understöd till registrerade religionssamfund	532 000
5.	Understöd för främjande av dialogen mellan religioner	80 000
Sammanlagt		3 321 000

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-150
Finansieringen av ombyggnaden av Sjömanskyrkan i Rotterdam upphör	-400
Indexhöjning för understöd till ortodoxa kyrkan	33
Nivåförhöjning som har samband med reformen av finansieringen av kyrkans samhällsuppgifter	1 000
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-503
Nivåförändring	48
Sammanlagt	28

2016 budget	3 321 000
2015 I tilläggsb.	100 000
2015 budget	3 293 000
2014 bokslut	3 298 000

52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 114 000 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

Förklaring: Finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter ses över. Församlingarnas rätt till intäkter från samfundsskatt slopas och i stället införs lagstadgad statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter. Lagstadgade uppgifter i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och värdefullt lösöre ligger till grund för finansieringen. Enligt lagen uppgår finansieringsbeloppet år 2016 till 114 000 000 euro. Finansieringsbeloppet höjs årligen med ett belopp som motsvarar förändringen i den allmänna prisnivån enligt konsumentprisindex.

2016 budget	114 000 000
-------------	-------------

66. *Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 2 226 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till Unesco	1 478 000
Finlands finansiella bidrag till ungdomsstiftelsen för Europa	37 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om delöverenskommelsen för Europarådets ungdomskort	5 000
Finlands finansiella bidrag till WIPO	110 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	22 000
Utgifter föranledda av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	15 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	26 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	320 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	22 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska centret för moderna språk	32 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	57 000
Medlemsavgift till OECD/INES	28 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet	16 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delöverenskommelse gällande idrott (EPAS)	18 000
Sammanlagt	2 226 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredskap för valutakursförändringar i medlemsavgiften till Unesco	28
Sammanlagt	28

2016 budget	2 226 000
2015 budget	2 198 000
2014 bokslut	2 051 498

10. Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet

Förklaring:

Samhälleliga verkningar

Målet för den småbarnspedagogiska verksamheten och den allmänbildande utbildningen (förskoleundervisning, grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning, gymnasieutbildning, grundläggande konstundervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet) är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för alla barn, elever och studerande samt främja deras välbefinnande, utveckling och inläring. Utgångspunkten för utvecklingen av den småbarnspedagogiska verksamheten och den allmänbildande utbildningen är att skapa jämlika möjligheter samt att garantera en högklassig fostran och utbildning för alla, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. Målet är att säkerställa handlingsförmågan, tillgängligheten och verkningsfullheten inom den småbarnspedagogiska verksamheten samt skol- och läroanstaltsnätverket.

Den småbarnspedagogiska verksamheten består av helheten fostran, undervisning och vård. Utgångspunkten för den småbarnspedagogiska verksamheten är en helhetssyn på barnets tillväxt, utveckling och inläring som baserar sig på bred, tvärvetenskaplig kunskap och forskning samt kännedom om pedagogiska metoder. Genom den småbarnspedagogiska verksamheten skapas en stark grund för en balanserad tillväxt och utveckling i fråga om barnets personlighet samt färdigheter, förmågor och värdegrund, för barnets livslånga lärande och för barnets välmående och hälsa. Målet är att stärka kontinuiteten i den småbarnspedagogiska verksamheten samt förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Genom tjänsterna inom den småbarnspedagogiska verksamheten stöds sammanjämkningen av arbete och familjeliv. Den subjektiva rätten till dagvård ändras så att varje barn har rätt till 20 timmar småbarnspedagogisk verksamhet per vecka fram till förskoleundervisningen. Ett barn har dock rätt till småbarnspedagogisk heldagsverksamhet, om barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare arbetar på heltid eller studerar, är verksamma som företagare eller sysselsatta i eget arbete på heltid. Inom den småbarnspedagogiska verksamheten höjs förhållandet mellan antalet barn över 3 år och antalet fostrare från 1/7 till 1/8.

Dagvårdsavgifterna samt avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamhet höjs. Den extra inkomsten från dagvårdsavgifterna, uppskattningsvis 22 miljoner euro 2016 och på årsnivå 54 miljoner euro, stärker kommunernas ekonomi. En proposition om detta överlämnas under vårsessionen 2016 och ändringarna träder i kraft den 1 augusti 2016. Höjningen av avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamhet stärker kommunernas ekonomi med uppskattningsvis 10 miljoner euro 2016 och på årsnivå med uppskattningsvis 25,7 miljoner euro. Höjningen genomförs genom en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning som överlämnas 2015.

Genom förskoleundervisningen säkerställs en i fråga om lärandet och utvecklingen högklassig kontinuitet för alla barn från småbarnspedagogisk verksamhet till grundläggande utbildning. Förskoleundervisning ökar jämlikheten inom utbildningen och minskar marginaliseringen. Utgångspunkten för den grundläggande utbildningen är en högklassig och trygg närskola samt en enhetlig grundskola. Målet är att utveckla skolan till en gemenskap som främjar barns och ungas inläring och välbefinnande. Detta sker genom att man säkerställer en professionell undervisning av god kvalitet, handledning och stödåtgärder, elev- och studerandevård samt en trygg inlärningsmiljö.

Stärkandet av barns och ungas välbefinnande börjar inom den småbarnspedagogiska verksamheten och fortsätter inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, utbildningen på andra stadiet samt annan allmänbildande utbildning. Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildningen förverkligas på ett högklassigt och resultatrikt sätt så att eleverna och studerandena erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och så att färre avbryter studierna. Jämlikhet i utbildningen främjas. De samhälleliga verkningarna beskrivs med hjälp av resultaten från nationella och internationella utvärderingar och undersökningar.

Verksamhetens resultat

Beredningen av en lag som gäller den småbarnspedagogiska verksamheten och av bestämmelserna om klientavgifter inom den småbarnspedagogiska verksamheten fortsätter.

Grundskolans förutsättningar att vara en läropliktsskola för alla barn förbättras genom att man i finansieringen av skolorna beaktar deras verksamhetsmiljö.

Resurser riktas till åtgärder som utvecklar sätten att lära sig och lärandemiljöerna inom den grundläggande utbildningen och den grundläggande utbildningens tillgänglighet säkerställs också i framtiden. Man stöder utbudet av morgon- och eftermiddagsverksamhet för elever i årskurserna 1—2 i den grundläggande utbildningen samt för elever i behov av särskilt stöd. Till förskoleundervisning och grundläggande utbildning riktas utvecklingsåtgärder, genom vilka inlärningsresultaten förbättras samt utvecklandet av lärandet och pedagogiken stöds så att närskoleprincipen förstärks. Utvärderingen av den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen utvecklas. Kunnandet i naturvetenskap och matematik och intresset att lära sig förbättras genom att man fortsätter genomförandet av det riksomfattande utvecklingsprogrammet. Stärkandet av språkkunskaperna fortsätter genom att språkbadsverksamheten stöds. Stöd för lärande och välmående bland elever som omfattas av intensifierat och särskilt stöd understöds som en del av den allmänna utbildningen samt åtgärder för att förebygga avhopp från skolan understöds. Inlärningsresultaten inom den grundläggande utbildningen förbättras samt skillnaderna i inlärningsresultaten minskas.

Gymnasieeleverna stöds att snabbt bli färdiga och komma ut i arbetslivet. Strukturen för nätet av anordnare av gymnasieutbildning utvecklas på frivillig basis. Utvecklandet av nätet av utbildningsanordnare sker inom ramen för nuvarande anslag och man har inte för avsikt att bevilja särskild finansiering för det. Revideringen av finansieringssystemet bereds så att prestationer och verkningsfullhet har stor betydelse som grund för finansieringen. Finansieringssystemet stöder, sporrar och styr utbildningsanordnarna att förbättra verksamhetens verkningsfullhet, kvalitet och effektivitet och tryggar den regionala tillgången till utbildning. Finansieringen betalas till utbildningsanordnaren.

Revideringen av läroplansgrunderna för gymnasieutbildningen fortsätter så att de kan tas i bruk den 1 augusti 2016. Samarbetet mellan gymnasieutbildningen och utbildningen på högre nivå utökas.

Ett utvecklingsprojekt om gymnasieutbildningen genomförs, med vilket avsikten är att i betydande grad öka användningen av informations- och kommunikationsteknik, göra studie- och undervisningsmetoderna mångsidigare samt öka samarbetet inom verksamheten med andra skolformer och med arbetslivet.

Barns och ungas emotionella och psykosociala färdigheter blir bättre och åtgärderna för att minska mobbning i skolan fortsätter. Utvecklandet av åtgärdsprogrammet Kaikki Mukaan (KaMu), som gäller främjande av psykosocialt välbefinnande och livskompetens och minskande av mobbning och effekterna av den, fortsätter i gymnasierna 2016. Satsningar ska göras på skoltrivsel och skolfreden samt barnens och de ungas psykiska och fysiska välmående ska förbättras.

Studentexamen utvecklas så att den stöder målen i fråga om allmänbildningen och i större utsträckning kan utnyttjas i högskolornas antagning. Successivt ibruktagande av informations- och kommunikationsteknik bereds. De första proven (tyska, filosofi och geografi) med utnyttjande av informations- och kommunikationsteknik avläggs hösten 2016 och hela examen våren 2019. Proven i modersmålet, främmande språk och matematik reformeras. Omstruktureringen av provet i matematik genomförs 2016 och reformerna av provet i modersmål 2018.

Arbetet med att utveckla och göra inlärningsmiljöerna mångsidigare stöds, pedagogiken kring interaktiva inlärningsmiljöer utvecklas och undervisningspersonalens kunnande främjas samt den framtida kompetensbasen betonas. Sätten att lära sig blir fler genom att digitala lärandemiljöer införs samt pedagogiken moderniseras. Övergången till digitalt material inom den allmänbildande utbildningen främjas och sätt att stödja lärarnas egen produktion och spridning av läromedel till andra utvecklas. Standardiseringen av utbildningsmolntjänster främjas och autentiseringslösningarna för minderåriga utvecklas som en del av den nationella servicearkitekturen.

Seminarier om den småbarnspedagogiska verksamheten och den allmänbildande utbildningen anordnas när Finland är ordförandeland i Nordiska ministerrådet 2016.

Resultaten av OECD:s PISA-undersökning i Finland 2003—2012 och målen för 2015

	2003 utfall	2006 utfall	2009 utfall	2012 utfall	2015 ¹⁾ mål
Läskunnighet	543	547	536	524	538—550
Matematik	544	548	541	541	538—550
Naturvetenskaper	548	563	554	554	550—560

¹⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2004, 2007, 2010, 2013 och 2016.

Antal barn och elever inom dagvården och den allmänbildande utbildningen, undervisningstimmar och ledda timmar åren 2013—2016

	2013 utfall	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 mål
Dagvård ¹⁾	211 550	212 050	212 550	213 050
Förskoleundervisning ²⁾	59 800	60 420	62 500	62 000
Grundläggande utbildning	526 850	530 000	531 000	531 000
Tilläggsundervisning	1 840	1 230	2 060	2 060
Gravast utvecklingshämmande elever	1 470	1 450	1 470	1 470
Övriga elever med nedsatt funktionsförmåga	10 260	10 200	10 430	10 430
Förberedande undervisning för invandrare	2 800	3 020	3 050	3 100
Elever inom flexibel grundläggande utbildning (högst)	1 840	1 860	2 000	2 000

Antal barn och elever inom dagvården och den allmänbildande utbildningen, undervisningstimmar och ledda timmar åren 2013—2016

	2013 utfall	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 mål
Tillägg för internatskola	530	450	540	540
Stödjande av modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	20 690	22 610	24 000	24 000
Gymnasieutbildning för unga	99 460	97 800	102 000	101 000
Gymnasieutbildning för vuxna	25 650	25 240	26 000	26 000
— varav över 18 år	5 650	6 000	7 100	7 000
— studerande enligt antalet obligatoriska och fördjupade/valbara gymnasiekurser som avlagts av ämnesstuderande vid vuxengymnasier/vuxenlinjer	1 150	1 190	1 200	1 200
Grundläggande konstundervisning ³⁾				
— timmar vid musikläroanstalter	1 653 000	1 653 000	1 653 000	1 653 000
— timmar inom den övriga grundläggande konstundervisningen	140 800	140 800	140 800	140 800
Morgon- och eftermiddagsverksamhet ³⁾				
— barn som deltar i verksamheten	56 000	56 000	56 000	56 000
— ledda timmar	3 390 000	3 390 000	3 390 000	3 390 000

¹⁾ Kommunal dagvård, inklusive barn i hel- eller halvdagsvård på daghem och i familjedagvård sammanlagt.

²⁾ De siffror som gäller förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är statsandelsuppgifter från utfallsåret på hösten (kommuner, samkommuner, privata utbildningsanordnare).

³⁾ Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen

Ca 77 850 examinander deltar i studentexamen 2016 och de beräknas avlägga sammanlagt ca 196 300 prov.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 43 816 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna

2) till internationalisering av statliga läroanstalter för allmänbildande utbildning, kompletterande utbildning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid Valteri-skolan samt understöd för att utveckla och göra inlärningsmiljöerna mångsidigare

3) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är skolor som ordnar förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kulturkontakter och nätverksbyggande. Den statliga specialskolan för allmänbildande utbildning (Valteri-skolan) utvecklas. Europeiska skolan i Helsingfors har till uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna.

Antal elever

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	814	803	840	815
Suomalais-venäläinen koulu	683	696	705	689
Den statliga specialskolan för allmänbildande utbildning (Valteri-skolan)	454	401	403	383
Europaskolorna (finländska elever)	606	598	620	620
Grundläggande utbildning vid skolhem	141	120	128	120
Europeiska skolan i Helsingfors	267	276	270	283
Sammanlagt	2 965	2 894	2 966	2 910

Nyckeltal för Valteri-skolans handledningsverksamheten

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Handledningsverksamhet på fältet				
— handledningsbesök	1 108	1 505	1 535	1 569
— elever	918	842	798	802
Tillfällig undervisning och rehabilitering				
— Stödperioddagar	3 258	3 830	3 653	3 679
— Stödperiodernas elever	445	443	445	449

Årsverken

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	75,6	76,2	76	76
Suomalais-venäläinen koulu	81,1	82,7	81	81
Den statliga specialskolan för allmänbildande utbildning (Valteri-skolan)	616,3	614,9	610	608
EU:s Europaskolor	33	32	32	32
Europeiska skolan i Helsingfors	59,8	60,5	61	61
Sammanlagt	865,8	866,3	860	858

Beräknad användning av anslaget (euro)

Språkskolor	3 705 000
Valteri-skolan	34 317 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	1 592 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

EU:s Europaskolor	1 700 000
Europeiska skolan i Helsingfors	2 502 000
Sammanlagt	43 816 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	67 539	66 754	64 816
Bruttoinkomster	21 199	20 000	21 000
Nettoutgifter	46 340	46 754	43 816
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	13 067		
— överförts till följande år	17 251		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande gymnasieutbildningen, 1 136 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.10.30.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	7
Avslutande av hyrande av temporära lokaler för Onerva Mäen koulu	-820
Avslutande av tilläggshyran för Suomalais-venäläinen koulu	-50
Bortfall av engångsutgift för Onerva Mäen koulu	-1 250
Justering av tilläggshyran för Onerva Mäen koulu	750
Tryggande av Utbildningsstyrelsens omkostnader (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	525
Upphörande av tilläggshyresfullmakten för Onerva Mäen koulu	-190
Upphörande av tilläggshyresfullmakten i samband med renoveringen av Suomalais-venäläinen koulu	-400
Övergång till elektronisk studentexamen (överföring till moment 29.10.02)	-100
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-44
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-1 220
Indexhöjning av hyresutgifterna	77
Löneglidningsinbesparing	-192
Lönejusteringar	271
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-227
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-59
Nivåförändring	-16
Sammanlagt	-2 938
2016 budget	43 816 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	46 754 000
2014 bokslut	50 524 000

02. Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 334 000 euro.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 869	9 568	9 492
Bruttoinkomster	6 868	7 298	7 158
Nettoutgifter	2 001	2 270	2 334
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 078		
— överförs till följande år	1 426		

De nettobudgeterade inkomsterna inflyter av de avgifter som tas ut för studentexamensnämndens prestationer enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning (908/2010).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Övergång till elektronisk studentexamen (överföring från moment 29.10.01)	100
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-2
Indexhöjning av hyresutgifterna	1
Löneglidningsinbesparing	-2
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-9
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-4
Sammanlagt	64
2016 budget	2 334 000
2015 budget	2 270 000
2014 bokslut	2 349 000

20. Gemensamma utgifter för den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 17 872 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd och utgifter som föranleds av planering och inledande av verksamheten samt omkostnader för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten

2) till andra EU- och OECD-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) till finansiering av statistikföring, datatekniska tjänster samt datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten

4) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av påskyndande av införandet av digitala läromedel, försök och utveckling inom digitalt lärande samt av främjande av den grundläggande konstundervisningens tillgänglighet

5) till avlönande av personal motsvarande högst 1 årsverke.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompetens och utbildning: Främjande av den grundläggande konstundervisningens tillgänglighet	800
Kompetens och utbildning: Påskyndande av införandet av digitala läromedel samt försök och utveckling inom digitalt lärande	6 000
Stödjande i undervisningen av uppdateringen av arbetssätt som utnyttjar digitaliseringen	375
Sammanlagt	7 175

Momentets rubrik har ändrats och anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2016 budget	17 872 000
2015 budget	10 697 000
2014 bokslut	12 717 000

30. Statsandel och statsunderstöd för den allmänbildande utbildningens driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 702 453 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till driftskostnader för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen som ordnas för andra än läropliktiga enligt 13 § 3 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, högst 3 800 000 euro

3) till understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader, högst 2 386 000 euro

4) till driftskostnader för flexibel grundläggande utbildning, högst 6 000 000 euro

5) på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer till betalning av understöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen till utbildningsanordnare som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme, högst 1 300 000 euro

6) till statsunderstöd enligt prövning för andra utbildningsanordnare inom grundläggande konstundervisning än de som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme, högst 150 000 euro

7) till innovativa inläringsmiljöer inom den allmänbildande utbildningen, digitala utbildningsmolntjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen samt till utvecklandet av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen och anskaffning av informations- och kommunikationsteknik till Studentexamensnämnden samt till internationell verksamhet i skolorna och läroanstalterna, högst 5 575 000 euro

8) till utveckling av den småbarnspedagogiska verksamheten, högst 3 700 000 euro

9) till understöd för utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och anställning av skolgångsbiträden i anknytning till det, högst 7 645 000 euro

10) till åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen, högst 10 540 000 euro

11) till understöd för utvidgande av språkbadverksamheten, högst 842 000 euro

12) till understöd för stödjande av klubbverksamhet för skolelever, högst 2 865 000 euro

13) till betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område

14) på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer till betalning av understöd enligt 45 § i den ovannämnda lagen för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning som utgör ett komplement till undervisningen i fråga om elever med främmande modersmål, högst 11 975 000 euro

15) på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer till betalning av understöd enligt 45 § i den ovannämnda lagen för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer

16) till sametingets förfogande för betalning av statsunderstöd till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för tryggnad av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn, högst 120 000 euro

17) till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och statsrådets beslut om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)

18) till anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet i Finland för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten på samma villkor som gäller för andra kommuninvånare

19) till betalning av sådana utgifter och understöd inom den allmänbildande utbildningen som hänför sig till genomförandet av projektet att ändra ungdomsgarantin i riktning mot en kollektiv garanti och som förebygger avhopp från skolan.

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 390 000. Priset är 26,00 euro per ledd timme.

Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 653 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 140 800 timmar.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) och lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

1) Kalkylerade kostnader (antal studerande * pris per enhet)	621 138 000
— kommunal gymnasieutbildning (88 200 * 6 071,83 €)	535 534 000
— privat gymnasieutbildning (9 800 * 6 399,43 €, inkl. moms)	62 716 000
— kommunal gymnasieutbildning för elever som var över 18 år då studierna inleddes (5 400 * 3 381,79 €)	18 262 000
— privat gymnasieutbildning för elever som var över 18 år då studierna inleddes (1 300 * 3 558,41 €, inkl. moms)	4 626 000
Kommunernas finansieringsandel	-448 521 000
Grundläggande utbildning, gravast utvecklingshämmande	45 818 000
Grundläggande utbildning, övriga elever med nedsatt funktionsförmåga	202 655 000
Förberedande undervisning för invandrare	50 588 000
Tilläggsundervisning	17 068 000
Förskoleundervisning och grundläggande utbildning för andra än läropliktiga	14 905 000
Tillägg för internatskola	1 672 000
Skolhemsförhöjning	1 078 000
Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	50 240 000
Statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme	78 807 000
Statsandel för skolor i utlandet	3 384 000
Finansiering till privata utbildningsanordnare för verksamhet som inleds och utvidgas	3 358 000
2) Ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen för andra än läropliktiga (högst)	3 800 000
3) Understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader (högst)	2 386 000
4) Tillägg för flexibel grundläggande utbildning (högst)	6 000 000
5) Understöd till utbildningsanordnare som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme (högst)	1 300 000
6) Understöd till andra utbildningsanordnare än de som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme (högst)	150 000
7) Innovativa inläringsmiljöer inom den allmänbildande utbildningen, digitala utbildningsmolntjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen samt utvecklandet av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen och anskaffning av informations- och kommunikationsteknik till Studentexamensnämnden samt internationell verksamhet i skolorna och läroanstalterna (högst)	5 575 000
8) Utveckling av den småbarnspedagogiska verksamheten (högst)	3 700 000
9) Utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och anställning av skolgångsbiträden i anknytning till det (högst)	7 645 000
10) Åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen (högst)	10 540 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

11) Utvidgande av språkbadverksamheten (högst)	842 000
12) Stödjande av klubbverksamhet (högst)	2 865 000
13) Utgifter för undervisning i utlandet	190 000
14) Stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	11 975 000
15) Understöd enligt 45 § i finansieringslagen för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer	75 000
16) Tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde (högst)	120 000
17) Betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och statsrådets beslut om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)	2 200 000
18) Stöd för anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten	500 000
19) Kompetens och utbildning: Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	400 000
Sammanlagt	702 453 000

Den kommun som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten driva in skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

Uppskattningar som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Hemkommunsersättningens grunddel	6 732,39 euro/invånare
Gymnasieutbildning	6 060,06 euro/studerande
Grundläggande konstundervisning — enhetspris per undervisningstimme	76,16 euro/undervisningstimme
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	26,00 euro/verksamhetstimme

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 9 107 000 euro som kommunernas andel av gymnasieutbildningen i övningsskolor och statliga allmänbildande läroanstalter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avstående från understöd för minskande av undervisningsgruppernas storlek inom den grundläggande utbildningen	-30 000
Inverkan av engångsposternas nettoförändring på statsunderstöden	-9 950
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, grundläggande utbildning	24 397
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, gymnasieutbildning och grundläggande konstundervisning	1 767
Kompetens och utbildning: Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	400
Sänkning av det uppskattade antalet studerande inom gymnasieutbildning	-9 183

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Understöd som har beviljats för förbättrande av kvaliteten på den allmänbildande utbildningen	-15 000
Utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	1 000
Utveckling av den småbarnspedagogiska verksamheten	3 700
Ökning av det uppskattade elevantalet inom den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen	4 110
Sammanlagt	-28 759

2016 budget	702 453 000
2015 I tilläggsb.	6 050 000
2015 budget	731 212 000
2014 bokslut	829 537 328

51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 978 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Kerhokeskus - Koulutyön tuki ry, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstskolor för barn och unga i Finland rf, till Sällskapet för Miljöfost-
ran i Finland rf, till Kesälukioseura ry, till Suomi-koulujen tuki ry, till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till kotiperuskoulu/hemgrundskola-verksamhet och till stödjande av verksamheten inom utbyteselevsorganisationer och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-175
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-150
Sammanlagt	-325

2016 budget	978 000
2015 budget	1 303 000
2014 bokslut	1 303 000

20. Yrkesutbildning

Förklaring: Syftet med yrkesutbildningen är att stärka konkurrenskraften i arbets- och näringslivet och välmåendet i samhället i en omvärld som blir allt mer internationell och snabbt förändras genom att svara på arbets- och näringslivets behov av kompetens, höja befolkningens yrkeskompetens och stödja livslångt lärande och en arbetslivsorienterad innovationsverksamhet. Utgångspunkt i arbetslivet och kundorientering samt flexibilitet och smidighet är centrala faktorer som stärker yrkesutbildningens verkningsfullhet, kvalitet och träffsäkerhet.

För att kompetensbasen hos personer i arbetsför ålder ska stärkas, tillgången på kunnig personal säkerställas och en kollektiv garanti genomföras krävs det flexibla ansöknings- och utbildningsvägar som passar såväl unga som vuxna, tillräckligt och med tanke på arbetslivets och individernas behov rätt riktat utbud av yrkesinriktad grund- och tilläggsutbildning samt mångsidigt utnyttjande av läroavtalsutbildningen och andra arbetsinriktade studieformer och digitala inlärningsmiljöer.

Yrkesutbildningens samhälleliga betydelse ska stärkas. Finansieringen av utbildningen samt utbildningsstrukturerna reformeras, dock så att behörigheten för fortsatta studier kvarstår. En regionalt sett heltäckande utbildning tryggas och samarbetet mellan utbildning och arbetsliv intensifieras. Överlappningar inom utbildningen åtgärdas. Gränserna mellan ungas och vuxnas yrkesutbildning avlägsnas. Dessutom samlas utbildningsutbudet samt finansieringen och styrningen till en enhetlig helhet som lyder under undervisnings- och kulturministeriet. Samarbetet mellan yrkesutbildningen och utbildningen på högre nivå utökas.

Finansierings- och styrsystemet för yrkesutbildningen omformas till en enhetlig helhet genom att de separata reglerings-, styr- och finansieringssystemen för den yrkesinriktade grund- och tilläggsutbildningen och läroavtalsutbildningen sammanslås. Reformen bereds under 2016. I framtiden ska yrkesutbildningen regleras genom en lag om verksamheten och ett tillstånd att ordna utbildning, vilka i sin helhet omfattar den yrkesinriktade grund- och tilläggsutbildningen samt läroavtalsutbildningen. Dessutom inleds försöksprojekt med resultatstyrning som grundar sig på resultatförhandlingar 2016. Regleringsprocesserna i fråga om yrkesutbildningen effektiviseras och insynen i beslutsfattandet ökar genom ett elektroniskt besluts- och ärendehanteringssystem mellan ministeriet och utbildningsanordnarna.

De separata finansieringssystemen för den yrkesinriktade grund- och tilläggsutbildningen och läroavtalsutbildningen ändras till en enhetlig helhet. Finansieringen av yrkesutbildningen beviljas direkt till utbildningsanordnaren. Syftet är att utbildningen bättre ska motsvara arbetslivet och vara mer kompetensbaserad, att utbildningen av hela åldersklassen och en vuxenutbildning som motsvarar behoven i arbetslivet tryggas samt att verksamhetens flexibilitet ökar. Utbildningsanordnarna sporras till att göra sin verksamhet effektivare genom att utbildningens verkningsfullhet (sysselsättning och övergång till fortsatta studier), de studerandes förvärvade kunnande (avlagda examina och examensdelar) och verksamhetens effektivitet (genomströmning, erkännande av tidigare förvärvat kunnande) får större vikt i finansieringen. Lärandet på arbetsplatserna och flexibiliteten i utbildningen utökas genom att man utvecklar finansieringen så att olika utbildningsformer kan kombineras på ett flexibelt sätt i enlighet med arbetslivets och individernas behov. Genom reformen har man också för avsikt att trygga en förutsebar och tillräckligt stabil finansiering.

Examenssystemet för yrkesutbildningen består av en examensstruktur och examina som är tydliga och flexibla, som stöder livslångt lärande och som reagerar snabbt på förändrade kompetensbehov i arbetslivet. Examensstrukturen för yrkesutbildningen utvecklas som en helhet i nära samarbete med arbetslivet för att undanröja överlappningar och utforma mer omfattande examina. I syfte att göra studievägarna mer flexibla och mångsidiga utökas möjligheterna till individuella val så att det i examina blir möjligt att inkludera delar av andra examina över examensgränserna och examensdelar som baserar sig på lokala krav på yrkesskicklighet. Omfattningen av det kunnande som yrkesexamina och delar av dem ger fastställs med kompetenspoäng enligt det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (ECVET). Yrkesutbildningsanordnar-

na stöds vid genomförandet av reformen. Dessutom främjas möjligheten att avlägga examensdelar, dock så att det primära målet för sådana som saknar yrkesexamen är att avlägga hela examen.

Reformen av strukturerna och processerna i fråga om nätet av yrkesutbildningsanordnare genomförs i form av en process som bygger på frivillighet så att reformen träder i kraft den 1 januari 2017. Överlappningarna inom verksamheten när det gäller anordnandet av yrkesutbildning för vuxna undanröjs och utbildningsanordnarnas förvaltning rationaliseras. Syftet med reformen är att öka yrkesutbildningens genomslagskraft, flexibilitet och kostnadseffektivitet samt säkerställa att utbildningstjänster som motsvarar individernas och arbetslivets behov finns tillgängliga i olika delar av landet och i båda språkgrupperna. Inlärningsmiljöerna inom yrkesutbildningen och utbildningsanordnarnas verksamhetsprocesser reformeras genom utnyttjandet av digitala lösningar.

Målet är att yrkesutbildningsanordnarna ska ha starka verksamhetsförutsättningar över sektorsgränserna och inom sitt eget verksamhetsområde kunna svara mot arbetslivets och individernas kompetensbehov på ett kundorienterat och effektivt sätt med utnyttjande av hela utbudet av yrkesutbildning. Dessutom kan nätet av utbildningsanordnare omfatta specialiserade utbildningsanordnare som har bra verksamhetsförutsättningar och som kan tillhandahålla utbildningstjänster som nationellt, för branschen eller annars är betydande. Vuxenutbildningen hör i princip till alla yrkesutbildningsanordnares uppgifter och kompetensområden.

Verksamhetens resultat

Möjligheterna för dem som avslutat grundstadiet och saknar examen eller utbildningsplats på andra stadiet att bli antagna till grundläggande yrkesutbildning tryggas. Reformen av antagningen av studerande fortsätter genom att man förenhetligar inträdes- och lämplighetsproven för utbildning som leder till yrkesinriktad grundexamen. Ansökningstjänsterna för utbildning som inte är med i den gemensamma ansökan och för vuxenutbildningen koncentreras till Studioinfo. Tjänsterna i Studioinfo möjliggör också processer för ansökan till utbildning som sker utanför den gemensamma ansökan, byte av utbildningsplats och antagning av studerande.

De krav som ställs på den kompetens som yrkesutbildningen ger växer samtidigt som de resurser som står till förfogande för utbildningen minskar och de individuella skillnaderna mellan de nya studerandena blir allt större. Detta förutsätter flexibla studievägar som utgår från studerandenas och arbetslivets behov, mångsidiga inlärningsmiljöer och pedagogiska verksamhetsmodeller som stöder ett målinriktat lärande samt tillräckligt med studiehandledning och andra handlednings- och stödtjänster. Genom den handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning som startade 2015 kan man effektivisera en smidig övergång till yrkesutbildning efter den grundläggande utbildningen, stödja de ungas val av utbildning och möjliggöra individuella studievägar. Utbildningens överensstämmelse med arbetslivet blir bättre genom att man utvecklar nya modeller för avläggande av grundexamen där man på ett mera omfattande och mångsidigt sätt än i dag utnyttjar arbetsinriktade studiemetoder, studier på arbetsplatsen och olika sätt att ordna utbildning.

Ett mål är att andelen studerande som avbryter en grundläggande yrkesutbildning ska sjunka till 7 % år 2016. Andelen var 8,5 % år 2013¹⁾. Avsikten är att höja genomströmningsgraden till 66 % år 2016. År 2013 var den ungefär 63 %.²⁾

I syfte att säkerställa att yrkesutbildningen håller hög kvalitet, är effektiv och verkningsfull ska utbildningsanordnarna utveckla sina lednings- och verksamhetssystem utifrån resultaten av den självvärdering av kvalitetsledningssystemen som genomfördes 2015.

Verksamhetens omfattning

Utbudet av grundläggande yrkesutbildning som syftar till att en hel examen avläggs dimensioneras så att den åldersklass som genomgått den grundläggande utbildningen kan beredas möjlighet till gymnasiestudier eller yrkesinriktade studier. Dessutom ska det reserveras tillräckligt med studieplatser inom den grundläggande yrkesutbildningen för dem som ansöker till yrkesutbildning efter gymnasiet, för unga som på grund av tidigare avbruten utbildning eller andra skäl inte fått någon examen, för dem som behöver handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning samt för vuxna som varit i arbetslivet eller annars utanför utbildningssystemet och inte har någon yrkesexamen. Utbildningsutbudet kan dessutom riktas till dem som redan har avlagt en yrkesinriktad grundexamen, när detta stöder områdets/befolkningens sysselsättning.

Antalet nya studerande och examina och antalet studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen samt antalet utbildningsanordnare kommer uppskattningsvis att utvecklas enligt följande:

Nya studerande i utbildning som leder till eller förbereder för yrkesinriktad grundexamen (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Utbildning som leder till eller förbereder för grundexamen sammanlagt	61 022	61 429	60 793	61 000	61 000	60 000
— utbildning som leder till grundexamen (utbildning för unga)	49 858	49 381	47 204	45 500	45 500	45 000
— utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen (vuxenutbildning)	11 164	12 048	13 589	15 500	15 500	15 000

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Endast statsandelsfinansierad utbildning som lyder under utbildningsförvaltningen. Målen för den grundläggande utbildningen i läroavtalsform presenteras i kapitel 29.30.

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Av dem som avbryter en yrkesutbildning övergår en del till utbildning inom en annan sektor, och därför är målet att andelen studerande som avbryter sina studier helt ska vara ca 6,0 % år 2016, medan den var 7,6 % år 2013. Statistiken inkluderar inte utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs i form av en fristående examen, läroavtalsutbildning eller utbildning vid specialläroanstalter.

²⁾ Källa: Statistikcentralen. Genomströmningsgraden avser här den andel av de nya studerande som har inlett sina studier under kalenderåret tre år före statistikåret och som har avlagt en yrkesinriktad grundexamen på högst tre år. Statistiken inkluderar inte utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs i form av en fristående examen eller läroavtalsutbildning.

Studeringe som avlagt yrkesinriktad grundexamen (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Grundexamina sammanlagt	40 155	41 813	42 197	43 100	44 300	44 500
— examina som avlagts inom grundutbildningen (utbildning för unga)	34 581	35 773	35 440	35 800	36 000	35 000
— examina som avlagts i form av fristående examina (vuxenutbildning)	5 574	6 040	6 757	7 300	8 300	9 500

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Endast statsandelnsfinansierad utbildning som lyder under utbildningsförvaltningen. Målen för den grundläggande utbildningen i läroavtalsform presenteras i kapitel 29.30.

Antal årsstuderande inom grundläggande yrkesutbildning (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Grundläggande utbildning sammanlagt	150 557	150 295	150 470	150 238	149 200	148 200
— varav specialundervisning	21 264	21 904	22 660	23 256	23 500	23 500
1. Ungas grundutbildning sammanlagt	132 595	131 281	129 830	127 053	125 000	123 500
1.1. Utbildning som leder till examen	126 055	124 881	123 553	120 934	118 800	117 300
1.2. Handledande utbildningar ²⁾	6 540	6 400	6 277	6 120	6 200	6 200
2. Grundutbildning för vuxna (utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen)	17 962	19 014	20 640	23 185	24 200	24 700

¹⁾ Källa: statsandelssystemet. Antalet årsstuderande är ett aritmetiskt medelvärde av vårens och höstens statistikföringsdagar. Målen för den grundläggande utbildningen i läroavtalsform presenteras i kapitel 29.30.

²⁾ Fr.o.m. den utbildning som inleds hösten 2015 kommer den orienterande och förberedande utbildningen för grundläggande yrkesutbildning (yrkesstart), undervisningen och handledningen i tränings- och rehabiliteringssyfte för personer med funktionsnedsättning, utbildningen som förbereder för grundläggande yrkesutbildning för invandrare, undervisningen i huslig ekonomi och förhandsperioden inom läroavtalsutbildningen att slås ihop till en handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning. I samband med det blev en del av undervisningen och handledningen i tränings- och rehabiliteringssyfte för personer med funktionsnedsättning en separat utbildning som handleder för arbete och självständigt liv.

Det antal studerande som ligger till grund för finansieringen av den grundläggande yrkesutbildningen (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Grundläggande utbildning sammanlagt	148 235	148 971	149 640	149 755	148 600	147 700
1. Kommunal yrkesutbildning	118 446	119 134	119 289	119 022	118 000	117 320

Det antal studerande som ligger till grund för finansieringen av den grundläggande yrkesutbildningen (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
— varav kommuner som anordnare	23 851	23 843	30 362	30 760	30 960	31 400
— varav samkommuner som anordnare	94 595	95 291	88 927	88 262	87 040	85 920
2. Privat yrkesutbildning	29 648	29 693	30 199	30 592	30 460	30 240
3. Yrkesutbildning anordnad av staten	141	144	152	141	140	140

¹⁾ Källa: statsandelssystemet. Det antal studerande som ligger till grund för finansieringen inom den grundläggande utbildningen vid läroanstalter baserar sig på ett vägt aritmetiskt medelvärde av vårens och höstens statistikföringsdagar (antalet studerande på våren multipliceras med 7 och antalet studerande på hösten med 5). Den andel studerande som överskrider maxiantalet studerande enligt tillstånden att ordna utbildning ingår inte i det antal studerande som ligger till grund för finansieringen.

Antal anordnare av grundläggande yrkesutbildning (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning
Alla anordnare sammanlagt	139	137	134	131	130	125
— kommuner som anordnare	12	11	11	11	10	9
— samkommuner som anordnare	39	38	36	35	34	34
— privata anordnare	87	87	86	84	85	81
— staten som anordnare av utbildning	1	1	1	1	1	1

¹⁾ Situationen i början av kalenderåret.

Av tabellen nedan framgår hur yrkesutbildningen indelas i olika delområden. Yrkesutbildning finansieras förutom under detta kapitel även under momenten i kapitel 29.30 (Vuxenutbildning). I tabellen nämns det kapitel i budgeten under vilket utbildningen finansieras 2016.

Yrkesutbildning

	Grundutbildning		Tilläggsutbildning			
	Utbildning vid läroanstalter		Läroavtalsutbildning		Utbildning vid läroanstalter	
	Handledande utbildning	Utbildning som förbereder för fristående examen	Utbildning som leder till grundexamen	Utbildning som förbereder för fristående examen	Utbildning som förbereder för fristående examen	Utbildning som förbereder för fristående examen
finansieringen i sin helhet under kapitel 29.20	finansieringen i sin helhet under kapitel 29.20	finansieringen under kapiteln 29.20 och 29.30 ¹⁾	finansieringen i sin helhet under kapitel 29.30	finansieringen i sin helhet under kapitel 29.30	finansieringen i sin helhet under kapitel 29.30	finansieringen i sin helhet under kapitel 29.30

¹⁾ Statsandelsfinansieringen för utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen finns under kapitel 29.20 och statsunderstödsfinansieringen under kapitel 29.30.

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 289 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till internationalisering av Sameområdets utbildningscentral och Centret för sjösäkerhetsutbildning, till utvecklande av inlärningsmiljöer och skapande av informationsnät samt till användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och studierna, till stödundervisning för invandrare, till yrkesinriktad tilläggsutbildning, till utbildningsersättningar som betalas till arbetsgivare samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

2) till en sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna vid Centret för sjösäkerhetsutbildning, högst 1 550 000 euro.

Förklaring: Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen, för myndigheter och för medborgare som rör sig till sjöss samt säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor i enheten för överlevnadsutbildning i Lojo och enheten för brandutbildning i Obbnäs. Målet är att Centret för sjösäkerhetsutbildning år 2016 ska utbilda sammanlagt 3 800 personer.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom sameområdet och främja sysselsättningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen och det samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska unionen. År 2016 kommer antalet studerande vid utbildningscentralen att vara ca 140 inom den grundläggande yrkesutbildningen och antalet studerandedagar ca 4 800 inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen. Inom den terminsbundna utbildningen i det samiska språket och kulturen är antalet studerandedagar ca 7 200 och inom kursverksamheten 5 250.

Årsverken

	2013 utfall	2014 utfall uppskattning	2015 uppskattning	2016 mål
Sameområdets utbildningscentral	70,2	71,2	71	70
Centret för sjösäkerhetsutbildning	23,3	23,6	24	25
Sammanlagt	93,5	94,8	95	95

Kostnads Motsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	825	850	1 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 114	3 250	3 250
— andel av samkostnader	889	950	950
Kostnader sammanlagt	4 003	4 200	4 200

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 178	-3 350	-2 500
Kostnadsmotsvarighet, %	21	20	40
Prisstöd	-	2 400	1 550
Kostnadsmotsvarighet efter pristöd, %	21	77	77

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sameområdets utbildningscentral	4 929 000
Prisstöd för Centret för sjösäkerhetsutbildning	1 550 000
Övriga utgifter för Centret för sjösäkerhetsutbildning	1 810 000
Sammanlagt	8 289 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	11 046	8 114	10 839
Bruttoinkomster	1 675	1 800	2 550
Nettoutgifter	9 371	6 314	8 289
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 003		
— överförs till följande år	3 126		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Renovering och ombyggnad av Sameområdets utbildningscentralers lokaler	150
Återföring av en besparing av engångsnatur	2 000
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-8
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-149
Indexhöjning av hyresutgifterna	21
Löneglidningsinbesparing	-15
Lönejusteringar	17
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-41
Sammanlagt	1 975

2016 budget	8 289 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	6 314 000
2014 bokslut	8 494 000

21. Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 265 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av planering och inledande av verksamheten samt av omkostnader för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom yrkesutbildningen och till betalning av understöd

2) till betalning av utgifter och understöd för inläring på arbetsplatsen och projekt för utvecklande av utbildningsmodeller som flexibelt kombinerar arbetsinriktad inläring och olika sätt att anordna utbildning

3) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

4) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken.

2016 budget	6 265 000
2015 III tilläggsb.	5 000 000
2015 budget	6 265 000
2014 bokslut	4 365 000

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 468 108 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) samt till betalning av andra understöd

2) till understöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen, till understöd för den yrkesinriktade utbildningens gemensamma uppgifter och kvalitetspris samt till täckande av kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro, högst 6 072 000 euro

3) till understöd för utvecklande av den yrkesinriktade specialundervisningen och stärkande av kopplingen till arbetslivet, högst 851 000 euro

4) till utvecklande av inlärningsmiljöerna inom yrkesutbildningen och utbildningsanordnarnas verksamhetsprocesser med hjälp av digitala lösningar, högst 1 825 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerade kostnader (studerande * pris per enhet enligt ägartyp)	1 565 347 000
— kommunal yrkesutbildning (117 320 * 9 854,77 €)	1 156 162 000
— privat yrkesutbildning (30 240 * 13 531,27 €, inkl. moms)	409 185 000
Kommunernas finansieringsandel	-1 106 987 000
Kompensering för kostnader för återbetalning av mervärdesskatt	1 000 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Understöd enligt finansieringslagen, gemensamma uppgifter, kvalitetspris samt läroanstalten för hörselskadade i Örebro (högst)	6 072 000
Utvecklande av specialundervisningen och stärkande av kopplingen till arbetslivet (högst)	851 000
Utvecklande av inlärningsmiljöerna inom yrkesutbildningen och utbildningsanordnarnas verksamhetsprocesser med hjälp av digitala lösningar (högst)	1 825 000
Sammanlagt	468 108 000

Det genomsnittliga pris per enhet för grundläggande yrkesutbildning som använts som grund för fastställande av statsandelen är 10 465,32 euro per studerande.

I den uppskattning av kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen ingår sammanlagt 2 457 000 euro som kommunernas andel av kostnaderna för utbildningen vid Sameområdets utbildningscentral och Räddningsinstitutet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekterna av slopandet av garantihöjningen för avskrivningar realiseras fullt ut i enlighet med motiveringen till RP 304/2014 (regeringsprogr. 2015), ändring av finansieringslagen	-16 200
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna	4 919
Nuorisotakuun toteuttaminen opiskelijamäärää asteittain lisäämällä	4 065
Slopandet av garantihöjningen för avskrivningar år 2015 i enlighet med 23 b § i nuvarande lag 1705/2009	-8 683
Utgiftsminskning genom anpassning av antalet studerande	-8 130
Övriga ändringar	41
Sammanlagt	-23 988

2016 budget	468 108 000
2015 budget	492 096 000
2014 bokslut	718 739 040

30. Vuxenutbildning

Förklaring: Under momenten i detta kapitel finansieras yrkesinriktad tilläggsutbildning, läroavtalsutbildning, det fria bildningsarbetet, bildnings- och rådgivningsorganisationer, personalutbildningen inom undervisningsväsendet samt utvecklingen av vuxenutbildningen. Resurser för vuxenutbildning och fritt bildningsarbete ingår i undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde även i anslagen under kapitlen 29.10, 29.20, 29.40 och 29.90.

Samhälleliga verkningar

Vuxenutbildningspolitikens uppgift är att trygga kunskapsnivån och tillgången till arbetskraft, sörja för utbildnings- och bildningsmöjligheterna för hela den vuxna befolkningen och främja ett enhetligt och jämlikt samhälle. Genom vuxenutbildningspolitiken stöder man strävandena att förlänga tiden i arbetslivet, höja sysselsättningsgraden, öka produktiviteten, öka deltagandet hos grupper som är underrepresenterade när det gäller vuxenutbildningen, främja kulturell mångfald

och förverkliga förutsättningarna för livslångt lärande. Vuxenutbildningen inriktas också på att säkerställa kompetensen hos personalen inom undervisningsväsendet och på att stödja sysselsättningen och integrationen av invandrare. Det fria bildningsarbetet främjar ett enhetligt samhälle, aktivt medborgarskap och ett livslångt lärande. Det fria bildningsarbetet bemöter de behov av bildning som de grupper som annars står utanför utbudet av utbildning har.

Målet är att andelen av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder som årligen deltar i utbildning stiger till 60 %. Ett mål är också att ingen del av den vuxna befolkningen ska stanna utanför vuxenutbildningen.

Verksamhetens resultat

Kompetensprogrammet för unga vuxna genomförs och åtgärder vidtas för ungdomsgarantin. Man främjar de ungas läroavtalsutbildning samt kombinerandet av de ungas utbildning vid läroanstalter och läroavtalsutbildning bland de examina som kan avläggas.

Det fria bildningsarbetets nya finansieringssystem, som förbättrar finansieringens förutsebarhet, införs. Den strukturella utvecklingen av det fria bildningsarbetet främjas. Programmet för kompletterande utbildning för personal med invandrarbakgrund inom undervisningsväsendet fortsätter inom undervisningen för invandrare i stil med SPECIMA-projektet.

Undervisningspersonalens möjligheter att utveckla sin yrkeskompetens förbättras genom att programmet för kompletterande utbildning Kunnig (Osaava) fortsätter. Målet är att 70 000 anställda inom undervisningsväsendet deltar i kompetenshöjande fortbildning 2016.

Informations- och rådgivningstjänster samt handledning som stöder livslångt lärande utvecklas.

Verksamhetens omfattning

Vuxenutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen ordnas inom alla utbildningssektorer. Ungefär 120 000 studerande deltar årligen i yrkesinriktad vuxenutbildning som leder till examen. Av dessa deltar drygt hälften i utbildning vid läroanstalter och något mindre än hälften i läroavtalsutbildning. Ungefär en miljon deltar årligen i utbildning som ordnas i form av fritt bildningsarbete. Av dessa är ungefär 600 000 studerande vid medborgarinstituten.

Antalet studerande inom frivillig vuxenutbildning och avlagda examina enligt utbildningsform i vuxenutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen och inom fritt bildningsarbete

Utbildningsform	2012 utfall	2013 utfall	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Grundläggande utbildning för vuxna					
examensstuderande	2 530	2 440	2 500	2 500	2 500
ämnestuderande	1 561	1 619	1 600	1 600	1 600
Gymnasieutbildning för vuxna					
examensstuderande	9 357	9 043	10 000	10 000	10 000
ämnestuderande	18 586	18 245	18 000	18 000	18 000
Grundläggande yrkesutbildning					
utbildning vid läroanstalter som förbereder för fristående examen, studerande	28 759	31 851	32 000	32 000	32 000

Antalet studerande inom frivillig vuxenutbildning och avlagda examina enligt utbildningsform i vuxenutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen och inom fritt bildningsarbete

Utbildningsform	2012 utfall	2013 utfall	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 uppskattning
läroavtalsutbildning, studerande	19 776	20 279	22 000	22 000	22 000
avlagda examina, sammanlagt	10 483	11 182	13 000	13 000	13 000
Yrkesinriktad tilläggsutbildning					
utbildning som förbereder för fristående					
examen, studerande	35 402	35 852	37 500	38 000	38 000
läroavtalsutbildning, studerande	35 670	31 068	31 500	31 500	30 500
avlagda examina	17 468	16 609	17 100	17 200	17 000
tilläggsutbildning som inte leder till					
examen, annan än läroavtalsutbildning ¹⁾	3 278	3 306	3 100	3 100	3 100
tilläggsutbildning som inte leder till examen, läroavtalsutbildning					
	4 654	1 896	2 000	2 000	2 000
Vuxenutbildning vid yrkeshögskolor					
yh-examen, studerande	21 598	21 827	21 500	21 500	21 500
högre yh-examen, studerande	7 820	8 541	9 200	9 200	9 200
öppen yrkeshögskola, studerande ²⁾	8 368	10 105	10 000	10 000	10 000
avlagda yh-examina	3 759	4 011	4 100	4 100	4 100
avlagda högre yh-examina	1 708	1 948	2 100	2 100	2 100
Vuxenutbildning vid universitet					
öppen universitetsundervisning och fristående studier, studerande ³⁾					
	82 629	84 646	85 000	85 000	85 000
Läroanstalter för fritt bildningsarbete⁴⁾					
medborgarinstitut, studerande	1 140 455	1 158 271	1 100 000	1 100 000	1 100 000
folkhögskolor, studerande	138 702	119 546	110 000	110 000	110 000
sommaruniversitet, studerande	53 008	53 249	50 000	50 000	50 000
studiecentraler, studerande	238 507	228 480	220 000	220 000	220 000
idrottsutbildningscenter, studerande	86 842	103 337	100 000	100 000	100 000

¹⁾ Årsverken.

²⁾ Inkluderar endast utomstående deltagare, inte yrkeshögskolans egna examensstuderande som studerar vid yrkeshögskolan.

³⁾ I siffrorna ingår inte de som studerar vid senioruniversitetet, eftersom de inte statistikförs efter 2010. Finansieringen grundar sig på studieprestationer som andra än universitetets egna studerande avlagt.

⁴⁾ Antalet studerande vid läroanstalter för fritt bildningsarbete anger bruttoantalet deltagare, nettoantalet deltagare är mindre än de siffror som presenteras här.

20. Undervisningsväsendets personalutbildning och vissa andra utgifter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 527 000 euro.

Anslaget får användas

1) till personal- och tilläggsutbildning för personalen inom undervisningsväsendet (inklusive småbarnspedagogisk verksamhet), till examensmästarutbildning samt till uppföljning och utvärdering av dessa utbildningar

2) till utvecklande och anordnande av språkexamina, utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer samt utvecklande av ett register över rättstolkar

3) till utbildning för specialgrupper

4) till betalning av löneutgifter för personal i en omfattning som motsvarar högst fem årsverken.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ett register över rättstolkar. Kostnaderna för driften av registret täcks med ansökningsavgifter för registrering.

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Undervisningsväsendets personalutbildning

Personalutbildning i anslutning till allmänbildande utbildning, inkl. småbarns- pedagogisk verksamhet	4 510 000
Personalutbildning i anslutning till yrkesutbildning	1 733 000
Personalutbildning i anslutning till vuxenutbildning och fritt bildningsarbete	950 000
Fortbildning av personal som förverkligas av regionalförvaltningen	605 000
Fortbildning som gäller hela undervisningsväsendets personal	1 733 000
Kostnader för delegationen för undervisningsväsendets personalutbildning samt utvecklande av uppföljningen och utvärderingen av undervisningsväsen- dets personalutbildning	197 000
Utbildning av undervisningspersonal med invandrabakgrund samt stödper- sonal inom undervisningen (Specima)	1 500 000
Specialiseringsutbildning för undervisningspersonal	1 600 000
Programmet Kunnig (Osaava) för personal inom undervisningsväsendet (inkl. TALIS 2013)	5 675 000
Sammanlagt	18 503 000

2. Utvecklande och anordnande av språkexamina och utvecklande och införande av ett register över rättstolkar

Utvecklande och anordnande av språkexamina	372 000
Utvecklande av ett register över rättstolkar	50 000
Utvecklande av examenssystemet för auktoriserade translatorer	102 000
Sammanlagt	524 000

3. Utbildning för specialgrupper

Undervisning för utlänningar som är bosatta i Finland	500 000
Sammanlagt	500 000

Alla sammanlagt	19 527 000
------------------------	-------------------

År 2016 deltar sammanlagt ca 70 000 personer under en kort eller längre tid i statsfinansierad personalutbildning för personal på grundstadiet och andra stadiet samt inom den yrkesinriktade vuxenutbildningen och det fria bildningsarbetet. För att säkerställa yrkeskompetensen hos personalen inom undervisningsväsendet fortsätter programmet Kunnig (Osaava), som syftar till att främja längre arbetskarriärer, öka den yrkesmässiga utvecklingen, förbättra arbetsförhållandena och främja deltagandet i utbildning. Åtgärderna för att utveckla det register över rättstolkar som avses i direktiv 2010/64/EU fortsätter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en överföring av engångsnatur (29.01.02)	500
Bortfall av en överföring av engångsnatur (29.10.30)	2 000
Tryggande av basverksamheten (överföring till moment 29.01.02)	-325
Upprätthållande och utvecklande av systemet med fristående examina (överföring till moment 29.30.21)	-400
Utvecklande och anordnande av yrkesexamina (överföring till moment 29.30.21)	-1 395
Sammanlagt	380

2016 budget	19 527 000
2015 budget	19 147 000
2014 bokslut	23 147 000

21. Utvecklande av vuxenutbildningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 689 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för nationell forsknings-, utvecklings- och försöksverksamhet i anslutning till vuxenutbildningspolitik, vuxenstudier, examenssystem, utbildningsutbud och livslångt lärande samt till utveckling av utbildningen för invandrare och utveckling av informations- och rådgivningstjänsterna samt handledningen inom vuxenutbildningen

2) till betalning av utgifter och understöd för andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna och till kostnader för det nationella genomförandet av OECD:s internationella undersökning som mäter vuxnas kunnande (PIAAC)

3) till genomförande av specialiseringsutbildningen vid högskolorna och till stödåtgärder under övergångsperioden

4) för finansiering av fortbildningsprogram och specialiseringsutbildningar som inleds med anledning av strukturomvandlingen

5) till betalning av löneutgifter för personal i en omfattning som motsvarar högst fjorton årsverken.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utveckling av den yrkesinriktade vuxenutbildningen och läroavtalsutbildningen	310 000
Utveckling av vuxenutbildningen vid högskolor	300 000
Utveckling av det fria bildningsarbetet och av den allmänbildande vuxenutbildningen	180 000
Utveckling av utbildningen för invandrare	190 000
Utveckling av informations- och rådgivningstjänsterna samt handledningen för livslångt lärande	154 000
Forskning, utvärdering och uppföljning av vuxenutbildningen och livslångt lärande (inkl. PIAAC, undersökningen av vuxnas kunnande)	750 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

EU-samarbete och internationellt samarbete i anslutning till vuxenutbildning och livslångt lärande	390 000
Övrig utveckling av livslångt lärande och systemet för vuxenutbildning	170 000
Utveckling av specialiseringsutbildningen vid högskolorna och stödåtgärder under övergångsperioden	4 000 000
Utvecklande och anordnande av yrkesexamina	1 395 000
Upprätthållande och utvecklande av systemet med fristående examina	400 000
Fortbildningsprogram och specialiseringsutbildningar som inleds i syfte att minimera de negativa konsekvenserna av strukturomvandlingen inom IKT-branschen	450 000
Sammanlagt	8 689 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	4
Upprätthållande och utvecklande av systemet med fristående examina (överföring från moment 29.30.20)	400
Utvecklande och anordnande av yrkesexamina (överföring från moment 29.30.20)	1 395
Sammanlagt	1 799

2016 budget	8 689 000
2015 III tilläggsb.	1 350 000
2015 budget	6 890 000
2014 bokslut	7 010 000

30. Statsandelar för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 157 820 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel i enlighet med lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu

2) till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen till ett belopp av högst 6 156 000 euro.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	1 793 046	undervisningstimme
Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader	255 658	studerandevecka
Statsandel för studiecentralers driftskostnader	168 128	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitetens driftskostnader	55 747	undervisningstimme

Av de kalkylerade studerandeveckor i folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 5 750 studerandeveckor till folkhögskolan Lehtimäen opisto och högst 4 400 studerandeveckor

till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Trots tim- eller studerandeveckokvoten får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	85 974 000	3 186 000	89 160 000
Folkhögskolor	46 165 000	2 770 000	48 935 000
Studiecentraler	14 263 000	150 000	14 413 000
Sommaruniversitet	5 262 000	50 000	5 312 000
Sammanlagt	151 664 000	6 156 000	157 820 000

Anslaget används för uppdraget för läroanstalter för fritt bildningsarbete att i enlighet med principen om livslångt lärande ordna utbildning som stöder ett enhetligt samhälle, jämlikhet och aktivt medborgarskap. Tyngdpunkten för statsunderstöden ligger på att stödja den strukturella utvecklingen av det fria bildningsarbetet, kvaliteten och verkningsfullheten samt möjligheterna till utbildning för målgrupper som är utbildningspolitiskt viktiga. Understöden i form av studiesedlar inom ungdomsgarantin riktas till utbildning som förbättrar studiefärdigheterna och språkkunskaperna hos unga invandrare. Av statsunderstöden till folkhögskolor riktas 440 000 euro i extra understöd i form av studiesedlar till folkhögskolan Lehtimäen opisto för att kompensera den sänkta statsandelsprocenten under en övergångsperiod.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	83,60 euro/undervisningstimme
Folkhögskolor	299,51 euro/studerandevecka
Studiecentraler	130,51 euro/undervisningstimme
Sommaruniversitet	157,96 euro/undervisningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-200
Justering av priserna per enhet på basis av de faktiska kostnaderna för 2013, medborgarinstitut och studiecentraler	1 542
Övriga ändringar	-67
Sammanlagt	1 275

2016 budget	157 820 000
2015 budget	156 545 000
2014 bokslut	164 501 592

31. Statsandel och statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 131 805 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till utvecklande av utbildningens kvalitet, utvecklande av systemet med fristående examina och för prov- och materialtjänster för fristående examina samt för slutbetalningar och rättelser för tidigare år, högst 1 550 000 euro.

Antalet kalkylerade studerandeårsverken som berättigar till statsandel är högst 16 200. Trots kvoten för studerandeårsverken får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel för driftskostnader	130 255 000
Statsunderstöd för utvecklande av servicen till arbetslivet och av utbildningens kvalitet, för prov- och materialtjänster för fristående examina samt för slutbetalningar och rättelser för tidigare år (högst)	1 550 000
Sammanlagt	131 805 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekterna på priset per enhet av slopandet av garantihöjningen för yrkesutbildningens avskrivningar (regeringsprogr. 2015)	-2 905
Ökningen av den frivilliga yrkesinriktade tilläggsutbildningens relativa andel av prestationer som finansieras	1 704
Sammanlagt	-1 201

2016 budget	131 805 000
2015 III tilläggsb.	1 000 000
2015 budget	133 006 000
2014 bokslut	136 198 614

32. Statsandel och statsunderstöd för läroavtalsutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 106 650 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och av högst 13 350 000 euro i statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Maximiantalet läroavtalsstuderande inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen är 21 262. Priset per enhet för utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen är 3 268,70 euro per studerande och för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning 2 360,73 euro per studerande.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)**

Kalkylerade kostnader för den grundläggande utbildningen (studerande * pris per enhet)	95 080 000
— kommunal yrkesutbildning (10 170 * 6 868 €)	69 826 000
— privat yrkesutbildning (3 500 * 7 226 €, inkl. moms)	25 254 000
Kommunernas finansieringsandel	-66 454 000
Tilläggsutbildning	
— utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen (15 946 * 3 268,70 €)	52 124 000
— övrig tilläggsutbildning (5 316 * 2 360,73 €)	12 550 000
Statsunderstöd för främjande av de ungas läroavtalsutbildning, understödd läroavtalsutbildning samt annat utvecklande	5 850 000
Statsunderstöd för höjd utbildningsersättning	5 000 000
Statsunderstöd för utbildning för arbetsplatshandledare	2 500 000
Sammanlagt	106 650 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekterna på priset per enhet av slopandet av garantihöjningen för yrkesutbildnings avskrivningar (regeringsprogr. 2015)	-792
Temporärt tillägg till yrkesinriktad tilläggsutbildning	4 900
Överföring till moment 32.30.51	-7 500
Sammanlagt	-3 392

2016 budget	106 650 000
2015 I tilläggsb.	-1 500 000
2015 budget	110 042 000
2014 bokslut	116 011 714

33. Kompetensprogrammet för unga vuxna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 37 347 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen

2) till statsunderstöd för grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen, utbildning som förbereder för yrkesexamen och utbildning som förbereder för specialyrkesexamen, för ordnande av examenstillfällena samt för stöd-, handlednings- och rådgivningstjänster, högst 32 378 000 euro. Finansiering kan användas för avläggande av delar av en examen.

Maximiantalet läroavtalsstuderande inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen är 1 520. Priset per enhet för utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen är 3 268,70 euro.

Trots kvoten för prestationer får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut samt till betalning av statsandelar som motsvarar det belopp som inte har beviljats av maximibeloppet för statsunderstöd.

Förklaring: I enlighet med kompetensprogrammet för unga vuxna används anslaget för utbildning för unga vuxna i åldern 20—29 år som inte har någon utbildning efter grundstadiet, vilken ordnas vid läroanstalter eller i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen, för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform som förbereder för fristående examen samt för examensdelar och för förbättrande av handlednings- och rådgivningstjänster riktade till vuxna. Målet är att ca 4 000 studerande som hör till målgruppen inleder sina studier varje år under programperioden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsunderstöd för kostnader för utbildning vid läroanstalter samt för handlednings- och rådgivningstjänster (högst)	32 378 000
Statsandelar för driftskostnader för utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning	4 969 000
Sammanlagt	37 347 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett temporärt tillägg	-20 093
Sammanlagt	-20 093

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	37 347 000
2015 I tilläggsb.	1 500 000
2015 budget	57 440 000
2014 bokslut	58 233 924

51. Statsandelen för driftskostnaderna för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 055 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Antalet kalkylerade studerandedagar som berättigar till statsandel är sammanlagt högst 221 530, varav Suomen Ilmailuopistos andel är högst 11 600 studerandedagar.

Förklaring: Det pris per enhet som används som grund för statsandelen är 72,47 euro per studerandedag.

2016 budget	16 055 000
2015 budget	16 055 000
2014 bokslut	15 800 305

53. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 6 301 000 euro.

Anslaget får användas

1) till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami Duodji ry, organisationer för bildningsarbete, Karjalan Liitto ry, Sofian kannatusyhdistys ry samt till Kriittinen korkeakoulu ry.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	269 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer som bedriver rådgivning i huslig ekonomi	1 920 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	2 201 000
Bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral	1 119 000
Karjalan Liitto	131 000
Verksamhet som bedrivs av centralorganisationer för fritt bildningsarbete och andra organisationers bildningsverksamhet	500 000
Bildningsverksamhet som utförs för utlandsfinländare av Sofian kannatusyhdistys ry	83 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	78 000
Sammanlagt	6 301 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-100
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-965
Sammanlagt	-1 065

2016 budget	6 301 000
2015 budget	7 366 000
2014 bokslut	7 366 000

40. Högskoleundervisning och forskning

Fullmakt

För Finlands Akademis forskningsprojekt som ska finansieras under momenten 29.40.51 och 29.40.53 och för främjande av forskning som finansieras av Finlands Akademi får förbindelser ingås 2016 till ett värde av 338 376 000 euro. Av fullmakten är ett belopp på minst 10 000 000 euro avsett för stärkandet av forskningsinfrastrukturerna på nationell och internationell nivå, ett belopp på minst 10 000 000 euro avsett för genomförandet av ett forsknings-, utvecklings- och

innovationsprogram (ICT), ett belopp på 50 000 000 euro avsett för stärkandet av universitetens profilering och ett belopp på 30 000 000 euro avsett för ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att främja kommersialisering av innovationer. Om en del av bevilningsfullmakten för 2015 är oanvänd, får förbindelser som gäller den oanvända delen ingås ännu 2016.

Lokaler kan alltså överlåtas utan vederlag till Vetenskapliga samfundens delegation.

Förklaring:

Samhälleliga verkningar

— Universiteten och yrkeshögskolorna främjar genom sin verksamhet den finländska konkurrenskraften, välfärden och bildningen samt en hållbar utveckling. Verksamheten är högklassig, internationell, effektiv och etisk och stöder en mångkulturell samhällsutveckling.

— Den finländska vetenskapens internationella nivå och kunskaps- och kompetensgrund stärks samt samhällsekonominns innovationskapacitet ökar.

— Utifrån prognoserna stöds samhälls-, kultur- och arbetslivsreformer samt tryggas tillgången till en högt utbildad arbetskraft och forskarkår.

— Innehållet i högskoleutbildningen och i högskoleexamina utvecklas så att de kvantitativt och kvalitativt sett bättre svarar mot de föränderliga behoven i samhället och i arbetslivet. Studieprocesserna och flexibla studiemöjligheter utvecklas så att tiden i arbetslivet förlängs.

— Ett omfattande utnyttjande av samt öppenhet, inklusive kommersialisering, i fråga om forskningsmaterial, forskningsresultat och kunnande främjas.

— Tvärvetenskaplig och lösningsinriktad forskning som stöder beslutsfattandet främjas.

Verksamhetens resultat

Högskolorna (universiteten och yrkeshögskolorna) utvecklar sin verksamhet som internationella och drivkraftiga inlärnings- och forskningsmiljöer. Högskolorna profilerar sig inom de egna starka områdena och deras roll som europeiska aktörer inom högskole- och forskningsområdet stärks. Utvecklingen av universiteten och yrkeshögskolorna fortsätter utgående från de olika målen för och innehållen i examina.

Högskolornas verksamhet är ekonomisk, produktiv och effektiv. Högskolorna främjar en arbetsfördelning som stöder profileringen och intensifierar samarbetet med varandra samt samarbetet med forskningsinstituterna. För att samla kompetensen och avveckla oändamålsenliga och överlappande funktioner kommer högskolorna att fortsätta det operativa och strukturella utvecklandet inom och mellan de olika branscherna. Högskolorna koncentrerar resurserna till färre och effektivare operativa enheter vars ekonomiska bärkraft är starkare än tidigare. Högskolorna stärker genom sin kompetens regionala och branschvisa innovations- och kompetenscenter som för samman olika aktörer. Högskolorna skapar på lång sikt tillsammans med forskningsinstituterna gemensamma forskningsmiljöer som har förutsättningar att klara sig i en internationell och tvärvetenskaplig verksamhetsmiljö. Förutsättningarna för spetsforskning stärks och förutsättningar skapas för att utveckla områden på frammarsch. Universiteten främjar forskarkarriärerna. Högskolorna intensifierar samarbetet med företag i fråga om utbildning och forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

Högskolorna planerar sitt utbildningsutbud och sin utbildningsstruktur så att utbildning som leder till examen och annan utbildning bildar en helhet som utgår från arbetslivets behov och stöder

livslångt lärande. Antagningen av högskolestuderande reformeras så att av de antagna ska andelen som första gången ansöker om studieplats vid en högskola bli större. Den temporära ökning av nybörjarplatserna vid högskolorna med ca 3 000 som genomfördes under 2014—2015 för att avveckla anhopningen av sökande slutförs. För att högskoleplatserna ska utnyttjas mer effektivt ska ett gemensamt elektroniskt ansökningssystem utvecklas för högskolorna. Genom att utveckla utbildningen efter examen stöds förnyelse av kompetensen och längre arbetskarriärer.

Högskolorna förbättrar kvaliteten på utbildningen och förutsättningarna för god inläring genom att öka samarbetet och genom att modernisera utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna och inlärningsmiljöerna. Högskolorna utnyttjar fullt ut de nya möjligheter som digitalisering och ny pedagogik ger. Undervisningen indelas i perioder på ett nytt sett genom att en tredje termin införs så att undervisning pågår året runt. Högskolorna utvecklar sin verksamhet så att de är konkurrenskraftiga, jämlika, tillgängliga och intressanta arbets- och inlärningsmiljöer.

Genom vetenskapspolitiken främjar man starka och nätverkande forsknings- och kompetenscenter, internationalisering och kontakter till EU:s samt globala forsknings- och kompetensnätverk. Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och forskningsstrukturerna samt forskning och innovationsverksamhet som stöder och skapar nationella starka sidor. Inom ramen för totalreformen av forskningsinstituterna och forskningsfinansieringen effektiviseras samarbetet mellan högskolorna och forskningsinstituterna och dess verkningfullhet. Dessutom omfördelas resurserna i enlighet med samhällets förändrade behov.

Forskningens medie- och medborgarsynlighet, vetenskapsfostran samt utnyttjandet av forskningsresultaten i utvecklandet av näringslivet och det offentliga beslutsfattandet stärks.

Utvecklandet av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster och informationsförsörjning inom forskningen. Den öppna tillgången till forskningsmaterial förbättras. Öppen vetenskaplig publikationsverksamhet samt sökbarhet och långtidsbevaring av material främjas i samarbete mellan förvaltningsområdena.

Forskningens kvalitet och effekter

	2010	2011	2012	2013	2014 upp- skatt- ning	2015 upp- skatt- ning	2016 upp- skatt- ning
FoU-utgifternas andel av BNP (%)	3,73	3,64	3,43	3,32	3,13	3,10	3,10
Forskningsspersonals andel av de sysselsatta (%)	2,44	2,35	2,35	2,35	2,35	2,35	2,35
Vetenskapliga publikationer per en miljon invånare (st.) ¹⁾	1 900	2 000	2 100	2 100	2 100	2 200	2 200

¹⁾ Källa: Thomson Reuters, databaserna i Web of science, uppskattning av 2013 års uppgifter

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)

År	Bevilningsfull- makt	Utgifter						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2009	258,5	1,8						
2010	369,1	17,8	2,4					
2011	316,1	45,9	12,6	3,7				
2012	282,4	70,6	36,7	11,3	3,9			
2013	302,6	82,7	73,6	39,8	17,6	4,5		
2014	280,0	64,4	72,6	69,0	42,5	13,5	3,8	
2015	318,8	19,8	70,9	75,9	85,9	57,7	8,6	
2016	338,4		28,7	74,0	92,0	78,9	56,4	8,4
Sammanlagt		303,0	297,5	273,7	241,9	154,6	68,8	8,4

Vid ändringen av bevilningsfullmakten har som tillägg beaktats 30 000 000 euro inom kompetens och utbildning med anledning av spetsprojektet Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att främja kommersialisering av innovationer, 3 000 euro på grund av arbetsmarknadslösningen och som avdrag 10 000 000 euro som en utgiftsbesparing enligt regeringsprogrammet, 6 000 euro som löneglidningsbesparing och 452 000 euro som en andel av finansieringen av 1-åriga projekt som inte tas in i bevilningsfullmakten.

01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 871 000 euro.

Förklaring: Finlands Akademi är en viktig finansiär av vetenskaplig forskning i Finland och verkar aktivt inom den nationella och internationella vetenskaps- och innovationspolitiken. I anslutning till Finlands Akademi finns rådet för strategisk forskning. Förvaltningsämbetet för Akademien producerar rådets administrativa tjänster.

Verksamhetens resultat

— Finlands Akademi riktar forskningsfinansiering till Finlands starka forskningsområden och värnar samtidigt om diversiteten och förnyelsen inom vetenskapen. Akademien stöder nya vetenskapliga öppningar och genombrott samt uppkomsten av innovationer i alla finansieringsformer.

— Akademien stöder utvecklandet av en tillräcklig och internationellt konkurrenskraftig forskarkår med beaktande av Finlands starka forskningsområden och forsknings- och innovationssystemets behov.

— Akademien stöder forskningssamarbete med strategiskt valda mälländer. Akademien främjar forskarnas internationella mobilitet och nätverk genom att stöda forskarnas och forskningsorganisationernas deltagande i europeiskt och globalt forskningssamarbete.

— Akademien främjar en öppen tillgång till vetenskapliga material och publikationer.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Finlands akademi utvecklar arbetsgemenskapen i syfte att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen. Akademien utvecklar sina strukturer och verksamhetssätt och sitt system

för beslutsfattande för att trygga en effektiv verksamhet av hög kvalitet genom att koncentrera sig på sina kärnuppgifter.

Nyckeltal	2013 utfall	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Samhälleliga verkningar				
Projektbeståndets volym, strategiskt tyngdpunktsområde (%)				
Akademins forskningsprogram	8	6	ökar	Oförändrad
Program för spetsforskningsenheter	8	9	ökar	Oförändrad
Forskningsinfrastrukturer	2	4	ökar	Oförändrad
Produktion och kvalitetsledning				
Antal ansökningar som behandlats ¹⁾	3 800	4 186	3 800	4 600
Forskningsprogram/där internationellt finansieringssamarbete ingår	11/11	13/11	12/12	13/13
Funktionell effektivitet				
De totala kostnaderna för finansieringsverksamheten/finansieringsbeslut (%)	3,4	3,2	<3,5	<3,5
Hantering av mänskliga resurser				
Sjukdagar antal/årsv.	10,3	9,5	<8	<8
Årsverken ²⁾	135,3	137,5	<=151	<=147

¹⁾ Siffran för 2015 innehåller inte ansökningar som behandlas av det råd för strategisk forskning som inlett sin verksamhet hösten 2014.

²⁾ Målet för 2015 innehåller ett tillägg på högst 16 årsverken för förvaltningen av rådet för strategisk forskning.

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under moment 29.40.22, 29.40.51, 29.40.53, 29.40.54 och 29.40.66.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för Finlands Akademis prestationer.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 835	10 623	13 166
Bruttoinkomster	545	200	210
Nettoutgifter	12 290	10 423	12 956
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 802		
— överförs till följande år	7 844		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring av en besparing av engångsnatur	3 000
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-13
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-194

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjning av hyresutgifterna	14
Löneglidningsinsbesparing	-66
Lönejusteringar	59
Omkostnadsinsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-245
Produktivitetsinsbesparing i omkostnaderna	-59
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-48
Sammanlagt	2 448

2016 budget	12 871 000
2015 budget	10 423 000
2014 bokslut	12 332 000

02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 131 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom arkivverkets internationella samarbete

2) till betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

Förklaring: Arkivverket är en sakkunnig- och serviceorganisation som i sin verksamhet har som mål att det arkivmaterial som är av betydelse för samhället och individen förvaras i begränsad och effektivt användbar form. Arkivverket har till uppgift att säkerställa att handlingar som hör till vårt nationella kulturarv bevaras och är tillgängliga samt stöda forskning och utveckla arkivfunktionen.

Verksamhetens resultat

— Arkivverket utvecklar och styr arkivfunktionen så att dokumentförvaltningen och arkivfunktionen inom den offentliga sektorn sköts effektivt och ekonomiskt.

— Arkivverket förvarar det arkivmaterial som det innehar effektivt och tryggt samt förbättrar tillgången till och användbarheten hos materialet.

— Arkivverket erbjuder sina kunder mångsidig, tillförlitlig och snabb upplysningstjänst genom att utveckla den elektroniska beställnings- och kundservicen.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Arkivverket utvecklar arbetsgemenskapen i syfte att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen. Arkivverket utvecklar sina strukturer och verksamhetssätt och sin organisation för att trygga en effektiv verksamhet av hög kvalitet genom att koncentrera sig på sina kärnuppgifter.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för arkivverkets prestationer (1064/2013).

Nyckeltal	2013 utfall	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Samhälleliga verkningar				
Den totala mängden arkivmaterial (hyllmeter)	195 292	200 631	204 000	208 000
Digitaliserat material (antal bildfiler)	21 495 535	27 169 3185	23 100 000	37 000 000
Besök i forskarsalar (st.)	37 160	34 272	35 000	33 000
Användning av material på nätet (nedladdningar, st.)	33 740 000	44 213 096	40 000 000	60 000 000
Produktion och kvalitetsledning				
Utökande av material (hyllmeter/år)	5 339	5 674	4 000	4 000
Digitalisering (bildfiler/år)	4 706 756	5 673 783	1 000 000	5 000 000
Utbildning (föreläsningstimmar/deltagare)	266/1 004	306/618		
Utfärdade intyg och gjorda utredningar (st.)	23 120	22 088	22 000	23 000
Funktionell effektivitet				
Den totala mängden arkivmaterial (hyllmeter/årsv.)	837	860	946	1 005
Hantering av mänskliga resurser				
Sjukdagar antal/årsv.	7,2	9,7	<8	<8
Årsverken ¹⁾	239,5	242,3	220	215

¹⁾ Omfattar också personalen i tidsbundna projekt.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 407	19 388	18 801
Bruttoinkomster	600	700	700
Nettoutgifter	18 807	18 688	18 101
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	749		
— överförs till följande år	1 044		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning av flytten till det nya centralarkivet, utrustandet av och materialhanteringssystemet för det			515
Teknisk justering			-5
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-18
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-1 047
Indexhöjning av hyresutgifterna			71
Löneglidningsinbesparing			-50
Lönejusteringar			91
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)			-100
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna			-94
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-11
Nivåförändring			91
Sammanlagt			-557

2016 budget	18 131 000
2015 I tilläggsb.	820 000
2015 budget	18 688 000
2014 bokslut	19 102 000

03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 249 000 euro.

Förklaring: Institutet för de inhemska språken är en sakkunnig- och serviceorganisation vars uppgifter omfattar språkvården av finska och svenska samt samordningen av språkvården av samiska, teckenspråk och romani. Till institutets uppgifter hör dessutom rådgivning och ordboksarbete samt forskning med anknytning till språkvård och ordboksarbete.

Nyckeltal	2013 utfall	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Publikationsverksamhet, st.	527	553	300	300
Informationstjänstuppgifter, st.	1 338	1 548	1 000	1 000
Elektroniska material ¹⁾	44 395	56 061	51 000	116 000
Sjukdagar antal/årsv.	5,9	7,2	<8	<8
Årsverken	76,1	85,5	<88	<88

¹⁾ Kumulativ utveckling av materialets mängd och förädlingsgrad.

För att resultatmålen för Institutet för de inhemska språken ska nås används även anslagen under moment 29.40.53.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 877	2 064	1 759
Bruttoinkomster	733	600	500
Nettoutgifter	2 144	1 464	1 259
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 384		
— överförs till följande år	1 239		

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer av Institutet för de inhemska språken (1063/2013).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-1
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-93
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-84
Indexhöjning av hyresutgifterna	4

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneglidningsinbesparing	-3
Lönejusteringar	7
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-7
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-17
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-1
Sammanlagt	-215

2016 budget	1 249 000
2015 budget	1 464 000
2014 bokslut	1 999 000

04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 758 000 euro.

Förklaring: Depåbibliotekets uppgift är att ta emot och förvara material som överförs från vetenskapliga och allmänna bibliotek samt att ställa materialet till förfogande. Depåbiblioteket ansvarar för utvecklingen av den riksomfattande politiken för samlingarna. Avsikten med verksamheten är att minska utrymmesbehovet för samlingar i alla bibliotek i Finland genom att ta emot material av dem.

Nyckeltal	2013 utfall	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Mängd material som tagits emot (hyllmeter)	6 459	6 766	5 000	5 000
Antal beställningar	80 871	83 038	81 000	83 000
Sjukdagar antal/årsv.	13,3	15,8	<8	<8
Årsverken ¹⁾	22,3	23,7	19	19

¹⁾ I siffran för årsverken år 2014 ingår 3,7 årsverken för visstidsarbete med projektet för att åtgärda anhopningen av material

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 701	1 869	1 763
Bruttoinkomster	4	6	5
Nettoutgifter	1 697	1 863	1 758
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	78		
— överförs till följande år	250		

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för prestationer vid Depåbiblioteket (1346/2006).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-2
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-92
Indexhöjning av hyresutgifterna	6
Löneglidningsinbesparing	-4
Lönejusteringar	7
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-9
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-1
Sammanlagt	-105

2016 budget	1 758 000
2015 budget	1 863 000
2014 bokslut	1 869 000

20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 54 960 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller yrkeshögskolor, universitet och vetenskapsinstitut samt till stipendier för främjande av internationaliseringen av högskolor som man kommer överens om särskilt med CIMO

2) till finansiering av gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolorna och vetenskapen, till central finansiering av datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom högskolorna och vetenskapen samt andra motsvarande gemensamma utgifter

3) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

4) till avlönande av personal motsvarande högst 186 årsverken i uppgifter för viss tid

5) till understöd för en ökning av nybörjarplatserna inom högskoleutbildningen för viss tid, högst 18 000 000 euro

6) för finansieringen av examensinriktade fortbildningsprogram som inleds med anledning av strukturomvandlingen

7) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av reformen av grundutbildningen och kompletteringsutbildningen för lärare och av genomförandet av programmet för kompletterande utbildning inom digital pedagogik

8) till understöd för utökning av barnträdgårdsläroinnehållsutbildningen, högst 3 300 000 euro.

Förklaring: Genom utvecklingsåtgärderna stöder man särskilt strukturell utveckling och förnyande av högskole- och forskningssystemet. Målet är att höja servicenivån för stödfunktionerna, sänka kostnaderna och främja elektronisk kommunikation med hjälp av gemensamma eller enhetliga datatekniska tjänster inom högskolorna och vetenskapen. För att studerandena ska stu-

dera snabbare och inleda studierna vid en lägre ålder utvecklas ett nytt elektroniskt ansöknings-system för högskolorna. För att påskynda övergången till högskolestudier har antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen ökat för viss tid med sammanlagt ca 3 000 under 2014–2015. De extra nybörjarplatserna har inriktats i enlighet med prognoserna till branscher i behov av arbetskraft och till branscher som är viktiga för den framtida tillväxtpotentialen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet	6 210 000
Gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolorna och vetenskapen	17 950 000
Ökning av nybörjarplatserna inom högskoleutbildningen för viss tid (högst)	18 000 000
Finansiering till spetsprojektet Lärarnas kompetenssprång genom lärarutbildning	9 500 000
Utökning av engångsnatur i fråga om barnträdgårdslärover utbildningen (högst)	3 300 000
Sammanlagt	54 960 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompetens och utbildning: Lärarnas kompetenssprång genom lärarutbildning	9 500
Tillägg av engångsnatur	-5 880
Utökning av engångsnatur i fråga om barnträdgårdsutbildningen	3 300
Sammanlagt	6 920

2016 budget	54 960 000
2015 budget	48 040 000
2014 bokslut	41 414 000

22. Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter och andra utgifter samt statsunderstöd som föranleds av forskningsinfrastrukturprojekt samt till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i internationellt samarbete kring forskningsinfrastrukturprojekt och av finansiella bidrag till internationella organisationer. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar. Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom finansieringen stärks forskningens infrastrukturer och främjas den nationella infrastrukturpolitiken. Vid styrningen av finansieringen beaktas forskningsinfrastrukturernas vägkarta för 2014–2020, där Finlands nationellt och internationellt sett viktigaste forskningsinfrastrukturer har identifierats.

2016 budget	8 500 000
2015 budget	8 500 000
2014 bokslut	8 500 000

50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 823 623 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering till universiteten i enlighet med universitetslagen (558/2009)

- 1) 1 592 690 000 euro för basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 157 273 000 euro i ersättning till universiteten för de kostnader som universiteten föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) 46 660 000 euro för tilläggsfinansiering för Aalto-universitetets verksamhet
- 4) 27 000 000 euro för tilläggsfinansiering för verksamhet vid andra universitet än Aalto-universitetet.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av universitetslagen (558/2009) så att bestämmelserna i 49 § 2 mom. inte tillämpas 2016—2019 när det gäller beaktandet av effekterna av universitetsindexet på grund av en utgiftsbesparing. År 2016 genomförs dessutom i enlighet med regeringsprogrammet en bestående utgiftsbesparing på 50 miljoner euro som grundar sig på att kostnadseffektiviteten inom högskolesystemet och forskningsverksamheten förbättras och på att förvaltningen och högskolenätet rationaliseras. Den statliga finansieringen av universiteten bestäms med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), statsrådets förordning om universiteten (770/2009) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (182/2012). Universiteten beviljas basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter (75 %) samt på basis av övriga utbildningsmål och vetenskapspolitiska mål (25 %). Den finansieringsandel som bestäms på basis av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter består av en utbildningsandel, som utgör 41 % av hela basfinansieringen, och en forskningsandel, som utgör 34 % av hela basfinansieringen. Genom den statliga finansieringen motiveras universiteten vid sidan om profilering och kontinuerligt kvalitetsarbete också till att driva sin verksamhet så att den ger resultat och är ekonomisk.

Universitetens finansieringsmodell betonar kvalitet, effektivitet, resultat och internationalisering. Den statliga finansieringen riktas i synnerhet på basis av avlagda examina och studiepoäng samt vetenskapliga publikationer och konkurrensutsatt forskningsfinansiering. Internationaliseringen beaktas genom flera kriterier. I de övriga utbildnings- och vetenskapspolitiska målen beaktas universitetens riksomfattande uppgifter, specifik bransch, övningsskolor och Nationalbiblioteket. Till denna helhet hör också strategibaserad finansiering, som grundar sig på universitetens strategiarbete och de viktigaste prioriteringarna inom strategiarbetet samt på universitetens profilering.

Universitetens basfinansiering höjs med undantag av poster av engångsnatur så att den motsvarar den årliga höjningen av kostnadsnivån enligt universitetsindexet.

Ersättningen enligt punkt 2 justeras årligen utifrån det senaste mervärdesskatteintaget i euro för varje universitet.

Den finansiering som avses i punkt 4 fördelas mellan universiteten i det förhållande som anges i finansieringsgrunderna enligt 5 och 6 § i statsrådets förordning om universiteten.

I anslutning till Helsingfors universitet verkar Nationalbiblioteket. Bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (558/2009) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom hela biblioteksnätet.

Vid de universitet som ordnar lärarutbildning finns övningsundervisning och för utvecklingen av lärarutbildningen finns övningsskolor. Målet för övningsskolorna är en hög nivå på den verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetets övriga verksamhet. Antalet elever i övningsskolorna är ungefär 8 100, varav drygt 2 200 är gymnasieelever.

Staten har berett sig på att förse universiteten med ett trefaldigt kapital i förhållande till det privata kapital som de samlar in, dock högst 150 miljoner euro. Den medelinsamling som berättigar till statlig medfinansiering genomförs mellan den 1 november 2014 och den 30 juni 2017 så att belåningen om medfinansiering fattas på en gång i slutet av 2017.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt kvantitativa mål vid universiteten

	2010 utfall	2012 utfall	2014 utfall	2016 ¹⁾ mål
Lägre högskoleexamina	12 300	13 014	13 500	14 200
Högre högskoleexamina	14 384	13 829	14 855	15 000
Doktorsexamina	1 518	1 649	1 860	1 635
Utländska examensstuderande ²⁾	7 809	9 628	9 700	8 950
Utbytesstuderande (till och från Finland, över 3 mån.)	10 444	10 661	10 942	11 950
Vetenskapliga publikationer/undervisnings- och forskningspersonal	1,57	1,68	1,72	1,75
Doktorsexamina/skede IV i forskarkarriären, årsv.	0,57	0,63	0,74	0,72
Lärar- och forskarbesök/undervisnings- och forskningspersonal	0,36	0,39	0,40	0,42
Högre högskoleexamina/undervisnings- och forskningspersonal	0,78	0,77	0,83	0,88
Andel som avlagt minst 55 studiepoäng under läsåret	26,0 %	26,9 %	30,0 %	31,7 %

¹⁾ I fråga om kvantitativa mål är uppskattningen för år 2016 det genomsnittliga målet för åren 2013—2016.

²⁾ Siffran för 2014 är en uppskattning.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 592 690 000
— Nationalbiblioteket	16 481 000
— Övningsskolor	47 835 000
— Övrig kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 528 374 000
Tilläggsfinansiering för Aalto-universitetets verksamhet	46 660 000
Tilläggsfinansiering för verksamheten vid andra universitet än Aalto-universitetet	27 000 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som universiteten föranleds	157 273 000
— Uppskattning av moms-kompensationen år 2016	150 059 000
— Justering enligt skillnaden mellan den moms-kompensation som gäller ersättningarna 2014 och utfallet	7 214 000
Sammanlagt	1 823 623 000

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för gymnasieutbildning i övningsskolorna, 8 135 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.10.30.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-11 189
Förbättrande av kostnadseffektiviteten och rationalisering av förvaltningen och högskolenätet (regeringsprogr. 2015)	-50 000
Justering av lönerna vid Rättspolitiska forskningsinstitutet (överföring från moment 25.01.03)	3
Justering enligt den uppskattade och faktiska förändringen i universitetsindexet (0,9 %) för 2014	-8 615
Precisering av moms-kompensationen	-4 402
Tillväxtåtgärd (överföring till moment 29.40.51)	-5 000
Överföring av Konsumentforskningscentralen till Helsingfors universitet, lönejusteringar	4
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-1 447
Sammanlagt	-80 646

2016 budget	1 823 623 000
2015 budget	1 904 269 000
2014 bokslut	1 894 935 000

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 232 133 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av akademiprofessorernas och akademiforskarnas uppgifter, forskningsprogram, spetsforskningsenheter, forskarutbildning, forskningens infrastrukturer, andra forskningsprojekt inklusive projekt som ökar samarbetet mellan högskolor och näringsliv och främjar kommersialisering av innovationer, specialfinansiering av forskning, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer

3) till betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU

4) till utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt

och program som Finlands Akademi finansierar, tillsammans med anslagen under moment 29.40.53 för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 11 årsverken.

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt kontantprincipen. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

Förklaring: Att förslagsanslaget stigit jämfört med anslaget för 2015 beror på att anslag som överförts från tidigare år inte längre är disponibla.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inverkan på anslagsbehovet orsakad av ändringen av tidpunkten för betalningen av fullmakten (inkl. anslagsberäkningen för 1-åriga projekt)	86 038
Kompetens och utbildning: Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att främja kommersialisering av innovationer	2 000
Tillväxtåtgärd (överföring från moment 29.40.50)	5 000
Löneglidningsinbesparing	-6
Lönejusteringar	4
Sammanlagt	93 036

2016 budget	232 133 000
2015 I tilläggsb.	-12 000 000
2015 budget	139 097 000
2014 bokslut	143 809 000

52. Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet (fast anslag)

Under momentet beviljas 31 679 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av kompensation enligt 75 och 92 a § i universitetslagen till Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet för deras apoteksrörelse.

Förklaring: Enligt universitetslagen kompenserar staten årligen Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet till ett belopp som motsvarar den samfundsskatt som universiteten har betalat på näringsinkomsten från sin apoteksrörelse. Staten kompenserar dessutom årligen universitetet med ett belopp som motsvarar den apoteksavgift som betalats för universitetets apoteksrörelse. Anslaget har dimensionerats på basis av utfallet 2014, som var 30 813 000 euro, och som tillägg har beaktats 866 000 euro som skillnaden mellan det anslag som budgeterats för ersättningar 2014 och utfallet.

Avsikten är att av anslaget bevilja 30 510 000 euro till Helsingfors universitet och 1 169 000 euro till Östra Finlands universitet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av apotekskompensationer	1 380
Sammanlagt	1 380

2016 budget	31 679 000
2015 budget	30 299 000
2014 bokslut	29 144 000

53. *Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av vetenskapen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 103 359 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av akademiprofessorernas och akademiforskarnas utgifter, forskningsprogram, spetsforskningsenheter, forskarutbildning, forskningens infrastrukturer, andra forskningsprojekt, specialfinansiering av forskning, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd

3) till Finlands Akademis förfogande utanför bevillningsfullmakten högst 5 207 000 euro för 1-åriga projekt: betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer, betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU, utvecklings- och underhållsavgifter för informationssystem för forskningsfinansiering samt andra 1-åriga projekt

4) till utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt och program som Finlands Akademi finansierar, tillsammans med anslagen under moment 29.40.51 för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 11 årsverken

5) till betalning av utgifter i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv

6) till utgifter som föranleds av verksamheten vid Institutet för de inhemska språken enligt 8 § 1 mom. i lagen om Institutet för de inhemska språken. Anslaget får tillsammans med anslagen under moment 29.40.03 användas för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 88 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst

7) till betalning av statsunderstöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som idkar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet

8) till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i internationellt samarbete

9) till betalning av statsunderstöd, statliga pris och stipendier för främjande av vetenskapen, för främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället samt mellan nationalspråken och samhället, utgifter för översättning och tryckning av vetenskaplig litteratur, utgifter för främjande av informationsspridning och forskningsetik samt utgifter för forskning, utredningar och publikationer som ansluter sig till stödandet av vetenskapen

10) till betalning av statsunderstöd för förbättrande av tillgången till forskningsmaterial och för infrastrukturprojekt som gäller forskning samt till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statens ämbetsverk samt till avlönande av personal i uppgifter för viss tid motsvarande högst 7 årsverken

11) till hyror för statens lokaler som används av vetenskapliga samfund.

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt kontantprincipen. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

I fråga om de personer som avses i punkt 6 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Till Finlands Akademis förfogande för finansiering av forskningsprojekt och främjande av vetenskaplig forskning	70 673 000
Utgifter i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv	5 599 000
Verksamheten inom Institutet för de inhemska språken	3 627 000
Verksamhetsunderstöd för vetenskapsinstitut och forskningsinstitut, Vetenskapscentret Heureka samt vissa vetenskapliga samfund och föreningar	11 900 000
Understöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som idkar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet	600 000
Vissa utgifter, medlemsavgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet	2 080 000
Utgifter som föranleds av främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället och övriga utgifter som föranleds av stödjande av vetenskapen	8 200 000
Betalning av understöd för lokalkostnader för de vetenskapsinstitut som betalar hyra till Senatfastigheter	680 000
Sammanlagt	103 359 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	758
Sammanlagt	758

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	103 359 000
2015 budget	102 601 000
2014 bokslut	102 360 717

54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 000 000 euro.

Fullmakt

År 2016 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 55 631 000 euro.

Fullmakten och anslaget får via konkurrens fördelas enligt de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutar om till strategisk forskning, med vilken avses långsiktig, problemfokuserad och vetenskapligt högklassig forskning som stöder samhällspolitiken och utvecklandet av samhällets funktioner i syfte att finna lösningar på stora utmaningar och problem i samhället.

Fullmakten och anslaget får användas till betalning av forskningsprojekt och forskningsprogram som finansieras av rådet för strategisk forskning och till betalning av löneutgifter och andra utgifter samt statsunderstöd som föranleds av forskningens infrastrukturer, stipendier och internationellt samarbete även till utländska organisationer.

Fullmakten och anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utvärderingar.

Anslaget får också användas för nationell medfinansiering för EU-projekt och andra internationella forskningsfinansiärers projekt, om projekten svarar mot de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutat om samt mot rådets programstruktur.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten, med undantag för företag.

Förklaring: Syftet med finansieringen är att stärka samhällspolitiken och utvecklandet av samhällsfunktionerna. Finansiering beviljas för forskning som syftar till att finna lösningar på betydande samhällsliga utmaningar. Finansieringen kanaliseras på bred bas till forskning kring olika betydande och stora utmaningar som samhället ställs inför och bl.a. forskning som främjar konkurrenskraften och förnyandet av näringslivet, utvecklingen av arbetslivet, forskning som stöder utvecklingen av den offentliga sektorn osv. Finansieringen gör det möjligt att inrikta forskningen i enlighet med samhällets föränderliga informationsbehov och på mindre utforskade områden. Forskningsprojekten finansieras utifrån samhällslig betydelse, genomslagskraft och forskningens kvalitet.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakten för forskningsprojekt som finansieras av rådet för strategisk forskning föranleder staten (1 000 euro), uppskattning

År	Fullmakt	2015	2016	2017	2018	2019
2015	55 631	14 631	24 000	17 000		
2016	55 631		10 000	20 000	20 500	5 131
Sammanlagt		14 631	34 000	37 000	20 500	5 131

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring från moment 28.30.02, 29.40.03, 30.01.05, 30.20.02, 30.70.01, 31.50.01, 32.20.01, 32.20.49, 33.02.03, 33.03.04, 33.03.50 och 35.01.04)	28 000
Ändring av tidpunkten för behovet av anslag	-4 631
Sparbeslut	-4 000
Sammanlagt	19 369

2016 budget	34 000 000
2015 budget	14 631 000

55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 857 774 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering till yrkeshögskolorna i enlighet med yrkeshögskolelagen

- 1) 786 019 000 euro för basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 36 235 000 euro i ersättning till yrkeshögskolorna för de kostnader som yrkeshögskolorna för-
anleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskat-
telagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekon-
omisk verksamhet
- 3) 28 356 000 euro för ersättning som beviljas på ansökan för de mervärdesskattkostnader för
hyror som föranleds av en ändring av 30 § i mervärdesskattelagen
- 4) 7 164 000 euro för kompensation enligt 68 § i yrkeshögskolelagen.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om temporär ändring av yrkeshögskolelagen (932/2014) så att bestämmelserna i 43 § 2 mom. inte tillämpas 2016—2019 när det gäller beaktandet av effekterna av yrkeshögskoleindexet på grund av en utgiftsbesparing. År 2016 genomförs dessutom i enlighet med regeringsprogrammet en bestående utgiftsbesparing på 25 miljoner euro som grundar sig på att kostnadseffektiviteten inom högskolesystemet och forskningsverksamheten förbättras och på att förvaltningen och högskolenätet rationaliseras. Den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna bestäms med stöd av 43 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), statsrådets förordning om yrkeshögskolor (1129/2014) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för yrkeshögskolornas basfinansiering (1457/2014). Yrkeshögskolorna beviljas basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens kvalitet, genomslagskraft och omfattning samt på basis av övriga utbildningspolitiska och forsknings- och utvecklingspolitiska mål. I grunderna för fastställande av den statliga finansieringen beaktas målen för utbildningspolitiken samt forsknings- och utvecklingspolitiken. Den finansieringsandel som bestäms på basis av utbildningen grundar sig på avlagda yrkeshögskoleexamina (46 %) och avlagda yrkespedagogiska lärarutbildningsstudier (2 %), avlagda studiepoäng (24 %), studiepoäng som avlagts inom den öppna yrkeshögskoleutbildningen eller i form av andra fristående studier och inom den förberedande utbildningen för invandrare (4 %), studerandespons (3 %), internationell studeranderörlighet (3 %) och antalet sysselsatta utexaminerade från yrkeshögskolan (3 %).

Den finansieringsandel som bestäms på basis av det tillämpade forsknings- och utvecklingsarbetet grundar sig på publikationer (2 %), avlagda högre yrkeshögskoleexamina (4 %), personalens internationella rörlighet (1 %) och extern finansiering av forsknings- och utvecklingsarbetet (8 %).

Yrkeshögskolornas finansieringsmodell betonar resultat, kvalitet, effektivitet och internationisering. Den statliga finansieringen riktas i synnerhet på basis av avlagda examina och studiepoäng samt den externa finansieringen av FUI-verksamheten. Finansieringsmodellen beaktar yrkeshögskolornas regionala genomslagskraft och samarbete med arbetslivet genom flera kriterier, bl.a. examina, den externa finansieringen av FUI-verksamheten, antalet utexaminerade som är sysselsatta och avlagda högre yrkeshögskoleexamina.

Yrkeshögskolornas basfinansiering höjs med undantag av poster av engångsnatur så att den motsvarar den årliga höjningen av kostnadsnivån enligt högskoleindexet.

Ersättningen enligt punkt 2 baserar sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet. Med stöd av ändringen av 30 § i mervärdesskattelagen ska i tilläggsbudgeten för 2015 som en anslagsökning och på basis av hyresavtal beaktas yrkeshögskolornas mervärdesskatteutgifter för hyror åren 2014 och 2015 och i budgeten för 2016 beaktas mervärdesskatteutgifterna för hyror år 2016.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt kvantitativa mål vid yrkeshögskolorna

	2010 utfall	2012 utfall	2014 utfall	2016 ¹⁾ mål
Yrkeshögskoleexamina	20 581	22 123	22 778	22 800
Högre yrkeshögskoleexamina	1 253	1 708	2 115	2 100
Yrkespedagogisk lärarutbildning, utexaminerade	1 684	1 600
Utländska examensstuderande	7 746	9 378	..	7 775
Utbytesstuderande (till och från Finland, över 3 mån.)	8 390	8 679	8 875	9 150
Personer som avlagt yrkeshögskoleexamen inom fem år från det att studierna inleddes, % av dem som börjat studera	57,5	56,0
Studerande som avlagt minst 55 studiepoäng under läsåret, % av studerande för yh-examen	36,5	41,0	..	44,8
Examina/undervisningspersonal och FoU-personal	2,88	3,07	3,5	3,41
Lärares och sakkunnigas internationella rörlighet/lärare och FoU-personal	0,93	1,01	..	1,09
Avlagda studiepoäng inom FoU-projekt/närvarande studerande	4,83	7,07	..	8,44

¹⁾ I fråga om kvantitativa mål är uppskattningen för år 2016 det genomsnittliga målet för åren 2013—2016.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av yrkeshögskolorna	786 019 000
Den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som yrkeshögskolorna föranleds	36 235 000
Kompensation som föranleds av en ändring av 30 § i mervärdesskattelagen och som motsvarar mervärdesskattekostnaderna för hyror	28 356 000
Kompensation enligt 68 § i lagen om yrkeshögskolor	7 164 000
Sammanlagt	857 774 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beaktande av mervärdesskatteutgifterna för hyror	28 356
Förbättrande av kostnadseffektiviteten och rationalisering av förvaltningen och högskolenätet (regeringsprogr. 2015)	-25 000
Justering av mervärdesskatten	-9 131
Kompensation enligt 68 § i lagen om yrkeshögskolor	7 164
Tillägg av engångsnatur	-5 402
Sammanlagt	-4 013

2016 budget	857 774 000
2015 budget	861 787 000
2014 bokslut	402 356 776

66. *Finansiella bidrag till internationella organisationer (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 20 008 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europas södra observatorium (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI) och den europeiska synkrotronljusanläggningen (ESRF) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer.

Förklaring: De finansiella bidragen fastställs i regel utgående från medlemsländernas nationalproduktsandelar enligt de beslut som organisationernas förvaltningsorgan har fattat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjda medlemsavgifter på grund av förändringar i nationalproduktsandelar och valutakurser	2 593
Sammanlagt	2 593

2016 budget	20 008 000
2015 budget	17 415 000
2014 bokslut	17 339 644

(86.) *Statlig finansiering för yrkeshögskolornas kapital (fast anslag)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2015 budget	50 000 000
-------------	------------

70. Studiestöd

Förklaring: Studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, studiestödets bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Studiepenningen är en skattepliktig förmån. Dessutom kan räntor för studielån som förfallit till betalning betalas i form av räntebidrag för studielån av statens medel utan återbetalningsskyldighet. Den som fått studielån har rätt till studielånsavdrag i beskattningen. En studielåntagare har rätt till studielånskompensation om han eller hon har tagit emot en studieplats för den första högskoleexamen den 1 augusti 2014 eller därefter.

Syftet med studiestödsverksamheten är att trygga utkomsten under studietiden och att dimensionera studiestödet så att utbildning på eget initiativ och studier på heltid understöds. Studiestödet utvecklas utifrån de utbildningspolitiska målen. Ett mål är ett tillräckligt och sporrande studiestöd som främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Avsikten med stödet för skolresor är att till studerande i gymnasier och yrkesläroanstalter betala ersättning för skäligen dagliga skolresekostnader. Stöd beviljas om en studerandes skolväg är minst tio kilometer i ena riktningen och skolresekostnaderna per månad överstiger 54 euro. Självriskandelen är 43 euro per månad. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om beräkningsgrunderna för kostnaderna för skolresor.

Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten. Högskolornas studiestödsnämnder kan bevilja studiestöd till studerande i den egna högskolan med stöd av ett avtal med Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten betalar ersättning för de uppgifter som högskolorna sköter på basis av avtalet. Också andra läroanstalter sköter uppgifter i anslutning till studiestödsärenden. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2012	2014	2016 uppskattning
Studiestödsutgifter (mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	343,3 §	345,2	385,6
— andra stadiet	131,5	137,1	147,7
Bostadstillägg	259,7	266	283
Stöd för skolresor	47,9	51,2	53,3
Måltidsstöd	27,8	30,2	31,4
Studiestödstagare			
Studiepenning			
— högskolenivå	185 900	184 034	188 000
— andra stadiet	137 271	135 347	144 000
Bostadstillägg			
— högskolenivå	151 500	151 248	153 000
— andra stadiet	65 984	66 618	69 000
Stöd för skolresor	68 399	67 604	69 000

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2012	2014	2016 uppskattning
Mottagare av statsborgen			
Högskolenivå	183 251	181 272	185 000
Andra stadiet	41 733	44 297	45 000

Vid utgången av 2014 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgen till 1 773,9 miljoner euro, varav andelen s.k. gamla studielån utgjorde 0,77 miljoner euro. Vid utgången av år 2014 hade 362 182 personer studielån. För dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen var studielånet i genomsnitt 4 500 euro, för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen 7 000 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 9 000 euro.

Grunderna för dimensioneringen av anslaget

Studiestöd i genomsnitt	2012	2014	2016 uppskattning
Studiepenning, €/månad			
— högskolenivå	287	290	312
— andra stadiet	151	160	163
Bostadstillägg, €/månad	192	193	193
Stöd för skolresor, €/månad	161	171	174

Vid dimensioneringen av anslaget beräknas antalet personer som regelbundet får studiepenning 2016 vara 238 000, varav 137 300 är högskolestuderande och 100 700 andra studerande. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas uppgå till 162 700. Antalet personer som regelbundet får stöd för skolresor beräknas uppgå till 35 400 studerande.

Studiepenningen grundbelopp på olika utbildningsnivå från 1.8.2016 (euro/mån)**Högskolestuderande**

— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	55,96
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	124,12
— studerande under 18 år som bor annanstans	147,52
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	303,19 §

Studerande vid andra läroanstalter

— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	38,66
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	81,39
— studerande under 18 år som bor annanstans	101,74
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	250,28 §

Studiepenningens belopp på högskolenivå för en studerande som har tagit emot den första studieplatsen i en högskola 1.8.2014 eller därefter (euro/mån)

1.8.2016

Högskolestuderande

— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	62,06
--	-------

Studiepenningens belopp på högskolenivå för en studerande som har tagit emot den första studieplatsen i en högskola 1.8.2014 eller därefter (euro/mån)

	1.8.2016
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	137,35
— studerande under 18 år som bor annanstans	163,80
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	336,76 §

Studiestödets bostadstillägg är 80 % av de fastställda boendeutgifterna. Vid beviljande av bostadstillägg beaktas inte boendeutgifter till den del de överstiger 252 euro. Bostadstillägget för studerande utomlands är högst 210 euro/mån.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om studiestöd från och med den 1 augusti 2016. Det föreslås att gränserna för föräldrarnas inkomster, som inverkar nedsättande på studiepenningen för 18—19-åriga studerande på andra stadiet som bor självständigt, höjs med 13 procent och att man frångår indexbindningen av studiepenningen. En reform av studiestödssystemet bereds så att det nya systemet kan införas hösten 2016 i enlighet med regeringsprogrammet. Grunden för de kalkylerade kostnaderna enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor kan justeras den 1 januari 2016 utifrån kostnadsutvecklingen.

Den beräknade utvecklingen av antalet studiestödstagare och av utnyttjandegraden för studiestödet

	2012	2014	2016 uppskattning
Gymnasium	28 950 (26 %)	27 367 (25 %)	25 800 (25 %)
Yrkesutbildning	107 670 (66 %)	107 315 (65 %)	110 500 (68 %)
Yrkehögskola	90 474 (69 %)	88 867 (70 %)	90 500 (72 %)
Universitetet	89 536 (63 %)	87 571 (62 %)	90 500 (64 %)

01. Omkostnader för besvärnsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 649 000 euro.

Förklaring: Besvärnsnämnden för studiestöd är första besvärinstans i frågor som gäller studiestöd. Det uppskattas att ca 3 000 besvärärenden kommer att inledas 2016. Målet är att den genomsnittliga behandlingstiden för besvär ska vara högst 5,5 månader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur (förnyande av datautrustning och kostnader för datakommunikation)	-50
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-1
Indexhöjning av hyresutgifterna	1
Löneglidningsinbesparing	-2
Lönejusteringar	4
Produktivitetensinbesparing i omkostnaderna	-3
Sammanlagt	-51

2016 budget	649 000
2015 budget	700 000
2014 bokslut	705 000

52. Statsgaranti för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 31 200 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studielånskompensation	1 000 000
Borgensansvarsbelopp	20 000 000
Betalningsbefrielse	4 000 000
Avskrivningar	6 000 000
Ränteunderstöd	200 000
Sammanlagt	31 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Införande av en lånekompensation	1 000
Sammanlagt	1 000

Den studielånskompensation som beviljas studerande som inlett studier för en första högskoleexamen den 1 augusti 2014 eller senare och som avlägger examen inom utsatt tid ökar utgifterna under momentet med 1 miljon euro.

2016 budget	31 200 000
2015 budget	30 200 000
2014 bokslut	26 591 178

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 816 305 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg till studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studiepenning för högskolestuderande	385 580 000
Studiepenning för studerande i andra läroanstalter	147 725 000
Bostadstillägg	283 000 000
Sammanlagt	816 305 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av studiepenningen med 11 procent och minskning av stödtiden med fem månader i fråga om högskolestuderande som tagit emot sin första studieplats 1.8.2014 eller därefter	7 200
Indexhöjning 1.8.2015 (0,4 %), helårseffekt	917
Inkomstgränsen för föräldrar till 18—19-åriga studerande på andra stadiet som bor självständigt höjs med 13 procent fr.o.m. 1.1.2016	10 300
Strukturell ändringen av studiestödet fr.o.m. 1.8.2014 (L 1243/2013, F 360/2014)	-5 000
Studerande vid Polisyrkeshögskolan börjar omfattas av stödet	312
Tidsbestämd ökning av nybörjarplatserna vid högskolorna	2 500
Sammanlagt	16 229

2016 budget	816 305 000
2015 budget	800 076 000
2014 bokslut	748 398 133

57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 31 411 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd till studentrestauranger i Finland för att sänka priserna på måltider för studerande som i en finländsk högskola avlägger lägre eller högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen samt studerande som deltar i yrkeshögskolornas yrkesinriktade utbildningsprogram eller specialiseringsutbildningsprogram som berättigar till studiestöd eller tilläggstudier som ger yrkeskompetens eller tjänstebehörighet 1,94 euro per måltid

2) till betalning av extra stöd till den som driver en studentrestaurang i lokaler som inte hör till en högskola, högst 1 euro för varje sådan måltid för vilken måltidsstöd betalas, dock högst till ett belopp som motsvarar kostnaderna för lokaler och anläggningar.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Måltidsstöd till högskolestuderande	29 211 000
Extra stöd till studentrestauranger	2 200 000
Sammanlagt	31 411 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av användningen av måltidsstöd	50
Sammanlagt	50

2016 budget	31 411 000
2015 budget	31 361 000
2014 bokslut	30 227 609

(58.) *Understöd för ersättning av hyreskostnader* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	2 100 000
2014 bokslut	5 877 000

59. *Stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av biljettpriserna och ändring av den förordning som gäller taxor fr.o.m. 1.8.2016	1 300
Sammanlagt	1 300

2016 budget	53 300 000
2015 budget	52 000 000
2014 bokslut	51 150 128

80. (29.80 och 29.01, delvis) Konst och kultur

Förklaring: Kulturpolitiken har som mål att stärka kulturgrunden i den nationella och internationella omvärlden, förbättra verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete, öka medborgarnas möjligheter till kulturellt deltagande och stödja kulturekonomin.

Undervisnings- och kulturministeriet genomför dessa mål med medel inom konst- och konstnär-, kulturarvs-, biblioteks-, kulturexport- och upphovsrättspolitikerna samt den audiovisuella politiken. Undervisnings- och kulturministeriets uppgift är att framför allt sörja för lagstiftningen, förvaltningsstrukturen, förvaltningspraxisen, finansieringen, den strategiska ledningen och andra allmänna verksamhetsförutsättningar inom kulturbranschen. Vid sidan av staten spelar kommunerna en betydande roll i genomförandet av kulturpolitiken. Också hushållen styr kulturpolitiken genom sina val eftersom deras investeringar i kultur och masskommunikation är mer än sex gånger större än statens och kommunernas sammanlagda stöd till kulturen.

Med kulturpolitiska medel främjas också genomförandet av utvecklingsuppgifter som överskrider gränserna mellan olika förvaltningsområden, såsom hållbar utveckling, de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, dubbelriktad integration av invandrare, konstnärspolitik, kreativitets-, närings- och innovationspolitik, turismpolitik och regional utvecklingspolitik, barn- och ungdomspolitik samt hälso- och välfärdspolitik. Dessutom sörjer man för att alla befolkningsgruppers kulturella rättigheter tillgodoses.

Till utmaningarna när det gäller att stärka grunden för konst och kultur hör säkerställandet av de eftersträvade effekterna av de strukturella reformerna inom konstförvaltningen, bevarandet av grunden för och livsdugligheten hos konst- och kulturbranschen när finansieringen minskar samt utvecklandet av finansieringssystemen. Man tillgodoser de utvecklingsbehov inom konsten och kulturen som uppkommer av ett mångkulturellt samhälle och utvecklar en trygg mediemiljö.

Ambitionen är att skapa mångsidigare utkomstmöjligheter för konstnärer och för dem som utför kreativt arbete.

En utmaning när det gäller målen för medborgarnas kulturella deltagande är att stärka olika befolkningsgrupper, i synnerhet mindre delaktiga grupper, deltagande i kultur samt trygga tillgången och åtkomsten till biblioteks-, kultur- och informationstjänster på lika villkor i olika delar av landet samt digital åtkomst till och digitalt bevarande av kulturarvsmaterial. För produktionen av kulturtjänster och ett ökat deltagande behövs nya modeller och metoder. Genom olika upphovsrättslösningar stöder man undervisningen och forskningen samt bibliotekens, arkivens och museernas verksamhet.

Till utmaningarna för kulturen och den kreativa ekonomin hör att stärka den inhemska marknaden och kulturexporten inom konst och kultur och inom den audiovisuella branschen och öka samarbetet mellan kultursektorn och turismsektorn samt ordna stödarrangemang i samband med internationella kulturella storeevenemang. Andra utmaningar består i att förbättra förutsättningarna för finansieringen av produkt- och serviceutvecklingen och för entreprenörskap, exempelvis kompetensen och produkt- och serviceutvecklingen, inom den audiovisuella branschen och kultur- och konstbranschen i övrigt. Genom att man utvecklar systemet med upphovsrätter förbättras verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete och främjas kulturen och den kreativa ekonomin.

Målen och de viktigaste åtgärderna inom kulturpolitiken 2016 är:

Kulturpolitiska mål	De viktigaste åtgärderna
Kulturgrunden stärks:	<ul style="list-style-type: none"> — Etableringen och effektiviseringen av verksamheten vid Centret för konstfrämjande stöds. — Medieläskunnighet, medie- och filmfostran och mediefostran i de allmänna biblioteken främjas. — Filmbranschens och den audiovisuella branschens strukturer stärks, lagstiftningen ses över och stödstrukturerna utvecklas. — Tillgången till och långtidsförvaringen av digitalt kulturarvs- och biblioteksmaterial förbättras som en del av det nationella digitala biblioteket. — En regeringsproposition med förslag till en ny bibliotekslag lämnas, varvid det beaktas att antalet landskapsbibliotek minskas. — Regionala aktörer inom konsten och kulturen samt samarbetet med myndigheter och andra aktörer stöds. — Världsarvsstrategin genomförs. — Ett museipolitiskt program utarbetas.

Kulturpolitiska mål	De viktigaste åtgärderna
Verksamhetsförutsättningar för dem som utför kreativt arbete förbättras:	<p>— En reform av den lagstiftning som gäller fornlämningar inleds.</p> <p>— Sektorsforskningen på det kulturpolitiska området utnyttjas.</p> <p>— Den internationella rörligheten för konstnärer, aktörer inom kultursektorn och verk samt den internationella nätverksbildningen bland aktörerna främjas.</p> <p>— Stödstrukturerna för konst och kultur utvecklas med beaktande av den fria konstnärsbranschens behov.</p> <p>— Den s.k. principen om en procent för konst främjas vid offentligt byggande.</p> <p>— Breddandet av finansieringsbasen för den audiovisuella kulturen främjas.</p> <p>— Statsandelssystemet för museer, orkestrar och teatrar vidareutvecklas.</p> <p>— Tillgången och åtkomsten till kulturtjänster på lika villkor förbättras och kulturtjänsterna görs mer mångsidiga. Olika befolkningsgruppers möjligheter till deltagande förbättras bl.a. med hjälp av systemet med kulturpass.</p> <p>— Barnens kulturkompetens och möjligheter att ta del av konst och kultur utökas.</p> <p>— Översynen av praxis i fråga om understöd till kulturevenemang fortsätter.</p> <p>— Biblioteks- och informationstjänsterna främjas i egenskap av kommunal bas- och närservice för befolkningen.</p> <p>— Verksamhet inom ramen för Konst och kultur ger hälsa och välfärd stöds.</p> <p>— Man arbetar för att det immateriella kulturarvet ska bevaras på en livskraftig.</p> <p>— Kulturföretagande och kulturexport stöds med målsättningen att skapa arbetsplatser inom de kreativa branscherna och stärka möjligheterna till produktivering av näringsverksamheten inom de kreativa branscherna och av kulturturismen.</p> <p>— Statsrådets principbeslut om ett utvecklingsprogram för immateriellt värdeskapande genomförs.</p> <p>— Kulturens och den kreativa ekonomins ställning stöds i det nordiska samarbetet och samarbetet med Ryssland.</p> <p>— Utvecklandet av stödprogrammet CreaDemo fortsätter inom ramen för resurserna.</p> <p>— Den digitala marknadens funktion främjas och olaglig nätdistribution minskas.</p>
Förutsättningar för kulturdeltagande förbättras i fråga om alla befolknings- och medborgargrupper:	
Kulturen och den kreativa ekonomin främjas:	

01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 289 000 euro.

Av anslaget får högst 10 000 euro användas till stöd till den avgiftsbelagda servicen.

Förklaring: Genom sin verksamhet ska Centret för konstfrämjande utveckla den finländska konstens kvalitet, mångfald, internationella nivå och förnyelse samt öka tillgången och åtkomsten till konst och kultur. Arbetet vid Centret för konstfrämjande främjar välfärden, kulturen och dess mångfald. Målet med verksamheten är att stärka konstens och kulturens ställning och status som en samhällsförnyande, mångsidig resurs och betydelleskapare.

För att nå målet ska Centret för konstfrämjande främja konst och kultur nationellt och internationellt genom att genomföra utvecklingsprojekt, utnämna länskonstnärer och bevilja finansiering och stöd till sammanslutningar. Centret för konstfrämjande ska också främja konstnärernas nationella och internationella arbetsvillkor genom att stödja konstnärers nätverksbildning, residensverksamhet och genom att genomföra utvecklingsprojekt. Centret medverkar också som sakkunnig i arbetet för att främja konstnärernas utkomstmöjligheter. Centret ska ansvara för förvaltningen av de förtroendeorgan som finns i anslutning till centret och som har självständig beslutanderätt, såsom de statliga konstkommissionerna, de regionala konstkommissionerna, de särskilda nämnderna och konstrådet, och för beredningen av ärenden samt föredragningen och verkställigheten av beslut som hör till dessa organs uppgifter.

Personalens välbefinnande och organisationens kompetens främjas genom personalplanering och utbildning och genom projekt som avser arbetshälsa.

Till konstkommissionernas uppgifter hör att dela ut stipendier, vara sakkunnig inom sitt eget ansvarsområde och delta i utarbetandet av centrets strategier. Finansieringen är tidsbunden och baserar sig på en jämförelsebedömning av den konstnärliga kvaliteten och på en omfattande konstnärspolitisk sakkunskap. I stipendiepolitiken beaktas sökandegruppens kön, ålder, språk och regionala fördelning, med särskild betoning på unga konstnärers ställning som sökande och mottagare av stipendier.

Till konstrådets uppgifter hör att besluta om antalet statliga konstkommissioner, deras exakta namn och ansvarsområde. Konstrådet utnämner också medlemmarna i de statliga och de regionala konstkommissionerna och gör en framställning om titeln konstakademiker. Konstrådet kan stödja försöks- och utvecklingsprojekt.

Nyckeltal för resultatet

	2013 utfall	2014 utfall	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning			
<i>Centret för konstfrämjande och regionala enheter</i>			
Ansökningar om statsunderstöd till sammanslutningar	2 300	2 070	2 300
— bifallsbeslut	990	997	900
Utlåtanden om ansökningar om statsunderstöd	850	825	600
Integrerade projekt	80	9	9
Internationella residens	5	4	0
Publikationer och utvärdering av genomslag	4	2	0
Utlåtanden, ställningstaganden och initiativ	50	35	35
<i>Statliga konstkommissioner och särskilda nämnder</i>			
Stipendieansökningar	8 200	8 337	8 000

Nyckeltal för resultatet

	2013 utfall	2014 utfall	2016 mål
— bifallsbeslut	1 700	2 402	2 300
Utlåtanden om ansökningar om statsunderstöd	1 015	800	800
<i>Regionala konstkommissioner</i>			
Stipendieansökningar	2 800	3 385	3 200
— bifallsbeslut	600	707	600
Utlåtanden om ansökningar om statsunderstöd	650	950	950
Funktionell effektivitet			
Handläggningstiden för stipendie-/understödsansökan (antal veckor i genomsnitt)	20	18	17
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	106,3	100	95

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 713	4 402	4 309
Bruttoinkomster	116	20	20
Nettoutgifter	4 597	4 382	4 289
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	409		
— överförs till följande år	413		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-4
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-32
Indexhöjning av hyresutgifterna	4
Löneglidningsinbesparing	-25
Lönejusteringar	23
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-15
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-21
Öppnande av offentliga datalager (regeringsprogr.)	-10
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-13
Sammanlagt	-93

2016 budget	4 289 000
2015 I tilläggsb.	70 000
2015 budget	4 382 000
2014 bokslut	4 601 000

03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 205 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till finansiering av ombyggnadsprojekt
- 2) till anskaffning av utrustning och anordningar.

Förklaring: Förvaltningsnämnden för Sveaborg ansvarar för restaureringen, underhållet och användningen av Sveaborg, som finns med på Unescos världsarvslista. Nämnden svarar också för produktionen och spridningen av basinformation om världsarvsobjektet Sveaborg till allmänheten.

Samhälleliga effekter

Målet är att det nationellt betydelsefulla byggnadskulturella monumentet Sveaborg, som hör till Unescos världsarvsobjekt, ska skötas, underhållas och presenteras så att fästningsområdet förblir livskraftigt och attraktivt. För att bevara boendesamhällets livskraft strävar man efter att stödja en mångsidig invånarstruktur och tillhandahålla tillräcklig service på området.

Verksamhetens resultat

Effektiveringen av verksamheten syftar till att de lokaler som i enlighet med programmet för renowering av Sveaborg (2016—2019) underutnyttjas eller som står tomma på grund av renowering ska iordningställas. Målet är att hyresintäkterna ska öka med 1 % och nyttjandegraden för hyresbostäderna vara 98 %.

I det mål som gäller kostnadstäckningsprocenten för hyrorna beaktas att de kulturhistoriskt sett värdefulla utrymmena vid världsarvsobjektet är otypiska, vilket påverkar vård- och driftkostnaderna.

Målet för produktionen och kvalitetsledningen är en god kvalitet på planeringen och byggandet, invånarnöjdhet, gradvis ibrukttagande av ön Lonnan, kulturprogram som lämpar sig för fästningen och utvecklande av besökartjänsterna samt slutförande av projektet för att göra Sveaborg tillgängligt. I arbetet med att göra världsarvsobjektet känt följs åtgärderna i den förvaltnings- och vårdplan som Unesco förutsätter.

	2013 utfall	2014 utfall	2016 mål
Samhälleliga verkningar			
Antal besökare under månader utanför säsongen (oktober—april)	184 000	196 000	190 000
Av hela befästningen (52 800 m ²) andelen fästningsmurar som klassas som varande i bästa skick, %	51	25	48
Funktionell effektivitet			
Kostnadstäckning i fråga om de hyror som bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, %	74,51	81,72	84
Hyresbostädernas nyttjandegrad, %	94,26	96	98
Hyresintäkter, ökning %	2,97	11,2	1
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	91	90,3	81
Arbetsstillfredsställelseindex (VM Baro)	3,5	3,5	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 607	8 089	8 335
Bruttoinkomster	6 003	5 574	6 130
Nettoutgifter	2 604	2 524	2 205
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	92		
— överförs till följande år	461		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift			-180
Lönebidningsinsparning			-8
Lönejusteringar			16
Omkostnadsinsparning (regeringsprogr. 2015)			-20
Produktivhetsinsparning i omkostnaderna			-11
Sparbeslut			-100
Öppnande av offentliga datalager (regeringsprogr.)			-10
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-12
Nivåförändring			6
Sammanlagt			-319

2016 budget	2 205 000
2015 budget	2 524 000
2014 bokslut	2 973 000

04. Museiverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 650 000 euro.

Anslaget får även användas till anskaffning av utrustning och anordningar.

Förklaring: Museiverket är sakkunnig när det gäller kulturarv och kulturmiljö, fungerar som myndighet på området samt producerar information om kulturarvet och kulturmiljön. Museiverket ansvarar för skyddet av kulturmiljön och kulturegendomen och är tillsammans med andra myndigheter sakkunnig när det gäller det materiella kulturarvet. Vid Museiverket finns Nationalmuseet, som ansvarar för den kulturhistoriska nationalsamlingen och ordnar utställningar och tillhandahåller tjänster för allmänheten i sina lokaler.

Samhälleliga effekter

Kulturarvets och kulturmiljöns vitalitet främjas

— genom att man tillhandahåller information och kunskap om hur kulturarvet och kulturmiljön kan utvecklas och skyddas

— genom att man aktivt deltar i det nationella och internationella samarbetet för att identifiera kulturarvets betydelse och utnyttja de möjligheter det öppnar.

Alla befolkningsgruppers möjligheter att delta i kultur tryggas

— genom att man i museiverksamheten betonar kundorientering, serviceförmåga samt fysisk, kunskapsmässig och kulturell tillgänglighet

— genom att man utvecklar den elektroniska åtkomsten till arkiv-, biblioteks- och samlingstjänster och material.

Verksamhetens resultat

Sektorn utvecklas i enlighet med riktlinjerna i kulturmiljöstrategin, världsarvsstrategin och det museipolitiska programmet. I arbetet kring kulturmiljön ligger fokus på nationella och regionala frågor, framförhållning och interaktiv verksamhet, planmässig skyddspolitik samt öppen och interaktiv information. Inom det internationella samarbetet är Museiverket aktivt i synnerhet i egen-skap av medlem av Unescos världsarvskommitté.

Omständigheterna för vården och förvaringen av nationalsamlingen förbättras i och med att samlings- och konserveringscentralen inleder sin verksamhet. Som ett av huvudprojekten i jubileumsåret för självständigheten förnyas Nationalmuseets basutställning. Elektronisk åtkomst till arkiv-, biblioteks- och samlingstjänster och material främjas.

Nyckeltal för resultatet	2013 utfall	2014 utfall	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Behandlingstid för ärenden som gäller forskningstillstånd, dagar	-	41	45
Behandlingstid för utlåtagen, dagar	36	35	38
Användningstid för webbtjänster, timmar	-	69 452	60 000
Åtkomst till bilder i elektroniska kataloger över internet	-	81 000	140 000
Funktionell effektivitet			
Genomsnittspris för musei- och slottsbesök, euro	2,6	2,4	2,5
Intäkter av musei- och slottsbesök i genomsnitt, euro	2,9	3,1	2,6
Hantering av mänskliga resurser			
Arbetstillfredsställelseindex	3,46	3,56	3,55
Årsverken	299	292	275

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	26 125	22 722	23 950
Bruttoinkomster	4 966	3 300	3 300
Nettoutgifter	21 159	19 422	20 650
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 842		
— överförs till följande år	4 476		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förnyande av Nationalmuseets basutställning	400
Hyra för samlings- och konserveringscentralen, II delen	1 200
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-18
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-123
Indexhöjning av hyresutgifterna	52
Löneglidningsinbesparing	-115
Lönejusteringar	126
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-170
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-91
Öppnande av offentliga datalager (regeringsprogr.)	-10
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-23
Sammanlagt	1 228

2016 budget	20 650 000
2015 I tilläggsb.	100 000
2015 budget	19 422 000
2014 bokslut	19 793 000

05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 474 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till anskaffning av utrustning och anordningar
- 2) till prisstöd för avgiftsbelagd service, högst 4 000 euro.

Förklaring: Biblioteket för synskadade, Celia, är sakkunnig när det gäller att tillhandahålla tillgängliga bibliotekstjänster och producera material i tillgängligt format (talböcker, Daisy Trio-böcker, punktskriftsböcker, e-böcker, taktilböcker, reliefbilder). Biblioteket har som mål för sin verksamhet att synskadade och andra personer med läsnedsättning ska behandlas jämlikt i fråga om tillgång till litteratur och information.

Biblioteket producerar de läroböcker som läshandikappade skolelever och studerande på andra stadiet behöver samt de böcker som examensstuderande i högre utbildning behöver enligt examenskraven. De nya läroböcker som produceras omfattar ca 450 titlar. I enlighet med beslutet om grunderna för avgifter säljs 9 000 läroböcker för att användas av personer med läsnedsättning.

Biblioteket producerar nya verk i en omfattning som utgör ca 27 % av den allmänlitteratur som årligen publiceras i Finland. Biblioteket förmedlar litteratur till kunderna per post och via nätet ungefär en miljon gånger, i samarbete med de allmänna biblioteken. Prioriteringen inom expert- och konsultverksamheten är att etablera samarbetet med de allmänna biblioteken.

Samhälleliga effekter

Införandet av samarbetsmodellen för Biblioteket för synskadade och de allmänna biblioteken i hela landet gör det möjligt att kanalisera nya kunder från de allmänna biblioteken till Biblioteket

för synskadade och till de tjänster det erbjuder. Genom ett projekt för direkt tillgängliggörande främjas tillgänglig publicering på ett övergripande sätt i hela samhället.

Nyckeltal för resultatet	2013 utfall	2014 utfall	2016 mål
Effekter, produktion och kvalitetsledning			
— bokproduktion/titel	2 217	1 675	1 700
—antal lån, skön- och facklitterära verk	1 018 300	1 004 000	900 000
— läroboksleveranser/st.	13 100	14 300	14 500
— andelen nätleveranser av den totala utlåningen/%	11	17	30
— kundbelåtenhet (vitsord 1—5)	4,42	4,19	4,1
Funktionell effektivitet			
— genomsnittspris för boklån/euro	5,1	4,13	5,0
— genomsnittspris för läroboksleverans/euro	137	140	136
Hantering av mänskliga resurser			
— Årsverken	50,9	54,7	52

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 382	5 829	5 637
Bruttoinkomster	304	180	163
Nettoutgifter	6 078	5 649	5 474
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 490		
— överförs till följande år	1 224		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i nivå på användningsersättningen	-12
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-6
Indexhöjning av hyresutgifterna	4
Löneglidningsinbesparing	-23
Lönejusteringar	26
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-26
Sparbeslut	-100
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-4
Nivåförändring	6
Sammanlagt	-175

2016 budget	5 474 000
2015 budget	5 649 000
2014 bokslut	5 812 000

06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 522 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till anskaffning av utrustning och anordningar
- 2) till betalning av understöd
- 3) till ett belopp av högst 170 000 euro, för prisstöd för visningsverksamhet och annan avgiftsbelagd service.

Förklaring: Nationella audiovisuella institutet (KAVI) förvarar och bevarar filmer och tv- och radioprogram, främjar det audiovisuella kulturarvet samt tryggar barnens utveckling och välfärd i mediemiljön.

Till samlingarna anskaffas visningskopior och extra material inom den film- och videoproduktion från 2012 som är föremål för den lagstadgade depositionsförpliktelsen samt originalmaterialet i fråga om filmer som granskades 2010. Video- och dvd-samlingen utökas med ca 2 000 upptagningar.

Radio- och TV-programflödet lagras digitalt enligt den plan som undervisnings- och kulturministeriet har godkänt. Programflödet är ca 62 terabyte. Inhemsk radio- och tv-program som kan betraktas som originalinspelningar mottas dessutom som lagstadgade depositioner. Tillgängliggörandet av Rundradions digitaliserade radio- och tv-material genom radio- och tv-arkivets publik-tjänster fortsätter och databasen utvecklas för att förbättra sökfunktionerna.

Institutet övervakar utbudet av bildprogram och det arbete som utförs av klassificerare av bildprogram i enlighet med den offentliga tillsynsplanen, för register över leverantörer och klassificerare av bildprogram samt för en offentlig förteckning över bildprogram. KAVI erbjuder utbildning, handledning och stödtjänster för klassificerare och leverantörer av bildprogram och underhåller och utvecklar klassificeringsprogramvaran.

Samhälleliga effekter

— Materialets användbarhet och åtkomsten till det förbättras genom digitalisering av material och samlingar samt genom att institutets digitala samlingar görs tillgängliga för allmänheten via Elonet och det nationella digitala bibliotekets kundgränssnitt FINNA.

— Barns mediekompetens och förmåga att förhålla sig kritiska till medier utvecklas och stöds bl.a. genom att man tar fram informationsmaterial för mediefostran.

— Filmkultur främjas genom visning av filmer och genom filmfostran.

Nyckeltal för resultatet	2013 utfall	2014 utfall	2016 mål
--------------------------	----------------	----------------	-------------

Produktion och kvalitetsledning

— Vård av samlingar/arkiverade filmer, antal	159 666	128 095	131 700
— Biblioteks-, informations-, låne- och kundtjänster, antal	37 120	39 070	38 000
— Avgiftsbelagda tjänster/visningsverksamhet, antal besökare	46 572	52 963	50 000
— Digitalt lagrat programflöde i terabyte (radio- och televisionsar-kivet)	266	328	463

	2013 utfall	2014 utfall	2016 mål
Nyckeltal för resultatet			
— Informationskampanjer om mediefostran, antal	5	11	10
— Klassificerade och anmälda program, antal	22 557	19 147	21 000
— Fall i anslutning till övervakningen av utbudet, antal	30	68	40
— Nya klassificeringar i anslutning till övervakningen	210	275	200

Funktionell effektivitet

— Samlings- och arkivverksamhet sammanlagt, euro/film	22,13	22,68	23,54
— Avgiftsbelagd service: subvention av visningsverksamheten	267 650	165 686	221 400
— Radio- och telegvisionsarkivet sammanlagt euro/lagrat programflöde i terabyte	6 184	4 683	3 435
— Behandling av publikrespons på bildprogram, euro/behandling	33	118	120
— Kostnader för klassificering av bildprogram, euro/program	157	92	104
— Kostnader för övervakning av klassificerare, euro/program	230	92	93

Hantering av mänskliga resurser

— Årsverken	87	88	85
-------------	----	----	----

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 104	7 781	7 311
Bruttoinkomster	1 078	846	789
Nettoutgifter	7 026	6 935	6 522
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	452		
— överförs till följande år	937		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projekt som främjar utvecklingen av digitala tjänster och säker användning av dessa, självregleringsåtgärder samt kommunikationsberedskap (överföring från moment 31.01.40)			84
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-6
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-98
Indexhöjning av hyresutgifterna			10
Löneglidningsinbesparing			-36
Lönejusteringar			36
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)			-50
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna			-33
Sparbeslut			-300
Öppnande av offentliga datalager (regeringsprogr.)			-15
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-5
Sammanlagt			-413

2016 budget	6 522 000
2015 budget	6 935 000
2014 bokslut	7 511 000

16. Extra konstnär- och journalistpensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 848 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av tidigare beviljade extra konstnär- och journalistpensioner samt familjepensioner som hänför sig till konstnärspensioner

2) till ett belopp av högst 1 015 000 euro för nya konstnärspensioner och familjepensioner i anslutning till konstnärspensioner så att högst 51 extra konstnärspensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade APL-indexnivån för 2016 (2516).

2016 budget	18 848 000
2015 budget	18 848 000
2014 bokslut	18 093 140

20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 14 545 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lokalkostnader för kulturhistoriskt värdefulla kultur- och sevärdhetsobjekt som Museiverket förfogar över.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-2 579
Indexhöjning av hyresutgifterna	179
Sammanlagt	-2 400

2016 budget	14 545 000
2015 budget	16 945 000
2014 bokslut	16 950 000

30. Statsunderstöd för de allmänna bibliotekens verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt bibliotekslagen (904/1998) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) för köp av databas- och materialtjänster som producerats för allmänna bibliotek och till betalning av statsunderstöd till allmänna biblioteks specialuppgifter samt till betalning av statsunderstöd till bibliotekens innehållsproduktion

3) till betalning av statsunderstöd som hänför sig till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd till centralbibliotek och landskapsbibliotek	2 580 000
Understöd till bibliotekens innehållsproduktion	300 000
Produktion av databas- och materialtjänster för allmänna bibliotek och understöd till andra specialuppgifter	800 000
Understöd till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur	220 000
Sammanlagt	3 900 000

De allmänna biblioteken har som mål att erbjuda befolkningen lika möjligheter att skaffa sig bildning, kunskaper, kunnande och medborgarfärdigheter och att läsa litteratur och utöva konst samt lika möjligheter till internationalisering och livslångt lärande. Bibliotekets uppgift är också att erbjuda möjligheter att använda virtuella och interaktiva nättjänster och att ge handledning i användningen av dem.

Genom statsunderstöden stöds en regionalt jämlik produktion och utveckling av biblioteks- och informationstjänster. Syftet är att säkerställa att servicenätet fungerar och att trygga kvaliteten på biblioteks- och informationstjänsterna liksom även tillgången och åtkomsten till information och kultur för hela befolkningen.

Biblioteksväsendets effektivitet bedöms utifrån indikatorer för användning av bibliotek, materialanskaffningar, personalresurser och tillgång.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet	2013 utfall	2014 utfall	2016 uppskattning
Bokanskaffningar, st./1 000 invånare	297	288	290
Övriga materialanskaffningar, st./1 000 invånare	54	50	50
Årsverken, årsv./1 000 invånare	0,8	0,8	0,8
Öppethållningstimmar, 1 000 timmar	1 362	1 365	1 370
Fysiska besök, st./invånare	9,5	9,3	9,3
Nätbesök, antal/invånare	9,9	7,5	8
Utlåningar, st./invånare	17,2	16,8	17
Kostnader för verksamheten, euro/invånare	59	58	59

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av landskapsbiblioteken	-350
Sparbeslut	-500
Sammanlagt	-850

2016 budget	3 900 000
2015 budget	4 750 000
2014 bokslut	4 713 000

31. Statsandel och statsunderstöd för teatrar och orkestrars driftskostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 35 769 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd för teatrar och orkestrar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 2 469 för teatrar och högst 1 033 för orkestrar.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet så att priserna per enhet för teatrar och orkestrar sänks permanent från 2016 för genomförande av utgiftsbesparingen och så att den permanenta spareffekt inklusive indexfrysningar som riktats till teatrar och orkestrar 2012—2015 säkerställs.

Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 52 771 euro per årsverke för teatrar och 52 503 euro per årsverke för orkestrar.

För lagstadgade statsandelar och statsunderstöd har dessutom beviljats 40 094 000 euro under moment 29.80.52.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-50
Justering av nivå för prisen per enhet	5 841
Utgiftsbesparing	-2 590
Ändringar i de faktorer som bestämmer förslagsanslaget	67
Nivåförändring	-5 900
Sammanlagt	-2 632

2016 budget	35 769 000
2015 budget	38 401 000
2014 bokslut	41 040 000

32. Statsandelar och statsunderstöd för museer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 072 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar för museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

2) till ett belopp av högst 461 000 euro till betalning av understöd till museer inom trafik- och kommunikationssektorn.

Antalet årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 1 183.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet så att priserna per enhet för museer sänks permanent från 2016 för genomförande av utgiftsbesparingen och så att den permanenta spareffekt inklusive indexfrysningar som riktats till museer 2012—2015 säkerställs.

Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som grund för statsandelen är 64 650 euro per årsverke.

För lagstadgade statsandelar har dessutom beviljats 19 380 000 euro under moment 29.80.52.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av nivån för prisen per enhet	4 737
Understöd till museer inom trafik- och kommunikationssektorn (överföring från moment 31.01.40)	461
Utgiftsbesparing	-960
Ändringar i de faktorer som bestämmer förslagsanslaget	-117
Nivåförändring	-5 460
Sammanlagt	-1 339

2016 budget	15 072 000
2015 budget	16 411 000
2014 bokslut	17 431 000

(33.) *Statsunderstöd för utveckling av kulturverksamheten i kommunerna och regionerna (förslagsanslag)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	106 000
2014 bokslut	106 000

(34.) *Statsandel och statsunderstöd för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	4 500 000
2014 bokslut	4 500 000

35. *Statsunderstöd till anläggningskostnader för ett projekt för 100-årsjubileet för Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) användas till betalning av statsunderstöd till Helsingfors stad för byggandet av ett bibliotek inför 100-årsjubileet för Finlands självständighet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	3 000
Sammanlagt	3 000

2016 budget	8 000 000
2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	1 000 000

40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg står staten och staden tillsammans för driftsförlusterna för servicetrafiken till Sveaborg.

2016 budget	252 000
2015 budget	252 000
2014 bokslut	156 960

41. (29.80.41 och 01.22, delvis) Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 213 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 11 000 000 euro för att ordna kompensation för privatkopiering enligt upphovsrättslagen (404/1961)

2) till ett belopp av högst 9 213 000 euro till betalning av ersättning till upphovsmän för utlåning av skyddade verk och för kostnaderna för att ordna ersättning.

Förklaring: Av anslaget betalas kompensation till upphovsmännen av upphovsrättsligt skyddade verk och övriga rättsinnehavare för framställning av exemplar av verk för enskilt bruk, samt ersättningar enligt upphovsrättslagen för utlåning av verk vid bibliotek och för användning av skyddat material vid kulturarvsinrättningar som omfattas av offentlig finansiering, i enlighet med de avtal som ingås med de organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 29.01.29	838
Nivåförändring	150
Sammanlagt	988

2016 budget	20 213 000
2015 budget	19 225 000
2014 bokslut	4 075 000

50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 371 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av understöd

- 1) till kulturinstitutet
- 2) för främjande av fredsarbete
- 3) för föreningen Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry:s utgifter
- 4) för medborgarorganisationernas verksamhet
- 5) för Lotsbibliotekets verksamhet
- 6) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av främjandet av konstens och kulturens tillgänglighet och utvidgandet av principen om en procent till konsten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lokalkostnader och andra kostnader i samband med ombyggnad vid Hanaholmen och Londoninstitutet	1 903 000
Främjande av fredsarbete	412 000
Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry	52 000
Stödjande av Förbundet för mänskliga rättigheter rf:s verksamhet	90 000
Vissa medborgarorganisationers verksamhet	102 000
Lotsbibliotekets verksamhet	12 000
Genomförande av spetsprojektet Konstens och kulturens tillgänglighet	1 200 000
Genomförande av spetsprojektet Utvidgande av principen om en procent till konsten	600 000
Sammanlagt	4 371 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-50
Kompetens och utbildning: Konstens och kulturens tillgänglighet	1 200
Kompetens och utbildning: Utvidgande av principen om en procent till konsten	600
Lokalkostnader för Hanaholmen (överföring från moment 29.80.53)	1 727
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-128
Sparbeslut	-100
Sammanlagt	3 249

2016 budget	4 371 000
2015 budget	1 122 000
2014 bokslut	1 160 000

51. Stipendier åt konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 507 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt 3 § i lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) och till betalning av statens konstnärsstipendier för särskilt meriterade konstutövare enligt 3 § 2 mom. i den lagen

2) för stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (1080/1983).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens konstnärsstipendier (545 st.)	10 964 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Konstnärsprofessorsstipendier (22 st.)	443 000
Sammanlagt	14 507 000

Konstnärsstipendiet uppgår fr.o.m 1.1.2016 till 1 676,45 euro per månad. Konstnärsstipendierna justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av Centret för konstfrämjande. Totalbeloppet av stipendier till författare och översättare utgör 10 % av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	37
Sammanlagt	37
2016 budget	14 507 000
2015 budget	14 470 000
2014 bokslut	13 892 572

52. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av konsten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 233 322 000 euro.

Anslaget får användas

1) för finansiering av verksamhet som främjar konst och kultur, till betalning av löneutgifter och andra utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet samt till försöks- och forskningsprojekt kring kultur vid statliga ämbetsverk och inrättningar

2) för anskaffning av konstverk till statens och universitetens fastigheter och byggnader som används av dem

3) för i lagen om Centret för konstfrämjande avsedda stipendier och understöd som Centret för konstfrämjande, konstrådet och konstkommissionerna beviljar samt till ett belopp av högst 960 000 euro för stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997)

4) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för teatrar och orkestrar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, samt till ett belopp av högst 6 577 000 euro till betalning av statsunderstöd enligt 6 a § i teater- och orkesterlagen (730/1992)

5) till betalning av statsandelar och statsunderstöd för museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt till annat stödjande av musei- och kulturarvsområdet

6) till ett belopp av högst 4 877 000 euro till betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och till statens regionala förvaltning av de allmänna biblioteken för regional utveckling och annan utveckling av biblioteksväsendet

7) för nationell förvaltning av EU:s kulturprogram

8) för skydd, forskning och upplysning enligt världsarvskonventionen och Haagkonventionen 1954 samt för det nationella genomförandet av Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet

9) till betalning av statsunderstöd för driftkostnaderna för stiftelsen Suomen Kansallisoopperan säätio till ett belopp av högst 37 877 000 euro, statsunderstöd för driftkostnaderna för Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö till ett belopp av högst 11 391 000 euro och statsunderstöd för driftkostnaderna för Nationalgalleriet till ett belopp av högst 12 573 000 euro

10) för omkostnader som det upphovsrättsråd som anges i 55 § i upphovsrättslagen (404/1961) har och för kostnader som delegationen för upphovsrättsärenden har och för kostnaderna för upphovsrättsutredningar

11) till avlönande av högst 49 personer vid Centret för konstfrämjande i tidsbundna uppgifter som avser konstfrämjande och för de utgifter som detta orsakar.

Anslaget i punkt 2 samt de stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) som beviljas under punkt 3 budgeteras enligt kontantprincipen.

I fråga om de personer som avses i punkt 11 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utvecklande av filmproduktion och barnfilmsproduktion samt distribution och visningsteknik	24 064 000
Främjande av filmkulturen	2 467 000
Främjande av litteraturen	2 655 000
Främjande av bildkonsten	2 106 000
Främjande av scenkonsten	4 080 000
Främjande av arkitekturen	367 000
Främjande av musiken	4 723 000
Främjande av formgivningen	850 000
Främjande av danskonsten	2 400 000
Främjande av fotokonsten	755 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av cirkuskonsten	588 000
Främjande av mediekonsten	398 000
Främjande av seriekonsten och illustrationskonsten	373 000
Anskaffningar av konst till statens offentliga byggnader och vård av statens konstsamlingar	1 044 000
Främjande av andra konstarter	1 060 000
Stipendier och priser	1 340 000
Cultura-stiftelsen och skötseln av biblioteksuppgiften	1 160 000
Nationalgalleriet	12 573 000
Finlands filmstiftelse	2 007 000
Stiftelsen Suomen Kansallisoopperan säätiö	37 877 000
Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiö	11 391 000
Statsandelar och statsunderstöd till teatrar och orkestrar enligt finansieringslagen	40 094 000
Statsunderstöd till bibliotek och åtgärder för utveckling av biblioteksväsendet	4 887 000
Statsandelar och statsunderstöd till museer enligt finansieringslagen	19 380 000
Museer och kulturarvet	8 986 000
Reparationsunderstöd för föreningshus samt upplysningsarbete	1 889 000
Regionalt främjande av konsten	14 105 000
Statsunderstöd och utvecklingsåtgärder för Centret för konstfrämjande	7 372 000
Främjande av samisk konst och kultur	369 000
Utvecklande av kulturpolitiken	4 102 000
Kulturexport och internationellt samarbete	6 857 000
Kulturen i den digitala miljön	1 616 000
Stora internationella kulturevenemang	480 000
Statsunderstöd för kulturinstitut	5 559 000
Statsunderstöd för vänskapsföreningar	2 037 000
Genomförande av vissa internationella överenskommelser	427 000
Till undervisnings- och kulturministeriets förfogande	884 000
Sammanlagt	233 322 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-3 640
Sammanlagt	-3 640

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	233 322 000
2015 budget	236 962 000
2014 bokslut	237 009 557

53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)

Under momentet beviljas 25 085 000 euro.

Anslaget får användas till att bevilja understöd för konst- och kulturinstitutioners och samfunds lokalkostnader.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lokalkostnader för Hanaholmen (överföring till moment 29.80.50)	-1 727
Ändring av Nationalgalleriets lokaler (överföring från moment 29.80.59)	1 245
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-4 546
Indexhöjning av hyresutgifterna	276
Sammanlagt	-4 752

2016 budget	25 085 000
2015 budget	29 837 000
2014 bokslut	28 369 019

54. Statsunderstöd för konst- och kulturinstitutioners lokalinvesteringar (fast anslag)

Under momentet beviljas 5 300 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av understöd för amortering och betalning av ränta på Svenska Teaterns och Tampereen Työväen Teatteris lån för grundlig renovering.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kansallisteatteris skötselkostnader för lån upphör	-2 877
Sammanlagt	-2 877

2016 budget	5 300 000
2015 budget	8 177 000
2014 bokslut	7 209 870

55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för kostnader för genomförande av programmet och handlingsplanen för ett nationellt digitalt bibliotek
- 2) för kostnader för planmässig digitalisering av viktigt prioriterat musei- och kulturarvsmaterial
- 3) till stöd för museernas innehållsproduktion
- 4) till utveckling av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utveckling av bibliotekens, arkivens och museernas gemensamma söktjänst och anslutning av den till Europeiska digitala biblioteket
- 5) för kostnader för utveckling och överföring av kompetens som avser digitalisering, digital åtkomst och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial

6) till statliga ämbetsverk och inrättningar för kostnader som föranleds av digitaliseringen av kulturarvsmaterial och bevarande av digitalt kulturarvsmaterial

7) till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	2 200 000
2015 budget	2 200 000
2014 bokslut	2 200 000

59. Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stiftelsen Nationalgalleriets kapital. Ett villkor för användningen av anslaget är att privata finansiärer deltar i tillförseln av kapital. Förhållandet mellan statens andel av tillförseln av kapital och kapital som samlas in hos privata finansiärer är 5:2

Förklaring: Anslaget för tillförsel av kapital är 2016 års andel av finansieringen för bildandet av Nationalgalleriet. Avsikten är att tillförseln av kapital till den offentligrättsliga stiftelsen åren 2015—2016 ska ske så att statens andel är sammanlagt högst 20 000 000 euro, förutsatt att de privata finansiärernas andel är minst 8 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av Nationalgalleriets lokaler (överföring till moment 29.80.53)	-1 245
Sammanlagt	-1 245

2016 budget	10 000 000
2015 budget	11 245 000
2014 bokslut	14 670 000

(70.) Anskaffning av inventarier (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	150 000
2014 bokslut	500 000

72. Utökande av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 739 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för Nationalgalleriets konstanskaffningar.

2016 budget	739 000
2015 budget	739 000
2014 bokslut	739 000

75. *Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 899 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsutgifter för ombyggnad och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnadsprojekt samt för kostnader för reparationsarbeten på museibåtar.

Dispositionsplan (euro)

1.	Museiverket	799 000
2.	Förvaltningsnämnden för Sveaborg	6 100 000
Sammanlagt		6 899 000

I fråga om punkt 2 får anslaget också användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna uppgifter.

Fullmakt

1) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 1 i dispositionsplanen får ingå så att de utgifter som föranleds efter 2016 uppgår till sammanlagt högst 300 000 euro.

2) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 2 i dispositionsplanen får ingå så att de utgifter som föranleds efter 2016 uppgår till sammanlagt högst 3 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift	-250
Ombyggnad av Sveaborgs fjärrvärmeskanal	4 000
Sammanlagt	3 750

2016 budget	6 899 000
2015 budget	3 149 000
2014 bokslut	3 800 000

95. *Utgifter för skydd av kulturmiljö* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför samt ersättningar som betalas med stöd av lagen.

2016 budget	50 000
2015 budget	50 000
2014 bokslut	10 000

90. Idrottsverksamhet

Förklaring: Idrottsverksamhetens uppgift är att främja motion och idrott. Staten och kommunerna skapar förutsättningar för motions- och idrottsverksamheten. Idrottsverksamheten ska i huvudsak skötas av idrottsorganisationerna. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av idrottspolitiken samt för att allmänna förutsättningar för idrott skapas inom statsförvaltningen.

Ansvarsområdet styrs av idrottslagen och idrottsförordningen, regeringsprogrammet, statsbudgeten, undervisnings- och kulturministeriets strategier och riktlinjer samt internationella konventioner inom området. Effekterna av EU:s idrottspolitik på den nationella idrottsverksamheten ökar. Den strategiska ledningen och styrsystemen inom ansvarsområdet för motion och idrott grundar sig på principen om kunskapsbaserad ledning och en ständig bedömning av konsekvenserna av de idrottspolitiska åtgärderna.

För att främja motion och idrott och nå de samhälleliga effektmålen för motion och idrott inom de olika målområdena i motions- och idrottspolitiken genomförs olika åtgärder med det gemensamma målet att stärka kunskapsbasen på området och utveckla kompetensen samt befästa lika behandling, ett etiskt förhållningssätt och ärlighet.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom idrottsverksamheten

Verksamhetens mål	De viktigaste åtgärderna
Alla har lika tillgång till idrott och motion	<ul style="list-style-type: none"> — Kunskapsbasen för kommunala idrotts- och motionstjänster och idrottsanläggningar förbättras och det säkerställs att styrningen är likartad vid lokala idrottspolitiska åtgärder — När det gäller stöd för byggande av idrottsanläggningar prioriteras i första hand byggande och renovering av högklassiga idrottsanläggningar för stora användargrupper. — Projekt som ökar jämlikheten inom idrotten stöds — Integreringen av invandrare med hjälp av motion och idrott stöds — Genom informationsstyrningen blir det lättare att beakta främjandet av idrott och motion i kommunernas strategier

Verksamhetens mål	De viktigaste åtgärderna
Motion och idrott ökar deltagandet	<ul style="list-style-type: none"> — Verksamheten inom frivilligorganisationer inom motion och idrott stöds — Lokal föreningsverksamhet och idrottsverksamhet med låg tröskel stöds — En etisk och samhällsansvarig elitidrottsverksamhet och träningsmöjligheterna för idrottare stöds — Åtgärder för att kombinera en idrottskarriär med studier eller skolgång stöds — Hederspris ges till finländska OS-vinnare — Organisationers förutsättningar att ansöka om och arrangera större internationella idrottsevenemang stärks — Etiska åtgärder inom idrott och motion stöds genom understöd till Finlands Antidopingkommitté. Integriteten inom idrotten ökas genom fler åtgärder för att förhindra manipulering av matchresultat — Idrottsorganisationernas internationella samarbets- och påverkningsmöjligheter stöds
En motionsinriktad livsstil blir allt vanligare	<ul style="list-style-type: none"> — Genomförandet av UKM:s och SHM:s gemensamma strategi och åtgärdsprogram för hälsofrämjande motion stöds — Programmet Skolan i rörelse, åtgärder och program för att öka mängden motion i arbetslivet samt andra projekt för att främja idrott och motion under hela livet stöds — Företagsamhet inom idrottsbranschen uppmärksammas som en del av främjandet av företagsamhet inom de kreativa branscherna
Kunskapsbasen och kompetensen inom idrotten stärks	<ul style="list-style-type: none"> — Utvecklandet av idrottsutbildningscentrens kunskande och kvalitet stöds — Olika befolkningsgruppers möjligheter att delta i utbildning med fri inriktning inom idrotten stöds — Forskningen och informationsförmedlingen inom idrotten stöds med avseende på det idrottspolitiska beslutsfattandets behov — Den idrottsvetenskapliga forskningens kvalitet höjs genom samarbete med Finlands Akademi — Tillgängligheten till information ökas samtidigt som ett system för bedömning av konsekvenserna av statens idrottsråds idrottspolitik utvecklas — Produktionen av information stöds för att utveckla byggandet av idrottsanläggningar och en samhällsplanering som främjar motion — En professur i idrottsrätt stöds — Internationella vetenskapliga idrottskongresser som ordnas i Finland stöds

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2013 utfall	2014 utfall	2016 uppskattning
Kommunernas aktivitet för främjande av idrotten, beskriver planering och ledning av verksamheten/webbtjänsten TEAviisari¹⁾			
— medeltal för hela landet viktat mot befolkningen	66	67	70
Statsunderstöd som beviljats av UKM och regionförvaltningen för byggande av idrottsanläggningar (renoverings- och nybyggnadsprojekt)			
Antal som beviljats	152	172	139
— simhallar (st.)	5	8	8
— idrottshallar eller gymnastiksalor (st.)	18	14	13
— boll- och idrottsplaner (st.)	35	31	30
— ishallar (st.)	5	8	3
— lokala idrottsplatser (st.)	54	52	50
— övriga idrottsplatser	35	53	33
Programmet I form för livet			
Projekt	229	218	220
Kommuner	100	89	100
Idrottsutövare			
— kvinnor (%)	64	63	62
— män (%)	36	37	38
Idrottsutövare	140 000	140 000	140 000
Utvecklingsstöd till idrotts- och motionsföreningar			
Beviljade	309	378	450
Ansökningar	1 205	1 162	1 200
Barn och unga	90 000	92 000	93 500
— flickor (%)	40	40	40
— pojkar (%)	60	60	60
Programmet Skolan i rörelse²⁾			
Skolor	172	800	1 400
Elever	60 000	163 000	285 000
Understöd till idrottsakademier			
Antal understödda idrottsakademier	19	19	17
Antal idrottare som är bundna till akademierna, nivå I och II	ca 2 370	2 400	2 400
Dopningstest (ADT ry)			
Test inom det nationella testningsprogrammet	2 877	2 770	2 800
— utanför tävlingar	1 453	1 460	1 400
— vid tävlingar	1 424	1 310	1 400
— varav blodprov	27	81	310
Idrottsprofiler, blodprov	245	276	300

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2013 utfall	2014 utfall	2016 uppskattning
Prestationer inom fritt bildningsarbete vid idrottsutbildningscenter			
Riksomfattande	409 773	403 804	400 000
Statsandelsfinansierade dygn/%	279 900/68,3	279 900/69,3	279 900/70,0
Regionala	89 709	86 915	85 000
Statsandelsfinansierade dagar/%	53 000/59,1	53 000/61,0	53 000/62,4

¹⁾ Nyckeltalet för systemet TEAviisari anger med två års mellanrum kommunens motionsfrämjande ur 7 olika synvinklar (bl.a. ledning, uppföljning och resurser). Siffran för hela landet anger medeltalet för alla som svarat, vägt i förhållande till den svarande enhetens befolkningsunderlag. Siffran för 2013 baserar sig på resultaten för 2012.

²⁾ I nyckeltalen för 2013 ingår endast verksamhet som bedrivs inom ramen för riksomfattande försöksprojekt. I nyckeltalen för 2014 ingår dessutom verksamheten vid projektskolor som via regionalförvaltningen beviljats understöd av UKM:s anslag. I uppskattningen för år 2016 ingår utöver de ovannämnda skolorna också skolor som i övrigt registrerat sig inom programmet Skolan i rörelse.

30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd som föranleds av genomförandet av projektet En timme motion om dagen.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för genomförandet av programmet Skolan i rörelse, med målet att utvidga programmet så att det blir ett riksomfattande program som gäller alla barn och unga i den åldersgrupp som omfattas av den grundläggande utbildningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompetens och utbildning: En timme motion om dagen	7 000
Sammanlagt	7 000

2016 budget 7 000 000

50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av idrott och fysisk fostran (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 147 622 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) samt till betalning av andra understöd som beviljas för att främja idrott och fysisk fostran enligt statsunderstödslagen (688/2001)

2) för utgifter för försöks-, utvecklings-, utrednings- och programverksamhet

3) till ett belopp av högst 1 700 000 euro till betalning av träningsstipendier till idrottare

4) för utgifter för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, etisk verksamhet och arbete mot dopning inom idrotten och elit-idrotten, testverksamhet och effektivisering av fostran mot dopning samt till finansiering av högskolors, forskningsinstitutets och forskares idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och finansiering av informationssystemprojekt och andra projekt som utförs i samarbete med forskningsprojekten

5) till ett belopp av högst 339 000 euro till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till stiftelsen Suomen Urheilumuseosäätiö

6) för utgifter för statens idrottsråd och dess sektioner

7) till ett belopp av högst 260 000 euro för pensioner enligt lagen om extra pension för idrottsutövare (1419/2014)

8) till ett belopp av högst 40 000 euro till betalning av Pro Idrott-utmärkelser

9) för omkostnaderna för regionalförvaltningen för motion och idrott

10) för projektet för totalrenovering av Olympiastadion

11) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas idrottsverksamhet är 12,00 euro per invånare.

Det maximiantal studerandedygn som ligger till grund för statsandelen för de riksomfattande idrottsutbildningscentren är 279 900 och maximiantalet studerandedagar i de regionala idrottsutbildningscentren är 53 000. Trots de ovan nämnda beloppen får anslaget användas till utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Priset per enhet för de regionala idrottsutbildningscentren är 16,60 euro per studerandedag.

Anslaget under punkt 7 får användas för beviljande av extra pension för idrottsutövare motsvarande högst 16 fulla pensioner.

Anslagen under punkterna 3 och 7 budgeteras enligt kontantprincipen.

I fråga om de personer som avses i punkt 11 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Åtgärder som främjar lika tillgång till idrott och motion</i>	29 821 000
Understöd för byggande av idrottsanläggningar	28 321 000
Likabehandling inom idrotten	1 500 000
<i>Deltagande i motion och idrott</i>	61 356 000
Medborgarverksamhet inom motion och idrott	44 259 000
Elitidrott	11 560 000
Stora motions- och idrottsevenemang	1 700 000
Etisk verksamhet inom motion och idrott	3 380 000
Internationellt samarbete	457 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Främjande av idrott och motion för hela befolkningen</i>	28 170 000
Statsandelar för kommunernas idrottsverksamhet	19 400 000
Främjande av en motionsinriktad livsstil	8 770 000
<i>Kompetensen och kunskapsbasen inom idrott</i>	28 275 000
Idrottsutbildningscenter	18 486 000
Idrottsvetenskap samt forskning	3 730 000
Forsknings- och utvecklingssammanslutningar samt utbildningsverksamhet	3 929 000
Verksamhet inom regionalförvaltningen för motion och idrott	350 000
Statens idrottsråds verksamhet	480 000
Till undervisnings- och kulturministeriets förfogande	1 300 000
Sammanlagt	147 622 000

Det genomsnittliga pris per enhet, inklusive mervärdesskatt, för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 97,07 euro per studerandedygn. För statsandelar till idrottsutbildningscenter beviljas 664 000 euro under moment 29.90.52.

Avsikten är att det åren 2016—2018 ska anvisas högst 11,8 miljoner euro för finansiering av projektet för totalrenovering av Olympiastadion. Den räntevinst som uppkommer i och med att finansieringen koncentreras till början av perioden anvisas understödstagaren. Detta räknas som en del av den totala statliga finansieringen och minskar i motsvarande grad de understöd som anvisats för projektet och som ska betalas av anslag under moment 29.90.50.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-572
Sammanlagt	-572

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	147 622 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	148 194 000
2014 bokslut	147 295 011

52. Statsandel till idrottsutbildningscenter och finansiering av kalkylerade kostnader för idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)

Under momentet beviljas 744 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till riksomfattande idrottsutbildningscenter

2) till ett belopp av högst 80 000 euro för Finlands Akademis förvaltningskostnader i samband med utvärderingen av den idrottsvetenskapliga forskningen, för avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke

Förklaring: Av anslaget under moment 29.90.50 anvisas sammanlagt högst 16 914 000 euro för statsandelarna för de riksomfattande idrottsutbildningscentren.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i mervärdesskatteandelen i fråga om huvudmännen för privata läroinrättningar	187
Sammanlagt	187

2016 budget	744 000
2015 budget	557 000
2014 bokslut	107 333

(54.) *Understöd för totalrenovering av Olympiastadion i Helsingfors* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	40 000 000
2014 bokslut	40 000 000

91. Ungdomsarbete

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar enligt ungdomslagen för den allmänna utvecklingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna. Målet är att främja ett aktivt medborgarskap i fråga om unga som hör till målgruppen för ungdomslagen och stärka deras sociala identitet samt förbättra deras uppväxt- och levnadsvillkor. Som instrument för det allmänna utvecklandet används service- och utvecklingscentralsstrukturen för det riksomfattande ungdomsarbetet. Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för genomförandet av statsrådets ungdomspolitiska utvecklingsprogram inom området för ungdomsarbete och för samordningen av programmet, i samarbete med de ministerier som deltar i genomförandet av programmet. Statens delegation för ungdomsärenden utvärderar årligen genomförandet av programmet. Barn- och ungdomspolitikens effekter följs med hjälp av indikatorer som beskriver barns och ungas levnadsförhållanden.

Ungdomslagen förpliktar kommunerna att värna om de ungas möjligheter att delta. Undervisnings- och kulturministeriet stöder frivilligorganisationernas verksamhet, olika projekt som stöder de ungas delaktighet och medinflytande och stöder webbdemokratitjänsten ungasideer.fi, där de unga kan lägga fram initiativ.

Genom uppsökande ungdomsarbete når man de unga som står utanför samhällets servicesystem och största delen av dem erbjuds ytterligare stöd. Det uppsökande ungdomsarbetet har utvidgats så att det är nästan rikstäckande. Verkstadsverksamheten för unga utvecklas så att den ännu bättre ska svara mot de behov som finns hos de unga som nås via det uppsökande ungdomsarbetet. Målet för verkstadsverksamheten för unga är att öka de ungas livskompetens och minska ungdomsarbetslösheten.

Jämställdhetsaspekten, likabehandling samt minoriteter och ungdomar med invandrabakgrund beaktas i första hand integrerat i stödsystemen för ungdomsarbetet.

Den allmänna utvecklingen inom ansvarsområdet styrs också av de förnyade ramarna för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet (2010—2018) samt av Europarådets rekommendationer.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom ungdomsarbetet

Mål för resultatet av verksamheten	De viktigaste åtgärderna
Allmän utveckling av ansvarsområdet	— Den reviderade ungdomslagen och det förnyade ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet verkställs. — Styrningen av ungdomsväsendet utvecklas och stärks med utgångspunkt i den nya ungdomslagen. — Informationsledningen utvecklas utifrån slutsatserna i projektet för nätverksbaserad utveckling av nyckeltalen för ungdomsarbetet. — Under ordförandeskapet för Nordiska ministerrådet uppfylls de åtaganden som ministerrådet gjort när det gäller ungdomsområdet.
Delaktighet och likabehandling främjas	— Hörandet av barn och unga samt deras möjligheter att delta och påverka utvecklas och stöds. — Lika möjligheter till fritidssysselsättning för alla unga främjas. — Riksomfattande ungdomsorganisationer, riksomfattande serviceorganisationer för ungdomsarbete och andra organisationer för ungdomsarbete stöds. — Uppsökande ungdomsarbete och verkstadsverksamhet för unga stöds.
Struktureringen av vardagen följs upp och stöds	— Verksamheten inom lagstadgade sektoröverskridande samarbetsnätverk följs och det skapas förutsättningar för samarbete mellan nätverken.

Vissa nyckeltal som beskriver ungdomsarbetets effektivitet

Verksamhet	2013	2014	2016
Kommunernas ungdomsarbete			
— ungdomslokaler, antal (Kommunförbundet)	1 100	1 100	1 100
— ungdomsarbetare, antal (Kommunförbundet)	3 400	3 400	3 400
Riksomfattande ungdomscentraler (10 st.)			
— dagar i användning av unga	393 434	343 648	396 000
De ungas fritidssysselsättningar			
— lokala fritidsverksamhetsgrupper som stöds via regionförvaltningen, antal	4 500	4 404	5 700
— unga (15—29 år) som har minst en fritidssysselsättning, andel av åldersgruppen ¹⁾	85 %	85 %	85 %
— unga (15—29 år) som hör till minst en organisation, andel av åldersgruppen	53 %	53 %	53 %

Vissa nyckeltal som beskriver ungdomsarbetets effektivitet

Verksamhet	2013	2014	2016
Ungdomsforskning			
— forskare, finansierade av UKM (årsv.)	4,7	2,4 ²⁾	4,3
— tryckta böcker och nätpublikationer	16	20	21

¹⁾ Undersökning om ungas fritidsvanor 2013, gjordes inte 2014.

²⁾ Rekryteringsprocess som gäller fast anställda forskare, forskare med specialfinansiering.

50. Tippnings- och penninglotterivinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statsandelar för kommunernas ungdomsverksamhet med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och ungdomslagen (72/2006)
- 2) till statsunderstöd med stöd av ungdomslagen (72/2006) till riksomfattande ungdomsorganisationer, riksomfattande serviceorganisationer för ungdomsarbete och organisationer som utför ungdomsarbete
- 3) till understöd med stöd av ungdomslagen (72/2006) för verksamheten vid och byggandet av riksomfattande ungdomscentraler samt till understöd för byggande, grundlig renovering och utrustning av ungdomslokaler
- 4) till understöd och betalning av stipendier för ungdomsforskning, till utarbetande av utredningar som gäller ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna samt till utgifter för informations- och rådgivningstjänster för unga, för systemen för hörande av unga och ungas deltagande samt till utgifter för nätmedier för unga och för utveckling av nätmedierna
- 5) för att stödja sammanslutningars och statsförvaltningens internationella ungdomssamarbete och stödja EU-verksamhetsprogram och internationella verksamhetsprogram för ungdomen
- 6) för att stödja lokal fritidsverksamhet för barn och unga, ungdomsarbete och ungdomsverksamhet med tonvikt på idrott, kultur och kulturell mångfald samt miljöfostran för unga
- 7) till stöd på riksnivå för verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete, förebyggande arbete mot rusmedels- och narkotikabruk, socialt ungdomsarbete samt andra åtgärder för stärkande av de ungas sociala identitet
- 8) till utgifter för statens delegation för ungdomsärenden och dess sektioner, utvärderings- och understödskommissionen för de riksomfattande ungdomsorganisationerna och serviceorganisationerna för ungdomsarbete och samiska ungdomsrådet samt till stärkande av den samiska ungdomskulturen
- 9) till stöd för de riksomfattande service- och utvecklingscentralerna inom ungdomsarbetet
- 10) för att genomföra, utvärdera och utveckla det barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet, till utgifter för den regionala ungdomsverksamheten och för att utveckla det regionala ungdomsarbetet
- 11) för att genomföra tidsbundna projekt inom ungdomsverksamheten inom ansvarsområdets regionförvaltning och statens ämbetsverk

12) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken, varav ungdomsväsendet inom regionförvaltningen kan använda högst tre årsverken för avlönande av personal i uppgifter för viss tid för informationsstyrning som gäller verkställigheten av den nya ungdomslagen.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsverksamhet är 15,00 euro per invånare under 29 år.

I fråga om de personer som avses i punkt 12 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring: En inkomst som motsvarar anslaget ingår i inkomsten under moment 12.29.88 i enlighet med 17 § i lotterilagen (1047/2001), och ungdomsarbets andel av den bildas enligt vad som anges i 1 § i lagen om användning av avkastningen av penninglotterier samt tippnings- och vadhållningsspel (1054/2001).

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Aktivt medborgarskap för unga</i>	
Riksomfattande organisationer för ungdomsarbete	15 500 000
Lagstadgade nationella kommittéer	900 000
<i>Stärkande av de ungas sociala identitet</i>	
Uppsökande ungdomsarbete och övrigt stärkande av de ungas sociala identitet	7 000 000
<i>De ungas uppväxt- och levnadsvillkor, lokalt och regionalt ungdomsarbete</i>	
Statsandel för kommunernas ungdomsverksamhet	8 048 000
Uppväxt- och levnadsvillkor, lokalt och regionalt	5 150 000
<i>Utvecklande av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken</i>	
Service- och utvecklingscentraler för ungdomsarbetet	6 000 000
Genomförande av barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet samt försök, utvecklande och forskning	4 202 000
Internationellt samarbete	1 000 000
Riksomfattande ungdomscentraler	5 300 000
Sammanlagt	53 100 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-262
Sammanlagt	-262

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	53 100 000
2015 budget	53 362 000
2014 bokslut	52 786 580

51. Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 523 000 euro.

Anslaget får användas för att stödja verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter och understöd som föranleds av genomförandet av projektet Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti.

Förklaring: Av anslaget under moment 29.91.50 anvisas sammanlagt 6 000 000 euro för stöd till uppsökande ungdomsarbete.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Stöd till verkstadsverksamhet	11 523 000
Stöd till uppsökande ungdomsarbete	2 000 000
Genomförande av spetsprojektet Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	2 000 000
Sammanlagt	15 523 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompetens och utbildning: Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	2 000
Nivåförändring	-7 477
Sammanlagt	-5 477

2016 budget	15 523 000
2015 budget	21 000 000
2014 bokslut	21 000 000

52. Samernas kultur- och språkboverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas för att stödja kultur- och språkboverksamhet på enaresamiska, skoltsamiska och nordsamiska.

Förklaring: För stöd till kultur- och språkboverksamhet utanför Sameområdet anvisas 200 000 euro under moment 29.91.50.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	300
Sammanlagt	300

2016 budget	700 000
2015 budget	400 000
2014 bokslut	550 000

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde tryggar produktionen av inhemska livsmedel och en hållbar användning av förnybara naturresurser samt skapar förutsättningar för näringar och välfärd som baserar sig på dem.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Näringarna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är viktiga användare av förnybara naturresurser. Bioekonomin, som på ett hållbart sätt utnyttjar förnybara naturresurser för att skapa näring, energi, produkter och tjänster, ger betydande affärsmöjligheter. Målet är att med hjälp av bioekonomin minska beroendet av fossila naturresurser, förhindra utarmningen av ekosystemen samt främja ekonomisk utveckling och skapa nya arbetstillfällen i enlighet med principerna för hållbar utveckling. Till de viktigaste förnybara naturresurserna hör skogarnas, markens, åkrarnas, vattnens och havens biomassor, sötvatten och djur. Ekosystemtjänsterna, dvs. de tjänster som naturen tillhandahåller, har stor betydelse inom bioekonomin i och med att de bromsar klimatförändringen, bevarar naturresurserna och förbättrar tillståndet för dem samt ökar möjligheterna till rekreation.

Bioekonomi och ren teknik är en av regeringens strategiska prioriteringar. Bioekonomin kännetecknas av hållbar och mångsidig användning av förnybara naturresurser samt sparsam användning av icke förnybara naturresurser och effektiv återvinning. Genom en effektivisering av tillverkataget av näringsämnen från jordbruket, livsmedelsindustrins processer och kommunalt avfall, genom ordnande av en ändamålsenlig och kostnadseffektiv återvinning samt genom främjande av industriella processer som överskrider sektorgränserna skapas nya ekonomiska möjligheter, förbättras självförsörjningen i fråga om näringsämnen samt minskas utlakningen av näringsämnen i vattendragen. Jord- och skogsbruksministeriet har till uppgift att säkerställa att lagstiftningen och andra styrmedel stöder nya lösningar inom bioekonomin och främjar en hållbar användning av biomassor. Finlands stora biomassa-reserver vidareförädlas inom landet, näringsämnena återvinns effektivt inom jordbruket och försörjningsberedskapen för livsmedel och mat tryggas.

Mängden, tillgången och kvaliteten på naturresurserna, klimatförändringen, metoderna för energiproduktion och en tillräcklig tillgång på rent vatten samt förändringen i närings- och befolkningsstrukturen på landsbygden inverkar väsentligt också på ministeriets ansvarsområde. Till de centrala utmaningarna hör att minska näringsbelastningen på vattendragen samt att bromsa kli-

matförändringen och anpassa sig till den. Anpassningen till klimatiförändringen i Finland koordineras på nationell nivå av jord- och skogsbruksministeriet. För att det ska vara möjligt att svara på utmaningarna krävs det lösningar som inverkar på jordbruksproduktionen, produktionsteknikerna och produktionssätten inom hela livsmedelskedjan, markanvändningen och energiförbrukningen. Aktiva, genomförbara och kostnadseffektiva åtgärder kan skapa nya möjligheter för lönsam affärsverksamhet och en utveckling av näringarna.

Framgången för ministeriets ansvarsområde är beroende av förstklassig och mångsidig kompetens och snabbt utnyttjande av innovationer när det gäller en hållbar användning av förnybara naturresurser, tillvaratagandet av de möjligheter den förnybara energin erbjuder samt anpassningen till och begränsningen av klimatiförändringen. Forskningen inom förvaltningsområdet producerar fakta, kompetens och innovationer på ett förutseende sätt till stöd för beslutsfattandet, utvecklandet av näringarnas konkurrenskraft och främjandet av välfärden.

Samhälleliga effektmål

Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål. I motiveringen till kapitlet beskrivs de mål inom politiksektorn som stöder de samhälleliga effektmålen samt de nyckeltal som beskriver deras utveckling.

- Landsbygden är en livskraftig plats att bo och bedriva företagsverksamhet på
- Det finns goda förutsättningar för en konkurrenskraftig ökning av affärsverksamhet som baserar sig på bioekonomi och livsmedel
- Förnybara naturresurser används på ett hållbart sätt samtidigt som användningen av naturresurserna och behovet av skydd samordnas
- Människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet har säkerställts genom en ansvarsfull verksamhet
- Naturresursinformationen, fastighetsuppgifterna och den geografiska informationen tjänar i stor utsträckning samhällets behov och stöder konkurrenskraften.

Mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser

- Verksamheten är resultatrik och resurserna riktas effektivt så att de samhälleliga effekterna uppnås. Man ser till att uppgifterna och resurserna är i balans.

Jämställdhet mellan könen

Jord- och skogsbruksministeriet fortsätter integreringen av könsperspektivet i lagberedningen, vid styrningen av verksamheten och ekonomin samt i andra funktioner som är väsentliga med tanke på jämställdheten. Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av effektmålen för de olika politiksektorerna. Stödets inverkan på jämställdheten mellan könen är i regel inte en grund för beviljande av stöd.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
30.10.40 <i>Start- och investeringsbidrag till jordbruket</i> (reservationsanslag 3 år) — bevillningsfullmakt	66,0	66,0 ¹⁾
30.10.41 <i>Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden</i> (förslagsanslag) — räntestödsfullmakt	250,0	250,0
30.10.64 <i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen</i> (förslagsanslag) — bevillningsfullmakt	176,9	127,8
30.20.40 <i>Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen</i> (reservationsanslag 2 år) — bevillningsfullmakt	30,0	30,0
30.20.43 <i>Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-pro- duktiva investeringar</i> (reservationsanslag 3 år) — bevillningsfullmakt	1 039,0	20,0
30.40.44 <i>Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet</i> (förslagsanslag) — bevillningsfullmakt	35,0	58,0

¹⁾ Om en del av den bevillningsfullmakt som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2016.

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 boksut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Förvaltning och forskning	72 575	147 965	135 626	-12 339	-8
01. Jord- och skogsbruksminis- teriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	29 843	23 818	24 550	732	3
(02.) Omkostnader för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (reservationsanslag 2 år)	6 153	—	—	—	0
(04.) Nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	90 442	79 139	-11 303	-12
(21.) Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	669	669	—	-669	-100
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	2 795	1 593	1 343	-250	-16

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
(23.) Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	29 001	27 729	27 238	-491	-2
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	4 114	3 714	3 356	-358	-10
10. Utveckling av landsbygden	355 177	410 495	318 304	-92 191	-22
40. Start- och investerings- bidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	—	22 000	54 800	32 800	149
41. Rättestöd för näringsverk- samhet på landsbygden (förslagsanslag)	12 517	32 800	29 000	-3 800	-12
42. Avträdelsetöd och avträ- delsepension (reservations- anslag 2 år)	84 390	76 630	72 630	-4 000	-5
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)	55 399	64 933	67 767	2 834	4
(44.) Åtgärder för att trygga jordbrukets verksamhets- förutsättningar (reservationsanslag 3 år)	20 000	—	—	—	0
50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	7 068	6 568	4 573	-1 995	-30
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 764	1 764	1 696	-68	-4
54. Främjande av hästhushåll- ningen med medel som inflyter som statlig andel vid totospel (reservationsanslag 2 år)	952	912	872	-40	-4
55. Statsbidrag för 4H-verksam- het (reservationsanslag 2 år)	4 220	4 170	3 313	-857	-21

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
(61.) EU:s deltagande i utveckling av landsbygden (förslagsanslag)	84 595	70 500	—	-70 500	-100
(62.) Statlig medfinansiering för den av EU delfinansierade utvecklingen av landsbygden (förslagsanslag)	81 634	73 400	—	-73 400	-100
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	2 273	1 698	1 023	-675	-40
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)	365	55 120	82 630	27 510	50
20. Jordbruk och livsmedels-ekonomi	1 880 274	1 833 288	1 862 007	28 719	2
(01.) Omkostnader för Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (reservationsanslag 2 år)	32 268	—	—	—	0
02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	41 521	41 757	41 346	-411	-1
03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 021	25 307	23 561	-1 746	-7
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	5 795	6 278	6 028	-250	-4
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	498 800	325 400	321 700	-3 700	-1
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	517 231	531 000	597 000	66 000	12
(42.) Vissa ersättningar (reservationsanslag 3 år)	3 722	230	—	-230	-100
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	310 236	338 334	300 043	-38 291	-11
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	422 673	551 888	546 888	-5 000	-1

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
46. Av EU delfinansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	6 605	3 605	3 405	-200	-6
47. Nationellt utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	8 524	3 509	2 169	-1 340	-38
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	354	400	350	-50	-12
61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)	—	—	14 000	14 000	0
62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	5 524	5 580	5 517	-63	-1
40. Naturresursekonomi	225 324	211 787	194 933	-16 854	-8
(01.) Vilt- och fiskeriforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 104	—	—	—	0
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	2 500	2 900	3 000	100	3
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	15 754	12 752	13 519	767	6
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	2 540	9 010	16 880	7 870	87
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	13 639	12 679	7 136	-5 543	-44
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 261	1 245	1 245	—	0
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	3 400	3 400	3 400	—	0
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	9 080	4 300	8 000	3 700	86
44. Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	59 109	51 230	55 230	4 000	8
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	6 135	6 027	3 027	-3 000	-50

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	44 043	42 720	40 800	-1 920	-4
(47.) Energistöd för klenträäd (reservationsanslag 2 år)	20 000	7 000	—	-7 000	-100
(48.) Ersättning av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (reservationsanslag 3 år)	841	100	—	-100	-100
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 2 år)	10 240	10 213	10 130	-83	-1
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	9 406	9 577	10 400	823	9
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 114	1 443	1 279	-164	-11
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	9 390	36 384	20 837	-15 547	-43
(77.) Fiskeriekonomiska byggnads- och istandsättningsprojekt (reservationsanslag 3 år)	757	757	—	-757	-100
83. Lån för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	10	50	50	—	0
(60.) Skogsbruk	44 141	—	—	—	0
(01.) Skogsforskningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	44 141	—	—	—	0
63. Forststyrelsen	6 387	6 250	5 754	-496	-8
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	6 387	6 250	5 754	-496	-8
70. Lantmäteri och datalager	60 962	52 506	50 630	-1 876	-4
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	50 463	47 506	46 630	-876	-2

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
(02.) Geodetiska institutets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	5 499	—	—	—	0
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	5 000	5 000	4 000	-1 000	-20
Sammanlagt	2 644 840	2 662 291	2 567 254	-95 037	-4

Det totala antalet anställda¹⁾ 4 787 4 904 4 455

¹⁾ Produktivhetsprogrammet för statsförvaltningen är i kraft till utgången av 2015. Från och med 2016 anges det uppskattade antalet anställda i årsverken i budgeten. I budgeten för 2014 var den maximala antalet anställda inom förvaltningsområdet, dvs. personalkvoten, 5 030 årsverken. Enligt Statskontorets TAHTI-information var motsvarande utfall 4 787 årsverken. I budgeten för 2015 är personalkvoten 4 904 årsverken. Dessutom sköts uppgifter inom förvaltningsområdet av personal under andra huvudtitlar motsvarande sammanlagt ca 1 040 årsverken: vid ANM vid närings-, trafik- och miljöcentralerna ca 830 årsverken i uppgifter i anslutning till genomförandet av EU:s jordbruks-, landsbygds-, växtskydds- och fiskeripolitik och uppgifter i anslutning till användningen och skötseln av vattentillgångarna och vid Säkerhets- och kemikalieverket ca 22 årsverken i uppgifter i anslutning till riskanalys, godkännande och registrering av växtskyddsmedel; vid MM ca 25 årsverken i uppgifter vid Finlands miljöcentral i anslutning till användningen och skötseln av vattentillgångarna; vid FM vid Regionförvaltningsverken ca 57 årsverken i uppgifter i anslutning till veterinärvården och livsmedelstillsynen och ca 100 årsverken vid Tullen i inspektionsuppgifter samt vid UM 6 specialsakkunniga.

01. Förvaltning och forskning

Förklaring: Uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sköts av jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Livsmedelssäkerhetsverket, Landsbygdsverket och Lantmäteriverket med medel som budgeterats under huvudtitel 30. För skötseln av uppgifterna finns det dessutom två fonder som står utanför budgeten (Gårdsbrukets utvecklingsfond och Interventionsfonden för jordbruket) samt Forststyrelsen, som är ett statligt affärsverk. Vidare svarar Finlands skogscentral och Finlands viltcentral, som beviljas statsbidrag, för vissa offentligt rättsliga uppgifter.

Under detta kapitel har utgifterna för jord- och skogsbruksministeriet och förvaltningsområdets viktigaste forskningsanstalt Naturresursinstitutet budgeterats. Forsknings- och sakkunniguppgifter inom förvaltningsområdet handhas också av Lantmäteriverket (kapitel 30.70) och Livsmedelssäkerhetsverket (kapitel 30.20).

Genom sin styrning säkerställer jord- och skogsbruksministeriet att verksamheten vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar samt vid de statbidragsorganisationer som sköter offentligt rättsliga uppgifter stöder de mål som anges i motiveringen till huvudtiteln och som gäller ansvarsområdets samhälleliga effekt, resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser.

När det gäller resultatet av verksamheten innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- stödsystemen är enkla, den administrativa bördan lätt och kvaliteten på lagstiftningen god
- förvaltningen är öppen, serviceinriktad och effektiv och arbetar i nätverk
- förvaltningsområdet utnyttjar digital teknik, gemensamma informationskällor och integrerade informationsflöden i syfte att främja produktiviteten inom den egna verksamheten samt hela ansvarsområdets konkurrenskraft
- statens och förvaltningsområdets koncerntjänster utnyttjas fullt ut.

När det gäller hanteringen av resurser innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- uppgifterna och verksamheten har anpassats till anslagsramarna
- lokalhanteringen, upphandlingen och nätverket av verksamhetsställen är effektiva
- finansieringen från EU och annan extern finansiering utnyttjas effektivt
- förvaltningsstrukturerna stöder produktivitetsökningen, styrningen och ledningen
- personalen är kompetent och mår bra.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten inom förvaltningsområdet svarar på ett förutseende sätt på informationsbehovet i samhället och stärker det nationella innovationssystemet. Inom forskningen prioriteras

- en sporrande verksamhetsmiljö för näringarna på landsbygden
- ökat utnyttjande av förnybara naturresurser på ett hållbart och ansvarsfullt sätt
- en stark finländsk livsmedelspolitik på den globala marknaden
- öppna informationslager och ett effektivt utnyttjande av dem.

Verkställighetsuppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen (närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken), för vilka anslagen inte budgeterats under denna huvudtitel.

Verkställighetsuppgifter inom jordbruks- och landsbygdspolitiken, fiskeripolitiken, växters sundhet samt vattenhushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna. Deras omkostnader har budgeterats under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (32.01.02). Enligt uppskattningar kommer det i uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde att 2015 och 2016 behövas minst samma mängd resurser som 2014. Det blir då möjligt att säkerställa de kontroller som utbetalningen av jordbrukarstöd förutsätter.

Årsverken och kostnader för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt uppgifter under omkostnadsmomentet för närings-, trafik- och miljöcentralerna (32.01.02) (inbegriper stödfunktioner)

Uppgift	Utfall 2013		Utfall 2014		Behov 2015 och 2016 ¹⁾	
	årsv.	mn euro	årsv.	mn euro	årsv.	mn euro
Utveckling av landsbygden	113,3	7,849	108,6	7,683	180	12,400
Jordbruk och livsmedelsekonomi	487,4	30,629	477,6	30,663	400	25,900
Naturresursekonomi	274,2	18,546	248,3	17,008	250	17,000
Sammanlagt	874,9	57,024	834,5	55,354	830	55,300
JSM:s uppgifter, andel av närings-, trafik- och miljöcentralernas (32.01.02) resurser, %	28		33		..	

¹⁾ Behovet 2015 och 2016 kvarstår på samma nivå som utfallet för 2014. Ändringarna mellan uppgifterna beror på tekniska ändringar.

Uppgifter inom landsbygdsförvaltningen sköts förutom av statens regionförvaltning även i kommunerna.

De uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde och som gäller djurens hälsa och välbefinnande och tillsynen över livsmedelssäkerheten sköts inom regionförvaltningen av regionförvaltningsverken, vilka hade en personal motsvarande ca 50 årsverken i dessa uppgifter 2013—2014. Regionförvaltningsverkens omkostnader har budgeterats under finansministeriets huvudtitel (moment 28.40.01). Säkerhets- och kemikalieverket under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (moment 32.40.05) svarar för verkställigheten av växtskyddslagstiftningen.

För uppgifter inom vattenhushållningen används också i fortsättningen de resurser för miljöförvaltningen vid Finlands miljöcentral som budgeterats under miljöministeriets huvudtitel (moment 35.01.04). Dessutom utför Tullen vissa inspektionsuppgifter som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förutsätter samt uppgifter som tillsynsmyndighet inom livsmedelskedjan under finansministeriets huvudtitel (moment 28.10.02).

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 550 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för nämnden för projektgodkännanden och statsbidrag som hänför sig till den internationella verksamheten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt och av vissa lagar som har samband med den.

Jord- och skogsbruksministeriet stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet för sin verksamhet preliminärt upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01. I tabellen anges kostnaderna, intäkterna och årsverken för jord- och skogsbruksministeriets hela verksamhet.

Kostnader, intäkter och årsverken för jord- och skogsbruksministeriets huvudfunktioner

	2014 utfall		2015 uppskattning				2016 uppskattning			
	Kostna- der	Intäkter	Årsv.	Kostna- der	Intäkter	Årsv.	Kostna- der	Intäkter	Årsv.	
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		
Lagstiftningsuppgifter	13 006	259	122	10 572	119	112	10 296	119	112	
Styrning av förvaltnings- området, verksamhets- och ekonomiplanering	4 031	80	35	3 277	37	32	3 192	37	32	
Strategier för och uppfölj- ning av samhällspolitiken	5 843	116	42	4 750	53	39	4 626	53	39	
EU-ärenden och internatio- nella ärenden	9 713	194	44	7 895	88	42	7 689	88	42	
JSM:s specialuppgifter	6 923	2 577	40	8 728	2 463	43	8 606	2 463	46	
Sammanlagt¹⁾	39 516	3 226	283	35 222	2 760	268	34 409	2 760	271	

¹⁾ Årsverkskvoterna under moment 30.01.01: 278 årsverken i budgeten för 2014, 260 årsverken i budgeten för 2015 och, enligt en uppskattning av antalet anställda, 263 årsverken i budgetpropositionen för 2016.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	31 355	26 578	27 310
Bruttoinkomster	3 226	2 760	2 760
Nettoutgifter	28 129	23 818	24 550
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 931		
— överförs till följande år	7 645		

Av anslaget används 1 100 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Det anslag som är avsett för temporär användning av produktivitetssparningar används för utgifter för förnyande av den gemensamma tekniska plattformen för förvaltningsområdet samt för utgifter för utvecklande av en elektronisk tjänst för skadeanmälan och ersättning för skador på ren som orsakats av stora rovdjur.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsanvändningen av produktivetsbesparingar (-1 årsverke)	-40
Landsbygdspolitiska samarbetsgruppen och skärgårdsdelegationen (överföring från moment 32.01.01) (3 årsverken)	225
Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-65
Överföring från moment 30.01.(21) (2 årsverken)	658
Temporär användning av produktivetsinbesparingar (2 årsverken)	1 245
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-3 årsverken)	-1 032
Överföring till moment 23.01.02	-75
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)	2
Löneglidningsinbesparing	-170
Lönejusteringar	139
Produktivetsinbesparing i omkostnaderna	-155
Sammanlagt	732

2016 budget	24 550 000
2015 budget	23 818 000
2014 bokslut	29 843 000

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 79 139 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för att sänka priserna för den avgiftsbelagda verksamheten i fråga om produktionen av elitplanter, högst 80 000 euro
- 2) för sådana hus-, mark- och vattenbyggnadsarbeten samt för sådan ombyggnad av fiskodlingsanstalter och forskningsstationer som hänförs till investeringsutgifter
- 3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 5) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av forskottsfinansiering, som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989), förutsatt att motsvarande utgift debiteras från anslaget under moment 24.30.66.

Förklaring: Naturresursinstitutet ska inom sitt verksamhetsområde

- 1) bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- 2) producera information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten
- 3) överföra kunskap och teknologi

- 4) framställa statistik med anknytning till institutets verksamhetsområde, om detta inte hör till någon annan myndighets uppgifter
- 5) föra de register som institutet behöver i verksamheten
- 6) sköta uppgifter som gäller att bevara de genetiska resursernas mångfald
- 7) främja internationellt samarbete
- 8) sköta övriga uppgifter som hör till institutet enligt lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag
- 9) sköta de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer särskilt.

Naturresursinstitutet stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som anges i motiveringen till huvudtiteln samt uppnåendet av de forskningsprioriteringar som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Naturresursinstitutet, utöver de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01:

Funktionell effektivitet

— Samarbetet med kund- och intressentgrupper samt verksamhetens internationella dimension stärks.

— Möjligheterna för Lynet-samarbete (Sammanslutningen för naturresurs- och miljöforskning) och universitetssamarbete utnyttjas för effektivisering av verksamheten.

— Uppföljningar som gäller naturresurser och andra uppföljningar reformeras i syfte att öka uppföljningarnas verkningsfullhet och effektivitet.

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2014 utfall ¹⁾			2015 uppskattning			2016 uppskattning		
	Kostnader ²⁾ Intäkter ³⁾		Årsv. ⁴⁾	Kostnader ²⁾ Intäkter ³⁾		Årsv. ⁴⁾	Kostnader ²⁾ Intäkter ³⁾		Årsv. ⁴⁾
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	
Forsknings- och utvecklingsuppgifter	90 344	24 361	1 075	87 000	26 160	1 033	79 264	25 137	859
Myndighets- och sakkunniguppgifter	37 905	7 667	428	35 000	6 500	395	30 136	6 023	295
Uppgifter som statistikmyndighet	4 280	90	45	4 100	100	42	4 100	100	42

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2014 utfall ¹⁾			2015 uppskattning			2016 uppskattning		
	Kostnader ²⁾ Intäkter ³⁾		Årsv. ⁴⁾	Kostnader ²⁾ Intäkter ³⁾		Årsv. ⁴⁾	Kostnader ²⁾ Intäkter ³⁾		Årsv. ⁴⁾
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	
Kundfinansierad verksamhet	10 896	10 653	117	9 320	9 240	100	9 500	9 740	104
Sammanlagt	143 425	42 771	1 665	135 420	42 000	1 570	123 000	41 000	1 300

¹⁾ Uppgifterna har sammanställts av bokslutsuppgifter från de inrättningar som upphört.

²⁾ I kostnadskalkylen har de intäkter som hänför sig till stödfunktionerna beaktats som en faktor som minskar kostnaderna, ca 3 miljoner euro per år.

³⁾ Endast intäkter som direkt hänför sig till kärnfunktionerna.

⁴⁾ Årsverkskvoten under moment 30.01.05: 1 602 årsverken i budgeten för 2015 och, enligt en uppskattning av antalet anställda, 1 300 årsverken i budgetpropositionen för 2016.

Naturresursinstitutets nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Totala kostnader för kärnfunktionerna 1 000 €/totala årsverken	86	88	98
Totala kostnader för kärnfunktionerna 1 000 €/publikation	63	55	52
Refererade vetenskapliga publikationer/forskarårsverke	0,8	1,0	1,0
Övriga vetenskapliga publikationer/forskarårsverke	0,4	0,4	0,4
Övriga publikationer/forskarårsverke	1,9	2,0	2,0
Statistik/årsverke inom statistik		1,0	1,03
Offentliggöranden av statistik/årsverke inom statistik		3,28	3,33
Refererade vetenskapliga publikationer (st.)	615	700	700
Övriga vetenskapliga publikationer (st.)	276	280	280
Övriga publikationer (inkl. publikationer som är avsedda för en yrkesgrupp och publikationer för allmänheten) (st.)	1 393	1 400	1 400
Antalet nedladdningar av statistikuppgifter på webben (st.)	113 703 ¹⁾	116 000	127 000
Direkt insamling av uppgifter ur registren (%)	.. ²⁾	70	77
Användning av elektronisk insamling av uppgifter (% av dem som svarade)	..	60	62

¹⁾ Uppgifterna för 2014 grundar sig på rapporteringen av lantbruksstatistiken. Naturresursinstitutets gemensamma webbtjänster för statistiken ger jämförbara uppgifter om nedladdningar fr.o.m. 1.6.2015.

²⁾ Det finns inte tillgång till jämförbar information om olika insamlingar av uppgifter från 2014.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	134 199	122 534
Bruttoinkomster	43 757	43 395
Nettoutgifter	90 442	79 139

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 43 395 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 29 500 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 8 805 000 euro, EU-jordbruksstöden 1 100 000 euro samt övriga inkomster 3 990 000 euro.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	118	100	100
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	118	100	100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	56	60	60
— andel av samkostnader	39	40	40
Kostnader sammanlagt	95	100	100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	23	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	124	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	10 479	9 120	9 535
— övriga intäkter	56	20	20
Intäkter sammanlagt	10 535	9 140	9 555
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	6 305	5 160	5 215
— andel av samkostnader	4 496	4 060	4 100
Kostnader sammanlagt	10 801	9 220	9 315
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-266	-80	240
Kostnadsmotsvarighet, %	98	99	103
Prisstöd	80	80	80
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-186	-	320

För att den inhemska produktionen av bärväxter ska tryggas och riskerna i samband med klimatförändringen och utländska växtskadegörare kunna hanteras behövs det rent plantmaterial. Fortsatt produktion av certifierat elitplantmaterial förutsätter ett prisstöd, som är högst 80 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	15 036	16 000	17 570
— finansiering från EU	2 944	3 500	3 800
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	10 520	9 700	10 800
Intäkter sammanlagt	28 500	29 200	32 170
Totala kostnader för projekten	58 569	57 200	58 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-30 069	-28 000	-25 830
Självfinansieringsandel, %	51	49	45

Av anslaget används minst 168 000 euro för hästhushållningsforskning. I anslaget har beloppet beaktats som ett belopp som finansieras ur den andel av avkastningen av totospel som inflyter under moment 12.30.20.

Av anslaget används 400 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

För vård av fiskbestånden används ca 600 000 euro av anslaget för kontraktsodling och utplantering av värdefisk.

Som inkomster beaktas andra inkomster än de inkomster av Naturresursinstitutets verksamhet som inflyter under moment 12.30.99. De inkomster som 2016 inflyter i form av förädlingsavgifter för trädgårdsväxter, 80 000 euro, och de inkomster som till sin karaktär är kapitalinkomster har antecknats under moment 12.30.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring till moment 28.10.01)	-5
Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-50
Temporär användning av produktivitsinbesparing	200
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-79
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-8 181
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-1 418
Indexhöjning av hyresutgifterna	84
Löneglidningsinbesparing	-508
Lönejusteringar	522
Produktivitsinbesparing i omkostnaderna	-407
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-1 461
Sammanlagt	-11 303

2016 budget	79 139 000
2015 budget	90 442 000

(21.) *Internationellt samarbete* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 30.01.01 (-2 årsv.)	-658
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-11
Sammanlagt	-669

2015 II tilläggsb.	—
2015 I tilläggsb.	1 600 000
2015 budget	669 000
2014 bokslut	669 000

22. *Forskning och utveckling* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 343 000 euro.

Anslaget får användas till arvoden och andra konsumtionsutgifter för forskning, utredningar och utvärderingar som skaffas hos ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer och som stöder den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde samt för beviljande av statsunderstöd i anslutning till dessa.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

Vid nettobudgeteringen har som inkomster beaktats de statliga ämbetsverkens och inrättingarnas andelar i projekt för samarbetsforskning.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för att skaffa forskningsdata till stöd för det beslutsfattande som stöder de effektmål och mål för resultatet av verksamheten som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Med anslaget finansieras nationella forskningsprojekt i anslutning till EU:s ERA-NET-program och andra nationella andelar av forskningsprojekt som hänför sig till EU:s strategier och handlingsplaner. Andra statliga ämbetsverks och inrättingars finansieringsandelar till projekt för samarbetsforskning som finansieras av detta anslag och som omfattas av jord- och skogsbruksministeriets helhetsansvar intäktsförs under detta moment. Inkomsterna beräknas uppgå till 30 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (bortfall i anslutning till utredningen om bioekonomin)	-250
Sammanlagt	-250

2016 budget	1 343 000
2015 budget	1 593 000
2014 bokslut	2 795 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 27 238 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring till moment 28.01.29)	-329
Överföring till moment 23.01.29	-162
Sammanlagt	-491

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	27 238 000
2015 budget	27 729 000
2014 bokslut	29 000 987

66. *Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 3 356 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till sådana internationella organisationer med anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som är verksamma i Finland och andra länder samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-200
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-158
Sammanlagt	-358

2016 budget	3 356 000
2015 budget	3 714 000
2014 bokslut	4 114 000

10. (30.10 och 32.50, delvis) Utveckling av landsbygden

Förklaring: Denna förklaringsdel är gemensam för kapitlen 30.10 och 30.20.

Omvärlden

Största delen av Finlands areal är landsbygd. På landsbygden bor ungefär en tredjedel av befolkningen. Landbygdsområdena utgör en miljö med såväl företagsverksamhet som fast boende och fritidsboende. Landsbygdsområdenas möjligheter ligger i en mångsidigare företagsverksamhet och ett hållbart och mångsidigt utnyttjande av bioekonomin. Utnyttjandet av de möjligheter som företagandet och boendet ger förutsätter att man genom samarbete mellan de olika förvaltningsområdena säkerställer att landsbygden är tillgänglig och att de grundläggande strukturerna och tjänsterna fungerar. Det behövs också lokala utvecklingsinitiativ som främjar landsbygdens livskraft.

Landsbygdsområdenas näringsstruktur varierar enligt landsbygdstyp och region. På glesbygden är näringsstrukturen ensidig och sårbar. På kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden är näringsstrukturen mångsidigare och sysselsättningsmöjligheterna bättre. Antalet mikro- och småföretag har ökat i synnerhet på den stadsnära landsbygden, vilket har lett till att skillnaden i utvecklingen mellan å ena sidan den stadsnära landsbygden och å andra sidan glesbygden och kärnlandsbygden ytterligare har ökat något. Denna utvecklingstrend beräknas fortsätta. Ur ett regionalt perspektiv är situationen för landsbygdsområdena bättre i södra och västra Finland än i östra och norra Finland.

På landsbygden accentueras många av de framtida utmaningar som vårt land står inför. Minskningen av antalet bosatta på landsbygden har jämnats ut, men snedvridningen av befolkningsstrukturen fortsätter. De äldres andel av befolkningen ökar i synnerhet på glesbygden. Äldreförsörjningskvoten (antalet 64 år fyllda per person i yrkesverksam ålder, dvs. 15—64 år) är 0,47 på glesbygden, 0,38 på kärnlandsbygden och 0,28 på den stadsnära landsbygden, medan kvoten är 0,27 i stadsområden och 0,30 i genomsnitt i hela landet. Den lägre inkomstnivån på landsbygden samt de långa avstånden och den glesa bebyggelsen försvårar bl.a. upprätthållandet av servicen. För att det ska vara möjligt att trygga servicen behövs det inte bara stöd från samhällets sida utan även innovationer och nyföretagsamhet. På landsbygden är sysselsättningsläget som helhet mycket svagt och andelen långtidsarbetslösa är stor. Samtidigt har många företag på landsbygden dock brist på kvalificerad arbetskraft. I de arbetskraftsintensiva branscherna, såsom inom trädgårdsodlingen och växthusproduktionen, finns det allt fler utländska arbetstagare.

Den inhemska jordbruksproduktionen utgör grunden för hela livsmedelskedjan. Jordbruk idkas i hela landet, även om produktionen de senaste åren har koncentrerats till de områden som med tanke på produktionsförhållandena relativt sett är förmånligast. Antalet gårdar har minskat och gårdarna ökat i storlek redan i årtionden, men produktionsmängderna har ändå hållits på en relativt stabil nivå. Produktionsmängderna när det gäller de viktigaste produkterna motsvarade i det närmaste den inhemska konsumtionen med undantag för produktionen av nöt- och färfkött, råg och socker samt produktionen av proteingrödor och oljeväxter som kompletterande protein vid utfodringen inom husdjurssektorn. Självförsörjningen av protein är en viktig försörjningsberedskapsfråga redan nu, men den kommer att bli ännu viktigare i framtiden. Efterfrågan på protein ökar i hela världen. Dessutom kan störningar i produktionen t.ex. på grund av förhållandena i naturen tillfälligt hämma ett tillräckligt utbud av soja.

Den snabba strukturutvecklingen inom jordbruket beräknas fortsätta. Antalet gårdar som fått jordbruksstöd har under 2000-talet minskat med i genomsnitt 2,3 % per år. År 2014 fick 55 721 gårdar stöd. I slutet av år 2014 fanns det 66 775 jordbrukare som var försäkrade enligt LFöPL, vilket är ungefär 35 % färre än år 2000. Produktionen blir effektivare och koncentreras till större produktionsenheter. Den genomsnittliga åkerarealen har ökat med 15,0 hektar sedan år 2000 och är nu ca 43,0 hektar (gårdar med ekologisk produktion 50,9 hektar). På motsvarande sätt ökar också storleken på produktionsenheterna inom husdjurskötseln och ny teknik tas i bruk inom produktionen. Som exempel kan nämnas att mjölkgårdarna nu har i genomsnitt ca 31,5 kor, medan motsvarande antal år 2000 var 15,2. Uppskattningsvis mer än en fjärdedel av mjölken produceras på gårdar som har en mjölkningsrobot. Bibehållandet av den relativa konkurrenskraften förutsätter att jordbrukets struktur- och produktionsutveckling är minst lika snabb som i de viktigaste konkurrentländerna. Strukturstöden har central betydelse när det gäller att främja investeringar. En del av gårdarna väljer att göra verksamheten mångsidigare i stället för att specialisera produktionen, vilket märks i form av en relativ ökning av andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet.

Det är viktigt att jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft upprätthålls så att den inhemska råvaruproduktionen bibehålls. Då känner man också till matens ursprung så bra som möjligt. Tillräcklig lönsamhet är också en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar och för att det ska finnas sådana som vill ta över produktionen på gårdarna. Investeringar och utvecklande av kompetensen främjar produktionseffektiviteten och en hållbar användning av naturresurserna. Även i fortsättningen behövs det både jordbrukarstöd som säkerställer den grundläggande lönsamheten i produktionen och strukturstöd som främjar en mer långsiktig utveckling för att det ska vara möjligt att bevara verksamhetsförutsättningarna för en mångsidig jordbruksproduktion som bygger på familj jordbruk.

Det har blivit svårare att förutse jordbrukets ekonomiska omvärld till följd av att priserna på produkter och insatsvaror har varierat mera än tidigare. De senaste åren har priserna på insatsvaror stigit snabbare än priserna på produkterna, vilket har försämrat produktionens lönsamhet i synnerhet inom husdjurskötseln. Oförutsebara händelser, såsom Rysslands förbud mot import av livsmedel, har ytterligare försämrat lönsamheten, i synnerhet inom mjölkproduktionen. På grund av konkurrenssituationen har gårdarna begränsade möjligheter att förbättra lönsamheten på marknadsvillkor. Hur försäljningsinkomsterna av jordbruksprodukter och priserna på insatsvaror utvecklas kan inte just påverkas med åtgärder från statsmaktens sida.

Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan på ett centralt sätt också av EU-stöden och de nationella stöden för jordbruket. Deras andel av jordbrukets och trädgårdsodlingens totala intäkter är ungefär en tredjedel. Alla betydande stödsystem reviderades 2015, vilket innebär att stödsystemens innehåll nu i huvudsak är klart för de närmaste åren. Detta underlättar planeringen av produktionen. Stödhelheten har byggts upp så att den är så balanserad som möjligt med tanke på de olika produktionsinriktningarna och regionerna.

Jordbrukets och livsmedelsekonomins konkurrenskraft i finländska förhållanden baserar sig i framtiden allt mera på ett gediget kunnande hos alla aktörer inom livsmedelskedjan och på utvecklandet av innovationer och på ett snabbt ibruktage av dem. Till dessa hör bl.a. nya produkter inom bioekonomin, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktionssätt. Konkurrenskraften kan ökas genom en höjning av förädlingsvärdet på produktionen i livsmedelskedjan,

ökad export eller specialisering på t.ex. ekologisk produktion. Även naturproduktbranschen är en växande sektor som ger olika fördelar med tanke välbefinnandet och kommersiella möjligheter.

Livsmedelssektorn är den fjärde största branschen inom industrin. Hela livsmedelskedjan, från jordbruket till livsmedelsindustrin och handeln, sysselsätter ca 300 000 personer i Finland, dvs. ca 12 % av den sysselsatta arbetskraften. Förädlingen av livsmedel har polariserats i Finland. Några stora företag har en stark roll i branschen, trots att 99 % av företagen i branschen, mätt enligt antalet anställda, hör till de små och medelstora företag som sysselsätter färre än 250 personer. Med tanke på livsmedelskedjan är det viktigt att branschen har starka, innovativa och konkurrenskraftiga företag.

Maten utgör en viktig del av människornas vardag och den utgör också en del av vår nationella kultur och identitet. Konsumenternas val och matkunnskap har stor inverkan på matsektorn och dess framtid. Allt oftare fattar konsumenterna sina köpbeslut inte bara utifrån den egna hälsan och det egna välbefinnandet utan också utifrån produktionsdjurens välbefinnande samt produktionskedjans miljöbelastning och sysselsättningsaspekter. Livsmedelskedjan har blivit längre och internationaliserats, samtidigt som intresset för bl.a. närproducerad och ekologisk mat har ökat. Matens ursprung, produktionssätt, säkerhet och renhet intresserar konsumenterna i allt högre grad. Genom information och matfostran är det möjligt att öka kunskapen om ett ansvarstagande och hållbart livsmedelssystem.

Globaliseringen av livsmedelsmarknaden medför nya utmaningar när det gäller att hantera riskerna inom livsmedelssektorn, såsom sjukdomar som sprider sig med livsmedel, levande djur eller animaliska produkter samt växter från länder med bristfällig sjukdoms- eller hygiensituation eller med produktionsförhållanden som leder till att dessa risker inte kan hanteras. De medvetna konsumenterna kräver ansvarstagande verksamhet inom såväl handeln som industrin och primärproduktionen. De olika delarna av livsmedelssektorn är på många sätt kopplade till varandra, vilket medför att framgång för en part också inverkar på framgången för övriga parter. Denna helhet styrs genom livsmedelspolitiken.

Näringsarna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde är betydande användare av naturresurser. De negativa effekterna av detta minskas genom olika åtgärder. Näringsutsläppen från jordbruket i marken och vattendragen har minskat tack vare landsbygdsprogrammets åtgärder, ökad miljömedvetenhet och miljökompetens, ändrade konsumtionsvanor samt nya, preciserade produktionsmetoder och ökad ekologisk produktion. Klimatförändringen, mängden och kvaliteten på naturresurserna, planläggningen och annan styrning av samhällsstrukturen samt metoderna för energiproduktion inverkar i väsentlig grad också på utvecklingen inom livsmedelssektorn och i landsbygdsområdena. Att bromsa klimatförändringen och anpassa sig till den kvarstår som en stor framtida utmaning. Den kräver lösningar som inverkar på markanvändningen, energiförbrukningen, återvinningen av näringsämnen, jordbruksproduktionen och produktionsteknikerna. I enlighet med målen för den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren.

De viktigaste åtgärderna och metoderna för att uppnå de samhälleliga effektmålen

Uppnåendet av de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln främjas genom anslag och åtgärder inom politiksektorerna för utveckling av landsbygden (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20).

Det primära målet för *utveckling av landsbygden* är att utnyttja landsbygdsområdenas potential och öka livskraften på ett hållbart sätt. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde görs insatser till stöd för målen för utveckling av landsbygden, bl.a. genom företagsstöd för landsbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt samt rådgivning till landsbygden. Viktiga redskap är arbetet inom landsbygdspolitiska samarbetsgruppen (YTR) och programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (nedan landsbygdsprogrammet), där resurserna riktas i synnerhet till glesbygden och kärnlandsbygden. Genom landsbygdsprogrammet främjas tillväxt, sysselsättning och en hållbar utveckling i landsbygdsområdena samt konkurrenskraft och tillväxt inom jordbruket och annan affärsverksamhet som baserar sig på livsmedelskedjan. Syftet med programmet är att bevara basnäringarna på landsbygden och göra dem mångsidigare samt att stärka lokal verksamhet som sker på invånarnas eget initiativ. Åtgärderna inom programmet syftar till att förbättra miljöns tillstånd. Möjligheterna att bo och vara företagare på landsbygden påverkas genom att servicen och tillgängligheten stöds. Åtgärderna inom landsbygdsprogrammet finansieras med anslag både under kapitel 30.10 (mom. 30.10.40, 30.10.41, 30.10.43 och 30.10.64, inklusive tekniskt bistånd) och kapitel 30.20 (mom. 30.20.43 och 30.20.44).

Inom landsbygdsprogrammet har man satt upp som mål att inom programperioden 2014—2020 skapa sammanlagt minst 5 000 nya arbetsplatser, stöda 6 000 företags etablering, utveckling och investeringar samt utbilda minst 20 000 personer. Målet för strukturstödet till jordbruket är att 9 000 investeringar och 2 700 generationsväxlingar stöds. Resultaten av programmet följs upp årligen. Lokala utvecklingsinitiativ följs upp på basis av antalet Leader-finansierade utvecklingsprojekt.

Förutsättningarna för konkurrenskraft inom jordbruket stöds med jordbrukarstöd som stöder den grundläggande lönsamheten, strukturstöd som stöder struktur- och produktivitetens utvecklingen inom jordbruket samt med forskning och rådgivning. Det är möjligt att påverka jordbrukarnas inkomstnivå och lönsamheten inom produktionen i synnerhet genom EU:s direkta stöd (mom. 30.20.41), kompensationsersättningarna (mom. 30.20.44) och de nationella stöden inom jordbruket och trädgårdsodlingen (mom. 30.20.40). Ungefär hälften av jordbrukarstöden ingår i landsbygdsprogrammet. Målen för varje stödsystem har presenterats i förklaringsdelarna under momenten.

Stöden till jordbrukarna och stödets EU-andel åren 2012—2014 (mn euro)¹⁾

	2014 ²⁾	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Ersättningar för djurens välbefinnande	61	65	68
— statens andel	38	38	39
— EU:s andel	23	27	29
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen	502	327	322
EU-inkomststöd	513	523	523
Arealbaserade miljöersättningar, ekologisk produktion och icke-produktiva investeringar sammanlagt	343	249	278
— statens andel	199	144	161
— EU:s andel	144	105	117
Kompensationsersättningar sammanlagt	421	552	547
— statens andel	244	455	450
— EU:s andel	177	97	97

Stöden till jordbrukarna och stödets EU-andel åren 2012—2014 (mn euro)¹⁾

	2014 ²⁾	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Jordbrukarstöd sammanlagt	1 840	1 716	1 738
— statens andel	983	964	972
— EU:s andel	857	752	766
— EU:s andel, %	47	44	44

¹⁾ I tabellen anges det stöd som gäller åren 2014—2016. Utbetalningen av stödet kan fördelas mellan stödåret och det därpå följande året.

²⁾ I den andra tilläggsbudgeten för 2014 budgeterades ett anslag av engångsnatur på 19,4 miljoner euro under moment 30.10.44, Åtgärder för att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar, för ersättningar som föranleds av de svårigheter som beror på Rysslands motsanktioner.

Marknadspriserna på jordbruksprodukter stabiliseras med hjälp av de marknads- och interventionsåtgärder som ingår i EU:s marknadssystem. Marknadsstöden finansieras helt och hållet av EU (mom. 30.20.41). Till interventionsverksamheten hör närmast lagring av produkter. För finansieringen av åtgärderna finns Interventionsfonden för jordbruket, vars utgifter i huvudsak finansieras med medel ur EU:s garantifond för jordbruket.

De snabba förändringarna i verksamhetsmiljön inom jordbruket förutsätter dessutom senaste kunskap om bl.a. organisering av produktionen, ledning och riskhantering på de allt större gårdarna och att denna kunskap snabbt förmedlas till jordbrukarna. Rådgivningsorganisationerna stöder företagsamhet på landsbygden genom att affärs- och marknadskompetensen ökas och genom att produktiviteten och generationsväxlingar och andra ägarskiftet främjas. Statsunderstödet till rådgivningsorganisationerna, med vilket det garanteras ett rådgivningsutbud som finns tillgängligt regionalt och är innehållsmässigt täckande, har budgeterats under moment 30.10.50. Rådgivningsorganisationerna deltar också med medel under moment 30.20.43 i genomförandet av rådgivningssystemet inom landbygdsprogrammet.

Strukturstöden till jordbruket främjar struktur- och produktionsutvecklingen samt förbättrar jordbrukets konkurrenskraft. Syftet med startstöden är att förbättra lantbruksföretagarnas åldersstruktur och trygga kontinuiteten i produktionen. Strukturstöden styrs till familjejordbruk och till sammanslutningar som driver familjejordbruk. De disponibla medlen riktas till verksamhet som är av central betydelse med tanke på näringens kontinuitet och förbättrandet av lönsamheten inom produktionen. Storleken på investeringarna har ökat de senaste åren, vilket i sin tur ökar behovet av stöd. Exempelvis på mjölkgårdar som gjort investeringar har ökningen i antalet koplats i genomsnitt varit följande: 20 platser åren 2004—2007, 36 platser åren 2008—2011 och 48 platser åren 2012—2014. På mjölkgårdar som gjort ombyggnads- eller utvidgningsinvesteringar åren 2012—2014 har det i genomsnitt funnits 79 koplats efter investeringen.

Investerings- och startbidrag som delfinansieras av EU finansieras med anslag i budgeten (mom. 30.10.40). De investeringsbidrag som i sin helhet finansieras nationellt beviljas och betalas fortfarande ur Gårdsbrukets utvecklingsfond. Gårdsbrukets utvecklingsfonds ekonomiska situation har granskats i följande tabell. Jordbruksinvesteringar och etablering av jordbruk främjas också med hjälp av räntestöd (mom. 30.10.41).

Utvecklingen enligt stödform i fråga om det strukturstöd till jordbruket som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond och budgeten åren 2014—2016 (mn euro)

	2014 bokslut	2015 uppskattning	2016 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Disponibla medel sammanlagt	151,95	91,92	93,82
— egna inkomster (bl.a. amorteringar och räntor)	37,43	31,10	26,60
— återtagande av lån och bidrag	0,08	0,10	0,10
— inkomster från EU + diverse inkomster	23,71	15,00	0,00
— belopp som överförs från föregående år	90,15	45,27	52,92
— övriga inkomster	0,59	0,20	0,20
— överföring från budgeten	-	0,25	14,00
LÅN, sammanlagt			
Ur Gårdsbrukets utvecklingsfond (statliga lån)	1,98	2,50	2,50
Räntestödslån sammanlagt (mom. 30.10.41) ¹⁾	244,04 ²⁾	250,00	250,00
BIDRAG (ur Gårdsbrukets utvecklingsfond)	95,07	24,50	24,50
RÄNTESTÖD FÖR RÄNTESTÖDSLÅN (mom. 30.10.41)	12,52	18,00 ³⁾	29,00

¹⁾ I budgetpropositionerna för 2014 hade momentet numret 30.20.49.

²⁾ Bundet belopp för 2014.

³⁾ Enligt den första tilläggsbudgeten för 2015 (budgeten 32,8 mn euro).

I enlighet med regeringsprogrammet ska satsningar som ska ge lönsam tillväxt inom jordbruket kanaliseras via Gårdsbrukets utvecklingsfond under regeringsperioden åren 2016—2018. De föreslagna bidragen, bevilningsfullmakten för räntestödslån och Gårdsbrukets utvecklingsfonds disponibla medel för 2016 beräknas räcka för strukturstödet till jordbruket.

Genom systemet med avträdelsestöd (mom. 30.10.42) främjas en ökning av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet är också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Det nuvarande systemet med avträdelsestöd fortsätter till 2018.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2012	2013	2014	2015—2016 mål
Företagarinkomst från jordbruket (euro/FWU) ¹⁾	21 292	19 300	18 800	ökar
Den inhemska produktionens andel (%) av konsumtionen				
— kött sammanlagt	80	81	81	oförändrad
— mjölkprodukter sammanlagt	70	68	70	oförändrad
Självförsörjningsgraden i fråga om kompletterande protein (%) ²⁾	15	14	12	ökar

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2012	2013	2014	2015—2016 mål
Värdet av jordbruksproduktionen (mn euro) ³⁾	4 116	4 150	3 906	ökar
Bruttovärdet av livsmedelsproduktionen sammanlagt (mn euro) ⁴⁾	29 420	30 227	30 227	ökar
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro)	1 617	1 626	1 595	ökar

¹⁾ FWU är arbetsinsatsen av en heltidsarbetande medlem av en företagarfamilj. Siffran för 2014 är en uppskattning.

²⁾ Inbegriper andelen ryps, raps, bondbönor och arter av det kompletterande proteinet inom husdjurssektorn.

³⁾ Siffran för 2014 är en uppskattning.

⁴⁾ Produktionens bruttovärde inom jordbruket, livsmedelsindustrin, förplägnadsverksamheten samt parti- och detaljhandeln med livsmedel. Siffran för 2014 är en uppskattning.

Inom ramen för landsbygdsprogrammet har det i stor utsträckning vidtagits åtgärder för att *förbättra miljöns tillstånd*. Den viktigaste åtgärden är de miljöersättningar för jordbruket som finansieras under mom. 30.20.43. Åtgärderna enligt landsbygdsprogrammet har också samordnats med det förgröningsstöd som ingår i systemet med direktstöd. Resultaten av uppföljningsundersökningen av effekterna av miljöstödet för jordbruk (MYTVAS 3) visar att den potentiella belastningen av näringsämnen från jordbruket, mätt utifrån näringsbalansen, har minskat.

Landsbygdsprogrammet gör det möjligt att på ett hållbart sätt utveckla jordbruksproduktionen och livsmedelskedjan så att näringsämnena inom jordbruket kan användas för nyttbruk och återvinnas. Investeringsstöden gör det möjligt att ordna återvinningen av stallgödsel genom processering och genom utvecklande av logistiken och nya gödselprodukter. Genom projekten främjas samarbetet mellan husdjursuppfödarna och växtodlingsgårdarna samt utvecklas återvinningen av näringsämnen och ekoeffektiviteten i hela produktionskedjan i samarbete med producentorganisationerna.

Avsikten är att genom åtgärder inom klimatprogrammet för lantbruk (Steg mot klimatvänligare mat) minska klimatbelastningen från livsmedel samt förbättra anpassningen till klimatförändringen inom livsmedelsystemet, samtidigt som konsumenternas förväntningar när det gäller ansvarsmedvetenheten inom produktionen beaktas.

Minskning av miljöbelastningen

	1995—1999 i genomsnitt	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014 uppskattning	2015—2016 mål
Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha ¹⁾	70,7	54,5	47,2	48,8	<46,0
Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha	12,9	7,7	4,1	3,9	<5,0
Utsläpp av växthusgaser från jordbrukssektorn, miljoner ton CO ₂ /ekv ²⁾	5,86	5,74	5,78	5,7	<5,7

Minskning av miljöbelastningen

	1995—1999 i genomsnitt	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014 uppskattning	2015—2016 mål
Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket, miljoner ton CO ₂ /ekv ³⁾	6,35	6,79	6,87	6,8	<6,8

¹⁾ Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten (sifferkälla Naturresursinstitutet).

²⁾ Till utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn räknas utsläpp av metan från husdjurens matsmältning och gödselhanteringen samt utsläpp av dikväveoxid från gödselhantering och odlingsjord (sifferkälla Statistikcentralen). Siffrorna för 2013 och 2014 är uppskattningar.

³⁾ Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket (markanvändning, förändringar i markanvändningen samt skogsbrukssektorn) är koldioxidutsläpp från jordbruksmark och icke odlad jordbruksmark samt från kalkning (sifferkälla Statistikcentralen). Siffrorna för 2013 och 2014 är uppskattningar.

Till de EU-finansierade åtgärderna för utvecklande av livsmedelskedjan (mom. 30.20.46) hör t.ex. frukt- och grönsaksorganisationernas åtgärdsprogram. Stöd som i sin helhet finansieras nationellt under moment 30.20.47 beviljas för åtgärder som bl.a. syftar till att stärka konsumenternas förtroende, höja uppskattningen för mat och matkultur, säkerställa kompetensen hos aktörerna inom livsmedelskedjan, främja hälsosamma matvanor samt skapa ett säkert spårbarhets- och ansvarssystem för den finländska livsmedelskedjan. Med medel under momentet stöds likaså de åtgärder som ingår i utvecklingsprogrammen som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt uppnåendet av de mål som i form av statsrådets principbeslut satts upp för sektorn för ekologisk och närproducerad mat för perioden fram till 2020. Ett gemensamt mål för programmen för närproducerad och ekologisk mat är att öka andelen närproducerad och ekologisk mat i den offentliga upphandlingen genom förbättrad upphandlingskompetens och bättre kvalitetskriterier. Avsikten med programmet för ekologisk mat är att höja åkerarealen med ekologisk odling till 20 % av odlingsarealen före 2020.

Ekologisk och närproducerad mat

	2012	2013	2014	2015—2016 mål
Mikroföretag och små företag i livsmedelsbranschen				
— antal (st.)	2 722	2 797	2 815	ökar
— produktionens förädlingsvärde (mn euro) ¹⁾	629,0	661,7	>661,7	ökar
Åkerareal med ekologisk odling (%)	8,7	9,0	9,5	ökar
Antal ekologiska husdjursgårdar (st.)	759	814	825	ökar
Antal producenter av ekologiska livsmedel (st.) ¹⁾	624	621	>630	ökar

¹⁾ Siffran för 2014 är en uppskattning.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet är viktiga styrkor hos den finländska maten. Den goda situationen upprätthålls med hjälp av författningsstyrning, rådgivning, egenkontroll och riskbaserad myndighetstillsyn. När det gäller hanteringen av säkerhetsrisker ligger tyngdpunkten på att bekämpa sjukdomar som sprids mellan djur och människor (zoonoser), på att förhindra att nya allvarliga djursjukdomar och farliga växtskadegörare sprids till Finland samt på att utveckla kris-

hanteringen. Högklassiga, säkra och för Finland lämpliga produktionsinsatser säkerställer för sin del verksamhetsförutsättningarna inom jordbruket.

Målet är att i samarbete med livsmedelskedjan säkerställa en god näringsmässig kvalitet på livsmedel, livsmedelssäkerhet och sådan information om livsmedlen som inte vilseleder konsumenterna. Åtgärderna mot förfalskningar, bedrägerier och grå ekonomi i livsmedelskedjan effektiviserar.

Genom samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn skapas i den finländska livsmedelskedjan sådana säkerhets-, kvalitets- och spårbarhetssystem med vilka hanteringen av livsmedelssäkerhetsrisker och av aktörernas och konsumenternas ekonomiska risker säkerställs. Djurens välbefinnande främjas genom en revidering av lagstiftningen, krav som hänför sig till stödsystemen (mom. 30.10.43) och effektiviserad tillsyn.

Den kontroll som täcker hela livsmedelskedjan och som hänför sig till livsmedlens säkerhet och kvalitet utvecklas på det sätt som EU:s rättsakter förutsätter. Kontrollen och forskningen riktas så att de stöder de samhälleliga effektmål som ställts upp i motiveringen till huvudtiteln.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

	2012	2013	2014	2015 uppskattning	2016 mål
Djursjukdomar som är farliga eller lätt sprider sig (st.)	2	2	0	0	0
Farliga växtskadegörare (nya bestående) (st.)	1	0	1	0	0
Andelen husdjursgårdar som fått ersättningar för djurens välbefinnande (%)	41	43	45	45	ökar
Rapporterade livsmedelsburna matförgiftningsepidemier (st.)	43	43	36	45	under 45
— antal insjuknade (st.)	1 166	573	702	1 100	under 1 000
Förekomst av salmonella (%)					
— i djur inom livsmedelsproduktionen och i livsmedel	under 1	under 1	under 1	under 1	under 1
— i foder för djur inom livsmedelsproduktionen	0	under 0,5	0	0	0
Objekt som nått den bästa nivån vid OIVA-inspektionerna av lokalerna (%)	-	82,4	85	86	över 85
Andel objekt som uppfyller kraven (%)					
— jordbrukets insatsvaror (frön, gödsel-fabrikat, växtskyddsmedel och foder)	över 95	över 95	över 95	över 95	över 95
— den ekologiska livsmedelskedjan	över 95	över 95	97	över 95	över 95
— på urval baserad tillsyn över djurskyddet	75	70	77	över 85	över 85

Målet vid utvecklingen av myndighetsövervakningen är att säkerställa jämlig och enhetlig service i hela landet samt att förbättra effekten och omfattningen på basis av riskbedömning och med hjälp av egenkontroll. Publiceringen av uppgifter om livsmedelstillsynen utvecklas. Livsmedelssäkerhetsverket Evira (mom. 30.20.20) leder, styr och utvecklar tillsynen inom hela livsmedelskedjan samt utför vetenskaplig forskning och riskbedömning till stöd för tillsynen och riskhanteringen.

40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 54 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för startbidrag till unga jordbrukare och investeringsbidrag till jordbruket enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av åtaganden som föränleds av förbindelser som ingåtts under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

De startbidrag till unga jordbrukare och investeringsbidrag till jordbruket som hänför sig till programperioden 2014—2020 får under 2016 beviljas så att de föränleder utgifter på sammanlagt högst 66 000 000 euro som betalas av anslagen för 2017 och senare år. Om en del av den bevillningsfullmakt för 2015 som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2016.

Förklaring: Startbidragen till unga jordbrukare och investeringsbidragen till jordbruket ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Stöd betalas förutom som delfinansierade bidrag som beviljas under momentet dessutom som nationella bidrag och statsborgen samt räntestöd som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond (mom. 30.10.41). Genom bidragen förbättras jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft, minskar den ekonomiska risken i samband med etablering av jordbruk samt tryggas en fortsatt jordbruksproduktion.

Bidragsbesluten beräknas uppgå till sammanlagt 88 000 000 euro. Av detta belopp beräknas startbidragen uppgå till ca 14 000 000 euro och investeringsbidragen till 74 000 000 euro. Utbetalningen av bidragen sker under fyra år.

År 2016 behövs det uppskattningsvis sammanlagt 54 800 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 23 016 000 euro och den nationella medfinansieringen 31 784 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föränleder (mn euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	32,8	22,0	11,2	-	-	66,0
Förbindelser 2016	22,0	33,1	22,0	10,9	-	88,0
Utgifter sammanlagt	54,8	55,1	33,2	10,9	-	154,0

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.10.40 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag	
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	budgeterat 2015	budgetprop. 2016
Start- och investeringsbidrag	170,9	236,1	407,0	22,0	54,8

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	32 800
Sammanlagt	32 800

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	54 800 000
2015 budget	22 000 000

41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 29 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringsar (329/1999), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsar (986/2011), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringsar (45/2000), landsbygdsnäringslagen (1295/1990) och lagen om gårdsbruksenheter (188/1977).

Fullmakt

År 2016 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital på högst 250 000 000 euro. Om en del av bevillningsfullmakten för 2015 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas år 2016.

Förklaring: För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är räntestödet i fråga om lån som beviljats 2013 och därefter högst 3 procentenheter av lånets räntesats och i fråga om lån som beviljats tidigare högst 4 procentenheter. För lån som 1996—2012 beviljats med stöd av den tidigare finansieringslagstiftningen är räntestödet högst 4 eller 5

procentenheter beroende på tidpunkten för beviljande av lånet. För lån som före 1996 beviljats enligt landsbygdsnäringslagen betalas till kreditinstitutet i räntestöd 50 % av den totala ränta som kreditinstitutet tar ut. Beloppet av räntegottgörelse för lån enligt lagen om gårdsbruksenheter varierar beroende på tidpunkten för beviljande av lånet och låneslaget. De beviljade räntestödslånen uppgick till sammanlagt ca 1,56 miljarder euro vid utgången av år 2014. Vid dimensioneringen av anslaget har det antagits att det genomsnittliga räntestödet 2016 är 2,8 procentenheter.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (mn euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr. o. m. 2016
Räntestödslån som beviljats före 2016	27,4	43,6	41,9	42,8	164,7	320,4
Räntestödslån som beviljas 2016	1,6	5,1	6,8	5,9	10,2	29,6
Utgifter sammanlagt	29,0	48,7	48,7	48,7	174,9	350,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Regeringens beslut om utgiftsbesparing	-4 000
Nivåförändring	200
Sammanlagt	-3 800

2016 budget	29 000 000
2015 I tilläggsb.	-14 800 000
2015 budget	32 800 000
2014 bokslut	12 516 618

42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 72 630 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974)
- 2) till betalning av avträdelsetöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006)
- 3) till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 31 (kontroll av överensstämmelse) och artikel 33 (särskilda bestämmelser för EJFLU) i rådets förordning (EG) nr 1290/2005, artikel 30 (rätt till bidrag) och artikel 39 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 samt artikel 24 (reduktion, suspension och upphävande av stöd) i rådets förordning (EEG) nr 2082/1993, vilka i sin helhet finansieras nationellt inom ramen för 1995—1999 års system med avträdelsetöd och program för skogliga åtgärder inom jordbruket.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom avträdelsestödet främjas en förstoring av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet är också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Nya beslut om avträdelsestöd kan fattas ännu 2018, varefter det inte längre är möjligt att bevilja förtidspension från jordbruk i Europeiska unionen.

År 2016 betalas utgifter för de fem helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsestöd för lantbruksföretagare (perioderna 2000—2002, 2003—2006, 2007—2010, 2011—2014 och 2015—2018) och för systemet med avträdelsepension och avträdelseersättning från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen. Systemet med avträdelsestöd beräknas år 2016 omfatta ungefär 350 avträdare.

Anslaget under momentet får även användas till betalning av åtaganden som i sin helhet finansieras nationellt och som föranleds av förbindelser som ingåtts inom ramen för 1995—1999 års system med avträdelsestöd och program för skogliga åtgärder inom jordbruket, om stödtagaren har en på lag baserad rätt till stödet.

Utfall av avträdelsestöden och avträdelsepensionerna år 2016

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid		Pensioner som utbetalas i slutet av år 2016, uppskattning st.	Genomsnittlig ersättning år 2016, uppskattning euro/månad
	Gårdar	Avträdare		
Avträdelsepension			10 385	242
Avträdelsestöd 2000—2002	1 844	2 793	13	955
Avträdelsestöd 2003—2006	3 389	4 859	224	954
Avträdelsestöd 2007—2010	2 467	3 454	866	797
Avträdelsestöd 2011—2014	1 952	2 595	1 973	1 030
Avträdelsestöd 2015—2018 ¹⁾	343	496	490	1 077
Sammanlagt	9 995	14 197	13 951	

¹⁾ Uppskattning av situationen i slutet av år 2016.

Åren 2015 och 2016 beräknas användningen av anslaget fördela sig på följande sätt (mn euro)

	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Avträdelsepensioner	34,95	31,81
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2000—2002	0,74	0,32
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2003—2006	6,32	3,36
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2007—2010	14,55	9,85
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2011—2014	25,29	25,30
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2015—2018	1,47	4,80
Förvaltningskostnader ¹⁾	1,80	1,69
Sammanlagt	85,12	77,13²⁾

¹⁾ Grunderna för förvaltningskostnaderna gäller åren 2015—2018.

²⁾ Av utgifterna 2016 beräknas 4,5 miljoner euro bli finansierat genom ett anslag som överförs från föregående år, vilket medför att 72,63 miljoner euro budgeteras 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Regeringens beslut om utgiftsbesparing	-4 000
Sammanlagt	-4 000
2016 budget	72 630 000
2015 budget	76 630 000
2014 bokslut	84 390 000

43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 67 767 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för ersättningar för djurens välbefinnande enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingår under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna för djurens välbefinnande ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020.

Syftet med ersättningar för djurens välbefinnande är att djurens välbefinnande ska förbättras. Avsikten är att främja en mer artspecifik skötsel av produktionsdjuren och att öka jordbrukarnas medvetenhet om de faktorer som inverkar på djurens välbefinnande. En förbindelse om djurens välbefinnande kan ingå i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och fjäderfå. I förbindelser om djurens välbefinnande förbinder sig jordbrukaren att iaktta villkoren för åtgärderna i fråga om de djurarter som jordbrukaren valt. Förbindelsen gäller 1 år, men den kan förlängas varje år.

Under programperioden 2007—2013 hade ca 6 200 husdjursproducenter förbundit sig till systemet för främjande av djurens välbefinnande (41 % av nötkreatursgårdarna och 76 % av svingårdarna).

År 2016 behövs det uppskattningsvis sammanlagt 67 767 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 28 462 000 euro och den nationella medfinansieringen 39 305 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

De utbetalningar som föranleds av förbindelser som ingåtts under moment 30.20.43 enligt programmet under EU:s programperiod 2007—2013 kan göras helt med nationella medel, om stödtagaren har på lag baserad rätt till stödet.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.10.43 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014	budgeterat 2015	budgetprop. 2016
Ersättningar för djurens välbefinnande	192,360	265,640	458,000	39,365	64,933	67,767

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar som hänför sig till genomförandet av stödprogrammen	2 834
Sammanlagt	2 834

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	67 767 000
2015 budget	64 933 000
2014 bokslut	55 399 350

50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringsarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 573 000 euro.

Anslaget får enligt statsrådets förordning om statsunderstöd till rådgivningsorganisationer för landsbygden (244/2002) användas som allmänt understöd till betalning av statsbidrag som beviljas för rådgivning och forskning, i främsta hand till registrerade föreningar och övriga sammanlutningar som bedriver riksomfattande rådgivning. Vid särskild ansökan får anslaget även beviljas i form av specialunderstöd.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsbidraget garanteras ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som är täckande både regionalt och innehållsmässigt. Detta skapar för sin del förutsättningar för bedrivande av jordbruksproduktion i hela Finland. De statsbidragstagande rådgivningsorganisationernas effektivitet mäts bl.a. i antalet kunder. Organisationernas tjänster når årligen ca 40 % av gårdarna.

Preliminära samhälleliga effektmål för användningen av statsbidraget när det gäller främjande av näringarna på landsbygden:

Rådgivning

1. Det skapas förutsättningar för konkurrenskraft och tillväxt inom affärsverksamhet som baserar sig på förnybara naturresurser och livsmedelskedjan:

— En ökning av företagsstorleken förutsätter bättre beredskap inom företagsledningen, strategiskt kunnande och annat affärsverksamhetskunnande, i synnerhet i syfte att öka marknadskunskandet, samt riskhantering.

— Strukturen och lönsamheten inom jordbruket utvecklas och kontinuiteten i verksamheten tryggas genom att rådgivningsarbetet inriktas på lyckade generationsväxlingar och investeringar samt på en sänkning av enhetskostnaderna. Målet är dessutom att förbättra jordbrukets produktivitet.

2. En hållbar användning av förnybara naturresurser främjas bl.a. genom en optimal användning av produktionsinsatserna och utvecklande av miljövänligare produktionsmetoder.

3. Människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet säkerställs och ansvarsmedvetenheten inom livsmedelskedjan främjas:

— Det systematiska kvalitetsarbetet och företagsledningen utvecklas.

— Man deltar i rådgivning som gäller djurens välbefinnande, förbättrar spårbarheten inom husdjursproduktionen och lägger stor vikt vid djurens hälsoegenskaper i avelsprogrammen.

— Med hjälp av rådgivning hjälper man företagarna att hantera arbetstoppar samt utveckla verksamhetssätt som är säkrare med tanke på arbetarskyddet.

I resultatavtalen kommer man närmare överens om vilka mål för 2016 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-400
Minskning av inbesparingen enligt regeringsprogrammet (motsvarande anslagsminskning under moment 30.20.46)	1 100
Minskning av inbesparingen enligt regeringsprogrammet (motsvarande anslagsminskning under moment 30.20.47)	500
Ökning av inbesparingen enligt regeringsprogrammet (motsvarande anslagsökning under momenten 30.20.46 och 47)	-2 740
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-455
Sammanlagt	-1 995

2016 budget	4 573 000
2015 budget	6 568 000
2014 bokslut	7 068 000

51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 696 000 euro.

Anslaget får användas för följande bidrag till Renbeteslagsföreningen i enlighet med renskötselagen (848/1990):

- 1) statsbidrag för byggande och underhåll av rengården vid riksgrensarna
- 2) stöd för rådgivnings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja renskötseln.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statliga skyldigheterna i anslutning till rengärden vid riksgrensarna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna, och innefattar åtgärder för att bygga och underhålla rengärden vid Finlands gräns till Norge respektive Ryssland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Byggnad och underhåll av rengärden vid riksgrensarna i enlighet med rengärdesavtalen	840 000
Stödjande av rådgivningsarbetet	803 000
Försöksverksamhet inom renskötseln	53 000
Sammanlagt	1 696 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-68
Sammanlagt	-68

2016 budget	1 696 000
2015 budget	1 764 000
2014 bokslut	1 764 000

54. Främjande av hästhushållningen med medel som inflyter som statlig andel vid totospel (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 872 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd som ska erläggas av den andel som avses i 18 § i lotterilagen (1047/2001), till utgifter enligt lagen om användning av avkastningen av totospel för främjande av hästuppfödning och hästsport (1055/2001).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Det beräknas att statens andel vid totospel uppgår till 1 040 000 euro. Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.20. Då 168 000 euro av statens andel används till hästhushållningsforskning vid Naturresursinstitutet i enlighet med anslag som beviljas under moment 30.01.05, kvarstår av statens andel under detta moment 872 000 euro att användas till främjande av hästuppfödning och hästsport.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-40
Sammanlagt	-40

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	872 000
2015 budget	912 000
2014 bokslut	952 000

55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 313 000 euro.

Anslaget får enligt statsrådets förordning om statsunderstöd till rådgivningsorganisationer för landsbygden (244/2002) användas till stödjande av 4H-verksamheten.

Förklaring: 4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och dragningskraft som boendemiljö genom att verksamheten erbjuder mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätter unga och erbjuder dem möjligheter att prova på företagande i hembygden. Särskild vikt läggs vid en ökning av sysselsättningsmöjligheterna för unga och kvinnor och på främjandet av företagsamhet, genom vilket man också svarar på utmaningen med ökande arbetslöshet bland unga.

4H-organisationen är landets största ungdomsorganisation med sammanlagt ca 250 föreningar som får statsbidrag och vilkas verksamhet omspannar ca 90 % av kommunerna i Finland. Föreningarna har ca 70 000 medlemmar.

4H-föreningarna är arbetsgivare åt tusentals unga och tryggar därigenom för sin del serviceutbudet på landsbygden. De unga grundar också egna företag via 4H-verksamheten.

I resultatavtalet kommer man närmare överens om vilka mål för 2016 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-350
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-507
Sammanlagt	-857
2016 budget	3 313 000
2015 budget	4 170 000
2014 bokslut	4 220 000

(61.) EU:s deltagande i utveckling av landsbygden (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 II tilläggsb.	—
2015 I tilläggsb.	12 000 000
2015 budget	70 500 000
2014 bokslut	84 595 057

(62.) Statlig medfinansiering för den av EU delfinansierade utvecklingen av landsbygden (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 I tilläggsb.	2 000 000
2015 budget	73 400 000
2014 bokslut	81 633 662

63. (32.50.62) Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 023 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för genomförande av rikstäckande utvecklings- och forskningsprojekt som gäller landsbygden och skärgården, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011)

2) till verksamhet som bedrivs av den landsbygdspolitiska samarbetsgruppen enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011)

3) i anslutning till genomförandet av offentlighetsrättsliga samfunds projekt, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter

4) för riksomfattande utveckling av byaverksamheten i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

5) till verksamhet som bedrivs av den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981).

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt och av vissa lagar som har samband med den. Med anslaget stöds genomförandet av målen för det landsbygdspolitiska åtgärdsprogrammet och det sjätte landsbygdspolitiska helhetsprogrammet samt det skärgårdspolitiska åtgärdsprogrammet. Anslaget används för verksamheten och nätverksarbetet i landsbygdspolitiska samarbetsgruppen och skärgårdsdelegationen. Med anslaget finansieras riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som avses i det landsbygdspolitiska helhetsprogrammet och det skärgårdspolitiska åtgärdsprogrammet. Anslaget används även för stödjande av byaverksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nationella forsknings- och utvecklingsprojekt	488 000
Statsbidrag för byaverksamhet	400 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samarbetsgruppen för landsbygdpolitiken	67 500
Skärgårdsdelegationen	67 500
Sammanlagt	1 023 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur (byaverksamhet)	-600
Bortfall av en post av engångsnatur (riksdagen)	-75
Sammanlagt	-675

2016 budget	1 023 000
2015 budget	1 698 000
2014 bokslut	2 273 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 82 630 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för projekt som verkställer programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och det tekniska biståndet i anslutning därtill under programperioden 2014—2020

2) till avlönande av sådan personal motsvarande sammanlagt högst 223 årsverken som behövs för genomförande av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland programperioden 2014—2020 samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingår under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2016 får beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2014—2020 fattas för 127 800 000 euro. Om en del av de beviljningsfullmakter för 2015 som gäller programperioden 2015—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2016.

Förklaring: Med medel under detta moment finansieras under programperioden 2014—2020 sådana åtgärder enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som hänför sig till utveckling av företagsverksamheten, servicen, byarna och samarbetet på landsbygden, till utbildning och informationsförmedling på landsbygden samt till lokal utveckling genom Leader-verksamhet.

Finansieringen genomförs i form av företagsstöd samt i form av lokala, regionala, interregionala, riksomfattande och internationella projekt. Det tekniska biståndet stöder genomförandet av hela programmet. De årsverken som behövs för att genomföra programmet motsvarar utöver det tekniska biståndet det maximala antalet anställda årligen inom projekt som hör till statsförvaltningens s.k. egna produktion. Tekniskt bistånd kan användas för avlönande av personal motsvarande 879 årsverken under åren 2014—2023 för genomförande av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2015—2020.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen och bevilningsfullmakterna 2016 (euro)

	Anslag	Fullmakt
Sammanlagt, varav	82 630 000	127 800 000
— EU:s andel	37 460 000	57 850 000
— statens andel	45 170 000	69 950 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (mn euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	69,850	69,850	69,850	28,100	12,630	250,280
Förbindelser 2016	12,780	24,710	31,950	38,340	20,020	127,800
Sammanlagt	82,630	94,560	101,800	66,440	32,650	378,080

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av bevilningsfullmakten och anslaget (mn euro)

Program	Anslag					
	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under program- perioden	Budgeterat utan fullmakt under program- perioden	Bevilnings- fullmakt 2016	betalat 2014	budgeterat 2015	budget- prop. 2016
Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlands- finland (programperioden 2014—2020) sammanlagt	917,000	282,800	127,800	-	33,020	82,530
— varav tekniskt bistånd	70,000	30,000	-	-	4,200	6,300
Programkorrigeringar	-	-	-	0,365	0,100	0,100
Alla sammanlagt	917,000	282,800	127,800	0,365	33,120	82,630

Momenten 30.10.40, 30.10.43, 30.20.43 och 30.20.44 utgör även en del av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Fullmakten och anslaget för tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av programmet finns under detta moment.

De poster som föränleds av återkrav antecknas under moment 12.30.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	27 510
Sammanlagt	27 510

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	82 630 000
2015 I tilläggsb.	-22 000 000
2015 budget	55 120 000
2014 bokslut	365 494

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

Förklaring: Förklaringsdelen under kapitel 30.20 ingår i förklaringsdelen under kapitel 30.10.

02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 41 346 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föränleds av veterinärmedicinska skadenämndens verksamhet
- 2) till betalning av statsbidrag för utgifter för nätverket djurens välfärdscentral, högst 75 000 euro
- 3) till en sänkning av priserna på avgiftsbelagda djurundersökningar som syftar till att upptäcka och följa farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska bekämpas, högst 576 000 euro
- 4) till betalning av ersättningar som motsvarar kostnaderna för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002)
- 5) för utgifter som betalas med stöd som avses i den förordning av Europaparlamentet och rådet (EU) nr 652/2014 som gäller förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om verkställighet av jordbruksstöd. Syftet med propositionen är att tillsyns- och styrningsuppgifterna i samband med tillsynen över de tvär-villkor som gäller växtskyddsmedel som Livsmedelssäkerhetsverket ansvarar för ska koncentreras till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). Livsmedelssäkerhetsverket (Evira) har till *uppgift* att övervaka och undersöka säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsförnödenheter, djurens hälsa och välbefinnande samt växthälsa. Evira säkerställer säkerheten och kvaliteten i fråga om livsmedel och primärproduktionsprodukter samt produktionskedjan för dem.

Evira stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

— leder, utvecklar och övervakar den riskhantering som myndigheterna på områdena för livsmedelssäkerhet, djurens hälsa och välfärd och växthälsa ansvarar för på det regionala och det lokala planet och genomför övervakning inom sitt eget ansvarsområde

— bygger upp system som tryggar livsmedelssäkerheten tillsammans med producenterna, livsmedelsindustrin och livsmedelshandeln

— utför analys och diagnostik som hänför sig till djursjukdomar och växtskadegörare samt livsmedelssäkerhet för påvisande och bekämpning av sjukdomar och för att öka livsmedelssäkerheten

— är referenslaboratorium inom sitt eget område

— bedriver vetenskaplig forskning, utför riskbedömningar samt företar uppföljningsundersökningar

— svarar för riskkommunikationen mellan myndigheterna och konsumenterna samt aktörerna inom livsmedelssektorn.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Evira:

— tillsynen styrs så att den blir mera riskbaserad och enhetligare. Öppenheten i myndighetsverksamheten, aktörernas ansvar och en effektiv och verkningsfull myndighetstillsyn främjas

— genomförandet av zoonosstrategin och redogörelsen om livsmedelssäkerhet fortsätter

— säkerställandet av verksamhetsförutsättningarna för export av produkter inom livsmedelskedjan och öppnandet av nya målländer för export påverkas aktivt

— forskningsverksamheten och riskbedömningen riktas så att de tjänar lagstiftningsarbetet, tillsynen och näringens behov

— servicen och informationssystemen utvecklas på ett kundorienterat sätt. Utvecklandet av informationslager och informationssystem som förbättrar den elektroniska kommunikationen med aktörerna och effektiviteten i tillsynsmyndigheternas verksamhet fortsätter.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Evira upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelssäkerhetsverkets huvudfunktioner

	2014 utfall			2015 uppskattning			2016 uppskattning		
	Kostnader		Årsv.	Kostnader		Årsv.	Kostnader		Årsv.
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €	
Livsmedelssäkerhet	26 294	12 523	314	25 945	11 813	306	23 186	12 387	297
— vetenskaplig forskning	1 094	369	16	1 079	348	16	643	208	11

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelssäkerhetsverkets huvudfunktioner

	2014 utfall			2015 uppskattning			2016 uppskattning		
	Kostna-	Intäkter	Årsv.	Kostna-	Intäkter	Årsv.	Kostna-	Intäkter	Årsv.
	der	1 000 €		der	1 000 €		der	1 000 €	
— riskbedömning	1 081	246	14	1 067	231	14	1 143	182	15
— laboratorietjänster	4 772	190	56	4 709	179	55	4 441	262	55
— styrning av tillsynen	6 908	72	78	6 816	68	76	5 469	109	65
— verkställande av tillsyn	12 439	11 646	150	12 274	10 987	145	11 490	11 626	151
Djurens hälsa och välbefinnande	22 214	3 986	220	21 918	3 761	214	23 653	3 995	216
— vetenskaplig forskning	804	198	12	793	187	12	625	118	10
— riskbedömning	424	37	5	418	35	5	410	61	6
— laboratorietjänster	10 625	851	123	10 484	803	119	10 586	742	131
— styrning av tillsynen	7 272	67	72	7 175	63	70	8 329	41	59
— verkställande av tillsyn	3 089	2 833	8	3 048	2 673	8	3 703	3 033	10
Växtproduktionsförutsättningar och växthälsa	15 995	6 694	181	15 783	6 315	176	15 578	5 893	176
— vetenskaplig forskning	17	-	-	17	-	-	21	1	-
— riskbedömning	329	25	6	325	24	6	141	4	2
— laboratorietjänster	5 807	875	71	5 730	825	68	5 349	846	68
— styrning av tillsynen	4 521	46	56	4 461	43	54	4 670	62	57
— verkställande av tillsyn	5 321	5 748	48	5 250	5 423	47	5 397	4 980	49
Sammanlagt¹⁾	64 503	23 203	715	63 646	21 889	696	62 417	22 275	689

¹⁾ Årsverkskvoterna under moment 30.20.02: 750 årsverken i budgeten för 2014, 742 årsverken i budgeten för 2015 och, enligt en uppskattning av antalet anställda, 689 årsverken i budgetpropositionen för 2016.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2014 utfall	2015 budget	2016 mål
Funktionell effektivitet			
— Lönsamhetsindex	101	-	-
— Produktivitetsindex	100	101	101

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	64 811	64 245	63 513
Bruttoinkomster	23 203	22 488	22 167
Nettoutgifter	41 608	41 757	41 346
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 357		
— överförs till följande år	3 270		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
<i>Offentlighetsrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	19 073	18 839	18 683
— övriga intäkter	20	-	-
Intäkter sammanlagt	19 093	18 839	18 683
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	14 952	14 639	14 518
— andel av samkostnader	3 956	4 200	4 165
Kostnader sammanlagt	18 908	18 839	18 683
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	185	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 803	2 649	2 519
— övriga intäkter	7	-	-
Intäkter sammanlagt	2 810	2 649	2 519
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 838	1 929	2 236
— andel av samkostnader	669	720	859
Kostnader sammanlagt	2 507	2 649	3 095
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	303	-	-576
Kostnadsmotsvarighet, %	112	100	81
Prisstöd	-	-	576
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	303	-	-

I syfte att upptäcka djursjukdomar som ska bekämpas och nya, farliga djursjukdomar samt i syfte att övervaka förekomsten av endemiska djursjukdomar behövs det prover från sjuka djur. För att det vid undersökningarna av djursjukdomar ska vara möjligt att få en med tanke på övervakningen tillräcklig mängd prover förutsätts det att djurens ägare eller veterinärerna på eget initiativ sänder in prover. Om kostnaderna för undersökningen tas ut till fullt belopp av den som sänder in proverna minskar antalet prover avsevärt, och därför är det motiverat med ett prisstöd. Prisstödet uppgår till högst 576 000 euro.

De utgifter som betalas med stöd som avses i den förordning av Europaparlamentet och rådet (EU) nr 652/2014 som gäller förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

Av anslaget används 1 480 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Det anslag som är avsett för temporär användning av produktivitetinsbesparingar används för genomförandet av ett informationssystem för veterinärförvaltningen, revideringen av nötkreatursregistret, övergången till ett elektroniskt djurhållarregister och beredningen av e-recept för veterinärmedicinska läkemedel.

Tillsyns- och styrningsuppgifterna i samband med tillsynen över de tvärvillkor som gäller växtskyddsmedel överförs vid ingången av 2016 till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). I samband med överföringen av uppgiften överförs 35 000 euro av Eviras omkostnader till moment 32.40.05.

Av anslaget betalas i fortsättningen ersättningar för kostnaderna för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002). För detta har 2015 anvisats ett anslag under moment 30.20.42.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsanvändningen av produktivitetinsbesparingar	-1 550
Planer för bekämpning av flyghavre (överföring från moment 30.20.42)	30
Temporär användning av produktivitetinsbesparing	1 950
Tvärvillkorskontroll som gäller växtskyddsmedel (överföring till moment 32.40.05)	
(-0,5 årsv.)	-35
Övriga förändringar	1
Den insparning som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-39
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-76
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-639
Indexhöjning av hyresutgifterna	42
Löneglidningsinsbesparing	-116
Lönejusteringar	235
Produktivitetinsbesparing i omkostnaderna	-200
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-14
Sammanlagt	-411

2016 budget	41 346 000
2015 budget	41 757 000
2014 bokslut	41 521 000

03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 561 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av ersättning till kommunerna i landskapet Åland enligt lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013)

2) till betalning av överföringsutgifter som hänför sig till det europeiska biståndet till dem som har det sämst ställt.

Förklaring: Till Landsbygdsverkets (Mavi) uppgifter hör förvaltnings- och verkställighetsuppgifter som gäller åtgärder enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för

landsbygdens utveckling som unionen delvis finansierar samt nationella åtgärder som kompletterar dessa.

Mavi stöder uppnåendet av de *effekt mål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

- genom att lyfta fram verkställighetsperspektivet vid beredningen av stödsystem och författningar och medverka till en minskning av den administrativa bördan
- genom att ansvara för verkställigheten av stödsystemen och utbetalningarna samt för de informationssystem som dessa förutsätter
- genom styrning av samt utbildning och rådgivning till närings-, trafik- och miljöcentralerna och kommunernas samarbetsområden
- genom att verkställa programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland (landsbygdsprogrammet) för egen del samt genom att styra kommunernas samarbetsområden och närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhet.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Mavi:

- vid verkställigheten och utvecklandet av EU:s gemensamma jordbrukspolitik, programperioden 2014—2020 samt de kompletterande nationella åtgärderna främjas enklare och effektivare system som ett samarbete inom hela förvaltningsområdet
- Mavis verksamhet stöder uppnåendet av de strategiska och kvantitativa mål samt mål för kommunikationen som uppställs i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020
- åtgärder för avslutande av programperioden 2007—2013 vidtas enligt tidtabellsplanen
- införandet av elektroniska processer och tjänster inom förvaltningen fortsätter på ett kundorienterat sätt
- samarbetet mellan Mavi och Lantmäteriverket utvecklas i fråga om informationsförvaltningen och inom sektorn för geografisk information.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Mavi upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Landbygdsverkets huvudfunktioner (även andra än moment 30.20.03)

	2014 utfall			2015 uppskattning ¹⁾			2016 uppskattning		
	Kostna-	Intäkter	Årsv.	Kostna-	Intäkter	Årsv.	Kostna-	Intäkter	Årsv.
	der	1000 €		der	1000 €		der	1000 €	
Planering och administration av stödsystemen	6 112	217	70	5 890	390	74	5 660	355	68
Behandling av ansökningar	697	5	9	927	90	9	887	85	9
Behandling av stödutbetalningar	1 544	117	14	1 540	190	17	1 317	169	15
Övervakning och kontroller av stöd	3 097	182	33	3 223	202	36	2 720	191	29
Återkrav av stöd och uppföljning av fordringar	697	5	8	635	10	9	605	10	8
Samarbete och utveckling	3 732	1 986	28	4 216	2 496	26	3 411	1 921	24
Intern revision och kontroll	363	11	4	354	9	5	347	10	5
Informationsteknik och informationsförvaltning	17 366	746	48	18 648	1 050	48	18 191	950	47
Sammanlagt²⁾	33 608	3 269	214	35 433	4 437	224	33 138	3 691	205

¹⁾ Kostnaderna och intäkterna inbegriper det tekniska biståndets andel av det operativa program som finansieras med medel ur fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt, men inte kostnaderna och intäkterna i anslutning till den egentliga anskaffningen, distributionen och lagringen av maten. Uppgifterna för 2016 innehåller inte den uppgift för det attesterande organet som finansieras under moment 30.01.01.

²⁾ Årsverkskvoterna under moment 30.20.03: 206 årsv. (198+8 för den attesterande myndighetens uppgifter) i budgeten för 2014, 204 årsv. (196+8 för den attesterande myndighetens uppgifter) i budgeten för 2015 och, enligt en uppskattning av antalet anställda, 185 årsverken i budgetpropositionen för 2016.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Effektivitet			
Elektroniska stödansökningar vid arealbaserade stöd, %	60	-	75
Elektroniska stödansökningar vid företags-, projekt- och strukturstöd, %	-	-	60
Reserverat för företags-, projekt- och strukturstöd, %	-	-	30
Utbetalat av de reserverade medlen för företags-, projekt- och strukturstöd, %	-	-	10
Funktionell effektivitet¹⁾			
Lönsamhetsindex (2011=100)	-	100	100
Produktivitetsindex (2011=100)	-	110	110
Produktion och kvalitetsledning			
Kundtillfredsställelse med användarstödet (skala 4—10)	7,9		8,1
Kundtillfredsställelse med tillsynen (skala 4—10)	8,3		8,4

¹⁾ I budgeten för 2014 har inget mål ställts upp för år 2014.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	30 356	31 272	31 552
Bruttoinkomster	3 268	5 965	7 991
Nettoutgifter	27 088	25 307	23 561
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 751		
— överförts till följande år	4 684		

Vid dimensionering har beaktats 3 059 000 euro i utgifterna och inkomsterna som ett belopp för tekniskt bistånd inom ramen för programmet för utveckling av landbygden i Fastlandsfinland.

Av anslaget används 3 600 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de ersättningar som betalas till kommunerna i landskapet Åland för skötseln av uppgifter som avses i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013). Ersättningen fastställs på basis av antalet stödansökningar och ersättningsbeloppet anges i en förordning av statsrådet.

Mavi är förvaltningsmyndighet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (fonden för dem som har det sämst ställt), som arbets- och näringsministeriet ansvarar för. När det gäller årsverkerna för genomförandet av det operativa program för bistånd till dem som har det sämst ställt som finansieras ur fonden används fondens tekniska bistånd och när det gäller anskaffning, distribution och lagring av livsmedel används finansieringen för själva programmet.

Det anslag som är avsett för temporär användning av produktivetsinbesparingar ska användas för utgifter för revideringen av stödtillämpningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsanvändningen av produktivetsbesparingar (-11 årsverken)	-1 600
Reform av systemet för administrering av jordbrukarstöden (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-600
Temporär användning av produktivetsinbesparingar (2 årsverken)	595
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-23
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-24
Indexhöjning av hyresutgifterna	9
Löneglidningsinbesparing	-62
Lönejusteringar	74
Produktivetsinbesparing i omkostnaderna	-115
Sammanlagt	-1 746
2016 budget	23 561 000
2015 budget	25 307 000
2014 bokslut	27 021 000

20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 028 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föräns av ersättningar som ska betalas till kommunerna med stöd av veterinärvårdslagen (765/2009)

2) till betalning av utgifter som föräns av bekämpning av djursjukdomar med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013), djurskydd med stöd av djurskyddslagen (247/1996) och ersättningar, utbildningar och utredningar i anslutning till dem samt till betalning av andra utgifter som är nödvändiga för genomförande av veterinärvården

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om skydd för växters sundhet (702/2003).

Anslaget får också användas till utgifter och ersättningar som ansluter sig till ovan nämnda utgifter och som hänför sig till tidigare år samt till överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen får kommunen ersättning för uppgifter som kommunalveterinärerna sköter med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), djurskyddslagen (247/1996), lagen om transport av djur (1429/1996), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

De avgifter som aktörerna betalar för de avgiftsbelagda prestationer som kommunalveterinären utför med stöd lagen om djursjukdomar och lagen om animaliska biprodukter intäktsförs under moment 12.30.99.

Ersättning kan betalas för kostnaderna för utrotning av växtskadegörare, om de skador som orsakats växtproduktionen är exceptionellt stora och ersättningen behövs för att aktören ska kunna fortsätta med sin näring. Ersättning för kostnaderna för utrotning av skadegörare kan betalas också i fråga om växande träd i skog.

Av anslaget är statens andel är 5 818 000 euro och EU:s andel 210 000 euro. Europeiska unionens medfinansiering i programmen för bekämpning av djursjukdomar intäktsförs under moment 12.30.04.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättningar till kommunerna	4 400 000
Utgifter för bekämpning av djursjukdomar och djurskydd	690 000
Bekämpning av växtskadegörare	938 000
Sammanlagt	6 028 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (motsvarande tillägg under moment 30.20.40)	-750
Nivåförändring	500
Sammanlagt	-250

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	6 028 000
2015 budget	6 278 000
2014 bokslut	5 795 424

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 321 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nationellt stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) (nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, annat stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen)

2) till betalning av stöd som beviljats 2015 och tidigare år.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

Stödbeslut som fattas 2016 får föranleda utgifter för nordligt stöd på högst 30 000 000 euro som betalas av anslagen för 2017 och senare år.

Förklaring: Syftet med det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen är att komplettera EU:s stödsystem (EU:s inkomststöd, kompensationsersättningarna, miljöersättningen och ersättningarna för djurens välbefinnande) samt att för sin del trygga jordbrukets och trädgårdsodlingens verksamhetsförutsättningar och produktionens lönsamhet samt bevarandet av landsbygdens livskraft.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för svin- och fjäderfåhushållning samt trädgårdsodling i stödområdena A och B på grundval av det stödprogram som kommissionen godkände år 2013.

Nordligt stöd betalas i mellersta och norra Finland (stödområde C) för husdjursskötsel, trädgårdsodling, växtodling och vissa andra objekt på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd som kommissionen godkände 2009. Det av kommissionen godkända nordliga stödets maximibelopp är 382 000 000 euro.

Av anslaget betalas dessutom vissa andra nationella stöd.

Anslaget föreslås bli budgeterat enligt kontantprincipen.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2014—2016 samt en uppskattning av utgifter som överförs att betalas av följande års anslag (mn euro)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	502,1	325,9	321,7
Nationellt stöd till södra Finland	62,5	29,1	27,2
Nordligt stöd	314,7	290,2	287,9

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2014—2016 samt en uppskattning av utgifter som överförs att betalas av följande års anslag (mn euro)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Nationell tilläggsdel till kompensationsersättningen	118,6	-	-
Övriga nationella stöd	6,3	6,6	6,6
Stödutgifter som hänför sig till de tidigare åren betalas av anslaget för respektive år	-	-	-
Fullmakt i budgeten	30,0	30,0	30,0

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (mn euro)

	2016	2017	2018	2019	2020	Samman- lagt fr.o.m. 2016
Förbindelser 2016	-	30,0	-	-	-	30,0
Utgifter sammanlagt	-	30,0	-	-	-	30,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-2 500
Nivåförändring (motsvarande minskning under moment 30.20.20)	750
Nivåförändring (motsvarande minskning under moment 30.20.62)	50
Regeringens beslut om utgiftsbesparingar	-2 000
Sammanlagt	-3 700

2016 budget	321 700 000
2015 I tilläggsb.	-650 000
2015 budget	325 400 000
2014 bokslut	498 800 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 597 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av stöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013

2) till betalning av utgifter för exportbidrag för jordbruksprodukter, stöd för privat lagring och vissa andra åtgärder som stöder marknaden för jordbruksprodukter som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 samt till betalning av utgifter som direkt hänför sig till produkterna.

Anslaget får också användas till betalning av stöd som beviljats tidigare år.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande EU-inkomststöden enligt punkt 1 och enligt principen om betalningsbeslut beträffande EU-marknadsstöden enligt punkt 2.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat de EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som helt finansieras med EU-medel och som betalas enligt den gemensamma jordbrukspolitik som reviderats 2015. Till följd av ändringarna av tidtabellerna för utbetalningen av EU-inkomststöd är behovet av anslag tillfälligt större än föregående år.

EU:s inkomststöd tryggar jordbruksproduktionens lönsamhet och uppnåendet av andra mål för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Villkor för stöden är bl.a. att krav gällande miljön samt djurhälsa och växters sundhet, dvs. de s.k. tvärvillkoren, ska iakttas. Förgröningsstödet andel är 30 % av EU-inkomststödet, och stödet till unga jordbrukare högst 2 % av EU-inkomststödet.

Största delen av EU:s inkomststöd betalas i form av grundstöd som är frikopplat från produktionen. I stöd som är kopplade till produktionen betalas dessutom 19,6 % av beloppet av EU:s inkomststöd (20 % år 2015). En del av det stöd som är kopplat till produktionen har tidigare betalats som nationellt stöd till södra Finland.

EU-marknadsstöd (exportstöd och stöd för den inre marknaden) beräknas bli utbetalade till ett belopp av 6 000 000 euro.

Anslaget föreslås bli budgeterat enligt kontantprincipen beträffande EU-inkomststöden (punkt 1 i beslutsdelen) och enligt principen om betalningsbeslut beträffande EU-marknadsstöden (punkt 2 i beslutsdelen).

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2016 enligt användningsändamål (euro)

EU:s inkomststöd sammanlagt	591 000 000
— Grundstöd	303 000 000
— Förgröningsstöd	172 500 000
— Stöd till unga jordbrukare	11 500 000
— Stöd som är kopplade till produktionen	104 000 000
EU:s marknadsstöd sammanlagt	6 000 000
— Exportstöd	1 000 000
— Stöd för den inre marknaden	5 000 000
Sammanlagt	597 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar av tidtabellerna för utbetalningen av stöd	66 000
Sammanlagt	66 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	597 000 000
2015 I tilläggsb.	-19 000 000
2015 budget	531 000 000
2014 bokslut	517 230 517

(42.) *Vissa ersättningar* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om handel med utsäde och lag om upphävande av lagen om främjande av växtförädlingsverksamheten. Det anslag på 30 000 euro som under momentet har anvisats för kostnader som föranleds av planerna för bekämpning av flyghavre och som ska ersättas i enlighet med lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002) överförs till moment 30.20.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planer för bekämpning av flyghavre (överföring till moment 32.20.02)	-30
Nivåförändring	-200
Sammanlagt	-230

2015 budget	230 000
2014 bokslut	3 722 400

43. *Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 300 043 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av miljöstöd för jordbruket enligt det miljöprogram för jordbruket som Europeiska kommissionen har godkänt för åren 1995—1999 och det horisontella program för utveckling av landsbygden som kommissionen har godkänt för åren 2000—2006 och till betalning av miljöstöd för jordbruket, stöd som främjar djurens välbefinnande och stöd för icke-produktiva investeringar enligt det program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som godkänts för åren 2007—2013 och som förlängs med ett år till 2014

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingår under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2016 får de förbindelser och avtal som gäller miljöersättningar och som hänför sig till EU:s programperiod 2014—2020 samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås så att de föranleder utgifter på högst 20 000 000 euro som betalas av anslaget för 2017 och senare år.

Om en del av den i punkterna 1 och 2 avsedda fullmakt för 2015 som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får förbindelser och avtal som gäller miljöersättningar samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås beträffande den oanvända delen 2016.

Förklaring: Anslagsbehovet uppskattas till sammanlagt 343 043 000 euro. Eftersom 43 000 000 euro av anslagsbehovet bedöms bli finansierat med anslag som överförs från föregående år uppgår behovet av anslag år 2016 till 300 043 000 euro.

Miljöersättningarna, stödet för ekologisk produktion och stöden för icke-produktiva investeringar ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Syftet med stöden är att åstadkomma en situation där jordbruks- och trädgårdsproduktion kan bedrivas på ett hållbart sätt så, att produktionen belastar miljön mindre än i dagens läge, bevarandet av naturens mångfald och jordbrukets kulturlandskap tryggas och förutsättningarna för bedrivandet av produktion förblir goda också på lång sikt. Syftet med rådgivningen är att svara på det behov av rådgivning som jordbrukarna upplever för att främja målen med unionens gemensamma jordbrukspolitik och för att uppnå målen med programmet för utveckling av landsbygden. Genom rådgivningen är det möjligt att öka jordbrukarens kunskaper när det gäller skötseln av jordbruket inom såväl miljöfrågor som djurens hälsa och välbefinnande, minska gårdarnas klimatpåverkan, förbättra energieffektiviteten och förhindra de risker som klimatförändringen medför.

Miljöersättningarna inbegriper miljöförbindelser, miljöavtal och förvaring i genbanker. Miljöersättningsåtgärderna riktas regionalt samt gårds- och skiftesspecifikt. Den gårdsspecifika åtgärden, som är obligatorisk för alla som förbundet sig till åtgärder, siktar till balanserad användning av näringsämnen och planmässig odling. Genom de skiftesspecifika åtgärderna genomförs sådana riktade åtgärder som främjar vattenvården och markstrukturen, minskar utsläppen av växthusgaser och/eller främjar åkernaturens mångfald. Vattenvårdsåtgärderna genomförs delvis på annat sätt i det s.k. styrningsområdet (avrinningsområdena för åar och älvar som mynnar ut i Finska viken, Skärgårdshavet, Bottenhavet och Bottenviken). Miljöersättningar och stöd för icke-produktiva investeringar kan också beviljas föreningar för en grundläggande röjning och vård av våtmarker och kulturbiotoper samt för främjande av naturens och landskapets mångfald.

Vid dimensioneringen av anslaget har också beaktats de avtal om miljöspecialstöd som ingåtts åren 1995—1999 och 2000—2006. Totalt 94 % av den disponibla jordbruksmarken och 90 % av alla jordbrukare som fick jordbruksstöd omfattades av miljöstödsystemet i slutet av programperioden 2007—2013.

År 2016 behövs det uppskattningsvis sammanlagt 300 043 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 126 018 000 euro och den nationella medfinansieringen 174 025 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.20.43 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna under programperioden 2014—2020			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014	budgeterat 2015	budgetprop. 2016
Miljöersättningar	666,259	920,072	1 586,331	245,698	278,318	240,027
Ekologisk produktion	136,920	189,080	326,000	33,462	48,683	48,683
Rådgivning	14,280	19,720	34,000	-	10,333	10,333
Icke-produktiva investeringar	2,520	3,480	6,000	-	1,000	1,000
Sammanlagt	819,979	1 132,352	1 952,331	279,160	338,334	300,043

De utbetalningar som föranleds av förbindelser som ingåtts under detta moment enligt programmen under EU:s programperioder 1995—1999, 2000—2006, 2007—2013 och 2014—2020 kan göras helt med nationella medel, om stödtagaren har på lag baserad rätt till stödet.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Utgifter på grund av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt Fullmakt	
						fr.o.m. 2016	fr.o.m. 2017
Åtgärder som gäller åren 2014—2020, varav	285,910	288,710	288,710	288,710	5,000	1 157,040	
förbindelser och avtal som ingås 2016	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	20,000
förbindelser och avtal som ingåtts före 2016	280,910	283,710	283,710	283,710	-	1 132,040	
— miljöersättningar	237,227	240,027	240,027	240,027	-	957,308	
— ekologisk produktion	43,683	43,683	43,683	43,683	-	174,732	
Åtgärder som gäller åren 2000—2006	2,200	0,500	-	-	-	2,700	
Åtgärder som gäller åren 1995—1999	0,600	0,500	0,400	0,300	-	1,800	
Utgifter sammanlagt	288,710	289,710	289,110	289,010	5,000	1 161,540	20,000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar som hänför sig till genomförandet av stödprogrammen	-38 291
Sammanlagt	-38 291

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	300 043 000
2015 II tilläggsb.	—
2015 budget	338 334 000
2014 bokslut	310 236 360

44. *Kompensationsersättningar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 546 888 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för kompensationsersättning enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 samt kompensationsersättning som ingår i programmet och som helt och hållet finansieras nationellt

2) till betalning av kompensationsbidrag enligt det program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som Europeiska kommissionen godkänt för åren 2007—2013 och som 2014 förlängts med ett år

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingår under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kompensationsersättningarna ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Med kompensationsersättning ersätts lantbruksföretagarna för den olägenhet som permanenta ogynnsamma naturförhållanden orsakar jordbruksproduktionen. Syftet med kompensationsersättning är att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar och kontinuitet och bevara jordbruksmarken i jordbruksanvändning. Åtgärden bidrar till en balanserad utveckling i fråga om antalet gårdar samt till att gårdsbruksenheter som är ekonomiskt livskraftiga bevaras och på detta sätt till att sysselsättningen på landsbygden upprätthålls och den ekonomiska utvecklingen i landsbygdsområdena främjas. Det finns ingen åldersgräns för erhållande av kompensationsersättning, och ersättningen per hektar minskar när gårdens storlek överskrider vissa gränsvärden. Kompensationsersättning betalas också för permanent gräsmark. Ersättningen betalas förhöjd om gården överskrider den föreskrivna djurtäthetsgränsen. Kompensationsersättningarna är ettåriga.

EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %. Av anslaget betalas dessutom kompensationsersättningar som helt och hållet finansieras av staten.

Den beräknade fördelningen av anslagen för systemet med kompensationsersättning 2016 (euro)

Sammanlagt, varav	546 888 000
— EU:s andel	97 113 000
— statens andel	134 108 000
— kompensationsersättning som i sin helhet finansieras nationellt	315 667 000

De ekonomiska ramarna under programperioden och användningen av anslaget under moment 30.20.44 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020				Anslag		
	EU	Staten	Helt nationell finansiering	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014	budgeterat 2015	budgetprop. 2016
Kompensationsersättningar	760,200	1 049,800	1 924,000	3 734,000	420,472	551,888	546,888

De utbetalningar som föranleds av förbindelser som ingåtts under detta moment enligt programmen under EU:s programperioder 1995—1999, 2000—2006, 2007—2013 och 2014—2020 kan göras helt med nationella medel, om stödtagaren har på lag baserad rätt till stödet.

Kompensationsersättning i landskapet Åland betalas inte med medel som reserverats i statsbudgeten.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell finansiering enligt landsbygdsprogrammet (regeringsprogr. 2015)	-5 000
Sammanlagt	-5 000

Momentets svenskspråkiga rubrik har ändrats.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	546 888 000
2015 budget	551 888 000
2014 bokslut	422 673 000

46. Av EU delfinansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 405 000 euro.

Anslaget får användas

1) för information om och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med rådets förordning (EG) nr 3/2008 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014

2) för utgifter som föranleds av programmet för utvecklandet av produktionen och marknadsföringen av honung i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013

3) till betalning av utgifter för verksamhetsprogrammen för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Under momentet finansieras utgifter för EU:s program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter. Den förordning av rådet som gäller dem har reviderats. Den nya förordningen (EU) nr 1144/2014 tillämpas fr.o.m. den 1 december 2015. De åtgärder som ska finansieras med stöd av den nya förordningen finansieras helt och hållet ur Europeiska garantifonden för jordbruket. Huvuddelen av utgifterna 2016 beräknas dock uppkomma på basis av det tidigare delfinansierade stödsystemet.

Av anslaget för utvecklande av biodlingen och främjande av produktionen och marknadsföringen av honung i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013 uppgår EU:s medfinansiering till 50 %.

Sådana organisationer för marknadsföring som producenterna bildar, dvs. producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet. Det stöd som betalas till producentorganisationerna finansieras i sin helhet ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen, (EG) nr 3/2008 och (EU) nr 1144/2014	1 000 000	600 000
Främjande av produktionen och marknadsföringen av honung, (EU) nr 1308/2013	205 000	103 000
Producentorganisationernas verksamhetsprogram, (EU) nr 1308/2013	2 200 000	2 200 000
Sammanlagt	3 405 000	2 903 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ökningen av inbesparingen enligt regeringsprogrammet (motsvarande anslagsminskning under moment 30.10.50)	1 000
Ändring i behovskalkylen	-100
Ökning av inbesparingen enligt regeringsprogrammet (motsvarande anslagsökning under moment 30.10.50)	-1 100
Sammanlagt	-200

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	3 405 000
2015 budget	3 605 000
2014 bokslut	6 605 000

47. Nationellt utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 169 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 680/2014) för understöd för projekt som hänför sig till genomförandet av utvecklings- och informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder för livsmedelskedjan

2) andra specialunderstöd som främjar en ökad andel inhemska livsmedel och genomför målen i redogörelsen om livsmedelspolitik och redogörelsen om livsmedelssäkerheten

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget får understöd beviljas även offentliga samfund.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget stöds de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt uppnåendet av de mål som i form av statsrådets principbeslut satts upp för sektorn för ekologisk och närproducerad mat för perioden fram till 2020. Med anslaget stöds dessutom åtgärder enligt handlingsprogrammet för naturproduktbranschen 2020.

Av anslaget under momentet har 1 000 000 euro reserverats för genomförande av spetsprojekt 4 (Den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomin större) som ingår i regeringsprogrammets strategiska mål för bioekonomi och ren teknik med målet att öka efterfrågan på inhemska livsmedel.

Anslaget används också för finansiering av åtgärder som stöder målen i redogörelsen om livsmedelspolitik och redogörelsen om livsmedelssäkerheten.

Med de medel som är avsedda för nationellt finansierade åtgärder för utvecklande av livsmedelskedjan kan även omfattande riksomfattande projekt stödjas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion	1 000
Bortfall av tillägg enligt regeringsprogrammet (Grön ekonomi)	-1 580
Bortfall av ökningen av inbesparingen enligt regeringsprogrammet (motsvarande anslagsminskning under moment 30.10.50)	1 740
Förvaltning/ Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-2 000
Ökning av inbesparingen enligt regeringsprogrammet (motsvarande anslagsökning under moment 30.10.50)	-500
Sammanlagt	-1 340

2016 budget	2 169 000
2015 I tilläggsb.	400 000
2015 budget	3 509 000
2014 bokslut	8 524 000

60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)

Under momentet beviljas 350 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av en överföring till Interventionsfonden för jordbruket. Anslaget får användas till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Förklaring: Med budgetöverföringen täcks de utgifter för Interventionsfonden för jordbruket som staten svarar för. De utgifter som staten ska svara för beräknas närmast utgöra utgifter för interventionslagringen, och beloppet av dem går inte att uppskatta exakt. De utgifter som staten ska svara för beräknas uppgå till 350 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-50
Sammanlagt	-50

2016 budget	350 000
2015 budget	400 000
2014 bokslut	354 000

61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den överföring som avses i 2 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966).

Förklaring: Avsikten är att med budgetöverföringen finansiera åtgärder inom spetsprojekt 4 (Den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomi större) som ingår i regeringens strategiska mål för bioekonomi och ren teknik.

Anslaget används för att finansiera investeringsbidrag till jordbruket som i sin helhet finansieras nationellt. Dessutom kan finansiering användas även för andra åtgärder som främjar det mål i regeringsprogrammet som gäller tryggnad av livsmedelsproduktionens lönsamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion	14 000
Sammanlagt	14 000

2016 budget	14 000 000
2015 I tilläggsb.	250 000

62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 517 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd för bortskaffande av animalieproduktionsdjur som dött på gårdarna (SRF 96/2010)
- 2) för statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer (SRF 166/2005)
- 3) till beviljande av statsbidrag för specialiseringspraktik för veterinärer vid Helsingfors universitet samt för utgifter som föranleds av nätverket djurens välfärdscentral
- 4) till beviljande av statsunderstöd för utvecklande av alternativa forskningsmetoder som ersätter djurförsök och som ska användas vid Tammerfors universitet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Ett mål är att säkerställa att produktionsdjur som dör på gårdarna bortskaffas i enlighet med kraven i EU:s biproduktsförordning, (EG) nr 1069/2009.

Avsikten är att statsunderstöd och statsbidrag beviljas djurskyddsorganisationer och för specialiseringspraktik för veterinärer vid Helsingfors universitet samt för utgifter som föranleds av nätverket djurens välfärdscentral.

Utöver det beviljas statsunderstöd till Tammerfors universitet (FICAM, centret för alternativa metoder till djurförsök) för främjande av alternativa metoder till djurförsök och forskning i anslutning till detta.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bortskaffande av produktionsdjur som dör på gårdarna	4 880 000
Statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer	87 000
Statsbidrag till Helsingfors universitet	450 000
Statsunderstöd till Tammerfors universitet, FICAM	100 000
Sammanlagt	5 517 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (motsvarande tillägg under moment 30.20.40)	-50
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-13
Sammanlagt	-63

2016 budget	5 517 000
2015 budget	5 580 000
2014 bokslut	5 523 703

40. Naturresursekonomi

Förklaring:

Omvärlden

Finlands mångsidiga naturresurser — produktiva skogar, livskraftiga fisk- och viltbestånd samt rena och rikliga vattenresurser erbjuder goda tillväxtförutsättningar för en konkurrenskraftig affärsverksamhet och användning av naturen för rekreation som baserar sig på en hållbar användning av förnybara naturresurser.

De globala och nationella förändringarna i ekonomin, befolkningen och den högre levnadsstandarden, klimatet, ekosystemen, tekniken, de sociala förhållandena och värderingarna återspeglas i nyttjandet av naturresurserna: användningen av naturresurser ökar, blir mångsidigare och effektiviseras. Den tekniska utvecklingen gör det möjligt att utnyttja naturresurser som inte utnyttjats tidigare. Även immateriella tillgångar i naturen, t.ex. rekreationstjänsterna, ökar i betydelse.

Olika värderingar och konflikter när det gäller användningen av naturresurserna accentueras mellan olika användningsändamål för och skyddet av naturresurserna. Det är viktigt att användningen av förnybara naturresurser görs mer samhälleligt acceptabel och att dess samhälleliga status höjs.

Konkurrenskraften inom affärsverksamhet som baserar sig på förnybara naturresurser bör förbättras och strukturerna ses över så att det skapas nya investeringar, ny produktion och nya tjänster. Till stöd för reformen görs det satsningar på forsknings- och utvecklingsarbete som skapar nya innovationer. På detta sätt tryggas också efterfrågan på och utbudet av inhemska råvaror samt lönsamheten för de naturresursbaserade näringarna. De nya investeringsplanerna inom naturresurssektorn ger en positiv signal om tillväxt i den ekonomi som baserar sig på förnybara naturresurser.

Naturresursekonomin inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde omfattar uppgifter inom skogsbruk, fiskerinäring, fritidsfiske och vilthushållning samt vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter, ca 195 miljoner euro, har budgeterats under detta kapitel. Dessutom finns det ordinarie personal, motsvarande ca 250 årsverken, som arbetar vid närings-, trafik- och miljöcentralerna med uppgifter inom naturresursekonomi och vid Finlands miljöcentral med vattenhushållningsuppgifter. Löneutgifterna och utgifterna för den allmänna förvaltningen för denna personal, sammanlagt ca 17 miljoner euro, har beaktats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel samt under moment 35.01.04 under miljöministeriets huvudtitel. Uppgifterna inom naturresursekonomin omfattar också Gränsbevakningsväsendets tillsyn över vilthushållningen och fiskerinäringen inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Mål för de viktigaste åtgärderna

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål för verksamheten inom politiksektorerna för naturresursekonomi som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Finland är en konkurrenskraftig omvärld för skogliga affärsfunktioner
- Skogsbranschen och dess strukturer förnyas och diversifieras

- Skogarna används på ett aktivt, ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart och mångsidigt sätt
- Livskraftiga fiskbestånd och diversiteten hos och en hållbar användning av dem tryggas genom reglering och tillsyn som baserar sig på kunskap och genom andra vårdåtgärder som förbättrar fiskbeståndens tillstånd
- Fiskerinäringarna och fiskeriföretagen moderniseras och växer och deras konkurrenskraft blir bättre
- Det finns goda förutsättningar för fritidsfiske och för välfärdstjänster i anslutning till det
- Användningen och vården av utbyggda vattendrag är mångsidig och i den beaktas riskerna för översvämningar och torka, fiskerinäringen, rekreation, livsmiljöernas tillstånd och produktionen av förnybar energi
- Vid uppföljningen av vattnets kvalitet och mängd utnyttjas effektivt ny teknik, innovativ offentlig upphandling och medborgarobservationer
- Affärsverksamhet, internationellt samarbete och export som bygger på finländsk vattenexpertis ökar
- Det finns beredskap för klimatförändringen samt extrema väder- och vattenförhållanden
- Vilthushållningen stärks och dess effekter på välfärden ökar
- Viltdata är aktuell och interoperabel och den används effektivt vid styrningen av vilthushållningen
- Medverkan på regional och lokal nivå när det gäller planeringen och beredningen av politiken i fråga om de stora rovdjurens utökas
- Skador orsakade av stora rovdjur minskar.

Nyckeltal

	2013 utfall	2014 uppskatt- ning	2015 uppskatt- ning	2016 mål
— Värdet av skogsbruket, miljoner euro	2 861	2 900	2 930	stiger
— Investeringsavkastningen från virkesproduktion i privat-skogsbruket, % (exklusive den årliga förändringen i rotpriserna)	3,8	3,8	3,9	stiger
— Avverkningsuttaget för stamved, miljoner m ³	65,3	65,2	65,3	stiger
— Metso-åtgärder i privatskogar, ha	42 681	48 177	51 700	stiger
— Värdet av det kommersiella fiskets produktion, miljoner euro	57,1	60,0	55,0	stiger
— Värdet av vattenbruksproduktionen, miljoner euro	80,5	83,0	83,0	stiger
— Fiskförädlingens och fiskhandelns omsättning, miljoner euro	809,0	850,0	900,0	stiger
— Värdet av fritidsfiskets fångster, miljoner euro	50,8	51,0	51,0	stiger
— Antalet fiskedagar för fritidsfiskare, miljoner st.	16,0	16,0	16,0	oförändrat
— Invånarantal i områden med betydande översvämningrisk	4 857	4 945	5 000	sjunker
— Vattentjänstverk som förbättrat sin säkerhetsklass, st.	10	6	6	4
— Värdet av viltfångsten, miljoner euro	64,8	65,0	65,0	stiger
— Antalet jaktdagar, miljoner st.	5,0	5,5	5,5	stiger
— Skador orsakade av stora rovdjur, miljoner euro	8,5	7,7	sjunker	sjunker

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärder för vård av fiskbeståndet som tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut som meddelats med stöd av 3 kap. 14 och 22 b § i vattenlagen (587/2011) och miljöskyddslagen (527/2014) och i andra motsvarande tillståndsbeslut förutsätter samt till betalning av överföringsutgifter i anslutning till dessa

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, när utgifterna direkt hänför sig till åtgärder för vård av fiskbeståndet enligt punkt 1.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som byggande i samt reglering och rensning av vattendrag och utsläpp av avloppsvatten m.fl. tillståndspliktiga åtgärder orsakat fiskbestånden samt för utgifter för fiskerikontrollen. De vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter som beräknas inflyta år 2016 har antecknats som inkomster under moment 12.30.40.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning i de influtna inkomsterna	100
Sammanlagt	100

2016 budget	3 000 000
2015 budget	2 900 000
2014 bokslut	2 500 000

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 519 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådana konsumtions- och investeringsutgifter i anslutning till nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till hantering av översvänningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendragen, utvecklande av nyttjandet och vården av vattendrag, av vattentjänster och av annan vattenekonomi, uppföljning av effekterna samt statens skyldigheter med stöd av lag, tillståndsbeslut och avtal

2) för åtgärder på grund av regleringen av Enare träsk och för gränsvattendragssamarbete som baserar sig på mellanstatliga fördrag.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 167 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till nationella organisationer inom vat-

tensektorn. Anslaget får även användas för fullgörande av mellanstatliga samarbetsavtal som främjar affärsverksamhet inom vattensektorn.

Under momentet nettobudgeteras samarbetsparternas medfinansiering i projekt, utredningar eller andra åtgärder som ligger på närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvar på basis av överenskommelser eller beslut enligt vattenlagstiftningen. Under momentet nettobudgeteras även de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Hantering av översvänningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag och hydrologisk uppföljning	2 800 000
Utvecklande av vattenhushållningen, finansiella bidrag och medlemsavgifter	2 266 000
Grundliga reparationer av statens vattenbyggnadskonstruktioner och andra vattendragsåtgärder	5 000 000
Skyldigheter som följer av statens vattenhushållningstillstånd	2 200 000
Gränsvattendragsarbete som baserar sig på statsfördrag	251 000
Planering av vattenhushållningsåtgärder som är gemensamma för flera gårdar	84 000
Uppföljning av belastningen från jord- och skogsbruket och dess effekter	918 000
Sammanlagt	13 519 000

Avsikten är att anslaget används för avlönande av personal motsvarande 151 årsverken inom arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden och för avlönande av personal motsvarande 16 årsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hydrologisk uppföljning (överföring från moment 32.01.02)	704
Projektet för informationshanteringen inom vattenförsörjningen (finansieringen 2015) (överföring till moment 28.70.20)	-150
Överföring från moment 30.40.22	200
Lönejusteringar	13
Sammanlagt	767

2016 budget	13 519 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	12 752 000
2014 bokslut	15 754 460

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 16 880 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt, exportfrämjande projekt och kommunikation som gäller hållbar användning av förnybara naturresurser, bioekonomi, vård av miljön, den biologiska mångfalden, begränsning av och anpassning till klimatförändringen samt till betalning av understöd i anknytning till dessa

2) för förvaltning och utvecklande av informationssystem som hänför sig till en hållbar användning av förnybara naturresurser

3) till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 35 årsverken.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för försöks-, utvecklings- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av förnybara naturresurser och bioekonomi. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för en konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Genom anslaget under momentet genomförs den nationella bioekonomiska strategin.

Av anslaget under momentet har 12 000 000 euro reserverats för genomförande av spetsprojekt 2 (Fram för trä och nya skogsprodukter), 3 (Kretsloppsekonomin slår igenom och vattendragen iståndsätts) och 4 (Den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomin större), vilka ingår i regeringsprogrammets strategiska mål för bioekonomi och ren teknik. Tyngdpunkterna ligger på nästa generations system för skoglig information och de elektroniska tjänsterna i anslutning till det, återvinning, tillvaratagande och utnyttjande av näringsämnen, ny vattenbruksteknik och export av vattenexpertis.

Dessutom riktas anslag till en förbättring av interoperabiliteten hos datasystem och datalager i anslutning till användning och skydd av förnybara naturresurser och till utvecklande av de elektroniska tjänsterna, tryggande av naturens mångfald, avvärjande av risker som invasiva främmande arter medför, skydd och hållbar användning av de genetiska resurserna samt främjande av användningen av naturen för rekreation och turism. Med anslaget kan det även göras utredningar med vilka avsikten är att förbättra naturresursernas tillstånd och användningen av dem samt anpassningen till klimatförändringen.

Som den andel som år 2015 tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har 135 000 euro beaktats under detta moment.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utveckling av skoglig information och elektroniska tjänster	4 000 000
Utvecklingsprojekt som gäller affärsverksamhet som baserar sig på vatten (blå bioekonomi)	2 000 000
Återvinning av näringsämnen samt skydd av Östersjön och vattendragen	6 000 000
Andra försöks- och utvecklingsprojekt inom naturresursekonomi och bioekonomi	4 430 000
Utveckling och förvaltning av informationssystem	300 000
Tillsyn över att avtal om fiske fullgörs	150 000
Sammanlagt	16 880 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion	2 000
Bioekonomi och ren teknik: Fram för trä	4 000
Bioekonomi och ren teknik: Kretsloppsekonomin slår igenom	6 000
Bortfall av engångsanvändningen av produktivitetinbesparingar	-400
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-3 500
Överföring till moment 30.40.53	-30
Överföring till moment 32.40.21	-200
Sammanlagt	7 870

Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2016 budget	16 880 000
2015 budget	9 010 000
2014 bokslut	2 539 743

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 136 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön, åtgärder som minskar riskerna för översvämning eller torka och projekt som genomförs som statens arbete

2) till betalning av understöd för vatten- och avloppsåtgärder enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder (686/2004) och utgifter för projekt som utförs som statens arbete

3) till betalning av räntegottgörelser för lån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977). Lånen ska ha beviljats före 2002 för byggande av vatten- och avloppsanläggningar

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av projektpersonal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt investeringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: När det gäller åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön beviljas stöd för vattendragsåtgärder som syftar till att hantera översvämningensrisker och minska andra risker och olägenheter samt främja en mångsidig användning och vård av vattendragen. I syfte att förbättra fiskbeståndens livskraft används anslaget för genomförande av projekt som främjar fiskens vandring, den naturliga förökningen inom fiskbestånden och bevarandet av mångfalden. Grunderna för understöden har fastställts i statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015).

Av anslaget under momentet har 1 500 000 euro reserverats för genomförande av spetsprojekt 5 (Naturpolitik som bygger på förtroende och rättvisa) och åtgärd 3 (Vandrande och utrotningshotade fiskbestånd hjälps), vilka ingår i regeringsprogrammets strategiska mål för bioekonomi och ren teknik, i de viktigaste spetsobjekten i fiskvägsstrategin.

Räntestödslånen beräknas medföra staten utgifter till ett belopp av ca 30 000 euro efter 2016 och fram till 2019.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Totalkostnads- förslag	Statens andel	Beviljat tidigare	Beviljas
Översvämningsskydds- och istandsätt- ningsprojekt	8 600 000	4 200 000	1 550 000	689 000
Vatten- och avloppsprojekt	10 400 000	3 200 000	2 030 000	1 170 000
Vatten- och avloppsåtgärder på landsbygden	-	-	-	3 000 000
Fiskeriekonomiska istandsättningsprojekt	-	-	-	2 257 000
Räntestöd för byggande av vatten- och avloppsanläggningar	-	-	-	20 000
Sammanlagt				7 136 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing enligt regeringsprogrammet	-7 000
Bioekonomi och ren teknik: Naturpolitik som bygger på förtroende	1 500
Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-800
Överföring från moment 30.40.77	757
Sammanlagt	-5 543

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	7 136 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	12 679 000
2014 bokslut	13 639 000

40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 245 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den andel av inkomsterna av tillstånd till fiske i Tana älv som ska återbäras till vattenområdets ägare

2) till betalning av utgifter som föranleds av de avtalsbaserade ersättningar i anslutning till skyddet av saimenvikaren som betalas till vattenområdenas ägare

3) till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av beslut som tillståndsmyndigheter eller domstolar gett i vattenärenden eller utifrån lag eller mellanstatliga fördrag samt till betalning av beslutsavgifter

4) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) och lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)

5) till betalning av utgifter som föränleds av kartläggning av skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och utgifter som föränleds av produktion av flygbilder över skadeområden

6) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och föränleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen.

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av inkomsterna från tillstånd till fiske i Tana älv återbärs till vattenområdenas ägare 2016 den andel som ska återbäras av de inkomster av tillstånd till fiske som influtit 2015. I budgeten för 2015 har det influtna beloppet beräknats uppgå till 500 000 euro. När den andel som ska återbäras till de privata vattenområdenas ägare i förhållande till vattenområdenas storlek är 73 %, är det belopp som ska återbäras 365 000 euro. Den andel som tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har beaktats i anslaget under moment 30.40.22. Den inkomst som år 2016 beräknas inflyta av tillstånd till fiske i Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Med avtalsbaserade ersättningar i anslutning till skyddet av saimenvikaren ersätts vattenområdenas ägare för olägenheter som avtalen medför. Målet är att det år 2016 ska finnas gällande avtal om begränsning av fiske på ett område av 2 000 km². Under moment 30.40.62 har medel reserverats för ersättning till yrkesfiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Staten kan bli tvungen att utifrån beslut enligt vattenlagen, överenskommelser som har ingåtts med skadelidande före ett beslut har fattats eller utifrån mellanstatliga fördrag betala ersättningar efter den egentliga behandlingen av tillstånd för projekten. Dessutom kan eventuella undantagsavtappningar i vattendrag med stöd av vattenlagen föränleda ersättningskyldighet för staten.

Enligt lagen om bekämpning av skogsskador och lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog ersätts skogsägarna för kostnaderna för åtgärder för bekämpning av omfattande skogsskador samt för eventuella tillväxtförluster i trädbestånd i samband med åtgärderna.

När skogsskador som till omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda har inträffat måste behövlig information om skadornas antal och omfattning fås snabbt. En kartläggning kan kräva att det skaffas flygbilder över skadeområdena.

Med anslaget under momentet betalas också sådana korrigerande åtgärder enligt 20 § i skogslagen som föränleds av verksamhet i strid med skogslagen och som det bestämts att ska vidtas på bekostnad av den som saken gäller. Kostnaderna för åtgärderna betalas först av statens medel och

återkrävs sedan hos den som saken gäller. Korrigering åtgärder kan föränledas av försummelse av skyldigheten att förnya skogen efter avverkning.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Återbäringar på inkomsterna av avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv	365 000
Avtalsbaserade ersättningar för skyddet av saimenvikaren	360 000
Ersättningar som grundar sig på beslut och avtal enligt vattenlagen	420 000
Ersättning för bekämpning av skogsskador	20 000
Kartläggning av skogsskador	50 000
Korrigerande åtgärder enligt skogslagen	30 000
Sammanlagt	1 245 000

2016 budget	1 245 000
2015 budget	1 245 000
2014 bokslut	1 261 002

41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 400 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993).

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år, till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Till utgifterna enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift hör sådana utgifter enligt viltskadlagen (105/2009) som föränleds av förebyggande åtgärder och ersättande av skador som orsakats av hjortdjur och av observation av hjortdjursbestånd och av forskning avseende hjortdjur. Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.30.42.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) genom vilken användningsändamålet för medlen utvidgas till att även omfatta utgifter för vård av hjortdjursbestånden och utgifter för viltskaderegistret.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättande av skador	1 200 000
Åtgärder för förebyggande av skador	300 000
Observation och forskning avseende hjortdjursbestånden	850 000
Viltskaderegistret	150 000
Vård av hjortdjursbestånden	900 000
Sammanlagt	3 400 000

2016 budget	3 400 000
2015 budget	3 400 000
2014 bokslut	3 400 000

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föränleds av ersättningar för skador som orsakats av sådana stora rovdjur som avses i viltskadelagen (105/2009) samt till betalning av utgifter som föränleds av förebyggande och övervakning av skador som förorsakats av stora rovdjur

2) till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år samt utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Avsikten är att anslaget används för ersättning av skador orsakade av stora rovdjur 2016, mängden skador vet man först 2017. Anslaget möjliggör ersättandet av skadorna till fullt belopp. Till åtgärderna för att förebygga skador hör förvaltningsplanerna för stora rovdjur, bättre kontroll över konflikter som orsakas av stora rovdjur och andra motsvarande åtgärder.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning av skador på ren som orsakats av stora rovdjur	7 000 000
Ersättning av skador på husdjur, odlingar och bin som orsakats av stora rovdjur	500 000
Förebyggande och övervakning av skador	500 000
Sammanlagt	8 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	3 700
Sammanlagt	3 700

2016 budget	8 000 000
2015 I tilläggsb.	3 700 000
2015 budget	4 300 000
2014 bokslut	9 080 000

44. Stöd för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 230 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) och den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2016 får stödbeslut enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) fattas till ett belopp av högst 58 000 000 euro.

Förklaring: Med anslaget främjas hållbar vård och användning av skogar genom att stöd beviljas för skogsvårds- och grundförbättringsarbeten i privata skogar.

Europeiska kommissionen har godkänt det nya stödsystemet enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015). Stödsystemet trädde i kraft den 1 juni 2015. I det nya stödsystemet har man 2015 minskat de arbetsslag som stöds och sett över stödvillkoren och stödnivåerna. Stödsystemet ses alltjämt över så att det är möjligt att verkställa systemet på ett balanserat sätt på den föreslagna anslagsnivån.

I fråga om de arbeten som genomförs med anslaget är den direkta effekten på sysselsättningen ca 2 500 årsverken.

Fördelningen av anslaget och utgifter som bevilningsfullmakten föranleder staten (mn euro)

	2016	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	21,00	12,00	7,00	5,00	1,00	46,00
Förbindelser 2016	34,23	13,00	6,00	3,00	1,77	58,00
Sammanlagt	55,23	25,00	13,00	8,00	2,77	104,00

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 30.40.47	4 000
Sammanlagt	4 000

2016 budget	55 230 000
2015 II tilläggsb.	13 980 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	51 230 000
2014 bokslut	59 109 217

45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 027 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) och den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), för åtgärder som tryggar biologisk mångfald i skogarna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Europeiska kommissionen har godkänt det nya stödsystemet enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015). Stödsystemet trädde i kraft den 1 juni 2015.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för den verksamhet som främjar vården av skogsnatur:

— Bevarandet av skogsnaturens mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd och projekt för vård av skogsnaturen på ett 2 000 hektar stort område (2015 års mål 3 500 hektar). I målbeloppet har beaktats den besparing enligt regeringsprogrammet på 3 000 000 euro som hänför sig till Metso-programmet. Besparingen förutsätter att nivån på miljöstödet sänks.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljöstöd	2 027 000
Projekt för vård av skogsnaturen	1 000 000
Sammanlagt	3 027 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-3 000
Sammanlagt	-3 000

2016 budget	3 027 000
2015 budget	6 027 000
2014 bokslut	6 135 380

46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 40 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av uppgifter enligt lagen om Finlands skogscentral (418/2011)

2) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt som omfattas av Finlands skogscentrals statsbidragsverksamhet

3) till betalning av utgifter som föranleds av de årspremier inom tilläggspensionssystemet Eläke-Tapio som hör till den offentliga serviceenheten av Finlands skogscentral.

Förklaring: Finlands skogscentral är en utvecklings- och verkställighetsorganisation som täcker hela landet och sköter uppgifter som gäller en hållbar skötsel och användning av skogarna samt bevarande av skoglig mångfald. Finlands skogscentral ska främja de skogsbaserade näringarna, verkställa lagstiftningen om skog och sköta uppgifter som hänför sig till skogliga data. Finlands skogscentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Den viktigaste målgruppen för Finlands skogscentrals verksamhet är de enskilda skogsägarna, som äger 440 000 skogsbruksenheter med en sammanlagd areal på 12,1 miljoner hektar (ca 60 % av Finlands skogsmarksareal). Finlands skogscentral övervakar att de lagar som gäller skogsbru-

ket iaktas och sköter de övriga myndighetsuppgifter som hör till den. Skogscentralen behandlar t.ex. årligen ca 100 000 anmälningar om användning av skog och ca 50 000 ansökningar om finansiering. Skogscentralen samlar in regional information om skogstillgångar på ett ca 1,8 miljoner hektar stort område och utbildar årligen ca 50 000 skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

Till skogscentralens produktivitetsfrämjande åtgärder hör att utveckla nätet av verksamhetsställen, de elektroniska tjänsterna, informationssystemarkitekturen, utnyttjandet av skoglig information samt rådgivningstjänsterna för skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

För genomförande av de samhälleliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen ställer jord- och skogsbruksministeriet i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 preliminärt upp följande mål för verksamheten vid Finlands skogscentral:

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2014 utfall	2015 resultatmål	2016 resultatmål
1. Ekonomimål			
Totala kostnader för behandling och beslut som gäller anmälningar enligt skogslagen per anmälan, €	16	under 15	under 14
Totala kostnader för behandling av ansökningar enligt finansieringslagen per ansökan, €	76	under 90	under 85
Styckkostnader för terrängundersökningar €/ha	180	under 175	under 170
Kostnader för insamling av regional information om skogstillgångarna €/ha	10	under 9	under 7
2. Prestationsmål			
Mål för insamlingen av regional information om skogstillgångarna, ha	1 700 000	1 800 000	1 700 000
Antal meddelanden från tjänsten Min Skog.fi, st.	65 000	45 000	50 000
Antal företag som är med i aktörstjänsten Min Skog.fi	250	300	350
3. Kvalitetsmål			
Areal av de privata skogarna som den aktuella informationen om skogstillgångarna täcker, %	68	75	85
Ungskogsvård: de i skogsvårdshänseende goda projektens andel av arealen, %	90	minst 90	minst 90
Beslut om projekt för vård av ungskog, veckor efter anhängiggörandet	2,6	högst 4	högst 3
Andel inkomna elektroniska anmälningar och ansökningar, %	60	70	fortsätter öka

Uppskattad fördelning enligt resultatområde av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslag under momentet (mn euro) samt årsverkna (årsv.)

	2015 kostnader	årsv.	2016 kostnader	årsv.
Finansierings- och kontrollverksamhet	12,3	175	12,0	170
Insamling och upprätthållande av regional information om skogstillgångarna	16,6	210	15,9	200

Uppskattad fördelning enligt resultatområde av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslag under momentet (mn euro) samt årsverkena (årsv.)

	2015 kostnader	årsv.	2016 kostnader	årsv.
Sakkunnigtjänster	8,2	135	7,3	125
Övrig statsbidragsverksamhet	5,6	21	5,6	20
Sammanlagt	42,7	541	40,7	515

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning/ Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-2 000
Lönejusteringar	80
Sammanlagt	-1 920

2016 budget	40 800 000
2015 budget	42 720 000
2014 bokslut	44 043 000

(47.) *Energistöd för klenträäd* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-12 000
Överföring till moment 30.40.44	-4 000
Nivåförändring	9 000
Sammanlagt	-7 000

2015 II tilläggsb.	-7 000 000
2015 budget	7 000 000
2014 bokslut	20 000 000

(48.) *Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	100 000
2014 bokslut	841 000

50. *Främjande av vilthushållningen* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 130 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren (306 980). Jaktvårdsavgiften är 33 euro. De inkomster som beräknas inflyta av jaktvårdsavgifterna år 2016 har antecknats under moment 12.30.45.

Användningen av medlen under momentet inriktas utgående från strategin för den offentliga viltvårdskoncernen.

Finlands viltcentral är en självständig offentlighetsrättslig inrättning som har hela landet förutom landskapet Åland som sitt verksamhetsområde. Till Finlands viltcentralers uppgifter hör att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Resultatet av verksamheten vid Finlands viltcentral

Finlands viltcentral stöder uppnåendet av de samhälleliga effektmål som uppställts i motivering-
en till huvudtiteln och kapitlen på följande sätt:

— ansvarar för den deltagande beredningen av förvaltningsplaner och uppdateringar av dem som gäller viltarter och deras livsmiljöer och tar i sin verksamhet, inklusive de offentliga förvaltningsuppgifterna, i beaktande riktlinjerna i de fastställda förvaltningsplanerna och åtgärderna i den nationella strategin för främmande arter

— sörjer för att intressentgrupperna blir hörda och kan delta i allt väsentligt i de regionala viltvårdsråden och riksviltvårdsrådet, utvecklar och stöder i samarbete med Naturresursinstitutet och jaktvårdsföreningarna verksamheten för nätverket för kontaktpersoner i frågor som rör stora rovdjur samt främjar annan uppföljning av viltbestånden som grundar sig på frivilligt arbete och att observationerna och proverna skickas till forskningsinstitutet och utvecklar i samarbete med aktörer inom den offentliga viltvårdskoncernen statistikföringen över fällda djur och andra dataarkiv för vilt med tanke på planeringsverksamheten inom viltförvaltningen

— sörjer för att skador orsakade av vilt minskar bl.a. genom aktiva åtgärder för förebyggande av skador samt genom att rikta jakten mot viltarter som orsakar skador

— strävar efter att med aktiva åtgärder minska olagligt dödande av vilt

— sörjer för att statsbidrag styrs till jaktvårdsföreningarnas verksamhet genom ett förfarande enligt 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands viltcentral	6 770 000
Jaktvårdsföreningarna	2 340 000
Stödjande av jaktmuseiverksamhet	405 000
Verkställandet av viltvårdskoncernens strategi, såsom räkning av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem	615 000
Sammanlagt	10 130 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-83
Sammanlagt	-83

2016 budget	10 130 000
2015 budget	10 213 000
2014 bokslut	10 240 000

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 400 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av användningsändamålen enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015) och till återbärningar på spöfiskeavgifter till vattenområdets ägare enligt lagen om fiske (286/1982).

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Riksdagen har antagit den nya lagen om fiske (379/2015) och vissa lagar som har samband med den. Lagen träder i kraft den 1 januari 2016. Lagen om fiske innehåller bestämmelser om insamlingen, användningen och budgeteringen av medel som är avsedda för främjande av fiskerihushållningen. På motsvarande sätt upphävs lagen om fiske (286/1982).

Enligt uppskattningar kommer 7 255 000 euro att användas för finansiering av verksamhet enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015). De inkomster som beräknas inflyta av fiskevårdsavgifterna 2016 har antecknats under moment 12.30.44.

Av anslaget under momentet betalas även de återbärningar till vattenområdenas ägare enligt lagen om fiske (286/1982) som motsvarar de spöfiskeavgifter som influtit 2015. Det belopp som ska återbäras till vattenområdenas ägare beräknas uppgå till 3 145 000 euro. Beloppet fås genom att den intäkt av spöfiskeavgifterna, dvs. 3 295 000 euro, som beräknats inflyta i budgeten för 2015, minskas med de utgifter som uppbörderna av spöfiskeavgifterna beräknats föranleda staten, sammanlagt 150 000 euro.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användningsändamål enligt 82 § 1—3 punkten i lagen om fiske	6 505 000
Utgifter som föranleds av uppbörden av fiskevårdsavgift enligt 82 § 5 punkten i lagen om fiske	750 000
Andel av spöfiskeavgifterna 2015 som ska återbäras till vattenområdenas ägare	3 145 000
Sammanlagt	10 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-100
Ökning i de influtna inkomsterna av spöfiskeavgifterna	97
Nivåförändring	826
Sammanlagt	823

2016 budget	10 400 000
2015 budget	9 577 000
2014 bokslut	9 406 296

53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 279 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager
- 2) till betalning av understöd till allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn.

Förklaring: Genom understöden för anläggning av skogsfröplantager säkerställs att tillräckliga mängder högklassigt skogsodlingsmaterial som lämpar sig för förhållandena står till buds för skogsbruksändamål hela tiden.

Understöd som beviljas allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn riktas till utvecklingsverksamhet och kommunikation som främjar tillväxten och konkurrenskraften inom naturresursekonomin.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för anläggning av skogsfröplantager	600 000
Understöd till allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn	679 000
Sammanlagt	1 279 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 30.40.22	30
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-194
Sammanlagt	-164

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	1 279 000
2015 budget	1 443 000
2014 bokslut	1 113 770

62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 837 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU:s medfinansiering och statens medfinansiering i åtgärder som gäller fiskerinäring och havspolitik och som delvis finansieras av medel ur Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)

2) till betalning av utgifter som föranleds av nationellt finansierade åtgärder som vidtas i syfte att främja fiskerinäringen och av tillsynen över det kommersiella fisket samt av ersättningar till yrkesfiskare för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Anslaget får också användas till utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 70 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget har 8 900 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik och integrerade havspolitik beaktats 19 322 000 euro, vilket utgör medfinansiering för det operativa program som delfinansieras av Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) under 2014—2020. EU:s andel av detta är 10 422 000 euro. EU:s medfinansiering och den nationella medfinansieringen har fastställts i det operativa program som godkänts av Europeiska kommissionen. Medel får användas för finansiering av investerings- och utvecklingsprojekt inom fiskerinäringarna, miljöprojekt inom fiskerinäringen och projekt som hänför sig till genomförandet av havspolitikerna samt för finansiering av tillsynen över det kommersiella fisket och åtgärder för insamlingen av uppgifter.

I anslagets EU-andel har även Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget.

Under moment 12.30.03 beräknas inflyta sammanlagt 5 000 000 euro i form av medfinansiering från EHFF under programperioden 2014—2020.

I anslaget har som åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt beaktats sådana bidrag som avses i lagen om fiskeriförsäkringsföreningar (331/1958) samt utgifterna för tillsynen över kommersiellt fiske, till den del tillsynsåtgärderna inte ingår i Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program. Anslaget får på grunder som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet användas också till annan förbättring av förutsättningarna för fiskerinäringen eller annat stöd av mindre betydelse inom fiskerinäringens bransch eller stöd enligt en s.k. gruppundantagsförordning i enlighet med kommissionens förordningar. Dessutom är avsikten att vid behov använda anslaget för ersättningar till yrkesfiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren. Behovet uppgår till uppskattningsvis 80 000 euro.

År 2016 behövs det uppskattningsvis 1 515 000 euro för utgifter som i sin helhet finansieras nationellt.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Nationell andel	EU:s andel (EHFF)	Sammanlagt
Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program, sammanlagt	8 900 000	10 422 000	19 322 000
Nationella åtgärder	1 515 000	-	1 515 000
Sammanlagt	10 415 000	10 422 000	20 837 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-100
Ändring av finansieringen av det operativa programmet för EHFF	-15 447
Sammanlagt	-15 547

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	20 837 000
2015 I tilläggsb.	2 600 000
2015 budget	36 384 000
2014 bokslut	9 390 000

(77.) *Fiskeriekonomiska byggnads- och istandsättningsprojekt* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten och att anslaget under det överförs till moment 30.40.31.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 30.40.31	-757
Sammanlagt	-757

2015 budget	757 000
2014 bokslut	757 000

83. *Lån för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lån enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996).

Förklaring: Anslagsbehovet uppskattas vara 100 000 euro. Eftersom den post som överförs från tidigare år beräknas vara 50 000 euro, är anslagsbehovet 50 000 euro för 2016.

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	50 000
2015 budget	50 000
2014 bokslut	10 000

63. Forststyrelsen

1. *Ändringar i grundkapitalet*

Forststyrelsens grundkapital kan minskas med 0,5 miljoner euro.

2. *Centrala mål för servicen och den övriga verksamheten inom affärsverksamheten*

I sin affärsverksamhet beaktar Forststyrelsen de allmänna samhälleliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen (1378/2004).

Lösamheten för Forststyrelsens affärsverksamheter förbättras ytterligare.

Forststyrelsen kan 2016 understödja Finlands Skogsstiftelse med högst 0,2 miljoner euro.

3. *Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser*

Forststyrelsens investeringar får år 2016 medföra utgifter till ett belopp av högst 25 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen år 2016 ingå förbindelser om investeringar som under följande år får medföra utgifter till ett belopp av högst 25 miljoner euro.

4. *Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten*

Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1185/2002) till ett belopp av högst 80 miljoner euro.

5. *Borgensfullmakt för affärsverksamheten*

Forststyrelsen får för lån som upptagits av dotterbolag i aktiebolagsform som hör till samma affärsverkskoncern som Forststyrelsen ställa borgen som säkerhet till ett värde av högst 20 miljoner euro.

6. *Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten*

Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens verksamhet till utomstående till ett värde av högst 2,5 miljoner euro.

Förklaring:

Affärsverksamhet

Enligt bokslutet för 2014 uppgick grundkapitalet den 31 december 2014 till 2 525,7 miljoner euro. Under 2015 beräknas det minska med 16,06 miljoner euro, bl.a. på grund av återbetalningen av kapital till ett belopp av 15 miljoner euro, och i slutet av 2015 vara 2 509,6 miljoner euro. Det föreslås att Forststyrelsens grundkapital 2016 minskas med 0,5 miljoner euro. Grundkapitalet minskar med 0,2 miljoner euro som nettoeffekt av överföringar av besittningsrätter, arv som tillfallit staten och andra motsvarande ändringar. Dessutom föreslås det att affärsverksamhetens tillgångar förs över till balansräkningen för de offentliga förvaltningsuppgifterna som nettoeffekt av ändringar i markanvändningen till ett värde av 0,3 miljoner euro.

Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet inom områdena skogsbruk och annan användning av naturresurser. Affärsverksamheten bedrivs inom ramen för de samhälleliga förpliktelser som regleras i lagen om Forststyrelsen (den biologiska mångfalden, rekreationsanvändningen, renhus-

hållningen, samekulturen och främjandet av sysselsättningen). Forststyrelsen ger andra företag likvärdiga affärsmöjligheter genom en aktiv projektutveckling och en konkurrensbaserad arrendering av områden.

Skogsmarkens areal inom Forststyrelsens affärsverksamhet uppgick i slutet av 2014 till 3 610 000 ha, varav ca 541 000 ha omfattades av användningsbegränsningar till följd av de allmänna samhälleliga förpliktelseerna enligt lagen om Forststyrelsen. På 264 000 ha utfördes inga avverkningar eller enbart plockhuggning och 277 000 ha var i begränsad användning. Detta innebär att 15 % av skogsmarkens areal (med 19,8 % av trädbeståndet) omfattas av användningsbegränsningar av olika grad. Nivån på de totala satsningar som beaktandet av de samhälleliga förpliktelseerna föranleder var i slutet av 2014 ca 55 miljoner euro. År 2016 beaktas de allmänna samhälleliga förpliktelseerna enligt samma principer som 2014. Närmare beslut om saken fattas i samband med jord- och skogsbruksministeriets beslut om målen för Forststyrelsen affärsverksamhet för 2016.

Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2016 som godkänts av riksdagen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2016 som resultatmål (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 120,2 miljoner euro och för affärsverksamhetskoncernen 120,4 miljoner euro. Målet motsvarar en avkastning på 4,8 procent på det kapital som är placerat i Forststyrelsens affärsverksamhet. År 2017 uppgår målet för intäktsföringen till 120,0 miljoner euro. För att uppnå intäktsmålet fortsätter Forststyrelsen försäljningen av mark som är oändamålsenlig med tanke på statens verksamhet och ekonomi och förbättrar affärsverksamhetens lönsamhet. Statsrådet fattar beslut om det belopp som ska intäktsföras i samband med fastställandet av bokslutet för 2016.

Det preliminära målet för affärsverksamhetens omsättning är 348,0 miljoner euro, medan målet för affärsverksamhetskoncernen är 356,7 miljoner euro.

Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten för 16,0 miljoner euro. I samband med investeringarna görs det dessutom förberedelser för en omorganisering av affärsverksamheten med marktäktsprodukter. De viktigaste investeringsobjekten är förvärv av mark- och vattenområden för försvarsmaktens och forskningens behov, konstruktioner för vägar och vidkraftsparker samt jord- och vattenbyggnadsprojekt. Avsikten är att områden till ett värde av ca 3,4 miljoner euro ska förvärvas för försvarsmaktens behov.

Den beräknade omsättningen år 2016 i Forststyrelsens dotterbolag är med beaktande av koncernens interna poster 8,0 miljoner euro och rörelsevinsten 0,5 miljoner euro.

Enligt den preliminära planen kan Forststyrelsen ställa borgen som säkerhet för sina dotterbolags lån på 20,0 miljoner euro. Forststyrelsen kan även bli tvungen att ställa säkerheter till utomstående i sin affärsverksamhet, t.ex. bankgarantier till kommuner för uppfyllande av olika förpliktelser.

Den lagstiftning som gäller Forststyrelsen revideras så att den motsvarar EU:s krav. Avsikten är att den nya lagstiftningen ska träda i kraft den 1 april 2016. De ändringar som revideringen förutsätter i budgetpropositionen för 2016 beaktas i en kompletterande budgetproposition.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2014 utfall		2015 prognos		2016 budgetprop.	
	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern
Omsättning, mn €	343,2	355,0	345,1	355,1	348,0	356,7
— förändring, %	-1	-4	1	0	1	0
Driftsbidrag, %	39	35	38	37	37	37
Rörelsevinst/förlust, mn €	128,1	125,1	128,9	127,3	127,4	127,9
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	116,7	116,9	121,0	119,1	120,2	120,4
— % av omsättningen	34	33	35	34	35	34
— % av grundkapitalet	4,6	4,6	4,8	4,7	4,8	4,8
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	130,0 ¹⁾		110,0		120,0 ²⁾	
Avkastning på investerat kapital, % ³⁾	4,8	4,7	4,9	4,8	4,8	4,8
Investeringar, % av omsättningen	4	4	5	5	4	4
Soliditet, %	98	98	98	98	98	98
Balansomslutning, mn €	2 687	2 693	2 689	2 693	2 691	2 695
Antal anställda i genomsnitt (årsv.)	979	1 098	908	1 027	843	1 007

¹⁾ Intäktsföring som statsrådet fastställt. Utöver intäktsföringen 2015 (110 mn euro) gjorde Forststyrelsen en återbetalning av kapital till ett belopp av 15 miljoner euro.

²⁾ Uppskattning av intäktsföringen i budgetpropositionen för 2016 (mom. 13.05.01) på basis av verksamheten 2015.

³⁾ Avkastningsprocenten på investerat kapital inbegriper dividender från dotterbolagen.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2014 utfall	2015 prognos	2016 budgetprop.
--	----------------	-----------------	---------------------

Intäktsföring av affärsverkets inkomster under inkomstmoment

13.05.01 Intäktsföring av vinst	130,000	110,000 ¹⁾	120,000
Sammanlagt	130,000	110,000	120,000

Anslagsfinansiering som gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna

30.63.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	6,387	6,250	5,754
JSM:s förvaltningsområde sammanlagt	6,387	6,250	5,754

35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	34,622	34,598	37,116
35.10.63 Utgifter för anskaffning av och ersättning för naturskyddsområden ²⁾	2,000	2,000	-
MM:s förvaltningsområde sammanlagt	36,622	36,598	37,116

Sammanlagt (JSM och MM)	43,009	42,848	42,870
--------------------------------	---------------	---------------	---------------

¹⁾ Utöver intäktsföringen 2015 (110 miljoner euro) gjorde Forststyrelsen en återbetalning av kapital till ett belopp av 15 miljoner euro.

²⁾ Forststyrelsens andel.

Offentliga förvaltningsuppgifter

Service- och verksamhetsmålen vad gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt 6 § i lagen om Forststyrelsen (1378/2004) och finansieringen av dem presenteras närmare inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde under moment 30.63.50 och inom miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1 000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänförs till miljöministeriets ansvarsområde)

	2014 utfall	2015 prognos	2016 budgetprop.
Finansiering¹⁾			
Jord- och skogsbruksministeriet (30.63.50)	7 297	6 331	5 754
Miljöministeriet (35.10.52)	35 499	36 286	37 116
Miljöministeriet (35.10.63)	992	1 000	-
Miljöministeriet (35.10.22)	157	187	150
Finansiering från andra ministerier	2 501	659	500
Övrig statlig budgetfinansiering	798	771	750
Finansiering från Europeiska unionen	4 792	1 552	2 000
Utgifter som betalats genom inkomstfinansiering	10 169	11 174	10 500 ²⁾
Annan finansiering	3 170	1 954	2 000
Sammanlagt	65 375	59 914	58 770
Utgifter			
Löneutgifter	31 187	25 998	28 785
Övriga konsumtionsutgifter	31 682	31 069	28 985
Anskaffning av jordområden	996	1 000	-
Övriga investeringar	1 510	1 847	1 000
Sammanlagt	65 375	59 914	58 770

¹⁾ I de finansiella posterna 2014—2015 ingår även poster som överförts från tidigare år.

²⁾ I inkomstfinansieringen har det inte beaktats att uppbörden av fiskevårdsavgifter överförs till Forststyrelsen.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2014 utfall	2015 prognos	2016 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	10 463	11 336	10 700
Andra intäkter	4 954	3 348	2 700
Intäkter sammanlagt	15 417	14 684	13 400
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	31 187	25 998	28 785
Andra kostnader	34 391	31 518	28 765
Kostnader sammanlagt	65 578	57 516	57 770
Finansiering ur statsbudgeten	47 702	40 832	43 650

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsutgifterna

	2014 utfall	2015 prognos	2016 budgetprop.
Överskott/Underskott	-2 460	-2 000	-500 ¹⁾
Antal anställda (årsv.)	624	520	570
— varav tjänstemän (årsv.)	68	68	68

¹⁾ Inbegriper ändringen av frölagret i norra Finland, bortfallet av investeringar som täckts med inkomstfinansiering samt underskottet i den avgiftsbelagda serviceverksamheten. I förslaget har beaktats att de avskrivningar som motsvarar besittningsöverföringarna och de ackumulerade avskrivningar som hänför sig till egendom som ingick i den ingående balansen 2005 antecknas i övrigt eget kapital för de offentliga förvaltningsutgifterna.

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 754 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 6 § i lagen om Forststyrelsen
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Dessutom får Forststyrelsen för de offentliga förvaltningsutgifter som nämns i punkt 1 använda de inkomster som inflyter till den av dess offentliga förvaltningsutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

- medborgarna erbjuds jakt- och fiskemöjligheter i så stor utsträckning som möjligt på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt och verksamhetens effekter följs
- det informeras effektivt om värden av vilt- och fiskbestånden och om möjligheterna att använda statsägda strövmråden och andra områden och således främja de positiva effekterna av rekreation i naturen
- det säkerställs att kundbelåtenheten förblir god
- verksamheten för myndigheternas samarbetsnätverk i fråga om jakt- och fiskeövervakningen samt nya samarbetsmodeller för viltvårdskoncernen och aktörerna inom fiskerinäringssektorn utvecklas
- förutsättningar för naturturism och användning av naturen för rekreation skapas genom att serviceutrustningen, guidningen och slitagetåligheten inom de strövmråden som är viktiga med tanke på användningen förbättras samt områdenas ekonomiska betydelse och annan nytta följs.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter beräknas inbringa uppskattningsvis 5 600 000 euro i inkomster till Forststyrelsen, varav inkomsterna av jakt och fiske är 4 900 000 euro och inkomsterna av försäljningen av frö från skogsträd 700 000 euro.

Kvantitativa och kvalitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2014 utfall	2015 prognos	2016 budgetprop.
Antal besök: nationalparker, statens strövområden, naturum	3 649 300	3 647 000	3 650 000
Kundbelåtenhet när det gäller naturum, service i naturen och tillståndskunder (skala 1—5)	4,04	4,05	4,04
Jakttillstånd (st.)	50 100	50 000	50 000
Fisketillstånd (st.)	71 151	70 000	70 000
Antal jakt- och fiskeövervakningsfall	10 611	11 000	11 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användning av naturen för rekreation	3 714 000
Vildmarksärenden	1 590 000
Övriga uppgifter	450 000
Sammanlagt	5 754 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg enligt regeringsprogrammet	-500
Lönejusteringar	4
Sammanlagt	-496

2016 budget	5 754 000
2015 budget	6 250 000
2014 bokslut	6 387 000

70. Lantmäteri och datalager

Förklaring: Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket samt utgifterna för understödjande av fastighetsförrättningar budgeterats.

Omvärlden

De allmänna ekonomiska konjunkturerna påverkar särskilt lantmäteriförrättningar och inskrivningsärenden så att efterfrågan på dem följer konjunkturutvecklingen med viss fördröjning. Efterfrågan på de it-tjänster som Lantmäteriverket producerar påverkas i synnerhet av de behov som förvaltningsområdets kundämbetsverk har och av möjligheterna att möta den tekniska utvecklingen.

Serviceproduktionen styrs allt tydligare av kundernas och samhällets behov. Mobiltekniken används allt oftare i olika applikationer för slutanvändare. Positionering, geografisk information och navigationstjänster används i allt större utsträckning för näringslivets behov, för förbättrad säkerhet, i utträttande av ärenden i vardagen samt i fritidsaktiviteter.

Informationstekniken och processerna som hänför sig till utnyttjandet av den och samarbetsstrukturerna är kritiska framgångsfaktorer som blir allt mer framträdande. De elektroniska tjänsterna

utökas, de blir interaktiva och baserar sig på stark autentisering med målet att medborgarna ska använda centraliserade tjänster. Teknikens utveckling syns som ett kontinuerligt behov av att modernisera tekniken.

Den ökade internationella användningen av materialen och de tekniska, innehållsmässiga och juridiska kraven i anslutning till det förutsätter medverkan när det gäller standardisering, fastställande av gemensamma mål och annat samarbete.

Grunddatalagrens roll inom förvaltningen och vid ordnandet av tjänster i anslutning till den samt sam användningen av data bl.a. vid informationsledningen stärks när den nationella servicearkitekturen (bl.a. servicekanalen) utvecklas och förenhetligas. Genom förvaltning och förbättring av fastighetsdatasystemet skapas bl.a. förutsättningar för en fungerande marknadsekonomi och en hållbar användning av naturresurser. Terrängdatasystemet spelar en viktig roll som ett enhetligt basmaterial som innehåller rikstäckande geografisk information.

Den övergripande arkitekturen inom hela den offentliga förvaltningen förutsätter åtgärder för utveckling av datalager samt beskrivande uppgifter (metadata) och informationsservice i anslutning till datalagren. Samarbetet när det gäller insamling och användning av ändrings- och uppföljningsuppgifter som behövs för produktionen och förvaltningen av datalagren ökar. Byggandet av den nationella infrastrukturen för geografisk information och genomförandet av INSPIRE-direktivet framskrider, vilket förutsätter att tillgången till och sam användningen av material utvecklas.

Avsikten är att det ur terrängdatasystemet utvecklas ett grunddatalager för terrängdata och kartuppgifter, vilket upprätthålls genom samarbetet mellan myndigheterna och gemensamma underhållsprocesser. Målet är att eliminera dubbelarbete, höja produktiviteten och förbättra möjligheterna att använda terrängdatamaterialet genom ökad interoperabilitet.

Lantmäteriverkets organisation och uppgifter reviderades vid ingången av 2015. Utvecklandet av verksamheten och den tekniska infrastrukturen för den datatekniska servicecentral som överförs till Lantmäteriverket fortsätter med beaktande av kundämbetsverkens behov och förändringarna i verksamhetsomgivningen. Målet är att ämbetsverken inom förvaltningsområdet ska ha tillgång till sakkunnig- och utvecklingstjänster för utvecklandet och användningen av elektroniska tjänster och processer.

Verksamheten vid centralen för geografisk information består av främjande av utvecklandet av sam användningen av geografisk information och den nationella infrastrukturen för geografisk information samt forskning som gäller hela lantmäterisektorn. Moderniseringen av den tekniska infrastrukturen vid forskningsstationen Metsähovi fortsätter genom att apparaturen förnyas. I syfte att förbättra positionsbestämningssystemens tillförlitlighet förnyas Finlands permanenta GNSS-nätverk FinnRef stegvis före 2017.

Samhälleliga effektmål

Inom politikområdet lantmåteri och datalager uppnås utöver de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln dessutom följande mål:

— genom fastighetsförrättningar och inskrivningsuppgifter tryggas ett åskådligt och tillförlitligt fastighetssystem i syfte att säkerställa funktionen hos det nationella garantisystemet

— uppgifter som gäller fastigheter och terräng är aktuella på riskomfattande nivå och av tillräckligt hög kvalitet och informationstjänsterna produceras genom standardiserade tjänster

— datalagren är förvaltade på ett bra sätt och de har via datanäten öppnats i återanvändbar form samhället till godo

— de som samlar in och förvaltar geografisk information har tillgång till forskningsstödda tjänster som främjar sam användning av den geografiska informationen och utnyttjandet och utvecklingen av den nationella infrastrukturen för geografisk information.

Nyckeltal för effektiviteten

	2014 utfall	2015 budget	2016 mål
Effektivitet			
— effektivitetsförändring i fråga om terrängdata, %	4
— lönsamhetsindex för programmet för grundlig förbättring FDS-2019	15	26	40
— utnyttjande av datalager, ökning från föregående år, %	..	3	3
— ägoregleringsproduktion (Mha)	9 007	9 300	8 500

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 630 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet
- 2) till Lantmäteriverkets självfinansieringsandel i samfinansierade forskningsprojekt
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Till Lantmäteriverkets *uppgifter* hör

— lantmäteriförrättningar, fastighetsinskrivningsärenden, förande av fastighetsregistret och lagfarts- och inteckningsregistret samt administrering och utveckling av fastighetsdatasystemet, förvaltning av terrängdatabaser samt flygbildstjänster

— att skapa grundläggande geodetiska förutsättningar för lantmäteriet och användningen av geografisk information i hela landet, sörja för sam användningen av geografisk information och att producera information som grundar sig på forskning i syfte att utveckla infrastrukturerna för fastighetsdata och geografisk information

— att sköta uppgifter som gäller registrering och informationsförvaltning, producera informationsförvaltningens sakkunnigtjänster och it-tjänster för ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet i enlighet med vad jord- och skogsbruksministeriet har bestämt och vad som överenskommit i avtal.

Lantmäteriverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.70.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2016 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Lantmäteriverket, utöver de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01:

Lantmäteriverket deltar i verksamheten vid den för förvaltningsområdena gemensamma Sammanslutningen för naturresurs- och miljöforskning (LYNET). Verket svarar för och utvecklar forskningsstationen Metsähovi och forskningsstationen i Virolahti. Med apparaturen i forskningsstationerna förvaltas riksomfattande positionsbestämningssystem och referenssystem. I syfte att förbättra positionsbestämningens tillförlitlighet fortsätter arbetet med att förnya forskningsstationen Metsähovi och dess apparatur samt utveckla ett permanent nätverk för satellitbaserad positionsbestämning (GNSS) under 2015—2018.

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2015 uppskattning			2016 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Fastighetsförrättningar	40 804	40 804	570	40 300	40 300	562
Ägoregleringsavgifter	5 587	0	65	5 400	0	64
Inskrivningsavgifter	18 205	18 205	261	17 500	17 500	257
Upprätthållande av grunddatalager	43 749	2 633	619	42 050	1 900	584
Informationstjänst	10 325	10 869	155	9 900	10 460	152
Lantmäteri och forskning, utveckling och sakkunnigtjänster inom sektorn för geografisk information	10 880	3 391	205	9 200	3 000	199
Produktion av it-tjänster	12 632	10 886	113	12 600	10 800	111
Sammanlagt	142 182	86 787	1 988	136 950	83 960	1 929

Nyckeltal för ämbetsverket

	2014 utfall	2015 budget	2016 mål
Funktionell effektivitet			
— totalproduktivitet	105,1	102,0	102,0
— arbetsproduktivitet	107,7	102,0	102,0
— uppdatering av terrängdatabasen, euro/km ²	136	146	140
Produktion och kvalitetsledning			
— förrättningsproduktion, förrättningar, st.	19 090	18 400	18 400
— ägoreglering (nyskifte), st.	13	6	6
— inskrivningsavgöranden, st.	223 233	230 000	220 000
— produktion av terrängdata sammanlagt, km ²	55 607	54 000	54 000
— höjdmodell med en rutstorlek på 2 m, km ²	42 521	40 000	40 000
— tiden för styckningar, mån.	5,1	5,5	5,5
— behandlingstid för lagfarter, dagar	51	34	25
— fullständigheten i fråga om terrängdata, % (fortsatt uppdatering)	95	95	95

Nyckeltal för ämbetsverket

	2014 utfall	2015 budget	2016 mål
— kundtillfredsställelse totalt	86	85	85
— refererade vetenskapliga publikationer	115	60	60
— utfall i fråga om avtal och planer för it-tjänster	102	98	98

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	123 027	128 666	129 998
Bruttoinkomster	73 286	81 160	83 368 ¹⁾
Nettoutgifter	49 741	47 506	46 630
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	36 859		
— överförs till följande år	37 581		

¹⁾ Inbegriper inkomster till ett belopp av sammanlagt 6 630 000 euro som motsvarar de budgeterade utgifterna för informationsförvaltningstjänster (överenskomts närmare i serviceavtalen: jord- och skogsbruksministeriet 1 100 000 euro, Landsbygdsverket 3 600 000 euro, Livsmedelssäkerhetsverket 1 480 000 euro, Naturresursinstitutet 400 000 euro och övriga ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet 50 000 euro).

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	69 405	68 700	66 600
— övriga intäkter	190	200	-
Intäkter sammanlagt	69 595	68 900	66 600
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	49 589	46 105	47 585
— andel av samkostnader	20 893	22 795	19 015
Kostnader sammanlagt	70 482	68 900	66 600
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-887	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	99	100	100

Övriga prestationer

Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 780	2 800	2 018
— övriga intäkter	10	50	50
Intäkter sammanlagt	1 790	2 850	2 068

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 297	1 508	1 310
— andel av samkostnader	593	1 220	625
Kostnader sammanlagt	1 890	2 728	1 935
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-100	122	133
Kostnadsmotsvarighet, %	95	104	107

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en besparing av engångsnatur	5 000
Bortfall av engångsanvändningen av produktivetsinbesparingar	-400
Förvaltning/ Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-4 000
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-51
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-512
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-473
Indexhöjning av hyresutgifterna	38
Löneglidningsinbesparing	-219
Lönejusteringar	415
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-170
Produktivetsinbesparing i omkostnaderna	-256
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-91
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-157
Sammanlagt	-876

2016 budget	46 630 000
2015 budget	47 506 000
2014 bokslut	50 463 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) samt utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) och utgifter för inlösningar enligt 19 § i lagen om vissa regleringar av vattenägor (31/1980)

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)

3) till betalning av sådana kostnader och ersättningar som orsakas av en förrättning och som avses i 3 § 5 mom. i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) när det gäller nyskiften och regleringar av vattenägor.

Anslaget får användas till utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Anslaget används för att stödja ägoregleringar av åkrar samt ägoregleringar av skogar av pilotkaraktär. Man bedömer att användningen av anslaget fördelar sig så att den andel som återkrävs hos sakägare är ca 1,9 miljoner euro och statens slutgiltiga utgift blir ca 2,1 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning/ Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015)	-1 000
Sammanlagt	-1 000
2016 budget	4 000 000
2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	5 000 000

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Kommunikationsministeriets förvaltningsområde betjänar samhället genom att det ansvarar för sådana fungerande och säkra trafik- och kommunikationsförbindelser samt tjänster för stödjande av hållbar utveckling som möjliggör en användningsmiljö för nya digitala tjänster.

Omvärlden

Elektroniska kommunikationsnät och digitala tjänster är av största vikt för att samhället ska fungera. Omvärlden formas i omfattande grad av den snabba tekniska utvecklingen, nya former av nyttiggörande av internet, automatiken och robottekniken. Den affärsverksamhet som baserar sig på innovations- och serviceplattformar blir allt vanligare. Den globala konkurrensen, förändrade användningsvanor och verksamhetens tillförlitlighet och säkerhet medför utmaningar för utvecklingen av tjänsterna eftersom det krävs förnyelse och innovationer.

Inom trafikpolitiken måste man bemöta de utmaningar som förändringarna på grund av både trafiknätets försämrade skick och digitaliseringen har medfört inom ansvarsområdet. Det eftersatta underhållet i trafiknätet har ökat mycket, och vägarnas och banornas skick har försämrats snabbt under de senaste åren. I och med digitaliseringen av samhället ersätter och kompletterar den digitaliserade ärendehantering den fysiska rörligheten. Utnyttjandet av information, progressiva lösningar inom informations- och kommunikationsteknik samt ny mobil teknik förbättrar dessutom smidigheten, säkerheten och miljömedvetenheten i trafiken. Kunderna deltar i allt högre grad i planerandet och utvecklandet av tjänsterna.

Målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar

Målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar stödjer digitaliseringen, bemöter kraven i fråga om strukturomvandlingen och ekonomisk hållbarhet samt beaktar omvälvningen i fråga om affärsmodeller och konsumtionsvanor inom både kommunikation och trafik.

Trafikpolitiken och kommunikationspolitiken är nära sammanflätade, och därför bör styrningen av förvaltningsområdet basera sig på mål som omfattar hela förvaltningsområdet. Kommunikationsministeriet uppställer följande mål för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar:

— Innovativa kommunikations- och trafik tjänster upprätthåller välfärden och skapar hållbar tillväxt och en nationell konkurrensfördel.

— Via utnyttjandet av information föds det ny affärsverksamhet samt användardrivna och tillförlitliga tjänster.

— Trafik- och kommunikationsnäten skapar förutsättningar för utveckling och förnyelse i samhället.

Kommunikationspolitiken verkställer målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar genom att svara för förutsättningarna för tillväxtmiljön för marknaden för digitala tjänster, stödja mediernas livskraft, främja utnyttjandet av information och dess affärsmöjligheter, stärka förtroendet för de digitala tjänsterna och verksamhetsätten samt säkerställa kvaliteten på och tillgången till kommunikationsförbindelserna.

Den potential som kommunikationsnäten och den digitala infrastrukturen medför för olika tjänster och för innovativ användning ska kunna användas till fullo. Syftet med kommunikationspolitiken är att främja utvecklandet av progressiva och högklassiga kommunikationsnät, nya kunskapsbaserade digitala tjänster samt utveckling av marknaden genom att öppna branschen för konkurrens och göra norm- och koncessionsanvisningarna flexibla utan att äventyra konsumentens rättigheter. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid förutsättningarna för utnyttjandet av digital information och vid sörjandet för data- och integritetsskyddet. Via kommunikationspolitiken inverkar man även på utbudet av mångsidiga medietjänster som tillgodoser användarnas behov. Rundradion Ab:s offentliga tjänster och dess roll i omvälvningen inom medierna ska utvärderas.

Anslag som stöder kommunikationspolitiken är Kommunikationsverkets omkostnadsanslag, de anslag som reserverats för att genomföra det nationella bredbandsprojektet, stödet till tidningspressen och det anslag som är avsett för finansieringen av Rundradion Ab.

Syftet med trafikpolitiken är att verkställa målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar genom att skapa förutsättningar för näringslivet att klara sig i den globala konkurrensen samt ge medborgarna möjligheter till en fungerande och trygg vardag. Via trafikpolitiken förbättrar man trafiknätets skick och skapar möjligheter att förnya trafiksystemet genom utnyttjande av digitalisering. I framtiden kommer trafikpolitiken i allt större omfattning att basera sig på en verksamhetsmodell där trafiken ses som en tjänst. De nya trafik tjänsterna ska ha sin grund i information, digitalisering, crowdsourcing, ekonomisk delaktighet, tjänstifisering och automatisering. Målen för verkningarna ska främjas genom att avveckla sådan reglering som förhindrar utnyttjandet av digitalisering, skapa goda förutsättningar för service- och automatiseringsförsök inom trafiken, främja användningen av öppen information inom trafik tjänsterna samt satsa på trafiknätets skick.

Näringslivets konkurrenskraft och investeringarna i bioekonomi kräver ett fungerande trafiksystem och en högklassig infrastruktur i hela Finland. I detta sammanhang ska man särskilt se till att det lågtrafikerade nät som används av bioindustrin är i gott skick. Trafiksystemet utvecklas för att bli driftsäkert, tryggt, miljövänligt, förutsägbart och hinderlöst, och man bereder dess lämplighet för automatiserad trafik.

Utvecklingen av nya tjänster som grundar sig på digital information samt av marknaden snabbas upp genom övergripande samarbete och mångsidiga försök.

Satsningarna på trafiknätet gäller särskilt att gradvis förbättra väg- och bannätet under regeringsperioden. För att förhindra en ökning av det eftersatta underhållet och för att minska det på ett kontrollerat sätt beviljas regeringens strategiska spetsprojekt under åren 2016—2018 finansiering för sammanlagt 600 miljoner euro, varav 100 miljoner euro år 2016. Stadsregionerna ska på lång sikt utvecklas så att det skapas förutsättningar för bl.a. en effektiv kollektivtrafik, hyrbilar, samnyttjande av bilar samt tjänster som kombinerar gång- och cykeltrafik.

De persontransporter som finansieras med offentliga medel ska effektiviseras i enlighet med regeringsprogrammet.

Säkerheten i trafiken främjas genom att trafiksystemet utvecklas långsiktigt och tvärsektorielt utifrån sådana förebyggande och riskkanalysbaserade handlingsmodeller som betonar ansvar.

De olägenheter som trafiken föranleder minskas genom att man påverkar mobilitetsbehovet och res- och transportvalen samt genom att styra trafiken till mera hållbara trafikformer. De långsiktiga målen förutsätter att man utvecklar ett trafiksystem som baserar sig på hållbara och förnybara bränslen samt fordon med låga utsläpp.

Förvaltningsområdets övriga mål

Dessutom uppställer kommunikationsministeriet följande tvärgående mål för hela förvaltningsområdet:

- Konkurrenskraften stärks genom att förbättra förutsättningarna för näringslivet och företagssamhet.
- Det skapas förutsättningar för en tillväxtmiljö för den digitala affärsverksamheten.
- Regleringen luckras upp och den administrativa bördan lindras.
- Innovativa försök och anskaffningar främjas.
- Man förbättrar det kunnande, ledarskap och verkställande som behövs inom trafik- och kommunikationssektorn.

Forskning

Forskningen inom förvaltningsområdet bedrivs av Meteorologiska institutet, som har en central roll vid produktionen av den basinformation som behövs för att anpassa samhället till klimatförändringen. Institutet producerar information av hög kvalitet gällande atmosfären och haven samt sammanför detta kunnande i vädertjänster som främjar säkerheten i samhället och i högklassig forskningsdata. Meteorologiska institutet samarbetar med myndigheter och näringsliv för att säkerställa att samhällets väderkänsliga funktioner och digitala tjänster fungerar störningsfritt även under extrema väderfenomen.

Statliga bolag

Under kommunikationsministeriets ägarstyrning verkar de statliga bolagen Finavia Abp och Finnpiilot Pilotage Ab som har som mål att stödja genomförandet av de mål för samhällsliga verksamheter som uppställts för trafiksektorn.

Anslag och inkomstposter

För förvaltningsområdet föreslås ett anslag på 2 932,3 miljoner euro. Anslag till politikområdena föreslås enligt följande: för förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter 394,7 miljoner euro, trafiknätet 1 708,3 miljoner euro, myndighetstjänster inom trafiken 47,9 miljoner euro, stöd till trafiken och köpta tjänster inom trafiken 207,7 miljoner euro, kommunikations-tjänster och kommunikationsnät samt stöd till kommunikationen 529,3 miljoner euro samt för forskning 44,4 miljoner euro.

De största av trafiksektorns avgifter av skattenatur är farledsavgiften på 44,8 miljoner euro, som täcker kostnaderna för havsfarlederna samt tillsynsavgiften för flygtrafiken 11,5 miljoner euro, tillsynsavgiften för besiktningssamheten 7,3 miljoner, investeringsskatten på direktbanan Kervo—Lahtis 4,2 miljoner euro, banskatten 1,1 miljon euro samt tillsynsavgiften för spårtrafiken i städerna 0,04 miljon euro. Störst av de övriga avgifter som tas ut inom trafiksektorn är, enligt intäktskalkylerna, banavgiften på 41,0 miljoner euro, som används för banhållning. Trafiksäkerhetsverkets intäkter av avgifterna beräknas uppgå till sammanlagt ca 81,0 miljoner euro.

Enligt uppskattning tas det ut 28,6 miljoner euro som avgifter av skattenatur inom kommunikationssektorn. Av det beloppet beräknas 21,8 miljoner euro vara intäkter från auktioner och koncessionsavgifter för frekvensområden som auktionerats ut. Dessutom beräknas Kommunikationsverket få 6,8 miljoner euro i övriga intäkter av avgifterna.

Förvaltningsområdets inkomster av blandad natur beräknas uppgå till 138,5 miljoner euro.

Sammanfattande granskning av verksamhet som har betydande könskonsekvenser

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde beaktar man könskonsekvenserna vid lagstiftningsberedningen och resultatstyrningen. Målet är att producera sådana prestationer och offentliga tjänster där man vid användningen beaktar behoven hos olika befolkningsgrupper som exempelvis kvinnor, män, barn, äldre och funktionshindrade. Målet för personalplaneringen inom förvaltningsområdet är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en god arbetsgemenskap där arbetsklimatet följs upp och utvecklas även med beaktande av jämställdhetsaspekten. Anslagen fördelas jämställdhetsneutralt.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015	2016
		ordinarie	budgetprop.
		budget	
31.10.20	<i>Bastrafikledshållning</i> (reservationsanslag 2 år) — jord- och vattenbyggnadsfullmakt	135,0	-
31.10.35	<i>Statsunderstöd för byggandet av en metrolinje västerut</i> (reservationsanslag 3 år) — understöd för grupper med särskilda behov	240,0	-
31.10.77	<i>Utveckling av trafikledsnätet</i> (reservationsanslag 3 år) — jord- och vattenbyggnadsfullmakt	239,0	60,0
31.40.50	<i>Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet</i> (reservationsanslag 3 år)	5,5	-

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	425 054	372 105	394 664	22 559	6
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 721	16 483	15 629	-854	-5
21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 154	1 660	1 660	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	402 151	352 984	377 375	24 391	7
(40.) Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 028	978	—	-978	-100
10. Trafiknätet	1 801 415	1 658 590	1 708 314	49 724	3
01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	86 154	81 080	78 917	-2 163	-3
20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)	1 016 938	932 909	1 065 000	132 091	14
35. Statsunderstöd för byggandet av västmetron (reservationsanslag 3 år)	55 744	88 713	20 400	-68 313	-77
41. Statsunderstöd för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	8 000	5 000	3 000	-2 000	-40
(70.) Anskaffning av en isbrytare (reservationsanslag 3 år)	46 000	55 000	—	-55 000	-100
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	21 327	34 997	34 997	—	0
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	472 252	340 141	343 030	2 889	1
78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	25 000	22 000	56 000	34 000	155
79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	69 000	97 750	105 970	8 220	8

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
20. Myndighetstjänster för trafiken	48 213	52 589	47 866	-4 723	-9
01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 213	49 589	47 866	-1 723	-3
(40.) Försök med premie för skrotning av fordon (reservationsanslag 2 år)	—	3 000	—	-3 000	-100
30. Stöd till trafiken och köp av tjänster	232 465	212 148	207 738	-4 410	-2
42. Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)	841	841	841	—	0
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	87 582	86 420	100 420	14 000	16
(46.) Miljöstöd för fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)	20 000	—	—	—	0
(50.) Statsunderstöd ur lästavgifterna (förslagsanslag)	951	—	—	—	0
51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200	4 200	4 200	—	0
63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	102 843	103 159	84 474	-18 685	-18
64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	10 745	12 225	12 500	275	2
66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)	5 303	5 303	5 303	—	0
40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation	531 402	556 642	529 332	-27 310	-5
01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 045	11 894	11 384	-510	-4
(20.) Främjande av ny teknik och nya affärsmodeller (reservationsanslag 3 år)	—	300	—	-300	-100
(42.) Understödjande av tidningspressen (fast anslag)	500	500	—	-500	-100

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
(43.) Utvecklande av verksamhetsmiljön för elektroniska tjänster (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
44. Innovationsstöd till medier-na (reservationsanslag 3 år)	—	20 000	10 000	-10 000	-50
50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)	11 909	16 000	—	-16 000	-100
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)	507 948	507 948	507 948	—	0
50. Forskning	48 896	45 428	44 352	-1 076	-2
01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 896	45 428	44 352	-1 076	-2
Sammanlagt	3 087 444	2 897 502	2 932 266	34 764	1
Det totala antalet anställda	2 276	2 262	2 190		

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter

01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 629 000 euro.

Anslaget får även användas till

- 1) utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund.

Förklaring: Kommunikationsministeriet uppställer för sin verksamhet för 2016 preliminärt följande verksamhetsmål, som stöder de gemensamma mål som uppställts för förvaltningsområdet:

Produktion och kvalitetsledning

— Verksamheten och den strategiska styrningen inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde utvecklas i en riktning som främjar såväl de samhällseliga verkningarna inom ansvarsområdet som resultatet av verksamheten, lönsamheten och produktiviteten för ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet.

— Regleringen luckras upp och den administrativa bördan lindras.

Funktionell effektivitet

— Helhetsproduktiviteten ökar årligen med 2 % och arbetsproduktiviteten med 1 % i förhållande till året innan.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 792	16 563	15 669
Bruttoinkomster	348	80	40
Nettoutgifter	19 444	16 483	15 629
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 958		
— överförs till följande år	8 235		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-3 årsverken)			-777
Löneglidningsinbesparing			-75
Lönejusteringar			85
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna			-101
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-9
Nivåförändring			23
Sammanlagt			-854

2016 budget	15 629 000
2015 budget	16 483 000
2014 bokslut	20 721 000

21. Produktivetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 660 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom förvaltningsområdet samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag motsvarande de inbesparingar som föranletts av förvaltningsområdets produktivetsåtgärder till den del som de inte har använts som tillägg till övriga anslag.

2016 budget	1 660 000
2015 budget	1 660 000
2014 bokslut	1 154 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 377 375 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	234
Överföring till moment 23.01.29	-119
Nivåförändring	24 276
Sammanlagt	24 391

Anslaget står utanför budgeten.

2016 budget	377 375 000
2015 budget	352 984 000
2014 bokslut	402 150 521

(40.) Vissa statsunderstöd (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kiinteistö Oy Tieliikennemuseo	-350
Överföring till moment 29.80.06	-84
Överföring till moment 29.80.32	-461
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-83
Sammanlagt	-978

2015 budget	978 000
2014 bokslut	1 028 000

10. Trafiknätet

Förklaring: Utöver till upprätthållande och utvecklande av det statsägda trafiknätet beviljar staten understöd även till särskilt bestämda städers trafikinvesteringar (20,4 mn euro år 2016 till byggande av västmetron), till byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (1 mn euro) samt till underhåll och förbättring av enskilda vägar (3 mn euro).

Utgifterna för upprätthållandet av det statsägda trafiknätet, dvs. bastrafikledshållningen, uppgår till 1 116 miljoner euro (brutto) och utgifterna för utvecklingen uppgår till 540 miljoner euro inklusive anskaffning av landområden. Av anslaget för bastrafikledshållningen hör 100 miljoner euro till finansieringen för minskandet av det eftersatta underhållet inom regeringens strategiska spetsprojekt.

Ett av de nya utvecklingsprojekt som inleds år 2016 är förbättringen av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors.

Statens trafiknät består av landsvägsnätet, bannätet och farleder. Landsvägsnätets längd var 78 071 km, bannätets 5 944 km och farledernas 16 267 km vid utgången av 2014. Motsvarande bokföringsvärde för trafikledsegendomen var 15,0 miljarder euro för landsvägsnätets del, 4,4 miljarder euro för bannätets del och 0,2 miljarder euro för farledernas del. Trafiknätets återanskaffningsvärde har inte beräknats exakt, men det uppskattas vara över 50 md euro. Nätets höga värde beror särskilt på de anslag som måste anvisas till upprätthållandet av trafiklederna samt på att utvecklingsinvesteringar ska fullgöras.

Balansvärde för trafiknätet (mn euro)

	2014	år 2015 (uppskattning)	år 2016 (uppskattning)
Vägar	15 012	15 060	15 130
Järnvägar	4 355	4 650	4 950
Farleder	196	196	196
Sammanlagt	19 563	19 906	20 276

Det s.k. eftersatta underhållet i fråga om landsvägar, järnvägar och farleder uppgår till sammanlagt ca 2,4 miljarder euro. Med eftersatt underhåll avses den penningssumma som behövs för att trafiklederna ska vara i gott skick enligt dagens behov. Med gott skick avses en sådan teknisk-ekonomisk nivå på vilken trafikledens servicenivå är tillräcklig i förhållande till trafikledens trafikvolym och betydelse och upprätthållandet av servicenivån inte blir orimligt dyrt.

Trafikverket svarar för statens väg-, ban-, och farledsnät samt upprätthåller och utvecklar trafiksystemet i samarbete med övriga aktörer.

Genom de åtgärder som Trafikverket vidtar verkställs de mål för samhällliga verkningar som uppställs i motiveringen till huvudtiteln, prioriteringarna inom dessa samt övriga mål inom förvaltningsområdet genom att främja marknaden för trafiktjänster och nya kundorienterade tjänster främst med användning av försök och genom att öppna och utnyttja information samt främja digitalisering i syfte att förbättra trafiksystemets kapacitet och möjliggöra automatisering och nya användarorienterade tjänster. Trafikverket säkerställer att det finns transporter och kommunikationer som motsvarar kundernas behov genom att sörja för trafiknätets skick och förbättra driftsäkerheten och säkerheten i trafiken. Under de kommande åren är de centrala uppgifterna att förhindra att det eftersatta underhållet ökar och att minska det på ett kontrollerat sätt i enlighet med regeringsprogrammet. Upprätthållandet och utvecklandet av trafiknätet ska effektiviseras bl.a. genom bättre utnyttjande av information och nya metoder för kartläggning av nätets skick, upphandlingssamarbete mellan kommunerna och staten samt fullskaligt utnyttjande av informationsmodellering. Förfarandena för planering utvecklas med beaktande av digitaliseringens och automatiseringens konsekvenser för det framtida trafiksystemet och trafikmängden.

Kommunikationsministeriet uppställer för Trafikverket preliminärt följande centrala verksamhetsmål för 2016.

Resultatmål	2014 utfall	2015 mål/ prognos	2016 mål
-------------	----------------	----------------------	-------------

PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING

Transporter och kommunikationer

Trafiksystemet främjar konkurrensen och välfärden

Näringslivets tillfredsställelse med transporterna (skalan 1—5)	..	3,8	..
Medborgarnas tillfredsställelse med resorna (skalan 1—5)	..	3,3	..

Ökningen av det eftersatta underhållet förhindras på ett kontrollerat sätt

Belagda vägar enligt framkomlighetsklasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick (det högtrafikerade vägnätet/övriga vägnätet), km, högst	940/4 566	1 140/4 820	1 000/5 400
Landsvägs- och järnvägsbroar enligt framkomlighetsklasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick, st., högst	795	840	890
Konditionsindex för bannätet (höstens mätning)	97	97	97
Skyddsanordningar i dåligt skick i farleder för handelssjöfart, %, högst	7,2	7,8	8,5

Tryggande av verksamhetsförutsättningarna för bioekonomin

Landsvägsbroar med breddrestriktioner, st, högst	494	490	485
Grusvägar enligt framkomlighetsklasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick, km (högst)	2 750	2 850	2 900

Trafikens driftsäkerhet och säkerhet förbättras

Förseningar i fjärrtrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade 5 min. (högst)	4,5	4,0	4,0
Förseningar i närtrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade 3 min. (högst)	1,6	1,5	1,5
Väntetid för isbrytarservice, h, mål högst	1,9	3,5	3,5
Minskat antal olyckor med personskada i vägtrafiken efter åtgärd av bastrafikledshållningen, st.	19	23	15

Trafikens miljölägenheter minskar

Effekt av bullerbekämpning inom trafikledshållningen, personer/år	575	985	450
Minskning av risken för förorening av grundvattnet efter åtgärd av trafikledshållningen, km	15	5,7	5,0

FUNKTIONELL EFFEKTIVITET

Produktivitet och totalekonomi

Ökning av arbetets produktivitet, %	-0,8	1	1
Ökning av den totala produktiviteten, %	-1,4	0,2	0,2

Inkomster av och utgifter för Trafikverket (mn euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Omkostnader (01)	84,4	81,1	78,9
— Inkomster av verksamheten	1,1	1,2	1,0
— Omkostnader	85,5	82,3	79,9
— Förvaltning	80,3	76,3	73,9
— FoU	5,2	6,0	6,0
Bastrafikledshållning (20)	982,6	932,9	1 065,0
Inkomster	79,4	65,5	50,6
— Banavgift	43,4	43,8	41,0
— Övriga inkomster	36,0	21,7	9,6
Utgifter	1 062,0	998,4	1 115,6
Dagligt underhåll	377,9	382,1	396,5
— Skötsel	330,5	317,8	331,4
— Användning	47,4	64,3	65,1
Upprätthållande	400,7	345,6	372,8
— Reparation	62,6	57,5	57,5
— Livscykelhantering	325,2	273,1	298,9
— Egendomsförvaltning	12,9	15,0	16,5
Förbättring	120,5	89,7	65,2
— Investeringar i förbättring av trafikleder	81,1	62,2	31,4
— System för trafikledning	16,7	16,0	21,8
— Planering	22,7	11,5	12,0
Trafiktjänster	162,9	181,1	181,1
— Informations- och styrningstjänster för trafiken	68,7	79,3	74,6
— Isbrytning	43,0	49,0	51,0
— Landsvägsfärjetrafik	47,1	48,3	51,0
— Sjökartläggning	4,2	4,5	4,5
Minskandet av det eftersatta underhållet	-	-	100,0
Utvecklingsinvesteringar (70, 76, 77, 78, 79)	535,4	549,9	540,0
Anskaffning av en isbrytare (70)	0,9	55,0	-
Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden	21,3	35,0	35,0
Utvecklande av trafikledsnätet (77)	415,0	340,1	343,0
Vissa trafikledsprojekt (78)	30,8	22,0	56,0
Livscykelfinansieringsprojekt (79)	67,4	97,8	106,0
Nettoutgifter sammanlagt	1 602,4	1 564,0	1 683,9
Bruttoutgifter sammanlagt	1 682,9	1 630,7	1 735,5

Utvecklingen av uppgifter gällande verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2014 utfall	2015 uppskattning	ändring	2016 uppskattning	ändring
Verksamhet som täcks med farledsavgifter					
Utländsk godstrafik vid havskusten, mn ton	94 630	95 000	0,4 %	96 000	1,1 %
Passagerartrafik, mn resenärer	18,1	18,1	0,0 %	18,1	0,0 %

Utvecklingen av uppgifter gällande verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2014 utfall	2015 uppskattning	ändring	2016 uppskattning	ändring
Intäkter av farledsavgifter, 1 000 euro	87 587	44 400	- 49,3 %	44 800	0,9 %
Övriga intäkter, 1 000 euro	132	130	-1,5 %	130	0,0 %
Kostnader, 1 000 euro	82 662	86 162	4,2 %	92 662	7,5 %
Kostnadsmotsvarighet			-54,4 %- enh.	48,5 %	-3,2 %- enh.
	106,1 %	51,7 %			

01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 78 917 000 euro.

Anslaget får även användas till

- 1) utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Förklaring: Trafikverket har till uppgift att ansvara för underhåll och utvecklande av servicenivån för trafiken på de trafikleder som förvaltas av staten. Genom sin verksamhet främjar verket hela trafiksystemets funktionsduglighet, trafiksäkerheten och en välbalanserad utveckling och hållbar utveckling inom regionerna.

Trafikverket utvecklar sin verksamhet särskilt med hänsyn till trafiksystemet i sin helhet genom att förbättra samverkan mellan trafikformerna och deras lönsamhetsförutsättningar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	85 445	82 280	79 877
Bruttoinkomster	1 057	1 200	960
Nettoutgifter	84 388	81 080	78 917
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	23 022		
— överförs till följande år	24 788		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Riksomfattande telematiktjänster och informationstjänster inom trafiken (överföring från moment 32.01.02) (9 årsv.)	268
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-80
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-662
Indexhöjning av hyresutgifterna	42
Löneglidningsinbesparing	-310
Lönejusteringar	349

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 150
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-403
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-99
Nivåförändring	-118
Sammanlagt	-2 163

2016 budget	78 917 000
2015 budget	81 080 000
2014 bokslut	86 154 000

20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 065 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för uppgifter som hänförs till skötsel, användning och reparation av trafikledsnätet, livscykelhantering, egendomsförvaltning, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem, planering, styrning av och information om trafiken, isbrytning, landsvägsfärjetrafiken, sjökartläggning och andra uppgifter som den som upprätthåller trafikleder, banor eller farleder har ansvar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen

2) i enlighet med omkostnadsanslagets användningsändamål med standardinnehåll till uppgörande av sådana nödvändiga lagstadgade skyldigheter som får föranleda utgifter också under kommande finansår

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

4) tillfälligt till betalning av materialleveranser för banhållningen innan materialet hänförs till de utvecklingsprojekt som budgeterats under investeringsutgiftsmomenten.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, inkomsterna från den samfinansierade verksamheten, inkomsterna av tillståndsavgiften för Saima kanal, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten och inkomsterna av försäljningen av egendom med undantag för intäkterna av försäljningen av fast egendom och inkomsterna av skadestånd från trafikledshållningen.

Fullmakt

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har 41,0 miljoner euro beaktats som nettobudgeterade intäkter av banavgiftens grundavgift. Därutöver intäktsför Trafikverket med stöd av banskattelagen sammanlagt 5,34 miljoner euro i banskatt under moment 11.19.03. Vid dimensioneringen av anslaget har man även beaktat bastrafikledshållningen inom de spetsprojekt som ingår i regeringens strategiska mål: 100 miljoner euro i tilläggsfinansiering för minskandet av det eftersatta underhållet.

Förhindrandet av en ökning av det eftersatta underhållet och minskandet av det ska ske på ett kontrollerat sätt och trafikledernas skick ska säkerställas genom att även beakta trafikledens betydel-

se för kunden. Utan satsningen på det eftersatta underhållet skulle det eftersatta underhållet öka och trafikledningens skick försämrast snabbt. Att effektivisera trafikledningarna när det gäller deras livscykel är ett av de centrala målen. Finansieringen i fråga om det eftersatta underhållet riktas även till främjandet av digitaliseringen och automatiseringen i syfte att utveckla hanteringen av det eftersatta underhållet och att förhindra uppkomsten av eftersatt underhåll.

Det befintliga trafiknätet underhålls med åtgärder enligt *bastrafikledshållningen*. Med anslagen för bastrafikledshållningen finansieras väg- och banhållning samt farledshållning. Enligt landsvägslagen omfattar väghållningen planering, byggande och underhåll av landsvägar samt trafikförvaltning. Med byggande av landsväg avses anläggande av ny väg och förbättring av väg. Enligt banlagen avses med *banhållning* planering, förvärv, byggande, förvaltning och underhåll av en järnväg och fast egendom som hänför sig till den samt förbättring av en befintlig järnväg. Med byggande av järnväg avses anläggande av ny järnväg och förbättring av befintlig järnväg.

Farledshållning indelas i dagligt underhåll, upprätthållande, förbättring och trafiktjänster. Dessa är vidare uppdelade i de delar som nämns i momentets beslutsdel. Finansieringen av bastrafikledshållningen är nästan till 60 % bunden till över ettåriga indexbundna avtal.

Det viktigaste i trafikledshållningen är att vidta de åtgärder som krävs för den dagliga framkomligheten i trafiknätet, att förhindra att det eftersatta underhållet ökar och att minska det på ett kontrollerat sätt under de kommande åren. Åtgärderna i fråga om det eftersatta underhållet riktas bl.a. till förbättringen av beläggningen och strukturer på regionala och vägar och förbindelsevägar, till landsvägs- och järnvägsbroars skick, till bangårdar och banors skyddsanordningar, till trygghandet av bioekonomins verksamhetsförutsättningar och till utvecklandet av råvirkesterminalerna.

Genom dagligt underhåll (397 mn euro) garanteras den dagliga framkomligheten i trafiknätet. För trafiknätets underhåll används 332 miljoner euro, och dessa åtgärder prioriteras i hela trafikledshållningen. Utgifterna för energi för farlederna med utrustning samt för stödtjänster för el- och IKT-system uppgår sammanlagt till 65 miljoner euro.

Till upprätthållande används 381 mn euro. Vid upprätthållandet repareras skador som föranleds av att trafiknätet och dess specialkonstruktioner slits och blir äldre och förnyas konstruktioner med försvagad funktion. Det eftersatta underhållet inom trafiknätet har i huvudsak orsakats av otillräckligt upprätthållande i samband med att nivån på bastrafikledshållningen sjunkit och köpkraften försämrats. Största delen av finansieringen av upprätthållandet används till livscykelhantering, dvs. 307 miljoner euro. Åtgärderna består i stor utsträckning av systematisk reparation och modernisering av delar av trafikledsnätet eller ett stort enskilt objekt, inkl. projektprogrammet för reparation av huvudbanorna på områden med tjälskador och mjuk mark. Genom åtgärderna förebyggs sådana olägenheter för trafiken som föranleds av försämring av trafiknätets skick och förbättras trafikens säkerhet, framkomlighet och punktlighet.

För förbättringar används 65 miljoner euro och genom dem upprätthålls trafikledningens service-nivå på den nivå som den ökade trafiken eller ändringarna i markanvändningen förutsätter. Genom investeringarna för förbättring av trafikledningarna (31 mn euro) finansieras mindre byggnadsobjekt med tillhörande projektplanering. Dessa omfattar bl.a. projektprogrammet för råvirkesterminalerna (5 miljoner euro), projektprogrammet för höjning av måtten och vikten för tunga fordon (10 mn euro). Den övriga finansieringen av förbättringen ska användas till att i mindre skala förnya och planera om de system som trafikcentralerna använder.

För trafik tjänster används 181 miljoner euro. Trafiktjänsterna består av trafikstyrning och trafikinformation (75 mn euro, främst av bantrafikcentralens, vägtrafikcentralernas och VTS-centralernas köpta tjänster), isbrytning (51 mn euro), landsvägsfärjetrafik (51 miljoner euro) och sjökartläggning (4,5 mn euro). Genom åtgärderna främjas säkerheten, framkomligheten och miljömedvetenheten i trafiken och för transporterna och mobiliteten. Utgifterna för isbrytning är dimensionerade enligt 490 driftsdagar för isbrytarna och kostnadsmotsvarigheten för uppgifter i enlighet med lagen om farledsavgift uppskattas vara 48,5 % år 2016. Syftet med farledsavgiften är att täcka de kostnader som föranleds av byggande, skötsel och upprätthållande av farleder för handelssjöfarten samt de kostnader som föranleds av fartygstafikservicen och isbrytarassistan- sen. Halveringen av farledsavgiften gäller år 2016.

Utgifterna för och inkomsterna av bastrafikledshållningen per trafikform åren 2014—2016 (mn euro). ¹⁾

	2014 utfall			2015 ordinarie budget			2016 budgetprop.		
	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter
Väghållning	590	21	569	545	11	534	540	-	540
Banhållning	394	60	334	366	53	313	381	50	331
Farledshållning	81	1	80	87	1	86	95	1	94
Sammanlagt	1 065	82	983	998	65	933	1 016	51	965

¹⁾ Anslaget på 100 miljoner euro för minskandet av det eftersatta underhållet ingår inte i dessa.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskandet av det eftersatta underhållet inom trafiknätet	100 000
Nivåförändring	32 091
Sammanlagt	132 091

2016 budget	1 065 000 000
2015 I tilläggsb.	7 793 000
2015 budget	932 909 000
2014 bokslut	1 016 938 000

35. Statsunderstöd för byggandet av västmetron (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för byggandet av en metrolinje västerut på avsnittet Gräsviken—Mattby.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Inom Västmetroprojektet ska Helsingfors metro byggas ut från Gräsviken till Mattby. Understödet betalas ut utifrån kostnaderna från året innan. Fram till utgången av 2014 har byggkostnaderna uppgått till sammanlagt 660 miljoner euro. Byggkostnaderna uppskattas år 2015 uppgå till ca 300 miljoner euro. Av detta kan endast en del godkännas till statsunderstödet andel som utgör 30 %, eftersom man uppnår det maximibelopp av understödet som är 200,0 miljoner euro enligt kostnadsnivån enligt MAKU-index från oktober 2007 (131,5 poäng 2000=100).

Den del av anslaget för 2016 som fattas finansieras genom anslag som beviljats tidigare år, varav 19,6 miljoner euro förblivit oanvända. Understödet för byggandet av Västmetron har åren 2011—2015 medfört utgifter för staten till ett belopp av 197,9 miljoner euro. Understöd till ett värde av 39,0 miljoner euro kommer uppskattningsvis att betalas år 2016.

I och med det fortsatta projektet med byggandet av västmetron ska västmetron förlängas från Mattby till Stensvik. Understödet betalas till Esbo stad i efterhand på basis av de faktiska kostnaderna från föregående år, men så att statsunderstödet betalas första gången 2017 för de faktiska understödsberättigande utgifterna 2014—2016. Det fortsatta projektet med byggandet av västmetron bedöms framskrida så att statsunderstöd betalas för 83 miljoner euro år 2017, för 80 miljoner euro år 2018, för 65 miljoner euro år 2019 och för 14 miljoner euro år 2020. Maximibeloppet av understödet enligt kostnadsnivån för MAKU-index november 2013 (136,72 poäng 2005=100) är 240 000 000 euro.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Gräsviken—Mattby	20 400	-	-	-	20 400
Mattby—Stensvik	-	83 000	80 000	79 000	242 000
Sammanlagt	20 400	83 000	80 000	79 000	262 400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-68 313
Sammanlagt	-68 313

2016 budget	20 400 000
2015 budget	88 713 000
2014 bokslut	55 744 000

41. Statsunderstöd för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget kan användas för betalning av statsunderstöd till verksamhets- och investeringsutgifter för de flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät.

Förklaring: För att understödet ska beviljas till annat än flygtrafikkontrolltjänster samt skydds- och bevakningsverksamhet förutsätts det dessutom att en anmälan om statligt stöd lämnas till kommissionen och att kommissionen godkänner stödet på basis av riktlinjerna om statligt stöd till flygplatser och flygbolag (EUT 2014/C/99/03). Maximibeloppet för understödet samt stödkriterierna beror således på kommissionens godkännande.

2016 budget	1 000 000
2015 I tilläggsb.	1 340 000
2015 budget	1 000 000
2014 bokslut	1 000 000

50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med lagen (358/1962) och förordningen (1267/2000) om enskilda vägar till betalning av statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar

2) till att stödja rådgivning och handledning av väglagen och till produktion av material och tjänster som stödjer detta.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för att understödja underhåll och förbättring av enskilda vägar. Anslaget får användas för att trygga lika möjligheter till mobilitet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och näringslivet behöver.

Statsunderstödet inriktas i första hand på stöd till användning och underhåll av färjor samt i viss mån till vägförbättringar. Det finns ca 55 000 km vägar som är berättigade till statsunderstöd, och det har bildats ca 16 000 väglag för att sköta dessa vägar.

Det stöd som används för specialobjekt som erhåller understöd uppgår till ca 1,8 miljoner euro. Det stöd som ska riktas till specialobjekt bedöms på basis av de inlämnade ansökningarna om understöd. År 2015 gjordes bedömningen enligt maximibeloppet, dvs. enligt 80 % av understödet. År 2016 görs bedömningen enligt 65 %. Genom ändringen av nivån på understödet vill man uppnå kostnadseffektivitet och säkerställa en ändamålsenlig servicenivå inom understödsverksamheten.

Understöd beviljas bara för förbättring av de broar och stora vägtrummor som med tanke på framkomligheten på vägen är mest brådskande eller för reparation av skador på vägen. Stödet kan maximalt uppgå till 75 % av de faktiska godkända kostnaderna. För sedvanliga vägförbättringsobjekt utgör stödets andel för närvarande 50 % och i vissa av de mest betydande broobjekten högst 75 %. Kommunernas stöd för objekt av detta slag har varierat mellan 0—20 %. År 2016 kan understöd endast beviljas enskilda vägförbättringsobjekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2016 budget	3 000 000
2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	8 000 000

(70.) Anskaffning av en isbrytare (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	55 000 000
2014 bokslut	46 000 000

76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 997 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) förutom till betalning av jordområden och ersättningar enligt landsvägslagen (503/2005) även till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)
- 3) till förvärv av bytesmark som kan användas för sådana områden som behövs för landsvägar och järnvägar och för ägoregleringar samt till ersättningar innan godkännandet av en väg- eller järnvägsplan äger rum
- 4) till betalning av köpeskillingar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007) samt till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som behövs för byggandet av trafikleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt
- 6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (587/2011).

Förklaring: Avsikten är att 28 440 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 6 540 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 17 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

2016 budget	34 997 000
2015 budget	34 997 000
2014 bokslut	21 326 584

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 343 030 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) utgifter som föranleds av genomförandet av sådana investeringar för utveckling av trafikledsnätet som är budgeterade under momentet
- 2) utgifter som föranleds av projektplanering av investeringsprojekt som finansieras under momenten för investeringsutgifter innan det i samband med statsbudgeten fattas ett beslut om inledande av projektet.

Fullmakt

Fullmakt att ingå följande förbindelser om nya trafikledsprojekt: Trafikverket bemyndigas att ingå avtal om de projekt som specificerats i tabellen nedan så att de föranleder staten utgifter för högst det belopp som nämns i tabellen (maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleder staten)

Nya trafikledsprojekt

Maximibeloppet för utgifter som av
förbindelserna föranleder staten (euro)

Förbättringen av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	60 000 000
---	------------

Fullmakt att ingå följande förbindelser för farledsprojekt som beslutats tidigare budgetår:

Trafikverket bemyndigas att ingå förbindelser för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetår på det sättet att de utgifter som föranleder staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår högst till det belopp som nämns i tabellen (maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleder av förbindelser som ingått tidigare budgetår):

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleder staten (euro)

Vägprojekt

Rv 6 Villmanstrand—Imatra	177 000 000
Stamväg 51 Kyrkslätt—Stensvik	80 000 000
Rv 5 Päiväranta—Vuorela	90 000 000
Rv 6 vid Joensuu	47 100 000
E18 Fredrikshamns omfartsväg	180 000 000
Rv 8 Smedsby omfartsväg	57 500 000
Rv 19 Seinäjoki östra omfartsväg	75 500 000
E18 Forsby—Kotka, separat projekt	37 000 000
Rv 8 Åbo—Björneborg	92 500 000
Anslutningsförbindelser för Västmetron	19 900 000
Rv 4 vid Rovaniemi	25 000 000
Rv 5 vid S:t Michel	27 000 000
Lv 101 förbättring av Ring I	32 000 000
Rv 6 Taavetti—Villmanstrand	76 000 000
Förbättring av lv 148 vid Kervo	13 000 000
Rv 3 planskild anslutning i Arolampi	6 000 000
Sv 77 Viitasaari—Keitele	13 000 000
Rv 3 Tammerfors—Vasa, Laihela, 1 fasen	27 000 000
Rv 22 Uleåborg—Kajana—Vartius	15 000 000
Rv 8 väginvesteringar som föranleder av kärnkraftverket i Pyhäjoki	22 500 000

Banprojekt

Rovaniemi—Kemijärvi, elektrifiering	24 000 000
Ringbanan	509 000 000
Österbottenbanan	674 000 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna förbinds staten (euro)
Mellersta Böle, spår i väster	40 000 000
Triangelspåret i Riihimäki	10 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, 1 fasen	150 000 000
Bennäs—Jakobstad, elektrifiering	4 000 000

Farledsprojekt

Havsfarleden till Jakobstad	11 400 000
Havsfarleden till Nystad	11 000 000
Havsfarleden till Raumo	20 000 000
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	40 000 000

Gemensamma trafikledsprojekt

Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	158 000 000
---	-------------

Förklaring: Under momentet budgeteras alla anslag för trafikledsprojekt som genomförs med direkt finansiering från statsbudgeten. Projektens externa finansieringsandelar beaktas under moment 12.31.10 i de fall där Trafikverket betalar i första hand och därefter fakturerar den externa parten. På motsvarande sätt minskar behovet av anslag under detta moment. Med externa finansieringsandelar avses att andra aktörer deltar i kostnaderna för farledsprojekt som hör till statens ansvar.

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansieringsandel av fullmakten att ingå avtal milj. €	Beräknad användning mn €	Anslag 2016 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
--	---------	--------------------	------------------------------	--	--------------------------	------------------	--------------------------------

Oavslutade trafikledsprojekt**Vägprojekt**

E18 Fredrikshamns omfartsväg	Budget 2011	2015	180,0	5,2	166,2	3,5	-
Rv 19 Seinäjoki östra omfartsväg	Budget 2011/ II Tilläggsbudget 2014	2016	75,5	2,4	63,7	8,0	3,8
Rv 8 Åbo—Björneborg	Tilläggsbudget 2013/ II tilläggsbudget 2014	2018	92,5	2,5	64,1	19,0	6,9
Rv 4 vid Rovaniemi	Budget 2014	2016	25,0	2,0	19,1	3,9	-
Rv 5 vid S:t Michel	Budget 2014	2017	27,0	3,0	14,0	7,7	2,3

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansieringens andel av fullmakten att ingå avtal milj. €	Beräknad användning mn €	Anslag 2016 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Lv 101 förbättring av Ring I	Budget 2014	2018	32,0		11,4	5,0	15,6
Rv 6 Taavetti—Villmanstrand	Tilläggsbudget 2014	2018	76,0		7,6	39,2	29,2
Rv 3 Tammerfors—Vasa, Laihela, 1 fasen	Budget 2015	2017	27,0		2,0	13,0	12,0
Rv 8 Uleåborg—Kajana—Vartius	Budget 2015	2016	15,0		2,7	7,3	5,0
Rv 8 väginvesteringar som föränleds av kärnkraftverket i Pyhäjoki	Tilläggsbudget 2015	2017	22,5		3,0	14,5	5,0
Banprojekt							
Österbottenbanan	Budget 2011/ III tilläggsbudget 2011/ budget 2015	2017	674,0		577,3	71,5	25,2
Mellersta Böle, spår i väster	Budget 2014	2020	40,0		9,0	9,0	22,0
Triangelspåret i Riihimäki	Budget 2015	2016	10,0		4,5	5,5	-
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, 1 fasen	Budget 2015	2020	150,0		2,0	30,0	118,0
Bennäs—Jakobstad, elektrifiering	Budget 2015	2017	4,0		0,5	3,0	0,5
Farledsprojekt							
Havsfarleden till Raumo	II tilläggsbudget 2014	2017	20,0		1,0	10,0	9,0
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	Budget 2015	2018	40,0		4,0	15,0	21,0
Gemensamma trafikledsprojekt							
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	Tilläggsbudget 2015	2018	158,0		13,0	50,0	95,0
Planering av Centrumslingan	Budget 2012	2016		6,8	29,0	11,0	-

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansierings andel av fullmakten att ingå avtal milj. €	Beräknad användning mn €	Anslag 2016 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Annan planering av utvecklingsprojekt					-	5,0	-
Oavslutade trafikledsprojekt sammanlagt			1 668,5	21,9	994,4	331,0	370,5
Nya trafikledsprojekt							
Förbättringen av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	Budget 2016	2019	60,0	-	-	12,0	48,0
Nya trafikledsprojekt sammanlagt			60,0	-	-	12,0	48,0
Oavslutade och nya trafikledsprojekt sammanlagt			1 728,5	21,9	994,4	343,0	418,5

Fullmakterna att ingå avtal för sådana pågående projekt som inte inbegriper projektplanering och som anvisas anslag i denna budget uppgår till sammanlagt 1 668,5 miljoner euro, varav den externa finansieringsandelen är 21,9 miljoner euro. Fram till utgången av 2015 beräknas den kumulativa användningen av projektens anslag vara sammanlagt 965,5 miljoner euro. År 2016 har det vid dimensioneringen av momentet beaktats 315,03 miljoner euro i anslag. *De nya projekten* beräknas föranleda staten utgifter på sammanlagt 12,0 miljoner euro år 2016. *Planeringen av trafikledsprojektet* medför dessutom utgifter till ett belopp av sammanlagt 16,0 miljoner euro.

Av anslaget på 343,03 miljoner euro under momentet utgör 339,9 miljoner euro statlig medfinansiering. År 2016 är de externa finansieringsandelarna ca 3,1 miljoner euro, vilket har beaktats under moment 12.31.10.

Som motivering till det nya projektet föreslås följande:

Förbättringen av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors

Syftet med projektet är att minska störningar i när- och fjärrtågstrafiken i Helsingfors regionen och övriga Finland samt att öka kapaciteten hos bangården. Projektet möjliggör en ökning av tågtrafiken, minskar konsekvenserna av trafikstörningar på bangården och möjliggör större områden för underhållsarbete. Projektet inbegriper att utöka Helsingfors bangårds växlar samt intensifiera signalsystemet. Kostnadsförslaget för projektet är 60,0 miljoner euro (MAKU 2010: 122). Anslaget för 2016 uppgår till 12,0 miljoner euro.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Oavslutade trafikledsprojekt	315 030	213 390	92 000	65 158	685 578
Nya trafikledsprojekt	12 000	19 000	23 000	6 000	60 000
Utgifter sammanlagt	327 030	232 390	115 000	71 158	745 578

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 536,4 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av behovet av anslag för trafikledsprojekt	2 889
Sammanlagt	2 889

2016 budget	343 030 000
2015 I tilläggsb.	18 716 000
2015 budget	340 141 000
2014 bokslut	472 252 000

78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 56 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för genomförande av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet. De finansieringsandelar som utomstående finansiärer betalar och som staten betalar i efterhand budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras utomstående instansers finansieringsandelar från statens utgifter för utvecklingsprojekten för trafikledsnätet. Hur de utomstående finansiärernas (t.ex. kommuner och företag) finansieringsandelar budgeteras under momentet beror på den tidpunkt då staten betalar dem tillbaka till finansiärerna.

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2016 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Oavslutade trafikledsprojekt						
Vägprojekt						
Rv 12 Tammerfors strandled	Budget 2012/ tilläggsbudget 2013	2017	61,0	5,0	26,0	30,0
E18 Ring III, 2 fasen	Budget 2013/ tilläggsbudget 2013	2016	110,0	39,0	30,0	21,0
Vägförbindelse till Fennovoima	Budget 2015	2015	7,4	-	-	7,4
Sammanlagt			178,4	44,0	56,0	58,4

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	56 000	58 400	-	-	114 400

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 31,8 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föränleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	34 000
Sammanlagt	34 000

2016 budget	56 000 000
2015 budget	22 000 000
2014 bokslut	25 000 000

79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 105 970 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föränleds av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet som genomförs som livscykelprojekt.

Fullmakt

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras de anslag som behövs för statens medfinansieringsandel i alla livscykelprojekt. År 2016 finansieras tre livscykelprojekt under momentet.

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2016 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Oavslutade livscykelprojekt						
E18 Muurla—Lojo	I Tilläggsbudget för 2004	2008	700,0	285,2	41,6	408,2
E18 Forsby—Kotka	Budget 2010	2014	650,0	93,7	62,0	494,3
E18 Fredrikshamn—Vaalimaa	Budget 2014	2018	660,0	5,7	2,4	652,0
Sammanlagt			2 010,0	384,6	106,0	1 554,5

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	105 970	101 210	126 450	1 326 790	1 660 420

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 243,5 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föranleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	8 220
Sammanlagt	8 220

2016 budget	105 970 000
2015 budget	97 750 000
2014 bokslut	69 000 000

20. Myndighetstjänster för trafiken

Förklaring: Genom myndighetstjänsterna för trafiken tryggar man trafiksystemets funktionsduglighet och säkerhet samt skapar förutsättningar för ett innovativt utvecklande av trafiksystemet och dess tjänster.

01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 47 866 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Förklaring: Trafiksäkerhetsverket svarar för myndighetstjänsterna för alla trafikformer. Myndighetstjänsterna för trafiken hänför sig till trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknad.

Trafiksäkerhetsverket har bl.a. följande uppgifter:

- beskattnings-, registrerings- och tillsynsuppgifter inom trafiken
- tillstånds- och tillsynsuppgifter inom trafiksystemet
- uppgifter i anslutning till utbildning och examina inom trafiksektorn
- sådana uppgifter i anslutning till trafikmarknaden som hänför sig till verkets ansvarsområde
- uppgifter som hör till främjande av trafiksäkerheten och miljökonsekvenser av trafiken
- Kommunikations- och upplysningsuppgifter inom trafiksektorn

— säkerställande av att trafiksystemet är säkert vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden

Trafiksäkerhetsverket Trafi:s roll i genomförandet av förvaltningsområdets prioriteringar innefattar följande:

— främja marknaden för trafik tjänster samt nya kundorienterade tjänster genom ändamålsenlig reglering, planmässigt påverkande och försök.

— sträva efter att styra konsumenternas efterfrågan genom sådana tjänster som stödjer energireformen inom trafiksektorn.

— öppna och utnyttja information i syfte att skapa nya affärsmöjligheter och trafik tjänster

— trygga trafik- och kommunikationsförbindelserna genom att förbättra driftsäkerheten och säkerheten i trafiken

För Trafiksäkerhetsverket ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande verksamhetsmål för 2016, som stöder de mål för samhällsliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2014 utfall	2015 budget	2016 mål
-------------	----------------	----------------	-------------

PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING

Marknaden och tjänster i fråga om trafik och kommunikation

Regleringen av trafiksystemet är ändamålsenlig och möjliggör utveckling inom branschen.

Verket utövar ett planmässigt inflytande inom trafikens verksamhetsmiljö när det gäller de viktiga ärenden som behandlas internationellt, inom EU och nationellt. Inflytandet utövas genom att samarbeta intensivt med intressentgrupperna vid beredningen av ärenden.

Energireformen inom trafiksektorn

Styrning av konsumenters efterfrågan mot renare fordon

Utnyttjandet av information samt affärsmöjligheter

Genom att utnyttja information skapar man nya verksamhetsätt, tjänster, innovationer och affärsmöjligheter.

Möjligheterna att avveckla och luckra upp gällande bestämmelser har bedömts och åtgärder för detta har inletts. I de nya projekt som gäller bestämmelser och föreskrifter har man beaktat regleringens effektivitet

Påverkansplanen/strategin har uppdaterats regelbundet. Planen/strategin har genomförts och utvärderats

Åtgärderna har genomförts

Utnyttjandet av trafikinformation har innefattat att uppdatera och realisera vägkartan

Resultatmål	2014 utfall	2015 budget	2016 mål
Transporter och kommunikationer			
Trafiksystemets driftsäkerhet och säkerhet			Trafikens driftsäkerhet och säkerhet har förbättrats genom intelligent teknik och informationstjänster samt genom bättre tvärsektoriellt samarbetet
Servicenivå			
Kundtillfredsställelse, kunder (skalan 1—5)	3,6	3,6	3,6
Kundtillfredsställelse, intressentgrupper (skalan 1—5)	3,6	3,6	3,6
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Myndighetsuppgifter			
Genom att utveckla verkets tjänster görs kostnadsinbesparingar.			Verksamhetens effektivitet förbättras i hela servicekedjan
PRODUKTIVITETEN			
Ökning av arbetets produktivitet, % minst	-1,65	1	1
Ökning av den totala produktiviteten, % minst	-1,71	2	2
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, % (genomsnittet för tre år, %)	105	101...107	101...107

Trafiksäkerhetsverkets bruttoutgifter är ca 138,8 miljoner euro. Av dessa täcks 81,0 miljoner euro med inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten och 47,9 miljoner euro med ett nettoanslag. Vid dimensionering av nettoanslaget har man beaktat utgifter till ett belopp av 11,5 miljoner euro motsvarande tillsynsavgiften för flygtrafiken, som budgeterats under moment 11.19.05, utgifter till ett belopp av 7,3 miljoner euro motsvarande tillsynsavgiften för besiktningsverksamheten och utgifter till ett belopp av 40 000 euro motsvarande tillsynsavgiften för spårtrafiken i städerna. Utgifterna för fordonsbeskattningsuppgiften uppgår till 11,16 miljoner euro. De viktigaste offentligrättsliga prestationerna med tanke på inkomstbildningen utgörs av prestationer som gäller registrering och ibruktagande av vägtrafikfordon samt körprov, examina och körkort och olika prestationer som gäller personers behörighet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	138 150	134 630	138 106
Bruttoinkomster	90 571	85 041	90 240
Nettoutgifter	47 579	49 589	47 866
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	15 051		
— överförs till följande år	15 685		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
Offentligrättsliga prestationer	77 223	75 824	81 023
— Registrering av fordon	36 132	33 975	32 433
— Körrätt och examina	30 356	27 451	35 274
— Tillstånd och tillsyn	10 736	14 398	13 316
Företagsekonomiska prestationer (informations-tjänst)	8 977	9 217	9 217
Intäkter sammanlagt	86 200	85 041	90 240
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
Offentligrättsliga prestationer	73 993	75 627	80 985
— Registrering av fordon	33 801	30 675	30 819
— Körrätt och examina	26 769	25 611	34 144
— Tillstånd och tillsyn	13 423	19 341	16 022
Företagsekonomiska prestationer (informations-tjänst)	8 487	8 612	9 217
Kostnader sammanlagt	82 480	84 239	90 202
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)			
Offentligrättsliga prestationer	3 230	197	38
— Registrering av fordon	2 331	3 300	1 614
— Körrätt och examina	3 587	1 840	1 130
— Tillstånd och tillsyn	-2 687	-4 943	-2 706
Företagsekonomiska prestationer (informations-tjänst)	490	605	-
Kostnadsmotsvarighet sammanlagt	3 720	802	38
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	104	100	100
— Registrering av trafikmedel	107	111	105
— Registrering av behörigheter	113	107	103
— Examina, tillstånd och tillsyn	80	74	83
Företagsekonomiska prestationer (informations-tjänst)	106	107	-
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	104	101	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	11 045	11 100	11 451
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	4 817	7 260	7 260
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	-	40

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter sammanlagt	15 862	18 360	18 751
Kostnader			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	11 420	11 870	11 870
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	3 466	7 329	7 260
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	-	40
Kostnader sammanlagt	14 886	19 199	19 170
Överskott (+)/Underskott (-)			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	-375	-770	-419
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	1 351	-69	-
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	-	-
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	976	-839	-419
Kostnadsmotsvarighet, %			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	97	94	96
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	139	99	100
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	-	100
Kostnadsmotsvarighet, %	107	96	98

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Specialsakkunnig inom sjöfarten (överföring till moment 24.01.01)	-283
Tillsynen över svaveldirektivet	200
Årsavgift för stadsbanetraffiken	40
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-48
Indexhöjning av hyresutgifterna	15
Löneglidningsinbesparing	-135
Lönejusteringar	99
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-320
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-254
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-24
Nivåförändring	-1 013
Sammanlagt	-1 723

2016 budget	47 866 000
2015 I tilläggsb.	-243 000
2015 budget	49 589 000
2014 bokslut	48 213 000

(40.) *Försök med premie för skrotning av fordon (reservationsanslag 2 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 III tilläggsb.	5 000 000
2015 budget	3 000 000

30. Stöd till trafiken och köp av tjänster

Förklaring: Målet för sjöfartspolitikerna är att trygga en positiv utveckling av den finska handelsflottan, sysselsättningen av finländska sjöfarare samt försörjningsberedskapen. Behovet av en egen handelsflotta är accentuerat för att Finland är avsidet beläget och för att utrikeshandeln är beroende av sjötransporterna över Östersjön. Enbart aspekterna på försörjningsberedskapen kräver ett tillräckligt stort inhemskt tonnage. Handelsflottan har vuxit gradvis under de senaste åren. Andelen finländska fartyg av sjötransporterna har stabiliserat sig på en nivå på drygt 30 % (export drygt 40 %, export drygt 20 %).

I fjärtrafiken kan kollektivtrafikens basservicenivå tryggas genom köp av trafik eller genom beviljande av ensamrätt som kompensation för skyldigheten att tillhandahålla offentliga tjänster när det inte uppstår tillräckliga förbindelser på marknadsvillkor. Basservicenivån granskas på trafiksystemnivå, dvs. det är tillräckligt att destinationen nås med endast en trafikform.

Kollektivtrafiksystemet utvecklas kraftigt i riktning mot servicenivåtänkande. Servicenivån bygger på kundernas behov, samhälleliga mål och tillgängliga resurser. I de fyra största stadsregionerna är målet en kollektivtrafik som kan konkurrera med privatbilismen särskilt i fråga om arbetsresor. I de medelstora stadsregionerna eftersträvas ett attraktivt utbud av kollektivtrafik. I små stadsregioner och i glesbygder som är belägna nära stadsregioner eftersträvas en basservicenivå för kollektivtrafiken.

Enligt kollektivtrafiklagen ändrades sätten att ordna kollektivtrafiken fr.o.m. den 1 juli 2014. Ändringen ska ske stegvis fram till den 2 december 2019. Ändringen inverkar även på de biljettyper som får statsunderstöd.

Utvecklandet av passagerarinformationssystemen, informationssystemen och de gemensamma betalningssystemen för kollektivtrafiken främjas. På lång sikt kommer den statliga finansieringen enbart att användas till att köpa trafik av eller understödja trafik hos sådana aktörer som förbinder sig till arbetet med att utveckla gemensamma betalnings- och informationssystem för kollektivtrafiken.

De tjänster som tillhandahålls av färjor inom skärgårdstrafiken och av förbindelsefartyg tryggas på nuvarande nivå.

42. Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 841 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för kostnader för ordnande av yrkesutbildning inom järnvägstrafiken.

Förklaring: Anslaget är avsett för en läroanstalt eller ett aktiebolag som erbjuder övergripande yrkesutbildning inom järnvägsbranschen för olika uppgifter och som är oberoende av aktörerna inom järnvägsbranschen.

2016 budget	841 000
2015 budget	841 000
2014 bokslut	841 000

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 420 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till fartyg som är upptagna i handelsfartygsförteckningen.

Förklaring: Det stöd som betalas till fartygen motsvarar i fråga om de stöd som söks i början av 2016 och som gäller slutet av 2015 beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den sjöarbetsinkomst som en skattskyldig sjöfarare erhållit från ett ovan avsett fartyg som är infört i handelsfartygsförteckningen och av de socialskyddsavgifter som arbetsgivaren har betalat för inkomsten samt de sjömanspensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och grupplivförsäkringspremier liksom den andel av premierna för grupplivförsäkring för fritiden och tilläggsförsäkringen i fritidsförsäkringen som arbetsgivaren betalar. För begränsat skattskyldigas del motsvarar stödet endast den verkställda källskattens belopp och det belopp av socialskyddsavgiften som arbetsgivaren betalar. När det gäller de stöd som söks i början av 2016 och som gäller slutet av 2015 motsvarar stödet beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den sjöarbetsinkomst som en skattskyldig sjöfarare erhållit från ett fartyg som är infört i handelsfartygsförteckningen och av de sjömanspensionsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier som arbetsgivaren betalar. Ändringen baserar sig på lag 298/2015 som en del av reformen av sjömanspensionssystemet. I och med ändringen uppskattas det stödbelopp som betalas enligt lag 1277/2007 öka med 14 miljoner euro per år.

År 2016 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2015—30.6.2016. För passagerarfartyg som får ta mer än 120 passagerare motsvarar stödet det belopp av förskottsinnehållningar, arbetsgivares socialskyddsavgifter och källskatt för tiden 1.11.2015—31.10.2016 i fråga om arbetsgivarprestationer som lämnats och betalats till skatteförvaltningen.

År 2014 betalades det nästan 88 miljoner euro i stöd. Det uppskattas att det 2016 i handelsfartygsförteckningen finns 114 fartyg som omfattas av stödet. Av dessa är 96 lastfartyg och 18 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för de fartyg som är upptagna i förteckningen uppskattas vara sammanlagt närmare 1 578 937 ton. Det stöd per fartyg som beviljades till bogserbåtar uppgick år 2014 i genomsnitt till 136 818 euro, och stödet till andra lastfartyg i genomsnitt till 410 795 euro per fartyg. Stödandelen av bruttolönerna i fråga om samtliga lastfartyg uppgick till ca 37,5 %. Stödet till de passagerarfartyg som under hela stödperioden sökte stöd och som erhöll stöd 2014 uppgick i genomsnitt till 3 811 500 euro per fartyg, och andelen av de bruttolöner som betalades för sjöarbete uppgick till ca 32,8 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av sjömanspensionssystemet	14 000
Sammanlagt	14 000
2016 budget	100 420 000
2015 budget	86 420 000
2014 bokslut	87 581 721

(46.) Miljöstöd för fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	—
2014 bokslut	20 000 000

51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 200 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av prisstöd för lotsning i Saimenområdet i enlighet med lotsningslagen (940/2003).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Enligt lotsningslagen tas det på Saima kanal och Saimens vattenområde ut en lotsningsavgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är maximalt två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet. Av den anledningen är det meningen att prisstöd enligt momentet ska betalas för företagsekonomiskt olönsam lagstadgad lotsning inom Saimenområdet till det företag som producerar lotsningstjänster.

Lotsningssträckorna är betydligt längre på Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften på Saimen ersätts så att ersättningen är högst lika stor som underskottet för Saimenområdet (inkl. kanalen).

2016 budget	4 200 000
2015 budget	4 200 000
2014 bokslut	4 200 000

63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 84 474 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtalen om allmän trafik så som det föreskrivs i trafikavtalsförordningen (EG) nr 1370/20071)
- 2) köp av tågtrafiktjänster
- 3) köp av flygtrafiktjänster
- 4) köp av fartygstrafiktjänster för Kvarken
- 5) köp av region- och lokaltrafik och ersättning för fullgörande av prisskyldigheter samt kostnader för inrättandet och användningen av biljettsystemet
- 6) stöd för kollektivtrafiken i de stora stadsregionerna
- 7) stöd för kollektivtrafiken i de medelstora stadsregionerna
- 8) projekt för utvecklande av kollektivtrafiken och andra utgifter som främjar användningen av kollektivtrafiken samt för mobilitetsstyrning.

Av anslaget får beviljas understöd till kommuner och andra sammanslutningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik (1273/2013).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter som avses i kollektivtrafiklagen (869/2009) samt för vissa andra utgifter som hänförs till produktionen av kollektivtrafiktjänster och främjandet och utvecklandet av kollektivtrafiken samt mobilitetsstyrningen.

Enligt kollektivtrafiklagen ändrades sätten att ordna kollektivtrafiken fr.o.m. den 1 juli 2014. Ändringen ska ske stegvis fram till den 2 december 2019. Det ändrade sättet att ordna kollektivtrafiken innebär att staten ersätter regionala köp i regel direkt till trafikidkaren utan att stödja kommunerna. Kommunerna betalar även i fortsättningen sin andel av kostnaderna. Staten får biljettinkomsterna, som budgeteras under inkomster i statsbudgeten. När det gäller 2016 har det vid dimensioneringen av momentet beaktats 3 700 000 euro som biljettinkomster, som har budgeterats som inkomstpост under momentet 12.31.10.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Basservicenivå inom kollektivtrafiken	
Köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster	24 230
Köp, prisskyldigheter och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken	33 654
Konkurrenskraftig kollektivtrafik	
Stöd till kollektivtrafiken i stora stadsregioner	9 750
Stöd till kollektivtrafiken i medelstora stadsregioner	8 000
Köp av tågtrafikens närtrafiktjänster	5 940
Specialservicenivå inom kollektivtrafiken	
Köp av flygtrafiktjänster	1 000
Kvarkentrafiken	250
Strategisk utveckling av kollektivtrafiken och mobilitetsstyrning	
Utvecklingsprojekt	750
Mobilitetsstyrning	900
Sammanlagt	84 474

Basservicenivå inom kollektivtrafiken

Målet för basservicenivån inom kollektivtrafiken är att trygga det dagliga behovet av att ta sig fram och lika möjligheter till mobilitet. Med trafik på basservicenivå avses en servicenivå som tillgodoser medborgarnas och näringslivets nödvändiga mobilitetsbehov i hela landet. Basservicenivån anges på trafiksystemnivå och det är tillräckligt att den realiserar inom en enda trafikform.

Köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster

Syftet med stödet till fjärrtågtrafiken är att upprätthålla och höja servicenivån inom tågtrafiken och kollektivtrafikens andel av alla fortskaffningssätt. Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana resebehov på regional och riksomfattande nivå som bedöms vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor.

Avtalet mellan staten och VR-Group Ab om köp av tågtrafikens fjärrtrafiktjänster omfattar åren 2016—2019 och uppgår till sammanlagt 150,9 miljoner euro. Utöver den trafik som köps med stöd av avtalet i fråga är VR-Group Ab skyldigt att på det sätt som kommunikationsministeriet bestämmer sköta den trafik som avses i koncessionsavtalet om ensamrätt till persontågtrafik under perioden 3.12.2009—31.12.2019.

Köp, prisskyldigheter och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken

Närings-, trafik- och miljöcentralerna finansierar den kollektivtrafik av typen basservice som på landsbygden bedrivs med bussar och taxibilar samt de prisskyldigheter som gäller region- och arbetsresbiljetter för övergångsperioden. Dessutom skaffar de sin trafik i regionen genom konkurrensutsatta avtal i vars finansiering kommuner kan delta. Grunderna för det stöd närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar anges i statsrådets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik. Genom stödet till kollektivtrafiken kompenseras även prisskyldigheten i anslutning till region-, stads- och arbetsresbiljetterna i sådan trafik som bedrivs enligt trafikeringsavtal för övergångsperioden. Förutsättningen för finansiering för detta ändamål är att kommunen deltar i kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla den allmännyttiga tjänsten med en andel som är minst lika stor som statens.

Tyngdpunkterna för region- och lokaltrafikens utvecklingsåtgärder ligger på trafikplanering samt på främjande och utvecklande av samordningen av persontransporterna.

Konkurrenskraftig kollektivtrafik

Målsättningen för stödandet av en konkurrenskraftig kollektivtrafik är att förbättra servicen samt öka färdmedelsfördelningen och resorna inom kollektivtrafiken.

Närtrafiken i Helsingforsregionen

Statens köp av tågtrafikens närtrafik uppgår årligen till 5,9 miljoner euro för de järnvägslinjer som sträcker sig utanför området för samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT). Köpet av närtrafiken möjliggör en högre servicenivå än vad de direkta biljettinkomsterna möjliggör. Genom köpen möjliggörs en järnvägsnärtrafik som kan anses tillräcklig ur trafikpolitiskt perspektiv i den utsträckning som det årligen för ändamålet beviljade anslaget räcker. Inom den närtrafik som staten köpt företas årligen ca 12 miljoner resor.

Kollektivtrafiken i stora stadsregioner

Staten stödjer kollektivtrafiken i Helsingfors-, Tammerfors-, Åbo- och Uleåborgsregionerna med ett anslag på 9,75 miljoner euro under förutsättning att finansieringen höjer kollektivtrafikens servicenivå inom regionerna och därmed ökar användningen av kollektivtrafiken och dess marknadsandel samt förbättrar kollektivtrafikens konkurrenskraft. Staten vill dessutom genom finansieringen bidra till att kommuners anslutning till den myndighet som ansvarar för att ordna kollektivtrafiken inte ska utgöra en oskälig kostnadsbörda för kommunen. En förutsättning för statsunderstödet är att den statliga finansieringen binds till utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalet om markanvändning, boende och trafik så att man kan garantera finansieringens effekter i enlighet med målen i programmen. Att inrikta sådana anpassningsåtgärder som det avtalades om vid regeringens ramförhandlingar mot kollektivtrafikstödet för stora stadsregioner påverkar också finansieringen av de utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalet om markanvändning, boende och trafik.

Staten understöder de stora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Kollektivtrafiken i medelstora stadsregioner

Staten understöder kollektivtrafiken i de medelstora stadsregionerna med ett anslag på sammanlagt 8 miljoner euro, förutsatt att stadsregionerna har upprättat ett intentionsavtal om genomförande av utvecklingsprogrammet för kollektivtrafiken och att stadsregionerna deltar med minst 50 % av de godtagbara kostnaderna. Att inrikta sådana anpassningsåtgärder som det avtalades om vid regeringens ramförhandlingar mot kollektivtrafikstödet för medelstora stadsregioner påverkar också finansieringen av de utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalen med stadsregionerna. Som grund för fördelningen av understödet mellan stadsregionerna används stadsregionernas invånarantal och deras egen finansieringsandel i kollektivtrafiken.

Specialservicenivå inom kollektivtrafiken

Med trafik på specialservicenivå avses sådana kollektivtrafiktjänster som behövs för att stödja landskapens eller regionernas näringsliv och mål för attraktivitetsutvecklingen. Mobilitetsbehoven på specialservicenivå baserar sig på att näringslivets förutsättningar upprätthålls eller utvecklas i regionerna. Vid ordnandet av sådana tjänster kan lokala, privata aktörer och företag delta parallellt med den offentliga sektorn.

Flygtrafiken

Flygtrafik kan köpas för orter till vilka restiden från Helsingfors är längre än tre timmar med tåg. Genom att staten köper flygtrafik på reguljära rutter tryggas sådana förbindelser som är nödvändiga främst för näringslivet. Även lokala och regionala instanser deltar i finansieringen av denna trafik. År 2014 reste det inom köptrafiken nästan 7 300 passagerare under januari—oktober. På ruten Helsingfors—Varkaus—Nyslott upphörde flygtrafiken i slutet av 2013. Avtalet om den regelbundna flygtrafiken på ruten Helsingfors—Nyslott gäller 2.2.2015—31.12.2015. Ett nytt avtal om triangelflyg för ruten Helsingfors—Varkaus—Nyslott ska beredas för tiden 1.1.2016—31.12.2017, förutsatt att även Varkaus stad utöver Nyslott reserverar behövliga anslag. Ifall Varkaus stad inte reserverar anslag för detta, bereder man för en fortsättning för köptrafiken på ruten Helsingfors—Nyslott. För ruten Helsingfors—Björneborg pågår beredningen i fråga om den allmänna trafikplikten. Björneborg stad bereder en konkurrensutsättning av ruten, och har förberett sig för att ingå ett avtal om köptrafik och att svara för de kostnader som ruten medför.

Kvarkentrafiken

Syftet med att köpa färjtrafik i Kvarken är att trygga passagerarfärjtrafiken på Kvarken. Ett nytt treårigt avtal trädde i kraft vid ingången av 2014. Statens betalningsandel är högst 50 % av kostnaderna för trafikköpen. År 2016 beräknas antalet passagerare uppgå till ca 170 000.

Strategisk utveckling av kollektivtrafiken och mobilitetsstyrning

Utvecklingsprojekt

Genom riksomfattande, strategiska utvecklingsåtgärder försöker man främja kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar, konkurrenskraft och attraktivitet på lång sikt. För utvecklingsprojektet anvisas 0,750 miljoner euro. En förutsättning för beviljandet av statsunderstöd för utvecklingsprojekt är att de som får statsunderstöd deltar i kostnaderna för projektet med åtminstone en lika stor andel och att resultaten av utvecklingsprojektet även främjar de riksomfattande utvecklingsmålen för kollektivtrafiken.

Mobilitetsstyrning

Av anslaget anvisas 0,9 miljoner euro för mobilitetsstyrning. Genom mobilitetsstyrning medverkar man till att öka andelen kollektivtrafik, och därmed också andelen gång och cykling, särskilt i stadsregionerna. Metoderna är bl.a. informationsstyrning, marknadsföring och stöd till att utveckla tjänsterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av biljettintäkter för kollektivtrafik	1 474
Sparbeslut	-15 000
Nivåförändring	-5 159
Sammanlagt	-18 685

2016 budget	84 474 000
2015 budget	103 159 000
2014 bokslut	102 843 000

64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 500 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och konsumtionsutgifter som föränleds av dessa tjänster samt redogörelser och information
- 2) reparation av de bryggor som används för skärgårdens förbindelsefartygstrafik
- 3) att understödja underhållet av de isvägar av privat natur som ersätter förbindelsefartygstrafiken
- 4) betalning av utgifter som föränleds av fullmakter som beviljats under tidigare år och under finansåret.

Av anslaget får det dessutom beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på de grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

I fråga om understöden budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Fullmakten som beviljats för köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården genom avtal med lång löptid får användas för att ingå avtal om tjänster inom förbindelsefartygstrafiken år 2016, till den del fullmakten inte har använts.

Förklaring: Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning har erforderlig transportservice till sitt förflöende.

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Trafikverket ansvarar för och den täcker nästan alla de öar med bofast befolkning i Skärgårdshavet som inte har någon vägförbindelse. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland upphandlar tjänster för förbindelsefartygstrafik genom konkurrensutsättning. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara ca

169 000 personer år 2016. Utgifterna per passagerare är ca 75 euro och utgifterna per bofast person 20 000 euro per år.

Syftet med stödet är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där det inte finns tillgång till förbindelsefartygstrafik. Stödet riktas främst till ordnandet av passagerar- och godstransporter i Sibbo, Ekenäs och Åbolands skärgårdar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	275
Sammanlagt	275

2016 budget	12 500 000
2015 budget	12 225 000
2014 bokslut	10 745 000

66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 303 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Köpet av förbindelsefartygstjänster som helhetsservice för rutterna Kotka—Pyttis och Hitis konkurrensutsattes 2012. Tjänsteleverantörerna ansvarar för upphandling och underhåll av de fartyg som går i trafik på rutterna Kotka—Pyttis och Hitis. Helhetsservicen enligt avtalet gäller åren 2014—2023. Förbindelsefartygstrafiken beräknas föranledda utgifter på ca 5 030 000 euro om året under perioden 2014—2023. På rutterna Kotka—Pyttis och Hitis beräknas passagerarantalet vara ca 30 000 personer år 2016. Utgifterna per passagerare är ca 175 euro och utgifterna per invånare 43 100 euro per år.

2016 budget	5 303 000
2015 budget	5 303 000
2014 bokslut	5 303 000

40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation

Förklaring: En betydande del av samhällets tjänster produceras och konsumeras genom utnyttjande av kommunikationstjänster och kommunikationsnät, och deras betydelse ökar i och med den digitala utvecklingen. Myndighetsfunktionerna inom branschen finansieras i huvudsak med medel som samlas in inom branschen. Näten och tjänsterna stöds främst på marknadsvillkor och motsvarar efterfrågan. De offentliga medlen används för att säkerställa tillgången på bas-tjänster. Genom kommunikationspolitiken främjas dessutom mediebranschens anpassning i brytningsskedet.

01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 384 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kommunikationsverket svarar för de uppgifter inom kommunikationsbranschen som gäller myndighetsreglering, tillsyn, styrning, förvaltning och tjänster. Kommunikationsverket har bl.a. till uppgift att

- sköta tillsynen över tele-, radio-, televisions- och postverksamheten och beviljar koncessioner för televisions- och radioverksamheten
- främja den elektroniska kommunikationens funktionsduglighet, störningsfrihet och trygghet samt marknadens funktionsduglighet
- främja data- och integritetsskyddet vid elektronisk kommunikation
- sköta administreringen av radiofrekvenser och televerksamhet samt administreringen av numrering av och prefix för kommunikationsnät och kommunikationstjänster
- utreda störningar inom radiokommunikation samt kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster och kommunikationstjänster
- samla in uppgifter och informera om tillgången till nättjänster och kommunikationstjänster, om deras kvalitet, priser och funktionsduglighet samt om informationssäkerhetsbrott och hot om detta
- styra det tekniska genomförandet inom dess bransch genom att ge anvisningar och rekommendationer, utfärda föreskrifter och samordna standardiseringen inom telebranschen.

Kommunikationsministeriet uppställer för Kommunikationsverket preliminärt följande centrala verksamhetsmål för 2016: De åtgärder som Kommunikationsverket vidtar ska verkställa de mål för samhälleliga verkningar som uppställs i motiveringen till huvudtiteln, prioriteringarna inom dessa och övriga mål för förvaltningsområdet genom att främja utvecklingen och användningen av e-tjänsterna samt verkställa marknadens transparens så att förtroendet för digitala tjänster och digitala verksamhetssätt ökar i och med att kommunikationsnätens funktionsduglighet, tillgången till basservice och dess funktioner säkerställs.

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål	2019 mål
--	----------------	-------------	-------------	-------------

PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING

Tjänster och marknad för trafik och kommunikation

Kommunikationsverket främjar utvecklingen och användningen av e-tjänster.

Modellen för förmedling av domännamn tas i bruk inom utsatt tid. Datum för ibruktagandet av modellen

- - 5.9.2016 Funktionsduglighet ok

Användbarheten hos namntjänsten för fi-roten. Tid under vilken namntjänsterna för fi-roten får användas, %

100 100 100 100

Kommunikationsverket främjar marknadens transparens

Resultatmål	2014 utfall	2015 mål	2016 mål	2019 mål
Användningen av MONITORi-tjänsten. Antal besökare i tjänsten/mån.	-	-	4 000	10 000
Funktionsdugligheten hos och nyttan med MONITORi-tjänsten Kundförfrågan till serviceanvändare (skalan 1—5)	-	-	3,5	3,7
<i>Kommunikationsverket främjar utvecklingen och användningen av e-tjänster.</i>				
Det nationella förtroendenätet för elektronisk autentisering startar enligt utsatt tid. Datum för starten av nätet 1.5.2017	-	-	Under beredning	Pågående verksamhet
Livskraftiga medier				
<i>Den administrativa bördan vid bedrivandet av televisions- och radioverksamhet lindras</i>				
Televisions- och radioaktörerna är nöjda med koncessionsförfarandet, förfrågan till kunder och intressentgrupper (skalan 1—5)	-	-	3,5	3,7
Återställande av förtroendet för internet				
<i>Förtroendet för internet ökar</i>				
Medborgares, företags och offentliga sammanslutningars medvetenhet om dataskyddet samt förtroende för kommunikationstjänster ligger på en god nivå och de är nöjda med Kommunikationsverkets förbättring av kommunikationens konfidentialitet och dataskydd, förfrågan till kunder och intressentgrupper (skalan 1—5)	-	-	3,5	3,7
Transporter och kommunikationer				
<i>Kommunikationsnätens driftsäkerhet förbättras</i>				
Kommunikationsnätens och kommunikationstjänsternas driftsäkerhet och användbarhet är på en god nivå. Antalet långvariga och allvarliga fel högst, st./år	2	6	5	4
Radiostörningar i nödkommunikationen utreds på ett effektivt sätt. Utredningen av störningen högst, timmar under tjänstetid	16	16	16	16
Frekvensområdet 700 MHz befrias för att användas för trådlöst bredband. Tidtabellen för överföringen och ibruktageand: Frekvensplaneringen möjliggör beviljande av samtliga radiotillstånd för huvudsändare och slavsändare före 31.12.2016.	-	-	Genomförs	-
<i>Kommunikationsmarknadens funktionsduglighet utvecklas</i>				
Antalet ytterst snabba bredbandsförbindelser ökar. Andelen bredbandsförbindelser på 100 Mbit/s av hushållens bredbandsförbindelser, %	-	-	25	40
Hushållens tillgång till glasfiberförbindelser, %	-	-	55	70
Antalet tillträden till fiberbaserade accessnät som hyrts ut till konkurrenter ökar. Ökningen av antalet tillträden till accessnät som hyrts ut, % /år	39	5	5	5

Resultatmål	2014 utfall	2015 mål	2016 mål	2019 mål
<i>Tillgången till bastjänster inom kommunikation säkerställs</i>				
Användarnas tillfredsställelse med kommunikationstjänsterna ökar. Kundernas tillfredsställelse med tillgången till telefon- och bredbandstjänster, resultat av kundförfrågan (skalan 1—5)	-	-	3,5	3,7
Tv-bildens sebarhet säkerställs. Avgörande av enskilda fall av sebarhetsproblem, resultat av kundförfrågan (skalan 1—5)	-	-	3,5	3,7
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET				
Utvecklingen av arbetets produktivitet, %	9,35	1	1	1
Förändring i den totala produktiviteten, %	6,93	2	2	2
Kostnadsmotsvarighet för offentligt rättsliga prestationer, %	97	92	94	100
Kostnadsmotsvarighet för prestationer av skattenatur, %	96	98	98	100

Inkomsterna grundar sig på kommunikationsministeriets förordning om frekvensavgifter och övriga avgifter som tas ut för Kommunikationsverkets prestationer gällande radioförvaltningen (1222/2010) och kommunikationsministeriets förordning om vissa av Kommunikationsverkets avgifter (865/2012), vilka har utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten, samt på lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998).

Kommunikationsverket tar ut en informationssamhällsavgift samt en tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet på de grunder som anges i informationssamhällsbalken, en tillsynsavgift för postverksamhet på de grunder som anges i postlagen (415/2011) samt en avgift hos leverantörer av tjänster för elektronisk identifiering på de grunder som anges i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

Informationssamhällsavgiften 3 800 000 euro, tillsynsavgiften för postverksamheten 1 533 000 euro, tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamheten 1 238 000 euro och certifikatavgiften 208 000 euro intäktsförs under moment 11.19.04. Utgifterna för dessa funktioner har beaktats vid dimensioneringen av anslaget för Kommunikationsverkets omkostnader.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	34 409	33 050	32 900
Bruttoinkomster	21 654	21 156	21 516
Nettoutgifter	12 755	11 894	11 384
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 856		
— överförs till följande år	4 146		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	10 609	10 656	10 788
Domännamnsavgifter	3 781	3 700	3 700
Avgifter för numrering	2 745	2 715	2 700
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	4 451	4 070	3 778
Intäkter sammanlagt	21 568	21 141	20 966
Kostnader			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	11 694	11 760	11 614
Domännamnsavgifter	3 376	4 115	3 992
Avgifter för numrering	2 826	2 941	2 971
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	4 434	4 180	3 825
Kostnader sammanlagt	22 330	22 996	22 402
Överskott (+)/Underskott (-)			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	-1 085	-1 104	-826
Domännamnsavgifter	405	-415	-292
Avgifter för numrering	-81	-226	-271
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	17	-110	-47
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	-744	-1 855	-1 436
Kostnadsmotsvarighet, %			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	91	91	93
Domännamnsavgifter	112	90	93
Avgifter för numrering	97	92	91
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	100	97	99
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	97	92	94

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	6 412	6 781	6 779
Intäkter sammanlagt	6 412	6 781	6 779
Kostnader			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	6 668	6 909	6 930
Kostnader sammanlagt	6 668	6 909	6 930

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Överskott (+)/Underskott (-)			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	-256	-128	-151
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	-256	-128	-151
Kostnadsmotsvarighet, %			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	96	98	98
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	96	98	98

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resurser för observations- och varningstjänster (HAVARO)			100
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-11
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-61
Indexhöjning av hyresutgifterna			12
Löneglidningsinbesparing			-39
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)			-90
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna			-58
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-13
Nivåförändring			-350
Sammanlagt			-510

2016 budget	11 384 000
2015 budget	11 894 000
2014 bokslut	11 045 000

(20.) *Främjande av ny teknik och nya affärsmodeller* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2015 budget	300 000
-------------	---------

(42.) *Understödjande av tidningspressen* (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 29.01.50	-500
Sammanlagt	-500

2015 budget	500 000
2014 bokslut	500 000

44. Innovationsstöd till medierna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) beviljande av understöd för forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt i mediebranschen
- 2) beviljande av lån för forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt i mediebranschen
- 3) betalning av Innovationsfinansieringsverket Tekes konsumtionsutgifter för innovationsfrämjande åtgärder och aktiveringsåtgärder i mediebranschen.

Understöd får beviljas på grunder som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet och i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 avseende stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar samt till forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt i mediebranschen som drivs av organisationer och högskolor som omfattas av statens budgetekonomi samt motsvarande forskningsorganisationer utanför budgetekonomin som bedriver offentlig forskning.

Lån får beviljas i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), på grunder som närmare föreskrivs genom förordningar av statsrådet och i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 avseende stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt i mediebranschen. Lån kan beviljas som innehåller villkor för riskexponering. Om utvecklingsarbetet misslyckas tekniskt eller om det inte leder till ett resultat som kan utnyttjas i ekonomiskt syfte har Tekes rätt att på ansökan av låntagaren ändra lånevillkoren på det sätt som närmare bestäms genom statsrådets förordning. Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeteras under momentet betalas med medel under moment 31.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. I fråga om punkt 3 budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Syftet med innovationsstödet till medierna är att främja strukturomvandlingen i mediebranschen och stödja skapandet och utvecklandet av nytt journalistiskt innehåll och nya journalistiska tjänster och lösningar i ett digitalt medielandskap.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

2016 års andel av innovationsstödet till medierna	-10 000
Sammanlagt	-10 000

2016 budget	10 000 000
2015 budget	20 000 000

50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Till den del som fullmakten inte har använts bemyndigas Kommunikationsverket att ingå avtal enligt den fullmakt som beviljats i tidigare års budgetar.

De anslag som har beviljats 2014 och 2015 får även användas för sådana kostnader för administrativa uppgifter inom bredbandsprojektet som gäller anställande av en personalmängd som motsvarar högst fyra årsverken.

Förklaring: Villkoret för statligt stöd är att kommunerna förbinder sig att projektvis finansiera sin egen andel av det offentliga finansieringsstödet. Det offentliga finansieringsstödet kan vara högst 2/3 av projektets kostnader, men dock högst 90 % av de projekt som inletts efter den 12 november 2012. Statens finansieringsandel är högst 33 % av bredbandsprojektets stödberättigande kostnader och kommunens finansieringsandel 33 %. Kommunens finansieringsandel är 8 % eller 21,78 % i de kommuner för vilka finansieringen av ett bredbandsprojekt annars skulle bli en oskälig ekonomisk belastning med beaktande av kommunens ekonomiska bärkraft, bredbandsprojektets omfattning och tekniska utformningssätt, kommunens invånartäthet och projektets byggnadskostnader i relation till kommunens befolkningmängd. Det statliga stödet beviljas i dessa fall höjt på motsvarande sätt, dock högst till ett belopp av 58 % av projektets stödberättigande kostnader, om kommunens betalningsandel är 8 % och högst 44,22 % om kommunens betalningsandel är 21,78 %.

Statsrådet har genom ett principbeslut den 4 december 2008 uppställt som mål att det senast den 31 december 2015 överallt i landet beroende på efterfrågan ska finnas tillgång till ett optiskt fibernät eller kabelnät, som möjliggör 100 megabits förbindelser, eller något annat nät med jämförbara egenskaper. En anslutning till dessa nät med en högst två kilometer lång fast eller trådlös abonnentförbindelse medför att åtminstone 99 % av alla fasta bostäder samt av fasta driftställen för företag och organisationer inom den offentliga förvaltningen kan använda sådana kommunikationstjänster och andra informationssamhällstjänster som kräver mycket stora överföringshastigheter. Tills vidare har målet inte uppnåtts. Byggandet av de nät som det fattats beslut om ska dock fortsätta, och Kommunikationsverket behandlar ett betydande antal stödansökningar. Stöd kan fortfarande beviljas enligt de fullmakter som förblivit oanvända under tidigare år.

Bevillningsfullmakten beräknas bli förnyad till ett belopp av ca 10 miljoner euro. Förnyandet av fullmakten beror på att besluten om beviljande av stöd för bredband har fattats under flera finansår. Projektet finansieras genom anslag som beviljats tidigare år, varav 30,8 miljoner euro förblivit oanvända.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	Sammanlagt 2018 fr.o.m. 2016	
Förbindelser som ingåtts före år 2016	14 000	11 060	2 800	27 860
Förbindelser år 2016	-	4 000	6 000	10 000
Utgifter sammanlagt	14 000	15 060	8 800	37 860

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-16 000
Sammanlagt	-16 000

2016 budget	—
2015 budget	16 000 000
2014 bokslut	11 909 000

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 507 948 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond användas till en överföring till fonden.

Förklaring: Enligt 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) ska det för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993) till fonden betalas ersättning ur ett anslag i statsbudgeten. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån, men undantagsvis slopas justeringen när det gäller 2016. Enligt 5 § i lagen om statens televisions- och radiofond ska medel ur fonden årligen användas för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet till ett belopp som avses i 3 § 2 mom. Medel får också användas för utbetalning av arvoden för förhandsprövning enligt 6 a § i lagen om Rundradion Ab samt för förvaltning av fonden. Medel ur fonden kan även i övrigt användas för att främja televisions- och radioverksamheten.

Överföringen till fonden för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet finansieras med rundradioskatten.

2016 budget	507 948 000
2015 budget	507 948 000
2014 bokslut	507 948 000

50. Forskning

Förklaring: Forskningsverksamheten inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde stöder realiseringen av ministeriets trafik- och kommunikationspolitik. Forskningen inom förvaltningsområdet bedrivs av Meteorologiska institutet. Den information som institutet producerar främjar inte säkerheten bara inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde, utan också över förvaltningsgränserna. Institutet har också en central roll vid produktionen av den basinformation som behövs för att anpassa samhället till klimatförändringen.

01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 44 352 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) utgifter som föranleds av verksamheten i Antarktis

2) betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

3) betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Fullmakt

Meteorologiska institutet berättigas att ingå avtal för METNET/MOI-projektet som gäller forskning om Mars så att de utgifter som föranleds inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst 3 569 000 euro.

Fullmakten får användas för förvaltningskostnader och allmänna kostnader för rymdforskningsprogrammet METNET/MOI samt till löneutgifter för personal motsvarande två årsverken.

Förklaring: Meteorologiska institutet producerar tillförlitliga observations- och forskningsdata om atmosfären och havsområdena. Institutet har en central roll vid producerandet av den baskunskap som behövs för samhällets anpassning till klimatförändringen och stöder genom sin verksamhet Finlands klimatpolitik. Meteorologiska institutets strategiska prioriteringsområden är klimatförändringen och samhället, vädret och säkerheten, Östersjön och de arktiska områdena samt trafiken och energin. Institutet bedriver högklassig forskning på dessa områden och producerar tjänster för att främja den allmänna säkerheten och för att öka människors och miljöns välbefinnande. Institutet deltar aktivt i nationellt och internationellt samarbete och är inriktat på att främja en hållbar utveckling i sin verksamhet.

För Meteorologiska institutet ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande verksamhetsmål för 2016, som stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motivering- en till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2014 utfall	2015 mål	2016 mål	2019 mål
-------------	----------------	-------------	-------------	-------------

PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING

Marknaden och tjänster i fråga om trafik och kommunikation

Korrekta temperaturprognoser, 1 dygn, %	88,4	84,5	85	84
Korrekta temperaturprognoser, 2—5 dygn, %	74,8	71,5	72	71,5
Korrekta regnprognoser på förhand, timmar	104,8	104	104	104
Korrekta vindvarningar, %	84,2	81	79	81
Korrekta flygplatsprognoser, %	89,8	89	89	89
Leveranssäkerhet för väder- och havstjänster, %	99,97	98	98,5	98

Intressentgruppernas tillfredsställelse med Meteorologiska

institutets verksamhet (skala 1—5)	4,13	4,0	4,0	4,0
Kundtillfredsställelse (skala 1—5)	4,14	4,0	4,0	4,0

Utnyttjandet av information samt affärsmöjligheter

Extern finansiering av forskningen, 1 000 euro	14 985	12 300	14 400	14 200
Internationellt förhandsgranskade publikationer, st.	356	280	290	300

Resultatmål	2014 utfall	2015 mål	2016 mål	2019 mål
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET				
Produktiviteten inom förvaltningsområdets verksamhet förbättras.				
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	118	100	102	102
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, %	97	100	100	100
Den externa finansieringens andel av den samfinansierade forskningsverksamhetens kostnader, %	63	50	50	50
Förändring i arbetsproduktiviteten, %	1,48	1	1	1
Förändring i den totala produktiviteten, %	1,98	2	2	2

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen, inkomsterna från EU och från andra samarbetsparter som hänför sig till samfinansierade, avtalsenliga undersökningar samt övriga inkomster. För Antarktisverksamheten har det reserverats 849 000 euro. Finlands Antarktisverksamhet grundar sig på ett internationellt avtal.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	75 858	68 928	69 452
Bruttoinkomster	25 960	23 500	25 100
Nettoutgifter	49 898	45 428	44 352
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 496		
— överförs till följande år	9 494		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter			
Offentligrättsliga prestationer	1 620	1 620	1 500
Företagsekonomiska prestationer	5 438	5 480	5 100
Prestationer för den civila luftfarten	4 053	4 100	4 100
Intäkter sammanlagt	11 111	11 200	10 700
Kostnader			
Offentligrättsliga prestationer	1 675	1 620	1 500
Företagsekonomiska prestationer	4 603	5 480	5 000
Prestationer för den civila luftfarten	3 954	4 100	4 100
Kostnader sammanlagt	10 232	11 200	10 600

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Överskott (+)/Underskott (-)			
Offentligrättsliga prestationer	-55	-	-
Företagsekonomiska prestationer	835	-	100
Prestationer för den civila luftfarten	99	-	-
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	879	-	100
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	97	100	100
Företagsekonomiska prestationer	118	100	102
Prestationer för den civila luftfarten	103	100	100
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	109	100	101

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	8 696	7 000	8 500
— finansiering från EU	3 553	3 300	3 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 736	2 000	2 400
Intäkter sammanlagt	14 985	12 300	14 400
Totala kostnader för projekten	23 841	24 600	28 800
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-8 856	-12 300	-14 400
Självfinansieringsandel, %	37	50	50

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingås 2014 eller därefter	330	420	410	1 976	3 136

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av den löneglidningsinbesparing som föranleds av ändringen av forskningsfinansieringen	124
Medlemsavgifter till internationella organisationer	1 356
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-44
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-1 846
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-140
Indexhöjning av hyresutgifterna	38
Löneglidningsinbesparing	-124

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	217
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-160
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-215
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-330
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Nivåförändring	78
Sammanlagt	-1 076
2016 budget	44 352 000
2015 budget	45 428 000
2014 bokslut	48 896 000

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Enligt regeringsprogrammet belönas man i Finland för flit, arbete och företagsamhet. Den växande ekonomin grundar sig på ett gott ledarskap, ett starkt entreprenörskap och ägarskap samt på utnyttjande av hela Finlands resurser. Finlands konkurrenskraft bygger på en hög kunskapsnivå, hållbar utveckling samt fördomsfri förnyelse med hjälp av innovationer och digitalisering. Det är uppenbart att företagande, ägande och investeringar måste göras mer lönsamt och att det måste vara attraktivt att sysselsätta människor.

Genom åtgärder inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöds på olika sätt genomförandet av de mål som ingår i regeringsprogrammet, framför allt genom att man tryggar innovationsverksamhetens och företagens verksamhetsförutsättningar i Finland samt arbets-, varu- och energimarknadens funktionsduglighet, arbetstagarnas sysselsättningsförutsättningar och den regionala utvecklingen. För att målen ska nås krävs satsningar på spetskompetens, innovationer, entreprenörskap, kreativitet, en aktiv arbetskraftspolitik, utveckling av arbetslivet, en fungerande varumarknad, en målmedveten energi- och klimatpolitik, regional livskraft och internationalism.

Vidare ska verksamheten på marknaden, fri konkurrens och små och medelstora företags möjligheter att delta främjas genom att den centrala lagstiftningen reformeras och genom att branschspecifik reglering som förhindrar konkurrens avvecklas.

Samhälleliga effektmål

Arbets- och näringsministeriet genomför regeringens arbets- och näringspolitik tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet och i samarbete med de övriga ministerierna. Det viktigaste målet är att få till stånd en hög sysselsättningsnivå på en stabil grund, med sikte på att sysselsättningsnivån ska stiga till 72 procent under regeringsperioden samtidigt som antalet sysselsatta ökar med 110 000 personer.

Målet ska nås genom åtgärder som främjar tillväxt, produktivitet, kompetens, bioekonomi, digitalisering samt regionernas internationella konkurrenskraft. Arbets- och näringsministeriet ställer för sitt ansvarsområde preliminärt upp följande ur regeringsprogrammet härledda samhälleliga effektmål år 2016:

— Konkurrenskraften stärks genom att man förbättrar förutsättningarna för entreprenörskap och näringslivets verksamhetsförutsättningar.

— Kvaliteten på forsknings- och innovationsverksamheten och verksamhetens genomslagskraft förbättras, och näringsstrukturen blir mångsidigare.

— Hinder för att ta emot arbete avlägsnas och arbetskraftsförvaltningen reformeras så att den stöder sysselsättningen.

— En tillväxtmiljö för digital affärsverksamhet byggs upp.

— Självförsörjningen i fråga om energi ökar: Finland övergår till koldioxidfri, ren och förnybar energi på ett kostnadseffektivt sätt; klimatmålen 2020 nås under valperioden.

— Regionförvaltningen förnyas: målet är en enklare och mer kundorienterad regionförvaltning.

Konsekvenser för jämställdheten i anslutning till budgetpropositionen

Arbetsmarknadens indelning i kvinnliga och manliga yrken och branscher lindras bl.a. genom åtgärder som främjar sysselsättning och företagsamhet. Genom effektiv arbetskrafts- och företags-service uppmuntras arbetskraften och företagen till kompetensutveckling och rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är av största vikt i synnerhet vid omstruktureringar.

Av de arbetslösa arbetssökandena hos arbetsförmedlingen var 43 % kvinnor åren 2012—2014. Kvinnornas andel av dem som börjat delta i arbetskraftsservice var följande: inom yrkesinriktad arbetskraftsutbildning 36 % år 2014, 43 % år 2013 och 40 % år 2012, inom integrationsutbildning 59 % åren 2012—2014, inom lönesubventionerat arbete 47 % år 2014, 48 % år 2013 och 50 % år 2012 samt inom systemet med startpeng 46 % år 2014 och 46 % åren 2012—2013. Av dem som inledde frivilliga studier var 60 % kvinnor åren 2013—2014 och 64 % år 2012.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
32.01.41	<i>Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (reservationsanslag 3 år)</i> — bevillningsfullmakt	-	5,0
32.20.40	<i>Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovations- verksamhet (förslagsanslag)</i> — fullmakt för finansiering	360,015	231,015
32.20.43	<i>Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	9,786	-
32.20.82	<i>Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	200,000	500,000
32.20.83	<i>Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	166,823	146,823
32.30.45	<i>Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	21,678	-
32.30.51	<i>Offentlig arbetskrafts- och företagservice (reservationsanslag 2 år)</i> — fullmakt för upphandlingskontrakt	90,000	102,100

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
40.	Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet		
	— fullmakt att godkänna lån (lån för skyddsupplag)	8,400	8,400
	— bevillningsfullmakt	0,034	0,034
32.50.64	<i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	328,549	326,965
32.60.40	<i>Energistöd (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	35,000	35,000

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

		År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01.	Förvaltning	551 558	399 976	316 157	-83 819	-21
01.	Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	55 790	40 725	34 467	-6 258	-15
02.	Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	215 135	213 161	190 735	-22 426	-11
20.	Civiltjänst (förslagsanslag)	4 097	4 939	4 939	—	0
21.	Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	6 019	663	116	-547	-83
(22.)	Åtgärder för att förhindra miljöskador som orsakas av Talvivaara Sotkamo Oy:s konkurs (reservationsanslag 2 år)	50 000	—	—	—	0
29.	Mervärdesskatteutgifter för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	130 511	88 961	30 622	-58 339	-66
40.	Statsunderstöd för främjande av företagets internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)	—	—	13 251	13 251	0
41.	Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (reservationsanslag 3 år)	—	—	3 500	3 500	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
42. Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)	—	—	30 000	30 000	0
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	0	20	20	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	10 007	9 507	8 507	-1 000	-11
(87.) Aktieförvärv (reservationsanslag 2 år)	80 000	—	—	—	0
(88.) Höjning av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s eget kapital (förslagsanslag)	—	42 000	—	-42 000	-100
(89.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
20. Närings- och innovationspolitik	1 426 326	1 402 626	929 345	-473 281	-34
01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	37 974	36 110	32 890	-3 220	-9
(02.) Teknologiska forskningscentralen VTT:s omkostnader (reservationsanslag 2 år)	90 012	—	—	—	0
(05.) Mätteknikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 934	—	—	—	0
06. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Tekes (reservationsanslag 3 år)	41 124	40 372	38 448	-1 924	-5
(07.) Omkostnader för Centralen för turistfrämjande (reservationsanslag 2 år)	10 037	—	—	—	0
28. Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	500	500	500	—	0
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	386 296	367 571	328 970	-38 601	-11

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
41. Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservationsanslag 3 år)	61 937	51 792	33 600	-18 192	-35
42. Utveckling av innovationskluster (reservationsanslag 3 år)	10 600	9 800	4 800	-5 000	-51
43. Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)	14 351	14 518	7 318	-7 200	-50
(44.) Statsunderstöd för enskilda företags projektberedning i Ryssland (reservationsanslag 3 år)	1 400	—	—	—	0
(45.) Beredning av företagets forsknings- och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	2 000	—	—	—	0
(46.) Innovationsstöd för skeppbyggnad (reservationsanslag 3 år)	13 200	—	—	—	0
47. Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	53 255	54 338	56 735	2 397	4
48. Rättestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	7 144	11 800	20 200	8 400	71
49. Teknologiska forskningscentralen VTT:s omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	111 020	91 770	-19 250	-17
50. Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)	1 000	—	1 000	1 000	0
80. Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)	478 981	459 295	106 404	-352 891	-77
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	0	10	10	—	0
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	105 580	140 500	141 700	1 200	1
87. Kapitallån till Finnvera Abp (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	80 000	80 000	30 000	-50 000	-62
89. Kapitalinvestering i Tekes Kapitalinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	20 000	20 000	30 000	10 000	50
30. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik	702 774	755 765	758 499	2 734	0
01. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	159 626	153 886	161 022	7 136	5
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 067	5 000	5 000	—	0
45. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	26 298	24 980	29 018	4 038	16
(50.) Lönegaranti (förslagsanslag)	—	—	—	—	0
51. Offentlig arbetskrafts- och företagservice (reservationsanslag 2 år)	504 475	563 899	557 459	-6 440	-1
64. Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	7 307	8 000	6 000	-2 000	-25
40. Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet	76 242	83 645	86 430	2 785	3
01. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 362	10 820	10 058	-762	-7
03. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	1 140	2 016	5 841	3 825	190
(04.) Konsumentforskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 864	—	—	—	0
05. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 557	18 613	19 381	768	4
31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	5 011	5 731	4 731	-1 000	-17

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	673	873	827	-46	-5
51. Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	2 079	2 572	2 572	—	0
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	35 546	43 000	43 000	—	0
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	10	20	20	—	0
50. Regionutveckling och strukturfondspolitik	439 190	444 990	252 324	-192 666	-43
40. Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)	—	—	10 000	10 000	0
(43.) Landskapsutvecklingspengar (reservationsanslag 3 år)	6 066	—	—	—	0
(62.) Utvecklande av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
64. EU:s strukturfonders medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	433 124	444 990	242 324	-202 666	-46
60. Energipolitik	140 760	337 202	387 279	50 077	15
01. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 872	8 994	8 857	-137	-2
(28.) Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
40. Energistöd (förslagsanslag)	51 178	80 908	76 402	-4 506	-6
41. Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)	0	30 750	32 650	1 900	6
42. Statligt stöd för trygghet av elförsörjningen (förslagsanslag)	517	1 950	1 310	-640	-33
43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	549	600	460	-140	-23
44. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	79 644	214 000	247 600	33 600	16

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
45. Investeringstöd för förny- bar energi och ny energitek- nik (reservationsanslag 3 år)	—	—	20 000	20 000	0
70. Integration	108 860	97 073	143 655	46 582	48
03. Främjande av invandras integration och sysselsätt- ning (reservationsanslag 2 år)	2 291	2 246	2 246	—	0
30. Statlig ersättning till kommunerna (förslags- anslag)	106 569	94 827	141 409	46 582	49
Sammanlagt	3 445 710	3 521 277	2 873 689	-647 588	-18
Det totala antalet anställda	11 428	9 000	9 000		

01. Förvaltning

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet ser till att det finns handlingsramar för entreprenörskap och innovationsverksamhet i Finland och ansvarar för arbetsmarknadens funktion och arbetstagarnas sysselsättningsförutsättningar samt för utvecklandet av regionerna. Ministeriet leder och styr närings- och innovationspolitiken, sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken, konsument- och konkurrenspolitiken, region-, energi- och klimatpolitiken samt utvecklingen av arbetslivet och integrationen av invandrare.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) främjar den regionala utvecklingen genom att sköta statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom regionerna. NTM-centralerna främjar entreprenörskap, arbetsmarknadens funktion, kompetens och kultur, landsbygdens livskraft, kollektivtrafiken och utvecklandet av den, trafiksystemets funktion och trafiksäkerhet, en god miljö och ett hållbart utnyttjande av naturen och naturresurserna inom regionerna samt invandring av arbetskraft till regionerna. NTM-centralerna har ett nära samarbete med landskapsförbunden och kommunerna. Bland lokalförvaltningsmyndigheterna omfattas arbets- och näringsbyråerna (TE-byråerna) av NTM-centralernas styrning.

Det finns femton NTM-centraler, och av dem sköter nio centraler uppgifter inom samtliga av följande tre ansvarsområden: 1) näringar, arbetskraft, kompetens och kultur, 2) trafik och infrastruktur samt 3) miljö och naturresurser.

Den allmänna administrativa styrningen av NTM-centralerna hör till arbets- och näringsministeriet. Ansvar för styrningen av NTM-centralernas verksamhet hör inom respektive verksamhetsområde till inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet eller den myndighet inom centralförvaltningen som har ålagts att sköta styrningen. Den strategiska styrningen

av NTM-centralerna sker i samarbete mellan nämnda ministerier och den samordnas av arbets- och näringsministeriet.

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 34 467 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för ett pris för offentliggörande av konsumentinformation
- 2) till bidrag i anslutning till verksamheten vid rådgivningsenheten för offentlig upphandling
- 3) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av projekt som finansieras med medel ur Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), som hör till EU:s fond för inrikesfrågor.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställs följande resultatmål preliminärt upp för ministeriets verksamhet för 2016:

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Arbets- och näringsministeriet			
Regeringspropositioner (st.)	42	15	20
— Till riksdagen inom utlovad sessionsperiod (%)	76	> 80	> 80
— Ändringar i riksdagen på grund av författningstekniska eller språkliga brister (%)	0,9	0	0
Statsrådsförordningar (st.)	36	30	30
Genomförandeunderskott för direktiv som omfattas av lagstiftningen för den inre marknaden (%)	0,2	< 1,0	< 1,0

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	561	468	438
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,49	-	> 3,49

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	73 083	52 725	42 667
Bruttoinkomster	12 358	12 000	8 200
Nettoutgifter	60 725	40 725	34 467

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 144		
— överförs till följande år	7 209		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avlöning av en specialsakkunnig (överföring från moment 24.01.01)			22
Landsbygdspolitiska samarbetsgruppen och skärgårdsdelegationen (överföring till moment 30.01.01) (-3 årsverken)			-225
NTM-centralernas gemensamma utvecklings- och förvaltningsenhet (överföring till moment 32.01.02) (-1 årsverke)			-104
Ordförandeskapet för FN:s expertgrupp för energistatistik (överföring till moment 28.30.01)			-60
Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)			-131
Projektet Arbetsliv			-1 000
Projektet Arbetsliv 2020 (överföring från moment 32.30.51)			800
Tillägg som föranletts av regeringsprogram och som upphör (Grön ekonomi 2,6 miljoner euro, Grå ekonomi 0,2 miljoner euro)			-2 800
Totalreovering av ANM:s lokaler vid Alexandersgatan 4-10 (överföring till moment 23.01.01)			-350
Utgifter för statens revisionsnämnd (överföring till moment 32.40.03)			-20
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-7 årsverken)			-2 077
Överföring till moment 23.01.02			-150
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)			5
Löneglidningsinbesparing			-114
Lönejusteringar			214
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna			-245
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-23
Sammanlagt			-6 258

2016 budget	34 467 000
2015 I tilläggsb.	643 000
2015 budget	40 725 000
2014 bokslut	55 790 000

02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 190 735 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av eurorådgivningscentralerna och av uppgifter av projekt natur vid Innovationsfinansieringsverket Tekes inbegripet utveckling av personalens kompetens

2) till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skollagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

4) för utveckling och underhåll av portalen FöretagsFinland

5) för utgifter för att utveckla, främja och driva utvecklingstjänster för företag.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet) preliminärt för närings-, trafik- och miljöcentralerna upp följande resultatmål för verksamheten för 2016:

Effekter

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Människorna och miljön			
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån., högst %	43	29	29
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland personer under 25 år, högst %	31,7	10	25
Medborgarnas belåtenhet med hur resorna fungerar, minst (skalan 1—5)	-	3,4	3,4
Företagen och näringarna			
Nya företag (antal)	8 358	9 000	9 300
Nya företag med internationell inriktning (antal)	-	1 650	1 650
Näringslivets belåtenhet med hur transporterna fungerar (skalan 1—5)	3,9	3,9	3,9
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro)	1 595	>1 600	>1 600
Miljön och naturresurserna			
Inrättade naturskyddsområden (ha)	11 075	7 470	5 200
Regionstruktur som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (%) (andelen av befolkningen som bor på områden med en befolkningstäthet på minst 20 inv./ha av hela stadsregionens befolkning)	64	64	64
Jordbrukets fosforbalans (kg/ha)	3,9	5	5
Jordbrukets kvävebalans (kg/ha)	48,8	46	46

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Belåtenhet med kundtjänsten (1—5)	4,0	-	4,0

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Övergripande tillfredsställelse hos NTM-centralernas intressentgrupper (1—5)	-	3,6	-
Miljöskyddsinspektioner (st.)	2 145	2 200	1 800
Kontroller inom ramen för jordbruket och livsmedelssäkerheten (%)	100	100	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	3 763	3 575	3 279
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,3	> 3,4	> 3,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	265 854	279 161	241 935
Bruttoinkomster	54 347	66 000	51 200
Nettoutgifter	211 507	213 161	190 735
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	15 382		
— överförs till följande år	19 010		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	11 317	12 000	12 000
— övriga intäkter	-37	-	-
Intäkter sammanlagt	11 280	12 000	12 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	8 442	9 300	9 300
— andel av samkostnaderna	2 860	4 000	4 000
Kostnader sammanlagt	11 302	13 300	13 300
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-22	-1 300	-1 300
Kostnadsmotsvarighet, %	100	90	90

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	26 158	32 000	25 000
— finansiering från EU	56	300	-
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	61	-	-
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	1 442	3 500	1 000
Intäkter sammanlagt	27 717	35 800	26 000
Totala kostnader för projekten	29 721	42 000	30 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-2 004	-6 200	-4 000
Självfinansieringsandel, %	7	15	13

Genom närings-, trafik- och miljöcentralerna styrs finansiering från följande moment i budgeten: 30.10.41, 51, 64, 30.20.43, 30.40.20, 31, 51 och 62, 31.10.20, 50 och 76, 31.30.63 och 64, 32.30.44, 45, 51 och 64, 32.50.64, 32.60.40, 32.70.30, 33.20.31 och 52, 35.10.21, 22, 61 och 63 samt 35.20.64.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärder	-5 000
Biblioteks-, idrotts- och ungdomsväsendets uppgifter (överföring från moment 28.40.01)	63
Hydrologisk uppföljning (överföring till moment 30.40.21)	-704
Köp av provtagnings tjänster för övervakning av miljön (överföring till moment 35.10.22)	-1 225
NTM-centralernas gemensamma utvecklings- och förvaltningsenhet (överföring från moment 32.01.01) (1 årsverke)	104
NTM-centralernas gemensamma utvecklings- och förvaltningsenhet (överföring från moment 32.30.01) (18 årsverken)	889
Riksomfattande telematik- och informationstjänster för trafiken (överföring till moment 31.10.01) (-9 årsverken)	-268
Tidsbestämd nivåförändring	-9 100
Tjänster för utvecklande av företagsverksamheten (överföring till moment 32.30.51)	-1 350
Uppgifter som krävs under övergångsperioderna mellan EU-programperioder (bortfall av ett tillägg av engångsnatur)	-1 800
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-193
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-1 810
Indexhöjning av hyresutgifterna	131
Löneglidningsinbesparing	-937
Lönejusteringar	1 484
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-965
Utgiftsbesparing som gäller IT-kostnader inom den offentliga förvaltningen, II periodisering (regeringsprogr.)	-1 355
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-390
Sammanlagt	-22 426

2016 budget	190 735 000
2015 I tilläggsb.	1 144 000
2015 budget	213 161 000
2014 bokslut	215 135 000

20. Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 939 000 euro.

Anslaget får användas

1) för kostnader som föranleds av civiltjänst som ordnas med stöd av civiltjänstlagen (1446/2007), med undantag av lönekostnaderna

2) i enlighet med 46 § 3 mom. i civiltjänstlagen för kostnader för civiltjänstepliktiga som blir utan tjänstgöringsplats.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Förstatligandet av civiltjänsten år 2014 innebar att ställningen för dem som saknar tjänstgöringsställe förändrades, eftersom de tjänsteuppgifter som civiltjänstcentralen erbjuder numera endast kan vara uppgifter inom centralens eget ansvarsområde, och inte såsom hitills uppgifter som hör till Lapträsk kommuns ansvarsområde. Förändringen påverkar antalet personer som hemförlovas från civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring.

Genom att främja en ökning av antalet till buds stående civiltjänstgöringsplatser med hjälp av en aktiv marknadsföring av civiltjänstgöring till potentiella tjänstgöringsplatser försöker man minska antalet civiltjänstpliktiga som blir utan tjänstgöringsplats. Dessutom har man som ambition att ansökningsprocessen i fråga om tjänstgöringsplatserna ska effektiviseras på individuell nivå både under utbildningsperioden och efter den. Målet är att mindre än 10 % av de tjänstgöringspliktiga ska bli utan tjänstgöringsplats.

Merparten tjänstgöringspliktiga lämnade utbildningscentralen för att fullgöra arbetstjänsten vid en annan tjänstgöringsplats.

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Personer som ansökt om civiltjänstgöring	2 250	2 200	2 200
Antal utbildade personer	1 800	1 800	1 800
Antal personer som saknade tjänstgöringsplats efter utbildningsperioden	350	300	300
— antal personer som hemförlovats från civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring	20	20	25
2016 budget			4 939 000
2015 budget			4 939 000
2014 bokslut			4 096 521

21. Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 116 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning av investeringar, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster

2) för avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke i uppgifter för viss tid för att främja produktivitetsåtgärder.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget ska användas för att finansiera produktivitetsfrämjande projekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärder	-3 000
Utgiftsbesparing som gäller IT-kostnader inom den offentliga förvaltningen, II periodisering (regeringsprogr.)	2 453
Sammanlagt	-547

2016 budget	116 000
2015 I tilläggsb.	-125 000
2015 budget	663 000
2014 bokslut	6 019 000

29. Mervärdesskatteutgifter för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 622 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till statliga investeringsprojekt som finansieras med anslag under moment 32.30.64, samt till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till konsumtionsutgifter som betalas med anslag under momenten 32.20.40 och 32.20.42.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mervärdesskatteutgifter för arbetskraftspolitisk utbildning och träning (överföring till moment 32.30.51)	-57 900
Valtori (överföring till moment 28.01.29)	-112
Överföring till moment 23.01.29	-327
Sammanlagt	-58 339

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	30 622 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	88 961 000
2014 bokslut	130 510 832

40. Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 251 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om allmänt understöd till sammanslutningar som främjar utrikeshandeln, näringspolitiken och företags internationalisering (1301/2010), som utfärdats med stöd av lagen, användas som allmänt understöd

1) för sammanslutningar med anknytning till arbets- och näringsministeriets verksamhetsområde som främjar närings- och innovationspolitiken och för utveckling och produktion av tjänster för små och medelstora företag

2) till att producera den grundläggande rådgivning, de sakkunnigtjänster och de tjänster inom företagsutveckling som tillhandahålls av sammanslutningar som främjar internationell affärsverksamhet.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) dessutom användas som allmänt understöd

1) för standardiseringsverksamhet

2) för skötseln av uppgifterna på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet.

Anslaget får användas som specialunderstöd i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

1) för finansiering av statsbidragssammanslutningars, offentliga sammanslutningars och andra sammanslutningars projekt

2) för finansiering av Finlands verksamhet inom nätverket Enterprise Europe Network.

Anslaget får också användas som ett specialunderstöd och allmänt understöd till betalning av utgifter som föranleds av tillväxtprogram inom ramen för Team-Finland-verksamheten som främjar företagets etablering på den internationella marknaden, utländska investeringar samt turistfrämjande verksamhet i Finland. Anslaget får dessutom användas som ett specialunderstöd för genomförande och betalning av Finlands deltagande i internationella världsutställningar som avses i statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt (1300/2010).

För att effektivisera sätten på vilka formgivning nyttiggörs inom närings- och innovationsverksamheten och för att utveckla företagstjänster kan, på grund av att servicen i fråga kan jämföras med en kollektiv nyttighet, allmänt understöd beviljas till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet. Även för åtgärder som främjar tjänster för små och medelstora företag, företagsverksamheten inom de kreativa branscherna samt den kreativa ekonomin kan i särskilda fall på grund av åtgärdernas samhällsliga effekter och goda resultat beviljas statsunderstöd till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Det allmänna understödet får användas för att producera internationaliserings-tjänster, för standardiseringsverksamhet, för skötseln av uppgifterna på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet samt för att främja finsk formgivning både i och utanför Finland. Det allmänna understödet för främjande av internationalisering inom de kreativa branscherna inriktas på verksamhet som främjar kännedomen om och efterfrågan på finländsk musik, den finländska filmbranschen och den finländska audiovisuella branschen i utlandet. Den främsta uppgiften för de sammanslutningar som främjar internationalisering är att som en del av nätverket Team Finland tillhandahålla tjänster för finländska företag och finländskt näringsliv både i och utanför Finland.

Specialunderstödet får användas för projekt som drivs av statsbidragssammanslutningar, offentliga sammanslutningar och andra sammanslutningar och som främjar näringspolitik och företagets internationalisering. Dessutom får specialunderstödet användas som Finlands nationella medfinansiering i verksamheten inom Europeiska kommissionens nätverk Enterprise Europe Network.

Specialunderstöden och de allmänna understöden får också användas för att i synnerhet inom sektorerna för ren teknik (cleantech) och digitalisering finansiera sådana Team-Finland-tillväxtprogram för att främja företagets etablering på den internationella marknaden, utländska investeringar samt turistfrämjande verksamhet i Finland som ingår i de spetsprojekt genom vilka regeringens strategiska mål ska genomföras. Dessutom får anslaget användas för i synnerhet små och medelstora företags deltagande i internationella världsutställningar, vilket också ingår i de spetsprojekt som anknyter till regeringens strategiska mål.

Effektivitet

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Företagen internationaliseras och bildar nätverk och deras kunskaper om internationell affärsverksamhet fördjupas			
— Andelen små och medelstora företag av dem som anlitar sakkunnigtjänster för internationalisering (%)	-	75	75
— Deltagande i internationella världsutställningar (st)	-	-	80
Standardisering stöder utvecklandet och kommersialiseringen av nya teknologier och marknader			
— Antal arbetsobjekt på nya områden	1 230	1 320	1 420
Konsumtionen inriktas på miljösparande produkter och tjänster och antalet finländska företag som förbinder sig till att vara ansvarsfulla ökar.	-	-	ökar

Beräknad användning av anslaget (euro)

Globala internationaliseringstjänster	2 119 000
Standardiseringsverksamhet	1 330 000
Främjande av kreativa branscher och entreprenörskap	1 302 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Team Finland	8 500 000
Sammanlagt	13 251 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sysselsättning och konkurrenskraft: Team Finland	8 500
Understöd (överföring från moment 32.20.41)	4 751
Sammanlagt	13 251

2016 budget 13 251 000

41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Fullmakt

År 2016 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp högst 5 000 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas för utbyggnad, utveckling och upprätthållande av högkvalitativa infrastrukturer för forskning och pilotverksamhet inom bioekonomin samt till betalning av mervärdesskatt i samband därmed.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I investeringar i pilot- och forskningsinfrastruktur av särskilt stor strategisk betydelse är statens understöd 100 %.

I anslaget ingår kompensation för bolaget för mervärdesskattekostnader för anskaffningar i fråga om annan företagsekonomisk verksamhet än sådan rörelsemässig verksamhet som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i mervärdesskattelagen (1503/1993).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser år 2016	3 500	1 500	5 000
Utgifter sammanlagt	3 500	1 500	5 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Pilotanläggningen Bioruukki	3 500
Sammanlagt	3 500

2016 budget 3 500 000

42. Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för ökat samarbete mellan forskning och näringsliv för att kommersialisera innovationer
- 2) för att utveckla cleantech-lösningar i små och medelstora företag
- 3) för att utveckla nya produkter, tjänster och affärsmodeller inom bioekonomin
- 4) för piloter och demonstrationer av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genomförandet av de strategiska målen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram stöds genom spetsprojekt åren 2016—2018. Av finansieringen av insatsområdena sysselsättning och konkurrenskraft, kompetens och utbildning samt bioekonomi och ren teknik anvisas år 2016 30 000 000 euro för utveckling, piloter och demonstrationer av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt för åtgärder för att öka samarbetet mellan forskningen och näringslivet i syfte att kommersialisera innovationer. Införandet av nya innovationer inom bioekonomi och ren teknik påskyndas genom försöksprojekt och genom innovativa offentliga upphandlingar.

Mål

— Nya arbetstillfällen uppstår i takt med att den hållbara användningen av naturtillgångarna ökar och cleantechsektorn växer.

— Små och medelstora företag som utvecklar cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar ökar sin exportverksamhet (2016: exporttillväxt/Tekes finansiering >25, den bästa kvartilen över-skrider målet).

— Forskningsidéer som lett till kommersialisering (antalet ökar).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kommersialisering av forskningsresultat	14 000 000
Cleantech-lösningar i tillväxtorienterade små och medelstora företag	6 000 000
Nya produkter, tjänster och affärsmodeller inom bioekonomi	7 000 000
Piloter inom ren teknik	2 000 000
Demonstreringar av sanering av förorenade markområden	1 000 000
Sammanlagt	30 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Nya produkter, tjänster och affärsmodeller	7 000
Bioekonomi och ren energi: Påskyndande av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar	3 000
Kompetens och utbildning: Kommersialisering av forskningsresultat	14 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Påskyndande av cleantech-lösningar i tillväxtorienterade små och medelstora företag	6 000
Sammanlagt	30 000

2016 budget 30 000 000

60. *Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningsutgifter för garantier som beviljats med stöd av lagen om statsgarantifonden (444/1998), lagen om exportgaranti (479/1962) och lagen om statliga exportgarantier (422/2001)

2) till betalning av ersättningsutgifter som föranleds av garantiförbindelser som ingått i statsgarantiverksamheten med stöd av lagar gällande denna (375/1963, 573/1972 och 609/1973), av garantier och borgen som beviljats med stöd av lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen (651/1985) och lagen om statens konsolideringsgarantier (529/1993) samt av garantier som före 1999 beviljats med stöd av lagen om statens kapitalgarantier (594/1992).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

2016 budget	20 000
2015 budget	20 000
2014 bokslut	—

66. *Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 8 507 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer samt för fullgörande av förpliktelser gentemot dem

2) till betalning av utgifter som föranleds av stödjande av särskilda program

3) till betalning av utgifter som föranleds av internationellt samarbete.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nordiskt samarbete på området för kärnsäkerhet	340 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 500 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	855 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	434 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	44 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA) och andel av pensionsavgifterna	2 887 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	2 000 000
Medlemsavgift till den internationella byrån för förnybar energi (IRENA)	110 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	337 000
Sammanlagt	8 507 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Företagens internationalisering och exportfrämjande åtgärder (överföring till moment 32.20.41)	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2016 budget	8 507 000
2015 budget	9 507 000
2014 bokslut	10 007 000

(88.) *Höjning av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s eget kapital (förslagsanslag)*

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

2015 budget	42 000 000
-------------	------------

20. (32.20 och 32.60, delvis) Närings- och innovationspolitik

Förklaring: Genom närings- och innovationspolitiken förbättras förutsättningarna för ökad konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt och prioriteras sådana åtgärder som syftar till att med hjälp av strukturreformer stimulera nya källor för tillväxt och till att snabba upp produktivitetsoökningen.

Med åtgärderna främjas sådan strukturuomvandling som är inriktad på högt mervärde, dvs. där företagen går in för nya växande affärsverksamheter, de anställda övergår till allt mera krävande uppgifter med högre inkomstnivå och allt effektivare verksamhets sätt tas i bruk i företag och inom den offentliga sektorn.

Konkurrensen tvingar företagen till innovationer, till att ändra sina verksamhets sätt och till att söka nya marknader. Samtidigt är det möjligt att få högre intäkter på den öppna marknaden från investeringar i utvecklandet av nya produkter och tjänster. Genom näringspolitiken kan Finland möta den utmaning i form av splittrade av värdekedjor och globalisering av ekonomin som förändrar företagets omvärld.

Av största vikt är att stärka företagen, företagandet och ägandet och den skattepolitik som stöder dem samt att vidta åtgärder som ökar arbetsinsatsen. Genom politikåtgärderna förbättras företagets skicklighet att anta utmaningar i konkurrenssituationer, exempelvis deras förmåga att utnyttja de möjligheter som globala värdenätverk skapar. Åtgärderna innefattar bl.a. strategier som gäl-

ler bioekonomi och rena lösningar, de kreativa branscherna, livsmedel och hälsoteknik och projekt som främjar digital affärsverksamhet.

Instrumenten för offentlig finansiering har en viktig roll när finansmarknadens funktionella brister ska hjälpas upp. Den allmänna principen för den offentliga företagsfinansieringen har varit att den ska ske på marknadsmässiga villkor och utgöra ett komplement till och en katalysator för den privata finansieringen. Instrumenten för offentlig finansiering behövs främst för att finansiera ny-etablerade företag med nya affärsverksamheter.

Finland svarar på den utmaning till förnyelse som strukturomvandlingen i industrin för med sig genom att investera i tillväxt, internationalisering och omstrukturering av affärsverksamheten hos företagen, i synnerhet på nya tillväxtområden som cleantech, bioekonomi och naturresursekonomi, affärsverksamhet i Arktis och de möjligheter som digitaliseringen öppnar.

Framgångsrika tillväxtföretag är ett tecken på att den ekonomiska förändringsberedskapen, dynamiken, har utfallit väl. En central åtgärd inom främjandet av strukturomvandlingen är att förbättra tillväxtföretagens internationalisering och övriga verksamhetsförutsättningar.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden preliminärt upp följande samhällseliga effektmål för 2016 för resultatområdet för närings- och innovationspolitik:

	2014 utfall/ uppskattning	2015 mål	2016 mål
Näringslivet förnyas			
— Företagens FoU-verksamhet ökar	har minskat	ökar	ökar
Näringsstrukturen och företagsstrukturen diversifieras			
— De små och medelstora företagens andel av den totala omsättningen ökar		ökar	ökar
Näringslivet internationaliseras			
— De små och medelstora företagens andel av varuexporten ökar	har ökat	ökar	ökar
Den privata tillväxtfinansieringen ökar			
— De privata riskinvesteringarna i företagen ökar	har ökat	ökar	ökar

I genomförandet av närings- och innovationspolitiken deltar utöver ministeriet även Geologiska forskningscentralen, Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, Innovationsfinansieringsverket Tekes, Finnvera Abp, Finlands Exportkredit Ab, Finlands Industriinvestering Ab, Finpro och flera statsbidragssammanslutningar.

01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 32 890 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av internationella medlemsavgifter

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Geologiska forskningscentralen (GTK) har till uppgift att producera och distribuera geologisk information som främjar en hållbar användning av naturtillgångarna i jordskorpan. Forskningscentralen har som mål att med hjälp av information, kompetens och innovationer stödja näringslivets och regionernas konkurrenskraft och främja en kostnadseffektiv samhällsplanering. Forskningscentralen utvecklas som ett nationellt geodatacenter med toppexpertis på europeisk nivå inom forskningen kring hållbart utnyttjande av mineraltillgångar.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen för 2016:

Effekter

- 1) Innovationerna och geodata stärker spetsområdena
- 2) Investeringsviljan ökar hos den näringsverksamhet som avser råvarorna från jordskorpan
- 3) Utnyttjandet av geodata minskar överlappande verksamheter i datainsamlingen samt stärker förutsättningarna för faktabaserat beslutsfattande och ökar den systemiska effektiviteten i samhället.

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Resultatområdenas andel av kostnaderna, %			
— mineraltillgångar och råvaruförsörjning	57,8	57	57
— energiförsörjning och miljö	21,4	22	21
— markanvändning och byggande	20,8	21	22
Samfinansierad verksamhet			
— kostnadsmotsvarighet, %	59,0	50	50
Avgiftsbelagd verksamhet			
— överskott, % av intäkterna	7,6	7	7

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	560	555	535
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	-	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	49 510	45 110	41 890
Bruttoinkomster	12 536	9 000	9 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Nettoutgifter	36 974	36 110	32 890
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 553		
— överförs till följande år	2 553		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 073	6 500	6 500
— övriga intäkter	84	-	-
Intäkter sammanlagt	8 157	6 500	6 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 553	4 600	4 600
— andel av samkostnaderna	1 983	1 445	1 445
Kostnader sammanlagt	7 536	6 045	6 045
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	621	455	455
Kostnadsmotsvarighet, %	108	108	108

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-33
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-1 098
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-565
Indexhöjning av hyresutgifterna	31
Löneglidningsinbesparing	-169
Lönejusteringar	202
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-200
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-168
Sparbeslut	-1 000
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-196
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-24
Sammanlagt	-3 220

2016 budget	32 890 000
2015 budget	36 110 000
2014 bokslut	37 974 000

06. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Tekes (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 38 448 000 euro.

Anslaget får även användas för att förbättra lönsamheten och effektiviteten i projekt- och programverksamheten och i aktiveringen, för att göra upp prognoser samt för internationaliseringsfrämjande åtgärder.

Förklaring: Innovationsfinansieringsverket Tekes främjar utvecklingen av industrin och tjänsterna genom teknologi, innovationer och tillväxtfinansiering. Detta förnyar näringarna, höjer förädlingsvärdet, förbättrar produktiviteten och arbetslivskvaliteten, ökar exporten samt skapar sysselsättning och välfärd. Resultaten nås genom kundernas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, som Tekes uppmuntrar genom finansiering och anknytande service. Till Tekes kunder hör utan branschbegränsningar företag av olika storlek samt forskningsorganisationer och offentliga organisationer.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Tekes för 2016:

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Funktionell effektivitet			
De totala kostnaderna för finansierings- och kundrelationsarbetet/ beviljad finansiering, %	4,4	< 5,0	< 5,0
Kundrespons på Tekes verksamhet, allmän bedömning (1—5)	4,3	> 4	> 4
Produktion och kvalitetsledning			
Prestationer			
— Andel företagsfinansiering till små och medelstora företag, %	63	> 60	> 60

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	285,6	290	290
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,7	3,5	> 3,5

I arbetet med att nå Tekes resultatmål deltar förutom Tekes också den personal som vid närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter Tekes-uppgifter. I fråga om dem har resurser budgeterats under moment 32.01.02. För att nå resultatmålen används utöver omkostnaderna anslagen och fullmakterna under de övriga moment som Tekes förvaltar (32.20.40, 32.20.42, 32.20.83 och 32.20.89). Med bevillningsfullmakterna under dessa moment finansierar Tekes riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt som huvudsakligen genomförs åren 2016—2019.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Projekt- och programverksamhet	5 997 000
Omkostnader	32 451 000
Sammanlagt	38 448 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	41 440	40 672	38 548
Bruttoinkomster	411	300	100
Nettoutgifter	41 029	40 372	38 448
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	18 288		
— överförs till följande år	18 383		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för utlämnande av uppgifter (överföring till moment 28.10.01)	-7
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-40
Indexhöjning av hyresutgifterna	20
Löneglidningsinbesparing	-100
Lönejusteringar	155
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 740
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-200
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-12
Sammanlagt	-1 924

2016 budget	38 448 000
2015 I tilläggsb.	200 000
2015 budget	40 372 000
2014 bokslut	41 124 000

28. (32.60.28) Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådan utrednings- försöks-, metodutvecklings- och informationsverksamhet som främjar materialeffektiviteten
- 2) för delfinansiering av andra EU-finansierade projekt än sådana som finansieras med medel ur strukturfonderna
- 3) till ett belopp av högst 130 000 euro, för mindre betydande kostnadsandelar av bidragskaraktär som betalas ut i samband med utvecklingen av företagens kartläggning av materialflöden och som anknyter till företagets försök med kartläggning av materialflöden.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Materialeffektivitet innebär en sparsam användning av naturresurser, effektiv hantering av sidoströmmar, minskning av mängden avfall och materialåtervinning samt minimering av skadlig miljöpåverkan. Anslaget används för projekt i samband med genomförandet av det nationella programmet för materialeffektivitet som syftar till att främja nya lösningar som förbättrar materialeffektiviteten på ett sätt som stärker företagets konkurrenskraft och minskar skadlig miljöpåverkan. Anslaget används också för försök i företagen som gäller kartläggning av materialflöden.

Samhälleliga effektmål

— En effektivare användning av material ökar energieffektiviteten, stärker konkurrenskraften och främjar övergången till hållbara produktions- och konsumtionsmönster.

2016 budget	500 000
2015 budget	500 000
2014 bokslut	500 000

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 328 970 000 euro.

Fullmakt

År 2016 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 231 015 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2015 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas år 2016 till ett belopp av högst 50 000 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som fokuserar på teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster

2) för nationell och EU-medfinansiering i europeiska samarbetsprojekt

3) för innovativa utvecklingsprojekt som avser den offentliga verksamhet som bedrivs av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, kommunala organisationer och andra offentliga organisationer utanför budgetekonomin

4) för projekt som gäller utveckling av arbetslivet, som även kan vara projekt för utveckling av arbetslivet i kommuner och samkommuner, allmännyttiga samfund samt ämbetsverk och inrättningar som omfattas av statens budgetekonomi

5) för sådana forsknings- och utvecklingsprojekt vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapsspridning utanför budgetekonomin som bedriver offentlig forskning eller kunskapsspridning, som främjar uppkomsten, utvecklingen och ett omfattande nyttiggörande av teknologiskt kunnande,

affärskompetens och annan kompetens som är betydelsefull med tanke på näringslivets och samhällets utveckling

6) för nationella och internationella program och projekt vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande forskningsorganisationer utanför budgetekonomin som bedriver offentlig forskning, samt för beredning av projekt och utveckling av kompetensen och de strategiska verksamhetsförutsättningarna

7) för medlems- och programavgifter till internationella organisationer som betalas av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande forskningsorganisationer utanför budgetekonomin som bedriver offentlig forskning, för anläggningsleveranser samt resekostnader för resor som görs för Tekes räkning av personer som inte är anställda vid centralen

8) för förberedelser och genomförande av offentlig upphandling i fråga om innovationer som höjer den offentliga verksamhetens kvalitet och kostnadseffektivitet i kommuner och samkommuner, allmännyttiga samfund, statens ämbetsverk och inrättningar samt sådana övriga upphandlande enheter som avses i lagen om offentlig upphandling (348/2007)

9) för medlems- och deltagaravgifter till internationella organisationer för innovationssamarbete och innovationsprogram.

Bidragen kan även betalas i form av servicesedlar.

Med anslaget under momentet kan betalas utgifter som orsakas av förbindelser som ingåtts före 2010 under moment 32.20.20.

Med anslag under momentet får betalas förskottsbetalningar till små och medelstora företag, om man genom förskottsbetalningarna kan minska behovet av annan offentlig finansiering vid bryggfinansiering i samband med Tekes-bidrag.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finansiering riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyandet av näringslivets strukturer. Med finansieringen sporras företag och andra sammanslutningar samt organisationer som omfattas av statens budgetekonomi till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen, höja förädlingsvärdet och produktiviteten samt främja utvecklingen av arbetslivet. Vid beviljandet av finansiering beaktas effekterna av Tekes finansiering på projektets genomförande, projektets genomslagskraft, den eftertraktade affärsverksamheten och nyhetsvärdet av den innovation eller det kunnande som ska utvecklas, nyttiggörandet av resultaten, de resurser som ska användas, de ekonomiska förutsättningarna och nätbildningen samt projektens indirekta verkningar i näringslivet och samhället.

Stöd beviljas särskilt

— för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till att skapa och nyttiggöra ny teknologi och kompetens samt till att utveckla energiekonomin och miljö- och välfärdsteknologier inom industrin och i samband med tjänster

- för utveckling av affärsverksamheten vid unga innovativa företag
- till små och medelstora företag för anskaffning av ny teknik, kompetens och industriella rättigheter och innovationstjänster
- för utveckling av innovativa produktionssätt och testning i pilot- eller demonstrationsskala samt till försöksproduktion
- för planering och genomförande av sådana innovativa anskaffningar vid kommunala organisationer, organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, företag och andra sammanslutningar som betydligt ska förbättra kvaliteten på och kostnadseffektiviteten i beställarens verksamhet eller tjänster och som förutsätter att anbudsgivarna utvecklar nya produkter, produktionsmetoder, tjänster eller andra innovativa lösningar
- för projekt för utveckling av arbetslivet.

För att nå Tekes resultatmål används också anslagen och fullmakterna under moment 32.20.06, 32.20.42, 32.20.83 och 32.20.89.

EU-inkomsterna från europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Uppnåendet av effektmålen för Tekes följs i första hand upp genom oberoende effektivitetsbedömningar samt genom indikativa uppföljningsmätare som publiceras årligen.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Tekes för 2016:

Effekt

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
--	----------------	----------------------	-------------

1. Ett näringsliv med global konkurrenskraft Produktiviteten och den internationella affärsverksamheten ökar och näringslivet förnyas i synnerhet med hjälp av radikala innovationer och sektorsövergripande innovationsverksamhet

Nystartade företag och små och medelstora företag

Tekes sporrar ett stort antal företag till betydande internationell tillväxt med hjälp av innovationer och till att utvecklas till lockande placeringsobjekt för privata investerare

— Privat kapital som nystartade företag samlat in/Tekes finansiering (den bästa kvartilen överstiger målvärdet), koefficient	-	-	> 2
— Privat kapital som nystartade företag samlat in/Tekes finansiering (den bästa kvartilen överstiger målvärdet), koefficient	-	-	> 25
— Årlig export som genererats av de finansierade projekten/Tekes finansiering, koefficient	-	-	> 10

2. Finland hör till de bästa innovationsmiljöerna i världen: Till sammans med sina partner skapar Tekes i Finland en av världens bästa internationellt nätverkande innovationsmiljöer, med kompetens på internationell toppnivå, nätverk och verksamhetsätt som stöder djärva reformer och tillväxt i företagen.

Effekt

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Stora företag			
Tekes sporrar stora företag till djärva och samhällsekonomiskt betydelsefulla reformer och till samarbete som skapar kompetens och öppnar affärsmöjligheter för de övriga parterna			
— De stora företagens FoU-underentreprenader hos små och medelstora företag och forskningsorganisationer/Tekes finansiering	-	-	> 90
Offentliga forskningsorganisationer			
Tekes påskyndar framtagandet av sådana kunskaper, nätverk och forskningsresultat som ger ekonomisk och samhällelig nytta och främjar deras snabba spridning och nyttiggörande inom näringslivet			
— Företagens bedömning av sannolikheten att forskningsresultat och kunskaper utnyttjas kommersiellt, %		-	> 65

Den beräknade fördelningen av användningen av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet	183 560	151 015
— till nystartade företag		50 000
— till små och medelstora företag		51 015
— till stora företag		50 000
Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	128 610	63 800
Programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	16 800	16 200
Sammanlagt	328 970	231 015

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	289 470	145 870	52 200	14 390	3 280	505 210
Förbindelser år 2016	39 500	103 300	63 100	24 100	1 015	231 015
Utgifter sammanlagt	328 970	249 170	115 300	38 490	4 295	736 225

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

INKA-programmet (nivåjustering av en överföring till moment 32.20.42)	2 000
Justering av de anslag som står till förfogande för betalning	-5 151
Sparbeslut (regeringsprogr. 2015)	-20 000
Utbetalningar med anledning av en fullmaktsökning (1 mn euro budgeten 2015)	-500
Utbetalning med anledning av fullmaktsökningar av engångsnatur	-3 150
Sparbeslut	-11 800
Sammanlagt	-38 601

2016 budget	328 970 000
2015 budget	367 571 000
2014 bokslut	386 295 557

41. Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 33 600 000 euro.

Anslaget får användas som allmänt understöd i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om allmänt understöd till sammanslutningar som främjar utrikeshandeln, näringspolitiken och företags internationalisering (1301/2010), för sådana utgifter för Finpros verksamhet som främjar

- 1) företagens internationalisering
- 2) turistresor från utlandet till Finland
- 3) utländska investeringar i Finland.

Eftersom den service som Finpro tillhandahåller kan jämföras med en kollektiv nytta och på grund av de samhällsliga effekterna och goda resultaten från dess verksamhet kan Finpro beviljas statsunderstöd till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Andra anslag än sådana som är avsedda att utgöra allmänt understöd till Finpro har överförts till moment 32.01.40.

Allmänt understöd kan beviljas för funktioner vid Finpro som främjar företagets etablering på den internationella marknaden, turistresor från utlandet till Finland och utländska investeringar i Finland samt för kostnaderna för upprätthållandet av det nätverk av exportcentra som lyder under Finpro. I arbetet för att främja företagets etablering på den internationella marknaden ger Finpro företagen råd om internationalisering, identifierar och sprider information om internationella affärsmöjligheter samt förenar företag i nätverk både inom Finland och i utlandet. I den turistfrämjande verksamheten stärks och förbättras bilden av Finland som turistland. Dessutom stimuleras exporten av och efterfrågan på turismprodukter genom gemensam marknadsföring tillsammans med aktörerna samt stöds produktutveckling. I anskaffningen av investeringar ligger fokus på kunskapsintensiva branscher, produktion med högt mervärde, investeringar i forskning, utveckling och innovationer samt investeringarnas sysselsättningseffekter.

Effektivitet

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Företagen internationaliseras och bildar nätverk och deras kunskaper om internationell affärsverksamhet fördjupas			
— Andelen små och medelstora företag av Finpros alla kunder (%)	78	> 75	> 75
— Antal kunder hos Finpros rådgivningstjänst (st.)	1 437	1 500	1 550
Inkomsterna från turismen ökar			
— Med export likställda inkomster från utländsk turism (inkl. transportinkomster, mn euro)	3 940	4 450	4 717

Effektivitet

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
— Registrerade utländska övernattningar(1 000 dygn)	5 697	5 880	6 000
Utländska investeringar skapar ekonomisk tillväxt, ökar antalet arbetsplatser och stärker kunskapsunderlaget.			
— Utländska investeringars sysselsättningsskapande effekt (antal arbetsplatser)	173	630	660
— Utländska investeringars ekonomiska betydelse (mn euro)	299	470	480

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
— Kundernas tillfredsställelse med funktionen Export Finland vid Finpro	4,10	> 4,10	> 4,10
— Extern kundtillfredsställelse med funktionen Visit Finland vid Finpro (intressentgrupperna)	3,40	3,60	3,70
— Kundernas tillfredsställelse med funktionen Invest in Finland vid Finpro	4,31	> 4,10	> 4,10

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd till Finpro (överföring från moment 32.01.66)	1 000
Bortfall av ett sparbeslut av engångsnatur	5 000
Bortfall av tillväxtingsatsningar av engångsnatur	-19 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Stärkande av nätverket Team Finland	2 000
Övriga förändringar	-2 441
Övriga understöd (överföring till moment 32.01.40)	-4 751
Sammanlagt	-18 192

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	33 600 000
2015 I tilläggsb.	303 000
2015 budget	51 792 000
2014 bokslut	61 937 000

42. Utveckling av innovationskluster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) för genomförandet av programmet Innovativa städer, inklusive åtgärder i anslutning till detta som vidtas av företag, kommuner, samkommuner, allmännyttiga samfund samt statens ämbetsverk och inrättningar

2) för andra utvecklingsåtgärder som främjar innovationskluster.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Konsumtionsutgifter budgeteras enligt principen om betalningsbeslut till den del det är fråga om konkurrensutsatt projektfinansiering. Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget ökas samarbetet mellan de största stadsregionerna och staten i syfte att skapa attraktiva innovationskluster i Finland. Med anslaget skapas även starka, regionala innovationskluster som nätverkar både inom och utom Finland. Samarbetet innebär att de nationella riktlinjerna och de lokala utvecklingsstrategierna blir enhetliga och att resurser riktas till utvalda tematiska fokusområden.

Den viktigaste åtgärden är programmet Innovativa städer (INKA), för vilket man fastställt fem nationellt betydelsefulla tematiska fokusområden: Bioekonomi, Hållbara energilösningar, Cybersäkerhet, Hälsan i framtiden samt Smart stad och industri i förnyelse. Tolv stadsregioner har utsetts att genomföra programmet. I enlighet med målen i regeringsprogrammet avslutas INKA-programmet senast 2017. På grund av de minskande anslagen omfördelas åtgärderna på de projekt som har det största genomslaget.

Inom INKA-programmet används anslaget för att öka samarbetet mellan de olika aktörerna i regionen, aktivera företagen och bereda omfattande projekthelheter samt för forsknings- och utvecklingsprojekt i företag, högskolor, kommuner, samkommuner och i allmännyttiga samfund och statens ämbetsverk och inrättningar. Genom projekten främjas utvecklings- och testmiljöer som möjliggör samarbete mellan användare, företag och offentliga aktörer och pilotgenomförande av lösningar för att skapa ny affärsverksamhet. Målet är att utnyttja stora framtidsinvesteringar i stadsregionerna som test- och demonstrationsmiljöer för innovationer.

Anslaget får användas för att genomföra utvecklingsprojekt inom programmet Innovativa städer på de grunder som fastställs i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014).

Anslaget under momentet får också användas för andra utvecklingsåtgärder som främjar innovationskluster.

Samhälleliga effekter

— I innovationsklustren uppkommer ny kompetensorienterad, internationellt konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på samarbete mellan näringslivets och aktörerna inom den offentliga sektorn.

— Urbana miljöer görs till attraktiva test- och utvecklingsplattformar för innovationer.

— Integreringen av innovationsaktörerna i nationella och globala innovations- och affärsnätverk stärks.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

INKA-programmet (nivåjustering av en överföring från moment 32.20.40)	-2 000
Sparbeslut (regeringsprogr. 2015)	-3 000
Sammanlagt	-5 000

2016 budget	4 800 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	9 800 000
2014 bokslut	10 600 000

43. Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 318 000 euro.

Anslaget får användas för att genomföra och betala projekt för vilka det under tidigare år beviljats understöd i enlighet med statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt (1300/2010).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: År 2016 beviljas inte längre några nya understöd med anslag under momentet. Samprojekt mellan företag genomförs av organisationer som främjar utrikeshandeln och näringspolitiken och av Finpro, av olika branschförbund och företag eller av sammanslutningar av dem.

Med anslaget genomförs sådana samprojekt mellan företag där deltagarna i huvudsak är små och medelstora företag. Genom att delta i samprojekt strävar företagen efter att inleda export inom nya marknadsområden samt att exportera nya produkter till marknaden, öka exporten och bevara befintliga affärsförbindelser samt att se sig om efter nya partnerskap inom nya exportmarknader. Deltagande i samprojekt sänker företagets tröskel för internationalisering och påskyndar små och medelstora företags inträde på nya marknader. Deltagare i samprojekten är tillväxtföretag, företag som befinner sig i det kommersialiseringsskede som följer på produktutvecklingsskedet, nya och innovativa företagsnätverk samt andra grupper av företag.

Samhälleliga effekter

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Affärskompetensen och internationaliseringsfärdigheterna hos små och medelstora företag stärks			
— Antal företag som deltar i projekt inom området för cleantech, st.	191	135	20
— Antal företag som deltar i projekt inom området för bio- och naturresursekonomi, st.	90	64	5
— Antal företag som deltar i projekt inom området för digital affärsverksamhet, st.	33	23	5

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Företag som deltar i samprojekt (st.)	1 469	1 035	100
Små och medelstora företags andel av understöden för samprojekt (%)	83	85	87
Antalet genomförda enskilda samprojekt (st.)	286	210	15

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antal exportnätverksprojekt och partnerskapsprogram som riktar sig till små och medelstora företag (st.)	53	60	5
Deltagande i internationella utställningar	109	90	5
Behandlingstider (mån)	1—2	1—2	1—2

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	7 318	3 445	10 763
Utgifter sammanlagt	7 318	3 445	10 763

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av den extra satsningen på grön ekonomi	-1 225
III tilläggsbudg. 2012 och III tilläggsbudg. 2013, utbetalningar	-750
Justering av utbetalningar	-1 425
Sparbeslut (regeringsprogr. 2015)	-2 000
Sparbeslut	-1 800
Sammanlagt	-7 200

2016 budget	7 318 000
2015 budget	14 518 000
2014 bokslut	14 351 319

47. Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 56 735 000 euro.

Anslaget får användas för partiell ersättning av förluster som uppkommit till följd av Finnvera Abp:s kredit- och borgensverksamhet, i enlighet med den kredit- och borgensförlustförbindelse som statsrådet har ingått.

Förklaring: Statsrådet har med stöd av 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) ingått en förbindelse om att staten, enligt villkoren i förbindelsen, ersätter Finnvera Abp för kreditförluster som gäller de krediter och borgensförbindelser som bolaget har beviljat från och med den 1 januari 1999. Kredit- och borgensförluster på krediter och borgensförbindelser som Kera Abp har beviljat före denna tidpunkt ersätts enligt de förbindelser som statsrådet har ingått med stöd av lagen om Kera Abp (65/1971). Statens ersättningsandel i Finnvera Abp:s kreditförluster är enligt de kredit- och borgensförlustförbindelser som staten ingått 35—80 %, beroende på stödområdet, företagstypen och det finansiella instrument som använts.

Finnvera Abp korrigerar de marknadsmisslyckanden som föreligger inom företagsfinansieringen och riktar sin finansiering till etablering av företagsverksamhet och till företagens tillväxt och internationalisering.

Ersättningarna för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja lån och ställa borgen också när företagets säkerhet är otillräcklig. År 2016 bedöms Finnvera Abp fatta ca 8 000 finansieringsbeslut och bevilja sådana lån och ställa sådan borgen för företagsverksamhet som omfattas av kredit- och borgensförlustförbindelsen till ett belopp av ca 1,0 miljarder euro. Finnvera Abp har ca 29 000 kunder varav ca 90 % är företag med mindre än tio anställda. Finnvera Abp finansierade år 2014 mer än 2 200 växande företag, och volymen förväntas ligga på samma nivå år 2016. Finnvera Abp beviljar finansiering för integrerade projekt på ca 2,0 miljarder euro, varav Finnvera Abp:s andel är något under 50 % och bankernas och den övriga finansieringens andel något över 50 %.

Effekter

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antal nyetablerade företag, st.	3 247	3 500	3 500
Antal nya arbetstillfällen som Finnvera Abp främjat, st.	8 105	8 000	8 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring som beror på effekterna av sparbesluten	1 500
Justering av utbetalningar/annan förändring	-4 463
Ändring i kredit- och borgensförlustförbindelsen/utvidgning av finansieringen av företag som är större än små och medelstora företag utanför stödområdena I och II	5 060
Ökad risktagning	300
Sammanlagt	2 397

2016 budget	56 735 000
2015 I tilläggsb.	44 005 000
2015 budget	54 338 000
2014 bokslut	53 255 061

48. *Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 20 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) och lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011)

2) till betalning av behövliga åtgärder och kostnader för att skydda ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal

3) till betalning av förvaltningsarvode till bolaget Finlands Exportkredit Ab i enlighet med lagen om ett ränteutjämningsbolag för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1136/1996)

4) till betalning av underskottsersättning till bolaget Finlands Exportkredit Ab i enlighet med lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämnings (1543/2011).

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom räntestöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter säkerställs det att de finländska exportörerna förfogar över en motsvarande finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportörerna, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämnings (1543/2011) får Finlands Exportkredit Ab ingå ränteutjämningsavtal till ett kapitalbelopp på högst 7 000 miljoner euro och fatta finansieringsbeslut som gäller krediter med fast eller rörlig ränta som beviljas på OECD-villkor till ett kapitalbelopp på högst 7 000 miljoner euro.

Vid beräkningen av bevillningsfullmaktens användningsgrad beaktas i fråga om ränteutjämningsavtalen det oförfallna kapitalet till dess fulla belopp, och i fråga om anbud 50 % av kapitalbeloppet.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut som gäller nya exportkrediter (mn euro)	600	800	1 000
Avtalsstocken för beviljade krediter vid utgången av året (mn euro)	1 170	2 000	2 800

Utgifter som föranleds staten på grund av ränteutjämningsavtalen (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Räntestöd för exportkrediter	10 100	19 600	29 400	36 600	95 700
Utgifter för skyddsåtgärder	10 100	11 800	11 300	9 300	42 500
Utgifter sammanlagt	20 200	31 400	40 700	45 900	138 200

Ränteutjämningsavtalen och skyddet mot ränte- och valutarisker ger utöver utgifterna upphov till räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder till staten. År 2014 uppgick de till staten influtna räntegottgörelserna till sammanlagt 19,5 miljoner euro, medan ränteutjämningsverksamheten uppvisade ett överskott på 12,4 miljoner euro. De räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder som inflyter till staten från ränteutjämningsverksamheten bedöms uppgå till sammanlagt 19,4 miljoner euro år 2015 och 27,1 miljoner euro år 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i länestocken	2 800
Ändringar i utgifterna för skyddsåtgärder	5 600
Sammanlagt	8 400

2016 budget	20 200 000
2015 budget	11 800 000
2014 bokslut	7 144 492

49. Teknologiska forskningscentralen VTT:s omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 91 770 000 euro.

Anslaget får som finansiering enligt bolagslagen användas som ett allmänt understöd till bolaget

1) för annan strategisk verksamhet vid Teknologiska forskningscentralen VTT Ab än sådan som bedrivs på företagsekonomiska grunder. Detta innefattar bl.a. utgifter för bolagets själv- och samfinansierade forsknings- och utvecklingsarbete, kompetensutveckling, innovationsverksamhet, teknologilicensiering och grundande av nya företag samt självfinansieringsandelen inom samfinansierade forskningsprojekt, samt införandet, förvaltningen och utvecklandet av det nationella mätnormalsystemet på allmän nivå, styrningen av verksamheten vid de nationella mätnormallaboratorierna, organiseringen av den nationella kalibreringstjänsten samt främjandet av mätteknik

2) för att kompensera bolaget för andelen mervärdesskatt i anskaffningar och lokalyror samt för lokalyrornas dolda mervärdesskattekostnader i fråga om annan företagsekonomisk verksamhet än sådan rörelsemässig verksamhet som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i mervärdesskattelagen (1501/1993)

3) för skötseln av den nationella samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens fusionsforskning (Euratomprogrammet 2014—2018)

4) till betalning av medlemsavgiften i internationella byrån för mått och vikt.

Anslaget får användas som specialunderstöd för investering i och ibrukttagande av anordningar för försöksverksamhet med förnybara energikällor.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: VTT:s uppgift är att i egenskap av oberoende och objektivt forskningsinstitut främja att forskningen och teknologin tillgodogörs på ett mångsidigt sätt och kommersialiseras inom näringslivet och samhället. Bolaget svarar för den internationella verksamheten i anslutning till sin uppgift. Bolaget kan ha dotterbolag som sköter bolagets uppgifter. För att sköta sina uppgifter bedriver bolaget tillämpad teknologisk forskning och teknologiutveckling samt gör upp prognoser i anslutning till dessa (*strategisk forskning*), producerar teknologi- och innovationsbaserade forsknings- och experttjänster (*forskning på företagsekonomiska grunder*), verkar som nationellt metrologiinstitut inom vetenskaplig metrologi, upprätthåller och utvecklar det nationella metrologisystemet och mätnormalsystemet och den nationella kalibreringstjänsten samt bedriver strategisk forskning och forskning på företagsekonomiska grunder inom metrologi.

I forskning av särskilt stor strategisk betydelse är det statliga stödet 100 %.

VTT driver sina effektmål både genom sina egna program (spets- och innovationsprogrammen samt programmet iBet (innovative Business from Emerging Technologies)) och genom att delta i offentliga forskningsprojekt (EU, Tekes, de strategiska centren för vetenskap, teknologi och innovation, Finlands Akademi, finansieringsinstrumentet för strategisk forskning samt statsrådets kanslis utrednings- och forskningsverksamhet) där ny kompetens utvecklas. Huvuddelen av statsunderstödet används som självfinansieringsandel i dessa offentliga forskningsprojekt. Det huvudsakliga verktyget för förnyelse vid VTT är iBet-programmet, inom ramen för vilket man skapar lösningar som kommer att ha betydande teknologiska, industriella och samhällsliga effekter på 5—10 års sikt. VTT:s forskningsverksamhet bidrar till att främja den finska industrins livsduglighet och konkurrenskraft genom att ge upphov till tillämpad teknologisk forskning och tillämpade teknologiska innovationer.

Statsunderstödet inriktas på helheter med stort genomslag (%)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Spets- och innovationsprogram	44	48	50—60
Kompetensutveckling	52	49	35—45
Förnyelse (programmet Emerging Technologies)	3	3	5

Effekter

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 mål
Näringslivet förnyas med målet att skapa tillväxt, och det samhällsliga beslutsfattandet förfogar över sådan forskningsdata som betjänar beslutsfattandet. — Projektresultaten har nyttiggjorts inom produktion eller kommersiellt inom 1—3 år, % av respondenterna (VTT:s enkät om kundupplevd effektivitet)	54	65—70	65—70
VTT är särskilt framgångsrikt när det gäller att utverka forsknings- och innovationsfinansiering från EU — intäkter av forskningsfinansiering från EU (mn euro)	32,6	32,6	> 32,6
De tillväxtfrämjande åtgärderna inriktas på strategiskt viktiga tillväxtområden (bioekonomi, cleantech, digital ekonomi, hälsovård) och på immateriellt värdeskapande — VTT:s roll vid effektiviseringen av användningen av energi och råvaror, VTT:s enkät om kundupplevd effektivitet (1—5), medelvärde	3,8	3,6—3,9	3,6—3,9
Kompetensen vid VTT stärks och förnyas inom de utvalda spetsområdena i ett strategiskt samarbete med universiteten och forskningsinrättningarna — VTT:s roll inom teknologiutveckling och främjande av införande av ny teknik, VTT:s enkät om kundupplevd effektivitet (1—5), medelvärde	3,9	> 4,0	> 4,0

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd	91 520
Specialunderstöd för skötseln av den nationella samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens fusionsforskning (Euratomprogrammet 2014—2018)	160
Specialunderstöd för medlemsavgifter	90
Sammanlagt	91 770

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur som gjorts i riksdagen	-2 000
Investeringar i anordningar för försöksverksamhet med förnybara energikällor upphör	-3 310
Löneglidningsinbesparing upphör	127
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-9 053
Lönejusteringar	103
Sparbeslut	-3 500
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-1 617
Sammanlagt	-19 250

2016 budget	91 770 000
2015 I tilläggsb.	19 168 000
2015 budget	111 020 000

50. *Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas som understöd för utbetalningen av ett internationellt teknologipris.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Det internationella teknologipriset, det s.k. milleniumpriset, är ett pris på en miljon euro som beviljas vartannat år och som syftar till att förhöja bilden av Finland som en teknologi- och välfärdsstat på hög nivå.

Priset ska delas ut till en person, en sammanslutning eller ett projekt som erkänsla för en framtidsinriktad, teknikbaserad innovation med vittomspännande verkningar som främjar livskvaliteten och humana samhällseliga värderingar. Prisprojektet sköts av Stiftelsen Teknikakademien.

2016 budget	1 000 000
2014 bokslut	1 000 000

80. Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 106 404 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av de lån som beviljats Finlands Exportkredit Ab för refinansieringsverksamhet när det gäller exporten

2) till betalning av sådana kostnader som tas ut hos låntagaren i samband med ränta eller i övrigt. Kostnaderna föränleds av åtgärder som behövs för skydd mot ränte- och valutarisker i fråga om lån som beviljats Statskontoret för refinansieringsverksamhet.

Förklaring: En modell för refinansiering av exporten tillämpades temporärt åren 2009—2011. I den första tilläggsbudgeten 2012 beviljades dessutom en ny lånefullmakt på en miljard som får användas tills man får igång det nya systemet för exportfinansiering i form av krediter (1543/2011). Utbetalningen av refinansieringskrediter som beviljats under den tid som den temporära refinansieringsmodellen tillämpades fortsätter till år 2015. Därefter föränleds staten inkomster av/får staten utgifter för skyddsåtgärder tills krediterna har amorterats, alltså uppskattningsvis till år 2023.

Målet med modellen för refinansiering av exporten är att säkerställa att de finländska bolagen förfogar över en motsvarande finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportörerna, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Inom ramen för refinansieringsmodellen för exportprojekt refinansierar Finlands Exportkredit Ab på OECD-villkor köparkrediter som finländska eller utländska kreditinstitut eller finansiella institut har ordnat för export av finländska kapitalvaror. Refinansieringen genomförs med hjälp av lån som beviljats Finlands Exportkredit Ab.

Återbetalningen av lånet till kreditinstitutet följer samma tidsplan som återbetalningen till Finlands Exportkredit Ab. Det maximala beloppet av Finlands Exportkredit Ab:s finansieringsandel är beloppet av den exportkredit som beviljas på OECD-villkor, förutsatt att Finnvera Abp ställer full garanti för den kredit som Finlands Exportkredit Ab beviljat. Ett ytterligare villkor är att den bank som beviljas refinansiering i tillräcklig utsträckning uppfyller kraven på soliditet och ekonomisk funktionsförmåga.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Uttagna lån, mn euro	401,8	402,1	-

Statens utgifter för refinansieringsverksamheten (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt
Utgifter för skyddsåtgärder	106 404	97 018	90 284	83 246	376 952
Sammanlagt	106 404	97 018	90 284	83 246	376 952

De tillgångar som används för refinansieringsverksamheten är sådana lån som ska återbetalas och som staten får inkomster av i form av återbetalat kapital och räntor. Refinansieringsverksamheten kan ge staten inkomster av skyddsåtgärder eller föranleda utgifter för skyddsåtgärder. Det sammanlagda nettobeloppet av inkomster av eller utgifter för skyddsåtgärder under budgetåret antecknas vid årets slut antingen under moment 12.32.99 som en inkomst av skyddsåtgärder eller under moment 32.20.80 som en utgift för skyddsåtgärder. Amorteringarna på lån för refinansieringsverksamheten samt kursdifferenserna för lån och derivat intäktsförs under moment 15.01.04 medan ränteintäkterna för lån och derivat intäktsförs under moment 13.01.05. År 2014 föranledde intäkterna av skyddsåtgärderna nettoutgifter till ett belopp av 8,1 miljoner euro. År 2014 var amorteringarna på lånen 356,3 miljoner euro och ränteintäkterna 86,8 miljoner euro. Intäkterna av skyddsåtgärderna föranledde nettoutgifter till ett belopp av 8,1 miljoner euro.

De beräknade amorteringarna, ränteintäkterna och intäkterna av skyddsåtgärder i fråga om lån för refinansieringen är sammanlagt 434,0 miljoner euro år 2015 och 448,1 miljoner euro år 2016. Amorteringarna på lån för refinansieringsverksamhet samt kursdifferenserna för lån och derivat intäktsförs under moment 15.01.04 medan ränteintäkterna för lån och derivat intäktsförs under moment 13.01.05.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i utgifterna för skyddsåtgärder	29 127
Justering av utbetalningar	-31 095
Minskad upptagning av lån	-369 300
Valutakursförändringar	-6 511
Ändring av budgetförfarandet i fråga om refinansieringsverksamheten	24 888
Sammanlagt	-352 891

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	106 404 000
2015 budget	459 295 000
2014 bokslut	478 981 208

82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas för sådana lån som avses i 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och som tryggar den medelsanskaffning som hänför sig till exportfinansiering i form av krediter.

Fullmakt

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja Finnvera Abp lån som hänför sig till finansiering av export enligt 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) till ett belopp av högst 500 000 000 euro. Lånen kan beviljas utan krav på säkerhet. En förutsättning för beviljande av lånen är att störningarna på finansmarknaden ställer hinder för sådan medelsanskaffning till Finnvera Abp som avses i 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag. Återbetalningstiden för de lån som beviljas får vara högst 12 månader. På de lån som beviljas uppbärs gängse ränta.

Förklaring: Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) får Finlands Exportkredit Ab bevilja export- och fartygskrediter som grundar sig på Finnvera Abp:s medelsanskaffning. Enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag kan staten ställa garanti för Finnvera Abp:s medelsanskaffning i anslutning till exportfinansiering i form av krediter. Om det finns sådana störningar i finansmarknadens funktion att Finnvera Abp inte via marknaden kan skaffa lån och låneprogram avsedda för medelsanskaffningen på skäliga villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas kortfristigt lån för högst 12 månader. Avsikten är att lånen ska beviljas utan krav på säkerhet.

Syftet med de export- och fartygskrediter som Finlands Exportkredit Ab beviljar är att säkerställa att de finländska bolagen förfogar över en motsvarande, internationellt konkurrenskraftig finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportörerna, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	10 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	10 000
2014 bokslut	—

83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 141 700 000 euro.

Anslaget får användas i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (1444/2014) och Europeiska unionens förordning (EG) nr 1407/2013 avseende stöd av mindre betydelse, för företag och andra sammanslutningar för teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster samt för inledande av verksamheten i sådana företagsacceleratorer och företag som samlar in medel till riskkapitalfonder som främst tjänar nystartade innovativa företag.

Lån kan beviljas som innehåller villkor för riskexponering. Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs eller misslyckas, har Tekes rätt att på ansökan av låntagaren ändra lånevillkoren på det sätt som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2016 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 146 823 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2015 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas år 2016 till ett belopp av högst 50 000 000 euro.

Förklaring: Med lånen sporrar företaget och andra sammanslutningar till teknologi-, forsknings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknologi-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen samt att höja förädlingsvärdet och produktiviteten.

Finansiering beviljas särskilt

— till företag och andra sammanslutningar för forsknings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja utvecklingen och förbättringen av internationellt konkurrenskraftiga produkter, produktionsmetoder och tjänster

— för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till nyttiggörande av ny teknik och kompetens samt till utveckling av energiekonomi och miljö- och välfärdsteknologi inom industrin och i samband med tjänster

— för startande av affärsverksamheter vid nystartade innovativa företag och nya affärsverksamheter vid redan verksamma företag samt för främjande av företagsekonomiskt nyttiggörande av forsknings- och utvecklingsverksamheten och dess resultat

— för marknadsnära, riskfyllda utvecklings-, pilot- och demonstrationsprojekt

— för utveckling av innovativa produktionssätt och testning av dem i pilot- eller demonstrationskala samt till försöksproduktion

— till små och medelstora företag för teknologianskaffningar och anskaffning av industriella rättigheter och innovationstjänster som en del av ett forsknings-, produktutvecklings- eller innovationsprojekt.

Tekes lånestock som sköts av statskontoret uppgick i 2014 års bokslut till 721,7 miljoner euro.

Inkomsterna av återbetalning av lån har antecknats under moment 15.01.04 och räntorna under moment 13.01.05.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	74 500	22 780	7 480	1 420	400	106 580
Förbindelser år 2016	67 200	55 700	16 700	6 200	1 023	146 823
Utgifter sammanlagt	141 700	78 480	24 180	7 620	1 423	253 403

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kommersiellt utnyttjande av innovationer (minskning av utbetalningar enligt tilläggsfullmakten i III tilläggsbudg. för 2013)	-2 000
Utbetalningar för tillväxtåtgärder (cleantech, digitalt värdeskapande, digital ekonomi) enligt tilläggsfullmakter	3 200
Sammanlagt	1 200

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	141 700 000
2015 budget	140 500 000
2014 bokslut	105 579 892

87. Kapitallån till Finnvera Abp (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas för att bevilja Finnvera Abp kapitallån enligt 12 kap. 1 § i aktiebolagslagen (624/2006) utan ränta och säkerhet för att användas för rekapitalisering av fonden Aloitusrahasto Vera Oy. Om den finansiella verksamheten i det bolag som ska rekapitaliseras uppvisar förlust, kan lånet avskrivas.

Förklaring: Aloitusrahasto Vera Oy är en kapitalinvestor som kompletterar den finansiella marknaden. Fondverksamheten kompletterar den finansiella marknaden mellan produktutvecklingsfinansieringen och den privata kapitalinvesteringsverksamheten, särskilt i företagens sådd- och uppstartsfas. Fonden investerar i nyetablerade teknologiföretag samt i teknikintensiva eller innovativa serviceföretag. Avsikten är att återbetalningstiden på kapitallånen ska vara högst 15 år.

Målföretagen ska ha potential att utvecklas till tillväxtföretag och internationaliseras. För fondens förvaltning ansvarar Finnveras dotterbolag Veraventure Ab. Avsikten med anslaget är att förebygga sådana brister på marknaden för riskkapitalinvesteringar som gör det svårt särskilt för snabbväxande företag och för nystartade och expanderande företag att få riskkapital.

Finnvera Abp:s kapitalinvesteringsverksamhet upphör vid utgången av 2017, när den kapitalinvesteringsverksamhet som avser företag i sådd- och uppstartsfasen stegvis överförs till Innovationsfinansieringsverket Tekes.

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	5 000 000
2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	5 000 000

88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas för att höja Finlands Industriinvestering Ab:s eget kapital.

Förklaring: Anslaget fördelas på fonder som investerar i finländska tillväxtföretag, i syfte att utveckla och diversifiera kapitalinvesteringens marknaden i Finland.

Anslaget är avsett att användas för att utveckla och diversifiera den finska kapitalinvesteringens marknaden genom marknadsbaserade investeringar i sådana kapitalinvesteringsfonder som investerar i finländska tillväxtföretag. Bolagets investeringsverksamhet inriktas i synnerhet på finansiering av företag i sen venturefas. De viktigaste placeringsobjekten är fonder som upprättats av nya förvaltningsbolag och förvaltningsteam och som i Finland investerar i den sena venturefasen. Dessutom får medel riktas till tillväxtfonder, exempelvis mezzaninfonder och små buyoutfonder för små och medelstora företag. Avsikten är att anslaget ska fördelas på 6—8 fondplaceringar åren 2016—2017. Investeringsverksamhetens effektivitet följs upp årligen bl.a. när det gäller målbolagens tillväxt och antalet arbetstillfällen.

Investeringsverksamheten syftar till att göra den finska kapitalinvesteringens marknaden mer mångsidig genom att sänka tröskeln för nya aktörer att komma in på marknaden samt genom att sträva efter att öka antalet fonder med inriktning på den sena venturefasen och antalet tillväxtfonder på marknaden. Målet är att få målfondernas volym att öka så att investeringarna i finländska tillväxtföretag blir tillräckligt stora och når upp till en internationellt sett konkurrenskraftig nivå. Bolagets investeringar fungerar i många fall som ankarinvesteringar i fonderna, som öppnar för att också utländska investerare kan komma med i målfonderna. Investeringsverksamheten syftar till att vara ekonomiskt lönsam och de medel som anvisats för verksamheten kan när de återförs från investeringarna användas för nya investeringar i tillväxtföretag.

Samhälleliga effekter

— Det bedöms att målfonderna med hjälp av anslaget utöver den offentliga finansieringen kommer att ta in sammanlagt minst 100—200 miljoner euro i privat och globalt kapital. Detta innebär att nytt riskkapital kan kanaliseras till finländska tillväxtföretag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillväxtingsatsningar upphör (industri i förnyelse)	-50 000
Sammanlagt	-50 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	30 000 000
2015 I tilläggsb.	25 000 000
2015 budget	80 000 000
2014 bokslut	80 000 000

89. Kapitalinvestering i Tekes Kapitalinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av teckningspriset för aktier samt av annat kapital i Tekes Kapitalinvestering Ab. Investeringar i kapitalfonder som förvaltas av privata förvaltningsbolag görs genom investeringsåtaganden mellan Tekes Kapitalinvestering Ab och de privata investerarna. I investeringarna kan Tekes Kapitalinvestering Ab godta mindre avkastning än privata investerare eller ta större risker.

Anslaget får också användas för forskningsfonder som investerar i nystartade företag.

Förklaring: Innovationsfinansieringsverket Tekes inledde år 2014 kapitalinvesteringsverksamhet som sköts av Tekes Kapitalinvestering Ab. Verksamheten är en del av programmet för tillväxtfinansiering och ett led i omorganiseringen av statens kapitalinvesteringsverksamhet. Tekes Kapitalinvestering Ab investerar i kapitalfonder, som har privata investerare. Fondernas investeringsverksamhet fokuserar på tillväxtorienterade och internationellt inriktade finländska bolag i startfasen.

Anslaget får användas för kapitalisering av en eller flera privat förvaltade nya fonder. Fonderna kan beroende på sin investeringspolitik investera i nystartade företag som kommersialiserar forskningsbaserade innovationer.

År 2016 beräknas beloppet av investeringsåtaganden i fråga om kapitalinvesteringsfonder som investerar i nystartade företag uppgå till 30 miljoner euro. I investeringarna kan ingå statligt stöd.

Samhälleliga effekter

— 2—4 nya fondinvesteringar där andelen privat kapital i regel är minst 50 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sysselsättning och konkurrenskraft: Kommersialisering av forskningsresultat	10 000
Sammanlagt	10 000

Anslaget står utanför ramen.

Momentets rubrik har ändrats och anslaget har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2016 budget	30 000 000
2015 budget	20 000 000
2014 bokslut	20 000 000

30. (32.30, delvis) Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

Förklaring: Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken understöds kompetensutveckling hos arbetskraften, företagets internationalisering och tillväxt och ny företagsverksamhet samt bekämpas arbetslösheten och matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken utvecklas de små och medelstora företagens konkurrenskraft på lång sikt samtidigt som man påverkar de förändringar i verksamhetsmiljön som föranleds av digitaliseringen, globaliseringen, befolkningens stigande medelålder och de utmaningar som energipolitiken och klimatförändringen för med sig.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken genomförs med hjälp av offentlig arbetskrafts- och företagsservice och företagsfinansiering. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken fokuserar på att minska arbetslösheten och på att påskynda tillväxten genom att skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet och förnyelse i företagen och genom att svara på företagets behov av arbetskraft och kompetens. Tjänsterna och finansieringen inriktas främst på att främja de små och medelstora företagens tillväxt, utveckling och internationalisering. Företagsutveckling, hanteringen av strukturomvandlingar och kontinuiteten i arbetskariärerna stöds med hjälp av arbetskraftsutbildning och tjänster för utveckling av företagsverksamheten som utgår från företagets behov. Uppkomsten av nya företag främjas med startpeng och genom att nyetablerade företag får heläckande stöd i form av rådgivning och utbildning i det första skedet av företagets livscykel.

Genom arbetskrafts- och företagsservice stöds tillgången på kunnig arbetskraft, snabb sysselsättning av arbetssökande och entreprenörskap. Regeringen bereder före utgången av 2015 förslag till en övergripande reform av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen. Inom ramen för reformen inriktas resursanvändningen på att aktivera de arbetssökande. Arbets- och näringsbyråns uppgift ska vara att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling som stöder snabb sysselsättning och så effektiv besättning av lediga arbetsplatser som möjligt. Samarbetet mellan arbetsförmedlingen och arbetsgivarföretagen stärks och den arbetssökande ges en aktivare roll. TE-byråerna ökar arbetserbjudandena till arbetslösa och användningen av presentationer av arbetstagarkandidater. Det görs en effektiv uppföljning av i vilken mån arbetssökande tar emot erbjudna arbetsplatser och utnyttjar sysselsättningsfrämjande tjänster, och på försummelse följer sanktioner. Klienter som har bristande arbetsmarknadsfärdigheter eller som på grund av strukturomvandlingar eller andra orsaker är tvungna att ge sig in i en ny bransch, eller som överväger att bli företagare, erbjuds handledning och rådgivning i syfte att hjälpa dem att välja bransch, höja deras kompetens och förbättra deras möjligheter att få jobb. Modellen med flerkanalsservice utvecklas och möjligheterna att utnyttja e-tjänster utvidgas. Vid användningen av lönesubventioner prioriteras företagets rekrytering av arbetstagare. Vid produktionen av arbetskrafts- och företagsservice samarbetar man med andra förvaltningsområden och serviceproducenter inom de regionala företagstjänsterna och den sektorsövergripande samservicen. Den privata arbetskraftsservicens roll inom serviceproduktionen utvidgas, och samarbetet med företagargorganisationerna utvecklas.

De ungas förankring på arbetsmarknaden stöds genom ungdomsgarantin, som genomförs i ett samarbete med bred sammansättning. Målet är en modell där unga arbetstagare får stöd enligt principen om sektorsövergripande service. Det säkerställs att de unga har tillgång till individuell handledning. Unga som saknar yrkesutbildning styrs primärt till yrkesutbildning, läroavtalsutbildning eller andra former av lärande i arbetet. Unga som avlagt examen styrs till att söka lediga

arbetsplatser och vid behov stöds sysselsättningen av dem med hjälp av lönesubvention och Samsi-kortet som grundar sig därpå. Verksamheten med arbetssökningstjänster, som stöder de ungas sysselsättning, utvecklas. Man fortsätter att stödja företagande bland unga med hjälp av handlingsmodellen Ungas företagarkerstad, som utvidgats till att vara riksomfattande. Samarbetet med företagen, de övriga arbetsgivarna samt med företagargorganisationerna, de regionala företagstjänsterna, tredje sektorn och social- och hälsovårdsservicen i syfte att genomföra ungdomsgarantin intensifieras.

Inom totalreformen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen bedöms möjligheten att överföra ansvaret för organiseringen av arbetskraftsservicen för de mest svårssysselsatta personerna och resurserna för den servicen till kommunerna. För att minska långtidsarbetslösheten stöds genomförandet av en sektorsövergripande, sysselsättningsfrämjande samservice i enlighet med den lag som trädde i kraft 2015. Inom ramen för den sektorsövergripande samservicen utvidgas och utvecklas samarbetet mellan staten och kommunerna när det gäller att ordna och finansiera tjänster för långtidsarbetslösa. Lönesubventionering och annan arbetskraftsservice riktas till långtidsarbetslösa och till andra personer med svag ställning på arbetsmarknaden. Ett förslag som gäller utveckling av arbetskraftsservicen för partiellt arbetsföra bereds år 2016. Med hjälp av träningstjänster, arbetsprövning och skraddarsydd utbildning ökas andelen långtidsarbetslösa inom den arbetskraftspolitiska utbildningen. Upphandlingen av tjänster hos externa serviceproducenter utvecklas i syfte att höja tjänsternas sysselsättande effekt.

Antal personer i medeltal (årsv.) som omfattas av arbetskraftsservice under ett år (inkluderar inte åtgärder som finansieras med medel ur ESF-programmet)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Lönesubventionerat arbete			
— Statsförvaltningen	897	900	750
— Kommuner och samkommuner	6 775	6 780	5 600
— Privata sektorn	19 174	15 350	12 780
Startpeng	4 530	3 570	3 050
Arbetskraftsutbildning	24 545	19 200	16 170
Arbetsträningar	2 115	3 440	1 630
Sammanlagt	58 036	49 240	39 980
Arbetsprövning	10 877	13 500	10 500
Sammanlagt	68 913	62 740	50 480

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2016 för resultatområdet för sysselsättning och företagande:

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
--	----------------	-------------	-------------

Matchningen av efterfrågan och utbudet på arbetskraft förbättras

— Andelen verksamhetsställen som haft rekryteringsproblem, högst %	24,5	26	23
--	------	----	----

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Den strukturella arbetslösheten minskar			
— Antalet svårsysselsatta, högst personer	184 524	150 000	170 000
Arbetslöshetsperioderna blir kortare			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån., högst %	43	29	29
Ungas delaktighet ökar			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland personer under 25 år, högst %	31,7	10	25
Företagandet ökar			
— Antalet nya företag	8 358	9 000	9 300

01. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 161 022 000 euro.

Arbets- och näringsministeriet beslutar hur stor andel av det anslag som är avsett för arbets- och näringsbyråernas omkostnader som ska användas för sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för arbets- och näringsbyråerna för 2016:

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
— andelen positiva serviceerfarenheter bland arbetsgivarkunder (%)	64	> 69	> 69
— andelen positiva serviceerfarenheter bland arbetsökandekunder (%)	61	> 65	> 65

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	2 931	2 800	2 748
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,1	> 3,2	> 3,2

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	165 833	154 286	161 422
Bruttoinkomster	494	400	400
Nettoutgifter	165 339	153 886	161 022
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	14 407		
— överförs till följande år	8 694		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av tolktjänster (överföring från moment 32.30.51)	700
NTM-centralernas gemensamma utvecklings- och förvaltningsenhet (överföring till moment 32.01.02) (-18 årsverken)	-889
Sysselsättning och konkurrenskraft: Digitalisering av TE-tjänster	10 000
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-151
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-906
Indexhöjning av hyresutgifterna	157
Löneglidningsinbesparing	-520
Lönejusteringar	969
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-400
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-736
Utgiftsbesparing som gäller IT-kostnader inom den offentliga förvaltningen, II periodisering (regeringsprogr.)	-1 088
Sammanlagt	7 136

2016 budget	161 022 000
2015 III tilläggsb.	400 000
2015 I tilläggsb.	-800 000
2015 budget	153 886 000
2014 bokslut	159 626 000

44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd i enlighet med statsrådets förordning om regionalt transportstöd som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) till små och medelstora företag med verksamhet i stödberättigande områden, i syfte att minska transportkostnader som föranleds av långa transportsträckor för de varor som företagen tillverkar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Transportstöd betalas till små och medelstora företag med verksamhet i glest bebyggda områden, dvs. NUTS 2-regionerna i östra och norra Finland samt den ekonomiska regionen Saarijärvi—Viitasaari, för långa varutransporter. Målet med transportstödsystemet är att minska de extra kostnader som företagsverksamheten i avlägsna och glest befolkade områden förorsakas av långa transportsträckor och på så sätt upprätthålla och öka företagsverksamheten på dessa områden.

Transportstöd betalas till ca 300 små och medelstora företag.

2016 budget	5 000 000
2015 budget	5 000 000
2014 bokslut	5 067 000

45. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 29 018 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd i enlighet med lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och den lag som föregick den (1336/2006), för internationaliseringsprojekt och andra viktiga utvecklingsprojekt för företag samt för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av icke-vinstsyftande sammanslutningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Om en del av bevilningsfullmakten för 2015 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas ännu år 2016 till ett belopp av högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Motiveringen till att den oanvända delen av fullmakten för 2015 får överföras till 2016 är att åtgärderna i anslutning till föregripande reformer av näringsstrukturen och åtgärderna i anslutning till hanteringen av strukturomvandlingar inom områden med plötslig strukturomvandling kräver aktivering och beredning av projekt, vilket medför att vissa projekt genomförs först år 2016.

Understöden enligt momentet fördelas särskilt på projekt och åtgärder som förbättrar små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet.

Genom fullmakten under momentet förbättras i betydande grad uppskattningsvis ca 230 små och medelstora företags beredskap att inleda internationell affärsverksamhet eller utvidga den.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr. o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	29 018	15 278	7 171	-	51 467
Utgifter sammanlagt	29 018	15 278	7 171	-	51 467

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Akuta anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin (regeringsprogr. 2015)	-2 407
Effekter av fullmaktsökningarna av engångsnatur på anslaget	4 825
Justeringar av anslag	-2 980
Utbetalningar av fullmakten för internationalisering och exportfrämjande åtgärder i fråga om små och medelstora företag	5 500
Ökning av anslagen för uppfinningsverksamhet	600
Sparbeslut	-1 500
Sammanlagt	4 038

Momentets rubrik har ändrats.

2016 budget	29 018 000
2015 I tilläggsb.	3 200 000
2015 budget	24 980 000
2014 bokslut	26 298 360

(50.) *Lönegaranti* (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet blir moment 32.40.52.

51. *Offentlig arbetskrafts- och företagsservice* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 557 459 000 euro.

Anslaget får användas

1) för upphandling av sakkunnigbedömningar, prövning, träning, arbetskraftsutbildning och tjänster för utveckling av företagsverksamhet, för sysselsättningspolitiskt understöd samt till betalning av kostnadsersättningar och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen till dem som söker sig till arbete och service och dem som deltar i service och sakkunnigbedömningar, enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

2) för anskaffning av utbildning och inkvartering som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

3) i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, till ersättning av andra lönekostnader än semesterpremie för avlöning av personal motsvarande högst 750 årsverken vid statens ämbetsverk och inrättningar, med en månadslön på högst 3 100 euro per person, samt till betalning av motsvarande semesterpremie

4) till betalning av lönesubvention i enlighet med 7 kap. 9 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice till ett belopp av högst 2 000 euro i månaden per person samt till betalning av semesterpremie motsvarande högst 65 procents arbetstid

5) till betalning av startpeng och annan lönesubvention än sådan som avses i 4 punkten samt till betalning av tilläggsstöd till kommunerna i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

6) till kostnader för försäkringsskydd enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

7) till utgifter för avlöning av personer med handikapp som anställdts innan sysselsättningslagen (275/1987) trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma anställningsförhållande

8) till betalning av utgifter för serviceutveckling och serviceförsök i fråga om service enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och utgifter för information om arbetskraftspolitisk utbildning samt till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke

9) till betalning av arvoden för arbetssökning till privata serviceproducenter

Anslaget får också användas för utgifter för köpta arbetsförmedlingstjänster som upphandlas hos privata förmedlare och för marknadsföringen i samband därmed.

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen, startpengen och det sysselsättningspolitiska understödet enligt kontantprincipen, Statskontorets olycksfallsförsäkringspremier enligt principen om betalningsbeslut och övriga överföringsutgifter enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2016 får upphandlingen av arbetskraftsutbildning föranleda staten utgifter efter år 2016 till ett belopp av högst 102 100 000 euro.

Förklaring: I de utgifter som betalas under momentet ingår även mervärdesskatt, som tidigare betalades under mervärdesskattemomentet 32.01.29

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sakkunnigbedömningar	4 000 000
Prövning och träning	36 000 000
Upphandling av arbetskraftsutbildning	
— Yrkesutbildning	154 000 000
— Integrationsutbildning	60 480 000
Utbildning som anskaffas vid Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	1 500 000
Sammanlagt	215 980 000
Startpeng	27 000 000
Lönesubventionerat arbete	
— Statsförvaltningen	26 600 000
— Kommuner och samkommuner	61 570 000
— Privata sektorn	152 660 000
Sammanlagt	240 830 000
Sysselsättningspolitiskt understöd	12 637 000
Upphandling av utvecklingstjänster för företagsverksamhet	10 000 000
Kompensationer	2 312 000
Försäkringsskydd	900 000
Utgifter för serviceutveckling och serviceförsök	1 300 000
Arvoden för arbetssökning till privata serviceproducenter	1 500 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Privata arbetsförmedlingstjänster	5 000 000
Totalt	552 459 000

Försörjningen under utbildningstiden för dem som deltar i arbetskraftsutbildning och träning tryggas med medel under moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

Samhälleliga effektmål

	2014 utfall	2015 uppskatt- ning	2016 mål
— andelen arbetslösa efter 3 månaders yrkesinriktad arbetskraftsutbildning, högst, %	39	36	37
— andelen arbetslösa efter 3 månaders lönesubventionerat arbete, högst, %	46	45	45

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Arbetskraftsutbildning					
Förbindelser som ingåtts före år 2016	73 656	20 519	3 500	-	97 675
Förbindelser år 2016	-	76 600	21 400	4 100	102 100
Utgifter sammanlagt	73 656	97 119	24 900	4 100	199 775

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Akuta anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin (regeringsprogr. 2015)	-50 000
Det försvagade sysselsättningsläget och förändringen i aktiveringsgraden	9 710
Mervärdesskattekostnader för de överföringsutgifter som betalas under momentet (överföring från moment 32.01.29)	57 900
Projektet Arbetsliv 2020 (överföring till moment 32.01.01)	-800
Sysselsättning och konkurrenskraft: Privata arbetsförmedlingstjänster	5 000
Tillägg som föranletts av regeringsprogram (2011-2015) och som upphör	-32 500
Tjänster för utvecklande av företagsverksamheten (överföring från moment 32.01.02)	1 350
Tolktjänster (överföring till moment 32.30.01)	-700
Överföring från moment 29.30.32	7 500
Sparbeslut	-5 000
Nivåförändring	1 100
Sammanlagt	-6 440

2016 budget	557 459 000
2015 III tilläggsb.	21 600 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	563 899 000
2014 bokslut	504 475 000

64. *Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som avses i statsrådets förordning om investeringsunderstöd i sysselsättningsfrämjande syfte och sysselsättningsarbetsprogram (1075/2012) som utfärdats med stöd av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012)

2) till betalning av understöd enligt 1—2 kap. i statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag (1345/2002) som utfärdats med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till investeringsutgifter som betalas med medel under momentet och som har samband med statens sysselsättningsarbetsprogram har budgeterats under mervärdesskattmomentet 32.01.29 under ministeriets förvaltningsområde.

Med anslag under momentet får även betalas investeringsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts före 2016.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före 2016	6 000	5 000	1 700	1 000	13 700
Utgifter sammanlagt	6 000	5 000	1 700	1 000	13 700

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av anslaget som föranleds av utbetalningsplanen	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2016 budget	6 000 000
2015 budget	8 000 000
2014 bokslut	7 307 163

40. (32.40 och 32.30, delvis) Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet

Fullmakt

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) är 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 2016 godkännas till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2016 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Med tanke på Finlands ekonomiska framgång är det viktigt att se till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö. För att den inre marknaden ska fungera krävs det en högkvalitativ lagstiftning för den inre marknaden och en effektiv nationell verkställighet av lagstiftningen. För att internationaliseringen ska få stöd är det viktigt att de informations- och problemlösningstjänster som stöder medborgarnas, företagens och myndigheternas verksamhet på den inre marknaden utvecklas så att företagen och medborgarna bättre än tidigare kan dra nytta av EU:s inre marknad. Likaså är det viktigt att främja företagens samhällsansvar för att företagens konkurrenskraft ska få stöd.

Reglering som gäller företag avvecklas. Som ett led i avregleringen frigörs handelns öppettider. Bestämmelser som gäller tillstånd och anmälningsförfaranden inom förvaltningsområdet gallras och lättas upp. De första regeringspropositionerna som gäller detta lämnas till riksdagen under vårsessionen 2016.

Konkurrenslagstiftningen ses över så att ställningen för dem som lidit skada på grund av konkurrensförseelse förbättras. I enlighet med reformen av EU:s direktiv sätts sådana bestämmelser i kraft som gör det tydligare och enklare att söka ersättning för en skada som förorsakats av konkurrensförseelse. EU:s upphandlingsdirektiv förnyades 2014. I samband med reformerna tog man in större flexibilitet, mer information och fler tillsynsmekanismer och miljö- och socialpolitiska mål i regleringen. För att EU-direktiven ska kunna sättas i kraft under 2016 krävs en totalreform av den nationella upphandlingslagstiftningen. Regeringens proposition lämnas till riksdagen hösten 2015.

Eftersom EU:s bestämmelser om statligt stöd totalreviderades åren 2013—2014 är det viktigt att säkerställa att de finländska myndigheterna och näringsidkarna är väl förtrodda med principerna och skyldigheterna enligt de reviderade bestämmelserna. I synnerhet de skyldigheter som gäller utvärderingen av stödets verkningsfullhet, kraven på transparenta stöd och på öppenhet samt förhandskontrollen av stöden bör genomföras effektivt. Dessutom behövs ett uppföljningssystem. Genom dessa åtgärder kan stöden bättre inriktas på rätt sätt och man förebygger en snedvridning av konkurrensen. En central utgångspunkt i reformen av EU:s bestämmelser om statligt stöd är att stöd framöver allt mer sällan kommer att förhandsanmälas till kommissionen för godkännande. Därför kommer bedömningen av huruvida statliga stöd överensstämmer med EU-lagstiftningen i framtiden att ske så att stödbeviljaren redan i samband med beredningen av ett projekt ska begära ett utlåtande i frågan av företagsstödsdelegationen. Genom förfarandet säkerställs det att de beslut som fattas på nationell nivå överensstämmer med EU:s bestämmelser om statligt stöd samtidigt som rättssäkerheten garanteras.

Inom konsumentpolitiken genomförs prioriteringarna i det kulturpolitiska program som kommer att beredas under den nya regeringsperioden. Avsikten är att övervakningen av säkerheten hos konsumenttjänster ska överföras från kommunerna och regionförvaltningsverken till Säkerhets- och kemikalieverket år 2016.

På grund av den ökade gränsöverskridande nätmarknadsföringen och näthandeln accentueras betydelsen av ett välfungerande transeuropeiskt system för konsumentskydd. Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten hålls på en hög nivå. Våren 2016 ska ett flertal paket för anpassning av EU:s produktdirektiv sättas i kraft nationellt. I samband med detta totalrevideras en del av produktssäkerhetslagstiftningen och horisontella lagar om marknadskontroll och anmälda organ utfärdas.

Heltäckande och tillförlitlig ekonomisk information från företagen ger olika intressentgrupper tillräcklig kunskap om företagets ekonomiska situation. Tillförlitlig och uppdaterad information om i synnerhet börsnoterade bolag är ett nödvändigt villkor för en effektivt fungerande kapitalmarknad. För att uppnå detta säkerställer man att översynen av revisorssystemet verkställs på ett effektivt sätt och bereder de förändringar i revisionsstadgan som den nya EU-lagstiftningen förutsätter. Genom verkställandet av den förnyade bokföringslagen och genom att främja införandet av elektronisk bokföring minskas de administrativa kostnaderna för små och medelstora företags del.

Handelsregistret och den lagstiftning som gäller det ses över så att de bättre svarar mot företagets, de övriga myndigheternas och informationssamhällets behov.

Ett välfungerande och konkurrenskraftigt system för immateriella rättigheter säkerställer att företagets innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och används och att rättigheterna verkställs effektivt i Finland och internationellt. Detta mål främjas genom att man säkerställer tillgång till Patent- och registerstyrelsens tjänster i anslutning till beviljande och utnyttjande av industriella rättigheter i Finland. I målet ingår också att utveckla ett domstolssystem som är internationellt konkurrenskraftigt. De finska företagets tillgång till domstolstjänster säkerställs genom att man bereder sig att inrätta en lokalbyrå för den europeiska enhetliga patentdomstolen i samband med marknadsdomstolen.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning som beaktar arbetsgivarnas, arbetstagarnas och företagets behov samt en god arbetslivskvalitet hör till företagets konkurrensfördelar. Lika konkurrensförutsättningar för företagen främjas bl.a. genom arbetslagstiftningen. Genom att förbättra förutsättningarna för lokala avtal samt genom att främja företagets omvärldsvillkor och tillväxtvilja främjar man målet att höja sysselsättningsgraden. Genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena försöker man underlätta arbetsgivarnas administrativa börda.

Riktlinjer för beredskapen för undantagsförhållanden dras i beslutet om målen med försörjningsberedskapen (857/2013). I verkställigheten av beslutet betonas vikten av att säkerställa kontinuiteten i verksamheten vid de organisationer och nätverk som är centrala för försörjningsberedskapen. Centrala hot som äventyrar samhällets ekonomiska funktionsförmåga är störningar i de elektroniska data- och kommunikationssystemen, avbrott i energitillförseln, allvarliga störningar i befolkningens hälsa och funktionsförmåga samt natur- och miljöolyckor. Anpassningarna av säkerhetsupplagen enligt målbeslutet ska ha genomförts senast vid utgången av 2016.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2016 för resultatområdet för företagens verksamhetsmiljö, regleringen av marknaden samt arbetslivet:

- Alla aktörer har likvärdiga villkor på marknaden, konkurrensmöjligheterna förbättras och den ekonomiska försörjningsberedskapen är på en hög nivå.
- Konsumenternas ställning är trygg och både konsumenter och företagare litar på att marknaden fungerar.
- Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten i samhället och i företagen hålls på en hög nivå.
- Företagens regleringsbörda slutar öka och man strävar aktivt efter att minska bördan. En ökning av den ekonomiska belastningen inklusive regelbördan på industrin undviks.
- Tidsenliga system för industriella rättigheter främjar innovationer och en kommersialisering av varor och tjänster.

01. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 058 000 euro.

Förklaring: Konkurrens- och konsumentverket främjar marknadens funktionsduglighet. Målet är att trygga en sund och fungerande konkurrens och att öka effektiviteten inom ekonomin såväl i privat som offentlig verksamhet och att se till att företagen handlar ansvarsfullt och att konsumenterna kan lita på att marknaden fungerar samt att störningssituationer snabbt kan redas ut. Verket sköter även de övervakningsuppgifter som hör till konsumentombudsmannen. Dessutom arbetar verket allmänt för en fungerande konkurrens och konsumenternas ställning och sköter de internationella uppgifter som tilldelats verket.

Konkurrensverket skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt och för ny och sund företagsverksamhet. Den ekonomiska konkurrensen styr ekonomin mot förnyelse och skapar sporrar för innovationer och investeringar. Konsumenternas förtroende för verksamhetsmiljön och aktörerna på marknaden skapar förutsättningar för ökad privat efterfrågan. Genom konkurrens- och konsumentpolitiska åtgärder och samarbete med de övriga myndigheterna bekämpas den grå ekonomin.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurrens- och konsumentverket för 2016:

Effekter

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Konkurrensintensiteten på hemmamarknaden i Finland ökar — konkurrensintensiteten på hemmamarknaden/Finlands positionering i förhållande till andra länder ¹⁾	108/144	80/144	70/144
Finländarna får ökat förtroende för näthandeln på EU:s inre marknad — andelen finländare som har förtroende för näthandeln på EU:s inre marknad ²⁾	35 %	50 %	55 %

¹⁾ World Economic Forum (WEF), The Global Competitiveness Report. WEF:s företagsledarenkät.

²⁾ Office of the European Union, Consumer Conditions Scoreboard. Kommissionens konsumentenkät.

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Stärkt trovärdig politik mot "hard core"-karteller — Intressentgruppernas bedömning (1—5)	3,8	> 4,0	> 4,0
Genom övervakning av företagsköp förhindras effektivt konkurrensproblem som beror på koncentration — Intressentgruppernas bedömning (skala 1—5)	3,7	3,7	3,7
Genom konsumentombudsmannens åtgärder ändrar närings- idkarna sitt beteende i samklang med konsumentskyddslag- stiftningen — Fall där ett företag har ändrat sin verksamhet i samklang med konsumentskyddslagstiftningen (st)	104	130	130

Uppskattad fördelning av årsverken sektorsvis

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Främjande av marknadernas funktion	26,9	29,5	23,6
Konkurrensövervakning	55,3	59	48,5
Konsumenträttslig övervakning och ekonomiska gottgörelser	31,4	28	27,6
Konsumentinformation	6,0	7	5,3
Styrning av regional- och lokalförvaltningen	3,5	6	3,1
Förvaltningstjänster	22,7	21,5	19,9
Sammanlagt	145,8	151	128

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	145,8	151	128
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,2	> 3,5	> 3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 649	11 490	10 728
Bruttoinkomster	702	670	670
Nettoutgifter	11 947	10 820	10 058
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 845		
— överförs till följande år	1 260		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tidningen Kuluttaja (överföring till moment 32.40.50)			-240
Tillägg som föranletts av regeringsprogram (Grå ekonomi) och som upphör 2015			-500
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-10
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-2
Indexhöjning av hyresutgifterna			10
Löneglidningsinbesparing			-40
Lönejusteringar			75
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna			-51
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-4
Sammanlagt			-762

2016 budget	10 058 000
2015 budget	10 820 000
2014 bokslut	11 362 000

03. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 841 000 euro.

Anslaget får också användas för medlemsavgifter till internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

Förklaring: Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen till riksdagen en proposition med förslag till lag om årsavgift för revisorer och om kvalitetskontroll, enligt vilken kostnaderna för revisionstillsynen ska täckas genom kontrollavgifter som tas ut hos revisorerna. Riksdagen har antagit revisionslagen och lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. I enlighet med detta överförs den 1 januari 2016 de uppgifter som har skötts av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-nämnden) och statens revisionsverk till Revisionstillsynen, som finns vid Patent- och registerstyrelsen. Ovannämnda överföringar har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under momentet.

Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen (PRS) företagsamhet,

innovation och verksamhet i sammanslutningar i Finland och internationellt. Patent- och registerstyrelsen handlägger ansökningar som gäller industriella rättigheter och anmälningar som gäller sammanslutningar, för register över dem och tillhandahåller informationstjänster i anslutning till dessa uppgifter. Från ingången av 2016 inleder en ny uppgiftshelhet vid PRS med namnet Revisionstillsynen sin verksamhet. Revisionstillsynens uppgifter överförs från Centralhandelskammaren.

Med anslag under momentet betalas kostnader för tillsyn över stiftelser och ombud för industriellt rättsskydd till ett belopp av 705 000 euro och kostnader för revisionstillsyn till ett belopp av 2 270 000 euro. Motsvarande tillsynsavgifter intäktsförs under moment 11.19.09.

I budgetpropositionen finns beredskap för ikraftträdandet av det europeiska enhetliga patentskyddet år 2016.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för PRS för 2016:

Effekter

— Uppgifterna i PRS register står till samhällets förfogande på ett effektivt sätt och ämbetsverkets tjänster stöder innovationsverksamhet och företagande.

Verksamhetens resultat

		2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Funktionell effektivitet				
Produktiviteten av arbetet	Produktivitetsförändring, %	+0,5	+2,0	+2,0
Resurshushållning	Förändring i enhetskostnaderna, % ¹⁾	-	+2,0	+2,0
Produktion och kvalitetsledning				
Behandlade anmälningar och ansökningar (uppskattning)	(Registrering av företag och sammanslutningar samt industriella rättigheter)	373 911	379 000	398 000
Kundbelåtenhet	Kundbedömning (1—5)	4,0	4,0	4,0
Elektronisk kommunikation, %		60	70	70
Handläggningstid i genomsnitt	Nationella patentansökningar (år)	2,7	2,4	2,3
	PCT-granskningsrapporter inom utsatt tid, %	89,6	85	85
	Nationella varumärkesansökningar (mån)	3,8	4	3,5
	Anmälningar till handelsregistret (dagar)	12	7	6
	Anmälningar till föreningsregistret (dagar)	-	12	10

¹⁾ Moderniseringen av datasystemet vid företags- och sammanslutningslinjen föranleder ökade kostnader.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	404,7	415	418
Arbetsstillfredsställelse totalt	3,7	3,7	3,7

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Offentlighetsrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	48 112	46 987	47 230
— övriga intäkter	117	495	-
Intäkter sammanlagt	48 229	47 482	47 230
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	39 686	40 000	43 306
— andel av samkostnader	9 567	9 498	9 500
Kostnader sammanlagt	49 253	49 498	52 806
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 024	-2 016	-5 576
Kostnadsmotsvarighet, %	98	96	89

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	48 613	49 498	53 071
Bruttoinkomster	48 236	47 482	47 230
Nettoutgifter	377	2 016	5 841
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 585		
— överförs till följande år	3 348		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ikraftträdande av det europeiska enhetliga patentskyddet (kompensation för PRS inkomstbortfall)	1 300
OFR-nämnden (överföring från moment 28.01.01)	125
Revisionstillsynen	2 260
Tillsynsavgiften för stiftelser och tillsynen över ombuden för industriellt rättsskydd, preciserat kostnadsförslag	150
Utgifter för statens revisionsnämnd (överföring från moment 32.01.01)	20
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-3

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjning av hyresutgifterna	4
Produktivitetinsparning i omkostnaderna	-10
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-21
Sammanlagt	3 825

2016 budget	5 841 000
2015 I tilläggsb.	-116 000
2015 budget	2 016 000
2014 bokslut	1 139 774

05. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 381 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas avgifter för kemikalierregistrets produktregister och för ackrediteringstjänster, arvoden som Europeiska kemikalieverket betalat på basis av kommissionens förordning (EG) nr 340/2008 samt den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om verkställighet av jordbruksstöd, där det föreslås att uppgifterna inom verkställigheten och styrningen av den tvärvillkorskontroll som gäller växtskyddsmedel överförs till Säkerhets- och kemikalieverket från och med ingången av 2016.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av konsument säkerhetslagen (920/2011) så att den kommunala konsument säkerhetstillsynen överförs från staten till Säkerhets- och kemikalieverket från och med den 1 maj 2016. Samtidigt slopas regionförvaltningsverkens styrningsuppgift i anslutning till konsument säkerhetstillsynen.

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar och främjar den tekniska säkerheten och överensstämelsen med kraven hos produkter och tjänster och vid gruvor och andra produktionsanläggningar, och övervakar och främjar konsument säkerhet samt kemikaliers säkerhet och kvalitet. Säkerhets- och kemikalieverket främjar mineralhantering och tillhandahåller ackrediteringstjänster som påvisar kompetensen och tillförlitligheten hos den ackrediterade verksamheten. Målet är att förebygga skador på personer, egendom och miljön, förebygga olägenheter för hälsan och miljön och säkerställa den fria rörligheten för varor och tjänster som överensstämmer med föreskrivna krav. Verksamheten inriktas på industrin, handeln, primärproduktionen, verksamhetsutövarna, serviceproducenterna, den offentliga förvaltningen och enskilda medborgare.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet samt i fråga om produkttillsynen över kemikalier de övriga styrande ministerierna (jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhets- och kemikalieverket för 2016:

Effekter

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Den tekniska säkerheten och överensstämmelsen med kraven i fråga om produkter, anläggningar och inrättningar förblir åtminstone på samma nivå som tidigare och skadorna på människa, miljö och egendom minskar.			
— Antal allvarliga kemikalieläckor vid Tukes tillsynsobjekt	26	< 17	< 17
— Medelvärde under fem år av den procentuella andelen anläggningar som vid marknadstillsynen visat sig vara bristfälliga	12,2	< 12,5	< 12,5

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
— Tillsynsbesök och tillsynsfall	9 495	6 900	7 000
— Tillstånd, anmälningar och registreringar (uppskattning)	45 412	53 000	52 000
— Andelen ärenden som handlagts inom utsatt tid, %	95	89	90
— Kundbelåtenhet (1—5)	3,8	3,8	3,8

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Utvecklingen av årsverken	224	250	261
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,4	3,5	3,5

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.20.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 856	22 446	23 186
Bruttoinkomster	1 546	3 833	3 805
Nettoutgifter	18 310	18 613	19 381

Poster som överförs

— överförs från föregående år	726		
— överförs till följande år	973		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsument säkerhetstillsyn (överföring från moment 28.40.01)			83
Konsument säkerhetstillsyn (överföring från moment 28.90.30)			867
Tvårvillkorskontroll som gäller växtskyddsmedel (överföring från moment 30.20.02) (0,5 årsv.)			35

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-18
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-104
Indexhöjning av hyresutgifterna	16
Löneglidningsinbesparing	-105
Lönejusteringar	93
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-91
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-8
Sammanlagt	768

2016 budget	19 381 000
2015 budget	18 613 000
2014 bokslut	18 557 000

31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 731 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar enligt lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (713/2000) till dem som tillhandahåller ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster

2) för rekrytering av projektpersonal motsvarande högst ett årsverke till Konkurrens- och konsumentverket

3) för utveckling, utbildning av ekonomiska rådgivare och skuldrådgivare och till produktion av material samt till ett rapporteringssystem.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen syftar till att underlätta gäldenärernas ställning vid kreditarrangemang samt stödja större livskompetens hos gäldenärerna och förebygga utslagning.

Den ersättning som betalas för ordnandet av tjänsterna bestäms enligt de grunder som arbets- och näringsministeriet fastställt så att ersättningen motsvarar de ändamålsenliga utgifter som föranleds av produktionen av tjänsterna. Ersättningen betalas till en kommun eller en annan serviceproducent som ingått avtal med regionförvaltningsverket. Om kommunen inte ordnar rådgivning ska regionförvaltningsverket ordna med rådgivning på något annat sätt, t.ex. som en köpt tjänst. Utbetalningen av ersättningen till kommunerna sköts av Konkurrens- och konsumentverket och till övriga serviceproducenter av regionförvaltningsverket.

Bedömning av fördelningen av statsandelarna

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
--	----------------	----------------------	----------------------

Den ekonomiska rådgivningens och skuldrådgivningens resurser

Bedömning av fördelningen av statsandelarna

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
— Ekonomiska rådgivare och skuldrådgivare (årsv.)	127	127	127
— Assisteranter (årsv.)	26	26	26
Statens ersättning för kostnaderna för ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning, %	59	66	55

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för verksamheten för 2016:

— Den genomsnittliga kötiden för nya kunder är högst 60 dagar (utfall 2014: 80 % av enheterna uppnådde målet för väntetiden).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2016 budget	4 731 000
2015 budget	5 731 000
2014 bokslut	5 011 000

50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 827 000 euro.

Anslaget får användas för att stödja verksamheten vid Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry är konsumenternas intresseorganisation. I den egenskapen ger förbundet konsumenterna råd samt delar ut och förmedlar konsumentinformation.

Effektmål

— Hushållens möjlighet att fungera bättre och effektivare samt konsumenternas egna verksamhetsbetingelser förbättras i och med organisationens medverkan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-200
Tidningen Kuluttaja (överföring från moment 32.40.01)	240
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-86
Sammanlagt	-46

2016 budget	827 000
2015 budget	873 000
2014 bokslut	673 000

51. Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 572 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av sjömansservicelagen (447/2007) till betalning av statsandelen för tjänster avsedda för främjande av sjömäns välfärd

2) med stöd av lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1068/2013), till betalning av ersättning till arbetsgivare för sjömäns resekostnader.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Sjömansservicebyråns verksamhet finansieras genom de serviceavgifter för sjömän som tas ut hos arbetstagare som arbetar på finska fartyg och hos deras arbetsgivare. Också staten deltar i finansieringen av byråns verksamhet.

Sjömansservicebyrån har till uppgift att främja studie- och vuxenutbildningsverksamhet för sjömän, ordna och styra motions- och kulturverksamhet samt annan rekreations- och fritidsverksamhet för sjömän, främja inrättandet av sjömansservicecentraler i hemlandet och utomlands, tillhandahålla biblioteks- och informationstjänster för sjömän, förbättra informationsverksamheten, kontaktverksamheten och kommunikationstjänsten bland sjömän samt att utveckla sjömansserviceverksamheten så att sjömannens möjligheter att delta i samhällslivet förbättras.

De kostnader som rederierna föranleds av hemresorna för arbetstagare som arbetar på finländska fartyg ersätts med statens medel. Kostnader som ersätts är de omedelbara resekostnaderna, kostnaderna för arbetstagarens uppehälle under resan och kostnaderna för researrangemangen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	1 072 000
Statens andel till arbetsgivarna för vissa resekostnader för sjömän	1 500 000
Sammanlagt	2 572 000
2016 budget	2 572 000
2015 budget	2 572 000
2014 bokslut	2 079 048

52. (32.30.50) Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 43 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000)

2) till betalning av fordringar som återkrävts och ska återbetalas och räntor på dem

3) till betalning av myndigheternas avgifter och rättegångskostnader som anknyter till förfarandet med lönegaranti samt betalning av konkurskostnader.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Förklaring: Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller vid annan betalningsoförmåga. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönegaranti	42 865 000
Återbetalning av fordringar som återkrävts och ska återbetalas och räntor på dem	25 000
Myndighetsavgifter, rättegångskostnader och konkurskostnader	110 000
Sammanlagt	43 000 000

De inkomster på 42 865 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantierna har antecknats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbäringen av lönegarantier har budgeterats under moment 12.32.99.

Jämförelsetal för lönegarantin

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Betalningar enligt lönegarantin (1 000 euro)	35 429	43 000	43 000
Betalningar enligt lönegarantin som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	7 944	6 900	6 900
Antalet arbetstagare som fått betalning enligt lönegarantin	8 188	9 600	9 600
Antalet arbetsgivare som fått lönegarantibeslut	2 463	2 600	2 600
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	71	65	65
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	62	65	65

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	43 000 000
2015 budget	43 000 000
2014 bokslut	35 546 196

95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av rättegångskostnader föranledda av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007)

2) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Konkurrens- och konsumentverkets motpart i en rättsprocess som avses i konkurrenslagen (948/2011)

3) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Energimyndighetens motpart i en rättsprocess som avses i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), elmarknadslagen (588/2013) och naturgasmarknadslagen (508/2000).

Förklaring: Att driva en process med grupptalan kan kräva betydande resurser som inte kan förutses på förhand. Grupptalan föranleder rättegångskostnader för staten, om konsumentombudsmannen förlorar talan.

Konkurrens- och konsumentverket förutsätts med stöd av konkurrenslagen vidta åtgärder för att bestraffa förbjudna konkurrensbegränsningar genom att göra en framställning till marknadsdomstolen om bestämmande av påföljdsavgift när de förutsättningar som föreskrivs i lagen föreligger. Konkurrens- och konsumentverket ska också ingripa i företagsköp som förhindrar konkurrens på den finländska marknaden eller på en väsentlig del av den. Konkurrens- och konsumentverket kan fastställa villkor för ett företagsköp eller göra en framställning till marknadsdomstolen om att förbjuda ett företagsköp. Behandlingen av Konkurrens- och konsumentverkets beslut och framställningar vid marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen är förknippad med en risk för att staten blir skyldig att ersätta motpartens rättegångskostnader, om Konkurrens- och konsumentverket förlorar målet.

Energimyndighetens uppgift är att övervaka efterlevnaden av el- och naturgasmarknadslagarna och av EU:s lagstiftning om den inre marknaden för el och naturgas. Det förutsätts att Energimyndigheten med stöd av lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden vidtar åtgärder för att bestraffa verksamhet som står i strid med den lagen och med EU:s lagstiftning om den inre marknaden för el och naturgas genom att göra en framställning till marknadsdomstolen om bestämmande av en påföljdsavgift, när förutsättningar enligt lagen föreligger. Behandlingen av Energimyndighetens beslut och framställningar vid marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen är förknippad med en risk för att staten blir skyldig att ersätta motpartens rättegångskostnader, om Energimyndigheten förlorar målet.

2016 budget	20 000
2015 budget	20 000
2014 bokslut	10 000

50. (50, delvis) Regionutveckling och strukturfondspolitik

Förklaring: Regionutvecklingsverksamheten styrs förutom av lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) även av de prioriteringar i regionutvecklingen som statsrådet fastställt, de regionutvecklingsmål som preciserar utvecklingsmålen och som ministerierna fastställt för sina respektive förvaltningsområden samt av de landskapsprogram inklusive genomförandeprogram som landskapsförbunden har berett och som baserar sig på landskapsöversikterna. Dessa nationella mål stöds av strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020", som har utarbetats för EU:s strukturfondsperiod 2014—2020.

Nationell regionutveckling

Systemet för regionutveckling baserar sig på växelverkan, en klar arbetsfördelning mellan aktörerna och gemensamma mål. Systemet syftar till att skapa förutsättningar för en ekonomisk tillväxt som utgår från regionerna och som baserar sig på hållbar utveckling, eftersom detta bäst främjar sysselsättningen och människornas välfärd.

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns den av statsrådet tillsatta delegationen för regional- och strukturpolitik, som ska samordna beredningen och genomförandet av planer och program som avser regionutveckling, övervaka programarbetet som helhet och utvärdera resultaten samt göra upp prognoser.

Statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen innefattar de strategiska riktlinjerna och de mest konkreta åtgärderna för varje förvaltningsområde, resurserna för utvecklingsarbetet, resultat- och effektivitetsindikatorer samt målen för och ansvarsområdena inom de särskilda programmen.

Av landskapsprogrammet och av dess verkställighetsplan som görs upp vartannat år framgår regionutvecklingsmålen och åtgärderna för att nå dessa mål. Dessa dokument bidrar till att knyta samman regionutvecklingsverksamheten inom de olika sektorerna vid närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken. Landskapsprogramprocessen utvecklas som ett samarbete mellan de ministerier som styr regionförvaltningsmyndigheterna, regionförvaltningsmyndigheterna och landskapsförbunden.

Regionutvecklingsåtgärderna kanaliseras huvudsakligen via närings-, trafik- och miljöcentralerna. För varje central och regionförvaltningsverk utarbetas ett resultatavtal för regeringsperioden som årligen ses över med beaktande av ramarna för statsfinanserna och budgeten. Resultatavtalet baserar sig på de allmänna mål och syften som läggs fram i det gemensamma strategidokument som utarbetats för regionförvaltningsverken och närings-, trafik- och miljöcentralerna och på de landskapsprogram jämte genomförandeplaner som har utarbetats för respektive region. Landskapsförbunden deltar i de resultatförhandlingar som förs med närings-, trafik- och miljöcentralernas och till behövliga delar regionförvaltningsverkens centralförvaltning för att de regionala utvecklingsmålen ska bli beaktade.

De nationella särskilda politikprogrammen stadspolitik, landsbygdspolitik och skärgårdspolitik fortgår. I de riksomfattande prioriteringar i regionutvecklingen som statsrådet har godkänt linjerar man upp de viktigaste åtgärderna inom stads-, landskaps- och skärgårdspolitiken under regeringsperioden. Metropolpolitiken fortgår som en specialåtgärd.

Strukturuomvandlingar hör till den normala utvecklingen av den regionala ekonomin och den normala förnyelsen av näringsstrukturen. Strukturuomvandlingens negativa effekter på de regionala ekonomierna kan minskas genom framförhållning och genom snabbt ingripande vid akut strukturuomvandling. I hanteringen av konsekvenserna av strukturuomvandlingar accentueras regionernas egen beredskap och eget ansvar för utvecklandet av näringslivet och att de olika instrumenten inom arbets- och näringsministeriekoncernen används på liknande sätt och så att de stöder varandra.

Strukturfondspolitik

Strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020" omfattar både åtgärder som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och åtgärder som finansieras av Europeiska socialfonden (ESF). I programmet finns fem insatsområden. Utifrån dem stöds i synnerhet små och medelstora företags konkurrenskraft, framtagande och nyttiggörande av ny information och kunskap, sysselsättning och arbetskraftens rörlighet, utbildning, yrkeskompetens och livslångt lärande samt social delaktighet och kampen mot fattigdom. Ett genomgående horisontellt specialmål är att främja ett utsläppsnålt samhälle. Av ERUF:s finansiering riktas 25 % till detta mål. Strukturfondsprogrammet genomför och främjar målen för Europa 2020-strategin.

Utbetalningen av medel för programmen för strukturfondsprogrammets programperiod 2007—2013 upphör och programmen avslutas 2016.

Inkomsterna från EU för programperioderna 2007—2013 och 2014—2020 budgeteras under moment 12.32.50.

40. Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt användas för att införa regionala innovationer och inleda regionala försök samt för att betala utgifter för utvecklings- och investeringsprojekt i samband med aktiveringsåtgärder inom den regionala närings- och utvecklingspolitiken. Utgifter får betalas

- 1) för utvecklingsprojekt som förutser strukturomvandlingar i regionerna och tar fram korrigerande åtgärder
- 2) för genomförande av tillväxtavtal mellan staten och städerna
- 3) för regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga
- 4) för avlönande av personal i anslutning till genomförandet av ovannämnda projekt i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken samt till betalning av lokal- och andra kostnader som detta föranleder
- 5) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projektet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt.

Finansieringen inriktas på förutseende och korrigerande åtgärder för att hantera strukturomvandlingar i regionerna. Förnyelse, tillväxt och internationalisering inom näringslivet och företagsverksamheten samt försök som främjar sysselsättning och företagsverksamhet är centrala åtgärder. Med anslaget stöds åtgärder för att snabbt gå vidare med viktiga utvecklingsförslag och utvecklingsprocesser av betydande omfattning inleds.

Genom avtalsförfarandet utvecklas den konkurrenskraft som baserar sig på metropolområdets, städernas, tillväxtkorridorernas och de olika regionernas starka sidor. Anslaget fungerar som en katalysator genom vilken städerna/regionerna sporras att driva en aktiv politik för tillväxt och konkurrenskraft. Centrala åtgärder som stöds med anslaget är ett aktivt förnyande av städernas näringsbas, anknytande av näringslivet till globala värdenätverk, utvecklingsprojekt inom innovationspolitiken och de regionala kompetensklustren samt offentliga upphandlingar som främjar innovationer.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sysselsättning och konkurrenskraft: Metropolpolitik, regionala innovationer och försök	10 000
Sammanlagt	10 000
2016 budget	10 000 000

(62.) *Utvecklande av landsbygden* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet blir moment 30.10.63.

64. *EU:s strukturfonders medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 242 324 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga medfinansieringen och EU-medfinansieringen av projekt med anknytning till åtgärdsprogram som förverkligar målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning under EU:s programperiod 2007—2013 och som delfinansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden, samt till betalning av den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till målet Europeiskt territoriellt samarbete (mål 3) och delområdet Gränsöverskridande samarbete inom målprogrammet Europeiska granskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI CBC)

2) till betalning av EU-finansieringen och den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020" som förverkligar målet Investering, tillväxt och arbetsplats under EU:s programperiod 2014–2020 och som finansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden, samt till betalning av den statliga medfinansieringen av målet Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska granskapsinstrumentet (ENI CBC)

3) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av projekt som förverkligar ESF-programmet för Fastlandsfinland under EU:s programperiod 2007—2013, och till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020" som förverkligar målet Investering, tillväxt och arbetsplats under EU:s programperiod 2014—2020 och som delfinansieras av Europeiska socialfonden

4) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till de ovan nämnda programmen och av de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen

5) till avlöning av personal motsvarande högst 300 årsverken som behövs för att genomföra de program som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden under programperioden 2007–2013 samt det program som delfinansieras under programperioden 2014–2020

6) till betalning av åtaganden som föränleds av förbindelser som gäller projekt under EU:s programperiod 2000–2006 och till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 39 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1260/1999

7) till betalning av åtaganden som föränleds av förbindelser som gäller projekt under EU:s programperiod 2007–2013 och till betalning av Finlands åtaganden enligt artiklarna 98–102 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1083/2006

8) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av program som finansieras med medel ur fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt

9) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projektet.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2016 får nya beslut om beviljande av medel fattas till ett belopp av sammanlagt 326 965 000 euro. Om en del av bevilningsfullmakten för 2015 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas ännu 2016.

Förklaring: Av bevilningsfullmakten är sammanlagt 174 096 000 euro EU:s strukturfonders medfinansiering och 152 869 000 euro statlig medfinansiering. Av bevilningsfullmakten är ett belopp på sammanlagt 20 000 000 euro avsett att användas för utbetalning av medel under programperioden 2007–2013, varav 10 400 000 euro för EU:s strukturfonders medfinansiering och 9 600 000 euro för den statliga medfinansieringen. Av bevilningsfullmakten är sammanlagt 222 324 000 euro avsett att användas för utbetalning av medel under programperioden 2014–2020, varav 120 626 000 euro för EU:s strukturfonders medfinansiering och 101 698 000 euro för den statliga medfinansieringen.

För ett flerårigt projekt sker bindningen av bevilningsfullmakten för strukturfondsprogrammen i regel för ett år, så att flera projekt kan finansieras samtidigt och man därmed säkrar att programmedlen används fullt ut.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom den verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen fördelas inom ramarna för de nämnda bestämmelserna och strukturfondsprogrammen på de respektive förvaltningsområdena på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till stöd för kostnader som uppkommer ska dessutom ha granskats på förhand enligt de nationella bestämmelserna och Europeiska unionens bestämmelser, med undantag för betalningen av förskotten och de arbetskraftspolitiska kostnaderna för överföringsutgifternas del.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i EU:s strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

Finansieringen av strukturfondsprogrammen under programperioden 2014—2020 riktas till att främja sysselsättningen, minska den strukturella arbetslösheten och förbättra arbetslivets kvalitet, säkerställa tillgången till arbetskraft, nyttiggöra kunskap och ny information, förbättra tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, öka andelen förnybar energi och förbättra energi-effektiviteten samt till att främja den sociala integrationen. Med åtgärder inom ramen för målet Europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds integrering och utbyte av erfarenheter samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bland annat konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

Finansieringen av strukturfondsprogrammen och genomförandet av projekten för programperioden 2007—2013 har upphört år 2015, men vissa utbetalningar infaller ännu år 2016.

Fördelningen av strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020" enligt insatsområde (omfattar inte andelarna för målet Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI, CBC))

	Andel under hela programperioden (%)	Fullmakt 2016 (mn euro)
VL 1. Små och medelstora företags konkurrenskraft (ERUF)	25,3	75,098
VL 2. Framtagning och nyttiggörande av ny information och nya kunskaper (ERUF)	33,5	99,420
VL 3. Sysselsättning och arbetskraftens rörlighet (ESF)	18,0	53,449
VL 4. Utbildning, yrkeskompetens och livslångt lärande (ESF)	12,6	37,527
VL 5. Social delaktighet och kampen mot fattigdom (ESF)	7,7	22,744
VL 6. Tekniskt bistånd (ERUF)	1,8	6,606
VL 7. Tekniskt bistånd (ESF)	1,2	4,304
Sammanlagt	100,0	299,148

Utgifter som föränleds av användningen av bevilningsfullmakten för programperioderna 2007—2013 och 2014—2020 (mn euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Programperioden 2007—2013					
Förbindelser år 2015	20,000	-	-	-	20,000
Sammanlagt	20,000	-	-	-	20,000
Programperioden 2014—2020					
Förbindelser år 2014	101,918	130,976	-	-	232,894
Förbindelser år 2015	65,710	92,694	137,290	-	295,694
Förbindelser år 2016	54,696	64,793	113,388	94,088	326,965
Sammanlagt	222,324	288,463	250,678	94,088	855,553
Programperioderna sammanlagt	242,324	288,463	250,678	94,088	875,553

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU:s medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2015 budget	Bevilningsfullmakt 2016	Budgeterat anslag 2015	Anslag 2016
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)					
Tekniskt bistånd	23,604	3,238	3,303	2,256	2,289
Nationella teman	46,700	6,358	6,130	1,885	4,247
Regiondelar sammanlagt	716,473	97,259	94,066	25,130	65,176
— Östra och Norra Finland	526,967	71,312	68,061	17,763	47,158
— Södra och Västra Finland	189,506	25,947	26,005	7,366	18,018
Sammanlagt	786,777	106,855	103,499	29,270	71,712
Europeiska socialfonden (ESF)					
Tekniskt bistånd	15,381	2,110	2,152	0,634	1,491
Nationella teman	124,326	16,926	16,321	4,755	11,309
Regiondelar sammanlagt	372,977	50,792	48,970	13,964	33,929
— Östra och Norra Finland	245,771	33,467	32,268	9,624	22,357
— Södra och Västra Finland	127,206	17,325	16,702	4,340	11,572
Sammanlagt	512,684	69,828	67,443	19,353	46,729
Fonden för europeiskt bistånd (FEAD)	22,541	3,093	3,154	1,000	2,185
ERUF, ESF och FEAD sammanlagt	1 322,002	179,776	174,096	49,623	120,626

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2015 budget	Bevilningsfullmakt 2016	Budgeterat anslag 2015	Anslag 2016
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)					
Tekniskt bistånd	23,604	3,238	3,303	2,230	2,197
Nationella teman	35,025	4,769	4,598	1,368	3,059
Regiondelar sammanlagt	531,454	70,234	69,184	18,860	46,026
— Östra och Norra Finland	390,885	49,592	51,046	13,930	33,959
— Södra och Västra Finland	140,569	20,642	18,138	4,930	12,067
Sammanlagt	590,083	78,241	77,085	22,458	51,282

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt				
	under programperioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2015 budget	Bevilningsfullmakt 2016	Budgeterat anslag 2015	Anslag 2016
Europeiska socialfonden (ESF)					
Tekniskt bistånd	15,381	2,110	2,152	0,664	1,432
Nationella teman	93,245	12,695	12,241	3,467	8,143
Regiondelar sammanlagt	275,887	37,899	36,728	9,969	24,434
— Östra och Norra Finland	181,794	26,761	24,201	6,815	16,100
— Södra och Västra Finland	94,093	11,138	12,527	3,154	8,334
Sammanlagt	384,513	52,704	51,121	14,100	34,009
Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC)					
	120,975	17,282	24,106	4,562	16,037
Fonden för europeiskt bistånd (FEAD)					
	3,978	0,546	0,557	0,350	0,370
ERUF, ESF, ETS, ENI CBC och FEAD sammanlagt					
	1 099,549	148,773	152,869	41,470	101,698

Kärnindikatorer för strukturprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020"

	Mål (2023)
Nya företag	1 200
Nya arbetstillfällen	12 700
Nya FoUI-arbetstillfällen	1 360
Antal företag som deltar i forsknings- och utvecklingsinstitutionernas projekt	8 090
Antal företag som främjar koldioxidsnålhet	2 065
Deltagare i ESF-åtgärder	306 000
Deltagare under 30 år som är arbetslösa eller står utanför arbetslivet	26 000
Inom utbildningsåtgärder: deltagare som fullgjort grundskolestadiet	28 200
Inom åtgärder för att stärka delaktigheten: långtidsarbetslösa	11 250

Utbetalningar av EU-stöd har antecknats under moment 12.32.50 och poster som föranleds av återkrav under moment 12.39.10. Ränteintäkter från landskapsförbunden samt eventuella återbetalningar av anslag som betalats till landskapsförbunden under tidigare år har antecknats under moment 12.32.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering med anledning av akut strukturomvandling	-6 700
Förändring i reserveringen för utbetalningar för programperioden 2014-2020 (från 7 procent till 6 procent)	1 662
Justering av fördelningen av finansieringen på ETS- och ENI CBC-program	400
Prisförändring (finansiering enligt gängse priser)	8 943
Senareläggning av utbetalningar under programperioden 2014-2020	22 000
Tekniska förändringar	29
Utbetalningar under programperioden 2007-2013	-229 000
Sammanlagt	-202 666

Anslaget står delvis utanför ramen.

2016 budget	242 324 000
2015 budget	444 990 000
2014 bokslut	433 124 274

60. (32.60, delvis) Energipolitik

Förklaring: Som en del av näringspolitiken flätas energipolitiken också ihop med klimat-, ekonomi-, konsument- och miljöpolitiken. I den nationella omvärlden ställs ramvillkoren för energipolitiken av finanspolitiken, sysselsättningsmålen samt av klimat- och miljökraven. Energiförbrukningen står för 80 % av utsläppen av växthusgaser. I den internationella omvärlden accentueras leveranssäkerheten i fråga om energi, differentieringen i världsmarknadspriserna på bränslen, de målsatta riktlinjerna för energi- och klimatpolitiken och de åtgärder som dessa föranleder inom Europeiska unionen samt åtgärderna för att begränsa klimatförändringen.

Europeiska unionen har förbundit sig att före 2020 ensidigt minska sina växthusgaser med 20 procent från 1990 års nivå. EU har dessutom förbundit sig att öka andelen förnybar energi till 20 % inom hela unionen fram till år 2020. För energieffektiviteten har man inom EU ställt ett gemensamt mål om att effektivisera energianvändningen med 20 procent fram till 2020 jämfört med den utveckling som skulle ske utan nya åtgärder. Förbättrad energieffektivitet har tagits till ett allmänt mål för Europa 2020. Som en del av EU:s gemensamma mål måste Finland minska utsläppen från funktioner som inte omfattas av handeln med utsläppsrätter (bl.a. utsläpp från markbunden trafik och husrelaterad uppvärmning) med 16 procent från 2005 års nivå fram till år 2020. Under samma period ska användningen av förnybar energi öka från 28,5 procent till 38 procent räknat utifrån slutanvändningen av energi. Utsläppen från de funktioner som omfattas av handeln med utsläppsrätter bör i EU minska med i snitt 21 procent. Dessutom ska andelen biobränslen som används inom transportområdet enligt det nationella målet vara minst 20 procent år 2020, dock så att en del av biobränslena kan räknas dubbelt in i målet. Enligt regeringsprogrammet är målet för ökningen av andelen förnybara bränslen 40 procent fram till år 2030. Målen innebär bl.a. att uppgången i förbrukningen av energi bör vändas i en nedgång redan under detta årtionde. Enligt uppdateringen av energi- och klimatstrategin som blev färdig 2013 håller Finland på att nå de mål som uppställts för 2020. Enligt regeringsprogrammet uppfylls målen för 2020 under regeringsperioden.

I sitt nya klimat- och energipaket för 2030 föreslår Europeiska kommissionen en fortsättning på de klimat- och energimål som nu gäller fram till år 2020. Europeiska rådet ställde som mål för 2030 att utsläppen av växthusgaser ska minska med 40 procent jämfört med 1990 samt på EU-nivå som mål för den förnybara energin en andel av 27 procent av slutförbrukningen av energi och för energieffektiviteten ett indikativt effektiviseringsmål på 27 procent jämfört med utvecklingen utan nya åtgärder. Kommissionen kommer under åren 2015—2017 att lämna förslag till lagstiftning i anslutning till det nya klimat- och energipaketet. De mål för ökad användning av förnybar energi och bättre energieffektivitet inom hela EU kommer inte heller framöver att fördelas särskilt på varje EU-land, utan genomförandet av målen i de enskilda medlemsstaterna kommer att övervakas genom en ny förvaltningsmodell enligt vilken medlemsstaterna utarbetar nationella planer där de rapporterar om de framsteg som gjorts. I regeringsprogrammet ställdes som mål att andelen förnybar energi ska vara minst 50 procent på 2020-talet och att självförsörjningsgraden, som bl.a. omfattar torv, ska överstiga 55 procent.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden preliminärt upp följande samhällliga effektmål för resultatområdet energipolitik för 2016, härledda ur riktlinjerna för koncernstrategins mål och resultatrådets övriga strategier:

	2012 utfall	2013 utfall	2014 uppskatt- ning	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning
— Energisjälvförsörjning (%)	54	51	52	52	52
— Elmarknadens funktion förbättras (EU:s index för konsumenttillfredsställelsen, MPI-värdet för el)	75	77	76	76	76
— Användningen av förnybar energi i % av slutanvändningen (%)	35	37	36	36	36
– Slut användningen av energi/bruttonationalprodukten minskar (TJ/BNP, mn euro)	5,8	5,8	5,8	< 5,7	< 5,7

01. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 857 000 euro.

Förklaring: Energimyndigheten har till uppgift att övervaka och främja el- och naturgasmarknaden, minskningen av utsläpp, energieffektiviteten och användningen av förnybar energi.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimyndigheten för 2016:

Effektivitet

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Leveranssäkerheten i fråga om el och gas ligger på en hög nivå och elnätstjänsternas priser hålls på en rimlig nivå			
— Beloppet av investeringar i eldistributionsnät (mn euro)	-	700	700
— Kundernas aktivitet på detaljhandelsmarknaden när det gäller byte av elförsäljare (%)	10,4	10,0	10,0

Effektivitet

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
En välfungerande utsläppshandel, användningen av förnybar el samt energieffektivitet främjar på ett kostnads-effektivt sätt uppnåendet av klimatmålen			
— Andelen el som producerats med förnybara energikällor (%)	30,4	32	33
— Kumulativ energibesparing beräknad enligt artikel 7 i energi-effektiviseringsdirektivet (TWh)	-	18	25

Funktionell effektivitet

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Omkostnaderna för tillsynen över el- och naturgasmarknaden/ den sammanlagda förbrukningen av el och naturgas (c/k/Wh)	0,0035	0,0029	0,0029
Omkostnaderna för förvaltningen av utsläppshandeln/anlägg- ningar som omfattas av utsläppshandeln (€/anläggning)	3 392	3 000	3 000
Omkostnaderna för förvaltningen av systemet med inmatnings- tariffer/el som produceras i de anläggningar som omfattas av systemet	0,39	0,26	0,24
Helhetsbetyg enligt en enkät för kunder och intressentgrupper (skalan 1—5)	3,7	3,6	3,6

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Årsverken	69,3	69	69
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,8	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 565	10 444	10 457
Bruttoinkomster	1 518	1 450	1 600
Nettoutgifter	9 047	8 994	8 857

Poster som överförs

— överförs från föregående år	497		
— överförs till följande år	322		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna			-9
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror			-67
Indexhöjning av hyresutgifterna			6
Löneglidningsinbesparing			-36

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	27
Produktivitetinsparning i omkostnaderna	-44
Utgiftsbesparing som gäller IT-kostnader inom den offentliga förvaltningen, II periodisering (regeringsprogr.)	-10
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-4
Sammanlagt	-137

2016 budget	8 857 000
2015 budget	8 994 000
2014 bokslut	8 872 000

(28.) *Främjande av materialeffektiviteten* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet blir moment 32.20.28.

40. *Energistöd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 76 402 000 euro.

Anslaget får användas för

1) investeringar och utredningar som stöder produktion eller användning av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller införandet av ny teknik med anknytning till detta

2) pilot- och demonstrationsprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel samt för utredningar om miljökonsekvenserna och de samhällsekonomiska konsekvenserna av biodrivmedel eller ny teknik som gäller biodrivmedel

3) investeringar i produktion eller användning av energi som minskar miljöolägenheterna eller till utredningar om sådan produktion eller användning.

Understöden beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1063/2012). Utredningar som gäller nyttiggörandet av biodrivmedel är konsumtionsutgifter, och bestämmelserna om understöd tillämpas inte på dem. På de understöd som gäller pilotanläggningar för biobränslen som Innovationsfinansieringsverket Tekes beviljar tillämpas Tekes finansieringsvillkor.

Anslaget får även användas till betalning av stöd som tidigare beviljats med stöd av statsrådets förordningar om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1313/2007 och 1063/2012).

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2016 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 35 000 000 euro.

Förklaring: Energistödet är en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Energistöd behövs särskilt för att främja införandet av ny teknik och dess kommersialisering, för förnybar värmeproduktion och småskalig elproduktion och för att öka användningen av biodrivme-

del samt för att stödja investeringar i energieffektivitet (inbegriper elfordonssystem, bland dem väte-teknik). Anslaget får användas för att stödja storskaliga demonstrationsanläggningar som uppförs i Finland och som ingår i EU:s strategiska plan för energiteknik. För att också produktionen och användningen av biodrivmedel och andra förnybara energikällor ska främjas så att en nivå som motsvarar målen nås i Finland förutsätts det att stödinsatserna i fråga om energi riktas till pilot- och demonstrationsanläggningar för ny teknik samt till utvärdering av konsekvenserna av bränsleanskaffnings-, bränsleproduktions- och bränsleanvändningskedjorna och till standardisering av alternativa bränslen. Innovationsfinansieringsverket Tekes har vid sidan av arbets- och näringsministeriet en central roll när det gäller att genomföra utvecklingsprogrammet för biodrivmedel. Tekes ansvarar inom ramen för utvecklingsprogrammet för projekt i anslutning till pilotering av teknik, och arbets- och näringsministeriet för stöd som riktas till demonstrationsanläggningarna.

Samhälleliga effekter

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Ny teknik införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi			
Mångsidigheten inom energiförsörjningen kvarstår på en god nivå			
— Investeringar som främjats genom energistöd (mn euro)	400—450	260—325	140—175
— Beviljat energistöd (mn euro)	102	65	35
— Hävstångseffekten från energistödet (investeringar/stödbelopp)	3,9—4,4	4—5	4—5

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	72 902	34 836	22 504	6 500	136 742
Förbindelser år 2016	3 500	17 500	8 750	5 250	35 000
Utgifter sammanlagt	76 402	52 336	31 254	11 750	171 742

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Specificering av utbetalningar	-13 506
Ändringar i utbetalningar som föranleds av fullmaktsökningar av engångsnatur	11 000
Sparbeslut	-2 000
Sammanlagt	-4 506

2016 budget	76 402 000
2015 I tilläggsb.	-5 440 000
2015 budget	80 908 000
2014 bokslut	51 178 146

41. Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 32 650 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsunderstöd för terminaler för kondenserad naturgas (LNG).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget under momentet används till betalning av det investeringsstöd som år 2014 beviljades för fyra LNG-terminalprojekt inom ramen för de fullmakter som ingick i den första tilläggsbudgeten för 2013 och i budgeten för 2014. De beviljade stöden uppgår till sammanlagt 92 876 100 euro och har beviljats med stöd av statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av investeringsstöd för terminaler för kondenserad naturgas (707/2013).

Som en följd av EU:s svaveldirektiv, som trädde i kraft i början av 2015, övergår man inom havstrafiken till att använda bränslen med låga utsläpp. Detta ökar de årliga exportkostnaderna i synnerhet inom den energiintensiva industriella primärproduktionen. Kondenserad naturgas är ett kostnadseffektivt och ur miljösynvinkel bra alternativ i fartygstrafiken jämfört med konkurrerande drivmedel. Användningen av LNG förutsätter att man bygger infrastruktur för Östersjöområdet och för LNG-terminaler i Finland innan investeringar kan göras i LNG-drivna fartyg. Utbyggnaden av LNG-terminaler främjar leveranssäkerheten i fråga om naturgas och diversifieringen av bränsleupphandlingen samt konkurrensen på naturgasmarknaden eller i övrigt på bränslemarknaden.

Samhälleliga effektmål

— Ett distributionsnät för kondenserad naturgas som också betjänar havstrafiken byggs ut.

— Leveranssäkerheten i fråga om naturgas förbättras, bränsleupphandlingen diversifieras och konkurrensen på bränslemarknaden ökar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	32 650	22 200	7 300	62 150
Utgifter sammanlagt	32 650	22 200	7 300	62 150

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Specificering av utbetalningar	1 900
Sammanlagt	1 900

2016 budget	32 650 000
2015 budget	30 750 000
2014 bokslut	—

42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 310 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I syfte att trygga elförsörjningen i Norra Lappland stöds verksamheten vid Enontekiön Sähkö Oy, som verkar inom Enontekis kommuns område, och Tunturiverkko Oy:s ersättningsinvesteringar inom Utsjokiregionen. I Enontekis riktas stödet till att sätta i stånd elmatningsförbindelsen inom Kilpisjärvi område. I Utsjoki används stödet för att skapa förutsättningar för elandelslaget Utsjoen Sähköosuuskunta och Inergia Oy att gå samman till ett större nätbolag (Tunturiverkko Oy). De investeringar som krävs i elnäten i området är omfattande i förhållande till bolagens omsättning. Med hjälp av stödet kan höjningarna av elöverföringspriset hållas på en rimlig nivå.

Anslaget under momentet används för att betala de fullmakter på 4 800 000 euro som ingår i den första tilläggsbudgeten för 2009 och i budgeten för 2014. Avsikten är att år 2016 använda 1 160 000 euro av anslaget för investeringar i Enontekiön Sähkö Oy:s nät i Kilpisjärvi och 150 000 euro för ersättningsinvesteringar inom Utsjoki område.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	1 310	385	1 695
Utgifter sammanlagt	1 310	385	1 695

Vid beviljandet av understöd till Enontekiön Sähkö Oy beaktas EU:s bestämmelser om statligt stöd. Vad gäller fjällnätet är det fråga om ett statligt stöd enligt artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som uppfyller förutsättningarna i kommissionens beslut 2005/842/EG och som inte omfattas av anmälningsplikt.

Samhälleliga effektmål

— Det säkerställs att eldistributionen i de nordligaste delarna av Finland fungerar väl utan att överföringspriserna blir orimligt höga.

— Glesbygdersnas livsduglighet bevaras.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av anslag (sänkt pris för totalentreprenaden, ändringar i betalningsplanerna)	-640
Sammanlagt	-640
2016 budget	1 310 000
2015 budget	1 950 000
2014 bokslut	516 951

43. *Kyotomekanismerna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 460 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för anskaffning av utsläppsenheter för avtalsperioden 2013—2020 med hjälp av de flexibla mekanismerna i Kyotoprotokollet
- 2) till betalning av kostnaderna för administreringen av de flexibla mekanismerna
- 3) för att stödja förutsättningarna för anskaffning av utsläppsenheter
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av fluktuationer i valutakurserna.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finland har förbundit sig att som medlem av Europeiska unionen uppfylla sina skyldigheter enligt Kyotoprotokollet. De höga kostnaderna för reducering av utsläppen av växthusgaser belastar samhällsekonomin, och staten deltar därför i minskningen av utsläppen genom användning av Kyotomekanismerna. Dessa mekanismer är gemensamt genomförande (JI, Joint Implementation), ren utveckling (CDM, Clean Development Mechanism) och internationell handel med utsläppsrätter. JI-projekten förverkligas mellan industriländer och CDM-projekten mellan industri- och utvecklingsländer.

Behovet att använda Kyotomekanismer sträcker sig in på Kyotoprotokollets andra åtagandeperioden åren 2013—2020. Genom att man stöder förutsättningarna för anskaffning av utsläppsenheter, dvs. utvecklar detta kunnande i mälländerna, och arbetar för att utveckla förvaltningen av mekanismerna internationellt främjar man utsläppsmarknadens funktionsförmåga och en kostnadseffektiv upphandling av utsläppsrätter.

Vid upphandlingen av utsläppsenheter beaktas olika flexibla mekanismers inbördes kostnadseffektivitet och hanteringen av risker i anslutning till upphandlingen. Detta förutsätter att anslaget kan användas och förbindelser om köp av utsläppsrätter kan ingås redan i början av den period som Kyotoåtagandena omfattar, trots att en del av kostnaderna för de utsläppsenheter som skaffas inte realiserar förrän närmare slutet av perioden.

För samordningen av mekanismpolitiken ansvarar arbets- och näringsministeriet. Enligt den administrativa arbetsfördelning avseende användningen av mekanismerna finansieras anskaffningen av utsläppsenheter i anslutning till utrikesministeriets CDM-projekt samt de utsläppsenheter som miljöministeriet skaffar genom JI-projekt och internationell utsläppshandel med medel under momentet.

Anskaffningen av utsläppsenheter innefattar sådana årliga åtgärder vars utgifter täcks med medel från anslaget.

Samhälleliga effektmål

— De samhällsekonomiska kostnaderna av utsläppsminskningen och riskerna i samband med uppnåendet av minskningsmålen minskar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019—	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser som ingåtts före år 2016	460	250	250	150	1 110
Utgifter sammanlagt	460	250	250	150	1 110

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av de anslag som står till förfogande för betalning	-140
Sammanlagt	-140

2016 budget	460 000
2015 budget	600 000
2014 bokslut	549 171

44. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 247 600 000 euro.

Anslaget får i fråga om följande energikällor som fastställs i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) användas

- 1) till betalning av produktionsstöd för el (*en inmatningstariff*) som producerats med vindkraft
- 2) till betalning av produktionsstöd för produktion av biogasbaserad el (*en inmatningstariff höjd med en värmepremie*)
- 3) till betalning av produktionsstöd för produktion av träbränslebaserad el (*en inmatningstariff höjd med en värmepremie*)
- 4) till betalning av produktionsstöd för produktion av skogsflisbaserad el (*en inmatningstariff höjd med förgasarpremie*).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor stöds produktion av el med vindkraft, biogas, skogsflis och träbränsle i anläggningar som godkänts inom inmatningstariffsystemet. Med stöd av lagen betalas till producenterna av vindkrafts-, biogas- och träbränslebaserad el som stöd inom inmatningstariffsystemet skillnaden mellan det målpris som fastställs i lagen och medeltalet av det områdespris för Finland som under tre månader realiserats på elbörsen (inmatningstariffsystem) samt till producenter av skogsflisbaserad el ett stöd som varierar med utsläppsrättens pris och skatten på torv. Till producenter av biogasbaserad och träbränslebaserad el betalas dessutom en inmatningstariff höjd med en värmepremie vid kraftvärmeproduktion och till producenter av skogsflisbaserad el en inmatningstariff höjd med en förgasarpremie vid förgasning av skogsflis i en förgasare till bränsle för en pulverförbränningspanna. Stöd betalas ut i högst 12 år per kraftverk.

EU har ställt som mål att öka andelen förnybar energi till 20 % av slutanvändningen av energi fram till år 2020. I Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG har mål för andelen förnybar energi av slutanvändningen av energi fastställts för medlemsländerna för 2020. För Finlands del är målet 38 %.

Produktionsstöd och målpris

Målpris för vindkraft, €/MWh (högst 3 år/kraftverk)	105,30
— målpris fr.o.m. 1.1.2016, €/MWh	83,50
Målpris för biogasbaserad el, €/MWh	83,50
Värmeprämie för biogasbaserad el i kraftvärmeproduktion, €/MWh	50,00
Målpris för trädbränslebaserad el, €/MWh	83,50
Värmeprämie för trädbränslebaserad el i kraftvärmeproduktion, €/MWh	20,00
— högst per år/kraftverk som producerar trädbränslebaserad el, €	750 000
Produktionsstöd, som varierar enligt priset på en utsläppsrätt och skatten på torv, till producer av skogsflisbaserad el, högst €/MWh, förutsatt att det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt under tre månader är högst 10 €/t och skatten på torv är 1,90 €/MWh	18,00

Samhälleliga effektmål

— Vindkraftverkens och biogaskraftverkens samt de på skogsenergi baserade kraftverkens konkurrenskraft förbättras jämfört med elproduktion baserad på andra energikällor.

— Elproduktionen blir mångsidigare och självförsörjningen med avseende på el förbättras.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vindkraftverk (inmatningstariff)	157 600 000
Biogaskraftverk (inmatningstariff med höjning)	2 800 000
Biogaskraftverk (inmatningstariff med höjning)	86 400 000
Trädbränslekraftverk (inmatningstariff med höjning)	800 000
Sammanlagt	247 600 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Andra uppdateringar av kalkylerna	-7 800
Biogasbaserad el (minskad kapacitet, sänkt marknadspris på el)	-3 300
Förändring i marknadspriset på el	-10 400
Förändring i vindkraftskapaciteten	61 100
Sänkning av skattenivån för brännstov 1,9 €/MWh (1.1.2016)/nivåförändring i produktionsstödet för skogsflis	12 600
Sänkning av skattenivån för brännstov 3,4 €/MWh (1.1.2015)/nivåförändring i produktionsstödet för skogsflis	2 600
Trädbränsle (minskad produktion)	-3 000
Ändring i behovskalkylen (närmast p.g.a. en lägre produktionskapacitet)	-18 200
Sammanlagt	33 600

2016 budget	247 600 000
2015 budget	214 000 000
2014 bokslut	79 643 927

45. Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för investeringar som stöder produktionen eller användningen av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller införandet av ny teknik med anknytning till detta
- 2) för sådana pilot- och demonstrationsprojekt för teknik med anknytning till produktionen eller användningen av biodrivmedel som avser miljökonsekvenserna och de samhällsekonomiska konsekvenserna av biodrivmedel eller ny teknik som gäller biodrivmedel
- 3) för investeringar i åtgärder som minskar miljöolägenheterna av energiproduktionen eller energianvändningen.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genomförandet av de strategiska målen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram stöds genom spetsprojekt åren 2016—2018. Av finansieringen av insatsområdet bioekonomi och ren teknik används 20 miljoner euro för projekt för förnybar energi och projekt för ny energiteknik. Målet är kostnadseffektiv, kolfri, ren och förnybar energi.

Avsikten är att andelen förnybar energi ska ökas på ett hållbart sätt så att den utgör mer än 50 % på 2020-talet. Detta mål baserar sig i synnerhet på en ökning av utbudet av bioenergi och annan utsläppsfri förnybar energi.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Energi- och klimatstrategin 2030	20 000
Sammanlagt	20 000

2016 budget	20 000 000
-------------	------------

70. Integration

Förklaring: Verkställigheten av lagen om främjande av integration (1386/2010) stärks på ett sätt som stöder och främjar invandrarnas integrering, sysselsättning och delaktighet i det finska samhället. Genomförandet av statens program för integrationsfrämjande som avses i den lagen säkras, och de mål och åtgärder som tilldelats de olika förvaltningsområdena i programmet följs upp.

För att säkerställa en oavbruten integrationsprocess och garantera att invandrarna i rätt tid får tillgång till sådana tjänster som deras servicebehov förutsätter stärks de inledande tjänsterna för invandrare i enlighet med rekommendationerna från utvecklingsprojekten och de verksamhetsmodeller som utvecklats inom ramen för projekten. En central utgångspunkt vid planeringen av serviceprocessen är att säkerställa att processen löper smidigt och ger goda resultat samt att stärka kopplingen till arbetslivet.

Kärnuppgiften för Kompetenscentret för integration av invandrare, som inrättats i samband med arbets- och näringsministeriet, är att stödja verkställigheten av lagen om främjande av integration och genomförandet av statens program för integrationsfrämjande och förbättra genomslaget för integrationsverksamheten. Kompetenscentrets verksamhet stöder på ett sektorsövergripande sätt de sakkunnigas arbete hos staten, kommunerna och organisationerna.

Placeringen i kommunerna av personer som får internationellt skydd främjas genom att man effektiviserar systemet med ersättningar till kommunerna och intensifierar samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och kommunerna.

Flyktingar som fått uppehållstillstånd och som omfattas av integration

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Asylsökande som beviljats uppehållstillstånd	1 346	1 500	7 500
— varav minderåriga som fått uppehållstillstånd	64	150	500
Familjeåterföreningar	695	500	500
Kvotflyktingar	1 167	1 050	750
Flyktingar sammanlagt	3 208	3 050	8 750
Flyktingar som omfattas av den kommunala, kalkylerade ersättningen	7 921	9 886	12 882
Inkvarteringsplatser i familjegrupper sammanlagt	144	144	220

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet för integrationsfrämjande år 2016:

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Antalet platser anvisade för flyktingar i kommunerna, minst	1 509	2 300	4 800

03. Främjande av invandrades integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 246 000 euro.

Anslaget får användas

1) för främjande av integration, likabehandling och jämställdhet, till nationell medfinansiering av integrationsfrämjande projekt som finansieras av EU samt till information om integration och integrationsfrämjande verksamhet

2) till ett belopp av högst 1 585 000 euro för utgifter som Kompetenscentret för integration för anleds exempelvis av att utveckla och verkställa bevakningen av integrationen, den integrationsfrämjande verksamheten och de etniska relationerna, utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodeller och skapa och befästa god praxis samt för andra utgifter som främjar genomförandet av integrationspolitiken och dess genomslag

3) för understöd som beviljas organisationer och andra aktörer för verksamhet som främjar integration, förebygger och bevakar rasism och etnisk diskriminering och främjar en dialog mellan

olika befolkningsgrupper samt för uppsökande arbete och rådgivningsverksamhet som syftar till att identifiera offer för människohandel

4) till betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkringar för personer som deltar i frivilliga studier enligt 22 § i lagen om främjande av integration eller i andra åtgärder som främjar människors integration om vilka överenskommits specificerat samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

5) för avlönande av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Serviceprocessen och integrationsutbildningen samt övriga tjänster för invandrare utvecklas i syfte att främja invandrades integration och sysselsättning. Integrationsutbildningens genomslag förbättras genom att man utvecklar sätten på vilka invandrare styrs till utbildning, testningen av språkkunskaper och innehållet i utbildningen, exempelvis integrationsutbildningsmodeller med koppling till arbetslivet.

Kompetenscentret för integration av invandrare har till uppgift att öka genomslaget vid genomförandet av integrationspolitiken. Centrala uppgiftsområden inom Kompetenscentrumets verksamhet är att öka kunskapsbasen inom den integrationsfrämjande verksamheten, utveckla bedömningen och uppföljningen av verksamhetens resultat samt att utveckla de lokala aktörernas yrkeskompetens och kunskaper genom att utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodeller, befästa god praxis och klargöra arbetsprocesserna.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Åtgärder som främjar integration och likabehandling och åtgärder som förebygger rasism och etnisk diskriminering	661 000
Kompetenscentret för integration av invandrare (högst)	1 585 000
Sammanlagt	2 246 000
2016 budget	2 246 000
2015 budget	2 246 000
2014 bokslut	2 291 000

30. Statlig ersättning till kommunerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 141 409 000 euro.

På de grunder som fastställs i lagen om främjande av integration (1386/2010) och i statsrådets förordning om ersättning av statens medel för kommunens kostnader för främjande av integration (1393/2011) får anslaget inom ramen för statsbudgeten användas

1) i fråga om personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration, för sådana kostnader för kalkylerad ersättning som betalas ut i samband med anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan verksamhet som stöder integration

2) för kostnader som kommunen föranleds av integrationsstöd och utkomststöd, tolkservice, ersättning av specialkostnader och stödande av återflyttning samt till betalning av hyror under den tid då flyktingar väntar på att flytta till kommunen

3) till ersättning för kostnader som kommunen orsakas av placeringen av en minderårig asylsökande som fått uppehållstillstånd i ett familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet samt för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämföras med barnskyddstjänster till dess att personen fyller 21 år, samt till betalning av arvode till den företrädare som tingsrätten anvisat den minderåriga

4) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av integrationsstöd och utkomststöd till återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 47 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004) och av social- och hälsovård som ges dem, samt till kostnader förorsakade av vård av och omsorg om personer som deltog som frivilliga i Finlands krig

5) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen

6) för kostnader för den inledande kartläggning som kommunen ordnar enligt 9 och 10 § i lagen om främjande av integration (1386/2010).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Antalet personer som omfattas av den ersättning som betalas för personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration uppskattas på grundval av antalet asylsökande som anlänt till landet under de tre föregående åren och som fått uppehållstillstånd, antalet personer som anlänt till landet genom familjeåterförening samt på grundval av uppskattningen för budgetåret. I fråga om kvotflyktingar uppskattas antalet personer som omfattas av ersättningarna på grundval av det antal som anlänt till landet under de fyra föregående åren samt på grundval av uppskattningen för budgetåret. Flyktingkvoten för 2016 är 750 personer.

I enlighet med 45 § i lagen om främjande av integration betalas kalkylerad ersättning till kommunen för vägledning, rådgivning och ordnande av annan integrationsfrämjande verksamhet för tre år räknat från det år då hemkommunsuppgiften första gången registrerats. För kvotflyktingar betalas det för fyra år.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för sådana personer som fallit offer för människohandel som beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd och som bor i kommunen. Kommunerna har möjlighet att hos närings-, trafik- och miljöcentralen ansöka om ersättning för tillhandahållande av tjänster till följd av en persons ställning som offer för människohandel, när personen i fråga bor i kommunen.

Den inledande kartläggning som görs för invandrare enligt lagen om främjande av integration görs av kommunen eller av arbets- och näringsbyrån. För inledande kartläggning betalas till kommunen en kalkylerad ersättning på 700 euro. Inledande kartläggning beräknas utföras för 2 000 personer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för återflyttare	5 056 000
— Utkomststöd 6 mån.	1 356 000
— Utkomststöd 5 år	910 000
— Specialkostnader	1 940 000
— FrändeVeteraner	850 000
Kalkylerade ersättningar för flyktingar (9 882 personer 0—6 år 6 845 €, övriga 2 300 €)	33 197 000
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	101 756 000
— Utkomststöd (2 716 €/år/person)	30 440 000
— Specialkostnader (2 265 €/år/person)	27 870 000
— Tolkservice (1 191 €/år/person)	14 440 000
— Ersättningar för omsorg om minderåriga (13 011 €/år/person)	29 006 000
Kostnader för inledande kartläggning (kalkylerad ersättning 700 €/år/person)	1 400 000
Sammanlagt	141 909 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökat antal personer som omfattas av ersättningar	43 582
Ökning av flyktingkvoten med 300 personer år 2015	3 000
Sammanlagt	46 582

2016 budget	141 409 000
2015 I tilläggsb.	1 500 000
2015 budget	94 827 000
2014 bokslut	106 568 835

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur allmänna fonden för social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten får användas anslag som reserverats för betalning av andra förmåner ur samma fond under följande moment: 33.10.50, 51, 52, 53, 54, 55 och 60 samt 33.20.51, 52 och 56.

Förklaring:

Omvärlden

Välfärd och välstånd skapas med hjälp av arbete och genom en delaktighet som omfattar alla. Finansieringen av det finländska välfärdssamhället vilar på en balanserad ekonomisk utveckling. Den ändrade åldersstrukturen medför ökade kostnader för den offentliga ekonomin. Samtidigt minskar den arbetsföra befolkningen och samhällsekonomin tillväxtpotential. Den europeiska integrationen fördjupas och utvidgas, rörligheten över gränserna ökar och den kulturella mångfalden innanför gränserna ökar.

Social- och hälsovårdsservice, pensioner och det övriga socialskyddet ska kunna erbjudas alla. Villkoret för social och ekonomisk hållbarhet är en hög sysselsättningsgrad, friska och arbetsföra medborgare samt en verkningsfull och effektiv social- och hälsovårdsservice.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Regeringen har som mål att lyfta in Finlands ekonomi på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samt att säkerställa finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten. För att finansieringen av välfärdstjänsterna och inkomstöverföringarna ska kunna tryggas genomförs reformer som förbättrar arbetets produktivitet och gör det mera attraktivt att anställa människor. Tyngdpunkten inom social- och hälsovården är förlagd till förebyggande arbete, smidiga vårdkedjor, en välmående personal och fungerande informationssystem. Syftet med social- och hälsovårdsreformen är att minska hälsoskillnaderna och ha kontroll över kostnaderna. Reformen genomförs som en fullständig horisontell och vertikal integration av tjänsterna samt genom att tillhandahållarnas bärkraft stärks.

Största delen, två tredjedelar, av socialutgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagar- nas socialskyddsavgifter, kommunala skattemedel samt klientavgifter. Andelen under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel är något under en femtedel av socialutgifterna. Överföringsut-

gifterna till hushållen, kommunerna och samkommunerna utgör de största utgiftsposterna under huvudtiteln.

De strategiska målen för regeringsperioden

— Finlands ekonomi lyfts in på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samtidigt som finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten säkerställs

— Det blir mera lönsamt att arbeta och mera attraktivt att sysselsätta människor

— Antalet unga som står utanför utbildning och arbetsliv minskar

— Hälsa och välfärd främjas ytterligare och ojämlikheten minskar

— Människor i olika åldrar uppmuntras till att ta ansvar för den egna hälsan och de egna levnadsvanorna

— Barns och familjers välfärd och egna resurser stärks

— Hemtjänster och närståendevård för äldre prioriteras. Närståendevården förbättras

— Basservicen och informationssystemen förbättras med hjälp av social- och hälsovårdsreformen

— Den sociala tryggheten läggs om så att den är inkluderande och uppmuntrar till arbete

— Det blir lättare att engagera sig för organisationer och frivilligarbete och sammanhållningen ökar

— En hållbar användning av naturtillgångarna ökar

— De offentliga digitala tjänsterna utvecklas enligt principen en lucka för alla ärenden för att öka medborgarnas delaktighet och modernisera servicen

— Hållbarheten i de offentliga finanserna förbättras genom strukturella reformer.

Social- och hälsovårdsministeriet samordnar regeringens jämställdhetspolitik, främjar beaktandet av jämställdhetsperspektivet och integrerar jämställdhetsperspektivet i all beredning och allt beslutsfattande vid statsrådet. Integreringen av jämställdhetsperspektivet underlättas genom stöd som anpassats för de enskilda ministerierna. Genusperspektivet integreras i alla mera omfattande projekt, såsom social- och hälsovårdsreformen. Regeringen och arbetsmarknadens parter fortsätter beredningen av likalönsprogrammet på trepartsbasis. Också beredningen av den mellanrapport som riksdagen krävt om statsrådets jämställdhetsredogörelse fortsätter.

Social- och hälsovårdsministeriet verkställer i tillämpliga delar lagen om regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014). Vid fördelningen av Europeiska unionens strukturfondsmedel förhandlas resurserna för riksomfattande projekt inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde fram med det ansvariga ministeriet, dvs. arbets- och näringsministeriet. Resurserna fördelas i enlighet med strukturfondsprogrammet Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020 och det säkerställs i dispositionsplanen att de används på ett ändamålsenligt sätt.

Ministeriets samhälleliga effektmål strategivis

En stadig grund för välfärden

Inom ramen för den sociala tryggheten ökar människors välfärd genom att deras hälsa och funktionsförmåga stöds, deras föränderliga livssituationer beaktas, den sociala samhörigheten stärks och samhällsförhållandena stabiliseras. Den sociala tryggheten främjas av en stabil ekonomisk tillväxt och konkurrenskraft som uppnås genom att arbetsförmågan stärks och sysselsättnings-, utbildnings- och rehabiliteringsmöjligheter erbjuds.

Beskattning, avgifter, sociala förmåner, inkomstöverföringar och service ska bilda en helhet som uppmuntrar till arbete och stöder hälsan men också arbets- och funktionsförmågan. Ett sporrande och rättvist socialskydd uppmuntrar människor att själva främja sin hälsa. Målet är att

- hälsa och välbefinnande beaktas i allt beslutsfattande
- arbetskarriärerna förlängs genom god arbetshälsa
- livets olika delområden balanseras
- finansieringen av socialskyddet är hållbar.

Nyckeltal för en stadig grund för välfärden

	2000 utfall	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Friskvård främjas aktivt i kommunen (% av målvärdet)							
— i kommunledningen	..	61	..	72	73 ¹⁾	75	75
— inom primärvården	60	..	66	67	68
— i idrottsverksamheten	62	..	67	68	69
— inom den grundläggande utbildningen	..	66	..	66	66	67	67
Förväntad pensioneringsålder för 25-åringar	58,8	60,5	60,9	60,9	61,2	61,3	61,3
— män	58,6	60,4	60,9	60,9	61,3	61,3	61,4
— kvinnor	58,9	60,5	60,8	60,8	61,1	61,3	61,3
Inledda sjuk- eller invalidpensioner ²⁾ bland 25—62-åringar (arbetspensioner), sammanlagt	8,7	7,2	6,3	6,3	5,6	5,6	5,5
— män	9,1	7,1	6,2	6,0	5,3	5,3	5,2
— kvinnor	8,3	7,4	6,5	6,6	6,0	6,0	5,9
Andel sjukdagar av arbetsdagar och sjukdagar (löntagare), %	4,0	4,6	4,5	4,7	4,4	4,7	4,7
— män	3,6	3,9	3,8	4,0	3,5	3,8	3,9
— kvinnor	4,5	5,2	5,2	5,4	5,2	5,5	5,4
Frekvensen av olycksfall på arbetsplatsen (löntagare), per miljon arbetstimmar	32,8	31,2	30,4	29,6	29,3 ³⁾	29,1	29,0
Andelen dagar som betalats till fäder av föräldradagpenningen, %	4,2	8,3	8,7	8,8	8,3	8,4	8,5
Socialutgifterna/BNP, %	24,3	28,8	30,0	31,3	32,4	33,6	34,3

Nyckeltal för en stadig grund för välfärden

	2000 utfall	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Finansieringen av social- utgifterna, %							
— av skattemedel	43,1	46,1	46,8	47,4	47,5	47,6	47,7
— av arbetsgivarna	37,6	35,4	34,8	34,6	34,5	34,4	34,3
— annan	19,3	18,5	18,3	18,0	18,0	18,0	18,0

¹⁾ Uppskattning

²⁾ Inledda sjuk- eller invalidpensioner avspeglar hur stor del av de icke-pensionerade arbetspensionsförsäkrade som under året har gått i sjukpension (anges oftast i promille). Att indikatorn är åldersstandardiserad anger i fråga om förändringar i inledda sjuk- eller invalidpensioner att befolkningens åldersstruktur inte påverkar den.

³⁾ Förhandsuppgift

Tillgång till välfärd för alla

Alla har rätt till en tryggad grundläggande försörjning och tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster. Ett människovärdigt liv i alla förhållanden ska tryggas. Dessa rättigheter och likställighetsprincipen finns inskrivna i grundlagen. Trots samhällets ansvar för de grundläggande fri- och rättigheterna ansvarar individen för de val han eller hon gör. När individens och samhällets rättigheter och skyldigheter befinner sig i jämvikt främjas den sociala hållbarheten.

Den som lever endast på socialskydd löper stor risk att glida in i fattigdom. Det som inger farhågor är utslagningen bland unga, ojämlikheten bland barn och barnfamiljer och utslagningen över generationsgränserna. När befolkningens ålderstruktur ändras finns det fler åldringar, demens och andra kroniska sjukdomar blir allt vanligare och antalet patienter som lider av flera sjukdomar samtidigt ökar. Det innebär att utgifterna för social- och hälsovårdsservice och behovet av personal ökar, om inte servicens produktivitet förbättras. Social- och hälsovården kommer att förbli en arbetskraftsintensiv bransch. Produktiviteten kan förbättras genom att serviceorganisationer och produktions sätt förnyas. Målet är att

- minska välfärds- och hälsoskillnader
- sätta kunden i centrum för servicen
- förnya servicestrukturer och arbetssätt
- stärka den sociala samhörigheten.

Tillgång till välfärd för alla, nyckeltal

	2000 utfall	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------------	----------------------

Andel som upplever sitt hälsotillstånd som dåligt eller medelmåttligt (25—64 år), %

— män	38	34	31	33	32	32	31
— 0—12 års utbildning	42	40	39	37	42	42	41
— 13 eller fler års utbildning	29	28	26	29	25	25	25
— kvinnor	34	31	31	32	29	29	28
— 0—12 års utbildning	39	39	38	40	35	35	34
— 13 eller fler års utbildning	29	28	27	28	25	25	25

Tillgång till välfärd för alla, nyckeltal

	2000 utfall	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Upplevd hälsa hos unga: minst två symptom dagligen (årskurs 8—9), %	16	17	17 ¹⁾	17	17,1	17	17
Förväntad livslängd hos nyfödda	77,7	80,4	80,5	80,9	81,1	81,3	81,6
— män	74,1	77,2	77,5	77,8	78,2	78,5	78,8
— kvinnor	81,0	83,5	83,4	83,8	84,0	84,1	84,2
Andelen 75—84-åringar som obehindrat kan röra sig ute ensamma, % ²⁾							
— män	76	87	87	87	87	87	87
— kvinnor	72	79	77	75	75	76	76
Andel som röker dagligen, %							
— män (25—64 år)	28,3	23,4	21,0	20,3	18,1	17	16
— kvinnor (25—64 år)	19,9	14,9	14,5	13,9	13,9	13	12
— pojkar (årskurs 8—9)	25	17	15	15	14	13	12
— flickor (årskurs 8—9)	22	14	13	12	11	10	9
Den totala alkoholkonsumtionen, l/pers.	8,8	10,1	9,6	9,7	9,3	9,3	9,3
Andelen överviktiga (BMI 25 eller högre) 25—64-åringar, %							
— män	58,4	65,0	63,3	64,6	64,3	64,1	63,8
— kvinnor	41,2	48,3	47,9	47,8	47,2	46,9	46,5
Potentiellt förlorade levnadsår (PYLL) på grund av självmord i åldrarna 25—80 (per 100 000 inv.)							
— män	1 164	864	798	800	759	739	719
— kvinnor	367	255	279	274	265	258	252
Andel låginkomsttagare ³⁾ , %							
— befolkningen som helhet	10,5	13,2	11,9	12,8	12,8	12,8	12,8
— barn	8,8	11,1	9,4	10,9	10,9	10,9	10,9
Mottagare av utkomststöd, antal							
— hushåll	271 686	239 212	238 726	245 765	253 400	253 400	253 400
— personer	454 353	371 898	371 007	381 851	393 700	393 700	393 700
— 25—64-åringar som fått stöd under en längre tid i andel av befolkningen, %	2,4	2,2	2,1	2,2	2,2	2,2	2,2
— män	2,7	2,5	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5
— kvinnor	2,0	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
Ginikoefficient (disponibla inkomster) ⁴⁾ , %	28,4	28,5	27,2	27,6	27,6	27,6	27,6
Unga som inte har fått någon utbildning efter grundskolan och inte arbetar eller studerar (eller är vårdlediga, pensionerade eller fullgör bevärnings- eller civiltjänst), %	4,4	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
— 18—24-åriga pojkar	5,5	5,9	5,9	6,0	6,0	6,0	6,0
— 18—24-åriga flickor	3,2	3,6	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5

Tillgång till välfärd för alla, nyckeltal

	2000 utfall	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Kvinnors inkomst för ordinarie arbetstid i förhållande till mäns motsvarande inkomster, %	80,6	83,2	83,1	83,1	83,1 ⁵⁾	83,2	83,2
Tillgång till vård							
— antal som köat till specialiserad sjukvård i över 6 mån.	66 000	751	938	1 390	932	900	900
— väntetiden till hälsocentral-läkares mottagning är längre än 14 dagar (% av befolkningen)	..	77	81	79
— mun- och tandvård: antal som väntat längre än 6 månader	..	14 000	7 205	5 100
— psykiatrisk specialiserad sjukvård, antal yngre än 23 år som väntat längre än 3 månader	..	73	64	55	40	40	40
Antalet patientskador som ersatts av patientförsäkringscentralen	..	2 242	2 130	2 400	2 400	2 400	2 400
Andel av dem som fyllt 75 år som får tjänster för äldre personer, %							
— regelbunden hemvård	11,8	12,2	11,9	11,9	12,1	12,2	12,4
— män	8,7	9,3	8,9	9,0	9,2	9,3	9,5
— kvinnor	13,2	13,9	13,5	13,7	13,9	14,2	14,4
— serviceboende med heldygnsomsorg	1,7	5,9	6,1	6,5	6,9	7,2	7,6
— män	1,1	3,9	4,1	4,3	4,6	4,8	5,1
— kvinnor	2,0	7,1	7,3	7,8	8,3	8,7	9,2
— ålderdomshem och hälsocentralernas bäddavdelningar	8,4	4,4	3,8	3,1	2,5	2,0	1,4
— män	5,6	3,1	2,8	2,3	1,9	1,6	1,2
— kvinnor	9,6	5,1	4,3	3,6	2,9	2,3	1,6
— stöd för närståendevård	3,0	4,4	4,5	4,6	4,7	4,9	5,0
Serviceboende för gravt handikappade, inv./år	1 894	4 630	4 844	5 273	5 648	6 049	6 479
Bristen på läkare vid hälsovårdscentralerna, %	..	6,5	6,3	6,1	5,2	5	4,8
Personal reserverad för förebyggande hälsovårdsservice, % av nationella rekommendationer							
— läkare på mödravård-rådgivningsbyråer	..	62	58	72	72	72	72
— läkare på barnrådgivningar	..	20	23	26	23	23	24
— skolläkare	..	6	10	14	14	15	16
— hälsovårdare på mödravård-rådgivningsbyråer	..	59	60	76	76	76	76
— hälsovårdare på barnrådgivningar	..	34	42	42	42	43	44
— skolhälsovårdare	..	75	84	88	88	88	88
Arbetslösa längre än ett år, antal	86 800	57 200	61 200	73 700	90 504	106 000	119 000
— män	47 500	34 100	36 000	43 300	52 673	61 700	69 300
— kvinnor	39 300	23 100	25 100	30 400	37 831	44 300	49 700

Tillgång till välfärd för alla, nyckeltal

	2000 utfall	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
0—17-åringar placerade utom hemmet, %	0,9	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
— pojkar	1,0	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
— flickor	0,9	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
Bostadslösa, antal	10 000	7 570	7 850	7 500	7 100	6 920	6 730
— män	8 250	5 990	5 950	5 700	5 460	5 370	5 290
— kvinnor	1 750	1 580	1 890	1 800	1 650	1 550	1 450

¹⁾ Uppskattning

²⁾ I kolumnen för 2000 ingår uppgifterna för 2001.

³⁾ Andel personer i hushåll som underskridit fattigdomsgränsen (de disponibla inkomsterna ligger under 60 % av medianinkomsten per konsumtionsenhet för samtliga hushåll).

⁴⁾ Ginikoefficienten beskriver ojämn fördelning av variabeln (i detta fall disponibel inkomst). Ju större ginikoefficienten är, desto ojämnare är inkomsterna fördelade.

⁵⁾ Förhandsuppgift

En livsmiljö som stöder hälsa och trygghet

Livsmiljöns tillstånd påverkar människors hälsa och välmående. Social och ekologisk hållbarhet förutsätter att ett gott liv kan tryggas också när det finns allt mindre resurser att fördela. Varje generation borde lämna efter sig en mera livsduglig miljö.

Klimatförändringen, miljöproblemen och de allt knappare naturresurserna kan ge upphov till många slags hot mot människors hälsa, såsom pandemier och epidemier. De tar ingen hänsyn till gränser, kan sprida sig snabbt och bekämpningen av dem kräver samarbete och beredskap av myndigheterna.

En rättvis fördelning av välfärden är en utmaning såväl lokalt som globalt. Förändringarna i den globala befolkningsstrukturen, störningar i ekonomin, fattigdomen och ojämlikheten utgör prövningar för homogeniteten i samhället. Den ökande ojämlikheten och bostadsområdenas differenciering leder också till säkerhetsrisker.

Världsomfattande ekonomiska kriser har visat hur viktigt det är med fungerande skyddsnet och finans- och försäkringsmarknadens betydelse. Samhällets vitala funktioner måste tryggas också i undantagsförhållanden. Målet är att

— stärka miljöns livsduglighet

— garantera samhällets funktion i specialsituationer.

En livsmiljö som stöder hälsa och trygghet, nyckeltal

	2000 utfall	2011 utfall	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Olyckor i hemmet och på fritiden, antal döda	2 256	2 453	2 355	2 267 ¹⁾	2 222	2 111	2 005
— män	..	1 610	1 485	1 443	1 414	1 343	1 276
— kvinnor	..	843	870	824	808	768	729
Epidemier som sprids via vatten							
— antal epidemier	7	5	2	4	6	5	4
— antal insjuknade	6 428	70	53	220	288	200	150
Halterna av miljögifter i bröstmjolk (totala mängden toxiska ekvivalenter av PCDD/F- och PCB- föreningar)	15,3	8	5,6	5,8	5,3	5,0	4,8
Arbetspensionsförsäkringsbolags, arbetspensionsförsäkrings- stiftelsers och arbetspensions- kassors kapitaltäckningsgrad	..	22,4	26,4	28,6	30,4
Arbetspensionsfonder/BNP, %	..	69,2	74,9	80,3	84,6

¹⁾ Uppskattning

Vissa förmånens utveckling (euro/mån.)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 uppskattning
Barnbidrag						
— 1:a barnet	100	104	104	104	96	96
— 2:a barnet	111	115	115	115	106	106
— 3:e barnet	142	147	147	147	135	135
— förhöjning för ensamförsörjare	47	49	49	49	49	49
Stöd för hemvård av barn						
— vårdpenning	316	327	337	341	343	343
— följande barn under 3 år	94	98	101	102	103	103
— övriga barn under skolåldern	61	63	65	66	66	66
— vårdtillägg	169	175	180	183	183	184
Stöd för privat vård av barn						
— vårdpenning	161	167	171	174	174	175
— vårdtillägg	135	140	144	146	147	147
Partiell vårdpenning	90	94	96	98	98	98
Föräldrapenning						
— minimum	553	574	594	598	601	602
— i genomsnitt, män	1 997	2 035	2 099	2 090	2 120 ¹⁾	2 163
— i genomsnitt, kvinnor	1 427	1 467	1 516	1 545	1 565	1 593
Sjukdagpenning						
— minimum (efter 55 dagar)	553	574	594	598	601	602
— i genomsnitt, män	1 421	1 461	1 515	1 530	1 555	1 583
— i genomsnitt, kvinnor	1 249	1 292	1 331	1 356	1 378	1 403
Arbetsmarknadsstöd	553	674	698	702	705	706
Grunddagpenning för arbetslösa	553	674	698	702	705	706

Vissa förmåners utveckling (euro/mån.)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016 uppskattning
Inkomstrelaterad dagpenning för arbetslösa						
— i genomsnitt, män	1 409	1 514	1 565	1 587
— i genomsnitt, kvinnor	1 082	1 159	1 184	1 236
Folkpension, ensamstående	586	609	626	634	637	638
Garantipension	688	714	739	743	747	748
Ålderspension (genomsnittlig egen pension)						
— män	1 728	1 809	1 879	1 921	1 947	1 982
— kvinnor	1 133	1 195	1 252	1 290	1 317	1 351
Sjukpension (genomsnittlig egen pension)						
— män	1 121	1 149	1 168	1 170	1 161	1 157
— kvinnor	934	962	983	989	986	988
Ålderspensioner som börjat löpa (genomsnittlig egen pension)						
— män	2 054	2 099	2 142	2 168	2 174	2 178
— kvinnor	1 478	1 508	1 557	1 581	1 583	1 607
Sjukpensioner som börjat löpa (genomsnittlig egen pension)						
— män	1 189	1 205	1 201	1 202	1 187	1 169
— kvinnor	917	950	942	948	944	933
Utkomststöd, grunddel, ensamstående	419	461	477	480	486	..

¹⁾ Uppskattning

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Förvaltning	89 429	79 438	93 572	14 134	18
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	41 156	30 712	28 797	-1 915	-6
02. Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)	2 305	2 245	2 242	-3	0
03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)	4 648	4 539	4 513	-26	-1
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)	600	590	576	-14	-2

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	548	1 031	1 016	-15	-1
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	—	—	16 659	16 659	0
(21.) Produktivitetsanslag för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
25. Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	16 330	17 330	17 330	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	19 520	18 959	18 609	-350	-2
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	4 322	4 032	3 830	-202	-5
02. Tillsyn	73 322	69 422	64 795	-4 627	-7
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 352	14 441	13 303	-1 138	-8
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	12 336	12 465	11 758	-707	-6
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	5 577	4 167	4 088	-79	-2
07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	27 840	27 449	26 082	-1 367	-5

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	11 217	10 900	8 564	-2 336	-21
87. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	—	—	1 000	1 000	0
03. Forskning och utveckling	114 776	101 261	108 770	7 509	7
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	68 103	60 412	56 228	-4 184	-7
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	—	—	23 500	23 500	0
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	36 543	33 287	25 280	-8 007	-24
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	10 130	7 562	3 762	-3 800	-50
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader samt vissa tjänster	2 646 889	2 648 800	3 254 480	605 680	23
50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	9 770	11 700	11 300	-400	-3
51. Barnbidrag (förslagsanslag)	1 486 400	1 377 800	1 388 000	10 200	1
52. Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag)	2 869	3 300	3 300	—	0
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	16 500	19 200	18 400	-800	-4
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	740 100	847 300	1 247 600	400 300	47
55. Underhållsstöd (förslagsanslag)	192 674	195 600	214 100	18 500	9
56. Tolk tjänster för gravt handikappade (förslagsanslag)	38 976	41 500	44 800	3 300	8
60. Folkpensionsanstaltens omkostnader för socialskyddsfonderna (reservationsanslag 2 år)	159 600	152 400	326 980	174 580	115

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
20. Utkomstskydd för arbetslösa	2 924 448	2 747 454	2 849 320	101 866	4
31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	19 809	34 054	31 784	-2 270	-7
50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)	990 317	1 007 000	1 087 000	80 000	8
51. Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)	254 460	174 000	214 000	40 000	23
52. Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	1 544 712	1 418 000	1 394 000	-24 000	-2
55. Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)	63 000	73 000	79 536	6 536	9
56. Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)	52 150	41 400	43 000	1 600	4
30. Sjukförsäkring	1 245 874	1 226 272	1 157 800	-68 472	-6
(28.) Omkostnader för en nationell kontaktpunkt och tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården (reservationsanslag 2 år)	1 272	1 272	—	-1 272	-100
60. Statens andel i de utgifter som föränleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 244 602	1 225 000	1 157 800	-67 200	-5
40. Pensioner	4 465 900	4 540 000	4 254 300	-285 700	-6
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	59 320	61 500	59 400	-2 100	-3
51. Statens andel i de utgifter som föränleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	605 600	624 200	644 600	20 400	3
52. Statens andel i de utgifter som föränleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	72 300	100 000	122 500	22 500	23

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	1 815	3 800	5 500	1 700	45
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	15 300	15 000	15 000	—	0
(55.) Statligt stöd för ersättningar på grund av mögel (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 711 565	3 735 500	3 407 300	-328 200	-9
50. Stöd till veteranerna	263 562	252 503	231 865	-20 638	-8
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigsen (förslagsanslag)	1 228	1 450	1 450	—	0
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	30 498	25 400	20 460	-4 940	-19
51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	124 373	125 902	117 904	-7 998	-6
52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalida och dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	66 207	62 500	60 000	-2 500	-4
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalida (reservationsanslag 2 år)	3 100	3 100	3 100	—	0
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	60	55	55	—	0
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500	3 500	3 500	—	0
56. Utgifter för rehabilitering av frontveterana (reservationsanslag 2 år)	23 988	20 988	17 988	-3 000	-14

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	10 608	9 608	7 408	-2 200	-23
60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård	530 420	515 716	535 614	19 898	4
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	500	500	500	—	0
31. Statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter (reservationsanslag 3 år)	11 500	7 000	1 600	-5 400	-77
32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)	31 300	21 700	15 000	-6 700	-31
33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	112 721	97 000	98 570	1 570	2
34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	10 092	14 100	15 200	1 100	8
35. Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödets (förslagsanslag)	321 717	314 165	329 424	15 259	5
36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	480	480	480	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)	32 811	29 071	28 990	-81	0
50. Statsunderstöd för kostnaderna för grundande av ett barnsjukhus som tillhandahåller riksomfattande offentlig hälsovård (reservationsanslag 2 år)	—	15 000	25 000	10 000	67
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	—	8 000	11 550	3 550	44
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 000	2 400	3 000	600	25
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 300	6 300	6 300	—	0
70. Främjande av hälsa och funktionsförmåga	31 582	19 202	30 920	11 718	61
(01.) Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	22 890	11 790	23 790	12 000	102
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	930	850	780	-70	-8
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	660	660	590	-70	-11
50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	3 130	2 930	2 930	—	0
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900	1 900	1 900	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)	1 072	1 072	930	-142	-13
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	200 882	209 640	186 640	-23 000	-11
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	181 843	190 600	170 600	-20 000	-10
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 700	2 600	2 600	—	0
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	300	300	300	—	0
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar-service för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (fast anslag)	17 040	16 140	13 140	-3 000	-19
90. Penningautomatunderstöd	308 000	309 300	315 300	6 000	2
50. Understöd till sammanlutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	308 000	309 300	315 300	6 000	2
Sammanlagt	12 895 083	12 719 008	13 083 376	364 368	3

Det totala antalet anställda
(årsv.)¹⁾

3 635 3 512 3 489

¹⁾ Antalet årsverken innehåller inte den andel som gäller Arbetshälsoinstitutet. År 2016 uppgår den avgiftsbelagda verksamhetens andel till 1 536 årsverken och den samfinansierade verksamhetens andel till 383 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet, besvärnämnden för utkomstskyddsärenden, besvärnämnden för social trygghet och för statens sinnessjukhus, barnskyddsenheter och enheten för hälso- och sjukvård för fångar som lyder under Institutet för hälsa och välfärd samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på politisk nivå, och riktlinjerna för denna ingår i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklingen av den sociala tryggheten och social- och hälsovårdsservicen samt främjandet av välfärd och hälsa. Ministeriet fastställer riktlinjerna för social- och hälsovårdspolitiken, bereder de centrala reformerna och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden och besvärnämnden för social trygghet har som mål att meddela sina klienter rättvisa, motiverade och enhetliga beslut inom rimlig tid. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens barnskyddsenheter har som uppgift att tillhandahålla sådan öppen vård, vård utom hemmet och eftervård som avses i barnskyddslagen. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har som uppgift att tillhandahålla hälso- och sjukvård för fångar.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 28 797 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen
- 2) till betalning av utgifter för beredskapen med tanke på det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden och anskaffningar av anordningar och inventarier i samband härmed
- 3) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som social- och hälsovårdsministeriet godkänner
- 4) till kostnader för att inrätta en informationstjänst för jämställdhet
- 5) för att översätta allmänt bindande kollektivavtal till svenska.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet genomför målen i regeringsprogrammet och ministeriets strategiska riktlinjer med hjälp av sakkunskapen vid ämbetsverk och inrättningar och i enlighet med målen i resultatavtalen.

För den avgiftsbelagda verksamhetens del baserar sig social- och hälsovårdsministeriets budget delvis på nettobudgetering. De inkomster som intäktsförs under omkostnadsmomentet utgörs av inkomster av läkemedelsprismyndens avgiftsbelagda prestationer och inkomster av arbetarskyddsförvaltningens avgiftsbelagda prestationer enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och av ersättningar enligt 45 § i lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) för övervakning och styrning av Penningautomatföreningen samt av ersättningar som med stöd av social- och hälso-

vårdsministeriets förordning om ersättning för kostnaderna för uppföljningen av och forskningen kring spelberoende (381/2002) tas ut hos penningspelssammanslutningarna för uppföljningen av och forskningen kring de problem som orsakas av deltagande i lotterier.

Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande preliminära resultatmål för sin verksamhet år 2016:

Funktionell effektivitet

— Redovisning och annan uppföljning vidareutvecklas inom ramen för informationssystemet Kieku.

— Målet för den avgiftsbelagda verksamheten, vilken är av relativt liten omfattning, är kostnads- motsvarighet för de offentligrättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Produktion och kvalitetsledning

— Ministeriet genomför och följer upp spetsprojekt som ingår i regeringsprogrammet och andra projekt som ministeriet ansvarar för, såsom projektet för utveckling av nationella elektroniska datasystem (KanTa och Tikesos).

— En lagreform som gäller ordnande, finansiering, utveckling och övervakning av social- och hälsovårdsservice är under beredning.

— Samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinstitutionerna utökas.

— Integreringen av jämställdhetsperspektivet fortsätter.

— Utvärderingen av lagstiftningens verkningar konsolideras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter med beaktande av de uppställda målen för utveckling av ministeriets produktivitet på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som ministeriets kärnuppgifter kräver säkerställs.

— Arbetstillfredsställelseindex är minst 3,6 (på en skala från 1—5) (målet för 2015 är 3,6; utfallet 2014 var 3,6, utfallet 2013 var 3,5 och utfallet 2011 var 3,5).

— Sjukfrånvaron är högst 8 dagar/årsverke (målet för 2015 är 8,0; utfallet 2014 var 9,5, utfallet 2013 var 8,4 och utfallet 2012 var 8,6).

I inkomster av EU-projekt och från övriga internationella instanser beräknas inflyta 5 000 euro och motsvarande bruttoutgifter beräknas uppgå till 5 000 euro.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Ledningen och de särskilda enheterna	6 270	4 572	4 291
Stödet för ledningen			
Förvaltnings- och planeringsavdelningen	15 311	6 707	6 236
Försäkringsavdelningen	3 674	3 569	3 355
Avdelningen för främjande av välfärd och hälsa	5 044	5 278	4 962

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Avdelningen för social- och hälsovårdstjänster	6 382	6 066	5 703
Arbetskyddsavdelningen	4 421	4 520	4 250
Sammanlagt	41 102	30 712	28 797

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	45 841	34 875	32 897
Bruttoinkomster	4 669	4 163	4 100
Nettoutgifter	41 172	30 712	28 797
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 594		
— överförs till följande år	8 578		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Adoptionsnämndens utvidgade uppgifter (överföring till moment 33.02.05)	-70
Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)	-131
Tillsynen över hälso- och sjukvården inom försvarsmakten och för fångar (överföring till moment 33.02.05) (-1 årsv.)	-70
Tjänsteutbudsrådets omkostnader (överföring från moment 33.30.28)	572
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-5 årsverken)	-1 488
Överföring till moment 23.01.02	-150
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)	2
Löneglidningsinbesparing	-223
Lönejusteringar	193
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-300
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-200
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Nivåförändring	-20
Sammanlagt	-1 915

2016 budget	28 797 000
2015 I tilläggsb.	19 000
2015 budget	30 712 000
2014 bokslut	41 156 000

02. Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 242 000 euro.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande resultatmål för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden för 2016. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektivitet

Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden är första besvärinstans för ändringssökande inom sitt ansvarsområde och främjar medborgarnas rättssäkerhet genom enhetliga och rättvisa beslut. Målet är att förkorta behandlingstiden.

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
<i>Funktionell effektivitet</i>			
Beslutspris (euro/avgörande)	241	237	237
Produktiviteten av arbetet (avgöranden/årsv.)	321	325	343
<i>Produktion och kvalitetsledning</i>			
Anhängiggjorda besvärärenden	9 500	12 000	11 000
Behandlingstid för besvären (mån.)	7,1	7,4	7

Produktiviteten av arbetet har räknats ut på basis av följande uppskattningar: 12 000 beslut och 35 årsverken. Priset på ett beslut har räknats ut utgående från 12 000 beslut och ett anslag på 2 242 000 euro.

Besvärsnämndens prestationer, dvs. beslut som meddelas med anledning av besvär och ansökningar om undanröjande av beslut, är avgiftsfria.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens kunnande tryggas. Med hjälp av enkäter om arbetstrivsel följer man regelbundet upp hur besvärsnämndens ledningssystem fungerar, vilken förmännens ledarförmåga är samt personalens välbefinnande i arbetet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-2
Indexhöjning av hyresutgifterna	3
Löneglidningsinbesparing	-7
Lönejusteringar	14
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-11
Sammanlagt	-3

2016 budget	2 242 000
2015 I tilläggsb.	185 000
2015 budget	2 245 000
2014 bokslut	2 305 000

03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 513 000 euro.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande resultatmål för besvärsnämnden för social trygghet år 2016. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektivitet

Besvärsnämnden för social trygghet är första besvärinstans för ändringssökande inom sitt ansvarsområde i alla ärenden som behandlas av Folkpensionsanstalten, med undantag för studiestödet och utkomstskyddet för arbetslösa, och främjar medborgarnas rättssäkerhet i alla ärenden som gäller utkomst genom att så snabbt som möjligt producera riktiga, enhetliga och rättvisa beslut. Målet är att förkorta behandlingstiden.

Verksamhetens resultat

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
<i>Produktivitet och lönsamhet</i>			
Beslutspris (euro/avgörande)	201	197	197
Produktiviteten av arbetet (avgöranden/årsv.)	403	400	400
<i>Produktion och kvalitetsledning</i>			
Anhängiggjorda besvärärenden (antal)	22 000	22 000	28 000
Behandlingstid för besvären (mån.)	7	7	6

Produktiviteten av arbetet har räknats ut utifrån uppskattningsvis 23 000 avgöranden och 57,5 årsverken. Beslutspriset har räknats ut utifrån 23 000 avgöranden och ett anslag på 4 513 000 euro.

Beslut som meddelas med anledning av besvär som anförts hos besvärsnämnden är avgiftsfria.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Besvärsnämndens verksamhet effektiviseras och arbetsprocesserna utvecklas och förbättras ytterligare. Dessutom utvecklas personalens arbete för att öka uppgifternas kravnivå och utmaningen i arbetet och besvärsnämndens personalstruktur revideras i enlighet med besvärsnämndens nya uppgifter. Arbetet med att stärka arbetshälsan fortsätter i enlighet med arbetsplatsutredningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-5
Indexhöjning av hyresutgifterna	4
Löneglidningsinbesparing	-28
Lönejusteringar	26
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-23
Sammanlagt	-26

2016 budget	4 513 000
2015 I tilläggsb.	271 000
2015 budget	4 539 000
2014 bokslut	4 648 000

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 576 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader

2) till betalning av utgifter som föranleds av variationen i efterfrågan på de tjänster som tillhandahålls av den psykiatriska vårdenheten för farliga och svårbehandlade barn och unga

3) till betalning av utgifter som motsvarar jordbruksstöden

4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen.

Förklaring: Utgifterna för statens sinnessjukhus täcks till största delen med de ersättningar som kommunerna betalar. De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifterna tas ut enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

De resultatmål som uppställs för statens sinnessjukhus anges i de resultatavtal för 2016 som statens sinnessjukhus ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Verksamhetens resultat

Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten i allt högre grad på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten utförs och utnyttjas fortlöpande. Kvaliteten på vården och uppföljningen av vårdresultaten uppmärksammas fortsättningsvis genom att de terapeutiska färdigheterna förbättras. Vården utvecklas så att tvångsåtgärder behövs i så liten utsträckning som möjligt. Dessutom förbättras mätmetoderna och systemen för uppföljning av verksamheten.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att man utvecklar multiprofessionella arbetssätt samt arbetsledning som bättre motsvarar de krav som ställs bl.a. på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård. Statens sinnessjukhus bedriver effektiv och resultatrik verksamhet och utvecklar sam-

tidigt verksamhetens kvalitet. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens sinnessjukhus (1 000 euro) och sjukhusens årsverken

	2014 utfall	årsv. uppskattning	2015 uppskattning	årsv. uppskattning	2016 uppskattning	årsv.
Omkostnadsanslag	600	7	590	5	576	3
Företagsekonomiska prestationer	57 837	800	58 994	809	60 739	809
Utomstående finansiering sammanlagt	57	1	252	1	150	1
Sammanlagt	58 494	808	59 836	815	61 465	813

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	58 494	59 836	61 465
Bruttoinkomster	57 796	59 246	60 889
Nettoutgifter	698	590	576

Poster som överförs

— överförs från föregående år	600
— överförs till följande år	502

Utveckling av produktiviteten vid sinnessjukhusen (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverke)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	200,46	195,06	195,58
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	96,47	88,57	88,82
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	193,94	194,84	191,00

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	352,27	366,97	369,50
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	856,18	884,57	887,40
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	368,87	385,02	410,00

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	57 412	58 842	59 877
— övriga intäkter	1 082	994	1 012
Intäkter sammanlagt	58 494	59 836	60 889
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	57 337	58 909	60 566
— andel av samkostnader	459	337	323
Kostnader sammanlagt	57 796	59 246	60 889
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	698	590	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	101	100

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Vård dygn för vårdpatienter	143 595	142 218	142 430
Sinnesundersökningsvård dygn	5 284	5 190	5 194
Sinnesundersökningar	83	80	80
Vård dagar vid vårdenheten för minderåriga	4 671	4 562	4 575
Sinnesundersökningsvård dygn vid vårdenheten för minderåriga	58	110	110
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	1	2	2

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Utvecklandet av personalen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bl.a. vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiviseras. Målet är att minska antalet sjukdagar och förbättra arbetshälsoindex. Personalens fortbildning stöds. Tillgången till intern skraddarsydd utbildning på högspecialiserad nivå utökas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-1
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-3
Sammanlagt	-14
2016 budget	576 000
2015 budget	590 000
2014 bokslut	600 000

05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 016 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till utveckling av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning innehållsmässigt samt stödjande av verksamheten och utvecklande av förhållandena

2) till utjämnande av den årliga variationen i efterfrågan på elevvårds- och elevplatser samt platser vid fängelsets familjeavdelning

3) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk

4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning

5) till betalning av månadspeng för elever vid skolhem och till betalning av måltidsersättningar till deras föräldrar.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks huvudsakligen med de ersättningar som kommunerna betalar. På finansieringen av den grundläggande undervisning som ges vid skolhemmen och av annan verksamhet i anslutning till undervisningen tillämpas bestämmelserna i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Finansieringssystemet grundar sig på kalkylerade priser per enhet som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer och statsrådet fastställer på förhand för följande år. De ersättningar som betalas till eleverna och deras föräldrar grundar sig på barnskyddslagen (417/2007), barnskyddsförordningen (1010/1983) och socialvårdslagen (710/1982).

De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De mål som uppställs för statens skolhem anges i de resultatavtal för 2016 som statens skolhem ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Effektivitet

Man kommer att förbättra verksamhetens effektivitet vid statens skolhem genom att utveckla den administrativa strukturen i en mera koncernmässig riktning. Vid utvecklingen av skolhemsverksamheten ska allt större uppmärksamhet fästas vid att hjälpa barn och unga med problem som hänför sig till missbruk av narkotika, läkemedel och/eller alkohol samt barn och unga med psykiska störningar. Resurser riktas till forskning och utveckling som gäller skolhemsarbetets innehåll och kvalitet, dess utformning så att det utgår från klienten samt resultatet av verksamheten. Verksamhetens kvalitet och kvalitetstänkandet utvecklas ytterligare. Den psykosociala vården av barn och unga utvecklas i samarbete med vårdenheterna för barn- och ungdomspsykiatri. Möjligheterna till erfarenheter av tidig växelverkan i en trygg miljö samt till god vård och omsorg för de barn som är placerade vid fängelsets familjeavdelning tryggas. Familjeavdelningsarbetets effektivitet följs upp och verksamheten utvecklas så att den motsvarar de ändrade behoven hos klienterna, dvs. kommunerna.

Verksamhetens resultat

Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens skolhem (1 000 euro) och skolhemmens årsverken

	2014 utfall	årsv.	2015 ordinarie budget	årsv.	2016 budgetprop.	årsv.
Omkostnadsanslag	548	5,5	1 031	5,5	1 016	5,5
Företageekonomiska prestationer (omfattar utbildningsstyrelsens finansieringsandel)	19 275	331,6	22 857	321,0	22 852	321,0
Sammanlagt	19 823	337,1	23 888	326,5	23 868	326,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	19 823	23 405	23 390
Bruttoinkomster	18 989	22 374	22 374
Nettoutgifter	834	1 031	1 016
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	287		
— överförs till följande år	1		

Vid dimensioneringen av anslaget har de jordbruksstöd som erhålls i form av utomstående finansiering beaktats.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företageekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	18 037	21 474	21 474
— övriga intäkter	2 722	2 352	2 352
Intäkter sammanlagt	20 759	23 826	23 826
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 484	1 452	1 452
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	21 166	23 909	23 426
— andel av samkostnader	427	401	401
Kostnader sammanlagt	21 593	24 310	23 827

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-834	-484	-1
Kostnadsmotsvarighet, %	96	98	100

Intäkterna av skolhemmens avgiftsbelagda verksamhet täcker 100 % av deras kostnader. Det beräknas att skolhemmen tillhandahåller bl.a. följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter:

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Vårddygn	38 326	40 341	40 341
Vårddygn inom den särskilda omsorgen	5 973	5 691	5 691
Skoldagar	27 929	23 948	23 948
Eftervårdsdygn	8 112	8 093	8 093
<i>Fängelsets familjeavdelning</i>			
Vårddygn	3 160	3 160	3 160

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd när det gäller fortbildning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-1
Indexhöjning av hyresutgifterna	1
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-5
Sammanlagt	-15

2016 budget	1 016 000
2015 budget	1 031 000
2014 bokslut	548 000

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 16 659 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster för fångar

- 2) till anskaffning av köpta tjänster för hälso- och sjukvård för fångar
- 3) till betalning av kostnader till följd av överföringen av hälso- och sjukvården för fångar till förvaltningsområdet
- 4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av hälso- och sjukvården för fångar
- 5) till utveckling av hälso- och sjukvården för fångar och dess verksamhetsomgivning
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskaplig forskning
- 7) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk.

Förklaring: Regeringen överlämnar i samband med budgetpropositionen en proposition till riksdagen där det föresås att hälso- och sjukvården för fångar ska tillhandahållas inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Finansieringen och tillhandahållandet av hälso- och sjukvården för fångar ska överföras från Brottspåföljdsmyndigheten, som lyder under justitieministeriet, till Institutet för hälsa och välfärd, som lyder under social- och hälsovårdsministeriet, och förvaltas av enheten för social- och hälsovård för fångar. Till grund för bytet av förvaltningsområde ligger justitieministeriets specifikation i fråga om kostnadsstrukturen för hälso- och sjukvården för fångar. För tillhandahållandet av hälso- och sjukvården för fångar överförs 16 409 000 euro från och med den 1 januari 2016 från moment 25.40.01, Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader, till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde för den nya enhet som ska inrättas under Institutet för hälsa och välfärd. Därutöver föranleder bytet av förvaltningsområde permanenta merkostnader för Institutet för hälsa och välfärd, och dessa budgeteras som ett nytt anslag på 250 000 euro från och med år 2016.

Brottspåföljdsmyndigheten fortsätter att hyra in sig hos hälso- och sjukvården för fångar och kommer också i fortsättningen att svara för dessa kostnader.

Effektivitet

Institutet för hälsa och välfärd har för avsikt att efter bytet av förvaltningsområde inleda ett program för utveckling av hälso- och sjukvården för fångar för att bl.a. förbättra verkningsfullheten hos och kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänsterna för fångar, intensifiera samarbetet med fångelsernas psykologer, socialarbetare och missbrukarbetare och säkra kontinuiteten i vården också efter att fångarna frigetts.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bestående kostnader till följd av överföringen av hälso- och sjukvården för fångar till Institutet för hälsa och välfärd	250
Hälso- och sjukvården för fångar (överföring från moment 25.40.01)	16 409
Sammanlagt	16 659
2016 budget	16 659 000
2015 I tilläggsb.	421 000

25. *Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 17 330 000 euro.

Anslaget får användas

1) till strategisk planering och operativ planering och styrning (SHM, Institutet för hälsa och välfärd) av nationella elektroniska datasystem för social- och hälsovården (KanTa-projektet och nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården)

2) till uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer i anslutning till KanTa-projektet (Institutet för hälsa och välfärd)

3) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten enligt lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007) för utveckling av KanTa-tjänsten (den nationella elektroniska arkiveringstjänsten för patientuppgifter, Receptcentret, den nationella arkiveringstjänsten för socialvården samt den tjänst som ger medborgarna möjlighet att ta del av egna recept- och klientuppgifter elektroniskt, patientens informationshanteringstjänst och recepttjänsten) (FPA)

4) till beviljande av statsunderstöd för effektivisering av infrastrukturen för den lokala hälso- och sjukvården och informationsinfrastrukturen (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

5) till koordinering av samarbetet inom systemutvecklingen och av ibruktagande och spridning av klientdatasystemet (Institutet för hälsa och välfärd)

6) till avlönande av personal motsvarande högst 30 årsverken per år för den strategiska och operativa planeringen och styrningen av nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården, till uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer samt utvecklande och ibruktagande av systemet högst till utgången av programperioden.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för den strategiska planeringen och styrningen av nationella elektroniska klientdatasystem för social- och hälsovården. Folkpensionsanstaltens uppgift är att inrätta ett elektroniskt klientdataarkiv i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007). Den operativa enhet som inrättats i anslutning till Institutet för hälsa och välfärd koordinerar utformningen, styrningen, verkställandet och utvecklandet av nationella elektroniska datasystem för social- och hälsovården, såsom KanTa-projektet, på nationell nivå och motsvarande arbete inom socialvården samt samarbetet på EU-nivå (epSOS-projektet). Tyngdpunkten för finansieringen överförs till uppbyggnaden av det elektroniska klientdatasystemet för socialvården i enlighet med kommande lagstiftning. Avsikten är att anslaget under momentet också ska användas till betalning av statsbidrag till kommuner och samkommuner samt vid behov till andra parter för en klarare strukturering och effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen då det gäller social- och hälsovårdens datasystem som helhet.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Social- och hälsovårdsministeriet

Strategisk planering och styrning (SHM)

600

Ändringar som föranleds av lagstiftningen samt anskaffningar av nya datasystem-tjänster

6 000

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

<i>Institutet för hälsa och välfärd</i>	
Den operativa ledningen av genomförandet	2 300
Utformningen och förvaltandet av social- och hälsovårdstjänsterna på nationell nivå	4 430
Statsunderstöd för effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen	4 000
Sammanlagt	17 330

2016 budget	17 330 000
2015 budget	17 330 000
2014 bokslut	16 330 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 609 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för närområdessamarbete.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring till moment 28.01.29)	-123
Överföring till moment 23.01.29	-227
Sammanlagt	-350

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	18 609 000
2015 budget	18 959 000
2014 bokslut	19 519 657

66. *Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 830 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrättningsars medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av speciella program.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av kalkylen för internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag	-202
Sammanlagt	-202

2016 budget	3 830 000
2015 budget	4 032 000
2014 bokslut	4 322 000

02. (33.02 och 70, delvis) Tillsyn

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad tillsyn inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, omkostnaderna för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet och av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Tillsynsinrättningarna är Strålsäkerhetscentralen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet. Tillsynen över den rättsmedicinska verksamheten sköts av Institutet för hälsa och välfärd. Kommunerna är ansvariga för hälsoövervakningsverksamheten.

Av social- och hälsovårdsministeriets strategiska mål omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet följande:

- en stadig grund för välfärden
- tillgång till välfärd för alla
- en livsmiljö som stöder hälsa och trygghet.

Effektivitet

- garanterande av rättssäkerheten och av att lagstiftningen följs
- behandling av tillstånds-, registrerings- och tillsynsärenden på ett sakkunnigt sätt och i enlighet med god förvaltningssed
- säkerställande av att förhandstillsynen håller en sådan servicenivå som lagstiftningen förutsätter.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 303 000 euro.

Av anslaget får högst 1 500 000 euro användas för samarbete mellan Finland och Ryssland om strål- och kärnsäkerhet:

- 1) till sådana projekt för främjande av strål- och kärnsäkerheten som genomförs tillsammans med i första hand Ryska federationens kärnsäkerhetsmyndigheter och verksamhetsutövare
- 2) till betalning av statens överföringsutgifter i anslutning till strål- och kärnsäkerhetssamarbetet.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen för 2016. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och arbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

Målet är att det inte ska inträffa några olyckor eller allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten när strålkällor används och att arbetstagarnas stråldoser ska hållas under den fastställda gränsen för personlig stråldos.

När det gäller övervakningen av kärnkraftverk är målsättningen att det inte inträffar några olyckor eller sådana allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten i kraftverken, utsläppen av radioaktiva ämnen från kraftverken är små vid normal drift och de årliga stråldoser som beräknas på grundval av utsläppen är under en procent av det gränsvärde som fastställs i statsrådets förordning (733/2008). Behandlingen, upplagringen och slutförvaringen av kärnavfall planeras och genomförs på ett sådant sätt att avfallsmängden blir så liten som möjligt och att verksamheten i praktiken inte ger upphov till några utsläpp överhuvudtaget. Syftet med övervakningen av strålning i miljön är att Strålsäkerhetscentralen oavbrutet ska vara informerad om strålningsnivån i miljön.

Strålsäkerhetscentralens verksamhet baserar sig på effektiv övervakning, upprätthållande av snabb beredskap inför olyckor samt påverkan genom betydande aktörer så att objekt som är avgörande med tanke på strål- och kärnsäkerheten tryggas. Strålsäkerhetscentralen inriktar forskningsverksamhet som är relevant bl.a. för beredskapsverksamheten efter samhällets behov och utarbetade riktlinjer. Genom effektiv riskkommunikation i olika sammanhang tillgodoser Strålsäkerhetscentralen olika aktörers och medborgarnas informationsbehov som anknyter till strål- och kärnsäkerhet. Strålsäkerhetscentralen ordnar effektiv övervakning med hjälp av en flexibel organisation och strävar efter att genom systematisk kompetensförsörjning säkerställa kunnandet i myndighetsverksamheten inom strål- och kärnsäkerhet, särskilt i samband med stora kärnsäkerhetsprojekt och övervakning av strålningen i miljön. Strålsäkerhetscentralen strävar efter att utveckla sin serviceverksamhet som en del av stabiliseringen av den offentliga ekonomin.

Strålsäkerhetscentralens finansieringsstruktur (1 000 euro) och årsverken

	2014 utfall	2015 årsv.	2015 ordinarie budget	2016 årsv.	2016 budgetprop.	2016 årsv.
Budgetfinansiering	16 352	83	14 441	83	13 303	75
Avgiftsbelagd verksamhet	28 539	242	39 888	301	41 400	297
Samfinansierad verksamhet	1 125	20	900	23	600	12
Sammanlagt	46 016	345	55 229	407	55 303	384

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2014 utfall	2015 årsv.	2015 uppskattning	2016 årsv.	2016 uppskattning	2016 årsv. ¹⁾
Kärnenergi	23 066	117	34 799	164	35 690	160
Strålningsverksamhet	5 275	31	4 651	31	4 703	31
Beredskapsverksamhet	2 001	12	1 864	12	1 801	12
Forskning och utveckling	3 572	17	4 249	25	2 302	12
Sakkunnigtjänster	7 121	29	5 201	28	6 204	29
Kommunikation	1 317	8	1 276	9	1 301	9

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2014 utfall	2015 årsv. uppskattning	2016 årsv. uppskattning	2016 årsv. ¹⁾
Miljö	3 664	14	3 189	14
Gemensamma tjänster ²⁾	-	51	-	43
Sammanlagt	46 016	279	55 229	307

¹⁾ Tabellen omfattar inte semestrar och frånvaro. År 2016 uppskattas dessa motsvara 77 årsv.

²⁾ Kostnaderna för gemensamma tjänster har överförts på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	46 016	55 229	55 303
Bruttoinkomster	34 947	40 788	42 000
Nettoutgifter	11 069	14 441	13 303
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 042		
— överförs till följande år	9 325		

Målet för den offentligrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom övervakningen av kärnsäkerheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	19 573	30 638	32 510
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	19 578	30 638	32 510
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Offentligrättsliga prestationer enligt speciallagar (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	3 105	3 250	2 890
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	3 124	3 250	2 890
Kostnadsmotsvarighet, %	99	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	236	100	100
— finansiering från EU	742	700	400
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	147	100	100
Intäkter sammanlagt	1 125	900	600
Totala kostnader för projekten	2 277	1 800	1 200
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	1 152	900	600
Självfinansieringsandel, %	51	50	50

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Målet är att personalens kompetens och yrkesskicklighet är av hög klass, att den tid som personalen använder för utbildning uppgår till 3—4 % av den totala arbetstiden och att personalens arbetstillfredsställelse och motivation utvecklas i positiv riktning. Ytterligare ett mål är att antalet frånvarodagar till följd av egen sjukdom eller olycksfall är under 8,5 per årsverke.

Strål- och kärnsäkerhetssamarbetet med Ryska federationen har omfattat sex olika ämnesområden: Leningrads kärnkraftverk, Kola kärnkraftverk, kärnsäkerhetsövervakning, radioaktivt avfall, övervakning av strålning i miljön och beredskap inför olyckor samt övervakning av kärnmaterial. Största delen av anslagen är riktade till höjning av säkerheten vid de två kärnkraftverken så, att det huvudsakliga föremålet för anslagen är Leningrads kärnkraftverk, vars placering och reaktorer av Tjernobylytyp ökar behovet av kontinuerliga förbättringar. I projekten har ingått bl.a. utbildning, säkerhetsanalyser, förbättringar av den tekniska säkerheten och leveranser av utrustning, utveckling av metoder för kontroll av utrustningen och framtagande av bestämmelser. Systemen för övervakning av strålningen i miljön runt de båda kärnkraftverken har genomförts inom ramen för närområdessamarbetet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing som gäller sektorforskningen	-100
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna och indexhöjning av hyresutgifterna/total inbesparing	-79
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-13
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-330
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-157
Indexhöjning av hyresutgifterna	10
Löneglidningsinbesparing	-27
Lönejusteringar	41
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-120
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-69
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-58
Öppnande av offentliga datalager (regeringsprogr.)	-200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-16
Nivåförändring	-20
Sammanlagt	-1 138

2016 budget	13 303 000
2015 budget	14 441 000
2014 bokslut	16 352 000

05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 758 000 euro.

Förklaring: Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården främjar befolkningens hälsa och funktionsförmåga med hjälp av den styrning tillsynen kräver samt förhands- och efterhandstillsyn.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för 2016. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen om ordnandet av tillsynen över hälso- och sjukvården inom försvarsmakten och för fångar.

Verksamhetens resultat

Målen för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är att

- identifiera och förutse risker som anknyter till befolkningens hälsa och välfärd samt service-systemet och inrikta arbetet utgående från detta
- särskilt sörja för rättigheterna hos personer som inte själva kan försvara sina rättigheter
- harmonisera den styrning som tillsynen över social- och hälsovårdsbranschen förutsätter till en helgjuten riksomfattande helhet
- styra verksamhetsutövarna så att de effektiviserar sin egenkontroll
- vara aktiva och påverka inom EU och internationellt samarbete.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är en tillstånds- och tillsynsmyndighet, vars verksamhetseffekter har en indirekt betydelse för de samhällseliga målen. På de samhällseliga målen inverkar samtidigt statskoncernens verksamhet som helhet betraktat, olika aktörer i samhället i övrigt och den internationella utvecklingen.

Funktionell effektivitet

Budgeten för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården baserar sig delvis på nettobudgetering. De bruttobudgeterade inkomsterna har budgeterats under moment 12.33.02. De inkomster som bokförs under omkostnadsmomentet är avgifter för prestationer som gäller tillstånd för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och riksomfattande tillstånd för social- och hälsovården samt tillstånd för privata serviceproducenter och sådana avgifter för verkets prestationer som fastställs enligt företagsekonomiska grunder. Dessutom betalar regionförvaltningsverken till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården en andel av de årsavgifter de tar ut som motsvarar de kostnader som tillsynscentralen föranleds av upprätthållandet av ett register över privata tillhandahållare av service.

Funktionell effektivitet

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Produktivitetsindex för arbete	100,15	100	100
Totalproduktivitetsindex	100,76	100	100

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 812	15 935	15 258
Bruttoinkomster	4 091	3 470	3 500
Nettoutgifter	12 721	12 465	11 758
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 599		
— överförs till följande år	2 214		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten,			
försäljningsintäkter från den avgiftsbelagda verksamheten	4 968	4 400	4 400
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 180	1 100	1 100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader, sammanlagt	2 785	3 250	3 250
— andel av samkostnader, sammanlagt	1 163	1 150	1 150
Totalkostnader, sammanlagt	3 948	4 400	4 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 020	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	126	100	100

*Produktion och kvalitetsledning***Antal ärenden som inkommer till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för avgörande**

	2014 utfall	2015 prognos	2016 prognos	2015/2016 förändrings- %
Beslut om utövning av yrken inom hälso- och sjukvården	20 238	18 400	18 400	0
Tillsynsärenden	1 167	1 175	1 260	7,2
Tillstånd för avbrytande av havandeskap	928	970	970	0

Serviceförmåga	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
-----------------------	----------------	----------------------	----------------------

Beslut om rätten att utöva yrke, 90 % av ansökningarna behandlade inom utsatt tid

— finländsk reglerad utbildning, 5 dagar 95 % behandlades inom 5 dagar förenligt med målet förenligt med målet

— utbildning i EU/EES-länder, 3 eller 4 mån. 95 % behandlades inom 4 mån. förenligt med målet förenligt med målet

— utbildning i länder utanför EU/EES, 4 mån. 95 % behandlades inom 4 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Ärenden som gäller avbrytande av havandeskap, inom 4 arbetsdagar inom 4 arbetsdagar förenligt med målet förenligt med målet

Tillståndsärenden inom den privata hälso- och sjukvården, mediantid för behandling 6 mån. och 70 % av tillståndsärendena behandlas inom 8 mån. genomsnittlig behandlingstid 61 dagar. 96 % av tillståndsärendena behandlades inom 8 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Tillsynsärenden inom hälso- och sjukvården, mediantid för behandling 10 mån. och 90 % av ärendena behandlas inom 27 mån. mediantid för behandling 6,5 mån. och 90 % av ärendena behandlades inom knappt 22,3 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Tillståndsärenden inom den privata socialservicen, mediantid för behandling 7 mån. och 70 % av tillståndsärendena behandlas inom 7 mån. mediantid 93 dagar och 68 % av ärendena behandlades inom 4,5 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Tillståndsärenden inom den privata socialservicen, mediantid för behandling 7 mån. och 70 % av tillståndsärendena behandlas inom 7 mån. mediantid 93 dagar och 68 % av ärendena behandlades inom 4,5 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Tillståndsärenden inom den privata socialservicen, mediantid för behandling 7 mån. och 70 % av tillståndsärendena behandlas inom 7 mån. mediantid 93 dagar och 68 % av ärendena behandlades inom 4,5 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Tillståndsärenden inom den privata socialservicen, mediantid för behandling 7 mån. och 70 % av tillståndsärendena behandlas inom 7 mån. mediantid 93 dagar och 68 % av ärendena behandlades inom 4,5 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Tillståndsärenden inom den privata socialservicen, mediantid för behandling 7 mån. och 70 % av tillståndsärendena behandlas inom 7 mån. mediantid 93 dagar och 68 % av ärendena behandlades inom 4,5 mån. förenligt med målet förenligt med målet

Serviceförmåga	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Tillsynsärenden inom socialvården, mediantid för behandling 11,5 mån. och 80 % av ärendena behandlas inom 18 mån.	mediantid 22,5 dagar och 95 % av ärendena behandlades inom 18 månader.	förenligt med målet	förenligt med målet
Ärenden gällande alkoholtillstånd			
— behandling av tillverkningstillstånd, 90 dagar	126 dagar	förenligt med målet	förenligt med målet
— behandling av partihandelstillstånd för alkohol, 90 dagar	62 dagar	förenligt med målet	förenligt med målet
— behandling av tillstånd för industriell användning av alkohol, 30 dagar	15 dagar	förenligt med målet	förenligt med målet

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Det försämrade statsekonomiska läget påverkar utvecklingen av mänskliga resurser vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Vid sidan av resursutvecklingen kräver också de förändrade förhållandena i verksamhetsomgivningen och de ökade och mångskiftande förväntningarna på verket förmåga att svara på nya utmaningar på ett mera flexibelt sätt än tidigare. Verket har utarbetat ett anpassningsprogram för de kommande åren. Syftet med programmet är att säkerställa verkets funktionsförmåga och förbättra dess beredskap att svara på kraven från en föränderlig omvärld.

Personalens kompetens intar en nyckelställning i all verksamhet. Kompetensen utvecklas mera planmässigt med hjälp av resultat- och utvecklingssamtal och en utbildningsplan som stöder verksamheten. Pensionering och utveckling av verksamhetsätt och arbetsmetoder med hjälp av bl.a. IKT-system gör det möjligt att utveckla personalstrukturen och kompetens och att omdisponera resurserna så att de motsvarar framtida krav och behov.

Omsorg om de anställdas välbefinnande i arbetet utgör grunden för deras funktionsförmåga. En stor arbetsvolym och ansvaret i anslutning till tjänsteåliggandena är en utmaning för de anställdas välbefinnande i arbetet. Att svara på dessa utmaningar kräver insatser i alla led i arbetsledningskedjan – det gäller allt från kommunikationen mellan arbetstagare och närmaste chef till ledandet av verket. Välbefinnandet i arbetet kontrolleras genom regelbundna enkäter och analyser av resultaten, och det satsas på utvecklingsåtgärder och uppföljning av dem. Ledning och chefer fäster större uppmärksamhet vid fördelningen av arbetsuppgifter, hur uppgifterna prioriteras och hur anställda i ansvarig ställning stöds.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Adoptionsnämndens utvidgade uppgifter (överföring från moment 33.01.01)	70
Förnyande av alkoholnäringsregistret	50
Ibrukttagande av YHTI-systemet (överföring från moment 33.70.21) (1 årsv.)	70
Projektet för att revidera e-förvaltningen och Terhikki-registret (SAMPO) (finansieringen 2015) (överföring till moment 28.70.20)	-825
Tillsynen över hälso- och sjukvården inom försvarsmakten och för fångar (överföring från moment 33.01.01) (1 årsv.)	70

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillsynen över socialvården (1 årsv.)	70
Utrustning för hälso- och sjukvård (överföring från moment 33.70.22) (1 årsv.)	70
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-12
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-107
Indexhöjning av hyresutgifterna	9
Löneglidningsinbesparing	-79
Lönejusteringar	71
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-57
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Sammanlagt	-707

2016 budget	11 758 000
2015 I tilläggsb.	148 000
2015 budget	12 465 000
2014 bokslut	12 336 000

06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 088 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till finansiering av forsknings-, utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och som förverkligas utanför centret
- 2) till betalning av extra utgifter i anslutning till regionaliseringen av centret.

Förklaring: Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet inledde sin verksamhet den 1 november 2009. Alla tjänster vid centret placeras i Kuopio före utgången av 2018. Centret har vid behov lokaler i städer som är centrala med tanke på verksamheten, såsom Helsingfors och London. För täckandet av extra kostnader i anslutning till regionaliseringen av centret reserveras 1 100 000 euro för 2016. Extra utgifter föränleds av flyttnings- och resekostnader, ombyggnad av de nya lokalerna, anskaffningar och upprättande av datakommunikationsförbindelser och annan infrastruktur för IKT.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för 2016. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Funktionell effektivitet (resurshushållning, produktivitet, lönsamhet, kostnadsmotsvarighet)

Avsikten är att prestationerna inom ämbetsverkets avgiftsbelagda verksamhet ska produceras kostnadsmotsvarigt. Centret följer upp produktivitetutvecklingen med hjälp av Statistikcentralens produktivitetsindikatorer.

Funktionell effektivitet (index 100 = år 2011)

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Produktivitetsindex för arbete	99,3	>100	>100
Totalproduktivitetsindex	97,2	>100	>100

Antal årsverken inom centret (årsv.)

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Avgiftsbelagd verksamhet	185	210	210
Avgiftsfri verksamhet	33	30	30
Sammanlagt	218	240	240

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall ¹⁾	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	25 479	25 117	26 088
Bruttoinkomster	22 050	20 950	22 000
Nettoutgifter	3 429	4 167	4 088
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 482		
— överförs till följande år	3 630		

¹⁾ Inbegriper användning av anslag som överförs från det föregående året.

Finansieringsstruktur för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (1 000 år)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Budgetfinansiering	5 577	4 167	4 088
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, sammanlagt	19 902	20 950	22 000
— offentligrättsliga prestationer	17 404	19 000	19 900
— företagsekonomiska prestationer	4	-	-
— prestationer enligt speciallagar	2 020	1 950	1 950
Andra intäkter	474	-	150
Post som överförs från föregående år	1 482	3 630	-
Sammanlagt	26 961	28 747	26 088

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, sammanlagt	17 408	19 000	19 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	11 462	12 271	12 852
— andel av samkostnader	6 285	6 729	7 048
Kostnader sammanlagt	17 747	19 000	19 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-339	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	98	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	2 020	1 950	1 950
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 037	1 539	1 548
— andel av samkostnader	544	411	402
Kostnader sammanlagt	1 581	1 950	1 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	439	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	128	100	100

Produktion och kvalitetsledning

— Produktiviteten förbättras genom nya verksamhets sätt och effektivare processer.

— Samarbetet med aktörerna inom hälso- och sjukvården utökas i medicinerings säkerhetsfrågor i syfte att förbättra läkemedels säkerheten och säkerheten när det gäller mediciner.

— Myndigheternas rådgivning utvecklas i syfte att främja utvecklandet av läkemedel så, att den ännu bättre motsvarar behoven hos nya företag som försöker komma in i branschen.

— Samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna och en förutsebar styrning av aktörerna utökas i syfte att främja en heltäckande och effektiv tillsyn.

— Information och multidisciplinära verksamhets modeller produceras till stöd för en rationell läkemedels behandling och det läkemedels politiska beslutsfattandet.

— Informationen om läkemedel utvecklas på ett sakligt sätt med hjälp av nätverket för läkemedels information.

— Utvärderingen av läkemedelsbehandling genomförs i form av ett nätverkssamarbete mellan centret och inhemska och utvalda internationella aktörer.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelseindex	3,5	3,5	över genom- snittet för staten
— sjukfrånvaron mätt i dagar/årsv. minskar	6,9	<9	under genom- snittet för staten

Av anslaget är 150 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomsterna av offentligt rättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och inkomster som avses i läkemedelslagen (84 b §, 595/2009).

Budgeten för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet baserar sig på nettobudgetering. Utgifterna täcks huvudsakligen med avgifterna för tillsyns- och serviceverksamheten. Servicen inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. Avgifter för prestationerna tas ut i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för övervakning av läkemedlens kvalitet täcks genom den avgift som avses i 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-4
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-8
Indexhöjning av hyresutgifterna	4
Löneglidningsinbesparing	-12
Lönejusteringar	20
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-21
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-8
Sammanlagt	-79

2016 budget	4 088 000
2015 I tilläggsb.	100 000
2015 budget	4 167 000
2014 bokslut	5 577 000

07. (33.70.01) Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 26 082 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för åtgärder enligt 15 och 20 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet för 2016. Resultatmålen för varje ansvarsområde fastställs i det resultatavtal som ingås mellan ministeriet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet.

Verksamhetens resultat

Enligt de riktlinjer för arbetsmiljö och arbetshälsa som fastslagits 2011 ska regionförvaltningsmyndigheterna inom ansvarsområdet för arbetarskyddet rikta verksamheten så att, i jämförelse med 2010, 1) frekvensen i fråga om uppkomsten av yrkessjukdomar sjunker med 10 %, 2) frekvensen i fråga om olycksfall i arbetet minskar med 25 % och 3) den skadliga belastningen till följd av arbete minskar med 20 % före år 2020.

Arbetarskyddsmyndigheterna inriktar i regel sin verksamhet utifrån riskbenägenhet och påverkar arbetarskyddet på arbetsplatsen så effektivt som möjligt. Genom tillsynen säkerställs det att arbetsgivaren och andra ansvariga instanser iakttar arbetarskyddslagstiftningen.

Myndighetstillsynens effektivitet förbättras genom att på riksnivå inrikta tillsynen på större helheter och genom att planera en enhetligare tillsynspraxis. Kommunikation och samarbete med intressenter utnyttjas effektivare till stöd för tillsynen. En tillsyn av jämn kvalitet säkerställs genom systematiska kontrollbesök. Fördelningen och användningen av resurser inom prioriteringsområdena följs upp. Verksamhetssätten effektiviseras för att åtgärdernas produktivitet ska förbättras.

Den efterfrågan från kunderna som gäller tillsynen över arbetarskyddet ska till alla delar bemötas inom överenskommen tid.

För inspektionsverksamheten uppställs följande mål:

År 2014 utfördes 26 644 inspektioner, år 2015 uppskattas antalet vara 30 000 och år 2016 30 000.

Totala kostnader (1 000 €) och årsverken inom arbetarskyddets regionförvaltning

Resultatområde	2014		2015		2016				
	utfall	%-andel	årsv.	mål %-andel	årsv.	mål %-andel	årsv.		
Verksamhet på initiativ av myndigheterna	19 501	72	308	17 599	64	294	16 695	64	275
Verksamhet på initiativ av kunderna	4 023	12	64	5 500	20	92	5 215	20	86
Förvaltnings- och stödåtgärder	5 024	16	78	4 400	16	73	4 172	16	69
Sammanlagt	28 548	100	450	27 449	100	459	26 082	100	429

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	28 714	27 579	26 212
Bruttoinkomster	166	130	130
Nettoutgifter	28 548	27 449	26 082
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	6 185		
— överförts till följande år	5 477		

Funktionell effektivitet

Inberäknat de gemensamma riksomfattande uppgifterna har uppgifterna för stödserviceenheten för ansvarsområdet arbetarskyddet jämnats ut och organiserats mellan ansvarsområdena för arbetarskyddet så att de effektivt stöder tillsynsverksamheten. Ansvarsområdena för arbetarskyddet har en allmän riksomfattande telefonrådgivning.

Produktion och kvalitetsledning

Metoderna för att planera och rikta in verksamheten inom regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet utvecklas och man följer upp hur de fungerar. Verksamhetens kvalitet och produktivitet förbättras, tillsynsmetoderna utvecklas och utvärderingen av verksamhetens olika delområden fortsätter. Verksamheten utgår från kundernas behov. Tillsynsmetoderna väljs på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt med avseende på tillsynsobjektet.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Inom ansvarsområdena för arbetarskyddet säkerställs en ändamålsenlig placering av kunnandet och personalresurserna. Specialkunnandet utvecklas och utnyttjas effektivare på riksnivå. Ansvarsområdena för arbetarskyddet har ett förnyat utbildningssystem. Utvecklandet av personalens kompetens och upprätthållandet av dess yrkeskunnande stöds och arbetshälsan ombesörjs.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfallet av momentspecifika tilläggsresurser för bekämpande av grå ekonomi	-1 300
Löneglidningsinbesparing	-157
Lönejusteringar	210
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-120
Sammanlagt	-1 367
2016 budget	26 082 000
2015 budget	27 449 000
2014 bokslut	27 840 000

20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 564 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973)
- 2) till betalning av arvoden och ersättningar enligt förordningen om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (862/2004)
- 3) till betalning av utgifterna för utbildning av specialister i rättsmedicin i form av köptjänster från universiteten.

Förklaring: Målet för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak är att trygga medborgarnas rättsskydd och säkerställa att rätt dödsorsak fastställs. Målet är att rättsmedicinska obduktioner utförs på högst 20 % av alla avlidna. Uppnåendet av målet förutsätter åtgärder och ökat samarbete mellan Institutet för hälsa och välfärd och polisväsendet när det gäller rättsmedicinsk utredning av dödsorsak.

Verksamhetens omfattning 2014—2016

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Utgifter, euro	11 217 000	10 900 000	8 564 000
Antal rättsmedicinska obduktioner, st.	9 620	9 500	9 200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beaktande av den förhöjda prisnivån	1 400
Överföring av den före detta Hjelt-fondens andel i den särskilda enheten vid Helsingfors universitet till Institutet för hälsa och välfärd (överföring till moment 33.03.04)	-3 736
Sammanlagt	-2 336

2016 budget	8 564 000
2015 budget	10 900 000
2014 bokslut	11 216 862

87. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av aktiekapitalet och annat eget kapital för det under bildning varande bolaget STUK International.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition med förslag om att en ny 4 a § ska fogas till lagen om Strålsäkerhetscentralen. Det föreslås att Strålsäkerhetscentralen ska ha rätt att överföra hanteringen av internationella sakkunnigtjänster i anslutning till strål- och kärnsäkerhet till det nya aktiebolaget under 2016.

STUK International avses vara ett helt statsägt bolag som sköter statliga specialuppgifter och är underställt social- och hälsovårdsministeriets ägarstyrning.

Avsikten är att anslaget ska användas till betalning av aktiekapitalet och annat eget kapital för det aktiebolag som ska bildas. Avsikten är att aktiebolaget ska kapitaliseras i ändamålsenlig och tillräcklig grad i förhållande till verksamhetens omfattning. Genom ett tillräckligt aktiekapital tryggas bolagets soliditet och likviditet under det inledande skedet.

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget

1 000 000

03. Forskning och utveckling

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds i huvudsak av verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd och statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter samt av genomförandet av de spetsprojekt som stöder uppfyllandet av regeringsprogrammets strategiska mål att främja hälsa och välfärd.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt ansvarsområde. Målsättningen för denna politik är att producera sådana forskningsrön som systematiskt kan utnyttjas för olika utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitiken, såsom beredning och verkställande av lagstiftning, olika program och projekt och ministeriets beslutsfattande i övrigt.

Forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska kunna nås. Forsknings- och utvecklingspolitiken innebär strategiskt beslutsfattande och beredning och verkställande av lagstiftning och budget samtidigt som den är en investering som stöder informationsstyrningen. Vid forskningsinrättningarna inom förvaltningsområdet bedrivs också verksamhet i anslutning till omsättande av resultaten av forskningen och utvecklingen i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har forskningsinrättningarna lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter som ansluter sig till t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför särskilda risksituationer.

Effektivitet

Grunden för forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är strategidokumentet Ett socialt hållbart Finland 2020 och prioriteringarna i regeringsprogrammet. Enligt strategin är de centrala riktlinjerna för forskning och utveckling, informationsproduktion och informationsförmedling inom förvaltningsområdet:

- en stadig grund för välfärden
- tillgång till välfärd för alla
- en livsmiljö som stöder hälsa och trygghet.

I regeringsprogrammet prioriteras det hälsofrämjande arbetet, ett förebyggande arbetssätt och ett tidigt stöd och tidiga ingripanden.

Verksamhetens resultat

Inom delområdet för hälsofrämjande strävar man efter att minska riskfaktorerna för folksjukdomar, förebygga olyckor och skapa förhållanden som främjar hälsan. Ett särskilt mål är att få tobaksrökning, alkoholkonsumtion och överviktighet under kontroll (mom. 33.03.04 och mom. 33.03.50).

Välbefinnande i arbetslivet är ett viktigt mål, och man försöker göra arbetet mera meningsfullt genom att förbättra arbetstagarnas fysiska och psykiska hälsa och garantera säkerheten på arbetsplatserna. Också säkerställandet av jämställdheten i arbetslivet och samordningen av arbetslivet och familjen är av hög prioritet (mom. 33.03.50).

Ett förebyggande perspektiv på fattigdom och utslagning är den primära verksamhetsmodellen. Man tar sig an barnens, de ungas och familjernas problem med hjälp av nya modeller, långtidsarbetslösheten bekämpas och utkomsten tryggas för dem som löper störst risk att bli fattiga (mom. 33.03.04 och mom. 33.03.50).

Ett fungerande servicesystem och kunnig arbetskraft i tillräcklig utsträckning skapar grund för tjänster av hög kvalitet. En särskild utmaning är tryggheten av basservice och service för den åldrande befolkningen. Ett hjälpmedel kommer att vara ett utbrett utnyttjande av den nya teknologin och utvecklandet av den (mom. 33.03.04).

De produktivetsfrämjande åtgärderna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde avser effektivisering av forskningsverksamheten vid Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet.

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 56 228 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av sådana medlemsavgifter till internationella och inhemska organisationer som har anknytning till verksamheten, av finansiella bidrag till samfinansierade projekt, av projekt som genomförs utomlands, av utgifter som föranleds av understöd för kompletterande utbildning och av utgifter som föranleds av samarbetsprojekt

2) till betalning av utgifter för projekt som EU har godkänt

3) för Stiftelsen för alkoholforskning, för utarbetande av riktlinjer för god medicinsk praxis, för tekniskt underhåll av cancerregistret vid Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry, för tekniskt underhåll av synskaderegistret vid Synskadades Centralförbund rf och för betalning av statsunderstöd till projekt för utveckling av social- och hälsovårdens informationsförvaltning

4) till betalning av utgifter som verksamheten vid Stiftelsen för alkoholforskning medför för Institutet för hälsa och välfärd

5) till ersättning till kommunerna för verksamheten vid utbildningsrådgivningarna

6) till betalning av stipendier som direkt hänför sig till inkomsterna av den nettobudgeterade samfinansierade verksamheten

7) för hälsofrämjande projekt som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför

8) för projekt i anslutning till förebyggande och övervakning av smittsamma sjukdomar som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför.

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd finns för främjande av befolkningens välfärd och hälsa, förebyggande av sjukdomar och sociala problem och utveckling av social- och hälsovårdstjänster. Institutet genomför sin uppgift genom forskning, uppföljning och utvärdering, utvecklingsarbete, expertpåverkan och myndighetsuppgifter samt internationellt samarbete. Institutet för hälsa och välfärd är dessutom statistikmyndighet inom sitt område samtidigt som institutet sörjer för kunskapsunderlaget inom sitt uppgiftsområde och för nyttiggörandet av det.

De totala kostnaderna för verksamheten vid institutet består till cirka 75 % av utförandet av lagstadgade myndighetsuppgifter och av sakkunniguppgifter till följd av dem. Den forsknings- och utvecklingsverksamhet som institutet bedriver producerar det kunskaps- och faktaunderlag som är nödvändigt för utförandet av dessa uppgifter.

Institutets verksamhet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd samt social- och hälsovårdsministeriets strategi Ett socialt hållbart Finland 2020. Enligt de centrala riktlinjer som härleds från dessa fastslås som mål för institutet att förnya sig enligt samarbetsparternas och kundernas behov, använda sitt informationsmaterial effektivt, förbättra sin framförhållning, fördela resurserna enligt prioritet och tillsammans med personalen bygga upp en gemensam arbetsorganisation.

Inom institutets verksamhet understryks dess roll som sakkunniginrättning genom att utnyttjandet av information främjas på alla nivåer inom beslutsfattandet. Detta stöder institutets verksamhet när det gäller att utveckla dataarkiv och information och att underlätta utnyttjandet av dem.

Resursminskningen vid Institutet för hälsa och välfärd förutsätter strategisk förnyelse av institutet.

Den i administrativt hänseende självständiga Stiftelsen för alkoholforskning främjar och stöder alkoholforskning och annan rusmedelsforskning genom att dela ut stipendier och genom att bedriva eller låta bedriva forskning samt genom att idka publikationsverksamhet i anslutning till forskningen.

Verksamhetens resultat

Då resurserna minskar ser Institutet för hälsa och välfärd över prioritetensområdena för verksamheten så att de lagstadgade funktionerna och det kunskapsunderlag som behövs för beslutsfattandet säkerställs. Nedskärningarna fördelas i enlighet med strategin. Kärnfunktionerna fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Institutets produktivitet ökar och överskottet av den avgiftsbelagda verksamheten används till produktutveckling och investeringar. Institutets informations- och statistikproduktion samt nättjänster och portaler utgör tillsammans en fungerande helhet. Institutets organisation fungerar som en helhet och organisationsstrukturen stöder institutets strategiska riktlinjer. Förvaltnings- och verksamhetsmetoderna vid Institutet för hälsa och välfärd främjar integreringen av jämställdhetsper-

spektivet mellan könen. Finansieringsstrukturen för Institutet för hälsa och välfärd är ändamålsenlig.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Institutet för hälsa och välfärd utvecklar och förnyar kunskapskapitalet. Personalens aktionsberedskap och kunskande utvecklas i enlighet med institutets strategi. Ledarskapet är professionellt och sporrande. Det välbefinnande som personalen upplever i sitt arbete ökar och arbetsgivarbilden blir bättre. Personalplaneringen är långsiktig.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgerade inkomster beaktats medfinansieringen i avtalsundersökningar och andra gemensamma projekt, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten och beställda undersökningar som grundar sig på separata avtal, övriga försäljningsinkomster av den avgiftsbelagda verksamheten såsom royaltyster och motsvarande samt erhållna donationsmedel och sponsorinkomster.

Av anslaget har 350 000 euro reserverats för betalning av statsbidrag till Stiftelsen för alkoholforskning.

Inkomsterna av försäljning och förmedling av sällan förekommande vaccin har antecknats under moment 12.33.03.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	90 596	86 412	82 228
Bruttoinkomster	26 017	26 000	26 000
Nettoutgifter	64 579	60 412	56 228
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 546		
— överförs till följande år	10 070		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom Institutet för hälsa och välfärd (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten,			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 399	6 300	6 300
Intäkter sammanlagt	6 399	6 300	6 300
— varav intäkter som inte nettobudgeras under omkostnadsmomentet	23	150	150

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom Institutet för hälsa och välfärd (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 600	4 350	4 350
— andel av samkostnader	1 771	1 800	1 800
Kostnader sammanlagt	6 371	6 150	6 150
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	28	150	150
Kostnadsmotsvarighet, %	100	102	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten inom Institutet för hälsa och välfärd (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	25 467	25 000	25 000
— finansiering från EU	2 991	2 800	2 800
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	819	700	700
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	4 452	4 000	4 000
Intäkter sammanlagt	33 729	32 500	32 500
Totala kostnader för projekten	39 355	38 200	38 200
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-5 626	-5 700	-5 700
Självfinansieringsandel, %	14	15	15

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken resultatområdesvis¹⁾

	2015 uppskattning	årsv.	2016 mål	årsv.
Välfärd	12 522	152	11 490	132
Hälsa	16 521	200	15 096	176
Infektionssjukdomar	8 152	100	7 450	93
Hälsoskydd	9 729	113	8 891	105
System	9 608	125	8 781	106
Statens tjänster	5 863	69	8 570	92
Informationstjänster	24 017	156	21 950	145
Sammanlagt	86 412	915	82 228	849

¹⁾ Institutets organisation ändrades vid ingången av 2015. Gemensamma tjänster och övriga stödfunktioner har fördelats på verksamhetsområdena i förhållande till årsverken. I utgifterna ingår också anskaffningar av vaccin enligt vaccinationsprogrammet och användning av medlen under momentet för den rättsmedicinska verksamheten. Dessa utgifter minskar inte anslagen under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing som gäller sektorforskningen	-2 000
Medling vid brott och i vissa tvister (överföring från moment 28.40.01) (2 årsv.)	170
Överföring av den före detta Hjelt-fondens andel i den särskilda enheten vid Helsingfors universitet till Institutet för hälsa och välfärd (överföring från moment 33.02.20)	3 736
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-53
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-3 290
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-1 044
Indexhöjning av hyresutgifterna	52
Löneglidningsinbesparing	-358
Lönejusteringar	397
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-450
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna	-272
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-582
Öppnande av offentliga datalager (regeringsprogr.)	-400
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-90
Sammanlagt	-4 184

2016 budget	56 228 000
2015 budget	60 412 000
2014 bokslut	68 103 000

31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till förnyelse av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården enligt målen för regeringsprogrammet med hjälp av bl.a. försöket med servicesedlar och försöket med basinkomst och genom åtgärder som stöder klienternas delaktighet
- 2) för utredning av riktad, bosättningsbaserad social trygghet för såväl i Finland som utomlands bosatta personer och de åtgärder detta föranleder
- 3) för främjande av hälsa och välfärd och minskande av ojämlikhet genom ändrade vardagsmiljöer som ger möjlighet till levnadssätt som stöder hälsa och välfärd
- 4) för genomförande av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster genom bl.a. inrättande av regionala kunskaps- och stödcentrum för sådana barn och ungdomar med svåra symptom som behöver särskilt stöd och särskild hjälp
- 5) för utvecklande av en ny verksamhetsmodell för vård av äldre och för närståendevård för alla ålderskategorier bl.a. genom kommunförsök och understöd
- 6) för främjande av partiellt arbetsföras möjligheter att komma ut i arbetslivet
- 7) till betalning av omkostnader för genomförande av projekten, till betalning av forsknings-, utvecklings-, och försöksprojekt som stöder genomförandet och till betalning av startbidrag samt till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd i samband med genomförandet till kommuner, samkommuner, Folkpensionsanstalten och allmännyttiga samfund

8) för övervakning och kontroll av projekten

9) till avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sex årsverken per år för de uppgifter som gäller beredning, verkställighet och administration.

Förklaring: Uppfyllandet av det strategiska målet att främja hälsa och välfärd i enlighet med regeringsprogrammet för Juha Sipiläs regering understöds med fem spetsprojekt under perioden 2016—2018. För genomförandet av spetsprojekten anvisas sammanlag 130 miljoner euro, varav 23,5 miljoner euro 2016. Spetsprojekten omfattar bl.a. försöket med servicedlar och baskomstförsöket och en utvärdering av riktad, bostadsbaserad social trygghet.

Målen för spetsprojekten är

— Klientorienterade verksamhetsprocesser: klientorienterade processer som stöder personens egen aktivitet inom social- och hälsovården samt en ändamålsenlig social trygghet

— Ökad hälsa och välfärd och minskad ojämlikhet: sundare levnadsvanor, såsom motion, och ökad psykisk hälsa i varje finländares vardag och utjämnade skillnader i fråga om välfärd och hälsa

— Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster: tjänster som är mer barn- och familjenära, mer förebyggande och mer verkningsfulla än för närvarande

— Utvecklad hemvård för äldre och förbättrad närståendevård för alla ålderskategorier: mer jämlika och bättre samordnade tjänster för äldre och för närstående- och familjevårdare till lägre kostnader

— Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra: det ska bli lättare för partiellt arbetsföra personer att stanna i arbetet, återgå till arbetslivet och få arbete på den öppna marknaden.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kundorienterad service	3 500
Ökad hälsa och välfärd och minskad ojämlikhet	1 500
Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster	7 000
Utvecklad hemvård för äldre och förbättrad närståendevård för alla ålderskategorier	9 500
Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra	2 000
Sammanlagt	23 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Välfärd och hälsa: Barn- och familjetjänster	7 000
Välfärd och hälsa: Hemvården för äldre och närståendevården för alla ålderskategorier	9 500
Välfärd och hälsa: Hälsa, välfärd, ojämlikhet	1 500
Välfärd och hälsa: Kundorienterad service	3 500
Välfärd och hälsa: Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra	2 000
Sammanlagt	23 500

2016 budget

23 500 000

50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 25 280 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det statsbidrag som med stöd av 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) ska betalas för utgifterna för Arbetshälsoinstitutets verksamhet

2) till finansiering av forskningsprojekt som EU har godkänt.

Av anslaget får högst 350 000 euro användas till betalning av utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalen inom företagshälsovården.

Förklaring: För de utgifter som social- och hälsovårdsministeriet fastställt betalas till Arbetshälsoinstitutet i statsbidrag 80 % av kostnaderna, dock så att den andel som motsvarar den hyra och mervärdesskatt för verksamhetslokalen som ska betalas till Senatfastigheter beviljas som utökad statsbidrag med stöd av 3 § 2 mom. i den lag som nämns ovan.

Av statsbidraget beräknas 15 700 000 euro hänföra sig till löneutgifter och 9 230 000 euro till övriga utgifter och 350 000 euro till utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalen inom företagshälsovården.

Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentlighetsrättsligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Arbetshälsoinstitutet är en forsknings- och sakkunniginrättning som främjar hälsa och säkerhet i arbetet som en del av ett gott liv.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Arbetshälsoinstitutet för 2016. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår. Målen uppfyller social- och hälsovårdsministeriets strategi.

Verksamhetens resultat

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *En stadig grund för välfärden* utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att

— förlänga tiden i arbetslivet, öka arbetslivets dragningskraft, bättre ork i arbetet och produktivitet

— utveckla arbetet, arbetsförhållandena och kvaliteten på arbetslivet

— utvärdera arbetshälsan och ledarskapet på arbetsplatserna, också med beaktande av behoven på små arbetsplatser

— utveckla ledningen och arbetshälsan för nätverk på nationell och lokal nivå

— effektivisera företagshälsovård, rehabilitering och samarbetet mellan arbetsplatser för en bättre arbetshälsa och behärskad sjukfrånvaro.

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *Tillgång till välfärd för alla* utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att

— förbättra innehåll, kvalitet, tillgänglighet och kostnadseffektivitet när det gäller företagshälsovårdens tjänster och förbättra interoperabiliteten som en del av servicestrukturreformen inom social- och hälsovården

— förbättra möjligheterna till sysselsättning för ungdomar, partiellt arbetsföra personer och arbetslösa

— utveckla kompetensen hos företagshälsovårdens personal

— inleda företagshälsovårdssamarbete på arbetsplatserna

— leda social- och hälsovårdsbranschen och främja personalens arbetshälsa

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *En livsmiljö som stöder hälsa och välmående* utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att

— säkra en funktionell och hälsofrämjande inomhusmiljö med hjälp av reparationer och nyproduktion av lokaler

— minska antalet olyckor i arbetet och antalet fall av arbetsrelaterade sjukdomar

— garantera en trygg användning av nanoteknik i olika arbetsmiljöer och främja säker nanoteknik i olika industriella processer

— främja användbarheten för informations- och kommunikationsteknologi (IKT) i arbetsmiljön

— hantera miljöbetingad överkänslighet

— hantera riskerna förknippade med kemikalier i en krissituation (upprätthållande av beredskap vid C-laboratorier).

Hantering av mänskliga resurser

Arbetshälsoinstitutet anpassar sina personalresurser enligt möjligheterna att finansiera verksamheten. Arbetshälsoinstitutet genomför forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbete med sammanslutningar inom social- och hälsovårdsbranscherna (SOTERKO) och effektiviserar partnerskaps- och klientsamarbetet för att förbättra kvaliteten på och utnyttjandet av sin kompetens.

Produktion och kvalitetsledning

Arbetshälsoinstitutets kvantitativa prestationer

	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Vetenskapliga publikationer	408	400	300
Populariserade publikationer	366	450	300
Besökare på webbsidorna antal/mån.	141 000	140 000	150 000
Erbjudna sakkunnigtjänster räknat i arbetsdagar	48 200	56 000	49 000
Mätningar och analyser av arbetsmiljön	67 000	56 000	49 000
Undersökningar för bedömning av yrkessjukdomar och arbetsförmåga	1 681	1 800	1 600
Kursdeltagardagar	22 089	24 000	21 000

För Arbetshälsoinstitutets totala utgifter, som beräknas uppgå till 54 910 000 euro, beviljas 25 280 000 euro i statsbidrag. Omfattningen av verksamheten resultatområdesvis beräknas vara följande under år 2016:

Verksamhetens omfattning resultatområdesvis år 2014—2016 (1 000 euro)

	Utgifter			Självfinansiering			Statsbidrag		
	2014 utfall	2015 upp- skattning	2016 upp- skattning	2014 utfall	2015 upp- skattning	2016 upp- skattning	2014 utfall	2015 upp- skattning	2016 upp- skattning
Kompetenscentrum									
Påverkan genom information	8 631	8 739	6 701	1 485	1 845	1 645	7 146	6 894	5 056
Utveckling av nya lösningar	21 422	20 469	17 354	9 108	8 500	8 000	12 314	11 969	9 354
Kundanpassade lösningar	20 369	20 687	18 625	18 451	18 500	18 625	1 918	2 187	-
Kompetenscentrum	15 845	13 269	12 230	1 049	1 032	1 360	14 796	12 237	10 870
Sammanlagt	66 267	63 164	54 910	30 093	29 877	29 630	36 174	33 287	25 280
Finansieringsandel, %				45	47	54	55	53	46

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd (regeringsprogr. 2015)	-5 000
Inbesparing som gäller sektorforskningen	-1 000
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-1 825
Lönejusteringar	150
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-332
Sammanlagt	-8 007
2016 budget	25 280 000
2015 budget	33 287 000
2014 bokslut	36 543 000

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 762 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och bygande av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter
- 2) till sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver på de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt
- 3) till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd
- 4) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska planering och verksamhetsplanering och beslutsfattandet
- 5) till betalning av omkostnader och finansieringsunderstöd som föranleds av genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets ansvarsområde

- 6) till finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som EU godkänner
- 7) till utgifter för kontrollen av och tillsynen över projektet
- 8) för en översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården för unga i enlighet med ungdomsgarantin.

Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: Anslaget stöder skapandet av nätverk för verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av samfungerande datasystem framför allt genom att man på nationell nivå inför sådana tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltningstjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att genom effektiviserat utnyttjande av data-tekniken också förbättra tillgången till service och servicekvalitet på lika villkor samt att stödja människors företagsamhet och möjligheter att bo kvar hemma och klara sig på egen hand. Målet är också att säkerställa att den nya datatekniken tas i bruk på ett jämlikt sätt i hela landet, bl.a. genom införandet av elektroniska hälsovårdstjänster för medborgarna.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär tre femtedelar och konsumtionsutgifterna två femtedelar. Variationen i fråga om andelarna föränleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-1 950
Det upphörda försöket med arbetsbanker	-2 500
Kunskap och utbildning: Ungdomsgarantin	1 500
Riktade inbesparingar inom sektorsforskningen	-500
Utvecklande av hälso- och sjukvård för yrkeshögskolestuderande	-100
Åtgärdsprogram för partiellt arbetsföra	-200
Nivåförändring	-50
Sammanlagt	-3 800

2016 budget	3 762 000
2015 budget	7 562 000
2014 bokslut	10 130 000

10. Utjämnings- och boendekostnader samt vissa tjänster

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds närmast av moderskapsunderstödet, barnbidraget, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget, underhållsstödet och ordnandet av tolktjänster samt av Folkpensionsanstaltens omkostnader.

Avsikten med moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget och barnbidraget är att utjämna de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra familjer på grund av barnens födelse och underhåll och internationella adoptioner. Förmånerna betalas till barnfamiljerna för varje barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Moderskapsunderstödet är en ersättning som familjen kan få i form av antingen pengar eller moderskapsförpackning och det betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Moderskapsunderstödet storlek fastställs av statsrådet.

Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Om barnbidragets storlek bestäms i barnbidragslagen. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn blir större när antalet barn i familjen ökar. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Syftet är att förhindra att en arbetstagare och hans familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Då en värnpliktig fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen eller civiltjänstlagen betalas till den värnpliktiges anhöriga militärunderstöd, under förutsättning att den värnpliktiges tjänstgöring minskat den sökandes möjligheter till utkomst och att sökanden är i behov av understöd. Understödet till värnpliktigas anhöriga består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. I militärunderstöd betalas till den värnpliktige själv sådana räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i den värnpliktiges bruk.

Det allmänna bostadsbidraget grundar sig på den totala hyran och på definitionen av den lineära självrisken. Genom bostadsbidraget främjas möjligheten för barnfamiljer och andra hushåll som är i behov av stöd att uppnå och bevara en rimlig boendenivå genom att man sänker deras boendegifter.

Avsikten med underhållsstödet är att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer då barnets privaträttsliga underhåll inte tryggas. Bestämmelser om underhållsstödets belopp och om förutsättningarna för erhållande av stödet finns i lagen om underhållsstöd (580/2008).

Avsikten med ordnandet av tolkningstjänster är att erbjuda svårt hörselskadade, hörsel- och synskadade och personer med talskada de tolkningstjänster de behöver. Till tolktjänsterna hör tolkning p.g.a. arbete, studier, uträttande av ärenden, deltagande i samhällelig verksamhet, rekreation eller någon annan motsvarande orsak.

De ovan nämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet med statens medel.

Verksamhetens omfattning 2014—2016

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Moderskapsunderstöd			
Antal moderskapsunderstöd (barn)	58 189	60 000	60 000
Moderskapsunderstödens belopp, euro	140	140	140
Internationell adoption			
Antal adoptionsunderstöd (barn)	140	235	235

Verksamhetens omfattning 2014—2016

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Barnbidrag			
Antal barn i genomsnitt	1 011 419	1 013 300	1 010 000
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	151 907	154 300	159 600
Antal familjer som lyfter barnbidrag i genomsnitt	555 433	557 500	555 500
Barnbidragens belopp euro/mån.			
1:a barnet	104,19	95,75	95,75
2:a barnet	115,13	105,80	105,80
3:e barnet	146,91	135,01	135,01
4:e barnet	168,27	154,64	154,64
5:e barnet osv.	189,63	174,27	174,27
Förhöjning till ensamförsörjare euro/mån.	48,55	48,55	48,55
Stöd för hemvård av barn som ska ersättas till personer som är bosatta utomlands			
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	408	450	450
Militärunderstöd			
Antal personer som omfattas av understödet	11 121	11 200	11 000
Antal hushåll som lyfter understödet	9 512	9 400	9 200
Understödet genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	310	347	359
Allmänt bostadsbidrag			
Antal hushåll som får bostadsbidrag	206 092	235 500	242 300
Barnfamiljer som får bidraget, varav	64 380	64 500	71 000
— ensamförsörjare	44 030	44 100	47 500
Arbetslösa hushåll ¹⁾	116 384	120 200	127 400
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	291	340	350
Bostadsbidragstagare i hyresbostäder			
— genomsnittlig hyra euro/m ² /mån	10,8	11,2	11,6
— genomsnittlig bostadsyta m ²	52,9	53,0	53,0
Boendeutgifternas andel av bostadsbidragsinkomsterna för bostadsbidragstagare i hyresbostäder (%)			
— utan bostadsbidrag	63,1	63,2	60,2
— när bostadsbidrag lyfts	30,8	30,8	26,1
— bostadsbidragets andel av den genomsnittliga hyran (%)	51,2	51,3	54,9
Underhållsstöd			
Barn som fått underhållsstöd (situationen 31.12), till vilka underhållsstödet betalats	104 783	110 800	114 600
— till fullt belopp	80 688	87 300	92 000
— som komplement till underhållsbidraget eller i övrigt nedsatt	24 095	23 500	22 600
Underhållsstöd till fullt belopp euro/mån.	151,85	155,17	156,09
Underhållsskyldiga 31.12.	41 000	40 000	40 000
Underhållsstöd som betalats ut under året sammanlagt (mn euro)	194,2	207,8	214,1

Verksamhetens omfattning 2014—2016

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Tolktjänster			
Berättigade till tolktjänster	5 539	5 670	5 900
Faktiska mottagare (de som anlitat servicen)	3 387	3 420	3 440
Utgifter för tolktjänster (mn euro)	38,9	42,3	44,8

¹⁾ Stödtagaren eller åtminstone en av makarna är arbetslös.

50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) och till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar

2) till betalning av understöd för kostnader som föranleds av internationell adoption.

Förklaring: Moderskapsunderstödet belopp är 140 euro år 2016. Moderskapsunderstödet betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn.

Moderskapsunderstöd betalas för uppskattningsvis 60 000 barn år 2016. Av de mödrar som har rätt till moderskapsunderstöd väljer ca 65 % moderskapsförpackningen och resten av understödet i pengar, medan de övriga lyfter hela understödet i pengar.

En adoptivförälder får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föranleds av internationell adoption. Stödbeloppet är 1 900, 3 000, 3 800 eller 4 500 euro enligt barnets utreseland. Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % av ovan nämnda stöd. År 2016 beräknas antalet understödstagare uppgå till 200.

Av anslaget beräknas 10 500 000 euro åtgå till betalning av moderskapsunderstöd och 800 000 euro till betalning/ersättande av utgifter som föranleds av internationell adoption.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-400
Sammanlagt	-400

2016 budget	11 300 000
2015 budget	11 700 000
2014 bokslut	9 770 000

51. Barnbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 388 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992).

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas enligt uppskattning barnbidrag för i medeltal 1 010 000 barn år 2016. Av dem är ca 159 600 barn till ensamförsörjare. Antalet familjer som får barnbidrag år 2016 beräknas vara ca 555 500. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av barnbidragslagen. Enligt förslaget slopas indexbindningen av barnbidragen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	10 200
Sammanlagt	10 200

2016 budget	1 388 000 000
2015 budget	1 377 800 000
2014 bokslut	1 486 400 000

52. Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar som staten betalar enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996).

Förklaring: Det beräknas att stöd för hemvård av barn år 2016 betalas till i medeltal 450 familjer i utlandet per månad.

2016 budget	3 300 000
2015 budget	3 300 000
2014 bokslut	2 868 804

53. Militärunderstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Förklaring: Det beräknas att 11 000 personer omfattas av militärunderstödet år 2016. Cirka 5,5 % av understödstagarna är anhöriga till beväringar och civiltjänstgörare årligen. Grundbidragets belopp för de anhöriga utgör sammanlagt cirka 1 400 000 euro i årsgenomsnitt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-800
Sammanlagt	-800
2016 budget	18 400 000
2015 budget	19 200 000
2014 bokslut	16 500 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 247 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014).

Förklaring: Grunden för dimensioneringen av anslaget är behovet av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag. På behovet av bostadsbidrag inverkar de förändringar som sker i antalet bidragstagare samt i bidragstagarnas boendeutgifter och inkomster. Bostadsbidraget har dimensionerats utgående från de kostnader som förutsätts enligt den lag som trädde i kraft vid ingången av 2015.

Vid dimensioneringen av anslaget för allmänt bostadsbidrag har det beaktats att man i rambeslutet för åren 2015—2018 enades om ett skyddat belopp för förvärvsinkomster i enlighet med det strukturpolitiska programmet. Det skyddade beloppet började tillämpas den 1 september 2015. Bostadsbidragsreformen och skyddsdelen får full effekt på utgifterna för bostadsbidragen år 2016 då det reviderade bidraget betalas ut under hela året. Antalet personer som får allmänt bostadsbidrag beräknas vara ca 237 000 vid utgången av 2015 och 240 200 vid utgången av 2016 om man inte beaktar dem som tidigare omfattats av bostadsbidrag för pensionstagare. Det genomsnittliga allmänna bostadsbidraget beräknas 2016 uppgå till 343 euro och 2016 till 352 euro per bidragstagare. Att det genomsnittliga bidraget stiger från 2015 till 2016 beror på att det reviderade bostadsbidraget då betalas ut under hela året. Antalet bidragstagare har ökat markant under 2015 på grund av att arbetslösheten och i synnerhet långtidsarbetslösheten har ökat. Detta har återverkningar också 2016. I kalkylerna över antalet stödtagare och det genomsnittliga bidragsbeloppet har i detta skede inte beaktats effekten av att mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare i stället kommer att få allmänt bostadsbidrag.

Vid dimensioneringen av anslaget under momentet har som tillägg beaktats 193 000 000 euro på grund av att bostadsbidraget för pensionstagare har sammanslagits med det allmänna bostadsbidraget. Vid dimensioneringen av anslaget under momentet har som avdrag beaktats 4 000 000 euro till följd av den höjning av garantipensionerna som genomförs 2016. Egenskapskriteriet kommer i fortsättningen att beaktats också i fråga om allmänt bostadsbidrag. Utjämnings av effekterna av sammanslagningen ökar kostnaderna med 12 500 000 euro 2016 och med 37 500 000 euro i årsgenomsnitt.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag. Grunderna för bostadsbidrag justeras så att utgifterna för bostadsbidraget minskas med 25 000 000 euro 2017 på grund av det öka-

de utkomststödet. Ett avdrag på 21 000 000 euro har därför beaktats vid dimensioneringen av anslaget för 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Belopp som överförs från bostadsbidraget för pensionstagare vid revideringen av bostadsbidraget	5 000
Det skyddade beloppet för förvärvsinkomster	45 000
Effekten av det reviderade bostadsbidraget år 2016	32 000
Effekten av garantipensionshöjningen på utgifterna för bostadsbidraget (regeringsprogr.)	-4 000
Justering av folkpensionsindex 2016	-1 000
Justering av grunderna för bostadsbidrag (regeringsprogr. 2015)	-21 000
Sammanslagningen av bostadsbidraget för pensionstagare och det allmänna bostadsbidraget (regeringsprogr. 2015)	193 000
Utjämnning av effekterna av sammanslagningen	12 500
Ändring i behovskalkylen	138 800
Sammanlagt	400 300

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	1 247 600 000
2015 budget	847 300 000
2014 bokslut	740 100 000

55. Underhållsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 214 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat det underhållsstöd som sammanlagt betalats ut under året. Under moment 12.33.98 intäktsförs regressfordringarna och återkravsfordringarna på underhållsstödet. Dessa beräknas uppgå till ca 66 300 000 euro. Antalet mottagare av underhållsstöd beräknas vara ca 114 600 vid utgången av 2016. Anslagen gäller inte landskapet Åland med vilket Folkpensionsanstalten har ett separat avtal om utbetalningen av underhållsstöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av konsumentprisindex 2016	-900
Ändring i behovskalkylen	19 400
Sammanlagt	18 500

2016 budget	214 100 000
2015 II tilläggsb.	12 200 000
2015 budget	195 600 000
2014 bokslut	192 673 967

56. Tolk tjänster för gravt handikappade (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 44 800 000 euro.

Anslaget får användas till ordnande av tolktjänster enligt lagen om tolkningstjänster för handikappade personer (133/2010).

Förklaring: Folkpensionsanstalten svarar för ordnandet av tolktjänsterna för gravt handikappade. Antalet personer som är berättigade till tolktjänster beräknas uppgå till ca 5 900 år 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	3 300
Sammanlagt	3 300

2016 budget	44 800 000
2015 budget	41 500 000
2014 bokslut	38 976 084

60. Folkpensionsanstaltens omkostnader för socialskyddsfonderna (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 326 980 000 euro.

Anslaget får användas

1) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur allmänna fonden för social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten.

2) till betalning av statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur sjukförsäkringsfonden i enlighet med 18 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004)

3) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur folkpensionsfonden enligt 98 § i folkpensionslagen (568/2007), 36 § i lagen om garantipension (703/2010), 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007), 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 15 § i lagen om lagen om frontmannapension (119/1977) och 9 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)

4) till betalning av omkostnaderna för den kontaktpunkt som avses i 27 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Förklaring: Den andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader som ska betalas ur fonderna för social trygghet bestäms enligt 12 f § i lagen om Folkpensionsanstalten i förhållande till omkostnaderna för verkställigheten av förmåner. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas uppskattningsvis 35,84 %, ur sjukförsäkringsfonden 47,0 % och ur folkpensionsfonden 17,16 % av Folkpensionsanstaltens omkostnader 2016. Statens finansierar cirka en tredjedel av omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Omkostnaderna för den allmänna fonden för social trygghet	172 300 000
Omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden	72 480 000
Omkostnaderna för folkpensionsfonden	81 300 000
Omkostnaderna för kontaktpunkten	700 000
Elektroniskt informationsutbyte inom EU	200 000
Sammanlagt	326 980 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

FPA:s omkostnader (överföring från moment 33.40.60)	81 300
FPA:s omkostnader (överföring till moment 33.10.60)	72 500
Kostnader för sammanslagningen av bostadsbidrag	2 500
Omkostnader för kontaktpunkten (överföring från moment 33.30.28)	700
Omkostnadsbesparing för FPA	-2 700
Utbetalning av utkomststöd (överföring till FPA)	5 900
Ändring i behovskalkylen	14 400
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-20
Sammanlagt	174 580

Momentets rubrik har ändrats och anslaget har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2016 budget	326 980 000
2015 budget	152 400 000
2014 bokslut	159 600 000

20. Utkomstskydd för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En arbetslös måste uppfylla arbetsvillkoret för att få dagpenning, vilket förutsätter en arbetshistoria på 26 veckor. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar utkomsten för de arbetslösa bosatta i Finland som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vilkas rätt till dagpenning har upphört.

Syftet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig utkomst. Skälig utkomst definieras som en minimiutkomst och i relation till tidigare inkomster.

Utkomstskyddet för arbetslösa har utvecklats så att det stöder aktiva alternativ och en förlängning av den yrkesverksamma tiden. Arbetslöshetsförmån betalas utöver under arbetslöshetstiden ut också under tiden för sysselsättningsfrämjande service. I sådana fall betalas till den arbetssökande den arbetslöshetsförmån som han skulle ha rätt till som arbetslös. Arbetslösa, uppsagda och permitterade uppmuntras att delta i utbildning eller andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för att deras möjligheter att snabbt hitta ett nytt arbete ska förbättras. Förhöjd förtjänstdel betalas under

tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder samt sedan en lång arbetskarriär avslutats. Under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder betalas dessutom kostnadsersättning. För främjande av sysselsättningen har ett skyddat belopp på 300 euro införts inom utkomstskyddet för arbetslösa.

Invandrare har rätt till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd för invandrare under förutsättning att de har en gällande integrationsplan. Målet för arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte är att bevara eller återställa personens arbetsförmåga. För personer som har varit arbetslösa under en längre tid och som erhåller arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd ordnar kommunen arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för att främja sysselsättningen.

För att möta förändringarna i arbetslivet ska yrkesskickligheten bevaras och vid behov kunna kompletteras så att den passar för nya uppgifter. Syftet med vuxenutbildningsstöd som betalas till personer i arbetslivet är att främja sådant kunnande som personer i arbetslivet behöver inom arbetslivet samt ett livslångt lärande, vilket samtidigt förebygger arbetslöshet.

För att den åldrande arbetskraften ska hållas kvar i arbetslivet har åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar höjts till 61 år för personer födda 1957 eller senare.

Alterneringsersättning betalas till en arbetstagare som blir alterneringsledig under motsvarande tid som arbetsgivaren avlönar en arbetslös. Alterneringsersättningen har utvecklats så att kravet på arbetshistoria för alterneringsledighet ändrats från nuvarande tio år till 16 år, och kravet på arbetslöshet för en arbetslös är i regel tre månader.

Villkoren för alterneringsersättningen skärps ytterligare fr.o.m. den 1 januari 2016.

Verksamhetens omfattning 2013—2016

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	8,2	8,7	9,6	9,4
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte				
Antal personer som deltar i verksamheten i genomsnitt per år	17 000	19 000	21 000	35 000
Genomsnittligt antal verksamhetsdagar per år/deltagare	105	120	125	90
Inkomstrelaterad dagpenning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	136 976	153 938	170 000	164 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	35,3	39,7	43,7	42,4
— under arbetslöshetstiden	31,7	35,8	39,8	38,6
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service, sammanlagt	3,7	4,0	3,9	3,8
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	66,5	68,1	66,5	66,6
Grunddagpenning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	29 000	34 444	40 200	43 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	7,5	8,8	10,8	11,1
— under arbetslöshetstiden	6,4	7,6	9,5	9,7
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	1,1	1,2	1,3	1,4

Verksamhetens omfattning 2013—2016

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	33,59	33,76	33,90	33,70
Arbetsmarknadsstöd				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	156 700	175 382	190 000	198 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	40,6	45,6	49,6	51,3
— under arbetslöshetstiden	29,7	33,6	35,0	36,1
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	10,9	12,0	14,6	15,2
Genomsnittligt arbetsmarknadsstöd (€/dag)	35,18	35,81	35,7	35,7
Vuxenutbildningsstöd				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	6 450	7 860	8 990	9 885
Utbetalad förmån i genomsnitt (€/mån.)	1 470	1 519	1 530	1 550
Alterneringsersättning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	8 525	8 866	8 200	6 500
Ersättningsdagar inom förtjänstskyddet, mn st.	2,0	2,1	2,1	1,7
Ersättningsdagar inom grundskyddet, mn st.	0,03	0,04	0,04	0,04
Genomsnittlig ersättning inom förtjänstskyddet (€/dag)	57,5	58,0	59,8	60,5
Genomsnittlig ersättning inom grundskyddet (€/dag)	22,9	23,5	23,6	23,7

31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 31 784 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Anslaget budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas till kommunen är 10,09 euro per dag och deltagare i arbetsverksamheten. Verksamheten omfattar personer som länge varit arbetslösa och som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd och för vilka kommunen ordnar arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för främjande av sysselsättningen. Antalet deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas uppgå till ca 35 000 personer 2016 och antalet verksamhetsdagar till i genomsnitt 90 per deltagare. Statlig ersättning betalas för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och för de dagar personen i fråga deltar i den, dock för högst fyra dagar i veckan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-2 270
Sammanlagt	-2 270
2016 budget	31 784 000
2015 budget	34 054 000
2014 bokslut	19 808 753

50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 087 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av den inkomstrelaterade dagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) på det sätt som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) bestäms om statens andel

2) till finansiering av kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) så som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984).

Förklaring: Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Arbetslöshetsförsäkringsfonden, arbetslöshetskassorna och staten. Arbetslöshetskassornas andel av löntagarens dagpenningar är i regel 5,5 %, dock så, att Arbetslöshetsförsäkringsfonden helt och hållet finansierar förhöjningsdelarna av förtjänstskyddet och tilläggen för omställningsskyddet. Staten finansierar den del som motsvarar grunddagpenningen och fonden den resterande delen. Staten deltar inte i finansieringen av de dagpenningar som betalas under permitteringstid för s.k. tilläggsdagar och inte heller i finansieringen av barnförhöjningarna. Av dagpenningen för företagare finansierar staten den del som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningarna, medan företagarkassorna finansierar den resterande delen. Staten finansierar kostnadsersättningarna under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	912 000 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	115 000 000
Kostnadsersättningar	50 000 000
Statsandel av förvaltningskostnader	10 000 000
Sammanlagt	1 087 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av folkpensionsindex 2016	-4 400
Ändring i behovskalkylen	84 400
Sammanlagt	80 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	1 087 000 000
2015 II tilläggsb.	50 000 000
2015 I tilläggsb.	43 000 000
2015 budget	1 007 000 000
2014 bokslut	990 316 718

51. Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 214 000 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering av grunddagpenning och den därtill anslutna barnförhöjningen i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och till finansiering av de lagstadgade kostnadsersättningarna i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om statens andel.

Anslaget får också användas till ersättning av kostnader mellan stater till en annan EU-medlemsstat för de tre första månaderna i situationer där en person inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsförmån enligt den nationella lagstiftningen.

Förklaring: Grunddagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Grunddagpenningen, den därtill anslutna barnförhöjningen, de förhöjningsdelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service och tilläggen för omställningsskyddet finansieras med statsmedel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Staten finansierar kostnadsersättningarna under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar de förhöjningsdelar som betalats under arbetslöshetstiden. De arbetslöshetsförsäkringspremier som uppbärs hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	318 100 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	49 700 000
Kostnadsersättningar	12 200 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier	-166 000 000
Sammanlagt	214 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av folkpensionsindex 2016	-1 600
Ändring i behovskalkylen	41 600
Sammanlagt	40 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	214 000 000
2015 I tilläggsb.	46 000 000
2015 budget	174 000 000
2014 bokslut	254 460 000

52. Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 394 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av arbetsmarknadsstöd, den därtill anslutna barnförhöjningen och de förhöjningsandelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om statens andel

2) till finansiering av lagstadgade kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) på det sätt som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Förklaring: Kommunerna och staten finansierar vardera hälften av arbetsmarknadsstödet i fråga om personer som har fått arbetsmarknadsstöd i minst 300 dagar av den tid de varit arbetslösa. Kommunernas finansieringsandel är 70 % i fråga om dem som fått arbetsmarknadsstöd i mer än 1 000 dagar. Till övriga delar finansieras arbetsmarknadsstödet helt av staten. Därutöver svarar staten för Folkpensionsanstaltens likviditet beträffande arbetsmarknadsstödet (likviditetsbelopp).

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Arbetsmarknadsstöd	
— under arbetslöshetstiden	1 183 000 000
— kommunernas finansieringsandel	-430 000 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	521 000 000
— kostnadsersättningar	94 000 000
— förhöjningsandel	34 000 000
Sammanlagt	1 402 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av folkpensionsindex 2016	-5 300
Ändring i behovskalkylen	-18 700
Sammanlagt	-24 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	1 394 000 000
2015 budget	1 418 000 000
2014 bokslut	1 544 712 119

55. Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 79 536 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000).

Förklaring: Vuxenutbildningsstöd för löntagare består av en grunddel som är lika stor som grunddagpenningen och en förtjänstdel. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen. Staten finansierar den del som motsvarar grunddagpenningen. Om vuxenutbildningsstödet utbetalas som jämkat, finansierar staten ett belopp som motsvarar grunddelens relativa andel av fullt vuxenutbildningsstöd. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar förtjänstdelen och Utbildningsfonden förvaltningskostnaderna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av folkpensionsindex 2016	-320
Ändring i behovskalkylen	6 856
Sammanlagt	6 536

2016 budget	79 536 000
2015 budget	73 000 000
2014 bokslut	63 000 000

56. Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 43 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) bestäms om statsandel.

Förklaring: Utgifterna för alterneringsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av de ersättningar som betalas till medlemmarna i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningens fulla belopp. Alterneringsersättningarna till personer som inte hör till någon arbetslöshetskassa finansieras helt av staten.

Kravet på arbetshistoria för alterneringsledighet är 16 år, användningen har bundits vid den lagstadgade åldern för ålderspension så att den övre åldersgränsen är den undre åldersgränsen för ålderspension minskat med tre år och alterneringsledighetens längd är 100—360 kalenderdagar. Som alterneringsvikarie kan anställas en arbetslös person som har varit inskriven som arbetsökande utan avbrott eller i perioder minst 90 kalenderdagar under 14 månader före alterneringsledighetens början.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om alterneringsledighet. Enligt förslaget kommer kostnaderna för systemet med alterneringsledighet att minska med totalt 50 000 000 euro i årsgenomsnitt. Villkoren för alterneringsledigheter skärps genom att systemet blir orsaksgrundat, och också villkoret för arbetshistoria kan ändras. Ändringarna påverkar kostnaderna för systemet stegvis. Sta-

tens andel av kostnaderna är ca 40 procent. Vid dimensioneringen av anslaget för 2016 har ett avdrag på 4 000 000 euro beaktats utgående från att kostnaderna sjunker med uppskattningsvis 10 000 000 euro år 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing i kostnaderna för alterneringsersättning (regeringsprogr. 2015)	-4 000
Justering av folkpensionsindex 2016	-120
Ändring i behovskalkylen	5 720
Sammanlagt	1 600

2016 budget	43 000 000
2015 II tilläggsb.	10 600 000
2015 budget	41 400 000
2014 bokslut	52 150 000

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga möjligheterna att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimliga kostnader. Vidare garanterar sjukförsäkringen medborgarna en tillräcklig utkomst genom att utjämna det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till.

Finansieringen av sjukförsäkringen har uppdelats i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring.

Från sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av läkemedelskostnaderna inom öppenvården, resekostnaderna, studenternas primärvård samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även en del av läkar- och tandläkararvoden inom den privata hälso- och sjukvården samt en del av de undersökningar och den vård som föreskrivits av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps-, föräldra- och särskild moderskapspenning. Dessutom ersätts från arbetsinkomstförsäkringen en del av kostnaderna för den företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semestrar som intjänas under föräldraledighetsperioden.

Verksamhetens omfattning 2013—2016

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Dagpenningar				
Mottagare av sjukdagpenningar	308 391	304 573	303 000	302 000
Mottagare av föräldradagpenningar	160 164	158 434	159 000	159 300
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	56,62	57,42	58,32	59,39
Genomsnittlig föräldrapenning (€/dag)	62,70	63,62	64,55	65,77
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	23,77	23,92	24,02	23,92
Läkemedel				
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	29 600	30 000	30 500	27 500
Sjukförsäkringens andel av grundersättningen för läkemedel (%)	42,0	34,7 ¹⁾	35,0	40,0
Gränsen för tilläggsersättning för läkemedel (€)	670,00	610,00	616,62	613,98
Antal personer som fått tilläggsersättning	177 542	176 400	165 000	166 000
Sjukvårdsersättningar				
År 2014 ersatte sjukförsäkringen 21,0 % av kostnaderna för läkararvoden, 31,0 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 21,3 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 88,6 % av rese-kostnaderna.				

¹⁾ ft.o.m. 1.2.2013

(28.) *Omkostnader för en nationell kontaktpunkt och tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården (reservationsanslag 2 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnader för den nationella kontaktpunkten (överföring till moment 33.10.60)	-700
Omkostnader för tjänsteutbudsrådet för social- och hälsovården (överföring till moment 33.01.01)	-572
Sammanlagt	-1 272

2015 budget	1 272 000
2014 bokslut	1 272 000

60. *Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 1 157 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)

2) till betalning av statens andel enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984)

3) till betalning av ersättningar enligt lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Folkpensionsanstalten får använda högst 56 400 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 9 200 000 euro till finansiering enligt samma lag av individuella rehabiliteringsprojekt, förebyggande av sjukdomar samt forsknings- och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

Då det gäller den behovsprövade rehabiliteringen baserar sig dimensioneringen av anslaget i fråga om den individuella rehabiliteringen på prestationsprincipen.

Förklaring: Sjukförsäkringen är uppdelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, kostnader som föranleds kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens omkostnader. I övrigt fördelas utgifterna för finansieringen av sjukvårdsförsäkringen lika mellan de försäkrade och staten.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagarna samt staten. Av utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen finansierar staten den sjukdagpenning, föräldradagpenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp. Dessutom finansierar staten 0,1 % av utgifterna för föräldradagpenningar samt en del av utgifterna för företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård. Staten ska också trygga sjukförsäkringsfondens likviditet.

Den behovsprövade rehabilitering som Folkpensionsanstalten ordnar fördelar sig på individuell rehabilitering, individuella rehabiliteringsprojekt, förebyggande av sjukdomar samt forsknings- och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

Inkomstgränserna och ersättningsgraden för sjukdagpenning ändras, förhöjningen av föräldradagpenning under 30 dagar minskas och rätten att tjäna in semester under föräldraledighet begränsas. Ändringarna sänker kostnader för arbetsinkomstförsäkringen med sammanlagt 65 000 000 euro i årsgenomsnitt och med 22 500 000 euro 2016, men de inverkar inte på statens andel av kostnaderna.

För finansiering av sjukvårdsförsäkringen uppbärs år 2016 hos samtliga försäkrade en sjukvårdspremie på 1,28 %. När premien uppbärs på basis av pensions- och förmånsinkomster är procent-satsen dock 1,45 %. För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen tas en premie ut hos löntagare och företagare för sjukförsäkringens dagpenning till ett belopp av 0,82 % för löntagare och 0,94 % för företagare, medan en sjukförsäkringsavgift på 2,12 % tas ut hos arbetsgivare.

Statsrådets förordning om ersättningsnivån för rehabiliterande psykoterapi (1258/2010) ändras så att ersättningsnivån för rehabiliterande psykoterapi för vuxna höjs till samma nivå som för unga fr.o.m. den 1 januari 2016. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 5 300 000 euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av sjukförsäkringslagen fr.o.m. den 1 januari 2016 så att reseersättningarna minskas med 25 000 000 euro. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 11 000 000 euro.

De ersättningar som betalas för läkar- och tandläkararvoden minskas med sammanlagt 78 000 000 euro. Utgifterna för behovsprövad rehabilitering minskas med 20 600 000 euro för att verkställa regeringens sparbeslut. Därför har som avdrag beaktats sammanlagt 44 000 000 euro vid dimensioneringen av anslaget.

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 26 000 000 euro med anledning av ändringen av sjukförsäkringslagen och 57 § i läkemedelslagen bland annat så att initialsjälvrisk tas i bruk i fråga om läkemedelskostnader och grundersättningen för läkemedel höjs till 40 %. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen dessutom en proposition till riksdagen med förslag till minskning av utgifterna för läkemedelsersättningar med 50 000 000 euro 2016. Med anledning av förslaget har som avdrag beaktats 22 500 000 euro vid dimensioneringen av anslaget. Dessutom ändras de paragrafer som gäller finansieringen av sjukförsäkringen temporärt för 2016 så att intäkterna från arbetsinkomstförsäkringen används till betalning av utgifterna för behovsprövad rehabilitering till ett belopp av 4 500 000 euro.

Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 5 600 000 euro på grund av de lindrade villkoren för att få rehabilitering i enlighet med den ändrade lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

Den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning uppgår till högst 8 400 000 euro i årsgenomsnitt.

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2016 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter

Arbetsinkomstförsäkring

Sjukdagpenningar	860
Föräldradagpenningar	1 159
Dagtraktamenten för OFLA	6
Rehabiliteringspenningar	92
Företagshälsovård	353
Företagarnas tilläggsdagar	7
Fondens andel på 8 %	5
Sammanlagt	2 482

Sjukvårdsförsäkring

Läkemedelsersättningar	1 306
Resor	281
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	56
Läkararvoden	53
Tandläkararvoden	58
Övriga ersättningar för sjukvård	79
Rehabiliteringsservice	349

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2016 uppskattningsvis följande (mn euro)

Fondens andel på 8 %	4
Sammanlagt	2 186
Utgifter sammanlagt	4 668

Inkomster

Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen

De försäkrades premier	698
Arbetsgivarnas avgifter	1 711
Företagarnas tilläggsdagar	6
Statens finansieringsandel	138
Överskott/underskott år 2015	-
Sammanlagt	2 553

Intäkter av sjukvårdsförsäkringen

Löntagarnas och företagarnas avgifter	840
Förmånstagarnas premier	403
Statens finansieringsandel	1 020
Överskott/underskott år 2015	-
Sammanlagt	2 263
Inkomster sammanlagt	4 816

Statens andelar sammanlagt

1 158

Arbetsinkomstförsäkring

Föräldradagpenningar	1
Minimidagpenningar	135
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsovård	2
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Andel av sjukvården	972
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	48

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

FPA:s omkostnader (överföring till moment 33.10.60)	-72 500
Förhöjd ersättning för rehabiliterande psykoterapi	5 300
Inbesparingar i läkemedelsersättningarna	-26 000
Inbesparing i ersättningarna för läkararvoden (regeringsprogr. 2015)	-17 000
Inbesparing i ersättningarna för tandläkararvoden (regeringsprogr. 2015)	-18 000
Inbesparing i läkemedelsersättningarna (regeringsprogr. 2015)	-22 500
Inbesparing i reseersättningarna (regeringsprogr. 2015)	-11 000
Inbesparing i utgifterna för rehabiliteringsunderstöd enligt prövning (regeringsprogr. 2015)	-9 000
Justering av folkpensionsindex 2016	-100
Slopande av kopplingen mellan medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning och handikappbidraget	5 600
Sparbeslut år 2015	-6 900
Ändring i behovskalkylen	104 900
Sammanlagt	-67 200

2016 budget	1 157 800 000
2015 budget	1 225 000 000
2014 bokslut	1 244 602 358

40. Pensioner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagares och stipendiaters olycksfallsförsäkring och självrisktiden för sjukdagpenning samt finansiering av handikappförmåner.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Avsikten med arbetspensionen är att trygga en skälig utkomst och avsikten med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst med tanke på ålderdom, invaliditet, arbetslöshet och familjeförsörjares bortgång. Antalet pensionstagare uppgick den 31 december 2014 till sammanlagt 1 525 317, av vilka 1 237 541 lyfte ålderspension, 277 990 familjepension, 232 475 invalidpension, 380 arbetslöshetspension, 16 057 deltidspension samt 16 811 övrig pension. Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Utbetalade pensioner åren 2012—2014 (mn euro)

	2012	2013	2014
Privata sektorn	13 829	14 715	15 410
Kommunala pensioner	3 858	4 142	4 375
Statens pensioner	4 009	4 194	4 327
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	292	312	329
<i>Arbetspensioner sammanlagt</i>	<i>21 988</i>	<i>23 363</i>	<i>24 441</i>
Solita-pensioner	522	528	513
FPA-pensioner	2 595	2 615	2 560
<i>Lagstadgade pensioner sammanlagt</i>	<i>25 105</i>	<i>26 506</i>	<i>27 514</i>
Genomsnittlig totalpension (egenpension) euro/mån.	1 333	1 394	1 436

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står huvudsakligen utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår under finansministeriets huvudtitel. Staten deltar i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna, lantbruksföretagarpensionerna och den pension som intjänas under tiden för vård av barn och tiden för studier. Folkpensionerna, de allmänna familjepensionerna och garantipensionerna finansieras av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2013—2016

Pensionstagare	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	8 834	8 536	8 553	8 630
Mottagare av lantbruksföretagarpension	169 704	159 285	153 626	147 700
Mottagare av företagarpension	216 029	226 670	232 818	240 179

Verksamhetens omfattning 2013—2016

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Pensionstagare				
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	4 544	4 494	4 374	4 239
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare och stipendiater	11 802	11 362	10 947	10 532
Mottagare av barnpension	19 088	18 304	18 300	18 200
Mottagare av efterlevandepension	5 883	5 650	5 600	5 600
Mottagare av folkpension	641 014	629 208	623 500	619 000
Mottagare av garantipension	102 864	101 521	100 200	112 000

Verksamhetens omfattning 2013—2016

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antal försäkrade				
Försäkrade enligt SjöPL	8 612	8 645	8 553	8 630
Försäkrade enligt LFöPL	70 488	67 866	65 214	62 661
Försäkrade enligt FöPL	240 291	240 300	240 500	240 700
Stipendiater försäkrade enligt LFöPL	2 776	2 876	2 876	2 876
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	90 115	88 443	86 255	83 894

Verksamhetens omfattning 2013—2016

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Genomsnittliga pensioner				
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån.)	1 318	1 341	1 390	1 420
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån.)	373	400	423	455
Genomsnittlig företagarpension (€/mån.)	980	1 020	1 052	1 090
Genomsnittlig olycksfallspension, (€/mån.), lantbruksföretagare	608	616	621	637
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån.)	174	178	178	179
Genomsnittlig folkpension (€/mån.)	293	303	295	297
Genomsnittlig garantipension (€/mån.)	122	128	130	140

Verksamhetens omfattning 2013—2016, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare	184 820	191 401	194 700	197 100
Utbetalade bostadsbidrag för pensionstagare, mn	465,6	497,9	527,3	230,0
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare	232 418	232 919	228 100	225 700
Mottagare av handikappbidrag	45 420	46 214	51 600	54 000
Mottagare av kostersättning	32 447	33 514	34 700	-
Utbetalade handikappförmåner, mn euro	593,7	612,8	616,1	601,8

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare, stipendiater och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL). Staten deltar i finansieringen av dessa. Staten svarar för de pensioner som intjänas för tiden för vård av barn under 3 år och för tiden för studier.

Ersättningar för olycksfall i arbete och yrkessjukdomar betalas i enlighet med olycksfallsförsäkringslagstiftningen till arbetstagare och lantbruksföretagare. Ersättningar betalas bl.a. för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller personer för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarernas olycksfallsförsäkringspremier, men staten deltar i finansieringen av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

Utöver egenpension kan pension betalas efter familjeförsörjarens bortgång. Syftet med den allmänna familjepensionen är att trygga en minimiutkomst efter familjeförsörjarens bortgång. Familjepension betalas till den efterlevande maken och till minderåriga barn. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionskydd är litet. Folkpensionsbeloppet minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar och om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan omfatta även vårdbidrag, bostadsbidrag och barnförhöjning för en person som får pension. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas även invalidpension, rehabiliteringsstöd och individuell förtidspension, om personen inte får någon annan pension eller pensionen är liten.

Staten finansierar handikappförmånerna helt och hållet. Syftet med handikappförmånerna är att stödja handikappade och långtidssjuka när det gäller att klara sig självständigt och att förbättra deras livskvalitet. Handikappförmånerna utgörs av vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 59 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Förklaring: Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 31 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av arbetspensionsindex 2016	-100
Revideringen av lagen om sjömanspensioner	-4 000
Ändring i behovskalkylen	2 000
Sammanlagt	-2 100

2016 budget	59 400 000
2015 budget	61 500 000
2014 bokslut	59 319 838

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 644 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)

2) till betalning av statens andel enligt 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarpensionerna till den del försäkringspremierna och avkastningen av placeringarna inte räcker till för ändamålet. Av utgifterna för ersättningar enligt grupplivförsäkringen är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmånsutgifterna beräknas vara 78,6 % år 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av arbetspensionsindex 2016	-1 000
Ändring i behovskalkylen	21 400
Sammanlagt	20 400

2016 budget	644 600 000
2015 budget	624 200 000
2014 bokslut	605 600 000

52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 122 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för företagarpensionerna till den del premiereserven inte räcker till för ändamålet.

Premien för företagare antas år 2016 vara 23,6 % i fråga om personer under 53 år och 25,1 % för personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 1 048 700 000 euro. De totala pensionsutgifterna uppskattas till 1 135 500 000 euro. På statens andel inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 86 800 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av arbetspensionsindex 2016	-1 400
Ändring i behovskalkylen	23 900
Sammanlagt	22 500

2016 budget	122 500 000
2015 budget	100 000 000
2014 bokslut	72 300 000

53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 500 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionsersättningen enligt 8 § i lagen om pensionsersättning som ska betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Förklaring: Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Statens ersättning betalas ut med ett års fördröjning. Det anslag som ska reserveras i budgeten gäller ersättningarna för 2015.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	1 700
Sammanlagt	1 700

2016 budget	5 500 000
2015 budget	3 800 000
2014 bokslut	1 815 064

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 15 och 16 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981)

2) till betalning av statens andel enligt 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

Förklaring: Statens direkta andel av de totala kostnaderna är 29,5 % och lantbruksföretagarnas andel är 33,5 %. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 27,6 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 9,4 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas helt och hållet av statens medel. Av anslaget under momentet betalas även till stipendiater olycksfallsförsäkringsersättningar och kostnader för ersättning av självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.

Revideringen av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare har beaktats i anslaget.

2016 budget	15 000 000
2015 budget	15 000 000
2014 bokslut	15 300 000

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 407 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)
- 2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)
- 3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)
- 4) till betalning av statens andel enligt 16 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981)
- 5) till rättelse av förmånsutbetalningar för åren 2005—2009 enligt lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005)
- 6) till betalning av statens andel enligt 36 § i lagen om garantipension (703/2010)
- 7) till rättelse av förmånsutbetalningar enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

Förklaring: Staten finansierar folkpensionerna, garantipensionerna, familjepensionerna, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna helt och hållet. Staten tryggar dessutom minimibeloppet av folkpensionsfondens finansieringstillgångar och fondens likviditet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag om att bostadsbidraget för pensionstagare ska upphöra fr.o.m. den 1 januari 2016, och att pensionstagarna i stället ska få allmänt bostadsbidrag. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag under momentet beaktats 224 000 000 euro.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om garantipension och lagen om handikappförmåner så att garantipensionen höjs och kostersättningen slopas. Vid dimensioneringen av anslaget har som tillägg beaktats 30 000 000 euro med anledning av höjningen av garantipensionen och som avdrag 10 000 000 euro på grund av den slopade kostersättningen.

Med beaktande av regeringens propositioner är statsandelarna, övriga utgifter och inkomster för folkpensionsförsäkringen år 2016 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter	
Folkpensionsutgifter	2 286
Garantipension	192
Handikappförmåner	600
Bostadsbidrag för pensionstagare	330
Sammanlagt	3 408
Inkomster	
Intäkter av egendom	1
Statens andelar av förmånerna	3 407
Tryggande av finansieringstillgångarnas minimibelopp (staten)	-
Sammanlagt	3 408

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

FPA:s omkostnader (överföring till moment 33.10.60)	-81 300
Justering av folkpensionsindex 2016	-13 200
Nivåförhöjning av försvarsbudgeten (regeringsprogr. 2015)	30 000
Sammanslagningen av bostadsbidraget för pensionstagare och det allmänna bostadsbidraget (regeringsprogr. 2015)	-224 000
Slopandet av kostersättningen (regeringsprogr. 2015)	-10 000
Ändring i behovskalkylen	-29 700
Sammanlagt	-328 200
2016 budget	3 407 300 000
2015 budget	3 735 500 000
2014 bokslut	3 711 564 991

50. Stöd till veteranerna

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består främst av förmåner och rehabilitering för krigsinvalida, dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst och makar till dessa samt frontveteraner. Till rehabilitering i sjukhem och till anstaltsvård används dessutom en del av Penningautomatföreningens avkastning. Anslaget får också användas till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader och sjukvårdskostnader. Lagen om skada, ådragen i militärtjänst gäller både dem som invalidiserades i striderna 1939—1945 (krigsinvalida) och personer som sårats eller invalidiserats under fullgörandet av värnpliktstjänst före år 1991 (militärinvalida). Begreppet "krigsinvalid" innefattar också militärinvalida, som enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst har rätt till samma förmåner och service som krigsinvalida i enlighet med den invaliditetsgrad som fastställts för dem.

Syftet med ersättningen för skada, ådragen i militärtjänst är att ersätta de olägenheter, skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst medför samt trygga möjligheterna för personen i fråga att klara sig på egen hand. Syftet är också att trygga utkomsten för de krigsinvalida som

inte får en tillräcklig utkomst på annat sätt. Syftet med rehabiliteringsverksamheten är att stödja den rehabiliterade att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvaliderna och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Antal förmånstagare åren 2014—2016

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antal krigsinvalider vid årets slut	3 300	2 770	2 200
Antal invalider på grund av olycksfall i militärtjänst vid årets slut	2 200	2 050	1 800
Antal frontveteraner	23 300	20 000	17 600
Antal anhöriga till krigsinvalider (= försörjningspensionstagare)	6 900	5 400	4 200
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till krigen	4 200	3 800	3 400
Antal makar och efterlevande makar som har rätt till rehabilitering	4 000	3 500	3 100

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av krigen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 450 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 2 § i lagen om ordnande av vården av den förflyttade befolkningen (864/1949) betalas till kommunerna.

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som har placerats på en social- och hälsovårdsinrättning beräknas år 2016 vara 36. Anslaget fördelas mellan betalning av såväl förskott på ersättning-
ar som slutposter.

2016 budget	1 450 000
2015 budget	1 450 000
2014 bokslut	1 227 975

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 460 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977)
- 2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av folkpensionsindex 2016	-100
Ändring i behovskalkylen	-4 840
Sammanlagt	-4 940

2016 budget	20 460 000
2015 budget	25 400 000
2014 bokslut	30 497 803

51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 117 904 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den samt till betalning av ersättningar med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001)

2) till betalning av krigsinvalidernas rehabilitering och anstaltsvård

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader och sjukvårdskostnader

4) till betalning av ersättning för kostnaderna för kommunala öppenvårdstjänster för krigsinvalider bosatta i Sverige vars invaliditetsgrad är minst 15 procent, också i fråga om annat än måltids-service.

Förklaring: Största delen av ersättningarna för skada, ådragen i militärtjänst består av livränta och tilläggsränta, försörjningspensioner som betalas till krigsinvaliders efterlevande makar och barn samt av sjukvårds- och rehabiliteringskostnader.

Det beräknas att cirka 8 200 personer får livränta och försörjningspension vid utgången av 2016. Av dem får 4 000 personer livränta.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Enligt förslaget ska de ersättningen för tjänster inom öppenvården som tillhandahålls i hemmet och för rimliga kostnader för en måltid om dagen utvidgas till att omfatta också i Sverige bosatta krigsinvalider vars invaliditetsgrad är minst 15 %.

Den måltidsservice som bekostas av Statskontoret användes i Sverige av 50 personer 2014.

Med stöd av 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst kan de kostnader för öppenvård som ska ersättas till kommunerna och samkommunerna finansieras med Penningautomatföreningens avkastning. Penningautomatföreningen rf redovisar i anknytning till detta ett belopp på 30 000 000 euro som tas in under moment 12.33.90.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring på grund av minskat antal förmånstagare	-10 000
Tilläggsutgifter på grund av att den invaliditetsgrad som berättigar till kommunal öppenvård sjunker från 20 % till 15 %.	5 000
Ändring i behovskalkylen	-2 998
Sammanlagt	-7 998

2016 budget	117 904 000
2015 budget	125 902 000
2014 bokslut	124 373 010

52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 60 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) för kostnader för anstaltsvård vid rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst

2) till betalning av statlig ersättning för rådgivningstjänster.

Förklaring: Det beräknas att det 2016 finns 22 inrättningar i landet som erbjuder rehabilitering och vård för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst. Vid sidan av krigsinvalider rehabiliteras och/eller vårdas också andra klientgrupper. Vid dessa inrättningar beräknas det antal rehabiliteringsdagar som fördelas mellan krigsinvaliderna och deras makar och antalet vård dagar för krigsinvalider uppgå till sammanlagt cirka 184 700 under 2016. Till rehabiliterings- och vårdinrättningarna betalas ersättning enligt det faktiska antalet vård dagar eller besök vid inrättningarna. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vård dagar och besök vid inrättningarna samt sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och vård servicen uppnås. Priserna för vård dagarna på rehabiliterings- och vård inrättningarna bestäms genom upphandlingskontrakt. Ersättningen används också för rådgivningstjänster för krigsinvalider.

Antalet vård dagar/vårdbesök vid inrättningar för krigsinvalider 2014—2016

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antalet vård dagar sammanlagt (inkluderar inte öppenvårdsrehabilitering)	250 300	214 900	184 700
— anstaltsvård	174 300	151 800	132 300
— intervallvård	37 200	32 600	28 600
— vård på dagsjukhus	8 400	6 500	5 000
— rehabilitering på anstalt	29 600	23 400	18 400
— dagsrehabilitering	800	600	400
— öppenvårdsrehabilitering, antal gånger	2 700	2 500	2 400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring på grund av minskning i antalet krigsinvalider och veteraner	-2 500
Sammanlagt	-2 500

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	60 000 000
2015 budget	62 500 000
2014 bokslut	66 207 000

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalider och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalider samt av krigsänkor på de grunder som statsrådet fastställer

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att antalet makar till krigsinvalider och krigsänkor som har rätt till rehabilitering uppgår till 3 100 år 2016. Rehabiliteringsperiodens längd är 2 veckor per rehabiliteringsklient.

Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringsservicen uppnås.

2016 budget	3 100 000
2015 budget	3 100 000
2014 bokslut	3 100 000

54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 55 000 euro.

Anslaget får användas

1) enligt de grunder som statsrådet fastställer till betalning av frontunderstöd till utländska frivilliga frontmän som lever i svåra omständigheter i Estland eller någon annanstans på det tidigare Sovjetunionens område och som inom Finlands försvarsmakt deltog i 1939—1945 års krig

2) till betalning av frontunderstöd till frivilliga frontmän som är fast bosatta i Finland.

Förklaring: Syftet är att bidra till utkomsten för veteraner som lever under knappa ekonomiska förhållanden.

Verksamhetens omfattning 2014—2016

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Antalet mottagare av understöd	100	80	80
Understöd, euro/person	540	540	540

2016 budget	55 000
2015 budget	55 000
2014 bokslut	60 000

55. *Vissa utgifter för rehabilitering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997)

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliteringsinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vård dagar och sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringen uppnås. Antalet personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig bedöms uppgå till 3 400 år 2016. Antalet rehabiliteringsklienter beräknas vara 2 700.

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	3 500 000
2015 budget	3 500 000
2014 bokslut	3 500 000

56. *Utgifter för rehabilitering av frontveteraner* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 988 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av undersöknings- och utvecklingsutgifter samt resekostnader inom rehabiliteringen av frontveteraner

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader

4) till betalning av utgifter för öppenvård som ges i hemmet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring till följd av minskning i antalet frontveteraner	-3 000
Sammanlagt	-3 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	17 988 000
2015 budget	20 988 000
2014 bokslut	23 988 000

57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 408 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av undersöknings- och utvecklingsutgifter inom rehabiliteringen av frontveteraner

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har det beräknade servicebehovet samt Penningautomatföreningens avkastning som intäkt under moment 33.50.56 beaktats.

Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vård dagar och sörjer för kvaliteten på rehabiliteringsservicen.

Antalet frontveteraner beräknas år 2016 vara 17 600.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring till följd av minskning i antalet frontveteraner	-2 200
Sammanlagt	-2 200

2016 budget	7 408 000
2015 budget	9 608 000
2014 bokslut	10 608 000

60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds framför allt av statsandelen för det grundläggande utkomststödet, statlig ersättning enligt hälso- och sjukvårdslagen för de kostnader som föranleds av läkar- och tandläkarutbildningen och statlig finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå, statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården och statlig ersättning för ordnande av medling vid brott.

Från och med ingången av 2010 ingår statsandelarna för social- och hälsovården i finansministeriets huvudtitel under moment 28.90.30, Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen.

Centrala reformer

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Ändringen har anknytning till att den subjektiva rätten till dagvård begränsas till halvdagsstöd i vissa fall som nämns i regeringsprogrammet. Genom ändringen begränsas också rätten till privatvårdsstöd i motsvarande situationer.

Klientavgifterna inom social- och hälsovården höjs enligt regeringsprogrammet så att intäkterna av avgifterna ökar med 150 miljoner euro fr.o.m. 2016. Höjningen genomförs genom en ändring av förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården. Regeringen överlämnar hösten 2015 en proposition till riksdagen med förslag till lag om revidering av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Syftet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet och förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt samt att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga sociala och hälsorelaterade problem, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper och förbättra verksamhetsförutsättningarna för miljö- och hälsoskyddet. Allt detta försöker man uppnå bl.a. genom att ställa upp mål för främjandet av hälsa och välfärd som baserar sig på lokala förhållanden och behov i kommunerna, med jämna mellanrum utarbeta en välfärdsberättelse, utveckla kunskapsunderlaget, strukturerna och ledningen för den verksamhet som främjar välfärd och hälsa, förbättra de förebyggande tjänsterna och det tidiga stödjandet samt etablera främjandet av välfärd och hälsa som en del av samarbetet mellan olika förvaltningar och allt beslutsfattande. Vid planeringen och beslutsfattandet utnyttjas bedömningen av de sociala och hälsorelaterade effekterna.

Syftet med social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång till sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel samt att se till att alla i Finland garanteras grundläggande försörjning. För att säkerställa lika tillgång på tjänster för alla revideras servicestrukturen för social- och hälsovården.

Social- och hälsovårdsministeriet har inlett följande utvecklings- och lagstiftningsprojekt som ska sporra kommunerna att vidta preventiva åtgärder inom social- och hälsovården och tillhandahålla social- och hälsovårdstjänster för kommuninvånarna i enlighet med de uppställda målen:

— Folkhälsoprogrammet Hälsa 2015, där riktlinjerna för den nationella hälsovårdspolitikerna på lång sikt dras upp.

— En lagreform som gäller ordnande, finansiering, utveckling och övervakning av social- och hälsovården.

— Utvecklande av basservicen inom social- och hälsovården utifrån hälso- och sjukvårdslagen och den nya socialvårdslagen. Syftet med reformen är att befästa den ställning de allmänna lagarna om social- och hälsovård har, flytta tyngdpunkten från specialiserade tjänster till allmänna tjänster, öka jämlikheten mellan klienterna och deras tillgång till tidigt stöd samt intensifiera samarbetet mellan myndigheterna.

— Genom den fullständiga omarbetningen av lagstiftningen inom socialvården ses också speciallagstiftningen över stegvis så snart de allmänna lagarna har reviderats. Servicesystemet utvecklas så att det främjar och upprätthåller befolkningens välfärd och hälsa och tryggar tillgången till tillräcklig, högklassig och behövlig social service i hela landet.

— Det riksomfattande projektet för elektroniska informationssystem för patient- och klientuppgifter inom social- och hälsovården, som stöder en högklassig och kostnadseffektiv serviceproduktion samt medborgarnas verksamhetsmöjligheter.

— Främjande av flexibilitet i fråga om hemvårdsstöd och systemet med barnomsorg.

— Verkställigheten av den ändring av äldreomsorgslagen som trädde i kraft den 1 januari 2015. Syftet med ändringen är ändra strukturen på tjänsterna för äldre så att en större del av det växande antalet äldre och personer som behöver tjänsterna ska använda sig av social- och hälsovårdens öppenvårdstjänster, såsom hemvården och stödet för närståendevård, och att en allt mindre andel ska behöva institutionsvård.

— Fortsatt verkställighet av hälso- och sjukvårdslagen och utvärdering av lagen.

— Alkoholprogrammet fullföljs.

Systembeskrivningar

Utkomststödet består av grundläggande utkomststöd, kompletterande utkomststöd, förebyggande utkomststöd samt sysselsättningspenning och reseersättning för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Det grundläggande utkomststödet innehåller en grunddel samt övriga grundutgifter, till vilka hör boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, kostnader för användning av hushållselektricitet, hemförsäkringspremier samt hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Statsandelen för det grundläggande utkomststödet under moment 33.60.35 bestäms på grundval av kostnaderna och dess belopp är 50 % av nettokostnaderna. Statsandelen för annat utkomststöd ingår i den kalkylerade statsandelen för kommunal basservice som betalas under moment 28.90.30.

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen statlig ersättning för de kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå (33.60.32) och för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (33.60.33). Finansieringen av den hälsovetenskapliga forskningen grundar sig på hur de insatsområden och målsättningar för forskningsverksamheten som social- och hälsovårdsministeriet fastslagit prioriteras och uppfylls samt på forskningens kvalitet, omfattning och resultat. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadsersättning. Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Insatsområden och målsättningar när det gäller den hälsovetenskapliga forskningen fastställs för fyra år i sänder genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet, följande gång för åren 2016—2019.

Med statsunderstödet till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården (33.60.31) stöds verkställandet av det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården samt främjas beredningen och genomförandet av servicestrukturen inom social- och hälsovården.

Uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar

	2013 utfall	2014 utfall uppskattning	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Kommunalt utkomstskydd				
Utkomststöd, antal hushåll under året	239 212	250 000	250 000	250 000
Grundläggande utkomststöd, antal hushåll under året ¹⁾	222 451	235 000	235 000	235 000
Kompletterande utkomststöd, antal hushåll under året	94 816	99 000	99 000	99 000
Utkomststöd, antal mottagare under året	371 898	390 000	390 000	390 000
Grundläggande utkomststöd, antal mottagare under året	344 686	350 000	350 000	350 000
Kompletterande utkomststöd, antal mottagare under året	170 416	176 000	176 000	176 000
Förebyggande utkomststöd, antal hushåll under året	24 511	27 000	27 000	27 000
Socialservice				
Hemvårdshjälp, antal hushåll under året	132 705	134 500	138 000	142 000
Stödtjänster, antal mottagare under året	130 863	133 000	136 000	140 000
Ålderdomshem, antal boende 31.12. ²⁾	10 200	9 500	9 000	8 500
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	40 596	42 500	44 500	46 500
Serviceboende för äldre, antal boende 31.12.	40 546	42 000	46 000	51 000
Serviceboende för handikappade, antal klienter i genomsnitt ³⁾	12 310	14 000	14 500	15 000
Institutionsvård för utvecklingsstörda, antal boende 31.12.	1 464	1 350	1 200	1 100
Transportservice för svårt handikappade, antal klienter under året	102 010	104 500	107 000	110 500
Folkhälsoarbete⁴⁾				
Antal vård dagar (mn)	4,97	4,80	4,60	4,50
Antal besök inom öppenvården (mn)				
— Hos läkare	6,78	6,50	6,40	6,30
— Hos annan yrkesutbildad person	17,00	16,80	16,70	16,50
— Tandvård, antal besök	5,00	5,00	5,00	4,90
— Hemsjukvård, antal besök	4,02	5,80	6,00	6,10
Specialiserad somatisk sjukvård				
Antal vård dagar (mn)	3,27	3,15	3,05	2,95
Avslutade vårdperioder (mn)	0,96	0,96	0,95	0,94
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	3,40	3,29	3,22	3,14
Antal besök inom öppenvården (mn)	6,55	6,81	7,01	7,20
Specialiserad psykiatrisk sjukvård				
Antal vård dagar (mn)	1,26	1,26	1,26	1,26
Avslutade vårdperioder	0,04	0,04	0,03	0,03
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	36,00	36,00	36,00	36,00
Antal besök inom öppenvården (mn)	1,80	1,90	1,90	2,00

¹⁾ Utgifterna finansieras av medlen under moment 33.60.35.

²⁾ Klienter som inte fyllt 65 år är också medräknade.

³⁾ I antalet har räknats med boendeservice i form av gruppboende för handikappade samt service- och stödbostäder för handikappade.

⁴⁾ År 2012 infördes en ny typ av statistikföring och registret AvoHILMO inom primärvården.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 165,7	1 196,2	1 283,5	1 305,2
Ersättning för examina, euro	62 700	62 700	51 200	50 500
Månadsersättning för utbildning, euro	1 380	1 380	1 070	1 050

Sinnesundersökningar

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	101	110	120	120
— statliga enheter	79	85	90	90
— kommunala sjukhus	18	21	20	20
— sjukhus inom fängsvårdsväsendet	4	4	10	10

30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för betalning av kostnader som föranleds av upprätthållande av och utbildning om nationell beredskap för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet
- 2) för ersättning av de extra kostnader som hanteringen av allvarliga olyckssituationer i Finland eller i utlandet medför för nationella aktörer, organisationer, stiftelser eller föreningar
- 3) för ersättning av kostnader som hanteringen av och beredskap för allvarliga förgiftningssituationer medför för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Vid större olyckor och exceptionella situationer räcker enskilda kommuners eller områdets resurser och kunnande inte till för vare sig hantering eller ledning av situationen. Under de senaste åren har Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och Vanda social- och krisjour deltagit med betydande resurser i sådan verksamhet i samband med allvarliga olyckor och händelser som sträcker sig över de egna verksamhetsområdenas gränser. Avsikten är att anslaget under momentet ska ersätta sådana kostnader som inte har beaktats vid dimensioneringen av basfinansieringen till aktörerna.

2016 budget	500 000
2015 budget	500 000
2014 bokslut	500 000

31. Statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsunderstöd för anläggnings- och utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården enligt vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och de förordningar som givits med stöd av den

2) till genomförande av det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården.

3) till övervakning och kontroll av utvecklingsprojekt

4) till betalning av ersättningar för riksomfattande uppgifter i anslutning till förvaltningen av statsunderstöd för utvecklingsprojekt

5) till ett belopp av högst 600 000 euro för kostnader som föranleds av genomförandet av servicestrukturreformen inom social- och hälsovården.

Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: Prioriteringsområdena för projekt som stöds med statsunderstöd fastställs i det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning och genomförande av social- och hälsovårdsreformen	600
Minskning av engångsnatur i anslaget för genomförandet av social- och hälsovårdsreformen	-5 000
Omfördelning av tilläggsbesparing (kompetenscentrum inom det sociala området) (överföring till moment 33.60.63)	-1 000
Sammanlagt	-5 400

2016 budget	1 600 000
2015 budget	7 000 000
2014 bokslut	11 500 000

32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning för forskningsverksamhet enligt 61—63 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

Förklaring: Anslaget får användas till finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer insatsområdena och målsättningarna för forskningen vart fjärde år och beviljar specialupptagningsområdenas forskningskommittéer forskningsfinansiering. Dessa fattar beslut om hur forskningsmedlen ska fördelas på olika forskningsprojekt inom specialupptagningsområdena på basis av ansökan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd (regeringsprogr. 2015)	-5 000
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-1 700
Sammanlagt	-6 700

2016 budget	15 000 000
2015 budget	21 700 000
2014 bokslut	31 299 800

33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 98 570 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 59 och 60 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)

2) till betalning av en tilläggsersättning på högst 1 000 000 euro till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt för utgifter för grundläggande utbildning för tandläkare.

Förklaring: Avsikten är att 65 990 000 euro av anslaget används till betalning av ersättning för läkar- och tandläkarutbildning till samkommuner som är huvudmän för ett universitetssjukhus, 31 430 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, högst 75 000 euro till Birkalands sjukvårdsdistrikt och högst 1 075 000 euro till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökad utbildningsvolym	1 570
Sammanlagt	1 570

2016 budget	98 570 000
2015 budget	97 000 000
2014 bokslut	112 720 651

34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statliga ersättningar enligt 32 § i mentalvårdslagen (1116/1990)

2) till betalning av ersättningar för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts enligt 22 t § i mentalvårdslagen

3) till betalning av statliga ersättningar enligt lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn

4) till betalning av konsumtionsutgifter som ingår i de ersättningar som avses i punkterna 1—3

5) till betalning av statlig ersättning för kommuners och samkommuners samt svenska statens kostnader för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland

6) till betalning av en patientspecifik engångsersättning på 25 000 euro till kommuner och samkommuner för stödjande av patientöverföringar enligt den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 5 560 000 euro i ersättningar för kostnaderna för sinnesundersökningar och för utredandet av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts, 9 500 000 euro i ersättningar för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga och 140 000 euro i ersättningar för kostnaderna för patientöverföringar, varav 25 000 euro består av ersättningar av engångsnatur för stödjande av patientöverföringar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	1 100
Sammanlagt	1 100
2016 budget	15 200 000
2015 budget	14 100 000
2014 bokslut	10 091 626

35. Statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 329 424 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet.

Förklaring: Antalet hushåll som får grundläggande utkomststöd år 2015 beräknas vara ca 235 000.

Storleken på utkomststödet grunddel fastställs i 9 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) enligt vilken beloppen justeras i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001). Storleken på grunddelen för en ensamstående vuxen är 485,50 euro i månaden 2015.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering	-1 423
Justering av grunderna för bostadsbidrag (regeringsprogr. 2015)	3 000
Sammanslagningen av bostadsbidraget för pensionstagare och det allmänna bostadsbidraget (regeringsprogr. 2015)	1 000
Ändring i behovskalkylen	12 682
Sammanlagt	15 259

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	329 424 000
2015 budget	314 165 000
2014 bokslut	321 716 654

36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)

Under momentet beviljas 480 000 euro.

Anslaget får användas till att betala statsunderstöd via sametinget till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för att trygga social- och hälsovårdstjänster på samiska.

Förklaring: Målet för verksamheten är att trygga tillgången på social- och hälsovårdstjänster på samiska.

2016 budget	480 000
2015 budget	480 000
2014 bokslut	480 000

40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 28 990 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för förvaltningskostnader och kostnader för flygdriften för enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy. I förvaltningskostnaderna och kostnaderna för flygdriften inom läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten får ingå kostnader som föranleds FinnHEMS Oy av upphandling och övervakning av flygdriften under leveransavtalets giltighetstid, helikopterns flygbesättning, flygassistenten inbegripen, helikopterbaserna och deras underhåll, där även de markenheter som har nära anknytning till flygverksamheten ingår, samt övriga kostnader som helikopterverksamheten ger upphov till men som universitetssjukvårdsdistriktet inte svarar för.

Förklaring: För administrationen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten svarar enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy, som universitetssjukhusen grundat gemensamt. FinnHEMS Oy är till sin skatterättsliga ställning ett allmännyttigt, icke-vinstsyftande aktieföretag som ägs av de samkommuner som står bakom universitetssjukhusen och som svarar för produktionen av den finländska läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten. Universitetssjukhusdistriktet ansvarar för sjukvårdsverksamheten i läkar- eller sjukvårdshelikoptern på distriktets område.

Den största utgiftsposten för verksamheten är den egentliga flygdriften som bedrivs utgående från köpta tjänster efter konkurrensutsatt upphandling av flygdrift och med stöd av avtal om den. Flygdriften omfattar helikoptern och den flygbesättning som krävs. Den service som tillhandahålls omfattar dessutom de markenheter, dvs. ambulanser, som används vid uppdrag i närområden och som tillfälligt ersätter flygdriften på grund av väderleksförhållanden eller tekniska orsaker, de baser helikoptern behöver, underhållet av baserna och kostnaderna för administreringen av verksamheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-81
Sammanlagt	-81

2016 budget	28 990 000
2015 budget	29 071 000
2014 bokslut	32 811 000

50. Statsunderstöd för kostnaderna för grundande av ett barnsjukhus som tillhandahåller riksomfattande offentlig hälsovård (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 25 000 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av statsunderstöd till den stiftelse som låter bygga det barnsjukhus som ska tillhandahålla riksomfattande offentlig hälsovård.

Förklaring: Anslaget får användas till betalning av kostnader som föranleds av byggandet av ett nytt barnsjukhus. För byggandet av barnsjukhuset ansvarar Stiftelsen Nya Barnsjukhusets Stöd utgående från den projektplan som Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS) gjort upp. Stiftelsen är till sin skatterättsliga ställning en allmännyttig och icke-vinstsyftande aktör. Den konkurrensutsätter byggandet av barnsjukhuset i enlighet med upphandlingslagen. Då barnsjukhuset står färdigt kommer det att inhysa en hyresgäst, som är en aktör som tillhandahåller offentlig hälso- och sjukvård, för närvarande HUS.

Då barnsjukhuset står färdigt kommer den skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster för den offentliga hälso- och sjukvården som föreskrivs i lag att fullgöras. Det är meningen att byggnaden utöver behoven i det egna området ska tillgodose det riksomfattande behovet av specialiserad sjukvård för barn och ungdomar.

Social- och hälsovårdsministeriet fattar beslut om det statsunderstöd som ska beviljas stiftelsen. På det statsunderstöd som ska beviljas tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Totalkostnadsförslaget för byggandet av det nya barnsjukhuset uppgår till sammanlagt 160 000 000 euro, varav 40 000 000 euro finansieras med statsunderstöd, 40 000 000 euro med understöd från HUS, 30 000 000 euro genom medborgarinsamling och 50 000 000 euro med främmande kapital.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	10 000
Sammanlagt	10 000

2016 budget	25 000 000
2015 budget	15 000 000

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 11 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till producenter av skyddshemstjänster enligt lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014)

2) till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken per år vid Institutet för hälsa och välfärd i handlednings-, drifts-, kvalitetskontroll-, utvecklings- och förvaltningsuppgifter i anknytning till skyddshemsverksamhet.

Förklaring: Skyddshemmen är avgiftsfria enheter som är öppna dygnet runt och dit en person eller familj som utsatts för relationsvåld eller hot om relationsvåld kan söka sig frivilligt eller på initiativ av en myndighet eller annan instans. Skyddshemstjänsterna omfattar den direkta kris-hjälpen vid skyddshemmen, tryggt boende dygnet runt och i akuta situationer psykosocialt stöd, rådgivning och handledning för den som upplevt våld i nära relationer eller lever under hot om sådant våld. Institutet för hälsa och välfärd sörjer för tillgången på skyddshemstjänster på riksnivå så att tjänster erbjuds och står till förfogande i hela landet och i tillräcklig utsträckning i förhållande till behoven. Institutet svarar för den övergripande samordningen av skyddshemstjänster på riksnivå i samarbete med de skyddshem som ingått avtal med institutet. Till producenter av skyddshemstjänster väljer institutet aktörer som har ett gällande tillstånd enligt lagen om privat socialservice (922/2011).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tilläggsresurser till Institutet för hälsa och välfärd för skyddshemsverksamheten	250
Ändring i behovskalkylen	3 300
Sammanlagt	3 550

2016 budget	11 550 000
2015 I tilläggsb.	3 550 000
2015 budget	8 000 000

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

Förklaring: Kompetenscentrumen inom det sociala området täcker hela landet och de är följande: Södra Finlands kompetenscentrum, kompetenscentrumet i Tavastland och Satakunta, Östra Finlands kompetenscentrum, Sydöstra Finlands kompetenscentrum, Mellersta Finlands kompetenscentrum, de österbottniska landskapens kompetenscentrum, Norra Finlands kompetenscentrum och Egentliga Finlands kompetenscentrum. Utgående från de svenskspråkiga kommunernas behov har dessutom inrättats Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området, vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Grunderna för bestämmande av statsun-

derstödet för varje enskilt kompetenscentrum anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001).

Målet för verksamheten är att trygga en högklassig social service på regional nivå i samarbete med kommunerna samt en organiserad forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-400
Omfördelning av tilläggsbesparing (överföring från moment 33.60.31)	1 000
Sammanlagt	600

2016 budget	3 000 000
2015 budget	2 400 000
2014 bokslut	3 000 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005) för ersättande av kostnader i anslutning till ordnandet av medling.

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd svarar för ordnandet av medling. Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna personal som deltar i medlingsverksamhet samt övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningen betalas till de kommuner eller andra serviceproducenter som ingått avtal med Institutet för hälsa och välfärd och utbetalningen och den faktiska tillsynen sköts av institutet. Grunderna för ersättningen har fastställts i statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister.

Verksamheten syftar till att i synnerhet unga personers brottskedja ska kunna brytas i ett tidigt skede.

2016 budget	6 300 000
2015 budget	6 300 000
2014 bokslut	6 300 000

70. (33.70, delvis) Främjande av hälsa och funktionsförmåga

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av särskilda utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamma sjukdomar, anskaffning av vaccin och beredskap för pandemier, utgifter för hälsofrämjande verksamhet och utbildningen av specialister i företagshälsovård samt statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti. Främjande av hälsa och funktionsförmåga samt hälsoövervakning genomförs delvis också med anslag under moment 33.02.03, 33.02.05, 33.03.04 och 33.03.50. Kommunerna är ansvariga för hälsoövervakningsverksamheten.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga

Hälsa främjas och folksjukdomar minskas på olika socialpolitiska sätt. Människors eget initiativ till att upprätthålla och främja sin hälsa och välfärd stöds genom att man sörjer för att miljön och förhållandena stöder sunda val. Den internationella verksamheten inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor. Programmet Hälsa 2015 utgör grunden för den hälsofrämjande folkhälsoverksamheten.

Hälsoövervakningen (33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetsövervakningen när det gäller hushållsvatten, utveckla datasystem för miljö- och hälsoskyddet samt genomföra EU:s nya kemikalielagstiftning (Reach-förordningen) och utveckla utredningen av fukt- och mögelskador i byggnader.

Mål:

- Att förebygga och avhjälpa de olägenheter för hälsan som människans livsmiljö orsakar.
- Att trygga realiseringen av de kvalitetskrav gällande miljöhälsa som förutsätts i lagstiftningen, liksom också fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden samt en effektiv styrning av tillsynen.
- Att minska antalet epidemier som föranleds av hushållsvatten.
- Att förebygga men för hälsan som anknyter till gen-, bio- och nanoteknologi.

När det gäller *anskaffning av vaccin och övervakning av smittsamma sjukdomar* (33.70.20 och 33.70.22) koncentreras insatserna till utveckling av vaccineringsprogrammet samt uppföljning av dess genomförande och effektivitet, bekämpning av infektioner som hänför sig till vården och mikrobläkemedelsresistens, förebyggande av HIV-infektioner och andra infektioner som överförs vid könsumgänge eller via blod, beredskap för allvarliga epidemier och stärkande av det förebyggande arbete som utförs i form av internationellt samarbete.

Mål:

- Att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccinering, att förbättra influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år och upprätthållande av en allmän vaccinationstäckning (t.ex. förekomsten av kikhosta, influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år).
- Att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi).
- Att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokocker).
- Att vidareutveckla det system för uppföljning och bekämpning som är kompatibelt med WHO:s och EU:s system och som möjliggör snabba insatser (systemutveckling).
- Att förhindra en ökning i behovet av hälso- och sjukvårdstjänster som föranleds av spridningen av HIV-infektioner och andra infektioner som överförs vid könsumgänge eller via blod (antal nya HIV-fall).

— Att utveckla beredskapen inför en eventuell pandemi och den regionala epidemiologiska verksamheten.

Syftet med *den hälsofrämjande verksamheten* (33.70.50) är att upprätthålla och förbättra befolkningens hälsa samt arbets- och funktionsförmåga, minska riskfaktorerna i livsmiljön och minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper. Den hälsofrämjande verksamheten bedrivs effektivast genom omfattande och samtidiga åtgärder som vidtas gemensamt av flera olika aktörer.

De projekt som stöds med anslaget ska stödja genomförandet av folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 och andra riksomfattande program för hälsofrämjande.

Mål:

— Att effektivisera utvecklandet av hälsofrämjande verksamhet och tillämpningen av befintlig praxis samt samarbetet mellan olika aktörer i fråga om servicestrukturer som förnyas.

— Att särskilt stödja projekt som beaktar och strävar till att minska hälsoskillnaderna mellan socioekonomiska befolkningsgrupper, inklusive könsrelaterade hälsoskillnader.

— Att stödja arbetet för rökfrihet bland barn och ungdomar, samtidigt som hänsyn tas till skillnader mellan olika utbildningsstadier. Inom hälsovårdssystemet vidareutvecklas miniinterventioner som stöder rökstopp och metoder för tobaksavvänjning.

— Att förebygga och minska barns, ungdomars och barnfamiljers bruk av alkohol och andra rusmedel. Ibrukttagandet av miniintervention för storkonsumenter av alkohol effektiviseras inom primärvården. Att stödja förebyggandet av problem som är förknippade med bruk av rusmedel.

— Att förebygga och minska befolkningens övervikt och sjukdomar med hjälp av kost och fysisk aktivitet. Viktiga målgrupper är barn, ungdomar och barnfamiljer. Att öka antalet personer som motionerar tillräckligt med tanke på hälsan. Att främja befolkningens hälsosamma kostvanor. Att stödja vardagsmotion och motion som upprätthåller muskelstyrkan hos äldre, särskilt personer med nedsatt funktionsförmåga.

— Att stödja framkomligheten i miljön och tillgängligheten för tjänsterna och därigenom jämlikheten mellan medborgarna.

— Att främja medborgarnas delaktighet och därigenom utvecklingen av ett sunt samhälle.

— Att främja och effektivisera förebyggandet av olyckor. Att främja utvecklandet och spridningen av verksamhetsmodeller för förebyggande av fall- och motionsolyckor bland äldre personer samt olycksfall bland barn och ungdomar.

— Att stödja barns och ungas psykosociala utveckling och mentala hälsa. När det gäller vuxna är det ett centralt mål att förebygga mentala problem samt att stödja föräldraskap och föräldrarnas parförhållande. Bland äldre personer är målet att stärka användningen av metoder som främjar den psykiska hälsan som en del av social- och hälsovårdstjänsterna.

— Att effektivisera främjandet av den sexuella och reproduktiva hälsan bland unga och integrera sexualrådgivningen som ett fast inslag i social- och hälsovårdstjänsterna.

Anslaget för *utbildning av specialister i företagshälsovård* (33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet

använder medlen till utveckling av den egna utbildningen och universitetens utbildning samt betalar ersättning för kostnader som föranleds av utbildning av specialister i företagshälsovård till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till de stationer för företagshälsovård som arbetsgivarna svarar för.

Mål:

— Att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister i företagshälsovård i enlighet med förordningen (1484/2001).

— Att trygga det kvantitativa behovet av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder.

— Att höja utbildningsnivån för företagsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2013—2016

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Hälsöövervakning				
Epidemier som sprids via vatten				
— antal epidemier	4	2	4	4
— antal insjuknade	220	155	100	100
Bekämpning av smittsamma sjukdomar samt anskaffning av vaccin				
Influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år, %				
	40	40	40	40
Kikhosta, antal fall	192	300	300	250
Campylobakterier, antal fynd	4 068	4 200	4 200	4 500
Anmälningar om misstänkt epidemi	73	80	80	80
Tuberkulos, antal fall	269	270	270	270
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	1 289	1 300	1 300	1 300
HIV, antal rapporterade fall	156	160	160	170
Hepatit C-virusinfektion, antal fall	1 174	1 200	1 200	1 200
Hepatit B-virusinfektion, antal fall	18	20	20	20
Gonorrésmitta, antal fall	268	280	280	280
Syfilissmitta, antal fall	157	160	160	180
Klamydiasmitta, antal fall	13 216	13 200	13 200	13 200
Utbildning av specialister i företagshälsovård				
Antal specialistexamina på området för företagshälsovård				
	44	46	45	29

Fördelning på prioriteringsområden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten, euro/år

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Prioriteringsområden				
Förebygga och minska användningen av tobak, alkohol och narkotika	900 000	360 000	250 000	250 000
Främja funktionsförmågan och öka mängden motion	530 000	300 000	457 000	450 000
Främja hälsosamma kostvanor	650 000	340 000	270 000	300 000
Främja den mentala hälsan och förebygga våld	670 000	400 000	378 600	400 000
Främja den sexuella hälsan	275 000	275 000	502 000	300 000
Stödja säkerhet och tillgänglighet i miljön samt förebygga olyckor i hemmet och på fritiden	120 000	420 000	465 000	500 000
Utveckla strukturerna, kvaliteten, metoderna och samarbetet för det hälsofrämjande arbetet	635 000	1 310 000	588 000	730 000
Sammanlagt	3 780 000	3 405 000	2 910 600	2 930 000

(01.) Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet 33.70.01 blir moment 33.02.07.

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 23 790 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för anskaffning och vidarebefordran av vaccin som med stöd av 25 § i lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringsstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccineringsprogrammet, för utveckling av systemet för uppföljning av vaccinationers verkningar, för obligatorisk upplagring, för systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccineringsprogrammet

2) till betalning av medlemsavgiften i Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador

3) till betalning av de utgifter som anskaffning och vidarebefordran av vaccin för förmedling ger upphov till

4) till betalning av kostnader som gäller beslutsprocessen i anslutning till anskaffningen av vaccin.

Anslaget får också användas till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccineringsprogrammet samt för utveckling av systemet för uppföljning.

Förklaring: Genomförandet av vaccineringsprogrammet uppskattas föranleda utgifter på sammanlagt 23 790 000 euro. Summan är en uppskattning baserad på kommande beställningar. I anslaget ingår en årlig reservationsavgift för pandemivaccin på 2 500 000 euro. Det har beräknats att 211 000 euro används för vaccindistribution samt övrig anskaffning, service och distribution i fråga om vacciner.

Övriga utgifter för vaccindistribution har antecknats under moment 33.03.04. Inkomsterna av vaccinförsäljning och vaccindistribution har antecknats under moment 12.33.03.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd; återföring av en besparing av engångsnatur	3 000
Återföring av en besparing av engångsnatur	9 000
Sammanlagt	12 000

2016 budget	23 790 000
2015 budget	11 790 000
2014 bokslut	22 890 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 780 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (744/1989), strålskyddslagen (592/1991) och lagen om kosmetiska produkter (22/2005), för forskning kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personalen

2) till betalning av utgifter som föranleds av utbildning och forskning som gäller riskhantering inom bio- och nanoteknik

3) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibruktagande av YHTI-systemet (överföring till moment 33.02.05)	-70
Sammanlagt	-70

2016 budget	780 000
2015 budget	850 000
2014 bokslut	930 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 590 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande av och information om smittsamma sjukdomar enligt lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986), för utredning och uppföljning av oväntade epidemier samt för internationellt samarbete som dessa förutsätter

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

Anslaget får också användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utrustning för hälso- och sjukvård (överföring till moment 33.02.05) (-1 årsv.)	-70
Sammanlagt	-70

2016 budget	590 000
2015 budget	660 000
2014 bokslut	660 000

50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 930 000 euro.

Anslaget får användas för utgifter enligt 1 § i lagen om anslag för hälsofrämjande (333/2009).

Av anslaget kan organisationer, stiftelser, kommuner och andra aktörer beviljas statsunderstöd. Anslaget kan också användas när avtal om projekt för hälsofrämjande ingås med statliga inrättningar. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för administrering av anslaget.

2016 budget	2 930 000
2015 budget	2 930 000
2014 bokslut	3 130 000

51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Förklaring: Till arbetshälsoinstitutet betalas ersättning av statsmedel för kostnader som föranleds av utbildningen av läkare som specialiserar sig på företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet kan betala ersättning till universitet, till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och till serviceproducenter (arbetsgivares företagshälsovårdsstatio-

ner) som avses i lagen om företagshälsovård. Därutöver kan arbetshälsoinstitutet använda anslaget till betalning av kostnaderna för den egna utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Målet är att trygga det kvantitativa behovet av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder och höja utbildningsnivån för företagshälsovårdsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård. De resurser som avsatts för kostnaderna för utbildningen av specialister i företagshälsovård har lett till en tydlig ökning av antalet examina sedan 2005. Det har varit möjligt att utveckla innehållet i utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Dimensioneringen av anslaget baserar sig på att ersättningen för en examen uppgår till cirka 65 000 euro och att 44 examina avläggs 2016. År 2014 avlades 47 examina och det beräknas att 45 examina avläggs år 2015.

2016 budget	1 900 000
2015 budget	1 900 000
2014 bokslut	2 900 000

52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 930 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för beviljade understöd enligt 2 § i lagen om statsbidrag till stiftelsen Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiö (1284/2010).

Förklaring: Understödet är avsett för den verksamhet som bedrivs vid UKK-instituutti, vars syfte är att främja, utveckla och forska i individens och befolkningens hälsa, funktionsförmåga och friskvård samt hälsofrämjande idrott.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-142
Sammanlagt	-142

2016 budget	930 000
2015 budget	1 072 000
2014 bokslut	1 072 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

Förklaring: Syftet med avbytarverksamheten är att hjälpa lantbruksföretagarna och renskötarna samt pälsdjursuppfödarna att orka med sitt arbete och att främja deras hälsa och funktionsförmåga. De kostnader som ordnandet av avbytar-service för lantbruksföretagare medför ersätts av statens medel på kostnadsbasis. Kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare ersätts inom ramen för det reservationsanslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten.

Lantbruksföretagarna har rätt till 26 dagars semester. Rätt till semester har endast lantbruksföretagare som idkar husdjurskötsel. Även personer som idkar växtodling kan få vikariehjälp. En lantbruksföretagare som på grund av sjukdom eller annan tillfällig orsak är förhindrad att sköta de nödvändiga uppgifter som hör till skötseln av ett lantbruksföretag kan få vikariehjälp. Semestern är avgiftsfri, men för vikariehjälp tas en avgift ut. Lantbruksföretagaren kan dessutom under vissa förutsättningar köpa avbytarhjälp till subventionerat pris för högst 120 timmar per år.

Pälsdjursuppfödare kan 2016 få avbytar-service för semester för högst 18 dagar och för extralegdighet för högst 120 timmar mot avgift inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet.

Lagen om vikariehjälp för renskötare innehåller bestämmelser om renskötarnas möjlighet att få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga högst 150 timmar årligen.

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytar-service hör till social- och hälsovårdsministeriets uppgifter. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har ansvaret för tillhandahållandet av avbytar-service. Såsom lokala enheter med ansvar för ordnandet av avbytar-service fungerar kommunerna med stöd av de uppdragsavtal som de har ingått med LPA. Till LPA och de lokala enheterna betalas av statens medel en kalkylmässig ersättning för förvaltningskostnaderna för avbytar-service.

Verksamhetens omfattning

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Lantbruksföretagare				
1. Semesterverksamhet				
Antal serviceanvändare	21 909	20 811	19 980	19 180
Antal avbylardagar	560 337	530 206	511 650	493 740
Antal avbylardagar/användare	25,58	25,48	25,61	25,74
Antal avbyartimmar	3 649 585	3 441 190	3 320 600	3 204 370
Avbylardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,51	6,49	6,49	6,49
2. Vikarieverksamhet				
Antal serviceanvändare	8 879	8 398	8 060	7 740
Antal avbylardagar	398 913	359 767	345 290	331 582
Antal avbylardagar/användare	44,93	42,84	42,84	42,84
Antal avbyartimmar	2 764 852	2 479 139	2 379 050	2 284 597
Avbylardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,93	6,89	6,89	6,89

Verksamhetens omfattning

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
3. Understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp				
Antal serviceanvändare	11 381	10 939	10 940	10 940
Antal avbyttardagar	102 752	101 185	100 180	100 180
Antal avbyttardagar/användare	9,03	9,25	9,25	9,25
Antal avbyttartimmar	682 353	668 951	668 800	668 800
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,64	6,61	6,61	6,61
Pälsdjursuppfödare				
1. Semester				
Antal serviceanvändare	669	670	670	670
Antal avbyttardagar	11 481	12 060	12 060	12 060
Antal avbyttardagar/användare	17,16	18,00	18,00	18,00
Antal avbyttartimmar	79 763	84 420	84 420	84 420
Avbyttardagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,95	7,00	7,00	7,00
2. Extraledighet				
Antal serviceanvändare	415	469	497	527
Antal avbyttartimmar	45 601	56 280	59 640	63 240
Antal avbyttartimmar/användare	110	120	120	120
Vikariehjälp för renskötare				
Beslut om beviljande av vikariehjälp	-	196	220	220
Antal avbyttartimmar	-	13 066	17 600	17 300
Avbyttartimmar/beslut	-	67	80	78
Antal användare	-	115	135	135
Antal avbyttartimmar/användare	-	114	130	128

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbyttarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för de driftkostnader för avbyttarservice som avses i lagens 35 §

2) till ett belopp av högst 182 000 euro till ersättning för de nettokostnader som läroavtalsutbildningen för lantbruksavbyttare medfört för de lokala enheterna.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget baserar sig på preliminära faktiska uppgifter som beskriver kostnaderna för 2014 och på dessa grundade uppskattningar när det gäller hur verksamhetens omfattning och kostnaderna kommer att utvecklas 2015 och 2016.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare. Genom förslaget bringas avbyttarsystemet i samklang med EU-lagstiftningen om statligt stöd, samtidigt som kostnaderna för avbyttarservicen minskas med 20 000 000 euro 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd (regeringsprogr. 2015)	-17 000
Ändring i behovskalkylen	-3 000
Sammanlagt	-20 000

2016 budget	170 600 000
2015 budget	190 600 000
2014 bokslut	181 842 526

41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till avbytarverksamhetens lokala enheter för de driftskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare som avses i 25 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009).

Förklaring: Pälsdjursuppfödare får semester avgiftsfritt och extraledighet mot avgift inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet. Maximibeloppen för avbytarservice fastställs årligen genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2016 budget	2 600 000
2015 budget	2 600 000
2014 bokslut	1 700 000

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 16 § i lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) betalas till kommunerna.

Förklaring: En renskötare kan få vikariehjälp mot avgift på grund av arbetsoförmåga för högst 150 timmar och under högst 90 dagar under kalenderåret. Maximibeloppet för avbytarservice fastställs årligen genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2016 budget	300 000
2015 budget	300 000
2014 bokslut	300 000

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (fast anslag)

Under momentet beviljas 13 140 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen

2) till ett belopp av högst 94 000 euro till betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i lagen

3) till förvaltningskostnaderna för servicen med stöd av 24 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare och med stöd av lagen om vikariehjälp för renskötare.

Förklaring: Av anslaget kommer uppskattningsvis 11 821 000 euro att användas för kommunernas kostnader för avbytarservicen, vilket inkluderar kommunernas kostnader för avbytarservicen för pälsdjursuppfödare samt den behovsprövade tilläggsersättning som betalas till vissa kommuner. För förvaltningskostnader för avbytarservicen som föranleder Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt kommer uppskattningsvis att användas 1 319 000 euro, som inkluderar pensionsanstaltens förvaltningskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd (regeringsprogr. 2015)	-3 000
Sammanlagt	-3 000
2016 budget	13 140 000
2015 budget	16 140 000
2014 bokslut	17 039 705

90. Penningautomatunderstöd

Förklaring: Statsrådet har med stöd av lotterilagen (1047/2001) beviljat Penningautomatföreningen penningspelstillstånd som ensamrätt för tillhandahållande av penningautomater, anordnande av kasinospel och bedrivande av kasinoverksamhet. De medel som samlas in genom penningspelverksamhet används för att främja hälsa och social välfärd i form av understöd som beviljas allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser med rättsförmåga. Medlen beviljas i form av understöd enligt prövning på basis av ansökningar.

Penningautomatföreningen behandlar ansökningarna om understöd, gör upp ett understödsförslag, administrerar utbetalningen av understöden och utövar tillsyn över användningen av dem samt följer upp resultatet när det gäller verksamhet som beviljats understöd i enlighet med lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) och social- och hälsovårdsministeriets förordning om vissa tidsfrister som ska tillämnas på penningautomatunderstöd och om formen för revisorns rapport (453/2013). Social- och hälsovårdsministeriet fattar beslut om understöden på basis av förslag från Penningautomatföreningens styrelse. Detta sker i regel en gång om året.

År 2015 beviljades av Penningautomatföreningens avkastning 309,3 miljoner euro i understöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd. Då Statskontoret dessutom med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen anvisades 62,5 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 21,0 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och 3,5 miljoner euro för rehabilitering av personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig, uppgick användningen av Penningautomatföreningens avkastning till sammanlagt 426,3 miljoner euro. Av avkastningen år 2014 blev 35,1 miljoner euro ofördelade.

Avsikten är att sammanlagt 426,8 miljoner euro av Penningautomatföreningens avkastning ska användas år 2016. Av detta belopp delas 315,3 miljoner euro ut i understöd under moment 33.90.50. Dessutom anvisas Statskontoret sammanlagt 111,5 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, ersättningar för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, vissa utgifter för rehabilitering och utgifter för rehabilitering av frontveteraner. Motsvarande inkomst på 426 788 000 euro har antecknats under moment 12.33.90.

Kapitlets rubrik har ändrats.

50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 315 300 000 euro.

Anslaget får användas för ändamål som nämns i 17 § 2 mom. och 22 § 1 och 3 mom. i lotterilagen (1047/2001).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har tillsammans med Penningautomatföreningen preliminärt kommit överens om följande resultatmål för understödsverksamheten år 2016:

1. Organisationernas verksamhetsförutsättningar och basfinansiering tryggas: Understöden används för att stödja organisationernas verksamhet och projekt för att säkra fortlevnaden och framstegen inom medborgarverksamheten, påverkansverksamheten, bevakningen av rättigheter och intressen, sakkunskapen och utvecklingsverksamheten samt frivillig- och kamratstödsverksamheten.

2. Hälsa och funktionsförmåga främjas: Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att främja hälsan och stödja såväl enskilda som deras närmaste omgivning när det gäller att orka och klara sig självständigt.

3. Samhörighet och delaktighetsmöjligheter främjas: Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt i syfte att främja människors möjligheter till socialt umgänge och till att delta i det civila samhällets olika funktioner på ett mångsidigt sätt.

4. Boendet för grupper med särskilda behov stöds: Syftet med understödet är att främja möjligheterna till och beredskapen för eget boende för grupper med särskilda behov och att minska bostadsbristen. Under understödsperioden prioriteras investeringsunderstöden allt lägre till förmån för verksamhetsunderstöden.

5. Krishjälp och ökad trygghet i vardagen: Understöden används för att stödja verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att hjälpa och stödja människor i olika krissituationer och till att föregripa problem och olyckor som kan hota tryggheten i vardagen.

6. Delaktigheten i arbetslivet ökas: Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att öka människor arbetslivsfärdigheter och möjligheter att delta i arbetslivet.

Enligt riktlinjerna för understödsverksamheten för åren 2016—2019 koncentrerar Penningautomatföreningen understödsverksamheten till fem särskilda temaområden. Dessa temaområden överlappar delvis de målområden som redovisas ovan och förenar flera av verksamheterna inom dem. År 2016 riktas temafinansieringen till projekt som syftar till att *främja samarbetet mellan kommuner och organisationer*.

För att förhindra snedvridning av konkurrensen beviljas inga understöd för sådan serviceverksamhet som utförs mot ersättning och som kan jämföras med näringsverksamhet. Understöden anvisas i enlighet med lagen om penningautomatunderstöd för organisationsverksamhet som genomförs utanför systemen för köptjänster och konkurrensutsättning.

När det gäller utvecklandet av tjänster främjas samarbetet i tillämpliga delar mellan organisationer och kommuner. När understöden fördelas beaktas också de utvecklingsprogram och liknande program som ingår i regeringsprogrammet i den utsträckning som de lämpar sig för understödssystem och verksamhet som bedrivs av medborgarorganisationer inom ramen för Penningautomatföreningens riktlinjer för understödsverksamheten och är förenliga med riktlinjerna i resultatavtalet mellan social- och hälsovårdsministeriet och Penningautomatföreningen.

Användning av understödsanslaget åren 2015—2016

Från och med 2016 görs dispositionsplanen upp enligt den uppdelning i sex målområden som anges av riktlinjerna för understödsverksamheten (2016—2019).

Förslag enligt målområdena i riktlinjerna för understödsverksamheten 2015—2016 (mn euro)

	2015	2016
Organisationernas verksamhetsförutsättningar och tryggas	123	125
Hälsa och funktionsförmåga främjas	66	71
Samhörighet och delaktighetsmöjligheter främjas	49	52
Boendet för grupper med särskilda behov stöds	33	25
Krishjälp och ökad trygghet i vardagen	22	24
Delaktigheten i arbetslivet ökas	16	18
Sammanlagt	309	315

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2014—2016 (mn euro)

	2014	2015	2016
Allmänna understöd	59	61	65
Riktade verksamhetsunderstöd	143	147	147
Investeringsunderstöd	28	31	25
Projektunderstöd	78	70	78
Sammanlagt	308	309	315

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av Penningautomatföreningens intäktskalkyl under moment 12.33.90	6 000
Sammanlagt	6 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	315 300 000
2015 budget	309 300 000
2014 bokslut	308 000 000

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Miljöministeriet arbetar för en hållbar livsmiljö och grön tillväxt. De strategiska prioriteringarna i verksamheten är ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland, ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi, en god miljöstatus, biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster samt boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften. Förvaltningsområdet har ett nära samarbete med andra förvaltningsområden och intressentgrupper.

Stävande av klimatförändringen och anpassning till förändringen för att uppnå EU:s klimat- och energimål som sträcker sig fram till 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Finland medverkar till att man får till stånd och verkställer en tillräckligt bindande och omfattande internationell klimatkonvention. Finland deltar i den fortsatta beredningen och verkställandet av EU:s klimat- och energipaket, som sträcker sig fram till 2030. Målet är att nå Finlands klimatmål för 2020 i god tid. Verkställigheten av klimatlagen bidrar till en mer förutsägbar klimatpolitik och till kostnadseffektivare utsläppsminskande åtgärder. Genom de ambitiösa klimatmålen skapas en ny slags tillväxt och en marknad för koldioxidsnåla teknologier och lösningar.

Inom den nationella klimat- och energipolitiken är målet att bl.a. förtäta samhällsstrukturen, minska den energi som används i byggnader och vid boende och utsläppen från dem samt öka produktionen och användningen av förnybar energi. En tätare struktur i stadsregionerna främjas genom att man samordnar markanvändningen, boendet, tjänsterna och trafiken och genom att man samtidigt beaktar livsmiljöns kvalitet, de sociala konsekvenserna och kostnadseffektiviteten.

Målet är att genom att effektivisera byggnaders energiförbrukning, börja använda förnybar energi och tillämpa energieffektivt byggande uppnå omfattande energiinbesparingar i syfte att nå klimatmålen. När energibestämmelserna för byggnader förnyas förutsätter fastställandet av innebörden av nära-nollenergibyggande och utvärderingen av konsekvenserna ett omfattande samarbete och en omfattande beredning.

Klimatförändringen och de begränsade naturresurserna ändrar produktions- och konsumtionsstrukturerna. Utgångspunkten är att naturresurserna ska utnyttjas material- och energieffektivt och med strävan till ett slutet återvinningskretslopp av material, vilket minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster. Det behövs strukturella ändringar, styrmedel och försöksverksamhet, genom vilka den gröna ekonomin, och då särskilt den cirkulära ekonomin och bioekonomin, främjas.

Beaktandet av den biologiska mångfalden, vattenvården och en hållbar användning av naturresurserna i beslutsfattandet främjas genom övergripande samarbete. För att uppnå ett gott tillstånd i vattendragen och Östersjön måste de risker som eutrofieringen och skadliga ämnen medför minskas samt mångfalden i vattennaturen skyddas i enlighet med internationella avtal och EU:s mål. En minskning av spridningen av farliga kemikalier och av miljöbelastningen kräver gränsöverskridande samarbete mellan staterna. Den verksamhet som bedrivs på avrinningsområden och till havs inverkar på tillståndet i Östersjön, insjöarna och grundvattnet. Då sjöfarten och särskilt oljetransporterna på Finska viken ökar, ökar också risken för fartygsolje- och kemikalieolyckor och behovet av bekämpningsberedskap.

Man strävar efter att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden före 2020 bl.a. genom att skydda ekosystem, arter och den genetiska mångfalden, minska trycket mot den biologiska mångfalden och stödja en hållbar användning av naturresurserna.

I de stora tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, bidrar det otillräckliga utbudet av bostäder till att höja hyrorna och priserna till en hög nivå. Efterfrågan på bostäder i centrumen kommer även i fortsättningen att öka snabbt i och med att arbetsplatserna starkt koncentreras till dessa områden. Rimliga boendekostnader har en central betydelse när det gäller att trygga verksamhetsförutsättningarna för näringslivet och välbefinnandet för områdena och medborgarna. Genom samarbete mellan staten samt städerna och kommunerna i tillväxtcentrumen ökar man utbudet av bostadstomter och bostäder. Statens stöd riktas till att minska långtidsbostadslösheten och förbättra bostadssituationen för de svagaste grupperna. De äldres boendeförhållanden förbättras genom åtgärderna i programmet för att förbättra äldres boende.

För att skapa en livsmiljö av hög kvalitet behövs det kunniga planerare och ett professionellt utförande av byggnadsarbetet. Den strukturella säkerheten säkerställs genom samarbete mellan myndigheterna, aktörerna inom byggnadsbranschen och användarna. Betydelsen av byggnadernas användningssäkerhet och tillgänglighet ökar när befolkningen åldras. För att minska fuktskador tas nya verksamhetsmodeller i bruk.

Effektiviseringen av helheten av förfaranden för miljötillstånd och bedömning fortsätter. Samtidigt främjas smidigheten vid miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfaranden för projekt samt säkerställs en hög nivå på miljöskyddet och medborgarnas möjligheter att påverka beslut som gäller miljön.

Det nationella samhälleliga åtagandet för hållbar utveckling ställer upp målen för en hållbar utveckling på lång sikt (2050) och uppmuntrar olika förvaltningsområden och aktörer utanför förvaltningen att förbinda sig till genomförandet.

Jämställdheten mellan könen främjas inom miljöministeriets förvaltningsområde genom författnings- och informationsstyrning bl.a. vid den styrning och det beslutsfattande som gäller den byggda miljön. Anslagen i budgeten bedöms inte ha någon betydande inverkan på jämställdheten mellan könen. I förvaltningsområdets egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likställdhet och jämställdhet.

Miljöministeriet uppställer följande mål för ansvarsområdets samhälleliga effektivitet:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

— Finlands växthusgasutsläpp minskar.

— Lösningarna inom byggande och områdesanvändning stöder koldioxidsnålhet och energieffektivitet.

Ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi

— Den gröna tillväxten framskrider.

— Återvinningen, inkl. återvinningen av näringsämnen, ökar.

En god miljöstatus

— Vattenkvaliteten och luftkvaliteten förbättras.

— Utvecklingen av den byggda miljön bidrar till att öka människans välbefinnande.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

— Naturens mångfald och ekosystemtjänsternas funktion säkerställs.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften

— Utbudet på bostäder till skäligt pris i förhållande till inkomsterna ökar för hushåll med små och medelstora inkomster i tillväxtcentrumen.

— Lösningar som gäller markanvändning, boende och trafik i stadsregionerna och särskilt metropolområdet stöder smidighet i människornas vardag och stärker regionernas konkurrenskraft.

Förbättring av produktiviteten

En ökad produktivitet inom den offentliga sektorn utgör en del av regeringens finanspolitiska strategi. Avsikten är att upprätthålla verksamhetens effektivitet och serviceförmåga trots minskade resurser.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2015	2016
		ordinarie budget	budgetprop.
35.10.61	<i>Främjande av vatten- och miljövard</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	-	5
35.10.63	<i>Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— bevillningsfullmakt	10	10
35.10.70	<i>Fartygsinvesteringar</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt att ingå avtal	11	-

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016	
				1000 €	%
01. Miljöförvaltningens omkostnader	80 362	72 933	67 209	-5 724	-8
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	37 008	31 102	28 491	-2 611	-8
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 655	32 061	30 014	-2 047	-6
(21.) Produktivitetsanslag för miljöministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 490	1 197	—	-1 197	-100
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	9 049	6 473	6 970	497	8
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 160	2 100	1 734	-366	-17
10. Miljö- och naturvård	153 211	125 160	103 543	-21 617	-17
20. Bekämpning av miljöskador (förslagsanslag)	10 893	5 400	5 900	500	9
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	2 840	2 440	2 440	—	0
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	17 160	13 760	15 825	2 065	15
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	34 622	34 598	37 616	3 018	9
60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	3 000	3 000	3 000	—	0
61. Främjande av vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)	12 342	10 242	5 842	-4 400	-43
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	53 530	48 830	18 480	-30 350	-62
64. EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)	3 000	3 000	4 500	1 500	50

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 324	1 440	1 440	—	0
70. Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)	13 500	1 450	7 500	6 050	417
20. Samhällen, byggande och boende	49 869	5 793	28 006	22 213	383
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	5 019	4 943	4 956	13	0
(37.) Understöd för planläggning och styrning av markanvändningen (reservationsanslag 3 år)	500	—	—	—	0
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	43 000	—	22 200	22 200	0
60. Överföring till statens bostadsfond	0	0	—	—	0
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 350	850	850	—	0
Sammanlagt	283 442	203 886	198 758	-5 128	-3
Det totala antalet anställda	972	903	846		

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningen arbetar för en hållbar livsmiljö och stöder grön tillväxt. Målet är en bättre miljö för kommande generationer. Information om miljön, hur miljöns tillstånd utvecklas och vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd produceras, alternativa utvecklingstrender bedöms och lösningar som främjar en hållbar utveckling och medborgarnas välbefinnande utvecklas.

Verksamheten och resurserna riktas i enlighet med de strategiska riktlinjerna så att de motsvarar behoven i omvärlden. Bedömningen av konsekvenserna av författningar och åtgärder utvecklas.

Personalresurserna inom miljöförvaltningen styrs och kunnandet utvecklas systematiskt i syfte att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga personalens motivation och utvecklingsmöjligheter.

Ministeriets och Finlands miljöcentralers mål och resurser framställs i detta kapitel. Målen för verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och centralens resurser har budgeterats under kapitel 35.20 Samhällen, byggnader och boende, och Forststyrelsens naturtjänster under kapitel 35.10 Miljö- och naturvård.

Miljöministeriet deltar i den strategiska styrningen av statens regionförvaltning i samarbete med övriga ministerier som styr denna samt ansvarar för den funktionella styrningen av ämbetsverkens miljöuppgifter.

Resultatmålen och omkostnaderna för miljötillståndsuppgifterna vid regionförvaltningsverken har budgeterats under moment 28.40.01 under finansministeriets huvudtitel.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna för att stödja de effektmål för ansvarsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

— Man deltar i beredningen och genomförandet av de regionala åtgärdsstrategier som krävs enligt statsrådets redogörelse om klimat- och energipolitiken och i de regionala åtgärder som avses i strategin för anpassning till klimatförändringen.

— Utbyggnaden av vindkraft styrs till platser som är optimala med tanke på miljö, medborgare och ekonomin som helhet.

Ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande marknad för återvinning

— Avfallshanteringen i regionerna utvecklas, liksom den regionala avfallsplanen som styr avfallshanteringen. Man effektiviserar åtgärderna vad gäller verkställandet av den reviderade lagstiftningen om avfallsbranschen och förverkligandet av dess målsättningar.

En god miljöstatus

— Man sörjer för verkställigheten av den nya miljöskyddslagen och effektiviserar tillsynen över och rapporteringen om verkställigheten av vattenlagen, avfallslagen, kemikalielagen och nitratförordningen. Man stöder regionförvaltningsverken vid behandlingen av tillståndsärenden och deltar i beredningen av de förelägganden om bästa tillgängliga teknik som utgör grund för miljö-tillståndsbestämmelserna. Utifrån riskanalyser utförs inspektioner, av vilka andelen tidsbundna inspektioner enligt tillsynsplanerna utgör åtminstone hälften.

— Förvaltningsplaner för vattenvård som sträcker sig fram till 2021 genomförs och genomförandeprogram bereds. Man rapporterar om genomförandet av förvaltningsplaner som sträcker sig fram till 2015.

— Projekt för genomförande av planer och program som hänför sig till vatten- och havsvård främjas genom statsunderstöd.

— Kunskaperna om riskerna för grundvattnet utvidgas och grundvattenområdena bestäms och klassificeras.

— Man verkställer ett övervaknings- och åtgärdsprogram för havsförvaltningsplanen, ser över den första delen av havsförvaltningsplanen och främjar återvinningen av näringsämnen.

— General- och detaljplaner med betydande konsekvenser styrs för att förtäta samhällsstrukturen, minska trafikbehovet och utveckla servicestrukturen. Planeringen av stadsregionhelheterna förbättras och i stadsregioner stävjas spridningen av bebyggelsen i tätorternas perifera områden.

— I styrningen av områdesanvändningen och byggandet beaktas livsmiljöns sundhet och säkerhet samt kulturmiljöns värden. Så förbättras människornas välbefinnande och områdenas dragningskraft.

— Områdesanvändningen styrs så att kvaliteten på grönstrukturer och grönmiljöer förbättras liksom också trivseln i livsmiljön.

— Kulturmiljöstrategin genomförs och god vård av kulturmiljön främjas.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

— Man agerar för att stoppa minskningen av den biologiska mångfalden genom ett mångsidigt utbud av förfaringsätt för att skydda främst naturtyper och hotade arter och genom att främja handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och myrskyddet.

— Tillvägagångssätten för genomförande av skyddet inom nätverket Natura 2000 och skyddsåtgärderna görs enhetligare och effektivare, och de allmänna planerna för nätverket uppdateras.

— Ekologiskt hållbart nyttjande av naturresurserna främjas. En inventering av vårdbiotoper inleds.

Nyckeltal

Indikator	2013 utfall	2014 utfall	2015 mål	2016 mål
Skydd av METSO-områdena, ha	7 611	7 913	7 500	2 900
Miljöskyddsinspektioner, st.	2 500	2 145	2 200	1 800
Iståndsättning av förorenade områden som genomförts som statligt avfallshanteringsarbete, st.	15	9	12	8
Andelen av befolkningen som bor på områden med en befolkningstäthet på minst 20 inv./ha av hela stadsregionens befolkning, %	63,9	64,0	64,1	64,1

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 28 491 000 euro.

Anslaget får användas även för ersättningar som betalas ut till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) för följande marknadskontrolluppgifter som grundar sig på EU-förordningar och EU-direktiv:

1) för att begränsa användningen av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter, förpackningar, batterier och ackumulatörer samt för att kontrollera förpackningarnas grundkrav, tungmetallhalter och märkningar

2) för konstaterande och registrering av behörigheten hos personer som utför underhåll på anläggningar, vilket förutsätts enligt Europeiska gemenskapernas förordningar om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om fluorerade växthusgaser

3) byggprodukter

4) ekologisk planering och energimärkning av byggprodukter.

Dessutom får anslaget användas till ersättningar till Motiva Services Oy för skötseln av uppgifter i fråga om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke, till ersättningar till Tukes för marknadskontrollen av ej CE-märkta produkter samt till betalning av statsunderstöd för forskningsverksamhet till universitet, högskolor och andra motsvarande sammanslutningar som bedriver forskningsverksamhet.

Förklaring: De viktigaste målen för miljöministeriet 2016:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

— En tillräckligt omfattande och bindande internationell konvention skapas med avsikt att dämpa klimatförändringen och anpassa sig till den, och man påverkar genomförandet av EU:s mål för minskande av utsläppen med minst 40 % fram till 2030. Synligheten och genomslagskraften hos frågor som gäller klimatförändringen i det arktiska området stärks.

— Kvaliteten, inomhusklimatet och energiprestandan hos nybyggen och existerande byggnadsbestånd förbättras genom olika styrningsinstrument.

— Utbyggnaden av vindkraft främjas genom utvecklande av styrmedel och god planering.

Ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande marknad för återvinning

— Den gröna ekonomin utvecklas bl.a. genom att man påverkar beredningen av EU:s initiativ om cirkulär ekonomi och avfallslagstiftning, genom att man utvärderar olika politikåtgärders möjligheter och deras effekt, och genomförandet av dem samt genom att man främjar nya praktiskt inriktade verksamhetsmodeller och utvecklings- och försöksprojekt.

— Kontroll av skadliga ämnen och kemikalier främjas för att säkra en hållbar återvinningsekonomi.

— Man bereder ändringen av avfallslagen (646/2011) och de förordningar som utfärdas med stöd av lagen, fortsätter utvärderingen av hur väl producentansvarsförfattningarna inom avfallslagstiftningen fungerar samt bearbetar den riksomfattande avfallsplanen.

En god miljöstatus

— Man styr verkställandet av den nya miljöskyddslagen och säkerställer att EU:s industriutsläppsdirektiv genomförs som en del av beslutsfattandet om miljötillstånd.

— Man bereder de författningar och anvisningar som förutsätts för genomförandet av det nya nationella riskhanteringsprogrammet för förorenade markområden. Man effektiviserar den regionala och nationella planeringen och samordningen av bekämpningen av miljöskador.

— Man börjar utarbeta en riksomfattande oljebekämpningsplan.

— Man bereder ett nationellt luftvårdsprogram.

— Tillsynen över skadliga och farliga ämnen effektiviseras till följd av ökade krav.

— Man börjar genomföra åtgärdsprogrammet för havsvården och uppdatera den första delen av havsförvaltningsplanen.

— Man bereder omarbetningen av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och utvecklandet av planläggningssystemet.

— Styrningen av markanvändning och byggande reformeras.

— I syfte att effektivisera myndigheternas styrning bereds ett lagförslag som gäller de kommunala byggnadstillsynsenheternas antal och storlek. Elektroniska tjänster gör tillståndsförfarandet för byggande smidigare.

— Man omarbetar byggbestämmelsesamlingen och främjar en förutseende och enhetlig tolkning av byggbestämmelserna.

— Man gör miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfaranden effektivare och smidigare. Man bereder införlivandet av ändringen av EU:s MKB-direktiv i den nationella lagstiftningen.

— Man främjar digitaliseringen inom hela miljöförvaltningens verksamhetsområde.

— De förvaltningsplaner fram till 2021 som godkänts av statsrådet genomförs.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

— Man ser till att genomföra konventionen om biologisk mångfald och EU:s strategi för biologisk mångfald nationellt genom att genomföra Finlands strategi och handlingsprogram för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden.

— Beredningen av författningar som gäller inrättande av naturskyddsområden fortsätter.

— Nivån på skyddet av arter och naturtyper förbättras och skyddsåtgärderna riktas till de mest hotade arterna och objekten. Kompletterande åtgärder för skydd av myrar vidtas för trygghet av nationellt värdefull myrnatur, och genomförandet av METSO-handlingsplanen fortsätter.

— Man främjar hållbart nyttjande av ekosystemtjänster, särskilt genom att utveckla nyttjandet av naturen för rekreation samt natur- och lantgårdsturismen och naturföretagandet.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften

— Man främjar möjligheterna för äldre och andra grupper som behöver särskilt stöd att bo hemma och förebygga bostadslöshet.

— Genom planeringssamarbete när det gäller markanvändning, boende, trafik, tjänster och näringar i stadsregioner blir stadsregionernas samhällsstruktur enhetligare samtidigt som trafikbehoven minskar, livsmiljöns kvalitet förbättras och byggandet av bostäder särskilt i Helsingforsregionen främjas.

Forskning, framförhållning, utvärdering och utredning

För förvaltningen produceras information som betjänar prognostiseringen av verksamheten, beredningen, utvecklandet och verkställandet av miljöpolitiken och miljölagstiftningen, det internationella samarbetet samt beslutsfattandet och bedömningen av konsekvenserna av besluten.

Objekt för 2016 är verkställighet av den reviderade miljöskyddslagen och den nya avfallslagstiftningen, en kostnadseffektiv och hållbar klimatpolitik, främjande av hållbart nyttjande av naturresurser och materialeffektivitet, verkställighet av förvaltnings- och havsförvaltningsplanerna, handlingsprogrammet för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden och METSO-handlingsplanen, fortsatta åtgärder enligt utvärderingen av hur markanvändnings- och

bygglagen fungerar, den byggda miljöns kvalitet och hållbarhet (bl.a. programmet för att förbättra äldres boende samt energiprestanda), samhälls- och servicestrukturen i stadsregioner, samordningen av markanvändningen, boendet och trafiken i stadsregionerna inkl. metropolpolitiken, bostadspolitiken, kulturmiljön, systematisk fastighetsförvaltning och ombyggnad samt övergripande arkitektur och arkitektur enligt målområde.

Marknadskontrolluppgifter

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) utför, på uppdrag av miljöministeriet, marknadskontroll enligt lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013) och statsrådets förordning om batterier och ackumulatörer (520/2014). Tukes utför även verifieringen av de certifikat som krävs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser och registrerar dem i enlighet med statsrådets förordning (452/2009). Intäkterna av hanteringen av certifikaten intäktsförs under moment 12.35.99. Marknadskontrollen utvidgades den 10 juli 2014 till att också omfatta tillsyn i enlighet med statsrådets förordning om förpackningar och förpackningsavfall (518/2014) över sådana produktkrav som gäller grundläggande krav på förpackningar, tungmetallhalter och märkningar och som anges i Europeiska unionens direktiv.

Tukes utför med stöd av 181 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) den marknadskontroll av byggprodukter som grundar sig på EU:s byggproduktförordning (EU) nr 305/2011. I byggproduktförordningen som trädde i kraft den 1 juli 2013 föreskrivs det om skyldigheterna vid marknadskontrollen av CE-märkta byggprodukter. Efter att CE-märkningen av byggprodukter blev obligatorisk den 1 juli 2013 och i och med att antalet harmoniserade produktstandarder ökar har behovet av såväl rådgivning som tillsyn ökat märkbart. Med stöd av den ändring av 181 § i markanvändnings- och bygglagen som trädde i kraft den 1 januari 2015 utövar Tukes också marknadstillsyn enligt lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012). Marknadskontrollen för att säkerställa en behörig tillämpning av verkställighetsförfattningarna för energimärkningsdirektivet (2010/30/EU) och ekodesigndirektivet (2009/125/EG) baserar sig på lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), i enlighet med vilken Tukes ansvarar för marknadskontrollen.

Vid genomförandet av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 om ett EU-miljömärke har man i lagen om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke (86/2011) till nationellt behörigt organ utsett Motiva Services Oy, som får ersättning för de utgifter som föranses av uppgifterna i anknytning till miljömärket.

Arbetstidens fördelning på uppgiftsområdena (årsv.)

Uppgiftsområde	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Miljövård	57	55	54
Naturmiljö	50	50	48
Byggd miljö	88	88	85
Internationella frågor och EU-ärenden	19	19	19
Kommunikation	13	11	10
Ledning och förvaltning	57	39	34
Sammanlagt	284	262	250

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	36 317	31 902	29 291
Bruttoinkomster	762	800	800
Nettoutgifter	35 555	31 102	28 491
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 222		
— överförs till följande år	11 675		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Generalsekretariatet för hållbar utveckling (överföring till moment 23.01.01) (-1 årsv.)			-100
Politisk verksamhet (regeringsprogr. 2015)			-65
Tukes ersättningar			60
Åtgärder mot fukt och mögel			-700
Överföring från moment 35.01.21			11
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet (-3 årsverken)			-770
Överföring till moment 23.01.02			-75
Överföring till moment 35.01.04			-500
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet (överföring till moment 28.20.01)			2
Löneglidningsinbesparing			-83
Lönejusteringar			130
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)			-340
Produktivitetsinbesparing i omkostnaderna			-170
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-11
Sammanlagt			-2 611
2016 budget			28 491 000
2015 budget			31 102 000
2014 bokslut			37 008 000

04. Finlands miljöcentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 30 014 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Finlands miljöcentral (SYKE) utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling främst för att användas av statsrådet, den övriga offentliga förvaltningen och näringslivet. Som grund för lösningarna producerar miljöcentralen information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd samt bedömer alternativa utvecklingstrender. Miljöcentralen sköter också flera av de rapporteringar som krävs i EG:s regelverk och internationella överenskommelser samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter.

Miljöcentralen sköter också de uppgifter i anslutning till nyttjandet och vården av vattentillgångar som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. För dessa uppgifter beräknas den personal som avlönats med verksamhetsanslaget använda ca 24 årsverken och den personal som avlönats genom annan finansiering ca 16 årsverken. Anpassningen till reformen av forskningsinstitutet påverkar de resurser som används för uppgifterna 2015—2017. Ändringarna preciseras genom gemensam planering.

Samhälleliga verkningar

Finlands miljöcentralers verksamhet påverkar genom uppdatering av kunskapen om hållbar utveckling och förmedling av ny information. Centrala användare av informationen är statsrådet, regionförvaltningen, kommunerna, landskapsförbunden, affärlivet, massmedierna, frivilligorganisationerna och enskilda medborgare.

Effektmålen är följande:

- Tillväxten inom bioekonomin och den cirkulära ekonomin är hållbar med avseende på dämpandet av klimatförändringen, användningen av vattentillgångar och andra naturresurser, belastningen på vattendragen och Östersjön och tryggheten av ekosystemen.
- Livsmiljöerna uppvisar stor mångfald, är hälsosamma och främjar välfärden, och man är medvetna om betydelsen av dem som en del av den förebyggande primärvården.
- Information om miljön produceras, distribueras och används effektivt, i och med digitaliseringen förbättras medborgarnas förutsättningar att delta i beslutsfattandet om den egna livsmiljön och det uppstår ny företagsverksamhet kring produktion, bearbetning och distribution av miljöinformation.
- Problemområdena inom miljöregleringen har identifierats, och man har avlägsnat dem genom att prova nya verksamhetsmodeller och genom att utnyttja engagerande utveckling av regleringen och konsekvent utvärdera regleringen och försöken.
- Försök som baserar sig på samarbete mellan olika aktörer skapar innovationer och lösningsmodeller med hjälp av vilka man stärker det finländska samhällets ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhet och som även kan användas internationellt.

Verksamhetens resultat

Produktion och kvalitetsledning

Miljöministeriet uppställer följande resultatmål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral:

- Miljöcentralen beaktar i sin forsknings- och utvecklingsverksamhet särskilt följande frågor:
 - bioekonomi och cirkulär ekonomi
 - effektiviserad miljöövervakning genom att information som producerats av olika instanser förenas med information som producerats bl.a. med hjälp av fjärranalys och modeller
 - utvecklande av miljöcentralens centrala informationslager och informationssystem som innehåller information om naturresurser, miljöns tillstånd, utsläpp och andra belastningar och risker samt av dess geoinformationstjänster och förbättrande av deras användbarhet
 - miljöfrågor som gäller det arktiska området

- konsekvenserna för servicestrukturerna, boendet och rörligheten till följd av den stigande medelåldern och ändringen i befolkningsstrukturen samt främjande av medborgarnas hälsa och välfärd.
- Miljöcentralen deltar aktivt i utvecklandet av Sammanslutningen för naturresurs- och miljöforskning (LYNET) och Sammanslutningen av sakkunniginrättningar inom social- och hälsovården (SOTERKO) i enlighet med riktlinjerna för reformen av forskningsinstitutet.
- Miljöcentralen deltar i revideringen av miljöbestämmelser både genom forsknings- och utvecklingsprojekt och genom att stödja påverkan på EU-regleringen i rollen som sakkunnig.
- Miljöcentralen deltar i ansökningen till EU-programmet Horisont 2020, miljöfonden LIFE och EU:s andra finansiella instrument.
- Miljöcentralens och Motivass gemensamma servicecenter (FISU) hjälper kommuner och städer att öka resurseffektiviteten.
- Vattenlägestjänsten utvecklas så att den mångsidigt stöder såväl nyttjandet av vattentillgångarna som vattenvården och anpassningen till klimatförändringen. Miljöcentralens och Meteorologiska institutets gemensamma tjänst Översvänningscentret producerar uppdaterad information och varningar om vädret och vattenläget för både myndigheter och medborgare.
- Forskningsfartyget Aranda utnyttjas kostnadseffektivt och omfattande tillsammans med Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Naturresursinstitutet och andra instanser som bedriver forskning om och följer upp läget i Östersjön.
- Miljömätningarnas kvalitet och tillförlitlighet vid miljöcentralens laboratorier utvecklas, och miljöcentralen deltar aktivt i den internationella meteorologiforskningen och det internationella utvecklingsarbetet samt bedriver ett intensifierat laboratoriesamarbete med de övriga LYNET-institutionerna och andra institutioner som deltar i samarbetet.
- Miljöcentralens verksamhet fortsätter att anpassas till riktlinjerna för reformen av forskningsinstitutet.

Resurshushållning

Av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd beräknas det inflyta 4 miljoner euro, varav exportverksamheten uppskattas stå för nästan hälften. Finansieringen från den övriga statsförvaltningen beräknas uppgå till 11,5 miljoner euro. Den del som finansieras utanför budgeten beräknas uppgå till 7 miljoner euro, varav EU:s andel är ca 4,5 miljoner euro. En allt starkare internationell nätbildning stärker miljöcentralens konkurrensförmåga på den internationella marknaden.

Produktivitet

Produktiviteten förbättras genom att man utvecklar samarbetet i nätverk, verksamhetsprocesserna och informationssystemen och genom att man utvidgar de elektroniska webbtjänsterna nationellt och internationellt. Produktiviteten förbättras även inom stödfunktionerna. Inom havsforskningen fortsätter samarbetet särskilt med Meteorologiska institutet och Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) för att uppnå synergieffekter och produktivitetsvinster. Arbetsfördelningen med Meteorologiska institutet klargörs. Dessutom främjas den nationella samordningen av havsforskningen och forskningsinfrastrukturen i enlighet med de nationella riktlinjerna för forskningsinfrastrukturen.

Inom hela miljöförvaltningen förbättras produktiviteten bl.a. genom att man utvecklar miljöövervakningen och datasystemen samt ökar automatiseringen av den rapportering som baserar sig på uppföljning och utökar samarbetet i anslutning till datalager.

Inom ramen för Sammanslutningen för naturresurs- och miljöforskning (LYNET) förbättras produktiviteten genom att man gör verksamhetsmodellerna för forskningssamarbetet mångsidigare, tillsammans utvecklar metoder för uppföljning och tar dem i bruk, använder nya samarbetsmodeller vid uppföljningen och ytterligare utökar samarbetet i fråga om lokaler, laboratorier och forskningsinfrastruktur.

Den beräknade fördelningen av antalet årsverken och kostnaderna vid Finlands miljöcentral enligt uppgiftsområde 2014—2016

Uppgiftsområde	2014 utfall kostnader mn €		2015 uppskattning kostnader mn €		2016 mål kostnader mn €	
	årsv.	årsv.	årsv.	årsv.	årsv.	årsv.
Forsknings-, utvecklings- och försöksverksamhet	30,3	343	26,8	299	25,4	283
Experttjänster och myndighetsverksamhet	18,9	165	18,4	153	17,5	145
Miljöuppföljning och datalager	14,4	102	13,2	121	11,5	100
Förvaltningsområdets tjänster ¹⁾	2,2	26	1,2	14	1,1	13
Sammanlagt	65,8	636	59,6	587	55,5	541
Antalet årsverken som baserar sig på omkostnadsfinansieringen		362		340		322

¹⁾ På grund av en reform som gäller uppföljningsobjekten är uppgifterna för 2014 och 2015 inte helt jämförbara när det gäller kostnaderna för datalager. År 2014 ingick en del av de kostnader och årsverken som hänför sig till datalager i förvaltningsområdets tjänster. År 2015 innefattar förvaltningsområdets tjänster gemensam kommunikation och utbildningstjänster.

Det totala antalet anställda vid Finlands miljöcentral beräknas motsvara ca 541 årsverken. Antalet anställda som anställdts med direkt budgetfinansiering under omkostnadsmomentet motsvarar 322 årsv. När det gäller antalet anställda har överföringar till Statens informations- och kommunikationstekniska center (Valtori, 9 årsv.) och minskningar på grund av totalreformen av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering (TULA, 15—20 årsv.) beaktats. Personalresurserna fördelas enligt de strategiska målen med beaktande av effekterna av produktivitetens projekten. Utlokaliseringen av forsknings- och sakkunniguppgifter till miljöcentralens regionala verksamhetsställen fortsätter.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	55 969	58 061	54 014
Bruttoinkomster	24 586	26 000	24 000
Nettoutgifter	31 383	32 061	30 014

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 839		
— överförs till följande år	3 111		

Kalkyl över kostnadstäckningen för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	12 836	13 000	11 500
— finansiering från EU	4 047	5 000	4 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 315	4 000	2 500
Intäkter sammanlagt	19 198	22 000	18 500
Totala kostnader för projekten	34 439	39 000	35 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-15 241	-17 000	-16 500
Självfinansieringsandel, %	44	44	47

Kostnadstäckningen för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor.

Avsikten är att 2 100 000 euro av anslaget ska användas för miljöförvaltningens gemensamma IKT-tjänster som behövs för kärnverksamheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljöinformation (finansieringen 2015) (återföring till moment 28.70.20 av en överföring till moment 35.01.21)	-2 610
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljöinformation (finansieringen 2016) (överföring från moment 28.70.20)	2 270
Strukturella ändringar (regeringsprogr. 2015)	-600
Överföring från moment 35.01.01	500
Överföring till moment 23.01.01 till följd av inrättandet av statsrådets förvaltningsenhet	-24
Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-28
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-1 307
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-101
Indexhöjning av hyresutgifterna	23
Löneglidningsinbesparing	-169
Lönejusteringar	157
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-139
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (överföring till moment 23.01.22)	-233

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-18
Nivåförändring	232
Sammanlagt	-2 047

2016 budget	30 014 000
2015 budget	32 061 000
2014 bokslut	30 655 000

(21.) *Produktivitetsanslag för miljöministeriets förvaltningsområde* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks ur budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 35.01.01	-11
Nivåförändring	-1 186
Sammanlagt	-1 197

2015 budget	1 197 000
2014 bokslut	1 490 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 970 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	25
Överföring till moment 23.01.29	-125
Nivåförändring	597
Sammanlagt	497

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	6 970 000
2015 budget	6 473 000
2014 bokslut	9 049 043

65. *Understöd till organisationer och miljövard* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 734 000 euro.

Anslaget får användas för

- 1) understöd till nationella naturskydds- och miljöorganisationer
- 2) understöd till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen för stöd-
jande av informations- och upplysningsverksamhet
- 3) bidrag enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som
främjar miljövarlden i skärgården
- 4) stödande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden
- 5) stödande av sådan nationellt och regionalt betydande verksamhet av projektnatur som främjar
en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplys-
ning.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt lagen om ut-
veckling av regionerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogrammet 2015)	-266
Nivåförändring	-100
Sammanlagt	-366

2016 budget	1 734 000
2015 budget	2 100 000
2014 bokslut	2 160 000

10. Miljö- och naturvard

Förklaring: Under kapitlet har budgeterats de anslag som huvudsakligen ska användas för
sådan verksamhet som främjar miljö- och naturvard inom förvaltningsområdet och vid de äm-
betsverk inom regionförvaltningen som sköter miljöuppgifter.

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

Stävande av klimatförändringen och anpassning till förändringen för att uppnå EU:s klimat- och
energimål som sträcker sig fram till 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Man medverkar aktivt
till att få till stånd och verkställa en tillräckligt bindande och omfattande internationell klimatkon-
vention. Man deltar i den fortsatta beredningen och verkställandet av EU:s klimat- och energipa-
ket, som sträcker sig fram till 2030, där man bl.a. strävar efter att göra EU:s system för handel
med utsläppsrätter välfungerande och bördefördelningen inom sektorn utanför utsläppshandeln
tillräckligt kostnadseffektiv och flexibel. Målet är att nå Finlands klimatmål för 2020 i god tid.

Tillsammans med de andra ministerierna påbörjas verkställigheten av klimatlagen för att göra klimatpolitiken mer långsiktig och planmässig, för att öka insynen i beredningen av klimatpolitiken och för att göra åtgärderna mer kostnadseffektiva.

Kostnadseffektiva klimatåtgärder samt inflytande i EU och internationellt sett förutsätter att utsläppsminskningen baserar sig på vetenskaplig dokumentation. Man tillsätter en nationell klimatpanel som stöd för planering och beslutsfattande.

I samarbete med andra aktörer utvecklar man sätt att främja koldioxidsnåla och energieffektiva lösningar samt innovationer inom den offentliga sektorn, inklusive kommunerna och regionerna, och i konsumenternas val.

Ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi

Målet är att naturresurserna ska utnyttjas material- och energieffektivt och med strävan till ett slutet återvinningskretslopp av material, vilket minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster.

Strukturella ändringar, styrmedel och försöksverksamhet främjar den gröna cirkulära ekonomin och bioekonomin samt efterfrågeorienterade lösningar. Med hjälp av innovativ och hållbar offentlig upphandling förbättras miljön och resurseffektiviteten inom den offentliga sektorn samt utvecklas den finländska näringsverksamheten inom cleantech-branschen. Man utvecklar sätt att minska uppkomsten av avfall under hela produktions- och konsumtionskedjan. Den riksomfattande avfallsplanen ses över. Man påverkar och deltar aktivt i beredningen av EU:s nya paket för cirkulär ekonomi.

Man återvinner effektivt näringsämnen för att minska utsläppen av näringsämnen, bevara fosfortillgångarna och främja bioekonomin, den cirkulära ekonomin och ett gott tillstånd för vattnen.

Lösningar inom grön ekonomi utvecklas och prövas för att skapa ny näringsverksamhet och serviceproduktion och för att i samarbete med nyckelaktörer göra den lagstiftning och övriga reglering som styr dessa effektivare och smidigare.

En god miljöstatus

Syftet är i synnerhet att förbättra Östersjöns, insjöarnas och grundvattnets tillstånd, minska de miljörisker som uppstår till följd av förorenad mark och förebygga miljöskador till följd av olje- och kemikalieolyckor. Åtgärder för att förbättra Östersjöns och insjöarnas tillstånd och för att förebygga och bekämpa miljöhot mot Östersjön och insjöarna vidtas som ett omfattande samarbete inom olika förvaltningsområden.

När det gäller skyddsåtgärderna för Östersjön är effektiviseringen av återvinningen av näringsämnen samt genomförandet av åtgärdsprogrammet för havsförvaltningsplanen (2016—2021) och av övervakningsprogrammet för havsförvaltningsplanen (2014—2020) av största vikt. Samarbetet med de övriga Östersjöstaterna fortsätter för genomförandet av det åtgärdsprogram som utarbetats av kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö (HELCOM) och av EU:s strategi för Östersjöområdet liksom också samarbetet med S:t Petersburg och det övriga nordvästra Ryssland för att minska belastningen på Östersjön. Uppgifter från inventeringarna av den biologiska mångfalden inom den marina undervattensmiljön används både till att främja skyddet av Östersjöns biotoper, arter och havsområden och till att stödja en hållbar användning av havet och dess

naturresurser. Genom vattenvården strävar man efter att uppnå ett gott tillstånd i vattendragen genom att minska trycket mot dem. Överdriven belastning av näringsämnen och skadliga ämnen minskas på avrinningsområdena, och vattendrag iståndsätts och övriga åtgärder genomförs i enlighet med de åtgärdsprogram för havsförvaltningsplanen som gjorts upp fram till 2021.

Olje- och kemikalieolyckor förebyggs och begränsas genom tillräcklig beredskap för bekämpning av sådana. Genom oljeavfallsavgifterna stöds upprätthållandet av ett nationellt heltäckande system för oljeavfallshantering samt sanering av oljeförorenade områden.

Forskning om och sanering av riskobjekt inom förorenade markområden främjas i enlighet med det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet. Brådskande herrelösa objekt saneras genom statens avfallshanteringssystem som ses över och genom oljeskyddsfondens JASKA-projekt.

Utvecklandet av subsidiära miljöansvarssystem när det gäller företagsverksamhet som orsakar betydande miljörisiker och kemikaliesäkerhetsrisiker fortsätter.

De miljöolägenheter och sanitära olägenheter som föranleds av luftföroreningar minskas. Inom EU deltar man i omarbetningen av utsläppstakdirektivet, och man påverkar de skyldigheter att minska utsläppen som åläggs Finland och beredningen av ett förslag till direktiv om små och medelstora energiproducerande anläggningar. Beredningen av ett nationellt luftvårdsprogram fortsätter.

Man effektiviserar helheten av förfaranden för miljötillstånd och bedömning. Avsikten är att miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfaranden för investeringsprojekt ska löpa smidigt.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

Genomförandet av handlingsprogrammet i anknytning till Finlands strategi för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden fortsätter. Nätverket av naturskyddsområden kompletteras genom att förvärven av och ersättningsförfarandet för sådana områden i privat ägo som är reserverade för naturskydd fortsätter inom ramen för de mindre anslag än tidigare som finns till förfogande. När det gäller myrskyddet framskrider man i enlighet med de beslut som fattas. Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSÖ) fortsätter i den utsträckning anslagen tillåter i samarbete med skogsmyndigheterna och övriga samarbetsparter. På naturskyddsområdena fortsätter återställandet av skogar och myrar, iståndsättningen och skötseln av vårdbiotoper, lundar och fågelrika vatten samt inventeringen av biotoper och arter. Databasen för nätverket Natura 2000 och nätverkets utredningsplaner uppdateras och nätverket kompletteras. Man inleder en helhetsbedömning av hur nätverket av skyddsområden fungerar och av nätverkets representativitet. Man inleder en andra kartläggning av utrotningshotade biotoper. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen fortsätter. En nationell inventering av vårdbiotoper inleds.

Enligt riktlinjerna i åtgärdsprogrammet för skydd av utrotningshotade arter kartläggs viktiga artförekomster för att skyddsåtgärderna ska kunna riktas kostnadseffektivt. Förekomsterna av arter som kräver skyndsamt skydd säkerställs och organismarbetsgruppernas arbete fortsätter.

Målen för verksamheten när det gäller Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter har uppställts i motiveringen under moment 35.10.52.

20. Bekämpning av miljöskador (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föränleds av ordnande av bekämpning av olje- och andra miljöskador, upprätthållande av bekämpningsberedskapen på fartyg, anskaffning av bekämpningsmateriel och vidtagande av bekämpningsåtgärder samt utredningar som direkt anknyter till bekämpningen av miljöskador

2) till utgifter som föränleds av internationellt samarbete vid bekämpning av miljöskador, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och rättegångar, hyror för oljebekämpningsförråd och arvoden till förrådsförvaltare med uppgiften som bisyssla och till dem som deltar i bekämpningsarbeten

3) till utgifter som föränleds den behöriga myndigheten av att olagliga internationella avfallstransporter måste sändas tillbaka och av att alla kostnader inte alltid genast kan tas ut av den som orsakat skadan.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsmateriel budgeteras på basis av förbindelser.

Förklaring: De utgifter som föränleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka återkrävs av den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99.

Ersättningarna ur oljeskyddsfonden och från skadevållarna intäktsförs under moment 12.35.10.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	500
Sammanlagt	500
2016 budget	5 900 000
2015 budget	5 400 000
2014 bokslut	10 893 038

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 440 000 euro.

Anslaget får användas

1) till inventering, märkning och skötsel av privata naturskyddsområden och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden och av landskapsområden

2) till åtgärder som stöder handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU) och som särskilt gäller kommunikation, inventeringar, samarbete, riktande och uppföljning

3) till uppföljning, skydd och vård av hotade arter, och till därmed relaterade arbetsgruppers verksamhet, till förebyggande av skador orsakade av fredade arter och till ordnande av vård för skadade vilda djur i naturtillstånd och den vård av djur som EU:s CITES-förordning förutsätter

4) till naturskyddsplanering och tillämpning av marktäktslagen samt till planering och iståndsättning som gäller skydd av grundvatten

5) till avlöning av personal motsvarande högst 20 årsverken i uppgifter för viss tid enligt motive-
ringen ovan.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Med anslaget inventeras och sköts privata naturskyddsområden särskilt till den del skötseln inte hör till handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). Inventeringen av naturtyper enligt naturvårdslagen fortsätter. Skyddsprogram för hotade arter som anges i naturvårdslagen bereds och genomförs, platser där utrotningshotade arter förekommer vårdas och förändringar i graden av utrotning följs. Planer och åtgärder för skötsel som främjar den biologiska mångfalden genomförs i fråga om värdefulla vårdbiotoper. En nationell inventering av vårdbiotoper inleds för att stödja riktandet av dessa planer och åtgärder. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen främjas. Projekt som anknyter till hållbar användning av marksubstanser och till skyddet av grundvatten fortsätter. Marktäktsområden som kommit till innan marktäktslagen trädde i kraft återställs i den mån det är möjligt.

2016 budget	2 440 000
2015 budget	2 440 000
2014 bokslut	2 840 000

22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 825 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter av konsumtionstyp som föranleds av iståndsättning av miljön, vattenvård och skydd för grundvattnet och som gäller utveckling av verksamheten och beredning av projekt samt till kontrollskyldigheter och övriga skyldigheter som föranleds av statens projekt

2) till utvecklande av hydrologisk observation och till skötsel av nätet för observation

3) till anskaffning av provtagning, laboratorietjänster och andra köptjänster som gäller miljöuppgifter

4) till gemensamma utvecklingsprojekt och ordnande av utbildning som gäller miljöuppgifter

5) till inventeringar av den biologiska mångfalden inom den marina undervattensmiljön

6) till främjande av återvinning av näringsämnen för att minska belastningen i Östersjön samt till effektivisering av vattenvården inom jordbruket i Skärgårdshavets och Bottenhavets avrinningsområden

7) till främjande och samordning av planeringen av havsvården

8) till utredningar i anslutning till målen för minskade utsläpp och internationella klimatförhandlingar, till utvecklande av klimatpolitiken samt till utvecklings- och försöksprojekt som främjar den gröna bioekonomin och cirkulära ekonomin

9) för avlönande av personal motsvarande högst 53 årsverken i uppgifter som anges i punkterna 1—4, för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 15 årsverken i uppgifter som anges i punkt 4 samt för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 23 årsverken i uppgifter som anges i punkterna 5—8.

Anslaget får också användas till understöd till utvecklings- och försöksprojekt för att främja de ovannämnda användningsändamålen.

Anslaget får även användas för betalning av utgifter som föranleds av beredning av lagstiftning och lösningar som främjar återvinning, effektivisering av återvinningen av näringsämnen och skydd av Östersjön och vattendragen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utgifter för miljövården	8 725 000
Styrning och utveckling av miljöuppgifter	2 000 000
Skydd av Östersjön	4 640 000
Utveckling av en grön ekonomi och försöksprojekt	460 000
Sammanlagt	15 825 000

Avsikten är att 3 700 000 euro av anslaget ska användas för projekt för miljö- och vattenvård och skydd för grundvattnet samt för beredning av projekt för istandsättning och gemensam utvecklingsverksamhet, för skötsel av förpliktelserna samt för underhåll och skötsel av det hydrologiska nätet för observation. För anskaffning av köptjänster för närings-, trafik- och miljöcentralernas laboratorieuppgifter och andra miljöuppgifter används 4 225 000 euro, varav 1 225 000 euro är en överföring från moment 32.01.02.

Anslaget får användas för genomförande av de spetsprojekt som anknyter till regeringens strategiska mål. Programmet för återvinning av näringsämnen fortsätter för att minska belastningen på Östersjön och förbättra Skärgårdshavets tillstånd. Anslaget riktas till utvecklingsprojekt och skyddsåtgärder särskilt inom Skärgårdshavets och Bottenhavets avrinningsområden. Olika förvaltningsområdens och aktörers gemensamma projekt för att förbättra Östersjöns och vattnens status genomförs i enlighet med åtgärdsprogrammet för havsvården och de regionala förvaltningsplanerna. Anslaget för skydd av Östersjön används även till inventeringar av den biologiska mångfalden inom den marina undervattensmiljön på sådana mer begränsade områden än tidigare som är värdefulla med tanke på naturens mångfald. Genom planering av havsvården genomförs även HELCOM:s aktionsplan för Östersjön.

Som en åtgärd inom regeringens spetsprojekt bereds lagstiftning som främjar återvinning av material, näringsämnen och avfall. Särskilt när det gäller begränsande av kommunernas ensamrätt till avfallshantering, utvidgande av användningen av avfall i markbyggnad, återvinning av jordavfall och höjande av andelen återvunnet kommunalt avfall till 50 procent bereds det konsekvensbedömningar och utredningar om kostnadseffektiva åtgärder. Som ett av regeringens spetsprojekt

provas och utvecklas nya lösningar som främjar kretslopps- och delningsekonomi. Anslaget används särskilt till att prova lösningar som stöder ny, smart och smidig lagstiftnings- och förvaltningspraxis för separat insamling och återvinning av avfall och biprodukter samt för produktion och konsumtion.

Anslaget används även till utvecklings- och försöksprojekt som främjar en grön ekonomi, till utredningar som krävs för internationella klimatförhandlingar och minskade utsläpp och för utvecklandet av klimatpolitiken samt till verksamhet inom klimatpanelen och inom plattformen för biologisk mångfald (IPBES). Avsikten är att anslaget även ska användas för att stärka styrningen och skötseln av miljöuppgifter och för miljöförvaltningens gemensamma utvecklingsprojekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Lagstiftning och lösningar som främjar återvinning	800
Bioekonomi och ren teknik: Återvinning av näringsämnen samt skydd av Östersjön och vattendragen	2 500
Köp av provtagnings tjänster för övervakning av miljön (överföring från moment 32.01.02)	1 225
Utveckling av en grön ekonomi och försöksprojekt	-660
Nivåförändring	-1 800
Sammanlagt	2 065

2016 budget	15 825 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	13 760 000
2014 bokslut	17 160 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 37 616 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet enligt följande:

1) till utgifter för skötsel av och guidning i nationalparker, övriga naturskyddsområden och naturskyddsobjekt, ödemarksområden och värdefulla kulturobjekt som Forststyrelsen besitter samt till utgifter för skötsel av privata skyddsområden

2) för sådant byggande inom naturskyddsområden och naturskyddsobjekt som tjänar skyddsändamålet och för betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för köp av byggnader som är belägna inom naturskyddsområden eller som är nödvändiga för dem

3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars anskaffningspris överstiger 10 000 euro och vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av inrättandet av en nationalpark under 100-årsjubileet för Finlands självständighet 2017.

Målen för verksamheten inom miljöministeriets ansvarsområde är följande:

- Skyddsnivån för arter och naturtyper förbättras.
- Tillståndet inom nätverket Natura 2000 och nätverket av naturskyddsområden förbättras.
- Den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens värden bibehålls och dess tillstånd förbättras.
- Rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.
- Behovet av guidning och rekreationsservice i nationalparken för 100-årsjubileet för Finlands självständighet 2017 kartläggs, på basis av behovet görs det upp ett program och en tidtabell för genomförande av servicen i nationalparken, och de mest akuta bristerna börjar åtgärdas.

Förklaring: Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultaten av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2013 utfall	2014 utfall uppskattning	2015 uppskattning	2016 mål
Antal Natura-områden vars tillstånd har bedömts	37	30	40	30
Återställande (ha)	2 212	1 627	860	800
Inventering av artförekomst (st.)	-	-	1 800	1 900
Antal besök: nationalparker, statens strövområden, naturum	3 642 600	3 649 300	3 647 000	3 650 000
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum, service i naturen och tillståndskunder	4,04	4,04	4,05	4,04

Forststyrelsen

— genomför på Natura 2000-områden och andra skyddsområden vård-, restaurerings- och andra skyddsåtgärder i syfte att förbättra områdenas tillstånd och sammanlänkning samt ekosystemtjänsternas funktion. Forststyrelsen följer också effekterna av vidtagna åtgärder och svarar för uppföljningen av hela skyddsområdesnätverkets tillstånd

— förbättrar skyddsnivån för hotade och i habitatdirektivet nämnda arter och naturtyper och för arter som förtecknas i fågeldirektivet genom att komplettera kunskapsunderlaget om dem och utifrån det rikta skyddsåtgärderna så effektivt som möjligt

— skapar förutsättningar för naturturism och användning av naturen för rekreation genom att serviceutrustningen, guidningen och slitagetåligheten inom de naturskyddsområden som är viktiga med tanke på användningen förbättras samt följer områdenas ekonomiska betydelse och annan nytta

— deltar i beredningen av en utredning om användningen av skogar och vattenområden för rekreation och turism

— informerar om skyddet av och möjligheterna att nyttja den biologiska mångfalden och främjar således de positiva effekter rekreation i naturen medför

— deltar i planeringen och genomförandet av havsvården och utvecklar skyddet av den biologiska mångfalden i insjöarna

— svarar för utvecklandet och den tekniska driften av datasystem som gäller naturskyddsområden

— upprätthåller och sköter kulturhistorisk fastighetsförmögenhet i enlighet med principerna i statens fastighetsstrategi

— påbörjar ett tre år långt projekt som gäller bildande av naturskyddsområden till fastigheter och planering av skötseln och användningen genom ett anslag på 8 000 000 euro.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter som hör till miljöministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 4 900 000 euro i inkomster till Forststyrelsen, av vilket ca 200 000 euro är intäkter av försäljning av obehövliga fastigheter.

Övriga nyckeltal

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 budgetprop.
Skötsel av nationalparker (st.)	37	37	39	39
Skötsel av andra naturskyddsområden (st.)	536	665	735	870
Skötsel av nationalparker (ha)	981 000	984 000	988 000	988 000
Skötsel av andra naturskyddsområden (ha)	703 000	763 000	990 000	1 070 000
Skötsel av andra naturskyddsobjekt (ha)	1 050 000	1 002 000	790 000	720 000
Skötsel av ödemarksområden (12 st., ha)	1 490 000	1 489 000	1 489 000	1 489 000
Skydd av platser med arter som kräver särskilt skydd (st.)	4 211	4 211	4 250	4 250
Skydd av platser med andra hotade arter och arter som avses i habitatdirektivet (st.)	-	18 160	30 000	30 000
Fornminnen (st., Museiverkets register)	2 380	2 273	2 273	2 273
Skyddade byggnader (st.)	312	334	340	340
Naturum och andra kundtjänstställen (st.)	30	30	29	28

Enligt åtgärderna i regeringsprogrammet slutförs skyddsåtgärderna för områden som redan reserverats som naturskyddsområden, såsom lantmäteriförrättningar och skötsel- och nyttjandeplaner, med ett anslag av engångsnatur på 8 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Inrättande av en nationalpark	500
Skötsel av den kulturhistoriska fastighetsförmögenheten	-350
Strykning av ett tillägg av engångsnatur för infrastrukturen vid natur- och kulturobjekten	-5 000
Sysselsättning av unga	-500
Upprätthållande och vidareutveckling av geografiska informationssystem (överföring från moment 35.10.63)	350

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring av engångsnatur från moment 35.10.63 (regeringsprogr. 2015)	8 000
Lönejusteringar	18
Sammanlagt	3 018

2016 budget	37 616 000
2015 budget	34 598 000
2014 bokslut	34 622 000

60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift (894/1986) användas till betalning av en överföring till oljeskyddsfonden.

Förklaring: En del av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter kan i statsbudgeten överföras till oljeskyddsfonden för ersättande av kostnader för sanering av oljeförorenade markområden. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättningen finns i 15 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004).

Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.65 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2016 budget	3 000 000
2015 budget	3 000 000
2014 bokslut	3 000 000

61. Främjande av vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 842 000 euro.

Anslaget får användas

1) till stöd för genomförandet av åtgärder i förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanens åtgärdsprogram enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) för att uppnå eller upprätthålla en god status i vattnen

2) till betalning av utgifter som föranleds av planering och byggande, ombyggnad och byggnadsskyldigheter när det gäller sådana miljöarbeten enligt förvaltningsplanerna som utförs som statens arbete eller som understöd, och till betalning av utgifter som föranleds av utförande av de statliga avfallshanteringsarbeten som föreskrivs i avfallslagen (646/2011)

3) till stöd enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder (686/2004) för vattenvården i samhällen och på glesbygden i enlighet med förvaltningsplanerna

4) för sådan rådgivning i enlighet med förvaltningsplanerna som främjar verkställigheten av statsrådets förordning om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet (209/2011).

Anslaget får också användas till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 13 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter som föranleds av projekten. Avtal får ingås

om att ett arbete som finansierats med anslag under momentet och som inletts och slutförts som statens arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska man avtala om de villkor som den som tar emot arbetet ska följa efter överlåtelsen.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av effektivisering av återvinningen av näringsämnen, skydd av Östersjön och vattendragen samt programmet för sanering och försök som avser förorenade marksubstanser.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För att genomföra förvaltningsplanerna får man 2016 ingå avtal och avge förbindelser som åren efter 2016 föranleder kostnader på sammanlagt högst 5 000 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 2 860 000 euro till att genomföra förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanen, till förbättring av yt- och grundvattnens tillstånd och till säkerställandet av deras goda tillstånd. I synnerhet förbättras de försämrade kustvattnens och åarnas tillstånd. Den offentliga sektorns partnerskap med den privata sektorn och med frivilligorganisationer stärks. Samtidigt stöds möjligheterna att exportera vattenteknologi och företagets konkurrenskraft genom att man ökar den finländska vattenexpertisen, ibruktagandet av nya teknologier och god praxis. Anslaget får användas för genomförande av de spetsprojekt som anknyter till regeringens strategiska mål genom främjande av sådana praktiska projekt för att förbättra vattnens status som genomförs med nya och effektiva tillvägagångs- och verksamhetssätt för minskande av belastningen av näringsämnen och skadliga ämnen på vattnen.

Av anslaget används 2 660 000 euro för sanering av förorenade områden antingen som understöd eller som statligt avfallshanteringsarbete vid objekt som utgör betydande miljö- och hälsorisker och som NTM-centralerna har prioriterat. Anslaget kan också användas till finansiering av åtgärder som är nödvändiga för att förebygga miljöskador. Som ett av regeringens spetsprojekt genomförs också ett nationellt program för försök som avser sanering av förorenade marksubstanser och återvinning av marksubstans för undersökning av de mest kritiska riskområdena, skydd av de grundvattenområden som är viktigast med tanke på vattentäkt, ökning av återvinningen av marksubstans och för snabbande av utvecklingen av inhemsk ren teknik (hållbara saneringsmetoder).

Av anslagen under momentet har 322 000 euro reserverats till betalning av mervärdesskatt. Användningen av mervärdesskatt följs upp och vid behov ändras dimensioneringen av anslaget.

Projekt som finansieras med anslag under momentet finansieras i någon mån också med anslag under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, närmast som löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Beräknad användning av anslaget

		Beviljas €
1.	Förbättring av yt- och grundvattnens tillstånd	2 860 000
2.	Sanering av förorenade områden	2 660 000
3.	Mervärdesskatt	322 000
	Sammanlagt	5 842 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser år 2016	-	2 500	2 500	5 000
Utgifter sammanlagt	-	2 500	2 500	5 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Försöksprogrammet för förorenade marksubstanser	1 300
Bioekonomi och ren teknik: Återvinning av näringsämnen samt skydd av Östersjön och vattendragen	1 500
Nivåförändring	-7 200
Sammanlagt	-4 400

2016 budget	5 842 000
2015 budget	10 242 000
2014 bokslut	12 342 000

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 18 480 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till köp och inlösen av jord- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och till köp av områden som ska införlivas med ödemarksområden
- 2) till betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 24, 25, 29 och 47 § i naturvårdslagen
- 3) till ersättningar för de kostnader som staten med stöd av 53 § i naturvårdslagen, 197 § i markanvändnings- och bygglagen samt 7 a § i lagen om enskilda vägar påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000
- 4) till ersättningar som föranleds av skydd enligt 8 och 26 § i marktäktslagen
- 5) till ersättningar för olägenheter enligt 55 § 2 mom. i naturvårdslagen

6) till utgifter som föränleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärvas till staten för naturskyddsändamål eller som inrättas som privata skyddsområden samt till utgifter som föränleds av märkning av privata skyddsområden och dessutom till utgifter för fastighetsskötsel på områden som är i miljöministeriets besittning och till eventuella kostnader för ersättningsförrättningar

7) till ett belopp av högst 120 000 euro till arvoden som betalas utifrån separat ingångna samarbetsavtal och genom vilka man främjar behandlingen av anbud som markägarna lämnat in i enlighet med handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO)

8) till betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter

9) till ersättningar som närings-, trafik- och miljöcentralerna betalar ut för skador orsakade av fridlysta sällsynta djur

10) till kommunerna och till samfund som kommunerna bildat för förvärv av rekreationsområden för stödjande av förvärv av regionalt och nationellt betydelsefulla rekreationsområden med stöd av statsunderstödslagen. Förvärven ska främja skyddet av den biologiska mångfalden

11) till betalning enligt lagen om bekämpning av skogsskador av de utgifter som föränleds av ersättningar för de skogsskador som spritts från naturskyddsområden eller från områden i statens ägo som förvärvats för naturskyddsändamål och av bedömning av skadorna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut beträffande överföringsutgifterna.

Fullmakt

För fullföljandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000 och handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) får det 2016 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2016 föränleder kostnader på sammanlagt högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Genom förvärv till staten av mark för naturskyddsändamål och genom ett ersättningsförfarande genomförs i huvudsak de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, nätverket Natura 2000, skyddet av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar av skyddsområden enligt planerna. Dessutom genomförs handlingsplanen METSO. Anslaget används också till genomförandet av det kompletterande programmet för skydd av myrar som inleddes 2015. Vid sidan av närings-, trafik- och miljöcentralerna fortsätter Forststyrelsen att förvärva skyddsområden. Åren 1971—2014 har det till statens ägo förvärvats områden för naturskyddsändamål omfattande totalt ca 403 000 hektar och inrättats privata skyddsområden mot ersättning omfattande totalt 177 000 hektar.

Till förvärv av och ersättningar för skogsområden enligt handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland används 8 000 000 euro. För stödjande av förvärv av rekreationsområden reserveras 100 000 euro. Vid behov kan 2 000 000 euro av anslaget anvisas för Forststyrelsens bruk.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2016
Förbindelser år 2016	-	5 000	3 000	2 000	10 000
Utgifter sammanlagt	-	5 000	3 000	2 000	10 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sparbeslut som gäller utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (regeringsprogr. 2015)	-12 000
Upprätthållande och vidareutveckling av geografiska informationssystem (överföring till moment 35.10.52)	-350
Överföring av engångsnatur till moment 35.10.52 (regeringsprogr. 2015)	-8 000
Nivåförändring	-10 000
Sammanlagt	-30 350

2016 budget	18 480 000
2015 budget	48 830 000
2014 bokslut	53 530 000

64. EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av projekt som EU-kommissionen godkänt och som delfinansieras ur LIFE-miljöfonden för finansieringsperioden 2007—2013 och den nya perioden 2014—2020 samt till betalning av EU-medfinansieringsandelar för andra pilotprojekt.

Anslaget får användas till avlönande av personal för projektuppgifter motsvarande ca 60 årsverken.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring: Anslaget används för EU-delfinansiering av projekt som organisationerna inom statsförvaltningen genomför inom programmet LIFE+ 2007—2013 och 2014—2020.

EU-delfinansieringen av LIFE-projekten och pilotprojekten intäktsförs under moment 12.35.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 500
Sammanlagt	1 500

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	4 500 000
2015 budget	3 000 000
2014 bokslut	3 000 000

65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift användas till betalning av ersättningar för oljeavfall samt insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall enligt de grunder som närmare bestäms i statsrådets beslut om användningen av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter till oljeavfallshantering (1191/1997).

Förklaring: Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.60 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2016 budget	1 000 000
2015 budget	1 000 000
2014 bokslut	1 000 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 440 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och överenskommelser i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till andra betalningar till utlandet som föranleds av internationella förbindelser.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimat och atmosfär	300 000
Ekosystemtjänsterna och den biologiska mångfalden	500 000
Östersjön, vattendrag och vattenresurser	410 000
Materialeffektivitet och kemikalier	160 000
Boende och byggd miljö	7 000
Andra betalningar till utlandet	63 000
Sammanlagt	1 440 000

2016 budget	1 440 000
2015 budget	1 440 000
2014 bokslut	1 324 000

70. Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 500 000 euro.

Anslaget får användas till den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda samt till utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning som fungerar i isförhållanden och annan utrustning för oljebekämpning till havs.

Fullmakt

Om en del av den för 2015 beviljade fullmakt att ingå avtal och avge förbindelser som gäller den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda inte har använts, får beslut om den oanvända delen fattas år 2016.

Förklaring: Planeringen av den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda har påbörjats 2015 och fortsätter 2016. Avsikten är att den grundläggande renoveringen ska göras 2016—2018 och totalkostnadsförslaget är 11 600 000 euro. I reparations- och ändringsarbetena strävar man efter att minska driftkostnaderna. I den grundläggande renoveringen beaktas även säkerställandet av de ombord arbetande forskarnas arbetarskydd och av forskningsarbetets kvalitet.

Det beräknas att man ur oljeskyddsfonden som ersättningar för anskaffning av oljebekämpningsutrustning med kapacitet för isförhållanden och av kompletterande utrustning för oljebekämpning till havs får 1 500 000 euro. Ersättningarna intäktas under moment 12.35.10.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2016	2017	2018	Sammanlagt ft.o.m. 2016
Förbindelser år 2015	4 000	4 000	3 000	11 000
Sammanlagt	4 000	4 000	3 000	11 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av oljebekämpningsutrustning och utrustning för oljebekämpning till havs	3 500
Grundläggande iståndsättning av havsforskningsfartygen Aranda och Muikku	-850
Grundläggande renovering av havsforskningsfartyget Aranda	4 000
Planeringen av den grundläggande renoveringen av havsforskningsfartyget Aranda	-600
Sammanlagt	6 050
2016 budget	7 500 000
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	1 450 000
2014 bokslut	13 500 000

20. Samhällen, byggande och boende

Förklaring:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

Genom planläggning främjas en enhetlig samhällsstruktur som minskar trafikbehovet och skapas förutsättningar för kompletterande byggande som förbättrar livsmiljöns kvalitet. Särskilt placeringen av bostadsområden påverkar samhällsstrukturen, och den är av avgörande betydelse för konkurrenskraften. På basis av utvärderingen av hur markanvändnings- och bygglagen fungerar betonas särskilt utvecklandet av planeringen av stadsregionhelheterna och styrningen av samhällsstrukturen.

Uppgifterna enligt landskaps-, general- och detaljplaner förtydligas så att planerna kan användas på ett ändamålsenligare sätt. Skillnaden mellan de växande stadsregionernas och landsbygdens planeringsbehov är större än tidigare. Man utreder möjligheterna att förbättra styrningen av samhällsstrukturen för stadsregionerna och kompletterande byggande av hög kvalitet. Vid kompletterande byggande som främjar livsmiljöns kvalitet i bostads- och arbetsplatsområden utnyttjas existerande infrastruktur, minskas trafikbehovet och stöds ordnandet av kollektivtrafiken och annan service. Styrningen av markanvändningen i kyrkbyar, i byar och på landsbygden utvecklas med beaktande av utvecklingsbehoven, som avviker från dem i tillväxtområdena, samt de nya utvecklingstrenderna inom naturresursekonomin och strävan efter lokal energiproduktion. Kommunstrukturreformen medför ett behov av planering som stöder servicen i landsbygdsområdena.

Möjligheterna till en planmässig skötsel och användning av kulturmiljön vid begränsningen av och anpassningen till klimatförändringen identifieras, och åtgärder i anslutning till detta stöds.

Planeringen av utbyggnaden av vindkraft styrs genom förfaranden enligt olika lagar, och kvaliteten på utbyggnaden behöver förenhetligas. Metoderna för att styra utbyggnaden av vindkraft utvecklas ytterligare för att uppnå målen i klimat- och energistrategin.

En regeringsproposition om omställning till nära-nollenergibyggande vid nybyggnad lämnas till riksdagen. I samband med det förvissas man sig om att skyldigheten att använda energi från förnybara energikällor i byggnader enligt RES-direktivet, som uppmuntrar till användning av energi från förnybara energikällor, genomförs. Det skapas möjligheter för och uppmuntras till sådant byggande inom nybyggande och ombyggnad som är energieffektivare än de gällande minimikraven. En reform av direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) och energieffektivitetsdirektivet (EED) pågår som bäst. Energimärkningen av nya byggproduktgrupper och genomförandet och styrningen av kraven på ekologisk planering av produkter som förbrukar energi säkerställs.

Planmässig fastighetshållning och gott underhåll av fastigheter samt god praxis vid ombyggnad främjas genom portallösningar och genom att stärka nätverket för rådgivning om ombyggnad. Omarbetningen av byggbestämmelserna fortsätter med beaktande också av EU-rättsakterna. I ombyggnadsåtgärder som förbättrar energieffektiviteten beaktas lösningar som bevarar och tryggar byggnaders särdrag och som samtidigt stöder att livsmiljöns kvalitet förbättras och att även kulturmiljöns och det traditionella byggnadsbeståndets specialbehov beaktas.

Ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi

Åtgärder för att minska miljöbelastningen och förbättra material- och resurseffektiviteten vid nybyggande och ombyggnad bereds.

En god miljöstatus

Genom planeringen av områdesanvändningen påverkas i hög grad säkerheten och trivseln i livsmiljön. För att trygga en god livsmiljö utvecklas sätt att förbättra planeringen av såväl växande stadsregioner som områden med minskande befolkningsunderlag.

En välskött och livskraftig kulturmiljö ökar människors välbefinnande och har en viktig betydelse när en trivsamt boendemiljö skapas. Kulturmiljöns värde och positiva verkningar vid utvecklandet av samhällen och näringslivet identifieras och utnyttjas när en god livsmiljö skapas och säkerställs. Förfarandena vid skötseln och skyddet av statens kulturhistoriskt värdefulla fastighetsförmögenhet utvecklas. Nationellt betydande byggda kulturmiljöer och nationellt värdefulla landskapsvårdsområden beaktas vid användningen och byggandet av områden, liksom byar och kyrkbyar på landsbygden och tryggandet av deras livskraft. Livskraften i områden som håller på att stagnera stöds bl.a. genom främjande av användningen av lokaler som underutnyttjas.

Planeringen av användningen av områden stöder att en grön infrastruktur upprätthålls och stärks. Anläggningen av grönområden granskas som en helhet. Möjligheterna att röra sig i naturen och möjligheterna till rekreation i närområden förbättras så att människor i alla åldrar har tillgång till natur.

Antalet personer som exponeras för buller bedöms utifrån kartläggningar av buller enligt direktivet om omgivningsbuller samt utifrån statsrådets principbeslut om bullerbekämpning, och så kostnadseffektiva lösningar för bullerbekämpning som möjligt utvecklas.

Havsområdet utsätts för allt fler olika slags användningstryck som man bör se till att samordna. Genom den planering i havsområden som förutsätts i EU:s havsplaneringsdirektiv bidrar man till en hållbar ekonomisk tillväxt i havsområden och till skyddet av den marina miljön.

Man genomför de åtgärder som riksdagen förutsätter för att undanröja fukt- och mögelproblemen i byggnader.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

Frågor som gäller grönsstruktur och ekosystemtjänster lyfts tydligare fram i planeringen av områdesanvändningen.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften

En fungerande bostadsmarknad främjar en kontrollerad samhällsstruktur i tillväxtregionerna och skapar förutsättningar för regionernas allmänna ekonomiska funktionsförmåga och ett effektivt ordnande av olika tjänster. Ett bostadsutbud som i tillräcklig omfattning motsvarar efterfrågan in-tar en nyckelställning vid genomförandet av boende till rimligt pris i de växande tillväxtcentrumen och vid förbättrandet av regionernas konkurrenskraft.

Att stadsregionerna förtätas medför att behovet av bilism minskar, att det dagliga livet löper smidigare och att förutsättningarna för och tillgången på tjänster förbättras. Områden utvecklas på ett övergripande sätt så att planeringen och genomförandet av markanvändning, boende, trafik,

tjänster och näringar samordnas över kommungränserna. Samarbeta mellan kommunerna främjar att man klarar av de utmaningar som en stramare kommunal ekonomi medför.

Den allmänna ekonomiska osäkerheten och svaga ekonomiska utvecklingen har pågått redan länge. Byggandet av nya bostäder har avtagit på grund av de senaste årens långsamma ekonomiska tillväxt. År 2015 väntas bostadsproduktionen börja öka något, och antalet påbörjade bostäder beräknas uppgå till 26 000—27 000. År 2016 väntas bostadsproduktionen ligga på samma nivå. Även om räntenivån fortfarande är mycket låg har den ökade arbetslösheten och en allmänt svagare köpkraft tillsammans med den redan färdigt höga prisnivån på bostäder tyglat efterfrågan på särskilt större ägarbostäder. Byggandet av bostäder koncentreras starkare än tidigare till byggande av hyresbostäder.

Då urbaniseringen fortsätter behövs det fler nya bostäder särskilt i de stora tillväxtregionerna, särskilt i Helsingforsregionen. I synnerhet boendelösningar till rimligt pris behövs i huvudstadsregionen, där situationen på bostadsmarknaden alldeles tydligt är den mest utmanande i hela landet. Utöver urbaniseringen innebär även den åldrande befolkningen, det ökade behovet av arbetskraft inom servicesektorn och den ökade invandringen att efterfrågan på bostäder i tillväxtcentrumen ökar också i fortsättningen.

En primär förutsättning för en fungerande bostadsmarknad och boende till rimligt pris är en tillräcklig tomtreserv som snabbt kan tas i bruk. Det är nödvändigt att utöka den planlagda tomtreserven med stöd av den nuvarande samhällsstrukturen, vilket innebär att kollektivtrafiken och tjänsterna kan ordnas på ett effektivt sätt.

I de största stadsregionerna genomförs nya avsiktsförklaringar med enhetliga, fungerande och konkurrenskraftiga stadsregioner som mål. Genom förfarandet med MBT-intentionsavtal förtätas både samarbetet kommunerna emellan och samarbetet mellan kommunerna och statens olika förvaltningsområden i syfte att uppnå de regionala målen. Tyngdpunkten i den statsunderstödda bostadsproduktionen ligger i de största tillväxtcentrumen, alldeles särskilt i Helsingforsregionen.

Miljöministeriet samordnar metropolpolitiken genom vilken metropolregionen utvecklas som en helhet så att man betonar samarbetsformer mellan olika aktörer och regionalt anpassade nationella politikåtgärder. Metropolpolitiken och hur dess förfaranden fungerar bedöms, och även den inverkan som ett områdes samhällsstruktur har på konkurrenskraften och ökningen av produktionen utreds med stöd av internationella forskningsresultat inom branschen.

Man fortsätter att främja den åldrande befolkningens boendeförhållanden inom ramen för ett påbörjat utvecklingsprogram. Antalet bostäder för befolkningsgrupper som behöver särskilt stöd i sitt boende ökas bl.a. till följd av det ökade antalet äldre personer som lider av en minnessjukdom och målet att minska antalet platser inom institutionsvården. Understöd till grupper med särskilda behov riktas i första hand till att förbättra boendeförhållandena för de svagaste grupperna. Arbetet mot bostadslöshet fortsätter. I centrum står satsningar på decentraliserade bostadslösningar och förebyggande av bostadslöshet. Boenderådgivningen utvecklas. I stödfunktioner för boende understryks multiprofessionella mobila stöd som man kan ta med sig hem. Bostadssituationen för utvecklingsstörda förbättras med målet att minska antalet institutionsplatser för utvecklingsstörda. Även boendet för personer som rehabiliteras inom mentalhälsovården utvecklas.

Utgångspunkten för statens produktionsstöd är ett långvarigt behov av bostäder samt projektens ekonomiska hållbarhet. Den understödda bostadsproduktionen riktas i de stora stadsregionerna huvudsakligen till de områden där behovet av boendelösningar till rimligt pris är störst. I bostadsproduktionen i Helsingforsregionen understöds den statsunderstödda produktionen av normala hyresbostäder med startbidrag.

Bostadsproduktionens fördelning enligt region och produktionstyp

	2013	2014	2015 uppskattning	2016 uppskattning
ARA-produktion (delbeslut)				
Tillväxtcentrum	5 000	5 000	6 500	6 500
Resten av landet	1 300	1 500	1 000	1 000
Bostäder i ARA-produktionen avsedda för grupper med särskilda behov	3 000	2 900	4 000	4 000
Andelen små bostäder av ARA-produktionen (normala hyres- och bostadsrättshus), %	66	54	60	60
Förändringen i bostadspriser, %	2,1	0,6	0	2
Förändringen i hyrorna i fritt finansierade bostäder, %	3,8	3,3	3	3
Förändringen i Aravahyor, %	3,8	3,0	3	3

Genomförandet av avsiktsförklaringen för Helsingforsregionen i de kommuner som anslutit sig till förklaringen

Mål	Mål på lång sikt/år	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Nya planer (bostäder)	13 000	11 900	13 000	13 000	13 000
Total bostadsproduktion (som påbörjas)	12 500	10 900	10 700	11 700	11 700
Statsunderstödd hyresbostadsproduktion (som påbörjas)	2 500	1 540	2 000	2 850	2 500

Antalet bostadslösa

	2013	2014	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Enpersonshushåll, sammanlagt	7 500	7 100	7 000	7 000
Familjer, sammanlagt	420	430	450	450
Långtidsbostadslösa, sammanlagt	2 545	2 440	2 400	2 300

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2014 och uppskattning för 2015—2016

	2014 utfall bostäder	2015 uppskattning bostäder	2016 uppskattning och fullmakter bostäder
Påbörjade nya bostäder, sammanlagt	25 000	25 500	27 000
— räntestöd för bostadslån	6 558	7 500	7 500
— mellanmodell med fyllnadsborgen	822	2 000	2 000
— fritt finansierade bostäder och andra bostäder	17 620	16 000	17 500
Räntestödslån för reparationsverksamhet	13 700	4 500	4 500
Borgenslån för ombyggnad	-	8 000	8 000
Anskaffning av bostäder			
— bostadssparpremiesystemet	1 500	1 500	1 500
— räntestödslån, sociala hyresbostäder	500	500	500
Statsborgen för hushållens bostadslån ¹⁾	14 650	15 000	15 000

¹⁾ Riktas huvudsakligen till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Riskhanteringen i statens bostadsfond

Den statsunderstödda bostadsproduktionen ökar beloppet av statens borgensansvar. Att den nya understödda produktionen riktas i huvudsak till stora stadsregioner minskar dock borgensrisken i anknytning till lånen. Även de aravalån som staten beviljat tidigare koncentrerades till stora tillväxtcentrum.

Risker i anknytning till lånen följs upp i den gemensamma riskarbetsgruppen för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och Statskontoret. Antalet försenade betalningar av gamla aravalån har tydligt ökat under det senaste året. Enligt den riskmodell som utarbetats av Statskontoret finns trots detta ca 94 % av aravalånekapitalet i kommuner där risken är liten eller obetydlig. Betalningsproblemen koncentreras i huvudsak till områden med minskande befolkningsunderlag och de beror närmast på att tomma bostäder belastar samhällenas ekonomi.

Den ekonomiska situationen för problemtyngda samhällen lindras med hjälp av olika stöd och lättnader i anslutning till lånen samt genom att befria enskilda objekt från de begränsningar de är föremål för. I åtgärderna betonas kostnadseffektivitet. Förtida återbetalning av aravalån med hjälp av ersättande lånefinansiering underlättas dessutom genom fyllnadsborgen som beviljas av staten. Extra amorteringar av aravalån har under de två senaste åren uppgått till sammanlagt ca 401 miljoner euro.

Vid stöd till ombyggnad av bostadshus riktas stödet till objekt som även i fortsättningen ska användas länge. Antalet försenade betalningar av ägarbostadslån med statsborgen är i förhållande till lånestocken mycket litet, och borgensersättningarna väntas fortsättningsvis hålla sig på en låg nivå.

	2013	2014 uppskattning	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Aravalånebeståndet (mn euro, läget 31.3)	6 900	6 380	6 100	5 700
Borgen för räntestödslån för hyres- och bostadsrättshus (mn euro, läget 31.12)	8 300	9 430	11 000	12 000
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	2 000	2 020	2 200	2 300
Andelen aravalån med betalningsförseningar (270 dagar) av aravalånebeståndet (läget 31.3), %	0,29	0,5	0,9	1,0
Borgensersättningar som betalats för ägarbostadslån med statsborgen (1 000 euro)	700	190	400	400
Beslut om befrielse från arava-begränsningar (bostäder)	3 300	2 500	3 000	3 000

Stöd för boendet, utvecklingen 2014—2016 (mn euro)

	2014 utfall	2015 budget	2016 budgetprop.
Understöd som betalas ur statsbudgeten			
— Reparations- och energiunderstöd för bostäder 35.20.55	43	-	22,2
Stöd i form av skatteavdrag för räntor på bostadslån (uppskattning)	280	240	230
Allmänt bostadsbidrag	742	918	1 045
Bostadsbidrag för pensionstagare	498	527	553
Bostadstillägg för studerande	266	272	273
Understöd som betalas ur Statens bostadsfond			
Räntestöd			
— räntestöd för bostadslån	8,7	13,0	13,2
Fullmakter att bevilja understöd			
— startbidrag för räntestödslån	10,0	10,0	10,0
— startbidrag för borgenslån	-	3,0	-
— understöd för grupper med särskilda behov	120,0	120,0	122,2
— understöd till hyres- och bostadsrättshus för sanering av ekonomin	0,4	2,6	2,6
— rivningsbidrag	0,3	2,0	2,0
— understöd för byggande av kommunal teknik	15,0	15,0	15,0
— områdesspecifika understöd till kommuner i tillväxtcentrum	4,0	4,0	-
— rivningsackord för aravahus	0,4	3,5	3,0 ¹⁾
— begränsningsackord för aravahus	1,0	1,5	2,0
— boenderådgivning	0,5	0,9	0,9
— startbidrag för ombyggnad	139,8	-	-
— understöd för reparation	4,1	40,0	2,8
— understöd för ändring av användningsändamål	-	2,0	-
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, forsknings- och utvecklingspengar	0,7	0,7	0,7
Fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion	1 015	1 170	1 170

Stöd för boendet, utvecklingen 2014—2016 (mn euro)

	2014 utfall	2015 budget	2016 budgetprop.
Statens borgensfullmakt för byggnadslån för hyresbostäder enligt mellanmodellen med fyllnadsborgen	121	285	285
Statens borgensfullmakt för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag	-	100	100
Ändring av den totala borgensfullmakten för ägarbostadslån	100	200	-

¹⁾ Rivningsackorden och begränsningsackorden har sammanförts för 2016 så att den sammanlagda fullmakten är högst 5 miljoner euro.

01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 956 000 euro.

Förklaring: Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet främjar hållbart boende till rimligt pris genom att stödja det med verkställighet, styrning och tillsyn samt därmed anknyten utvecklingsverksamhet. Centralen sköter uppgifter som finansieras med medel ur statens bostadsfond och statsbudgeten och som gäller räntestödslån för bostäder samt statsborgen och statsunderstöd samt finansierar forsknings- och utvecklingsprojekt för boende. Dessutom styr och övervakar centralen de allmännyttiga bostadssamfundens verksamhet och övervakar fastställandet av hyrorna för ARA-hyresbostäder, sköter riskhanteringen i fråga om lån och borgen samt ansvarar för informationstjänsterna i anslutning till boendet och bostadsmarknaden.

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet betonar i sin verksamhet uppgifter som gäller hyresbostadsproduktion till rimligt pris, boende för grupper med särskilda behov och utvecklande av bostadsbeståndet. Centralen beaktar i synnerhet den åldrande befolkningens bostadsbehov, en förbättrad energieffektivitet och utvecklandet av bostadsområden. Centralen ansvarar för tillsynen över förfarandet med energicertifikat och ser till att dataregistret för energicertifikat upprätthålls.

Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet 2016:

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

— betonar i sin verksamhet främjandet av den normala produktionen av hyresbostäder till rimligt pris särskilt i fråga om Helsingforsregionen och andra avsiktsförklaringskommuner och utvecklar beviljandet av stöd

— betonar genomförandet av projekt genom konkurrensförfaranden så att kostnaderna för projekten inte överstiger en rimlig nivå

— riktar investeringsunderstöden för grupper med särskilda behov till de allra svagaste grupperna med hänsyn till objektens långvariga behov samt stöder för sin del genomförandet av programmet för att förbättra äldres boende, verkställandet av det principbeslut som gäller boende för utvecklingsstörda och genomförandet av programmet för att minska långtidsbostadslösheten

— främjar förbättrandet av byggnaders energieffektivitet och en enhetlig samhällsstruktur

— ansvarar för tillsynen över fastställandet av hyror och säkerställer genom styrnings- och tillsynsverksamhet att stöden i samband med bostadsproduktionen riktas till invånarna

— främjar och söker sätt att lösa hyreshusbolags ekonomiska problem som uppstår till följd av tudelningen av bostadsmarknaden och att anpassa bostadsbeståndet tillsammans med fastighetsägarna och kommunerna genom att utveckla övergripande, förutseende, hållbar planering av boendet och bostadsbeståndet

— betonar i utvecklingsverksamheten särskilt de praktiska effekterna av resultaten. Söker i forsknings- och utvecklingsverksamheten nya, hållbara, innovativa och omfattande medel och metoder för utvecklande av boende till rimligt pris och av byggande, ombyggnad och kompletterande byggande med hög livscykeleffektivitet.

De centrala prestationerna, utveckling

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning
Godkännande som räntestödslån, beslut st.	245	450	300	300
Understöd beviljade av ARA, utbetalningar st.	596	893	1 300	900
Understöd beviljade av kommunerna, utbetalningar st.	5 822	3 851	3 800	3 700
Understöd för byggande av hissar, beslut st.	70	152	170	70
Understöd för utvecklande av bostadsområden, beslut st.	53	47	50	50
Val av mottagare av överlåtelse	35	29	40	40
Befrielse från begränsningar, beslut st.	242	178	200	200
Upphandlingsbeslut som fattats med stöd av utvecklingspengar	27	35	25	25
Styrnings- och kontrollbesök i kommunala hyreshus och allmännyttiga samfund	22	19	18	18
Styrningsbesök i anslutning till riskhantering	11	11	12	12
Kontrollbesök i kommunerna i anslutning till beviljandet av reparations- och energiunderstöd, antal	5	1	5	5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2014 utfall	2015 ordinarie budget	2016 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 002	5 039	5 148
Bruttoinkomster	155	96	192
Nettoutgifter	4 847	4 943	4 956
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 489		
— överförs till följande år	1 661		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den inbesparing som motsvarar indexhöjningen av hyresutgifterna	-5
Genomförande av självkostnadsprincipen i Senatfastigheters hyror	-11
Indexhöjning av hyresutgifterna	5
Lönebidningsinbesparing	-16

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	28
Omkostnadsinbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetinbesparing i omkostnaderna	-25
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-11
Nivåförändring	98
Sammanlagt	13

2016 budget	4 956 000
2015 budget	4 943 000
2014 bokslut	5 019 000

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 200 000 euro.

Anslaget får användas för understöd enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005).

Förklaring: Understöd beviljas för reparation av bostäder för äldre och handikappade, byggande av hissar och avlägsnande av rörelsehinder i bostadshus. Dessutom beviljas understöd för undersökning av skicket i fuktskadade byggnader som orsakar hälsoskador. Andra reparationsunderstöd enligt lag 1184/2005 beviljas inte. Energiunderstöd beviljas understödstarhushåll med små inkomster, när åtgärden gäller ett bostadshus som består av högst två bostadslägenheter. Andra energiunderstöd beviljas inte.

Understöd som med stöd av lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter beviljats 2015 med anledning av den första tilläggsbudgeten för 2014 samt 2016 högst 2 800 000 euro av de understöd som beviljats betalas med medel ur statens bostadsfond.

2016 budget	22 200 000
2014 bokslut	43 000 000

60. Överföring till statens bostadsfond

Under momentet beviljas inget anslag.

Räntestödslån och statliga borgensförbindelser

År 2016 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) godkännas som av statens bostadsfonds medel understödda räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 1 170 000 000 euro.

År 2016 får lån enligt lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 285 000 000 euro.

År 2016 får lån enligt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

År 2016 får lån enligt lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro.

Det totala beloppet av statsborgen enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara sammanlagt högst 2 500 000 000 euro vid utgången av 2016. Lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

Med medel ur statens bostadsfond betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestödslån för anskaffande av bostäder (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen som gäller kort räntestöd för hyresbostadslån, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus och lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982). Av bostadsfondens medel täcks dessutom de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestödslån för anskaffande av bostäder, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statsborgen för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen som gäller kort räntestöd för hyresbostadslån, lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån, lagen om statsborgen för ägarbostadslån samt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag.

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan det 2016 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 15 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som ska betalas tillbaka till bostadsfonden.

Statskontoret har rätt att på frivillig väg sälja en aravahyresbostad eller ett aravahyreshus i stället för att sälja det på exekutiv auktion och rätt att efterskänka en del av kapitalet för statliga bostadslån, om de kreditförluster som föranleds staten väntas bli mindre genom frivillig försäljning än genom exekutiv auktion.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkningsunderlag eller om det är nödvändigt för att förhindra större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får statens ansvar för aravalånekapital i enlighet med 17 a § och 16 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 5 000 000 euro 2016, dock så att beloppet av begränsningsackorden enligt 16 a § i aravabegränsningslagen uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

Understöd

År 2016 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) för sammanlagt högst 122 200 000 euro.

År 2016 får det av statens bostadsfonds medel beviljas understöd enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005) till ett sammanlagt belopp av högst 2 800 000 euro.

År 2016 får det av statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas tidsbundna startbidrag till ett sammanlagt belopp av högst 10 000 000 euro i de kommuner som förbundet sig till avsiktsförklaringen mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen. Startbidrag får beviljas dem som låter bygga hyresbostäder enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) till andra än grupper med särskilda behov. Startbidraget uppgår till 10 000 euro per ovan avsedd bostad. Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

År 2016 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) till ett belopp av sammanlagt högst 2 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 200 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhåll i fråga om bostadssamfund som har ekonomiska svårigheter.

År 2016 får det ur statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen beviljas rivningsunderstöd för bostäder till ett sammanlagt belopp av högst 2 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006).

Ur statens bostadsfond får det 2016 med stöd av statsunderstödslagen beviljas tidsbundna projektbaserade understöd till ett sammanlagt belopp av högst 15 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om statsunderstöd som åren 2016—2019 beviljas för byggande av kommunal teknik i bostadsområden. Dessutom får det fattas villkorliga förhandsbeslut om understöd som kan beviljas för nämnda ändamål 2017—2019 så att det sammanlagda beloppet av understöden och de villkorliga förhandsbesluten uppgår till högst 60 000 000 euro från och med 2016.

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får med stöd av statsunderstödslagen 2016 bevilja sammanlagt högst 900 000 euro ur statens bostadsfond för boenderådgivning. Understödet uppgår till högst 35 procent av kostnaderna. Understöd kan inte beviljas om understödstagaren har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Forskning och utveckling

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får 2016 använda högst 700 000 euro ur statens bostadsfond till att finansiera forskning och utveckling kring boendet i enlighet med den dispositionsplan som miljöministeriet fastställt.

Fullmakter att anskaffa medel

Bostadsfonden får samtidigt ha lån för totalt högst 300 000 000 euro.

Förklaring: Valet av boende till ARA-bostäder förändras så att personer som får utkomststöd och bostadsbidrag och personer som är svåra att sysselsätta prioriteras. Förändringen sker genom återinförande av inkomstgränserna vid valet av boende samt nödvändiga ändringar i lagstiftningen. Med anledning av detta ändras statsrådets förordning om val av hyresgäster till arava- och räntestödshyresbostäder (166/2008) under höstsessionen 2015 samt påbörjas beredningen av ändringar i aravabegränsningslagen (1190/1993) och lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001).

Kravet på allmännytta i ARA-bostäder skärps, och tillhandahållandet av ARA-bostäder effektiviserar med förmånliga hyror. Med anledning av detta överlämnas regeringens propositioner om ändring av aravalagen (1189/1993), aravabegränsningslagen (1190/1993) och lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001). Dessutom ändras aravaförordningen (1587/1993), statsrådets förordning om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (666/2001) och statsrådets beslut om gottskrivning av avkastningen av allmännyttiga bostads-samfund (1203/1999).

Man förbättrar riktandet av investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov till de grupper som är i störst behov av stöd så att understöden till vanliga student-, ungdoms- och seniorbostäder slopas. Med anledning av detta ändras lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) under höstsessionen 2015.

Avsikten är att fullmakten för bostadsrättsbostäder ska minskas med en tredjedel i den dispositionsplan som antas hösten 2015 och som statsrådet fastställer i enlighet med lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001).

För att trygga tillgången på arbetskraft och näringslivets konkurrenskraft ökas utbudet av räntestödda normala hyresbostäder genom ett startbidrag för hyresbostäder enligt räntestödsmodellen. Understödet inriktas på Helsingforsregionen med beaktande av att situationen i regionen avviker från situationen i resten av landet när det gäller kostnader och efterfrågan. I denna region erbjuder bostadsmarknaden inte i tillräcklig omfattning bostäder till rimliga priser för hushåll med små eller medelstora inkomster, vilket utgör ett hot mot den ekonomiska tillväxten i regionen och samhällets allmänna intresse. Med startbidraget kan man förbättra små och medelstora aktörers förutsättningar att bygga hyresbostäder till rimligt pris genom att minska projektets behov av eget kapital. Stödet är en del av Helsingforsregionens nya avsiktsförklaring för markanvändning, boende och trafik.

Som en del av de nya avsiktsförklaringar för markanvändning, boende och trafik som bereds mellan staten och kommunerna i tillväxtcentrumen stöds uppnåendet av planläggningsmålen med understöd på 30 procent för byggande av kommunalteknik 2016—2019, för vilket det årligen reserveras 15 miljoner euro. Understödet är bundet till produktion av bostäder till rimligt pris, främjande av samarbetet mellan kommunerna och förenhetligande av samhällsstrukturen. Understödet riktas till tillväxtcentrum, med tyngdpunkt särskilt på Helsingforsregionen.

Understödet till boenderådgivningen fortsätter för att stödja personer som behöver särskilt stöd i sitt boende. Genom verksamheten kan kostnaderna som föranleds av hyresskulder och vräkningar minskas. Boenderådgivning omfattar i allt högre grad att arbeta med personer med svåra sociala problem. Det är nödvändigt att verksamheten utvecklas å ena sidan inom miljöministeriets förvaltningsområde i anslutning till fastighetshållning och å andra sidan på ett övergripande sätt som en mer omfattande och områdesspecifikt verkningfull socialservice som hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Avsikten med att stödja boenderådgivningen är att befästa den som frivillig permanent verksamhet inom kommunen. Understödet uppgår till högst 35 procent.

År 2016 är statens bostadsfond skuldfri. För att jämna ut de tidsmässiga skillnaderna mellan de åligganden som betalas ur bostadsfonden och de inkomster som flyter in till fonden och för att säkerställa fondens likviditet ska fonden vid behov snabbt kunna anskaffa medel.

Bostadsfondens finansieringsstruktur beräknas 2016 vara följande:

Bostadsfondens finansieringsstruktur 2016 (mn euro)

Uppskattat saldo 1.1.2016	480
Inkomster	
— Inkomster från bostadslån	530
— Inkomster från borgensavgifter	10
Utgifter	
— Utgifter för räntestöd och understöd	200
— Överföringar till budgeten	47
Uppskattat saldo 31.12.2016	773

2016 budget	—
2015 I tilläggsb.	—
2015 budget	—
2014 bokslut	—

64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd till privata ägare och till samfund som främjar vården av byggnadsarvet för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning

2) till ersättningar som betalas med stöd av 13 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och till utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet

3) till understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

Understöd för vården av byggnadsarvet får beviljas till högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används huvudsakligen till att ge privata ägare understöd för att trygga bevarandet av ett värdefullt byggnadsarv i enlighet med skyddsvärdena.

2016 budget	850 000
2015 budget	850 000
2014 bokslut	1 350 000

Huvudtitel 36

RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Ett mål för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som föranleds därav, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken, hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar tillgången på finansiering och statens likviditet till så förmånliga kostnader som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Syftet med hanteringen av ränterisken är att ändra räntekostnadernas känslighet för förändringar i den allmänna räntenivån så att räntekostnaderna på lång sikt är så låga som möjligt, dock så att en eventuell oväntad höjning av räntenivån inte ökar ränteutgifterna på ett ohållbart sätt. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 280 miljoner euro år 2016.

Finansministeriet har fastställt den målsatta ränteriskpositionen för budgetskulden med hjälp av en s.k. jämförelseportfölj. Jämförelseportföljen fastställer utgående från en statistisk analys den optimala räntestruktur för skulden som på vald risknivå minimerar kostnaderna på lång sikt. Budgetskuldens ränteriskposition i förhållande till den valda jämförelseportföljen regleras i regel med derivatavtal inom ramen för de riskgränser som finansministeriet drar upp.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna, om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2014—2016

	År 2014 bokslut 1000 €	År 2015 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2016 budgetprop. 1000 €	Ändring 2015—2016 1000 €	%
01. Ränta på statsskulden	1 696 227	1 729 000	1 536 000	-193 000	-11
90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	1 696 227	1 729 000	1 536 000	-193 000	-11
09. Övriga utgifter för stats- skulden	17 028	37 100	37 100	—	0
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslags- anslag)	17 028	37 100	37 100	—	0
Sammanlagt	1 713 255	1 766 100	1 573 100	-193 000	-11

01. Ränta på statsskulden*90. Ränta på statsskulden* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 536 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, föråldrade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skulden i euro uppgick vid utgången av 2014 till 95 129 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 1,73 %. Som beräkningsantagande för 2016 års upplåning har använts 0,1 % kort ränta för ränteperioder på under tre år och 0,7 % lång ränta för ränteperioder på över tre år.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån och inkomster som flyter in från derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån.

Beräknad användning av anslaget (mn euro)

Avkastningsobligationslån	1
Serieobligationslån	1 517
Övriga obligationslån	7
Övriga masskuldebrevslån	1
Skuldförbindelselån	3
Skuldebrevslån och övriga lån	7
Sammanlagt	1 536

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av kalkylen för ränteutgifterna	-193 000
Sammanlagt	-193 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	1 536 000 000
2015 II tilläggsb.	-173 000 000
2015 budget	1 729 000 000
2014 bokslut	1 696 226 643

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 37 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatavtal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för förverkligandet av upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt till reklam- och marknadsföringskostnader i anslutning till emission av avkastningsobligationer.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2015—2015 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	21 400 000
Inlösenavgifter och ombudsmannaarvoden	500 000
Utgifter för mottagen kontantsäkerhet	14 000 000
Övriga utgifter	1 200 000
Sammanlagt	37 100 000

Anslaget står utanför ramen.

2016 budget	37 100 000
2015 budget	37 100 000
2014 bokslut	17 027 907

Ekonomisk översikt

¹ Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

FINANSMINISTERIET

Ekonomisk översikt

Hösten 2015

Finansministeriets publikationer – 32b/2015

FINANSMINISTERIET

PB 28 (Snellmangatan 1 A) 00023 STATSRÅDET

Telefon 0295 16001 (växeln)

Internet: www.finansministeriet.fi

Ombrytning: Statsrådets förvaltningsenhet/Anitta Türkkan

Helsingfors 2015

Presentationsblad

Utgivare och datum	Finansministeriet, september 2015	
Författare	Finansministeriets ekonomiska avdelning	
Publikationens titel	Ekonomisk översikt, hösten 2015	
Publikationens andra versioner	Publikationens språkversioner: finska: Taloudellinen katsaus, syksy 2015 (32a/2015) engelska: Economic Survey, Autumn 2015 (32c/2015)	
Publikationsserie och nummer	Finansministeriets publikationer 32b/2015	
Beställningar/distribution	Publikationen finns i PDF-format på www.vm.fi/svenska .	
Tryckeri/tryckningsort och -år	Helsingfors 2015	
ISBN 978-952-251-711-1 (PDF) ISSN 1797-9714 (PDF)	Sidor 94	Språk Svenska

Sammandrag

Finlands ekonomiska läge är allvarligt. BNP tillväxt är nära nolla. Arbetslösheten växer och arbetslöshetsperioderna blir längre. Även efter recessionen blir tillväxten svag. Den allra senaste tiden har det åter kommit oroväckande nyheter om den internationella ekonomins utveckling. Kinas utsikter för ekonomisk tillväxt har försämrats ytterligare och Rysslands ekonomi fortsätter att krympa. Den snabbaste tillväxtfasen i ekonomierna stadda i utveckling är också förbi under prognosperioden. Å andra sidan har ekonomierna utvecklats gynnsamt i många partnerländer som är viktiga för Finland. Förenta staternas ekonomi förutspås växa i en takt av nästan 3 % under ett par år framöver och i Storbritannien förekommer tillväxt på bred basis. Även i euroområdet har en försiktig ekonomisk tillväxt kommit i gång.

År 2015 förväntas Finlands BNP växa med 0,2 %. I prognosen antas konjunkturerna förbättras mycket försiktigt under det sista halvåret 2015. Exporten av varor och tjänster ökar med 0,9 % medan importen minskar endast med 0,2 %. Nettoexportens kontribution är alltså klart positiv. Av efterfrågeposterna är den privata konsumtionen den enda som ökar i år med 1 %. De privata investeringarna minskar för fjärde året i följd och i år krymper de med 2 %. Antalet sysselsatta beräknas vara 0,7 % färre än föregående år och arbetslöshetsgradens årsmedeltal förutspås bli 9,6 %. Det är särskilt oroväckande att långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten stiger i snabb takt. Inkomstnivån stiger långsamt under prognosperioden. I år stiger inkomstnivåindex med 1,1 % och de följande två åren förutspås inkomstnivån stiga med 1,2 %.

Tillväxten förutspås bli 1,3 % 2016. Bakom tillväxten ligger i mycket hög grad investeringarnas gynnsamma utveckling. Nettoexportens inverkan på den ekonomiska tillväxten vrider sig negativ. Trots att exporten stegvis ökar så växer importen mera än exporten eftersom den inhemska efterfrågan återhämtar sig. Den privata konsumtionen ökar något långsammare än i år till följd av att realinkomsterna utvecklas anspråkslöst. Arbetslöshetsgraden förutspås bli 9,4 %. Konsumentpriserna börjar stiga snabbare, men prisökningen förblir återhållsam, cirka 1 %.

År 2017 förutspås den ekonomiska tillväxten bli 1,4 %. Bakom den ekonomiska tillväxten ligger den inhemska efterfrågan, eftersom nettoexportens inverkan fortfarande är negativ. Under prognoshorisonten växer Finlands ekonomi något snabbare än den potentiella produktionen, så det negativa produktionsgapet krymper.

De offentliga finanserna fortsätter att uppvisa underskott till slutet av årtiondet, även om det krymper av omfattande anpassningsåtgärder. Den offentliga skulden överskrider i år gränsen 60 % och skuldförhållandet vänder inte de närmaste åren även om skuldförhållandet börjar växa långsammare.

Förord

Ekonomisk översikt från hösten 2015 är ett särtryck av bilagan till regeringens budgetproposition för 2016. I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2015–2017. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en bedömning av den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2019.

Prognosen och den uppskattade utvecklingen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna för 2014 som Statistikcentralen gett ut i juli 2015 samt annan offentlig statistik som stått till buds före den 7 september 2015. I konjunkturprognosen och prognosen på medellång sikt har även beaktats regeringens budgetproposition för 2016.

Helsingfors, september 2015

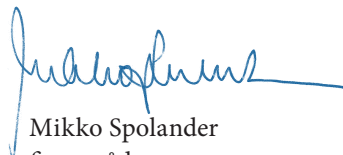
Finansministeriets ekonomiska avdelning

Markus Sovala
avdelningschef, överdirektör

Mika Kuismanen
finansråd,
konjunktureenheten

Mikko Spolander
finansråd,
stabilitetsenheten
(offentlig ekonomi)

Källa för informationen om den faktiska utvecklingen: Statistikcentralen, om inget annat nämns

SYMBOLERNA SOM ANVÄNTS I TABELLERNA

-	Ingenting att informera om
0	Storheten mindre än hälften av enheten som använts
.	Ingen information har erhållits
**	Prognos
CPB	CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschafts Institut
IMF	Internationella Valutafonden
SHM	Social- och hälsovårdsministeriet
FM	Finansministeriet

Varje siffra i tabellen har avrundats skilt.

Innehåll

Sammandrag	11
1 Ekonomiska utsikter	23
1.1 Den internationella ekonomin.....	23
1.1.1 Världshandeln förblir anspråkslös.....	24
1.1.2 Inflationen förblir mycket återhållsam.....	25
1.1.3 Riskerna fortfarande koncentrerade till den negativa sidan.....	26
1.2 Utrikeshandeln.....	31
1.3 Den inhemska efterfrågan.....	34
1.3.1 Den privata konsumtionen.....	34
1.3.2 Den offentliga konsumtionen.....	37
1.3.3 De privata investeringarna.....	39
1.3.4 De offentliga investeringarna.....	45
1.4 Den inhemska produktionen.....	45
1.4.1 Totalproduktionen.....	45
1.4.2 Förädlingen.....	48
1.4.3 Tjänsterna.....	50
1.5 Arbetskraften.....	52
1.6 Inkomsterna, kostnaderna och priserna.....	54
1.6.1 Nationalinkomsten.....	54
1.6.2 Lönerna.....	56
1.6.3 Konsumentpriserna.....	56
2 Den ekonomiska politiken och den offentliga ekonomin	59
2.1 Den offentliga sektorn totalt.....	59
2.1.1 Bedömningarna av finanspolitikens verkningar.....	65
2.1.2 Den offentliga sektorns skuld.....	66

2.2	Statsfinanserna.....	68
2.2.1	Utgifterna inom statsfinanserna.....	70
2.2.2	Inkomsterna inom statsfinanserna.....	73
2.2.3	Budgetekonomin och nationalräkenskaperna.....	77
2.3	Lokalförvaltningen.....	78
2.4	Socialskyddsfonderna.....	83
2.4.1	Arbetspensionsfonderna.....	83
2.4.2	De övriga socialskyddsfonderna.....	85
2.5	Den offentliga ekonomins långsiktiga hållbarhet.....	87

Bilaga:

	Bilagaetabeller.....	89
--	----------------------	----

Ramarna

	Kalkyler över effekterna av försämrat förtroende.....	15
	Fortsatt osäkert om den grekiska ekonomin kommer att stabilisera sig.....	29
	Urbanisering ökar möjligheterna till ekonomisk tillväxt.....	43
	Fortfarande möjligt att EU:s förfaranden för de offentliga finanserna inleds under prognosperioden.....	62
	Budgeten för 2016 och ramarna för statsfinanserna.....	71

Sammandrag

De ekonomiska konjunkturutsikterna 2015–2017

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter krympte Finlands samhällsekonomi med 0,4 % i fjol. De senaste uppgifterna om utvecklingen under det andra kvartalet i år är svaga, för växte ekonomin under det andra kvartalet med 0,2 % jämfört med kvartalet innan. Enligt prognosen växer Finlands ekonomi med 0,2 % i år jämfört med året innan. De följande två åren förutspås Finland ekonomi växa med mindre än 1½ %.

Den finländska ekonomin befinner sig en mycket svår situation. Enligt prognosen kommer industriproduktionen 2017 att ligga på en nivå som är ungefär en fjärdedel lägre än för tio år sedan. Exporten har utvecklats lamt i början av året och marknadsandelar fortsätter att gå förlorade inom den internationella handeln även inom den närmaste framtiden. Även ett par år framöver är den ekonomiska tillväxten långsammare än i våra konkurrentländer och arbetslöshetsgraden ligger kvar på en mycket hög nivå. På medellång sikt stannar produktionspotentialens tillväxt, som beskriver ekonomins produktionsmöjligheter (baserad på tillgängliga resurser), under 1 %.

Den allra senaste tiden har det åter kommit oroväckande nyheter om den internationella ekonomins utveckling. Kinas utsikter för ekonomisk tillväxt har försämrats ytterligare och tillväxttakten har avtagit till 6,5 %. Det går dock inte att dra alltför långtgående slutsatser om den kinesiska aktiemarknadens utveckling, eftersom den lokala marknadsstruktur och funktion avviker avsevärt från marknaden i väst. Rysslands ekonomi fortsätter att krympa och ekonomin växer inte under ett par år framöver. Detta syns som att Rysslands import minskar kraftigt. Rysslands andel av Finlands export ligger redan på nivån 5½ %. Den snabbaste tillväxtfasen i ekonomierna stadda i utveckling är också förbi under prognosperioden.

Å andra sidan har ekonomierna utvecklats gynnsamt i många partnerländer som är viktiga för Finland. Förenta staternas ekonomi förutspås växa i en takt av nästan 3 % under ett par år framöver och i Storbritannien förekommer tillväxt på bred basis och det ekonomiska läget väntas vara gott under hela prognosperioden. Även i euroområdet har en försiktig ekonomisk tillväxt kommit i gång och tillväxten blir ungefär ett par procent per år nästa och därpå följande år. Tyskland är viktigt för Finlands export och tillväxten där torde hålla sig kring 1½ % och i Sverige är den ekonomiska utveckling klart snabbare än i euroområdet.

Centralbankernas penningpolitik är fortfarande tillväxtestödjande. De korta räntorna förblir mycket låga och årsmedeltalet av tre månaders euriborränta förutspås bli 0,2 % 2017. Räntenivån under tio år förblir också låg och är 1,2 % under prognoshorisontens sista år. Eurons dollarkurs antas försämrats med cirka 10 % före 2017, vilket stödjer exportens pris-

konkurrensförmåga på de marknader som använder dollarn som betalningsvaluta. Inom Finlands export används euron och dollarn till 80 % som avtalsvaluta. Prissänkningen på energi, i synnerhet olja, främjar tillväxtutsikterna för energiintensiva ekonomier, så som Finlands. Trots den senaste tiden kraftiga prissänkning på olja förutspås oljepriset vända i en försiktig uppgång under ett par år framöver. Oljepriset blir dock klart lägre än under tidigare år, cirka 60 euro per fat.

I år förväntas Finlands BNP växa med 0,2 %. Enligt preliminära uppgifter har ekonomin inte vuxit under årets första kvartal jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol. I prognosen antas konjunkturerna förbättras mycket försiktigt under det sista halvåret 2015. Exporten av varor och tjänster ökar med 0,9 % medan importen minskar med 0,2 %. Nettoexportens kontribution är alltså klart positiv. Bakom den svaga exportuppväxten ligger i första hand Finlands svaga kostnadskonkurrensförmåga och den försämrade exportefterfrågan. Av inhemska efterfrågeposterna är den privata konsumtionen den enda som ökar i år. Trots det försämrade sysselsättningsläget ökar hushållens disponibla realinkomster med 1 % och eftersom konsumentpriserna sjunker med 0,1 % i år, så ökar också den privata konsumtionen med 1 %. När det gäller privata investeringar förekommer tillväxt endast inom investeringar i anläggningsverksamhet. I stället investeringarna i maskiner och anordningar krymper inte mer i 2015. FoU-investeringarna minskar med ungefär 5 % från föregående år. De privata investeringarna minskar för fjärde året i rad och i år krymper de med 2 %. Industriproduktionens nedgång fortsätter redan för femte året i rad och serviceproduktionen ökar med 0,6 %. Industriproduktionen kommer 2017 att ligga på en nivå som är ungefär en fjärdedel lägre än för tio år sedan. Sysselsättningsutvecklingen har varit svag ända sedan början av året. Antalet sysselsatta beräknas vara 0,7 % färre än föregående år och arbetslöshetsgradens årsmedeltal förutspås bli 9,6 %. Det är särskilt oroväckande att långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten stiger i snabb takt. Inkomstnivån stiger långsamt under prognosperioden. I år stiger inkomstnivåindex med 1,1 % och de följande två åren förutspås inkomstnivån stiga med 1,2 %.

Tillväxten förutspås bli 1,3 % 2016. Bakom tillväxten ligger i mycket hög grad investeringarnas gynnsamma utveckling. Fabriksindustrins byggnadsinvesteringar ökar avsevärt nästa år till följd av projekt som man redan fattat beslut om. Även investeringarna i maskiner och anordningar ökar och sålunda förutspås de privata investeringarna öka över 6 %. Av flera olika orsaker är det dock svårt att förutspå investeringarna och tidpunkten för dem är förenad med riskfaktorer. Delvis av denna orsak är tillväxtprognosen för 2016 förenad med en negativ risk. Nettoexportens inverkan på den ekonomiska tillväxten vrider sig negativ. Trots att exporten stegvis ökar så växer importen mera än exporten eftersom den inhemska efterfrågan återhämtar sig. Den privata konsumtionen ökar något långsammare än i år till följd av att realinkomsterna utvecklas anspråkslöst. Industriproduktionen förutspås öka med 2½ %, men tillväxttakten är historiskt sett synnerligen anspråkslös. I industriproduktionens kölvatten ökar tjänsteproduktionen med knappt 1 %. På arbetsmarknaden vänder antalet sysselsatta i en försiktig uppgång när konjunkturläget förbättras något. Sysselsättningsgraden förbättras med 0,3 % och arbetslöshetsgraden förutspås bli 9,4 %. Konsumentpriserna börjar stiga snabbare, men prisökningen förblir återhållsam, cirka 1 %.

År 2017 förutspås den ekonomiska tillväxten bli 1,4 %. Bakom den ekonomiska tillväxten ligger den inhemska efterfrågan, eftersom nettoexportens inverkan fortfarande är negativ. Enligt prognosbilden stannar den kumulativa tillväxten 2015 – 2017 på endast 2,5 % och BNP blir 3,6 % mindre än 2008. Det ekonomiska läget i Finland är alltså svagt och står inför mycket stora utmaningar. Under prognoshorisonten växer Finlands ekonomi något snabbare än den potentiella produktionen, så det negativa produktionsgapet krymper.

Under innevarande årtionde har Finlands offentliga finanser börjat uppvisa ett permanent underskott på grund av det utdragna svaga konjunkturläget samt mera långvariga strukturproblem. Redan i fjol överskred underskottet referensvärdet 3 %. De offentliga finanserna fortsätter att uppvisa underskott till utgången av årtiondet, även om det krymps av omfattande anpassningsåtgärder.

Statsfinanserna fortsätter att uppvisa underskott trots den stränga utgiftskuren, eftersom den väntade långsamma ekonomiska tillväxten inte ger tillräckligt med skatteinkomster. Lokalförvaltningens underskott väntas hålla sig kring knappt 1 % i relation till BNP. Arbetspensionsanstaltens saldo uppvisar ett överskott på ungefär 1 %. De övriga socialskyddsfondernas saldo förbättras så småningom och närmare sig jämvikt. Den offentliga skulden överskrider i år gränsen 60 % och skuldförhållandet vänder inte de närmaste åren även om det börjar växa långsammare.

Riskerna enligt prognosen är negativa på den internationella ekonomins sida. I Kina har den privata sektorn fortsatt att skuldsätta sig i snabb takt. Den höga och växande skuldnivån i kombination med avtagande tillväxt kan ge upphov till chocker, som på grund av den kinesiska marknadens omfång och de globala värdenäten kan få omfattande effekter. I euroområdet kan ekonomierna få besvärligare än väntat att återhämta sig från skuld- och finanskrisen. Den privata sektorns ringa kreditefterfrågan kan skära ned konsumtionen eller investeringarna mera än väntat. De geopolitiska spänningarna i bland annat Ryssland och Mellanöstern överskuggar för sin del fortfarande tillväxtutsikterna. Det ekonomiska läget i Ryssland förblir svårt och det är inte klart hur landet anpassar sig till den långsamma tillväxten efter recessionen.

Nervositeten på finansmarknaden har också ökat. De låga räntenivåerna till följd av den tillväxtestödjande lätta penningpolitiken har ökat risktagningsbenägenheten och placeringsflödena har styrts till bostads- och aktiemarknaden. På flera marknader har priserna stigit snabbt och således har risken för stora korrigeringsrörelser stigit. En lärdom från de senaste åren har varit att finansmarknadens utveckling kan påverka realekonomin snabbt och kraftigt.

De inhemska riskerna hänför sig till realekonomins utveckling och arbetsmarknaden. På kort sikt blir den ekonomiska tillväxten i Finland lägre än i konkurrentländerna. Konkurrenskraften är fortfarande sämre än i konkurrentländerna och marknadsandelar fortsätter att gå förlorade. Fortfarande har man inte överallt tagit till sig att en gynnsam utveckling av realekonomin är ett absolut villkor för att de offentliga finanserna ska förbättras. En ekonomisk utveckling enligt prognosen kommer inte att förbättra Finlands offentliga finanser.

På den ekonomisk-politiska sidan borde reformer som syftar till att lyfta den öppna sektorns produktionssida komma i första hand. Väsentligt med tanke på den öppna sektorns kostnadskonkurrenskraft är priserna på produktionsfaktorer och så friktionsfri tillgång till dem som möjligt. Även på grund av ovannämnda faktorer borde reformerna främst inrik-

tas på att påverka skattesystemets uppmuntrande inverkan och arbetsmarknadens effektivitet. Sysselsättningsläget kommer inte att förbättras enbart genom att konjunkturen återhämtar sig utan man måste ta tag i de regionala och yrkesmässiga matchningsproblemen. Det är mycket oroväckande att sysselsättningen bland 25–54-åringar har försämrats klart.

Med en föregripande ekonomisk politik och genom att målmedvetet genomföra en strategi som svarar på utmaningarna för de offentliga finanserna skapas framtidstro under svåra tider och förbättras den ekonomiska politikens trovärdighet bland såväl inhemska som utländska aktörer.

Tabell 1. Centrala prognostal

	2014 md euro	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
		procentuell volymförändring					
BNP till marknadspris	205	-1,4	-1,1	-0,4	0,2	1,3	1,4
Import	79	1,6	0,0	0,0	-0,2	3,4	3,5
Totalutbud	285	-0,6	-0,8	-0,3	0,1	1,9	2,0
Export	78	1,2	1,1	-0,7	0,9	3,0	3,3
Konsumtion	165	0,4	0,0	0,3	0,8	0,5	0,6
privat	114	0,3	-0,3	0,5	1,0	0,8	0,8
offentlig	51	0,5	0,8	-0,2	0,2	-0,2	0,3
Investeringar	42	-2,2	-5,2	-3,3	-1,3	5,4	4,2
privata	33	-3,2	-7,1	-3,9	-2,0	6,4	5,3
offentliga	8	2,6	3,5	-0,9	1,4	1,6	-0,3
Totalefterfrågan	285	-0,6	-0,5	-0,2	-0,2	1,9	2,0
inhemsk efterfrågan	208	-1,2	-1,1	0,0	-0,6	1,4	1,4
		2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
BNP, md euro		200	203	205	206	212	218
Tjänster, volymförändring, %		0,6	-1,8	-0,1	0,6	0,8	1,4
Industri, volymförändring, %		-8,5	-0,6	-0,3	-1,5	2,7	3,4
Arbetets produktivitet, förändring, %		-2,1	0,0	0,3	0,8	0,9	1,5
Sysselsatta, förändring, %		0,4	-1,1	-0,4	-0,7	0,3	0,5
Sysselsättningsgrad, %		69,0	68,5	68,3	67,9	68,2	68,4
Arbetslöshetsgrad, %		7,7	8,2	8,7	9,6	9,4	9,1
Konsumtprisindex, förändring, %		2,8	1,5	1,0	-0,1	1,1	1,5
Förtjänstnivåindex, förändring, %		3,2	2,1	1,4	1,1	1,2	1,2
Bytesbalans, md euro		-3,9	-3,6	-3,8	-2,4	-2,8	-2,8
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %		-1,9	-1,8	-1,9	-1,2	-1,3	-1,3
Korta räntor (3 mån. Euribor), %		0,6	0,2	0,2	0,0	0,1	0,2
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %		1,9	1,9	1,4	0,7	1,0	1,5
Offentliga utgifter, i förhållande till BNP, %		56,1	57,6	58,3	58,8	58,2	57,6
Skattegrad, i förhållande till BNP, %		42,7	43,8	43,9	44,5	44,2	43,9
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %		-2,1	-2,5	-3,3	-3,4	-2,8	-2,4
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %		-3,6	-3,6	-3,9	-3,1	-2,8	-2,6
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %		52,9	55,6	59,3	62,6	64,3	65,8
Statens skuld, i förhållande till BNP, %		42,0	44,3	46,4	48,7	49,9	51,2

Kalkyler över effekterna av försämrat förtroende

De totalekonomiska effekterna av hushållens och företagens tillfälligt försämrade förtroende har granskats med hjälp av FM:s ekonomiska avdelnings makromodell (KOOOMA). Granskningsperioden sträcker sig från 2015 till 2019. Resultaten har rapporterats i förhållande till ekonomins jämviktsspår, som kan vara FM:s ekonomiska avdelnings uppskattning av den ekonomiska utvecklingen som presenteras i denna publikation.

Företagens och hushållens syn på det ekonomiska läget utreds med hjälp av flera olika enkäter. Med hjälp av dessa så kallade förtroendeindikatorer undersöks hur de ekonomiska aktörerna bedömer det nuvarande läget och vilka förväntningar de har på framtiden. Om de framåtblickande företagens och hushållens framtidstro sviktar, inverkar det negativt på de investerings- och konsumtionsbeslut som fattas nu.

I år har det kunnat skönjas en lätt förbättring hos vissa förtroendeindikatorer, men det är för tidigt att säga om det har skett en bestående vändning till det bättre. Servicebranschens förtroende har förbättrats från årsskiftet och i synnerhet byggnadsverksamhetens förtroende har börjat stärkas. Även konsumenternas förtroende har stigit i början av året. Industrins nya beställningar har ökat under det andra kvartalet i år och utifrån investeringsenkäten kan man för första gången på lång tid vänta en kännbar ökning av fabriksindustrins fasta investeringar. Trots dessa tecken är industrins allmänna förtroende fortfarande svagt. Framtidstron söker sin riktning och dåliga nyheter samt misslyckanden kan rubba den.

Modellen har ingen variabel som direkt skulle beskriva förtroendet hos den som håller i ekonomin. Hur förtroendet förändras kan dock beskrivas med hjälp av till exempel konsument- eller investeringspreferenschocken.

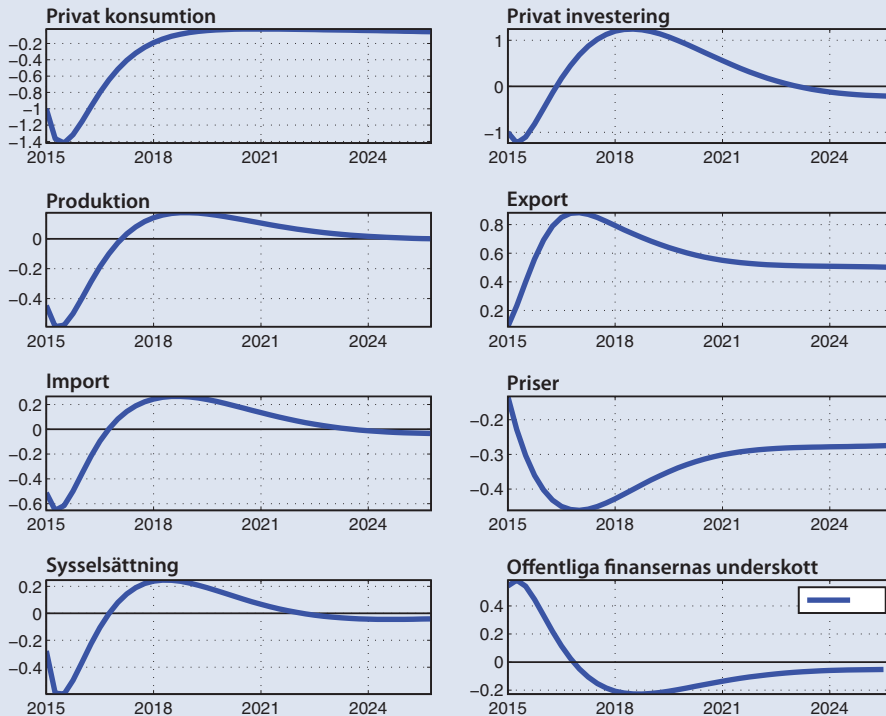
En konsumentpreferenschock förändrar den nytta som konsumenten upplever sig ha av konsumtion i förhållande till fritid. Om preferenschocken är positiv så vill den som håller i ekonomin konsumera mera. En investeringspreferenschock påverkar investeringarnas anpassningskostnadsfunktion, som beskriver hur stora kostnader som hänför sig till en förändring i kapitalnivån. Investeringarnas anpassningskostnader stiger när till exempel tillgången till finansiering försämras eller det blir osäkrare att börja investera.

Om de konsumtions- och investeringsprognoser som presenteras i denna publikation granskas utifrån modellen så märker man att det behövs en positiv konsumtionspreferenschock för att förklara konsumtionsökningen i början av 2015. Dessutom antas konsumtionspreferenschocken förbli positiv under hela prognosperioden. Investeringspreferenschocken (anpassningskostnaden) tycks vara negativ 2014 och 2015, men för att investeringarna ska återhämta sig under prognosperioden förutsätts också att investeringspreferenschocken återgår till det normala. I kalkylen antas att de ekonomiska aktörernas förtroende kommer att rubbas tillfälligt. Tekniskt genomförs kalkylen genom att både konsumtions- och investeringspreferenschocken minskas, så att både konsumtionen och investeringarna sänks med 1 % i förhållande till grundspåret under ett kvartal. Bägge chockerna försvinner på några år och ekonomin återgår sålunda till grundspåret.

Även utbudet minskar till följd av att konsumtionen och investeringarna sjunker. Både BNP och importen krymper. Den avtagande BNP-tillväxten syns också som att sysselsättningen minskar och löner stiger långsammare. Dessa tillsammans krymper hushållens köpkraft och minskar konsumtionen även efter det första kvartalet. Den låga efterfrågan och lönerna syns också som sänkt prisnivå. I kalkylen främjas produktionens återhämtning av att lönerna och företagens kostnader sjunker jämfört med grundspåret, vilket leder till att exporten återhämtar sig tack vare att exportpriserna sjunker. Detta drag hos modellen betonar att exporten har stor betydelse för den ekonomiska utvecklingen i en sådan liten öppen ekonomi som Finland.

Kalkylen visar att förtroendet hos den som håller i ekonomin har betydelse för tillväxten även på kort sikt. Om den som håller i ekonomin inte tror på framtiden har det en klart fördröjande inverkan på konsumtionens och investeringarnas tillväxt, vilket också syns som försämrad BNP och sysselsättning. Med hjälp av en föregripande ekonomisk politik och genom att målmedvetet svara på utmaningarna för de offentliga finanserna skapas framtidstro under svåra tider och stärks de inhemska aktörernas förtroende.

Ekonomiska aktörers förtroende försämras

Utsikterna på medellång sikt

I fjol krympte Finlands bruttonationalprodukt för tredje året i rad. Samtidigt har strukturförändringen inom industrin och hela ekonomin fortsatt, vilket också har påverkat de ekonomiska tillväxtutsikterna på längre sikt. Ekonomin väntas vända i en försiktig tillväxt i år och tillväxten accelerera därav något. Tillväxten förväntas dock vara historiskt långsam även på medellång sikt.

De ekonomiska utsikterna på medellång sikt kan granskas genom den potentiella produktionen, som är tänkt att bestämma de ekonomiska tillväxtförutsättningarna på medellång sikt. För att uppskatta den potentiella produktionen använder finansministeriets ekonomiska avdelning den produktionsfunktionsmetod som EU-kommissionen och medlemsländerna utvecklat tillsammans, där den potentiella produktionstillväxten indelas i uppskattningar av den potentiella arbetsinsatsen, kapitalets och den totala produktivitetens utveckling. Den potentiella produktionen är en icke skönjbar variabel och det är utmanande att bedöma den speciellt under en kraftig konjunkturcykel samt när produktionsstrukturen förändras snabbt.

När befolkningen i arbetsför ålder krymper minskar arbetsinsatsen under de närmaste åren, men arbetskraftsandelarna beräknas stiga något framför allt i de äldre åldersgrupperna. En annan faktor som bestämmer arbetsinsatsens tillväxt är den strukturella arbetslöshetsgraden. Den är den arbetslöshetsnivå under vilken det börjar bildas ett lönetryck på arbetsmarknaden. I praktiken betyder detta att arbetslösheten ligger ovanför sin strukturella nivå när de reala arbetskostnaderna per enhet sjunker, det vill säga lönerna stiger långsammare än produktiviteten och inflationen tillsammans. Använder man EU:s gemensamma metod har den strukturella arbetslöshetsgraden i Finland estimerats ligga kring 8 %. I prognosen på medellång sikt beräknas arbetslösheten närma sig denna nivå när produktionsgapet stängs. Arbetsinsatsens kontribution till den potentiella produktionstillväxten blir i medeltal lätt negativ på medellång sikt.

Totalproduktivitetens tillväxt har varit en viktig källa till ekonomisk tillväxt under de senaste årtiondena. De senaste åren har totalproduktiviteten utvecklats anspråkslöst. Orsaken till den svaga utvecklingen har varit konjunkturfaktorer, men också strukturella faktorer. Produktionen i branscher med hög produktivitet har krympt betydligt och hela den ekonomiska strukturen har blivit tjänstedominerad. Trenden när det gäller totalproduktiviteten kan filtreras från den iakttagna produktiviteten genom att man utnyttjar kapacitetens nyttjandegrad och andra konjunkturindikatorer. Totalproduktionens trendtillväxt har legat kring noll de senaste åren och tillväxten beräknas även på medellång sikt vara betydligt långsammare än vad vi vant oss vid i början av 2000-talet.

Produktionspotentialen påverkas också av kapitalstocken. Investeringsgraden har flera år varit låg och detta har bidragit till att fördröja kapitalstockens tillväxt och således försvagat ekonomins framtida tillväxtpotential. När investeringsgraden stiger under prognosperioden stärks ekonomins tillväxtpotential. Som helhet förutspås ekonomins tillväxtpotential stiga till endast 0,8 % per år före 2019.

Skillnaden mellan den iakttagna och den potentiella produktionen, det vill säga produktionsgapet, är negativt när den iakttagna produktionen ligger under den potentiella

produktionen. Då finns det ledig kapacitet inom ekonomin och produktionen kan växa snabbare än den potentiella produktionen utan pristryck. År 2015 beräknas produktionsgapet vara nästan -3 % i förhållande till den potentiella produktionen. Under 2015–2019 beräknas ekonomin växa med en årstakt på i medeltal 1 %. Den enligt EU:s gemensamma metod uppskattade potentiella produktionsökningen i Finland är långsammare än så, i medeltal ½ % om året. När BNP växer snabbare än potentialen krymper produktionsgapet och med den uppskattade utvecklingen stängs det 2019. När produktionsgapet stängs närmar sig arbetslösheten sin strukturella nivå, arbetskraftsandelen ligger på sin trendnivå och totalproduktivitetens tillväxt motsvarar trendtillväxten, eftersom den lediga produktionskapaciteten har tagits i användning.

Finlands offentliga finanser har uppvisat ett djupt underskott sedan 2009. Trots att den ekonomiska tillväxten tar fart och produktionsgapet stängs, räcker tillväxten inte till för att få bort underskottet i de offentliga finanserna. Samtidigt försämrar den åldrande befolkningen de offentliga finanserna. Inkomsterna inom den offentliga ekonomin räcker således inte längre till för att upprätthålla alla strukturer och uppgifter inom den offentliga sektorn som byggts upp så att de är beroende av en snabbare ekonomisk tillväxt.

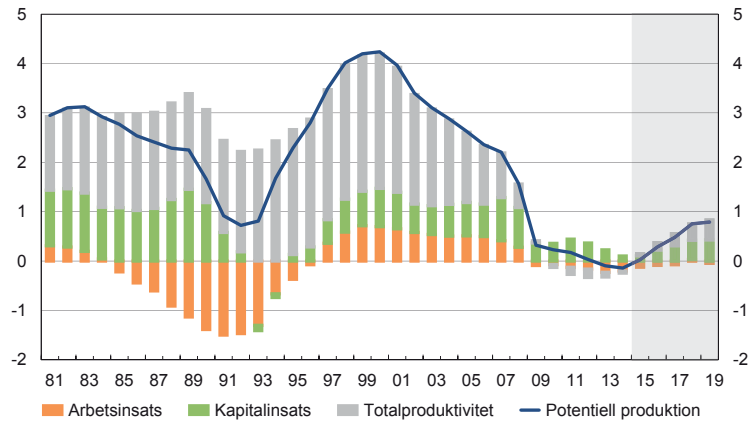
Den långsamt växande potentiella produktionen försämrar de offentliga finanserna, eftersom den ekonomiska tillväxten och därigenom ökningen av beskattningsutfallet beräknas vara dämpade även de kommande åren. Trots anpassningsåtgärderna uppvisar de offentliga finanserna ett strukturellt underskott. Den offentliga skulden i relation till BNP överskrider gränsen 60 % redan i år. Tack vare anpassningsåtgärderna avtar dock ökningen av skuldförhållandet i relation till BNP före 2019.

Tabell 2. Nyckeltal på medellång sikt

	2013	2014	2015**	2016**	2017**	2018**	2019**
BNP till marknadspris, volymförändring, %	-1,1	-0,4	0,2	1,3	1,4	1,3	1,2
Konsumentprisindex, förändring, %	1,5	1,0	-0,1	1,1	1,5	1,8	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	8,2	8,7	9,6	9,4	9,1	8,7	8,3
Sysselsättningsgrad, %	68,5	68,3	67,9	68,2	68,4	68,9	69,3
Den offentliga sektorns finansiella sparande/ BNP, %	-2,5	-3,3	-3,4	-2,8	-2,4	-1,9	-1,4
Statsförvaltningen	-3,6	-3,9	-3,1	-2,8	-2,6	-2,2	-1,7
Localförvaltningen	-0,7	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Socialskyddsfonderna	1,8	1,3	0,5	0,8	0,9	1,1	1,2
Den strukturella balans/BNP, %	-1,0	-1,7	-1,8	-1,8	-1,9	-1,7	-1,4
Den offentliga sektorns skuld /BNP, % ¹⁾	55,6	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4	66,6
Statsskulden/BNP, %	44,3	46,4	48,7	49,9	51,2	51,9	52,1
Produktionsgap, % av potentiella produktionen ¹⁾	-2,7	-2,9	-2,7	-1,8	-0,9	-0,4	0,0

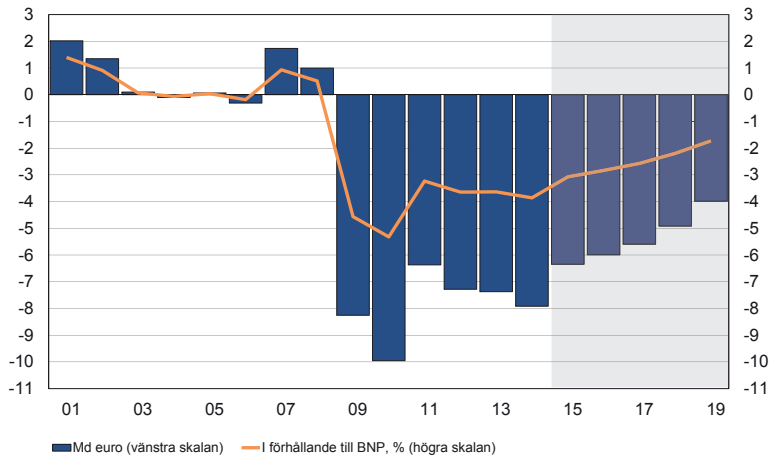
¹⁾ Beräknad enligt EU:s gemensamma metod.

Ökningen av den potentiella tillväxten och delfaktorerna enligt EU-metoden, %

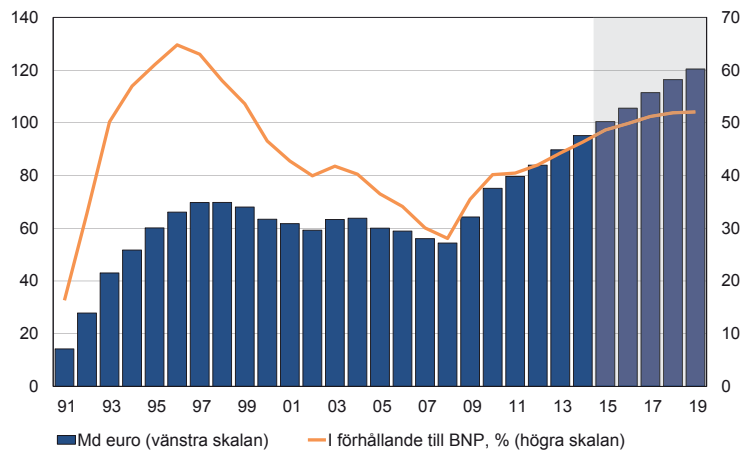
Källa: Statistikcentralen, FM

Statens finansiella sparande

Källa: Statistikcentralen, FM

Statsskuden

Källa: Statskontoret, FM

Den finanspolitiska linjen

Finlands ekonomiska läge är allvarligt. Bruttonationalprodukten har försvagats för tre året i rad. Arbetslösheten växer och arbetslöshetsperioderna blir längre. Även efter recessionen blir tillväxten svag.

I recessionens spår uppvisar de offentliga finanserna ett djupt underskott. Underskottet i de offentliga finanserna överskred referensvärdet 3 % i relation till BNP 2014 och underskottet krymper inte under referensvärdet i år. Även efter att den ekonomiska lågkonjunkturen planat ut hotar finansieringen av den offentliga ekonomin att låsas i strukturell obalans.

I och med statens och kommunernas underskott har den offentliga skulden vuxit snabbt. Skulden överskrider 60 % av BNP i år och skuldsättningen ser inte ut att brytas de närmaste åren.

Samtidigt framskrider ändringen av befolkningens åldersstruktur och skär ned den arbetsinsats som står till ekonomins förfogande för nästan två årtionden. Under denna tid är det bara totalproduktivitetens tillväxt som ökar totalproduktionen inom ekonomin. Utifrån detta kan den ekonomiska tillväxtpotentialen uppskattas placera sig kring 1 – 1½ % på lång sikt.

Den offentliga ekonomins utgifter finansieras med inkomsterna från den ekonomiska produktionen. Den ekonomiska produktionens tillväxt sätter en övre gräns för de offentliga utgifternas tillväxt på lång sikt.

Befolkningens förändrade åldersstruktur gör att de offentliga åldersrelaterade pensions-, hälso- och sjukvårds- och omsorgsutgifterna växer snabbt. Detta betyder att den offentliga ekonomins inkomster inte räcker till för att finansiera de offentliga utgifterna enligt nuvarande grunder. Finansministeriet uppskattar att den strukturella obalansen mellan inkomster och utgifter – hållbarhetsunderskottet – nu är cirka 3½ % av BNP.

Den offentliga makten kan minska den strukturella obalansen i de offentliga finanserna på tre sätt: 1) genom anpassningsåtgärder som ökar den offentliga ekonomins inkomster och minskar utgifterna direkt, 2) genom reformer som riktas mot de institutionella ramarna för den ekonomiska aktiviteten och som förbättrar förutsättningarna den ekonomiska arbetsinsatsens och produktivitetens tillväxt på längre sikt och 3) genom reformer riktade mot de sociala förmånssystemen, som dämpar ökningen av de förmåner som betalas från systemen.

Statsminister Juha Sipiläs regerings ekonomiska politik syftar till att den offentliga ekonomins skuldsättning i relation till BNP bryts före valperiodens utgång och att mera skuld inte ska tas efter 2021. Dessutom förbinder sig regeringen att fatta beslut om besparingar och strukturella reformer som täcker hållbarhetsunderskottet under regeringsperioden.

Regeringen preciserar sina målsättningar i Planen för de offentliga finanserna. Genom sina åtgärder strävar regeringen efter att minska underskottet i statsfinanserna så att den är högst ½ % i förhållande till totalproduktionen före 2019. Dessutom försöker regeringen genom att utgiftsbegränsning för kommunalekonomin styra kommunernas ekonomi så att tillsammans med kommunernas egna åtgärder kan även underskottet i kommunekonomin fås att minska så att den är högst 0,5 % i förhållande till totalproduktionen före 2019. När dessa mål uppnås uppfylls också de minimimål som satts för skötseln av de offentliga finanserna utifrån EU:s bestämmelser.

Regeringen presenterar åtgärder för att nå målen i sitt program och preciserar dem i Planen för de offentliga finanserna. Av åtgärderna innehåller finansministeriets helhetsekonomiska prognos de åtgärder som har preciserats så pass att det går att uppskatta deras inverkan på de offentliga finanserna på ett tillförlitligt sätt. För att nå saldo- och skuldförhållandemålen förutsätts enligt prognosen att de åtgärder i regeringsprogrammet som tills vidare inte preciserats eller som är villkorliga och därför inte beaktats i prognosen genomförs i enlighet med regeringsprogrammet.

I regeringsprogrammet består den anpassningshelhet som snabbt ska stärka de offentliga finanserna av åtgärder som minskar de offentliga utgifterna och av omfördelningar av anslagen så att åtgärderna tillsammans stärker de offentliga finanserna med cirka 4 miljarder euro på 2019 års nivå.

Regeringen strävar efter att stärka förutsättningarna för ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt med hjälp av beskattningen samt genom åtgärder som förbättrar den ekonomiska konkurrenskraften och produktivitetsökningen.

Regeringens skattepolitiska linje hindrar att det totala skatteuttaget inte höjs. Regeringen håller på att ändra beskattningens struktur så att tyngdpunkten i beskattningen förskjuts från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter. Målet är att inverkan av dessa ändringar på de offentliga finanserna är neutral på 2019 års nivå.

Det gick inte att nå samförstånd om ett heltäckande samhällsfördrag i syfte att stärka den ekonomiska konkurrenskraften. Regeringen fortsätter ändå arbetet för att nå de mål som sattes för samhällsfördraget på andra sätt. Regeringen meddelade 8.9.2015 av förslag om exceptionella åtgärder för att sänka enhetsarbetskostnaderna med fem procent och för att förbättra omställningsskyddet för arbetstagarna. Statsminister Sipilä lägger fram regeringens åtgärder för att förbättra konkurrenskraften för riksdagen som ett meddelande från statsrådet senast i slutet av september 2015. Målet är att de nödvändiga lagändringarna ska ha genomförts senast i juni 2016. Om man på ett tillförlitligt sätt kan bedöma att dessa åtgärder förbättrar de offentliga finanserna före 2019 med ett belopp som motsvarar 0,5 % av BNP har regeringen förberett sig på att avstå från de besparingar och skattehöjningar på 1,5 miljarder euro som man i regeringsprogrammet angav att kommer att genomföras i situation där samförstånd inte nås om ett heltäckande samhällsfördrag.

Dessutom har regeringen beslutat att rikta 1 miljard euro till projekt som främjar hälsa och välfärd, sysselsättning, konkurrenskraft och tillväxt, utbildning och kompetens, bioekonomi och ren teknik samt förändrade verksamhetssätt samt 600 miljoner euro till underhåll av trafikleder. Det är fråga om engångsanslag och de periodiseras över 2016–2018. De finansieras så att helhetens inverkan på de offentliga finanserna är neutral mätt med såväl budgetekonomins som nationalräkenskaperens begrepp.

Genom de snabbverkande åtgärder som regeringen vidtar för att begränsa den offentliga skuldsättningen strävar man efter att skapa spelrum för att genomföra de åtgärder med mera långsiktigt verkan som behövs för att trygga hållbara offentliga finanser.

Viktigast av åtgärderna med mera långsiktig verkan är att minska kommunernas kostnader genom att gallra bland kommunernas lagstadgade uppgifter och de förpliktelser som styr dem samt reformen av social- och hälsovårdens tjänste- och finansieringsstruktur, inklusive reformen av region- och centralförvaltningen. Med de åtgärder som riktas mot den offentliga förvaltningen och serviceproduktionen eftersträvar regeringen besparingar på sammanlagt cirka 4 miljarder euro på lång sikt. Dessutom genomför regeringen pensionsreformen i enlighet med vad arbetsmarknadens centralorganisationer avtalat.

1 Ekonomiska utsikter

1.1 Den internationella ekonomin

Svag tillväxt i ekonomier stadda i utveckling och dämpad investeringsökning bromsar världsekonomin

I Förenta staterna accelererar tillväxten på nytt efter den tillfälliga svackan i början av året. Bakom den avtagande aktiviteten låg bland annat den besvärliga vintern samt konflikten i hamnarna, som tillfälligt minskade efterfrågan och fördröjde varuflödena. På grund av bland annat vikten av den privata konsumtionen i Förenta staterna och de globala värdekedjorna kändes inverkan av de tillfälliga faktorerna även hos många andra ekonomier. Tillväxten i Förenta staterna förblir långsammare än vad vi varit vana vid.

Den exceptionellt långvariga och starka ekonomiska tillväxten i Kina kommer att avta. Industrins, byggverksamhetens och exportens tillväxt har redan avtagit avsevärt. Ekonomin övergår från att ha varit export- och investeringsbaserad till en modell som stödjer sig på inhemsk konsumtion och tjänster. Om landets politik lyckas avtar tillväxten kontrollerat, till först till cirka 6 %. Den avtagande tillväxten och strukturförändringen i Kina avspeglas också i många andra ekonomier och särskilt hos råvaruproducenter. Tillväxten i Brasilien och många andra ekonomier stadda i utveckling är lägre under prognosperioden än vad vi vant oss vid de senaste åren. Recessionen i Ryssland håller i sig.

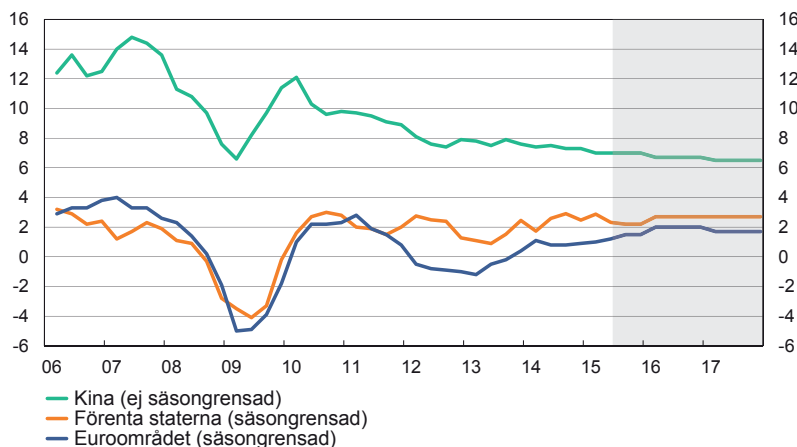
Framför allt i industriländerna ligger de privata investeringarna fortfarande på betydligt lägre nivå än före krisen, och i euroområdet har de fortsatt att krympa. Investeringsökningen fortsätter att vara dämpad under prognosperioden. Som broms fungerar den låga nuvarande och framför allt förväntade efterfrågan, osäkerheten och behoven av att anpassa balansräkningarna till följd av den höga skuldsättningsgraden. I de länder som drabbats av krisen fortsätter priset på och tillgången till finansiering att begränsa investeringarna.

Orsaken till den sköra tillväxten i euroområdet är återhämtningen från effekterna av skuldskrisen, och tillväxten kommer inte i gång ordentligt ens med hjälp av en exceptionell penningpolitik. Tillväxten fördröjs av att många medlemsstater har dålig konkurrenskraft, vilket dämpar utbudsmöjligheterna. I Europa utgör bl.a. Storbritannien och Spanien viktiga ljusglimtar, där en stark tillväxt kommit i gång trots omfattande anpassning av den offentliga sektorn. Den återställda tillväxten beror delvis på strukturreformer som genomförts tidigare.

Den fortsatt höga arbetslösheten i Europa hindrar konsumtionsökningen från att ta fart. Konsumtionsökningen är dock lam även i Tyskland, där sysselsättningen är rekordhög. Överskottet i Tysklands bytesbalans förblir högt och ökar till och med, vilket för sin del berättar om låg inhemsk efterfrågan. I Europa begränsar den stora offentliga skulden i hög grad regeringarnas möjligheter att reagera på eventuella framtida chocker.

Bruttonationalprodukt

volymförändring, %

Källa: Nationella statistikmyndigheter, FM

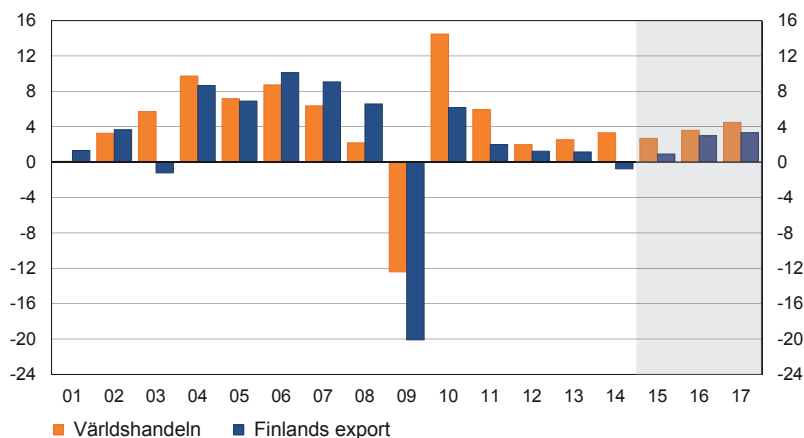
1.1.1 Världshandeln förblir anspråkslös

Världshandelns tillväxt har fördröjts av bland annat inbromsningen inom Kinas industri och industriländernas ringa investeringar. Handeln kommer fortsättningsvis att öka exceptionellt anspråkslöst. Före krisen ökade handeln ungefär dubbelt snabbare än produktionen. Nu ligger produktionens och handelns tillväxttakt på ungefär samma nivå.

Finlands marknadsandel inom världshandeln har krympt, men nedgången håller på att avta, och till exempel inom euroområdet har Finland återerövat sin marknadsandel före krisen. Däremot fortsätter Finlands andel att krympa på marknaden i bland annat Sverige och Ryssland. Världshandeln medför inte att någon stark efterfrågan riktas mot Finland.

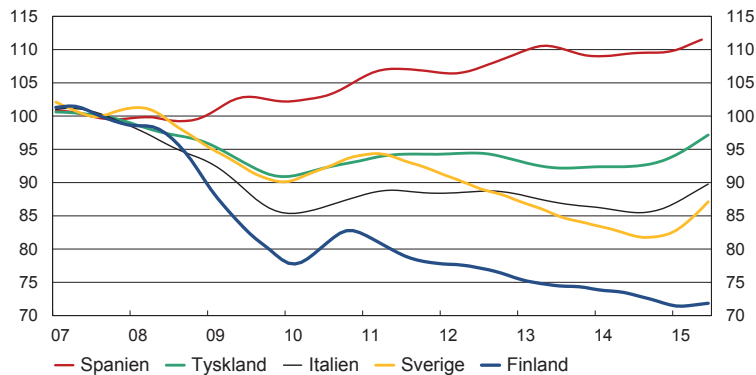
Världshandeln

volymförändring, %

Källa: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Statistiskcentralen, FM

Varuexportens marknadsandel¹⁾
2007=100, trend (HP)

1) Ökningen av varuexporten jämfört med tillväxten inom världshandeln

Källa: Macrobond, FM

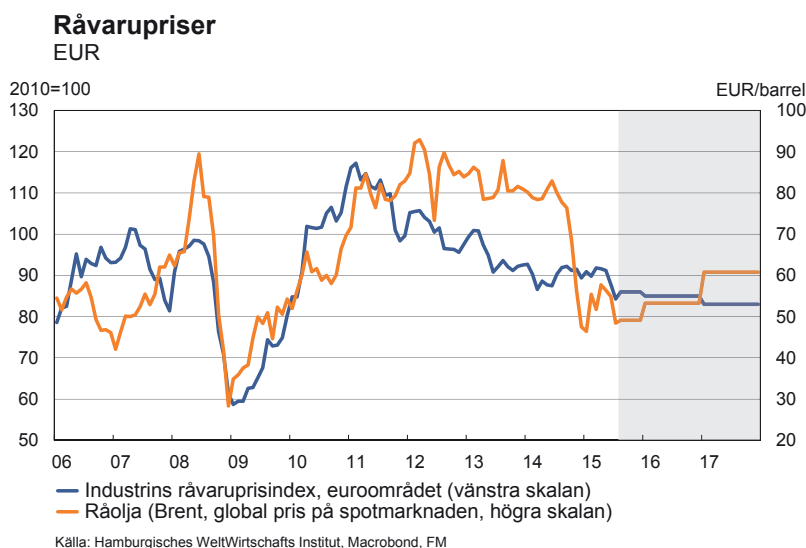
1.1.2 Inflationen förblir mycket återhållsam

Priset på råolja har sjunkit drastiskt framför allt på grund av de försämrade utsikterna i ekonomierna stadda i utveckling, Förenta staternas växande produktion samt OPEC:s fortsatt höga utbud. Samförståndet med Iran i fråga om kärnkraftskonflikten kommer att utvidga utbudet på råolja ytterligare. Priset väntas stiga endast mycket måttligt. Eftersom energi är en mellanprodukt i alla produkter och tjänster, når prischocken på olja priserna genom ekonomin.

Även priserna på industriråvaror har sjunkit när efterfrågetillväxten i ekonomierna stadda i utveckling är långsammare än förr och utbudet fortfarande stort. Priserna på råvaror håller uppenbarligen på att nå sin bottennivå.

Import- och producentpriserna sjunker i flera länder. Även inflationsförväntningarna är mycket låga. Sålunda behåller industriländernas centralbanker möjligheten att fortsätta med sin exceptionella penningpolitik. I Grekland är det svårt att undvika deflation, men i övrigt minskar den försvagade euron deflationsrisken i euroområdet. Något hot om en egentlig deflationsspiral finns inte i sikte.

I krisländerna är räntorna på banklån fortfarande betydligt högre än i de bäst rankade länderna, vilket fördröjer både konsumtionen och investeringarna. Räntorna börjar normalisera sig i Förenta staterna i år. I euroområdet kommer räntorna att stiga mycket långsamt under prognosperioden.

1.1.3 Riskerna fortfarande koncentrerade till den negativa sidan

I Kina har i synnerhet den privata sektorn fortsatt att skuldsätta sig i snabb takt. Den höga och växande skuldnivån i kombination med avtagande tillväxt och strukturförändringen i ekonomin kan ge upphov till chocker, som på grund av den kinesiska marknadens omfattning och de globala värdekedjorna kan få omfattande effekter särskilt för dem som bjuder ut råvaror och investeringsvaror. På längre sikt är det inte heller klart hur Kina lyckas förändra sin ekonomiska modell, så att industrins, investeringarnas och exportens betydelse ersätts med inhemsk konsumtion och tjänster.

I euroområdet är riskerna fortfarande koncentrerade till den negativa sidan eftersom det kan vara svårare än väntat för ekonomierna att återhämta sig från skuld- och finanskrisen. Den låga efterfrågan på krediter inom den privata sektorn kan skära ner konsumtionen eller investeringarna. Det är inte klart hur svårt skuldsatta medlemsländer kommer att sköta anpassningen av sina balansräkningar för den offentliga sektorn.

Investeringsutsikterna är behäftade med risk för en negativ spiral. Eftersom den förväntade låga efterfrågan bromsar investeringarna, kan även efterfrågan på investeringar förbli mera dämpad än väntat.

Geopolitiska spänningar i bland annat Ryssland och Mellanöstern överskuggar fortfarande tillväxtutsikterna. Förtroendet har ändå inte försämrats i samma utsträckning som till exempel i samband med vissa tidigare politiska kriser och valutakriser.

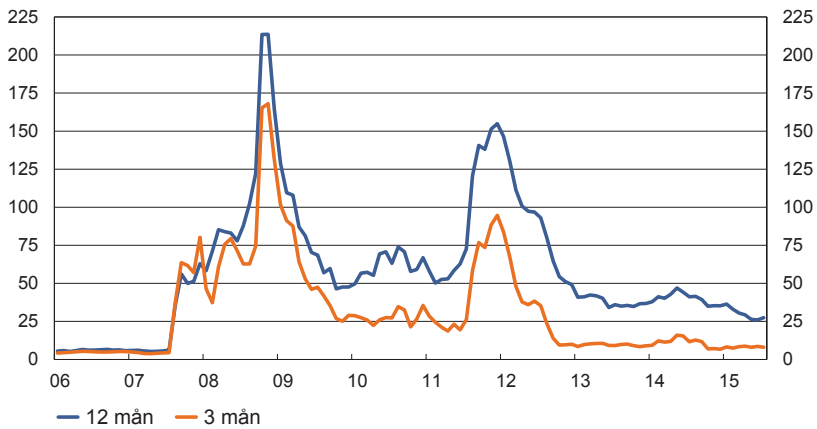
Det ekonomiska läget i Ryssland förblir besvärligt. Efter recessionen kommer tillväxten att vara betydligt långsammare än tidigare, och det är inte klart hur landet anpassar sig till detta. Om krisen i Ukraina fortsätter förlänger detta osäkerheten och kan leda till att kapitalflödena från Ryssland ökar, investeringarna minskar och recessionen i Ryssland fördjupas. De geopolitiska riskerna kan återspeglas i förtroendet och fördröjer tillväxten i EU.

De mycket låga räntorna i industriländerna samt den ökade risktagningsbenägenheten har styrt investeringsflödena till bland annat bostads- och aktiemarknaden, vilket har kunnat leda till övervärderad prissättning. När den exceptionella penningpolitiken upphör under prognosperioden, räntorna börjar stiga samt den amerikanska dollarn stärks kan det leda till starka reaktioner på finansmarknaden. Framför allt många ekonomier stadda i utveckling har upptagit skuld i dollar, vilket kan ge upphov till kraftiga kapitalrörelser.

En positiv risk är att det sänkta oljepriset kan öka efterfrågan i oljeimporterande länder mera än väntat.

Riskerna inom banksystemet

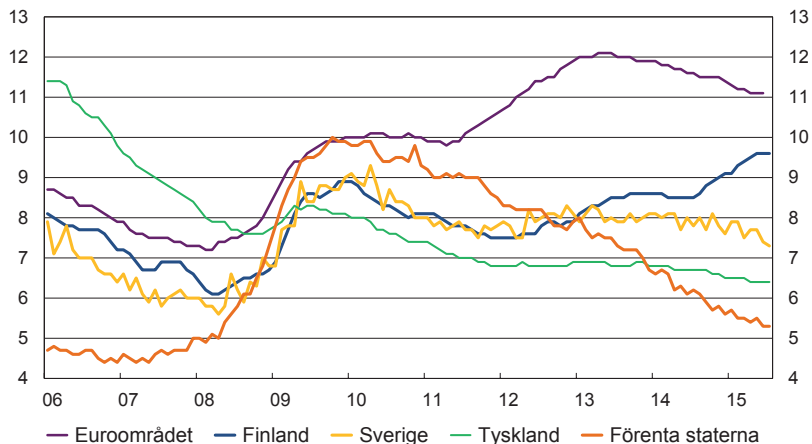
Avkastningsskillnaden mellan Euribor med säkerhet och Eonia-kreditswapavtal utan säkerhet, grundpoäng

Källa: Macrobond

Arbetslöshetsgrad

säsongrensad, %

Källa: Macrobond, nationella statistikmyndigheter

Tabell 3. Bruttonationalprodukten

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	procentuell volymförändring					
Världen (PPP)	3,2	3,2	3,2	3,0	3,6	4,0
Euroområdet	-0,5	-0,5	1,0	1,5	2,0	1,7
EU	-0,7	1,0	1,4	1,6	2,0	2,0
Tyskland	0,6	0,4	1,6	1,5	1,5	1,5
Frankrike	0,2	0,7	0,2	0,7	1,2	1,7
Sverige	1,3	1,6	2,0	2,2	2,7	2,5
Storbritannien	0,7	1,7	3,0	2,7	2,7	2,5
Förenta staterna	2,3	2,2	2,4	2,2	2,7	2,7
Japan	1,7	1,6	-0,1	0,7	1,5	1,0
Kina	7,8	7,7	7,5	7,0	6,7	6,5
Ryssland	3,4	1,3	0,0	-5,0	-2,0	0,0

Källa: Eurostat, nationella statistikmyndigheter, IMF, FM

Tabell 4. Utgångsantaganden

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
Världshandels tillväxt, %	2,1	2,7	3,3	2,7	3,6	4,5
EUR/USD	1,29	1,33	1,33	1,12	1,07	1,02
Industrins råvarupriser, EO, € (2010=100)	100,7	94,8	90,0	86	85	83
Råolja (Brent), €/barrel	87,1	82,0	74,5	49,1	53	61
3 mån. Euribor, %	0,6	0,2	0,2	0,0	0,1	0,2
Statens obligationer (10 år), %	1,9	1,9	1,4	0,7	1,0	1,5
Exportens marknadsandel (2000=100) ¹	82	79	76	73	73	72
Importpriser, %	2,1	-1,4	-1,6	-0,9	1,0	1,6

¹ Ökningen av exporten jämfört med tillväxten inom världshandeln

Källa: Nationella statistikmyndigheter, CPB, HWWI, Reuters, FM

Fortsatt osäkert om den grekiska ekonomin kommer att stabilisera sig

Den osäkerhet som hänför sig till situationen i Grekland har varit den viktigaste faktorn som ökat instabiliteten i euroområdet under det gångna året. Den politiska krisen i Grekland ledde till att det finansiella stödprogram som godkännts för landet upphörde på ett okontrollerat sätt i slutet av juni. Grekland avbröt de ekonomiska reformer som förutsattes i programmet och hotades av insolvens. Grekland kunde inte betala de lån som förföll i juni till IMF. Landets bank-system drabbades av en akut kris.

Förhandlingarna i syfte att slutföra programmet var mycket svåra och de strandade slutligen den 26 juni 2015. Situationen tillspetsades när Grekland överraskande meddelade att man ordnar en folkomröstning om det finansiella stödprogrammet. Under sommaren ordnades 17 möten mellan euroländernas finansministrar eller överhuvuden, där man behandlade åtgärder för att stabilisera situationen. Alternativen var att fortsätta med de ekonomiska reformerna, vilket skulle möjliggöra fortsatt finansiellt stöd, eller att Grekland tillfälligt lämnar euron.

Grekland blev tvunget att begränsa kapitalrörelserna för att dämpa den långvariga insättningsflykten. Insättningar till ett belopp av nästan 50 miljarder euro hade lyfts i bankerna. Greklands centralbank hade beviljat de grekiska bankerna cirka 90 miljarder euro i nödfinansiering (s.k. Emergency Liquidity Assistance, ELA) för att trygga deras likviditet. Måndagen den 29 juni 2015 förblev bankerna och börsen i Grekland stängda. Bankerna öppnade på nytt först måndagen den 20 juli 2015 och börsen måndagen den 3 augusti 2015.

Situationen i Grekland hade bland annat följande effekter:

- 1) Den tillspetsade situationen i Grekland orsakade nervositet på finansmarknaden under våren och sommaren. Grekland betraktades dock i stor utsträckning som ett särfall på statslåne marknaden. Andra länder på väg att återhämta sig från skuldskrisen smittades inte i någon högre grad.
- 2) Situationen ledde till betydande ekonomisk osäkerhet i Grekland och dess grannländer. Den positiva utveckling som börjat under det första halvåret 2014 vände och företag, banker och de offentliga finanserna led avsevärt.
- 3) Situationen ledde till växande osäkerhet i euroområdet. Att det finansiella stödprogrammet för Grekland upphörde och den politiska osäkerheten ledde också till diskussioner om euroområdets framtid och enighet. Ett alternativ som framkom i den politiska diskussionen var att Grekland eventuellt borde lämna euroområdet temporärt. Följderna skulle ha varit oförutsägbara på den internationella finansmarknaden.
- 4) Om Grekland skulle ha drivits till insolvens skulle det ha kunnat ha svåröversägliga effekter för det övriga euroområdet. Insolvens kunde ha förorsakat finska staten direkta kostnader på som mest cirka 3-4 miljarder euro på lång sikt. På kort sikt skulle det ha haft indirekta effekter och lett till realisering av ansvarsförbindelserna via centralbankerna. Det är svårt att uppskatta beloppet av de indirekta skadliga effekterna.

Av det andra låneprogrammet som gick ut i juni uteblev betalningar på cirka 38 miljarder euro (inkl. euroländernas och IMF:s betalningsposter) från Grekland. Greklands finansiella läge var svårt, så landet var slutligen tvunget att förbinda sig att fortsätta med de ekonomiska reformerna. Sedan Grekland förbundit sig att fortsätta med reformpolitiken godkände eurogruppen den 14 augusti 2015 ett nytt finansieringsprogram på högst 86 miljarder euro från Europeiska stabilitetsmekanismen. Greklands ekonomi och finansiella system var länge förlamat de senaste månaderna på grund av osäkerheten, vilket syntes i dimensioneringen av programmet. Grekland lyckades slutligen undgå insolvens. Den första betalningsposten, 13 miljarder euro,

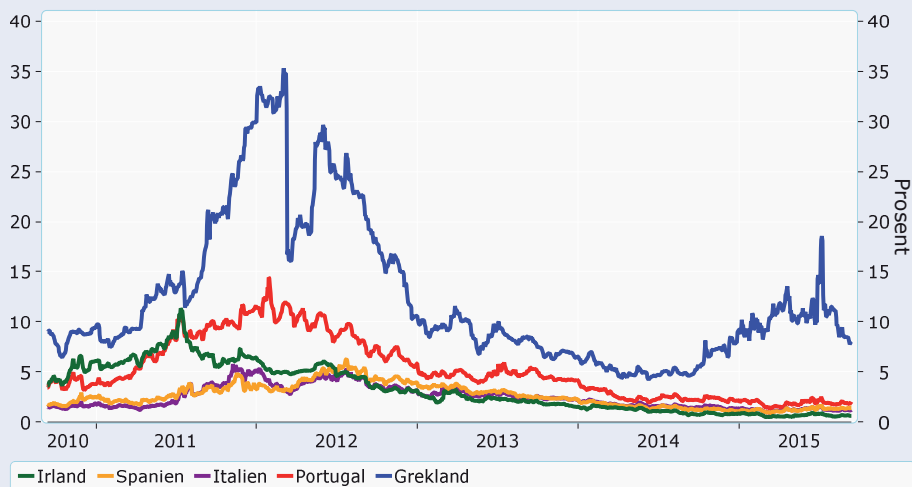
betalades den 20 augusti 2015. Efter detta uppgår Greklands lån hos euroländerna och IMF till sammanlagt cirka 216 miljarder euro.

Den centrala frågan när programmet godkändes gällde Greklands skuldållbarhet, som var en förutsättning för att programmet skulle godkännas. Hösten 2014 låg Grekland fortfarande före de skuldållbarhetsmål som satts upp i programmet. På grund av händelserna i år var man tvungen att justera skuldållbarhetsanalysens ekonomiska antaganden och prognoser i en sämre riktning vad gällde såväl den ekonomiska tillväxten som det primära saldoto. I bakgrunden fanns till stor del kraftigt misstro till Greklands utfästelser till ekonomiska reformer. De begränsningar av kapitalrörelserna som infördes på sommaren och bankernas växande kapitaliseringsbehov försämrade situationen ytterligare. Enligt EU-institutionernas grundscenario (där Grekland genomför de reformer som förutsatts i det nya programmet) stiger Greklands offentliga skuld till nivån 200 %/BNP 2016, varifrån den sjunker till nivån 122 %/BNP mot 2030. Greklands skuldållbarhet förbättras avsevärt av de synnerligen låga räntorna på de finansiella stödlånen och de långa återbetalningstiderna. I de lån som euroländerna beviljat (som motsvarar 65 % av landets totala skuld) motsvarar Greklands räntenivå räntan för länder med bästa kreditranking. Detta har en sänkande inverkan på Greklands finansiella kostnader som är upp till 9 miljarder euro på årsnivå.

Euroområdets stabilitet är en förutsättning för ekonomisk tillväxt i Finland. Med tanke på hela euroområdets enighet är det nödvändigt att iaktta gemensamma regler och överenskomna villkor. För att få finansiellt stöd krävs alltid att överenskomna reformer genomförs. Det nya finansiellt stödprogram var motiverat med avseende på Finlands nationella intresse och ansvarsförbindelser jämfört med ett alternativ där följden skulle ha varit nedskrivningar på grund av insolvens samt växande osäkerhet i euroområdet. Att finansiellt stöd beviljades från Europeiska stabilitetsmekanismen betyder att det finansiella stödet inte ökar finska statens ekonomiska ansvarsförbindelser, och det har ingen inverkan på statens skuld eller utgifter.

De lösningar som träffades i augusti skapar en grund för återställt förtroende och stabilisering av den grekiska ekonomin. Situationen är dock osäker åtminstone tills det har hållits nyval i Grekland, landets politiska situation har stabiliserat sig och det ekonomiska reformprogrammet kan fortsätta.

10-åriga statsobligationsräntan, spridning till Tyskland

Källa: Macrobond / VM

1.2 Utrikeshandeln

Exporten ökar när utsikterna i euroområdet förbättras

Enligt de nationalräkenskaper som Statistikcentralens publicerade i juli 2015 krympte exporten med 0,7 % 2014. Exporten av varor och tjänster har ökat något under det första halvåret 2015. Det finns flera orsaker till att exporten tillväxt är svag, men de viktigaste hänför sig till exportindustrins struktur, Finlands dåliga kostnadskonkurrenskraft samt den försämrade exportefterfrågan. Exporten förutspås vända i en försiktig tillväxt. Orsaken till utvecklingen är att den ekonomiska tillväxten stärks i Finlands viktigaste exportländer, trots att världshandeln är inne i en långsammare tillväxtfas.

Exporten förutspås öka med 0,9 % 2015. År 2015 är den ekonomiska tillväxten i euroområdet snabbare än föregående år. Att euron försämrats mot den amerikanska dollarn förbättrar Finlands exportmöjligheter på kort sikt. Den försvagade valutan stödjer Finlands export, men valutakursen har också indirekta effekter, till exempel förbättras exportefterfrågan i euroområdet. Det fortsatt låga oljepriset upprätthåller dessutom efterfrågan i världen och ökar Finlands exportmöjligheter. Problemen i anslutning till den ekonomiska utvecklingen i Ryssland fortsätter dock att dämpa exportökningen.

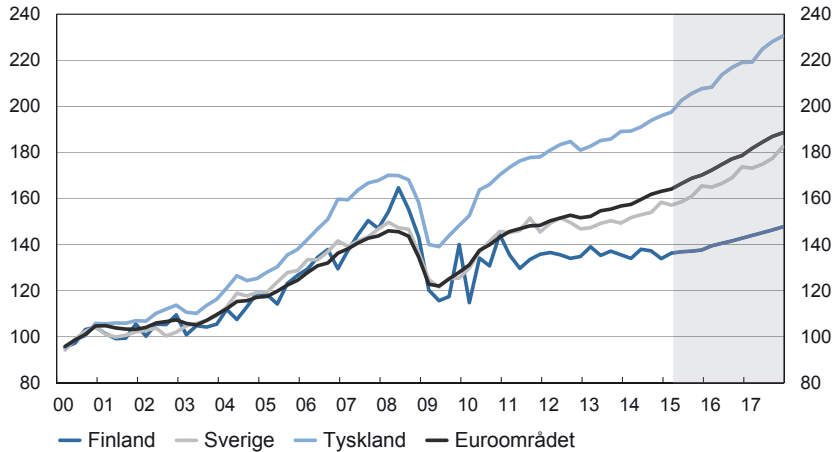
Konkurrenskraften kan mätas på flera olika sätt. Exempelvis mätt med den reala handelsviktade valutakursen försämrades Finlands konkurrenskraft 2014, men har förbättrats klart i början av året. Mätt med arbetskostnaderna per enhet förbättrades Finlands konkurrenskraft en smula jämfört med medelvärdet i euroområdet i föl. Jämfört med Sverige och Tyskland var förbättringen dock tydligare, eftersom lönerna har stigit kraftigare i dessa länder än i Finland. Mätt med arbetskostnaderna per enhet förbättras konkurrenskraften ytterligare när lönerna stiger måttligt och arbetets produktivitet börjar förbättras. Förbättringen räcker dock inte till för att ta igen den skillnad som under årens lopp uppstått i nivån på arbetskostnaderna per enhet jämfört med våra konkurrenter.

År 2016 export ökningen är 3 % och 2017 accelererar exportökningen till 3,3 % tack vare tillväxten inom världshandeln. Finland fortsätter att förlora exportandelar, eftersom tillväxttakten i de ekonomier som är stadda i utveckling fortfarande är högre än i Europa. Den tilltagande ekonomiska tillväxten i euroområdet förbättrar emellertid de finländska exportföretagens möjligheter att behålla sina marknadsandelar.

Tabell 5. Utrikeshandeln

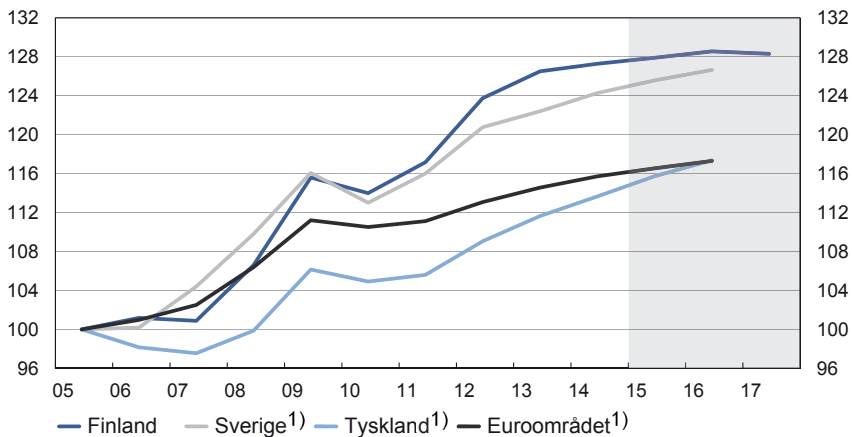
	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	procentuell volymförändring					
Export av varor och tjänster	1,2	1,1	-0,7	0,9	3,0	3,3
Import av varor och tjänster	1,6	0,0	0,0	-0,2	3,4	3,5
	procentuell prisförändring					
Export av varor och tjänster	1,1	-1,0	-0,7	-0,3	1,0	1,7
Import av varor och tjänster	2,1	-1,4	-1,6	-0,9	1,0	1,6

Export av varor och tjänster volym 2000=100, säsongrensad

Källa: Eurostat, FM

Arbetsenhetskostnader 2005=100, nominell

1) Europeiska kommissionens prognos

Källa: Europeiska kommissionen, Statistikcentralen, FM

Enligt nationalräkenskaperna för juli förblev importen på föregående års nivå 2014. I början av året har utvecklingen varit lam när det gäller importen. Enligt kvartalsräkenskaperna var förändringen i importvolymen under det första halvåret 2015 -4 %.

År 2015 minskar importen även om exporten och privata konsumtionen växer. När investeringarna och exporten växer snabbare ökar användningen av importinsatser 2016 och 2017. Nettoexportens bidrag till BNP-tillväxten kommer att vara positiv 2015, men blev negativ under prognosperioden när i den inhemska efterfrågan ökas.

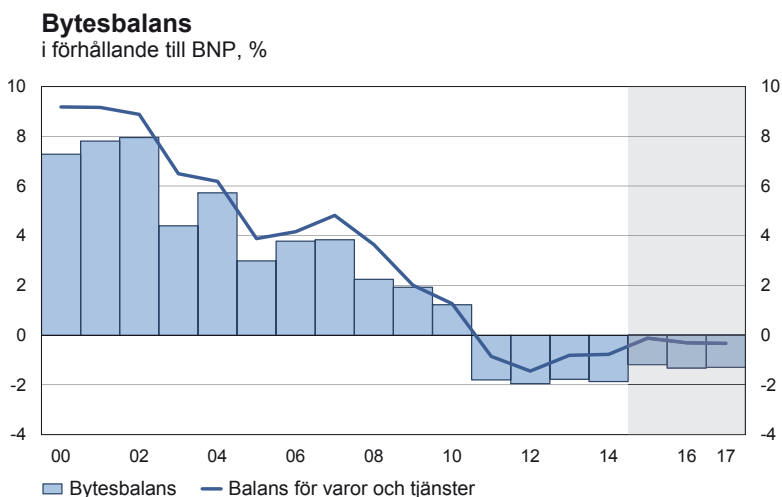
Bytesbalansen ytterligare i underskott

Underskottet i bytesbalansen 2014 var 3,8 miljarder euro, alltså nästan 2 % i relation till bruttonationalprodukten. Underskottet har krympt mycket snabbt under det första halvåret 2015. Under prognosperioden krymper underskottet i handelsbalansen och bytesbalansen med cirka en miljard euro. Trots detta uppvisar bytesbalansen ett underskott på 2,8 miljarder euro, alltså 1,3 % i relation till bruttonationalprodukten 2017. Handelsbalansen har redan länge varit positiv och även underskottet i tjänstebalansen har minskat i början av året.

Förbättrades bytesrelationen är i första hand till följd av den kraftiga prissänkningen på olja. Exportpriserna har redan upphört att sjunka. Däremot fortsätter importpriserna att sjunka 2015.

Att export- och importpriserna utvecklas så olika förklaras av bland annat prisutvecklingen på energi. Världsmarknadspriserna på råolja har sjunkit mera än priserna på förädlade bränslen. Energiprodukternas andel av exporten har redan stigit till över 6 %. Dessutom har exportpriserna på råvaror exempelvis inom gruvdriften, den kemiska industrin samt skogsindustrin utvecklats bättre än importpriserna. Råvarornas större andel inom exporten än importen framhäver skillnaderna i prisförändringarna så att bytesrelationen förbättras. I fråga om konsumtions- och investeringsnyttigheter är bytesrelationseffekten mindre. Sålunda beror den stärkta bytesrelationen på den goda marknadspositionen i vissa branscher.

Åren 2016 och 2017 förutspås priserna inom utrikeshandeln börja stiga lätt. Importpriserna stiger dock långsamt, eftersom den långsamma tillväxten inom världshandeln ser till att konkurrentländernas exportpriser utvecklas återhållsamt och oljepriset stiger endast något under prognosperioden. Den försämrade valutakursen syns först som stigande importpriser och med en liten fördröjning i exportpriserna.

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 6. Bytesbalansen

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	md euro					
Balans för varor och tjänster	-2,9	-1,6	-1,6	-0,2	-0,7	-0,7
Faktorinkomster och transfereringar, netto	-1,0	-2,0	-2,2	-2,2	-2,1	-2,1
Bytesbalans	-3,9	-3,6	-3,8	-2,4	-2,8	-2,8
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-1,9	-1,8	-1,9	-1,2	-1,3	-1,3

1.3 Den inhemska efterfrågan

1.3.1 Den privata konsumtionen

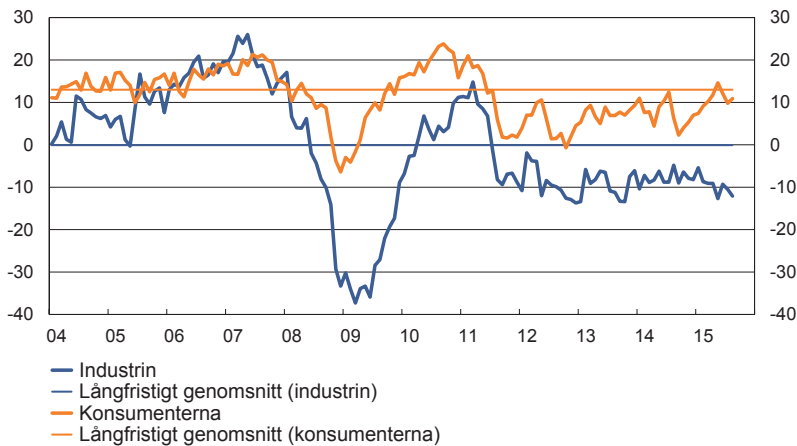
Återhållsam prisutveckling stödjer privat konsumtionsökning

Totalproduktionen i Finland fortsatte att krympa i fjol. Den ökade privata konsumtionen räckte inte till för att kompensera inverkan av exportnedgången och de minskade investeringarna på den ekonomiska aktiviteten. Den privata konsumtionen ökade med 0,5 % trots att hushållens realinkomster samtidigt sjönk med 1 %. Hushållens köpkraft är i dag på samma nivå som för tre år sedan och de senaste åren har ökningen av den privata konsumtionen varit beroende av hushållens förtroende.

I år försämras sysselsättningsläget ytterligare. Till följd av detta stannar ökningen av hushållens lönesumma på endast 0,5 %. Ökningen av de arbetslöshetsrelaterade inkomsttransfereringarna bidrar till att dämpa den växande arbetslöshetens effekter på hushållens inkomster. De sociala inkomsttransfereringarna till hushållen ökar med 4 % bland annat till följd av den växande arbetslösheten. Trots det svaga sysselsättningsläget och den skärpta beskattningen påskyndas ökningen av hushållens disponibla realinkomster till 1 % i år. Detta förklaras med den exceptionellt återhållsamma prisutvecklingen, som är en följd av att världsmarknadspriset på olja sjunkit. För den privata konsumtionen stannar priset på fjolårets nivå. Den privata konsumtionen ökar med 1 % i år.

De senaste åren har den privata konsumtionsefterfrågan stötts av hushållens skuldsättning. I år påskyndas den privata konsumtionsökningen av att bankerna erbjuder amorteringsfrihet för bostadslån. Från och med februari har bankerna marknadsfört temporär möjlighet för kunder med bostadsskulder till 6-12 amorteringsfria månader utan kostnader. Under januari-juni omreglerades gamla bostadskrediter till ett belopp av nästan 12 miljarder euro då det normala beloppet de senaste åren har varit cirka 2,4 miljarder euro under hela året. Amorteringsfriheten stödjer ökad privat konsumtion i år, men fenomenets baksida är att det samtidigt ökar hushållens skuldbörda, och om räntenivån höjs förstärker det inverkan på ränteutgifterna under de närmaste åren.

Industrins och konsumenternas förtroende saldo, säsongrensad

Källa: Europeiska kommissionen

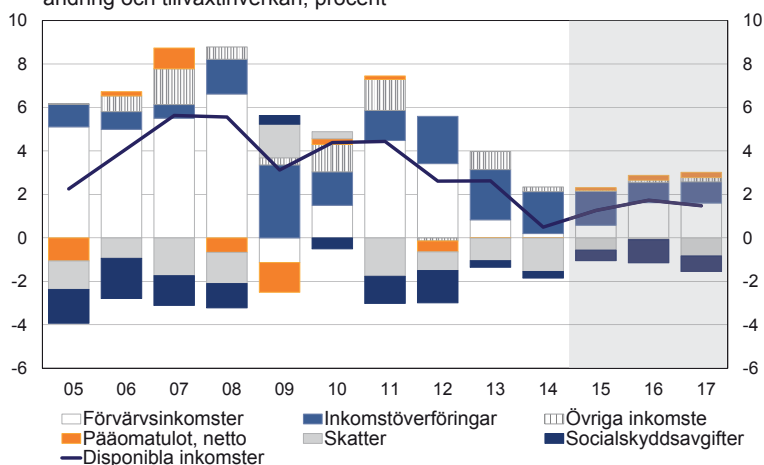
I år överskuggas tillväxtmöjligheterna för den privata konsumtionen av den ökade arbetslösheten och den vändning i en försiktigare riktning som inträffade i konsumenternas förtroende efter förvåren. Trots dessa faktorer är konsumtionsökningen 2015 starkast i fråga om sällanköpsvaror. Enligt konsumentbarometern upplevs tidpunkten fortfarande som gynnsam för anskaffning av sällanköpsvaror. I år sätter till exempel statens och bilimportörernas försök med skrotningspremie fart på efterfrågan på personbilar. För närvarande har Finland den nästäldsta bilparken av EU-länderna. Dagens åldrande bilpark har ökat den uppdämda efterfrågan.

Ökningen av hushållens realinkomster avtar 2016–2017

Den med tanke på köpkraften viktigaste enskilda inkomstposten utgörs av lönerna, och i fjol uppgick hushållens lönebelopp till 82 miljarder euro. På grund av de måttliga avtalsenliga förhöjningarna stiger inkomstnivån med endast något över 1 % om året under prognosperioden. De måttliga löneuppgörelserna stödjer ökad efterfrågan på arbetskraft när export- och investeringsefterfrågan börjar återhämta sig. När sysselsättningsläget förbättras påskyndas lönesummans tillväxt från 0,5 % i år till något över 1½ % före 2017. De sociala inkomsttransfereringarna till hushållen uppgick i fjol till nästan 42 miljarder euro och de förutspås öka med i medeltal nästan 2½ % 2016–2017. Utgifterna ökar på grund av befolkningens förändrade ålderstruktur, som gör att antalet pensionärer ökar med 1½ % per år under prognosperioden. Pensionärernas andel av inkomsttransfereringarna är cirka 65 %. De anpassningsåtgärder som riktats mot de offentliga utgifterna dämpar ökningen av inkomsttransfereringarna. Åren 2016–2017 minskas inkomsttransfereringarna till hushållen med 0,3 miljarder euro varterda året bland annat genom att vissa indexjusteringar fryses.

Hushållens disponibla nominella inkomster

ändring och tillväxtinverkan, procent

Källa: Statistikcentralen, FM

Under prognosperioden skärps skatteuttaget för genomsnittslöntagaren något. År 2016 stiger den försäkrades arbetslöshetsförsäkringsavgift med 0,5 procentenheter och följande år höjs åter arbetspensionsavgifterna med 0,25 procentenheter. Inom statsbeskattningen justeras skalorna och ändras arbetsinkomstavrdraget och till följd av detta sjunker skatteuttaget för genomsnittslöntagaren något nästa år men skärps 2017.

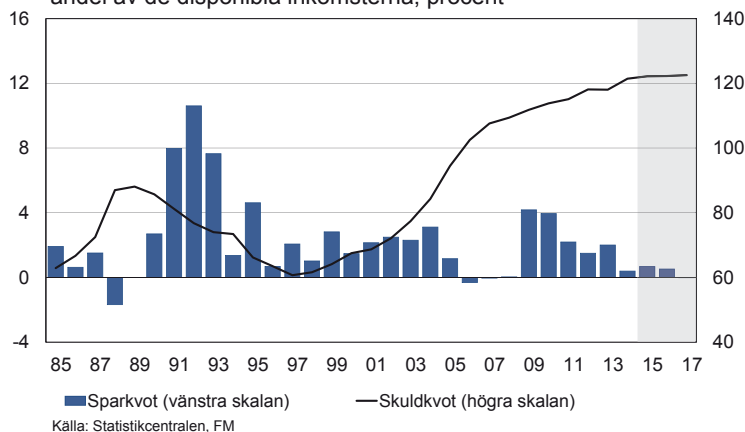
Trots att sysselsättningsläget förbättras ökar hushållens realinkomster långsammare mot prognosperiodens slut eftersom inflationen påskyndas, besparingar riktas mot inkomsttransfereringarna och beskattningen skärps. Den privata konsumtionsökningen stannar på 0,8 % 2016–2017. Detta förutsätter att konsumenternas förtroende utvecklas positivt, vilket syns som att spargraden sjunker under prognosperioden. Dessutom kan befolkningens förändrade åldersstruktur minska sparandet hos de åldersklasser som går i pension, om konsumtionsvanorna inte förändras i samma proportion som de pensionerades disponibla inkomster.

Utvecklingen av den privata konsumtionen är förenad med risker som går i olika riktningar. För årets del kunde konsumtionsökningen bli till och med starkare än väntat förutsatt att den ökade osäkerhet som konsumenterna upplevt sedan i våras lättas upp. När det gäller 2016–2017 hänför sig den största risken för den privata konsumtionen till utvecklingen på arbetsmarknaden. Om det inte sker en vändning till det positivare i sysselsättningen, så förblir förutsättningarna för fortsatt tillväxt av den privata konsumtionen små.

De finländska hushållens skuldsättning ligger trots den långvariga oavbrutna ökningen fortfarande nära medelnivån i europeisk jämförelse. Trots att skuldsättningen inte är förenad med några omedelbara risker, till exempel med avseende på banksystemets stabilitet, så skulle effekterna av en höjning av räntenivån ändå vara betydande för de skuldsatta hushållen. Räntenivån är för närvarande så låg att även små förändringar i den skulle öka utgifterna för skötseln av skulden kännbart. Effekterna av stigande räntor skulle också återspelas i förmögenhetsinkomsterna, men de positiva effekter som hänför sig till dem överförs sannolikt långsammare till konsumtionsbeteendet än de negativa påföljder som hänför sig till de växande ränteutgifterna.

Hushållens sparandet och skuldsättning

andel av de disponibla inkomsterna, procent

1.3.2 Den offentliga konsumtionen

Den offentliga konsumtionen består av statens, kommunernas och socialskyddsfondernas konsumtionsutgifter och är av storleksklassen drygt 50 miljarder euro, det vill säga en fjärdedel av BNP och drygt 40 % av alla offentliga utgifter. De största posterna inom den offentliga konsumtionen är löner och arbetsgivarnas socialskyddsavgifter samt användningen av mellanprodukter, alltså värdet av varor och tjänster som används som produktionsinsatser. Den offentliga konsumtionen minskade något i fjol och även de närmaste åren blir den offentliga konsumtionen ungefär som förr till följd av anpassningsåtgärderna.

Statens konsumtion utgör en dryg fjärdedel av den offentliga konsumtionens värde. Antalet statsanställda håller på att minska, vilket krymper konsumtionen, men användningen av insatser i form av mellanprodukter antas öka något. Även löneutvecklingen är mycket återhållsam, så värdeökningen av konsumtionen blir liten. En dryg fjärdedel av de statsanställda arbetar i enheter som står utanför budgetekonomin, de största av dem är universiteten.

Lokalförvaltningens konsumtion utgör två tredjedelar av den offentliga konsumtionen. Lokalförvaltningens konsumtion ökar mycket återhållsamt de närmaste åren. I år dämpas konsumtionsökningen av kommunernas egna sparåtgärder. Även priset på lokalförvaltningens konsumtion stiger mycket måttligt de närmaste åren. Lokalförvaltningens konsumtion ökar när de åldersrelaterade utgifterna växer till följd av befolkningens förändrade åldersstruktur. Hälso- och sjukvårdsutgifterna ökar också när tekniken och behandlingarna utvecklas.

Socialskyddsfondernas konsumtionsutgifter består i första hand av löneutgifter och sociala understöd som FPA betalar i naturaform och till vilka hör läkemedelsersättningar samt rese- och rehabiliteringsstöd. De besparingar som linjerats i regeringsprogrammet krymper avsevärt utgifterna i naturaform 2016–2017.

Tabell 7. Konsumtionen

	2014 andel, %	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
		Procentuell volymförändring					
Privat konsumtion	100,0	0,3	-0,3	0,5	1,0	0,8	0,8
Hushåll	95,1	0,4	-0,3	0,4	1,0	0,8	0,8
Varaktiga konsumtionsvaror	8,0	-0,5	-0,5	1,7	2,8	1,0	1,6
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	8,1	1,0	0,6	-0,7	0,3	1,0	0,7
Dagliga varor	27,5	-0,3	-0,7	-0,4	-0,1	0,5	0,2
Tjänster	51,3	0,9	-0,6	0,1	1,1	0,9	0,9
Icke vinstsyftande samfund	4,9	-0,4	-0,7	3,2	0,5	1,0	1,0
Offentlig konsumtion	100,0	0,5	0,8	-0,2	0,2	-0,2	0,3
Statsförvaltningen	27,0	-0,3	4,2	-1,4	-0,4	0,1	0,4
Lokalförvaltningen	65,9	0,9	-0,4	0,4	0,4	0,3	0,5
Socialskyddsfonderna	7,0	0,1	-0,1	-0,8	0,5	-5,7	-1,6
Totalt		0,4	0,0	0,3	0,8	0,5	0,6
Offentliga samfunds individuella konsumtionsutgifter		0,6	-0,3	0,0	0,3	-0,4	0,4
Individuella konsumtionsutgifter, totalt		0,3	-0,3	0,3	0,5	0,8	0,9
Hushållens disponibla inkomster		2,6	2,6	0,5	1,3	1,7	1,5
Priset på privat konsumtion		2,8	2,3	1,6	0,0	1,1	1,3
Hushållens disponibla realinkomster		-0,2	0,3	-1,0	1,2	0,6	0,2
		procent					
Konsumtionens andel i bruttonationalproduk- ten (till löpande priser)		79,0	79,7	80,2	80,6	79,9	79,2
Hushållens sparkvot		1,5	2,0	0,4	0,7	0,5	0,0
Hushållens skuldkvot ¹⁾		118,1	118,0	121,4	122,2	122,3	122,5

¹⁾ Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

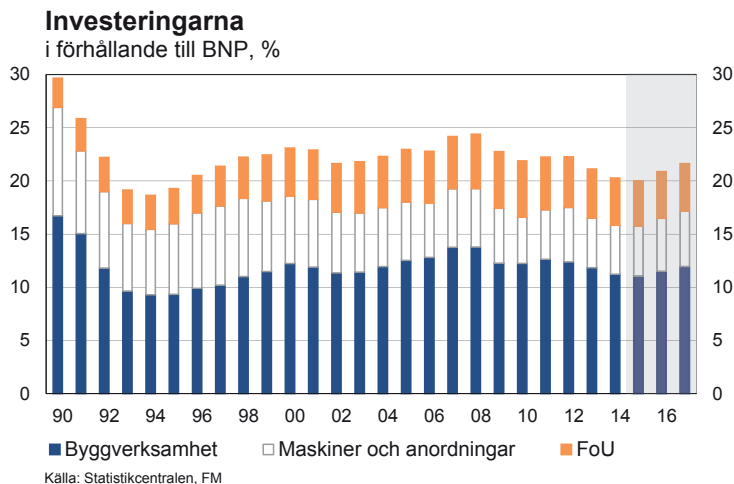
1.3.3 De privata investeringarna

De privata investeringarna är en ljuslimt i den ekonomiska utvecklingen

År 2014 krympte de totala investeringarna inom samhällsekonomin enligt Statistikcentralens preciserade uppgifter med 3,3 % och de privata investeringarna med 3,9 %, vilket är mycket mindre än vad som förutsågs ännu i mars. Särskilt förhandsuppgifterna om investeringar i maskiner och anordningar förändrades från en nedgång på nästan 10 % till en minskning på 0,2 %.

År 2015 förutspås de totala investeringarna inom samhällsekonomin minska med 1,3 % och de privata investeringarna med 2 %. Investeringarna har dock vänt till en liten ökning från och med i början av året. Investeringsprognosen ser för 2016 och 2017 positiv ut och de privata investeringarna beräknas öka med 5-6 %, eftersom stora investeringsprojekt, bland annat byggandet av bioproduktfabriken i Äänekoski, redan har påbörjats. Även den investeringsförfrågan som Finlands näringsliv publicerade i juni 2015 utlovar en kraftig uppgång för investeringarna, särskilt inom skogsindustrin, den kemiska industrin och byggmaterialindustrin. Även teknologiindustrin uppskattade att man kommer att öka investeringarna i år. Inom byggverksamheten visar dessutom uppgifterna om omsättning och försäljning på en klar uppgång.

Investeringsprognosen är förenad med en positiv risk, om den ekonomiska utvecklingen tar en positiv vändning. Negativa risker hänför sig tidpunkten för investeringarna och redovisningen av dem i nationalräkenskaperna. De nedåtgående riskerna ökar framför allt av den eventuellt fortsatt osäkra ekonomiska utvecklingen samt på längre sikt av Finlands exportutsikter. Investeringsprojekt är alltid förenade med risk för att de ska försenas och för att finansierarnas risk- och avkastningsbedömningar ska förändras. En del investeringar tycks dock ha kommit i gång redan. För byggnadsinvesteringarna ser situationen stabil ut och den korrigerande utvecklingen tycks redan delvis vara på gång.

De fasta privata investeringarna i relation till bruttonationalprodukten når sin nästan lägsta nivå i år jämfört med de senaste 25 åren. År 2016 och 2017 växer investeringarna snabbare än BNP och då blir relationstalet något bättre. Trots den goda utvecklingen är relationstalet för de privata investeringarna enligt prognosen 2017, fortfarande ungefär en procentenhet lägre än medeltalet 2004–2014, cirka 17,5 % i relation till bruttonationalprodukten.

Bostadsinvesteringarna ökar långsamt

Bostadsinvesteringarna är med sina 35 % den största undergruppen bland de privata investeringarna. Av dessa bostäder berörs ungefär en tredjedel av statligt stöd. Enligt den senaste statistiken började 25 900 bostäder byggas i fjol.

Bostadsinvesteringarna förutspås att vända till en ökning på nytt på det tredje kvartalet i år, men på års nivå minskar de ännu en aning från fjol. Byggandet av fritt finansierade bostäder är lamt och även i år kommer tillväxten i huvudsak från ARA-bostäder med statligt stöd. En positiv sak är emellertid att antalet färdiga och osålda bostäder har fortsatt att minska även under det andra kvartalet.

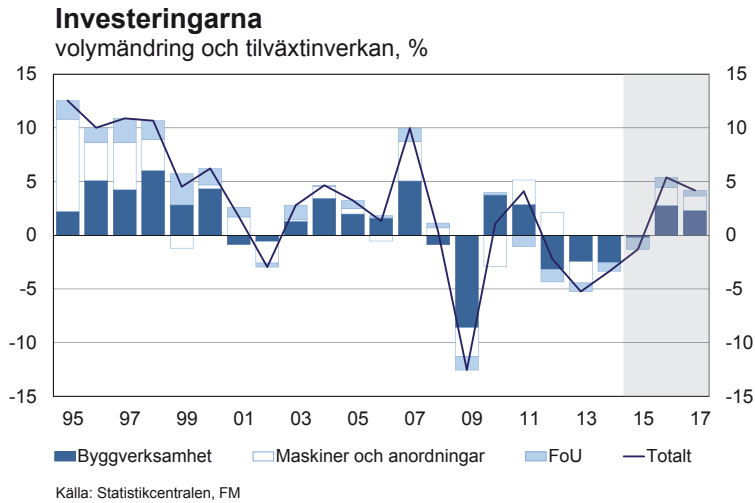
Nästa och därpå följande år ökar bostadsinvesteringarna över 4 % enligt prognosen. Nästa år beräknas ungefär 1 000 fler bostäder än i år byggas och ökningen antas vara den motsvarande även 2017. I huvudstadsregionen pågår stora höghusprojekt, som fortgår även efter prognosperioden. Med undantag för de största städerna förblir bostadsinvesteringarna dock ganska låga i resten av landet.

Ombyggnaderna av bostäder antas fortgå i avtagande takt, eftersom effekten av den stimulansfinansiering som riktats mot ombyggnader försvinner. Å andra sidan kräver bostadsbeståndets ålder och skick många reparationer. Åren 2015–2017 förutspås ombyggnadsinvesteringarna i bostadsbyggnader öka med cirka 2-3 % om året. Bostadsbolagens renoveringar syns också som att deras lån växer i snabb takt. Bostadsbolagens skuld utgör en tredjedel av alla företagslån och dess tillväxttakt var ungefär 10 % våren 2015.

Byggandet av fabriks- och lagerfastigheter tar fart

Fabriksindustrins byggnadsinvesteringar får avsevärt fart i år och nästa år. Den viktigaste faktorn är bioproduktfabriken i Äänekoski, som är skogsindustrins genom tiderna största enskilda investeringsprojekt. Dess andel av det övriga husbyggandet är av storleksklassen ungefär 4 %. Detta och andra mindre projekt vänder det övriga husbyggandet uppåt och nästa år stiger investeringar med redan 7 % jämfört med i år. Under prognosperiodens sista år avtar tillväxten något jämfört med 2016. Även 2017 kan det hända att stora byggnadsprojekt startar, såsom cellulosaafabriken i Kuopio samt kärnkraftverket i Pyhäjoki, men eftersom det saknas beslut om att de ska byggas har de inte beaktats i prognosen.

Flera investeringar i sjukhus och andra offentliga servicebyggnader tycks ha ökat på nytt. Under våren har också en stor ökning inträffat i fråga om påbörjade affärsbyggnadsprojekt. För närvarande minskar jordbrukets byggnadsinvesteringar mest.

Billig olja och statens åtgärder sätter fart på efterfrågan på investeringar i anläggningsverksamhet

Enligt de senaste uppgifterna från nationalräkenskaperna har investeringarna i anläggningsverksamhet ökat med 2-4 % redan i två års tid. I början av året (januari-maj) tycks de bästa tillväxtsiffrorna för byggnadsverksamheten, över 12 %, ha realiserats inom anläggningsverksamheten. Halveringen av oljepriset jämfört med fjolårets medeltal har sänkt kostnaderna för anläggningsverksamheten och ökat efterfrågan.

Investeringar håller på att komma i gång inom bland annat energiförsörjningsnätet, vattentjänster, bannätet, metron och på flygfält. Årets prognos lovar att tillväxten fortsätter och förstärks nästa och därpå följande år, när effekterna av det infrastrukturpaket på 600 miljoner euro som regeringen riktat mot bastrafikledhållningen börjar synas. När husbygandet tar fart ökar också investeringarna i anläggningsverksamhet.

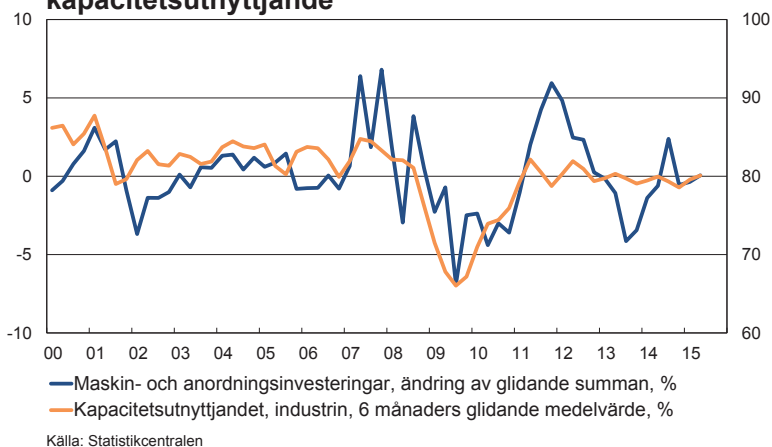
Stora investeringar i maskiner och anordningar på kommande

Investeringsprognosens största kvartalsökningar hänför sig till investeringar i maskiner, anordningar, transportmedel och vapensystem. Detta beror på att investeringarna i maskiner och anordningar för den ovannämnda stora bioproduktfabriken uppgår till uppskattningsvis 720 miljoner euro, alltså 7,5 % av hela investeringspottens värde. Denna mycket stora investering har också multiplikatoreffekter för sådana företags investeringar som får leverera investeringsnyttigheter till projektet. Man har beräknat att de huvudsakliga anordningarna som krävs för projektet till 70 % kommer att vara av inhemsk tillverkning.

Under det första halvåret har registreringarna av nya transportmedel stannat något under fjolårets nivå. Svagast har registreringarna av släpvagnar utvecklats och det har också registrerats färre nya bussar än i fjol.

Som helhet växer inte investeringarna i maskiner och anordningar ännu i år jämfört med i fjol och detta just på grund av tidsmässiga faktorer. Nästa och därpå följande år tilltar ökningen till 6-7 % om året.

Maskin- och anordningsinvesteringar och kapacitetsutnyttjande

FoU-investeringar: långsamt bättre

FoU-investeringarna har minskat redan fyra år i rad med en årstakt av 4-5 %. Investeringsförfrågan utlovar en liten tillväxt i år i fråga om FoU-projekt, men detta syns ännu inte i prognosen.

Enligt prognosen väntas även FoU-investeringarna så småningom vända uppåt, men även i år syns ett stort ras på årsnivå. Under de närmaste åren ämnar i synnerhet skogsindustrin och den kemiska industrin göra FoU-investeringar. I prognosen ingår en ökning på 2-4 % för 2016 och 2017. FoU-investeringarna i relation till bruttonationalprodukten stiger till 4,5 % 2017.

Tabell 8. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	2014 andel, %	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
		Procentuell volymförändring					
Husbyggande	45,2	-5,6	-6,1	-5,8	-1,1	5,4	4,2
Bostäder	27,4	-3,5	-5,2	-5,9	-0,5	4,3	4,4
Övriga hus	17,8	-8,6	-7,4	-5,6	-2,0	7,0	4,0
Anläggningsverksamhet	10,2	-5,4	4,2	1,8	2,7	3,5	3,9
Maskiner och apparater	22,7	10,2	-8,6	-0,2	0,0	7,2	5,7
FoU-investeringar*	21,9	-5,3	-3,8	-3,6	-5,0	4,4	2,5
Totalt	100,0	-2,2	-5,2	-3,3	-1,3	5,4	4,2
Privata	79,9	-3,2	-7,1	-3,9	-2,0	6,4	5,3
Offentliga	20,1	2,6	3,5	-0,9	1,4	1,6	-0,3
Procent							
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)							
Realinvesteringar		22,3	21,1	20,3	20,0	20,9	21,6
Privata		18,3	17,0	16,2	15,9	16,7	17,5
Offentliga		4,0	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

* Innehåller odlade tillgångar och produkter som skyddas av immateriell äganderätt

Urbanisering ökar möjligheterna till ekonomisk tillväxt

Urbaniseringen är en långsiktig trend. I början av 1900-talet bodde mindre än 10 % av jordens befolkning i städer och för närvarande handlar det om ungefär hälften av befolkningen. I Europa överstiger urbaniseringsgraden redan 70 % och den förutspås stiga ytterligare. Bakom urbaniseringen har i vid bemärkelse alltid legat den tekniska utvecklingen och den ekonomiska nytta den medfört. I den senaste tidens ekonomiska forskning och samhällsdebatt har urbaniseringen igen rönt stor uppmärksamhet. Den geografiska inriktningen av offentliga investeringar och bostadsinvesteringar har väckt debatt. Enligt undersökningar tycks stadsstrukturen vara gynnsam för innovationer och humankapital och sålunda gagnar urbanisering hela samhällsekonomin.

Hsieh och Moretti (2015) har undersökt hur urbaniseringen har inverkat på samhällsekonomin tillväxt i Förenta staterna. Forskarna utnyttjar material från 220 stadsområden under 1964 – 2009. I stadsområden är arbetets produktivitet högre än i andra områden, men den totalekonomiska nyttan av det är i hög grad beroende av den offentliga sektorns agerande. Arbetets produktivitet och efterfrågan på arbete ökade snabbast i New York, San Francisco och San Jose, men den totalekonomiska nyttan förblev liten, eftersom bostadsproduktionen inte motsvarade den ökade efterfrågan. I dessa städer ledde den snabba produktivitetsökningen till att lönenivån och bostadspriserna steg men inte till att sysselsättningen ökade. I de städer där bostadsproduktionen var mindre begränsad ökade antalet sysselsatta klart och priseffekterna var små. Forskarna estimerar att om regleringen av bostadsproduktionen i de tre förstnämnda städerna hade legat på samma nivå som i "medianstaden", skulle Förenta staternas BNP ha legat på en 9,5 % högre nivå.

Dougal, Parsons och Titman (2014) har studerat företags tillväxthistoria. Företag i stadsområden växer snabbare och deras investeringsgrad ligger högre än i företag som finns på andra ställen. Den snabbare investeringstillväxten förklaras uttryckligen med närheten till andra företag, befolkningstätheten och tillväxttakten samt högre utbildningsnivå än i andra områden. Enligt Davis och Dingels (2014) undersökning inriktas företagsverksamheten i stora städer på branscher med hög utbildningsnivå och produktivitet. I dessa branscher är också sysselsättningselasticiteten större och i synnerhet i de stora städerna är sysselsättningsgraden i alla branscher högre.

Även Glaeser och Gyourko (2008) har studerat bostadsmarknaden i USA och reformen av USA:s bostadspolitik. I sina undersökningar har de iakttagit att det centrala problemet på bostadsmarknaden är de låga planläggningsnivåerna i vissa städer och ett visst område (Kalifornien). Enligt dem borde bostadsbeståndet i en tillväxtregion växa med 3-4 % om året, för att utbudet av bostäder inte ska bli ett tillväxthinder. Forskarna anser att den otillräckliga planläggningen kan åtgärdas genom att lokalförvaltningen sporras till god policy, till exempel genom direkta stöd. Däremot tror de inte att dessa städer ändrar sitt beteende om inte centralförvaltningen betalar städerna stöd för planläggningen. Detta stöd borde enligt forskarna vara ganska stort (i USA \$ 30 000/bostad), för att det ska inverka på kommunernas agerande. Stödet borde bindas direkt till nyproduktion för att bostadsbeståndet ska växa.

Oswald (1999) studerade sambandet mellan bostadsmarknad och arbetslöshet. Enligt honom är arbetslösheten högst i de länder där det finns minst hyresbostäder och tvärtom. Enligt honom är det bra med utökad utbud av alla typer av bostäder på en stram bostadsmarknad, men särskilt fler hyresbostäder förbättrar produktiviteten eftersom de underlättar arbetskraftens rörlighet.

Finlands urbaniseringsgrad, något över 60 %, är lägre än genomsnittet i industriländerna i väst. Hos oss kom urbaniseringen emellertid i gång tämligen sent, men den förutspås fortsätta i mycket snabbt takt de följande årtiondena. Redan nu kan vi se i huvudstadsregionen att otillräcklig infrastruktur och bostadsproduktion kan bli ett hinder för ekonomisk utveckling.

Det är klart att åtminstone i huvudstadsregionen utgör bristen på bostadsproduktion till skäliga priser ett sysselsättningshinder. Man bör också lägga märke till att det här inte är fråga om enbart huvudstadsregionen, utan i framtiden står Finlands övriga snabbt växande stadsområden sannolikt inför samma problem. Otillräcklig bostadsproduktion i tillväxtcentrum leder till lägre ekonomisk aktivitet än vad det skulle finnas potential för.

En annan viktig faktor är tillväxtcentrumens infrastrukturprojekt. Man har försökt få fart på planläggningen i Helsingforsregionen genom intentionsavtal om markanvändning, boende och trafik samt genom att binda finansieringen av stora trafikprojekt till bostadsplanläggningen. Den ökning på 25 % inom bostadsplanläggningen som staten förutsätter skulle göra att bostadsutbudet i kommunerna i huvudstadsregionen ökar i en takt av 2 - 2,7 %, så att bostadsbeståndet växer långsammast i Helsingfors och snabbast i Esbo. Enligt Pellervo ekonomisk forsknings (PTT) utredning (2015) eftersträvar man med de nu aktuella ban- och metroprojekten 34 bostäder per varje miljon euro som används för investeringar. Om man ytterligare kunde skärpa planläggningsmålet något, skulle det i så fall på längre sikt ha positiva konsekvenser för såväl pris- och hyresnivåerna på bostäder som sysselsättningen. Då skulle skatteinkomsterna öka till följd av bostadsbyggandet och samtidigt möjligheten till effektivt utnyttjande av kollektivtrafiken öka.

Davis D.R. & Dingel, J.I. (2014), The comparative advantage of cities, NBER Working Paper 20602.

Dougal C., Parsons C.A. & Titman S. (2014), Urban vibrancy and corporate growth, NBER Working Paper 20350.

Glaeser E L & Gyourko J. (2008), Rethinking Federal Housing Policy, The American Enterprise Institute for Public Policy Research, AEI Press; Washington D.C.

Holm P., Hietala, J & Härmälä V. (2015), Liikenneverkko ja kansantalous – Suomi-Ruotsi vertailua, PTT raportteja 249.

Hsieh C-T. & Moretti E. (2015), Why do cities matter? Local growth and aggregate growth, NBER Working Paper 21154.

Oswald A. (1999), The Housing Market and Europe's Unemployment: A Non-Technical Paper. <http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/economics/staff/ajoswald/homesnt.pdf>

1.3.4 De offentliga investeringarna

De offentliga investeringarna minskade något 2014 efter tre klara tillväxtår. Överlag beräknas de offentliga investeringarna de närmaste åren ligga kvar på ungefär samma relativt höga nivå som i fjol.

Statens investeringar upprätthålls av en satsning på sammanlagt 600 miljoner euro på bastrafikledshållningen 2016–2018. Å andra sidan minskar anpassningsåtgärderna investeringarna i nya trafikledsprojekt samt i andra investeringsobjekt, varför de totala investeringarna inte ökar nämnvärt. Investeringarna i infrastruktur är mindre än en tredjedel av statens alla investeringar enligt nationalräkenskaperna.

Lokalförvaltningens investeringsutgifter har ökat kraftigt under det innevarande årtiondet. I fjol bromsade dock investeringsökningen in. Investeringsökningen beräknas sakta in ytterligare i år och vända in en liten nedgång på medellång sikt. Investeringsnivån förblir dock hög de kommande åren, på grund av bland annat omfattande sjukhusinvesteringar, reparationssskulden samt stora investeringsprojekt i tillväxtcentrum.

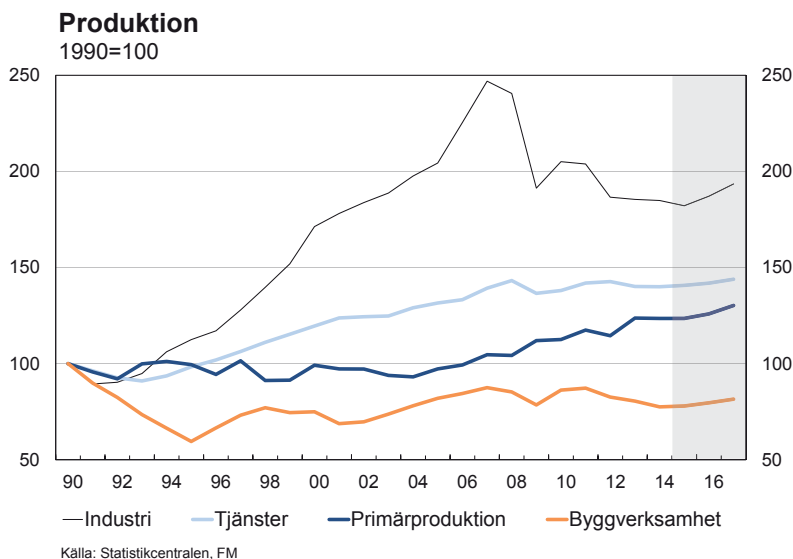
1.4 Den inhemska produktionen

1.4.1 Totalproduktionen

Den ekonomiska tillväxten kommer i gång långsamt

Den finländska ekonomin sitter stadigt fast i recession. Värdeökningen har legat på nästan samma nivå redan i tolv kvartal och arbetslösheten har ökat sju kvartal i rad. Bakom den svaga utvecklingen ligger i synnerhet nedgången inom byggnadsproduktionen samt även andra huvudbranscher som krympt. I fjol gick den totala värdeökningen ned med 0,4 %. Nedgången var omfattande, eftersom såväl förädlingsverksamheten som den offentliga tjänsteproduktionen krympte. Tillväxt förekom inom metallindustrin samt några privata tjänsteproduktionssektorer. I början av året ökade totalproduktionen endast något jämfört med slutet av fjolåret, i första hand inom fastighets- och finansiella tjänster samt byggverksamhet.

Konjunkturbilden har inte förändrats sedan i våras. Huvudbranschernas konjunkturutsikter har försämrats på nytt efter våren med undantag av byggverksamheten. De preliminära uppgifterna tyder på att produktionen har hållat sig oförendrad på våren efter ökningen i januari-mars och prognosindikatorerna säger att tillväxten kommer att vara dämpad under det andra halvåret. Brist på efterfrågan plågar företagen allmänt inom såväl industrin och byggverksamheten som tjänstesektorn. Framför allt inom industrin dras företagen överlag med för stor produktionskapacitet i förhållande till efterfrågan på produkter och orderstocken är sämre än i genomsnitt. Inom tjänstesektorn försämras lönsamheten ytterligare, eftersom försäljningspriserna sjunker samtidigt som produktionskostnaderna stiger. Inom byggverksamheten har det inträffat en vändning till det bättre under sommaren, eftersom konjunkturutsikterna har förbättrats när orderstocken har återgått från att vara svag till

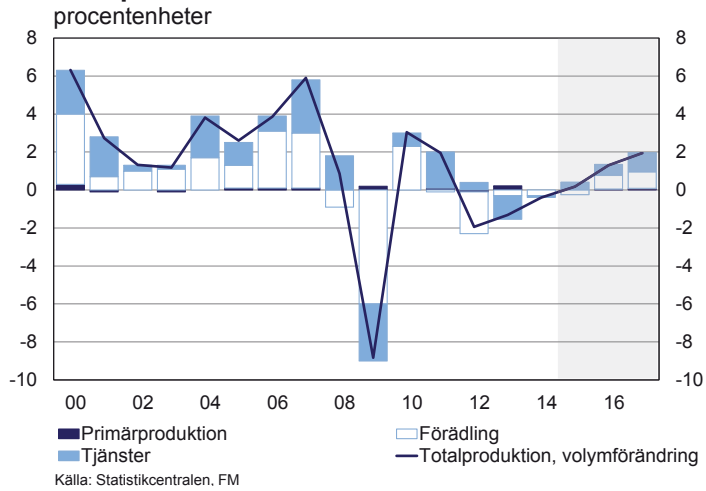

normal. Problemen med att matcha arbetskraft ökar och detta syns som svårigheter med att hitta yrkesskicklig arbetskraft i synnerhet inom byggverksamheten. Utöver de ovannämnda konjunkturrelaterade tillväxthindren plågas den finländska ekonomin av kapacitetsminskning till följd av strukturförändringen, särskilt inom skogs- och elektronikindustrin.

Det första halvåret i år har utvecklats svagt. Under sommaren har produktionsförväntningarna stigit oenhetligt och dämpat, men den så småningom tilltagande internationella efterfrågan ökar den exportinriktade industriproduktionen och den tjänsteproduktion som bistår den. Till följd av den svaga början på året växer värdeökningen i år med 0,2 %. Nästa år breddas tillväxtunderlaget när flera branscher ökar sin produktion och totalproduktionen ökar med drygt 1 %. Åra 2017 är tillväxten omfattande med undantag av den offentliga tjänsteproduktionen och kommer upp i en takt av nästan 2 %, även om produktionsnivån fortfarande ligger 4 % under 2008 års toppnivå. Under den drygt två år långa prognosperioden ökar den produktion som betjänar företagen snabbare än den produktion som betjänar konsumenterna på grund av den dämpade utvecklingen av hushållens köpkraft.

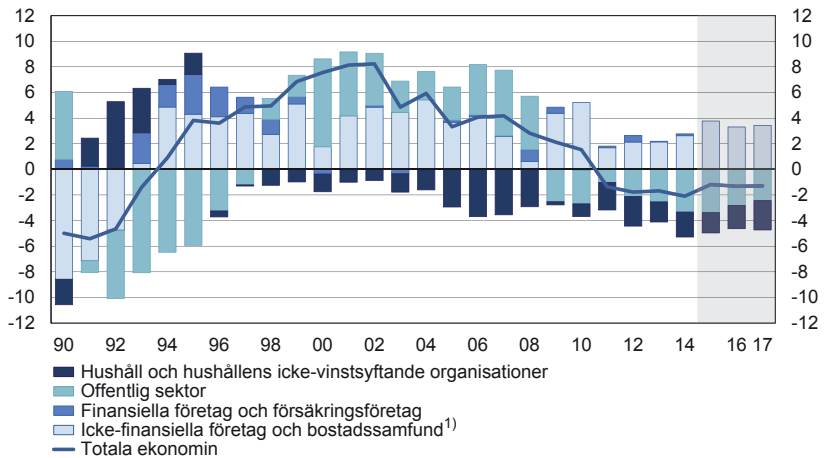
De risker som hänför sig till den ekonomiska utvecklingen under prognosperioden gäller såväl en svagare som en bättre utvecklingstrend än väntat. Å ena sidan kan den internationella geopolitiska situationen försämra exportefterfrågan om den tillspetsas och då blir i synnerhet exportindustrins produktion sämre än beräknat. Om export- och hemmamarknadsföretagens konkurrenskraft å andra sidan snabbt kan förbättras, förbättras produktionsförutsättningarna och ekonomin växer snabbare än väntat.

Totalproduktionens tillväxtkontributioner

Nettokreditgivning efter sektor

i förhållande till BNP, %

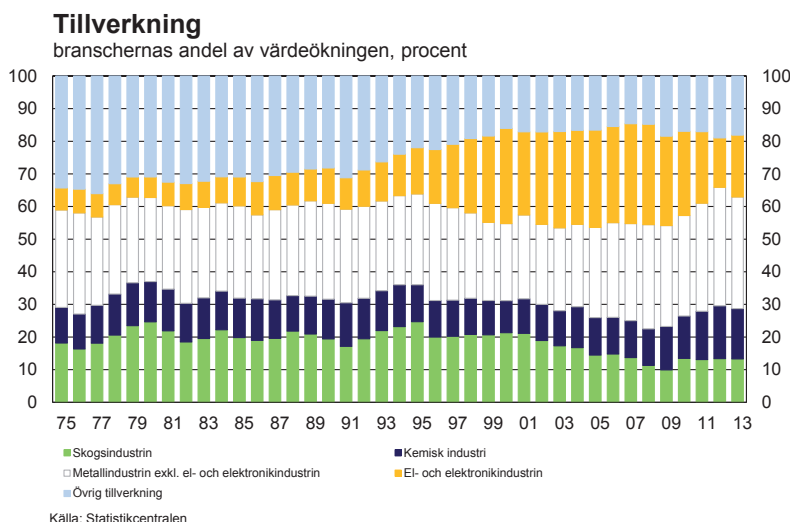
1) Inkluderar finansieringssektor 2015-2017

Källa: Statistikcentralen, FM

1.4.2 Förädlingen

Industriproduktionen är beroende av några få branscher

Industrins andel av totalproduktionen är historiskt låg, 20,3 %. I fjol krympte industriproduktionen med 0,3 % och det blev en nedgång för fjärde året i rad. Detta år började lika dåligt som det föregående slutade, eftersom produktionen krympte drastiskt under januari-mars. Produktionsnedgången var omfattande och samtliga huvudbranschers produktion var mindre än i slutet av fjolåret. Speciellt svag var produktionen inom den kemiska industrin, skogsindustrin samt energiförsörjningen. Under det andra halvåret produktionen svängde till en liten ökning tack vare samma branscher.

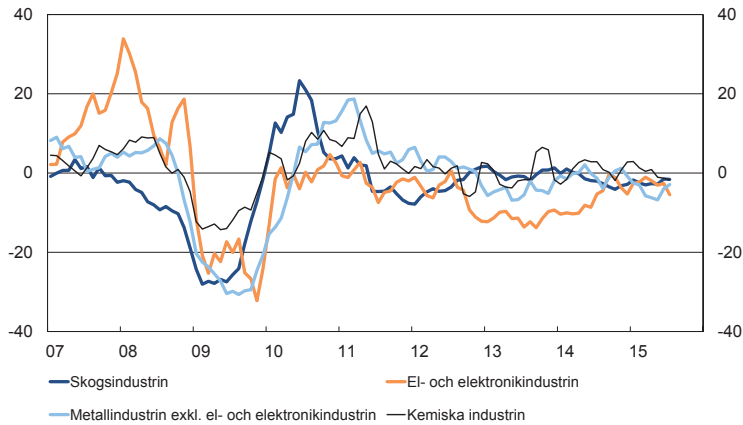

Industrins produktionsutsikter är dämpade. Industriefterfrågan är sämre än genomsnittet, i många branscher stöter konkurrenskraften på utmaningar och konkurrensen om marknadsandelar är hård. Företagens konjunkturutsikter har emellertid förbättrats försiktigt sedan i våras och produktionen väntas öka något i slutet av året. Konjunkturutsikterna är mest positiva inom teknologiindustrin, där beställningarna ökade i början av året, bland annat tack vare fartygsbeställningar, samt inom byggnadsproduktindustrin. I andra branscher är utsikterna för den närmaste tiden dämpade, så i sin helhet kommer industriproduktionen att krympa med nästan 1½ % i år.

Trots vändningen hotar tillväxttakten att bli anspråkslös historiskt sett, eftersom de tidigare betydande huvudbranscherna, skogs- och elektronikindustrin, har krympt sin produktionskapacitet i Finland. Dessutom fortsätter exportföretagens världsmarknadsandel att sjunka. Sålunda ökar industriproduktionen nästa år med ungefär 2½ % och även följande år endast något över 3 %. De goda nyheter som hörts från varvsindustrin och skogsindustrin de senaste månaderna ökar produktionen i dessa branscher, men de räcker inte till för att öka produktionen inom hela industrin i någon betydande mån och de inverkar mer kännbart på industriproduktionen efter 2017.

Volymindex för industriproduktionen per bransch

3 månaders glidande medelvärde, %

Källa: Statistikcentralen

Nybyggnadsverksamheten förbättras

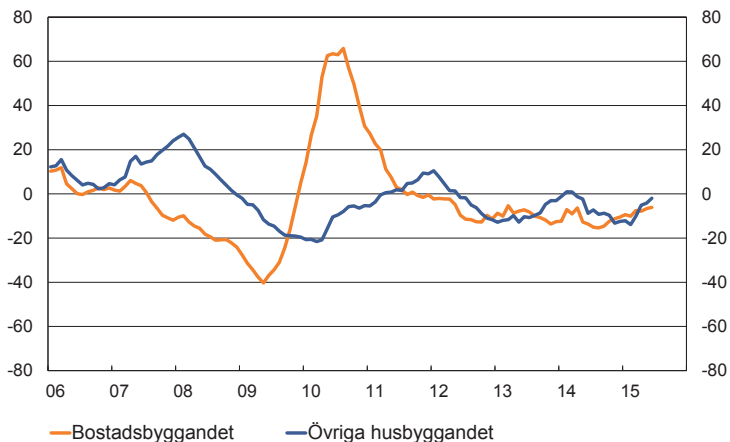
Värdeökningen inom byggandet krympte med 3,7 % i fjol, redan för tredje året i rad. Produktionsnedgången slutade under första halvåret och produktionen var på samma nivå som förra året under det andra halvåret.

Produktionsutsikterna för byggandet har förbättrats kännbart. Trots att antalet beviljade bygglov ännu inte har börjat öka, har byggbolagens orderstock förbättrats och kapacitetsutnyttjandet har förbättrats. Efterfrågan har ökat och antalet osålda bostäder minskat. Som en följd av den ekonomiska uppgången växer värdeökningen inom byggandet i år med nästan 1 %.

Med hjälp av några stora lager- och affärsbyggnadsentreprenader samt den stadigt växande ombyggnadsverksamheten försnabbas värdeökningen inom byggandet nästa år i en tillväxt på ett par procent. År 2017 bidrar även bostadsbyggnad och offentliga investeringar till att upprätthålla en tillväxt på drygt 2 % inom byggnadsproduktionen.

Volymindex för nybyggandet

ändring jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol, procent

Källa: Statistikcentralen

1.4.3 Tjänsterna

De privata tjänsterna ökar

Tjänsternas andel av värdeökningen inom hela ekonomin fortsatte att öka i fjol och andelen har redan stigit till över 70 %, det vill säga nära euroområdets medeltal 73 %. Dock minskade tjänsteproduktionen med 0,1 % i fjol. Produktionen sjönk framför allt inom handeln och den offentliga tjänsteproduktionen. Tillväxten var åter stark inom finansiella och försäkringstjänster samt databehandlingstjänster. Under januari-mars i år ökade tjänsteproduktionen något, men i april-juni produktionen var på samma nivå som i början av året.

Serviceproduktionen

ändring jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol, procent och saldo, 3 m

Källa: Statistikcentralen, Europeiska kommissionen

Tjänsteutvecklingen är beroende av förädlingsverksamheten och konsumtionsefterfrågan. Största delen av tjänsteproduktionen används inom företagsverksamheten, som alltså måste återhämta sig innan tillväxtförutsättningarna för tjänsteproduktionen förbättras. Enligt konjunkturförfrågningarna försämrades konjunkturutsikterna för tjänster under sommaren, så någon snabb återhämtning är inte att vänta. Å andra sidan är försäljningsförväntningarna lätt positiva och brist på efterfrågan är ett hinder för tillväxt i färre tjänsteföretag än tidigare. Konjunkturutsikterna är sämst inom handelsbranschen, som betjänar konsumenterna och industrin, samt inom trafikbranschen, som betjänar företagen. För de branscher som betjänar den privata konsumtionen är produktionsutsikterna synnerligen anspråkslösa, eftersom köpkraften förblir dålig i år och nästa år. Även inom inkvarterings- och restaurangbranschen är efterfrågan knapp. Å andra sidan växer omsättningen klart inom data- och kommunikationsbranschen och försäljningsförväntningarna är fortfarande positiva. Konjunkturutsikterna för finansiella och försäkringstjänster är likaså på väg uppåt.

Tjänsteproduktionens tillväxt förblir dämpad på grund av svagheten inom förädlingsverksamheten, så i år ökar hela tjänsteproduktionen endast med ½ %. När företagsverksamheten blir livligare nästa år sätter det fart på tjänsteproduktionens tillväxt till nästan 1 % och därpå följande år till 1½ %. År 2017 överstiger produktionsnivån nivån före finanskrisen till skillnad från andra huvudbranscher.

Tabell 9. Produktionen per bransch

	2014 andel, % ¹⁾	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**	I medeltal 2014/ 2004
Industriproduktion	20,3	-8,5	-0,6	-0,3	-1,5	2,7	3,4	-0,7
Fabriksindustri	16,7	-11,5	0,4	-0,8	-1,8	2,8	3,7	-1,0
Byggande	6,2	-5,3	-2,6	-3,7	0,7	2,1	2,4	-0,1
Jord- och skogsbruk	2,8	-2,5	8,0	-0,2	-0,1	1,9	3,5	2,9
Industriproduktion och byggande	26,5	-7,8	-1,1	-1,1	-1,0	2,7	3,2	-0,5
Tjänster	70,6	0,6	-1,8	-0,1	0,6	0,8	1,4	0,8
Produktion till baspris	100,0	-1,9	-1,3	-0,4	0,2	1,3	1,9	0,5
Bruttonationalprodukt till marknadspris		-1,4	-1,1	-0,4	0,2	1,3	1,4	0,6
Arbetets produktivitet inom samhällsekonomin		-2,1	0,0	0,3	0,8	0,9	1,5	0,4

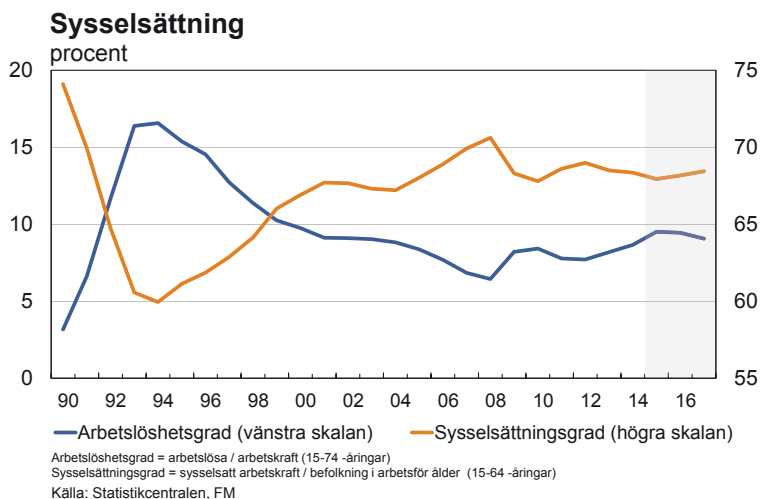
¹⁾ Andel av produktion, löpande priset.

1.5 Arbetskraften

Arbetslösheten ökar klart i år

Under början av året har sysselsättningen utvecklats sämre än vad som förutspåddes tidigare. Under januari-juli var antalet sysselsatta 0,7 % färre än vid motsvarande tidpunkt föregående år. Brist på ekonomisk tillväxt försämrar sysselsättningsutsikterna för i år och antalet sysselsatta förutspås därför stanna på en nivå som är 0,7 % lägre än i fjol, trots att sysselsättningen börjar öka en aning mot slutet av året.

Arbetslösheten har fortsatt att öka till och med kraftigare än väntat enligt såväl Statistikcentralens stickprovsbaserade arbetskraftsundersökning och Arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik. Arbetslöshetsgradens trend var 9,6 % i juli. Under det senare halvåret beräknas antalet arbetslösa hålla sig (säsongutjämnat) på samma nivå som under juni-juli, och därför är prognosen för arbetslöshetsgraden under hela året 9,6 %.

Bruttonationalproduktens tillväxt 2016 ja 2017 vänder också sysselsättningen i en försiktig uppgång och arbetslösheten i en långsam nedgång. Arbetslösheten förblir dock hög under hela prognosperioden. År 2016 förutspås sysselsättningen förbättras med 0,3 % och 2017 med 0,5 %. Arbetslöshetsgraden sjunker enligt prognosen till 9,4 % 2016 och till 9,1 % 2017.

När det gäller sysselsättningsläget är det särskilt oroväckande att långtidsarbetslösheten och den strukturella arbetslösheten fortsätter att öka. I juli hade 113 000 varit arbetslösa ett år utan avbrott, vilket är över 20 000 flera än ett år tidigare. Antalet strukturellt arbetslösa var enligt ANM:s arbetsförmedlingsstatistik 220 000 i juni, alltså cirka 26 000 flera än ett år tidigare. Även om konjunkturläget förbättras kommer den stora strukturella arbetslösheten att fördröja minskningen av arbetslösheten.

En av den nya regeringens viktigaste utmaningar är att lösa upp den strukturella arbetslösheten. Stråvan borde vara att bryta arbetslöshetsperioderna i ett så tidigt skede som möjligt och incitamenten för arbetslösa att aktivt söka arbete borde utökas. Att enbart bryta en arbetslöshetsperiod med arbetskraftspolitiska åtgärder kan dock inte betraktas som lyckat, om man efter åtgärderna blir arbetslös på nytt eller omfattas av upprepade serviceperioder.

Hinder för en förbättring av sysselsättningsläget är förutom den svaga konjunkturutvecklingen dessutom olika regionala och yrkesmässiga matchningsproblem mellan arbetslösa arbetssökande och lediga arbetsplatser. Strukturförändringen har gjort att många arbetsplatser försvunnit i traditionella industribranscher och för dessa arbetslösa är det ofta svårt att hitta sysselsättning i andra branscher. Även inom byggandet finns det tecken på matchningsproblem, eftersom både arbetslösheten och de lediga platserna i branschen har ökat snabbt i år enligt arbetsförmedlingsstatistiken.

I år har ökningen av arbetslösheten spridit sig jämnare än förr till alla landskap och yrkesgrupper. Likaså har arbetslösheten ökat jämnare än förr på olika utbildningsnivåer; arbetslösheten bland högutbildade har ökat till och med något snabbare än bland övriga de senaste månaderna.

När man granskar såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftens deltagandegrad är det oroväckande att i synnerhet bland 25–54-åringarna har sysselsättningen försämrats den senaste tiden. Även långtidsarbetslösheten har ökat snabbast i denna åldersgrupp. En positiv sak kan anses vara att sysselsättnings- och deltagandegraden har ökat i de äldre åldersgrupperna, eftersom dessa åldersklassernas relativa andel av befolkningen växer. Under prognosperioden ökar sysselsättningen i de äldre åldersgrupperna snabbare än bland de yngre.

Om man ska höja sysselsättningsgraden är det centralt att vid sidan av strukturreformer på arbetsmarknaden försöka förhindra övergång till invalidpension och främja arbetshälsan. Antalet deltidssysselsatta i Finland är relativt litet i internationell jämförelse, så en betydande höjning av sysselsättningsgraden torde kräva mera deltidarbete.

Tabell 10. Arbetskraftsbalans

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	1000 personer i medeltal per år					
Befolkning i arbetsför ålder (15-74 åringar)	4 075	4 087	4 096	4 107	4 114	4 121
förändring	16	12	9	12	7	7
Befolkning i arbetsför ålder (15-64 åringar)	3 524	3 508	3 491	3 477	3 465	3 454
förändring	-15	-16	-17	-15	-12	-11
Sysselsättning (15-74 åringar)	2 483	2 457	2 447	2 430	2 437	2 449
därav 15-64 åringar	2 431	2 403	2 386	2 362	2 362	2 364
Arbetslösa (15-74 åringar)	207	219	232	257	254	244
	procent					
Sysselsättningsgrad (15-64 åringar)	69,0	68,5	68,3	67,9	68,2	68,4
Arbetslöshetsgrad (15-74 åringar)	7,7	8,2	8,7	9,6	9,4	9,1
	1000 personer under ett år					
Immigration, netto	16,8	17,0	17,5	17,4	17,4	17,3

Antalet registrerade arbetslösa arbetssökande enligt arbetsförmedlingsstatistiken och Statistikcentralens stickprovsbaserade arbetslöshet ger delvis en avvikande bild av arbetslöshetens nivå och utveckling. Antalet arbetslösa arbetssökande som ANM uppgett är klart större än Statistikcentralens statistikförda arbetslöshet.

För närvarande ökar skillnaden mellan Statistikcentralens och ANM:s arbetslöshetssiffror i synnerhet av att en del av de arbetslösa har upphört att söka arbete aktivt på grund av det svaga konjunkturläget. Statistikcentralens arbetslöshetsbegrepp förutsätter att man söker arbete aktivt och icke-aktiva arbetslösa klassas i arbetskraftsundersökningen som ”dolda arbetslösa”. Skillnaderna i antalen arbetslösa förklaras också med ändringar i statistikmetoderna och lagstiftningen.

1.6 Inkomsterna, kostnaderna och priserna

1.6.1 Nationalinkomsten

Med nationalinkomst avses den primära inkomsten från hemlandet, det vill säga löntagaresättningar, skatter på produktion och import minskade med subventionerna, samt verksamhetsöverskott och förmögenhetsinkomst. I fjol var nationalinkomsten för första gången på ett årtionde mindre än bruttonationalprodukten. Detta betyder att det betalades mer löner och förmögenhetsinkomster från Finland till utlandet än vad som kom från utlandet. Det stannar alltså mindre disponibla inkomster i Finland för till exempel konsumtion.

I fjol ökade den nominella nettonationalinkomsten med 1 %. Nationalinkomsten ökade i samma takt som de två föregående åren, men det berodde på väldigt olika faktorer. Tidigare år har nationalinkomstens tillväxt upprätthållits av de växande löntagaresättningarna, men i fjol bröts denna utveckling. Orsaken var både att sysselsättningsläget försämrades och att lönehöjningarna var mindre än tidigare. Till skillnad från tidigare års utveckling upprätthölls nationalinkomstens tillväxt däremot av förmögenhets- och företagarinkomsternas utveckling. Förmögenhets- och företagarinkomsterna ökade med knappt 4 %, eftersom företagens lönsamhet förbättrades av att man gallrade bland kostnaderna och sänkte samfundsskattesatsen. Sålunda ökade verksamhetsöverskottet, som beskriver företagets vinst i nationalräkenskaperna, med 6 %.

I år växer nationalinkomsten med 0,8 %, det vill säga långsammare än i fjol. Till följd av den svaga arbetsmarknaden och de återhållsamma löneavtalen växer de löner som betalats inom samhällsekonomin inte mycket i år. Samtidigt stiger arbetsgivarens socialskyddsavgifter snabbare än lönerna på grund av avgiftshöjningar. Den svåra ekonomiska omvärlden beräknas begränsa verksamhetsöverskottets tillväxt, så ökningen av förmögenhets- och företagarinkomsterna avtar jämfört med i fjol. Höjningarna av de indirekta skatterna ökar de skatter som inflyter av produktionen och importen.

Åren 2016 och 2017 tilltar nationalinkomstens tillväxt till över 2 %. Att den allmänna ekonomiska tillväxten förbättras syns som att företagets verksamhetsöverskott ökar under prognosperioden. Löntagarnas inkomstnivå antas fortfarande stiga måttligt, men återhämtningen på arbetsmarknaden och den förbättrade sysselsättningen stödjer en ökning av löntagaresättningarna. Löntagaresättningarna stiger också på grund av de överenskomna höjningarna av arbetsgivarnas socialskyddsavgifter.

Tabell 11. Den disponibla inkomsten

	2014 andel, %	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**	I medeltal 2014/2004
Löntagares kompensationer	61,1	3,6	0,9	0,2	0,6	1,7	1,7	3,2
Löner och arvoden	49,6	3,5	0,9	0,3	0,5	1,5	1,7	3,3
Arbetsgivares socialskyddsavgifter	11,5	4,1	1,0	-0,2	1,2	2,8	1,8	2,6
Förmögenhets- och företagarinkomst, net	22,8	-7,6	-0,8	3,6	1,4	3,9	4,7	-1,2
Skatter på produktion och import minus subventioner	16,1	3,8	4,8	0,5	0,6	1,8	2,4	3,5
Nationalinkomst	100,0	0,9	1,1	1,0	0,8	2,2	2,5	2,1
Disponibel inkomst		1,0	0,7	1,1	0,8	2,3	2,6	2,1
Bruttonationalinkomst, md euro		200,8	203,5	205,0	206,3	211,5	217,6	

Tabell 12. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**	I medeltal 2014/2004
Avtalslöneindex	2,9	1,4	0,7	0,5	0,5	0,5	2,3
Löneglidning m.m.	0,3	0,6	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8
Förtjänstnivåindex	3,2	2,1	1,4	1,1	1,2	1,2	3,2
Real förtjänstnivå ¹⁾	0,4	0,6	0,4	1,2	0,0	-0,2	1,3
Medelinkomst ²⁾	3,3	1,6	1,3	1,1	1,1	1,3	3,1
Enhetsarbetskostnad ³⁾							
i hela samhällsekonomin	5,6	2,2	0,6	0,5	0,5	-0,2	2,7

¹⁾ Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

²⁾ Hela samhällsekonomin lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin.

³⁾ Löntagarersättningarna dividerade med volymen av bruttofördlingsvärdet till baspris.

Löntagarersättningarnas andel av nationalinkomsten sjönk till 61 % i fjol. Trots nedgången ligger löntagarersättningarnas andel av nationalinkomsten fortfarande på hög nivå. Efter finanskrisen förändrades den funktionella inkomstfördelningen då löntagarersättningarnas andel steg och de motsvarar nu den höga nivån efter depressionen på 1990-talet. Under de svåraste depressionsåren på 1990-talet var löntagarersättningarnas andel som högst upp i 74 %. I slutet av prognosperioden sjunker löntagarersättningarnas andel till 60 %, så den funktionella inkomstfördelningen förändras något. Skatterna på produktion och import behåller sin nuvarande andel av nationalinkomsten minskad med subventionerna.

1.6.2 Lönerna

De nominella inkomsterna steg med 1,4 % i fjol mätt med inkomstnivåindexet. De avtalsenliga lönerna steg med 0,7 % och övriga faktorer höjde inkomstnivåindexet med 0,7 %.

År 2015 utvecklas inkomstnivån i enlighet med den arbetsmarknadslösning som arbetsmarknadsparterna förhandlade fram hösten 2013; sysselsättnings- och tillväxtavtalet höjer de avtalsenliga lönerna med i medeltal 0,5 %. Den senaste arbetsmarknadslösningen som förhandlades fram i juni 2015 beräknas också höja de avtalsenliga lönerna med i medeltal 0,5 % 2016.

I inkomstutvecklingsprognosen antas andra faktorer än de avtalsenliga lönerna höja inkomsterna med drygt ½ % om året. De nominella inkomsterna beräknas sålunda öka med 1,1 % 2015. Inkomsternas antas fortsätta att stiga försiktigt 2016 och 2017 så att inkomstnivån stiger med 1,2 % vardera året. Denna höjning av inkomstnivån är betydligt långsammare än genomsnittstakten under 2000-talet, vilket är i harmoni med den långsamma ekonomiska tillväxten och den dämpade sysselsättningsutvecklingen.

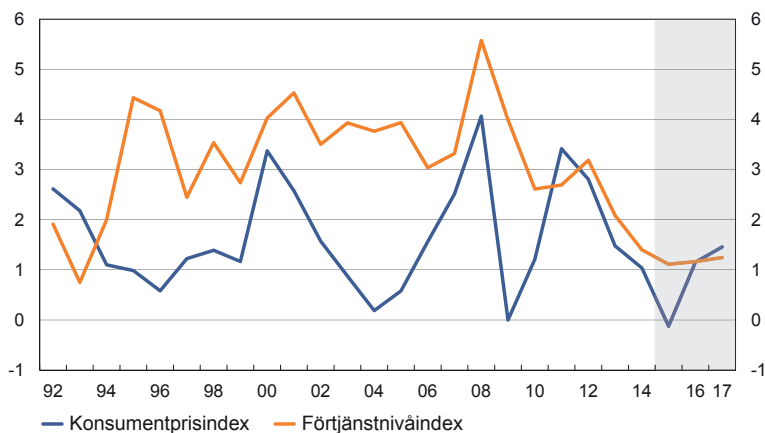
1.6.3 Konsumentpriserna

Konsumentpriserna sjunker temporärt

Inflationen är långsammare än normalt under prognosperioden, och flera olika faktorer gör att inflationstrycket är lågt. Samhällsekonomi har tillgång till mycket lediga resurser, eftersom arbetslösheten är hög och företagen har stor ledig kapacitet. Sålunda är produktionsgapet fortfarande klart negativt. Även konsumenternas inflationsförväntningar är mycket måttliga. Prognosen stödjer sig på externa antaganden om att importpriserna samt oljepriset stiger något, att räntenivån är låg, att eurons valutakurs försvagas något samt att lönerna höjs återhållsamt.

I år sjunker konsumentpriserna temporärt. Mätt med det nationella konsumentprisindexet sjunker priserna med 0,1 %. I början av året stannade inflationen av och under januari-juni sjönk prisnivån med -0,1 %. Föregående gång som konsumentpriserna sjönk i Finland var i efterdyningarna av den internationella finanskrisen 2009. Konsumentpriserna har sjunkit till följd av den kännbara sänkningen av världsmarknadspriset på olja. Även andra faktorer har bidragit till den anspråkslösa prisutvecklingen, men det är oljan som har haft den största enskilda prissänkande effekten i början av året. Världsmarknadspriserna på olja och andra råvaror har sjunkit till följd av att den globala ekonomiska tillväxten är skör och efterfrågan försämrats i de ekonomier som är stadda i utveckling. Trots att euron har försämrats i relation till dollarn, hade oljepriset i euro i juni sjunkit med drygt 30 % från i fjol. Till följd av detta har även konsumentpriser på energi sjunkit kännbart i hemlandet. Efter juni har världsmarknadspriset på olja börjat sjunka på nytt, bland annat tack vare samförståndet med Iran om kärnkraften, så energipriset är inte utsatt för något stort höjningstryck i slutet av året. I prognosen antas medelpriset på olja 2015 bli cirka 55 dollar per fat.

Konsumentpris- och förtjänstnivåindex förändring från föregående år, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Inflationen har fördröjts av även andra faktorer än energipriset. Priserna på varor och livsmedel har sjunkit i början av året. Svag efterfrågan samt sänkta importpriser har bidragit till prissänkningen på varor. En eventuell orsak är också effekterna av den andra omgångens sänkning av oljepriset. Livsmedelspriserna har sjunkit sedan början av året, eftersom den skärpta konkurrensen inom detaljhandeln har gjort att branschaktörerna meddelat om prissänkningar på utvalda livsmedel¹. Den enda betydande huvudkategorin i konsumentpriskorgen där priserna har stigit är tjänster. Priserna på tjänster har stigit i en takt av knappt 2 % under början av året, vilket även det är klart måttligare än tidigare år. Orsaken till att takten varit långsammare än tidigare är återhållsamma lönehöjningar och svag konsumtionsefterfrågan.

Inflationstrycket är lägre än normalt även de följande åren. Inflationen påskyndas gradvis under prognosperioden när den ekonomiska tillväxten kommer i gång och produktionsgapet krymper. Trots krympningen är produktionsgapet stort och arbetslösheten sjunker endast långsamt, varför inflationen blir långsammare än vanligt. Mätt med det nationella konsumentprisindexet tilltar inflationen nästa år till drygt 1 % när priserna på energi och tjänster stiger. Däremot stannar botteninflationen, där inverkan av energi och färsk livsmedel har eliminerats, fortfarande under 1 %. År 2017 är inflationen 1,5 %. Det harmoniserade konsumentprisindexet² stiger långsammare än så mot slutet av prognosen, eftersom den lätta ökningen av räntenivån inte syns direkt i indexet.

¹ Exempelvis inverkan av prissänkningen på mjölkprodukter på inflationen var i juni -0,1 %-enheter.

² Det harmoniserade konsumentprisindexet är snävare än det nationella konsumentprisindexet. Exempelvis räntor och största delen av kostnaderna för ägarboende saknas i det harmoniserade konsumentprisindexet.

Tabell 13. Prisindex

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**	I medeltal 2014/2004
	procentuell förändring						
Exportprisindex ¹⁾	1,1	-1,0	-0,7	-0,3	1,0	1,7	0,6
Importprisindex ¹⁾	2,1	-1,4	-1,6	-0,9	1,0	1,6	1,7
Konsumentprisindex	2,8	1,5	1,0	-0,1	1,1	1,5	1,9
Harmoniserat konsumentprisindex	3,2	2,2	1,2	0,0	1,1	1,3	2,1
Hemmamarknadens basprisindex	3,1	0,2	-1,3	-2,5	1,4	2,2	2,5
Byggnadskostnadsindex	2,4	1,0	1,0	0,5	1,3	2,0	2,5

¹⁾ Enligt nationalräkenskaperna

I år höjer skattehöjningarna prisnivån. På samma sätt som i fjol höjdes även i början av detta år flera indirekta skatter, bland annat tobaksskatten, elskatten och fordonsskatten. År 2015 beräknas höjningen av de indirekta skatterna höja det nationella konsumentprisindexet med cirka 0,3 procentenheter. Nästa och därpå följande år höjer ändringar av bil-, fordons- och tobaksskatten det nationella konsumentprisindexet med uppskattningsvis 0,2 procentenheter per år.

Inte heller i euroområdet har priset stigit i början av året. De senaste månaderna har dock prissänkningen upphört och botteninflationen har varit nästan 1 %. Av huvudposterna i euroområdets konsumentpriskorg har endast energipriset sjunkit, till skillnad från i Finland, där man har sett en mer omfattande nedgång. Enligt Europeiska centralbankens prognos tilltar inflationen 2016 och 2017 till 1,5 och 1,8 %. Sålunda stiger prisnivån i Finland, för första gången på lång tid, långsammare än i euroområdet. I internationell prisjämförelse är prisnivån för den privata konsumtionen i Finland den högsta i euroområdet.

2 Den ekonomiska politiken och den offentliga ekonomin

2.1 Den offentliga sektorn totalt

Under detta årtionde har Finlands offentliga finanser börjat uppvisa ett permanent underskott på grund av det långvariga svaga konjunkturläget samt de mer långvariga strukturproblemen. I fjol var underskottet 7 miljarder euro, vilket är 3,3 % i relation till BNP. De offentliga finanserna fortsätter att uppvisa ett underskott till utgången av årtiondet, även om de omfattande anpassningsåtgärderna minskar underskottet. Saldot för de offentliga samfunden belastas kontinuerligt av den utgiftsökning som beror på att befolkningen blir äldre. Det offentliga skuldförhållandet växer under prognosperioden.

Finlands offentliga finanser utgörs av staten, kommunerna och socialskyddsfonderna, som ytterligare är uppdelade i arbetspensionsfonderna, som sköter den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen, och övriga socialskyddsfonder. Av de offentliga finanserna följer statens saldo klart mest konjunkturvändningarna framför allt därför att skatteinkomsterna är så konjunktur känsliga.

I fjol ökade underskottet i statsfinanserna till knappt 8 miljarder euro. Statens skatteinkomster ökade mycket försiktigt. Utgifterna ökade särskilt av inkomsttransfereringar till andra sektorer. Underskottet i statsfinanserna väntas krympa måttligt under prognosperioden.

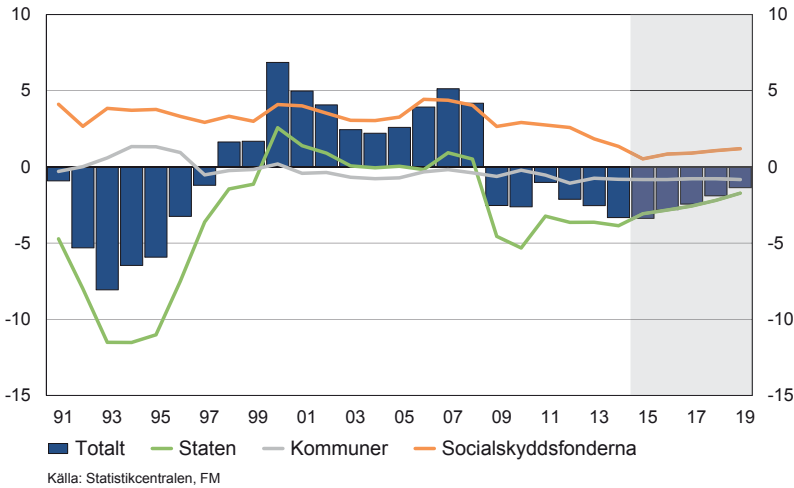
Lokalförvaltningens underskott ökade något i fjol. Lokalförvaltningens underskott beräknas stanna på 0,8 % i relation till BNP under hela prognosperioden. Anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet stärker kommunekonomin under de närmaste åren, men i den mån som åtgärderna har preciserats räcker de inte till för att täcka utgiftstrycket till följd av befolkningens förändrade åldersstruktur.

Arbetspensionsanstaltens överskott har krympt de senaste åren när pensionsutgifterna har ökat i rask takt och den låga räntenivån har skurit ned förmögenhetsinkomsterna. Arbetspensionsanstaltens saldo beräknas fortsätta uppvisa ett överskott på cirka 1 % under prognosperioden. Övriga socialskyddsfonder uppvisade ett underskott i fjol på grund av de stigande arbetslöshetsutgifterna. Övriga socialskyddsfonders saldo förbättras under prognosperioden av att arbetslöshetsförsäkringsavgifterna höjs samt arbetslöshetsläget så småningom förbättras.

Utgiftsgraden har stigit i rask takt de senaste åren. Arbetslöshetsutgifterna samt åldersrelaterade utgifter har höjt utgiftsgraden. Även bruttonationalproduktens låga tillväxt påverkar relationstalet kännbart. Under prognosperioden beräknas utgiftsgraden så småningom sjunka tack vare anpassningsåtgärderna samt det förbättrade arbetslöshetsläget. De senaste åren har skattehöjningarna höjt skatteuttaget, det vill säga förhållandet mellan skatter och utgifter av skattenatur och BNP. Under prognosperioden håller sig skatteuttaget tämligen stabilt på cirka 44 % i relation till BNP.

Offentliga sektorns finansiella sparande

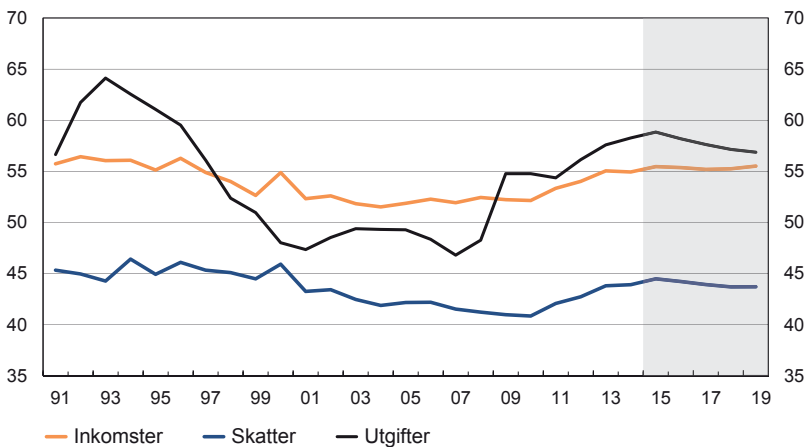
i förhållande till BNP, %

Underskottet i de offentliga finanserna översteg 3 % referensvärdet i 2014 och referensvärdet överstigs också i år. Enligt finansministeriets september prognos räcker regeringsprogrammets sparåtgärder, när de genomförs fullt ut, till att få ner underskottet under gränsen 3 %. Sålunda konstaterades att underskottskriteriet är uppfyllt, som konstaterades av europeiska kommissionen i juni. Trots att skulden även i denna prognos överskrider gränsen 60 % och man bryter mot skuldskriteriet från 2016 och framåt leder detta inte ensamt till att förfarandet inleds. Också europeiska kommissionen konstaterade i juni att det inte är aktuellt att inleda förfarandet vid alltför stora överskott på basis av underskotts- eller skuldskriteriet.

De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter

i förhållande till BNP, %

Finlands medelfristiga mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna är fortfarande -0,5 % i relation till BNP. När det gäller 2014 konstaterade kommissionen att Finland i stort sett uppfyllt kraven i den förebyggande delen. Enligt prognosen iakttar Finland i stort sett således kraven i den förebyggande delen 2015. 2016 är avvikelserna enligt en övergripande bedömning inte betydande. Möjligheten av en betydande avvikelse kan ändå inte uteslutas. Iakttagandet av EU:s finanspolitiska regel går noggrannare igenom i rutan.

Tabell 14. Offentliga samfund ¹

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	md euro					
Direkta skatter	31,2	32,9	33,8	34,8	34,8	35,7
Skatter på produktion och import	28,1	29,3	29,5	29,6	30,2	30,6
Socialförsäkringsavgifter	25,5	25,9	26,3	26,8	27,8	28,5
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ²	85,4	88,8	90,1	91,8	93,6	95,6
Övriga inkomster ³	23,1	23,5	23,1	23,3	24,3	25,3
erhållna räntor	2,5	2,5	2,2	2,0	2,1	2,4
Inkomster	107,9	111,7	112,7	114,5	117,2	120,1
Konsumtionsutgifter	48,7	50,3	50,9	51,5	52,0	53,0
Subventioner	2,7	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6
Socialförmåner och -bidrag	36,1	38,4	40,3	41,8	42,8	43,8
Övriga transfereringar	5,6	6,0	6,0	5,8	5,6	5,3
Subventioner och transfereringar totalt	44,4	47,1	49,1	50,4	51,0	51,7
Kapitalavgifter ⁴	8,6	8,9	9,1	9,1	9,3	9,7
Övriga utgifter	10,6	10,4	10,5	10,5	10,8	11,1
erhållna räntor	2,8	2,6	2,5	2,4	2,4	2,4
Utgifter	112,2	116,8	119,5	121,5	123,1	125,4
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-4,2	-5,1	-6,8	-7,0	-6,0	-5,3
Statsförvaltning	-7,3	-7,4	-7,9	-6,3	-6,0	-5,6
Lokalförvaltningen	-2,1	-1,5	-1,7	-1,7	-1,8	-1,7
Arbetspensionsanstalterna	4,8	3,7	3,4	2,1	2,3	2,3
Övriga socialskyddsfonder	0,4	0,0	-0,7	-1,1	-0,5	-0,3
Primärt överskott ⁵	-3,8	-5,0	-6,4	-6,4	-5,6	-5,1

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

² Innehåller kapitalskatter.

³ Inkl. kapitaltransfereringar och förslitning av kapital.

⁴ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.

⁵ Nettoutlåning exklusive nettoränteutgifter.

Fortfarande möjligt att EU:s förfaranden för de offentliga finanserna inleds under prognosperioden

Våren 2015 visade det sig att den offentliga sektorns underskott 2014 var klart värre än väntat och överskred fördragets referensvärde 3 %.¹ På våren förutspåddes att underskottet överskrider gränsen på 3 % även i år och blir mindre än 3 % först 2018. Enligt samma prognos överskrider den offentliga skulden fördragets referensvärde 60 % 2015 och överskridningen av kriteriet kan inte längre förklaras med andra betydande faktorer (solidaritetsoperationer och konjunkturläge) från 2016 och framåt. Av dessa orsaker utarbetade kommissionen en rapport enligt artikel 126.3 om Finland, där slutsatsen var att Finland inte uppfyller underskotts- och skuldkriteriet.²

Sedan den nya regeringen presenterat sitt program i slutet av maj gjorde kommissionen en ny analys av situationen i Finland. I analysen konstaterades att om sparåtgärderna enligt regeringsprogrammet genomförs fullt ut 2016 räcker det till att permanent få ner underskottet under gränsen 3 %.³ Sålunda konstaterades att underskottskriteriet är uppfyllt, så det ansågs inte nödvändigt att inleda förfarandet vid alltför stora underskott. Huruvida underskotts- och skuldkriteriet uppfylls bedöms på nytt i ljuset av Planen för de offentliga finanserna (stabilitetsprogrammet).

Finansministeriets ekonomiska avdelnings prognos innehåller de åtgärder som är preciserats så pass att deras inverkan på de offentliga finanserna kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Enligt prognosen kommer underskottet i de offentliga finanserna att underskrida gränsen 3 % 2016 och hålla sig där. Sålunda konstaterades att underskottskriteriet är uppfyllt, som konstaterades av europeiska kommissionen i juni. Trots att skulden även i denna prognos överskrider gränsen 60 % och man bryter mot skuldkriteriet från 2016 och framåt leder detta inte ensamt till att förfarandet inleds. Sålunda är det ännu inte aktuellt att inleda förfarandet vid alltför stora överskott.

Eftersom Finland fortfarande omfattas av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del, riktas krav mot oss i enlighet med detta. Det medelfristiga målet för det strukturella saldot har fortfarande satts till -0,5 % i relation till BNP i stabilitetsprogrammet från våren 2013. Huruvida det medelfristiga målet nås bedöms med hjälp av två pelare, det strukturella saldot och utgiftsregeln.

När det gäller 2014 konstaterade kommissionen att Finland – liksom alla andra länder – uppfyllt kraven i den förebyggande delen. Enligt de landsvisa rekommendationer som rådet antog i juli 2015 förutsätts av Finland i år en strukturell anpassning på 0,1 % i relation till BNP och 2016 en strukturell anpassning på 0,5 % i relation till BNP mot det medelfristiga målet. Från och med 2017 torde anpassningskravet stiga till 0,6 % i relation till BKT per år.⁴ Om anpassningskraven uppfylls fullt ut, nås det medelfristiga målet senast 2018.

Enligt prognosen i kapitel 2 är förändringen i det strukturella saldot 2015 -0,1 % i relation till BNP, vilket betyder, att det finns en avvikelse i pelaren som gäller det strukturella saldot, men den är inte betydande. Till följd av den negativa tillväxten i 2014 är den kumulativa avvikelserna 2014–15 inte heller betydande. Utgiftsregeln uppfylls både i 2015 och kumulativt 2014–15. Enligt prognosen iakttar Finland således i stort sett kraven i den förebyggande delen 2015.

¹ EU:s förfaranden och begreppen i anslutning därtill förklaras på FM:s webbplats: www.vm.fi.

² http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/30_edps/126-03_commission/2015-05-13_fi_126-3_en.pdf.

³ http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/20_scps/2015/26_fi_scp_addendum_en.pdf.

⁴ De årliga anpassningskraven bestäms enligt matrisen i kommissionens meddelande från januari och fryses alltid för följande år utifrån kommissionens prognos föregående vår.

2016 förblir det strukturella saldoto enligt prognosen på 2015 nivå, med andra ord är avvikelser från den erforderliga anpassningen litet under 0,5 % i relation till BNP. Om avvikelserna realiserar sig kan de bli betydande i sig själv eller kumulativt 2015-16. Utgiftsregeln uppfylls dock fortfarande både i 2016 och kumulativt 2015-16. Sålunda ger förändringen i det strukturella saldoto och utgiftsregeln möjligen en motstridig bild av huruvida kraven i den förebyggande delen uppfylls, vilket betyder att det görs en övergripande bedömning av kraven i den förebyggande delen. Utgiftsregeln tycks i detta ekonomiska läge vara en tillförlitligare mätare på inställningen av finanspolitiken än det strukturella saldoto.⁵ Sålunda kommer avvikelserna enligt dagens övergripande bedömning inte heller nästa år att bli betydande. Finland kommer dessutom att anhänga om att både strukturreforms- och investeringsklausulen ska utnyttjas 2016.⁶ Bedömningen preciseras dock i takt med att materialet uppdateras.

Enligt prognosen i kapitel 2 kommer det medelfristiga målet inte att nås 2019. För att målet ska nås förutsätts att de åtgärder som tills vidare inte preciserats eller är villkorliga i regeringsprogrammet, och därför inte beaktats i prognosen, genomförs så att man åstadkommer anpassningen enligt regeringsprogrammet.

Det strukturella saldoto, förändringen i det strukturella saldoto och strukturell anpassning

	2014	2015**	2016**	2017**
Strukturella saldoto	-1,7	-1,8	-1,8	-1,9
Förändringen i det strukturella saldoto	-0,7	-0,1	0,0	-0,1
Strukturell anpassning	0,0	0,1	0,5	0,6
Avvikelsen	0,7	0,2	0,5	0,7

⁵ Utgiftsregeln tycks fungera stabilare än förändringen i det strukturella saldoto när det råder långsam tillväxt, liten inflation och låga räntor.

⁶ Medlemsstaterna har uppmanats att uppgge i sina stabilitetsprogram huruvida de vill utnyttja de strukturreforms- och investeringsklausuler som kommissionen presenterade i januari 2015. Eftersom det inte är möjligt att utnyttja klausulerna i efterhand och med hänsyn till de osäkerheter som hänför sig till det strukturella saldoto och beräkningen av det, anser Finland att det är bäst att anhänga om att få utnyttja dessa klausuler 2016. Användningen av den flexibilitet som strukturreformsklausulen tillåter har motiverats med den pensionsreform som överenskomms hösten 2014, och som har verifierbar inverkan på de offentliga finansernas långfristiga hållbarhet. Finland uppfyller också kraven för att få utnyttja investeringsklausulen. Enligt uppgifter från programperioden 2007-2013 var den offentliga sektorns finansiella andel av samfinansierade investeringsprojekt i medeltal cirka 0,1 % i relation till BNP per år i Finland. Eftersom den inhemska finansiella andelen 2016 inte är känd i detta skede, kan detta medeltal användas som riktgivande uppskattning för att avvikelser ska tillåtas med stöd av investeringsklausulen.

Tabell 15. Parametrar för den offentliga ekonomin

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	i förhållande till BNP, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	42,7	43,8	43,9	44,5	44,2	43,9
Den offentliga sektorns utgifter ¹	56,1	57,6	58,3	58,8	58,2	57,6
Den offentliga sektorns nettoutlåning	-2,1	-2,5	-3,3	-3,4	-2,8	-2,4
Statsförvaltningen	-3,6	-3,6	-3,9	-3,1	-2,8	-2,6
Lokalförvaltningen	-1,1	-0,7	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Arbetspensionsanstalterna	2,4	1,8	1,7	1,0	1,1	1,1
Övriga socialskyddsfonder	0,2	0,0	-0,3	-0,5	-0,3	-0,2
Primärt överskott ²	-1,9	-2,5	-3,1	-3,1	-2,6	-2,4
Den offentliga sektorns skuld (EMU)	52,9	55,6	59,3	62,6	64,3	65,8
Statsskulden	42,0	44,3	46,4	48,7	49,9	51,2
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1000 personer	630	633	627	624	620	617
Staten	139	142	138	135	133	132
Lokalförvaltningen	480	480	478	478	476	475
Socialskyddsfonderna	11	11	11	11	11	11

¹ EU harmonisering.

² Nettoutlåning utan nettoräntor.

Tabell 16. Euroområdets finansiellt sparande och skuld

	2014	2015**	2016**	2014	2015**	2016**
	Finansiellt sparande			Skuld		
	i förhållande till BNP, %					
*Finland	-3,3	-3,4	-2,8	59,3	62,6	64,3
Finland	-3,2	-3,3	-3,2	59,3	62,6	64,8
Storbritannien	-5,7	-4,5	-3,1	89,4	89,9	90,1
Sverige	-1,9	-1,5	-1,0	43,9	44,2	43,4
Danmark	1,2	-1,5	-2,6	45,2	39,5	39,2
Irland	-4,1	-2,8	-2,9	109,7	107,1	103,8
Spanien	-5,8	-4,5	-3,5	97,7	100,4	101,4
Nederländerna	-2,3	-1,7	-1,2	68,8	69,9	68,9
Luxemburg	0,6	0,0	0,3	23,6	24,9	25,3
Portugal	-4,5	-3,1	-2,8	130,2	124,4	123,0
Österrike	-2,4	-2,0	-2,0	84,5	87,0	85,8
Tyskland	0,7	0,6	0,5	74,7	71,5	68,2
Frankrike	-4,0	-3,8	-3,5	95,0	96,4	97,0
Belgien	-3,2	-2,6	-2,4	106,5	106,5	106,4
Italien	-3,0	-2,6	-2,0	132,1	133,1	130,6
Grekland	-3,5	-2,1	-2,2	177,1	180,2	173,5

Källa: EU-kommissionens prognos våren 2015, *Finland: FM september 2015.

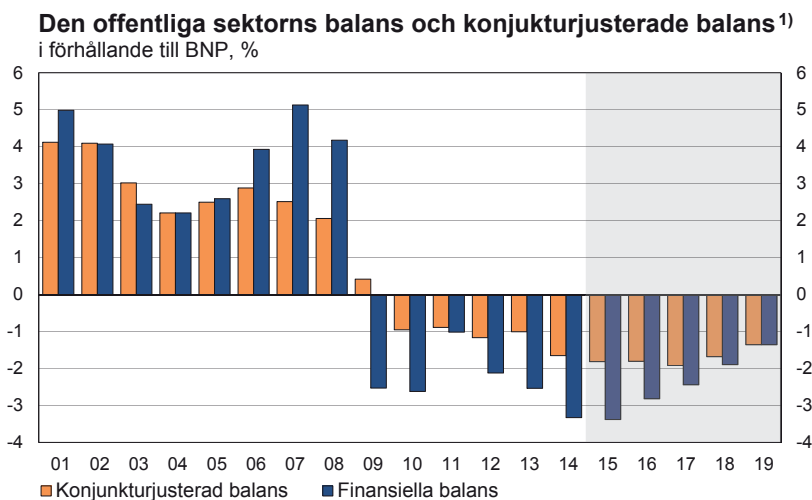
2.1.1 Bedömningarna av finanspolitikens verkningar

Finanspolitiken är åtstramande 2015 i fråga om alla offentliga finanser. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om innebär en åtstramning av finanspolitiken för statens del med cirka 3 miljarder euro. År 2015 beräknas skatteuttaget stiga till 44,5 % i relation till BNP. Skatteuttaget sjunker något 2016–2019, eftersom de viktigaste skatteslagen som lönesumman och den privata konsumtionen växer långsammare än BNP. Utgiftsgraden vänder i en långsam nedgång 2016 tack vare sparåtgärderna och nedgången i de konjunkturrelaterade utgifterna.

Inställningen av finanspolitiken kan också granskas med hjälp av förändringen i det strukturella saldot beräknad enligt EU:s gemensamma metod. Det strukturella saldot uppskattas genom att man undanröjer konjunktorens inverkan på den offentliga sektorns saldo. Den återstående delen beskriver den bedrivna politikens och andra än konjunkturrelaterade faktorer inverkan på saldot. Förändringarna i det strukturella saldot beskriver således förändringarna i den totala inställningen av finanspolitiken. Stärks det strukturella saldot innebär det en åtstramande finanspolitik, men ett svagare strukturellt saldo innebär att finanspolitiken är stimulerande.

En granskning av inställningen av finanspolitiken genom förändringarna i det strukturella saldot ger inte en bild som helt sammanfaller med en granskning som härletts från enskilda inkomst- och utgiftstransaktioner. Det strukturella saldot uppskattas hålla sig på fjolårets nivå även i år. Till skillnad från vad man kan tro utifrån de enskilda transaktionerna, håller sig det strukturella saldot något så när stabilt 2015–2017 och stiger måttligt 2018–2019.

Skillnaden mellan inställningen av finanspolitiken mätt med förändringen i det strukturella saldot och den sammantagna verkan av enskilda finanspolitiska transaktioner förklaras med flera faktorer som i första hand hänför sig till mätningen av det strukturella saldot. Exempelvis ökningen av de åldersrelaterade utgifterna försämrar det strukturella saldot, trots att det inte fattas några nya beslut som ökar utgifterna.

1) Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach

Källa: Statistikcentralen, FM

2.1.2 Den offentliga sektorns skuld

Den offentliga sektorns skuld ökade i fjol med 9 miljarder euro. På sex år har den offentliga skulden nästan fördubblats. Då totalproduktionens tillväxt samtidigt har varit mycket svag, har även skulden i relation till BNP nästan fördubblats. I år överskrider skuldförhållandet redan referensvärdet 60 % och ingen vändning är inom synhåll de närmaste åren.

Prognosen för den offentliga skulden utgår från nettouplåningsbehovet i statsbudgeten och den prognos för statsskulden som härletts från det. Ungefär fyra femtedelar av den offentliga skulden är den statliga budgetekonomins skuld. I prognosen beaktas dessutom skulderna för andra enheter som hör till staten i nationalräkenskaperna än budgetekonomin. Den offentliga skulden påverkas också av kommunernas underskott och lokalförvaltningens skuldtagningsbehov som härletts från det. Hittills har socialskyddsfonderna inte haft någon skuld, men i fjol var Arbetslöshetsförsäkringsfonden tvungen att ta lån på grund av de växande arbetslöshetsförmånerna och låntagningen fortsätter i år.

Till den offentliga skulden räknas också vissa andra poster, till exempel de lån som det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet beviljat biståndstagarländerna, säkerheter som hänför sig till derivatavtal som använts för hanteringen av statens skuldportföljd, skulder som hänför sig till statens livscykelprojekt, kärnavfallshanteringsfondens kapitel och de mynt som är i omlopp. Från den offentliga skulden elimineras skulderna mellan olika offentliga samfund. Den största interna skuldposten är arbetspensionsanstaltens placeringar i statliga skuldpaper.

De offentliga sektorns skuld i relation till BNP ökade med 3,7 procentenheter 2014. I den bifogade tabellen specificeras de faktorer som bidragit till förändringen i den offentliga sektorns skuldförhållande. Med hjälp av tabellen förklaras sambandet mellan de offentliga samfundens saldo och förändringen i skuldförhållandet i nationalräkenskaperna. I tabellen betyder plustecken att faktorn har en ökande inverkan på skuldförhållandet medan minustecken betyder att faktorn inverkar minskande på skuldförhållandet.

Tabell 17. Ändringen av de offentliga samfundens skuldförhållande och faktorerna som påverkar det

	2013	2014	2015**	2016**	2017**	2018**	2019**
Skuldförhållandet, % av BNP ¹⁾	55,6	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4	66,6
Ändring av skuldförhållandet	2,7	3,7	3,3	1,7	1,5	0,6	0,2
Faktorer som påverkar ändringen av skuldförhållandet							
Primära finansiella balans	1,3	2,1	2,2	1,7	1,3	0,8	0,1
Ränteutgifterna	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2
Ändring av BNP-beloppet	0,6	0,2	-0,1	-0,8	-0,9	-0,8	-0,8
Ändring av priser på BNP	-1,5	-1,0	-0,3	-0,8	-1,0	-1,2	-1,3
Anskaffning av finansieringsmedel (netto)	1,8	1,7	1,0	1,1	1,1	1,1	1,0
Andra faktorer ²⁾	-0,8	-0,5	-0,8	-0,7	-0,1	-0,3	-0,1

¹⁾ Den offentliga skulden består på grund av statistikreformen av en prognos även åren 2011, 2012 och 2013. Se ramen på sida 70.

²⁾ Andra faktorer inkluderar effekten av statens privatiseringsinkomster, utlåning, samt faktorer som har samband med värderingen av inkomster och utgifter.

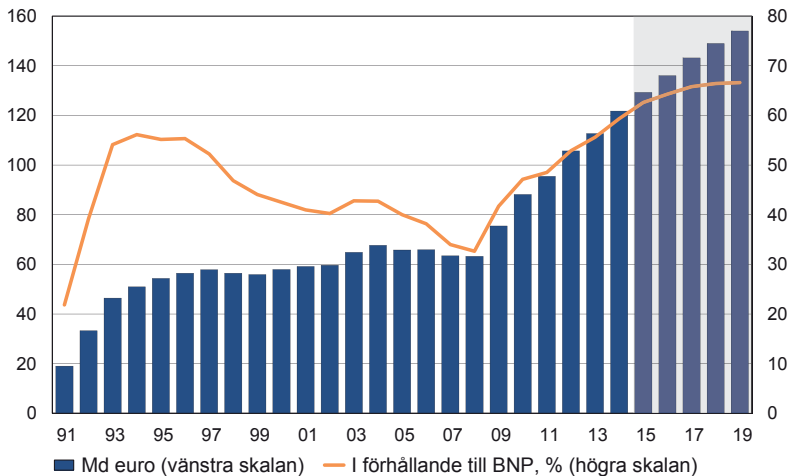
Plusmärkt effekt höjer och minusmärkt effekt sänker skuldförhållandet.

Den primära balansen (inkomsterna minus utgifterna exklusive ränteutgifterna) uppvisade ett underskott i fjol, vilket bidrog till skuldökningen med 2,1 procentenheter. Ränteutgifterna ökade skuldförhållandet med 1,2 procentenheter. När skulden sätts i relation till BNP, minskar ökat BNP-värde skuldförhållandet. År 2013 krympte BNP:s volym vilket ökade skuldförhållandet något, men prisökningen sänkte det med 1,0 procentenhet.

Till den offentliga ekonomin räknas även arbetspensionsanstalterna, vars saldo uppvisar ett överskott. År 2014 var överskottet 1,7 % i relation till BNP (i tabellen raden anskaffning av finansieringsmedel (netto)). Eftersom arbetspensionsanstalternas överskott räknas med i de underliggande offentliga finanserna, men inte används för att amortera den offentliga skulden, måste arbetspensionsanstalternas överskott elimineras från de faktorer som påverkar förändringen i skuldförhållandet.

Utöver dessa faktorer minskade statens långgivning samt faktorer i anslutning till värderingen av och tidpunkten för inkomsterna och utgifterna den offentliga sektorns skuldförhållande med 0,5 procentenheter 2014.

De offentliga samfundens skuld

Källa: Statistikcentralen, FM

2.2 Statsfinanserna

Statsfinanserna har ända sedan 2009 uppvisat ett anmärkningsvärt stort underskott. År 2014 växte underskottet enligt nationalräkenskaperna till nästan 8 miljarder euro. Inkomsterna ökade med endast 1 % samtidigt som utgifterna ökade tydligt mer. Utgifterna ökade mest av inkomsttransfereringarna till andra sektorer.

I år växer BNP bara 0,2%. Skatteunderlagens svaga tillväxt stödjer inte någon ökning av skatteinkomsterna. Samtidigt gör den växande arbetslösheten att arbetslöshetsutgifterna stiger. De åtgärder för att anpassa utgifterna som tidigare regeringar fattat beslut om minskar dock underskottet i statsfinanserna betydligt. Underskottet minskas också av en engångsöverföring på 500 miljoner euro från Statens pensionsfond.

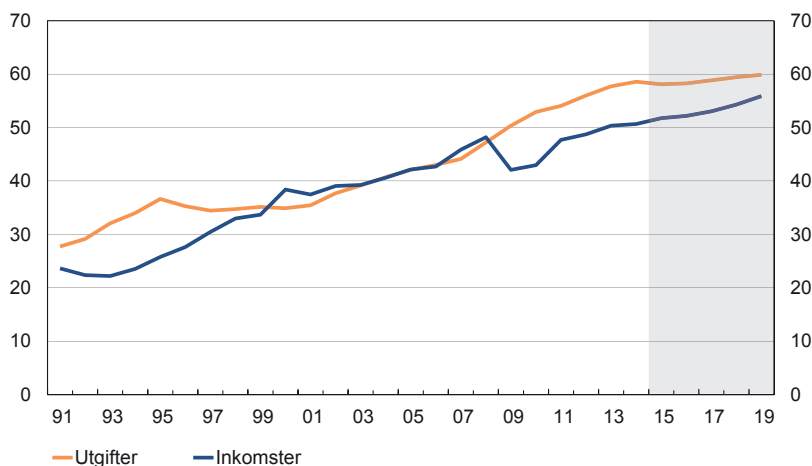
Nästa år fortsätter underskottet att krympa när de anpassningsåtgärder som statsminister Juha Sipiläs regering fattat beslut om börjar verkställas. När den ekonomiska tillväxten så småningom kommer i gång sätter även den farten på skatteinkomstökningen.

På medellång sikt ökar utgifterna mycket måttligt historiskt sett. Ökningen dämpas i synnerhet av de anpassningsåtgärder som riktas mot utgifterna. Samtidigt ökar inkomsterna relativt stabilt. Trots anpassningsåtgärderna förblir det statsfinansiella läget svagt och underskottet beräknas vara knappt 4 miljarder euro 2019.

I slutet av fjolåret var statsskulden 95 miljarder euro. Eftersom budgeterna under prognosperioden uppvisar underskott, fortsätter staten att skuldsätta sig. Under prognosperioden ökar statsskulden med cirka 25 miljarder euro. Skuldökningen i relation till totalproduktionen avtar dock före 2019.

Statens borgensförbindelser är inte utgifter och de syns inte i statsbudgeten eller nationalräkenskaperna. Beloppet av statens borgensförbindelser har ökat snabbt de senaste åren. Totalt uppgick statens borgensstock till 43 miljarder euro i slutet av det andra kvartalet i år.

Statens inkomster och utgifter
md euro

Källa: Statistiskentralen, FM

Tabell 18. Statsförvaltning¹

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	md euro					
Direkta skatter	11,8	12,2	12,6	13,0	13,2	13,6
Skatter på produktion och import	28,1	29,3	29,5	29,6	30,2	30,6
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ²	40,5	42,2	42,6	43,3	44,1	45,0
Övriga inkomster ³	8,5	8,7	8,6	9,1	8,9	9,0
erhållna räntor	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4
Inkomster totalt	49,0	50,8	51,2	52,4	53,0	54,0
Konsumtionsutgifter	12,9	13,7	13,8	13,8	14,0	14,3
Subventioner och övriga transfereringar	36,1	37,5	38,1	37,9	37,9	38,1
till övriga offentliga samfund	24,5	25,5	25,9	25,8	26,2	26,6
Ränteutgifter	2,7	2,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Kapitalavgifter ⁴	4,6	4,5	4,8	4,7	4,8	5,1
Avgifter totalt	56,3	58,2	59,1	58,7	59,1	59,8
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-7,3	-7,4	-7,9	-6,3	-6,1	-5,8
Primärt överskott ⁵	-5,1	-5,4	-5,8	-4,3	-4,1	-3,8

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

² Kapitalskatter inkl.

³ Inkl. mottagna kapitaltransfereringar (kapitalskatter exkl.) och förslitning av fast kapital.

⁴ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.

⁵ Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter.

2.2.1 Utgifterna inom statsfinanserna

Utgifterna inom statsfinanserna enligt nationalräkenskaperna ökade med 1,5 % i fjol, det vill säga cirka 0,9 miljarder euro. Statens utgifter i relation till BNP har varit cirka 28 % de senaste åren. På tio år har de nominella totala utgifterna ökat med 18 miljarder euro, det vill säga 44 %.

I år och de närmaste åren beräknas statens utgifter öka mycket långsamt till följd av de föregående och den nuvarande regeringens anpassningsåtgärder. De anpassningsåtgärder på budgetens utgiftssida som gäller 2015 är större än i fjol och de totala utgifterna beräknas krympa för första gången sedan 2000. Utgifterna förutspås inte öka just alls under hela valperioden och i relation till BNP sjunker de med ett par procentenheter. Utöver anpassningsåtgärderna begränsas utgiftsökningen också av mindre prisjusteringar än tidigare av budgetens ramutgifter.

Över hälften, 31 miljarder euro, av statens utgifter är överföringsutgifter, särskilt till kommunerna och socialskyddsfonderna, men också till sammanslutningar som inte eftersträvar vinst samt EU-avgifter och utvecklingsbistånd till utlandet. Nästan en fjärdedel av utgifterna, 14 miljarder euro, går till konsumtion, det vill säga arbetskraftskostnader och anskaffningar av produktionsinsatser. Andra stora utgiftsobjekt är betalda subventioner samt förmögenhets- och investeringsutgifter.

Ränteutgifterna har länge förblivit mycket måttfulla tack vare den låga allmänna räntenivån och den goda rankingen, trots att statsskulden har ökat kännbart sju år i rad. Enligt nationalräkenskaperna var ränteutgifternas andel av de totala utgifterna i fjol 4,2 %, då motsvarande siffra 1997 som högst var över 16 %. Skulden fortsätter att växa varje år på medellång sikt och ränteutgifterna väntas öka mera kännbart när räntenivån så småningom stiger.

Budgeten för 2016 och ramarna för statsfinanserna

Budgetpropositionen för 2016 baserar sig på den så kallade tekniska ramen från april 2015 samt statsminister Sipiläs regeringsprogram från maj 2015. Utgifterna inom statens budgetekonomi är sammanlagt cirka 54,1 miljarder euro 2016. Utgifterna minskar med cirka 0,3 miljarder euro jämfört med vad som budgeterades för 2015 (inklusive tilläggsbudgetförslagen). I budgetpropositionen har beaktats de utgiftsbesparingar och höjningar av avgiftsinkomsterna som linjerats i regeringsprogrammet, och deras nettoinverkan på statsbudgeten är cirka 0,8 miljarder euro 2016. Å andra sidan höjs utgiftsnivån av de satsningar på spetsprojekt under valperioden som regeringen beslutat om (cirka 0,3 miljarder euro). Jämfört med 2015 ökar utgifterna också av vissa andra faktorer, så som växande utgifter på grund av asylsökande, tilläggsutgifter till följd av justeringen av kostnadsfördelningen mellan kommunerna och staten, statens växande pensionsutgifter samt försvarsmaktens växande materielanskaffningar till följd av ändrade tidtabeller och tilläggsatsningar. Ränteutgifterna för statsskulden är cirka 1,6 miljarder euro, vilket är på samma nivå som det nuvarande året.

År 2016 beräknas inkomsterna inom budgetekonomin (exklusive upplåningen) vara cirka 49,1 miljarder euro och skatteinkomsterna cirka 40,8 miljarder euro. Inkomsterna inom budgetekonomin är på samma nivå jämfört med vad som budgeterades för 2015 (inklusive tilläggsbudgetförslagen). I inkomststaterna har beaktats de ändringar i beskattningsgrunderna som beslut fattats om i statsminister Sipiläs regeringsprogram, och som syftar till att stärka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. I enlighet med regeringsprogrammet förskjuts tyngdpunkten i beskattningen från arbete och företagande till särskilt miljöskatter. Beskattningen för låg- och medelinkomsttagare lättas upp genom att arbetsinkomststavrdraget höjs. Tobaksskatten, avfallsskatten samt beskattningen av bränsle för eldning, kraftverk och arbetsmaskiner höjs. Under ramperioden justeras förvärvsinkomstbeskattningen varje år i motsvarighet till höjningen av inkomstnivån och/eller inflationen. Fordonsskatten höjs och för registrerade båtar och motorfordon införs en ny årlig skatt. Bilbeskattningen lättas upp. De nya ändringar i skatteinkomsterna som regeringen föreslår sänker nettoinkomsterna inom budgetekonomin med 0,1 miljarder euro 2016.

Inkomster, utgifter och jämvikt inom statens budgetekonomi, miljarder euro

	2015 tilläggs- budgetprop. III	2016 budgetprop.	2017**	2018**	2019**
Inkomster	49,1	49,1	49,4	50,8	51,7
Utgifter	54,4	54,1	55,2	55,7	55,7
Jämvikt	-5,3	-5,0	-5,9	-4,9	-4,0

Ramen för valperioden 2016–2019

Regeringen fortsätter med förfarandet med en utgiftsram för statsfinanserna. Genom utgiftsregeln säkerställs en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik som främjar ekonomisk stabilitet. Ramen omfattar cirka 80 % av budgetutgifterna. Utanför ramen står de utgifter

som förändras i enlighet med konjunkturerna och finansieringsautomatiken, till exempel utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, lönegarantin, bostadsbidraget samt statens andel av utgifterna för utkomststödet. Nämnda utgifter räknas ändå in i ramen i fråga om utgiftseffekterna av de ändringar som företagits i grunderna för dem. Utanför ramen stannar dessutom bland annat ränteutgifterna för statsskulden, momsutgifterna, finansplaceringarna samt de utgifter där staten fungerar som teknisk förmedlare av finansieringsandelar från utomstående.

Som bilaga till regeringsprogrammet finns en utgiftsregel för hela valperioden som styr utvecklingen av utgifterna inom statens budgetekonomi. Regeringen har fastställt den reella

ramen för statsfinanserna för 2016–2019 i sin plan för de offentliga finanserna den 28 september 2015. Grunden för valperiodens ram utgörs av utgiftsnivån enligt det så kallade tekniska rambeslut som den föregående regeringen fattade den 2 april 2015, och jämfört med den sjunkne stats utgifter som omfattas av ramen med cirka 1,3 miljarder euro på 2019 års nivå. Utgiftsramen för statsfinanserna har angetts med beaktande av de utgiftsbesparingar under valperioden som man kommit överens om i rambeslutet.

Utgifterna inom budgetekonomin för 2016–2019 har jämfört med det så kallade tekniska rambeslutet från våren 2015 sänkts med cirka 0,3 miljarder euro för 2016, uppgått med cirka 0,1–0,3 miljarder euro för 2017–2018 men sänkts med cirka 0,4 miljarder för 2019. Sänkning av utgifterna beror på de utgiftsbesparingar som regeringen beslutat om. Å andra sidan ökar insatserna för spetsprojekten utgifterna under åren 2016–2018. Dessutom har de utgifter som är konjunkturrelaterade liksom även den kompensation som betalas till kommunerna för ändringar av skatteinkomster ökat. Under ramperioden 2016–2019 sjunker förvaltningsområdenas utgifter reellt med i medeltal cirka 0,1 % per år, när de strukturella ändringarna har beaktats. Nominellt ökar förvaltningsområdenas utgifter med i medeltal cirka 0,6 % per år.

Inkomsterna under ramperioden beräknas öka med i medeltal cirka 1½ %. Skatteinkomsterna beräknas öka med i medeltal cirka 2½ % per år under ramperioden. Utgångspunkt för de uppskattade inkomsterna i stats budgetekonomi är en uppskattning av samhällsekonomin utveckling på medellång sikt. Inkomsterna inom budgetekonomin för 2016–2018 har ökat jämfört med det så kallade tekniska rambeslutet från våren 2015. För året 2019 har inkomsterna sänkts. Inkomstposterna har sjunkit eftersom de ekonomiska utsikterna har försämrats. Framförallt den tilläggsfinansiering som fås genom utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier och som anknyter sig till spetsprojekten som regeringen beslutat om ökar inkomstposterna under åren 2016–2018.

Faktorer som bidragit till förändringen i jämvikten hos stats budgetekonomi jämfört med den tekniska Planen för de offentliga finanserna / rambeslutet våren 2015, miljarder euro

	2016**	2017**	2018**	2019**
Jämviktskalkyl, Planen för de offentliga finanserna, 2.4.2015	-6,0	-6,2	-5,6	-5,3
Sparåtgärder och tillägg (netto) enligt regeringsprogrammet som riktar sig mot utgifterna inom statsfinanserna, exkl. Finansinvesteringar	0,7	1,0	1,2	1,5
Regeringens satsningar på s.k. spetsprojekt	-0,3	-0,6	-0,5	0,0
Förändring i finansplaceringsutgifter (bl.a. biståndslån, spetsprojekt)	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2
Kompensation för kommunernas förlorade skatteinkomster i statsandelarna	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Ökning av konjunkturrelaterade utgifter	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Förändring i de uppskatte ränteutgifterna för statsskulden	0,0	0,0	-0,1	-0,3
Annan förändring (netto), bl.a. justering nedåt av priskorrigeringen av utgifter p.g.a. indexfrysningar	0,1	-0,2	0,2	1,0
Nya ändringar i beskattningsgrunderna (netto, inkl. justering av förtjänstnivåindex vid beskattningen av förvärsinkomster för år 2016)	-0,1	-0,2	-0,4	0,0
Ändrade uppskattningar av blandade inkomster och ränte- och dividendinkomster (inkl. regeringsprogrammets sparåtgärder mot avgifter o.d. inom statsfinanserna samt finansieringen av spetsprojekten)	0,8	0,4	0,8	0,2
Andra faktorer som påverkat de uppskattade inkomster (inkl. uppgifter om influtna belopp och den nya konjunkturprognosen)	0,0	-0,1	-0,2	-0,4
FÖRÄNDRING TOTALT	1,0	0,3	0,7	1,3
Jämviktskalkyl, budgetprop.2016 och POF 2016–2019 28.9.2015	-5,0	-5,9	-4,9	-4,0

2.2.2 Inkomsterna inom statsfinanserna

Skatteinkomsternas utveckling bestäms i stor utsträckning av den allmänna ekonomiska utvecklingen och dess struktur. Dessutom kan regeringen genom sina beslut påverka beskattningsutfallet och beskattningens struktur. Största delen av statens inkomster består av skatteinkomster. De viktigaste skatteinkomstposterna består av de inkomst- och kapitalinkomster som hushållen betalar, momsen samt den samfundsskatt som företagen betalar.

Ekonomi har inte växt på tre år. Trots detta har skatteinkomsterna i genomsnitt ökat tämligen bra. Tillväxten har främjats av flera ändringar i beskattningsgrunderna. De största höjningarna har företagits inom den indirekta beskattningen. I fjol var den viktigaste ändringen att samfundsskattesatsen sänktes, vilket ledde till att intäkterna av samfundsskatten sjönk.

Den ekonomiska utvecklingen fortsätter att vara svag i år och skatteinkomsterna ökar endast något. I början av året trädde flera sådana ändringar i beskattningsgrunderna i kraft som den föregående regeringen beslutat om, och som i huvudsak riktade sig mot den indirekta beskattningen. Enligt nationalräkenskaperna beräknas skatteinkomsterna öka cirka 1½ % i år.

Nästa år växer många skatteunderlag snabbare än i år, men fortfarande mycket dämpat historiskt sett. Ändringarna i beskattningsgrunderna lättar upp nettobeskattningen nästa år. Den största ändringen är att arbetsinkomststavadraget höjs.

På medellång sikt tar ökningen av skatteinkomsterna så småningom fart. Detta förklaras av den snabbare ekonomiska tillväxten samt ändringarna i beskattningsgrunderna.

Viktiga poster inom statens övriga inkomster är förmögenhetsinkomsterna samt transfereringarna från Statens pensionsfond. Statens övriga inkomster står dock för en betydligt mindre del av de totala inkomsterna än skatteinkomsterna.

Tabell 19. Utvecklingsprognos för vissa inkomst- och efterfrågensposter som påverkar skattebelagda inkomster och skatteunderlaget 2012- 2018, årlig ändring, %

	2013	2014	2015**	2016**	2019/2016**
	ändring, procent per år				
Skattepliktiga förvävs- och kapitalinkomster	3,1	2,3	2,2	1,8	2
Löne- etc. inkomster	0,8	0,8	0,5	1,5	2
Pensioner och andra sociala förmåner	6,6	4,9	4,3	1,9	2 1/2
Kapitalinkomster	12,6	2,2	8,3	2,6	2 1/2
Förtjänstnivåindex	2,2	1,4	1,1	1,2	1 1/2
Driftsöverskott	0,2	6,1	1,2	3,4	4
Värdet av hushållens konsumtionsutgifter	-0,4	0,3	0,0	1,4	2
Mervärdesskatteunderlaget	0,7	0,1	0,1	1,8	2 1/2
Bensinkonsumtionen	-2	-2,5	-1 1/2	-1 1/2	-1 1/2
Konsumtionen av dieselolja	-0,8	-1,2	1 1/2	1 1/2	1
Elkonsumtionen	2,6	-1 1/4	1	1 1/2	1 3/8
Beskattad alkoholkonsumtion	-4,3	0	-3 1/2	-1	-1
Nyregistrering av personbilar	-7,2	0,8	2,9	1,9	2
Konsumentprisindex	1,5	1,0	-0,1	1,1	1 1/2

Transfereringarna från Statens pensionsfond bestäms så att de årligen täcker 40 % av statens pensionsutgifter. I enlighet med föregående regeringars beslut överförs i år ett engångsbelopp på 500 miljoner euro från Statens pensionsfond till statsbudgeten. Statens förmögenhetsinkomster beräknas krympa i år eftersom ränteinkomsterna sjunker och dividendinkomsterna blir mindre.

Skatterna på förvärvs- och kapitalinkomster

De skatter som inflyter på förvärvs- och kapitalinkomster består av intäkterna av den progressiva skatten på förvärvsinkomster, det lätt progressiva skatten på kapitalinkomster samt den källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga. Av dessa är utfallet av förvärvsinkomstskatten viktigast. Skatteunderlaget för förvärvsinkomstskatten består till knappt 70 % av löneinkomster, en dryg fjärdedel består av skattepliktiga sociala förmåner och knappt 5 % av andra inkomster, till exempel förvärvsinkomstandelarna av utdelade företagsinkomster. Staten är den enda skattetagaren när det gäller kapitalinkomstskatten, medan de influtna förvärvsinkomstskatterna delas mellan staten, kommunerna och församlingarna.

I år växer löneinkomsterna och övriga skattepliktiga förvärvsinkomster mycket litet, medan kapitalinkomsterna ökat måttligt. I år är beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomster inte föremål för några betydande ändringar i beskattningsgrunderna.

År 2016 lättas beskattningen av arbete upp, när arbetsinkomststavadraget höjs. Dessutom lindras beskattningsgrunderna för förvärvsinkomst i motsvarighet till ändringen i förtjänstindex. När skatteunderlagen för inkomst- och kapitalinkomstskatten samtidigt växer dämpat, ökar inte beskattningsutfallet.

Intäkterna av förvärvs- och kapitalinkomstskatten beräknas öka med cirka 3 % per år på medellång sikt. Sysselsättningen förbättras så småningom och löneinkomsterna börjar växa snabbare. Dessutom växer pensionsinkomsterna när antalet pensionärer ökar. I förvärvs- och kapitalinkomstprognosen för 2017–2019 är det tekniska bakgrundsantagandet att det årligen görs en indexjustering i beskattningsgrunderna, varigenom det säkerställs att beskattningen av arbete inte skärps till följd av att den allmänna inkomstnivån eller konsumentpriserna stiger.

Tabell 20. Vissa ändrade skatteunderlagsposters inverkan på skatteavkastningen

Skatteslag	Skatteunderlag / efterfrågepost	Ändring	Ändring i skatteavkastningen, mn euro
Förvärvsinkomstskatten	Löneinkomster	1%-enhet	378, varav staten 128 och kommuner 169
	Pensionsinkomster	1%-enhet	117 varav staten 30 och kommuner 76
Kapitalinkomstskatt	Kapitalinkomster	1%-enhet	32
Samfundsskatt	Driftsöverskott	1%-enhet	40, varav staten 28 och kommuner 12
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1%-enhet	118
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1000 st.	7
Energiskatt	Elkonsumtionen ¹	1 %	10
	Bensinkonsumtionen	1 %	13
	Dieselsonsumtionen	1 %	14
Alkoholskatt	Alkoholkonsumtionen	1 %	14
Tobaksaccis	Cigarrettkonsumtionen	1 %	7

¹ Exklusive industrin och växthusen.

Samfundsskatten

Intäkterna av den samfundsskatt som företagen betalar på sitt resultat fördelas från och med 2016 endast mellan staten och kommunerna. Den andel av samfundsskatten som tillfaller församlingarna ersätts med ett indexbundet anslag. Samfundsskattesatsen har under de föregående regeringarnas tid sänkts med sammanlagt 6 procentenheter, vilket har minskat intäkterna av samfundsskatten betydligt.

I år är intäkterna av samfundsskatten skäliga trots den svaga ekonomiska tillväxten. Tillväxten antas bero på att samfundens beskattningsbara inkomst ökade snabbt skatteåret 2014 och den ökande inverkan av detta på skatteintäkterna syns i huvudsak i de förskotts-kompletteringsbetalningar som inlutit 2015. Enligt förhandsuppgifterna tycks det även finnas betalningar av engångsnatur bakom tillväxten, och de kan delvis hänföra sig till att samfundsskattesatsen sänktes i början av 2014. De förändringar i beskattningsgrunderna som påverkar intäkterna av samfundsskatten 2015 sänker skatteintäkterna. De viktigaste av dem är att de förhöjda avskrivningarna på produktionsinvesteringar fortsätter 2015–2016 och att rätten att dra av representationskostnader återinfördes.

Nästa år växer verksamhetsöverskottet snabbare, vilket ökar intäkterna av samfundsskatten. Dessutom ökar statens utfall av samfundsskatten snabbare än debiteringen särskilt därför att 2016 upphör den tidsbestämda förhöjda utdelningen av samfundsskatt till kommunerna och församlingarna och församlingarnas utdelning av samfundsskatten överförs till staten.

Åren 2017–2019 förväntas intäkterna av samfundsskatten följa ändringarna och verksamhetsöverskottet och skatteintäkterna öka i medeltal cirka 4 % per år. Den något snabbare tillväxten än verksamhetsöverskottet följer av att de tidsbestämda förhöjda avskrivningarna på produktionsinvesteringar upphör i slutet av 2016.

De indirekta skatterna

Tyngdpunkten i de skattehöjningar som företas av statsminister Juha Sipiläs regering ligger på den indirekta beskattningen. Även de föregående regeringarna har skärpt den indirekta beskattningen de senaste åren.

Det har inträffat många förändringar i bilbeskattningen. I början av året halverades subventionerna för taxibilar och subventionerna för bilar som förs in som flyttgods slopades. Dessutom har regeringen beslutat att lätta upp bilbeskattningen stegvis fram till 2019. Förutom sänkningen av bilskatten minskar skatteintäkterna också av att hushållens konsumtion växer rätt svagt samt av att nya bilar har lägre koldioxidutsläpp.

Fordonsskatten är en tidsbunden skatt, som tas ut i 12 månaders perioder på person-, paket- och lastbilar. Skatteintäkterna av fordonsskatten är relativt stabila. Fordonsskatten höjs 2017. Dessutom införs en ny årlig skatt på registrerade båtar och motorfordon.

Med tanke på skatteintäkterna är momsens viktigast av de indirekta skatterna. Värdet på den privata konsumtionen ökar mycket måttligt under prognosperioden, vilket begränsar momsintäkterna. Momsintäkterna enligt nationalräkenskaperna beräknas öka med i medeltal cirka 2,5 % 2016–2019. När det gäller uppbörden av moms företas två ändringar i beskattningsgrunderna under prognosperioden, vilka gör att skatteredovisningarna av

engångsnatur förskjuts över årsskiftet. Ändringarna hänför sig till små företags möjlighet att övergå till betalningsbaserad momsredovisning 2017, samt till att momsbeskattningen av import överförs från Tullen till Skatteförvaltningen 2018.

Energiskatterna har höjts avsevärt de senaste åren. Ändringar i beskattningsgrunderna som trädde i kraft i början av året är höjningar av koldioxidskatten på fossila bränslen för eldning, kraftverk och arbetsmaskiner, undantagande av gruvindustrins från den lägre elskattesatsen samt upphörande av subventionerna för naturgas. Dessutom sänktes beskattningen av torv och höjdes elskatten. På grund av ändringarna i beskattningsgrunderna ökar energiskatterna avsevärt i år. I början av nästa år höjs avfallsskatten samt koldioxidskatten på bränslen för eldning, kraftverk och arbetsmaskiner.

Intäkterna från andra punktskatter är vanligtvis mycket jämna, om det inte företas några ändringar i skattegrunderna. Tobaksskatten höjdes igen från början av året. Föregående förhöjning genomfördes i början av fjolåret. Tobaksskatten höjs ytterligare stegvis från början av 2016 ända till 2019.

Tabell 21. Beräknade inkomsterna inom budgetekonomin, md euro

	2014 bokslut	2015 inkl. tilläggs- budg.	2016**	2017**	2018**	2019**	2015/2019** ändring på årlig nivå
Beräknade skatteinkomsterna totalt	39,3	39,9	40,8	41,5	42,4	43,9	2
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet ¹⁾	12,3	12,6	12,9	13,3	13,7	14,4	3
Skatter och avgifter på grund av omsättning	17,5	17,6	17,8	18,0	18,4	19,2	2
Punktskatter	6,6	6,9	7,1	7,1	7,2	7,2	2
Övriga skatter	2,9	2,8	3,0	3,1	3,1	3,1	1
Inkomster av blandad natur	5,2	6,0	5,3	5,3	5,4	5,5	1 1/2
Ränteinkomster och vinstredovisningar	2,6	2,8	2,5	2,1	2,6	2,0	-4
Inkomstposterna totalt	47,7	49,1	49,1	49,4	50,8	51,7	2

¹ Inkl. Rundradioskatten från och med 2013 (i genomsnitt 500 mn euro per år).

Tabell 22. Verkningarna av de största förändringarna i offentliga samfunds skatteintäkter

	2014	2015	2016**	2017**	2018**	2019**
	miljoner euro					
Förvärvsinkomstskatter	-5	-184	-507	-309	-137	-212
Genomsnittlig höjning av kommunalskatteprocenten	350	101	0	0	0	0
Kapitalinkomstskatt	57	100	51	11	0	0
Samfundsskatt	-935	-85	122	63	-8	0
Andra direkta skatter	141	-122	25	9	-64	-40
Mervärdesskatt	155	21	0	-149	-200	0
Energiskatt	151	267	103	28	-12	49
Andra direkta skatter	222	156	119	113	68	68
Socialskyddsavgifter	621	375	706	209	-5	5

2.2.3 Budgetekonomin och nationalräkenskaperna

I fjol var underskottet i statens budgetekonomi 6,6 miljarder euro och motsvarande underskott enligt nationalräkenskaperna 7,9 miljarder euro. Åren 2010-2013 var underskottet enligt nationalräkenskaperna mindre än budgetekonomins. Därmed kan saldot enligt budgetekonomin och enligt nationalräkenskaperna avvika stort från varandra och avvikelsen kan gå i olika riktning olika år.

Den kanske största skillnaden mellan budgetens nettofinansieringsbehov och räkenskapernas nettokreditgivning uppkommer av finansplaceringarna. I statsbudgeten upptas som utgifter olika finansplaceringar, till exempel lån som staten beviljat och aktieförvärv. På inkomstsidan upptas på motsvarande sätt återbetalda lån, aktieförsäljningar och så vidare. I räkenskaperna behandlas dessa som finansiella transaktioner som inte påverkar saldot i statsfinanserna mätt med nettokreditgivningen. Särskilt olika kapitaliseringar är ofta förknippade med svåra tolkningsfrågor. Vissa kapitaliseringar är betalda kapitalöverföringar, som försämrar saldot i räkenskaperna, medan andra tolkas som finansplaceringar som inte påverkar saldot.

Ränteutgifterna enligt räkenskaperna var i fjol 0,7 miljarder euro större än ränteutgifterna i budgeten, vilket i första hand beror på att de betalda räntorna enligt räkenskaperna inte innehåller den minskade inverkan på ränteutgifterna som följer av derivatavtal (swappar och futurer) i anslutning till räntorna, till skillnad från statsbudgeten. Genom att använda derivat har Statskontoret i hög grad lyckats minska de faktiska ränteutgifter som betalas från budgeten. I räkenskaperna behandlas derivatavtalen som finansiella transaktioner som inte påverkar saldot.

I nationalräkenskaperna är begreppet staten mer omfattande än budgetekonomin. Till räkenskapsstaten hör förutom budgetekonomin bland annat de statliga fonderna (exklusive Statens pensionsfond), universiteten, fastighetsbolagen, Yle Oy, VTT Ab och Solidium Oy.

En betydande skillnad beror på användningen av överföringsanslag i budgeten. Överföringsanslagen är två- eller treåriga anslag som budgeteras i budgeten för ett år. I nationalräkenskaperna noteras överföringsanslagen enligt deras användning. Nettoinverkan av överförda anslag kan variera stort från år till år.

Varje EU-land rapporterar två gånger per år skillnaderna mellan siffrorna i budgeten och räkenskaperna till Eurostat i samband med underskotts- och skuldrapporteringen. Följande rapporteringsrunda är i slutet av september. I dessa rapporter granskas skillnaderna mellan budgeten och räkenskaperna inte bara för statens del utan också i fråga om andra undersektorer av de offentliga finanserna. Finlands siffror kommer att vara föremål för särskilt intresse, eftersom referensvärdet för underskott har överskridit och referensvärdet för skuld håller på att överskridas.

Tabell 23. Balansen i budgetekonomin och nettokreditgivningen inom statsförvaltningen¹

	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	md euro				
Överskottet (+) / underskottet (-) i budgetekonomin²	-8,4	-6,6	-5,3	-5,0	-5,9
Privatiseringsinkomster (nettoinkomster av aktieförsäljning)	0,1	-0,1	-1,2	-0,9	-0,5
Finansiella placeringar, netto	0,3	-0,7	-0,1	-0,7	-0,6
Inkomstöverskott i enheter utanför budgeten	-0,6	-1,1	-0,2	-0,2	-0,2
Korrigerig av kassa-/prestationsprincipen	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0
Övriga korrigeringsposter ³	1,2	0,1	0,4	0,8	1,6
Nettokreditgivningen (+)/-upplåningen (-) inom statsförvaltningen	-7,4	-7,9	-6,3	-6,0	-5,6

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

² Innehåller skuldhanteringsutgifter.

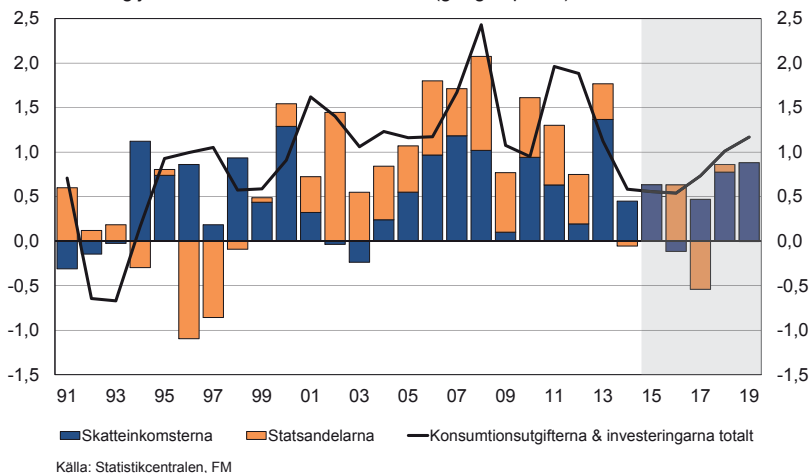
³ Innehåller bl.a. återkallade skulder, omplacerade vinster av direkta utlånska placeringar, tilläggsdividender.

2.3 Lokalförvaltningen

Enligt nationalräkenskaperna var underskottet i lokalförvaltningens saldo 0,8 % i relation till BNP. Underskottet ökade något jämfört med föregående år. Den årliga ökningen av konsumtionsutgifterna blev mycket låg i förhållande till utvecklingen under de senaste två decennierna. Ökningen av konsumtionsutgifterna fördröjdes av kommunernas egna anpassningsutgifter samt den mycket låga kostnadshöjningen. Höjningar av kommunal-skatte- och fastighetsskattesatserna gjorde att skatteinkomsterna ökade måttligt i förhållande till konjunkturläget. Lokalförvaltningens saldo försämrades dock av den nedskärning av statsandelarna som genomfördes som ett led i åtgärderna för att anpassa statsfinanserna. Investeringarna fortsatte att öka men ökningen avtog klart jämfört med tidigare år.

I år håller sig lokalförvaltningens underskott på samma nivå som i fjol. Konsumtionsutgifterna ökar fortfarande långsamt, eftersom kostnadsökningen fortsätter att vara mycket måttlig. Kommunerna fortsätter också med sina anpassningsåtgärder, men sparåtgärderna väntas bli något mindre än i fjol. Den genomsnittliga kommunalskattesatsen steg i början av året med en tiondel till 19,84 %. Flera kommuner höjde också sina fastighetsskattesatser. Den ökning av fastighetsskatteintäkterna som beror på att de lagstadgade nedre och övre gränserna höjts stärker dock inte kommunekonomin, eftersom den dras av från kommunernas statsandelar. Den sammantagna effekten av statens åtgärder som påverkar kommunekonomin är försvagande. Den största enskilda åtgärden som påverkar kommunekonomin är den nedskärning av statsandelarna med cirka 190 miljoner euro som genomfördes som ett led i åtgärderna för att anpassa statsfinanserna.

Kommunernas skatter, statsandelar, konsumtionsutgifter och investeringar ändring jämfört med året innan, md euro (gängse priser)

Skuldsättningen inom lokalförvaltningen fortsätter

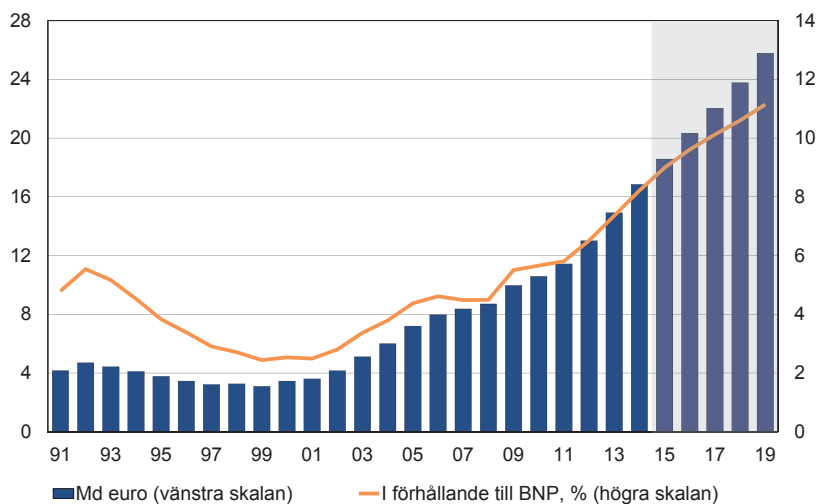
Lokalförvaltningens saldo fortsätter att uppvisa ett klart underskott de kommande åren. Lokalförvaltningens skuld stiger till över 25 miljarder euro före 2019. Utvecklingskalkylen för 2016–2019 har uppgjorts som en tryckkalkyl, där endast de åtgärder för att påverka kommunekonomin som redan preciserats och som ingår i Planen för de offentliga finanserna har beaktats. Kalkylen innehåller inte kommunernas och samkommunernas egna anpassningsåtgärder för 2016–2019. Kommunalskattesatsen har bibehållits på 2015 års nivå.

Kommunernas skatteinkomster ökar försiktigt 2016–2019. Skatteinkomsterna krymper 2016 när den temporära förhöjda utdelningen av samfundsskatten försvinner. Kommunernas skatteinkomster stärks dock på nytt mot slutet av granskningsperioden när sysselsättningsläget förbättras. I kalkylen har beaktats regeringsprogrammets höjning av fastighets-skatten (100 miljoner euro på 2019 års nivå).

Den lagstadgade översynen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, där grundpriserna samt finansieringen ses över för att motsvara de faktiska kostnaderna, ökar kommunernas statsandelar 2016. Att betalningen av basutkomstskyddet överförs till FPA minskar åter transfereringarna från staten till kommunerna 2017. Överföringen inverkar inte just på lokalförvaltningens nettokreditgivning eftersom de socialbidrag som kommunerna betalar krymper i motsvarande mån.

Regeringsprogrammets anpassningsåtgärder som påverkar kommunekonomin fördröjer ökningen av lokalförvaltningens konsumtionsutgifter 2016–2019. De åtgärder enligt regeringsprogrammet som beaktats i utvecklingskalkylen stärker kommunekonomin med sammanlagt knappt 500 miljoner euro på 2019 års nivå. En stor del av de direkta anpassningsåtgärder som specificerades i regeringsprogrammet har preciserats så pass att de har kunnat beaktas i kommunekonomin utvecklingskalkyl. Det som ännu inte preciserats är

Kommunernas skuld

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 24. Lokalförvaltningen¹⁾

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	md euro					
Skatter och socialskyddsavgifter totalt	19,4	20,7	21,2	21,8	21,7	22,2
därav kommunalskatt	16,9	17,9	18,2	18,6	18,7	19,1
samfundsskatt	1,2	1,5	1,4	1,6	1,3	1,3
fastighetsskatt	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7
Övriga inkomster ²⁾	17,9	18,4	18,4	18,4	19,2	18,9
erhållna räntor	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
erhållna transferingar från statsförvaltningen	13,5	13,9	13,8	13,8	14,5	14,1
Inkomster totalt	37,2	39,1	39,6	40,2	40,9	41,1
Konsumtionsutgifter	32,2	33,1	33,6	34,1	34,6	35,4
därav löntagargiffter	21,4	21,7	21,7	21,7	22,0	22,2
Transfereringar	3,0	3,1	3,1	3,3	3,4	2,7
därav socialförmåner och -bidrag	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	0,7
subventioner och övriga transfereringar	1,5	1,6	1,6	1,8	1,9	1,9
ränteutgifter	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2
Kapitalavgifter ³⁾	4,1	4,5	4,6	4,5	4,6	4,7
Avgifter totalt	39,4	40,6	41,2	41,9	42,6	42,7
Nettoutlåning (+) / Nettouplåning (-)	-2,1	-1,5	-1,7	-1,7	-1,8	-1,7
Primärt överskott ⁴⁾	-2,2	-1,6	-1,8	-1,8	-1,9	-1,8

¹⁾ Enligt nationalräkenskaper.

²⁾ Inkl. mottagna kapitaltransfereringar och förslitning av fast kapital.

³⁾ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.

⁴⁾ Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter.

incitamentssystemet för den specialiserade sjukvården, reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet och de minskade skyldigheterna att planera social- och hälsovårdstjänster. Inte heller det åtgärdsprogram som är under beredning och genom vilket man strävar efter att minska kommunernas uppgifter och förpliktelser med en miljard euro har beaktats. Inte heller effekterna av social- och hälsovårdsreformen har beaktats i utvecklingskalkylen.

Under de kommande årtiondena är kommunekonomin utsatt för ett stort utgiftstryck. Den åldrande befolkningen ökar behovet av hälso- och sjukvårds- samt omsorgstjänster samt investeringar. Samtidigt stiger kostnaderna för enskilda hälso- och sjukvårdsingrepp när behandlingarna utvecklas. Lokalförvaltningens skuld i relation till BNP ökar drastiskt de kommande årtiondena, om utgiftstrycket inte dämpas eller om man inte förbereder sig för det på förhand. De direkta anpassningsåtgärder som beaktats i utvecklingskalkylen fördröjer ökningen av lokalförvaltningens skuldförhållande 2016-2019, men skuldsättningen fortsätter ändå i snabb takt. Med tanke på kommunekonominns stabilitet är det viktigt att de åtgärder som planerats i regeringsprogrammet för att stärka kommunekonomin kan preciseras och genomföras fullt ut och att den eftersträvande spareffekten uppnås. Det är särskilt viktigt att genomföra strukturella reformer inom bland annat social- och hälsovården, som begränsar det framtida utgiftstrycket. Även kommunerna bör fortsätta med sina egna åtgärder för att stärka kommunekonomin.

Kommunernas bokföring och nationalräkenskaperna

I kommunernas bokföring ligger verksamhetens och investeringarnas kassaflöde nära nationalräkenskapernas nettokreditgivning. Det finns emellertid skillnader mellan nationalräkenskaperna och kommunernas bokföring vad gäller till exempel sektoravgränsningen, begreppen och tidpunkten för noteringarna i bokföringen. De faktorer som påverkar skillnaden mellan verksamhetens och investeringarnas kassaflöde och nettokreditgivningen specificeras i den bifogade tabellen.

De viktigaste skillnaden beror på att sektoravgränsningarna är olika. Kommunernas bokföring granskar kommunekonomin enligt kommunernas ekonomi- och verksamhetsstatistik, det vill säga kommunerna och samkommunerna och deras affärsverk. Den kommunekonomi som beskrivs av kommunernas ekonomi- och verksamhetsstatistik inbegriper inte verksamhet som kommunerna sköter med hjälp av en självständig juridisk person, till exempel i aktiebolagsform. Till lokalförvaltningssektorn enligt nationalräkenskaperna hör däremot sådana kommunägda bolag som betraktas som enheter som i huvudsak betjänar modersamfundet. Exempelvis Länsimetro Oy, som ägs av städerna Esbo och Helsingfors, hör till lokalförvaltningssektorn i nationalräkenskaperna, men omfattas inte av kommunekonomin som beskrivs i kommunernas ekonomi- och verksamhetsstatistik.

I nationalräkenskaperna omfattar lokalförvaltningssektorn kommunernas och samkommunernas verksamhet som saknar en marknad och som i huvudsak finansieras med skattemedel och lokala avgifter. Affärsverk som i huvudsak finansierar sin verksamhet med försäljningsintäkter från andra sektorer, så som vattentjänster, avfallshantering och energiförsörjning samt hamnverksamhet, hänförs därför i nationalräkenskaperna till företagssektorn utanför lokalförvaltningssektorn. Även samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster har hänförs till företagssektorn.

Tabell 25. Saldot i kommunernas bokföring och lokal-förvaltningens nettokreditgivning

	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	miljarder euro				
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1,1	-0,1	-1,6	-1,6	-1,5
Nettokreditgivningseffekt från andra än kommuner och samkommuner ¹⁾	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2
Effekt av kommuners och samkommuners verksamhet som inte hänförs till lokalförvaltningssektorn	0,1	-2,9	0,1	0,0	0,1
Förvärv och försäljningar av aktier	0,1	2,1	0,1	0,1	0,1
Begreppskillnader i förmögenhetsutgifter och –inkomster	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Tidsmässiga skillnader	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga skillnader ²⁾	-0,2	-0,3	0,0	0,0	-0,1
Lokalförvaltningens nettokreditgivning (+)/-upptagning (-)	-1,5	-1,7	-1,7	-1,8	-1,7

¹⁾ Bolag som hänförs till lokalförvaltningen men som står utanför statistiken över kommunekonomin samt Ålands land-skapsförvaltning, Kommunförbundet, Kommunarbetsgivarnas och Kommunernas garanticentral

²⁾ Innehåller bl.a. skillnader i kapitalöverföringar och investeringsbidrag

Källa: Statistikcentralen, FM

Begreppet investeringsutgifter skiljer sig åt i statistiken över kommunekonomin och nationalräkenskaperna. I nationalräkenskaperna betraktas förvärv och försäljning av aktier och andelar som finansiella transaktioner och de upptas inte som investeringsutgifter för lokalförvaltningen. I statistiken över kommunekonomin betraktas aktieförvärv åter som investeringar i anläggningstillgångar.

Det finns också begreppskillnader i fråga om förmögenhetsutgifter och förmögenhetsinkomster. Värdeförändringar hos tillgångar och skulder är inte inkomst eller utgift i nationalräkenskaperna. Därför ingår övriga finansiella intäkter och kostnader enligt kommunernas och samkommunernas resultaträkning (med undantag av dividender och räntor) inte i nationalräkenskapernas nettokreditgivning.

Nationalräkenskaperna och den kommunala bokföringen avviker dessutom i fråga om timingen av bokföringen. Skatteintäkterna i den kommunala bokföringen beskriver skatteinkomster som inlutit under kalenderårets gång. I nationalräkenskaperna räknas som årliga skatteintäkter de intäkter som skattemyndigheterna redovisat från februari till utgången av januari nästa år. Målet med detta är att ta i beaktande tidskillnaden mellan betalad förskottsinnehållning och redovisning.

De bolagiseringar av kommunala affärsverk som genomförts 2014 orsakade en stor skillnad mellan nettoutlåningen och kassaflödena inom verksamheten och investeringarna. Bolagiseringarna hade inte någon inverkan på nettoutlåningen, men kassaflödet inom verksamheten och investeringarna ökade engångsartat. Försäljningen av tillgångarna i bolagiserade affärsverk ökade även aktieförsäljningsinkomsterna i bolag utanför lokalförvaltningssektorn. Bolagiseringen av affärsverk utökade också kraftigt på kommunernas aktieupphandling, med det syns inte i investeringsutgifterna i nationalräkenskaperna.

2.4 Socialskyddsfonderna

2.4.1 Arbetspensionsfonderna

I föl krympte arbetspensionsfondernas överskott till 1,7 % i relation till BNP. Jämfört med 2008 har ordentligt över 2 procentenheter av arbetspensionsfondernas överskott smält bort. Arbetspensionsutgifterna har ökat snabbt de senaste åren när antalet pensionärer växer samt pensionernas medelnivå stiger, eftersom de pensioner som börjar betalas ut är större än de som nu betalas ut. Det försämrade sysselsättningsläget och den avtagande höjningen av inkomstnivån har åter dämpat ökningen av avgiftsinkomsterna, trots att pensionsavgifterna har höjts i snabb takt de senaste åren. Den låga räntenivån har åter minskat pensionsfondernas förmögenhetsinkomster. Trots detta ökade de stigande förmögenhetspriserna framför allt tack vare aktiekurserna värdet på pensionsförmögenheten till över 170 miljarder euro i slutet av 2014.

De ökade antalet pensionärer samt den högre genomsnittsnivån på nya pensioner upprätthåller ökningen av arbetspensionsutgifterna under hela prognosperioden. Den frysning av indexförhöjningen av arbetspensionerna vid 0,4 % 2015 som man beslutade om under ramförhandlingarna våren 2014 fördröjer tillväxten av pensionsutgifterna. Den avtagande inflationen och den förväntade måttliga höjningen av inkomstnivån gör att de årliga indexförhöjningarna av pensionernas hålls vid endast i medeltal drygt 1 % åren 2016–2019. Arbetspensionsutgifterna ökar med i medeltal 4 % under prognosperioden. Pensionsutgifternas förhållande till BNP stiger till över 14 % 2019, då förhållandet fortfarande var 10 % 2008.

Som ett led i en serie av flera på varandra följande höjningar steg arbetspensionsavgifterna åter med 0,4 procentenheter i början av 2015. Förhöjningen fördelades enligt rådande praxis med hälften på arbetsgivarna respektive löntagarna. I samband med avtalet om 2017 års pensionsreform kom arbetsmarknadsorganisationerna också överens om nivån på arbetspensionsavgiften. Man beslöt att skjuta fram den höjning på 0,4 procentenheter som tidigare överenskommit för 2016 till 2017 och att frysa arbetspensionsavgiften på denna nivå av 24,4 % för åren 2017–2019. Enligt Pensionsskyddscentralens långsiktiga kalkyler är denna avgiftsnivå tillräcklig för att finansiera pensionerna även efter 2019, om pensionsreformen genomförs.

Frysningen av pensionsavgiftsnivån på 2017 års nivå krymper pensionsfondernas överskott på medellång sikt, eftersom pensionsreformens sänkande inverkan på pensionsutgiften börjar synas först på 2020-talet. Före det fortsätter pensionsutgifterna att växa i rask takt. Återhållsamma lönehöjningar och sysselsättningens långsamma tillväxt ser till att lönesumman växer dämpat, vilket syns direkt i pensionsavgiftsinkomsternas utveckling. Pensionsfondernas ränte- och dividendinkomster väntas vända i en måttlig tillväxt från och med 2016 när räntorna börjar stiga.

I år minskar arbetspensionsfondernas överskott till 1,0 % i relation till BNP. En bidragande orsak är den extra intäktsföringen av engångsnatur på 500 miljoner euro från statens pensionsfond till staten. Åren 2016–2019 hålls arbetspensionsfondernas överskott i relation till BNP kring 1 %.

Tabell 26. Socialskyddsfonderna ¹

	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
	md euro					
Avkastning på placeringstillgångar	3,8	3,7	3,5	3,3	3,6	4,0
Socialskyddsavgifter	25,5	25,9	26,3	26,8	27,8	28,4
arbetsgivarnas avgifter	17,7	17,9	17,9	18,1	18,6	19,0
försäkrades avgifter	7,8	8,0	8,4	8,6	9,1	9,5
Transfereringar från övriga offentliga samfund	12,3	12,9	13,5	13,7	13,5	14,3
Övriga inkomster	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Inkomster totalt	42,0	43,0	43,8	44,4	45,5	47,4
Konsumtionsutgifter	3,6	3,5	3,6	3,6	3,5	3,5
Socialförmåner och bidrag	30,6	32,8	34,5	35,9	36,8	38,4
Övriga utgifter	2,7	2,9	3,0	3,8	3,4	3,5
Avgifter totalt	36,9	39,2	41,1	43,3	43,7	45,4
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	5,2	3,7	2,8	1,1	1,8	2,0
Arbetspensionsanstalterna	4,8	3,7	3,4	2,1	2,3	2,3
Övriga socialskyddsfonder	0,4	0,0	-0,7	-1,1	-0,5	-0,3
Primärt överskott ²	3,5	2,0	1,2	-0,3	0,3	0,2

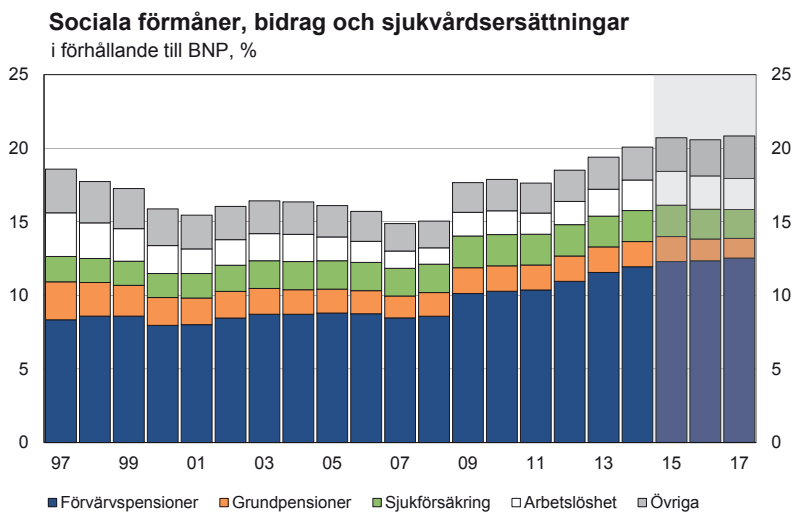
¹ Enligt nationalräkenskaperna.² Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter.

2.4.2 De övriga socialskyddsfonderna

De övriga socialskyddsfonderna består i huvudsak av Folkpensionsanstalten, som ansvarar för grundskyddet, samt Arbetslöshetsförsäkringsfonden, som ansvarar för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa. De övriga socialskyddsfondernas utgifter ökade med 5,9 % 2014. Bakom den snabba utgiftsökningen för andra året i rad låg utgifterna för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa och utgifterna för grundskyddet för arbetslösa, som bägge ökade med 15 %. Sjukförsäkringsutgifterna ökade med 2,1 % i föl, alltså de senaste årens genomsnittstakt. På grund av de växande arbetslöshetsutgifterna uppvisade de övriga socialskyddsfondernas saldo i föl ett underskott på 0,3 % i relation till BNP, trots att statens och kommunernas inkomsttransfereringar till de övriga socialskyddsfonderna ökade med nästan 460 miljoner euro från året innan.

De övriga socialskyddsfonderna fortsätter att uppvisa ett klart underskott i år, eftersom arbetslöshetsutgifterna växer snabbt även i år, med drygt 10 %. Ökningen av arbetslöshetsutgifterna skärs ned i år av den besparing på 50 miljoner euro i utgifterna för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa som gjordes i början av året. Statsminister Sipiläs regering har för sin del linjerat att det under valperioden görs besparingar på sammanlagt 250 miljoner euro i det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa och alterneringsledigheten. Samtidigt väntas arbetslöshetsutgifterna börja minska när sysselsättningsläget så småningom förbättras.

I samband med att man kom överens om löneförhöjningarna under det tredje året av sysselsättnings- och tillväxtavtalet föreslog arbetsmarknadens centralorganisationer att det 2016 görs en ordentlig höjning på 1 procentenhet av arbetslöshetsförsäkringsavgiften, som fördelas med hälften på arbetsgivarna respektive löntagarna. I prognosen har man antagit att förhöjningen förblir i kraft tills vidare och tack vare den når de övriga socialskyddsfondernas ekonomi nära nog jämvikt under prognosperioden. Utan den planerade höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften skulle Arbetslöshetsförsäkringsfonden ha skuldsatt sig över den lagstadgade gränsen inom en nära framtid, eftersom utgifterna för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa i år är 50 % större än 2012.

Källa: Statistikcentralen, FM

Från och med år sparar man sammanlagt 51 miljoner euro i sjukförsäkringsutgifterna. Enligt regeringsprogrammet företas det dessutom besparingar på sammanlagt över 300 miljoner euro i sjukförsäkringsutgifterna från och med 2016 och 2017. Besparingar riktas också mot det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionärer samt studie-stödet, sammanlagt nästan 200 miljoner euro före 2019. Den enda utgiftsökande åtgärden är att 30 miljoner används för att höja garantipensionerna från och med 2016.

De sociala förmåner och understöd som är bundna till folkpensionsindex höjdes med 0,4 % i början av året, vilket var 0,7 procentenheter mindre än vad den normala inflationsjusteringen skulle ha varit. Med stöd av indexeringsbestämmelserna företas 2016 en liten justering nedåt i folkpensionsindex eftersom konsumentpriserna sjunker i år. Enligt rambeslutet gjordes av regeringen i början av september höjs folkpensionsindex inte 2017–2019. Indexfrysningen gäller dock inte grundutkomststödet, vars utbetalning överförs från kommunerna till FPA i början av 2017. Dessutom slopas barnbidragets och studiestödets indexbindning. Enligt dagens uppskattning minskar de åtgärder som man beslutat om i regeringsprogrammet de övriga socialskyddsfondernas utgifter med sammanlagt över en miljard euro på 2019 nivå. De uppkomna besparingarna syns till stor del som att statens inkomsttransfereringar till de övriga socialskyddsfonderna minskar.

Tabell 27. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2012	2013	2014	2015	2016**	2017**
Socialförsäkringsavgifter ¹⁾						
Arbetsgivare						
Sjukförsäkring	2,12	2,04	2,14	2,08	2,12	2,11
Arbetslöshetsförsäkring	2,32	2,32	2,20	2,33	2,83	2,83
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	17,35	17,35	17,75	18,00	18,00	18,15
Kommunernas pensionsförsäkring	23,60	24,00	23,79	23,65	23,21	22,96
Löntagare						
Sjukförsäkring	2,04	2,04	2,16	2,10	2,09	2,05
Arbetslöshetsförsäkring	0,60	0,60	0,50	0,65	1,15	1,15
Arbetspensionsförsäkring	5,45	5,45	5,85	6,00	6,00	6,25
Pensionärer						
Sjukförsäkring	1,39	1,47	1,49	1,49	1,45	1,42
Pensionsindex						
Arbetspensionsindex	2407	2475	2509	2519	2516	2548
Folkpensionsindex	1565	1609	1630	1637	1630	1630

¹ Årliga medeltal. Arbetsgivaravgifterna samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter som procent av lönerna. Siffrorna är vägda medeltal.

2.5 Den offentliga ekonomins långsiktiga hållbarhet

Trots anpassningsåtgärderna väntas inte den offentliga ekonomin komma i balans på medellång sikt, även om skulden i relation till BNP börjar växa långsammare före 2019. Den åldrande befolkningen innebär en permanent ytterligare utmaning för balanseringen av de offentliga finanserna, eftersom den gör att pensions-, hälso- och sjukvårds- samt långvårdsutgifterna ökar. Den avtagande produktionsökningen och arbetsinsatsen tillväxtsstopp begränsar åter den ekonomiska tillväxten och därigenom ökningen av skatteinkomsterna.

Det långsiktiga saldot i de offentliga finanserna mäts med hållbarhetsgapet, som är nuvärdet av framtida underskott i de offentliga finanserna. Hållbarhetsgapet berättar hur mycket den offentliga ekonomin borde stärkas på medellång sikt för att skuldsättningen ska vara under kontroll på lång sikt utan tilläggsåtgärder när de åldersrelaterade utgifterna ökar.

Finansministeriets ekonomiska avdelnings kalkyl över de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet görs i enlighet med metoder och beräkningsprinciper som man kommit överens om inom EU. För att uppskatta de åldersrelaterade utgifter används den analysmodell för sociala utgifter (SOME-modellen) som utvecklats vid social- och hälsovårdsministeriet. Kalkylens bakgrundsantaganden (sysselsättning, produktivitet, ränta, inflation) baserar sig på de antaganden som publicerades i slutet av fjolåret i åldranderapporten 2015 från EU:s ekonomisk-politiska kommittés åldrandearbetsgrupp¹.

Enligt antagandena ökar produktiviteten i Finland med i medeltal 1,4 % 2019–2060. Avvikelser från åldranderapporten görs på två punkter: uppskattningen av befolkningsutvecklingen, där Statistikcentralens befolkningsprognos från 2012 används, samt uppskattningen av den ekonomiska utvecklingen 2015–2019, som baserar sig på finansministeriets ekonomiska avdelnings prognos som presenteras i denna publikation.

Hållbarhetsgapet beräknas vara cirka 3½ % i relation till BNP på 2019 års nivå. Beaktandet av de anpassningsåtgärder som linjerats i regeringsprogrammet har höjt uppskattningen av de offentliga finansernas strukturella saldo på 2019 års nivå med cirka 1½ procentenhet i relation till BNP. Den försämrade prognosen för makroekonomins utveckling jämfört med i våras har dock skrivit med samma uppskattning med ungefär ½ procentenhet i relation till BNP. Således har den jämfört med våren förbättrade uppskattningen av den offentliga finansernas strukturella saldo krympt det uppskattade hållbarhetsgapet med cirka 1 procentenhet.

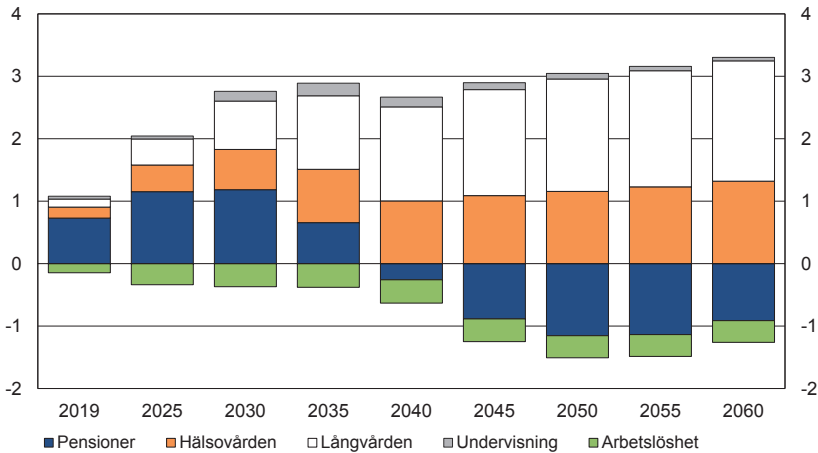
Både i vårens uppskattning och i den föreliggande uppskattningen av hållbarhetsgapet har beaktats den krympande inverkan som den pensionsreform som enligt planerna ska träda i kraft i början av 2017 har på hållbarhetsgapet, och som är ungefär 1 procentenhet. Reformen beräknas både höja sysselsättningsgraden och minska pensionsutgifterna. I kalkylen har inte beaktats de åtgärder på lång sikt som linjerats i regeringsprogrammet för att förbättra de offentliga finanserna.

¹ The 2015 Ageing Report: Underlying Assumptions and Projection Methodologies, European Economy 8/2014.

Hållbarhetskalkylen är till sin natur en tryckkalkyl, där utvecklingen enligt de nuvarande reglerna projiceras på framtiden med hjälp av befolkningsprognosen samt uppskattningar av de åldersgruppvisa utgiftsandelarna och den ekonomiska utvecklingen på lång sikt. Ju längre man går i tiden, desto större växer sig den osäkerhet som hänför sig till kalkylen, och därför är kalkylen känslig för de tillämpade antagandena. Hållbarhetskalkyler är trots detta nyttiga, eftersom de erbjuder ett konsekvent sätt att analysera framtida utmaningar för de offentliga finanserna och lösningar för att övervinna dem.

Ändring av åldersrelaterade utgifter

från och med 2014, i förhållande till BNP, %

Tabellen har utarbetats med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets SOME-modell.
Källa: FM

Bilagetabeller

1. Precisering av prognoserna
2. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2010 - 2014, %-förändring
3. Balansen för tillgång och efterfrågan
4. Samhällsekonominns finansiella jämvikt

1. Precisering av prognoserna¹

	2014				2015**				2016**				2017**			
	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3
BNP till marknadspris, volymförändring, %	0,1	-0,1	0,0	-0,4	0,9	0,5	0,3	0,2	1,3	1,4	1,4	1,3	-	1,5	1,4	1,4
Konsumtion, volymförändring, %	0,1	-0,1	0,0	0,3	0,3	0,4	0,9	0,8	0,7	0,7	0,7	0,5	-	0,8	0,7	0,6
Export, volymförändring, %	1,7	-0,4	-0,7	-0,7	3,3	1,5	0,3	0,9	4,2	3,0	3,3	3,0	-	3,5	3,7	3,3
Arbetslöshetsgrad, %	8,6	8,7	8,7	8,7	8,8	8,8	9,3	9,6	8,6	8,6	9,0	9,4	-	8,3	8,7	9,1
Konsumentprisindex, förändring, %	1,1	1,0	1,0	1,0	0,8	0,3	0,1	-0,1	1,7	1,4	1,2	1,1	-	1,7	1,4	1,5
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-3,2	-3,7	-3,7	-3,9	-2,5	-3,2	-3,1	-3,1	-2,3	-3,1	-2,6	-2,8	-	-2,8	-2,5	-2,6
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-2,7	-3,2	-3,2	-3,3	-2,6	-3,4	-3,2	-3,4	-2,1	-3,2	-2,5	-2,8	-	-3,1	-2,4	-2,4
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	46,6	46,6	46,6	46,4	48,0	48,7	48,7	48,7	48,7	50,2	49,8	49,9	-	51,6	50,8	51,2

¹ Ekonomisk översikt / publiceringstiderna: 17.12.2014 (eö4), 2.4.2015 (eö1), 17.6.2015 (eö2) samt 28.9.2015 (eö3)

Källa: Statistikcentralen, FM

2. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2010 - 2014, %-förändring

	Åren 2010-2014		Genomsnittliga prognosfel	
	Medeltal av prognoser	Medeltal av utfall	Under- eller överskattning av prognosen ¹	Prognosfelets storlek ²
BNP (volym)	1,4	0,8	0,6	2,4
BNP (värde)	3,5	2,9	0,6	2,5
Privata konsumtionen (värde)	3,3	3,6	-0,3	1,9
Bytesbalans, % av BNP	0,5	-0,7	1,2	1,6
Inflation	2,3	2,0	0,3	0,7
Lönesumma	2,9	2,1	0,7	1,3
Arbetslöshetsgrad	8,5	8,2	0,3	0,7
Statsskulden, % av BNP	45,6	43,7	1,9	1,9
Statens nettoutlåning, % av BNP	-3,9	-4,0	0,1	0,7
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, % av BNP	-2,0	-2,3	0,3	1,2

Jämförelsen av prognoserna införs i de preliminära nationalräkenskaperna i mars/juli. Medeltalet för de fem senaste åren har beräknats utifrån vårens och höstens prognoser om budgetåret.

¹ Indikatoren för under- eller övervärdering är det genomsnittliga prognosfelet.

² Medeltalet av felens absoluta värde anger prognosfelens genomsnittliga storlek, oberoende av felens riktning.

3. Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro

	Löpande priser					
	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	199 793	202 743	205 178	206 474	211 609	217 642
Import av varor och tjänster	81 764	80 624	79 392	78 524	82 043	86 220
Totalutbud	281 557	283 367	284 570	284 998	293 652	303 862
Export av varor och tjänster	78 881	78 979	77 810	78 275	81 391	85 500
Konsumtion	157 790	161 622	164 523	166 335	169 027	172 309
privat	109 108	111 311	113 621	114 820	117 058	119 493
offentlig	48 682	50 311	50 902	51 515	51 969	52 816
Bruttobildning av realkapital	44 489	42 805	41 608	41 332	44 210	47 013
privat	36 537	34 415	33 225	32 792	35 439	38 118
offentlig	7 952	8 390	8 383	8 541	8 770	8 896
Totalefterfrågan	281 160	283 406	283 941	285 943	294 628	304 822
	Fasta priser, referensår 2010; ej adderbara					
	2012	2013	2014	2015**	2016**	2017**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	189 173	187 052	186 295	186 725	189 122	191 698
Import av varor och tjänster	75 433	75 461	75 485	75 312	77 883	80 585
Totalutbud	264 662	262 585	261 848	262 116	267 019	272 228
Export av varor och tjänster	74 718	75 576	75 010	75 686	77 957	80 553
Konsumtion	147 682	147 731	148 174	149 295	150 065	151 025
privat	102 815	102 489	103 015	104 059	104 913	105 724
offentlig	44 867	45 234	45 156	45 239	45 164	45 318
Bruttobildning av realkapital	41 669	39 485	38 163	37 662	39 692	41 354
privat	34 246	31 800	30 544	29 936	31 847	33 535
offentlig	7 421	7 679	7 611	7 715	7 837	7 813
Totalefterfrågan	264 452	263 193	262 705	262 178	267 082	272 292

4. Samhällsekonominns finansiella jämvikt

	2010	2011	2012	2013	2014
	i förhållande till BNP, %				
Bruttoinvesteringar	21,9	22,2	22,3	21,1	20,3
hushåll och icke vinstsyftande samfund	6,5	6,6	6,5	6,2	5,9
företag och kreditinstitut	11,8	11,9	11,8	10,8	10,3
offentliga samfund	3,7	3,8	4,0	4,1	4,1
Bruttosparande ¹⁾	23,2	22,1	20,7	19,4	18,5
hushåll och icke vinstsyftande samfund	5,7	4,7	4,5	4,9	4,1
företag och kreditinstitut	16,4	14,6	14,3	13,0	13,6
offentliga samfund	1,1	2,8	1,9	1,5	0,8
Finansiellt överskott	1,5	-1,4	-1,8	-1,7	-2,1
hushåll och icke vinstsyftande samfund	-1,0	-2,2	-2,3	-1,6	-1,9
företag och kreditinstitut	5,2	1,8	2,6	2,2	2,8
offentliga samfund	-2,6	-1,0	-2,1	-2,5	-3,3
Statistisk differens	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,4

¹⁾ Inklusive kapitalöverföringar, netto

